

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FOT. ELFELT.

HANS EXCELLENCE LANDBRUGSMINISTER
ANDERS NIELSEN TILGÆNES DETTE VÆRK
I ÆRBØDIGHED AF

J. C. B. LA COUR.

DANSKE GAARDE

II. SAMLING

ILLUSTRERET STATISTISK OG HISTORISK
HAANDBOG FOR DET DANSKE LANDBRUG

UDARBEJDET AF

J. C. B. la COUR

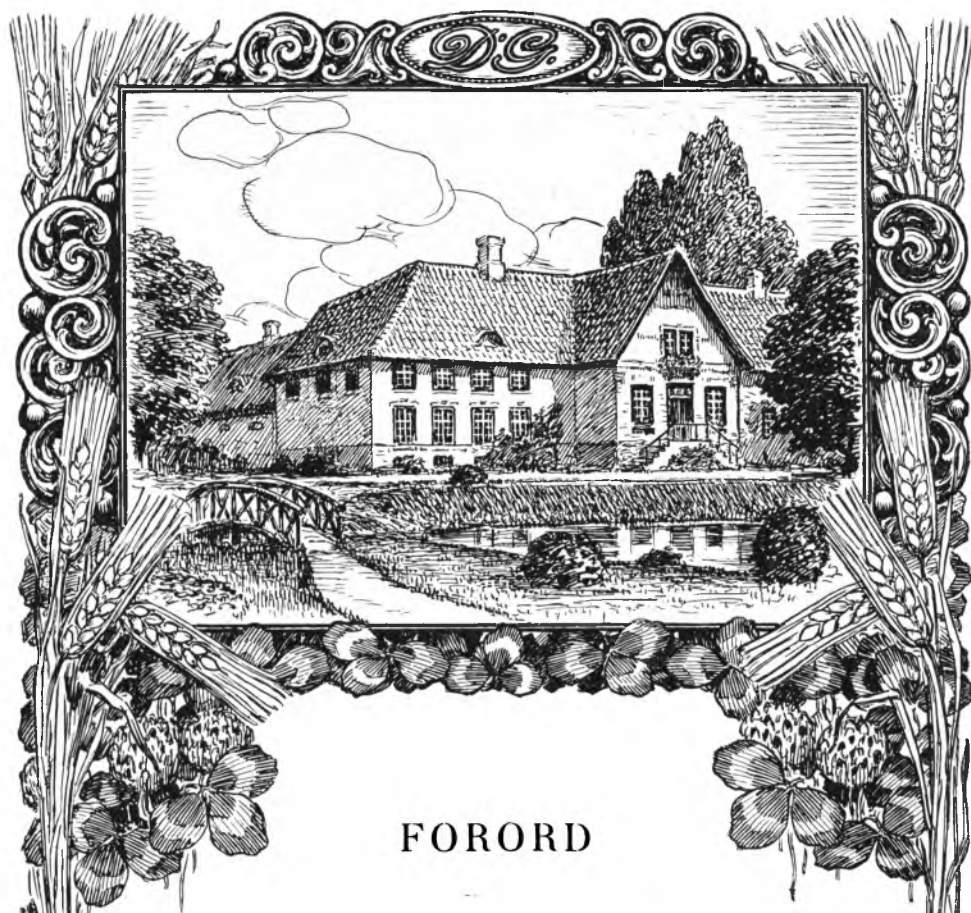
UNDER MEDVIRKNING AF LAND-
BRUGSKANDIDAT H. M. KNUDSEN

I. BIND

**AARHUS, VEJLE,
RINGKØBING OG
○ RIBE AMTER ○**

DANSK LANDØKONOMISK FORLAG

☞ KØBENHAVN ☞

FORORD

DET er II. Samling af Værket om »Danske Gaarde«, som med disse Linier forelægges Offentligheden. Allerede deri ligger et stærkt Vidnesbyrd om den Velvilje, med hvilken dette Værks I. Samling blev modtaget af det danske Landbrug. Til Trods for forskellige, nu let paaviselige Mangler, som klæber ved dette meget store og overordentlig vanskelige Førstearbejde, er I. Samlings praktiske Anvendelighed som Haandbog dog forlængst en fastslaaet Kendsgerning, ligesom dens Rigdom paa historiske og topografiske Oplysninger har gjort den til kær Læsning for alle, der har Sans for den Poesi, som gemmes ude i vort Fædrelands mange Tusinde, spredt liggende Hjem.

Denne nye Samlings Tilblivelse skyldes da ogsaa talrige Henvendelser og Opfordringer fra praktiske Landmænd, som — sikkert med fuld Ret — har gjort gældende, at de danske Bøndergaarde af nogenlunde Størrelse er saa

anselige og værdifulde Bestanddele af vort Fædrelands og vort Folks samlede Formue, at deres Driftsform og øvrige Forhold har Krav paa almen Interesse. Tilskyndet af disse Henvendelser har min mangeaarige udmærkede Arbejdsfælle, Hr. Kancelliraad *Bredstrup* til Haraldslund, taget Initiativet til denne nye Samling, og efter at vi i Fællesskab omhyggeligt har gennemarbejdet Planerne for det kommende Værk, er dets Udgivelse bleven besluttet.

»Danske Gaarde« var og er noget ganske Nyt i sit Slags. Ved dette Værk er Grænsepælene for dansk Topografi ført et stort Skridt fremad, saa at Avlsgaardene er givet Hæderspladsen dér, hvor før Herregaardene dominerede. Derved er der opnaaet en Ballance mellem de praktiske Oplysninger og Historieskrivningen, som er i god Overensstemmelse med vor Tid og dens Krav.

I denne som i I. Samling vil man finde, at Hovedvægten er lagt paa at udarbejde en praktisk anvendelig og paalidelig Haandbog. Derfor er Talmaterialet og Skildringen af de enkelte Gaardes nuværende Tilstand og Drift skudt stærkt i Forgrunden. Hensigten er jo i første Plan at meddele den Læser, der ikke har Lejlighed til ved Selvsyn at lære den enkelte Gaard at kende, et saa fyldigt og klart Billede af den paagældende Ejendoms Beliggenhed, Jordbonitet, Bygningsforhold og hele Driftstilstand, at han paa Basis heraf i nogen Maade kan orientere sig med Hensyn til dens Handels- og Brugsværdi.

Men samtidig har det været os magtpaaliggende at lade alle disse Oplysninger af praktisk Art træde Læseren i Møde paa en historisk Baggrund. Det vilde vel nærmest forekomme som Vold, øvet mod noget af det Bedste i vort Folk, dersom man i et Værk om de danske Gaarde lod haant om disse Gaardes Historie.

Der hviler derude, spredt i de mange Tusinde Hjem, en Sum af Sagn og Minder om henfarne Slægter og deres Liv, som det har formet sig gennem de svundne Aarhundreder, i Sværtid og i Fredstid, i Stortid og i Nødstid

Naar Solen lyste over et rigt og lykkeligt Folk, saa Guld kunde ligge urørt paa Alfارvej, mens hver Mands Vang bølgede af gylden Sæd, — de danske Gaarde har bevaret Mindet derom! Naar Bønderne greb til Plejl og Fork, og Adelsgaardene blussede i den sorte Nat, mens Kongen laa saaret i Bøn for Altret i Sct. Albani Kirke, — de danske Gaarde kan fortælle derom! Eller naar Landet stod i Vaade, mens Svensketropperne over de mørke, frostbundne Vande drog paa blodigt Gæsteri fra Sogn til Sogn, — rundt i de danske Gaarde lever Beretningen derom!

Og naar Stavnsbaandet løstes, naar Hoveriet afskaffedes, mens den unge Kronprins i Spidsen for en Kreds af udmærkede Fædrelandsvenner gennemførte de store Landboreformer til Held for den frigivne Bonde, — de danske Gaarde gemmer med Kærlighed Erindringen derom!

Derfor er de danske Gaardes Historie i egentligste Forstand vort Folks Historie. Og for alle, der har Sans for og Kærlighed til denne Historie, vil dette Værk — og navnlig denne II. Samling — utvivlsomt vise sig at være et Kildeskrift som neppe noget andet.

Ligesom vi i forrige Samling lagde megen Vægt paa at fremskaffe et stort og godt Billedmateriale, saaledes vil ogsaa denne Side af Udarbejdelsen og Udstyrelsen i II. Samling blive varetaget med største Omhu. Thi selv om en fotografisk Gengivelse kun i mindre Maal kan give nogen Forestilling om det elemen-

tære Grundlag for en Ejendoms Værdi: Jordens Bonitet og Egnens Klima, saa vil til Gengæld et Billede ofte bedre og lettere end mange Ord kunne fortælle om den paagældende Ejendoms landskabelige Situation og om Bygningernes Tilstrækkelighed og Tilstand, to Momenter, hvis Betydning man ikke bør overse. Denne nye Samling af »Danske Gaarde« vil derfor, ligesom den forrige, komme til at rumme flere Tusinde Billeder, og det er vort Haab, at dens Brugbarhed baade som Haandbog og Kildeskrift derved yderligere vil øges.

I. Samling af »Danske Gaarde« omhandlede alle danske Landejendomme, som til Ejendomsskyld var vurderede til 50,000 Kr. eller derover. I II. Samling vil blive medtaget alle Gaarde, hvis Ejendomsskyld ligger mellem 35—50,000 Kr., hvortil kommer de Gaarde, der siden 1. Vurdering til Ejendomsskyld er sat op til over 50,000 Kr. I alt bliver det da c. 7000 Gaarde, spredte over hele Landet, som denne Samling kommer til at behandle, — et meget betydeligt Arbejde, der kun er muliggjort ved Samvirken indenfor en Kreds af interesserede Mænd, for hvem dette Værks paalidelige og omhyggelige Udarbejdelse er bleven Ledestjernen. Med den største Samvittighedsfuldhed vil der blive vaaget over, at de Mangler, der hist og her kan eftervises i I. Samling, helt kan blive undgaaet, saa at II. Samling kan fremtræde saa vidt mulig lydefri og velrustet til at opfylde sin Mission.

Ligesom i sin Tid den daværende Landbrugsminister viste »Danske Gaarde« megen Interesse, saaledes har vi under Forberedelserne til denne II. Samling haft den Glæde, at Hs. Excellence Landbrugsminister *Anders Nielsen* med største Redebonhed gennem Finansministeriet og Generaltolddirektoratet har aabnet os Adgang til samtlige Landets Amtsstuer, saa at vi derfra har kunnet hente visse fundamentale Oplysninger, paa hvilke vort senere Arbejde paa Sagens Realisation er bygget op.

Det er mig derfor en Trang, idet jeg slutter disse Linier, at bringe Hs. Excellence Landbrugsministeren saa vel som de øvrige Autoriteter, der paa vort Arbejdes forskellige Stadier har vist os Forekommenhed og Støtte, en varm Tak, fordi de, i Forstaaelse af vort Forehavendes store Betydning, har muliggjort det for os at gennemføre vor Plan.

Og jeg bringer en Tak til alle Ejere af de Gaarde, om hvilke denne Samling skal handle. Deres Interesse og virksomme Bistand har allerede paa saa mangfoldige Maader givet sig praktiske Udslag, at Arbejdet derigennem er blevet os let og kært.

Det er min Overbevisning, at den Opgave, vi har paataget os, lykkelig løst vil kunne stifte megen Gavn blandt danske Landmænd, og det er mit Haab, at vi maa faa Held til at gennemføre vort Forehavende paa en saadan Maade, at selve vort Arbejde former sig som vor bedste Tak.

J. C. B. la Cour.

ØVERSIGT
OVER
DE I VÆRKET ALMINDELIGST BENYTTED E
FORKORTELSER

Alb.	Album.
Aug.	August.
Avlsb.	Avlsbygningerne.
c.	cirka.
Decbr.	December.
Fdkr.	Fjerdingskar.
Febr.	Februar.
f. T.	for Tiden.
Hovedb.	Hovedbygningen.
Jan.	Januar.
Km.	Kilometer.
Matr.-Nr.	Matrikuls-Nummer.
M.	Meter.
m. fl.	med flere.
Novbr.	November.
N.	Nord.
n.	nordre.
Oktbr.	Oktober.
Postforb.	Postforbindelse.
Rbd.	Rigsbankdaler.
Septbr.	September.
Skpr.	Skæpper.
St.	Jernbanestation.
S.	Syd.
s.	søndre.
Tdr.	Tønder.
Tdr. Ld.	Tønder Land.
Tlf.	Telefon.
V.	Vest.
v.	vestre.
Ø.	Øst.
ø.	østre.

AARHUS AMT

AARHUS, med Sankt Clemens' Chor,
 med Sankt Clemens' Bro den høje,
 har mod Helgenæs sit Øje,
 men sin Fod i skovklædt Jord!
 Den gav Videnskabens Skoler
 tvende højt berømte Ole'r!
 Tidt besat af Fjendetrop,
 blomstred' den dog altid op.

Kalø, Vasa's Fangebo,
 vi dog ikke glemme burde —
 eller Øster-Jyllands Fjorde,
 hver har *sin* By, een har to:
 Mariager og Hobro!
 Husk og Øerne derude,
 hvor de vilde Storme tude —
 klat ej Anholt til med Blæk,
 Saa er Øen ganske væk.

Saa igennem Mark og Lyng
 did, hvor blanke Søer smile —
 tag i Silkeborg en Hvile,
 og mod Himmelbjerget gyng!
 Dvæl paa Kollens runde Banke,
 til du fatter Taarnets Tanke!
 Glem ej Ry', hvor da det kneb,
 Tredje Christian Kronen greb!

Chr. Richardt.

AARHUSEGNET hører uomtvistelig til det smukkeste, Jyllands Østkyst har at
 opvise. Landet højner sig med blødt afrundede Bakkedrag mod Vest,
 dybe Dale og stejle Klinter bevoksede med yppig Bøgeskov gaar lige ud
 til Havet, og frugtbar Agerjord er der, hvor man vender sig hen; saa godt som
 hver Plet Jord uden for Skovene er bragt under Kultur. Der er ikke langt imel-
 lem Landsbyerne, og Herregaarde og store Bøndergaarde er med rund Haand
 strøet ud over Egnen. Landskabet frembyder en stadig Vekslen af Ejendomme-
 ligheder og Modsætninger, der ligger umiddelbart op til hinanden, uden nogen
 Grænse, uden nogen Overgang. Og løftende sig i Bølge paa Bølge bruser det friske
 Hav ind mod den jyske Kyst, eller det breder sig spejlblankt en varm Sommermid-
 dag, som vidste det for lutter Velbefindende ikke, hvor »dybt« det skal gaa i Ultra-
 marinen, men Sandet ved Kysten skinner af Hvidhed under en klar og blaa
 Himmel.

Skulder ved Skulder strækker sig de jyske Banker fra Rigsgrænsen til en
 Linie mellem Randers Fjord og Limfjordens sydligste Punkt. Det højeste Parti,
 »det midtjyske Højdedrag«, strækker sig fra Vejle Aa mod Nordøst op til Egnen
 mellem Silkeborg og Skanderborg; det rummer bl. a. Eier Bavnehøj, 172 Meter
 (547 Fod), der er Danmarks højeste Punkt. Himmelbjergene har Højder paa
 162 og 157 M.; selve Himmelbjergkollen naar dog kun 147 M. (469 Fod). Dette
 Hovedparti bestaar væsentlig af Sand- og Grusmasser og betegner Vestgrænsen

for Isens Udbredelse i den sidste Istid; det fortsættes med betydelige Højder langt ud mod Østkysten, og i Egnen syd for Aarhus ligger Jelshøj, 128 M. (407 Fod), helt ude ved Kysten. Højdepartiet fortsættes fra Skanderborg-Egnen mod Nordøst op imod Randers; her ligger i Aarhus Amt Sorring Loddenhøj, 147,5 M. (470 Fod), og i Randers Amt Lysned eller Kathrinehøj, 131 M. (417 Fod). Ogsaa dette Parti fortsættes langt mod Øst. Navnlig omkring Kalø Vig findes Højder paa 100 M. og derover, som Kalø Bavnehøj, 102 M. (325 Fod), Agri Bjerger paa Mols, 137 M. (438 Fod), og Ellemandsbjerg paa Helgenæs, 98 M. (312 Fod). Syd for Aarhus skraaner Terrænet efterhaanden og gaar med Undtagelse af de store Skrænter ved Kysing og Dyngby Marker jævnt over i Havet. Den østligste Del af Hads Herred er forholdvis fladt med faa og smaa Engstrækninger. Den vestlige Del er mere bakket og endnu mere skovbevokset, men enkelte Steder er Hede.

Længst mod Vest danner Himmelbjergsøerne, der gennemstrømmes af Gudenaen, det første Led i den store Kæde af Søer, i hvilken Mos Sø danner Midten, og som fra Solbjerg Sø gennem en temmelig snæver Dalsænkning flyder ned til Brabranddalen. Brabrand Sø, som fra Nord modtager Lyngbygaard, har atter sit Afløb ved Aarhus Mølleaa, som igennem Aarhus By løber ud i Havet. Den østlige Del af dette vidtstrakte Dalstrøg har utvivlsomt i meget gammel Tid været en Fjord, som har strakt sig op til en Mil eller to vest for Brabrand Sø; men ved Halvøens fortsatte Hævning er Fjorden før den historiske Tid forsvunden. Dens sydlige Udløb maa have været i den Lavning, hvori Marselisborg Gaard nu ligger. Midt i Fjordens Udløb laa den Gang en større Ø; det er den Bakke, hvorpaa nu Frederiksbjerg er bygget, og hvis Top fordem kronedes af den nu forsvundne »Wallensteins Skanse«. Et nordligere Udløb gik hen over den gamle Del af Aarhus By. Knudrisbakke er saaledes en Del af Skrænten ved dette Udløb. Dalstrøgets brede Bund optages af udstrakte, afgrøftede Enge, hvor Kørerne staar i Græs til Bugen. De sivomkranste Søer har Ø ved Ø og omgives af høje Bakker, dækkede dels af den brune Lyng, dels af mægtige Bøge; der er Aaløb ved Aaløb og Vandmøller, snart liggende ude paa den grønne Eng, snart dølgende sig inde i de tætte Skove.

Letret er fremherskende i de dybere liggende Jordbundslag. I Overfladedannelserne findes i hele den østlige Del af Amtet Moræneler, hvilket betinger de gode Jorder, medens Jorderne mod Vest gennemgaaende er af lettere Beskaffenhed. Gl. Aarhus Amtsraadskreds er vel den frugtbareste i Jylland og bedre end flere af Ø-Amterne. Amtet hører til de mest skovrige i Jylland, og især findes betydelige Skove i den sydlige og vestlige Del, navnlig i Ning og Hads Herreder. Derimod er det kun tarveligt forsynet med Tørvemoser. Amtet har ypperlige Græsgange og er rigt forsynet med Enge. Den midterste og vestlige Del er dog mindre frugtbare. Jo længere man kommer mod Vest, desto daarligere er Jorderne. Sabro, Vester Lisbjerg og Framlev Herreder, der er Amtets nordligste, er for en stor Del højtliggende og bakkede. Byhøj er 102 M. (325 Fod), og Jorderne er der mange Steder neppe saa frugtbare; de hører til Amtets middelgode Herreder. I Vrads Herred, det vestligste og største i Amtet, har Jorderne ofte Al til Underlag, og det er Amtets mindst frodige Herred.

I Gl. Skanderborg Amts nordligste Herred ligger Frijsenborg Slot, Hovedsædet i Grevskabet Frijsenborg, der er Landets største Gods, og som strækker sig over et Areal saa stort, at adskillige Fyrstendømmer syd paa kunde have god Grund til at blive misundelige. Til Grevskabet hører 2,191 Tdr. Hartkorn af alle Slags og i Fideikommiskapitaler c. 7,462,000 Kr. samt de Grevskabets Kirker tilhørende Midler, c. 29,838 Kr.

Samtidig med, at Danmark var bragt til Undergangens Rand under den usle Kong Kristoffers Regering, var Kongemagten svunden ind til en Skygge. Af alle de i Valdemars Jordebog nævnte kongelige Ejendomme og »Konnungelef« ejede

Kronen nu saa godt som intet. Skanderborg Slot og et lille Stykke af Lolland omkring Sakskjøbing var al Kronens Herlighed ved Kristoffers Død. Resten var solgt eller pantsat til indfødte eller fremmede Herrer. Valdemar Atterdag begyndte atter at samle Riget og at se sig om efter Indtægtskilder for at kunne bestribe Statsudgifterne og forøge Kongens private Ejendom. Gennem Middelalderen og den nyere Tid forøgedes Statsjorden ved Køb, Arv og Erobring, men navnlig efter de store Inddragninger af Kirkegods, der fandt Sted efter Overgangen til Reformationen. I vanskelige Tider afhændede den danske Stat atter store Dele af Statsjorden, eller Kongerne skænkede af den som Gaver til deres Yndlinge.

Kronens Gods i Aarhus Amt var foruden Skanderborg Slot efter Reformationens Indførelse bleven forøget med det Bispestolen i Aarhus tilhørende betydelige Jordegods og senere med meget andet Gods, og paa Skanderborg, Silkeborg og Aakjær Slotte, som paa Kongens Gaard i Aarhus, hvis Ladegaard var Havreballegaard (Marselisborg), sad Kongens Lensmænd; de underliggende Herreders Administration blev fordelt imellem dem, og Amterne fik paa den Maade deres Navne, da Lenene 1660 blev inddragne.

Men i Aarene 1769—74 bortsolgte Staten den allerstørste Del af Jordegodset, der 1763 i hele Danmark opgaves til ikke mindre end c. 60,000 Tdr. Hartkorn. De indkomne Penge anvendtes til at afdrage paa den Gæld, Landet faa Aar i Forvejen havde paadraget sig ved omfattende Rustninger. Da de hvervede Ryttere ifl. Forordningen af ³⁰/₁₀₀ 1670 skulde fordeles i Landsognene, udlagdes af Kronens Gods ialt 30,000 Tdr. Hartkorn til Rytternes Underhold. 1717—18 blev Rytterdistrikterne omorganiserede, og Kronen anviste til Kavalleriets Underhold tre Distrikter i Jylland: Skanderborg, Dronningborg og Kolding. Da Rytterdistrikterne omsider nedlagdes, og Godset solgtes 1767, blev Skanderborg Slot for 6,481 Rdl. solgt til Nedbrydelse, Kirken undtagen. Godset, tilsammen 6.932 Tdr. Hartkorn, blev samme Aar solgt for 758,342 Rdl. D. C., idet det opbødes ved Auktion i tolv Hovedgaarde: 1) Slottets Ladegaard, 2) Sjelleskovgaard (Wedelslund), 3) Søbygaard, 4) Tvilumgaard, 5) Nissumgaard, 6) Ringkloster, 7) Vor Ladegaard, 8) Tammestrup og Havreballegaard, 9) Vaabensholm, 10) Nedenskov Vilholt, 11) Skovsrod-Bomholt og 12) Kalbygaard.

Under Souveræniteten (1660—1848) skiftede Amternes Omfang og Benævnelser stærkt, og ikke mindst det nuværende Aarhus Amts. Herrederne forblev derimod til Dels uforandrede. Aarhus Stift indbefattede, foruden Aarhus(-Skanderborg) og Randers Amter, tillige Lysgaard, Hids og Houlbjerg Herreder af Viborg Amt samt Bjerge og Hatting Herreder af Vejle Amt.

Amterne var fra 1660 til 1848 undergaaet følgende Forandringer:

1) *Aarhusgaard eller Havreballegaard Amt 1660—71* indbefattende: Hasle, Ning og Vester Lisbjerg Herreder med Øen Tunø; 2) *Stjernholm Amt 1660—71* indbefattende: Bjerge, Hatting og Nim Herreder. I 1671 blev disse to Amter forenede, og *Kalø Amt* (Sønderhald, Øster Lisbjerg, Nørre, Sønder og Mols Herreder og Øen Anholt) lagt dertil, men allerede 1686 udskiltes atter Kalø Amt, og ifølge Resol. ¹⁹/₁₀₀ 1794 henlagdes Galtens Herred hertil. Amtet fik Navnet: *Havreballegaard* og *Stjernholm Amter* fra 1686 til 1799. 3) *Silkeborg Amt 1660—71* indbefattende: Lysgaard, Hids og Vrads Herreder samt Størstedelen af Gern Herred. Fra 1671—1716 var Silkeborg Amt forenet med Mariager Amt, og 1716—1793 tillige med Dronningborg Amt. 4) *Skanderborg Amt 1660—61* indbefattende: Hjelmlev, Vor, Tyrsting, Framlev og Sabro Herreder samt Resten (fem Sogne) af Gern Herred; 5) *Aakjær Amt 1660—61* indbefattende: Hads Herred med Øerne Endelave og Alrøe. I 1661 blev disse to Amter forenede og kom fra 1661—1799 til at hedde: *Skanderborg og Aakjær Amter*. I Henhold til Resol. ⁴/₁₀₀ 1793 henlagdes den hidtil under Silkeborg Amt hørende Del af Gern Herred og, i Henhold til Resol. ¹⁷/₁₀₀ 1794, hele Hids Herred til Skanderborg og Aakjær Amter. Denne Forening varede indtil 1799, da 6)

Aarhus Amt i Henhold til Resol. ¹⁴/₆ 1799 oprettedes og kom til at indbefatte: Hasle, Ning og Vester Lisbjerg Herreder af Havreballegaard Amt, Sabro, Framlev, Gern, Hjelslev, Tyrsting og Vor Herreder af Skanderborg Amt, Hads Herred af Aakjær Amt, Nim Herred af Stjærholm Amt og Hids Herred af Silkeborg Amt. Ved Resol. ²²/₁₂ 1802 henlagdes Købstæderne Aarhus, Skanderborg og Horsens under Aarhus Amt, hvortil Vrads Herred overgik fra Ringkjøbing Amt ved Resol. ¹³/₆ 1821. Endelig udskiltes af Aarhus Amt det 9. Marts 1824 oprettede 7) *Skanderborg Amt*, der kom til at indbefatte Hjelslev, Gern, Vor og Nim samt Tyrsting og Vrads Herreder med Købstæderne Horsens og Skanderborg, i hvilken sidste By Amtmanden 1825 fik Bolig. Øen Endelave henlagdes ¹⁵/₆ 1838 til Nim Herred (fra Hads H.). Endelig blev i Henhold til Resol. ²⁷/₇ 1867 Aarhus Amt og Skanderborg Amt samlede under et til det nuværende 8) *Aarhus Amt*, og Hids Herred lagt til Viborg Amt. Til Aarhus Amt hører altsaa nu ogsaa Øerne Tunø og Endelave i Kattegat samt Alrøe, beliggende i Munden af Horsens Fjord.

Amtsinddelingen er nu som forhen Landets verdslige Hovedinddeling. Herunder falder atter Delingen i Underøvrigheder (Underdommerembeder, Byer, Herreder og Birker), hvoraf 72 paa Øerne og 60 i Jylland, og som det sidste Led i Rækken de 1147 Sognekommuner og Købstadlanddistrikter. I gejstlig Henseende deles Landet i 7 Stifter, nemlig: Sjællands Stift, Lolland-Falsters Stift, Fyns Stift, Aarhus Stift, Aalborg Stift, Viborg Stift og Ribe Stift. Underafdelingerne i den gejstlige Inddeling er Provstier, hvoraf der ialt findes 82. Provstierne deles atter i 1111 Pastorater, omfattende et eller flere af Landets c. 1800 Sogne. I sin store Almindelighed kan man sige, at Amtsinddelingen fremtræder som en Underafdeling af Stiftsinddelingen, men helt slaar dette dog ikke til. Saaledes hører f. Eks. Øen Samsø til Holbæk Amt, men til Aarhus Stift; af Aalborg Amt hører kun Byen Aalborg og nogle faa tilgrænsende Sogne samt Kjær Herred til Aalborg Stift, Resten til Viborg Stift; og en Del af Viborg Amt (Lysgaard, Hids og Houbjerg Herreder) og en Del af Vejle Amt (Bjerger og Hatting Herreder) hører til Aarhus Stift, Resten henholdsvis til Viborg og Ribe Stifter.

I kommunal Henseende er Landet delt paa følgende Maade: Kjøbenhavn, Frederiksberg, 74 Købstadskommuner, 21 Amtskommuner (af Kongerigets 18 Amter er 3 delte i to Amtsraadskredse hver, nemlig: Kjøbenhavns A. i Kjøbenhavn og Roskilde, Odense A. i Odense og Assens og Aarhus A. i Aarhus og Skanderborg Amtsraadskredse) og under disse sidste atter 1147 Sognekommuner og Købstadlanddistrikter samt 2 Handelspladser. Endelig maa bemærkes, at paa Bornholm udgør — i Modsætning til de andre Amter — ogsaa Købstæderne en Del af Amtsraadskredsen.

I politisk Henseende er Landet med Færøerne delt i 12 Landstingskredse, som tilsammen vælger 54 Landstingsmænd. Til Folketingsvalg er Landet delt i 114 Kredse.

Aarhus Amt er i administrativ Henseende delt i to Amtsraadskredse: Gl. Aarhus Kreds og Gl. Skanderborg Kreds. Til Gl. Aarhus Kreds hører Købstaden Aarhus samt de seks Herreder: Hasle, Vester Lisbjerg, Sabro, Framlev, Ning og Hads, ialt 61 Landsogne og 36 Sognekommuner. Til Gl. Skanderborg Kreds hører de tre Købstæder Horsens, Skanderborg og Silkeborg samt de seks Herreder: Hjelslev, Gern, Tyrsting, Vrads, Vor og Nim, ialt 66 Landsogne, 1 Købstadlanddistrikt og 40 Sognekommuner.

I jurisdiktionel Henseende deles Amtet i ti Jurisdiktioner: 1) Aarhus Købstad, 2) Hasle, Vester Lisbjerg, Framlev og Sabro Herreder, 3) en Del af Frijsenborg-Favrskov Birk, 4) Ning Herred, 5) Hads Herred, 6) Skanderborg Købstad med Hjelslev og Gern Herreder, 7) Silkeborg Købstad med Silkeborg Birk, 8) Tyrsting og Vrads Herreder, 9) Horsens Købstad og 10) Vor og Nim Herreder samt Stensballegaard Birk. Tunø hører under Samsø Birk.

I gejstlig Henseende hører Amtet under Aarhus Stift med 6 Provstier: 1)

Aarhus Købstads og Hasle Herreds Provsti, 2) Hads og Ning Herreders Provsti, 3) Sabro, Vester Lisbjerg og Framlev Herreders Provsti, 4) Vor og Nim Herreders Provsti, 5) Hjelmlev og Gern Herreders Provsti og 6) Tyrsting og Vrads Herreders Provsti. Tunø er en Del af Samsø Provsti.

Gl. Aarhus Amt har 4 Folketingskredse med Valgsteder i Odder (1ste), Aarhus (2den og 3die) samt Skjoldlev (4de). Gl. Skanderborg Amt har 5 Folketingskredse med Valgsteder i Horsens (1ste og 4de), Skanderborg (2den), Brædstrup (3die) og Silkeborg (5te). Gl. Aarhus Amt er en Del af 9de Landstingskreds, Gl. Skanderborg Amt af 10de Landstingskreds.

Aarhus Amt begrænses mod Nordøst og Nord af Randers Amt, mod Nord og Nordvest af Viborg Amt, hvor Gudenaen paa et Stykke danner Skel, mod Vest af Ringkjøbing Amt og mod Syd af Vejle Amt, hvor Horsens Fjord skiller i den østlige Side.

Ved Folketællingen 1911 var Amtets Folketal 211,382 af Danmarks 2,757,076 Indbyggere, deraf i Købstæderne 97,793 (45,939 Mænd og 51,854 Kvinder) og i Landdistrikterne 113,589 (57,512 Mænd og 56,077 Kvinder). Befolkningen i Gl. Aarhus Amt var fordelt saaledes: Aarhus Købstad: 61,755 (i 1801: 4,102) og i Landdistrikterne: 52,489 (i 1801: 21,062); tilsammen 114,244 Indvaanere. I Gl. Skanderborg Amt var Fordelingen saaledes: Horsens Købstad: 23,843 (i 1801: 2,396), Skanderborg Købstad: 3,403 (i 1801: 488), Silkeborg Købstad (Købstad fra $\frac{1}{2}$ 1900, jvfr. Lov $\frac{7}{4}$ 1899): 8,792 (i 1801: 44) og i Landdistrikterne: 61,100 (i 1801: 25,270) Indvaanere.

Aarhus Amt (Gl. Aarhus Amt (Aarhus Amtsraadskreds) og Gl. Skanderborg Amt (Skanderborg Amtsraadskreds)) er ialt 2510,³⁶ Kvadratkilometer (45,⁰⁵ □ Mil). Det rummer 455,086 Tdr. Land, og dets samlede Hartkorn (Ager og Engs samt halveret Skovskyld) udgør 24,254 Tdr.

Ejendommenes Fordeling efter Hartkornstilliggende i Landdistrikterne den $\frac{1}{4}$ 1905 er som følger: over 20 Tdr. Hartkorn er 47 Gaarde med tilsammen 1888,⁷⁰ Tdr. Hartkorn, fra 12—20 Tdr. Hartkorn er 63 Gaarde med tilsammen 958,³⁵ Tdr. Hartkorn, fra 8—12 Tdr. Hartkorn er 153 Gaarde med tilsammen 1,467,⁰⁹ Tdr. Hartkorn, fra 4—8 Tdr. Hartkorn er 1589 Gaarde med tilsammen 8,583,⁴⁰ Tdr. Hartkorn, fra 2—4 Tdr. Hartkorn er 1900 Gaarde med tilsammen 5,523,⁴² Tdr. Hartkorn, fra 1—2 Tdr. Hartkorn er 1,682 Gaarde med tilsammen 2,400,⁹⁴ Tdr. Hartkorn; fra 2 Skpr. ($\frac{1}{4}$ Td.)—1 Td. Hartkorn (under 1 Td.) er 4,460 Huse med tilsammen 2,334,⁵³ Tdr. Hartkorn, fra 1 Fdk. ($\frac{1}{32}$ Td.)—2 Skpr. Hartkorn er 3,409 Huse med tilsammen 434,²⁵ Tdr. Hartkorn, og under 1 Fdkr. ($\frac{1}{32}$ Td.) Hartkorn er 4,878 Huse med tilsammen 66,⁸³ Tdr. Hartkorn. Uden Hartkorn er 1,422 Huse; og forskellige Lodder eller saadanne skyldsatte Jordlodder (Skov-, Mose- og Hedelodder o. s. v.), som ikke henhører til et særskilt Jordbrug, udgør 120,¹² Tdr. Hartkorn.

Med Hensyn til Besiddelsesmaaden findes af Ejendomme i Landdistrikterne alt i alt: a) i Selveje 5,390 Gaarde med tilsammen 20,608,²³ Tdr. Hartkorn og b) i Fæste (herunder medregnet Arvefæste uden Ret til at sælge og pantsætte samt for Husenes Vedk. Leje- og Tjenestehuse) 44 Gaarde med tilsammen 213,⁰⁷ Tdr. Hartkorn. Af Huse findes alt i alt: a) i Selveje 13,477 Stkr. med tilsammen 2,766,⁸⁵ Tdr. Hartkorn og b) i Fæste (incl. Arvefæste etc.) 692 Stkr. med tilsammen 68,⁷⁶ Tdr. Hartkorn.

Købstædernes Markjorder udgør 476,³⁷ Tdr. Hartkorn eller a) 71 Gaarde med tilsammen 258,³⁰ Tdr. Hartkorn, b) 952 Huse med ialt 80,³⁵ Tdr. Hartkorn, c) forskellige Lodder med 1,⁷⁰ Tdr. Hartkorn og endelig d) 135,⁸⁴ Tdr. Hartkorn inddraget under Købstadsgrund.

Tilsammen i hele Aarhus Amt 20,626 Gaarde og Huse med tilsammen 24,254,⁰⁰ Tdr. Hartkorn.

Af Husmandsbrug, oprettede i Henhold til Lov af ²⁴/₃ 1899, ²²/₄ 04 og ³⁰/₄ 09 fandtes den ³¹/₃ 1911 i Skanderborg Amtsraads-kreds 216 og i Aarhus Amtsraads-kreds 339, ialt 555, til hvilke Statskassens Udlaan udgjorde 2,699,910 Kr. (i hele Landet 5,777 Brug, nemlig: i Jylland 3,696 (Laan Kr. 16,007,615) og paa Øerne 2,081 (Laan Kr. 9,402,533), med Udlaan ialt Kr. 25,410,148).

Ved Vurderingen til Ejendomsskyld i Henhold til Lov af ¹⁵/₅ 1903 vurderedes samtlige 12,130 Ejendomme i Landdistrikterne i Aarhus Amt pr. ¹/₇ 1909 til 174,115,000 Kr. (Bygningsassurance 98,067,000 Kr.), og opgjordes til 375,400 Tdr. Land og 22,519 Tdr. Hartkorn. Til Ejendomsskyld til 100,000 Kr. og derover vurderedes 86 Ejendomme (2,406 Tdr. Hartkorn, 31,815 Tdr. Land), til 50—100,000 Kr. vurderedes 247 Ejendomme (2,147 Tdr. Hartkorn, 28,867 Tdr. Land), til 20—50,000 Kr. vurderedes 2,449 Ejendomme (10,809 Tdr. Hartkorn, 137,483 Tdr. Land), til 12—20,000 Kr. vurderedes 1,766 Ejendomme (3,473 Tdr. Hartkorn, 63,674 Tdr. Land), til 8—12,000 Kr. vurderedes 1,659 Ejendomme (1,663 Tdr. Hartkorn, 42,604 Tdr. Land), til 4—8,000 Kr. vurderedes 3,696 Ejendomme (1,620 Tdr. Hartkorn, 53,768 Tdr. Land), til 3—4,000 Kr. vurderedes 1,191 Ejendomme (272 Tdr. Hartkorn, 10,343 Tdr. Land), til 2—3,000 Kr. vurderedes 789 Ejendomme (111 Tdr. Hartkorn, 5,297 Tdr. Land), til 2,000 Kr. og derunder vurderedes 247 Ejendomme (18 Tdr. Hartkorn, 1,549 Tdr. Land).

Amtets samlede Areal er 251,036,00 Hektar. Heraf Landareal 244,047 Hektar, Søer og Damme 6,635 Hektar, Vandløb 354 Hektar (samlet Vandareal 6,989 Hektar). Kystlinien er 168,2 Kilometer (22,60 geogr. Mil). Af Landarealet var d. ¹⁹/₇ 1907 ialt dyrket 190,002 Hektar, medens 3,118 Hektar var Hegn, Haver, Planteskoler o. lign., 2,891 Hektar Moser til Tørveskær, 31,453 Hektar Skove, Plantager og offentlige Anlæg, 4,002 Hektar offentlige og private Veje, Stier, Jernbaner o. l., 2,391 Hektar Byggegrunde og Gaardspladser, 585 Hektar Oplagspladser, Grusgrave, Kirkegaarde og andre offentlige Arealer. Af det dyrkede Areal var ialt 1,796 Hektar besaaet med Hvede, 16,805 Hektar med Rug, 13,638 Hektar med 2-radet Byg, 974 Hektar med 6-radet Byg, 33,163 Hektar med hvid eller gul Havre, 4,331 Hektar med graa eller broget samt sort Havre, 6,244 Hektar med Blandsæd til Modenhed, 2 Kornsorter, og 2,482 Hektar Korn- og Bælgæd, 2,278 Hektar med Kartofler, 680 Hektar med Gulerødder, 6,544 Hektar med Runkelroer, 9,632 Hektar med Kaalrabi (Kaalroer), 7,146 Hektar med Turnips og andre Foderroer, 15 Hektar med Sukkerroer, 129 Hektar med Cikorieødder, 278 Hektar med ren Bælgæd, 337 Hektar med Boghvede til Modenhed, 20 Hektar med Spergel til Modenhed, 2 Hektar med Kommen, Raps, Hør, Hamp, m. v., 150 Hektar med Havesager, dyrkede i Marken, 163 Hektar med Frøavlsarealer og 8 Hektar med andre Planter. Ialt var altsaa besaaet 106,815 Hektar. Som Brakarealer og Afgrøder til Nedpløjning behandledes 12,679 Hektar, og tilsammen var 70,508 Hektar Grøntfoder- og Græsningsarealer.

Udbyttet, beregnet i Hektoliter pr. Hektar, af Høsten i Aaret 1910 var for Amtet: 73,606 Hektoliter Hvede (Fold 41,2 Hektoliter), 389,392 Hektoliter Rug (Fold 23,2 Hektoliter), 410,755 Hektoliter 2rd. Byg (Fold 30,0 Hektoliter), 28,695 Hektoliter 6rd. Byg (Fold 29,5 Hektoliter), 1,246,533 Hektoliter hvid eller gul Havre (Fold 37,0 Hektoliter), 88,032 Hektoliter graa eller broget samt sort Havre (Fold 20,4 Hektoliter), 283,874 Hektoliter Blandsæd (Fold 32,5 Hektoliter), 3,361 Hektoliter Boghvede, 4,602 Hektoliter Ærter og anden Bælgæd, 436,000 Hektoliter Kartofler, Turnips og andre Foderroer 5,065,000 Hektoliter, Sukkerroer 413,400 Kilogram. Halmudbyttet var 212,420 Tons, Agerhøudbyttet 78,019 Tons, Enghøudbyttet 40,368 Tons. Ialt var Værdien af Høsten 1910 for Aarhus Amts Vedkommende: 39,164,000 Kr., d. v. s. 290 Kr. pr. Hektar af det anvendte Areal.

Af Heste fandtes den 15. Juli 1909 i Amtet 35,705 Stkr., deraf 233 Hingste over 3 Aar, 11,468 Vallaker over 3 Aar, 14,753 Hopper over 3 Aar og 9,251 Plage og Føl. Af Hornkvæg fandtes 155,349 Stkr., deraf 6,325 Tyre, 672 Stude over 1 Aar, 6,382 Køer over 10 Aar, 35,569 Køer fra 6—10 Aar, 53,007 Køer under

6 Aar, 23,216 Kvier over 1 Aar, som ikke havde kælvet, og 30,178 Kalve under 1 Aar. Af Svin fandtes 95,906 Stkr., deraf 452 Orner over 4 Maaneder, 10,547 Søer over 4 Maaneder, 23,908 Fedesvin over 4 Maaneder og 60,999 Grise. Af Faar fandtes 31,457 Stkr., deraf 17,079 Faar, Væddere og Beder og 14,378 Lam. Desuden fandtes 4,166 Geder og Kid, 691,000 Høns, 2,796 Kalkuner, 34,639 Ænder, 4,941 Gæs og 5,337 Bistader.

Samme Aar fandtes i Amtet 10,133 Hestebesætninger, 12,147 Hornkvægbesætninger, 12,923 Svinebesætninger, 6,965 Faarebesætninger, 3,527 Gedeholdere, 18,606 Fjerkræholdere og 1,905 Ejere af Bistader.

Der findes for Øjeblikket i Aarhus Amt 13 Landboforeninger, nemlig: Aarhus Amts landøkonomiske Selskab, Frijsenborg-Faurskov Birks Landboforening, Hads Herreds Ldbf., Hadsten og Omegns Ldbf., Horsens Landbrugsforening, Høver og Omegns Ldbf., Ldbf. ved Ny Solbjerg Kro, Samsø Ldbf., Silkeborg og Omegns Ldbf., Skanderborg Ldbf., Tyrsting-Vrads Herreders Ldbf., Tørring og Omegns Ldbf. og Vrads Herreds Ldbf. Ialt har Amtets Landboforeninger 12,500 Medlemmer.

Hasle Herred.

Ladefogedgaard, Skejby Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 5 Km. Tlf. 18 over Skejby Central. Nuværende Ejer: *Hans Rasmus Hansen*, som købte Gaarden 4. Decbr. 1897, er født paa Ejendommen 12. Aug. 1866 og gift med *Dorthea Pedersen*, født i Farre 14. Marts 1873.

Matr.-Nr. 15a af Skejby By. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,576 Kr., for Avlsb. 16,424 Kr. Gaardens samlede Areal 49 Tdr. Ld., deraf Ager $47\frac{1}{2}$, Eng $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: Hvede, Roer, Byg, Udlægshavre, $\frac{1}{2}$ Staldfoder og $\frac{1}{2}$ Kløver, som halvbrakkes til Vintersæden. Jordens Bo-

Ladefogedgaard.

nitet er dyb, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Ladefogedgaard har sit Navn fra, da den nuværende Ejers Tipoldefader, Jørgen Ladefoged, fik Gaarden fra Frijsenborg som Løn for tro Tjeneste. Hans Søn, Rasmus Hansen, efterlod den igen til sin Søn, Hans Rasmussen, efter hvis Enke Sønnen, Andreas Hansen, den nuværende Ejers Fader, i 1864 fik Gaarden. Ejendommen var tidligere den største i Skejby Sogn, men i Tidernes Løb er der ved Arveskifter fraskilt en Del af Jorderne. Oprindeligt laa Gaardens Bygninger inde i Skejby By, men i Aarene 1872/73 udflyttede Andreas Hansen dem paa deres nuværende Plads. Gaardens Bygninger er nu alle af Grundmur med Paptage, store og rummelige, og ligger, omgivne af Have og Plantninger, tæt Ø. for Aarhus-Randers Landevej. Den nuværende Ejer, der tidligere har været Formand for Skejby Sogneraad, er f. T. Formand for det meget store Andelsmejeri «Vesterbro» i Aarhus, som samler Mælken fra Størsteparten af de omliggende Sogne.

Skejby Nørgaard, Skejby Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. $5\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 1012 over Aarhus Central. Nuværende Ejer: *Jens Nielsen*, som købte

Gaarden 1. Oktbr. 1903, er født i Stjær 25. Marts 1859 og gift med *Maren Jensen*, født i Rakbeby 13. Juli 1852.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Skejby By. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 13,000 Kr., for Avlsb. 21,000 Kr. Gaardens samlede Areal $45\frac{1}{2}$ Tdr. Ld., deraf Ager $44\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak og Vintersæd, men med 2 Rodfrugtmarker. Jordens Bonitet er tildels meget stærk Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 32 Malkekøer og 7 Heste. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

J. Nielsen købte Ejendommen af Karl Jessen, som havde giftet sig den til med Enken efter en tidligere Ejer, Lars Christensen. Gaardens Bygninger laa oprindelig inde i Skejby By, men nedbrændte under en stor Ildsvaade, som i 1906 lagde en stor Part af Byen i Aske, og udflyttedes derefter paa dens nuværende Plads tæt N.V. for Byen. Alle Gaardens Bygninger er nu grundmurede og gør et meget solidt og herskabeligt Indtryk. Overalt i Bygningerne er naturligt Vandtryk fra Væld i de nærliggende Bakker, ligesom

Skejby Nørgaard.

der midt paa Gaardspladsen er indrettet et Springvand til Pryd for Ejendommen. Jorderne er i meget høj Gødningskraft, da Ejeren, ved Siden af Gødningen fra den store Besætning, anvender en betydelig Mængde Natrenovation fra Aarhus.

Skejby Vestergaard, Skejby Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. $5\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Anton Nielsen*, som købte Gaarden i Novbr. 1911, er født paa Ejendommen 15. Juni 1883.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Skejby By. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,600 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal $47\frac{1}{2}$ Tdr. Ld., deraf Ager $44\frac{1}{2}$, Eng $1\frac{3}{4}$, Mose $\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Hvede efter Halvbrak og 2 Rodfrugtmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 28 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Skejby Vestergaard laa oprindelig inde i Skejby By, men udflyttedes 1872 paa dens nuværende Plads V. for Byen af den nuværende Ejers Fader, Christen Nielsen, som havde arvet Gaarden 1866 efter sin Moder, Ane Marie Sørensdatter, der sad Enke i Gaarden i 18 Aar efter sin Mand, Niels Christensen, der 1828 havde arvet Gaarden efter sin Fader, Christen Nielsen. Gaarden var tidligere Fæstegaard under Aarhus Latinskole, men købtes 1865 til Selvejendom.

K. Kristensens Gaard, Skejby Sogn, Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. $4\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Kristen Kristensen*, som købte Gaarden 1. Aug. 1903, er født i Harlev 28. Juni 1869 og gift med *Maren Jensen*, født i Aabo 12. Marts 1867.

Matr.-Nr. 12a af Skejby. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 41 Tdr. Ld., deraf Ager 40, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Hvede efter benyttet Brak, Roer, Byg, Roer, Havre og

2aars Græs. Jordens Bonitet er stærk Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer, 6 Tyre, 5 Heste, 1 Plag samt 2 Faar. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

K. Kristensens Gaard.

Den nuværende Ejer kom i Besiddelse af Gaarden ved Mageskifte med Arvingerne efter Laurs Sørensen. Bygningerne laa tidligere inde i Skejby By, men blev i 1892 udflyttede paa deres nuværende Plads tæt Ø. for Aarhus-Randers Landevej. Gaarden bestaar nu af 3 Længer, idet der er indrettet Lade i den ø. Ende af begge Avlsb., som iøvrigt er store og rummelige og bærer høj, muret Trimpel. Alle Bygningerne er af Grundmur med Paptage. Haven strækker sig V. for Hovedb. ud til Landevejen.

Mariendal, Skejby Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Rasmus Madsen*, som arvede Gaarden om Foraaret 1875, er født paa Ejendommen 1. Septbr. 1851 og gift med *Karen Marie Laursen*, født i Lystrup 10. Juni 1852.

Matr.-Nr. 7a. m. fl. af Skejby. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2 $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,675 Kr. Gaardens samlede Areal 45 Tdr. Ld., deraf Ager 40, Eng 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Hvede efter Halvbrak og 2 Roemarker. Jordens Bonitet er hovedsagelig dyb Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 28 Malkekøer, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 14 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Mariendal kom i 1820erne ved Giftermaal med Jørgen Nielsens Enke til den nuværende Ejers Bedstefader, Rasmus Madsen, hvis Søn, Mads Rasmussen, igen arvede den efter ham i 1850. Gaardens Bygninger laa oprindeligt inde i Skejby By, men blev lagt i Aske under en stor Ildsvaade, som i 1906 hærgede Skejby. Den nuværende Ejer udflyttede derefter Gaarden paa dens nuværende Plads N.Ø. for Byen og tæt V. for Aarhus-Randers Landevej.

Hasle Præstegaard, Hasle Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 3 $\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Beneficiarius: Provst *Rasmus Christian Madsen*, som tiltraadte Embedet 3. Marts 1900, er født i Brylle Sogn 4. Juli 1845 og gift med *Dorthea Sofie Eline Ballin*, født i Horsens 16. Marts 1855.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Hasle. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Gaardens samlede Areal 45 Tdr. Ld., deraf Ager 42, Eng 2, Have og Gaardsplads 1. Avlsbruget er bortforpagtet til *Laurs Nielsen*, som er født i Lisbjerg 2. Juni 1866 og gift med *Kirsten Marie Andersen*, født i Hasle 3. Marts 1870. L. Nielsen er tillige Ejer af en Gaard i Hasle. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Halvbrak, Hvede, Havre, Roer, Havre, Udlægshavre og 1aars Kløver. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag.

Af tidligere Beneficiarii er kendt Simon Christierni Wrolde (1519—50), Janus Wrolde (1550—63), Nicolaus Gammel (1563—92), Janus Matthia (1592—95), Janus

Hoffmann (1595—1605), Johannes Alberti (1605—15), Severinus Bartolds (1615—44), Franciscus Nicolai (1644—76), Severinus Eschildi (1676—88), Johannes Lundsgaard (1688—1700), Bartoldus Mygind (1700—22), Ericus Møller (1725), Thomas Barfoed (1728), Petrus Kierulf (1766), Henrich Grotum Meulengracht (1766—86), Henrik Møller (1786—1827), Christian Thygesen (1827—33), Christian Nissen Fausbøll (1833—40), Christian Werliin (1840—50), Hans Carl Bloch (1850—79), Markus Anton Siegumfeldt

Hasle Præstegaard.

(1879—84), og Hans Christian Matthias Krarup (1884—1900). Hasle Præstegaards Bygninger er i den nyeste Tid nedbrændt gentagne Gange, sidste Gang i 1900, hvorefter de er genopførte i Grundmur med Skifertag paa Hovedb. og med Tagpap paa Avlsb. Hele Præstegaardens Besætning er bortsolgt, og Forpagtningen omfatter derfor kun Jorderne. Den nære Beliggenhed ved Aarhus gør nemlig Salg af Fouragen og Køb af Gødning til en baade god og praktisk Driftsmaade, og hele Præstegaardens Avl omsættes derfor paa denne Maade.

R. Jensens Gaard, Hasle Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 3¹/₂ Km. Nuværende Ejer: *Rasmus Jensen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1904, er født paa Ejendommen 20. Juli 1878 og gift med *Ane Kirstine Madsen*, født i Skejby 1. Marts 1878.

Matr.-Nr. 14a af Hasle. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2³/₄ Alb. Ejendoms- skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,722 Kr., for Avlsb. 16,278 Kr. Gaardens samlede Areal 44 Tdr. Ld., deraf Ager 40¹/₂, Eng 1, Mose 1¹/₂, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives de 30 Tdr. Ld., som ligger ved Gaarden, i en 8 Marksdrift med Hvede efter Halvbrak, 2 Roemarker og 1 Staldfodermark. De 10¹/₂ Tdr. Ld., som ligger c. 2 Km. fra Gaarden, drives i en 4 Marksdrift med Vintersæd, Byg, Have og Kløver. Jordens Bonitet er nærmest Gaarden god, lerblandet Muld paa Lerunderlag, medens den fraliggende Jord er noget mildere af Karakter. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 4 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 1 Plag og 1 Føl, 3 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Den nuværende Ejer har købt Gaarden af sin Fader, Jens Rasmussen, som 1867 havde arvet den efter sin Fader, Rasmus Jensen, der 1844 købte den fri fra Fæste under Marselisborg Gods. Indtil da havde Rasmus Jensen haft Gaarden i Fæste, siden han 1813 overtog den efter sin Stedfader, Niels Kjeldsen, som 1798 havde faaet den ved Giftermaal med Enken efter Jens Mikkelsen, Gaardens først kendte Fæster. Gaardens Bygninger laa oprindelig inde i Hasle By, men udflyttedes paa deres nuværende Plads S.V. for Byen i 1878; den ø. og en Del af den n. Længe er dog senere af den nuværende Ejer underbygget med støbte Mure, medens de øvrige Bygninger er dels af Egebindingsværk og dels af Kampesten.

Haslegaarden, Hasle Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 3¹/₂ Km. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jens Peter Møller*, som købte Gaarden om Efteraaret

1875, er født i Søften 27. Jan. 1849 og gift med *Andersine Madsen*, født i Brendstrup 15. Juli 1856.

Matr.-Nr. 4a af Hasle. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 46,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avisb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal c. 49 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng $\frac{3}{4}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{4}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Hvede efter Helbrak og 1 Roemark. Jordens Bonitet er dyb Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen består f. T. af 20 Malkekøer foruden 4 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 14 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Haslegaarden.

Haslegaarden ejedes omkring Midten af forrige Aarhundrede af Niels Sørensen Loft, efter hvem Svigersønnen, Søren Jacobsen Møller, den nuværende Ejers Fader, overtog den først i 70erne. Gaarden laa oprindeligt inde i Hasle By, men den nuværende Ejer nedbrød den i 1875 og udflyttede den paa dens nuværende Plads S.V. for Byen. Gaardens Bygninger er alle af Grundmur, Hovedb. og de to Staldlænger af røde Sten, Laden af Kampesten. Hovedb. er meget smuk og herskabelig, opført over høj Kælder, og rummer en stor og smuk Beboelseslejlighed. Hele Gaarden ligger hyggeligt, omgivet af en smuk Have og Plantning, som den nuværende Ejer selv har anlagt.

Mikkel Rasmussen's Gaard, Hasle Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. $3\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Mikkel Rasmussen*, som overtog Gaarden 12. Juni 1909, er født paa Ejendommen 22. April 1883.

Matr.-Nr. 20a m. fl. af Hasle. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8000 Kr., for Avlsb. 13,875 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager $50\frac{1}{4}$, Eng og Mose $2\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $\frac{3}{4}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Hvede efter Halvbrak, Roer, Havre, Byg, Roer, Udlægshavre, 1aars Kløver, $\frac{1}{2}$ Græs $\frac{1}{2}$ Staldfoder. Jordens Bonitet er god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen består af 28 Malkekøer, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Den nuværende Ejers Bedstefader, Peder Rasmussen, købte Ejendommen 1811, og efter hans Død skødede hans Enke, Ane Marie Jensdatter, i 1868 Gaarden til deres Søn, Rasmus Pedersen, efter hvis Død i 1900 den nuværende Ejer og en Broder af ham bestyrede Gaarden, indtil han overtog den som Ejendom. Gaardens Bygninger laa tidligere inde i Hasle By, men udflyttedes 1859 tæt S. for Aarhus-Viborg Landevej. I 1880

M. Rasmussens Gaard.

fandt der et Mageskifte med Nabogaarden Sted, hvorved Ejendommens Jorder samledes omkring Gaarden, ligesom der tilkøbtes c. 8 Tdr. Ld. Alle Gaardens Bygninger er nu grundmurede med Undtagelse af den indre Side af den ø. Længe, som er af Egebindingsværk. Bygningerne bærer alle Straatage med Undtagelse af den v. Længe, som er opført 1901 og tækket med Pap. Gaarden ligger tæt V. for Hasle By, hyggeligt omgivet af Have og Plantning, og gør et meget venligt og velholdt Indtryk.

Hjordhøjgaard, Hasle Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen*, som købte Gaarden 1. Jan. 1889, er født i Aaby 24. Maj 1864 og gift med *Andrea Nikolajsen*, født i Sjelle 5. Jan. 1870.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Hasle. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms-skyld 42,800 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr.

Hjordhøjgaard.

Gaardens samlede Areal $53\frac{1}{2}$ Tdr. Ld., deraf Ager 51, Mose $1\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives de 35 Tdr. Ld. som ligger S. for Aarhus-Viborg Landevej, i en 8 Marksdrift, medens de 16 Tdr. Ld., som ligger N. for Landevejen, drives i en 6 Marksdrift. I den største Drift tages Hvede efter Halvbrak, desuden 2 Roemarker. Jordens Bonitet er dyb, kraftig Lermuld paa Lerunderlag.

Besætningen bestaar f. T. af 28 Malkekøer, 3 Stk. Ungkvæg, 1 Tyr, 5 Heste, 1 Plag og 1 Føl samt 1 Faar. Desuden 5 Søer, af hvilke Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Hjor dhøj gaard laa oprindelig inde i Hasle By, men udflyttedes efter Ilds-vaade i 1880 af den daværende Ejer, Anders Christensen, som i 1885 solgte til Jens Christensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaardens Bygninger, der alle er af Grundmur, gør et solidt og velholdt Indtryk og ligger hyggeligt omgivne af Have og Plantning V. for Hasle By, S. for Landevejen fra Aarhus til Viborg. Markerne, der er noget forskellige af Overflade, jævne nærmest Hasle, noget bakkede over mod S.V., er meget kraftige og frugtbare Hvedejorder.

Søren Thriges Gaard, Hasle Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Søren Pedersen Thrige*, som arvede Gaarden 21. Oktbr. 1896, er født paa Ejendommen 26. Septbr. 1869 og gift med *Pouline Jensen*, født i Voldby ved Hammel 20. Maj 1867.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Hasle. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,300 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,800 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Hvede efter Helbrak og 2 Rodfrugtmærker. Jordens Bonitet er dyb, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer, 2 Tyre og 2 Kvier, 5 Heste, 1 Plag og 1 Føl samt 1 Faar. Desuden produceres Smaagrise til Salg. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

S. Thriges Gaard.

Søren Thriges Gaard købtes 3. Febr. 1841 af Søren Jensen Thrige, hvis Enke, Inger Nielsdatter, efter hans Død sad i uskiftet Bo, som Ejer af Gaarden, indtil den ved hendes Død arvedes af Svigersønnen, Peder Rasmussen, den nuværende Ejers Fader. Peder Rasmussen, der gennem mange Aar var Sognefoged i Hasle, udflyttede 1872 Gaarden paa dens Mark V. for Byen. Gaardens Bygninger ligger tæt N. for Aarhus-Viborg Landevej, omgivne af Have og Plantning. Hovedb., Laden og Størsteparten af den ø. Længde er af Grundmur, den v. og et Stykke af den ø. Længde af Egebindingsværk.

Anton Thriges Gaard, Hasle Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 3 Km. Nuværende Ejer: *Anton Marius Thrige*, som overtog Gaarden om Sommeren 1906, er født i Hasle 7. Marts 1878 og gift med *Line Nielsen*, født i Viby 6. Maj 1887.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Hasle. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 15,646 Kr. Gaardens samlede Areal 51 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Hvede efter Helbrak og 2 Rodfrugtmærker. Jordens Bonitet er dyb, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T.

af 29 Malkekøer, som malkefedes og rekrutteres ved Indkøb, 5 Heste og 1 Plag samt 3 Faar. Desuden holdes c. 10 Søer, efter hvilke Grisene sælges. Kvægbesætningen er af blandet Race.

A. Thriges Gaard.

Anton Thriges Gaard ligger endnu paa sin oprindelige Plads inde i Hasle By. A. Thrige overtog den efter sin Fader, Peder Rasmussen, som 1896 havde købt den af Jens Thrige, der atter havde købt af Rasmus Madsen. Hovedb. er, ligesom de to Staldlænger, opført i Grundmur af røde Sten. Den er bygget 1872, tækket med Tegl og afgiver en rummelig og smuk Beboelseslejlighed. Staldlængerne er bygget i 1905 af den nuværende Ejers Moder og er tækket med Pap. Laden, som er en Bræddebygning, er af en tidligere Ejer opført ude paa Gaardens Jorder, der strækker sig V. for Byen.

Højsagergaard, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Løjtnant *Peter Jessen*, som købte Gaarden om Foraaret 1907 (Skøde af 4. Jan. 1908), er født i Vejlbj 9. Septbr. 1884 og gift med *Dorthea Bomholt*, født 8. Marts 1887 paa Ejendommen.

Matr.-Nr. 28a m. fl. af Vejlbj. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 15,500 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 45, Eng 5, Mose 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak og Vintersæd, men med 2 Roemarker. Jordens Bonitet er dyb, god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 32 Malkekøer, som malkefedes og rekrutteres ved Indkøb, 6 Heste og 1 Føl. Kvægbesætningen er af blandet Race.

Højsagergaard.

Højsagergaard laa oprindelig mere midt i Vejlbj By, men henflyttedes paa sin nuværende Plads i den n. Side af Byen 1855, da den genopbyggedes efter en Ildsvaade. Den ældst kendte Ejer, Sørensen, solgte midt i forrige Aarhundrede til Poul Kjeldsen, hvis Enke giftede sig med en Søn af Sørensen, Søren Jensen, fra hvem Gaarden 1875 overgik til hans Svigersøn, Søren Peter Bomholt, den nuværende Ejers Svigerfader.

Gaardens Areal var tidligere betydeligt større, men under Søren Bomholt solgtes en Del fraliggende Jorder. Af Bygningerne, der ligger venligt omgivne af Have og Plantning, er Hovedb. og Laden, begge af Grundmur, samt den ø. Længe, af Egebindingsværk, opførte af Poul Kjeldsen 1855, medens den nuværende Ejer 1911 byggede en stor, grundmuret og velindrettet Kostald med Hvælvsloft.

Vejlby Østergaard, Vejlby Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger 5 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Peter Sørensen*, som købte Gaarden 6. Septbr. 1880, er født i Tøjbjerg Sogn 9. Novbr. 1854 og gift med *Anna Mette Petersen*, født i Hornslet Sogn 10. Marts 1862.

Matr.-Nr. 34a m. fl. af Vejlby. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 12,700 Kr. Gaardens samlede Areal c. 50 Tdr. Ld., deraf Ager 40½, Eng og Mose 8, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, men med 2 Roemarker og kun lidt Vintersæd. Jordens Bonitet er god Hvedejord, dyb Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer, som malkefedes og rekrutteres ved Indkøb, 5 Heste og 2 Plage. Kvægbesætningen er af blandet Race.

Vejlby Østergaard.

Vejlby Østergaard, som oprindelig laa inde i Byen, blev udflyttet efter Brand i 1855, da de nuværende Bygninger opførtes. Den ejedes den Gang af Niels Knudsen, som midt i 60erne solgte den til sin Svigersøn, Peter Hæe, der atter 1880 afhændede den til M. Meden og H. Jessen, af hvem den nuværende Ejer samme Aar købte den. Gaardens Bygninger, der er af Grundmur, undtagen den v. Længe, som er opført af Egebindingsværk, gør et rummeligt og velholdt Indtryk. Overalt fra Gaardens Marker haves en storslaaet Udsigt over Aarhus Bugt over til Mols og Helgenæs. I Marken ligger 3 Tdr. Ld. Eng, som kan overrisles og yder en god Høslet. Moselodderne derimod er fraliggende mod N. over mod Lystrup.

J. P. Nielsens Gaard, Vejlby Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 4 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Peter Nielsen*, som arvede Gaarden 1880, er født paa Ejendommen 3. Febr. 1853 og gift med *Anna Marie Skovby*, født i Vejlby 18. Septbr. 1869.

Matr.-Nr. 32a m. fl. af Vejlby. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,100 Kr., for Avlsb. 11,700 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 37, Eng og Mose 7, opdyrket Hede 7, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 21 Malkekøer foruden et Par Stkr. Ungkvæg, 6 Heste og 2 Plage, 4 Faar og Lam. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes og omsættes.

Gaarden har gennem mange Slægtled tilhørt samme Familie. Den nuværende Ejers Fader, Peder Nielsen, havde arvet den efter sin Fader, Niels Jacobsen, som atter havde arvet efter sin Fader, Jacob Nielsen. Den nuværende Ejer har bygget Hovedb. af Grundmur i 1896. Af Avlsb., der alle er af Egebindingsværk, er begge Staldlængerne opførte 1805, medens Laden er meget ældre, alle velholdte. Den opdyrkede Hede og det meste af Engen ligger paa Vejlbj Fed. Engen anvendes til Høslet, medens den højere Jord er indhegnet til Kreaturgræsning.

P. Sørensens Gaard, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peter Sørensen*, som arvede Gaarden om Foraaret 1902, er født paa Ejendommen 18. Juni 1868 og gift med *Kathrine Skovby*, født i Vejlbj 2. Maj 1873.

Matr.-Nr. 31a m. fl. af Vejlbj. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal $47\frac{1}{2}$ Tdr. Ld., deraf Ager $33\frac{1}{2}$, Eng og Mose 12, opdyrket Hede 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift uden Brak og Vintersæd, men med 2 Roemarker. Jordens Bonitet er dyb Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer, som malkedes og rekrutteres ved Indkøb, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Kvægbesætningen er af blandet Race.

P. Sørensens Gaard.

P. Sørensen arvede Gaarden efter sin Fader, Jens Laursen Sørensen, som 1867 havde arvet den efter sin Fader, Laurs Sørensen, der ligeledes havde arvet den. Gaardens Bygninger er opførte i 1894 efter Ildsvaade; de er alle af Grundmur med Paptage og ligger paa den oprindelige Plads inde i Vejlbj By. Østbanen fra Aarhus til Ryom gennemskærer Gaardens Jorder, saa at navnlig Engen, hvoraf Halvparten kan overrises, ligger NØ. for Banelinien. Den opdyrkede Hede, som drives skiftevis med Kartoffler og Rug, er beliggende paa Egaa Fed, hvor ogsaa en Del af Ejendommens Moselodder findes, medens Resten af disse tilhører den store Mosestrækning over imod Lystrup.

Vejlbygaard, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 4 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Ivar Theodor Thygesen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1900, er født i Vænge ved Skanderborg 9. Oktbr. 1862 og gift med *Jensine Johanne Rasmussen*, født i Lund ved Randers 20. Decbr. 1870.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Vejlbj. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,150 Kr., for Avlsb. 13,209 Kr. Gaardens samlede Areal 35 Tdr. Ld., deraf Ager 31, Mose 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak og Vintersæd, men med 2 Roemarker. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 32 Malkekøer, som malkes fede og rekrutteres ved Indkøb, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Kvægbesætningen er af blandet Race.

Vejlbygaard har tidligere været Sognets største Gaard, men i 1860erne bortsolgte den daværende Ejer, Jens Andersen, mere end Halvparten af Jorden. 1875 solgte

Jens Andersen Hovedparcellen til Jens Ejlersen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaardens Areal er stadig Forandringer underkastet, da dens nære Beliggenhed ved Aarhus og den henrivende Udsigt over Bugten fra dens Marker gør Udstykning og Salg af Parceller let. Gaardens Bygninger ligger smukt, tæt S.Ø. for Vejlbj By. Af Bygningerne

Vejlbygaard.

er Laden, af Egebindingsværk, og den v. Længe, af Grundmur, opførte 1880, da Gaarden udflyttedes fra Vejlbj By, medens Kostalden og Hovedb., begge af Grundmur, er opførte af den nuværende Ejer i 1904 og 1907. Den til Gaarden hørende fraliggende Mose anvendes mest til Høslet.

Enghavslund, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 4½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Carl Chr. Kjeldsen*, som købte Gaarden i Marts 1904, er født paa Ejendommen 14. April 1877 og gift med *Rasmine Abild*, født i Vejlbj 14. Juli 1877.

Matr.-Nr. 11a og 12a af Vejlbj. Hartkorn 9 Tdr. 7 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 66,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,900 Kr. Gaardens samlede Areal 81 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 1, Mose 17, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Hvede efter Halvbrak og 1½ Mark med Roer. I denne Omdrift ligger dog stadig 1 Mark med Lucerne, som faar Lov at ligge 5—6 Aar, hvorefter en ny Mark udlægges.

Enghavslund.

De 12 Tdr. Ld. nærmest Gaarden drives i 4 Marker, nærmest med Staldfoder og Rodfrugter, tildels ogsaa med Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dyb, lerblandet Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 40 Malkekøer, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl. Desuden holdes 4—5 Grisesøer, hvoraf Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Enghavslund ejedes ved Midten af forrige Aarhundrede af Christen Michelsen, som 1844 havde arvet Gaarden efter sin Moder, Helle Christensdatter, Enke efter Michel Rasmussen. Michelsens Svigersøn, Jens Lassen Jensen Abild, overtog Ejendommen efter ham 1850, og ved Giftermaal med hans Enke erhvervede Laurs Jacobsen Kjeldsen Gaarden 1861. Efter hans Død kom Gaarden til hans Søn, den nuværende Ejer. Oprindeligt bestod Enghavslund kun af Matr.-Nr. 12a, men i 1905 tilkøbtes Nabogaarden, Matr.-Nr. 11a. Gaardens Bygninger, der ligger omtrent midt i Vejlbj By, er alle opførte af Laurs Kjeldsen. Gaardens Hestebesætning bestaar væsentligst af præmierede Følhopper, og saavel Laurs Kjeldsen som den nuværende Ejer har solgt Hingste til forskellige Foræninger. Karakteristisk for Driften er den udstrakte Brug af Lucerne; Kvægbesætningen holdes saa godt som hele Sommeren ved Lucerne, og Jordens naturlige Kraft og den gode Drift muliggør det at holde Marken ren og bekvem til trods for, at der tages Hvede efter kun Halvbrak.

Eskely, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 4 Km. fra den nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Jensen Abild*, som købte Gaarden 1. Febr. 1892, er født i Vejlbj 14. Septbr. 1869 og gift med *Marie Møller*, født i Ødum 25. Marts 1874.

Matr.-Nr. 24a m. fl. af Vejlbj. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,350 Kr., for Avlsb. 12,600 Kr. Gaardens samlede Areal 40 Tdr. Ld., deraf Ager 33, Eng 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 31 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Havre, Roer, Byg, Roer, Byg, Havre og 1aars Græs; 2 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er dyb, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Eskely.

Eskely ejedes i første Halvdel af forrige Aarhundrede af Peder Laursen, en lystig Natur, der, efter hvad der siges, kom fortræffelig ud af det med Kong Frederik d. 7de, da han en Gang som Kronprins laa indkvarteret paa Gaarden. Peder Laursen udflyttede Gaarden paa dens nuværende Plads tæt N. for Vejlbj By. Efter ham kom hans Søn, Laurs Pedersen, som formentlig døde i Begyndelsen af 1877, hvorefter hans Hustru, Mette Marie Jensen, sad Enke paa Ejendommen, indtil hun 1885 solgte den til Søren Andersen fra Lystrup, Fru Abilds Morbroder. Af ham har den nuværende Ejer købt. Af Peder Laursens Gaard staar nu kun Avlsb. tilbage, medens Hovedb. er opført 1885 af Grundmur med Tegtag. Avlsb. er alle af Bindingsværk med Straatage, men velholdte og solide. Engen er fraliggende mod NØ. i Vejlbj Mose.

Hellesminde, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Mikkelsen Rasmussen*, som arvede Gaarden 1880, er født paa Ejendommen 6. Juni 1855 og gift med *Anna Hansdatter Hjortshøj*, født i Vejlbj 11. Decbr. 1862.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Vejlbj. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 10,800 Kr. Gaardens samlede Areal 46 Tdr. Ld., deraf Ager 39, Eng og Mose 6½, Have og Gaardsplads ½. Af Agermarken drives 31 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, Hvede og 1 Roemark. De 8 Tdr. Ld. nærmest Gaarden drives for sig, væsentligst med Rodfrugter og Staldfoder. 1 Td. Ld. henligger indhegnet til

Græsning. Jordens Bonitet er dyb Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen består f. T. af 22 Malkekøer, som malkefedes og rekrutteres ved Indkøb, 4 Heste, 3 Plage og Føl. Kvægbesætningen er af blandet Race.

Hellesminde ejedes omkring Aaret 1800 af Mads Eriksen; derefter af Jens Madsen, Rasmus Mikkelsen og Rasmus Rasmussen, den nuværende Ejers Fader. Gaardens Bygninger laa oprindelig inde i Udkanten af Vejlbj By, men udflyttedes 1885 af den nuværende Ejer. Hovedb. og de to af Avlslængerne er af Grundmur, den s. Længe af Egebindingsværk. Hestebesætningen er flere Gange bleven præmieret ved Dyrskuerne. Paa Gaarden opbevares et gammelt Sølvbæger, som bærer Aarstallet 1796.

Engvang, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Ludvig Petersen*, som købte Gaarden 27. Aug. 1907, er født paa Skærø 4. April 1869 og gift med *Marie Kjeldsen*, født i Vejlbj 4. Aug. 1868.

Matr.-Nr. 35a m. fl. af Vejlbj. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Eng og Mose 7,

Engvang.

Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift uden Brak og Vintersæd, men med 2 Roemarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muldjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 32 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste og 1 Føl. Kvægbesætningen, der er af rød Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Engvang's Jorder hørte oprindelig til en meget større Gaard, som inden Fællesskabets Ophævelse laa inde i Vejlbj By, men som derefter deltes, hvorefter Engvangs første Bygninger opbyggedes, hvor den nuværende Gaard ligger. Gennem forrige Aarhundrede gik Gaarden gentagne Gange i Arv i Slægten Hjortshøj, af hvilken den sidste, Johannes Hjortshøj, tilkøbte en mindre Naboejendom, Moesgaard, og opførte de nu staaende Bygninger 1906. 1907 byttede han Ejendommen bort med Forpagter Andreasen, Balskov, som kort efter solgte til den nuværende Ejer. Hovedb. er af Grundmur, opført i smuk Stil og med en pyntelig Altan ud mod Haven. Staldb. er ligeledes af Grundmur, medens Laden er en Bræddebygning. Af Engen kan de 2 Tdr. Ld. overrisles, medens Mosen nu efter en Plan, udarbejdet af Hedeselskabet, i Forbindelse med Egaens Uddybning agtes bragt under Kultur. Kvægbesætningen er af ren Lidsø-Stamme, indkøbt hos Ejersnes Svoger, Godsejer Moesgaard Kjeldsen, Lidsø.

Fredenslund, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 4 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Jessen*, som købte Gaarden 17. April 1883, er født i Ega 22. Septbr. 1859 og gift med *Marie Hjortshøj*, født i Vejlbj 29. Oktbr. 1869.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Vejlbj. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Alb. Ejendoms- skyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,700 Kr., for Avlsb. 12,300 Kr., Gaardens samlede Areal 40 Tdr. Ld., deraf Ager 34, Eng 5, Have og Gaards- plads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre, Roer, Byg, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er dyb, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 12 Fedesvin og c. 30 Smaagrise. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Fredenslund.

Fredenslund var tidligere Fæstegaard under Aarhus Kloster. Den sidste Fæster, Jens Rasmussen, var en Farbroder til den nuværende Ejer. Men sidst i 1860erne købte Mikkel Fredslund fra Grumstrup Gaarden til Arvefæste (3 Tdr. Byg pr. Td. Hartk.) og overtog den samtidig. Han beholdt den dog kun til 1871, da han solgte den til sin Broder, Andreas Pedersen Fredslund, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa tidligere inde i Vejlbj By, men udflyttedes 1872 tæt N. for Byen. Hovedb. er opført af Grundmur med Paptag, Laden af Kampestensmure, begge Staldlængerne af Bindingsværk. Alle Avlsb. er tækkede med Straa. Gaarden ligger hyggeligt omgivet af Have og Plant- ninger og gør et meget tiltalende Indtryk. Engen er beliggende langs den n. Grænse af Jorderne.

Melius Rasmussens Gaard, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nu-

M. Rasmussens Gaard.

værende Ejer: *Melius Rasmussen*, som købte Gaarden i Novbr. 1910, er født 29. Aug. 1884 i Sandby pr. Hinnerup og gift med *Maren Nielsine Hansen*, født 18. Marts 1883 i Øster Velling.

Matr.-Nr. 21a m. fl. af Vejlbj. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Alb. Ejendoms- skyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 42 Tdr. Ld., deraf Ager 36½, Eng 4½, Have og Gaards- plads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Hvede efter Halvbrak og 2 Roemarker. Jordens Bonitet er dyb, lerblandet Muld paa Lerunderlag. Besæt- ningen bestaar f. T. af 25 Malkekøer, som malkefedes og rekrutteres ved Indkøb, 4 Heste og 1 Plag. Kvægbesætningen er af blandet Race.

M. Rasmussens Gaard tilhørte omkring Midten af forrige Aarhundrede en Kjeldsen, fra hvem den overgik til en Hjortshøj, hvis Enke c. 1886 giftede sig med tidligere Skolelærer i Vejlbj, Nicolaj Hjortshøj, som atter 1894 solgte Ejendommen til Therkild Johannes Vestergaard. Denne solgte igen i 1910 til L. C. Lassen og H. C. Hansen, af hvem den nuværende Ejer samme Aar købte. Gaardens Bygninger ligger i den nv. Side af Vejlbj By. Hovedb. er af Grundmur, medens de 3 Avlslænger er af Ege- bindingsværk. N. for Gaarden, bag Haven, ligger en Svensklade, vistnok opført af Vester- gaard.

Kirstinelyst, Vejlbj Sogn. Postforb. og St.: Riis Skov, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 3½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Marius Villadsen*, som overtog Gaarden 16. Aug. 1900, er født paa Ejendommen 21. Septbr. 1874 og gift med *Marie Nielsen*, født i Jegstrup 31. Maj 1881.

Kirstinelyst.

Matr.-Nr. 10a af Vejlbj. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejen- domsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,800 Kr., for Avlsb. 15,720 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Mose 7, Have og Gaards- plads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Rug efter Halvbrak og 1 Roe- mark. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af c. 20 Stkr. Hornkvæg, hvoraf Størsteparten er Fedekvæg, 4 Heste, 4 Plage og Føl. Hestebesætningen er meget værdifuld. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Kirstinelyst overtog den nuværende Ejer efter sin Fader, Rasmus Villadsen, som 1867 havde arvet den efter sin Moder, Ane Marie Rasmusdatter, der havde været gift to Gange, første Gang med Villads Nielsen Villadsen og anden Gang med Jens Pedersen Gammelgaard. Villads Villadsen havde omkring 1820 tilgiftet sig Gaarden med sin Ku- sine, Datter af Peder Nielsen, som er Gaardens ældst kendte Ejer. Kirstinelyst var tid- ligere Fæstegaard under Marselisborg Gods. Gaardens Bygninger udflyttedes 1869 paa Markerne tæt N. for Aarhus-Grenaa Landevej. Alle Bygningerne er nu af Grundmur og gør et meget solidt og velholdt Indtryk. Fra Hovedb. er en meget vid og smuk Udsigt over Aarhusbugten til Mols og Helgenæs. Mosen, som er beliggende paa Vejlbj Fed, er indhegnet til Sommergræsning for Kreaturerne.

Aaby Højgaard, Aaby Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: Enkefru *Maren Frandsen*, som overtog Gaarden 1902 efter sin Mand, Johannes Frandsens, Død, er født paa Ejendommen 24. Oktbr. 1862.

Matr.-Nr. 19a m. fl. af Aaby By. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,800 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 40 Tdr. Ld., deraf Ager 32, Eng 5, Mose 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, Axel Frandsen, som Bestyrer. Af Agermarken drives de 20 Tdr. Ld., som ligger nærmest Gaarden, i en 7 Marksdrift, medens de 10 Tdr. Ld., som ligger S. for Aarhus-Randers Banelinien, drives i en 6 Marksdrift. I de senere Aar er Helbrak afskaffet, men der tages Hvede efter Halvbrak og dyrkes 1 Mark med Rodfrugter. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 11 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 3 Heste. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aaby Højgaard laa oprindeligt inde i Aaby By, men udflyttedes 1889 efter Ildsvaade. Den Gang ejedes Gaarden af den nuværende Ejerindes Fader, Jens Nielsen, som havde arvet den 1856 efter sin Fader, Niels Jensen, hvis Fader, Jens Nielsen, havde været Skytte paa Lyngbygaard i sine unge Dage og derfor fik Gaarden i Fæste, da han blev gift. Ejendommens Jorder var tidligere omtrent dobbelt saa store, men 1882 udskiltes en Del af Markerne og blev lagt til Nabogaarden, Arnegaard. Gaardens Bygninger er alle af Grundmur og ligger tæt V. for Aaby By.

Aaby Vestergaard, Aaby Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil c. 4 Km. Tlf. 2139 over Aarhus Central. Nuværende Ejer: Fru *Sofie Marie Bilde*, født *Jahnsen*, som købte Gaarden 7. Juni 1906, er født i Enslev 18. Oktbr. 1869 og gift med *Rasmus Andersen Bilde*, født i Hammelev 12. Jan. 1871.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Aaby. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4550 Kr., for Avlsb. 11,850 Kr. Gaardens samlede Areal 44 Tdr. Ld., deraf Ager 35, Eng 8, Have og Gaardsplads 1. Jordens Bonitet er god, dyb Lermuld paa Lerunderlag. Den sædvanlige Hestebesætning er 5 Heste.

Aaby Vestergaard ligger tæt S. for Aarhus-Randers Jernbane. Ejendommen drives ganske uden Kvægbesætning, idet hele Fouragen sælges, og der som Erstatning tages navnlig Renovationsgødning hjem fra Aarhus. Som Følge heraf er der heller ikke nogen absolut planmæssig Drift, da Afgrødernes Rækkefølge ofte gøres afhængig af Konjunkturerne paa Markedet for de forskellige Produkter. Gaardens Bygninger er af Egebindingsværk med Undtagelse af den grundmurede Kostald.

Aaby Gammelgaard, Aaby Sogn. Postforb. og St.: Aarhus, hvortil 3 Km. Nuværende Ejer: Sognefoged *Anders Pedersen*, som arvede Gaarden 1. Oktbr.

Aaby Gammelgaard.

1883, er født paa Ejendommen 10. Aug. 1860 og gift med *Johanne Madsen*, født i Skjolddelev 12. Juli 1858.

Matr.-Nr. 7a af Aaby By. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,400 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 35 Tdr. Ld., deraf Ager 34, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Hvede efter Halvbrak og 3 Roemarker. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer, 4 Heste, 2 Plage og 1 Føl. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Aaby Gammelgaard var oprindelig en Fæstegaard under Lyngbygaard, men købtes i 1826 til Selvejendom (Tilslagssummen var ifg. en gammel Kvittering, der opbevares paa Gaarden, 500 Rigsbankdaler Sølv) af den nuværende Ejers Faders Stedfader. I 1846 arvedes Gaarden af Peder Pedersen, og i 1883 overgik den til den nuværende Ejer. Gaardens Bygninger flyttedes ved Udskiftningen tæt N. for Aarhus-Silkeborg Landevej. I 1883 har den nuværende Ejer bygget en ny ø. Længe af Egebindingsværk, i 1888 en ny v. Længe af Grundmur og i 1905 en ny Hovedb. af Grundmur i Villastil. Ejendommen, som ligger umiddelbart V. for det store, nye Villakvarter Aabyhøj, har gode Betingelser for efterhaanden at blive inddraget under Udparcelleringen i Villagrunde og paa den Maade blive af yderlig øget Værdi.

Helenelyst, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. ¾ Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peter Fregerslev*, som købte Gaarden i Maj 1908, er født paa Ejendommen 20. Septbr. 1881 og gift med *Helene Marie Just*, født i Grønfeld 24. Jan. 1887.

Helenelyst.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Brabrand. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,127 Kr., for Avlsb. 12,592 Kr. Gaardens samlede Areal 62½ Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 5½, Skov 1, Rørskær 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i 2 lige store Delinger, hver i en 7 Marksdrift med Rug efter Halvbrak og 2 Roemarker. Jordens Bonitet er god Muld, dels paa Lerunderlag, dels paa Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste og 2 Plage. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er nærmest af Korthorns-Race, vedligeholdes baade ved Indkøb og eget Tillæg.

Helenelyst oprettedes i 1874 ved Køb af Jord fra Brabrand Præstegaard. Den første Ejer var Martin Sørensen, den nuværende Ejers Fader. Gaardens Bygninger ligger tæt NV. for Brabrand By, og gør et meget hyggeligt og velholdt Indtryk. Hovedb., Laden og den s. Længe er af Grundmur, den n. Længe af Egebindingsværk. Hovedb. og Lade er tækkede med Pap paa Spaan, de andre Længer med Rør. Gaardens Marker har en noget bølget Overflade og ligger omgivne af det smukke, skovrige Terrain, der hæver sig omkring Brabrand Sø. Engen ligger ved Aarslev Aa i 2 Lodder. I den s. Ende af Gaardens Jorder, langs Banelinien fra Aarhus til Skanderborg, tilplantedes i Vinteren 1900/01 1 Td. Ld. med Graner.

Brabrand Skovgaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jørgen Andersen Jørgensen*, som købte Gaarden i Juni 1894, er født 6. Marts 1866 i Brabrand og gift med *Ane Johanne Jensen*, født 14. Juli 1866 i Hadsten.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Brabrand. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb.

Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,716 Kr., for Avlsb. 9,289 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 38½, Eng 9, Skov ½, Have og Gaardsplads c. 2; desuden hører til Ejendommen c. 1½ Td. Ld. Rørskær i Brabrand Sø. Af Agermarken drives de 28 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift og 10½ Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift; Driftens Tvedeling begrundes i Terrainets Forskellighed, idet den største Deling er flade Jorder, medens den mindre Deling er mere bakket. Jordens Bonitet er Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer, som malkefedes og rekrutteres ved Indkøb, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen er af blandet Race.

Brabrand Skovgaard.

Brabrand Skovgaard overtoges 1858 af Søren Rasmussen Schjødt efter hans Fader, Rasmus Sørensen. Samme Aar købte Schjødt sin Svigerfader, Sognefoged Peder Rasmussen Berrings Gaard i Brabrand og lagde Jorderne sammen. Arealet blev derved betydeligt større end den nuværende Ejendoms, men en Del af Marken, nærmest Brabrand By, er senere solgt fra. Oprindelig laa Gaardens Bygninger inde i Brabrand By, men udflyttedes af Schjødt paa dens nuværende Plads, lige N. for Brabrand Skov, tæt ved Aarhus-Landevejen. Alle 3 Avlslænger er af Egebindingsværk med Straatag, Hovedb. derimod af Grundmur, opført meget smukt og solidt af Munkesten, som den daværende Ejer bestilte særlig til dette Arbejde; den er tækket med Tagpap. Gaarden er omgivet af en stor, trægig Have og Plantning og ligger meget smukt. Engen er beliggende ved Brabrand Sø et kort Stykke fra Gaardens Jorder.

P. Jensens Gaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, i hvis umiddelbare Nærhed Gaarden ligger. Gaarden ligger c. 5½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Jensen*, som arvede Gaarden 20. Maj 1898, er født paa Ejendommen 25. Oktbr. 1854 og gift med *Kirsten Marie Pedersen*, født i True 27. Decbr. 1867.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Brabrand. Hartkorn 3 Tdr. 4 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,816 Kr., for Avlsb. 14,720 Kr. Gaardens samlede Areal 34 Tdr. Ld., deraf Ager 26½, Eng 6, Skov ¾, Have og Gaardsplads ¾. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Rug efter Halvbrak og 2 Roemarker. Jordens Bonitet er god, sandmuldet med Sand- eller Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer, som malkefedes og rekrutteres ved Indkøb, og 2 Heste. Kvægbesætningen er af blandet Race, mest Korthorn, som Ejeren selv indkøber fra Vesteregnet.

P. Jensens Gaard laa oprindelig inde i Brabrand By, men efter en stor Brand i 1849 udflyttedes den paa dens nuværende Plads i den ø. Side af Byen. Den ejedes i

første Halvdel af forrige Aarhundrede af Hans Nielsen og efter ham af hans Søn, Niels Hansen, der i 1852 overdrog den til sin Søstersøn, den nuværende Ejers Fader, Jens Pedersen. Den nuværende Ejer byggede i 1899 en stor, rummelig, grundmuret Stald-længe, tækket med Pap, og i 1908 den nustaende Hovedbygning, som er opført i smuk Villastil af Grundmur, tækket med Tegl; de øvrige Bygninger er ældre. Gaardens Marker skraaner jævnt mod S. ned mod Brabrand Sø.

Søren Højriis' Gaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 6½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Højriis*, som overtog Gaarden i Novbr. 1898, er født i Rohde 28. Juli 1868 og gift med *Pouline Andersen*, født paa Ejendommen 29. Juni 1876.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Brabrand. Hartkorn 5 Tdr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 48 Tdr. Ld., deraf Ager 41½, Eng 3½, Skov ½, Plantage 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 21 Tdr. Ld., som er beliggende i Brabrand Engmark, i en 7 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 1aars Græs; 20½ Td. Ld., der ligger umiddelbart V. for Gaarden, drives uden noget egentligt Sædskifte, hovedsagelig med Græs og Roer. Jordens Bonitet er overvejende Sandmuld. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Gaardens ældst kendte Ejer, Poul Jørgensen, efterfulgtes af sin Svigersøn, Anders Erik Andersen, der døde 1891, og hvis Datter er den nuværende Ejers Hustru. Tidligere laa Gaarden inde i Brabrand By, men omkring 1850 flyttedes den efter Ildsvaade hen paa dens nuværende Plads i den v. Side af Byen, hvor Hovedb. opførtes af Grundmur med Tegltag, Avlsb. af Bindingsværk med Straatage; c. 1900 ombyggedes Kostalden med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker og tækket med Pap. I Hovedb. er indlagt Vand fra Byens Vandværk. En meget stor Part af Gaardens Jorder egner sig, paa Grund af den umiddelbare Nærhed ved Brabrand Stationsby, godt for Udparcellering til Bebyggelse.

Gjellerup Nordgaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 20 over Brabrand Central. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Rask Jørgensen*, som købte Gaarden 6. Juli 1901, er født paa Ejendommen 1. Maj 1877 og gift med *Kristine Jensen*, født i Hadsten 3. Novbr. 1875.

Gjellerup Nordgaard.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Gjellerup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skpr. ½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,942 Kr., for Avlsb. 10,106 Kr. Gaardens samlede Areal 40 Tdr. Ld., deraf Ager 39, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med benyttet Brak, Hvede, Roer, Havre, Udlægshavre, Kløver og Græs, ½ Græs og ½ Byg. Jordens Bonitet er god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 6 Stkr. Kalve, 5 Tyre, 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 8 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Gjellerup Nordgaard ejedes omkring Midten af forrige Aarhundrede af Marcus Rasmussen, som 1865 solgte den til sin Søn, Niels Marcussen, af hvem den nuværende Ejers Fader, Anders Jørgensen, købte Gaarden i 1873. Gaardens Bygninger laa oprindelig inde i Gjellerup By, men udflyttedes 1869 efter Ildsvaade paa deres nuværende Plads tæt N. for Aarhus-Silkeborg Landevej. Hovedb. er opført i Grundmur med Paptag, Avlsb. af Egebindingsværk med Straatage. Haven, som af den nuværende Ejer er udvidet, strækker sig navnlig S. for Hovedbygningen.

Gjellerup Gammelgaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 4 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen Holm*, som købte Gaarden om Foraaret 1888, er født paa Gjellerup Hovgaard 29. Juli 1858 og gift med *Ane Pedersen*, født i True 1862.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Gjellerup By. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,620 Kr., for Avlsb. 10,828 Kr. Gaardens samlede Areal 40 Tdr. Ld., deraf Ager 34, Eng 4½, Mose ½, Skov ¼, Have og Gaardsplads ¼. Af Agermarken drives 21 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Hvede efter Staldfoder og Roer og 1 Roemark. 13 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift med Hvede efter Staldfoder og 1 Roemark. Jordens Bonitet er hovedsagelig dyb, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Heste. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gjellerup Gammelgaard.

Gjellerup Gammelgaard ejedes omkring Midten af forrige Aarhundrede af K. Reddelien, som solgte til Landvæsenkommissær Niels J. Secher, af hvem den nuværende Ejers Fader, Søren Pedersen Holm, købte i Begyndelsen af 80erne. Gaardens Bygninger ligger paa deres oprindelige Plads i den ø. Side af Gjellerup By. Den v. Længe af Egebindingsværk med Straatag er bygget af Secher, Hovedb. i Grundmur med Tegltag er bygget 1887 af Søren Pedersen Holm, og endelig er Staldb. i den ø. Side af Gaarden i Grundmur med Paptag og en dertil stødende Vinkelbygning med Vognskur opført af den nuværende Ejer i 1908. Bygningerne er omgivne af Have og Plantning, undtagen mod S., hvor der haves en vid og smuk Udsigt over den omliggende Egn.

Gjellerup Hovgaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 4 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Pedersen Holm*, som købte Gaarden 7. Novbr. 1896, er født paa Ejendommen 28. Maj 1863.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Gjellerup By. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,940 Kr., for Avlsb. 9,644 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Eng 4½, Skov ½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives de 32 Tdr. Ld., som ligger N. for Byen, i en 7 Marksdrift med Hvede efter benyttet Brak og 1 Roemark, me-

dens de 12 Tdr., der ligger S. for Banelinien, drives i en 7 Marksdrift uden Brak, men med Rug efter Staldfoder og 1 Roemark. Jordens Bonitet er i den store Deling Lermuld paa Lerunderlag, i den mindre Deling af noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 1 Føl, 3 Faar. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gjellerup Hovgaard købte den nuværende Ejer af sin Fader, Søren Pedersen Holm, der atter havde faaet den efter sin Svigerfader, Jens Rasmussen. Gaardens Bygninger ligger paa deres oprindelige Plads i den n. Side af Gjellerup By. Alle Bygningerne er nyopførte eller væsentlig ombyggede af den nuværende Ejers Fader. Hovedb. er af Grundmur med Stentag, den ø. Længde af Grundmur med Straatag og den n. og v. Længde af Egebindingsværk med Straatage.

J. Haugaard's Gaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Haugaard*, som overtog Gaarden 28. Juli 1908, er født paa Ejendommen 20. Juni 1880 og gift med *Agnes Jørgensen*, født i Yderup 1. Jan. 1885.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af True. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,752 Kr., for Avlsb. 12,814 Kr. Gaardens samlede Areal udgør 52 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 49 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Hvede efter Halvbrak, Byg, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs. 2 Tdr. Ld. er bortforpagtet. Jordens Bonitet er dyb Muldjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin og c. 50 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Gaardens ældst kendte Ejer, Jens Mogensen fra Hadsten, købte den i 1829 og overlod den 1861 til sin ældste Søn, Rasmus Jensen Bjerring, der atter 1872 solgte Ejendommen til Peder Jensen Haugaard af Aarslev, efter hvis Død 1886 hans Enke, Dortha Haugaard f. Sørensen, besad den, indtil hun overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1841 af Bindingsværk med Straatag. Af samme Materialer er den ø. og n. Længde bygget sidst i 1860'erne, ligesom Laden, der er opført 1884 V. for den egentlige Gaardplan. Den v. Længde er derimod opført 1858 af Kampestensmure med Straatag. Vand fra Byens Vandværk er indlagt i alle Gaardens Bygninger.

J. Rasmussens Gaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Johannes Rasmussen*, som købte Gaarden 28. Oktbr. 1881, er født i Sjelle 1. Decbr. 1864 og gift med *Maren Olsen*, født i True 11. Septbr. 1863.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af True. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. Ejendomsskyld 46.000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,800 Kr., for Avlsb. 13,600 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Hvede efter benyttet Brak og 2 Roemark, og 18 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, men med Hvede efter den ene af Roemarkerne. Jordens Bonitet er dels dyb Muld, dels Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Ejendommen menes tidligere at have været Præstegaard og da at have været betydeligt større. Af de daværende Bygninger staa nu kun tilbage Hovedb., hvis meget svære Egetømmer kan tyde paa, at den oprindelig er bygget større og bedre, end Bøndergaarde almindeligvis byggedes i de Tider. Den nuværende Ejer købte Gaarden ved Dødsboauktion efter Laurids Sørensen, som havde arvet den efter sin Fader, Søren Lauridsen. I 1893 opførtes en Staldlængde af Egebindingsværk paa muret Sokkel og i 1898 endnu 2 andre Avlsb. af Grundmur, alle med Paptage. Gaarden ligger smukt i det sø. Hjørne af True By. Jorderne er i meget stærk Gødningskraft og Kultur og har, efter at en Del Jord er købt og sammenlagt med den oprindelige Gaards Marker, en god og bekvem Form.

Sognefoged P. R. Frandsen's Gaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Peder Rasmus Frandsen*, som overtog Gaarden i Oktbr. 1870, er født i Jexen 22. Febr. 1838 og gift med *Else Pedersen*, født i True 23. Septbr. 1841.

Matr.-Nr. 7a og 6a m. fl. af True. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 52½, Mose ¼, Have og Gaardsplads ¼. Gaarden drives af Ejeren med Hjælp af hans Søn, *Jacob Peder Thøger Rasmus Frandsen*, født paa Ejendommen 1. Marts 1876 og gift med *Inger Marie Rasmussen*, født i Sjelle 23. April 1874. Agermarken drives i 3 Delinger, hvoraf de 2 er 6 Marksdrifte, den 3die en 7 Marksdrift. I den største 6 Marksdrift tages Rug efter Halvbrak og desuden 1 Roemark, i 7 Marksdriften Hvede efter Helbrak og ingen Roer og i den lille 6 Marksdrift ingen Brak, men 2 Rodfrugtmarker. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Plag, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 8 Fedesvin. Kvægbesætningen er af sortbroget Race.

Ejendommen har i mindst 300 Aar gaaet i Arv i samme Slægt, først som Fæstegaard under Marselisborg Gods, men siden 1792 som Selvejergaard. Ejerne har gennem hele den kendte Ejerrække fra Fader til Søn heddet Peder Pedersen, indtil den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Svoger. Gaardens Bygninger nedbrændte i Oktbr. 1911.

S. Nielsen Thomsen's Gaard, Brabrand Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Nielsen Thomsen*, som købte Gaarden 1. Septbr. 1885, er født i Brendstrup 28. Febr. 1862 og gift med *Ane Kirstine Jespersen*, født i True 4. Jan. 1861.

S. N. Thomsens Gaard.

Matr.-Nr. 18 af True. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. c. 24,200 Kr. Gaardens samlede Areal c. 45 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 41 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Staldf., Hvede, Roer, Havre og 2aars Græs; 1½ Td. Ld. agtes udlagt i vedvarende Græs, og 1½ Td. Ld. er bortforpagtet. Jordens Bonitet er dyb, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer, 4 Heste, 2 Plage samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Ejendommen, der tidligere var Fæstegaard under Hovedgaarden Lyngbygaard, blev

senere købt til fri Ejendom, formentlig af Poul Nielsen, som havde taget Fæstet i Arv efter sin Fader, Niels Poulsen. Efter Poul Nielsen overgik Ejendommen i 1868 til hans Svigersøn, Søren Jensen Rønne, af hvis Dødsbo den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger i den sv. Side af True By. Hovedb. er opført 1896 af Grundmur med Tegltag, Laden i 1870erne af Bindingsværk og Staldbygningen 1897 af Grundmur, Svinestalden er opført af Kampestenmure. Alle Avlsb. har Straatage. S. N. Thomsen er tillige Ejer af sin Hustrus Fødegård i True, som har en Ejendomsskyldværdi af c. 25,000 Kr. og et Areal paa c. 32 Tdr. Ld. Bygningerne paa denne Ejendom er brandforsikrede for 12,000 Kr., og i denne Gaard findes Besætning saavel af Heste som af Kvæg, idet det dog iagt-tages, at de malkende Køer stadig er opstaldede paa den Ejendom, som S. N. Thomsen beboer.

Elbakgaard, Aarslev Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Dorthe Marie Kjeldsen*, født *Christiansen*, som overtog Gaarden 9. Aug. 1903 efter sin afdøde Mand, er født i Astrup 15. Decbr. 1854.

Matr.-Nr. 15a af Aarslev. Hartkorn 7 Tdr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Gaardens samlede Areal 66½ Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng 6, Mose 3, Skov 3½, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Hvede efter Helbrak og 1 Roemark. Jordens Bonitet er stærk Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Desuden sælges aarlig Grisene efter c. 4 Søer. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Elbakgaard er gennem flere Slægtled gaaet i Arv i samme Familie. Den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Hans Kjeldsen, arvede den 1876 efter sin Fader, Jens Rasmussen Kjeldsen, der atter havde arvet efter sin Fader, Rasmus Kjeldsen. Gaardens Bygninger laa oprindelig inde i Aarslev By, men udflyttedes omkring 1817 paa deres nuværende Plads c. 2 Km. V. for Byen. Af disse nedbrændte Hovedb. og Staldlængen i Jan. 1912, medens den n. og v. Længe staaer tilbage, begge af Egebindingsværk med Straatag. Skoven bestaar af Eg med Underskov af Hassel og Elm. Mosen, der ligger mellem Skoven og Lyngbygaard Aa, er indhegnet til Ungkreaturerne. Engen, som er fraliggende i Aarslev Enge, kan overrisles og bærer som Følge deraf gode Afgrøder.

Mikkel Holms Gaard, Aarslev Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Mikkel Pedersen Holm*, som købte Gaarden i Maj 1906, er født i Brabrand 23. Juli 1865 og gift med *Magdalene Hansen*, født i Hostrup i Stouby Sogn 13. Marts 1870.

Matr.-Nr. 5a af Aarslev. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 55½, Eng 9, Have og Gaards-plads ¼. Agermarken drives paa Grund af sin langstrakte Form i 2 Delinger, begge i 7 Marksdrift; desuden henligger 4 Tdr. Ld. yderst ude langs Aarslev Aa i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er kraftig Hvedejord, stærk Lermuld paa Ler- underlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ung- kvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste og 2 Plage, 3 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hoved- sagelig ved eget Tillæg.

Mikkel Holm købte Ejendommen efter Rasmus Haugaards Enke, som havde ejet Gaarden i c. 20 Aar efter sin Mands Død. R. Haugaard havde arvet Ejendommen efter sin Fader, Jens Haugaard, i hvis Slægts Besiddelse den formentlig har været gennem flere Generationer. Gaardens Bygninger ligger midt i Aarslev By lige overfor Kirken. Hovedb. og de to af Avlsb. er af Egebindingsværk; den v. Længe er derimod opført af den nuværende Ejer i 1907 af Grundmur med Paptag. R. Haugaards Enke har grundmuret den s. Side af Hovedb. Engen, som er fraliggende paa begge Sider af Aarslev Aa, er overvejende af god Bonitet.

Rasmus Kjeldsens Gaard, Aarslev Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvor- til c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nu-

værende Ejer: *Rasmus Simon Pedersen Kjeldsen*, som købte Gaarden i Juni 1897, er født i Labing 24. Oktbr. 1872 og gift med *Kirstine Kathrine Mikkelsen*, født i Aarhus 24. Jan. 1881.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Aarslev. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,400 Kr., for Avlsb. 11,300 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 39½, Eng 9, Mose 1, Have og Gaardsplads ½. Af Agermarken drives 28 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, medens 9 Tdr. Ld. nærmest Gaarden drives i en 6 Marksdrift; 2½ Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er, navnlig i den store Drift, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden c. 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Plag og 1 Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

R. Kjeldsen købte Gaarden af sin Stedfader, Peder Pedersen Kjeldsen, som i 1861 havde købt den af sin Fader, Peder Pedersen Kjeldsen den Ældre, der 1822 havde frikøbt den fra Fæste under Grevskabet Frijsenborg. Gaardens Bygninger ligger endnu paa den oprindelige Plads inde i Aarslev By. Hovedb., Staldlængen (bygget 1859) og den v. Længe (bygget først i 60erne) er opførte af Egebindingværk, medens Laden i den ø. Side af Gaarden er af Grundmur med Paptag. Engen ligger ved Lyngbygaard Aa S. for Byen og er af god Bonitet.

Anton Nielsens Gaard, Aarslev Sogn. Postforb. og St.: Brabrand, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anton Nielsen*, som købte Gaarden 20 April 1904, er født i Skæring 7. Juni 1877 og gift med *Anna Villadsen*, født paa Ejendommen 7. Aug. 1877.

Matr.-Nr. 8a af Aarslev. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,228 Kr., for Avlsb. 15,243 Kr. Gaardens samlede Areal 51½ Tdr. Ld., deraf Ager 43, Eng 6, Mose 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, medens de 7 Tdr. Ld. nærmest Gaarden drives væsentligst med Staldfoder og Rodfrugter. Jordens Bonitet er dyb, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 18 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Anton Nielsens Gaard tilhørte omkring Midten af forrige Aarhundrede først en Kaas og dernæst en Søren Nielsen, af hvem Thøger Assens købte den i 1861. Han solgte den 1868 til Peder Villadsen af Vejlbj, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaardens Bygninger ligger endnu paa deres oprindelige Plads inde i Aarslev By, men af de gamle Bygninger staar nu kun tilbage Hovedb. og den v. Længe, begge af Egebindingsværk. I 1910 nedbrødes den s. og ø. Længe og opførtes N. for Hovedb. en stor rummelig Staldlænge af Grundmur med høj Trimpel og en Bræddelade, begge med Tagpap. I Staldlængen er indlagt Ledninger fra Aarslev Vandværk. Gaardens Englod og Mosen ligger SV. for Aarslev By paa begge Sider af Lyngbygaard Aa.

Tilst Præstegaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 2½ Km. Tilf. 1609 over Aarhus Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Beneficiarius: Pastor *L. N. Knudsen*, som overtog Embedet 20. April 1895, er født 1862 og gift med *Elise Marie Dige*, født 1865.

Matr.-Nr. 16a af Tilst. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 19,440 Kr., for Avlsb. 16,856 Kr. Gaardens samlede Areal 51½ Tdr. Ld., deraf Ager 48, Mose 1½, Have og Gaardsplads 2. Avlsbruget er bortforpagtet til *N. Andersen*. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Grønjordshavre, Roer, Byg, Staldfoder, Vintersæd, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Tilst Præstegaard ligger c. 200 Meter fra Tilst By, overordentlig højt og smukt. Præstegaarden byggedes 1878 i 3 Længer i Grundmur, den herskabelige Hovedb.

over høj Kælder. I den smukt anlagte Have findes 2 Smaadamme. Paa Grund af sin smukke Beliggenhed kaldes Præstegaarden oftest af Egnens Folk »Solbakken«.

Torstilgaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Rasmussen Schiby*, som overtog Gaarden i Oktbr. 1909, er født paa Ejendommen 5. Jan. 1879 og gift med *Christiane Hansen*, født i Skjoldlev 27. Marts 1887.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Tilst. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. ½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. c. 17,200 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng og Mose 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 28 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; og 17 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift: Staldfoder, Rug, Roer, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs; 2 Tdr. Ld. drives uden for det egentlige Sædskifte. Jordens Bonitet er god Muld med et noget uensartet Underlag, dels Ler, dels Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage. Sidste Aar solgtes 28 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Torstilgaard.

Torstilgaard var tidligere Fæstegaard under Hovedgaarden Lyngbygaard, men er formentlig af den nuværende Ejers Oldefader, Rasmus Pedersen, købt til fri Ejendom. Efter ham staar endnu i Gaarden en gammel Standkiste, som bærer Aarstallet 1793. 1839 overgik Gaarden til hans Søn, Niels Rasmussen, der atter 1875 overdrog den til sin Søn, Rasmus Nielsen Schiby, den nuværende Ejers Fader. Gaarden laa tidligere inde i Tilst By, men i 1885/86 udflyttedes den tæt S. for Byen. Hovedb. er af Grundmur med Tegtag, Laden af Grundmur med Straatag, den v. Staldlænge dels Grundmur og dels af Bindingsværk, ligeledes tækket med Straa; i den ø. Side af Gaarden er i 1908 opført en Kostald i Grundmur med murede Hvelvinger mellem Jernbjælker og med Paptag. Hele Gaarden gør med sine anselige, velholdte Bygninger, omgivne af Have og Plantninger, et meget tiltalende Indtryk. I 1910 er anlagt Benzinmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner.

J. Sørensen Nielsen's Gaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Sørensen Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Ejendommen 12. Jan. 1883 og gift med *Marie Christensen*, født i Vivild 17. April 1885.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Tilst. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,256 Kr., for Avlsb. 13.860 Kr.

Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 51½, Mose 1½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Staldf., Roer, Havre, og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

J. S. Niensens Gaard.

Gaarden har formentlig tidligere været Fæste under det daværende Baroni Marselisborg, men er allerede tidligt bleven købt fri og har senere stadig været i samme Slægts Eje. Dens ældst kendte Ejer var den nuværende Ejers Bedstefader, Niels Pedersen, som døde 1846, hvorefter hans Enke i 1848 ægtede Søren Rasmussen, der derefter var Ejer af Gaarden til sin Død i 1874, hvorefter den overgik til hans Stedsøn, Anders Nielsen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden er beliggende i Tilst By og bygget af Søren Rasmussen omkring 1860. Hovedb. er af Grundmur med Tegtag; Laden ligeledes af Grundmur, medens begge Staldlængerne oprindeligt er opførte af Bindingsværk, af hvilke dog Udsiden paa den ø. Længe senere er undermuret med Grundmur. Alle Avlsb. bærer Straatage. I alle Gaardens Bygninger er indlagt Vand fra fælles Vandværk.

Taastumgaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Mathias Sørensen*, som købte Gaarden 3. Aug. 1897, er født i Tilst 24. Maj 1877 og gift med *Karoline Frederiksen*, født ved Rødby 8. Marts 1875.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Tilst. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,344 Kr., for Avlsb. 14,940 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng og Mose 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Hvede efter Halvbrak og 2 Rodfrugtmarker. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 32 Malkekøer, 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Taastumgaard ejedes omkring ved Midten af forrige Aarhundrede af Peder Pedersen, som i 1863/64 udflyttede Gaarden paa dens nuværende Plads tæt S. for Tilst By. Han solgte den c. 1877 til Knud Nielsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Hovedb. og den v. Længe er opført i Grundmur, Laden af Kampesten og den ø. Længe af Egebindingværk, alle tækkede med Straa. Den nuværende Ejer, som tillige er Ejer af Eldalgaard i samme Sogn, har efterhaanden tilkøbt ialt 15 Tdr. Ld., hvorved Ejendommen har opnaaet sin nuværende Størrelse.

Stensgaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Grosrerer Chr. Rømer*, Aarhus, som købte Gaarden 27. Marts 1912.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Tilst. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 5,500 Kr., for Avlsb. c. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng og Mose 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 24 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Staldf., Vintersæd, Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 17 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med samme Sædskitte som foranstaaende, men kun 1aars Græs; og 19 Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift: Vintersæd efter Halvbrak, Roer, Havre, ½ Roer, ½ Kartoffler, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er meget uensartet; de ⅔ af Marken er ret god Muld paa dels Ler-, dels Kvægunderlag; ⅓ er derimod Sandmuld. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet, dog overvejende rød, dansk Race, vedligeholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb.

Stensgaard var tidligere Fæstegaard under Hovedgaarden Lyngbygaard, men blev c. 1848 købt til fri Ejendom af Mogens Nielsen, der samtidig overtog den efter sin Fader. Efter Mogens Nielsen overgik Gaarden i 1881 til hans Søn, Frants Nielsen, som atter 1908 overdrog den til sin Søn, Mogens Nielsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa tidligere inde i Tilst By, men udflyttedes 1851 N. for Byen. 1865 nedbrændte den, men genopførtes samme Aar i sin nuværende Skikkelse, naar undtages den nye, grundmurede Kostald med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker, som er bygget 1909. Hovedb. er opført af Grundmur, medens Laden og Hestestalden er af Kampestensmure, alle med Straatage.

Enkefru Robertsen's Gaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nu-værende Ejer: Enkefru *Ane Mette Robertsen*, f. *Pedersen*, som overtog Gaarden 8. Jan. 1902, er født i Taastrup 16. Novbr. 1860.

Enkefru Robertsens Gaard.

Matr.-Nr. 21 m. fl. af Tilst. Hartkorn 6 Tdr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,560 Kr., for Avlsb. 16,402 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 1, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Robert Nielsen*, som Bestyrer. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Havre, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 14 Tdr. Ld. drives uden noget egentligt Sædskitte. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag; dog findes enkelte Partier med Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Gaarden har tidligere været Fæstegaard under Hovedgaarden Lyngbygaard, men er allerede for mange Aar siden købt til fri Ejendom. Dens ældst kendte Ejer var Robert Nielsen, efter hvis Død hans Søn, den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Peder Robertsen, købte Ejendommen af Boet i 1883. Gaardens Bygninger, som ligger i den ø. Side af Tilst By, er alle nyopførte efter Ildsvaade i Sommeren 1906, og er alle af Grundmur, Hovedb. tækket med Cementtagsten, Avlsb. med Pap. Haven strækker sig N. og V. for Gaarden og tjener sammen med den øvrige Plantning til at give den Læ og Hygge.

Gjedinggaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Maren Kirstine Jensen*, som overtog Gaarden i Febr. 1903 efter sin Mands Død, er født i Gjeding 11. Decbr. 1844.

Matr.-Nr. 5a af Gjeding. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 10,572 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng og Mose 16, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Jens Jensen*, som Bestyrer. Af Agermarken drives de 35 Tdr. Ld., som ligger længst borte fra Gaarden, i en 7 Marksdrift; i samme Antal Marker drives de 28 Tdr. Ld. nærmest Gaarden, men medens der i den største Deling tages Hvede efter Helbrak, drives den mindre Deling med Rug efter Halvbrak. Desuden findes i begge Delinger en Rodfrugtmærk. Jordens Bonitet er god, kraftig Hvedejord, dog med noget forskelligt Underlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden c. 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 8 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der væsentlig er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gjedinggaard.

Gjedinggaard blev 1820 af Kjersten Pedersdatter, Enke efter Niels Sørensen, solgt til hendes Broder, Rasmus Pedersen Schibbye af Tilst, som atter 1822 overdrog Ejendommen til sin Svigersøn, Jens Jensen Sabroe. Denne efterlod ved sin Død i 1872 Gaarden til sin Enke, Gertrud Rasmusdatter, som 1873 overdrog den til sin Søn, Niels Jensen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaardens Bygninger ligger endnu paa deres oprindelige Plads inde i Gjeding By. Hovedb. er af Egebindingsværk, hvortil Tømmeret skal være sejlet her ned fra Norge. Avlsb., der ligeledes er af Egebindingsværk, er opførte efter Ildsvaade c. 1837. I Mosen findes godt og rigeligt Tørveskær.

Enkefru Jørgensen Kaae's Gaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Ane Kirstine Jørgensen Kaae*, som overtog Gaarden 1901 efter sin Mands Død, er født i Gjeding 12. Febr. 1848.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Gjeding. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,700 Kr. Gaardens samlede Areal 74 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng og Mose 15, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Jørgen Kaae Nielsen*, som Bestyrer. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift og 25 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, begge med Vintersæd efter Halvbrak, og 2 Rodfrugtmærker i den største Deling og 1 Rodfrugtmærk i den mindre Deling. Desuden henligger

1 Tdr. Ld. nærmest Gaarden som Indhegning for Ungkvæget. Jordens Bonitet er nærmest Gaarden Lermuld paa Lerunderlag, længere mod SV. af en noget mere letagtig Beskaffenhed. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 5 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejendommen blev 1840 ved Dødsboauktion efter Christen Pedersen Skolemester solgt til dennes Søn, Niels Christensen, som allerede 2 Dage efter Auktionen transporterede sin Ejendomsret til Niels Pedersen af Ølsted Mark, som ejede Gaarden til sin Død i 1866. Hans Enke, Johanne Nielsdatter, overdrog derefter 1870 Gaarden til sin Søn, Peder Nielsen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaardens Bygninger laa oprindelig længere inde i Byen og var tildels byggede sammen med nuværende Niels Jensens Enkes Gaard, men blev efter Ildsvaade af Christen Skolemester henflyttede paa deres nuværende Plads i den v. Side af Gjeding By. 1902 nedbrændte Gaarden atter og blev derefter genopført med store, rummelige, grundmurede Bygninger, Hovedb. tækket med Sten, Avlsb. med Pap. Engen og Mosen er fraliggende mod Ø. En Del af Engen kan overrises og bærer derfor gode Afrørder. I Mosen findes godt og rigeligt Tørveskær.

Graastensgaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Kirsten Pedersen*, som overtog Gaarden i Marts 1905 efter sin afdøde Mand, Jacob Pedersen, er født i Alling 13. Marts 1853.

Graastensgaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Gjeding By. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,600 Kr., for Avlsb. 13,600 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng 10, Mose 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Knud Pedersen*, som Bestyrer. Af Agermarken drives 42 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, medens 10 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift. Den store Deling drives med Rug efter Halvbrak og 1 Roemark, den lille Deling med 2 Roemark og uden Vintersæd. Jordens Bonitet er god, dyb Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Graastensgaard var oprindelig Fæstegaard under Ristrup Gods, men i 1801 købte den sidste Fæster, Jacob Pedersen, Ejendommen til Selvejergaard. Jacob Pedersen tilskødede sin Søn, Peder Jacobsen, Gaarden i 1836. Efter hans Død 1863 overtog Enken Gaarden, som hun atter først i 70erne overdrog sin Søn, Jacob Pedersen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaardens Bygninger laa tidligere inde i Gjeding By, men blev 1884 udflyttede paa Gaardens nuværende Plads S. for Byen. Gaarden gør et meget solidt og velholdt Indtryk. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag, alle Avlslængerne ligeledes i Grundmur, tækkede med Straa. Overalt i Bygningerne findes Vandledninger, idet Gaarden 1910 indrettede sit eget Vandværk sammen med Nabogaarden.

Umiddelbart Ø. for Gaarden er 1902 opført et Svinehus og Maskinhus af Grundmur med Paptag. Tidligere holdtes Hingst paa Gaarden, og Hestebesætningen blev i den Tid ofte præmieret paa Dyrskuerne.

Enkefru Marie Kaae's Gaard, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Marie Kaae*, som overtog Gaarden i Aug. 1906 efter sin afdøde Mand, er født i Grundfør 12. Juni 1866.

M. Kaae's Gaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Gjeding By. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,595 Kr., for Avlsb. 10,395 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Eng 4, Mose 3, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med *Sofus Petersen* som Bestyrer. Af Agermarken drives 37 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Rug efter benyttet Brak og 1 Roemark; 12 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Vintersæd og med 1 Roemark; 7 Tdr. Ld. nærmest Gaarden drives paa samme Maade som den store Deling, og 3 Tdr. Ld., som er fraliggende, drives uden bestemt Driftsplan. Jordens Bonitet er overvejende god Lermuld paa Lerunderlag; dog hviler de 12 Tdr. Ld., som drives for sig, paa Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 21 Malkekøer foruden c. 13 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Plag, 6 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden blev 1836 ved Dødsboauktion efter afdøde Christen Pedersen Balle og Hustru Maren Jensdatter tilslaaet Jørgen Pedersen af Vejlbj. Jørgen Pedersen døde som yngre Mand, og hans Hustru, Ane Sofie Marie Kaae, sad derefter Enke som Ejer af Gaarden, til hun 1886 overdrog den til sin Søn, Jørgen Peder Jørgensen Kaae, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaardens Bygninger, som ligger i den s. Side af Gjeding By, er opførte af Egebindingsværk med Straatage. Over Indgangsdøren til Hovedb. findes indskaaret I. P. S. K., A. S. M. K., 1842. SØ. for Gaarden ligger en Ladebygning og en Svinestald samt et Maskinhus. N. for Gaarden ligger et Aftægtshus. Saavel Heste- som Kvægbesætningen har flere Gange været repræsenteret paa Dyrskuerne og er der bleven præmieret.

Magdalenelyst, Tilst Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. ½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jørgen Kaae Pedersen*, som købte Gaarden 28. Jan. 1901, er født paa Ejendommen 2. Juni 1875 og gift med *Inger Marie Rasmussen*, født i Hasle 20. Juni 1877.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Gjeding By. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 14,340 Kr. Gaardens samlede Areal c. 62 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng og Mose 12, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, medens 12 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift. I den største Deling tages Rug efter Græsafgrøde og 1 Roemark, medens den mindste Deling drives med 2 Rodfrugtmarker uden Vintersæd. Jordens Bonitet er S. for Gaarden Lermuld paa Lerunderlag, medens Jorden N. for Gaarden er af mildere Karakter og hviler paa Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 25 Malkekøer foruden c. 12 Stkr.

Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Magdalenelyst blev 1824 overdraget af Peder Christensen til hans Svigersøn, Rasmus Jensen, hvis Enke, Malene Pedersdatter, senere giftede sig med Christian Rasmussen, der 1863 overdrog Ejendommen til sin Plejesøn, Rasmus Jensen Pedersen, den nuværende Ejers Fader. Gaardens Bygninger laa oprindelig inde i Gjeding By, men

Magdalenelyst.

blev efter Ildsvaade i 1837 af Christian Rasmussen udflyttede paa deres nuværende Plads S. for Byen. Af hans Bygninger staar endnu den grundmurede Hovedb. — som var den første grundmurede Bygning i vid Omkreds — og den v. og s. Længe af Egebindingværk, medens den ø. Staldlænge i 1904 er opført af Grundmur. Sammen med Nabo-gaarden har den nuværende Ejer 1910 anlagt eget Vandværk med Ledninger rundt i alle Gaardens Bygninger. Paa Gaardens Mark laa tidligere en Kæmpehøj, som for nogle Aar siden blev udgravet paa Nationalmusæets Foranstaltning, ved hvilken Lejlighed der blev bragt forskellige Urner og andre Oldsager for Dagen, som indlemmedes i Nationalmusæets Oldsagssamling i København.

Mathiasminde, Kasted Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer:

Mathiasminde.

Anton Nielsen, som arvede Gaarden om Foraaret 1892, er født paa Ejendommen 7. Decbr. 1870 og gift med *Marie Hansen*, født i Skejby 23. Novbr. 1873.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Kasted. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,370 Kr., for Avlsb.

12,800 Kr. Gaardens samlede Areal c. 68 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 2, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives de 57 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Vintersæd efter dels Helbrak, dels Halvbrak, $1\frac{1}{2}$ Rodfrugtmærk og $\frac{1}{2}$ Mark med Staldfoder. Jordens Bonitet er god, kraftig Muldjord med for Størsteparten Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 26 Malkekøer foruden c. 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Mathias minde blev 1804 købt fra Fæste under Kjørbygaard til fri Ejendom af den nuværende Ejers Oldefader, Jens Nielsen, efter hvem Sønnen, Niels Jensen, 1811 overtog Ejendommen. Niels Jensen overdrog atter 1860 Gaarden til sin Søn, Mathias Poul Wiid Nielsen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden laa oprindeligt inde i Kasted By, men udflyttedes 1887 paa sin nuværende Plads SV. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur, tækket med Skifer, og rummer en herskabelig Lejlighed. De 3 Avlslænger er opførte meget solidt af Kampesten med Straatage; desuden findes ved Indkørslen til Gaarden en rummelig Bræddelade, opført af den nuværende Ejer, efter at han 1898 havde tilkøbt c. 20 Tdr. Ld. til den oprindelige Gaard. Paa Gaarden findes en gammel Hoppestamme, som har været paa Ejendommen siden 1860erne. Individuer af denne Stamme er flere Gange blevne præmierede.

Sognefoged J. Nielsen's Gaard, Kasted Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. $3\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $7\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jens Nielsen*, som købte Gaarden 1860, er født paa Nabogaarden, Mathiasminde, 4. Oktbr. 1831 og gift med *Kirsten Marie Sørensen*, født i Lyngby 29. Aug. 1833.

Matr.-Nr. 2 Kasted By. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal $52\frac{1}{2}$ Tdr. Ld., deraf Ager $49\frac{1}{2}$, Mose 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejeren med hans Søn, Søren Nielsen, som Bestyrer. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, medens $6\frac{1}{2}$ Td. Ld., som er noget fraliggende, drives i en 6 Marksdrift. Den store Deling drives uden Brak, men med 2 Rodfrugtmærker; den lille Deling uden Rodfrugter, men med Helbrak. Jordens Bonitet er god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 26 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 4 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der overvejende er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Just Laursen, som havde overtaget den efter sin Fader, Mikkel Sørensen, der igen havde købt den af Laurits Just. Gaardens Bygninger laa oprindeligt inde i Kasted By, men udflyttedes 1876 paa Marken SV. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur, Avlslængerne af Kampesten; alle Bygningerne er tækkede med Pap.

Vester Lisbjerg Herred.

Nielsen's Gaard, Elev Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. $9\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Nielsen*, som købte Gaarden 1. April 1909, er født i Elev 1. April 1876 og gift med *Ane Marie Poulsen*, født i Kasted 16. Novbr. 1880.

Matr.-Nr. 5a af Elev. Hartkorn 5 Tdr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr., for en Aftægtsbolig 1,500 Kr. Gaardens samlede Areal $53\frac{1}{2}$ Tdr. Ld., deraf Ager $47\frac{1}{2}$, Eng 3, Mose 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Vintersæd, Roer, $\frac{1}{2}$ Staldfoder og $\frac{1}{2}$ Blandsæd, Havre og 2aars

Græs. Jordens Bonitet er uensartet, dog overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste samt 2 Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur. Hovedb., der er opført 1870, bærer Straatag, medens Avlsb., som er opførte 1909, er tækkede med Pap. I Ko- og Svine-stalden er murede Hvælvinger mellem Jernbjælker.

Sognefoged R. Nielsen's Gaard, Elev Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Rasmus Nielsen*, som overtog Gaarden 30. Juni 1875, er født i Lisbjerg 20. Febr. 1847 og gift med *Mette Marie Jensen*, født i Elev 17. Juli 1848.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Elev By. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 13,200 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng og Mose 11, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er for Tiden bortforpagtet til *Rasmus Brandstrup Andersen*, Ejers Svigersøn. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Vintersæd efter dels Helbrak, dels benyttet Brak, 1 Rodfrugtmark og 3aarigt Græsleje. Jordens Bonitet er lerblandet Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 19 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 6 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejendommen var oprindelig Fæstegaard under Skaarupgaard, men købtes 1848 til Selvejendom af Jens Sørensen, den nuværende Ejers Svigerfader, som i sin Tid havde taget Gaarden i Fæste efter sine Forældre. Gaardens Bygninger ligger inde i Elev By. Hovedb., Laden og Hestestalden er grundmurede, medens Kostalden er af Bindingsværk. V. for Gaarden ligger et Svinehus samt et Gødningshus med Tørveskur.

Herligsminde, Elev Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anders Sørensen*, som overtog Gaarden i Septbr. 1885, er født i Skejby 8. Septbr. 1855 og gift med *Dorthea Ovesen*, født i Draaby 23. Febr. 1862.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Elev. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,380 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 49½, Eng 1, Mose 3, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med dels Rug, dels Hvede efter benyttet Brak og 2 Rodfrugtmærker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 19 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Herligsminde laa oprindelig inde i Elev By, men nedbrændte 1864 og blev derefter af den daværende Ejer, Jacob Rasmussen, udflyttet paa Marken. Hans Enke giftede sig senere med Søren Rasmussen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Af Jacob Rasmussens Bygninger staar nu kun Hovedb. og Laden tilbage, medens der af de senere Ejere er bygget en ny Kostald 1889 og en ny Hestestald 1909. Alle Gaardens Bygninger er nu grundmurede, solide og rummelige, og ligger hyggeligt omgivne af Have og Læbælter.

Søren Laursen Sørensen's Gaard, Elev Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Laursen Sørensen*, som arvede Gaarden i Vinteren 1890, er født i Elev 12. Maj 1863 og gift med *Nicoline Hansen*, født i Skejby 22. Aug. 1862.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Elev. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng og Mose 16, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Vintersæd efter be-

nyttet Brak og 1 Rodfrugtmark. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 1 Plag, 5 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der hovedsagelig vedligeholdes ved eget Tillæg, er af blandet rød dansk og Korthornsrace.

Søren Laursen Sørensen's Gaard.

Ejendommen var tidligere Fæstegaard under Hovedgaarden Skaarupgaard, men blev af den nuværende Ejers Bedstefader, Søren Laursen, købt til Selvejendom. Hans Enke overdrog 1857 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejers Fader. Gaardens Bygninger er dels af Egebindingsværk, dels af Grundmur og Kampestensmur. Udenfor den egentlige Gaardplan ligger en rummelig Bræddelade. 1902 frasolgtes c. 6 Tdr. Ld. Eng, men i 1910 er atter tilkøbt 3 Tdr. Ld. Eng.

Elev Højgaard, Elev Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen Hjortshøj*, som købte Gaarden 23. Maj 1894, er født i Vejlbj 4. Juli 1851 og gift med *Mariane Rasmussen*, født i Skjæring 12. Novbr. 1846.

Matr.-Nr. 4a af Elev. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendoms-skyld 36,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 11,300 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Eng 10, Mose 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Vintersæd efter benyttet Brak, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende stærk Lerjord, dog er enkelte Partier af lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Elev Højgaard's ældst kendte Ejer var Jens Andersen, hvis Enke senere ægtede Hans Peter Balle fra Egaa. Han overlod Ejendommen til sin Svigersøn, Rasmus Jensen, der senere overdrog den til sin Svoger, Jens Hansen Balle, af hvem den nuværende Ejer har erhvervet Gaarden ved Mageskifte. Gaarden har tidligere, ligesom hele Elev By, været Fæstegaard under Hovedgaarden Skaarupgaard, men er for henimod 100 Aar siden bleven købt til fri Ejendom. Hovedb. og de to af Avlsb. er opførte

af Bindingsværk, formentlig for c. 100 Aar siden. Den ø. Staldlængde er derimod bygget 1909 i Grundmur.

Holmgaard, Elev Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Snog*, som købte Gaarden 17. Oktbr. 1876, er født i Tøjbjerg 5. Juli 1851 og gift med *Mine Jørgensen*, født i Elsted 19. Aug. 1856.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Elev. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. c. 8,000 Kr. Gaardens samlede Areal 52½ Tdr. Ld., deraf Ager 45, Eng og Mose 6½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 43½ Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Rug, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. 1½ Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels sortbroget, dels Korthorns-Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Holmgaard.

Holmgaard laa tidligere inde i Elev By, men udflyttedes efter Ildsvaade i 1870 af den daværende Ejer, Laurs Rasmussen, af hvis Arvinger den nuværende Ejer har købt. Hovedb. og Laden er opført af Grundmur, Staldlængerne af Kampesten, alle tækkede med Straa. Bygningerne ligger smukt omgivne af Have og Plantninger, og hele Ejendommen gør med sine velholdte, solide Bygninger et meget tiltalende Indtryk. Engen er fraliggende i Elev Enge; den var oprindelig mindre god, men er i de senere Aar ved Anvendelse af Kunstgødning forbedret meget. Paa Gaardens Mark findes en Høj, hvori der for nogle Aar siden blev foretaget Udgravning, ved hvilken der fandtes forskellige interessante Oldsager, som er indlemmede i Aarhus Musæum. N. Snog er tillige Ejer af en Gaard i Tøjbjerg.

Hedekovgaard, Elsted Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. ½ Km. Tlf. 18 over Elsted Central. Gaarden ligger c. 10½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Konsulent *Lauridsen* og Gaardejer *Krause Kjær*, som købte Gaarden 11. April 1910. Konsulent *Lauridsen*, som beboer Gaarden, er født i Ølgod 17. Febr. 1877 og gift med *Maren Christensen*.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Elsted. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Gaardens samlede Areal 48¼ Tdr. Ld., deraf Ager 47, Have og Gaardsplads 1¼. Gaarden drives af Ejerne ved en Bestyrer. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 2 Marker til Roefrøavl, 1 Rodfrugtmark og 1 Vintersædmark. 2 Tdr. Ld. henligger med Hundegræs til Frøavl. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 12 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste og 1 Plage. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hedeskovgaard hørte oprindeligt som Fæstegaard under Hovedgaarden Skaarupgaard, men blev 1843 af Søren Andersen købt til fri Ejendom for 4,000 Rigsdaler. Hans Datter, Anna Andersen, arvede Gaarden efter sin Fader og giftede sig 1891 med Søren Nielsen Raunslund, der saaledes blev Gaardens Ejer. Af ham har de nuværende Ejere købt. Gaardens Bygninger blev i 1894 efter Ildsvaade udflyttede fra Elsted By, paa deres nuværende Plads omtrent midt paa Marken. De er alle grundmurede og meget rummelige og velholdte. Før Branden var Bygningerne tildels lerklinede, og Kostalden bar i Tømmeret indhugget Aarstallet 1791. Fra Hovedb. har man en smuk Udsigt over Aarhus Bugt.

Godthaab, Elsted Sogn. Postforb. og St., Lystrup, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Peter Sørensen*, som overtog Gaarden 5. Juni 1894 ved Giftermaal med Søren Nørregaards Enke. N. P. Sørensen er født i Skødstrup 13. April 1856 og gift med *Anna Margrethe Sørensen*, født i Alstrup paa Samsø 14. Oktbr. 1860.

Matr.-Nr. 10b m. fl. af Elsted. Hartkorn 6 Tdr. 2 $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,400 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng $\frac{1}{2}$, Mose 1, Have og Gaardsplads $\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Vintersæd efter dels Helbrak, dels benyttet Brak og 1 Roemark. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 9 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Godthaab's Jorder blev i sin Tid købt fra Nabogaardene og sammenlagte af Anders Rasmussen, som derefter opbyggede Gaarden i 3 Længer. 1866 nedbrændte disse, hvorefter de genopførtes i deres nuværende Skikkelse. Efter Anders Rasmussen arvedes Gaarden af hans Søn, Rasmus Adolf Rasmussen, der atter 1883 solgte til Søren Nørregaard. Bygningerne, som er grundmurede og rummelige, ligger meget smukt paa Elsted Mark i Læ af et Bakkedrag mod N. og med en vid Udsigt ud over Aarhusbugten til Mols og Helgenæs.

Anton Rasmussen Filt's Gaard, Elsted Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. $\frac{1}{4}$ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anton Rasmussen Filt*, som købte Gaarden i Juni 1894, er født i Stautrup 30. Oktbr. 1873 og gift med *Maren Petersen*, født i Aaby.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Lystrup. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb., 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 42 $\frac{1}{2}$, Eng 10, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Helbrak, Hvede, Byg, Havre, Havre, Græs og Roer. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 2 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Gaarden var tidligere Fæstegaard under Hovedgaarden Skaarupgaard, men blev c. 1845 for c. 4,000 Rbd. købt til fri Ejendom af Lars Hansen, som var Søn af den sidste Fæster, Hans Brændstrup. Ved Mageskifte kom Gaarden omkring 1863 til Christen Pedersen, af hvis Søn, Peder Christensen, den nuværende Ejer har købt. Gaardens Areal var oprindeligt c. 18 Tdr. Ld. større end nu, men i Tidernes Løb er forskellige Parceller solgte fra. Tidligere laa Gaardens Bygninger inde i Lystrup By, men 1876/77 udflyttedes den tæt SØ. for Lystrup Station. Bygningerne er af Grundmur med Paptage, undtagen Gaardsiden af Laden, der er spaantækket.

Trige Østergaard, Trige Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 8 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Erik Madsen Kjær*, som overtog Gaarden 23. Novbr. 1888, er født i Skivholme 20. Novbr. 1851 og gift med *Sofie Johanne Rasmussen*, født i Sandby 3. Novbr. 1853.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Trige. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr.; desuden en Fodermesterbolig 1,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld.,

deraf Ager 67, Eng og Mose 2, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer og Staldf., Rug, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. 7 Tdr. Ld. henligger indhegnet til Græsning. Jordens Bonitet er dyb Muld med overvejende Lerunderlag. Besætningen består af 20 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Trige Østergaard.

Trige Østergaard var tidligere Fæstegaard under Frijsenborg, men er allerede for mange Aar siden købt til fri Ejendom. Dens tidligst kendte Ejer, Jens Filt, solgte c. 1820 Gaarden til Jens Pedersen fra Norring, som omkring 1870 overlod den til sin Søn, Niels Pedersen Jensen, der døde 1885, hvorefter hans Enke 1888 ægtede E. M. Kjær. Oprindeligt laa Gaarden inde i Trige By, men i 1890/91 udflyttedes den paa dens nuværende Plads tæt Ø. for Aarhus-Randers Landevej. Hovedb. er af Grundmur med Skifertag. Avlsb. er dels af Kampestensmur, dels af Bindingsværk og Grundmur. Tæt Ø. for Gaarden ligger en Fodermesterbolig. Gaarden ligger meget smukt. Hestebesætningen, der er meget værdifuld, nedstammer fra en Hoppe, som E. M. Kjærs Farfader købte c. 1830, og blandt hvis Efterkommere bl. a. den bekendte Hingst »Tandholm« findes. Desuden købtes for c. et Aar siden Statspræmiehingsten »Svale Munke-dal«, som nu staar opstaldet paa Gaarden. Ogsaa Kvægbesætningen er flere Gange præmieret, saavel for Samlinger som for Ydelse.

Bjørnshøjgaard, Trige Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Laurs Eberhard*, som købte Gaarden 1. April 1889, er født i Pannerup 11. Oktbr. 1864 og gift med *Ane Andersen*, født paa Ejendommen 30. April 1869.

Bjørnshøjgaard.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Trige. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng 2, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld., som ligger nærmest

Gaarden, i en 9 Marksdrift: benyttet Brak, Roer, Byg, Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 24 Tdr. Ld., som ligger Ø. for Aarhus-Randers Landevej, drives i en 8 Marksdrift: Hvede efter Halvbrak, Roer, Byg, Roer, Havre, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 6 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin og c. 50 Maanedsgriese. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Bjørnshøjgaard har formentlig tidligere været Fæste under Stamhuset Bidstrup, men har nu, saalænge det kan mindes, været fri Selvejendom. Dens ældst kendte Ejer, Kristian Balsersen, overtog Gaarden i Begyndelsen af 1820'erne efter sin Fader og drev den til 1859, da han overdrog den til sin Søn, Anders Kristiansen, der døde 1876, hvorefter hans Enke, Ane Marie Pedersen, besad Ejendommen til 1889, hvorefter den overgik til hendes Svigersøn, den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1875 af Bindingsværk med Paptag. Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur; den n. Staldlænge, der er opført 1909, har murede Hvælvinger over Jernbjælker. Hestebe- sætningen er meget værdifuld og tilhører en gammel Hoppestamme, som har været i Gaarden i mindst 40 Aar, og hvis Indvider har været kaaret i 1. Klasse i 5—6 Slægtled. Ved Bjørnshøjgaards n. Skel ligger Trige Kirke, og i det ø. Skel ligger Voldstedet, »Slottet« kaldet, af et gammelt Herresæde, hvis Historie formentlig rækker tilbage til Erik Glippings Dage.

Pannerupgaard, Trige Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Kirstine Jensen*. Ejendommen er siden 1. April 1896 bortforpagtet til *Søren Hjortshøj*, som er født i Vejlbjby 25. April 1870 og gift med *Dorthea Elise Kathrine Thomsen*, født i Vejlbjby 8. Marts 1868.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Pannerup. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. 20,000 Kr. Gaardens samlede Areal 97 Tdr. Ld., deraf Ager 84 $\frac{1}{2}$, Mose 12, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 81 $\frac{1}{2}$ Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Helbrak og $\frac{1}{2}$ benyttet Brak, Rug, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. 3 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet, dog overvejende Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 6 Heste, 2 Plage samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Pannerupgaard købtes 1888 af den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Poul Jensen, som imidlertid allerede 3 Aar senere, 1891, døde, hvorefter Enkefru Jensen selv drev Ejendommen i 5 Aar, indtil den blev bortforpagtet til S. Hjortshøj. Gaarden ligger smukt tæt N. for Vejen fra Trige til Skaarupgaard. Hovedb. er af Grundmur, Avlsb. dels af Bindingsværk og dels af Kampestenmure; alle Gaardens Bygninger bærer Straatage.

Anton Jensen's Gaard, Trige Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anton Jensen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1890, er født i Pannerup 21. Septbr. 1858 og gift med *Mette Marie Rasmussen*, født i Pannerup 9. Maj 1863.

Matr.-Nr. 3b m. fl. af Pannerup. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 36.000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,748 Kr., for Avlsb. 12,740 Kr., desuden en Aftægtsbolig 1,950 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 55 $\frac{1}{2}$, Eng 5, Mose 6, Skov $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 46 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs; 9 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer efter grøn Rug, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift overvejende Lermuld paa Lerunderlag, medens den mindre Drift er af lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 1 Plag samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæstegaard under Stamhuset Bidstrup, men købtes 1854 til fri Ejendom af Søren Jensen, en Søn af den sidste Fæster, Jens Jensen. Hovedb. er opført af Grundmur 1872, Avlsb. dels af Kampestensmur, dels af Bindingsværk, alle tækkede med Straa. Ø. for Hovedb. ligger et Aftægts hus, som er opført 1890. Af Engen er de 2 Tdr. Ld. god Overrislingseng. Skoven, som ligger SV. for Gaarden, bestaar hovedsagelig af Bøg.

Grundfør Præstegaard, Grundfør Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Beneficiarius: Pastor *John. Jørgensen*. Avlingen er bortforpagtet til *Jens Hansen Helboe*, som overtog Forpagtningen 1. April 1911. J. H. Helboe er født i Maarup 22. Maj 1885 og gift med *Kirstine Marie Christensen Bak*, født i Astrup 14. Decbr. 1883.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Grundfør. Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,997 Kr., for Avlsb. 17,048 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 65½, Eng 1½, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Hvede efter Halvbrak og 1 Roemark, 15½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift med Rug efter Halvbrak og 1 Roemark. Jordens Bonitet er i den store Deling væsenligst Lermuld paa Lerunderlag, i den mindre Deling af mere blandet Beskaffenhed. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Grundfør Præstegaard's Bygninger, der nedbrændte 1888, er alle grundmurede og ligger omgivet af en smuk Have og Plantning. Forpagterboligen er tilbygget Laden.

Skrivergaarden, Grundfør Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Chr. Anker Nielsen*, som købte Gaarden 8. Febr. 1898, er født i Vitved 10. April 1868 og gift med *Ane Pedersen*, født i Virring 26. Novbr. 1876.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Grundfør. Hartkorn 8 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 16,700 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 62¼, Eng 4, Have og Gaardsplads ¾. Af Agermarken drives de 42 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Rug efter Halvbrak og 2 Roemark, medens de 18 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Vintersæd med 2 Roemark. 2¼ Td. Ld. dyrkes til Stadighed med Foderafgrøder. Jordens Bonitet er hovedsagelig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skrivergaarden har sit Navn fra, da den i fordums Tid hørte under Hovedgaarden Haraldslund, hvis Skriver fik den overladt som en Slags Funktionær bolig. Efter at Gaarden var bleven fri Ejendom, ejedes den af Mogens Mikkelsen, fra hvem den gik i Arv til Mikkel Mogensen, der senere solgte til Martinus Simonsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaardens Bygninger, der ligger i Grundfør By, er alle af Grundmur, Hovedb. med Skifertag, Avlsb. med Trimpel og Paptag.

Peterslyst, Grundfør Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Christensen Nielsen*, som købte Gaarden 1. April 1909, er født i Farre 5. Aug. 1883 og gift med *Jensine Chirstine Pedersen*, født i Tinning 2. Marts 1887.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Grundfør. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,345 Kr., for Avlsb. 15,650 Kr. Gaardens samlede Areal 50½ Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 22½ Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Staldfoder, Rug efter Halvbrak, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. 15½ Td. Ld. i en anden 7

Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; og 10 Tdr. Ld. i en tredie 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer efter Grønrug, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 21 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 5 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 68 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Peterslyst kom i 1856 ved Giftermaal til Niels Peter Sørensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden er bygget 1876 og ligger højt og frit i den s. Side af Grundfør By. Hovedb. er af Grundmur med Paptag; Avlsb. dels af Grundmur og dels af Bindingsværk, alle med Straatage. Gaardens faste Maskiner drives ved Benzinmotor. Gaardens Jorder er altsammen gammel Indmark, idet der for c. 50 Aar siden fandt et Mageskifte Sted med Nabogaarden, saa at Gaardens Udmarker samlede under den, mens Indmarkerne lagdes under Peterslyst. Gaarden ligger meget smukt og gør med sine velholdte Bygninger, omgivne af Haven og Plantninger, et tiltalende Indtryk.

Stenhøjgaard, Søften Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 10½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Sørensen*, som købte Gaarden 14. Jan. 1906, er født i Karlby 11. Marts 1861 og gift med *Ane Marie Jensine Lund*, født i Fredericia 28. Aug. 1862.

Stenhøjgaard.

Matr.-Nr. 30a af Søften. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 12,180 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 74, Eng 2, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Helbrak, Vintersæd, Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. 9 Tdr. Ld. er udlagt til vedvarende Græsning, og 1 Td. Ld. henligger ubenyttet. Jordens Bonitet er noget uensartet, men i det hele god Muld paa dels Ler-, dels Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 31 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Stenhøjgaard ligger overordentlig smukt paa Højdedraget N. for Søften Enge. Gaardens ældst kendte Ejer hed Jens Mondrup; han overdrog først i 1880erne Ejendommen til sin Svigersøn, Niels Overgaard, der atter i Foraaret 1903 solgte den til Jens Peter Danielsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Hovedb. er opført 1883 af Grundmur med Skifertag. Avlsb. er opførte dels af Bindingsværk, dels af Kampesten, alle med Straatage. Tæt S. for Gaarden ligger en Udsigtshøj, sikkert en gammel Gravhøj.

Hørkjærgaard, Søften Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 4¼ Km. Gaarden ligger 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *N. S. Prip*, som købte Gaarden 1. Febr. 1896, er født paa Ejendommen 29. Febr. 1861 og gift med *Margrethe Nielsen*, født i Storenor 4. Novbr. 1872.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Søften. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 8,000 Kr. Gaardens samlede Areal 97½ Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 4, Skov 12,

Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Rug efter Helbrak, 1 Roemark og 2aarigt Græsleje, medens 27 Tdr. Ld. drives i en 9 Marksdrift med samme Sædfølge, men med 3aarigt Græsleje. $1\frac{1}{2}$ Td. Ld. er udlagt med Lucerne og $3\frac{1}{2}$ Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er for de $\frac{2}{5}$ Vedkommende Muld paa Lerunderlag og for de $\frac{3}{5}$ Muld paa Grus- og Sandunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl, 8 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 24 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hørkjærgaard.

Hørkjærgaard var i sin Tid Fæstegaard under Ristrup Gods, men blev af Chresten Haar købt til fri Ejendom og 1810 overdraget til hans Datter og Svigersøn, Niels Nielsen (Prip), som atter 1850 overdrog Ejendommen til sin Søn, S. N. Prip, den nuværende Ejers Fader. Udmarken var tidligere Lynghede; men 1844 begyndte man at bryde Lyngen, og i Aarene indtil 1852 lykkedes det at faa al Gaardens Hede opdyrket og bragt under Kultur. Bygningerne laa oprindelig inde i Søften By, men udflyttedes 1816 paa deres nuværende Plads; alle af Bindingsværk. Senere er imidlertid den v. (1856) og den ø. (1889) Længe ombygget og opført af Grundmur. Hele Kvægbesætningen nedstammer fra en Ko, der i 1867 købtes som Kalv fra Nabogaarden, ligesom hele Hestebesætningen nedstammer fra en Hoppe, der blev købt til Ejendommen i 1873. Paa Gaardens Marker findes et Par Kæmpehøje, som kaldes »Hathøjene«.

Havgaardslund, Søften Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Christen Havgaard Svendsen*, som købte Gaarden 1. April 1911, er født i Søften 13. Juli 1870.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Søften. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 10, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Helbrak, Vintersæd, Roer, Byg, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs; 4 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er dyb, kraftig Muld, de 48 Tdr. Ld. paa Lerunderlag, de 18 Tdr. Ld. V. i Marken paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Havgaardslund's ældst kendte Ejer var Christian Sørensen fra Hummeluhre i Skjoldlev, den nuværende Ejers Morfader, der i en Aarrække var Sognefoged i Søften. Efter hans Død overtoges Ejendommen midt i 1840'erne af den senere Folke-

tingsmand I. C. Hummeluhr, som i 1897 solgte den til Søren Havgaard, den nuværende Ejers Fætter, af hvem han har købt. Gaarden laa tidligere inde i Søften By, men henflyttedes 1851 paa dens nuværende Plads i den s. Side af Byen og fik samtidig ved Tilkøb af en

Havgaardslund.

Nabogaard sin nuværende Størrelse. Hovedb. er af Grundmur med Straatag. Laden og den ø. Staldlænge er af Bindingsværk og straatækkede. I 1911 er bygget en stor, grundmuret Kostald med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker og tækket med Bølgeblik. Svinestalden er af Kampesten. Engen, der er beliggende dels umiddelbart N. for Haven, dels V. for Marken ved Lilleaaen, er Overrislingseng og yder aarlig 60—70 Læs godt Hø.

Anna Sommer's Gaard, Lisbjerg Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Frk. *Anna Nielsen Sommer*, som overtog Gaarden 11. Juli 1903, er født paa Ejendommen 18. Marts 1874.

Matr.-Nr. 14 m. fl. af Lisbjerg. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,200 Kr., for Avlsb. 11,200 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng $5\frac{1}{2}$, Mose 1, Skov 16, Have og Gaardsplads $\frac{1}{2}$. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 4 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Gaarden, som tidligere var Fæstegaard under det daværende Baroni Marselisborg, blev 1806 købt til fri Ejendom for 2,588 Rbd. af Jens Andersen, formentlig den nuværende Ejerindes Oldefader. Peder Jensen Sommer, antagelig Jens Andersens Svigersøn, blev derefter Ejer af Gaarden omkring 1832, og hans Søn, Niels Sommer, overtog den atter c. 1870 og drev den til sin Død 1902, hvorefter hans Enke kort efter overdrog den til sin Datter, den nuværende Ejerinde. Gaardens Bygninger ligger tæt V. for Aarhus-Randers Landevej i den n. Side af Lisbjerg By. Hovedb. er opført 1881 af Grundmur med Tegtag, Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle med Straatage. Gaardens Skov ligger NØ. for Byen.

Kirstinesminde, Lisbjerg Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Hansen*, som købte Gaarden 12. Juni 1896, er født i Pannerup 28. Marts 1871 og gift med *Mette Kirstine Holm*, født paa Ejendommen 16. Septbr. 1872.

Matr.-Nr. 15 m. fl. af Lisbjerg. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 46,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr. for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 76 Tdr. Ld., deraf Ager $59\frac{1}{2}$, Eng 5, Mose 2, Skov $8\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Vintersæd, Byg, Havre, Roer, Havre, 2aars Græs og dels Helbrak, dels benyttet Brak. $3\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives uden egentligt Sædskitte, væsentligst med Foderafgrøder. Jordens Bonitet er noget uensartet, dog overvejende Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og

Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Kirstinesminde af sin Svigerfader, Søren Nielsen Holm, som 1853 havde faaet den tilskødet af sin Moder, Bodil Sørensdatter, Enke efter Niels Rasmussen Holm, der havde købt 1810 af Johan Rasmussen. Gaarden ligger i den n. Side af Lisbjerg By, umiddelbart Ø. for Aarhus-Randers Landevej. Hovedb. er opført i 1850erne af Bindingsværk (i Sommeren 1912 agtes opført en ny Hovedb.); Laden er af Kampestensmure, medens begge Staldlængerne er af Grundmur; alle med Straatage. Af Engen er de 3 Tdr. Ld. fraliggende S. for Lisbjerg By. Skoven er en Part af Lisbjerg Skov; Bestanden er væsentligst Eg, Bøg og Gran. Gaardens værdifulde Heste-besætning nedstammer fra en Følhoppe, som for 50 Aar siden kom fra Ølsted. I alle disse Aar har den samme Hoppestamme været paa Gaarden, og Individet af den er ofte blevne præmierede.

P. Jensen sen.'s Gaard, Lisbjerg Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Jensen senior*, som købte Gaarden 12. Oktbr. 1898, er født i Landborup 8. Febr. 1855 og gift med *Petrine Pedersen*, født i Bjødstrup 1. Marts 1862.

Matr.-Nr. 5 m. fl. af Lisbjerg. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 9,200 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 46 $\frac{1}{2}$, Eng 2 $\frac{1}{2}$, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer, Havre, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 14 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Peder Jensen, som c. 1881 havde overtaget den efter sin Fader, Jens Pedersen, i hvis Slægts Eje Gaarden har været i en længere Aarrække. Gaarden ligger i den sø. Side af Lisbjerg By. Bygningerne er opførte for c. 50 Aar siden af Bindingsværk med Straatage. Skoven er en Part af Lisbjerg Skov og ligger NØ. for Byen; Bestanden er væsentligst Eg.

Lisbjerggaard, Lisbjerg Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 6 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Nielsen Sommer*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1903, er født i Lisbjerg 31. Maj 1872 og gift med *Johanne Møller*, født i Ødum 18. Novbr. 1877.

Matr.-Nr. 21a af Lisbjerg. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 60 $\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager 46 $\frac{1}{2}$, Eng 4 $\frac{1}{4}$, Skov 8, Have, Gaardsplads og Veje 1 $\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, $\frac{3}{5}$ Helbrak og $\frac{2}{5}$ Roer, $\frac{3}{5}$ Hvede og $\frac{2}{5}$ Staldf., $\frac{3}{5}$ Roer og $\frac{2}{5}$ Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er meget uensartet, lige fra stiv Lermuld paa Lerunderlag til sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve. 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 17 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lisbjerggaards ældste Ejer hed Niels Sørensen. Hans Enke, Ane Kirstine, solgte 1869 Gaarden til Peder Poulsen, som atter 1897 overdrog den til sin Svoger, Niels Pedersen Sommer, den nuværende Ejers Fader. Gaarden laa indtil 1803 inde i Lisbjerg By, da den udflyttedes. Gaarden var da Fæste under Hovedgaarden Marselisborg, og Bygningerne opførtes ved Hoveriarbejde fra de omliggende Sogne. Avlsb. opførtes efter Ildsvaade 1904 i Grundmur med Paptage. Hovedb. er opført 1882 i Grundmur med Skifertag. Engen er beliggende langs Egaaen, og Skoven er en Part af Lisbjerg Skov.

Mollerupgaard, Lisbjerg Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil 4 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anders Jessen*, som købte Gaarden 1. April 1893, er født paa Ejendommen 21. Jan. 1869 og gift med *Helene Marie Hansen*, født i Skejby 28. Maj 1870.

Matr.-Nr. 14 af Terp. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 49½, Eng 10, Have og Gaardsplads ½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Hvede efter Helbrak og 2 Roemarken. Jordens Bonitet er stærk Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Møllerupgaard hørte oprindelig under Aarhus Kloster, men blev i Slutningen af det 17. Aarhundrede overdraget til Tømrer af Aarhus, Niels Jensen, hvis Datter, Ane Marie Jensdatter (født 1788) og Svigerson, Rasmus Rasmussen, fik den efter ham. Ane Marie giftede sig 1818 efter sin første Mands Død med Niels Jessen, tidligere Skolelærer i Skejby, efter hvem den nuværende Ejers Fader, Rasmus Jessen, arvede Gaarden. Gaardens Bygninger er brændt 2 Gange, første Gang c. 1808 og anden Gang 100 Aar derefter. Alle Bygningerne er nu grundmurede, og navnlig den nye Hovedb. gør et meget tiltalende og herskabeligt Indtryk.

Tesgaard, Lisbjerg Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Lassen Nielsen*, som overtog Gaarden i Septbr. 1903, er født paa Ejendommen 16. Aug. 1869 og gift med *Ane Marie Rasmussen Holm*, født i Terp 15. April 1876.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Terp. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,800 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng og Mose 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre, Roer og Staldf., Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa hovedsagelig Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg.

Tesgaards ældst kendte Ejer hed Lars Nielsen. Hans Enke, Kirsten Andersdatter, skødede 1831 Gaarden til sin Søn, Niels Lassen, som atter 1869 overdrog den til sin Søstersøn, Lars Nielsen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden laa tidligere inde i Terp By, men udflyttedes 1903/04 paa Marken N. for Byen. Hovedb. er nu af Grundmur med Cementstenstag, Avlsb. alle af støbte Mure med Trimpel af brændte Sten og Paptage. Ko- og Svinestald er indrettet med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Gaarden ligger højt og frit med en meget vid og smuk Udsigt mod S.

Holmsminde, Lisbjerg Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil 4 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Lars Rasmussen Holm*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1896, er født paa Ejendommen 24. Oktbr. 1872 og gift med *Justmine Dorthea Marie Mortensen*, født i Kasted 3. Novbr. 1873.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Terp. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 46,200 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 67½ Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng 7, Mose 5, Skov 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 25 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift og 27 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Holmsminde har været i samme Slægts Besiddelse siden 1657, da der første Gang nævnes en Niels Rasmussen Holm som Ejer af Gaarden. 1870 lod Anders Rasmussen Holm (født 1796) Ejendommen gaa i Arv til sin Søn, Rasmus Andersen Holm, den nuværende Ejers Fader. Tidligere laa Gaardens Bygninger inde i Terp By, hvor den 1831 nedbrændte, men blev genopførte paa samme Sted. Efter en ny Brand 1875 blev Gaarden udflyttet paa dens nuværende Plads. For Tiden findes paa Gaarden 2 præmierede Følhopper, ligesom Hestebesætningen i Aarenes Løb ofte har været smukt repræsenteret paa Dyrskuerne.

Stevrsbogaard, Lisbjerg Sogn. Postforb. og St.: Lystrup, hvortil 4 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anders Rasmussen Holm*, som købte Gaarden 1 Maj 1894, er født paa Holmsminde 10. Marts 1870 og gift med *Bodil Marie Sørensen*, født i Lisbjerg 15. April 1871.

Matr.-Nr. 7b m. fl. af Terp. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 15,500 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Eng 16, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak og Vintersæd, men med 2 Rodfrugtmarker. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 5 Faar og Lam. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stevrsbogaard ejedes omkring 1800 af Niels Nielsen Holm, hvis Enke, Mette Marie Nielsdatter, (død 1864) giftede sig 1840 med Mogens Rasmussen, hvis anden Hustru, Ane Erichsdatter, overlevede ham og 1884 ægtede Niels Poulsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaardens Bygninger ligger inde i Terp By. Hovedb. er af Egebindingsværk (opført 1840), medens Avlsb. er opførte i 1906 af cementstøbte Mure. Kvægbesætningen er ofte bleven præmieret paa Egnens Dyrskuer. For Tiden findes paa Gaarden en præmieret Stambogshoppe, Datter af Aldrup Munkedal.

Sabro Herred.

Vistoftgaard, Sabro Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 12½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Mathiasen Pedersen*, som købte Gaarden i Novbr. 1905, er født i Skivholme 29. Marts 1879 og gift med *Ane Petra Marie Christensen Hummeluhr*, født i Skjolddelev 22. Decbr. 1880.

Matr.-Nr. 9a af Sabro. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,850 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Rug efter Helbrak og 1 Roemark, medens 24 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Rug efter benyttet Brak og 2 Roemark. Jordens Bonitet er Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin og c. 150 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vistoftgaard's først kendte Ejer er Christen Rasmussen Bøssing, som havde giftet sig den til med Inger Rasmusdatter. Hans anden Hustru, Ane Pedersdatter, overlevede ham og ægtede senere R. P. Edslev, der saaledes blev Ejer af Gaarden. 1902 købte Jens Christensen Hummeluhr Ejendommen og tilskødede den senere til sin Datter og Svigersøn, den nuværende Ejer. Tidligere laa Gaardens Bygninger inde i Sabro By, men 1864 udflyttedes de. Fra den Tid stammer Hovedb., der er grundmuret, Laden af Kampestenmure og Hestestalden af Egebindingsværk. I 1909 er bygget en grundmuret Kostald med muret Hvælvingloft over Jernbjælker. Alle Gaardens Bygninger er tækkede med Straa.

N. Nielsen's Gaard, Sabro Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sogneraadformand *Niels Nielsen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1903, er født i Gjedding 7. Septbr. 1874 og gift med *Petra Sommer*, født i Lisbjerg 12. Aug. 1876.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Sabro. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 18,300 Kr.

og for en Aftægtsbolig 4,770 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Hvede dels efter Helbrak, dels efter Grønafgrøde og 1 Roemark; 12½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med 2 Roemark, men uden Brak og Vintersæd; 1½ Td. Ld. er udlagt med Lucerne. Jordens Bonitet er hovedsagelig Muldjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 19 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden ejedes omkring Midten af forrige Aarhundrede af Peder Møller, som midt i 60erne solgte til Anders Daniel Jensen, af hvis Arvinger P. Beck købte Ejendommen 1902. Denne solgte atter til den nuværende Ejer. Alle Gaardens 4 Længer er, med Undtagelse af den n. Side af Svinestalden, som er af Egebindingsværk, grundmurede. Hovedb. ligger frit og afgiver en hyggelig og rummelig Beboelseslejlighed. Tæt S. for Kostalden ligger et kampestensmuret Materialhus, der ligesom de øvrige Bygninger er tækket med Pap. Endelig findes N. for Hovedb. en Aftægtsbolig af Grundmur med Tegtag.

Sabro Damgaard, Sabro Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Jensen*, som købte Gaarden 1. Juli 1895, er født i Lyngaa 22. Septbr. 1857 og gift med *Margrethe Nielsen-Skødt*, født i Hadsten 15. Marts 1867.

Sabro Damgaard.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Sabro. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,200 Kr., for Avlsb. 11,740 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 61½, Eng 5, Mose 4, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives de 43 Tdr. Ld., som ligger nærmest Gaarden, i en 8 Marksdrift med 2 Roemark; samme Drift anvendes paa de 14 Tdr. Ld., som ligger længst fra Gaarden, og som drives i en Deling for sig. Jordens Bonitet er hovedsagelig Muldjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 26 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 120 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sabro Damgaard ejedes gennem Størstedelen af forrige Aarhundrede af Sognefoged Jens Thomsens Enke, som overlevede sin Mand i 72 Aar og i al den Tid besad Gaarden, indtil hun døde 1894, hvorefter den nuværende Ejer af Dødsboet købte Ejendommen. Indtil 1869 laa Gaardens Bygninger inde i Sabro By, da de efter Ildsvaade udflyttedes paa deres nuværende Plads. Hovedb. er af Grundmur med Tegtag og er efter en gennemgribende Restauration i 1906 praktisk og herskabeligt indrettet og

udstyret. De først opførte 3 Avlsb. er alle af Egebindingsværk med Straatag, men i 1898 byggedes en ny, grundmuret Kostald ud mod Ø. fra den gamle Staldbygning og i Forbindelse dermed en fritliggende Svinestald. S. for Hovedb. strækker sig den store, smukt anlagte Have, som giver Ejendommen et pynteligt og hyggeligt Præg.

N. Laursen's Gaard, Faarup Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Laursen*, som arvede Gaarden i Novbr. 1900, er født i Søften 23. Juni 1855.

Matr.-Nr. 5m m. fl. af Kvottrup. Hartkorn 8 Tdr. 6 Skpr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,500 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 73½, Eng 1, Mose 6, Skov 4½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Rug efter Helbrak og 1 Roemark. Jordens Bonitet er god, dyb Muldjord paa Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

N. Laursen's Gaard.

1826 døde den daværende Ejer af Gaarden, Laurs Pedersen Mathiasen, og efterlod Ejendommen til sin Enke, Maren Kirstine Pedersdatter, som 1827 ægtede den nuværende Ejers Bedstefader, Mogens Nielsen. Denne døde 1870, hvorefter den nuværende Ejers Fader, Laurs Mogensen, som allerede i en Aarrække ifølge Fællesskøde havde været Medejer af Gaarden, overtog denne som Ene ejer. Alle Gaardens Bygninger er af Egebindingsværk, Laden c. 150 Aar gammel, de to Staldlænger c. 35 Aar gamle.

C. M. Jørgensen's Gaard, Faarup Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Carl Marius Jørgensen*, som købte Gaarden 13. Juni 1900, er født i Elsted 11. April 1854 og gift med *Ane Marie Leth*, født i Kvottrup 4. Novbr. 1866.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Kvottrup. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 14,750 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 12, Mose 2, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Vintersæd efter benyttet Brak og 1 Roemark. 8 Tdr. Ld. anvendes hovedsagelig til Staldfoderafgrøder af forskellig Art. Jordens Bonitet er Muld paa grusblandet Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg.

Gaarden erhvervedes omkring Midten af forrige Aarhundrede ved Giftermaal af Niels Nielsen Leth, efter hvis Død den 1865 overgik til Sønnen, Jens Peter Nielsen Leth, hvis Enke, Ane Jensdatter, senere solgte til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Hovedb. er af Grundmur med Paptag, Avlsb. af Egebindingsværk med Straatage.

Mariesminde, Faarup Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 24 over Borum Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Mads Henriksen*, som overtog Gaarden 9. Aug. 1910, er født i Aarslev 22. Septbr. 1849 og gift med *Birgitte Munk*, født 6. Septbr. 1854.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Kvottrup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,900 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng 6½, Mose 3, Skov 3, Have og Gaardsplads ½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er god Muld paa dels Ler-, dels Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 38 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mariesminde solgtes i 1908 af William Johansen til Sognefoged P. Bach, Faarup, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Mundelstrup Møllegaard, Faarup Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. ½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Andersine Bolette Marie Rasmussen*, født *Christensen*, som overtog Gaarden i Foraaret 1887 efter sin Mands, *Niels Rasmussens* Død. Fru Rasmussen er født i Tilst 21. Marts 1864.

Mundelstrup Møllegaard.

Matr.-Nr. 5a af Mundelstrup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 48 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Eng 1, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Vintersæd efter Halvbrak og 2 Roemarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mundelstrup Møllegaard ejedes omkring Aaret 1800 af Peder Rasmussen, der senere solgte til Jens Jacobsen, som i hvert Fald var Gaardens Ejer 1828. Fra 1854—58 ejedes Gaarden af Niels Erichsen fra Aarhus, som 1858 solgte den til Rasmus Nielsen, hvis Enke, Kirsten Jensdatter, efter hans Død i 1883 overdrog den til sin Søn, Niels Rasmussen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaardens Bygninger laa indtil 1860 inde i Mundelstrup By, da de udflyttedes. 1887 nedbrændte alle Gaardens Bygninger og blev derefter opførte i deres nuværende Skikkelse i Grundmur, Hovedb. med Tegltag, Avlsb. med Straatage. Gaarden er smukt beliggende umiddelbart N. for Aarhus-Viborg Landevej, omgivet af Have og Plantninger.

Valborgsminde, Faarup Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 10½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Bæk*, som købte Gaarden 2. Juni 1908, er født i Sabro 14. Jan. 1857 og gift med *Ane Marie Rasmussen*, født i Skjolddelev 10. Marts 1878.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Mundelstrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,700 Kr., for Avlsb. 16,300 Kr. Gaardens samlede Areal 57 Tdr. Ld., deraf Ager 52¼, Eng 3, Mose ¼, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld., nærmest Gaarden, i en 7 Marksdrift med Vintersæd efter Grønjordshavre og 1 Roemark, medens de 17¼ Tdr. Ld., som ligger længst fra Gaarden, drives uden Vintersæd men med 2 Roemark. Jordens Bonitet er i den store Deling Lermuld paa Lerunderlag, i den mindre Deling sort Muldjord paa kvægblandet Underlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 1 Plag samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Valborgsminde ejedes tidligere af Jens Vævemand og efter ham af Sønnen, Søren Vævemand. Senere var den i Hænderne paa en Møller, der solgte til P. Bæk, efter hvem den nuværende Ejer har overtaget Gaarden. Hovedb. og begge Staldb. er opført i Grundmur, Laden af Kampesten. Hovedb. bærer Stentag, Kostalden Paptag, Hestestalden og Laden Straatag.

Skjolddelev Vestergaard, Lading Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Anton Hansen*, som overtog Gaarden 28. Febr. 1889, er født i Haar 17. Maj 1852 og var gift med *Severine Dorthea Johanne Nielsen*, født paa Ejendommen 12. Oktbr. 1857, død 7. Febr. 1908.

Skjolddelev Vestergaard.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Skjolddelev. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. ½ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. c. 24,000 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter og en 6 Marksdrift; 3 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græsning, og 4 Tdr. Ld. i Toft. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 4 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skjolddelev Vestergaard var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men købtes omkring Midten af 1850erne til fri Ejendom af Niels Sørensen Møller, der havde ægtet Enken efter Knud Jensen, den tidligere Fæster af Gaarden. Møller drev derefter Ejendommen, indtil han afstod den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden laa oprindeligt inde i Skjolddelev By, men udflyttedes efter Ildsvaade i 1904 paa dens nuværende Plads tæt V. for Byen. Alle Gaardens Bygninger er nu af Grundmur. Hovedb. bærer høj Kvist og er tækket med Skifer. Alle Avlsb. bærer Straatage. I Ko-

stald og Svinestald er murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Ved Ildsvaade i 1904 brændte omtrent hele Gaardens Kvægbesætning, og der er derefter grundlagt en ny Besætning, væsentligt paa Indkøb fra anerkendte jyske Stammer. Tyre fra Gaardens Besætning er gennem flere Aar præmierede paa Dyrskuerne. Haven, der helt er anlagt af den nuværende Ejer, vidner om megen Smag og Interesse og har indbragt Ejeren Præmie for ypperlig Havedyrkning.

Elhøjsgaard, Lading Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 9 ½ Km. Gaarden ligger c. 17 ½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Janus Nielsen Pind*, som overtog Gaarden 13. Septbr. 1906, er født i Oustrup, Røgind Sogn, 5. Novbr. 1874 og gift med *Johanne Kathrine Olesen*, født i Haarup, Føvling Sogn, 7. Septbr. 1876.

Matr.-Nr. 13a af Skjoldelev. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 1 ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,100 Kr., for Avlsb. 8,750 Kr. Gaardens samlede Areal 87 ½ Tdr. Ld., deraf Ager 73 ½, Eng 11, Veje 1 ½, Have og Gaardsplads 1 ½. Af Agermarken drives 49 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, ½ Hvede ½ Rug, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 24 ½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Roer efter Halvbrak, Havre, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er dyb Muldjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 1 Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Elhøjsgaard.

Elhøjsgaard var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev i 1809 købt til fri Ejendom af Jørgen Jørgensen, der formentlig 1856 efterfulgtes af sin Søn, Jørgen Jørgensen, som atter 1891 skødede den til sin Søn, Jørgen Jørgensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa oprindeligt inde i Skjoldelev By, men udflyttedes 1809. I 1860'erne en den ombygget, og i 1892 er Kostalden undermuret med Grundmur. Hovedb. er ligesom Laden og den v. Staldlænge af Bindingsværk, alle med Straatage. Saavel Hestebesætningen som Kvægbesætningen er flere Gange bleven præmieret paa Dyrskuer. Af Engen er de 4 Tdr. Ld. Overrislingseng og benyttes til Hø-slet, medens de 7 Tdr. Ld. er indhegnede til vedvarende Græsning. Gaardens Mark stiger jævnt mod V., hvor det højeste Punkt, »Vejrhøj« kaldet, ligger 96 ⅓ M. over Havfladen.

Kristiansbjerg, Lading Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Axel Hansen*, som købte Gaarden 20. Marts 1908, er født paa Roelsøgaard 3. Jan. 1873 og gift med *Kitty Nielsen*, født i Stavanger 18. Aug. 1870.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Skjoldelev. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1 ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,650 Kr., for Avlsb.

21,400 Kr. Gaardens samlede Areal 101 Tdr. Ld., deraf Ager 97, Eng 2, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, $\frac{2}{3}$ Helbrak $\frac{1}{3}$ Staldfoder, $\frac{2}{3}$ Hvede $\frac{1}{3}$ Rug, Roer, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld med ler- og grusblandet Underlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 21 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 7 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin og c. 200 Smaagrise. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kristiansbjerg's Bygninger er alle opførte af Grundmur med Straatage. Den til Ejendommen hørende Eng er omgivet af et levende Hegn.

Hummeluhrgaard, Lading Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Christensen Hummeluhr*, som overtog Gaarden 19. Novbr. 1867, er født paa Ejendommen 24. Septbr. 1840 og gift med *Ane Kathrine Edslev*, født i Sabro 17. Febr. 1852.

Hummeluhrgaard.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Skjoldelev. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives de 43 Tdr. Ld. S. for Gaarden i en 9 Marksdrift og de 9 Tdr. Ld. N. for Gaarden i samme 9 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Staldfoder og Roer, Havre, Roer, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hummeluhrgaard laa tidligere inde i Hummeluhr By, men udflyttedes 1880/81 paa dens nuværende Plads midtvejs mellem Skjoldelev og Hummeluhr. Den nuværende Ejers Fader, Christen Jensen (Hummeluhr), købte 1852 Ejendommen fri fra Fæste under Grevskabet Frijsenborg for 3,400 Rigsbankdaler, efter at han tidligere havde afløst sin Fader, Jens Christensen, som Fæster af Gaarden. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Sten, Avlsb. med Straa. N. for den egentlige Gaardplan ligger et Materialhus af Egebindingværk.

Præstegaarden, Vitten Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 22 Km. fra de nærmeste Købstæder, Aarhus og Randers. Nuværende Forpagter: *R. Erichsen*, som overtog Forpagtningen 1. April 1904, er født i Dreslette Sogn 16. Jan. 1853 og gift med *Vilhelmine Jensine Henriksen*, født i Randers 19. Septbr. 1853.

Matr.-Nr. 1a af Vitten. Hartkorn 9 Tdr. 4 Skpr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,020 Kr., for Avlsb. 17,041 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 74½, Eng 3, Mose ½, Skov 6, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Vintersæd efter Halvbrak, 2 Roemarken og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunder-

lag. Besætningen bestaar af 28. Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Præstegaarden ligger inde i Vitten By ved Kirken. Saavel Præsteboligen som Forpagterboligen er gamle Egebindingsværksbygninger, den første med Straatag, den sidste med Tegtag. Avlsb. er opførte i 1894 efter Ildsvaade, Staldbygningerne af Grundmur, Laden af Brædder, begge med Paptage. Den nuværende Beneficiarius er Pastor *Andreas Holm Becker*, som tiltraadte Embedet 12. Juni 1910 efter Niels Hofman Bang, der havde været Sognepræst i Vitten fra 1890. Af tidligere Præster kan nævnes Blicher, Valeur og Schwartz. Forp. Erichsen var 1882—92 Ejer af en mindre Gaard i Lading, 1892—94 Bestyrer paa Christianseje i Hornslet og 1894—1904 Forpagter af en Gaard i Søften. I Præstegaardens Skov findes en Kilde — »Dronning Dagnars Kilde« — af hvilken Dronning Dagmar efter Sagnet skal have læsket sin Tørst paa sit Ridt fra Viborg til Ribe. I den nyere Tid har Statsraad Thor Lange ladet rejse en meget stor og smuk Mindesten herom i Skoven tæt ved Kilden; Mindestenen bærer følgende Inskriftion: »Gud glæde Dig i Himlen Dronning Dagmar og læske hver som tørster her maatte Dit Folk til Held ud over Danmark rinde Velsignelsens Kildevæld. — Rejst af Thor Lange 1906«.

Ruholm, Vitten Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Frk. *Jensine Jensen*, som overtog Gaarden i Foraaret 1904, er født paa Ejendommen 10. Juli 1890.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Vitten. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 16,800 Kr. Gaardens samlede Areal udgør 68 Tdr. Ld., deraf Ager 62½, Eng 2, Mose 2, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Alfred Beck*, som er født i Halager 28. Decbr. 1875. Af Agermarken drives 57½ Tdr Ld. i en 8 Marksdrift. 5 Tdr. Ld. henligger indhegnet i vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 34 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Ruholm har tidligere været Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev købt til fri Ejendom af den nuværende Ejerindes Bedstefader, Jens Jensen Kjeldsen, efter hvem hans Søn, Jens Jensen, i 1864 overtog Ejendommen. Oprindelig laa Gaarden inde i Vitten By, men 1867 udflyttedes den. Bygningerne er alle af Grundmur, Hovedb. med Tegtag, Avlsb. med Straatage. Kostalden er opført 1910 med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. I 1910 opførtes ligeledes en stor Vindmotor inde paa Gaardspladsen, ved hvilken Gaardens Vandforsyning besørages. Gaardens Jorder er i meget stærk Gødningskraft.

Krogsgaard, Vitten Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jacob Jacobsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1906, er født i Døstrup 3. Oktbr. 1874.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Vitten. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 6,000 Kr., for Avlsb. c. 15,700 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Eng 1½, Mose 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 37½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift, 20 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 3½ Td. Ld. henligger indhegnet i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels sortbroget, dels rød, dansk Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Krogsgaard var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men købtes til fri Ejendom af Ellen Jensdatter, som 1851 havde overtaget Fæstet efter sin afdøde Mand, Hans Christensen. Hun overdrog 1870 Ejendommen til sin Søn, Christen Hansen, som 1895 afgik ved Døden, hvorefter hans Enke, Bodil Chirstine Erhardtsen, sad inde

med den, til hun i 1906 overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden, der ligger i den v. Side af Vitten By, nedbrændte 1879 ved Lynnedslag Hovedb. er opført af Grundmur med Skifertag. Af Grundmur er ligeledes Laden og begge Side-

Krogsgaard.

længerne, alle tækkede med Straa. V. for den egentlige Gaardplan ligger Svinestald med Gødningshus og en Vognportbygning. Mod Ø. ligger en Fodermesterbolig af Grundmur med Cementstenstag. Paa Gaarden er siden 1908 installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner.

Bækholm, Vitten Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Laurs Marius Christensen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1893, er født paa Ejendommen 6. Aug. 1864 og gift med *Maren Jensen*, født paa Ruholm i Vitten 1. Jan. 1869.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Vitten. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 42,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,050 Kr., for Avlsb. 11,930 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 71¼, Eng 5, Mose ¾, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Vintersæd efter benyttet Brak, 2 Roemarker og 2 Græsmarker; 14 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak og Vintersæd, men med 2 Roemarker. 3¼ Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er Muldjord paa sandblandet Lerunderlag. Besætningen bestaar af 32 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 7 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Bækholm.

Bækholm har gennem mange Slægtled tilhørt samme Familie. I Laden findes endnu en Egestolpe, i hvilken den nuværende Ejers Oldefader, Thomas Kjeldsens Navn findes indskaaret sammen med et Aarstal fra 1790erne (utydeligt). Hans Søn, Christen Thomsen, overlod i 1847 Gaarden til sin Søn, Christen Christensen, den nuværende

Ejers Fader. Gaarden var indtil da Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men 1853 købtes den til fri Ejendom for 4,000 Rigsbankdaler. Gaardens Bygninger laa indtil 1803 inde i Vitten By, da de udflyttedes. 1863 og 1885 er Laden bleven gennemgribende omforandret og bygget større, i 1895 ombyggedes Staldene og i 1902 Hovedb. til Grundmur. Hovedb. har Stentag, Avlsb. Straatage og Svinestalden, der byggedes 1911 i Grundmur, Paptag. Desuden findes en Fodermesterbolig. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved egen Petroleumsmotor. Hovedb. afgiver en rummelig og herskabelig Beboelseslejlighed, og hele Ejendommen gør et hyggeligt og tiltalende Indtryk. Paa Bækholm opbevares en Række overordentlig interessante Opgørelser over Gaardens Drift lige fra 1846 til nu.

Bakagergaard, Vitten Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Christensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1895, er født paa Ejendommen 19. Oktbr. 1868 og gift med *Laura Kirstine Marie Nielsen*, født i Voldby 6. Febr. 1872.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Vitten. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 7,000 Kr., for Avlsb. c. 17,500 Kr. Gaardens samlede Areal c. 70½ Td. Ld., deraf Ager 67¼, Eng ¾, Mose ¾, Have og Gaardsplads 1¼. Af Agermarken drives 64½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 3½ Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er en Del uensartet, dels paa Lerunderlag, dels paa Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 54 Fedesvin og 12 Grisesøer. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bakagergaard.

Bakagergaard laa oprindeligt inde i Vitten By, men udflyttedes 1803 samtidig med Byjordernes Udskiftning. Gaarden var den Gang Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, og den daværende Fæster var Mogens Jensen, den nuværende Ejers Oldefader. Hans Søn, Jens Mogensen, købte Ejendommen fri og overlod den c. 1862 til sin Svigersøn, Christen Mikkil Danielsen, der døde 1888, hvorefter hans Enke, Maren Jensen, drev Gaarden med den nuværende Ejer som Bestyrer, indtil han 1895 overtog den som Ejendom. Af Gaardens Avlsb. er de to Længer af Bindingsværk, medens Laden er af Grundmur; alle med Straatage. Hovedb. er af Grundmur og tækket med Cementsten. Svinestalden er af Grundmur med Straatag. Inde paa Gaardspladsen er i 1911 opstillet en Vindmotor, som besørger Gaardens Vandforsyning. Bakagergaards Hestebesætning bestaar tildels af værdifulde Avlsdyr, hvoriblandt et Par unge, præmierede Hopper, der er kaaret i 1. Klasse. I det hele taget lægger den nuværende Ejer stor Vægt paa et stort Opdræt, saavel af Heste som af Kreaturer.

Haldumgaard, Haldum Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 1¾ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Carl Sørensen Gissel*, som overtog Gaarden 1. April 1912, er født i Laen i Glæsborg Sogn 13. Juni 1874 og gift med *Helene Jensen*, født i Solbjerg 7. April 1877. Matr.-Nr. 2a m. fl. af Haldum. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb.

Ejendomsskyld 43,000 Kr. Gaardens samlede Areal 83 Tdr. Ld., deraf Ager 67 ½, Overrislingseng 8, indhegnet, lav Jord til Græsning 6, Have og Gaardsplads 1 ½.

Af Agermarken drives 59 ½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Vintersæd, Roer, Havre og 1aars Græs; særskilt drives 3 Tdr. Ld., og 5 Tdr. Ld. henligger som Toft og i vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Haldumgaard.

Haldumgaard ligger meget smukt umiddelbart V. for Randers-Skanderborg Landevej. Tidligere laa Gaarden inde i Haldum, men c. 1850 lod den daværende Besidder af Grevskabet Gaarden udflytte til »Per Tjener«, formodentlig som Belønning for lang og tro Tjeneste. Senere kom Ejendommen til Familien Dyk, og den nuværende Ejer har købt af Lars Stilling Dyk, der nu er Ejer af Værum Mølle ved Randers. Alle Gaardens Bygninger er opført i Grundmur, Hovedb. med Tagpaptag, Avlsb. med Straatage. Tæt N. for Gaarden ligger en grundmuret Fodermesterbolig. Den nuværende Ejer har indstalleret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Fra Væld i Marken er ført Ledning med Vand ned til Gaarden og ind i dens forskellige Bygninger. Den store, smukke Have rummer en Mængde fine Frugttrær.

N. M. Nielsen's Gaard, Haldum Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Magnus Nielsen*, som købte Gaarden 1. Aug. 1907, er født i Røved 5. Marts 1879 og gift med *Maria Anna Jensen*, født i Hadbjerg 29. Jan. 1883.

Matr.Nr. 7a m. fl. af Haldum. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 39,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 1 ¼, Have og Gaardsplads ¾. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, ½ Helbrak ½ Roer, ½ Rug ½ Havre, Roer, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs. 1 Td. Ld. henligger som Toft i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er lerblandet Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Gaarden ejedes 1879—96 af forh. Folketingsmand L. C. Larsen, som havde overtaget den efter sin Svigerfader, Poul Jensen. 1896 købtes Ejendommen ved Tvangsauktion af Laurs Pedersen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaardens Bygninger ligger smukt i Udkanten af Haldum By. Hovedb. er af Grundmur med Tegltag; Avlsb. dels af Egebindingsværk, dels af Grundmur, alle med Straatage, undtagen Svinestalden, der bærer Paptag.

P. S. J. Balle's Gaard, Haldum Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Sørensen Jensen Balle*, som købte Gaarden 19. Jan. 1912, er født paa Ejendommen 10. Juli 1880.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Haldum. Hartkorn 8 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. Ejendoms- skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 71½, Eng 8, Mose 1, Skov 9, Have og Gaardsplads ½. Af Agermarken drives c. 61 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Grøn- jordshavre, ½ Helbrak ½ Roer, ½ Rug ½ Havre, ½ Byg ½ Roer, Udlægshavre og 3aars Græs; og 10 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Hel- brak, Rug, Udlægshavre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er nogenlunde god Muld paa lerblandet Underlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 21 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hoved- sagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejers Oldefader og Bedstefader var Fæstere under Grevskabet Frijsenborg, men 1873 købte hans Fader, Jens Nielsen Balle, Gaarden til fri Ejendom for 1000 Rigsbankdaler. Gaardens Bygninger ligger midt i Haldum By og er alle opførte af Egebindingsværk med Straatage.

Damgaard, Haldum Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Mariane Blach Jensen, f. Møller*, som overtog Gaarden 25. Septbr. 1908, er født i Lerbjerg 27. April 1868.

Damgaard.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Haar. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 2¼ Alb. Ejendoms- skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,600 Kr., for Avlsb. 12,400 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 71, Eng 10, Skov 2½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; og 35 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Damgaard var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men købtes 1854 til fri Ejendom for 3,800 Rbd. af Jens Jensen, da han overtog Gaarden efter sin Fader, Jens Jensen, som havde overtaget den i Fæste 1823. 1892 købte den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Jørgen Blach Jensen, Ejendommen af sin Fader, den sidste Jens Jensen. Gaardens Bygninger, der ligger i Haar By, nedbrændte 1861. De er alle af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Straa. S. for Gaarden ligger en stor Dam, efter hvilken Gaarden har Navn. Af Engen er de 7 Tdr. Ld. beliggende mod NØ. ved Lilleaa og benyttes til Græsning i Indhegning, medens de 3 Tdr., hvoraf Halvparten kan overrisles, ligger mod NV. Skoven støder op til Frijsenborg Skove; dens Bestand er væsentligst Eg og Bøg. I en Gravhøj paa Gaardens Marker blev for nogle Aar siden gjort Fund af Smykker og forskellige andre Oldsager.

Højballegaard, Haldum Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Mikkel Laursen*, som overtog Gaarden 1. April 1901, er født paa Ejendommen 14. Marts 1867 og gift med *Chirstine Nielsen*, født i Vitten 23. April 1881.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Sandby. Hartkorn 8 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,040 Kr., for Avlsb. 16,949 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 2¾, Mose 1⅓, Skov 3⅓, Have, Gaardsplads og Vej 1½. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 14 Tdr. Ld. i 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er i den store Drift meget gode og dybe Muldjorder paa Lerunderlag, i Resten af Jorden ogsaa god Muld med Kvægunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højballegaard var i det 17. Aarhundrede Birkedommergaard og var da dobbelt saa stor som nu, men senere er 2 andre Gaarde oprettede af de fraskilte Jorder. Gaarden var senere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men frikøbtes af den nuværende Ejers Bedstefader, Sognefoged Michel Pedersen, hvis Enke, Ane Rasmusdatter, 1867 skødede Ejendommen til sin Svigersøn, den senere Sognefoged Eberhardt Laursen, den nuværende Ejers Fader. Hovedb. er af Grundmur med Skifertag og er en smuk, anselig Bygning. Den s. Staldlænge er af Bindingsværk, medens Laden og den nye Kostald er af Grundmur, den sidste med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Alle Avlsb. bærer Straatage. Overalt i Bygningerne er indlagt Vand fra Byens Vandværk.

Hadstengaard, Hadsten Sogn. Postforb. og St.: Hadsten, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1908, er født i Helstrup 9. Septbr. 1876 og gift med *Inger Sofie Sørensen*, født i Langaa 28. Febr. 1880.

Hadstengaard.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Hadsten. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,144 Kr., for Avlsb. 11,950 Kr. Gaardens samlede Areal 89 Tdr. Ld., deraf Ager 77, Eng 8, Plantage 2½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre,

Roer, Blandsæd, Vintersæd, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 7 Tdr. Ld. Ager tilligemed Plantagen og 3½ Td. Ld. af Engen er indhegnet til Græsning. Jordens Bonitet er ret gode Muldjorder paa dels Ler-, dels Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Hadstengaard overtoges 1880 af Sagfører Thorsen i Aarhus, som 1882 solgte den til den senere Sognefoged Frederik Christian Langermann, der døde 1895, hvorefter hans Enke, Anna Franciska L., besad Ejendommen, til hun i 1906 solgte den til Niels Laursen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger midt paa sin Mark. Hovedb. er opført 1908 af Grundmur med Tag af Cementsten, og ligger noget tilbagerukkent omgivet af en smuk nyanlagt Have. Den er opført i moderne Villastil med høj Kælder og med lukket Glasveranda og 2 Altaner. Den ø. og s. Længe er opført 1883 af Kampestensmure, medens den v. Længe er en ældre Bindingsværksbygning. Alle Avlsb. bærer Straatage. Den nuværende Ejer har i 1910 indstalleret Benzinmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Plantagen er beliggende V. for Gaarden paa 3 Skraaninger.

Nøragergaard, Lyngaa Sogn. Postforb.: Hadsten, og St.: Lerbjerg, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Randers. Nuværende Ejer: Sogneraadsformand *Niels Knudsen Nielsen*, som overtog Gaarden i Foraaret 1896, er født i Norring 22. Septbr. 1862 og gift med *Karen Jensen*, født paa Ejendommen 18. Jan. 1865.

Nøragergaard.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Lyngaa. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1 Alb. Ejendoms- skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 10, Mose 1, Plantage 2, Lyngbakker 1½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. nærmest Gaarden i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 6 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Roer, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs; og 26 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er meget uensartet, dels Muldjord paa Lerunderlag, dels af lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nøragergaard var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men frikøbtes 1852 af den nuværende Ejers Svigerfader, Jens Nielsen, for 3,425 Rbd. Jens Nielsen, der allerede 1848 havde overtaget Fæstet efter sin Fader, Niels Jensen, døde 1888, hvorefter hans Enke, Karen Nielsen, f. Christensen, sad inde med Gaarden, indtil hun overdrog den til sin Svigersøn. Gaarden laa oprindeligt inde i Lyngaa By, men 1897 udflyttedes den tæt NV. for Byen. Bygningerne er nu af Grundmur, Hovedb. med Skifertag, Avlsb. der bærer muret Trimpel, med Tagpap. I Kostalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Fra Byens Vandværk er indlagt Vand i alle Bygningerne. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld og rummer bl. a. en Stambogshope, der tilhører en gammel Hoppestamme, som har været i Gaarden i over 100 Aar. Flere af Hestene nedstammer tillige fra den berømte Lyngaaingst, som er tillagt i Gaarden. Hele Ejendommen gør med sin smukke Beliggenhed og de solide, velholdte Bygninger et meget tiltalende Indtryk.

Mosegaard, Lyngaa Sogn. Postforb. og St.: Lerbjerg, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Randers. Nuværende Ejer: *Hans Christian Erhardt Hansen*, som overtog Gaarden i Jan. 1907, er født i Vitten 5. Maj 1881 og gift med *Kirstine Nielsen*, født paa Ejendommen 7. Juni 1886.

Matr.-Nr. 23 af Lyngaa. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 11,900 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 79½, Eng 1, Mose ½, Plantage 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Staldf. og Roer, Rug og Blandsæd, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden c. 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mosegaard har tidligere været Fæstegaard under Grevskalet Frijsborg, men blev 1874 for 9,500 Rbd. købt til fri Ejendom af Mads Pedersen, som 1843 havde taget den i Fæste efter sin Fader, Peder Laursen. Efter Mads Pedersen overtoges den 1884 af hans Svigersøn, Knud Nielsen, den nuværende Ejers Svigerfader. Oprindelig laa Gaarden inde i Lyngaa By, men blev senere udflyttet. Hovedb. er en c. 100 Aar gammel Bindingsværksbygning, medens alle Avlsb. er opført 1893 af Kampestensmur mod Udsiden og af Grundmur mod Gaardsiden, alle med Straatage. Plantagen bestaar af Gran og Fyr, der er plantet i Begyndelsen af 1890erne. Ved Plantagen findes en »Hellig Kilde«, der indtil op imod vor Tid har været stærkt søgt af ofte langvejsfra kommende, da man mente, dens Vand besad en undergørende Kraft. Tæt NV. derfor findes 3 Kæmpehøje, i hvilke der fra Tid til anden er fundet forskellige Oldsager. H. C. E. Hansen er tillige Ejer af en anden Gaard (Matr.-Nr. 5) i Lyngaa, som han beboer.

Bondesholm, Lyngaa Sogn. Postforb. og St.: Hadsten, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Mads Pedersen*, som købte Gaarden i Jan. 1910, er født i Vitten 7. Septbr. 1884 og gift med *Johanne Pedersen*, født i Tinning 13. Novbr. 1885.

Bondesholm.

Matr.-Nr. 18 m. fl. af Lyngaa. Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. 15,340 Kr. Gaardens samlede Areal 83 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 8, Skov 12, Have og Gaardsplads 1. Agermarken

drives i en 8 Marksdrift med Vintersæd efter Grønjordshavre, 1 Roemark og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Bondesholm var oprindelig Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men købtes 1857 til fri Ejendom af Jens Jensen Bonde, hvis Søn, Peder Bonde, solgte til den nuværende Ejer. Tidligere laa Gaardens Bygninger inde i Lyngaa By, men 1779 udflyttedes de af Peder Bondes Bedstefader. Af hans Bygninger staar dog nu kun Hovedb. — af Egebindingsværk med Spaantag — tilbage, medens Avlsb. er opførte — af Kampestenmure med Paptage — efter en Ildsvaade i 1889. Gaardens Maskiner drives ved fastliggende Petroleumsmotor. Engen, der ligger c. 200 M. NØ. for Gaarden og paa alle Sider er omgivet af Granskov, blev af Peder Bonde med betydelig Bekostning anlagt som Overrislingseng og giver c. 5 store Læs Hø aarlig pr. Td. Ld.

Højlund, Lyngaa Sogn. Postforb. og St.: Hadsten, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Randers. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen*, som overtog Gaarden 1. Juli 1897, er født paa Ejendommen 8. April 1869 og gift med *Maren Pedersen*, født i Lerbjerg 3. Maj 1875.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Lyngaa. Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 84, Eng 2 $\frac{1}{2}$, Mose 1, Skov 1 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 4 Tdr. Ld. benyttes dels til vedværende Græsning, dels til Staldfoder. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højlund købtes omkring Midten af forrige Aarhundrede til fri Ejendom fra Grevskabet Frijsenborg af den nuværende Ejers Bedstefader, Peder Therkildsen, som havde haft Ejendommen i Fæste fra 1830. Hans Søn, Rasmus Pedersen, som arvede Gaarden 1868, udflyttede 1870 dens Bygninger fra Lyngaa By. Af disse Bygninger staar dog nu væsentligst kun den grundmurede Hovedb. tilbage, medens Avlsb., som tidligere var af Bindingsværk, efterhaanden er blevne udvidede og ombyggede i Grundmur, Kostalden 1884 og Laden 1910. Paa Gaarden er indlagt Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Paa Gaarden findes en meget værdifuld Hoppefamilie som flere Gange har faaet Anerkendelse paa Egnens Dyrskuer.

Nygaard, Lyngaa Sogn. Postforb. og St.: Hadsten, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1911, er født paa Ejendommen 5. April 1882 og gift med *Ane Jensine Christensen*, født i Haldum 14. Aug. 1884.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Lyngaa. Hartkorn 10 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 18,300 Kr. Gaardens samlede Areal 88 $\frac{3}{4}$ Tdr. Ld., deraf Ager 83, Eng 4 $\frac{3}{4}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives de 80 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 3 Tdr. Ld. henligger i vedværende Græs. Jordens Bonitet er lerblandet Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 29 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Tyre, 8 Heste, 4 Plage og Føl samt 9 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Nygaard var oprindelig Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg. Af Fæstere kendes kun P. Nygaard, efter hvem Gaarden har sit Navn, og den nuværende Ejers Bedstefader, Jens Mikkelsen, født 1792 i Kvolbæk som Søn af Mikkelt Kjærgaard. Hans Søn, Mikkelt Jensen, købte i 1868 Gaarden til fri Ejendom. Bygningerne laa tidligere inde i Lyngaa By, men udflyttedes 1772. 1872 ombyggedes Hovedb., der nu er af Grundmur med Skifertag. Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur, men tækkede med Straa. Paa Gaarden findes en Vindmotor til Oppumpning af Vandet fra den 51 $\frac{1}{2}$ M. dybe Brønd. Tidligere var Ejendommens Areal mindre, men i 1906 tilkøbtes 24 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. fra Nabo-gaarden.

Nydamsgaard, Lyngaa Sogn. Postforb. og St.: Hadsten, hvortil c. 5 Km.

Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Randers. Nuværende Ejer: *Daniel Jensen*, som købte Gaarden 1. Jan. 1898, er født i Vitten 29. Maj 1865 og gift med *Margrethe Jensen*, født i Skjød 15. Marts 1871.

Matr.-Nr. 20 af Lyngaa. Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 11,100 Kr. Gaardens samlede Areal 89¼ Tdr. Ld., deraf Ager 87½, Mose¼, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er Muld paa lerblandet Sand. Besætningen bestaar f. T. af 28 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 90 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race (Langholt-Stammen), vedligeholdes udelukkende ved eget Tillæg.

Nydamsgaard var oprindeligt Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev omkring Midten af forrige Aarhundrede købt til fri Ejendom af Jens Christensen, som 1885 overlod den til sin Søn, J. Jensen, Lyngaa, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaardens Bygninger blev allerede i 1801, da Lyngaa Byjorder blev udskiftede, udflyttet af Byen. Hovedb. er af Grundmur med Tegtag. Avlsb. er dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, alle tækkede med Straa. Ø. for Hovedb. ligger en Aftægtsbolig. Paa Gaarden er indlagt Benzinmotor, som benyttes til Drift af alle de faststaaende Maskiner og til Malkemaskinen »Max«, som siden 1910 er anvendt til Malkningen. Over hele Gaarden er indlagt Vand fra et Vandværk, som et lokalt Konsortium anlagde i 1910. V. for Gaarden er i 1905 anlagt en Plantage.

Stensholm, Lyngaa Sogn. Postforb. og St.: Hadsten, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Randers. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som købte Gaarden i Juli 1887, er født paa Taarupgaard i Skjød 21. Maj 1855 og gift med *Ane Marie Nielsen*, født i Vester Kærby 30. Aug. 1855.

Matr.-Nr. 19 af Lyngaa. Hartkorn 9 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,742 Kr., for Avlsb. 11,239 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 95, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Vintersæd efter Helbrak, 1 Roemark og 3aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stensholm var Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg lige til 1884, da Thomas Pedersen købte den til fri Ejendom. Gaardens Bygninger ligger midt paa Jorderne c. 2 Km. fra Lyngaa By. Laden, Hestestalden og Kostalden er alle af Kampestenmure med Straatage; dog er Gaardsiden af Laden og Hestestalden opført af Egebindingsværk. Hovedb. er af Grundmur med Stentag; den er bygget over meget høj Sokkel og rummer en smuk og herskabelig Lejlighed. Endvidere findes en Stakkehjelm af Træ. Ejendommens Jorder er meget flade og bekvemme at drive.

Mariehøj, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Mogens Peter Rasmussen*, som købte Gaarden i Oktbr. 1899, er født paa Ejendommen 15. Decbr. 1866 og gift med *Maren Jensen*, født i Skjørring 16. Novbr. 1870.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Foldby. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,936 Kr., for Avlsb. 17,039 Kr. Gaardens samlede Areal 97 Tdr. Ld., deraf Ager 94½, Eng og Mose 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 87 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Vintersæd efter Helbrak, 2 Roemark og 2 Græsmarker. 7½ Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 35 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mariehøj hørte tidligere som Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev i 1850erne for 3,600 Rbd. købt til fri Ejendom af Rasmus Mogens, den nuværende Ejers Fader. Hans Fader, Mogens Rasmussen, havde erhvervet sig Fæstet ved Gifter-

maal med en Datter af den tidligere Fæster. Gaardens Bygninger ligger paa Foldby Mark. Den smukke Hovedb. er opført 1905 i Grundmur med Skifertag. Ko- og Svinestalden er ligeledes opført i Grundmur 1904, medens Hestestalden og Laden er ældre Bygninger

Mariehøj.

af Bindingsværk. Alle Avlsb. bærer Straatage. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved egen Petroleumsmotor, ligesom der findes Vindmotor til Oppumpning af Vand. I Hestebesætningen findes for Tiden en meget lovende ung Hingst, som har taget Præmie ved Aarhus Amts landøkonomiske Selskabs Dyrskuer.

Langagergaard, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Simonsen Nielsen*, som arvede Gaarden 1. Novbr. 1899, er født paa Ejendommen 13. April 1872 og gift med *Elna Pedersen*, født i Grundfør 7. Decbr. 1878.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Foldby. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld er 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 14,900 Kr., desuden en Fodermesterbolig 1,850 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 77¼, Mose 1¼, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives de 38½ Tdr. Ld. nærmest Gaarden i en 7 Marksdrift: Helbrak, Hvede, Roer, Byg, Roer, Udlægshavre, 1aars Græs; og de 31½ Tdr Ld. længst fra Gaarden i samme Sædskifte, men med Rug i Stedet for Hvede. Jordens Bonitet er i den største Deling god Lermuld paa Lerunderlag; i den mindre Deling er Jorden noget magrere og noget koldere. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 1 Plag samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Langagergaard.

Langagergaard har i mere end hundrede Aar været i samme Slægts Besiddelse, først som Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men siden 1868 som Selvejergaard, idet den nuværende Ejers Fader, Niels Nielsen med Tilnavnet Fisker, i dette Aar købte den til fri Ejendom. Før ham havde hans Fader, Jens Nielsen, Gaarden i Fæste fra 1830—68, og før ham igen hans Fader, den nuværende Ejers Oldefader, Jens Nielsen, som 1802 udflyttede Gaardens Bygninger fra Foldby By. Hovedb. er opført af Grundmur og tækket med Pap mod Nord, med Stentag mod Syd. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk og Kampestenmur.

Østeris, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 3½ Km.

Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Frederik Nielsen Søgaard*, som købte Gaarden 29. Septbr. 1870, er født i Fregerslev 27. Septbr. 1845 og gift med *Ane Katrine Sørensen*, født i Elsted 6. Septbr. 1867.

Østerris.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Nørre Ris. Hartkorn 8 Tdr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 10,940 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 75 $\frac{1}{2}$, Eng 2, Plantage 1 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med 1 $\frac{1}{2}$ Skifte med Roer og 3aars Græs. Jordens Bonitet er for Størstedelen lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Østerris var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, indtil den nuværende Ejers Svigerfader, Peder Christensen, 1862 købte Gaarden til fri Ejendom for 4,600 Rbd. Han havde i 1841 overtaget Gaarden som Fæste efter sin Fader, Chr. Nielsen, der atter i Slutningen af det 18. Aarhundrede havde afløst sin Fader, Niels Nielsen, som Fæster. Gaardens Bygninger er beliggende i Nørre Ris By. Hovedb. er opført af Grundmur med Paptag og afgiver en hyggelig og rummelig Beboelseslejlighed. Laden er ligeledes af Grundmur, medens begge Staldb. er af Egebindingsværk; alle Avlsb. er tækkede med Straa. I Haven findes en Mængde fine Frugtsorter. Gaardens Plantage er plantet i 1880—86. Ejeren er i den Anledning bleven tilkendt 1. Præmie af Plantningsforeningen, ligesom han i 1908 modtog et Sølvbæger som Anerkendelse af hans omhyggelige Røgt af Plantagen.

Norring Østergaard, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 1 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Jensen*, som købte Gaarden 1. Juli 1910, er født i Nørre Vissing 6. Decbr. 1878 og gift med *Dorthea Holm*, født i Søften 10. Juli 1885.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Norring. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr. for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 61 $\frac{1}{2}$, Eng 3, Have og Gaardsplads $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 42 Tdr. Ld. nærmest Gaarden i en 9 Marksdrift, medens 19 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er paa de 42 Tdr. Ld. stærk, lerblandet Muld paa Lerunderlag, medens de 19 Tdr. Ld. er af lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Norring Østergaard bestaar egentlig af 2 Ejendomme, som den nuværende Ejers Formand, Frants Nielsen (Gravgaard), købte og sammenlagde i 1870erne. Gaarden ligger inde i Norring By. Hovedb. er af Grundmur med Tegtag og afgiver en hyggelig og god Beboelseslejlighed. Laden og den ø. Længe er af Egebindingsværk med Straatage, medens Staldbygningen er opført 1905 af Grundmur med Paptag.

Højvang, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Peder Jensen*, som overtog Gaarden i Juni 1889, er født paa Ejendommen 29. Oktbr. 1857 og gift med *Ane Kirstine Madsen*, født i Hørret 7. Juli 1868.

Højvang.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Norring. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,800 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 12 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højvang var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men købtes til fri Ejendom for 6,000 Rbd. 1858, da den nuværende Ejers Morbroder, Christen Jensen, overtog Gaarden efter sin Fader, Jens Christensen, som havde haft den i Fæste siden 1827. Gaarden har formentlig gennem flere Slægtled været i samme Families Besiddelse, men navnlig efter at Christen Jensen og særlig hans dygtige, begavede Hustru, Maren Andreasdatter, var bleven Folk i Gaarden, blev Ejendommen ved stor Flid og Arbejdsomhed arbejdet stærkt op. Endnu opbevares paa Gaarden en stor, læderindbunden Bibel, som Biskop Bramme forærede Maren Andreasdatter ved en Visitats i Sjelle (hendes Fødested) i 1848. Oprindeligt laa Gaardens Bygninger inde i Norring By, men 1798 nedbrændte de og udflyttedes tæt Ø. for Randers-Skanderborg Landevej. Af de Bygninger, som da opførtes, staar nu kun tilbage Laden, der er af Bindingsværk med Straatag, og som er beliggende i den s. Side af Gaarden. Hovedb. er af Grundmur med Paptag; den v. Staldlænge af Bindingsværk, den ø. er grundmuret, begge straatækkede. Foruden den gamle Lade af Bindingsværk findes en ny Bræddelade. Inde i Gaarden er opstillet en Vindmotor, som besørger Gaardens Vandforsyning fra eget Vandværk.

J. Poulsen Spørring's Gaard, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jens Poulsen Spørring*, som overtog Gaarden 21. Juni 1863, er født i Norring 12. Decbr. 1839 og gift med *Maren Pedersen*, født paa Ejendommen 9. Febr. 1841.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Norring. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,520 Kr., for Avlsb. 16,200 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Eng 7, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin og c. 50 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev 1863 købt til fri Ejendom. Dens ældst kendte Fæster hed Frands Rasmussen; derefter kommer: Niels Frandsen, Poul Jensen, Anders Jensen, Peder Pedersen; sidstnævnte var den nuværende Ejers Svigerfader. Paa Gaarden opbevares de gamle Fæstebreve, der paa en overordentlig interessant Maade giver Bidrag til Gaardens og Slægtens Historie. Indtil 1879

laa Gaarden inde i Norring By, da den udflyttedes. Hovedb. er af Grundmur med Cementtagsten. Laden er af Grundmur, medens begge Staldlængerne er af Bindingsværk. Alle Avlsb. er tækkede med Straa. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld og stammer fra samme Familie, som har været i Gaarden siden 1872, og som gennem mange Aar er bleven højt præmieret ved jyske Skuer. Der er flere Gange solgt kostbare Hingste fra Gaarden, saaledes i Foraaret 1912 en ganske fortrinlig 1½aars Hingst til Kær Herreds Hesteavlssforening for 45,000 Kr. Ligeledes er Kvægbesætningen ofte bleven præmieret.

Dalsgaard, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Andreas Jensen*. som købte Gaarden 17. Aug. 1888, er født i Tranbjerg 13. Juni 1860 og gift med *Ane Jensen*, født i Thestrup 28. Novbr. 1860.

Dalsgaard.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Norring. Hartkorn 8 Tdr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms- skyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,684 Kr., for Avlsb. 11,810 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 62¼, Eng 5, Have og Gaards- plads ¼. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Grønjordshavre, Helbrak, Hvede, Byg, Roer, Udlægshavre, 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 21 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hoved- sagelig ved eget Tillæg.

Dalsgaard laa oprindeligt inde i Norring By, men udflyttedes 1864 af Niels Nielsen, der havde købt Ejendommen 1858, og som senere solgte til den nuværende Ejer. Bygningerne er alle af Grundmur med Straatage undtagen en grundmuret Fløj, som i 1908 byggedes til Sydsiden af Hovedb. Ø. for Hovedb. ligger en Stublade og V. for Laden et Materialhus af Træ. Over Ajlebeholderen Ø. for Staldene er bygget en Vognport m. m.

Elbækgård, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Mortensen*, som overtog Gaarden i Oktbr. 1887, er født paa Ejendommen 3. Septbr. 1852 og gift med *Ane Marie Rasmussen*, født i Sjelle 14. Maj 1859.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Norring. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 2 Alb. Ejendoms- skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7.000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 64½, Eng 10, Have og Gaards- plads ½. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; og 16½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er dels lermuldet Jord, dels Sandmuld. Engen er overvejende udmærket Overrislingseng, der aarlig giver c. 65 Læs godt Hø. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ung- kvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin og 40 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Elbækgaard var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men købtes til fri Ejendom 1860 for 7,000 Rbd. Dens ældst kendte Fæster hed Christen Mortensen. Han afløstes 1806 af sin Søn, Jens Christensen, der 1849 overlod Gaarden til sin Søn, Morten Jensen, den nuværende Ejers Fader. Oprindelig laa Gaarden inde i Norring By, men 1798 nedbrændte den under den store Ildsvaade, der lagde 18 Gaarde af Norring

Elbækgaard.

By i Aske. Den udflyttedes da, idet Markerne samtidig blev udskiftede, SØ. for Byen. 1875 nedbrændte den atter. Alle Gaardens Bygninger er nu af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Gaarden ligger meget smukt, omgivet af det bakkede, skovrige Landskab.

Engholm, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 21½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Ole Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1908, er født i Tinning 9. Juni 1858 og gift med *Maren Nielsen Pedersen*. født i Trige 19. Juni 1861.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Tinning. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. c. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng 2½, Mose 1, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er meget god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 29 Malkekøer foruden 5 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 67 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Engholm var tidligere Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev i Begyndelsen af 1850erne købt til fri Ejendom af Ole Rasmussen, der overtog den efter sin Fader, Rasmus Olsen. Efter Ole Rasmussens Død giftede hans Enke sig i 1886 med Peder Nielsen Pilgaard, som 1906 solgte til Martin Sørensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Hovedb. er af Bindingsværk med Tegltag; Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle med Straatage. Der er indstalleret Benzinmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld.

Bøgeskovgaard, Foldby Sogn. Postforb. og St.: Hinnerup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Mads Johansen Laursen*. som overtog Gaarden 9. Marts 1897, er født paa Ejendommen 5. Aug. 1873 og gift med *Ane Margrethe Helene Nielsen*, født i Norring 17. Jan. 1875.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Tinning. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. c. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 54½, Eng 4, Mose 2, Skov ½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 6½ Td. Ld. i en 5 Marksdrift, 3 Tdr. Ld. drives nærmest med Foderafgrøder, og 1 Td. Ld. henligger som vedvarende Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 57 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Bøgeskovgaard har tidligere været Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev frikøbt af den nuværende Ejers Bedstefader, Laurs Nielsen, som 1861 overdrog Ejendommen til sin Søn, Rasmus Laursen, efter hvis Død 1890 hans Enke, Trine Madsen, sad inde med den, til hun overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1906 af Grundmur med Cementstenstag. Af Grundmur er ligeledes begge Staldlængerne, medens Laden er af Kampestenmure. Alle Avlsb. bærer Straatage. Desuden findes et grundmuret Beboelseshus. Der er indstalleret Benzinmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Engen er god Overrislingseng. Skovens Bestand er Bøg og Gran.

Framlev Herred.

Borum Præstegaard, Borum Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Jørgen Jensen*, som tiltraadte Embedet 23. Maj 1906, er født i Bøgeskov 5. Oktbr. 1871 og gift med *Ane Marie Frandsen*, født paa Bøgeskovgaard 13. Juli 1879.

Borum Præstegaards Avlsgaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Borum By. Hartkorn 10 Tdr. 5 Skpr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Gaardens samlede Areal 128 Tdr. Ld., deraf Ager $98\frac{1}{2}$, Mose 4, Skov 5, Hede og Overdrev 18, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$.

Agermarken og Overdrevet er siden 1. April 1911 bortforpagtet til *Søren Anius Hansen*, som er født paa Lundmosegaard i Storring 21. Marts 1882 og gift med *Martha Andersine Andersen*, født paa Kirkegaard i Framlev 17. Febr. 1886. Af Agermarken drives $46\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 9 Marksdrift, Resten i en 7 Marksdrift. Overdrevet henligger i permanent Græs, de 15 Tdr. Ld. i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 20 Tdr. Ld. stærk Lerjord med Lerunderlag; Resten er dels Lermuld med Lerunderlag, dels Sandmuld med blandet Grus- og Sandunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 7 Heste, 3 Plage og Føl, 8 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Borum Præstegaards Præstebolig ligger tæt S. for Sognekirken og bestaar af Hovedb., der er opført i Egebindingsværk i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede, og en Staldbygning, der er opført 1911 i Grundmur; begge med Straatage. — Præstegaardens Skov ligger c. 1 Km. mod SV. ved Lyngbygaard Aa; dens Bestand er overvejende gammel Eg og Hassel.

Borum Præstegaards Avlsgaard er opført 1911 i Grundmur, Hovedb. med Cementstenstag, Avlsb. med Tagpaptage. Den ligger tæt SV. for Præsteboligen og

tæt Ø. for Hovedlandevejen fra Randers til Skanderborg. Terrænet over Gaardens Marker er stærkt kuperet med Fald mod S. — Forpagter Hansen overtog Forpagtningen efter sin Svoger, Marius Christensen, der 1902 overtog den efter Søren Nielsen, som atter havde overtaget den 1893 efter Risberg.

Eskjærsgaard, Borum Sogn. Postforb. og St.: Mundelstrup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Christen Møller Rasmussen*, som købte Gaarden 15. Jan. 1889, er født i Herskind 31. Marts 1858 og gift med *Ane Kirstine Jensen*, født paa Ejendommen 1865.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Borum. Hartkorn 8 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,550 Kr., for Avlsb. 14,755 Kr. Gaardens samlede Areal $95\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 82, Eng $5\frac{1}{2}$, Mose 5, Skov $1\frac{1}{2}$, Have- og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 72 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 66 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag, paa Resten mild Sandmuld med Sandunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 4 Plage og Føl, 8 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 22 Fedesvin. Kvægbesætningen har hidtil været af jysk Race, men Ejeren er nu ved at gaa over til rød, dansk Race, der foreløbig vedligeholdes ved Indkøb, senere ved eget Tillæg.

Eskjærsgaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden ved Giftermaal med Datteren af Jens Jespersen, der købte den 1846 af Niels Nielsen, som havde købt den af Søren Rasmussen. Jens Jespersen, som var Søn af Jesper Jensen, der var Stænderdeputeret, købte den sidste Herlighedsret og Arvefæstet fra Grevskabet Frijsenborg for 3,000 Rdl. Sølv, efter i 1846 at have givet 2,000 Rdl. Sølv for Gaarden. Gaarden blev opbygget i Grundmur 1861 efter en Brand, der ødelagde Halvdelen af Borum By, og udflyttet $\frac{1}{2}$ Km. Ø. for Byen og umiddelbart N. for Stationsvejen. Skoven bestaar af Elm og Ask med iplantet Bøg og ligger 1 Km. SV. for Gaarden. Der findes paa Gaarden enkelte gamle Møbler, navnlig en meget smuk Empiresofa.

Aabenraa, Skivholme Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Jørgensen Thøgersen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1901, er født i Sjelle 29. April 1879 og gift med *Marie Chirstine Rasmussen*, født paa Ejendommen 22. Oktbr. 1876.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Herskind. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,600 Kr., for Avlsb. 15,400 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager $48\frac{1}{2}$, Eng 3, Mose $\frac{1}{2}$, Have- og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, medens $3\frac{1}{2}$ Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bo-

nitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 1 Hingst, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 44 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aabenraa var tidligere Fæstegaard under Hovedgaarden Vedelslund, men blev formentlig i 1826 købt til fri Ejendom. I Begyndelsen af 1830erne overtoges den af Poul Poulsen, og efter hans Død ægtede hans Enke i 1846 Søren Rasmussen, der 1880 skødede Gaarden til sin Svigersøn, Ove Rasmussen, den nuværende Ejers Svigerfader. 1910 nedbrændte Gaardens Avlsb., og det tidligere Stuehus nedbrødes da samtidig, og hele Gaarden nyopførtes. Alle Gaardens Bygninger er nu af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Paptage; i alle Staldene er murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. I Efteraaret 1911 er indstalleret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner.

J. P. Sørensen Gaard, Skivholme Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jens Peter Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1900, er født paa Ejendommen 16. Juli 1872 og gift med *Jensine Laursen*, født i Sjelle 28. Aug. 1876.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Herskind. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. 19,100 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 53¼, Eng 6¾, Mose ½, Skov 7, Have- og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 37 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 7¼ Td. Ld. i en 6 Marksdrift; 9 Tdr. Ld. er for Tiden bortforpagtet. Jordens Bonitet er i den store Drift dyb, kraftig Muld paa Lerunderlag, i den mindre Drift overvejende Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes 23 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæstegaard under Hovedgaarden Vedelslund, men blev købt til fri Ejendom 1828 af Peder Rasmussen, som var Søn af den sidste Fæster i Gaarden. Hans Enke ægtede senere Anders Jensen, der 1872 skødede Ejendommen til sin Svigersøn, Søren Jensen, den nuværende Ejers Fader. Gaardens Bygninger er alle af Bindingsværk med Straatage, opførte i 1850erne, med Undtagelse af Svinestalden, som er af Kampestensmure. Engen ligger paa 3 Steder; det største Engstykke, som er c. 3½ Td. Ld., er udmærket god Overrislingseng, der aarlig giver 35—40 Læs Hø af fortrinlig Beskaffenhed. Skovens Bestand er Bøg med enkelte isprængte Ege.

Bøgeskovgaard, Skivholme Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Madsen*, som overtog Gaarden 27. Septbr. 1911, er født i Farre 30. Aug. 1865.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Herskind. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 11,950 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 6, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 11 Marksdrift. Jordens Bonitet er god Muld paa dels Ler-, dels Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 17 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bøgeskovgaard købtes c. 1890 af Anders Sørensen fra Lillering, af hvem den nuværende Ejer har købt. Tidligere ejedes den af Alfred Rasmussen, som havde taget den i Arv efter sin Fader. Gaarden ligger overordentlig smukt tæt SV. for Herskind By. Hovedb. er opført af Grundmur med Paptag. Avlsb. bestaar af 3 Bindingsværkslænger og, ø. derfor, en ny, grundmuret Længe til Ko- og Svinestald. Alle Avlsb. bærer Straatage. Engen ligger i den s. Side af Gaardens Jorder; den kan tildeels overrisles. Skovens Bestand er navnlig Bøg og Ask med enkelte isprængte Ege.

Thingbaksgaard, Skovby Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Johan Nielsen*, som overtog Gaarden 16. Juni 1895,

er født paa Ejendommen 20. Febr. 1870 og gift med *Johanne Kirstine Møller*, født i Storering 17. Jan. 1875.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Skovby. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 37,600 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,739 Kr., for Avlsb. 10,830 Kr. Gaardens samlede Areal $66\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 60, Eng $1\frac{1}{2}$, Skov 2, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift; 2 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa dels Ler-, dels Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Thingbakgaard's ældst kendte Ejer var Johan Christiansen, som i 1865 skødede Gaarden til sin Søn, Niels Johansen, den nuværende Ejers Fader. Oprindeligt laa Gaarden inde i Skovby By, men 1821 nedbrændte den og udflyttedes derefter paa sin Mark SØ. for Byen. Af de da opførte Bygninger staa nu kun den ø. Staldlænge tilbage, medens Hovedb. er opført 1881, Laden 1884 og den v. Staldlænge 1898. Bygningerne er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur og bærer alle Straatage. Umiddelbart Ø. for Gaarden er i sin Tid boret 52 Fod efter Vand og indrettet et Bassin, hvorfra Gaarden har god og rigelig Vandforsyning. Paa Gaarden er indstalleret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner.

Stenkjærslund, Skovby Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $16\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Møller Frands Rasmussen*, som overtog Gaarden 4. Maj 1880, er født i Aarslev 16. Oktbr. 1848 og gift med *Kirstine Haugaard*, født i Bjertrup 20. Novbr. 1856.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Skovby. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8.500 Kr., for Avlsb. 11,700 Kr., desuden en Vindmølle 12,000 Kr. og et Beboelseshus 1,400 Kr. Gaardens samlede Areal $55\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 50, Eng $4\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 38 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift og 12 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stenkjærslunds ældst kendte Ejer hed Niels Jørgensen. Han solgte til Christen Andersen, som ejede Gaarden, indtil han gik Konkurs, hvorefter hans Søn, Jacob Christensen, og Anders Sørensen 1877 købte den. De solgte atter 1878 til Jens Sørensen fra Bjestrup, som allerede en Maaned efter Købet afgik ved Døden, hvorefter hans Arvinger solgte til den nuværende Ejer. Gaarden laa tidligere inde i Skovby By, men c. 1845 udflyttedes den tæt V. for Skovby-Sjelle Vejen. Laden og den ø. Staldlænge er af Bindingsværk, medens Hovedb., Kostalden og Svinestalden er af Grundmur, alle med Straatage. 1874 byggede Chresten Andersen tæt S. for Gaarden en Vindmølle, i hvilken den nuværende Ejer i 1909 har indlagt Petroleumsmotor. Et Stykke af Engen er fortrinlig Overrislingseng. Der er fra Gaarden en vid Udsigt over det skovrige, rigt afvekslende Terræn.

Skovby Nygaard, Skovby Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Peter Thomsen*, som overtog Gaarden 7. Novbr. 1882, er født paa Ejendommen 11. Aug. 1858 og gift med *Barbara Sørensen*, født paa Fuglsang 5. Febr. 1855.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Skovby. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 55,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal $73\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 62, Eng 10, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Thomas Mikkelsen, der først i 1840'erne fik den efter sin Fader, Mikkjel Thomsen. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur med Straatage, Hovedb. 1860. Paa Laden er der en Vindmotor.

Schjødtsminde, Skovby Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. $\frac{1}{4}$ Km. Tlf. 16 over Skovby Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Ole Hegelund*, som købte Gaarden 31. Aug. 1908, er født paa Hegelund i Salling 25. Decbr. 1873 og gift med *Kirstine Due*, født paa Skovby Møllegaard 16. Decbr. 1881.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Skovby. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 55,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 22,500 Kr. Gaardens samlede Areal 75 $\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager 66 $\frac{1}{4}$, Eng 7, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er paa $\frac{2}{3}$ af Arealet Lermuld med Lerunderlag, paa $\frac{1}{3}$ god Sandmuld med Ler- og Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Niels Nielsen, der købte den 1896 ved Auktion efter Michael Schjødt, der havde overtaget den efter Faderen, den bekendte Hestehandler Niels Schjødt, som købte en Del Jord og byggede Gaarden op. 1911 brændte den og blev, med Undtagelse af Hovedb., der er bygget 1861, opført paany; alle Bygningerne er i Grundmur. En Petroleumsmotor driver Gaardens faste Maskiner. Af Hestebesætningen er 2 Stambogshopper præmierede.

Framlevgaard, Framlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anders Michael Hansen*, som købte Gaarden 17. Marts 1909, er født paa Ris-højgaard 18. Febr. 1879 og gift med *Bertha Marie Knudsen*, født paa Vesterhøjgaard 12. Septbr. 1883.

Framlevgaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Framlev. Hartkorn 9 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 70,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,200 Kr., for Avlsb. 13,400 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 3, Mose 6, Skov 6, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 29 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Af 50 Grisesøer sælges c. 45 som Ungsøer ved Auktion. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Proprietær Petersens Arvinger; han havde købt den af Gros, der i en lang Aarrække ejede den. Hovedb. er en gammel, solid, meget lang Bygning i Egebindingsværk; Aarstallet 1794 er indhugget i en Bjælke. Laden er bygget 1857 i Egebindingsværk, de to Sidelænger 1910 i Grundmur. Ejendommen har tidligere været betydelig mindre, idet der i 1911 tilkøbtes c. 40 Tdr. Ld. fra Framlev Bakkegaard. Framlevgaard ligger højt i Terrænet, umiddelbart ved Randers-Skanderborg Landevej, med smuk Udsigt over den naturskønne Egn til Marselisborg Slot. Den hyggelige, gamle Gaard er omgivet af en stor Frugthave og en større Elm-Plantage. Skovens Bestand er væsentlig Bøg.

Framlev Bundgaard, Framlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Chatrine Hansen*, født *Clausen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1888, er født i Oxbøl paa Als 3. Febr. 1844 og Enke efter Proprietær *Johannes Hansen*, født paa Alrød ved Horsens Fjord 6. Novbr. 1835, død 14. Marts 1888.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Framlev. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 2½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Mose 7, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Gaarden er bortforpagtet til Ejerindens Søn, *Hans Chr. Hansen*, født 19. Juni 1878, og gift med *Ellen Sørensen*, født 21. Juli 1887. Agermarken drives i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld med Lerunderlag, paa 4 Tdr. Ld. stærk Lerjord. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 34 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Johannes Hansen købte Gaarden 1883 af P. Leth, der havde overtaget den efter sin Fader. *Johannes Hansen* havde haft Moesgaard i Ning Herred i Forpagtning fra 1874—1888. Hovedb. er opført i 1855 i Grundmur, Avlsb. dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Gaarden ligger midt i Framlev By, højt i Terrænet. Skoven, der bestaar af Bøg og Gran, ligger c. 4 Km. SV. for Gaarden.

Næshøjgaard, Framlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. ¾ Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Thomsen Jensen*, som købte Gaarden 1. Maj 1907, er født paa Ejendommen 7. Oktbr. 1878 og gift med *Maren Jensen*, født paa Voergaarde 7. Novbr. 1878, død 4. Febr. 1911.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Framlev. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 12,800 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 48¼, Mose 5, Skov ¼, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Stedfader, *Johannes Rasmussen*, der fik den 1884 ved Giftermaal med Enken efter *Erhard Jensen*, der overtog den efter sin Fader, *Jens Thomsen*, som arvede den efter sin Fader, *Thomas Jensen*, der købte den til fri Ejendom fra Lyngbygaard og udflyttede den 1813. Hovedb. er opført 1910 i Grundmur med Frontespice og Veranda; Avlsb. dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Gaarden har sit Navn fra en Høj, Næshøj, paa Marken, hvorfra der er vid Udsigt. Paa Gaardens Mark findes en Kilde, der i Midten af forrige Aarhundrede blev betragtet som hellig og undergørende, hvorfor der var stor Valfart til den. Af Antikviteter er en Egetræskiste, med Aarstallet 1679 og beslaet med Jern, i Slægtens Eje.

Framlev Østergaard, Framlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jens Sørensen Fogsgaard*, som overtog Gaarden 15. Oktbr. 1901, er født i Labing 19. Marts 1853 og gift med *Ane Margrethe Pedersen*, født i Storing 1. Febr. 1871.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Framlev. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,200 Kr., for Avlsb. 17,800 Kr. Gaardens samlede Areal 58½ Td. Ld., deraf Ager 52½, Eng 2, Mose 1, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 49½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift, Resten henligger i permanent Græs i 3 Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 38 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Morbroder, Søren Jensen, Sognefoged og Dannebrogsmænd; han fik den sidst i 1840erne ved Giftermaal med Enken efter Frants Jensen. Hovedb. er opført 1910 i Grundmur med Cementstenstag, Avlsb. dels i Grundmur med Jernbjælker og Murhvælvinger i Kostalden, dels i Egebindingværk. Fram-

Framlev Østergaard.

lev Østergaard har en meget smuk Beliggenhed i den ø. Del af Framlev By; den er omgivet af en nyanlagt Have og en gammel Frugthave. Fra Markerne er der vid Udsigt til Aarhus By og Skovene ved Silkeborg. Gaardens Skov, der bestaar af Eg og Under-skov af Hassel, ligger Ø. for Gaarden ved Lyngbygaards Aa.

Vidtskue, Framlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Rasmussen*, som købte Gaarden 12. Novbr. 1909, er født paa Henriettegaard 4. Oktbr. 1866 og gift med *Nicoline Marie Nielsen*, født paa Sabro Tvillinggaard 24. Maj 1868.

Vidtskue.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Labing. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,050 Kr., for Avlsb. 12,950 Kr. Gaardens samlede Areal 59½ Td. Ld., deraf Ager 56¼, Eng 2, Mose ¼, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i to 7 Marksdrifter. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden

Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet fynsk og jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Anders Michael Hansen, der 1905 købte den af Martin Rasmussen, som 1896 købte den af Rasmus Eskildsen. Rasmus Sørensen ejede Gaarden i en længere Aarrække, og hans Svigersøn byggede Hovedb. 1881 i Egebindingsværk. Avlsb. er opførte i solid Grundmur til Gaardsiden og i støbt Beton til Udsiderne. Vidtskue ligger hyggeligt inde i Labing By, omgivet af Gaardens og Nabo-gaardenes Haver og Læplantninger.

A. P. Sørensens Gaard, Framlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anders Peter Sørensen*, som overtog Gaarden 26. Juli 1888, er født i Labing 22. Juni 1850.

Matr.-Nr. 1a af Snaastrup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,600 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 8,400 Kr. Gaardens samlede Areal 49 Tdr. Ld., deraf Ager 43½, Eng 3, Have, Gaardsplads og Veje 2½. Af Agermarken drives 41½ Td. Ld. i en 10 Marksdrift, 2 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld med overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 26 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

A. P. Sørensens Gaard.

Gaarden har i Mands Minde været Selvejergaard, længere end de andre Gaarde paa Egnen. Den ældst kendte Ejer, Niels Sørensen, skødede den c. 1870 til sin Søn, Peter Nielsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger meget smukt tæt N. for Aarhus-Silkeborg Landevej, umiddelbart V. for Lyngbygaard Aa. Hovedb. er opført 1890 af Grundmur med Paptag. Samme Aar opførtes den n. Staldlænge, medens Laden byggedes 1899, begge af Grundmur mod Gaardsiden, Kampesten mod Udsiden og med Straatag. Ældre, vistnok fra 1847, er den s. Staldlænge af Bindingsværk med Straatag. Engen er beliggende paa Marken; Halvdelen deraf kan overrisles og bærer gode Høafgrøder. Haven strækker sig Ø. for Hovedb. med Fald ned mod Engene omkring Lyngbygaard Aa og Snaastrup Mølle. Der er fra Gaarden en meget smuk Udsigt over det omliggende kuperede Terræn med Lyngbygaards Skove.

Hørslevgaard, Framlev Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Peter Jensen Østergaard*, som overtog Gaarden 1. April 1870, er født i Mundelstrup 4. April 1839 og gift med *Ane Margrethe Hansen*, født i Hørslev 28. April 1860.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Hørslevgaard. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,400 Kr., for Avlsb.

14,600 Kr. Gaardens samlede Areal 65½ Td. Ld., deraf Ager 48¼, Eng 5, Mose 6, Skov 5½, Have og Gaardsplads ¾. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i tre 8 Marksdrifter, medens 3¼ Td. Ld. nærmest Gaarden drives med Foderafgrøder uden noget egentligt Sædskiye. Jordens Bonitet er meget uensartet, navnlig i den n. Side af Markerne, hvor Overfladen er noget bakket. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 13 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 1 Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Hørslevgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Kalbygaard, men blev tidligt frikøbt og har gennem mange Aar været Selvejendom. Den ældst kendte Ejer var Jens Ovesen, hvis Enke, Ane Jensdatter, ogsaa overlevede sin anden Mand, Rasmus Østergaard, der døde 1829, og derefter selv drev Ejendommen, til hun 1839 skødede den til sin Søn, Jens Rasmussen. Hans Svoger, Jens Jacobsen, overtog 1847 Gaarden og overdrog den kort før sin Død til sin Søn, den nuværende Ejer. Hørslevgaard har tidligere sammen med Frøekærgaard og en mindre Gaard udgjort een større Ejendom, men denne blev for mange Aar siden delt i de tre nu bestaaende selvstændige Gaarde. Hovedb. er af Bindingsværk, Avlsb. dels af Bindingsværk, dels af Grundmur; Kostalden har murede Hvælvinger mellem Jernbjælker; alle med Straatage. Engen er en fortrinlig Overrislingseng. Skoven er en Part af Lillering Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg.

Enggaard, Framlev Sogn. Postforb.: Harlev og St.: Lillering Holdeplads, hvortil c. 0,3 Km. og til Harlev St. 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Mathias Sørensen*, som overtog Gaarden 3. Juli 1890, er født paa Ejendommen 29. Marts 1864 og gift med *Laura Marie Laursen*, født i Børglum i Vendsyssel 18. Juni 1881.

Enggaard.

Matr.-Nr. 4a og 5a m. fl. af Lillering. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,950 Kr., for Avlsb. 15,560 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 55½, Eng 3, Mose 4½, Skov 8, Veje og Bane 4½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er uensartet, idet den paa 30 Tdr. Ld. er Lermuld med Lerunderlag, paa 10 Tdr. Ld. moseagtig Muld; Resten er Skovler med Ler- og Kvægunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Søren Jensen, der købte den 1842 af sin Svoger, Anders Olsen, som havde overtaget den efter Faderen, Ole Rask,

som sammen med Ole Leth ejede 2 Gaarde, der først i 1840erne blev samlet til denne Gaard og overtaget af Ole Rask. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur med Straatag, Hovedb. 1854, Laden 1848 og Sidelængerne 1853 og 1868. Enggaard ligger midt i Lillering By, paa den n. Side af Dalstrøget mellem Himmelbjerget og Aarhus. Terrænet er meget kuperet med et Højdepunkt »Ravnebakken«, hvorfra der er Udsigt helt over til Mols og Helgenæs. Skoven, der ligger V. for Gaarden sammen med Lillering Overskov, bestaar hovedsagelig af Bøg.

Lillering Overgaard, Framlev Sogn. Postforb.: Harlev og St.: Lillering Holdeplads, hvortil c. 0,3 Km. og til Harlev St. 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Bertelsen Skole*, som overtog Gaarden 12. Febr. 1904, er født i Permelle paa Samsø 26. Novbr. 1856 og gift med *Anna Kirstine Andersen*, født paa Ejendommen 8. Aug. 1873.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Lillering. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 87 Tdr. Ld., deraf Ager 67, Skov 12, Veje, Grusgrave og Grussporbane 6, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 21 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, Resten henligger i permanent Græs i 2 Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 40 Tdr. Ld. god, grusblandet Muld med kalkholdigt Grusunderlag, paa de 21 Tdr. Ld. Skovler med Ler- og Kvægunderlag, paa Resten moseagtig Muld. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet jysk og fynsk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lillering Overgaard.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af sin Svigermoder, Enke efter Niels Andersen, der overtog den 1868 efter sin Fader, Anders Jensen, som havde arvet den efter sin Fader, Jens Andersen; han havde købt den c. 1810. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur. Hovedb. 1903 i smuk gammel Herregaardsstil med Frontespice til begge Sider og tækket med røde Cementsten; Avlsb. har dels Straatage, dels Tag-paptage. Lillering Overgaard ligger smukt i den ø. Side af Lillering By paa n. Side af Dalstrøget mellem Himmelbjerget og Aarhus. Terrænet over Markerne er jævnt med Udsigt til de omliggende Skove. Bestanden i Gaardens Skov er væsentlig Bøg, Eg og lidt Gran. Paa Markerne er fundet en Del Redskaber fra Stenaldertiden.

Harlev Præstegaard, Harlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. 2 Km. Tlf. 5 over Harlev Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Hans Peder Christensen*, som tiltraadte Embedet 14. Maj 1895, er født i Nysogn ved Ringkøbing 23. Juli 1864 og gift med *Karen Kirstine Christensen*, født ved Aargab ved Ringkøbing 17. Decbr. 1865.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Harlev. Hartkorn 8 Tdr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendoms-

skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,600 Kr., for Avlsb. 11,400 Kr. Gaardens samlede Areal 70½ Td. Ld., deraf Ager 60½, Eng 7, Have og Gaardsplads 3. De 30¼ Td. Ld. af Agermarken er bortforpagtet til Gaardejer *Søren Pedersen Leth*, der ejer Damgaard (se nedenfor), medens Resten drives af Beneficiarius selv i en 9 Marksdrift med Undtagelse af 1½ Td. Ld., som drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs. Jordens Bonitet er god Sandmuld med blandet Underlag af Sand og Grus paa dyb Ler. Besætningen paa Præstegaarden bestaar f. T. af 12 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 2 Heste, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Præstegaardens Hovedb. er opført 1732 i Egebindingsværk med Straatag; den er i 1906 forøget med en Tilbygning i Grundmur. De to Avlsb. er opførte 1735, ligeledes i Egebindingsværk. Gaarden ligger smukt umiddelbart S. for Kirken.

Damgaard, Harlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Pedersen Leth*, som overtog Gaarden 12. Jan. 1901, er født paa Ejendommen 8. Marts 1867 og gift med *Signe Olsen*, født paa Rødkildegaard ved Slagelse 28. April 1873.

Damgaard.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Harlev. Hartkorn 3 Tdr. 3 Skpr. Ejendomsskyld 25,000 Kr. (+ 18,000 Kr. for de forpagtede Præstegaardsjorder). Brandassurance for Hovedb. 4,480 Kr., for Avlsb. 10,170 Kr. Gaardens samlede Areal 38 Tdr. Ld. (+ 30¼ Td. Ld. forpagtet Præstegaardsjord), deraf Ager 25 (+ 30¼), Eng 4, Skov 7, Have og Gaardsplads 2. S. P. Leth er tillige Forpagter af 30¼ Td. Ld. af Harlev Præstegaards Jorder, der drives under ét med Damgaards Jorder i fri Drift. Af Agermarken drives 30¼ Td. Ld. (Præstegaardsjorden) i en 8 Marksdrift, 16 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift, 8 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift; 1 Td. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning sammen med 1 Td. Ld. af Engen. Jordens Bonitet er dels dyb Lermuld med Lerunderlag, dels god Sandmuld med blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

S. P. Leth overtog Damgaard efter sin Fader, Peder Sørensen Leth, efter at have haft den i Forpagtning siden 1891. Faderen købte Gaarden 1865 ved Auktion efter Christen Rasmussen, som fik den 1826 ved Giftermaal med Christen Andersens Enke. Peder Sørensen Leth stammer fra Skibbygaard. Gaardens Bygninger er opførte 1841—43 i Egebindingsværk med Straatage. Den har Navn efter en stor Branddam umiddelbart ved Gaarden. De 3 Tdr. Ld. af Engen er fortrinlig Overrislingseng. Skoven ligger c. 3 Km. V. for Gaarden i Lillering Skov; dens Bestand er Eg og Bøg med lidt El og Granplantage. — Kvægbesætningen er flere Gange bleven præmieret, bl. a. med Ærespræmie i 1909, ved de lokale Dyrskuer.

Aage Mohrs Gaard, Harlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Aage Mohr*, som overtog Gaarden 1. Juli 1906, er født paa Ejendommen 11. Jan. 1875 og gift med *Ellen Primdal*, født i Ramsing ved Skive 31. Aug. 1892.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Harlev. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 53¾ Td. Ld., deraf Ager 45¼, Eng 5½, Mose 1, Have og Gaardsplads 1¼. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter og i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld med Lerunderlag; paa de 6 Tdr. Ld. Sandmuld med Sandunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 44 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Anton Verner Theodor Mohr, der købte den 1893 efter at have haft den i Forpagtning siden 1865, da den tilhørte Proprietær Otto Schmidt til Torskov Mølle, Svoger til A. V. T. Mohr. Hovedb. er opført i Egebindingsværk i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede, Avlsb. hovedsagelig i Grundmur med en enkelt Længe i Egebindingsværk. Gaarden ligger paa en Bakke midt i Harlev By, i den smukke Egn med Skovpartier og Dalstrøg.

Stallinggaard, Harlev Sogn. Postforb. og St.: Harlev, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 10 over Harlev Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Carl Frederik Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1909, er født i Taastrup 22. Febr. 1872 og gift med *Ane Laursen*, født i Nørre Vissing 24. Maj 1872.

Stallinggaard.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Taastrup. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,018 Kr., for Avlsb. 10,082 Kr.; desuden en Fodermesterbolig 2,400 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 44½, Eng 5, Mose 2, Skov 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 32½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift, 8 Tdr. Ld. nærmest Gaarden drives skiftevis med ½ Roer ½ Staldfoder og Vintersæd, 4 Tdr. Ld. umiddelbart S. for Gaarden henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er i den store Drift god, kraftig Muld paa Lerunderlag; den øvrige Jord af en noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stallinggaard's ældst kendte Ejer var Mikkel Laursen, den nuværende Ejers Faders Morbroder. Han solgte den 1864 til Frits Knudsen, som 1885 solgte til Hofmann, af hvem Anders Rasmussen købte Ejendommen 1896. 1904 solgte Rasmussen til Christian Knudsen, en Søn af Frits Knudsen, og han solgte den atter 1906 til Rudolf Ovesen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa oprindeligt inde i Taastrup By, men

udflyttedes 1865, fra hvilken Tid stammer den smukke, grundmurede Hovedb., som den nuværende Ejer har forsynet med Kvist og tækket med Cementsten, og begge Sidelængerne, der er opførte af Kampestensmure med Straatage. I Midten af 1880'erne tilkøbtes Tornballegaard, hvis Jorder lagdes ind under Stallinggaard, og samtidig opførtes Ø. for den egentlige Gaardplan en Hestestald, en Vognport og en Svinestald. Engen er indhegnet og anvendes til Græsning, og Skovens Bestand er væsentligst El og Ask. Hele Ejendommen ligger meget smukt i den kønne, frodige Egn og har ved sin Have og ved sine Bygningers Stil og velholdte Tilstand et hyggeligt og herskabeligt Præg. Størstedelen af Stallinggaards Kvægbesætning stammer fra en fortrinlig Ko af Bellingestammen, som den nuværende Ejer i 1892 indkøbte. Det er mælkerige, velbyggede Køer, som gentagne Gange har hjembragt Premier fra Dyrskuerne.

Harlevholm A., Harlev Sogn. Postforb.: Harlev og St.: Ormslev, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Nielsen Porse*, som købte Gaarden 1. Juni 1904, er født i Galten 6. Juli 1876 og gift med *Kirstine Marie Andersen*, født paa Lillering Nedergaard 10. Juli 1878.

Harlevholm A.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Harlevholm. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 46.500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,030 Kr., for Avlsb. 10,770 Kr. Gaardens samlede Areal 69½ Td. Ld., deraf Ager 57, Eng 7½, Mose 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift, 13 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld med Lerunderlag, paa de 13 Tdr. Ld. gruset Sandmuld med Ler- og Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 44 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet jysk og rød Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden ved Byttehandel af Jens Tind, der 1901, ogsaa ved Byttehandel, overtog den efter Mads Leth, der havde arvet den efter sin Fader, Peder Ovesen. Hovedb. er opført 1908 i hvidkalket Grundmur i Villastil. Avisb. er i Egebindingsværk med Rør- og Straatage, undtagen en stor Trælade. Gaardens Beliggenhed er meget smuk med Haveanlægget skraanende ned mod Engen, hvorigennem Aarhus Aa løber. Under Haveanlægget er man stødt paa Stenbro, der formodentlig stammer fra det gamle Harlevholm, der nu er delt i de to Gaarde: Harlevholm A. og B. Det gamle Harlevholm ejedes i det 17de Aarhundrede af »den skotske Kvinde paa Tjele«, der har boet paa Harlevholm og blev begravet i Harlev Kirke.

Harlevholm B, Harlev Sogn. Postforb.: Harlev og St.: Ormslev, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Hans Nielsen*, som overtog Gaarden midt i Halvfjerdserne, er født paa Ejendommen 8. Jan. 1851 og gift med *Mariane Truelsen*, født i Sjelle Kro 4. Aug. 1849, død 27. Juni 1911.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Harlevholm. Hartkorn 7 Tdr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 55½, Eng 9, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden er siden 1909 bortforpagtet til *Jens Chr. Bech*. Af Agermarken drives 45½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift, 10 Tdr. Ld. i 2 Skifter med Vekseldrift af Hvede, Byg og Roer. Jordens Bonitet er paa $\frac{1}{3}$ af Arealet stærk Lerjord med Lerunderlag, paa $\frac{2}{3}$ Lermuld med Lerunderlag med Undtagelse af 3 Tdr. Ld., der er Sandmuld paa blandet Underlag af Kvæg og Sand. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 36 Fedesvin og c. 25 Ungsøer, der sælges som Grisesøer ved Auktion. Kvægbesætningen, der er af blandet rød og jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Niels Johansen, der havde overtaget efter sin Fader, Johan Nielsen. Hovedb. er opført i Grundmur 1829, Avlsb. i Egebindingsværk 1829 og 1832. Harlevholm ligger lavt ved et Engdrag, hvorigennem Aarhus Aa løber; igennem den kønne, gamle Have løber »Holms Bækken«. Skoven ligger c. 1 Km. S. for Gaarden og bestaar af Bøg og Ask.

Haldgaard, Harlev Sogn. Postforb.: Harlev og St.: Ormslev, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Sørensen Braad*, som købte Gaarden 1. Decbr. 1889, er født i Sandby 2. Jan. 1859 og gift med *Maren Nielsen*, født i Trige 26. Juli 1868.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Skibby. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,800 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Eng 4, Mose 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er stærk Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 21 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 38 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Jens Nielsen, der købte den ved Byttehandel med Winslev, en Præstesøn fra Harlev; han købte den af de to Ejere: Peder Ovesen af Harlevholm og Poul Jensen af Skibbygaard; de havde bygget og samlet Gaarden af Udmarker paa Skibby. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. 1870 med Paptag, Avlsb. efter en Brand 1886 med Straatage. Haldgaard ligger frit ved Sognevejen fra Harlev til Skibby, kønt omgivet af Haven og en Plantage af Elm og Hassel.

Skibby Østergaard, Harlev Sogn. Postforb. og St.: Ormslev, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Ernst Holm Eskildsen*, som overtog Gaarden 1. April 1887, er født paa Ejendommen 31. Jan. 1859 og gift med *Anna Jensen*, født paa Damgaard i Haldum Sogn 7. Aug. 1863.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Skibby. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 7,500 Kr., for Avlsb. 12,490 Kr. Gaardens samlede Areal 71 Tdr. Ld., deraf Ager 57½, Eng 10, Mose 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 44½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift, 6 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift, 7 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld med Lerunderlag; paa de 7 Tdr. Ld. god Sandmuld med Sand- og Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Eskild Ernsten, der fik den 1858 ved Giftermaal med Datteren af Anders Holm, som købte den af Laurs Mikkelsen. Hovedb. er opført 1832 i Egebindingsværk, Avlsb. dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Skibby Østergaard ligger smukt og frit, østligst i Skibby By.

Storring Vestergaard, Storring Sogn. Postforb. og St.: Galten, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jørgen Olesen*, som købte Gaarden 1. April 1912, er født i Besser 10. Juli 1859 og gift med *Sofie Helboe*, født i Besser 6. Maj 1868.

Matr.-Nr. 7 m. fl. af Storring. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb.; desuden 3 Fdkr. 2¼ Alb. Skovskyl. Ejendomsskyl 36,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; og 23 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 3 Stkr. Kalve, 4 Heste. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Storring Vestergaard.

Storring Vestergaard har været i Familien Haurums Besiddelse siden 1805, indtil den nuværende Ejer købte den af Søren Haurum. Tidligere laa Gaarden inde i Storring By, men 1856 udflyttedes den paa dens nuværende Plads umiddelbart N. for Vejen fra Storring til Søballe. Hovedb. er ligesom begge Staldlængerne opført af Bindingsværk, medens Laden er af Grundmur, alle med Straatage. Engen er beliggende i den v. Side af Marken; de 3 Tdr. Ld. deraf kan overrisles. Den nuværende Ejer agter snarest mulig at forøge Besætningen, saa at den naar et til Arealets Størrelse passende Antal. Storring Vestergaard ligger meget smukt i den naturskønne Egn og gør med sin store Have og de frodige Plantninger et meget venligt og hyggeligt Indtryk.

Koldkjærgaard, Storring Sogn. Postforb.: Galten og St.: Lillering Holdeplads og Skovby St., hvortil henholdsvis c. 2 og 4 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Pedersen*, som overtog Gaarden 25. Marts 1896, er født i Haarby 7. Decbr. 1865 og gift med *Karen Johnsen*, født i Storring 24. Juli 1857.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Storring. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyl 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 64¼ Td. Ld., deraf Ager 52, Eng 4, Skov 5, private Veje 1¼, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 4 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld med Lerunderlag, enkelte Pletter med Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden dels ved Arv, dels ved Køb af sin Hustru's Farbroder, Anders Jørgensen, som overtog den 1846 efter sin Fader, Jørgen Nielsen, der havde faaet den ved Giftermaal. Gaarden, der har Navn efter Engen (Koldkjær), har været i Slægtens Eje siden Begyndelsen af det 18. Aarhundrede. Hovedb. er opført i

Grundmur med Frontespice 1856 og tækket med Cementstenstag; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, tækkede med Tagpap med Undtagelse af Hestestalden, der bærer Straatag. Skoven ligger umiddelbart NØ. for Gaarden; dens Bestand er hovedsagelig Bøg med lidt Eg og to Askplantager, plantede 1899. Kvægbesætningen har flere Gange været præmieret.

Storringgaard, Storning Sogn. Postforb.: Galten og St.: Lillering Holdeplads og Skovby St., hvortil henholdsvis c. 2 og 2½ Km. Tlf. 24 over Skovby Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Laurs Eriksen Andersen*, som købte Gaarden 18. Aug. 1908, er født paa Lillering Nedergaard 21. Oktbr. 1871 og gift med *Elise Jensen*, født paa Helleskov i Svendborg Amt.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Storning. Hartkorn c. 9 Tdr. Ejendomsskyld 60,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 19,000 Kr. Gaardens samlede Areal 97½ Td. Ld., deraf Ager 87½, Eng 4, Mose 1, Skov 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 75½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift, Resten i fleraarig Græs til Frøavl (Hundegræs). Jordens Bonitet er paa de 75½ Td. Ld. god, dyb Muld med Lerunderlag; Resten er god Sandmuld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 7 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 110 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Storringgaard.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af H. F. Eriksen, der købte 1884 af Laurs Kilstrup, som 1869 udflyttede Gaarden fra Storning By. L. Kilstrup, havde overtaget den efter sin Fader, Skovrider K., der c. 1812 havde købt af den nuværende Ejers Oldefader, Jens Andersen. Alle Gaardens Bygninger er opførte 1869 i Grundmur, Hovedb. med Tegtag, Avlsb. med Straatage. I 1909 er bygget en ny Kostald med Bølgeblaktag. Paa Laden findes en Vindmotor, som driver Kværn og Hakkelsemaskine. Engen er af god Beskaffenhed og kan overrisles. Gaardens Skov ligger i Storning Skov tæt SØ. for Gaarden; dens Bestand er Bøg, Eg og Ask. Fra »Kongshøj« paa Gaardens Mark har man en vid Udsigt over den smukke Omegn. I Hestebesætningen findes 2 præmierede Følhopper, hvoraf den ene er optaget i Stambogen.

Kirketoft, Storning Sogn. Postforb. og St.: Galten, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Thomas Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1906, er født paa Høver Skovgaard 24. Septbr. 1865 og gift med *Christine Marie Christensen*, født paa Ejendommen 8. Maj 1874.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Høver. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 49,600 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 118 Tdr. Ld., deraf Ager 102, Eng 7, Mose 1, Skov 6, Have og Gaardsplads 2; desuden hører til Gaarden en Lod paa 4 Tdr. Ld. paa Galten Vestermark. Agermarken drives i tre 8 Marksdrifter. Jordens Bonitet er hovedsagelig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer

foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 4 Plage og Føl, 5 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 54 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren jysk Race, vedligeholdes udelukkende ved eget Tillæg.

Kirketoft.

Den nuværende Ejer fik Gaarden efter sin Svigerfader, Anders Christensen, som 1869 overtog den efter sin Fader, Christen Andersen, der havde faaet den 1832 efter Faderen, Anders Jensen. Anders Jensen købte 1793 Gaarden til fri Ejendom fra Sophiendal ifølge et gammelt Skøde, der findes paa Gaarden. Kirketoft ligger smukt midt i Høver By. Hovedb. er opført 1879 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk, alle med Straatage undtagen Kostalden, der har Cementstenstag samt Jernbjælker og Murhvelvinger. I Forgaarden op til Laden findes et Motorhus. Skoven ligger SV. for Gaarden ved Høver Skov; dens Bestand er Bøg og Ask. Af Hestebesætningen er enkelte Hopper præmierede ved de lokale Skuer.

Høver Skovgaard, Storning Sogn. Postforb. og St.: Galtén, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Sørensen*, som overtog Gaarden 26 Febr. 1907, er født paa Ejendommen 24. Septbr. 1867.

Høver Skovgaard.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Høver. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 11,400 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 69½, Eng 10, Mose 1, Skov 8, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i to 8 Marksdrifter,

18½ i en 6 Marksdrift; 7 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er dels god Muld med Lerunderlag, dels god Sandmuld med blandet Underlag af Sand, Grus og Ler. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Søren Jensen, der var født 1831 og 1856 købte Gaarden af Poul Jensen og Laurs Kjærgaard, der havde købt den samme Aar ved Auktion efter Laurs Thomsen. 1792 ejedes Gaarden af Brødrene Søren og Jørgen Østergaard, der rimeligvis delte Gaarden, hvorved Nabogaarden opstod. Den nuværende Ejers Fader tilkøbte 1866 en mindre Gaard paa 14 Tdr. Ld. Hovedb. er opført 1876 i Grundmur med Tagpaptag. Af Avlsb. er Laden opført i Grundmur og de øvrige i Egebindingsværk, alle med Straatage. Der findes desuden et Møddingshus og et Motorhus. Engen er Overrislingseng. Skoven ligger SV. for Gaarden i Forbindelse med Byens Skov; Bestanden er Bøg og Ask. Gaarden ligger smukt og frit vestligst i Byen, og man har derfra en vid og smuk Udsigt.

Grønlundgaard, Stjær Sogn. Postforb.: Harlev og St.: Lillering Holdeplads og Harlev St., hvortil henholdsvis c. 3½—4½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Enkefru *Ane Marie Nielsen*, født *Knudsen*, som overtog Gaarden 26. Aug. 1906, er født paa Ejendommen 6. Febr. 1855, Enke efter *Frants Peter Nielsen*, der var født i Høver 16. Juni 1849, død 26. Aug. 1906.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Stjær. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,560 Kr., for Avlsb. 10,320 Kr. Gaardens samlede Areal 68¼ Td. Ld., deraf Ager 54, Eng 3, Mose ¼, Skov 10, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med 3 af hendes Sønner som Bestyrere. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, Resten i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Afdøde *Frants Peter Nielsen* overtog Gaarden 1875 efter sin Svigerfader, Knud Mikkelsen, der fik Gaarden efter sin Fader, Mikkel Knudsen. Gaarden, der i en lang Aarrække har været i Slægtens Eje, udflyttedes af F. P. Nielsen og opførtes i sin nuværende Skikkelse 1892—93. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag; af Avlsb. er Laden bygget i Grundmur, Sidelængerne i Egebindingsværk, alle med Straatage. Gaardens Beliggenhed er smuk; i den s. Ende af Marken ligger den høje Bakke »Bjørnsbjerg«, hvorfra man har en vid Udsigt. Skoven ligger c. 2 Km. SV. for Gaarden; dens Bestand er hovedsagelig Bøg og Gran.

Pebbelgaard, Stjær Sogn. Postforb.: Harlev og St.: Lillering Holdeplads og Harlev St., hvortil henholdsvis c. 3½ og 4½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Anton Carl Jensen*, som overtog Gaarden 7. Marts 1881, er født i Miesing 7. Marts 1860 og gift med *Mette Pedersen*, født i Fjølstervang i Ringkjøbing Amt 9. Aug. 1862.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Stjær. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 17,167 Kr. Gaardens samlede Areal 87½ Td. Ld., deraf Ager 73½, Eng 7, Mose ½, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift. 4 Tdr. Ld. i fleraarigt Græs til Frøavl (Engsvingel), 1 Td. Ld. henligger i permanent Græs, og 23½ Td. Ld. drives i Vekseldrift med Korn og Roer. Jordens Bonitet er paa de 35 Tdr. Ld. god dyb Muld med Lerunderlag, Resten er dels Lermuld, dels stenet Muld med Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 26 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 169 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden ved Giftermaal med sin første Hustru, Edel Rasmussen, Datter af Rasmus Christensen, der havde faaet den efter sin Fader, Christen

Rasmussen, som 1814 arvede Gaarden efter sin Stedfader, Jens Sørensen; denne havde overtaget Gaarden efter Rasmus Nielsen, der 1782 fik den efter Niels Michelsen. Hovedb. er opført 1883 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Pebbelgaard ligger smukt, omgivet af en stor Have.

Pebbelgaard.

Gaardens Eng er Overrislingseng og modtager Gødningsvand fra Byen og Mejeriet og giver godt Udbytte. Af Antikviteter findes paa Gaarden en smuk, gammel Morter med Inskriptionen: »R. N. S. og E. P. D. 1796« og et gammelt Sølvbæger med Inskriptionen: »R. R. S. og K. P. D. 1830«; desuden findes der adskillige Kobberting. — Kvægbesætningen er præmieret flere Gange, ligesom en Samling Svin er præmieret.

Toftkjærgaard, Stjær Sogn. Postforb.: Harlev og St.: Lillering Holdeplads og Harlev St., hvortil henholdsvis c. 3½ og 4½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Peder Maartensen Nielsen*, som købte Gaarden i Febr. 1909, er født paa Borum Vindmølle 15. Marts 1877 og gift med *Jensine Kathrine Marie Andersen Wissing*, født i Skovby 9. Decbr. 1885.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Stjær. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,225 Kr., for Avlsb. 11,750 Kr. Gaardens samlede Areal 59 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 3, Mose ½, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter. Jordens Bonitet er dels god dyb Muld med Lerunderlag, dels lettere Muld med Underlag af Ler og enkelte Steder Grus. Bésætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen er af jysk og fynsk Race, der hver for sig holdes racerene; den vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Toftkjærgaard.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af H. P. Baastrup, der 1908 havde købt af Karl Frederik Jensen, som byggede de nuværende Avlsb.; K. F. Jensen købte Gaarden 1903 af Erik Eriksen, der 1888 havde købt den af Rasmus Eriksen. Hovedb. er opført

1865 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er opførte 1905 i støbt Beton, ogsaa med Straatage. Engen er Overrislingseng og af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. NØ. for Gaarden sammen med Stjær Byskov; dens Bestand er Bøg og Gran. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt.

Porskjær, Galten Sogn. Postforb. og St.: Galten, hvortil c. 1 Km. Tlf. 37 over Skovby Central. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Ole Rasmussen Porse*, som overtog Gaarden 1877, er født paa Engvangsgaard 5. Febr. 1855 og gift med *Sidsel Marie Rasmussen Due*, født i Sjelle 7. Juni 1846.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Galten. Hartkorn 8 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,800 Kr. Gaardens samlede Areal 128 Tdr. Ld., deraf Ager 92, Eng 10, Mose 1, Skov 22, Have og Gaardsplads 3. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Søn, *Niels Rask Olesen Porse*, født paa Ejendommen 11. Juni 1880 og gift med *Sofie Askgaard*, født i Bjergager 13. April 1888. Af Agermarken drives 82 Tdr. Ld. i to 7 Marksdrifter, 5 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs og 5 Tdr. Ld. i fleraarigt Græs til Frøavl (Hundegræs). Jordens Bonitet er meget uensartet, overvejende god Sandmuld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 25 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 6 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer fik Gaarden ved Giftermaal med Enken efter sin Broder, *Niels Porse*, der 1864 overtog Gaarden ved Giftermaal med Adoptivdatteren af *Poul Knudsen*. 1876 udflyttede *Niels Porse* Gaarden fra Galten By. *Poul Knudsen* havde faaet Gaarden ved Giftermaal med Enken efter *Niels Herlev*. Hovedb. er opført 1876 i Grundmur med Tagpaptag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Porskjær har en smuk Beliggenhed; den ligger frit midt i sin Mark, hvis Terræn er jævnt. V. for Gaarden findes en Plantage af Løvtræer. Engen er dels Overrislingseng, dels Højeng af god Beskaffenhed. Af Antikviteter findes paa Gaarden et Lerkrus med Sølvlaag, hvorpaa Chr. d. 5.'s Billede og Aarstallet 1695 findes.

Galten Nørregaard, Galten Sogn. Postforb. og St.: Galten, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Ane Katrine Gammelgaard*, som overtog Gaarden 14. Febr. 1907, er født i Jexen 24. Marts 1857.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Galten. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. samt Skovskylds Hartkorn $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,200 Kr., for Avlsb. 15,300 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng $3\frac{1}{2}$, Mose 1, Skov $1\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Aage Gammelgaard*, som Bestyrer. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i to 7 Marksdrifter; 2 Tdr. Ld. drives uden egentlig Sædskitte, nærmest med Foderafgrøder, og 2 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Lerunderlag, for en mindre Parts Vedkommende ret stiv Lerjord. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Galten Nørregaard overtoges 1842 af *Søren Nielsen Gammelgaard*, der ægtede Datteren efter tidligere afdøde *Laurs Jørgensen*. 1884 overdrog han den til sin Søn, *Niels Sørensen Gammelgaard*, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaarden brændte 1874 og opbyggedes derefter paa dens nuværende Plads. Hovedb. er opført af Grundmur med Cementstenstag. Af Grundmur er ligeledes Laden og den ø. Staldlænge, medens den v. Staldlænge er opført af Bindingsværk. Alle Avlsb. bærer Straatage. N. i Marken, langs Lyngbygaard Aa, ligger Engen, der er af god Beskaffenhed og kan overrisles. Skovens Bestand er hovedsagelig Bøg med enkelte Ege og Aske.

Karensminde, Skjørring Sogn. Postforb. og St.: Galten, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. $18\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende

Ejer: *Peder Nielsen*, som overtog Gaarden 24. April 1903, er født i Gjeding 16. Juni 1869 og gift med *Karen Pedersen*, født i Brabrand 27. Septbr. 1859.

Matr.-Nr. 13 m. fl. af Skjørring. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 2¼ Alb.; desuden 1 Skp. 1 Fdkr. Skovskuld. Ejendomsskuld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 11,710 Kr. Gaardens samlede Areal 73 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng 6, Skov 18, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 26 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift, 20 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, og 2 Tdr. Ld. henligger i Toft. Jordens Bonitet er i den store Drift kraftig Muld paa Lerunderlag, i den mindre Drift af noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Karensminde.

Karensminde har formentlig tidligere været Fæstegaard under Hovedgaarden Wedelslund, men er allerede tidligt købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer var *Jens Nielsen Gammelgaard*, som 1844 erhvervede sig den ved Giftermaal med den tidligere Ejers Enke, *Dorthe Sofie Nielsen*. Han skødede atter 1884 Gaarden til sin Søn, *Niels Jensen Gammelgaard*, som afgik ved Døden c. 1898, hvorefter hans Enke i 1903 ægtede den nuværende Ejer. Gaarden er smukt beliggende i den v. Side af Skjørring By. Hovedb., opført 1868, Kostalden, opført 1892, samt Laden og Hestestalden, begge opførte 1857, er alle af Grundmur med Straatage. Udenfor den egentlige Gaardplan ligger en Vognport, en Svinestald og et Gødningshus. Stenene til Laden og Hestestalden, som *Jens Gammelgaard* har bygget, brændte han selv af Ler fra Gaardens Mark. I Gaardens Bygninger er indlagt Vand fra et højereliggende Væld. Engen er god Overrislingseng. Skoven er en Part af Skjørring Overskov; og dens Bestand er overvejende Bøg med iblandet Eg, El og Gran. Gennem Gaardens Marker løber Hejbæk, som har sit Udspring fra Væld ved »den røde Kilde« i Wedelslund Skov. Desuden gennemskæres Jorderne af den gamle Silkeborg Landevej.

Søvangaard, Skjørring Sogn. Postforb. og St.: Galtén, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jens Peter Nielsen*, som overtog Gaarden om Efteraaret 1882, er født paa Ejendommen 5. Jan. 1855 og gift med *Jensine Kirstine Nielsen*, født paa Kraruplund i Farre 11. Marts 1860.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Skjørring. Hartkorn 5 Tdr. 1 Fdkr. Ejendomsskuld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 71 Tdr. Ld., deraf Ager 45, Eng 6, Skov 19, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 33 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift, 7 Tdr. Ld. gammel Skovjord i en 8 Marksdrift og 5 Tdr. Ld. Toft i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin og c. 25 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Søvangaard har formentlig tidligere været Fæstegaard under Hovedgaarden Wedelslund. Dens ældst kendte Ejer, *Ole Børsing*, var født i Gaarden og efterlod den til sin Søn, *Niels Olsen*, den nuværende Ejers Fader, af hvem han har taget den i

Arv. Gaarden laa tidligere inde i Skjørring By, men nedbrændte og udflyttedes i 1892 til dens nuværende Plads tæt S. for Byen, hvor den opbyggedes i Grundmur, Hovedb. med Tegltag, Avlsb. med Straatage. Engen, der er beliggende mod S. ved Aaløbet mellem Skjørring og Galten, vandes ved Opstemning af Aaen. Skoven er en Part af Skjørring Nederskov; dens Bestand er væsentligst Bøg med lidt Gran. Søvanggaard er smukt beliggende i den kønne, skovrige Egn og gør med sine solide, velholdte Bygninger et meget tiltalende Indtryk.

Højvang, Skjørring Sogn. Postforb. og St.: Galten, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Rasmus Knudsen Rasmussen*, som overtog Gaarden i Decbr. 1891, er født paa Ejendommen 10. Maj 1869 og gift med *Marie Jørgensen*, født i Skjørring 12. Aug. 1876.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Skjørring. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. ¼ Alb., desuden 1 Skp. 2 Fdkr. ½ Alb. Skovskyld. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 8,000 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Eng 3, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 6 Malkekøer foruden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højvang, der formentlig tidligere har været Fæstegaard under Hovedgaarden Wedelslund, har været i den nuværende Ejers Slægts Besiddelse siden 1770. Den ældst kendte Ejer var Søren Rasmussen, som 1820 overtog Gaarden og 1863 efterlod den til sin Søn, Mikkel Rasmussen, den nuværende Ejers Fader. Oprindeligt var Gaarden kun paa 30 Tdr. Ld., men i 1905 og 1910 har den nuværende Ejer købt ialt 28 Tdr. Ld. til. 1905 udflyttedes Bygningerne, som tidligere laa inde i Skjørring By, til deres nuværende Plads SØ. for Byen. Hovedb. er af Grundmur, Avlsb. af Bindingsværk, alle med Paptage. Siden 1905 har den nuværende Ejer drevet saakaldet kvægløst Landbrug med Salg af Fouragen og betydelig Anvendelse af Kunstgødning, og denne Drift synes at lykkes saa godt, at det er Hensigten fremdeles at beholde den. Høstudbyttet har under denne Drift snarest været stigende, og den velpassede Brak erstatter fuldt ud Roemarkerne til Renholdelsen af Jorden. Skoven er en Part af Skjørring Overskov, og dens Bestand er væsentligst Bøg.

Sjelle Præstegaard, Sjelle Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Otto Sparre*, som tiltraadte Embedet 22. Juli 1898, er født i Søby Præstegaard i Randers Amt 26. Marts 1856 og gift med *Karen Marie Kjærgaard*, født i Høver 17. Decbr. 1878.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Sjelle. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,600 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal 88 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 7, Mose 3, Skov 26, Have og Gaardsplads 2. Gaarden er bortforpagtet til *Hans Østergaard*, født i Skjørring 23. Septbr. 1873. Forpagtningen er otteaarig og omfatter hele Arealet, undtagen Skov, Mose samt 2 Tdr. Ld. H. Østergaard er tillige Ejer af en Gaard i Sjelle By. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 12 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift; Resten er bortlejet udenfor Forpagtningen. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 23 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 5 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Præstegaardens Hovedb. er opført 1853 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Præstegaarden ligger umiddelbart S. for Kirken omtrent midt i Byen. Skoven ligger i tre Partier; Bestanden er hovedsagelig Bøg med enkelte store, gamle Ege samt ung Ask og Elm. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med jævnt Fald mod S.

Thøgersminde, Sjelle Sogn. Postforb. og St.: Skovby, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anton Pouli Marius Eriksen*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1910, er født i Sjelle 5. April 1878 og gift med *Else Kirstine Rasmussen*, født i Ry 2. April 1882.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Sjelle. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,263 Kr., for Avlsb. 16,320 Kr. Gaardens samlede Areal 68½ Td. Ld., deraf Ager 58, Eng 6, Mose ½, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er paa de 10 Tdr. Ld. stærk Ler, Resten er Lermuld, overalt med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Thøgersminde.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Morbroderen, Thøger Johansen, som 1901 havde faaet den efter sin Fader, Andreas Johansen, der fik Gaarden ved Giftermaal med Enken efter Thøger Thøgersen. Andreas Johansen ejede en mindre Nabo-gaard, som blev lagt til Thøgersminde. Gaarden ligger sydligst i Sjelle By. Hovedb. er opført 1866 i Grundmur med Tagpaptag; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, undtagen Laden, der er bygget i Egebindingsværk. Af Engen er 2½ Td. Ld. Overrislingseng. Skoven ligger c. 2 Km. N. for Gaarden; dens Bestand er Bøg og Eg. Kvægbesætningen er flere Gange præmieret ved de lokale Skuer, og af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret.

Ning Herred.

Nielsens Gaard, Viby Sogn. Postforb. og St.: Viby N., som ligger paa Ejendommens Mark. Gaarden ligger c. 4 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen*, som købte Gaarden 4. April 1902, er født paa Ejendommen 26. Marts 1873 og gift med *Knudsine Birgitte Filt*, født paa Jarlsminde 29. Jan. 1880.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Viby. Hartkorn 5 Tdr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 9,500 Kr. Gaardens samlede Areal 42½ Td. Ld., deraf Ager 30, Eng 12, Have og Gaardsplads ½. Agermarken drives aarlig med 12 Tdr. Ld. med Rodfrugter, 3 Tdr. Ld. med Byg, 3 Tdr. Ld. med Kløver og Resten med Havre; c. 1½ Td. Ld. henligger i Indhegning. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 40 Malkekøer, 6 Heste, 2 Plage og Føl. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Den nuværende Ejer overtog 1902 Ejendommen efter sin Fader, Morten Nielsen, som atter havde arvet den 1871 efter sin Fader, Niels Sørensen, der i sin Tid havde erhvervet sig Gaarden ved Giftermaal med sin første Hustru, Enke efter Jens Pedersen.

De nu staaende Avlsb. er alle byggede af Morten Nielsen, den ø. Længe af Grundmur, den s. og v. af Egebindingsværk, alle tækkede med Straa. Hovedb. er derimod opført af den nuværende Ejer i 1906 af Grundmur med Tegltag. Det er en smuk og herskabelig Bygning i moderne Villastil. Et Fodermesterhus ligger noget S. for selve Gaarden. Jorderne var oprindeligt meget større end nu, men da Morten Nielsen overtog Ejendommen, fraskiltes en Del af Marken til en af de andre Arvinger. Senere er der imidlertid ved Tilkøb sket en Forøgelse af Arealet. Engen er beliggende midt i Marken og kan saa godt som altsammen overrises.

Øllegaard, Viby Sogn. Postforb. og St.: Viby, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Sejer Thomsen*, som købte Gaarden om Efteraaret 1887, er født i Gram ved Skanderborg 17. Juli 1861 og gift med *Rasmine Nielsen*, født paa Ejendommen 29. Oktbr. 1854.

Matr.-Nr. 9a af Viby. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 9,400 Kr. Gaardens samlede Areal 57 Tdr. Ld., deraf Ager 42, Eng 10, Mose 1, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Vintersæd efter benyttet Brak og 2 Roemarker. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 15 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 1 Føl og 2 Faar. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Øllegaard laa oprindeligt inde i Viby By, men blev i 1795 udflyttet paa dens nuværende Plads. Af tidligere Ejere kendes Rasmus Nielsen, hvis Enke, Dorthe Pedersdatter, var gift anden Gang med Peder Sørensen. Af Bygningerne er Hovedb., af Egebindingsværk, bygget samtidig med Gaardens Udflytning. Senere er bygget den v. Længe, ligeledes af Egebindingsværk; og Dorthe Pedersdatter byggede, mens hun sad Enke, Laden af Kampesten. Endelig har den nuværende Ejer i 1906 ombygget og udvidet den ø. Staldlænge i Grundmur. Skoven bestaar overvejende af Eg med en Underskov af Hassel.

Enkefru M. K. Mikkelsens Gaard, Viby Sogn. Postforb. og St.: Viby N., som ligger umiddelbart ved Gaarden. Gaarden ligger c. 2 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Marie Kirstine Mikkelsen*, f. *Albretsen*, som overtog Gaarden 27. Febr. 1901, er født paa Ejendommen 18. Novbr. 1866.

Matr.-Nr. 12a af Viby. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 7,300 Kr. Gaardens samlede Areal 45½ Td. Ld., deraf Ager 36, Eng 8, Mose ½, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Rug efter Halvbrak, 1 Roemark og 4 Vaarsædsmarker. Jordens Bonitet er for Størstedelen god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 1 Plag og 2 Faar. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fru Mikkelsen overtog Ejendommen ved sin Mand, Knud Peter Mikkelsens Død. Denne havde igen overtaget Gaarden 1889 efter sin Svigermoder, Hansine Abigael Friis, hvis Mand, Anders Albretsen, havde erhvervet den ved Giftermaal med Dorthe Kirstine Knudsdatter, Enke efter Møllebygger Peder Hveisel, hvis første Hustru, Mette Sørensdatter, havde overtaget den efter sin afdøde første Mand, Jens Christensen. Gaardens Bygninger ligger endnu paa deres oprindelige Plads inde i Viby By. De er alle af Bindingsværk med Straatage; dog har den nuværende Ejerinde i 1906 undermuret Kostalden med Grundmur imod Gaardsiden. Markerne strækker sig V. for Byen over mod Viby Høstskov. De gennemskæres af Aarhus-Hammelbanen. Engen derimod er fraliggende mod NV. ved Brabrand Sø, som stadig ved Tilgroning øger de tilgrænsende Engarealer.

Niels Hansens Gaard, Tranbjerg Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Hansen*, som arvede Gaarden 30. Juni 1906, er født i Tander 14. Decbr. 1869.

Matr.-Nr. 5a af Jegstrup. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,999 Kr. Gaardens samlede Areal 44 Tdr. Ld., deraf Ager 38½, Eng 1½, Have og Gaards-

plads 2 samt Veje 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Vintersæd, Roer, Udlægshyg, 2aars Græs, Grønjordshavre, Udlægshavre, Sneglebælg og Halvbrak. Jordens Bonitet er god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste og 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 90 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden ejedes omkring Midten af forrige Aarhundrede af Søren Thomassen, hvis Enke, Anne Cathrine Larsdatter, 1866 skødede den til sin Søn, Thomas Sørensen, af hvem den nuværende Ejers Fader, Hans Jakobsen, købte Ejendommen 1877. Gaardens Bygninger ligger tæt V. for Aarhus-Horsens Landevej med Indkørsel gennem en smuk Allé. Hovedb., der er af Grundmur med Paptag, er bygget 1869 af Thomas Sørensen og rummer en god og bekvem Beboelseslejlighed. Laden og begge Staldbygningerne er derimod opførte af den nuværende Ejer efter en Ildsvaade, som 1910 lagde alle Udhusene i Aske. De er alle af Grundmur med Stentage. N. for den egentlige Gaardplan er samtidig bygget en Bygning til Vognport, Maskinhus osv. af Grundmur med Paptag. Lofterne over alle Staldene er Hvælvinger, murede paa Jernbjælker. Alle Bygningerne gør et meget solidt og velholdt Indtryk, og Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder. Ejendommens nære Beliggenhed ved Tranbjerg Stationsby frembyder gode Muligheder for Salg af Byggegrunde og øger derved betydeligt dens Værdi.

Jegstrup Vestergaard, Tranbjerg Sogn. Postforb. og St.: Hasselager, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Knud Knudsen*, som overtog Gaarden 1. April 1904, er født paa Ejendommen 22. Juni 1866 og gift med *Jensine Nielsen*, født i Sperring i Thy 31. Juli 1868.

Jegstrup Vestergaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Jegstrup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,160 Kr., for Avlsb. 18,917 Kr.; desuden for et fraliggende Fodermesterhus 2,973 Kr. Gaardens samlede Areal 66½ Td. Ld., deraf Ager 62, Eng 1½, Mose ½, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Roer, Byg, Roer, Blandsæd, ½ Rug ½ Havre med Udlæg og 2aars Græs. 6 Tdr. Ld. drives uden noget egentligt Sædskifte med Roer, Staldfoder og Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag; det forholdvis lave Hartkorn skyldes, at en Del af Jorderne er noget lavtliggende og tidligere har henligget i Skov og Kær. Besætningen bestaar af 27 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 84 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jegstrup Vestergaard har været i samme Families Besiddelse i snart 150 Aar, idet den nuværende Ejers Oldefader, Søren Rasmussen, ifølge gamle Dokumenter, som endnu opbevares paa Ejendommen, overtog den i Fæste den 19. Decbr. 1774. Gaarden var den Gang Fæstegaard under Hovedgaarden Moesgaard, men blev 1845 købt til fri Ejendom af S. Rasmussens Søn, Knud Sørensen, som havde overtaget Fæstet 1834. Efter hans Død overtoges Gaarden 1865 af hans Søn, Søren Knudsen, den nuværende Ejers Fader. Gaardens Bygninger nedbrændte i 1854 og blev derefter genopførte i

Grundmur, Hovedb. med Tegltag, Avlsb. med Straatage. Senere har den nuværende Ejer i 1910 bygget en grundmuret, paptækket Kostald ud mod V. Denne Stald er forsynet med murede Hvælvinger over Jernbjælker. Fraliggende er et grundmuret, teglhængt Fodermesterhus. Tidligere holdtes sortbroget Kvæg paa Gaarden, men i 1905 gik Ejeren over til rødt, dansk Malkekvg og grundlagde den nuværende Besætning paa indkøbte fynske Køer og Tyre af Sanderumstammen. Besætningen har flere Gange været repræsenteret paa Dyrskuerne og erholdt Præmier. Paa Gaarden staar Ning Herreds Hesteavlforenings Hingst, »Horsa Aldrup«, opstaldet.

Østerby Østergaard, Tranbjerg Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Hans Rasmussen Østergaard*, som købte Gaarden 15. Juni 1888, er født i Slette 14. April 1864 og gift med *Mette Marie Hansen*, født i Opstrup 17. Maj 1867.

Matr.-Nr. 1 af Østerby. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 35,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,600 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager 49½, Eng og Mose 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 38½ Td. Ld., som ligger Ø. for Byen, i en 8 Marksdrift med 1 Hvedemark, 3 Vaarsædmarker, 2 Rodfrugtmarker og 2 laars Græsmarker. Ved denne Deling ligger endvidere 3 Tdr. Ld. udlagt med Lucerne. 8 Tdr. Ld., som ligger SV. for Byen, drives i en 3 Marksdrift med 2 Sædmarker og 1 Roemark. Jordens Bonitet er i den store Deling Lermuld paa Lerunderlag, i den mindre Deling af mere mild, sandmuldet Beskaffenhed. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb, da en Del af Kreaturerne malkefedes.

Østerby Østergaard.

Østerby Østergaard ejedes omkring Midten af forrige Aarhundrede af Jacob Jensen, som formentlig havde købt den af en Mørch. J. Jensens Enke, Benedicte Sørensdatter, ægtede i 1860 Peder Rasmussen, som paa den Maade 1864 blev Ejer af Gaarden. Af ham har den nuværende Ejer købt. Gaarden har tidligere, ligesom det øvrige Tranbjerg Sogn, været Fæste under Moesgaard Gods. Dens nuværende Bygninger er opført af Peder Rasmussen i 1860erne, deraf Hovedb., som er af Grundmur med Tegltag, i 1862. Af Avlsb. er Laden af Kampesten, den v. Længe af Egebindingsværk, medens den nuværende Ejer har undermuret den ø. Længe med Grundmur. N. for Laden ligger endelig et Maskin- og Gødningshus af Grundmur, under hvilken er en cementstøbt, firkantet Ajlebeholder. Alle Avlsb. er tækkede med Tagpap. Gaarden ligger i den ø. Side af Østerby By, hyggeligt omgivet af Have og Plantning, og gør et meget venligt og velholdt Indtryk.

Poul Thomassens Gaard, Tranbjerg Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 10½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Poul Thomassen*, som arvede Gaarden 9. Juli 1873, er født paa Ejendommen 1. Jan. 1843.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Østerby. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,400 Kr., for Avlsb. 11,500 Kr.,

desuden for et Hus inde i Østerby By 1800 Kr. og for en Vindmotor paa Laden 2000 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 42, Eng og Mose 15, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Roer, Byg, Havre, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er lerblandet Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæstegaard under Hovedgaarden Moesgaard, men blev af den nuværende Ejer købt til fri Ejendom samtidig med, at han overtog den efter sin Moder, Ane Sørensdatter, Enke efter Thomas Poulsen. Gaardens Bygninger er alle af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Pap. V. for den egentlige Gaardplan ligger et Materialhus og en Aglebeholder. Paa Laden er i 1900 opstillet en Vindmotor, ved hvilken Gaardens faste Maskiner drives. Fraliggende er et grundmuret Hus med Sten- tag inde i Østerby, hvor Gaarden tidligere har ligget, inden den udflyttedes paa sin Mark. Alle Gaardens Bygninger gør et meget solidt og velholdt Indtryk. Mellem Hovedb. og Kommunehaven ligger den pyntelige, velholdte Have, som sammen med de øvrige Plantninger giver Gaarden Læ og Hygge.

Konradsminde, Tranbjerg Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. $7\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Jensen Madsen*, som købte Gaarden 1. April 1897, er født paa Ejendommen 23. Novbr. 1870 og gift med *Petrea Nielsen*, født i Bjødstrup 25. Maj 1876.

Konradsminde.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Bjødstrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendoms- skyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 14,300 Kr. Gaardens samlede Areal 48 Tdr. Ld., deraf Ager $40\frac{1}{2}$, kultiveret Mose 2, gl. Tørvegrav 2, Skov 2, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $36\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Roer, 2rd. Byg, Roer, Havre, Roer, 6rd. Byg og 1aars Kløver; 4 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er svær kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste samt 8 Faar. Gennemsnitlig leveres aarlig 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Konradsminde har, saa langt tilbage man ved Besked, været Selvejergaard. Først i 1850erne kom Søren Jensen fra Rude i Besiddelse af Gaarden ved Giftermaal med Enke efter Peder Pedersen, Johanne Kaae, hvis Svigersøn, Søren Madsen, den nuværende Ejers Fader, i 1880 overtog Ejendommen. Gaarden er bygget i 1892 i Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Tagpap. Senere er opført en Forbindelsesbygning med Hovedb. og den n. Længe, ligesom der S. for den egentlige Gaardplan er bygget et Maskin- og Materialhus. Begge Sidelængerne er forsynede med muret Trimpel. Hovedb. ligger i Vestsiden af Gaarden; den rummer en smuk og bekvem Beboelseslejlighed og er tilbygget en lukket Veranda ud mod den store, kønne Have. Fra Brønden er ført Ledninger rundt i alle Gaardens Bygninger. Skoven er, ligesom den udmærkede Mose, fraliggende mod N.; dens Bestand er væsentligst

Eg og Ask med Underskov af Hassel. Mod S. er fraliggende den kultiverede Mose og 2 Tdr. Ld. Ager. Hele den øvrige Agermark er en samlet Firkant, der strækker sig S. og Ø. for Gaardens Bygninger.

Broholt, Tranbjerg Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som overtog Gaarden i Novbr. 1882, er født paa Ejendommen 30. Decbr. 1849 og gift med *Karen Nielsine Mikaelson*, født i Østerby 21. Maj 1854.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Bjødstrup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 12,535 Kr.; desuden en Fodermesterbolig 1,700 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Mose 1, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, ½ Roer ½ Staldfoder, Rug, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Broholt's ældst kendte Ejer var Peder Møller, hvis Enke, Kirsten Rasmusdatter, 1846 ægtede Jens Jensen, den nuværende Ejers Fader. Oprindeligt laa Gaarden inde i Bjødstrup By, men for godt 100 Aar siden udflyttedes den paa dens nuværende Plads c. 700 M. N. for Byen. Af de Bygninger, som da opførtes, staar nu kun tilbage Laden, der er af Egebindingsværk, medens den v. Staldlænge er opført i 1856 af Kampestenmure og den ø. Staldlænge i 1863 af Grundmur. Alle Avlsb. bærer Straatage. I 1897 er Hovedb., der ligger i den n. Side af Gaarden, opført af Grundmur med Paptag. NØ. for den egentlige Gaardplan ligger en Fodermesterbolig, opført af Bindingsværk med Straatag.

Gundestrupgaard, Tranbjerg Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Hansen Skovgaard*, som købte Gaarden 19. Decbr. 1911, er født i Testrup 25. Septbr. 1876 og gift med *Signe Adsserballe*, født i Testrup 18. Maj 1875.

Gundestrupgaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Gundestrup. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,125 Kr., for Avlsb. 12,380 Kr.; desuden et Fodermesterhus 1,640 Kr. Gaardens samlede Areal 71½ Td. Ld., deraf Ager 65½, Eng 1, Mose 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 63½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift: Græs, ½ Græs ½ Roer, ½ Havre ½ Byg, Roer, Byg og Udlægshavre; 2 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 160 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Gundestrupgaard kom i 1859 ved Giftermaal til Chresten Rasmussen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger smukt i det kuperede Terrain c. 10 Minut-

ters Gang fra Gundestrup Holdeplads. Hovedb er opført 1883 i Grundmur med Skifertag; den rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Laden og Staldlængerne er af Bindingsværk med Paptag. I den v. Længe findes bl. a. Kostalden og Svinestaldene, som paa Grund af Jordsmonnets Fald er indrettede som Kælderstalde, set fra Gaardspladsen, medens de mod Udsiden er i Flugt med det omgivende Plateau. Denne Ordning er i mange Henseender praktisk, idet den giver meget Rum til den avlede Fodrage. Tæt NØ. for Gaarden ligger et grundmuret Fodermesterhus. Mod Ø. og S. er Gaarden omgivet af Haven. Navnlige mod Ø. ligger en meget stor og smuk Have, grupperet om en Kæmpehøj, som er bevokset med gamle Aske. Fra Højens Top er en vid Udsigt over det omliggende Landskab.

Krogsgaard, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jakob Peter Eriksen*, som købte Gaarden 17. Marts 1911, er født i Tiset 7. Septbr. 1868 og gift med *Maren Eriksen*, født i Solbjerg 4. Jan. 1870.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Ravnholt. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 57 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng 4, Skov $3\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Grønjordshavre, Helbrak, Vintersæd, Roer, Byg, Roer, Udlægshavre og 3aars Græs; 4 Tdr. Ld. drives for sig uden egentligt Sædskifte, væsentligst med Foderafgrøder. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste, 2 Plage samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Krogsgaard.

Krogsgaard's ældst kendte Ejer hed Niels Jakobsen. Hans Søn, Søren Sejersen, havde Gaarden i mange Aar, og efter hans Død solgte Enken den 1905 til Gunnar Svejstrup, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden brændte i 1901 og blev derefter genopbygget paa samme Plads i ø. Side af Ravnholt By. Alle Bygningerne er opførte i Grundmur, den statelige Hovedb. tækket med Cementsten, Avlsb. med Tagpap. I Kostalden er murede Hvælvinger over Jernbjælker. Ø. for den egentlige Gaardplan ligger Svinestald og Gødningshus. Det paatænkes i kommende Sommer at indlægge Petroleumsmotor til Drift af Gaardens faste Maskiner. Krogsgaard ligger meget smukt i Nærheden af Ravnholt Skov, og de solide, velholdte Bygninger, omgivne af den kønne Have og de øvrige Plantninger, gør et særdeles tiltalende Indtryk. Mod S. og Ø. er Gaarden omgivet af Engen, der tildels kan overrisles, og som giver gode og store Høafgrøder. Skoven er en Part af Ravnholt Skov; dens Bestand er navnlig Bøg. Gaardens Kvægbesætning er af gammel Stamme og hører til de stærkest ydende paa Egnen. Den bestaar for Tiden væsentlig af Døtre efter den bekendte Foreningstyr »Stautrup Gerbere«.

Damgaard, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. $6\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anton Jensen*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1897, er født i Bering 7. Oktbr. 1861 og gift med *Johanne Jørgensen*, født i Ingerslev 8. Juli 1864.

Matr.-Nr. 13b m. fl. af Ravnholt. Hartkorn 6 Tdr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 43,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng 1¼, Skov 1¼, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Grønjordshavre, ½ Helbrak ½ Staldfoder og Roer, ½ Hvede ½ Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plag og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Damgaard.

Damgaard's ældst kendte Ejer, Morten Rasmussen, overtog formentlig 1844 Ejendommen efter sin Fader, Niels Rasmussen, og skødede den atter 1858 til sin Søn, den senere Sognefoged og Dannebrogsmænd Rasmus Mortensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden var oprindelig ikke saa stor som nu, men Morten Rasmussen, som var en for sin Tid meget dygtig og virksom Mand, tilkøbte efterhaanden »Glarhøjmarken« og »Husholdermarken« og omgav hele Ejendommen med et stort Dige, beplantet med levende Hegn. Gaardens Bygninger laa oprindelig noget østligere, men i 1859—64 blev de henflyttede paa deres nuværende Plads midt paa Jorderne. Hovedb. er opført i Grundmur og tækket med Falstagsten. Avlsb. er opførte dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle tækkede med Straa. Ø. for den egentlige Gaardplan ligger en Svinestald samt Ajlbeholder og Møddingstedet. Omkring Gaardens Bygninger er der en god og frodig Plantning, og N. for Hovedb. strækker sig den store, smukt anlagte Have. Skoven er en Part af Ravnholt Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg.

Pedersminde, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Claudius Olesen*, som købte Gaarden 1. Juni 1910, er født i Solbjerg 8. Novbr. 1884 og gift med *Kirstine Marie Nielsen*, født paa Ejendommen 1. Juni 1889.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Ravnholt. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60½ Td. Ld., deraf Ager 53, Eng 3, Skov 3½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 34 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Roer, Byg, Staldfoder, Vintersæd, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs, og 19 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Udlægshavre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 28 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste og 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 110 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb, da der malkefedes en Del.

Pedersminde laa oprindelig inde i Ravnholt By og var da noget mindre af Areal. 1848 overtoges Gaarden imidlertid af Niels Pedersen efter dennes Moder, Maren Nielsdatter, Enke efter Peder Rasmussen, som havde købt Gaarden fri fra Fæste under Constantinsborg Gods, og Niels Pedersen dels solgte og dels købte Jord, saa at Ejendommens Marker fik en god og afrundet Form, hvorefter han i 1853 udflyttede Gaarden paa dens Mark V. for Ravnholt By og Aarhus-Horsens Landevej. Af Niels Pedersens Bygninger staa nu kun den v. Længe af Egebindingsværk med Straatag tilbage, medens

hans Søn, Sognefoged Søren Peder Nielsen, der overtog Gaarden 1877, efterhaanden har nedbrudt de øvrige Bygninger og opført nye i deres Sted. Den nuværende Hovedb. er

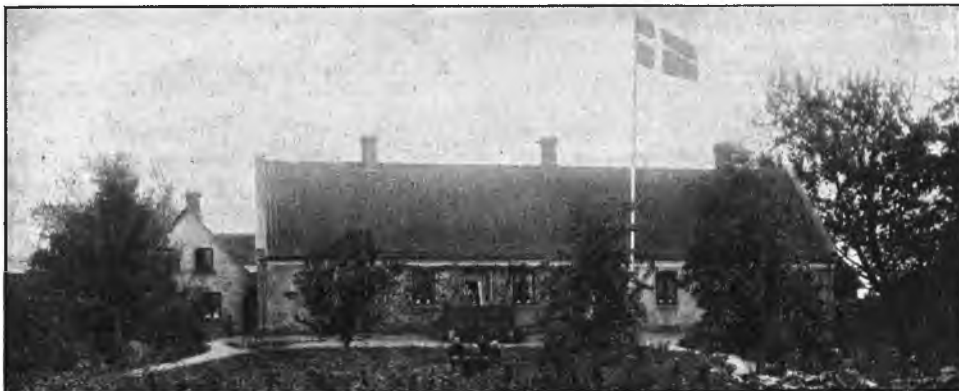

Pedersminde.

i Grundmur med 2 Fags Kvist imod S., tækket med Skifer, opført i 1888. Avlsb. er dels i Grundmur, dels i Egebindingværk. Gaarden ligger hyggeligt omgivet af en smuk Have og Plantning og gør et meget solidt og velholdt Indtryk.

Ravnholt Vestergaard, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Knudsen Pedersen*, som købte Gaarden i Novbr. 1895 efter at have bestyret Ejendommen for sin Moder siden 1884, da hun blev Enke anden Gang. P. Knudsen Pedersen er født paa Ejendommen 4. Decbr. 1865 og gift med *Benedicte Poulsen*, født i Testrup 19. Oktbr. 1871.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Ravnholt. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1 $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 12,650 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng $\frac{1}{2}$, Skov 5, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$ samt Veje 2. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en

Ravnholt Vestergaard.

8 Marksdrift og 14 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift. Desuden henligger en Toft paa 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. inde ved Ravnholt By og 4 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. ude ved Skoven i vedvarende Græs, indhegnet til Ungkreaturene. Jordens Bonitet er i den store Deling god Lermuld paa Lerunderlag, i den mindre Deling af noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 5 Heste samt 1 Plag og 1 Føl. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ravnholt Vestergaard var oprindelig Fæstegaard under Constantinsborg Gods, men i Henhold til Skøde af 25. Juni 1799, som endnu opbevares paa Gaarden, købte den nuværende Ejers Bedstefader, Peder Sørensen, i dette Aar Ejendommen fri af General-krigskommissær Hans Frederik Fædder-Carisius. Peder Sørensen havde i Henhold til et Dokument, som ligeledes er i den nuværende Ejers Besiddelse, allerede 1798 overtaget Gaardens Drift efter sin Fader, Søren Knudsen, der da gik paa Aftægt. 1837 overlod Peder Sørensen Ejendommen til sin Søn, Knud Pedersen, den nuværende Ejers Fader, som drev den, til han 1873 ved sin Død efterlod den til sin Enke. Gaardens Bygninger ligger endnu paa deres gamle Plads i v. Side af Ravnholt By, men i Slutningen af 1850erne og Begyndelsen af 60erne blev Bygningerne ombyggede. Hovedb. er af Grundmur. Siden den nuværende Ejer i 80erne blev Leder af Gaardens Drift, har Kvægbesætningen været Genstand for ganske særlig Omhu og planmæssig Avl, og den har gennem Aarene hjemført en Mængde Præmier og Anerkendelser fra Dyrskuerne, ligesom der er solgt et stort Antal Tillægsdyr fra den. Den bekendte Foreningstyr »Stautrup Gerber« stod i c. 10 Aar opstaldet paa Ejendommen og har bidraget meget til at præge den værdifulde Besætning. Gaardens Skov er en Part af Ravnholt Skov; Bevoksningen bestaar hovedsagelig af Bøg.

Lundbakgaard, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Mads Pedersen*, som købte Gaarden 25. Juli 1893, er født i Maarslet 13. Decbr. 1864 og gift med *Ane Knudsen Pedersen*, født i Ravnholt 8. Oktbr. 1867.

Lundbakgaard.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Ravnholt. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 51 Tdr. Ld., deraf Ager 45¼, Eng 1½, Mose ¾, Have og Gaardsplads 1½, Veje og Mergelgrave 2. Af Agermarken drives 3¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift; 10 Tdr. Ld., som først er tilkøbt i 1910, er endnu ikke bragt under regelmæssigt Sædskifte; 1 Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er nærmest lidt let Muldjord paa for Størstedelen Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 4 Heste, 1 Plag samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes 42 Fedesvin. Kvægbesætningen, der for Øjeblikket dels er af sortbroget, dels af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lundbakgaard har rimeligvis i sin Tid, ligesom det øvrige Tiset Sogn, været Fæste under Constantinsborg, men blev, formentlig omkring 1800, købt til fri Ejendom. Den nuværende Ejer har købt af Martin Jakobsen, som 1888 havde købt af Niels Eskesen, hvis Formand var Claus Pedersen, der i 1850erne flyttede Gaarden ud fra Ravnholt By. Af Claus Pedersens Bygninger staar nu kun tilbage Laden og den v. Længe, begge af Bindingsværk med Straatage. Derimod er Hovedb. og den ø. Længe opført i 1896, begge i Grundmur og med Paptage, den sidste med høj, muret Trimpel. Ø. for den egentlige Gaardplan ligger Svinestald, Roehus, Gødningshus og Ajlbeholder. Af Kvægbesætningen hører den sortbrogede Del til en gammel Stamme, som har været paa Gaarden gennem mange Aar. Kun forskellige Uheld er Skyld i, at man midlertidig har indkøbt nogle røde Køer. Den sortbrogede Besætning har i Tidens Løb ofte været fremstillet paa jyske Dyrskuer og hjembragt mange Præmier derfra. Til Ejendommen hører endvidere Skov, som er fraliggende mod N. i Ravnholt Skov; Bestanden er væsentligst Bøg.

Søndermarken, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Hasselager, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Christensen*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1894, er født i Halling ved Randers 20. Juli 1863 og gift med *Sofie Rasmussen*, født i Sabro 5. Maj 1875.

Matr.-Nr. 19a m. fl. af Ingerslev. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 73 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 6, Mose ½, Skov 6, Have og Gaardsplads 1½ samt Veje 2. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Rug efter tildels benyttet Brak og 2 Rodfrugtmarker, og 12 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak og Vintersæd, men med 2 Roemarker. Jordens Bonitet er i den store Deling lerblandet Muld paa Lerunderlag, i den mindre Deling af mere let, sandblandet Beskaffenhed. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Søndermarken.

Søndermarken overtog J. Christensen med sin første Hustru, som var Plejedatter af den tidligere Ejer, Rasmus Sørensen med Tilnavnet Bødker, der havde overtaget Ejendommen 1849 efter sin Moder. Gaarden har været i R. Sørensens Slægts Besiddelse gennem mange Aar og Slægtled. Gaardens Bygninger laa oprindeligt inde i Ingerslev By, men udflyttedes 1800. Af disse Bygninger staa dog nu kun Hovedb., en straatækt Egebindingsværksbygning, tilbage, medens alle Avlsb. er ombyggede i 1895 i Grundmur; Avlsb. er særlig store og rummelige, smukke Bygninger. Alle Gaardens Maskiner drives ved fastliggende Benzin-Petroleumsmotor. Det er Ejeren Hensigt ogsaa at indrette Gaardens Vandtilførsel, baseret paa Motordriften, saa der kan føres Ledninger rundt i alle Bygningerne. Den nuværende Ejer har gjort et meget stort Kultiveringsarbejde paa Ejendommen, merglet og drænet den og brudt en Mængde Sten. Gaardens Skov er beliggende dels i Thingskoven, dels i Pisselaget og bestaar af Bøg, Ask og Gran. De 4½ Td. Ld. er Fredskov. Engen bestaar væsentligst af kultiveret Mose, paa hvilken der er kørt Sand, og som giver store og værdifulde Høafgrøder.

Pedersminde, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Maarslet, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Mikkelsen*, som overtog Gaarden 1. Juni 1908, er født paa Ejendommen 5. Novbr. 1876.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Tander. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 15,300 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Mose 2, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Helbrak, Vintersæd, Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa dels Ler-, dels Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 19 Malkekøer foruden 5 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg.

Pedersminde købtes 1852 af Niels Christian Pedersen Møller fra Fregerslev ved Auktion efter Niels Thøger Sørensen, der havde været Ejer af Gaarden siden 1841. Møller solgte 1875 Ejendommen til Morten Andersen fra Fløjstrup, af hvem den nuværende Ejers Fader, Hans Mikkelsen, Aaret efter erhvervede Gaarden ved Mage-skifte. Gaarden laa tidligere inde i Tander By, men udflyttedes 1857 paa dens nuværende Plads tæt S. for Vejen fra Tander til Mustrup. Hovedb. er af Grundmur med Skifertag. Laden er ligeledes af Grundmur, medens begge Staldlængerne er opførte af Kampestenmure. Alle Avlsb. bærer Straatage. Ø. for den egentlige Gaardplan er 1910 opført en Svinestald i Grundmur med Paptag. Fraliggende i Mosen er en Arbejderbolig af Kampestenmur med Paptag. Skoven ligger NV. for Gaarden; dens Bestand er væsentligst Bøg med enkelte isprængte Ege.

Mustrupgaard, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Maarslet, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Carl Jensen*, som overtog Gaarden 1. Juli 1891, er født paa Ejendommen 27. Maj 1862 og gift med *Maren Nielsen*, født i Pederstrup 4. April 1861.

Mustrupgaard.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Mustrup. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 16,400 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Roer, Byg, Brak, Vintersæd, Blandsæd, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er stærk Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mustrupgaard ejedes i Begyndelsen af forrige Aarhundrede af Jens Christensen, der døde 1844 og hvis Enke, Ane Seiersdatter, derefter 1845 for 3,300 Rbd. skødede den til sin Svigersøn, Rasmus Olesen Kaa af Blegind, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Han overlevedes af sin anden Hustru, Johanne Jensdatter, som derefter 1852 blev gift med den nuværende Ejers Fader, Niels Jensen af Hørning. Gaardens Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur, alle med Straatage; Hovedb. byggedes 1866 i Grundmur med Tegltag. Ø. for den egentlige Gaardplan ligger et Materialhus og en Svinestald, begge af Grundmur med Paptag; i 1896 byggedes en Spaanlade. Mustrupgaard ligger højt og frit med vid Udsigt mod S. Mod V. ved Indkørslen til Gaarden er i Begyndelsen af 1870erne anlagt en smuk Plantage, væsentligst af Ahorn, Elm og Birk.

Damsminde, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Maarslet, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peter*

Dam Nielsen, som købte Gaarden 6. Novbr. 1891, er født i Hørning 30. Jan. 1844 og gift med *Ane Rasmussen*, født paa Ejendommen 15. Aug. 1858.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Mustrup. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 1 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,575 Kr., for Avlsb. 12,950 Kr.; desuden for et Aftægthus 2,900 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Mose $\frac{1}{2}$, Plantage $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1, Veje, Mergelgrave o.s.v. 2. Gaarden er fra 1. Maj 1912 bortforpagtet til Ejerens Svigersøn, *Jens Jensen*. Af Agermarken drives 59 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Roer og lidt Helbrak, Byg og Hvede, Rug og Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs; 1 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Muldjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 21 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 69 Fedesvin. Kvægbesætningen, der væsentligst er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

D a m s m i n d e købtes ved Auktion 1818 af Rasmus Mortensen, som allerede Aaret efter skødede den til *Jens Rasmussen* fra Drammelstrup, hvis Svigersøn, Rasmus Sørensen fra Tander, fik Skøde paa Ejendommen 1851. Efter hans Død ægtede hans Enke 1864 *Anders Sørensen* fra Solbjerg, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden ligger meget højt og frit med vid Udsigt mod S. Hovedb. er opført dels i Bindingsværk, dels i Grundmur; den er tækket med Straa. Af Avlsb. er den ene Længe af Bindingsværk, medens de øvrige er af Grundmur. Uden for den egentlige Gaardplan ligger mod Ø. en Aftægtsbolig af Grundmur med Paptag og mod V. et Maskinhus. Endelig findes i Plantagen et grundmuret Hønsehus med Paptag. Haven strækker sig mod N. og fortættes mod V. i Plantagen, der væsentligst bestaar af Ahorn, Elm og Birk.

Enkefru Katrine Paasgaards Gaard, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Katrine Paasgaard*, født *Thomsen*, som overtog Gaarden 23. Aug. 1911 efter sin Mands Død, er født i Solbjerg 21. Oktbr. 1875.

Enkefru Katrine Paasgaards Gaard.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Solbjerg. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,300 Kr., for Avlsb. 15,800 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager $55\frac{1}{2}$, Eng 5, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Rasmus Rasmussen*. Af Agermarken drives $54\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer og Staldfoder, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Byg, Roer, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs; 1 Td. Ld. henligger i vedvarende Græs som Toft ved Gaarden. Jordens Bonitet er Muldjord dels paa Lerunderlag, dels paa Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaardens ældst kendte Ejer, *Søren Nielsen*, efterlod den ved sin Død til sin Enke, *Anne Cathrine Andersdatter*, hvis Adkomst til Ejendommen blev tinglæst 21. Jan. 1860. Hun skødede 1872 Gaarden til sin Søn, *Thomas Sørensen*, den nuværende Ejerindes Fader,

som atter 1902 overdrog den til sin Svigersøn, Peder Pedersen Paasgaard, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaarden laa tidligere inde i Gl. Solbjerg By nede ved Solbjerg Sø, men udflyttedes i 1874 paa dens Mark Ø. for Aarhus-Horsens Landevej. Alle Gaardens Bygninger er grundmurede, Hovedb. med Paptag, Avlsb. med Straatage, og gør et meget velholdt og pynteligt Indtryk. Tværs over Gaardspladsen er opført en Kampestensmur med Cementdække. Engen er fraliggende nede ved Solbjerg Sø.

Lundbjerggaard, Tiset Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Knud Peter Sørensen*, som købte Gaarden 1. April 1901, er født i Ravnholt 25. Septbr. 1875 og gift med *Marie Kirstine Olesen*, født paa Ejendommen 7. Marts 1878.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Solbjerg. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,600 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 55½, Eng 2½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 50½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift, 2 Tdr. Ld. er udlagt med Lucerne, og 3 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs til Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa dels Ler-, dels Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste, 5 Plage og Føl samt 4 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lundbjerggaard's ældst kendte Ejer hed Mikkel Jensen, og hans Enke giftede sig senere med Jens Christensen fra Onsted, hvis anden Hustru, Mette Marie Clausdatter, efter hans Død ægtede Rasmus Petersen fra Hvolbæk, der saaledes 1835 blev Ejer af Gaarden. Han skødede den igen 1872 til sin Brodersøn, den nuværende Ejers Svigerfader, Jacob Peder Olesen fra Vitved. Endnu opbevares paa Gaarden forskelligt gammelt Arvesølv, blandt andet et stort Sølvbæger, der bærer forskellige Navne og Aarstal fra Slægtens og Gaardens Historie og synes at have tilhørt Mikkel Jensens Forældre, ligesom et Par Sølvskeer fra 1737, som formentlig skriver sig fra deres Bryllup. Gaarden laa oprindelig inde i Gl. Solbjerg By nede ved Solbjerg Sø, men udflyttedes 1877. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. med Stentag, Avlsb. med Straatage. I Sommeren 1912 agtes opført en Fodermesterbolig V. for Gaarden ved Indkørselsalléen. Gaardens Kvægbesætning har gennem mange Aar været Genstand for omhyggelig Ledelse og har hjembragt en Mængde Præmier fra store jyske Skuer, ligesom der fra den er solgt adskillige Tyre til Kvægavlsforeninger. Ogsaa Hestebesætningen er meget værdifuld; en Hoppe tog Ærespræmie paa Dyrskuet i Aarhus i 1911.

Fredenslund, Tiset Sogn. Postforb.: Hørning og St.: Tranbjerg, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anders Peter Sørensen Fredenslund*, som overtog Gaarden 1. Juli 1903, er født paa Ejendommen 29. Juni 1879 og gift med *Sofie Cecilie Sørensen*, født i Solbjerg 21. April 1877.

Fredenslund.

Matr.-Nr. 9b m. fl. af Solbjerg. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2¾ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,300 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng 2½, Skov 2½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Roer, Byg, Roer, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb

Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 13 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fredenslund var ved Begyndelsen af forrige Aarhundrede, da den købtes af Søren Rasmussen fra Astrup, kun en lille Ejendom paa c. 10 Tdr. Ld., men efterhaanden er der tilkøbt en Del Jord. Efter Rasmussens Død i 1843 giftede hans Enke sig 1846 med Anders Sørensen fra Birkegaard i Hasselager, hvis Søn, Søren Andersen, efter hans Død i 1881 overtog Gaarden. Efter hans Død 1888 overtog hans Enke, Ane Catrine Clausen, Ejendommen, som hun senere skødede til sin Søn, den nuværende Ejer. Hovedb. og den n. Staldlænge er af Bindingsværk. De øvrige Bygninger er af Grundmur. Laden er tækket med Cementsten, de andre Bygninger med Straa. Engen ligger langs den s. Side af Marken; den kan overrisles og bærer derfor store og gode Afgrøder. Skoven er fraliggende mod N. i Ravnholt Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg med Underskov af Hassel. Fredenslund ligger højt og frit. Fra dens Marker haves en vid Udsigt mod S. og V. over Solbjerg Sø og det omliggende Landskab.

Testrup Søndergaard, Maarslet Sogn. Postforb. og St.: Maarslet, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Jensen*, som købte Gaarden 31. Decbr. 1903, er født paa Testrup Enggaard 22. April 1851 og gift med *Marie Kirstine Rasmussen Bak*, født i Ingerslev 22. Decbr. 1862.

Testrup Søndergaard.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Testrup. Hartkorn 7 Tdr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,700 Kr., for Avlsb. 14,800 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng $1\frac{1}{2}$, Mose 2, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$ samt Veje 1. Af Agermarken drives 57 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Grønjordshavre, Helbrak, Hvede, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs indhegnet til Ungkreaturerne. Jordens Bonitet er af noget forskellig Beskaffenhed, dels Lermuld, dels Sandmuld. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Testrup Søndergaard ejedes omkring Midten af forrige Aarhundrede af den nuværende Ejers Farbroder, Niels Thomsen, der havde erhvervet sig Fæstet ved Giftermaal, og som i 1850erne, samtidig med de øvrige Bymænd i Testrup, købte sin Gaard til fri Ejendom fra Baroniet Wilhelmsborg. 1866 overtog hans Søn, Thomas Nielsen, Gaarden efter ham, og af denne har den nuværende Ejer købt. Gaardens Bygninger laa tidligere inde i Testrup By, men i 1856 udflyttedes de midt paa Marken tæt SV. for Testrup. Af disse er Hovedb. af Grundmur, Avlsb. af Kampestensmure, alle tækkede med Straa. N. og V. for Bygningerne ligger en Plantning paa c. $\frac{3}{4}$ Td. Ld., som Thomas Nielsen har plantet i 1870erne, og som i høj Grad tjener Gaarden til Læ og Pryd. Engen er en Overrislingseng og giver store og gode Høafgrøder.

Damgaard, Maarslet Sogn. Postforb. og St.: Maarslet, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jacob Peter Hansen*, som overtog Gaarden 1. April 1893, er født i Tander 7. Febr. 1872 og gift med *Ane Barbara Rasmussen*, født paa Ejendommen 23. Marts 1870.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Testrup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms-skyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,250 Kr., for Avlsb. 10,300 Kr. Gaardens samlede Areal $52\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $49\frac{1}{2}$, Mose 1, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 5 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Damgaard.

Damgaard har i sin Tid været Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg, men købtes til fri Ejendom ved Midten af forrige Aarhundrede. Den sidste Fæster var Mikkel Ovesen, hvis Datter, Barbara Mikkelsdatter, ved Giftermaal bragte Gaarden til Rasmus Jensen 1851. Han døde 1890, hvorefter hans Enke, Maren Sørensen, drev Gaarden, indtil hun afstod den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger i den ø. Side af Testrup By, tæt S. for Vejen til Maarslet. Hovedb. er opført 1900 af Grundmur og tækket med Spaan. Af Grundmur med Paptag er Kostalden, der er bygget 1895, medens Laden, som er af Kampesten, er opført sidst i 1850'erne, og den v. Længe, der er af Bindingsværk mod Gaardsiden, Kampestensmur mod Udsiden, er opført c. 1862. Begge de sidstnævnte Bygninger er tækkede med Straa. Ø. for den egentlige Gaardplan ligger et grundmuret Brændselshus, tækket med Pap. Skoven er en Part af Fællesskoven »Testrup Buske«; dens Bestand er væsentlig Eg og El med Underskov af Hassel.

Obstrup Birkegaard, Maarslet Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. $2\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Hansen Birkegaard*, som købte Gaarden 28. Juni 1882, er født paa Ejendommen 26. Maj 1853 og gift med *Petrea Sørensen*. født i Skaade 26. Maj 1867.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Obstrupgaarde. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. Ejendoms-skyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for et Aftægtshus 2,800 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift med Hvide efter Halvbrak, Roer, Byg, Havre, Roer, Byg, Udlæghavre og $2\frac{1}{2}$ aars Græs; 9 Tdr. Ld. har henligget i vedvarende Græs til Indhegning, og 2 Tdr. Ld. moseagtig Jord er drevet for sig. Jordens Bonitet er overvejende god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Obstrup Birkegaard var indtil 1855 Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg, men blev da købt til fri Ejendom af den nuværende Ejers Fader, Hans Peter Poulsen, som 1851 havde overtaget Fæstet efter sin Svigerfader, Peder Rasmussen. Endnu opbevares paa Gaarden Baron Guldencrones Kvittring for Købesummen, der var 3,900 Rbd. I 1860—61 ombyggede H. P. Poulsen Gaardens Bygninger, idet han opførte en Hovedb. af Grundmur, en Lade af Kampesten og 2 Staldlænger af Ege-

bindingsværk. Kostalden er imidlertid af den nuværende Ejer i Midten af 1890erne bleven nedrevet og genopført i Grundmur, ligesom han efterhaanden har afløst de gamle Straatage med nye Tage af Spaan og Pap. Aftægtshuset, som ligger Ø. for den egentlige

Obstrup Birkegaard.

Gaardplan, er ligeledes af Grundmur. Desuden har den nuværende Ejer opført et Maskinhus og en Vognport samt et Roehus. Tværs over Gaardspladsen er opført en Mur.

A. M. Borgbjergs Gaard, Maarslet Sogn. Postforb. og St.: Tranbjerg, hvortil c. 2½ Km. Tlf. 2 over Maarslet Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anton Marius Borgbjerg*, som arvede Gaarden 7. Juli 1902, er født paa Borgbjerg i Blegind 8. Oktbr. 1876 og gift med *Barbara Johanne Rasmussen*, født i Thingskoven 5. Marts 1877.

A. M. Borgbjergs Gaard.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Obstrupgaarde. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Alb. Ejendomsskyld 51,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 15,400 Kr.; desuden et fraliggende Fodermesterhus 3,400 Kr. og Stuehuset paa en tilkøbt Gaard 3,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Mose 3 Skpr., Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Grønjordshavre, Roer, Byg, Roer og Staldfoder, Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. I vedvarende Græs henligger c. 3 Tdr. Ld. Jordens Bonitet er overvejende god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer,

2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 200 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da Størsteparten af Kreaturerne malkefedes.

Gaarden er gennem mange Slægtled gaaet i Arv i samme Familie. Den var oprindelig Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg, men blev 1852 af den nuværende Ejers Bedstefader, Rasmus Sørensen, købt til fri Ejendom for 3,137 Rbd. 4 Skilling. R. Sørensen havde allerede 1821 taget Fæstet i Arv efter sin Fader, Søren Rasmussen, og var en for sin Tid overordentlig driftig Mand, der navnlig vandt sig et Navn paa Egnen som Studefeder og Studehandler. Hans Enke, Barbara Ovesdatter, overdrog i 1865 Ejendommen til sin Søn, Ove Rasmussen, som derefter ejede den, indtil den blev overdraget til den nuværende Ejer. Han opbyggede efterhaanden Gaarden af nyt, Hovedb. i 1873 og Laden og ø. Længe i 1881. Hovedb. er af Grundmur med Paptag; Avlsb. er dels af Kampestensgrundmur, dels af Bindingsværk. Alle Bygningerne gør et meget solidt og velholdt Indtryk og ligger, hyggeligt omgivne af Have og Plantninger, bekvemt for sine Jorder. Ejendommen, som i 1865 blev delt, idet der fra Fædrengaarden fraskiltes en Del Jord til en Broder af Ove Rasmussen, er nu atter bragt op paa sin oprindelige Størrelse, idet der i 1909 er tilkøbt en af Gaardene i Testrup og lagt dens Jorder sammen med Hovedparcellen.

Højballegaard, Maarslet Sogn. Postforb.: Tranbjerg, og St.: Maarslet, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Sørensen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1905, er født i Skaade 14. Aug. 1859 og gift med *Tomine Friis*, født paa Ejendommen 28. April 1867.

Højballegaard.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Højballe. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Grønjordshavre, $\frac{2}{3}$ Helbrak $\frac{1}{3}$ Roer, $\frac{2}{3}$ Vintersæd $\frac{1}{3}$ Staldfoder, Byg, Roer, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Havre, Udlægshavre og 2aars Græs; c. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. henligger som Toft. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Plag samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højballegaard blev oprettet 1798 af en Udmark, der hørte under Baroniet Wilhelmsborgs Avlsgaard, og samtidig givet i Fæste til Anders Thomsen og Birthe Sørensdatter, der havde tjent paa Wilhelmsborg som Ladefoged og Mejerske, men som nu holdt Bryllup og bosatte sig paa Gaarden. Af dem overlevede Birthe Sørensdatter sin Mand og afstod Gaarden til sin Søn, Thomas Andersen, som fik sit Fæstebrev 1831. Han var gennem mange Aar Sognefoged og købte 1851 Højballegaard til fri Ejendom

for 2,579 Rbd. 2 Mark. 1866 skødede han Gaarden til sin Svigersøn, senere Sognefoged og Sogneraadformand Niels Christensen Friis, den nuværende Ejers Svigerfader. Hovedb. er meget anselig og rummer 22 Værelser, den er opført af Grundmur med Tegltag over en høj Kælder af Granit. Den bærer ud mod Haven en stor og smuk Altan. Laden er opført af Kampestensmur, medens begge Sidelængerne er af Bindingsværk. Alle Avlsb. bærer Straatage. Paa Højballegaard hænger endnu et gammelt Vægur, som Gaardens første Ejere fik med som Gave fra Wilhelmsborg, da de 1798 satte Bo i deres ny Hjem.

Nygaard, Maarslet Sogn. Postforb. og St.: Maarslet, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jørgen Peder Rasmussen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1886, er født i Maarslet 23. April 1861 og gift med *Kirsten Marie Nygaard*, født paa Ejendommen 4. Maj 1866.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Langballe. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,400 Kr. Gaardens samlede Areal 51 Tdr. Ld., deraf Ager 41, Eng 6½, Skov 1½, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 9 Tdr. Ld., som er længst bortliggende, drives for sig uden noget egentligt Sædskifte. Jordens Bonitet er noget uensartet, dog overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden c. 5 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Nygaard.

Nygaard har i sin Tid været Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg, men købtes til fri Ejendom af Laurs Pedersen Nygaard, som 1831 havde taget Gaarden i Fæste efter sin Fader, Peder Nielsen Nygaard. Laurs Nygaard skødede den atter 1863 til sin Søn, Peder Laursen Nygaard, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden er beliggende i den v. Side af Langballe By. Hovedb. er opført 1890 af Grundmur med Tegltag. Den s. og v. Staldlænge er af Grundmur, medens Laden er af Bindingsværk; alle Avlsb. bærer Straatage. I 1911 er V. for den egentlige Gaardplan opført en Bræddelade med Tag af Bølgeblik. Af Engen kan c. Halvparten overrisles. Skovens Bestand er dels Bøg, dels Eg og El med Underskov af Hassel. Nygaard ligger meget smukt, omgivet af en stor og velholdt Have, og gør med sine solide Bygninger et meget tiltalende Indtryk. Den omgivende Egn er frodig og skovrig med vid Udsigt over det afvekslende Landskab.

Beder Præstegaard, Beder Sogn. Postforb. og St.: Beder, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Beneficiarius: Sognepræst *Anker Friis*, som tiltraadte Kaldet 22. Jan. 1903, er født 10. Decbr. 1859 i Horsbyg v. Aabenraa og gift med *Ellen Margrethe Ludvigsen*, født 11. Decbr. 1863 i Kerteminde.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Beder. Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,500 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal c. 95½ Td. Ld., deraf Ager 80, Skov 13½, Have og Gaardsplads c. 2. Gaarden er indtil 1. April 1914 bortforpagtet til Gaardejerne *Frands Rasmussen* og *Jacob Fogh* i Beder. Agermarken drives i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, muldet Jord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 4 Heste samt 2 Plag og Føl. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Svin holdes ikke.

Præstegaardens Bygninger er, med Undtagelse af Kostalden, der er af Grundmur og 24 Aar gl., Egebindingsværk og gamle, men stærke og i god Stand; Laden er fra 1793, Hovedb. og de 2 Sidebygninger er noget ældre. Kostalden er en Vinkel-Tilbygning. Halvdelen af den v. Sidebygning benyttes til Bestyrerbolig og Konfirmandstue, Resten til Hestestald og Vognport. Haven er god og smuk; den og Gaarden er omgivet af store Asketræer og Bøge. Ved Gaarden ligger Kirken. Fra Gaarden haves en smuk Udsigt.

Christiansgaard, Beder Sogn. Postforb. og St.: Beder, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Marie Rasmussen*, som overtog Gaarden i Decbr. 1911 efter sin Mands Død, er født 21. Novbr. 1884.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Beder. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste og 1 Føl. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Christiansgaard ejedes tidligere af afdøde Folketingsmand Christiansen, af hvis Dødsbo den nuværende Ejerindes afdøde Mand købte Gaarden 1911, faa Maaneder før sin Død. Gaardens Bygninger ligger midt i Beder By tæt ved Mejeriet. Hovedb. er opført 1853 af Grundmur med Tegtag. Laden er af Kampestensmure, medens den n. Længe er i Grundmur og den s. Længe af Egebindingsværk. Alle Avlsb. er tækkede med Straa. Tværs over Gaardspladsen er opført en c. 1½ M. høj Mur, dækket med Tegl, som skiller Pladsen foran Hovedb. fra den øvrige Gaard.

J. P. Rasmussen's Gaard, Beder Sogn. Postforb. og St.: Beder, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 14½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Peter Rasmussen*, som arvede Gaarden 12. Jan. 1886, er født paa Ejendommen 19. Septbr. 1850 og gift med *Mariane Nielsen*, født i Kysing 29. Juli 1856.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Overfløjstrup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 16,100 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng 2, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 33 Tdr. Ld. V. for Gaarden i en 8 Marksdrift, og 14 Tdr. Ld. Ø. for Gaarden i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er i den største Deling hovedsagelig Lermuld paa Lerunderlag, i den mindre Deling af mere uensartet Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejendommen har været i samme Families Besiddelse i mere end 100 Aar, først som Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg, men siden 1851 som Selvejergaard, idet den nuværende Ejers Fader, Rasmus Pedersen, da købte den til fri Ejendom for 2,598 Rbd. Han havde overtaget Gaarden i Fæste 1843 efter sin Fader, Peder Rasmussen, som formentlig tiltraadte Fæstet i 1802. Gaardens Bygninger ligger midt i Overfløjstrup By. Hovedb., af Egebindingsværk med Straatag, menes at være mere end 100 Aar gammel. Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur. Paa Gaarden findes en meget værdifuld Kvægbesætning, der ofte ved enkelte Individier eller Samlinger har været repræsenteret paa Dyrskuerne og der modtaget Præmier og Anerkendelser; bl. a. tog en Samling Malkekøer Ærespræmie paa de jyske Landboforeningers Jubilæumsskue i 1897. Fra Besætningen er i Aarenes Løb solgt en Del Avlsdyr, bl. a. flere Tyre til Kvægavlsfor-

eninger. Besætningen deltog i den jyske Konkurrence mellem hele Kvæghold fra 1905—07.

S. Jensen's Gaard, Beder Sogn. Postforb. og St.: Beder, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Jensen*, som købte Gaarden 1. April 1894, er født paa Ejendommen 8. Oktbr. 1860 og gift med *Johanne Rasmussen*, født i Alume i Græsted Sogn 17. Juni 1868.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Overfløjstrup. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal udgør 65½ Td. Ld., deraf Ager 61, Eng og Mose 2, Skov 2, Have og Gaardsplads ½. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. V. for Gaarden i en 8 Marksdrift; 6 Tdr. Ld. længst mod V. og 20 Tdr. Ld. Ø. for Gaarden drives hver for sig i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er i den v. Mark god Lermuld paa Lerunderlag, medens den ø. Mark er af noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejendommen er formentlig i mere end 200 Aar gaaet i Arv i den nuværende Ejers Slægt, tidligere som Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg, men siden 1850erne som Selvejergaard, idet den nuværende Ejers Fader, Jens Jensen, ved denne Tid købte den til fri Ejendom. 1875 overlod han den til sin ældste Søn, Jens Peter Jensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaardens Bygninger ligger endnu paa deres oprindelige Plads i den s. Side af Overfløjstrup By. Hovedb., der er af Egebindingsværk, er sikkert meget gammel; en Bjælke i Bryggerstet bærer indskaaet I. R. S. K. I. D. 1828. (Forbogsstaverne af den nuværende Ejers Bedsteforældres Navne). Avlsb. er dels af Egebindingsværk, dels af Grundmur. V. for den egentlige Gaardplan ligger en Stublade. Alle Gaardens Bygninger er tækkede med Straa. Gaardens Jorder mod V. er jævne og flade, medens Jorderne mod Ø., som tidligere var delvis kratbevoksede, og hvor endnu Skoven findes, har en mere bakket Overflade. Her findes et Højdepunkt, Kobjerg, fra hvilket der er en storslaaet Udsigt over Havet til Mols, Helgenæs, Tunø og Samsø.

Enkefru Bertha Jacobsen's Gaard. Beder Sogn. Postforb. og St.: Beder, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Enkefru Bertha Jacobsen*, født *Rasmussen*, som overtog Gaarden i April 1907 efter sin Mands Død, er født i Malling 1. Febr. 1857.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Overfløjstrup. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Mose 6, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved hendes Søn, *Martin Jacobsen*, som er født paa Ejendommen 8. April 1886. Af Agermarken drives 18 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 17½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift og 14 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 13 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg. Dens ældst kendte Fæster var Jacob Nielsen fra Starup, som 1826 overtog Fæstet efter at være bleven gift med den tidligere Fæsters Datter, Maren Jensdatter. Han døde 1857, hvorefter hans Enke drev Gaarden til sin Død i 1870. Efter hende overtoges den af en af hendes Sønner, den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Jens Peter Jacobsen, som 1885 købte Gaarden til fri Ejendom. Gaardens nuværende Bygninger er alle opførte i Aarene 1885/86 i Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Straa. Uden for den egentlige Gaardplan ligger en Svinestald af Kampestensmure med Paptag, og inde paa Gaardspladsen findes et mindre, grundmuret, paptækket Hus til Petroleumsmotoren, ved hvilken Gaardens faste Maskiner drives. Gaarden ligger i den n. Side af Overfløjstrup By og gør med sine smukke, velholdte Bygninger et stateligt og tiltalende Indtryk. Skoven er fraliggende mod N. og støder op til Baroniet Wilhelmsborgs Skove; dens Bestand er væsentligst Ask og El med Underskov af Hassel.

Enkefru Kirsten Christiansens Gaard, Beder Sogn. Postforb. og St.: Beder, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus.

Nuværende Ejer: Enkefru *Kirsten M. Christiansen*, som overtog Gaarden i Maj 1906, er født paa Ejendommen 16. April 1842.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Overfløjstrup. Hartkorn 6 Tdr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager $51\frac{1}{2}$, Skov 7, Have, Toft og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Christian Rasmussen*, som er født i Brylle 1. Aug. 1878. Agermarken drives i en Øster- og Vestermark, begge i samme 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Roer, Byg, Rug, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 4 Heste samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Enkefru Kirsten Christiansens Gaard.

Gaardens ældst kendte Fæster var Niels Sørensen, som 1833 overlod Fæstet til sin Søn, Søren Nielsen, der omkring ved Midten af Aarhundredet købte Gaarden til fri Ejendom fra Baroniet Wilhelmsborg. Han solgte atter 1868 Gaarden til sin Svigersøn, den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Hans Buchardt Christiansen. Af Gaardens Bygninger er den smukke Hovedb., af Grundmur med høj, cementeret Sokkel, opført 1854, medens Staldbygningen er opført 1887 i Grundmur. Begge Sidelængerne er af Egebindingsværk. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Uden for den egentlige Gaardplan ligger en Mejeribygning og et Brændselshus. Inde paa Gaardspladsen staar foran Hovedb. en Række smukke Lindetræer, som i Forening med Haven og den øvrige Plantning giver Gaarden et hyggeligt og tiltalende Præg. Skoven er fraliggende mod Ø. nede ved Stranden; dens Bestand er væsentligst Bøg.

Lundshøjgaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. $14\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Laurs Jacobsen*, som overtog Gaarden 20. Decbr. 1895, er født i Langballe 22. Mai 1858 og gift med *Birthe Marie Nielsen*, født paa Ejendommen 23. Marts 1861.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Malling. Hartkorn 5 Tdr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager $48\frac{1}{4}$, Mose $\frac{1}{4}$, Skov $2\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives $20\frac{3}{4}$ og 12 Tdr. Ld. i to 6 Marksdrifter; $10\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 4 Marksdrift; $1\frac{1}{2}$ Td. Ld. dyrkes med Lucerne og $2\frac{1}{2}$ Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er i de to 6 Marksdrifter god

Muld paa Lerunderlag, i den lille Drift af noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lundshøjgaard.

Lundshøjgaard har i længst forsvunden Tid været Præstegaard til Malling Kirke, men da senere Malling og Beder blev slaaet sammen til eet Pastorat med Bolig for Præsten i Beder, overgik Lundshøjgaard som Fæstegaard under Aarhus Catedralskole, idet den dog vedblev at være en Slags »Annexgaard«, hvor den Beder Præst havde sit Tilhold, naar han om Søndagen kom til Malling for at prædike. Gaardens ældst kendte Fæster, Hans Olesen, fik Fæstebrev 1787. Hans Enke, Maren Eskedatter, drev Gaarden i mange Aar, indtil hun 1838 afstod Bedriften til sin Søn, Eske Hansen. Denne Enke, Kirsten Hansdatter, købte kort før 1850 Gaarden til fri Ejendom og overdrog den 1858 til sin Svigersøn, den senere Sognefoged og Dannebrogsmænd Jens Nielsen, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden laa tidligere tæt S. for Kirken, men blev i 1873/74 flyttet et kort Stykke, saa at den nu ligger Ø. for Kirken. Hovedb. er opført over høj Granitsokkel af Grundmur med Tegtag. Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Kampesten. Skovens Bestand er væsentligst Eg og Ask med Underskov af Hassel. Lundshøjgaard ligger meget venligt og smukt i umiddelbar Nærhed af den kønne Kirkebygning.

Holmskovgaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Hans Peter Hansen*, som købte Gaarden 8. Juni 1903, er født i Østbirk 20. Maj 1869 og gift med *Mariane Jensine Sørensen*, født i Stautrup 9. Oktbr. 1872.

Holmskovgaard.

Matr.-Nr. 2a af Malling. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 81 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 5, Skov 8, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift; 3 Tdr. Ld. langs

Skoven ligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god Muld paa Lerunderlag, dels lettere Muld paa Grusunderlag med nogle lavere moseagtige Partier. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Holmskovgaard laa indtil Midten af forrige Aarhundrede inde i Malling By, men blev da udflyttet. Fra den Tid staar endnu tilbage Hovedb. og Laden, begge af Egebindingsværk med Straatage, af hvilke den sidste paa Porten bærer indskaaret P. E. S. 1852. B. I. S. Omkring 1860 erhvervede Jens Peter Jensen af Viby sig Gaarden ved Giftermaal med den tidligere Ejers Enke. Han solgte den atter 1888 til Søren Sørensen, ligeledes af Viby, af hvis Dødsbo den nuværende Ejer har købt. Der findes Vindmotor, med hvilken Gaardens Gruttekværn og Rundsav drives. Overalt i Gaardens Bygninger er ført Vandledning fra Væld i de nærliggende Bakker, saa at man altid er forsynet med rigeligt og godt Vand. Paa Gaarden findes en meget værdifuld Stambogshoppe, som den nuværende Ejer selv har tillagt paa en Hoppe, han har ført med fra sin Fødegaard, hvor der gennem mange Aar har været en anerkendt fortrinlig Hoppefamilie. Skoven bestaar væsentligst af Ask, Eg og Bøg. Holmskovgaard ligger smukt i den frugt-bare Egn, hvis bølgede Overflade giver Landskabet rig Afveksling og Skønhed.

Smedegaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 5 Minuters Gang. Tlf. 24 over Malling Central. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged Poul Peter Nielsen, som overtog Gaarden 7. Marts 1892, er født i Hjørret 8. Decbr. 1851 og gift med Rasmine Sørensen, født i Beder 28. April 1850.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Malling. Hartkorn 7 Tdr. Ejendomsskyld 60,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr.; desuden et Teglværk 10,000 Kr. og en Arbejderbolig 3,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 62½, Eng 2, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives uden noget egentligt Sædskifte. Der avles aarlig Kartofler paa c. 8 Tdr. Ld. og Cikorierødder paa et lignende Areal. c. 1 Td. Ld. dyrkes med Agurker og c. 2 Tdr. Ld. med Jordbær. Jordens Bonitet er god, sandmuldet Jord med noget forskelligt Underlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 4 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 8 Heste, samt 2 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 150 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes dels ved eget Tillæg og dels ved Indkøb.

Smedegaard har i sin Tid været Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg, men købtes 1851 til Selvejendom af Søren Øvlesen, hvis Slægt formentlig gennem mange Generationer havde været Fæstere paa Gaarden. Søren Øvlesen efterfulgtes 1854 af sin Søn, Jens Sørensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger i den v. Side af Malling By, tæt S. for Vejen fra Malling til Tulstrup. Alle Gaardens Bygninger er opførte i 1850'erne af Bindingsværk, tækkede med Straa. S. for den egentlige Gaardplan ligger en Stolpelade, tækket med Pap, som blev bygget 1910. Engen er god Overrislingseng. Skovens Bestand er væsentligst Eg, Ask og El med Underskov af Hassel. Oprindelig var Gaardens Areal kun 36 Tdr. Ld., men 1910 tilkøbtes en Gaard paa 44 Tdr. Ld., hvorved det nuværende Areal fremkom, idet der senere er frasolgt c. 10 Tdr. Ld. 1896 byggedes et Teglværk paa Gaardens Mark; der producerer aarlig c. 400,000 Sten. Desuden driver Ejeren et betydeligt Havebrug paa Gaardens Jorder og er f. Eks. en af de største Leverandører af Jordbær til Aarhus.

Henriettegaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejere: Brødrene Søren og Marius Rasmussen, som overtog Gaarden 1. Jan. 1901. Begge Brødrene er født paa Ejendommen, Søren Rasmussen 3. Febr. 1876 og Marius Rasmussen 7. Feb. 1878. Marius Rasmussen er gift med Kirstine Jensen, født i Pederstrup 10. Oktbr. 1882.

Matr.-Nr. 11 af Malling. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 63½, Eng 3, Mose 1½, Skov ½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 63½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift;

4 Tdr. Ld. lavere liggende Jord drives for sig uden noget egentligt Sædskifte. Jordens Bonitet er god, lidt stiv Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 58 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Henriettegaard.

Henriettegaard var i sin Tid Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg. Den ældst kendte Fæster var Jens Rasmussen, efter hvem hans Søn, Rasmus Jensen, i 1820 overtog Fæstet. Han ægtede Maren Rasmusdatter af Nederfløjstrup, men døde 1839, hvorefter hans Enke indgik Giftermaal med Rasmus Eskesen af Malling. Han købte 1848 Gaarden til Arvefæste, men allerede 1854 til fri Selvejendom. Gaarden laa tidligere inde i Malling By, men blev i første Halvdel af forrige Aarhundrede, formentlig efter Ildsvaade, udflyttet. Hovedb. er opført 1865, medens Laden og begge Sidelængerne er byggede allerede 1852/53. Alle Bygningerne er af Bindingsværk med Undtagelse af Udsiden paa Laden, som er undermuret med Kampesten. 1874 opførtes et Svinehus af Kampestensmure. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Engen er Overrislingseng. Haven fortsættes i en lille Plantage. I det hele ligger Henriettegaard smukt, omgivet af det frodige, skovrige Landskab, og gør med de høje, kraftige Plantninger et hyggeligt og venligt Indtryk.

Starupgaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 2 Km. Tlf. 11 over Malling Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Landbrugskandidat *Krej Jensen Bak*, som købte Gaarden 1. April 1904, er født i Udbynedre 6. Juli 1869 og gift med *Jensine Marie Jensen*, født paa Engelsborg 8. Maj 1880.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Starup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager $48\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $45\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 7 Marksdrift. 2 Tdr. Ld. er besaaet med Lucerne, og 1 Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Starupgaard ejedes gennem sidste Halvdel af forrige Aarhundrede af Læge Heinrich Callisen, som tillige var Ejer af Norslund m. m. I 1905 udflyttedes Gaarden fra Starup By til dens nuværende Plads tæt N. for Vejen fra Malling til Norsminde. Hovedb. er opført i Villastil af Grundmur med Tegltag og rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Avlsb. er dels af Egebindingsværk, dels af Grundmur, alle med Rørtage. Kvægbesætningen grundlagde den nuværende Ejer ved Køb af Avlsdyr fra de bedste Besætninger i Amtet, og Besætningen har, trods det korte Aaremaal, hvori der er arbejdet med den, kunnet gøre sig gældende, saa der allerede er solgt ikke faa Tyre til Kvægavlsforeninger fra den. Gaardens Hestebesætning svarer fuldt ud til Kvægbesætningen.

Starup Østergaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 2 Km. Tlf. 4 over Malling Central. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sogneraadformand *Steffen Søren Pedersen Elmo*, som overtog Gaarden 10. Marts 1900, er født i Svorbæk 12. Oktbr. 1867 og gift med *Ane Marie Karoline Øvlisen*, født paa Ejendommen 30 Novbr. 1879.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Starup. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 43,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for Avlsb. 12,300 Kr. Gaardens samlede Areal 57 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 42 $\frac{1}{2}$, Eng 5 $\frac{1}{2}$, Skov 7 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1, Veje 1. Af Agermarken drives 41 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 9 Marksdrift. 1 Td. Ld. er udlagt med Lucerne. Jordens Bonitet er lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Starup Østergaard.

Starup Østergaard var tidligere Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg, men blev omkring ved 1850 købt til fri Ejendom af den nuværende Ejers Svigerfaders Fader, Øvli Nielsen, efter hvis Død 1862 Gaarden blev overtaget af hans Søn, Niels Øvlisen, efter hvem den nuværende Ejer har den. Gaarden laa tidligere inde i Starup By, men blev 1874/75 udflyttet. Hovedb. er af Grundmur med Tegtag og rummer en god og smuk Beboelseslejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle med Straatage. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Uden for den egentlige Gaardplan ligger en Trælade, et Gødningshus og et Maskinhus. I Kostalden findes murede Hvælvinger over Jærnbjælker. Skoven ligger ø. for Gaarden; dens Bestand er navnlig Ask med Underskov af Hassel.

Engilsgaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 16 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jacob Sørensen*, som arvede Gaarden 11. Juni 1892, er født paa Ejendommen 31. Aug. 1858 og har været gift med *Mette Petersen*, født i Ajstrup 23. April 1861, død 4. Decbr. 1907.

Matr.-Nr. 8 m. fl. af Pøel. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,250 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 48 $\frac{1}{2}$, Eng og Mose 5, Skov 5, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift og 17 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift; 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er tilsaaet med Lucerne. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld paa Lerunderlag, stærkest i den største af Delingerne. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 11 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Engilsgaard erhvervedes i første Halvdel af forrige Aarhundrede af den nuværende Ejers Bedstefader, Jacob Sørensen fra Odder, idet han ægtede den tidligere Ejers, Søren Pøels, Enke. Han døde 1846, hvorefter hans Søn, Søren Jacobsen, i Be-

gyndelsen af 1850erne overtog Gaarden som Ejendom. Gaarden, der oprindeligt var betydeligt større end nu, laa den Gang oppe i Pøel By, men deltes mellem Brødrene Anders og Søren Pøel, hvorefter den sidste udflyttede den. Af hans Bygninger staa dog nu ingen tilbage. Hovedb. er opført i 1861 af Grundmur med Tegltag. Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. 1898 indlagdes Petroleumsmotor, ved

Engilsgaard.

hvilken alle Gaardens faste Maskiner drives. Skoven, hvis Bestand væsentligst er Bøg og Ask med lidt isprængt Eg, ligger umiddelbart N. og V. for Gaarden og staa i Forbindelse med Haven. Engilsgaard ligger overordentlig smukt i det skovrige, kuperede Terrain, og de velholdte Avlsb. saa vel som den anselige Hovedb. gør et meget solidt og tiltalende Indtryk.

Pedholtgaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Poul Nielsen*, som købte Gaarden 6. April 1875, er født i Hinnerup 18. Decbr. 1842 og gift med *Karen Marie Sørensen*, født i Pederstrup 11. Novbr. 1849.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Pedholt. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 10,600 Kr. Gaardens samlede Areal 54½ Td. Ld., deraf Ager 48½, Eng 3, Mose 1, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 31½ Td. Ld. nærmest Gaarden i en 8 Marksdrift og 17 Tdr. Ld. længst fra Gaarden i samme 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er stærk, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 13 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægsbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Pedholtgaard var oprindeligt Fæstegaard under Baroniet Wilhelmsborg, men blev 1851 for en Købesum af 2,481 Rbd. 36½ Skilling skødet som Selvejendom til Anders Nielsen, der havde overtaget Gaarden i Fæste 1842. Gaarden laa tidligere inde i Pedholt By, men i 1858 blev den udflyttet tæt N. for Byen. Af disse Bygninger staa endnu Hovedb., der er opført af Grundmur med høj, cementeret Sokkel. Laden er af Bindingsværk, medens begge Sidelængerne er af Grundmur. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. NØ. for den egentlige Gaardplan ligger et Brændselshus.

N. Rasmussens Gaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 1 Km. Tlf. 35 over Malling Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Skyldraadsformand *Niels Rasmussen*, som arvede Gaarden om Efteraaret 1867, er født paa Ejendommen 5. Juni 1843 og gift med *Else Marie Jensen*, født i Malling 11. Febr. 1854.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Pedholt. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb.

13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 48 Tdr. Ld., deraf Ager 42½, Eng 3, Mose ½, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Grøn-jordsblandsæd, Roer og Staldfoder, Vintersæd, Roer, Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes 56 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

N. Rasmussens Gaard.

Den nuværende Ejers Fader, Rasmus Christensen, overtog 1818 Gaarden i Fæste efter sin Fader, Christen Malling, og købte den 1848 til fri Ejendom fra Baroniet Wilhelmsborg. Gaarden laa tidligere inde i Pedholt By, men udflyttedes allerede for over 100 Aar siden til dens nuværende Plads tæt S. for Byen. Alle Gaardens Bygninger er opførte 1892 af Grundmur med muret Trimpel, Hovedb. med Skifertag, Avlsb. med Pap-tag. Uden for den egentlige Gaardplan ligger en Svinestald med Gødningshus, et Høsehus og en Vognport og Maskinhus. Kostalden er indrette med murede Hvælvinger over Jernbjælker. Kvægbesætningen tilhører en gammel Stamme i Gaarden. Den er flere Gange præmieret ved Dyrskuer, ligesom der er solgt Tyre til Kvægavlsforeninger.

Engen er fraliggende ovre i Pøel Enge. Gaardens solide og velholdte Bygninger gør et meget tiltalende Indtryk. N. for Hovedb. ligger den kønne Have, som mod V. fortsættes i Skoven, der væsentligst bestaar af Ask med Underskov af Hassel. Hele Ejendommen ligger smukt i det kuperede, skovrige Terrain.

Krekærgaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Johan Peter Jensen Jørgensen*, som overtog Gaarden 4. Oktbr. 1898, er født i Synnedrup 10. April 1873 og gift med *Anne Mette Knudsine Sørensen*, født i Vitved 8. April 1866.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Krekær. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,400 Kr., for Avlsb. 16,200 Kr. Gaardens samlede Areal 73½ Td. Ld., deraf Ager 60½, Eng 6, Mose ½, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 10 Marksdrift. Jordens Bonitet er god Muldjord paa overvejende Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 13 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Krekærgaard ejedes omkring Midten af forrige Aarhundrede af Sognefoged og Dannebrogsmænd Søren Poulsen fra Ask, som 1867 købte Ejendommen. Han skødte 1886 Gaarden til sin Søn, Johan Frederik Sørensen, efter hvis Død den nuværende Ejer kom i Besiddelse af Ejendommen. Gaardens Bygninger laa tidligere lidt nordligere inde i Krekær By, men c. 1868 udflyttedes de paa deres nuværende Plads tæt V. for Aarhus-Odder Landevej. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle med Straatage. Gaarden ligger højt og smukt, omgivet af Have og Plantninger. Skoven ligger V. for Gaarden; dens Hovedbestand er Bøg. Af Engen er de 3 Tdr. Ld. fraliggende mod Ø. ovre i Pøel Enge.

Bundgaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Beder, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Rasmussen*, som købte Gaarden 1. April 1911, er født i Over Fløjstrup 30. Aug. 1882 og gift med *Maren Jacobsen*, født paa Ejendommen 27. Juli 1888.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Neder Fløjstrup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,800 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager $57\frac{1}{2}$, Eng 4, Skov 12, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en Øster- og en Vestermark, begge i samme 8 Marksdrift: Grønjordshavre, benyttet Brak, Vintersæd, Byg, Roer, Udlægshavre og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa noget uensartet Underlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Føl samt 4 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bundgaard.

B u n d g a a r d har langt tilbage i Tiden været Selvejergaard. Den ældst kendte Ejer hed Peder Niels Vestsen. Han skødede 1770 Gaarden til sin Søn, Niels Pedersen Vestsen, som atter 1804 solgte den til senere Sognefoged Peder Christensen fra Overfløjstrup for 200 Rbd. Han overdrog den 1846 til sin Søn, Christen Pedersen, hvis Enke, Ane Marie Andersen fra Pøel, 1861 blev gift med Niels Jacobsen fra Overfløjstrup. Han ægtede efter hendes Død Rasmine Severine Rasmussen fra Malling, som 1911 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, den nuværende Ejer, efter i 10 Aar selv at have drevet den. Gaardens Bygninger laa tidligere lidt længere mod V. tildels sammenbyggede med Hans Jensens Gaard, men blev i 1878 henflyttede paa deres nuværende Plads, hvor de opførtes alle af Grundmur, Hovedb. med Skifertag, Avlsb. med Straatage. Uden for den egentlige Gaardplan ligger Svinestald og Gødningshus samt Hønsehus. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Bundgaard er en smuk og anselig Gaard, hvis velholdte, rummelige Bygninger, omgivne af Have og Plantninger, gør et meget hyggeligt og tiltalende Indtryk. Fra Gaarden er en vid Udsigt over Aarhusbugten og Kattegat. Gaardens Skov ligger mod Ø.; dens Træbestand er væsentlig Bøg.

H. Jensens Gaard, Malling Sogn. Postforb. og St.: Beder, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Hans Jensen*, som overtog Gaarden ved Giftermaal om Foraaret 1858, er født i Beder 3. Febr. 1826.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Neder Fløjstrup. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Eng og Mose $3\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads $\frac{3}{4}$. Gaarden er siden 1900 bortforpagtet til Ejerens Søn, *Jacob Hansen*, som er født paa Ejendommen 30. Maj 1869 og gift med *Jensigne Sørensen*, født i Lillenoer 26. Septbr. 1876. Af Agermarken drives c. 40 Tdr. Ld. nærmest Gaarden i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Roer, Byg, Rug og Blandsæd, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs; og 19 Tdr. Ld. i en 8 Marks-

drift: Grønjordshavre, Helbrak, Rug, Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa noget uensartet Underlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

H. Jensens Gaard.

Ejendommen har tidligere været Fæstegaard under Moesgaard Hovedgaard, men blev 1851 købt til fri Ejendom af Jens Hansen, som 1834 havde overtaget Gaarden i Fæste. Hans Enke giftede sig senere, i 1858, med den nuværende Ejer, Hans Jensen. Hovedb. er opført 1866 af Egebindingsværk. Kostalden er af Grundmur, bygget 1855. Af samme Materiale er den ø. Længe, som er opført 1903, medens den v. Længe er opført af Bindingsværk i 1834. Uden for den egentlige Gaardplan ligger en Svinestald og en Kampestenslade. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage.

P. Sørensens Gaard, Ormslev Sogn. Postforb. og St.: Ormslev, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Peder Sørensen*, som overtog Gaarden 20. Jan. 1888, er født paa Ejendommen 12. Novbr. 1857 og gift med *Karen Marie Sørensen*, født i Sall 2. Febr. 1863.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Ormslev. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 40,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 10,450 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 41, Eng 13, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 36½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift; 1½ Td. Ld. dyrkes med Lucerne, og 3 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels sortbroget, dels rød, dansk Race, vedligeholdes baade ved Indkøb og eget Tillæg.

Ejendommen købtes af den nuværende Ejers Bedstefader, Peder Sørensen, sidst i 1820erne for 3,300 Rbd. Efter ham havde hans Søn, Søren Pedersen, den, og efter hans Død overtoges den af den nuværende Ejer. Gaarden har, saalænge den har været i Familiens Besiddelse, været Selvejergaard. Gaarden laa tidligere inde i Ormslev By, men 1867 udflyttedes den til dens nuværende Plads midt imellem Ormslev og Aabo. Hovedb. er af Grundmur, Avlsb. dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle med Straatage. Uden for den egentlige Gaardplan ligger en Svinestald af Kampesten og et Gødningshus. Gaarden ligger smukt med en storslaet Udsigt mod N. Ejendommens Eng kan for største Delen overrisles.

Aabo Østergaard, Ormslev Sogn. Postforb. og St.: Ormslev, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Jensen*, som købte Gaarden 28. Marts 1904, er født paa Ejendommen 1. Juli 1865 og gift med *Kirstine Marie Olsen*, født i Vitved 3. Septbr. 1874.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Aabo. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 42,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 12,470 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng og Mose 8, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels af noget mildere Beskaffenhed med Sandunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aabo Østergaard købtes i Midten af 1850erne af Ivar Jensen fra Hørning ved Auktion efter Niels Hansen. Gaardens Areal var den Gang kun 30 Tdr. Ld. I 1859 solgte han den derefter til sin Svoger, Jens Nielsen, den nuværende Ejers Fader, og samtidig fandt forskellige Mageskiftehandler Sted, hvorved Gaardens Areal blev bragt op til sin nuværende Størrelse. Gaarden var tidligere Fæstegaard under Constantinsborg Gods, men blev formentlig allerede købt til fri Ejendom af fornævnte Niels Hansens Bedstefader, Simon Hansen. Af endnu ældre Historie er Beretningen om, at alle Aabo Gaarde har været samlede under en Herregaard, Aabogaard, af hvilken en Proprietærgaard endnu ligger tilbage, og at Aabo paa de Tider har været Thingsted. Hovedb. er af Egebindingsværk, Avlsb. dels af Bindingsværk, dels med cementstøbte Mure. Alle Bygningerne er tækkede med Straa. Agermarken er hovedsagelig af jævn og flad Overflade. Engen er fraliggende N. for Byen; den kan overrisles.

Aabo Vestergaard, Ormslev Sogn. Postforb. og St.: Ormslev, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Leth*, som købte Gaarden 4. Juli 1906, er født paa Ejendommen 19. Jan. 1870 og gift med *Marie Olsen*, født i Landsgrav 20. Decbr. 1874.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Aabo. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 11,600 Kr. Gaardens samlede Areal 57 Tdr. Ld., deraf Ager 47½, Eng og Mose 7, Skov 1, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Grønjordshavre, Roer, Vaarsæd, Staldfoder og Byg, Rug, Roer, Vaarsæd med Udlæg og laars Græs. 2 Tdr. Ld. drives uden for Driften, og 5½ Td. Ld. helliger i vedvarende Græs til Indhegninger. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aabo Vestergaard var oprindelig betydelig større af Areal end nu, men i Begyndelsen af forrige Aarhundrede frasolgte den daværende Ejer en Del af Jorderne. Sidst i 1820erne købte den nuværende Ejers Bedstefader, Frands Mikkelsen, Gaarden for 2,700 Rbd., som han atter 1863 solgte til sin Søn, Laurs Frandsen Leth. Gaardens Bygninger laa indtil 1818 midt i Aabo By, sammenbyggede med Aabo Skovgaard, da den nedbrændte og udflyttedes i den v. Side af Byen, hvor den endnu staaende Hovedb. og 3 Avlslænger af Egebindingsværk med Straatage opførtes. Senere er bygget et Svinehus og et Stykke Lade. Gaarden ligger lunt og hyggeligt, omgivet af Plantninger og Haven, som fortsættes i Skoven. Agermarken har en let bølgeformet Overflade. Engen, hvoraf de 6 Tdr. Ld. er god Overrislingseng, ligger paa 3 Steder N. for selve Ejendommen, Hovedparcellen ovre i Skibby Enge.

H. Sørensens Gaard, Ormslev Sogn. Postforb. og St.: Ormslev, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Hans Sørensen*, som købte Gaarden 25. April 1898, er født i Stautrup 2. Juli 1870 og gift med *Marie Andresen*, født i Hylke 25. Jan. 1880.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Aabo. Hartkorn 7 Tdr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,539 Kr., for Avlsb. 19,146 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng 5½, Mose 2, Skov ½,

Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 46½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift; ½ Td. Ld. er udlagt med Lucerne, og 2 Tdr. Ld. dyrkes med Hundegræs til Frøavl. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Dødsboet efter Ivar Christian Jensen. Gaardens Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, alle med Straatage. Den smukke Hovedb. er opført 1909 i Villastil af Grundmur og med Cementstenstag. Den nuværende Ejer har oparbejdet en god Stambesætning, hvorfra der i Aarenes Løb er solgt mange Tyre til Kvægavlsforeninger. Ogsaa Hestebesætningen skænker Ejeren megen Opmærksomhed, og der findes for Tiden paa Gaarden en 1. Præmiehoppe, der er Datter af »Aldrup Munkedal«.

Koldt Østergaard, Koldt Sogn. Postforb. og St.: Hasselager, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sognefoged *Hans Peter Olesen*, som arvede Gaarden 1. Novbr. 1885, er født paa Ejendommen 2. Aug. 1854 og gift med *Kirsten Jensen*, født i Lyngby 26. Marts 1863.

Koldt Østergaard.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Koldt. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,020 Kr., for Avlsb. 9,660 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 1, Mose 1, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Grønjordshavre, ⅔ Helbrak og ⅓ Roer, ⅔ Rug og ⅓ Havre, Byg, Havre, 3aars Græs; og 26 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift med Grønjordshavre, Roer, Byg, Havre, 2aars Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Koldt Østergaard kom i 1853 ved Giftermaal til Ole Pedersen, den nuværende Ejers Fader. Gaardens Areal var den Gang betydeligt større, men da O. Pedersen i 1885 overlod Gaarden til sin Søn, fraskiltes 34 Tdr. Ld. af Jorderne til en anden Søn. Af Gaardens Bygninger er den v. Længe den ældste, c. 100 Aar, Laden er bygget i 1843, den ø. Længe i 1854 og Hovedb. i 1850. Denne sidste er af Grundmur, medens alle Avlsb. er af Egebindingsværk, alle tækkede med Straa. Uden for den egentlige Gaardplan ligger en Svinestald af Kampestensmur. Gaardens Marker strækker sig mod Ø. mellem Vejene til Lemming og Hasselager. Skovens Bestand er særlig Bøg, Ask og El. Den nuværende Ejer har i Forbindelse med Skoven tilplantet c. ⅓ Td. Ld. med Ahorn, Ask og Gran.

Enghavegaard, Koldt Sogn. Postforb. og St.: Hasselager, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Carl Knudsen*, som overtog Gaarden 1. Marts 1904, er født paa Ejendommen 28. Maj 1867 og gift med *Marie Holm*, født i Aabo 17. Decbr. 1879.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Lemming. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 2,880 Kr., for Avlsb. 7,820 Kr. Gaardens samlede Areal 51 Tdr. Ld., deraf Ager 46½, Eng 1½, Mose ½, Skov 1, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; ½ Td. Ld. dyrkes med Lucerne, og 1 Td. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, noget stiv Lerjord. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 3 Føl. Sidste Aar solgtes 36 Fedesvin og c. 50 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Enghavegaard har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Constantinsborg. Den ældst kendte Ejer var Jens Madsen, efter hvem hans Svigersøn, Peder Knudsen, ved Midten af 1820'erne overtog Gaarden. Han skødede den igen 1858 til sin Søn, Knud Pedersen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden ligger i den v. Side af Lemming By. Hovedb. og Laden er opført omkring 1850 af Bindingsværk. Den s. Længe er ligeledes af Bindingsværk, medens den n. Staldlænge er opført 1910 af Grundmur. Desuden findes et Svinehus, bygget c. 1880 af Kampestensmure. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Engen er Overrislingseng af god Kvalitet. Skoven er beliggende langs Gaardens v. Skel; dens Bestand er navnlig Eg og El med Underskov af Hassel.

Stautrup Østergaard, Koldt Sogn. Postforb. og St.: Stautrup, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Johannes Jensen Juul*, som overtog Gaarden 15. Marts 1907, er født i Stautrup 29. Juni 1876 og gift med *Maren Knudsen*. født paa Ejendommen 11. Oktbr. 1881.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Stautrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,300 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 43 Tdr. Ld., deraf Ager 35½, Eng 6, Skov ½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Roer, Havre, Staldf., Rug, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 11 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stautrup Østergaard har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Constantinsborg. Dens ældst kendte Ejer var Anders Rasmussen hvis Søn, Knud Andersen, i 1865 skødede Gaarden til sin Svigersøn, Knud Jensen, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden laa tidligere i den sø. Side af Stautrup By, men blev 1910 udflyttet paa sin Mark tæt Ø. for Byen. Alle Bygningerne er nu af Grundmur, tækket med Cementsten, Avlsb. med Straa. I Kostalden er murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Hovedb., Kostalden og Laden er forsynede med muret Trimpel. Engen er beliggende mod Ø. paa to Steder ved »den døde Aa«, som har sit Udspring paa Viby Mark og falder i Brabrand Sø. Størsteparten af Engen er god og frugtbar Overrislingseng. Stautrup Østergaard ligger smukt.

Birkegaard, Koldt Sogn. Postforb. og St.: Hasselager, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Thorvald Poulsen Birkegaard*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1908, er født paa Ejendommen 26. Febr. 1878 og gift med *Ane Marie Jensen*, født i Enslev 27. Marts 1877.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Hasselager. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 10,000 Kr., for Avlsb. c. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng og Mose 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Grønjordshavre, ⅓ Helbrak ⅓ Roer ⅓ Staldfoder, ⅓ Rug ⅓ Havre, Roer, Byg, Udlægshavre, 1aars Græs. Uden for Driften henligger 6½ Td. Ld. i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage

og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der overvejende er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte oprindeligt, ligesom de øvrige Gaarde i Gammel Hasselager By, under Aarhus Bispestol, men blev købt til fri Ejendom af den nuværende Ejers Oldefader, Søren Thomassen, som ligeledes udflyttede Gaarden. Hovedb., som er opført 1869 af

Birkegaard.

Grundmur med Tegtag, og den v. Staldlænge, der er af Bindingsværk med Straatag, er byggede af den nuværende Ejers Bedstefader, Thomas Sørensen, medens den ø. Staldlænge, opført 1881, og Laden, opført 1894, begge af Grundmur med Straatage, er byggede af den nuværende Ejers Fader, Poul Thomassen, som havde overtaget Ejendommen 1872 efter sin Fader. Alle Bygningerne gør et solidt og velholdt Indtryk. Gaardens fastliggende Maskiner drives ved Petroleumsmotor.

Astrup Præstegaard, Astrup Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Beneficiarius: Provst *Mogens Christian Mogensen*, som blev kaldet til Embedet 5. April 1894, er født i Tvis 26. Juli 1860 og gift med *Martha Johanne Balslev*, født i Horne ved Faaborg 28. Septbr. 1864.

Matr.-Nr. 1 af Astrup. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng og Mose 5, Have og Gaardsplads 3. Avlingen er bortforpagtet til Enkefru *Madsen*, som driver den med sin Broder, *Thomas Dolberg Bonde*, som Bestyrer. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Helbrak, Vintersæd, Byg, Rodfrugt, Udlægshavre og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Præstegaarden ligger lige Ø. for Kirken. Den store, rummelige Hovedb. samt Laden og den v. Længe er opførte af Konsistorialraad *Begtrup* c. 1770, Hovedb. tækket med Tegl, de andre Bygninger med Straa. 1906 er bygget den ø. Længe af Grundmur med Paptag, ligesom der samtidig er indrettet Forpagterbolig i den v. Længe. *Begtrup* anlagde ogsaa den store og smukke Have, i fransk Stil, i hvilken den tildels er bevaret endnu. Haven var gennem mange Aar en af Egnens Seværdigheder og omtales af *C. Molbeck* i hans: »Ungdomsvandring i mit Fødeland«, som udkom 1811. Tillige hører til Præstegaarden 7 Tdr. Ld. Ager og Eng og 10 Tdr. Ld. Skov under Matr.-Nr. 1 af *Drammelstrup*, som staaer for Hartkorn 6 Skpr. og Ejendomsskyld 6,600 Kr. Ogsaa denne Jord er bortforpagtet med Undtagelse af Skoven, hvis Drift ledes af Præsten selv.

Hestkærgaard, Astrup Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Niels Andersen Sørensen*, som købte Gaarden 1. Aug. 1905, er født i Krekær 19. Febr. 1880 og gift med *Anna Kirstine Johanne Sørensen*, født i Balle 18. Juli 1882.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Astrup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 9,675 Kr.; desuden et Aftægts hus 2,340 Kr. Gaardens samlede Areal $54\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 47, Eng 6, Mose $\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads $\frac{1}{4}$. Af Agermarken drives $45\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Vintersæd $\frac{1}{2}$ Byg, Roer, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs; $\frac{1}{2}$ Td. Ld. nærmest Gaarden drives væsentlig med Rodfrugter, og 1 Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hestkærgaard.

Hestkærgaard har, saa langt tilbage man ved Besked, været Selvejergaard. Dens ældst kendte Ejer hed Mikkel Kaae; hans Enke ægtede senere hans Broder, Peder Jensen Kaae, som c. 1866 mageskiftede Gaarden til Jens Jensen, der tidligere havde en af de andre Gaarde i Astrup. Efter ham kom Ejendommen 1893 til Sønnen, Jens Jensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Hovedb. er af Grundmur, medens Avlsb. er opførte af Bindingsværk, alle med Straatage. I 1908 har den nuværende Ejer udvidet Kostalden med en grundmuret, paptækket Tilbygning. I Haven S. for Gaarden er 1893 bygget en grundmuret, paptækket Aftægtsbolig, som nu benyttes til Udlejning. Engen kan for Størstedelen overrisles og bærer derfor store og gode Afgrøder. Gaarden har sit Navn af en Dam, »Hestkær« kaldet, som er beliggende tæt V. for Gaarden.

Frydenslund, Astrup Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. $6\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Sogne-

Frydenslund.

foged *Anders Andersen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1893, er født paa Ejendommen 11. Decbr. 1868 og gift med *Bolette Nielsen*, født i Ask 4. Oktbr. 1868. Matr.-Nr. 10i m. fl. af Astrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms-

skyld 40,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,200 Kr., for Avlsb. 14,400 Kr. Gaardens samlede Areal 52½ Td. Ld., deraf Ager 45½, Eng 4½, Mose 1½, Have og Gaardplads 1. Af Agermarken drives 42½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Staldfoder, ½ Rug ½ Roer, Byg, Roer, Blandsæd, Udlægshavre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græsmark, deraf de 2 Tdr. Ld. til Markedsplads. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin og desuden c. 200 Smaagrise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Frydenslund blev c. 1850 købt af den nuværende Ejers Bedstefader, Anders Nielsen fra Fastrup, som derefter i 1852 ombyggede Gaarden. Han overdrog i 1863 Ejendommen til sin Søn, Jens Peter Andersen. I 1886 nedbrændte Gaardens Bygninger ved Lynnedslag og genopførtes derefter af Grundmur, Hovedb. med Skifertag, Avlsb. med Straatag. 1905 tilkøbte den nuværende Ejer 10 Tdr. Ld. og opførte samtidig en ny, grundmuret Staldlænge med Spaantag, ligesom han et Par Aar i Forvejen S. for Laden havde bygget et Maskin- og Redskabshus. Gaarden ligger højt og smukt med Udsigt over Ny Solbjerg By og Solbjerg Sø. Tidligere var en Del af dens Jorder skobbevoksede, og Gaarden har derfra paa Egnen endnu bevaret Navnet »Krattet«, men den nuværende Ejer har til dels ryddet dette. En væsentlig Part af Ny Solbjerg By er bygget paa Parceller, som er købt fra Frydenslund, og som ovenfor nævnt ligger Markedspladsen, hvor Landboforeningens Dyrskuer og de store Solbjerg Markeder afholdes, paa Gaardens Jorder.

Lystenlund, Astrup Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Søren Jørgensen*, som arvede Gaarden 14. Oktbr. 1876, er født i Fastrup 30. Aug. 1843 og gift med *Rasmine Nielsen*, født i Onsted 21. Decbr. 1849.

Lystenlund.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Astrup. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 16,975 Kr., for Avlsb. 15,989 Kr. Gaardens samlede Areal 47 Tdr. Ld., deraf Ager 37½, Eng 3, Mose 3½, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Roer: ½ Byg ½ Havre, ½ Rug ½ Byg, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lystenlund blev 1846 købt ved Dødsboauktion efter Peder Jensen af Jørgen Rasmussen fra Hvolbæk, den nuværende Ejers Fader. Gaarden har tidligere ligget inde i

Astrup By, men blev for mere end 100 Aar siden udflyttet paa sin Mark tæt N. for Vejen fra Astrup til Solbjerg. Af de nustaaende Bygninger er alle Avlsb. af Bindingsværk med Straatage, medens den anseelige Hovedb. er opført af Grundmur med Skifer-tag. Avlsb. er opførte i 1850erne, men senere udvidede betydeligt af den nuværende Ejer, der ligeledes i 1899 byggede Hovedb., der er en smuk Bygning og rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Da den nuværende Ejer overtog Gaarden, var Marken, navnlig mod N. og V., skovbevokset, men efterhaanden ryddedes Skoven for at give Plads for Agermark. Den Skov, som staar tilbage, virker nu som en Fortsættelse af den smukke Have og bidrager til at give Ejendommen Hygge og Skønhed.

Asklund, Astrup Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Pedersen*, som arvede Gaarden 22. Oktbr. 1889, er født paa Ejendommen 25. Juni 1857 og gift med *Inger Marie Pedersen*, født i Koldt 29. Septbr. 1857.

Asklund.

Matr.-Nr. 7a af Ask. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendoms-skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,160 Kr.; desuden for en Aftægtsbolig 2,500 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 3, Mose 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, ⅓ Roer ⅔ Staldfoder, ⅓ Havre ⅔ Vintersæd, Roer, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs. 5 Tdr. Ld. drives uden noget egentligt Sædkifte. Jordens Bonitet er stiv Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Asklund ejedes fra 1810—25 af Gros Sørensen, hvis efterlevende Enke, Maren Christensdatter, 1825 skødede den til sin Stifsøn, Jens Grosen. Dennes Enke, Else Nielsdatter, ægtede c. 1833 Rasmus Danielsen, som saaledes kom i Besiddelse af Gaarden, indtil han døde 1856, hvorefter hans anden Hustru, Ane Johanne Pedersdatter, ægtede Peder Poulsen, den nuværende Ejers Fader. Alle Gaardens Bygninger er opførte af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Hovedb. er opført 1866 og rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Avlsb. er opførte 1875 efter Ildsvaade. Udenfor den egentlige Gaardplan ligger en Aftægtsbolig og en Svinestald. Hele Gaarden, der ligger i den s. Side af Ask By, ligger venligt omgivet af Have og Plantning. Engen er beliggende langs den ø. Side af Gaardens Mark.

Løjenkærgaard, Astrup Sogn. Postforb. og St.: Assedrup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Christian Troelsen*, som købte Gaarden 1. April 1902, er født i Gatten ved Løgstør 20. Septbr. 1875 og gift med *Karoline Yding*, født i Torrild 25. Juni 1873.

Matr.-Nr. 7a af Løjenkær. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. ½ Alb. Ejendomsskyld

43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng 6, Mose 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 37 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Grøn-jordshavre, Roer, Byg, Blandsæd, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs; 13 Tdr. Ld. drives i 6 Skifter, vekselvis med Sæd og Foderplanter, og 3 Tdr. Ld. henligger indhegnet i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er Muldjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes 72 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Løjenkærgaard.

Løjenkærgaard ejedes, da den nuværende Ejer købte den, af 3 Søsken, som 1885 overtog den ved deres Faders, Niels Pedersens, Død. Tidligere laa Gaarden inde i Løjenkær By, men 1857 udflyttedes Avlsb. og 10 Aar senere Hovedb. paa den nuværende Plads midt paa Ejendommens Jorder. Hovedb. er opført af Grundmur og siden 1910 tækket med Cementtagsten. Af Avlsb. er Laden af Egebindingsværk, begge Staldlængerne af Grundmur, alle med Straatage. En Del af Engen er fraliggende, 600 M. mod N. ved Mejeriet Bolskilde. Ejendommens Skov ligger mod S. som en Part af Verring Skov; dens Bestand er halv Bøg og halv Gran.

Røjgaardsminde, Astrup Sogn. Postforb. og St.: Assedrup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer:

Røjgaardsminde.

Rasmus Peter Andersen, som overtog Gaarden 1. Maj 1911, er født i Onsted 28. Oktbr. 1886 og gift med *Jensine Henriette Røjgaard*, født paa Ejendommen 22. Jan. 1889.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Løjenkær. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb.; desuden 1¼ Alb. Skovskuld. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Ho-

vedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr.; desuden en Aftægtsbolig 2,992 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 50½, Eng 3, Mose 2½, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 30½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Helbrak, Vintersæd, Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs, og 18 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: benyttet Brak, Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muldjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Røjgaardsmindes ældst kendte Ejer, Peder Jensen Røjgaard, overdrog 1853 Gaarden til sin Søn, Jens Henrik Pedersen, hvis Enke, Mariane Øvlisen, 1886 skødede Ejendommen til Øvli Jensen Røjgaard, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden laa tidligere inde i Løjenkær By, men blev formentlig omkring 1800 udflyttet paa dens nuværende Plads SØ. for Byen af den daværende Ejer, Tvilling-Niels. Alle hans Bygninger er imidlertid senere nedbrudte og erstattede med grundmurede, rummelige Bygninger, af hvilke Hovedb. er tækket med Skifer, Laden og den v. Staldlænge med Straa og den ø. Staldlænge med Cementsten. Desuden findes en Aftægtsbolig af Grundmur med Cementstenstag. Kostalden og Svinestalden er indrettede med murede Hvælvinger over Jernbjælker, og alle Bygningerne gør i det hele taget et solidt, praktisk og velholdt Indtryk. Røjgaardsminde ligger meget smukt. Haven fortsættes mod Ø. i Skoven, hvis Bestand væsentligst er Bøg.

Bøgskovgaard (Jens Frandsens Gaard), Astrup Sogn. Postforb. og St.: Assedrup, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Frandsen*, som overtog Gaarden 25. April 1880, er født i Bøgskov 19. Juni 1851 og gift med *Kirsten Thomsen*, født i Ry 27. Marts 1851.

Bøgskovgaard (Jens Frandsens Gaard).

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Bøgskov. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 10,000 Kr., for Avlsb. c. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 57½ Td. Ld., deraf Ager 52½, Eng og Mose 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 38½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs, og 14 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Staldfoder, Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 19 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bøgskovgaardsmindes ældst kendte Ejer var Søren Kaae, som 1858 overdrog den til sin Søn, Peder Sørensen Kaae, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger i den sø. Side af Bøgskov By, venligt omgivet af Have og Plantninger. Hovedb. er opført 1877 af Grundmur med Paptag. Af Avlsb. er Hestestalden og Laden, som er bygget

1867, opførte af Bindingsværk mod Gaardsiden, Kampesten mod Udsiden, medens Kostalden i 1901 er undermuret med Grundmur. Alle Avlsb. bærer Straatage. Saavel Hestebesætningen som Kvægbesætningen har flere Gange været repræsenteret ved Dyrskuerne og har derfra hjembragt Præmier.

Bøgeskovgaard (Niels Frandsens Gaard), Astrup Sogn. Postforb. og St.: Assedrup, hvortil c. 6½ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Niels Frandsen*, som arvede Gaarden 13. Decbr. 1876, er født paa Ejendommen 12. Decbr. 1846 og gift med *Ellen Thomsen*, født i Ry 27. Marts 1848.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Bøgeskov. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 6, Mose 2, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 47½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift: ½ Græs ½ Grønjordshavre, Helbrak, Vintersæd, Byg, Havre, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs; 1½ Td. Ld. dyrkes væsentlig med Foderplanter; 2 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Muldjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bøgeskovgaard (Niels Frandsens Gaard).

Bøgeskovgaard's ældst kendte Ejer hed Jens Sørensen. Han skødede 1836 Ejendommen til sin Søn, Jens Jensen, der 1838 solgte den til sin Svoger, Frands Nielsen, for 1000 Rbd. Frands Nielsen døde 1871, hvorefter hans Enke, Johanne Jensdatter, drev Gaarden, indtil hun overdrog den til Sønnen, den nuværende Ejer. Gaarden laa tidligere noget vestligere i Bøgeskov By, men i Aarene 1884/85 blev den henflyttet paa dens nuværende Plads. Med Undtagelse af Laden, som er af Bindingsværk, er alle Gaardens Bygninger af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Straa. Engen og Skoven ligger i den n. Side af Jorderne; Bestanden i Skoven er navnlig Ask med enkelte isprængte Ege og med Underskov af Hassel. Gaarden ligger højt og frit med en vid og smuk Udsigt mod N. og Ø. over det omliggende Landskab.

Vestergaard, Tulstrup Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 16½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Theodor Thomsen*, som overtog Gaarden 15. April 1897, er født i Aasted pr. Kvissel 30. Jan. 1872 og gift med *Ane Frederikke Sørensen*, født i Krekjær 13. Marts 1873.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Tulstrup. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. ½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 57½ Td. Ld., deraf Ager 55, Eng ½, Mose ½, Skov ½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Byg, Roer, Havre, Havre, og 2½aars Græs. Jordens Bonitet er tildels

meget stærk Lerjord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 5 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vestergaard laa tidligere inde i Tulstrup By, men blev af den forrige Ejer, Jens Peter Poulsen, som havde arvet Gaarden efter sin Fader, Poul Poulsen, i 1862 udflyttet paa Marken tæt S. for Byen. Den kønne Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag. Laden er af Kampestenmure, medens begge Staldlængerne og en Lade uden for Gaardplanen er opførte af Bindingsværk. Desuden findes et Svinehus af Kampesten. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage.

Christinekjær, Tulstrup Sogn. Postforb. og St.: Malling, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 16½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Hans Rasmussen*, som overtog Gaarden 1. April 1906, er født paa Ejendommen 7. Jan. 1866 og gift med *Anine Christensen*, født i Snogdrup 30. Maj 1885.

Matr.-Nr. 6 m. fl. af Tulstrup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,412 Kr., for Avlsb. 13,180 Kr.; desuden for et Beboelseshus 1,400 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Mose 1, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i

Christinekjær.

en 8 Marksdrift: Havre, ½ Helbrak og ½ 6rd. Byg, Rug, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er for største Delen god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 56 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Christinekjærs ældst kendte Ejer var Hans Nielsen, som 1836 solgte til Christian Secher, der ejede Gaarden til sin Død 1861, hvorefter den købtes ved Auktion af et Interessentskab, der atter 1865 solgte til Jacob Rasmussen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden der tidligere har ligget inde i Tulstrup By, er formentlig allerede ved Udskiftningen bleven udflyttet paa Marken kort N. for Byen. Hovedb. er opført 1893 af Grundmur med Skifertag. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Skovens Bestand er væsentligst Eg og Ask med Underskov af Hassel. Tidligere var Gaardens Jorder i høj Grad skovbevoksede og stenfyldte, men navnlig i Sechers og Jacob Rasmussens Tid er der udført et stort Rydningsarbejde, saa Markerne nu er bragt i Kultur. For kort Tid siden er tilkøbt 4 Tdr. Ld. af Hovedgaarden Østergaards Jorder og lagt ind under Gaarden. Christinedal ligger smukt i den kønne, skovrige Egn og gør med sine velholdte Bygninger og frodige Plantninger et meget tiltalende Indtryk.

Høgholtsgaard, Tulstrup Sogn. Postforb. og St.: Assedrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer:

Andreas Kr. Sørensen Højsgaard, som overtog Gaarden 22. Juli 1906, er født paa Ejendommen 4. Aug. 1870 og gift med *Petra Jensen*, født paa Assedrupgaard 12. Marts 1880.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Perstrup. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,180 Kr., for Avlsb. 17,460 Kr. Gaardens samlede Areal $73\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $65\frac{1}{2}$, Eng 2, Mose 1, Skov $3\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $62\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Vintersæd $\frac{1}{2}$ Byg, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sorthoget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Høgholtsgaard.

Høgholtsgaard's ældst kendte Ejer var Michel Rasmussen, som i Begyndelsen af forrige Aarhundrede solgte den til Søren Nielsen fra Løjenkjær, der afgik ved Døden 1861, hvorefter hans Enke, Maren Pedersdatter, 1863 skødede Gaarden til sin Søn, Peder Sørensen Højsgaard. Denne døde 1891, og hans Enke, Charlotte Sofie Secher, drev derefter Ejendommen, indtil hun overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Hovedb. er oprindelig opført af Bindingsværk, men i 1884 undermuret med Grundmur mod Gaardsiden. Den er tækket med Straa; men i 1909 tilbyggedes ud mod Haven en grundmuret Fløj med Cementstenstag. Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur. Gaardens Hestebesætning, hvoraf 2 Hopper er optagne i Stambog, har flere Gange hentet Præmier hjem fra Dyrskuerne. Skoven er en Part af Pederstrup Skov; det er Fredskov, og dens Bestand er overvejende Bøg. Høgholtsgaard ligger venligt mellem Have og Plantninger i det smukke, kuperede Terrain, omgivet af Skove og frodige Markstrækninger.

Hvilstedgaard, Hvilsted Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 9 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Laurs Madsen Pedersen*, som købte Gaarden 8. Juli 1904, er født i Tinning 29. Marts 1867 og gift med *Christiane Lovise Jensen*, født i Tinning 5. Juni 1865.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Hvilsted. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,552 Kr., for Avlsb. 13,584 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Mose 1, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 47 Tdr. Ld. S. for Gaarden i en 8 Marksdrift: Kaalroer, Havre, Byg, Roer, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs; og 14 Tdr. Ld. N. for Gaarden i en 7 Marksdrift: Helbrak, Hvede, Havre, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, som Regel 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hvilstedgaard's ældst kendte Ejer hed Niels Bødker. Hans Søn, Søren Bødker, opførte den nustaaende Lade (1851) og ø. Staldlænge og mageskiftede 1887 med Jens

Mogensen fra Aarhus, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Af Jens Mogensen, der opførte Hovedb. c. 1890, har den nuværende Ejer købt. Af Gaardens Bygninger er Laden og den v. Staldlænge af Bindingsværk, medens Hovedb. og den ø. Staldlænge er af Grundmur. Hovedb. er tækket med Pap, Avlsb. med Straa. Desuden findes en Svinestald af

Hvilstedgaard.

Bindingsværk med Straatag. Paa Laden er opstillet Vindmotor, ved hvilken Gaardens Foderkorn formales. Hele Gaardens Hestebesætning nedstammer fra 2 Følhopper, som den nuværende Ejer havde med sig fra Skjødstrup, da han overtog Hvilstedgaard. Individer af denne Stamme er flere Gange blevne præmierede paa jyske Skuer. Gaardens Skov ligger langs den s. Side af Marken; dens Bestand er væsentligst Bøg.

Pilgaard, Hvilsted Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 9 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Christen Jørgen Knudsen Pilgaard*, som overtog Gaarden 1. April 1907, er født paa Ejendommen 1. April 1873 og gift med *Elisabeth Villadsen*, født i Erslev paa Mors 16. Juni 1870.

Pilgaard.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Hvilsted. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 54,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,800 Kr., for Avlsb. 19,842 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 79, Eng og Mose 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 76 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Grønjordshavre, $\frac{2}{3}$ Helbrak $\frac{1}{3}$ Roer, $\frac{2}{3}$ Vintersæd $\frac{1}{3}$ Byg, $\frac{2}{3}$ Byg $\frac{1}{3}$ Roer, Udlægshavre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. agtes udlagt i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muldjord paa Lerunderlag, udpræget Hvedejord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Pilgaard's ældst kendte Ejer hed Chresten Pilgaard. Han havde Gaarden fra 1830 til sin Død i 1868, efter hvilken Tid Arvingerne afhændede den til Peder Jacobsen

fra Tvingstrup, hvis Enke, Karen Pedersen, fik Skøde paa Ejendommen 1870 og kort efter ægtede Mikkel Peter Knudsen fra Hvolbæk, den nuværende Ejers Fader. Gaarden nedbrændte ved Lynnedslag 1899 og blev derefter opført af nyt. Alle Bygningerne er nu opførte i Grundmur; Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Pap. 1904 byggedes en stor Bræddelade ud fra den egentlige Lade. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Foruden Motorhus findes endvidere Roehus og Gødningshus samt langs Kostalden et Halvtagshus til Ungkvægstald. Gaarden ligger smukt, omgivet af Have og Plantninger i den ø. Side af Hvilsted By. Den nuværende Ejer har i 1911 ved Udstykningen af Rantzausgave tilkøbt 19 Tdr. Ld., som nu er lagt ind under Gaarden og drives sammen med den øvrige Jord.

Paasgaard, Hvilsted Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Rasmus Pedersen*, som overtog Gaarden i Sommeren 1869, er født i Torriild Nørskov 13. Febr. 1836.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Hvilsted. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,720 Kr., for Avlsb. 11,004 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Helbrak, Hvede, Byg, Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Paasgaard har i sin Tid været Fæstegaard under Rantzausgave, men blev tidlig købt til fri Ejendom. Dens ældst kendte Ejer, Peder Paasgaard, som var født i Gaarden, solgte den 1851 til Jægermester Neergaard til Aakjær, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger i den ø. Side af Hvilsted By. Hovedb. er opført 1908 af Grundmur med Cementstenstag. Af samme Materialer er Kostalden, som blev bygget i 1906, medens Laden og Hestestalden en ældre Bindingsværksbygninger med Straatage. Ø. for den egentlige Gaardplan ligger en grundmuret Svinestald paa høj Kampestenssokkel med Paptag. I 1897 er opstillet en Vindmotor til Drift af Gaardens faste Maskiner.

Hads Herred.

Katrinelund, Saxild Sogn. Postforb.: Odder, og St.: Neder Randlev, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Edvard Jensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1912, er født i Balle 26. Marts 1875 og gift med *Kathrine Jensen*, født paa Engelsborg 1. Aug. 1878.

Matr.-Nr. 24a af Saxild. Hartkorn 7 Tdr. 2 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,800 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70¾ Td. Ld., deraf Ager 60, Eng 6 Skov 4, Have og Gaardsplads ¾. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Helbrak, Hvede, ½ Byg ½ Blandsæd, Roer, Udlægshavre, 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Hvedejord, Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 1 Plag samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Katrinelund ejedes i første Halvdel af forrige Aarhundrede først af en Erik Jensen og derefter af en Knud Jensen, som 1866 mageskiftede Gaarden til Jens Christensen fra Ustrup ved Skanderborg. Denne overlod atter 1877 Ejendommen til sin Søn, Christen Jensen, der solgte til Simon Nielsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa oprindelig inde i Saxild By, men nedbrændte 1868, hvorefter den udflyttedes midt paa sin Mark. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Gaardens Kvægbesætning er ofte bleven præmieret,

ligesom den har leveret Avlstyre til en Mængde Kvægavlsforeninger. Skovens Bestand er væsentligst Ask og El med enkelte isprængte Ege og Underskov af Hassel. Gaardens anselige Bygninger ligger hyggeligt omgivne af Have og Plantning og gør et meget tiltalende Indtryk.

Eriksminde, Saxild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 4½ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Marius Jensen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1912, er født i Vive ved Hadsund 6. Aug. 1879 og gift med *Marie Margrethe Sønnichsen*, født i Vive 6. Jan. 1880.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Saxild. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,250 Kr., for Avlsb. 13,585 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 75, Eng 4, Mose ½, Skov 4½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 37 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Staldfoder, Hvede, Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 35 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer og Kartoffler, Bland-sæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord i 9 Marksdriften, sandmuldet Jord i 7 Marksdriften. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Eriksminde.

Eriksminde købte den nuværende Ejer af Søren Sørensen, der 1911 havde købt af Peder Chresten Pedersen, som havde overtaget den ved Giftermaal med en Datter af den forrige Ejer. Gaarden ligger paa sine Marker tæt SØ. for Saxild By med en vid Udsigt over Havbugten. Hovedb. er opført 1854 af Grundmur med Straatag; Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Engen er beliggende i den v. Side af Marken; den er af god Beskaffenhed og kan tildels overrisles. Skoven er en Part af Tudskær Skovene; dens Bestand er væsentligst Bøg, Ask og El, tildels med Underskov af Hassel. Eriksminde ligger venligt omgivet af den store Have og øvrige Plantninger og gør med sine flade, bekvemme Jorder og de kønne Omgivelser et meget tiltalende Indtryk.

Sofielyst, Saxild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Rasmussen*, som købte Gaarden 1. April 1896, er født i Nølev 13. Juli 1846 og gift med *Karen Nielsen*, født i Rude 30. Juli 1855.

Matr.-Nr. 25a m. fl. af Saxild. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Mose 1, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Helbrak, Hvede, Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er dels sortbroget, dels af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sofielyst.

Sofielyst har, saa vidt vides, altid været Selvejergaard. Omkring Midten af forrige Aarhundrede ejedes den af Anders Nielsen, som 1884 solgte den til sin Sønnesøn, Anders Poul Andersen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa tidligere inde i Saxild By, men 1868/69 udflyttede Anders Nielsen den paa dens nuværende Plads tæt S. for Vejen fra Rørt til Saxild. Hovedb. er af Grundmur med Tegltag. Laden er af Grundmur med Straatag, medens begge Staldbygningerne er af Egebindingsværk med Straatage. 1897 byggedes Ø. for den egentlige Gaardplan en Svinestald i Grundmur med Paptag. Alle Gaardens Bygninger gør et meget solidt og velholdt Indtryk og ligger hyggeligt omgivne af Have og Plantninger. Jorderne har en jævn Overflade. Skoven ligger ved det v. Skel; dens Bestand er væsentligst Ask og El. Kvægbesætningen har hidtil været af sortbroget Race, men der gøres i disse Aar Overgang til den røde, danske Race, som det er Meningen i Fremtiden at holde sig til.

Vesterskovgaard, Saxild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 5 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 22 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Christian Jensen Røjgaard*, som købte Gaarden 12. Juni 1887, er født i Løjenkjær 21. Decbr. 1857 og gift med *Karen Christensen*, født paa Beder Nygaard 17. Maj 1860.

Matr.-Nr. 14 m. fl. af Saxild. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1 $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 2,400 Kr., for Avlsb. 10,110 Kr. Gaardens samlede Areal 59 Tdr. Ld., deraf Ager 54 $\frac{1}{2}$, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 3 $\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads $\frac{3}{4}$. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Helbrak, Hvede, Byg, $\frac{3}{4}$ Roer $\frac{1}{4}$ Havre, Udlægshavre og 2aars Græs; og 6 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 6 Marksdrift: Grønjordshavre, Roer, Blandsæd, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 1 Plag samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vesterskovgaard er den ene af Tudskærgaardene paa Saxild Mark. Den ældst kendte Ejer hed Jørgen Bordrup. Hans Eftermand var Niels Sørensen, hvis Enke 1875 ægtede Just Christensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden har formentlig i mindst 150 Aar ligget paa samme Plads, og Hovedb., der er af Egebindingsværk med Straatag, menes at have denne Alder. Af samme Materiale er den v. Længe, medens Laden, opført 1876, og den ø. Længe, opført 1877, er i Grundmur, begge tækkede med Straa. Ø. for den egentlige Gaardplan ligger en Svinestald af

Kampestensmure med Straatag, bygget i Begyndelsen af 1880erne. Gaarden ligger meget smukt, omgivet af sin Have, der mod N. gaar over i Skoven. Skovens Træbestand er navnlig Ask og Eg med Underskov af Hassel.

Tudskærgaard, Saxild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Christensen Fisker*. Gaarden er bortforpagtet til *Knud Voetmann*, som er født paa Frydsbrønd paa Mors 2. Aug. 1883 og gift med *Sigrid Marie Højris*, født paa Petersminde 7. Novbr. 1882.

Matr.-Nr. 15a af Saxild. Hartkorn 5 Tdr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 62½, Eng 3, Skov 2½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Grøn-jordshavre, benyttet Brak, Hvede og Havre, Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. 10½ Td. Ld. drives for sig, væsentligst med samme Afgrøder som den store Deling. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Kvægbesætningen er og har hidtil været af sortbroget Race, men Forpagteren er begyndt at indføre rødt, dansk Kvæg og agter fremtidig at oparbejde sig en Besætning heraf. Skoven, hvis væsentligste Bestand er Ask og El, ligger umiddelbart N. for Gaarden, der iøvrigt med sine velholdte Bygninger og i de smukke Omgivelser gør et meget tiltalende Indtryk.

Saxild Søndergaard, Saxild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 24 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Morten Jacobsen*, som arvede Gaarden om Foraaret 1879, er født paa Ejendommen 5. Febr. 1852 og gift med *Karoline Jensen Mogensen*, født i Mejlbj 27. April 1856.

Saxild Søndergaard.

Matr.-Nr. 7 af Saxild. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 12,620 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng 4, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Søn, *Rasmus Jacobsen*, som er født paa Ejendommen 28. Maj 1882. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Kløver, Roer, Byg, Agerhejre til Frø, Roer og Havre; 6½ Td. Ld.

henligger til vedvarende Græs og Lucerne, og 6½ Td. Ld. henligger til Frøavl af Hundegræs, Engsvingel og Draphavre. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 85 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Saxild Søndergaard var oprindelig Fæstegaard under Rathlousdal Gods. Den ældst kendte Fæster kaldtes almindelig paa Egnen »Husbonden« og menes tidligere at have været Ladefoged paa Rathlousdal. c. 1825 fæstedes Gaarden af Rasmus Eriksen fra Fensten, som 1851 overlod Fæstet til sin Svigersøn, Jacob Mortensen, den nuværende Ejers Fader. Han købte Gaarden til fri Ejendom 1876. Gaardens Bygninger laa oprindelig inde i Saxild By, men nedbrændte 1868. Den blev da udflyttet paa dens nuværende Plads tæt S. for Vejen fra Saxild til Bjergager. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Hovedb. med Tegtag, Avlsb. med Straa. Paa den ø. Længe blev dog i 1910/11 bygget høj Trimpel og lagt Tag af Bølgeblik, og den samme Omforandring paatænkes i 1912 udført ved den v. Længe. Fra Væld i Marken er ført Vandledning rundt i Hovedb. og Staldene, ligesom der til Pryd for Ejendommen er arrangeret Springvande paa Gaardspladsen og i Haven. Paa Gaarden er indlagt Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Forpagteren driver en udstakt Avl af Græsfrø af forskellige Sorter, ligesom der i den ene Roemark avles Gulerodsfrø. Tidligere holdtes sortbroget, jysk Kvæg, men efter 1906 er man gaaet over til Kvæg af rød, dansk Race og har grundlagt Besætningen paa Avlsdyr, indkøbte fra forskellige gode, fynske Besætninger. Skovens Bestand er væsentligst Ask og El, isprængt enkelte Ege og med Underskov af Hassel.

Borgen, Saxild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 6½ Km. Gaarden ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Stamhuset Rathlousdal, under hvilket den er bortfæstet til *A. Christensens Arvinger*, som bortforpagtede Gaarden 11. Aug. 1903 til *Søren Pedersen*, der er født paa Odder Rold 21. Juni 1858 og gift med *Hansigne Poulsen*, født ved Aakjær 29. April 1860.

Matr.-Nr. 6 af Saxild. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,510 Kr., for Avlsb. 5,056 Kr. Gaardens samlede Areal 65½ Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 61 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: delvis benyttet Brak, Hvede, Byg, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er stærk Lermuld. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Borgen er Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, men var bortfæstet paa 50 Aar til Anders Christensen, hvis Arvinger har beholdt Fæstet og bortforpagtet den til S. Pedersen. Gaarden er beliggende i den v. Side af Saxild By. Hovedb. er opført 1888 af Grundmur med Paptag. Alle Avlsb. er ældre Bindingsværksbygninger med Straatage. Marken har en god og bekvem Overflade, men ingen heldig Form, da den bredeste Del af Marken ligger længst fra Gaarden. Engen, der ligger tæt V. for Gaarden, er af god Beskaffenhed.

P. Andersens Gaard, Saxild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 9 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Peder Andersen*, som overtog Gaarden i Maj 1898, er født i Randlev 7. Febr. 1856 og gift med *Maren Nielsen*, født i Kysing 5. Septbr. 1863.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Kysing. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 15,500 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Eng 4, inddæmmed Fjord 23, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: ⅔ Helbrak ⅓ Staldfoder, ⅓ Rug ⅔ Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er rigtig god Muld, dog enkelte Steder af noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 9 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

I et gammelt »Auctions-Skiøde«, som endnu findes paa Gaarden, staar at læse, at den 27. Juli 1789 blev den ved offentlig Auktion over Hovedgaarden Østergaards Gods tilslaaet Jens Olesen for 545 Rbd. 1820 kom den i Michel Jensens Besiddelse, og han gav 1854 sin Søn, Jens Michelsen, Skøde paa Ejendommen. Jens Michelsen døde 1883, hvorefter hans Enke, Helene Kirstine Andersen, ejede Gaarden, indtil hun solgte den til den nuværende Ejer, som fra 1889 havde været Forpagter af Gaarden. Paa to Planker, der nu sidder over en Dør i den ø. Længe, staar indhugget: Ano 1793 brændte denne Gaard i Kysing, som blev igjen opbyggt af I. O. S. & B. M. D. Fra

P. Andersens Gaard.

Ildebrand og Tyvehaand Gud dette Hus bevare vor Hus og Hjem, vor Gods forfrem hver Christen der i spare.« Den nuværende Hovedb. er opført 1861 af Grundmur med Tegltag; Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. I alle Staldene er murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Engen er beliggende mod V. ved det inddæmmede Fjordareal, som er en Part af den inddæmmede Kysing Fjord, der ialt er c. 300 Tdr. Ld. Fjordarealet anvendes navnlig til Græsning ved løsgaaende Drift. Gaarden ligger overordentlig smukt, tæt ved Kysing Strand med vid Udsigt over Havet, og gør med sine solide, velholdte Bygninger i de smukke Omgivelser et meget tiltalende Indtryk.

Kysing Lundgaard, Saxild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 10 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Nielsen*, som overtog Gaarden 8. Novbr. 1888, er født paa Ejendommen 24. Maj 1854 og gift med *Karen Fiil*, født i Søften 15. Marts 1870.

Matr.-Nr. 8 af Kysing. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,600 Kr., for Avlsb. 13,440 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 1, 7 Tdr. Ld. vedvarende Græs, indhegnet til Løsdrift, 6 Tdr. Ld. sur Eng, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: $\frac{2}{3}$ Helbrak $\frac{1}{3}$ Staldfoder, $\frac{2}{3}$ Vintersæd $\frac{1}{3}$ Roer, Byg, Roer, Havre, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er tildels rigtig god Muld, dog enkelte Steder af noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved Indkøb.

Kysing Lundgaard's ældst kendte Ejer var Rasmus Nielsen, som 1842 afstod Ejendommen til sin Søn, Niels Rasmussen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har overtaget den. Gaarden laa oprindelig inde i Kysing By, men i 1794 nedbrændte den og flyttedes da til dens nuværende Plads Ø. for Vejen fra Kysing til

Norsminde. Hovedb. er opført 1854 af Bindingsværk med Straatag; Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur. I alle Staldene findes murede Hvælvinger. Paa Gaardens Mark har tidligere ned mod Stranden ligget en lille Skov, som i 1907 blev ryddet paa et Par enkelte Træer nær, som Marineministeriet har sikret sig som et Led i den Række af Kystmærker, der findes langs vore Farvande. Gaarden ligger smukt med vid Udsigt over Havet mod Ø. og mod V. over Kysing Fjord og det bagved liggende skovrige Landskab.

Nølev Hovgaard, Nølev Sogn. Postforb.: Odder, og St.: Assedrup, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 14 over Rørth Central. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Marius Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1912, er født i Halling 9. Maj 1872 og gift med *Ane Sørensen*, født i Smederup 10. Maj 1873.

Matr.-Nr. 7 m. fl. af Nølev. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 8,000 Kr., for Avlsb. c. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal c. 55 Tdr. Ld., deraf Ager 48½, Eng 5½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 3 Plage og Føl. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nølev Hovgaard har den nuværende Ejer købt af sin Broder, Hans Jensen, som atter havde købt af Jens Nielsen. Gaarden laa tidligere inde i Nølev By, men udflyttedes 1871 paa dens nuværende Plads SV. for Byen. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag, medens Laden og begge Sidelængerne er af Bindingsværk og tækkede med Straa. Bygningerne er solide og velholdte, og den nuværende Ejer er begyndt at foretage en Udvidelse og Omforandring af Kostalden, saa at Besætningen vil kunne forøges, hvad der er Hensigten. Gaarden ligger omtrent midt i sine Marker, der hører til Hads Herreds bedste Jorder. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Fra Haven er en udstrakt og smuk Udsigt over Odder By og det omliggende skovrige og afvekslende Landskab.

Østerholm, Nølev Sogn. Postforb.: Odder, og St.: Assedrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Friis*, som overtog Gaarden 15. Marts 1910, er født paa Højballegaard 27. Juli 1874 og gift med *Kathrine Jensen*, født i Neder Randlev 3. Decbr. 1874.

Østerholm.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Nølev. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,300 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 44½, Eng 3½, Mose ½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i 9 Marker, hvoraf 2

Græsmarker, medens de øvrige Marker dyrkes vekselvis med Korn og Roer. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Østerholm's ældst kendte Ejer var Rasmus Jensen, der selv havde tiltraadt Gaarden 1853, og som 1883 skødede den til sin Søn, Mads Rasmussen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger i den ø. Side af Nølev By. Af den gamle Gaard staar imidlertid nu kun et Svinehus og et Materialhus tilbage, idet den nuværende Ejer, straks efter at have tiltraadt Gaarden, opførte en Del nye Bygninger tæt Ø. for den gamle Gaard. Hovedb. er opført i Villastil af Grundmur med Tegtag. Avlsb. ligeledes af Grundmur, men med Trimpel og Cementstenstag. Østerholm var, da den nuværende Ejer overtog den, tildels ude af Drift med uren Jord, for lille Besætning og daarlige Bygninger. Der er, hvad der fremgaar af det foranstaaende, allerede gjort et betydeligt Arbejde paa at skaffe bedre Bygninger og større Besætning, men endnu har J. Friis ikke kunnet anlægge noget fast, regelbundet Sædskitte, da Hensynet til Jordens Renselse nødvendiggor at have frie Hænder i saa Henseende.

Abildgaard, Nølev Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Rasmus Madsen, som overtog Gaarden 1. Decbr. 1904, er født i Nølev 8. Juli 1874 og gift med Ane Marie Nielsen, født paa Ejendommen 16. Novbr. 1875.

Abildgaard.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Nølev. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 15,660 Kr., desuden 2 Beboelseshuse 5,220 Kr. Gaardens samlede Areal 47 Tdr. Ld., deraf Ager 39½, Eng 4½, Mose 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 31½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 7 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift uden noget egentligt Sædskitte; 1 Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Abildgaard's ældst kendte Ejer, Niels Rasmussen, overlevedes af sin Enke, Birthe Pedersdatter, som 1819 oveddrog Gaarden til Christen Nielsen, hvis Enke, Ane Jensdatter, 1845 skødede Ejendommen til sin Søn, Niels Christensen. 1872 skødede hans Enke, Mette Pedersdatter, Gaarden til sin Svigersøn, Morten Nielsen, den nuværende Ejers Svigerfader. R. Madsen var fra 1900, og indtil han overtog Gaarden som Ejendom, Forpagter af Abildgaard. Gaarden var oprindelig kun 37 Tdr. Ld. stor, men den nuværende Ejer tilkøbte i 1905 10 Tdr. Ld. fra en Nabogaard, hvorved Ejendommen fik sin nuværende Størrelse. Hovedb. er opført 1851 af Bindingsværk med Straatag. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Egebindingsværk. Gaardens Heste-

besætning er meget værdifuld og rummer bl. a. en Statsstambogshoppe og en yngre Hoppe, som er udtaget til at optages i næstudkommende Hæfte af Statsstambogen. Abildgaard ligger venligt omgivet af en stor Have, hvori mange og gode Frugttræer, hvad der har givet Gaarden dens Navn.

Bredkjær, Randlev Sogn. Postforb.: Neder Randlev, og St.: Odder, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 25 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Andreas Bredkjær*, som overtog Gaarden 1. April 1882, er født paa Ejendommen 13. Jan. 1856 og gift med *Marie Kirstine Hansen*, født i Bisholt 2. Jan. 1859.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Randlev. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 15,500 Kr. Gaardens samlede Areal 69¼ Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 4, Mose 2½, Skov 5¼, Have, Gaardsplads og Veje 1. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede, Roer, Byg, Roer, Blandsæd og 2aars Græs; af de 12 Tdr. Ld. agtes en Del udlagt med Lucerne, medens Resten vil blive dyrket med Foderafgrøder i Vekseldrift uden noget egentligt Sædskifte. Jordens Bonitet er god Lermuld med Undtagelse af et Par Tdr. Ld., som er af noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 85 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bredkjær.

Bredkjær, som i gamle Papirer kaldes »Sofielyst« efter en tidligere Frue paa Rodstenseje, hvorunder den den Gang hørte som Fæstegaard, ejedes omkring 1800 af Niels Sørensen Ladefoged, hvis Enke, Else Marie Poulsdatter, 1811 ægtede den nuværende Ejers Bedstefader, Erik Rasmussen, som 1843 skødede Gaarden til sin Søn, Niels Eriksen, den nuværende Ejers Fader. Oprindeligt har Gaarden ligget inde i Neder Randlev By, men allerede ved Udskiftningen i 1790'erne udflyttedes den til dens nuværende Plads, tæt Ø. for Odder-Horsens Landevej. Hovedb. er opført 1858 af Egebindingsværk; Avlsb. er af Grundmur. I Heste- og Kostald findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Engen, som er af god Beskaffenhed, er beliggende mod V. ved Rævsaa. Skovens Bestand er navnlig Bøg, Eg og Ask. Bredkjær Kvægbesætning stammer langt tilbage i Gaarden; den har gennem mange Aar været repræsenteret paa Dyrskuerne, og derfra hjembragt mange Præmier, ligesom der i Tidens Løb er solgt Tyre fra den til Kvægavlsforeninger.

Randlev Hougaard, Randlev Sogn. Postforb. og St.: Neder Randlev, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Marius Sørensen*, som overtog Gaarden 1. April 1894, er født i Trustrup 26. Marts 1870 og gift med *Ane Thomsen*, født paa Ejendommen 17. Febr. 1870.

Matr.-Nr. 11a af Randlev. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejen-

domsskyld 40,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,600 Kr., for Avlsb. 17,130 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 46½, Højeng 2, Mose 4½, Skov 3, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Kløver og Græs, ½ Græs ½ Havre, ½ Staldfoder ½ Roer, ½ Rug ½ Havre, Roer, Havre, Roer, Blandsæd, Blandsæd; 1½ Td. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Lermuld med Undtagelse af et Par Tdr. Ld., som er af lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 140 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Randlev Hougaard.

Randlev Hougaard tilhørte, ifølge Indskription paa et gammelt Sølvbæger, som endnu findes paa Gaarden, 1695 Stefen Rasmussen og Karen Jensdatter. 1762 overdroges den af Enken Mette til hendes Søn, Søren Jørgensen, efter hvem den i 1791 overgik til hans Svigersøn, Erik Nielsen, der atter 1828 skødede Ejendommen til sin Søn, Niels Eriksen. Dennes Enke ægtede 1844 Lours Thomsen, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden ligger i den s. Side af Over Randlev By. Hovedb., der er opført i Villastil af Grundmur med Tegtag, ligger tæt N. for Avlsgaarden, venligt omgivet af Have og Plantninger. Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur, Laden og Staldbygningerne tækkede med Straa, Rodfrugthus og Motorhus tækkede med Pap. Alle Bygningerne er nye og anselige, opførte i 1902/03. Engen er beliggende umiddelbart S. for Gaarden; den er af udmærket Beskaffenhed og bærer store og gode Afgrøder. Skovens Bestand er væsentligst Bøg, Eg og El, delvis med Underskov af Hassel.

Randlev Hedegaard, Randlev Sogn. Postforb. og St.: Boulstrup, hvortil c. 5 Minutters Gang. Tlf. 13 over Boulstrup Central. Gaarden ligger c. 27 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Peter Sejersen*, som overtog Gaarden 21. April 1897 efter at have haft den i Forpagtning i 6 Aar. J. P. Sejersen er født paa Ejendommen 26. Juni 1859 og gift med *Johanne Martine Christensen*, født paa Emb Østergaard i Febr. 1860.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Randlev. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,175 Kr., for Avlsb. 15,900 Kr.; desuden et fraliggende Beboelseshus 2,140 Kr. Gaardens samlede Areal 48 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Mose 2½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 38½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Blandsæd, Kartofler, Havre, Roer, Havre, Roer, Havre og 1aars Græs; 3 Tdr. Ld. dyrkes med Lucerne, og 2½ Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 1 Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Randlev Hedegaard har tidligere heddet »Petersborg« efter en tidligere Ejer af Hovedgaarden Rodstenseje, under hvilken den hørte som Fæstegaard. Omkring 1789, da Neder Randlev blev udskiftet, ejedes Gaarden af den nuværende Ejers Oldefader,

Rasmus Nielsen, der efterfulgtes af sin Søn, Niels Rasmussen, som 1851 overdrog den til sin Søn, Sejr Nielsen. Han døde 1888, hvorefter hans Enke besad Ejendommen, indtil hun overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Oprindeligt laa Gaarden inde i Nedre Randlev By, men ved Udskiftningen udflyttedes den til dens nuværende Plads, tæt V. for Boulstrup Station, som er bygget paa dens Mark. Hovedb. er opført 1877 af Grundmur med Tegltag; Avlsb. er ogsaa grundmurede. I 1908 er indstalleret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner; ved den sker ogsaa Vandforsyningen i Kostalden, som foregaar ved Selvvandingsapparater. Saavel Heste- som Kvægbesætningen har flere Gange været repræsenteret paa Dyrskuerne. Randlev Hedegaard ligger smukt og venligt, omgivet af sin store, kørne Have.

J. P. Askgaard's Gaard, Bjergager Sogn. Postforb. og St.: Neder Randlev, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 24 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jens Peter Askgaard*, som købte Gaarden 1. April 1911, er født i Rude 16. Aug. 1860.

J. P. Askgaard's Gaard.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Bjergager. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 52½, Eng 1, Mose ½, Skov 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 26½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift og 24 Tdr. Ld. for sig i samme Drift: Grønjordshavre, benyttet Brak, Vintersæd, Roer, Byg, Udlægshavre og 2aars Græs. 1 Td. Ld. dyrkes med Lucerne og 1 Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Jens Karl Rasmussen Bjerregaard, som 1901 havde faaet den efter sin Svigerfader, Morten Sørensen, der havde ejet den gennem mange Aar. Gaardens Bygninger ligger midt i Bjerager By. Laden er af Egebindingsværk med Straatag og bærer paa Hammeren over Indkørselsporten 18. E. I. S. A. I. D. 21. Hovedb. er af Grundmur med Straatag. Staldlængen er af Grundmur med Straatag, bygget 1873. I Hestestalden er opsat en gammel Egebjælke, hvori er udskaaret E. I. S. B.; A. I. D. B. Anno 1811 og M. S. S. B.—B. K. M. D. 1873. Den v. Længe er af Bindingsværk med Straatag, bygget i 1880'erne. Desuden findes et Fodermesterhus. Overalt i Hovedb. og Staldene er indlagt Ledninger fra Bjergager Vandværk. Skoven ligger mod N.; dens Bestand er hovedsagelig Eg, Ask og Bøg.

Kjærsgaard, Bjergager Sogn. Postforb. og St.: Neder Randlev, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 24 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende

Ejer: *Niels Rasmussen Kjærsgaard*, som overtog Gaarden 1. April 1898, er født paa Ejendommen 20. Decbr. 1866 og gift med *Cecilie Kirstine Jensen*, født i Søvind 21. Septbr. 1873.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Bjergager. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 19,700 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 2, Skov 12, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 24 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift og 16 Tdr. Ld. i tilnærmelsesvis samme 8 Marksdrift: benyttet Brak, $\frac{1}{2}$ Kaalrabi $\frac{1}{2}$ Vintersæd, Byg, Roer, Blandsæd, Udlægshavre og 2aars Græs; 10 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Helbrak, Hvede, Blandsæd, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er paa Grund af Markens langstrakte Form noget uensartet. Største Parten er god Lermuld paa Lerunderlag, men pletvis er Jorden af noget lettere Beskaffenhed og hviler paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 66 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Kjærsgaard.

Om Kjærsgaards Historie skriver Højskolelærer Th. Laursen i »Fra Norsminde Fjord til Ulstrup Bakker«: »Omtrent Aar 1600 levede der i Bjergager en Købmand og Skipper ved Navn Thomas Madsen. Han ejede Skibe i Søen, var en rig Mand og boede i den samme Gaard, som endnu ejes af hans Dattersøns Datters Sønnesøns Sønnesøn, Niels Kjærsgaard. Thomas Madsen ejede Bjerager Kirke og lod Taarnet tilbygge, og der var for en Del Aar siden en Fløj med hans Navn i paa Kirken. Paa hans Tid var Vandmangelen i Bjerager saa følelig, at han for at afhjælpe den for sit eget Vedkommende lod lægge Trærender fra et Væld i Skoven og i omtrent $\frac{1}{2}$ Fjerdingsvejs Længde ned til Brønden i sin Gaard. Thomas Madsen efterlod sig ved sin Død 1664 ikke andet end Gaarden, som hans Datter, Ane Thomasdatter, fik. Hendes Mand hed Niels Eriksen, og efter ham fik Sønnen, Thomas Nielsen, Gaarden. Han og hans Hustru døde med blot nogle Dages Mellemrum og blev jordede i samme Grav. Deres ældste Datter var den Gang 13 Aar og blev, da hun var 17 Aar gammel, gift med en Karl fra Kjærsgaard, der hed Rasmus Rasmussen, og derfra stammer Familiens Tilnavn »Kjærsgaard«. Sønnen Rasmus Rasmussen havde dernæst Gaarden til 1823, da den nuværende Ejers Bedstefader, som ligeledes hed Rasmus Rasmussen, overtog den. Hans Søn, Rasmus Rasmussen med Tilnavnet Kjærsgaard, overtog Ejendommen 1863, og fra ham gik den i Arv til den nuværende Ejer. Endnu er i Familiens Eje et gammelt Egetræsbord med Stenplade, som siges at have tilhørt Thomas Madsen. Og paa Gaarden lever endnu et Sagn om, at han i Krigens Tid lod sit Sølvstøj og andre Kostbarheder grave ned under et af Gulvene i Laden. Den Ledning af Trærenden, som Thomas Madsen i sin Tid lagde fra et Væld i Skoven ind til Gaarden, forfaldt i Aarenes Løb. Men i 1876 lagde den nuværende Ejers Fader en ny Ledning af Jernrør fra det samme Væld, og efter at den nuværende Ejer har foretaget nogle Smaaforbedringer derved, har Gaarden nu paa denne Maade altid godt og rigeligt Vand. Gaardens Bygninger, der ligger inde i Bjergager By, er dels af Grundmur, dels

af Egebindingsværk, alle med Straatage. Tidligere var Gaardens Kvægbesætning af sortbroget Race, men i 1903 begyndte den nuværende Ejer at gaa over til rødt, dansk Malkekvæg, idet han grundlagde en ny Besætning paa Indkøb fra Fyn. Flere Individuer af den nuværende Besætning er blevne præmierede paa Dyrskuerne. Skovens Bestand er overvejende Bøg. Ejendommen har i 1909, 10 og 11 deltaget i Konkurrencer mellem hele veldrevne Gaardmandsbrug og er bleven tilkendt 2. Præmie derfor.

Knudsminde, Bjergager Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jørgen Jacobsen*, som købte Gaarden 3. Novbr. 1896, er født i Saxild 31. Marts 1859 og gift med *Madsine Benedicte Mathilde Madsen*, født i Rude 14. Febr. 1867.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Rørt. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 11,500 Kr. Gaardens samlede Areal c. 54 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Mose c. 1, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Helbrak, Hvede, Byg, Roer, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er hovedsagelig god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag; dog findes i den s. Ende af Marken en Grusbanke, hvor Kommunen for Tiden har aabnet Grusgrav. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rødt, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Knudsminde.

Knudsminde ejedes omkring 1821 af *Jørgen Sørensen*, hvis Søn, *Knud Jørgensen*, senere overtog den. Han solgte igen til sin Søstersøn, den nuværende Ejer. Bygningerne ligger i den s. Side af Rørt By, og Jorderne strækker sig mod S. mellem Vejene til Randlev og Bjergager. Alle Bygningerne er af Egebindingsværk, Hovedb. tækket med Pap, Avlsb. med Straa. Dog er Svinestalden opført i Grundmur. Skoven ligger i den v. Side af Gaardens Mark. Dens Bestand er væsentligst Eg og Ask med Underskov af Hassel. Jorderne er af Overflade jævne og bekvemme at drive. Fra Markerne haves en vid og smuk Udsigt mod V. til Odder By og Rathlousdals Skove.

Boulstrup Nygaard, Bjerager Sogn. Postforb. og St.: Boulstrup, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Ole Andreas Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1889, er født i Trustrup 4. Juli 1863 og gift med *Ane Sørensen*, født i Trustrup 5. Juli 1867.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Boulstrup. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 54½ Tdr. Ld., deraf Ager 53½, Have og

Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Havre, Blandsæd, Roer, Blandsæd og 1aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 6 Heste samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Boulstrup Nygaard's ældst kendte Ejer var Jens Pedersen Nygaard, der efterfulgtes af sin Søn, Jens Nygaard, hvis Enke i 1880'erne solgte til Jens Jensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger i den n. Side af Boulstrup By, hyggeligt omgivet af Have og Plantning. Hovedb. er opført 1904 af Grundmur med Cementstenstag; den bærer mod Gaardsiden en smuk Kvist af Bindingsværk og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Gaardens Mark, der strækker sig Ø. paa over mod Grindsnap, har en jævn og bekvem Overflade. Fra Gaarden er en vid Udsigt mod Ø. over Havbugten med Helgenæs, Samsø og Thunø i Baggrunden.

Lillemosegaard, Bjergager Sogn. Postforb. og St.: Boulstrup, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Jensen Thomsen Lillemose*, som arvede Gaarden 1. April 1906, er født paa Ejendommen 4. Jan. 1865.

Matr.-Nr. 13 m. fl. af Dyngby. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1¾ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,930 Kr., for Avlsb. 14,850 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 43¼, Eng 3, Mose 1¼, Skov 1, Overdrev 10, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Byg, Roer, Blandsæd, Udlægshavre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag med Undtagelse af de 10 Tdr. Ld. Overdrev, som ligger nede ved Stranden, og som er Sandjord. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lillemosegaard har gennem mange Generationer tilhørt den samme Slægt. Den nuværende Ejers Oldefader, Rasmus Jensen Lillemose, kendt fra Blichers Noveller under Navnet Ras Munk, drev foruden Gaarden Færgefart paa Thunø. Efter ham kom Gaarden til hans Søn, Jens Rasmussen Lillemose, som i 1850'erne overlod den til sin ældste Søn, Rasmus Jensen Lillemose, efter hvis Død den nuværende Ejers Fader, Thomas Jensen Lillemose, i 1863 fik den ved Giftermaal med sin Broders Enke. Gaarden laa oprindelig inde i Dyngby By, men nedbrændte og udflyttedes formentlig samtidig med Byens Udskiftning paa Marken c. 1½ Km. NØ. fra Dyngby, c. 400 M. fra Stranden. Hovedb. er opført 1879 af Grundmur med Straatag; Avlsb. er opførte dels af Bindingsværk, dels af Grundmur. Tæt Ø. for Gaarden ligger Skovstykket, hvis væsentligste Bestand er Ask og Hassel. Lillemosegaard ligger smukt med Udsigt mod NØ. over Saxild Bugt og Havet.

R. Jensen's Gaard, Bjergager Sogn. Postforb. og St.: Boulstrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Rasmus Jensen*, som arvede Gaarden 1. April 1884, er født paa Ejendommen 8. Decbr. 1852 og gift med *Anna Kirstine Hansen*, født i Oldrup 20. Septbr. 1850.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Dyngby. Hartkorn 8 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,900 Kr. Gaardens samlede Areal 68½ Td. Ld., deraf Ager 62, Eng 3, Mose 1, Overdrev 1½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Helbrak, Rug, Byg, Roer, Blandsæd, Udlægshavre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag med Undtagelse af de 1½ Td. Ld. Overdrev, som er beliggende ude ved Stranden, og som er Sandjord. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejers Fader, Jens Sørensen, købte i 1849 Ejendommen af Rasmus Steffensen. Den Gang laa Gaardens Bygninger inde i Dyngby By, men i 1884 udflyttedes den af den nuværende Ejer paa dens Mark tæt NØ. for Byen. Laden er af Kampesten med Straatag; Hovedb. er af Grundmur med Cementstenstag. Begge Side-

længerne er af Egebindingsværk med Straatage. Paa Laden er i 1890 opsat en Vindmotor, ved hvilken Gaardens faste Maskiner drives. Gaarden, hvis solide, velholdte Bygninger gør et tiltalende Indtryk, ligger, hyggeligt omgivet af Have og Plantning, kun c. 600 M. fra Havet, over hvilket der haves en vid og smuk Udsigt.

Grindsnapgaard, Bjergager Sogn. Postforb. og St.: Boulstrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen*, som overtog Gaarden 1. April 1899, er født paa Ejendommen 14. Marts 1861 og gift med *Mette Marie Rasmussen*, født i Balle 18. April 1875.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Dyngby. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 11,680 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Mose $\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads $\frac{3}{4}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Helbrak, Vintersæd, Byg, Roer, Havre, Blandsæd og 2aars Græs. Jordens Bonitet er nærmest Gaarden ret stærk Lermuld, længere mod S. af noget mildere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Grindsnapgaard.

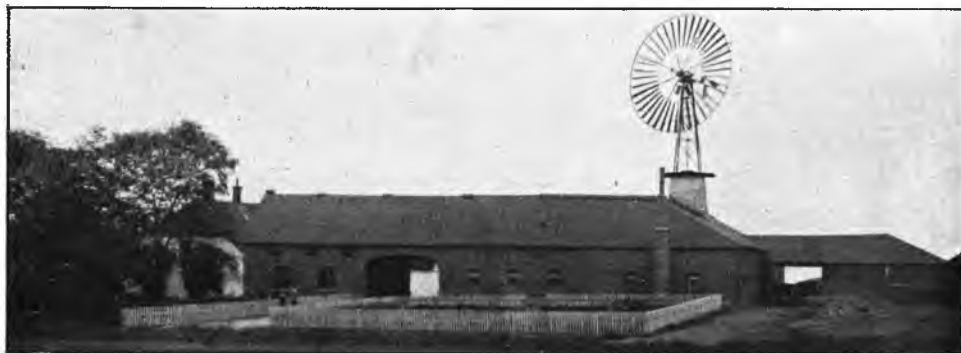
Grindsnapgaard er i sin nuværende Skikkelse fremgaaet af 2 mindre Gaardes Sammenlægning, idet den nuværende Ejers Fader, Niels Jensen Lillemose, som allerede tidligere ejede en Gaard inde i Dyngby By, i 1866 købte Grindsnapgaard og lagde Jorderne sammen. Gaarden ligger overordentlig smukt umiddelbart Ø. for Dyngby-Grindsnapvejen. Hovedb. er opført 1907 af Grundmur med Cementstenstag. Af Grundmur er ligeledes den ø. Staldlænge, opført 1899, og Laden, opført 1902, medens den v. Sidelænge, der er bygget først i 1860'erne, er af Bindingsværk. Avlsb. er tækket med Straa, og alle Bygningerne gør et meget solidt og velholdt Indtryk. Der er fra Gaarden og dens Marker en enestaaende pragtfuld Udsigt over Havet og Kyststrækningerne mod N. og S. med Helgenæs, Samsø og Thunø i Baggrunden, ligesom der fra de højereliggende Steder i Marken er en vid Udsigt mod V. ind over det smukke, skovrige Landskab.

Sønderskovgaard, Gosmer Sogn. Postforb. og St.: Hou, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 22 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Simon Peter Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1874, er født paa Fenstegaard 25. Septbr. 1851.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Fensten. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,300 Kr., for Avlsb. 16,632 K.; desuden en Aftægtsbolig 2000 Kr. Gaardens samlede Areal 45 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 44, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 40 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 3 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. dyrkes for sig uden noget egentligt Sædskifte. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 11 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 83 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sønderskov har i sin Tid været Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, men blev købt til fri Ejendom samtidig med, at den nuværende Ejer overtog den. Den sidste Fæster, Hans Pedersen, var en Farbroder til den nuværende Ejer; han havde overtaget Fæstet 1847 efter sin Fader, Peder Hansen. Gaarden laa tidligere inde i Fensten By, men udflyttedes 1883 efter Brand paa dens Mark tæt Ø. for Byen og kort N. for Sønderskoven, efter hvilken Gaarden har Navn. Alle Bygningerne er nu af Grundmur, Hovedb., der rummer en stor og velindrettet Lejlighed, er tækket med Tegl. Laden og Staldlængerne med Straa og Svinehus og Rodfrugthus med Pap. Ved Indkørslen til Gaarden ligger en grundmuret Fodermesterbolig. Sønderskov ligger smukt i den kønne, skovrige Egn, hyggeligt omgiven af Haven og Plantninger. Gaarden ligger bekvemt midt i sin Mark, der har en jævn og god Overflade. S. P. Jensen har tre Gange deltaget i Konkurrencer mellem hele, vellede Landbrug og er hver Gang bleven tilkendt 1. Præmie.

Pederslund, Gosmer Sogn. Postforb. og St.: Hou, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hjalmar Jensen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1904, er født paa Ejendommen 26. April 1880 og gift med *Karoline Hansen*, født paa Liliensborg i Gylling 7. Juni 1881.

Pederslund.

Matr.-Nr. 4a af Fensten. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,024 Kr., for Avlsb. 14,512 Kr.; desuden en Arbejderbolig 1,300 Kr. og et Aftægts hus 3,506 Kr. Gaardens samlede Areal 42 Tdr. Ld., deraf Ager 40, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 38 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Kaalroer til Frø, Runkelroer, Runkelroer og Gulerødder til Frø, Kaalroer, Havre og 1aars Græs; 2 Tdr. Ld. dyrkes med Lucerne. Jordens Bonitet er dyb, kraftig Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 24 Grisesøer. Sidste Aar solgtes 82 Fedesvin og c. 300 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Pederslund, som i sin Tid var Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, men blev købt til fri Ejendom 1868, har formentlig været i samme Slægts Besiddelse gennem mange Generationer. Den nuværende Ejers Fader, Peder Jensen, tiltraadte i 1858 Fæstet efter sin Fader, Jens Pedersen, men frikøbte senere Gaarden og blev altsaa dens første Selvejer. Tidligere laa Gaardens Bygninger inde i Fensten By, men 1855 nedbrændte de ved Lynnedslag, og den nye Gaard blev da opført ude paa Markerne Ø. for Vejen, der fører fra Fensten til Hou. Hovedb. er opført 1855 af Grundmur og tækket med Tegl. Avlsb. er ligeledes af Grundmur, men med Paptage. N. for Gaarden findes en grundmuret Arbejderbolig og inde i Fensten By et grundmuret Aftægts hus; til det sidste hører en Have paa 1 Td. Ld. Paa Laden er i 1905 opstillet en Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner; ved den sker tillige Gaardens Vandforsyning. Pederslund er i den sidste 4aarige Konkurrence mellem hele veldrevne Landbrug bleven tilkendt 1. Præmie. Saaledes som hele Bedriften fremtræder, med det intensive Sædskifte, den udstrakte Rodfrugtfrøavl og de anselige og velholdte Bygninger, gør den Indtryk af at være mellem de fremmeste Landbrug for sin Tid.

Malskjærgaard, Gosmer Sogn. Postforb. og St.: Ørting, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Erik Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1911, er født i Boulstrup 31. Marts 1884 og gift med *Anna Sørine Sørensen*, født i Randlev 30. Aug. 1885.

Matr.-Nr. 18 af Fensten. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 8,000 Kr. Gaardens samlede Areal 63½ Td. Ld., deraf Ager 62½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Byg, Roer, Havre, Roer, Blandsæd, Havre og 1aars Græs; 10 Tdr. Ld. i en 3 Marksdrift: Havre, Kartofler, Havre. Jordens Bonitet er i den store Drift god, kraftig Lermuld, i den mindre Drift lavere, let moseagtig Jord. Lerunderlag under det altsammen. Gaarden drives som kvægløst Landbrug. Besætningen bestaar af 6 Heste samt 1 Føl. Sidste Aar solgtes c. 140 Fedesvin.

Malskjærgaard.

Malskjærgaard har tidligere været Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal. I 1888 købtes den af Peter Georg la Cour, som i 1908 solgte den til L. P. Simonsen, der allerede Aaret efter afgik ved Døden, hvorpaa hans Enke, Marie Simonsen, drev Gaarden, indtil kort før den nuværende Ejer overtog den. Gaarden ligger umiddelbart Ø. for Landevejen fra Gylling til Ørting. Hovedb. er opført 1901 i smuk Villastil af Grundmur med Tegtag. Avlsb. er ældre Bindingsværksbygninger med Straatage. Ø. for Gaarden ligger en stor paptækket Stakhjelm. Gaarden ligger venligt omgivet af Plantninger og Haven, der strækker sig S. for Hovedb. Malskjærgaard ligger godt for sine Marker, der har en jævn og bekvem Overflade og hører til Egnens bekendte gode Jorder. Den nuværende Ejer slog straks, da han havde overtaget Ejendommen, ind paa kvægløst Landbrug med udstrakt Brug af Kunstgødning og Salg af den avlede Fourage med Undtagelse af, hvad der medgaar til Hestene og den ret betydelige Svinebesætning.

Fenstengaard, Gosmer Sogn. Postforb. og St.: Hou, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Kirsten Jensen*, som overtog Gaarden 3. Novbr. 1898 ved sin Mands, *Jens Jespersen Jensens*, Død, er født paa Ejendommen 6. Jan. 1849.

Matr.-Nr. 14 m. fl. af Fensten. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,200 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 48½, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Johannes Kuur*, født i Gylling 21. Septbr. 1885. Af Agermarken drives 24½ Td. Ld. nærmest Gaarden i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Rug, Blandsæd, Roer, Blandsæd og

2aars Græs. 22 Tdr. Ld. længere ude drives i en 7 Marksdrift: Helbrak, Hvede, Blandsæd, 1aars Græs, Havre, Roer, Havre; desuden dyrkes en Toft paa 2 Tdr. Ld. med Cikorierødder, og $\frac{3}{4}$ Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 9 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 1 Føl. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb af Kalve.

Fenstengaard.

Fenstengaard har tidligere været Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, men blev først købt til Arvefæste og derefter 1891 til Selvejendom. Dens ældst kendte Fæster var Niels Madsen, hvis Svigerdatter, Kirsten Karlsdatter, efterhaanden var gift med 4 Mænd, der alle var Fæstere af Gaarden: Peder Nielsen, Mikkel Rasmussen, Simon Juulsen og Jens Pedersen. Han overdrog i 1891 Ejendommen til sin Svigersøn, Jens Jespersen Jensen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaarden ligger midt i Fensten By, venligt omgivet af Plantninger og den store, smukt anlagte Have. Hovedb. er opført 1893 af Grundmur med Tegltag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed; Avlsb. er opførte dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Gaardens Mark strækker sig mod V. med Fald mod S.; den har en jævn og bekvem Overflade og er derfor behagelig at drive.

K. Laursen's Gaard, Gosmer Sogn. Postforb. og St.: Hou, hvortil c. 3 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 22 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Kristen Laursen*, som overtog Gaarden 1. April 1890, er født paa Dybvad Mølle 27. Septbr. 1845.

Matr.-Nr. 12 m. fl. af Fensten. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,927 Kr., for Avlsb. 12,652 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Have og Gaardsplads 1.

Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; $\frac{3}{4}$ Td. Ld. er udlagt med Lucerne, og Resten af Jorden, som tidligere har været lavt og surt, er først for nylig bragt under Kultur og endnu ikke inddelt i Marker. Jordens Bonitet er god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har været Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, indtil den nuværende Ejer overtog den og samtidig købte den til fri Ejendom. Gaardens Bygninger ligger i den v. Side af Fensten By, venligt omgivet af Have og Plantninger. Hovedb. saavel som Avlsb. er opført 1883 efter Brand, alle af Grundmure med Straatage. I Forlængelse af Laden er i 1897 mod S. tilbygget en Kostald. Mod S. findes ogsaa et

grundmuret Gødningshus med Paptag samt Ajlbeholderen, medens der mod V. ligger et grundmuret paptækket Rodfrugthus, som støder op til Laden. Marken strækker sig mod V. over mod Malskjær; dens Overflade er meget jævn og bekvem for Driften.

Birkholm, Gosmer Sogn. Postforb.: Hou, og St.: Ørting, hvortil c. 2 Km. Tlf. 23 over Ørting Central. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen Hjortshøj*, som overtog Gaarden 1. April 1901, er født i Vejlbj 20. Marts 1871 og gift med *Kirstine Andersen*, født paa Havmosegaard i Maarslet Sogn 12. Maj 1873.

Matr.-Nr. 22 m. fl. af Fensten. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,100 Kr. Gaardens samlede Areal 55½ Td. Ld., deraf Ager 53½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 50½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Blandsød, Roer, Havre og 2aars Græs; 1½ Td. Ld. er udlagt med Lucerne og 1½ Td. Ld. med Hundegræs til Frøavl. Jordens Bonitet er dyb, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 130 Fedesvin og c. 20 Grisesøer. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Birkholm.

Birkholm har tidligere været Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, men blev 1894 købt til fri Ejendom af den nuværende Ejers Moder, Fru Edel Hjortshøj, samtidig med at hun overtog Ejendommen. Den sidste Fæster, Hans Jacob Christensen, sad formentlig inde med Gaarden i c. 30 Aar og var en over hele Jylland kendt Hingsteopdrætter. Han baade merglede og dræuede Ejendommen, byggede den op af Nyt og var en baade virksom og dygtig Mand. Indtil Fenstens Udskiftning i 1802 laa Gaarden inde i Byen, men den blev derefter udflyttet til dens nuværende Plads umiddelbart Ø. for Vejen til Gosmer. Hovedb. er opført midt i 1870erne af Grundmur med Tegtag. De 3 Avlsb. er af Bindingsværk med Straatage. Desuden findes en Laden tilbygget Bræddebygning, et Rodfrugthus og en Svinestald samt en Bygning til en Petroleumsmotor, ved hvilken alle Gaardens faste Maskiner drives. Saavel Gaardens Heste- som dens Kvægbesætning bestaar af veludviklede, velprægede Individuer. Af Hestebesætningen, der flere Gange har været repræsenteret paa Dyrskuerne og derfra hjembragt Præmier, findes en Hoppe optaget i Stambogen. Birkholm ligger fortrinligt midt i sine Jorder, der har en ganske jævn Overflade, bekvem for Driften. Markernes Tilstand er mønsterværdig, og fire Gange i Træk er N. N. Hjortshøj tilkendt 1. Præmie i Konkurrencen mellem hele velledede Landbrug. Udenom Gaardens Bygninger ligger den store smukke Have, som fortsættes i en Lund af Bøg og Birke, efter hvilke Gaarden har faaet sit Navn.

Fensten Hovgaard, Gosmer Sogn. Postforb. og St.: Hou, hvortil c. 4½ Km. Gaarden ligger c. 23 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Mads Peter Jensen*, som overtog Gaarden 15. Juli 1887, er født i Jexen 21. Febr. 1857 og gift med *Maren Eriksen*, født paa Ejendommen 9. Aug. 1857.

Matr.-Nr. 10 m. fl. af Fensten. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,450 Kr., for Avlsb. 14,522 Kr. Gaardens samlede Areal 46½ Td. Ld., deraf Ager 43, Eng 1, Mose ½, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Rug, Byg, Staldfoder, Roer, Havre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Lermuld. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fensten Hovgaard var Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, men blev i 1896 af den nuværende Ejer købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Fæster var Erik Nielsen, som i 1847 overdrog Fæstet til sin Søn, Niels Eriksen, hvis Enke i 1855 ægtede Erik Jensen, den nuværende Ejers Svigerfader, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Den ligger i den s. Side af Fensten By. Hovedb. er opført 1903 af Grundmur med Cementsteng. I 1896 er bygget Laden og begge Staldlængerne, alle af Grundmur med Straatage. Desuden findes en Svinestald, et Brændehus, en Staklade og et Gødningshus samt en Aglebeholder. Paa Laden er i 1905 opstillet en Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Skoven er beliggende tæt S. for Gaarden; dens Bestand er væsentligst Ask med enkelte Ege og med Underskov af Hassel.

Fensten Nedergaard, Gosmer Sogn. Postforb. og St.: Hou, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Klaus Pedersen*, som overtog Gaarden 1. April 1897, er født paa Ejendommen 8. Febr. 1872 og gift med *Johanne Pedersen*, født i Rind ved Herning 8. Juli 1870.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Fensten. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. ½ Alb. Ejendoms-skyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,900 Kr., for Avlsb. 16,602 Kr. Gaardens samlede Areal 59½ Td. Ld., deraf Ager 58¾, Have og Gaardsplads ¾.

Af Agermarken drives 31½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Roer, Blandsæd, Roer, Havre, og 2aars Græs; 13¾ Td. Ld. i en 6 Marksdrift: Helbrak, Frøturnips, Blandsæd, Runkelroer til Frø, Havre og Roer; 13½ Td. Ld. drives i 4 Marker med 2 Foderafgrøder, 1 Kornafgrøde og 1 Mark til Frøavl. Jordens Bonitet er god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 160 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Fensten Nedergaard var tidligere Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal. Dens sidste Fæster var den nuværende Ejers Fader, Mogens Pedersen, som havde overtaget Fæstet c. 1860. Gaarden, der ligger i den n. Side af Fensten By, umiddelbart Ø. for Vejen, der fører til Gylling, er bygget 1866. Hovedb. er af Bindingsværk med Straatag. Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur. I 1905 er paa Gaarden opstillet en Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Fensten Nedergaard deltog for 4 Aar siden i den 4aarige Konkurrence mellem hele vellede Landbrug og tilkendtes derfor 1. Præmie. Gaardens Marker strækker sig mod S. over mod Gylling og har en jævn og bekvem Overflade.

Vester Skovgaard, Ørting Sogn. Postforb. og St.: Ørting, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Andreas Sørensen*, som overtog Gaarden 1. April 1901, er født paa Ejendommen 9. Novbr. 1871 og gift med *Ulrikke Hansen*, født paa Bilsbækgaard 10. Septbr. 1872.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Ørting. Hartkorn c. 4 Tdr. Ejendoms-skyld 35,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 51½, Eng 1, Mose 1, Skov 3½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 49½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Staldfoder, Vintersæd efter Halvbrak, Byg, Roer, Havre, Roer, Havre og 1aars Græs; 2 Tdr. Ld. dyrkes for sig med Foderafgrøder. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord af en noget bakket Overflade. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 1 Føl. Sidste Aar solgtes c.

120 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vester Skovgaard's Jorder har oprindelig været skovklædte, hvad ogsaa Navnet antyder, og er formentlig først bleven samlede til en Gaard ved den Tid, da Ørting By blev udskiftet. Antagelig har Gaarden siden da været i samme Slægts Besiddelse. J. A. Sørensen har overtaget den efter sin Fader, Søren Rasmussen, der atter tog den i Arv efter sin Fader, Rasmus Sørensen. Tidligere laa Gaarden noget længere mod SØ. blandt de saakaldte Vestergaarde, men i 1872 nedbrændte Bygningerne, og den flyttedes da hen paa dens nuværende Plads paa Højderne V. for

Vester Skovgaard.

Ørting By. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag og flankeres af 2 smukke Portbuer, der fører over til Staldlængerne. Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur, men tækkede med Straa undtagen den ene Svinestald, der bærer Tegltag, og Hønsehuset, som er paptækket. De danner egentlig 2 Gaarde, idet der V. for Hovedgaarden findes en Baggaard, omgivet af de mindre Bygninger. I 1906 er opstillet en Klapsejlsmotor, ved hvilken alle Gaardens faste Maskiner drives. Fra Væld paa Gaardens Marker er indlagt Vand i alle Gaardens Bygninger, ligesom Ørting By faar sin Vandforsyning derfra. Skovens Bestand er væsentligst Bøg. Vester Skovgaard ligger meget smukt i den kuperede, skovrige Egn. Fra Gaarden og navnlig fra »Møllehøj« paa dens Mark er der en enestaaende Udsigt.

R. Mortensen's Gaard, Falling Sogn. Postforb. og St.: Falling, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Rasmus Mortensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1900, er født paa Ejendommen 12. Novbr. 1864 og gift med *Maren Jensen*, født paa Ørting Østergaard 26. Decbr. 1871.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Falling. Hartkorn 6 Tdr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,550 Kr., for Avlsb. 9,800 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Mose 1, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 23½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, benyttet Brak, Rug, Byg, Havre og 2aars Græs; 21 Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift: Havre, Roer, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 1½ Td. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Aakjær (de grevelige Dernatske Godser), men blev 1802 for 1,600 Rbd. købt til fri Ejendom af Peder Sørensen (med Tilnavnet Tysker), den nuværende Ejers Oldefader, der 1784 havde overtaget Gaarden efter sin Fader, Søren Rasmussen. Peder Sørensen døde 1824, hvorefter hans Enke, Helle Poulsdatter, 1825 skødede den til sin Søn, Rasmus Pedersen, der atter 1866 overdrog den til sin Svigersøn, Jens Mortensen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden ligger i den n. Side af Falling By tæt S. for Horsens-Odder Banen. 1854 overgik der Falling By en stor Ildsvaade, som ogsaa lagde Gaarden i Aske. Hovedb. er af Grundmur, Avlsb. af Bindingsværk, alle tækkede med Straa. I Gaarden

er indlagt Vand fra Byens Vandværk. Marken strækker sig mod N. langs den offentlige Vej og har en jævn og bekvem Overflade. Skoven ligger langs det n. Skel; dens Bestand er væsentligst Ask og El med enkelte isprængte Ege og Bøge.

Asserbækgaard, Falling Sogn. Postforb. og St.: Falling, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Rasmussen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1907, er født i Gylling 28. Juli 1876 og gift med *Dagmar Jensen*, født i Lerdrup Skov 14. Juli 1882.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Falling. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,620 Kr., for Avlsb. 7,680 Kr. Gaardens samlede Areal 46 Tdr. Ld., deraf Ager 42½, Mose ¾, Skov 2, Have og Gaardsplads ¾. Af Agermarken drives 40½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Roer, ½ Havre ½ Hvede, Roer, Havre og 2aars Græs; desuden henligger 2 Tdr. Ld. til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 9 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Asserbækgaard.

Asserbækgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Aakjær. Den nuværende Ejer købte den af Kirstine Nielsen der siden 1891 havde drevet Gaarden som Enke efter Jesper Pedersen, der var født paa Ejendommen og havde overtaget den efter sin Fader. Gaarden laa inde i Falling By indtil den nedbrændte 1854, hvorefter den udflyttedes til dens nuværende Plads tæt NV. for Byen. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag, medens Laden og begge Staldlængerne, der ligeledes er grundmurede, bærer Straatage. I indeværende Sommer vil paa Laden blive opstillet Vindmotor til Drift af Gaardens faste Maskiner, og samtidig agter Ejeren at oplægge Bølgebliktag paa Kostalden I Gaardens Bygninger er indlagt Vand fra Fællesvandværk. Gaarden ligger midt i den ø. Side af Jorderne, som er flade og bekvemme at drive. Skovens Bestand er væsentligst Ask, Eg og El.

Helenesminde, Falling Sogn. Postforb. og St.: Falling, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1894, er født i Falling 19. Juni 1871 og gift med *Bertha Marie Jensen*, født i Lerdrup 15. Aug. 1873.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Falling. Hartkorn 9 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 58,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,053 Kr., for Avlsb. 16,799 Kr.; desuden en Fodermesterbolig 2,150 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld..

deraf Ager 68½, Skov 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 56½ Td. Ld. i en 11 Marksdrift: Blandsæd, Roer, Havre, gul Rundbælg, Vintersæd, Roer og Ærter, Byg, Roer, Havre, og 2aars Græs; 12 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift: Helbrak, Hvede, Byg, Roer, Havre, Blandsæd og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Helenesminde har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Aakjær, men er for c. 100 Aar siden købt til fri Ejendom. Den nuværende Ejer købte Gaarden af Arvingerne efter Hans Sørensen, efter hvis Enke, Helene Mortensdatter, den har faaet Navn. Gaarden laa oprindelig inde i Falling By, men nedbrændte i 1854 og udflyttedes da paa dens Mark omtrent midtvejs mellem Falling og Gylling. Hovedb. er af Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Oprindelig var Gaarden kun paa 38 Tdr. Ld., men ved Tilkøb i 1900 og 1911 er den bragt op paa sit nuværende Areal. Bygningerne ligger omtrent midt i Markerne, som har en jævn og bekvem Overflade, og som gennemskæres af offentlig Vej. Skovens Bestand er væsentligst Ask og El med enkelte isprængte Ege og med Underskov af Hassel. Ø. for Hovedb., der er forsynet med Glasveranda, strækker sig den store, smukt anlagte Have, som afgrænses af 2 Damme.

Marielund, Falling Sogn. Postforb. og St.: Falling, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Markus Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1885, er født paa Hjarnø 7. Novbr. 1844 og gift med *Ane Marie Sørensen*, født paa Ejendommen 4. Oktbr. 1856.

Marielund.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Falling. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,900 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 47¼ Td. Ld., deraf Ager 44, Mose ¾, Skov 2, Have og Gaardsplads ½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, benyttet Brak, Vintersæd og Byg, Roer, Havre, Blandsæd og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Marielund har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Aakjær, men blev frikøbt af Ole Andersen, der i 1844 overlod den til sin Søn, Søren Olesen, den nuværende Ejers Svigerfader, efter hvem han har faaet den. Gaarden laa tidligere inde i Falling By, men nedbrændte i 1887 og blev derefter udflyttet, idet Jorderne, der tidligere laa paa to Steder, ved Mageskifte blev samlede om Gaarden. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed.

Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur, tækkede med Straa, medens en grundmuret Af-tægtsbolig og Hovedb. er tækket med Tegl. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker, som har en god og jævn Overflade. Skoven ligger umiddelbart V. for Gaarden; dens Bestand er væsentligst Ask og noget El.

Aalstrupgaard, Falling Sogn. Postforb. og St.: Falling, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Hansen*, som overtog Gaarden 20. Febr. 1901, er født i Gylling 9. Maj 1874 og gift med *Marie Kirstine Pedersen*, født i Hornborg 3. Decbr. 1877.

Matr.-Nr. 7a af Aalstrup. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,750 Kr., for Avlsb. 15,200 Kr.; desuden en Fodermesterbolig c. 1,800 Kr. Gaardens samlede Areal 48 Tdr. Ld., deraf Ager 40, Eng 6, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 8 Tdr. Ld. dyrkes væsentligst med Foderafgrøder uden noget egentligt Sædskifte. Jordens Bonitet er overvejende god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aalstrupgaard.

Aalstrupgaard har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Aakjær. Den ældst kendte Ejer var *Jørgen Jørgensen*, hvis Enke senere ægtede *Andreas Nielsen*, af hvis Dødsbo den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger i den n. Side af Aalstrup By. Hovedb. er opført 1862 af Grundmur med Tegltag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Tæt SV. for Gaarden ligger en grundmuret Fodermesterbolig. Hestebesætningen omfatter bl. a. en 1. Præmiehoppe, optagen i Stambogen, og en Søn af denne og Statspræmiehingsten »Jens«. Marken strækker sig mod N. langs offentlig Vej og har en jævn og bekvem Overflade. Engen, som er af god Beskaffenhed, ligger paa 2 Steder mod V. ovre ved Aakjær Eng.

J. Bernthsen's Gaard, Falling Sogn. Postforb. og St.: Falling, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Bernthsen*, som overtog Gaarden 24. Juli 1890, er født i Lerdrup Skov 21. April 1858 og gift med *Ane Mette Marie Kirstine Nielsen*, født i Horsens 29. Aug. 1860.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Aalstrup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,650 Kr., for Avlsb. 10,133 Kr. Gaardens samlede Areal $45\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $35\frac{1}{2}$, Eng $7\frac{1}{2}$, Mose $1\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, benyttet

Brak, Vintersæd og Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet, dog af god Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Aakjær, men blev 1817 købt til fri Ejendom for 1,350 Rbd. af Rasmus Jensen, som havde haft den i Fæste siden 1781. Han skødede 1842 for 1,400 Rbd. Gaarden til sin Søn, Niels Rasmussen, den nuværende Ejers Plejefader, af hvem han har købt den. Gaarden ligger i den n. Side af Aalstrup By. Hovedb. er opført 1853 af Grundmur med Tegltag; det er en anselig Bygning, som rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Ø. for Gaarden ligger en Aftægtsbolig. Engen, der er beliggende mod V. ved Aakjær Enge, er af god Beskaffenhed. Mosen ligger mod NØ.; den indeholder Tørv af god Kvalitet. Marken strækker sig mod N. langs offentlig Vej og har en jævn og bekvem Overflade.

J. M. Jørgensen's Gaard, Falling Sogn. Postforb. og St.: Falling, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Sogneraadsformand *Jørgen Marius Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. April 1892, er født i Sondrup 2. Febr. 1864 og gift med *Else Marie Jensen*, født i Aalstrup 1. Oktbr. 1864.

J. M. Jørgensen's Gaard.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Aalstrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2% Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,150 Kr., for Avlsb. 13,300 Kr. Gaardens samlede Areal 40 Tdr. Ld., deraf Ager 33, Eng 4, Mose 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Vikkerhavre, Rug, Roer, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Aakjær, men er allerede tidlig bleven købt til fri Ejendom. J. M. Jørgensen fik Gaarden ved Mageskifte med sin Svoger, Poul Jensen, der 1878 havde overtaget den ved Giftermaal med en Datter af Thomas Pedersen, den tidligere Ejer. Hovedb. er opført 1858 af Grundmur med Tegltag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Laden er af Bindingsværk med Straatag, medens den v. Længe, der rummer Aftægtsbolig og Vognport m.m., er opført af Grundmur med Straatag, og den ø. Længe, der rummer Staldene, af

Grundmur med Cementstenstag. I Kostalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Engen ligger mod V. nede ved Aakjær Enge og er af god Beskaffenhed. Tørvemosen ligger mod Ø.; den indeholder rigelig Tørv af udmærket Kvalitet. Marken strækker sig mod Ø. og N.; den har en let bølgeformet Overflade. Hele Ejendommen gør med sine velholdte Bygninger i den kønne, skovrige Egn et meget tiltalende Indtryk.

Jakobsminde, Falling Sogn. Postforb. og St.: Falling, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Rasmussen*, som overtog Gaarden 1. April 1907, er født i Gylling Skov 2. Septbr. 1855 og gift med *Johanne Sørensen*, født i Fensten 11. Jan. 1865.

Matr.-Nr. 7 m. fl. af Halkjær. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,700 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 51¼, Eng 4, Mose ¾, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 29 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Hvede, Roer, Blandsød, Havre og 2aars Græs; 22¼ Td. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Staldfoder, Rug, Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græsmark. Jordens Bonitet er noget uensartet, i den store Drift med Lerunderlag ret tæt til Overfladen, i den mindre Drift med Halvdelen god, dyb Muld paa Lerunderlag og Halvdelen sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 1 Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jakobsminde.

Jakobsminde's ældst kendte Ejer var Abraham Andersen, hvis Enke ægtede Chresten Pedersen, der sad som Ejer i henved 30 Aar og solgte den i 1904 til Niels Peter Nielsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa tidligere inde i Halkjær By, men alle denne Bys Gaarde er efterhaanden udflyttede, og Jacobsminde ligger nu paa sine Jorder midtvejs mellem Falling og Lerdrup. Hovedb. er opført af Bindingsværk med Paptag. Laden er ligesom Hestestalden af Bindingsværk med Straatag, medens der i 1908 er opført en ny Kostald af Grundmur, ligeledes med Straatag. Engen er fraliggende mod S.; den er indhegnet til Løsdrift for Ungkvæget sammen med Halvdelen af Gaardens Skov, der er beliggende sammesteds; dens Bestand er navnlig Ask og El.

Kjærgaard, Falling Sogn. Postforb. og St.; Falling, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Christian Hansen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1895, er født i Fensten 17. Maj 1871 og gift med *Mariane Jensen*, født i Drammelstrup 9. Juli 1874.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Halkjær. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 12,250 Kr. Gaardens samlede Areal 57 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng 6, Mose ½, Skov 1, Have, Gaardsplads og Veje 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en

8 Marksdrift: Havre, benyttet Brak, Vintersæd, Roer, Havre, Blandsæd og 2aars Græs; $7\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i en 6 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Blandsæd og 3aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 85 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kjærgaard's ældst kendte Ejer var Jens Poulsen, hvis Enke i 1865 ægtede Poul Nielsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa oprindelig inde i Armstrup By. Hovedb. er opført 1884 af Grundmur med Skifertag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld og rummer bl. a. 2 Avlshopper, af hvilke den ene er optaget i Statsstambogen, medens den anden er antaget til Optagelse i næste Hæfte. Gaarden ligger bekvemt midt i sin Mark, der har en jævn og god Overflade med svag Hældning mod S. Engen er fraliggende ved Horsens Fjord. Skoven ligger mod S., dens Bestand er navnlig Ask og lidt Bøg.

Skjellergaard, Torrild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. $7\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jørgen Yding*, som overtog Gaarden 1. April 1908, er født paa Ejendommen 1. Juni 1870 og gift med *Christine Madsen*, født i Torrild 18. Oktbr. 1876.

Skjellergaard.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Torrild. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,150 Kr., for Avlsb. 12,050 Kr. Gaardens samlede Areal $79\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 71, Eng 2, Mose $2\frac{1}{2}$, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Roer $\frac{1}{4}$ Staldfoder og $\frac{1}{4}$ Helbrak, $\frac{1}{4}$ Byg $\frac{1}{4}$ Hvede, Roer, Havre og 2aars Græs; 15 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græs i 2 Indhegninger. Jordens Bonitet er i den store Drift udmærket Lermuld, medens de 12 Tdr. Ld. er af lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 29 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 42 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skjellergaard har i længst forsvunden Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Rantzausgave, men blev i det 16. Aarhundrede af den daværende Ejer af Godset skænket bort og omtrent samtidig af den dalevende Fæster købt til fri Ejendom. Gaardens ældst kendte Ejer var Knud Rasmussen — Knud »Skjeller« kaldtes han —, hvis Enke senere ægtede Rasmus Mikkelsen, der 1837 overdrog den til sin Søn, Hans Rasmussen, som atter 1866 overlod den til sin Svigersøn, Morten Yding, den nuværende Ejers Fader. Gaarden laa oprindelig nede i Torrild By, hvor det nuværende Mejeri er Gaardens gamle Stuehus, men 1870/71 flyttedes den efter Ilds-vaade ud paa sin nuværende Plads tæt Ø. for Byen ved Vejen fra Torrild til Fensholt, og samtidig døbttes den »Skjellergaard« efter den tidligere Slægt, som har ejet

den. Hovedb. er opført af Grundmur; Avlsb. er væsentligst af Kampestensmure. Til Gaarden hører en grundmuret Fodermesterbolig. Engen, der er beliggende paa to Steder, er god Overrislingseng. Skoven ligger mod NV.; dens Bestand er væsentligst Bøg, Eg og Ask med Underskov af Hassel. Skjellergaards Besætning af Heste og navnlig af Malkekvæg har gennem mange Aar været repræsenteret paa Egnens Dyrskuer og har derfra hjembragt mange Præmier.

Kragelund (Forridergaarden), Torrild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Enkefru *Nielsigne Jensen*, som overtog Gaarden 21. April 1905 ved sin Mand, *Carl Jensens*, Død. Fru Jensen er født i Torrild 29. Febr. 1848.

Matr.-Nr. 27a m. fl. af Torrild. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,800 Kr., for Avlsb. 9,600 Kr. Gaardens samlede Areal 99½ Td. Ld., deraf Ager 91½, Eng 3, Mose 2, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Stedsøn, *Rasmus Jensen*, som Bestyrer. R. Jensen er født paa Ejendommen 23. Juni 1874. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Byg, Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er for Størsteparten god Sandmuld. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 11 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kragelund (Forridergaarden).

Kragelund, der ogsaa ofte kaldes »Forridergaarden« — efter Sigende, fordi en tidligere Ejer som yngre havde tjent Herskabet paa Rathlousdal som Forrider — har i sin Tid været Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, men er købt til fri Ejendom af den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaarden laa oprindelig inde i Torrild By, men allerede ved Udskiftningen i 1801 udflyttedes den. Laden er af Grundmur, opført 1875, Staldlængerne er af Kampestensmure, opførte 1876. Uden for Gaardplanen findes en grundmuret Svinestald. Alle Avlsb. bærer Straatage. Den grundmurede Hovedb. er opført 1885 og tækket med Tegl. Engen er beliggende i Marken N. for Gaarden; den er af god Beskaffenhed og kan overrisles. Skoven ligger ligeledes mod N.; dens Bestand er Bøg og El og navnlig Hassel. Kragelund ligger hyggeligt omgivet af Have og Plantninger og gør med sine velholdte Bygninger i den kønne, skovrige Egn et meget tiltalende Indtryk

Petersholm, Torrild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jens Peder Pedersen Holm*, som overtog Gaarden 1. April 1877, er født paa Kongsgaard i Ry 29. Jan. 1849.

Matr.-Nr. 28a m. fl. af Torrild. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,580 Kr., for Avlsb. 13,977 Kr. Gaardens samlede Areal 94 Tdr. Ld., deraf Ager 87, Eng 1½, Mose 1½,

Skov 1½, Have, Gaardsplads og Veje 2½. Af Agermarken drives 82 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 5 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet paa forskelligt Underlag. Gaardens Jorder var i gammel Tid dels skovdækkede, dels Overdrev, men er siden Udskiftningen blevne opdyrkede. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 23 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 1 Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 51 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Petersholm.

Petersholm blev grundlagt i 1802, da Torrild By blev udskiftet. Den var, ligesom de øvrige Gaarde i Sognet, Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, og den første Fæster efter Gaardens Udflytning var Peder Nielsen Holm. Han overlod 1834 Ejendommen til sin Søn, Jens Pedersen Holm, der døde 1843, hvorefter hans Enke i 1844 ægtede Rasmus Rasmussen Holm, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden ligger meget smukt c. 3 Km. S. for Torrild. Hovedb. er opført af Grundmur. Laden er af Bindingsværk, Kostalden af Kampestensmure og Hestestalden af Grundmur. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. V. for den egentlige Gaardplan er bygget en grundmuret, paptækket Fløj til Kostalden. Desuden findes et Maskinhus og en Svinstald. Saavel Gaardens Hestebesætning som navnlig dens Malkekvæg er gennem mange Aar ofte bleven præmieret paa Dyrskuerne. Engen, der ligger tæt N. for Gaarden, er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og Eg med Underskov af Hassel samt en Del Gran. Rasmus Rasmussen Holm var en Foregangsmand for sin Tid. Han drev Gaarden stærkt op og var f. Eks. den første paa Egnen, der gik i Gang med at dræne sine Marker, og som gik fra Kornsalget over til Mejeridrift.

Fensholt Højsgaard, Torrild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Rasmus Pedersen Holm*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1903, er født paa Petersholm 26. Aug. 1878 og gift med *Nielsigne Andersen*, født i Hemstok 30. Jan. 1882.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Fensholt. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 13,000 Kr., for Avlsb. 16,600 Kr. Gaardens samlede Areal 110 Tdr. Ld., deraf Ager 79½, Eng og Mose 4, Skov 25, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. nærmest Gaarden i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 36 Tdr. Ld. bag Skoven i en anden 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs. Endelig henligger 3½ Td. Ld. sammen med en Del af Engen indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er i Indmarken god, noget svær Lermuld, medens Skovlodden er af

noget mindre god Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 68 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fensholt Højsgaard.

Fensholt Højsgaard var ligesom de tre andre Gaarde i Fensholt oprindelig Fæstegaard under Hovedgaarden Rantzausgave. Men 1777 købte Filantropen, Provst Hildebrandt i Torrild, Fensholt Gaarde af Ritmester von Penk, den daværende Ejer af Hovedgaarden, og skødede samtidig Gaardene for 1,600 Rbd. pr. Stk. til Bønderne, som paa den Maade blev Selvejere. Som en hædrende Anerkendelse heraf rejste Torrild Sogns Beboere i 1888 — Hundredaarsdagen for Stavnsbaandets Løsning — en Mindestøtte i Fensholt By til Hildebrandts Ære. Senere ejedes Fensholt Højsgaard af Jens Jensen, som i 1860erne skødede Gaarden til sin Svigersøn, den senere Kancelliraad Søren Jensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger højt og smukt i den nv. Side af Fensholt By. Gaardens Bygninger, der er opførte i 1877/78, er alle af Grundmur. Til Gaarden hører en Fodermesterbolig. Skoven er beliggende mod N.; dens Bestand er væsentligst Bøg, men desuden findes en Del Naaletræsplantning.

Fensholt Dalsgaard, Torrild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 5 Km. Tlf. 181 over Odder Cental. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste

Fensholt Dalsgaard.

Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Mikkel Mikkelsen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1894, er født i Torrild 29. Oktbr. 1868 og gift med *Dagmar Bendixen*, født paa Ejendommen 29. Decbr. 1874.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Fensholt. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 44,500 Kr. Brandassurance for Hoveddb. 6,200 Kr., for Avlsb.

10,350 Kr.; desuden en Fodermesterbolig 2,400 Kr. Gaardens samlede Areal 88½ Td. Ld., deraf Ager 52, Eng og Mose 3, Skov 32½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: Roer, Byg, Havre og 1aars Græs; 1 Td. Ld. henligger indhegnet til Græsning. Jordens Bonitet er i Indmarken god, lidt stiv Lermuld, ude bag Skoven af noget mindre god Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fensholt Dalsgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Rantzausgave, men blev 1777 købt til fri Ejendom sammen med de øvrige Gaarde i Fensholt. Den daværende Ejer var Peder Rasmussen, som 1808 skødede Gaarden til sin Datter, Maren Pedersdatter, der 1809 ægtede Peder Bendixen, som saaledes blev Ejer af Gaarden. Han efterlod den 1850 til sin Brodersøn, Bendix Olesen fra Snærdil, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden ligger i den v. Side af Fensholt By. Laden og Kostalden er af Kampestensmure; Hovedb. og Hestestalden er af Bindingsværk. Desuden findes en Svinestald af Bindingsværk, hvortil er bygget en Vognport af Brædder. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Fra Væld i Gaardens Mark er lagt Ledning ind i Kostalden og til et Springvand, som findes midt paa Gaardspladsen. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og Gran med enkelte Ege.

Teglgaard, Torrild Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jacob Jensen*, som overtog Gaarden i Aug. 1868, er født paa Ejendommen 18. Aug. 1845.

Teglgaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Fensholt. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 9,200 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 3, Mose 1, Skov 26, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 47 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, ½ Helbrak ½ Blandsæd, ½ Vintersæd ½ Roer, ½ Roer ½ Byg, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 4 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af c. 15 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Teglgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Rantzausgave. Den sidste Fæster, Jacob Rasmussen, som var den nuværende Ejers Oldefader, frikøbte 1777 sammen med de øvrige Bymænd i Fensholt Gaardene, som derefter i 1795 blev udskiftede af Fællesskabet. Hans Søn, Rasmus Jacobsen, arvede Gaarden efter ham

og overlevedes af sin Hustru, Elsemaria Jensdatter, som 1825 skødede Ejendommen til sin Søn, den senere mangeaarige Sognefoged Jens Rasmussen, der atter 1867 overdrog den til sin Søn, Jens Jensen, som ved sin Død Aaret efter testamenterede Gaarden til sin Broder, den nuværende Ejer. Gaarden ligger i den sø. Side af Fensholt By. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag; Avlsb. er dels af Kampesten, dels af Bindingsværk. Engen kan tildeels overrisles. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og Gran.

Skovgaard, Gylling Sogn. Postforb. og St.: Ørting, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Pedersen*, som overtog Gaarden 1. Marts 1889, er født paa Ejendommen 6. Marts 1862 og gift med *Maren Rasmussen*, født i Gylling 9. Oktbr. 1870.

Matr.-Nr. 39a m. fl. af Gylling. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,660 Kr., for Avlsb. 13,895 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 78½, Eng 6, Mose ½, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 31½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift, 31½ Td. Ld. i en anden 7 Marksdrift og 15½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er meget uensartet, dog overvejende god Muld paa dels Ler-, dels Sandunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skovgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Aakjær, men er for mange Aar siden købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer var, Peder Jensen, som 1851 skødede Gaarden til sin Søn, Peder Pedersen, hvis Enke 1859 ægtede hans Broder, Søren Pedersen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden laa oprindeligt inde i Gylling By, men er tidligt bleven udflyttet. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag; Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Kampesten. Til Gaarden hører en Fodermesterbolig. De fleste af Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Engen er beliggende paa 3 forskellige Steder. Skovens Bestand er væsentligst Bøg.

Holtgaard, Gylling Sogn. Postforb.: Gylling, og St.: Ørting, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Kresten Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1907, er født paa Ejendommen 3. Jan. 1879.

Matr.-Nr. 14 m. fl. af Gylling. Hartkorn 5 Tdr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,752 Kr., for Avlsb. 15,339 Kr. Gaardens samlede Areal 51 Tdr. Ld., deraf Ager 43¼, Eng 4½, Mose ¼, Skov 2, Have og Gaardsplads ½. Af Agermarken drives 16 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift, 19 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, og 9 Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er dyb, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 95 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Holtgaard har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Aakjær, men er allerede for mange Aar siden købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer var Peder Madsen, som fik Skøde paa Gaarden 1827 og atter 1860 skødede den til sin Svigersøn, Anders Sørensen, som døde i 1892, hvorefter hans Enke, Ellen Katrine Pedersen, sad som Ejer af Gaarden, indtil hun overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden har oprindeligt ligget inde i Gylling By, men er for lang Tid siden udflyttet. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag; Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Kampesten og Grundmur. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld og rummer bl. a. flere gode Hopper, der er bleve præmierede paa Dyrskuerne. Skovens Bestand er væsentligst Bøg.

Horskjærgaard, Gylling Sogn. Postforb.: Gylling, og St.: Ørting, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Christian Hansen*, som overtog Gaarden 1. April 1903, er født i Brahetrolleborg paa Fyn 22. Novbr. 1867.

Matr.-Nr. 40 m. fl. af Gylling. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 55,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb.

13,863 Kr. Gaardens samlede Areal 111 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng og Forstrand 17, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 74 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 16 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Ler- og Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 2 Plage. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Horskjærgaard.

Horskjærgaards ældst kendte Ejer var Jens Jensen, som havde erhvervet Gaarden ved Giftermaal, og som ved Indkøb forøgede dens Areal og byggede den op. Han solgte den i 1885 til Theodor Krohn fra Gyllingnæs, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden skal oprindeligt have ligget inde i Gylling By, men er tidligt bleven udflyttet. Hovedb. er opført 1866 af Grundmur med Tegtag; det er en anseelig, meget solid Bygning, der rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Avlsb. er opførte midt i 1880erne efter Brand, i dels Kampesten, dels Bindingsværk. Paa Laden er i 1907 opstillet en Vindmotor, ved hvilken de fleste af Gaardens faste Maskiner drives, og i 1911 er desuden anskaffet en transportabel Petroleumsmotor til Drift af Tærskværket. Gaardens Besætning bestaar af veludviklede, yderige Individuer. Skovens Bestand er væsentligst Ask, men ogsaa en Del Hassel og El. Engen er beliggende ned mod Havet; den bruges dels til Høslet, dels i Forbindelse med Forstranden til Græsning. Horskjærgaard ligger smukt i den kønne, skovrige Egn og har en pragtfuld Udsigt over Kattegattet med Samsø og Tunø i Baggrunden.

Frederiksborg, Gylling Sogn. Postforb.: Gylling, og St.: Ørting, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Hansen*, som overtog Gaarden 1. April 1872, er født paa Ejendommen 3. Marts 1850 og gift med *Ane Rasmussen*, født i Gylling 14. Decbr. 1849.

Matr.-Nr. 36 m. fl. af Gylling. Hartkorn 6 Tdr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,725 Kr., for Avlsb. 12,275 Kr. Gaardens samlede Areal 60½ Td. Ld., deraf Ager 51, Eng 4, Mose ½, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift; 11 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er i den store Drift overvejende god Muld paa Lerunderlag, i den lille Drift Sandjord. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Frederiksborgs ældst kendte Ejer var Søren Frederiksen, hvis Enke 1839 ægtede Hans Andersen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden laa oprindeligt inde i Gylling By, men blev samtidig med Byens Udskiftning c. 1790 udflyttet. Omtrent samtidig er den formentlig købt til fri Ejendom fra Hovedgaarden Aakjær, under hvilken den tidligere var Fæstegaard. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag;

Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur. Engen er beliggende ved Marken ligesom Skoven, hvis Bestand væsentligst er Ask, El og Hassel. Frederiksborg ligger meget smukt med Udsigt over Havet til Samsø og Thunø.

Lerdrup Nygaard, Gylling Sogn. Postforb. og St.: Falling, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Sørensen Jensen*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1882, er født paa Ejendommen 8. Oktbr. 1859 og gift med *Marie Pedersen*, født i Morsholt 23. Septbr. 1871.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Lerdrup. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 49,800 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 21,375 Kr. Gaardens samlede Areal 59 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede, Roer, Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 15 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Havre, Staldfoder, Havre og 2aars Græs; 2 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lerdrup Nygaard overtog den nuværende Ejer efter sin Fader, Søren Jensen, der som ung havde været med i Frankrig under Napoleonskrigene og c. 1822 overtog Ejendommen ved Giftermaal. Gaarden ligger i den v. Side af Lerdrup By. Hovedb. er opført 1858 af Grundmur med Tegtag og rummer en stor og god Lejlighed. Alle Avlsb. nedbrændte 1907 og er derefter genopførte af Grundmur; et Par Udbygninger er af Bindingsværk. Paa Laden er opstillet en Vindmotor, ved hvilken alle Gaardens faste Maskiner drives. Gaarden ligger omtrent midt i sine Marker, der har en jævn og bekvem Overflade. Lerdrup Nygaard ligger smukt med Udsigt mod V.

Stenslund, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 1000 M. Tlf. 26 over Odder Central. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Johannes Jensen*, som købte Gaarden 1906, er født 1. Maj 1874 i Norring og gift med *Kirsten Jensen*, født i Maarslet 16. Aug. 1874.

Stenslund.

Matr.-Nr. 25a m. fl. af Odder By. Hartkorn c. 12 Tdr. Ejendomsskyld 96,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 17,000 Kr., for Avlsb. 31,000 Kr. Gaardens samlede Areal 119 Tdr. Ld., deraf Ager 110, Eng 5, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er for Størstedelen dyb Lermuld over Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 38 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 200 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Steenslund er samlet af 3 Gaarde, af hvilke J. Jensen købte den sidste til i Foraaret 1911. Den oprindelige mindre Ejendom hed Frakkegaarden; den købtes 1863 af Dyrlæge Mørup, som derefter først i 80erne lagde en anden Gaard til. Jorderne ligger særlig godt for Salg af Byggegrunde til Odder By og er derfor meget værdifulde. 1907 brændte Gaarden, og J. Jensen opbyggede den derefter i 4 Længer af Grundmur, tækket med Tegl. Over Kostalden byggedes Hvælvinger, ligesom der indlagdes Selv- vandingsapparat, og Gaarden forsynedes med elektrisk Lys og Drivkraft fra Odder Elektricitetsværk. Hovedb. rummer en herskabelig Lejlighed og ligger smukt. Halvdelen af den aarligt høstede Fourage sælges til Forbrugere i Odder By. Desuden dyrkes mindst 1 Skifte om Aaret med Handelsplanter, navnlig Sukkerroer og Cikorie- rødder, som leveres til Ørting Cikorieterri. Denne Drift begunstiges af den lette Adgang til Arbejdskraft, som den nære Beliggenhed ved Odder frembyder.

Sandager Mølle, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder. Tlf. 175 over Odder Central. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nu- værende Ejere: Købmand *Georg Nielsen* og Konditor *C. Pedersen*, som købte Ejendommen om Sommeren 1904.

Sandager Mølle.

Matr.-Nr. 29a m. fl. af Odder By. Hartkorn 4 Tdr. 1¼ Alb. Ejendoms- skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,600 Kr., for Avlsb. 11,100 Kr. og for Møllebygningerne 12,900 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 65½, Eng 2, Have og Gaardsplads ½. Saavel Mølleriet som Avls- gaarden er bortforpagtet til forskellige Mænd, Mølleriet til *J. A. Jeppesen* og Hovedlodden til *Fris Petersen*.

Sandager Mølles Jorder er for Størstedelen samlede gennem de sidste Aar- tier af det 19. Aarhundrede af den daværende Ejer, Rasmus Nielsen; senere kom den paa forskellige Hænder og overtoges sluttelig af Murermester Rasmus Nielsen i Aarhus, af hvem de nuværende Ejere købte. I deres Besiddelsestid er der foruden Vandkraften indlagt Sugegasmotor og dertil hørende Maskiner.

Sander-Enggaard, Sander By, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvor- til 2 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejere: *Alfred Valdemar Nielsen*, som overtog Gaarden i Novbr. 1906, er født 27. Maj 1875 paa Ejendommen.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Odder. Hartkorn 7 Tdr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld

45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,570 Kr., for Avlsb. 16,650 Kr. Gaardens samlede Areal 64½ Td. Ld., deraf Ager 50, Eng 6, Mose ½, Skov 5, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 28 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 20 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift, medens 2 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs til Folde for Ungkreaturerne. Den tvedelte Drift af Agermarken begrundes dels i, at Engen deler Jorderne i to Dele, dels i at de 28 Tdr. Ld. er stærk, lermuldet Jord med Lerunderlag, medens de 22 Tdr. Ld. er af lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sander Enggaard ligger paa Sander Bys gamle Plads, hvorfra senere Nabo-gaardene er udflyttede. Den ejedes omkring 1800 af Rasmus Nielsen, som 1815 solgte til Niels Andersen, af hvem den nuværende Ejers Bedstefader, Niels Jensen, købte Gaarden 1850. Fra ham gik den i Arv til Sønnen, Jens Nielsen, i Aaret 1865, efter hvem den nuværende Ejer overtog den. Gaardens Marker ligger samlede. Skoven ligger derimod fraskilt mod V. og er delt i 2 Stykker, Hindemose og Grydergrav Skov-lodder. Gaardens Eng er god Overrislingseng, og der avles aarligt i Gennemsnit c. 40 Læs Hø. Bygningerne, som for Størstedelen er byggede af Niels Jensen, ligger venligt omgivne af Have og Plantning, i Læ mod V. af Amhøj, der ligger i den v. Ende af Gaardens Mark. Alle Bygningerne er af Egebindingsværk, Hovedb. tækket med Tegl.

Enggaard, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jacob Justsen*, som overtog Gaarden 1904 om Foraaret efter at have haft den i Forpagtning i 7 Aar. J. Justsen er født 27. April 1862 i Falling og gift med *Petrea Kirstine Sørensen*, født 5. Febr. 1874 i Svorbæk.

Enggaard.

Matr.-Nr. 4 m. fl. af Odder By. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 7,000 Kr., for Avlsb. c. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng 12, Have og Gaardsplads 2. Desuden et Tørveskifte (6 Skpr. Ld.) i Morsholt Mose. Af Agermarken drives de 46 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 3 Tdr. Ld. ligger i vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Den er i gammel, stærk Gødningskraft, begrundet paa den rige Høst af Enghø. Besætningen bestaar f. T. af 23 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Enggaarden, der i sin Tid laa inde paa Nørregade i Odder, var oprindelig bevokset med Skov. Den er rimeligvis tidlig bleven udflyttet, og endnu findes paa Gaarden Resterne af Hammeren over den gamle Ladeport, i hvilke er udskaaret Aars-tallet 1750 og en Meddelelse om, at Gaarden da var genopført efter Ildsvaade. Den ældst kendte Ejer, Søren Hansen, som havde erhvervet sig Gaarden ved Giftermaal, solgte den i 1866 til Jens Jørgensen fra Falling, der atter 1869 solgte til den nu-værende Ejers Fader, Just Jakobsen. Enggaardens Hovedb. er bygget 1905 og er, ligesom Avlsb., opført smukt og solidt i Grundmur. Avlsb. er opførte 1876. Gaarden ligger omgivet af en smuk Have og Plantning og gør et solidt og velholdt Indtryk. Gaarden skylder den ualmindelig gode Overrislingseng, paa hvilken der aarlig avles 80—90 Læs Hø, sit Navn. Saavel Heste- som Kvægbesætningen er gennem mange Aar højt præmieret, og J. Justsen har ofte solgt Avlsdyr, f. Eks. flere Tyre til Foreninger. Gaardens Maskiner drives ved fastliggende Petroleumsmotor.

Knudsminde, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 1¼ Km. Tlf. 128 over Odder Central. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Landbrugskandidat *Rasmus Peter Rasmussen*, som over-tog Gaarden 1. April 1912, er født i Lerdrup 10. Marts 1882 og gift med *Kirstine Søndergaard*, født i V. Jølby paa Mors 12. Decbr. 1888.

Knudsminde.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Sander. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 64½ Td. Ld., deraf Ager 49, Eng 7, Skov 5½, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 42 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: benyttet Brak, Hvede, Roer, Byg, Roer, Havre og 1aars Græs; 7 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: Rug, Kartofler, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift overvejende god, kraftig Lermuld, medens den lille Mark er lettere Jord paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Knudsminde har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Rodtenseje, men er for mange Aar siden købt til fri Ejendom. I 1828 købte Knud Rasmussen den ved Dødsboauktion og drev den til 1866, da han overdrog den til sin Svigersøn, Søren Jensen, som var Ejer af Gaarden i 42 Aar. Han solgte 1908 til Anton Jensen, der atter 1910 solgte til P. Hilligsøe, af hvem Peter Bentzon, den nu-værende Ejers Formand, købte i 1911. Tidligere laa Gaarden nede i Sander By, Ø. for

Banelinien, hvor nu kun Sander Enggaard ligger tilbage. Men i 1883 flyttede Søren Jensen Gaarden op paa dens Marker paa Højderne V. for Aarhus-Odder Landevej. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Af Grundmur er ogsaa Laden og begge Sidelængerne, der ligesom en Bindingsværks-Vognport, som ligger V. for den egentlige Gaardplan, er tækkede med Straa. Paa Gaardspladsen, saa vel som i Haven, findes Springvand, ligesom der overalt i Bygningerne er indlagt Vand fra Væld paa Gaardens Mark. Engen kan overrisles og er af god Beskaffenhed. Skovens Bestand er navnlig Bøg, Ask og Gran.

Skovgaard, Studshoved i Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Hans Christian Justsen*, som købte Gaarden om Efteraaret 1882, er født 12. Decbr. 1856 i Falling og gift med *Ane Marie Petersen*, født 15. Novbr. 1875 i Rørth.

Matr.-Nr. 5 af Odder. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for Avisb. 15,290 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 7, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, dyb Muldjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Desuden sælges aarlig en Mængde Smaagrise efter 7—8 Søer. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skovgaard laa oprindelig, ligesom Nabogaarden Enggaard, inde paa Nørregade i Odder, men er senere bleven udflyttet. Den nuværende Ejer købte Gaarden af sin Svigerfader, Peter Jensen, der, ligeledes ved Giftermaal, havde erhvervet den i Begyndelsen af 1850erne. I det hele taget er Skovgaard gennem flere Slægtled gaaet fra Ejer til Ejer ved Giftermaal. Af Bygningerne er Hovedb. opført af Grundmur, Laden af Egebindingsværk og Staldbygningen af Grundmur. Der er i Efteraaret 1911 indlagt Petroleumsmotor, som fremtidig agtes anvendt som Drivkraft til alle Gaardens Maskiner. Jorderne har i sin Tid været bevokset med Skov. Saavel Heste- som Kvægbesætningen er gennem mange Aar præmieret ved Dyrskuerne, og der er i Tidens Løb solgt en Del Avlsdyr, blandt andet flere Foreningstyre, derfra.

Andkjær, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Anton Jensen*, som købte Gaarden 1. April 1909, er født 4. Aug. 1864 i Eierslev paa Mors og gift med *Johanne Nielsen*, født 10. Oktbr. 1865 i Bjerreby paa Mors.

Matr.-Nr. 15a af Odder By. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,900 Kr., for Avisb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal c. 49 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng ½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 10 Marksdrift; et 11. Skifte ligger i Lucerne. Jordens Bonitet er udmærket god, dyb Muld over Lerundergrund. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Andkjær laa oprindelig inde i Odder By, men udflyttedes for c. 30 Aar siden af den daværende Ejer, Jakobsen, som havde arvet den ved Giftermaal. Han solgte Ejendommen i 1906 til den nuværende Ejer af Binderupgaard ved Kolding, A. Jepsen, der atter solgte til A. Jensen. Nævnte Jakobsen ryddede mere end Halvdelen af Gaardens Areal, som den Gang var bevokset med Skov og gjorde i det hele taget et stort Opdyrkningsarbejde. Gaardens Hovedb. rummer en stor og velindrettet Lejlighed, bygget over høj Kælder, og er tækket med Tegl.

Kjersminde, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Frk. *Johanne Kirstine Jørgensen*, som overtog Gaarden 30. April 1890, er født paa Ejendommen 2. Juli 1851.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Morsholt. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,500 Kr., for Avisb.

31,800 Kr. Gaardens samlede Areal 93 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 3, Mose 17, Skov 8, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Johannes Jørgensen*, der er født i Tvenstrup 14. Decbr. 1882. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Staldfoder og Turnips, Vintersæd, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er meget uensartet, nærmest Gaarden god Lermuld, længere borte Grus og Sandbanker. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 6 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kjersminde.

Kjersminde har formentlig altid været Selvejendom. Den nuværende Ejerindes Fader, *Jørgen Sørensen*, fik 1847 Skøde paa Gaarden af sin Moder, *Kirsten Jørgensdatter*, som havde siddet som Enke paa Ejendommen, siden hendes anden Mand, *Christen Christensen*, døde. Gaarden ligger i den ø. Side af Morsholt By og er ganske usædvanlig velbygget. Hovedb. er opført 1859 af Grundmur med Tegltag. Alle Avlsb. er ligeledes grundmurede, den ø. Staldlænge tækket med Cementsten, de øvrige med Pap. 1868 nedbrændte det meste af Morsholt By, og fra den Tid skriver sig den ø. Staldlænge og Svinestalden, medens Laden og den v. Sidelænge er opført 1892 efter Ildsvaade ved Lynnedslag. Tæt V. for Gaarden ligger en grundmuret Fodermesterbolig med Tegltag. En Del af Mosen er bleven brækket og drevet op og er nu udlagt i Indhegning til vedvarende Græs. Skovens Bestand er væsentligst Bøg, Gran og Ask, hist og her med Underskov af Hassel. Kjersminde ligger meget højt og smukt i den kønne, skovrige Egn og gør med sine statelige Bygninger et meget tiltalende Indtryk.

Vejlskovgaard, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 3 Km. Tlf. 115 over Odder Central. Gaarden ligger c. 25 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Proprietær *C. F. Terndrup*, som overtog Gaarden 1. Maj 1905, er født i Justenborg ved Skanderborg 16. Marts 1859 og gift med *I. M. Jessen*, født i Faster pr. Skjern 14. Oktbr. 1858.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Morsholt. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 60,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 28,050 Kr., for Avlsb. 36,773 Kr. Gaardens samlede Areal 80½ Td. Ld., deraf Ager 65, Eng 9, Mose 3, Skov 1, Have, Gaardsplads og Vej 2½. Af Agermarken drives 61½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Vintersæd, Roer, Byg, Havre, Roer, Havre og 1aars Græs; 3½ Td. Ld. drives for sig med Foderafgrøder i Vekseldrift uden noget

egentligt Sædskifte. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vejskovgaard.

Vejskovgaard's ældst kendte Ejer var Kancelliraad, exam. jur. R. Andersen, Stifteren af et stort og udmærket Alderdomshjem i Odder. Han solgte, straks efter at Gaardens Bygninger var nedbrændte under den store Ildsvaade, der overgik Morsholt By i 1773, Ejendommen til daværende Forpagter Jesper Peter Aggesen paa Rathlousdal, som udflyttede Gaarden. 1882 solgte han til Johannes Nicolaj Ovesen, der atter 1889 overdrog Ejendommen til sin Søn, Henrik Ovesen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger overordentlig smukt. Hovedb. rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Paa Gaardspladsen findes et pynteligt Springvand. Alle Bygningerne er af Grundmur. I Kostalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Den gamle Mejeribygning anvendes nu til Fremstillingen af elektrisk Lys over hele Gaarden, idet Dampmaskinen, ved hvilken alle Gaardens faste Maskiner drives, tillige driver en Dynamo med tilhørende Accumulatoranlæg, som den nuværende Ejer har installeret. Spildedampen fra Dampmaskinen benyttes til Centralvarme ved Varmtvandsledninger over hele Hovedb. Engen, som er af udmærket Beskaffenhed og kan overrisles, er beliggende tæt Ø. for Gaarden. Skoven ligger mod N. i Forbindelse med Rathlousdal Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg og Gran.

Elsenhøj, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Hans Christensen Pilgaard*, som overtog Gaarden 1. Maj 1874, er født i Hvilsted 2. Aug. 1848 og gift med *Rasmine Rasmussen*, født i Vedslet 18. Juli 1850.

Matr.-Nr. 4a af Morsholt. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr.; desuden en Arbejderbolig 1,000 Kr. Gaardens samlede Areal 66½ Td. Ld., deraf Ager 51½, Eng 2, Mose 11, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, ½ Helbrak ½ Staldfoder og Roer, ½ Hvede ½ Rug, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Tyre, 4 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Elsenhøj har, ligesom de øvrige Gaarde i Morsholt, i umindelige Tider været Selvejendom. Sit Navn har den efter Else Kathrine Nielsdatter, der var Datter af Niels Christensen, og som efterhaanden var gift med 3 Mænd, der alle ejede Gaarden: Eske Rasmussen (1821), Peder Nielsen og Rasmus Sørensen (1845). Efter ham overtog den nuværende Ejer Gaarden. Oprindeligt laa Gaardens Bygninger inde i Morsholt

By, hvorfor de efter Brand i 1868 udflyttedes. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Fraliggende ved Mosen er en Arbejderbolig af Bindingsværk med Straatag. Gaardens Besætning har gennem mange Aar været blandt de kendte jyske Stambesætninger. Besætningen har i Aarenes Løb hjembragt mange 1. Præmier, ligesom den tilkendtes 2. Kl. 1. Grads Diplom i Konkur-

Elsehøj.

rencen mellem hele Kvæghold 1905/07. I de senere Aar er der solgt mange gode Foreningstyre fra Besætningen, som har vist sig at have en udmærket Fedtprocent. Engen og Mosen er beliggende mod S. Af Mosen er et mindre Stykke indhegnet og bruges til Græsning, medens Resten anvendes til Tørveskær. Skoven ligger mod NØ., dens Bestand er væsentligst Bøg og Eg.

Bakdalgaard, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Enkefru *Marie Frederikke Christensen*, f. *Richter*, som overtog Gaarden 10. Jan. 1900, er født paa Dueholm paa Mors 8. Juli 1855.

Matr.Nr. 7a m. fl. af Morsholt. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,956 Kr., for Avlsb. 19,712 Kr. Gaardens samlede Areal 88 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 4, Mose 13, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Hans Storm Christensen*, som Bestyrer. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes 69 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bakdalgaard har i umiddelige Tider været Selvejendom. Dens ældst kendte Ejer var Rasmus Jørgensen, som ægtede Ejerinden af Nabogaarden og lagde Jorderne sammen, hvorved Ejendommen fik sin nuværende Størrelse. Hans Søn, Espen Rasmussen, der fik Gaarden først i 1870'erne, mageskiftede i 1889 med Rasmus Søren Christensen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Gaardens Bygninger er gennagne Gange nedbrændte, sidste Gang i 1883. De nustaaende Bygninger er alle af Grundmur, Hovedb. og den gamle Mejeribygning tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Saavel i Kostalden som i Hestestalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Mosen er under Kultivering; de ⅔ af den er brækket og bragt under Kultur.

Kristiansminde, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Kristian Alfred Andersen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1904, er født paa Ejendommen 9. Juni 1872 og gift med *Signe Hansen*, født i Bisholt 29. Aug. 1876.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Ondrup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,800 Kr., for Avlsb. 14,430 Kr.;

desuden en Fodermesterbolig 800 Kr. Gaardens samlede Areal 76 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 3, Mose 15, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 47 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Grønjobsblandsæd, dyrket Brak, Vintersæd, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 8 Tdr. Ld. henligger i Indhegning til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er for Størstedelen stærk Lermuld; dog findes i den s. Side af Marken nogle Banker med Grusunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin og c. 100 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kristiansminde.

Kristiansminde har gennem mange Aar været Selvejergaard. Den nuværende Ejers Oldefader, Christian Thedicks Pries, som var indvandret fra Tyskland og havde været Gartner paa Hovedgaarden Aakjær, købte 1805 Gaarden for 2,200 Rbd. af Fru Mette Sofie Sehested, Enke efter Oberstløjtnant de Wesentholt til Hovedgaarden Rodstenseje, under hvilken den før havde været Fæste. Pries overdrog 1838 Ejendommen til sin Datter, Juliane Margrethe Christiansdatter, og hendes Mand, Anders Jørgensen, efter hvem den 1862 overgik til deres Søn, Christian Andersen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden ligger i den s. Side af Ondrup By. Hovedb. er af Grundmur med Tegtag. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Engen er god Overrislingseng. Mosen er af den nuværende Ejer afvandet og bragt under Kultur, saa den nu yder gode og store Afgrøder. Skovens Bestand er væsentligst Ask og Gran. K. A. Andersen har fornylig fra Faurgaard købt c. 22 Tdr. Ld. Agerjord, som ligger særlig godt for Kristiansmindes øvrige Jorder. De overtages til Efteraaret 1912, og saavel Hartkorn som Ejendomsskyld vil derved øges en Del.

Snærildgaard, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 1¼ Km. Tlf. 155 over Odder Central. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Peter Eriksen*, som overtog Gaarden 1. April 1885, er født paa Nølevgaard 25. Oktbr. 1861 og gift med *Maren Lerdrup Sørensens*, født paa Ejendommen 30. Marts 1859.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Snærild. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,300 Kr., for Avlsb. 20,100 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 10, Have og Gaardsplads 2. Desuden er N. P. Eriksen Livsfæster under Rathlousdal af 72 Tdr. Ld. Agerjord, som er lagt ind under Snærildgaard og drives sammen med Gaardens øvrige Jorder. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 70 Malkekøer, 2 Tyre og 8 Heste.

Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Snærildgaard har, saa vidt man ved, altid været Selvejendom. Dens ældst kendte Ejer var Søren Frandsen, der 1851 overdrog Ejendommen til sin Svigersøn, Søren Sørensen Lerdrup, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden laa tidligere inde i Snærild By, men udflyttedes 1867. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed; Avlsb. er af Kampestensmure med Straatage. Udenfor den egentlige Gaardplan ligger en Bryggersbygning, et Ishus og en Stolpelade. Al Gaardens Mælk forhandles fra Vogne paa Odder Gader.

Vesterskov, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Sognefoged *Anders Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1903, er født paa Ejendommen 30. Juli 1877 og gift med *Christine Marie Sørensen*, født paa Assestrup Nygaard 26. Aug. 1880.

Vesterskov.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Snærild og Balle. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 58,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,476 Kr., for Avlsb. 19,352 Kr.; desuden en Fodermesterbolig 2,100 Kr. Gaardens samlede Areal 83 Tdr. Ld., deraf Ager 72½, Eng 4, Mose ½, Skov 4, Have og Gaardsplads 2. Gaarden er bortforpagtet til Enkefru *Mikkeline Mikkelsen*, som er født i Torrild 1886. Af Agermarken drives 66½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, ½ Byg ½ Staldfoder, ½ Roer ½ Rug, ½ Byg ½ Roer, Havre og 2aars Græs; 6 Tdr. Ld. henligger i indhegning til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vesterskov har i umindelige Tider været i samme Slægts Besiddelse. Den nuværende Ejers Bedstefader vidste at fortælle, at mindst 7 Slægtled før ham havde siddet som Ejere af Gaarden, og alle havde de heddet Søren Sørensen. Den nuværende Ejers Oldefader overtog Ejendommen 1802, Bedstefaderen 1839 og Faderen, den tidligere Sognefoged Søren Sørensen, 1868. Efter ham har den nuværende Ejer taget den i Arv. Gaarden ligger overordentlig smukt, umiddelbart ved den offentlige Vej fra Odder til Hvilsted. Hovedb. er opført 1862 af Grundmur med Tegltag; Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Kampesten. Alle Avlsb. er forsynede med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker, og der er indlagt Vand overalt i Gaarden fra eget artesisk Vandværk. Paa Gaardspladsen findes et pynteligt Springvand. Til Gaarden hører en Vandmølle, som maler til Gaardens egen Forsyning. I 1908 er installeret Petroleumsmotor til Drift af Gaardens faste Maskiner. Hele Gaarden gør med sine mange velholdte og

anselige Bygninger i de smukke Omgivelser et meget venligt og tiltalende Indtryk. Engen er Overrislingseng af udmærket Kvalitet. Skovens Bestand er navnlig Bøg med lidt Gran.

Bendixminde, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 1¼ Km. Tlf. 155 B over Odder Central. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Søren Peter Eriksen*, som overtog Gaarden i Oktbr. 1906, er født paa Nølevgaard 23. Marts 1875 og gift med *Mette Marie Thomsen*, født i Studshoved 5. Jan. 1870.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Snærild. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,456 Kr., for Avlsb. 17,100 Kr. Gaardens samlede Areal 73⅓ Td. Ld., deraf Ager 66, Mose 1⅛, Skov 4, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 10 Marksdrift: Roer efter Grønrug, Blandsæd, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Blandsæd, Roer, Blandsæd og 2aars Græs. Jordens Bonitet er kraftig, noget stiv Lermuld. Besætningen bestaar af 35 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 150 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bendixminde har saa langt tilbage, man kan huske, været Selvejergaard. Dens ældst kendte Ejer var Ole Bendixen, efter hvem Gaarden er opkaldt, og som i 1867 udflyttede Bygningerne, der tidligere laa inde i Snærild By. Hans Eftermand var Rasmus Olesen, efter hvis Død Gaarden købtes af S. M. Sørensen, der i 1905 solgte til Anders Peter Nielsen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Alle Gaardens Bygninger er opførte af Grundmur. Ø. for den egentlige Gaardplan ligger en stor Stolpe-lade og mod N. et Maskinhus af Brædder. Paa Bendixminde findes en god Besætning af røde Malkekøer, som flere Gange er tilkendt Præmier ved Amtets Dyrskuer. I 1911 deltog Gaarden i Konkurrence mellem veldrevne Landbrug og modtog herfor 3. Præmie. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og Gran.

Grønbækgaard, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 23 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen*, som overtog Gaarden 1. April 1901, er født i Ravnholt 2. Aug. 1876 og gift med *Mathea Mærkedahl*, født i Vixø ved Thisted 7. Marts 1878.

Grønbækgaard.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Snærild. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp.; desuden 2 Fdkr. 2¼ Alb. Skovskyld. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,686 Kr., for Avlsb. 12,295 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 6, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 53½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, ½ Helbrak ½ Staldfoder, ½ Vintersæd ½ Roer, Havre og 2aars Græs; 1½ Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 42 Fedesvin, men Svinebesættningens Størrelse er i det sidste Aar bragt betydeligt op. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Grøn**bæk**gaard menes i mangfoldige Aar at have været Selvejendom. Dens ældst kendte Ejer var Peder Andersen, som fik Skøde paa Gaarden 1826, og som atter 1856 skødede den til sin Søn, Anders Pedersen. Senere ejedes Gaarden af Rasmus Jacobsen, hvis Enke 1876 skødede den til Jens Jensen Lundgaard, efter hvis Død c. 1890 hans Enke, Mette Lundgaard, besad Ejendommen, indtil hun 1901 solgte den til den nuværende Ejer. Gaarden laa tidligere inde i Snærild By, men er for mange Aar siden udflyttet. Hovedb. er opført af Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. er dels af Kampesten, dels af Bindingsværk. Engen er for største Parten god Overrislingseng. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og Gran med noget Ask og El. Grøn**bæk**gaard ligger meget venligt i den smukke Egn. Haven fortsættes mod S. i en Skovskrænt ned mod Bækken, efter hvilken Ejendommen har faaet Navn.

Karensdal, Odder Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jakob Andersen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1901, er født i Vestervang paa Sjællands Odde 27. Novbr. 1872 og gift med *Marie Jensen*, født paa Ejendommen 18. Aug. 1875.

Karensdal.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Fillerup. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,910 Kr., for Avlsb. 29,900 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Desuden har J. Andersen i Forpagtning fra Stamhuset Rathlousdal ialt 42 Tdr. Ld., som drives under hans egen Ejendom. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, ½ Agerhejre til Frø og ½ laars Græs. 32 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift: Havre, Vintersæd, Roer, Byg og laars Græs; ialt henligger 25 Tdr. Ld. til vedvarende Græsning, og 3 Tdr. Ld. af den forpagtede Jord er Eng. Jordens Bonitet er god, kraftig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 35 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 8 Heste hvoraf 2 Hingste og 5 Følhopper, samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 122 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels rød, dansk, dels sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Karensdal ligger i den ø. Side af Fillerup By. Hovedb. er opført 1877 af Grundmur med Tegtag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Laden og de to Staldlænger er forsynede med Trimpel og Paptage. I Kostalden findes cementstøbt Loft mellem Jernbjælker. Desuden findes en Svinestald, en Kampestenslade, et Material- og Gødningshus samt en Fodermesterbolig. Gaardens Bygninger er store og velindrettede. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet fra Fillerup Vandmølle. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld. Der er solgt Foreningshingste til store Priser fra Besætningen, ligesom der er leveret værdifulde Hoppeplage til andre Opdrættere.

Tvenstrup Damgaard, Tvenstrup Sogn. Postforb. og St.: Odder, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 19½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Jørgen Andersen*, som overtog Gaarden 21. Decbr. 1887, er født i Neder Fløjstrup 3. Juli 1855 og gift med *Birthe Sørensen*, født i Pøl 2. Marts 1856.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Tvenstrup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,800 Kr., for Avlsb. 16,071 Kr. Gaardens samlede Areal 48 Tdr. Ld., deraf Ager 44¼, Eng 2¼, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Helbrak, Hvede, Havre, Roer, Byg, ½ Roer ½ Blandsæd, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, kraftig Muld paa stærkt Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Tvenstrup Damgaard.

Tvenstrup Damgaard har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Rodtenseje, men blev 1804 købt til fri Ejendom af Rasmus Rasmussen Skjæg for 1,675 Rbd. Formentlig er Rasmus Rasmussen Skjæg senere gaaet tomhændet fra Gaarden, thi 1819 købtes den ved Auktion af Hendrich Buss, som atter 1827 solgte Ejendommen for 1,800 Rbd. til Rasmus Rasmussen fra Sander. Dennes Enke, Mette Jørgensdatter, skødede 1856 Gaarden til sin Svigersøn, Niels Lund, hvis Enke, Hanne Rasmusdatter, i 1879 solgte til Peter Georg la Cour, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger i den n. Side af Tvenstrup By og gør med sine nye smukke Bygninger i de frodige Omgivelser et meget tiltalende Indtryk. Saavel Heste- som Kvægbesætningen er flere Gange bleven præmieret paa Dyskuerne. Engen er af god Kvalitet og er fraliggende i Tvenstrup Enge. Foruden Damgaard ejer J. Andersen endnu en Gaard i Tvenstrup, som han har bortforpagtet til sin Svigersøn, Magnus Jørgensen. Dens Ejendomsskyld er c. 30,000 Kr. og dens Hartkorn c. 4 Tdr. 4 Skpr. Det er en nybygget Gaard med fortrinlige Jorder, og den danner sammen med Damgaard en smuk og værdifuld Besiddelse.

Enkefru Elmoses Gaard, Tvenstrup Sogn. Postforb. og St.: Assedrup, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: Enkefru *Hanne Mette Elmo*se, født *Steffensen*, som overtog Gaarden 14. Juli 1909 ved sin Mands Død. Enkefru Elmo se er født i Svorbæk 27. Juli 1850.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Svorbæk. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 7,000 Kr., for Avlsb. c. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng 4, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden. Agermarken drives i en

9 Marksdrift: Havre, Brak og Roer, Vintersæd og Byg, Blandsæd, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Lerunderlag, dog med enkelte Pletter af sandmuldet Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Gaarden, som i sin Tid har været Fæstegaard under Hovedgaarden Østergaard, har været i Fru Elmoses Slægts Besiddelse i c. 300 Aar. Hendes Fader, Steffen Sørensen, overdrog den 1868 til sin Svigersøn, Søren Elmose, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. I 1887 brændte Gaarden og genopførtes derefter i sin nuværende Skikkelse. Alle Gaardens Bygninger er nu grundmurede. Af Engen er 1 Td. Ld. beliggende paa Gaardens Mark, medens de 3 Tdr. Ld. er fraliggende ovre i Assedrup Enge. Al Gaardens Eng kan overrisles. Skoven ligger i den v. Side af Gaardens Mark, dens Bestand er navnlig El og Ask med nogle enkelte Ege.

Hundslund Præstegaard, Hundslund Sogn. Postforb. og St.: Hundslund, hvortil c. 2 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Harald Engberg*, som tiltraadte Embedet i 1900, er født i Holbæk 18. Marts 1850 og gift med *Elfride Knudsen*, født i Aggersborg i Thy 6. Decbr. 1864.

Hundslund Præstegaard.

Matr.-Nr. 1 af Hundslund. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,500 Kr., for Avlsb. 11,200 Kr. Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 2, Skov 2, Have og Gaardsplads 2, Veje 1. Avlingen er bortforpagtet til *Hans Rafaelsen*, der er født i Ørting 2. April 1878 og gift med *Marie Mikkelsen*, født paa Frankrig i Oldrup Sogn 18. Aug. 1884. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet, ret god Jord paa tildels Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Præstegaarden ligger i den n. Side af Hundslund By, omgivet af en meget stor og smuk, gammel Have. Hovedb. er ligesom Laden og Hestestalden opført af Egebindingsværk i 1701; Kostalden er derimod en nyere, grundmuret Bygning, ligesom der Ø. for den egentlige Gaardplan ligger en Stublade af Kampestenmure. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Forpagterboligen findes i den v. Ende af Gaardens Hovedb. Marken har en ganske jævn Overflade, men er af en meget langstrakt og uheldig Figur.

Kvægbesætningen, der tidligere har været sortbroget, bliver nu skiftet om til rød, dansk Race, idet der anvendes Tyre af Ryslingestammen til indkøbte, gode, fynske Køer. Engen er af god Beskaffenhed og kunde uden Vanskelighed indrettes som Overrislingseng. Skoven ligger Ø. for Horsens-Odder Banen; den bestaar væsentligst af Ellekrat.

Guldagergaard, Hundslund Sogn. Postforb. og St.: Hundslund, hvortil c. 2 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Marius Petersen*, som overtog Gaarden 15. April 1904, er født i Tebstrup 30. Novbr. 1881 og gift med *Mette Rasmussen*, født i Tebstrup 7. Jan. 1883.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Hundslund. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 36,200 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,870 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 53½, Eng ½, Mose ¼, Have og Gaardsplads ¾. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, ⅔ Helbrak ⅓ Roer, ⅔ Vintersæd ⅓ Byg, ⅔ Byg ⅓ Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 4½ Td. Ld. i en 4 Marksdrift: Staldfoder, Roer, Havre og 1aars Græs; 1 Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 44 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Guldagergaard.

Guldagergaard har den nuværende Ejer købt af Jens Jokumsen, som havde faaet den ved Giftermaal med den tidligere Ejers Enke, og som havde den i mange Aar. Gaarden laa tidligere inde i Hundslund By, men i 1897 nedbrændte den og flyttedes derefter hen paa sin nuværende Plads ved Horsens-Odder Landevej tæt Ø. for Byen. Alle Gaardens Bygninger er nu af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Straa. Alle Bygningerne er rummelige og velholdte. Gaardens Hestebesætning tæller bl. a. 3 unge, udmærkede Avlshopper af god Afstamning, hvoraf den ene er kaaret i 1. Klasse og antaget til Optagelse i næste Hæfte af Statsstambogen. Marken har en jævn og bekvem Overflade.

Hansignelund, Hundslund Sogn. Postforb. og St.: Hundslund, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Thomas Thomsen*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1905, er født paa Randlev Hovgaard 24. Novbr. 1874 og gift med *Johanne Marie Sørensen*, født paa Solgaard i Randlev 27. Oktbr. 1871.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Tendrup. Hartkorn c. 6 Tdr. Ejendomsskyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,700 Kr., for Avlsb. 15,580 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 71, Mose 2, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græsmark. Jordens Bonitet er dyb, god Muldjord. Besætningen

bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 150 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Hansignelunds ældst kendte Ejer var Christian Gram, hvis Svigersøn, Jens Munkedal, fik Gaarden efter ham og i 1901 skødede den til P. Pedersen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag. Alle Avlsb. brændte i 1911 og er derefter genopførte dels af Kampsten, dels af cementstøbte Mure og Grundmur. Alle Gaardens Bygninger bære Paptage. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Fraliggende mod N. er en Fodermesterbolig af Bindingsværk. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker, der har en jævn og god Overflade. Skovens Bestand er væsentligst Ask og Eg.

Tendrupgaard, Hundslund Sogn. Postforb. og St.: Hundslund, hvortil c. 1 Km. Tlf. 22 over Hundslund Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Karl Kjeldsen*, som overtog Gaarden 8. Septbr. 1911, er født i Elbæk 11. Novbr. 1873 og gift med *Anna Rasmussen*, født i Bjerre 11. Maj 1884.

Tendrupgaard.

Matr.-Nr. 1a af Tendrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 10,000 Kr., for Avlsb. c. 14,700 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 3, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 34 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, 6rd. Byg, Vintersæd, Roer, Havre og 1aars Græs; 22 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: Roer, 2rd. Byg, Havre og 1aars Græs; 1 Td. Ld. henligger indhegnet til Græsning. Jordens Bonitet er temmelig ensartet, god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr samt 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Tendrupgaards ældst kendte Ejer var Peter Mortensen, hvis Enke ægtede Blickert, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Efter ham overgik Ejendommen til Peter Mortensens Svigersøn, Anthon Steffensen, der i 1909 solgte til Søren Sørensen, som atter 1910 afhændede til Poul Andersen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa tidligere sammenbygget med Søndergaards Gaard, men blev senere udlyttet tæt N. for Horsens-Odder Landevej. 1882 nedbrændte Gaarden og blev derefter genopført i sin nuværende Skikkelse. Den anselige Hovedb. er opført af Grund-

mur med Skifertag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Laden og begge Staldbygningerne er dels af Grundmur, dels af Kampesten og bærer Straatage. I Gaardens Hestebesætning findes 2 værdifulde Følhopper, der er kaarede i 1. Klasse, og af hvilke den ene er optaget i Statsstambogen. Gaarden ligger midt i sine Marker, som har en jævn og bekvem Overflade. Engen kan overrisles og er af god Beskaffenhed. Skovens Bestand er overvejende Ask med lidt Eg, Bøg og El.

Ellasminde, Hundslund Sogn. Postforb. og St.: Hundslund, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 16¼ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Martinus Jensen*, som købte Gaarden 24. Marts 1912 efter at have haft den i Forpagtning siden Foraaret 1906. J. M. Jensen er født i Skanderup 4. Oktbr. 1875 og gift med *Anna Jacobsen*, født paa Ejendommen 2. Septbr. 1878.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Hadrup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,772 Kr., for Avlsb. 14,766 Kr. Gaardens samlede Areal 75½ Td. Ld., deraf Ager 64, Eng 3, Mose 1½, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, ½ Helbrak ½ Roer, Vintersæd, Byg, Havre og 2aars Græs; 27½ Td. Ld. drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Blandsæd, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 1½ Td. Ld. dyrkes med Lucerne. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes 47 Fedesvin og 8 Gylte i Far. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ellasminde har gennem mange Slægtled tilhørt samme Familie. Dens ældst kendte Ejer var Spil-Jacob, som han kaldtes paa Egnen for sin Evne til at spille Violin. Efter ham overgik Gaarden til hans Søn, Søren Jacobsen, der som ung havde ligget ved de Horsens Kyrasserer, og som efterlod den til sin Søn, Jacob Søren Jacobsen, der imidlertid døde 1870, hvorefter Ejendommen overtoges af hans Broder, Jeppe Søren Jacobsen, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden ligger inde i Hadrup By. Hovedb. er opført af Grundmur med Straatag; Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur. I Kostalden er murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Engen er beliggende paa tre Steder. Den er af god Beskaffenhed og kan tidtids overrisles. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og Gran. Gaardens Hestebesætning rummer bl. a. 2 værdifulde Avlhopper, der er kaaret i 1. Klasse, og af hvilke den ene er antaget til Optagelse i næste Hæfte af Statsstambogen.

Hadruplund, Hundslund Sogn. Postforb. og St.: Hundslund, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 16¼ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Chresten Andreas Elbæk*, som overtog Gaarden 1. April 1897, er født i Stensballe 6. April 1856 og gift med *Ane Johanne Jensen*, født i Ørslev 25. Juli 1869.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Hadrup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 42,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. c. 11,500 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Mose 2, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 5 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift: Havre efter Helbrak, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 1 Td. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er mild Muldjord paa Lerunderlag med Undtagelse af de 5 Tdr. Ld., som nærmest er mager Ler. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hadruplund tilhørte fra 1692—1889 en og samme Familie Andersen; men i 1889 mageskiftede Frederik Andersen den bort til Michael Rasmussen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger i den sv. Side af Hadrup By. Hovedb. er opført i 1873 og bærer Cementstenstag; Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur og Kampesten, alle med Straatage. Skoven ligger paa to Steder N. for Byen; dens Bestand er væsentligst Bøg og Gran.

Marielund, Hundslund Sogn. Postforb. og St.: Hundslund, hvortil c. 1 $\frac{1}{4}$ Km. Gaarden ligger c. 16 $\frac{1}{4}$ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Søren Jørgen Sørensen*, som overtog Gaarden 1. April 1897, er født i Stensballe 5. Maj 1869 og gift med *Marie Andersen*, født paa Ejendommen 25. Septbr. 1871.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Hadrup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb.; desuden 1 Skp. 1 $\frac{1}{2}$ Alb. Skovskyld. Ejendomsskyld 40,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 11,300 Kr.; desuden et fraliggende Beboelseshus 2,300 Kr. Gaardens samlede Areal 67 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 57, Mose 4 $\frac{1}{2}$, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 44 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 7 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Byg, Havre og 2aars Græs; 5 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i en 5 Marksdrift: Staldfoder, Roer, Staldfoder og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Marielund.

Marielunds ældst kendte Ejer var *Søren Andersen*, som købte den 1835. Han overlod 1869 Gaarden til sin Søn, den senere Sognefoged *Anders Søren Andersen*, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden laa tidligere inde i Hadrup By, men blev først i 1840erne henflyttet i den ø. Side af Byen. Hovedb., der rummer en stor og god Beboelseslejlighed, er opført af Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. er væsentligst ogsaa af Grundmur. Marken har en ret jævn Overflade, der skraaner svagt mod S. Skoven ligger paa to Steder og er en Part af Tornsbjerg Skov, der fortsættes i Rathlousdal Skove; dens Bestand er væsentligst Bøg og Gran.

Karisenlund, Hundslund Sogn. Postforb. og St.: Hundslund, hvortil c. 3 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Søren Pedersen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1896, er født i Torrild 26. Febr. 1864.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Oldrup. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,300 Kr. Gaardens samlede Areal 95 Tdr. Ld., deraf Ager 89 $\frac{1}{2}$, Eng 1 $\frac{1}{2}$, Mose 1, Skov 1 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Helbrak, Vintersæd, Byg, Havre, Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet, dels lermuldet, dels sandmuldet. Besætningen be-

staar af 24 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 67 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Karisenlunds ældst kendte Ejer var Søren Hansen, der fik Gaarden ved Giftermaal i 1837. Han skødte 1854 Ejendommen til sin Stedsøn, Jacob Rasmussen, der imidlertid kun levede c. 1 Aar, efter at han var bleven Ejer af Gaarden og ved Testamente overdrog den til sin Broder, Laurs Sørensen, den nuværende Ejers Svi-

Karisenlund.

gerfader. Oprindelig laa Gaarden inde i Oldrup By, men ved Byens Udskiftning i 1802 udflyttedes den. Hovedb. er opført af Grundmur med Straatag og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Grundmur. Den store, smukke Gaardsplads er ved en Række Lindetræer og en Hæk adskilt i Pladsen foran Hovedb. og den øvrige Avlsgaard. Engen er beliggende paa to Steder; den kan overrisles. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og Gran. Karisenlund ligger smukt i den skovrige, kønne Egn. Haven indeholder bl. a. en Del store Ege, der sikkert er Rester fra den Tid, da Gaardens Jorder endnu var skovdækkede. Ved Indkørslen til Gaarden findes en velplejet Humlehave, en stor Sjældenhed i disse Egne af Landet.

R. Nielsen Dalsgaards Gaard, Hundslund Sogn. Postforb. og St.: Hundslund, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Rasmus Nielsen Dalsgaard*, som overtog Gaarden 9. Maj 1895, er født i Stourup 25. Aug. 1854 og gift med *Mette Nielsigne Jacobsen*, født i Krogstrup 31. Oktbr. 1862.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Oldrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,450 Kr., for Avlsb. 9,802 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 1½, Mose ¾, Skov 10, Have og Gaardsplads ¾. Af Agermarken drives 53½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, ½ Halvbrak efter Græs ½ Roer, ½ Rug ½ Byg, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 1½ Td. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af

22 Malkekøer foruden c. 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels rød, dels sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Stamhuset Rathlousdal, men er for mange Aar siden købt til fri Ejendom. Dens ældst kendte Ejer var Thyge Pedersen, der solgte til Esben Andersen, af hvis Arvinger, Maren Andersen og Anders Esben Andersen, den nuværende Ejer har købt ved Mageskifte. Hovedb. er

R. Nielsen Dalsgaards Gaard.

opført af Bindingsværk med Straatag; Avlsb. er dels Bindingsværk, dels af Kampesten. I Hestebesætningen findes for Tiden en yngre, præmieret Følhoppe af særlig god Afstamning. Der har tidligere været holdt sortbroget Kvægbesætning paa Gaarden, men man gør for Tiden Overgangen til rødt, dansk Kvæg, som fremtidig agtes holdt. Engen som er beliggende i Marken, bliver for Tiden drænet og brækket og vil fremtidig blive drevet sammen med Agermarken eller blive indhegnet til Løsdrift. Skoven støder op til Aakjær Skove; dens Bestand er væsentligst Bøg med enkelte isprængte Ege. Hele Ejendommen ligger meget smukt med Udsigt over det kuperede skovrige Landskab og gør med sine velholdte Bygninger et meget tiltalende Indtryk.

Lykkegaard, Alrø Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 12 Km. Nuværende Ejer: *Søren Sørensen Degn*, som overtog Gaarden 20. Jan. 1877,

Lykkegaard.

er født paa Ejendommen 12. Novbr. 1848 og gift med *Johanne Marie Jørgensen*, født i Aalstrup 12. Marts 1850.

Matr.-Nr. 21a m. fl. af Alrø. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,400 Kr., for Avlsb. 14,200 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Helbrak, Rug, Byg og Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lykkegaard har gennem mange Slægtled tilhørt samme Familie. Ejerens Oldefader, Peder Degn, efterfulgtes af sin Søn, Søren Pedersen Degn, hvis Søn, Søren Sørensen Degn, 1834 overtog Gaarden, som han i 1877 overlod til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden laa tidligere inde i Alrø By, men ved Udskiftningen i 1790 udflyttedes den. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag; det er en anselig Bygning, som rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Avlsb. er dels af Kampesten, dels af Bindingsværk. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker, som har en jævn og god Overflade. Skoven er fraliggende mod Ø.; dens Bestand er væsentligst El og Ask. Lykkegaard ligger smukt med vid Udsigt over Horsens Fjord med Horsens By og den omliggende, smukke Kystlinie i Baggrunden. Dampskibsbroen, der daglig anløbes af Postdamper fra Horsens, ligger kun 5 Minutters Gang fra Gaarden.

Hjlemslev Herred.

Møgelkjærgaard, Skandrup Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 3¼ Km. Nuværende Ejer: *Steffen Steffensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1911, er født paa Ejendommen 8. Decbr. 1882.

Matr.-Nr. 7a, 7d af Vrold. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,425 Kr. Gaardens samlede Areal 90¼ Td. Ld., deraf Ager 72¼, Eng 4, Mose 1, Skov 11, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift

Møgelkjærgaard.

med Halvbrak og 2 Roefgrøder; 21¼ Td. Ld. i en 6 Marksdrift med Halvbrak og Kartoffler; 1½ Td. Ld. er permanent Græsmark. Jordens Bonitet er god, dyb Muldjord med dels Lerunderlag og dels Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Andreas Steffensen, der 1878 havde overtaget den efter sin Svigerfader, Jens Andersen, som atter ved Giftermaal med Enken efter Niels Knudsen havde erhvervet Gaarden i 1843. Niels Knudsen havde arvet efter sin Fader, Christen Steffensen, i hvis Slægt den har været, saa langt der kan huskes tilbage i Tiden. Gaardens Bygninger er opførte 1888 ved Udflytningen fra Vrold By, Hovedb. i Grundmur med Tegltag, Avlsb. ligeledes i Grundmur med Undtagelse af den v. Længe og Udsiden af Laden, der er i Egebindingsværk. Gaarden ligger højt med en smuk Udsigt over Skanderborg Sø. Skoven ligger c. 1½ Km. N. for Gaarden. — Der findes paa Gaarden et gammelt Krus med Sølvlaag, som bærer Aarstallet 1612, et Sølvbæger mrkt.: 1745 og en gammel Morter mrkt.: S. S. F. — A. R. D. 1732.

Thyboegaard, Skandrup Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 3 Km. Nuværende Ejer: *Niels Thyboe Baastrup*, som overtog Gaarden 28. Decbr. 1898, er født paa Ejendommen 27. Maj 1861.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Foerlev. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,200 Kr., for Avlsb. 13,860 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng 8, Mose 2, Skov 10, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 47 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, medens 1 Td. Ld. henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muldjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 6 Malkekøer foruden 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Den nuværende Ejers Fader, Jakob Baastrup, overtog Gaarden 1850 efter sin Svigerfader, Niels Laursen Thyboe, der havde købt den i 1829. — Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. i 1868, Avlsb. i 1853—57. Skoven ligger c. 1 Km. S. for Gaarden sammen med Foerlev Byskov.

Raslund, Skandrup Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 3 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer; *Peter Aase Svendsen*, som købte Gaarden 12. April 1909, er født 13. Juli 1884 paa Svendsensminde i Vrold og gift med *Kirstine Jensine Marie Mikkelsen*, født 13. April 1890 paa Hestehavelund ved Skanderborg.

Matr.-Nr. 5b m. fl. af Foerlev. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 99¼ Td. Ld., deraf Ager 67¼, Eng 12, Skov 18, Have- og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med 2 Roemarker uden Brak; Resten i Vekseldrift af Staldfoder og Roer. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

P. A. Svendsen købte Gaarden af Frederik Nielsen, der havde købt den i 1901 af J. Petersen, som i 1880 atter havde købt af Søren Jensen. S. Jensen overtog den efter Faderen, i hvis Slægts Eje den har været, saa langt man kan følge den tilbage. Den statelige Hovedb. er opført 1912 i Grundmur med Cementstenstag. De tre Avlslænger er byggede 1866 i Grundmur med Straatage, solide og rummelige. Raslund ligger meget højt og smukt med vid Udsigt over den maleriske Omegn. Gaarden har en gammel, hyggelig Have. Hestebesætningen er af jysk Race; 2 Følhopper er præmierede og den ene optaget i Stambog. Af Svinebesætningen er en Orne og flere Søer tildelt 1. Præmie.

Fredensgaard, Skandrup Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 3 Km. Nuværende Ejer: *Axel Georg Pedersen*, som købte Gaarden 15. Jan. 1910, er født 16. Oktbr. 1882 paa Sigkjærgaard og gift med *Ingeborg Bønneløkke*, født 9. Maj 1886 paa Thorsøgaard i Viborg Amt.

Matr.-Nr. 5a, 6a af Foerlev. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,172 Kr., for Avlsb. 16,800 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 12, Skov 6,

Have- og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 57 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren, rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fredensgaard.

A. G. Pedersen købte Gaarden af Poul Nielsen, der havde købt den i 1900 af Hans Møller, der igen havde overtaget den efter sin Fader, Peder Møller. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur 1872 ved Udflytningen fra Foerlev By; Hovedb. bærer Cementstenstag, Avlsb. Straatage. Fredensgaard ligger smukt tæt Ø. for Skanderborg-Aarhus Landevej, omgivet af en stor, velholdt Have med gamle Frugttræer. S. for Gaarden ligger Skoven, der støder op til Engen og Foerlev Byskov.

Sigkjærgaard, Skandrup Sogn. Postforb. og St.: Stilling, hvortil c. $\frac{3}{4}$ Km. Gaarden ligger c. $3\frac{3}{4}$ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Kristen I. Kristensen*, som overtog Gaarden 15. Juni 1894, er født 6. April 1868 og var gift med *Gerthea Kristine Petersen*, født 2. Febr. 1872, død 22. Febr. 1909.

Matr.Nr. 7a m. fl. af Gram. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Mose 1, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs. Jordens Bonitet er Ler- muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Svigerfader, Mikkel Pedersen, der i 1868 fik den ved Giftermaal med Datteren af Peder Mikkelsen. Hovedb. er opført 1871, da Gaarden udflyttedes fra Gram By, i Grundmur med Straatag. Af Avlsb. er den gamle Lade og en i 1909 opført Kornlade af Egebindingsværk, de øvrige af Grundmur, alle med Straatage.

Storgaard, Fruering Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Stilling, hvortil c. $3\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Frederik Nathanael Gall*, som overtog Gaarden 1. Maj 1912, er født paa Ejendommen 9. Febr. 1878 og gift med *Kathrine Christensen*, født 18. Jan. 1880 paa Ingergaard i Baadstrup.

Matr.-Nr. 9a af Fruering. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 11,318 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager $97\frac{1}{2}$, Eng $\frac{1}{2}$, Have og Gaards-

plads 2. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter med Brak og 1 Roeafgrøde. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld med Lerunderlag og dels ret god Sandmuld. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Storgaard.

F. N. Gall overtog 1912 Gaarden, som han havde haft i Forpagtning fra 1904, efter sin Fader, Thomas Rasmus Gall, som 1874 havde købt Ejendommen af Stamhuset Rathlousdal, efter at have forpagtet den siden 1870 af den tidligere Fæster, Enkefru Villadsen, cand. phil. V.s Enke. Gaardens Bygninger blev flyttede fra den gamle Præstegaard 1848. Hovedb. ombyggedes 1884 i Grundmur; dens smukke, gamle, rigt udskaarne Egetræsdøre skriver sig fra Skanderborg Slot, hvorfra de er blevne flyttede til den gamle Præstegaard. Laden, der er opført 1885, og s. Længe er i Egebindingsværk, medens n. Længe er opført 1891 i Grundmur, alle med Straatage. Storgaard, der er den østligste Gaard i Fruering By, ligger højt med en smuk Udsigt over det stærkt kuperede Terræn og omgivet af en køn, gammel Have. Fra Højdepunkter i Marken tager den anselige Gaard sig prægtigt ud i det omgivende, maleriske Landskab.

Fruering Præstegaard, Fruering Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Stilling, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Nicolai Frederik Severin Holm*, som overtog Embedet 3. Marts 1912, er født 15. Aug. 1865 i Assentofte Skole ved Randers og var gift med *Maren Holst*, født i Sønderlund ved Holstebro 30. Oktbr. 1864, død 9. Febr. 1911.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Fruering. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Gaardens samlede Areal 111 Tdr. Ld., deraf Ager 88, Eng 10, Skov 10, Have og Gaardsplads 3. Gaarden er bortforpagtet dels til *Thomas Rasmus Gall*, der er Ejer af Nabogaarden Storgaard, dels (56 Tdr. Ld.) til *Niels Madsen*. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er temmelig uensartet. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 6 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Forpagteren paa de 56 Tdr. Ld., N. Madsen, holder 10 Malkekøer foruden Ungkvæg og 3 Heste. Besætningerne tilhører Forpagterne.

Pastor N. F. S. Holm overtog Embedet efter Pastor M. V. Øllgaard. Hovedb. er opført 1848 i Grundmur, Avlsb. i Egebindingsværk, alle med Straatag. Gaarden ligger i en meget smuk Egn, og fra dens Have har man en pragtfuld og vid Udsigt.

Hedemølle, Fruering Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Hovedgaard, hvortil c. 5 Km. Tlf. 2 b. over Ustrup Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Christen Brandt Madsen*, som overtog Gaarden 6. Juni 1890, er født 3. Maj 1864 i Bjerregrav ved Randers og gift med *Eleonora Therese Kier*, født paa Ejendommen 23. Marts 1856.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Hedemølle. Hartkorn 3 Tdr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,400 Kr., Møllehus 8,000 Kr., Avlsb. 14,619 Kr., Teglværk og Beboelseshus 7,728 Kr. Gaardens samlede Areal

83 Tdr. Ld., deraf Ager 60%, Eng 6, Mose 4, Skov 10, Mølledam $\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i to 7 Marksdrifter. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels Sandmuld med Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hedemølle.

C. Brandt Madsen overtog Ejendommen ved Giftermaal med den yngste af de to Søstre, der havde faaet den i Arv efter Moderen, Noline Bendine, født Roedsted, Enke efter Anders Jørgen Kofoed Kier, der i 1850 overtog den efter sin Fader, Frederik Kier. Denne havde atter faaet Gaarden efter sin Fader, Herredsfoged Kier, der havde faaet Ejendommen ved Ægteskab med Jørgen Kofoeds Datter, Hedvig, og som ved kongelig Bevilling af 1. Juni 1813 fik den gjort til en Slægtsbesiddelse, arvelig paa Mand- og Kvindesiden. Gaarden havde tidligere været Fæste under Skanderborg Rytterdistrikt. Til Gaarden hører Vandmølle og Teglværk. Hovedb. er opført 1854 i Egebindingsværk; Staldlængen er bygget 1898, Kornladen 1873, begge af Egebindingsværk. Syd for Hovedb. er i en Bygning i Villastil Bolig for en gift Møllersvend. Møllebygningen er opført 1782 og ombygget 1857. Hedemølle ligger kønt og idyllisk ved Hedemølle Aa. Skoven ligger c. 1 Km. NV. for Gaarden.

Lykkesholm, Fruering Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Poul Rakjær Kragh*, som overtog Gaarden 31. Juli 1910, er født paa Ejendommen 28. April 1876.

Lykkesholm.

Matr.-Nr. 6 m. fl. af Skaarup. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2 $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 2,170 Kr., for Avlsb. 12,025 Kr. Gaardens samlede Areal 116 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 99 $\frac{1}{2}$, Eng 10, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 5, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Agermarken drives i to 7 Marksdrifter. Jordens Bonitet er i de 65 Tdr. Ld. god, dyb Muld med Lerunderlag, Resten ret god, men stenet Sandmuld med Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 30

Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

P. R. Kragh overtog Gaarden, efter at have haft den i Forpagtning siden 1901, efter Stedfaderen, Peder Poulsen, der fik Ejendommen 1884 ved Ægteskab med Enken efter Poul Poulsen Kragh, som atter havde købt den 1874 af Karl Sørensen. K. Sørensen havde købt Gaarden 1872 af Peder Holck, der havde købt 1862 af Peder Rasmussen Bjerregaard, som overtog den efter sin Fader, Rasmus Sørensen fra Vitved. R. Sørensen fik Gaarden 1795 ved Giftermaal med Datteren af Peder Jepsen, som 1772 købte den af Handelsmand Peter Kaarsberg. Hovedb. er opført 1781 i Egebindingsværk med Straatag; Avlsb. er dels fra samme Aar i Egebindingsværk, dels nye (Staldladen fra 1894, Svinestalden fra 1911) og i Kampestens-Grundmur. Gaarden laa tidligere i Skaarup By, men udflyttedes efter en Brand i 1781. De hyggelige gamle og de anseelige nye Bygninger ligger kønt og venligt, omgivne af den gamle Have. Skoven ligger 2½ Km. NV. for Gaarden op til Skaarup Byskov.

Bakkegaarden, Vitved Sogn. Postforb. og St.: Stilling, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen Olesen*, som overtog Gaarden i Juli 1891, er født paa Ejendommen 8. Maj 1863 og gift med *Karen Jørgensen*, født 9. Novbr. 1872 paa »Krogaarden« i Laasby.

Bakkegaarden.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Vitved. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,900 Kr., for Avlsb. 16,900 Kr.; for en Fodermesterbolig 2,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 48½, Eng 6¼, Mose 1, Skov 2¼, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er hovedsagelig stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

P. P. Olesen overtog Gaarden efter sin Moder, Ane Margrethe Olesen, Enke efter Mikkel Olesen, der fik den ved Ægteskab 1862 med Enken efter Peder Pedersen. P. Pedersen overtog Gaarden 1849 efter sin Fader, Peder Clausen, der havde faaet den i 1816. Mikkel Olesen tilkøbte 1863 en Parcel paa 25 Tdr. Ld. Den smukke og fritliggende Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag. De tre Avlslænger saavelsom den NV. for Gaarden beliggende Fodermesterbolig er ligeledes grundmurede, med Paptag; Ko- og Svinestald med Jernbjælker og Hvælvinger. Alle Bygningerne med Undtagelse af Fodermesterboligen, der byggedes 1892, er opførte 1906 efter Brand. Beliggenheden er meget hyggelig, omgivet af den store Have. Skoven ligger 1 Km. N. for Gaarden ved Vitved Byskov.

Ballegaard, Blegind Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Ole Mikael Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1885, er født paa Ejendommen 8. Maj 1846 og gift med *Ane Marie Kristensen*, født 25. Decbr. 1862 i Onsted.

Matr.-Nr. 2 af Blegind By. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 9,150 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 84, Eng 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, mens 36 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er paa de 48 Tdr. Ld. Lermuld med Lerundergrund; de 36 Tdr. Ld. er dels Tørvemuld og dels god Muld med Grusunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Jens Sørensen, der fik den ved Giftermaal 1842 med Enken efter Ole Christoffersen, der 1808 overtog den efter sin Fader, Christopher Baltzersen, som i 1792 købte den af »det residerende Capellanie i vor Kjøbstad Skanderborg«, ifølge kongeligt Skøde. Hovedb. er opført 1847, Laden 1853, begge i Grundmur; v. Længe dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk; ø. Længe i Egebindingsværk; alle Bygningerne bærer Straatage.

Blegindgaard, Blegind Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. $3\frac{1}{4}$ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Kjøbstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Anders Sørensen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1909, er født 12. Maj 1872 paa Sørenshaab ved Holme og gift med *Johanne Mikkelsen*, født 14. Juli 1874 i Holme Bjerge.

Blegindgaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Blegind. Hartkorn 7 Tdr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,980 Kr., for Avlsb. 8,894 Kr. Gaardens samlede Areal 105 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng 12, Mose 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, mens 45 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift; Resten, 1 Td. Ld., henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er paa 50 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag; Resten god Sandmuld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl, 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 48 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Anders Sørensen købte Gaarden af sin Fætter, Hans Holm Sørensen, der samme Aar havde købt den af Præsteembedet med Sognepræst S. A. B. Biering som Beneficiarius. Den store, stilfulde Hovedb. er opført dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk, med flere Inskriptioner. Over Hovedindgangsdøren følgende: »Gud Huus og Hiæm bevare, og os fra Ulück Spar«. Paa s. Facade (med en lav Frontespice): »Anno 1731 d. 16. Augusti er dette Huus opsaat«. De tre Avlslænger er i Egebindingsværk. Paa en Portbjælke ses Inskriptionen: »Anno — L. S. W. & I. M. B. — 1743«. I Stakhaven ligger en stor Trælade med Straatag. Blegindgaard, der ligger ø. for Sognekirken, tilhørte indtil 1909 Præsteembedet for Blegind-Hørning Pastorat og var da Præstebolig.

Aldrup Mølle, Blegind Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Johan Christian Bursche*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1856, er født 29. April 1832 i Kristrup ved Randers og gift med *Rusmine Petrine Hansine Hansen*, født 11. Aug. 1834 i Skanderborg.

Matr.-Nr. 42 m. fl. af Blegind By. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2¾ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 10,220 Kr., og for en Vandmølle 6,600 Kr. Gaardens samlede Areal 49 Tdr. Ld., deraf Ager 34, Eng 6, Skov 6, Mølledam 1, Have og Gaardsplads 2. Avlingen til Aldrup Mølle er bortforpagtet til Ejerens Søn, *Rasmus Christian Bursche*, medens Faderen selv driver Mølledriften og Fiskeriet. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er stærk Lerjord og Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

J. Chr. Bursche overtog Gaarden ved Giftermaal med Datterdatteren af Rasmus Chr. Knudsen, hvis Fader, Knud Rasmussen, ejede Ingerslev Mølle. Hovedb. er opført i Grundmur 1864; Møllebygningen er af Bindingsværk med Tegltag, bygget 1844. Laden og Hestestald er bygget 1802 i een Længe i Egebindingsværk, Kostald i Kampestens-Grundmur 1872; begge Længer med Straatage.

J. Rasmussens Gaard, Hørning Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jens Rasmussen*, som overtog Gaarden 1. Juli 1867, er født paa Ejendommen 22. Juli 1841 og gift med *Petrine Pedersen Møller*, født 23. April 1843 paa Lethenborg.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Hørning. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 2¾ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,215 Kr., for Avlsb. 12,934 Kr.; desuden 5,000 Kr. for en Villa. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng 1½, Skov 6, Have, Gaardsplads og Villagrund 2½. Gaarden er siden Juni 1910 bortforpagtet til *Christian Jacobsen*, født i Fløjstrup 26. Septbr. 1859. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter; 1 Td. Ld. henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Rasmus Rasmussen, der i 1830'erne fik den ved Giftermaal med Enken efter Lars Nielsen. Hovedb. er opført 1859 i Grundmur med Tegltag, ligesom Avlsb. efter en Brand, hvorved den halve By brændte. Villaaen »Enebo«, hvor Ejeren nu boer, er bygget 1894 og ligger umiddelbart NØ. for Gaarden.

Søgaard, Hørning Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jens Nielsen Søgaard*, som overtog Gaarden 1. April 1891, er født 19. Decbr. 1848 paa Ejendommen og gift med *Petrea Marie Enevoldsen*, født 9. Juli 1853 paa Nørlund i Stilling.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Fregerslev By. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,990 Kr. Gaardens samlede Areal 78½ Td. Ld., deraf Ager 64, Eng 2, Mose 1, Skov 10, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Søn, *Peder Nielsen Søgaard*, født 9. April 1878, gift med *Marie Jensen*, født 13. Novbr. 1886. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, medens 2 Tdr. Ld. henligger i fleraarigt Græs. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Søgaard efter sin Fader, Niels Jensen Nørregaard. Siden Gaarden 1770 af Anders Andersen blev købt af Skanderborg Rytterdistrikt, har den gennem Tiderne været ejet af Niels Schou, Espen Nielsen Skou og Frederik Klausen, som 1820 overtog den ved Giftermaal med Datteren af Anders Andersen

Søgaard.

Soegaard, hvis Svigersøn var ovennævnte Niels Jensen Nørregaard. Paa Gaarden opbevares Skødet af 1770, udstedt af Kong Chr. d. 7. Baade Hovedb. og Avlsb. er opbygget efter Brand 1876 i Grundmur. Søgaard ligger smukt paa en Skraaning ned mod Solbjerg Sø umiddelbart ved Skoven.

Enkefru Møllers Gaard, Hørning Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Enkefru *Møller*, født *Rasmussen*, som overtog Gaarden 24. Oktbr. 1896, er født 18. Juni 1848 paa Thorsholm i Tipstrup og Enke efter *Jens Pedersen Møller*, født 7. April 1841 paa Lillerupholm, død 24. Oktbr. 1896.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Bjertrup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 80½ Td. Ld., deraf Ager 69, Eng 3, Mose 2, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Mikkel Chr. Carl Møller*, som Bestyrer. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift, 7 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er forskelligartet, hovedsagelig god Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jens Pedersen Møller købte Gaarden af *Mads Olsen*, der 1886 købte af *Ingversen*. Tidligere har den tilhørt *Mads Damm*, der 1872 overtog den efter sin Fader, *Henrik Damm*. Oprindelig hørte Gaarden under Skanderborg Rytterdistrikt. Gaarden ligger i den n. Side af Bjertrup By. Hovedb. er opført i Grundmur. Af Avlsb. er den v. Længe Kampestens-Grundmur, den ø. Egebindingsværk i n. Halvdel, Grundmur i s., alle med Straatage.

Dørup Østergaard, Hørning Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 2 Km. Tlf. 22 over Hørning Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Anders Knudsen Kold*, som købte Gaarden 1. April 1905, er født 24. Oktbr. 1878 paa Bjerggaard, Ingerslev, og gift med *Dorthea Kirstine Holm*, født 13. Aug. 1876 i Aarhus.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Dørup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,600 Kr., for Avlsb. 16,390 Kr. Gaardens samlede Areal 74½ Td. Ld., deraf Ager 70½, Skov 1½, Veje og Mergelgrav 1½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter. Jordens Bonitet er god, dyb Muld, væsentlig med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb.

Anders Knudsen Kold købte Gaarden af Slagtermester R. Jensen og tilkøbte samtidig c. 40 Tdr. Ld. fra Hørninggaard. Tidligere har Dørup Østergaard tilhørt Rasmus Pedersen Jensen, som 1895 overtog den efter sin Stedfader, Mikkell Laursen, der 1873 fik den ved Giftermaal med Enken efter P. Sørensen. Gaarden har tidligere hørt under Skanderborg Rytterdistrikt. Hovedb. er opført 1909 i Grundmur med Cement-

Dørup Østergaard.

stenstag. De tre Længer, der ogsaa er i Grundmur, men med Straatage, er ombyggede i de senere Aar. Desuden findes der, sammenbygget med Kostalden, en Lade i Egebindingsværk med Straatag. Dørup Østergaard er den sydligste Gaard i Dørup By. Udsigten fra Gaarden er smuk, og Beliggenheden er hyggelig med en stor, gammel Frugthave. Skoven ligger NV. for Gaarden sammen med Dørup Byskov.

Skovgaard, Hørning Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Laurs Peder Christian Laursen*, som overtog Gaarden 17. Aug. 1887, er født paa Ejendommen 2. Septbr. 1862 og gift med *Johanne Nielsen*, født 14. Marts 1867 paa Ingerslevgaard.

Matr.-Nr. 5a og 6a m. fl. af Dørup. Hartkorn 9 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 50,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. c. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 110½ Td. Ld., deraf Ager 98, Eng 2, Mose ½, Skov 8, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. med den anførte Kvægbesætning i en 8 Marksdrift; 42 Tdr. Ld. drives i 8 Skifter: Brak, Rug, Byg, Roer, Havre, Roer, Havre, Frøgræs med Kunstgødning uden Kvæghold. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med blandet Underlag af Ler og Grus, enkelte Steder Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Skovgaard efter sin Fader, Christian Laursen, der igen 1861 arvede den efter sin Fader, Laurs Christiansen, som ved Giftermaal med Rasmus Jensens Datter 1834 kom i Besiddelse af den. Gaarden har tidligere hørt under Skanderborg Rytterdistrikt. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. 1895, Laden 1912, de andre Længer 1895 og omforandrede 1912. Skovgaard er den vestligste af de tre Gaarde i Dørup By. Skoven ligger NV. for Gaarden; Engen mellem Skoven og Aarhus Aa.

Dortheasminde, Adslev Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Lars Christian Larsen Mølgaard*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1897, er født 4. Aug. 1867 paa Mølgaard ved Kjellerup og gift med *Dorthea Kirstine Jensen*, født paa Ejendommen.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Adslev. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 44,100 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 18,060 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Eng 5, Skov 12, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 7 Marksdrift. 2 Tdr. Ld. ligger i

Lucerne. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dortheasminde.

Den nuværende Ejer overtog Dortheasminde ved Giftermaal med Enken efter Anders Jørgensen, der 1877 fik den efter sin Svigerfader, Jens Pedersen. Gennem flere Hundrede Aar har den tilhørt samme Slægt, hvis Navne har skiftet mellem Jens Pedersen og Peder Jensen. Den anselige, smukke Hovedb. er opført i Grundmur i gammel Herregaardsstil; Laden i Egebindingsværk over Sokkel af Kampesten, begge Side-længer i Grundmur. Samtlige Bygninger er opførte 1908 og udflyttede fra Adslev By. Til Gaarden hører en stor, nyanlagt Have. Skoven ligger c. 3 Km. mod N. sammen med Adslev Skov. Paa Gaardens Grund har ligget en gammel Herregaard »Borupgaard«, og der opløjes endnu ofte gammel Brolægning. Kvægbesætningen og to Føl-hopper er præmierede ved lokale Dyrskuer.

Adslev Præstegaard, Adslev Sogn. Postforb. og St.: Hørning, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Hans Peter Klinke*, som overtog Embedet 7. Oktbr. 1898, er født 10. Aug. 1867 paa Nygaard paa Lolland og gift med *Frederikke Kristine Sørensen*, født 2. Febr. 1885 paa Constantinsborg.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Adslev. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 5, Have og Gaardsplads 1. Jorderne er bortforpagtede til *Martinus Sandmand*, født 25. Oktbr. 1873 paa Sandmandsgaard i Torrild Sogn. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 12 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift. Jordens Bonitet er ret god Muld med Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb fra Fyen og Samsø. Hele Besætningen ejes af Forpagteren.

Pastor Klinke overtog Embedet efter Pastor Madsen, der 1888 havde overtaget det efter Pastor Borch. Præsteboligen, der er opført i Egebindingsværk 1762, ligger umiddelbart N. for Kirken midt i Byen. Af Udlængerne er Laden bygget i Egebindingsværk ligesom ø. Længe, medens Kostald og v. Længe er Kampestensgrundmur; alle Bygninger med Straatage. Forpagterboligen ligger tæt ved Gaarden og er grundmuret og med Tagpaptag.

Nørrelyst, Miesing Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Jens Edvard Kirkegaard*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1911, er født paa Ejendommen 9. Septbr. 1885.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Miesing. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,625 Kr., for Avlsb. 12,549 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 74½, Eng 4, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift og 15½ i en anden 8 Marksdrift; 3 Tdr. Ld. permanent Græs i

Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørrelyst.

Nørrelyst har siden c. 1850 været ejet af Slægten Kirkegaard; den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Moder Marie Kirkegaard, Enke efter Jens Jørgen Kirkegaard, der 1878 arvede den efter sin Fader, Jens Jensen Kirkegaard, hvis Stedfader, Jens Sørensen, kom i Besiddelse af Nørrelyst ved Giftermaal. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag 1892, da den blev udflyttet fra Miesing By. De tre Avslænger er opførte i Grundmur til Gaardspladsen og Kampesten til Udsiden, med Straatage. Ø. for Hovedb. en fritliggende Lade med Spaanbeklædning og Straatag. Nørrelyst er omgivet af en stor Have og Plantninger. Skoven ligger c. 2 Km. mod SØ. Fra et Højdepunkt mod N. er der meget vid Udsigt over den smukke Omegn. Kvægbesætningen er præmieret i Samlinger paa de lokale Dyrskuer.

Mesinggaard, Miesing Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Therkel Hauberg Lund*, som overtog Gaarden 1. Juli 1911, er født paa Ejendommen 17. Juli 1885 og gift med *Anna Margrethe Tikiøb Winther*, født 21. Juli 1890, Datter af P. Winther, Stillinggaard.

Mesinggaard.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Miesing By. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1 ¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 95 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 8, Skov 12 ½,

Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift; c. 22 Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift; Resten, 11 Tdr. Ld., i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld, hovedsagelig med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Mesinggaard efter sin Fader, Branddirektør Ole Lund, hvis Svigerfader, Therkel Hauberg, 1848 arvede den efter sin Fader, Landinspektør Anders Hauberg, som ved Giftermaal 1828 med Frederik Kristensens Søster kom i Besiddelse af den. F. Kristensens Fader, der var født paa Ejendommen 1769, overtog den omkring 1790. Baade Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur, Hovedb. 1885 med Cementstenstag; Lade, Kostald og v. Længe med Straatag, ø. Længe med Tagpaptag. Tæt N. for Gaarden ligger den grundmurede Fodermesterbolig. Mesinggaard ligger venligt og kønt, omgivet af en stor, gammel Have, i den n. Del af Byen. Skoven ligger c. 2 Km. S. for Gaarden. Kvægbesætningen er præmieret i Samlinger paa de lokale Dyrskuer. 1905 indkøbtes en ung Tyr af Hellerup-Stammen og 1911 en ung Tyr af Lombjerger-Stammen.

Egelund, Miesing Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. $5\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Jens Sørensen Melballe*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1905, er født paa Ejendommen 16. Jan. 1877 og gift med *Marie Jensen*, født paa Petersminde 6. Aug. 1880.

Egelund.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Miesing. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal $83\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 60, Eng 8, Skov 14, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift, deraf c. 4 Tdr. Ld. i Lucerne. Jordens Bonitet er let Lermuld med sandblandet Underlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 24 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthorns Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer arvede Gaarden efter sin Fader, Søren Rasmus Jensen, der 1874 købte den af sin Hustrus Onkel, Rasmus Kristiansen, som 1835 overtog den efter sin Fader, Kristian Larsen, hvis Fader, Laurs Kristiansen, har ejet den 1791. Mellem Egelund og Nabogaarden, tilhørende E. Lund Christiansen, fandt 1905 et Mage-skifte Sted ved E. Lund Christiansens Giftermaal med S. Melballes Søster. Hovedb. og v. Længe er opførte i Grundmur, de øvrige Avlsb. i Egebindingsværk; Laden over Kampestens Sokkel, alle Bygningerne med Tagpaptage og opførte i 1905, da Gaarden blev udflyttet. Beliggenheden er smuk med Udsigt over de kønne Omgivelser. Skoven ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. SV. for Gaarden i Forbindelse med Markerne.

E. Lund Christiansens Gaard, Miesing Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Erik Lund Christiansen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1894, er født paa Ejendommen 1876 og gift med *Laura Sørensen-Melballe*, født 1881 paa Nabogaarden.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Miesing. Hartkorn 5 Tdr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,850 Kr., for Avlsb. 16,050 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 52½, Eng 5, Skov 16, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Jens Christiansen, som sidst i 1840'erne overtog den ved Giftermaal med Niels Nielsens Enke. Hovedb. og to Sidelænger er opførte i Grundmur, Laden i Egebindingsværk, Hovedb. med Skifertag, Avlsb. med Tagpaptage.

Vengelund, Venge Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 10 Km. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1910, er født paa Ejendommen 25. Septbr. 1881.

Vengelund.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Venge. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,300 Kr., for Avlsb. 11,280 Kr. Gaardens samlede Areal 131 Tdr. Ld., deraf Ager 98, Eng 12, Skov 20, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 82 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift, 16 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er væsentlig god Muld med blandet Underlag af Ler og Grus, en Tredjedel af Arealet er Sandmuld med Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Oprindelig var Vengelund Fæstegaard under Sophiendal, men købtes c. 1790 fri af Rasmus Christensen, der var gift med Datteren af den daværende Fæster, Jørgen Laursen; samtidig udflyttedes og opbyggedes den efter en Brand. 1836 overtog Jens Olsen Gaarden ved Giftermaal med R. Christensens Datter, og der nuværende Ejers Fader, Rasmus Jensen, overtog den 1874 efter Moderen, Enke efter Jens Olsen. Hovedb. er opført 1885 i Grundmur og tækket med Cementsten; Avlsb. er dels i Grundmur, dels i Bindingsværk. Fra Gaarden og Markerne er der en smuk og vid Udsigt over Omegnen.

Østergaard, Venge Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 13 Km. Nuværende Ejer: *Frøken Cathrine Pedersen*, som overtog Gaarden 11. Maj 1902, er født paa Ejendommen 5. Jan. 1854.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Nørre Vissing. Hartkorn 3 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 12,211 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 54¼, Eng 11, Skov 2¼, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden. Af Agermarken drives 24½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift, 23¼ Td. Ld. i en 9 Marksdrift; Resten henligger i fleraarigt Græs i 2 Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels let Muldjord med blandet Underlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 3 Heste, 9 Faar. Ingen Svinebesætning. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Østergaard.

Ejerinden overtog Østergaard efter sin Moder, Maren Pedersen, født Rasmusdatter, Enke efter Peder Pedersen, der fik den 1852 efter sin Svigerfader, Rasmus Pedersen, som overtog den efter sin Fader, Peder Knudsen, i 1821; 1811 købte P. Knudsen den af Jens Christensen, der formentlig købte den til fri Ejendom af Anna Sophie Adeler, Sophiendal, og 1803 udflyttede den fra N. Vissing By. Hovedb., opført 1858, og Laden, 1891, er bygget i Egebindingsværk, Hovedb. med Straatag, Laden med Tagpaptag; Sidelængerne er opførte i Grundmur med Skifertag 1891. Østergaard ligger tæt Ø. for N. Vissing By med Skoven lige ved, hvori der er anlagt et Springvand med Vand fra en Kilde i Skoven. Af Antikviteter findes gamle Fyrbækner og Køkkenredskaber i Kobber og Messing, men uden Aarstal.

Overgaard, Venge Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 13 Km. Nuværende Ejer: Enkefru *Frederikke Marie Henriette Knudsen*, født *Mikkelsen*,

Overgaard.

som overtog Gaarden 1. Maj 1907, er født i Ørting 25. Oktbr. 1852 og Enke efter *Christoffer Knudsen*, født paa Ejendommen 18. Jan. 1840.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Nørre Vissing. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 11,100 Kr. Gaardens samlede Areal c. 118 Tdr. Ld., deraf Ager 96½, Eng 8, Mose 2, Skov 10, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden med Sønnen, *Knud Rasmus Knudsen*, født 24. Oktbr. 1889, som Bestyrer. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 48 Tdr. Ld. i to 9 Marksdrifter; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er af uensartet Beskaffenhed, dels Lermuld med Lerunderlag, samt let muldet Jord med blandet Underlag og dels stærk Lerjord med Ler- og Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 8 Faar. Sidste Aar sogte c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Christoffer Knudsen overtog Gaarden 1872 efter sin Fader, Knud Rasmussen, der 1836 fik den efter sin Fader, Rasmus Jensen, som overtog den 1804, og hvis Fader c. 1790 købte den til fri Ejendom fra Sophiendal. Overgaard har i flere Hundrede Aar tilhørt samme Slægt, dels i Fæste, dels i Eje. Hovedb. og Laden er opførte 1844 i Egebindingsværk med Straatage, ø. og v. Længe i Grundmur til Gaardsiden og Kampesten til Udsiderne. Overgaard ligger tæt NV. for N. Vissing By, meget højt over Byens Terræn, og omgivet af en stor, gammel Frugthave og Læplantninger, der i V. danner en mindre Plantage. Af Antikviteter findes en lille, gammel Bibel i Læderbind med Spænder og med Inskriptionen: »Trøct hos Henrich Gøede, Kong. Maj. oc Universit. Bogt. 1669. Kjøbenhaffn«. Endvidere findes en gammel Egetræskiste med store Jernbeslag, mærket 1752. R. I.; et Fyrbækken, mærket R. I. S., en gammel Pibe og Sølvpibekradser, mærket S. A., samt flere gamle Køkkenredskaber af Kobber.

Bækgaard, Venge Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 13 Km. Nuværende Ejer: *Jens Rasmussen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1904, er født paa Ejendommen 29. Jan. 1869 og gift med *Pouline Jensen*, født i Tulstrup Sogn 10. Decbr. 1887.

Bækgaard.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Nørre Vissing. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 8,000 Kr., for Avlsb. c. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 93 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Eng 13, Skov 20, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 27 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift. Jordens Bonitet er hovedsagelig god, dyb Muld med blandet Underlag, Resten Lermuld med Lerunderlag; Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 13 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Jens Rasmussen, der 1858 fik den ved Giftermaal med Datteren af Jens Jensen, som, hjemkommen fra Napoleons-

krigene, overtog den ved Giftermaal, købte en Del Jord til og oparbejdede den. Hovedb. og de to Avlsb. er opførte i Grundmur, ø. Længe i Egebindingsværk, Ko- og Hestestalden har Jernbjælker og Hvælvinger. Til Gaarden hører et Aftægts-hus. Gaaden, der har sit Navn efter en Bæk, der løber umiddelbart Ø. for den, ligger hyggeligt og kønt i en Lavning. I V. ses Himmelbjerget.

Haarbygaard, Venge Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 7¼ Km. Nuværende Ejer: *Lorentz Kristiansen*, som købte Gaarden 16. April 1909, er født paa Frydenlund i Taaning 22. Decbr. 1866 og gift med *Ane Marie Sørensen*, født 16. Juli 1877.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Haarby. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,148 Kr., for Avlsb. 16,236 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 68½, Eng 6, Skov 6, Have og Gaardsplads 1½. Til Gaarden hører Andel i en Fællesmose i Søballe. Agermarken drives i to 9 Marksdrifter; 1 Td. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er væsentlig Lermuld med blandet Underlag af Ler og Grus; de 22 Tdr. Ld. er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Haarbygaard.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af John Jensen, som 1887 overtog den efter sin Fader, Jens Rasmussen, der sidst i 1850erne fik den ved Giftermaal med Datteren af John Jensen, som ogsaa ved Giftermaal, med Søren Rasmussens Datter, var kommen i Besiddelse af den. Søren Rasmussen havde overtaget Haarbygaard efter sin Fader; 1782 blev den købt til fri Ejendom. Hovedb. er en solid, ældre, anselig Bygning i Egebindingsværk med Straatag. Over Hovedindgangen findes følgende Inskription: »O Gud! Giv Lykke og Velsignelse i dette Hus og naadelig bevare baade Ild og Lys. Opbyggt 1837 af John Jensen og Trine Sørenns Datter«. Avlsb. er dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk; Kostalden har Jernbjælker og Hvælvinger. S. for Gaarden ligger et Aftægts-hus i Grundmur. Haarbygaard ligger hyggeligt og kønt i den n. Del af Byen med vid Udsigt mod N. fra Haven.

Christinelyst, Venge Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 7¼ Km. Nuværende Ejer: *Rasmus Frandsen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1899, er født paa Vormstrupgaard 26. Maj 1866 og gift med *Anna Christine Nielsen*, født paa Marensminde 23. Maj 1875.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Haarby. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 17,080 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 69½, Eng 4, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Til Gaarden hører Andel i Fællesmosen i Søballe. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 4½ Td. Ld. i Vekseldrift med

Staldfoder, Roer og Græs; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Christinelyst.

Den nuværende Ejer købte Christinelyst af Anders Jensen, der 1876 fik den ved Giftermaal med Enken efter P. Jensen, som overtog den ved Giftermaal med Enken efter den tidligere Ejer, der i daglig Tale kaldtes »Ovrrask«. Alle Bygningerne er opførte 1884 i Grundmur med Skifertage. Beliggenheden er hyggelig med smuk Udsigt over Omegnen. Kvægbesætningen er fortrinlig og stammer fra 2 Køer (præmierede). Den er præmieret i Samling, og der er solgt flere Foreningstyre fra den.

Marielyst, Venge Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Lillering Holdeplads, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Enkefru *Cecilie Simonsen*, født *Pedersen*, som overtog Gaarden 5. Decbr. 1911, er født paa en Gaard ved Eier i Voer Herred 21. Marts 1869 og Enke efter *Simon Niels Simonsen*, født i Gjerskov paa Fyen 31. Maj 1851.

Marielyst.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Søballe. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 6,500 Kr., for Avlsb. c. 15,500 Kr. Gaardens samlede Areal 98 Tdr. Ld., deraf Ager 88½, Eng 5, Mose 1, Skov 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift, Resten i to 8 Marksdrifter. Jordens Bonitet er paa 40 Tdr. Ld. god Muld med

blandet Underlag af Ler og Grus, i Resten dels lettere Muld med Grusunderlag, dels stærk Lerjord med Ler- og Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Simon N. Simonsen købte Marielyst 1900 ved Byttehandel med Niels Rasmussen, der 1892 overtog den efter sin Moder, Karen Marie Nielsen, Enke efter Rasmus Nielsen, der fik Gaarden ved Giftermaal. Niels Rasmussen samlede to Gaarde under eet ifølge kgl. Bevilling af 22. Maj 1897. Alle Bygninger er opførte efter en Brand 1862 i Grundmur, Hovedb. hvidkalket med rødt Tegltag, Avlsb. med Straatage. Beliggenheden er køn; fra »Koldbakken« S. for Gaarden har man en udmærket Udsigt over den smukke Omegn. C. 1½ Km. mod SØ. ligger de høje Stjør Bakker. Marielyst er omgivet af en stor, gammel Frugthave.

Sveistrup Skovgaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen*, som købte Gaarden 25. Marts 1898, er født paa Jægergaarden i Ry 9. Aug. 1849 og gift med *Barbara Marie Rasmussen*, født paa Vestergaard i S. Vissing 7. April 1855.

Matr.-Nr. 13a af Sveistrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,238 Kr., for Avlsb. 13,080 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 61¼, Eng 6¼, Skov 3½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter; 4½ Td. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden ved Byttehandel af I. P. Madsen Damm, der overtog den 1878 og byttede med Christian Nielsen, som fik den ved Giftermaal 1865 med Enken efter Anders Simonsen, der havde overtaget den efter sin Fader, Simon Andersen, og i hvis Slægt den er gaaet i Arv gennem Tiderne. Alle Bygningerne er opførte 1858 i Grundmur med Straatage, da Gaarden blev flyttet ud fra Sveistrup By; den ligger meget højt og danner et af Egnens bedste Udsigtspunkter.

Svejstrup Præstegaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Victor Emanuel Reckendorff*, som tiltraadte Embedet 3. Aug. 1898, er født i København 2. Septbr. 1861 og gift med *Sophie Caroline Andersen*, født i Svendborg 2. Marts 1867.

Matr.-Nr. 1 af Sveistrup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,600 Kr., for Avlsb. 10,750 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 45, Eng 14, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift; Resten, en Tofte ved Gaarden, i Vekseldrift i 4 Skifter. Jordens Bonitet er for de 38 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag; de 7 Tdr. Ld. er god Sandmuld med blandet Underlag af Kvæg og Grus. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 18 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er dels af rød, dels af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur 1889—90, Hovedb. med Tegltag, Avlsb. med Straatage. Beliggenheden er meget smuk. Til Gaarden, der ligger meget højt, hører en stor, gammel Have.

Alken Østergaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Gaarden er 22. Aug. 1911 solgt til et Konsortium til Udstykning.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Alken. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejen-

domsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 25, Mose 3, Have og Gaardsplads 2. Jordens Bonitet er paa de 40 Tdr. Ld. god Sandmuld med blandet Ler- og Grusunderlag; Resten er lettere Sandmuld med Sandunderlag, pletvis Al.

Den forrige Ejer, Ole Skouenborg, købte Gaarden 1901 af Enken efter P. Lind, der 1893 købte den af Ejeren af Ry Krogaard for ufyldestgjort Pant efter Ole Pedersen Laven, som 1873 ombyggede den i dens nuværende Skikkelse, med Undtagelse af Kostalden, der er opført 1909 med Jernbjælker og Hvælvinger. Hovedb., Lade og Kostald er opførte i Grundmur, n. Længe i Egebindingsværk, alle med Straatage. Gaarden ligger smukt tæt V. for Skanderborg ved Ry Landevej.

Alkenggaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Johan Leth-Espensen*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1881, er født paa Højlund ved Boes 4. Jan. 1858 og gift med *Jensine Frandsen*, født i Hvilsted ved Odder 25. Novbr. 1864.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Alken. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. Ejendoms-skyld 42,500 Kr., (hvori medregnet et Hus, tilhørende Gaarden). Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 11,500 Kr. Gaardens samlede Areal 137 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng 35, Skov 10, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift og 30 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er paa de 60 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag, paa de 30 Tdr. Ld. god Sandmuld med blandet Underlag af Kvæg og Sand. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Ole Pedersen, som 1855 fik den ved Giftermaal med Enken efter Ivar Christensen, der 1830 havde faaet den ved Giftermaal med Datteren af Troels Andersen, i hvis Slægt Gaarden er gaaet i Arv gennem lange Tider. Hovedb. og Laden er opført i Grundmur, Sidelængerne i Egebindingsværk, alle med Straatage. Alkenggaard ligger lavt, omgivet af en stor Have, hvorigennem »Løndalsbækken« løber. I Hestebesætningen, der er af fortrinlig, jysk Race, findes to Stambogshopper. Af Antikviteter findes paa Gaarden et Sølvbæger med Ins-kriptionen: I. I. S. F. og A. M. D. 1735, samt et sjældent, gammelt Sølvnapseglas.

Alken Vestergaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer:

Alken Vestergaard.

Hans Hansen, som købte Gaarden 15. Marts 1894, er født paa Kirkegaard ved Silkeborg 1. Novbr. 1864 og gift *Eleonora Hogrebe*, født i København 14. Septbr. 1868.

Matr.-Nr. 5 og 6 af Alken. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 45,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,010 Kr., for Avlsb. 12,708 Kr. Gaardens samlede Areal 110 Tdr. Ld., deraf Ager 82, Eng 20, Skov 6, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, 15 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift, 4 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs, delvis i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 67 Tdr. Ld. god, dyb Muld med Lerunderlag, paa de 15 Tdr. Ld. god Sandmuld i høj Kultur med Grusunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste og 1 Ponny, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Enken efter Christoffer Ernstsens, som 1854 overtog den efter sin Fader, Ernst Eskildsen. Gennem flere Hundrede Aar har Gaarden været i denne Slægts Eje. Af Bygningerne, der alle er opførte 1872, er Hovedb. og Laden opførte i Grundmur, Sidelængerne i Egebindingsværk, alle med Straatage. Alken Vestergaard ligger lavt og meget smukt med Skoven i V., tæt ved Mossø. Heste- og Kvægbesætningen er fortrinlig; 4 Stambogshopper og nogle Tyre er flere Gange præmierede, ligesom ogsaa Kobesætningen delvis er præmieret paa de lokale Dyrskuer. Der er solgt flere Stambogshopper og enkelte Hingste.

Søskovgaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 5½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Hans Aaby Abild*, som købte Gaarden 1. Maj 1907, er født i Vejlbj 7. April 1868 og gift med *Sofie Louise Hjortshøj*, født sammesteds 25. Aug. 1876.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Illerup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,656 Kr., for Avlsb. 15,123 Kr. Gaardens samlede Areal 75¼ Td. Ld., deraf Ager 62¼, Eng 9, Skov 2, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er paa de 34 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag; Resten er god Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 21 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 6 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin, dansk Landrace. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Peder Pedersen, der 1875 købte den af Peder Friis, som overtog den efter Anders Sørensen, der i 1830'erne byggede Gaarden. Alle Bygningerne er opførte i Grundmur med Straatage efter en Brand. Gaarden ligger højt, med smuk, fri Udsigt til alle Sider, omgivet af brede Læplantninger, der i V. danner en mindre Plantage. Af Antikviteter findes flere gamle Køkkenredskaber af Messing og Kobber og et Sølvbæger med Inskriptionen: H. I. S. H. og M. I. D. 3. Decbr. 1771.

Illerup Skovgaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer:

Illerup Skovgaard.

Peder Jørgen Andersen, som overtog Gaarden 1. Maj 1912, er født paa Ejendommen 16. April 1875.

Matr.-Nr. 6 m. fl. af Illerup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. Ejendoms-skyld 51,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 67½, Eng 14, Mose 1, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 63½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning ved Skoven. Jordens Bonitet er paa de 63½ Td. Ld. Lermuld med Lerunderlag, paa de 4 Tdr. Ld. Sandmuld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, den bekendte Hingsteopdrætter, forhenværende Sognefoged og Sogneraadsformand Jens Andersen, der 1867 overtog den efter sin Fader, Anders Pedersen, Sognefoged, Sogneraadsformand og Dannebrogsmænd, Stifter af Sparekassen i Skanderborg. Kong Frederik d. 7. fæstede egenhændig Hæderstegnet paa ham. A. Pedersen, der tidligere ejede en mindre Gaard i Illerup, fik Illerup Skovgaard ved Giftermaal med Datteren af Jens Jensen, som 1830 købte den ved Byttehandel med Peder Jensen. Hovedb. er opført i Egebindingsværk efter en Brand 1837; Avlsb. er opførte i Grundmur 1889—91, alle med Straatage. Gaarden ligger højt med vid Udsigt over den smukke Omegn, omgivet af en gammel Frugthave. I Hestebesætningen, der er af fortrinlig jysk Race, findes 4 højt præmierede Følhopper. Den første gamle »Munkedal« indkøbtes som Føl og opdrættedes paa Gaarden af den forrige Ejer. Der er solgt en Mængde Tillægsdyr fra Hestebesætningen, f. Eks. Munkedal II, Stanley Munkedal, Edison Munkedal.

Christinelund, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jacob Christian Mikkelsen Emdal*, som købte Gaarden 17. April 1906, er født i Snovdrup ved Malling 14. April 1877 og gift med *Sofie Frederikke Sørensen*, født paa Ølgryde ved Holstebro 30. Juli 1877.

Christinelund.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Bjedstrup. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 15,169 Kr. Gaardens samlede Areal 102½ Td. Ld., deraf Ager 91½, Eng 8, Mose 1, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 24 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 64 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag, Resten god Sandmuld med Ler- og Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Jacob Nielsen, der 1870 overtog den efter Blicher-Møller, af St. St. Blichers Slægt. Alle Bygningerne er opførte 1849 i Grundmur med Straatage. Christinelund ligger hyggeligt og kønt med de anselige, solide Bygninger omgivet af en gammel Frugthave. Skoven ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. V. for Gaarden. Fra Højdepunkter i Marken mod V. har man en smuk Udsigt over hele det omliggende Landskab. Engen er Laveng og af udmærket Beskaffenhed, særlig de 6 Tdr. Ld. Overrislingseng.

Illerup Søgaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. $5\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Rasmus Johansen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1911, er født i Harlev Mølle 4. April 1866 og gift med *Mogensine Sørensen*, født paa Frydensberg i Vedstet 19. April 1874.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Illerup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms-skyld 55,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal $93\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $81\frac{1}{2}$, Eng 10, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift; $11\frac{1}{2}$ Td. Ld. i Vekseldrift med Grøntfoder, Roer og Græs; 7 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 6 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der holdes 20 Grise-søer af dansk Landrace. Der fedes aarlig c. 20 unge Tyre og Kvier.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Kristen Andersen, der 1909 arvede den efter Svogeren, Berthel Olsen, som overtog den efter Faderen, Ole Berthelsen. Hovedb. og de 3 Avlsb. er opførte i Egebindingværk; en Vinkelbygning (Kostald), der udgaar fra n. Længe, er opført i Kampestensgrundmur; alle Bygningerne med Straatage.

Bjedstrupgaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jacob Jørgen Jacobsen*, som overtog Gaarden 6. Maj 1885, er født paa Ejendommen 16. Juni 1860 og gift med *Else Marie Simonsen*, født i Flendsted 13. Maj 1869.

Bjedstrupgaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Bjedstrup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager $64\frac{1}{2}$, Eng 3, Mose 1, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift, Resten i Vekseldrift med Staldfoder, Roer og Græs. Jordens Bonitet er mild Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der sælges aarlig en Del Fourage fra Gaarden.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Jørgen Jacobsen, der 1856 overtog den efter sin Fader, Jacob Knudsen, som atter havde overtaget den i 1828. Gaarden, der oprindelig hørte under Skanderborg Rytterdistrikt, har mindst i 200 Aar været i Slægtens Eje. Bygningerne er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Hovedb. er opført i Begyndelsen af det 18. Aarhundrede, men er senere undergaaet forskellige Forbedringer. Af Avlsb. er Laden opført 1860, Sidelængerne 1868; alle Bygningerne med Straatage. Bjedstrupgaard ligger lavt, midt i Bjedstrup By. Fra en fredet Kæmpehøj SØ. for Gaarden har man en særlig vid og smuk Udsigt. Af Kvægbesætningen er flere Køer præmierede. Skanderborg Hesteavlforenings Hingst er opstaldet paa Gaarden.

Søgaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Alken, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Rasmus Jensen*, som overtog Gaarden 26. Juli 1893, er født paa Ejendommen 23. Septbr. 1850 og var gift med *Ane Katrine Andersen*, født 1. Maj 1870, død 19. Novbr. 1902.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Boes. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,256 Kr., for Avlsb. 12,047 Kr. Gaardens samlede Areal 163 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng 7, Mose 3, Skov 16, Hede og Overdrev 45, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, mild Sandmuld med Grusunderlag. Overdrevet er gammel Hedejord, som har været dyrket, men henligger nu i permanent Græs i Indhegning. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 15 Faar. Sidste Aar solgtes 28 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Faderen, Jens Madsen, der fik den ved Giftermaal 1849 med Enken efter Rasmus Sørensen, som i 1846 overtog den ved Giftermaal med Jørgen Thomassens Datter. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifer-tag 1886; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Straatage.

Chr. P. Jensens Gaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Ry, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Christian Peter Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1905, er født paa Ejendommen 13. Aug. 1871 og gift med *Mette Marie Jørgensen*, født i Horn 12. Febr. 1879.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Nygaarde. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 11,400 Kr. Gaardens samlede Areal 145 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 4, Mose 2, Skov 70, Hede og Overdrev 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 27 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift, 29 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 27 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag; Resten er Muld med blandet Underlag af Kvæg og Grus. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 24 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Landstingsmand og Sogne- raadsmedlem Ole Jensen, som 1869 overtog den ved Giftermaal med Enken efter Jens Jensen, der 1856 arvede den efter Faderen, Peder Andersen, som fik den 1825. Alle Gaardens Bygninger er opførte 1896 i Grundmur, Hovedb. med Skifer-tag, Avlsb. med Straatage; i Svinestalden er der Jernbjælker og Hvælvinger, paa Laden Vindmotor. Skoven ligger sammen med den øvrige Nygaarde Skov, c. 2 Km. N. for Gaarden. Af Antikviteter findes et sjældent Uhr og et gammelt Folkestuebord med Aarstallet 1731.

Vester Nygaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Ry, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Laurs Jacobsen*, som overtog Gaarden 7. Decbr. 1867, er født paa Bjedstrupgaard 16. Juni 1842 og gift med *Karen Knudsen*, født paa Ejendommen 6. Marts 1845.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Nygaarde. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 50,300 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 12,400 Kr.; Assurance for en af Ejeren beboet Gaard, der ligger c. 300 M. S. for

V. Nygaard, er 5,000 Kr. for Hovedb., 6,000 Kr. for Avlsb. Gaardens samlede Areal 169¼ Td. Ld., deraf Ager 80, Eng 6, Mose 1¼, Skov 80, Veje og Mergelgrav 2, Have og Gaardsplads 2. Gaarden er siden 1. April 1905 bortforpagtet til Ejerens Søn, *Knud Jacobsen*, født 4. Marts 1875, gift med *Dorthea Leth*, født 18. Juli 1878 paa Nørlund ved Miesing. Af Agermarken drives 39 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift, 20 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift og 11 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift; Resten, 10 Tdr. Ld., drives i en 8 Marksdrift og hører under en mindre Gaard, som er opført og beboet af Ejeren. Jordens Bonitet er paa de 59 Tdr. Ld. god, dyb Muld med Ler- og Kvægunderlag, paa de 21 Tdr. Ld. ret dyb Muld med Underlag af Grus og Ler. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 6 Faar. Desuden 2 Heste paa den mindre Gaard. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vester Nygaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Svigerfader, Knud Nielsen, der 1835 arvede den efter sin Fader, Niels Knudsen, som 1810 fik den ved Giftermaal. Oprindelig har alle Nygaardene tilhørt en Grønbech, som rimeligvis har købt dem af Skanderborg Rytterdistrikt. Der har i sin Tid boet en Statsskriver Jacobsen i Nygaarde; Lysestagerne i Dover Kirke bærer Inskriptionen: »Statsskriver Jacobsen og velbyrdige Hustru Margrethe«. Alle Bygningerne er opførte i Grundmur. V. Nygaard, der er den vestligste Gaard i Nygaarde By, ligger højt og frit med smuk Udsigt til Himmelbjerget og ud over Himmelbjergsøerne. Mejeriet Marskendal ligger paa Gaardens Grund. Skoven ligger tæt V. for Gaarden. Af Besætningen er den ene af de 2 kaarede Følhopper præmieret.

Bolet, Dover Sogn. Postforb. og St.: Ry, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jørgen Jensen*, som købte Gaarden 1. Maj 1875, er født paa Brandstrup 26. Jan. 1851 og gift med *Kirsten Jacobsen*, født paa Ejendommen 10. Aug. 1849.

Matr.-Nr. 1a af Siim. Hartkorn 4 Tdr. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,800 Kr., for Avlsb. 11,100 Kr. Gaardens samlede Areal 151 Tdr. Ld., deraf Ager 110, Eng 10, Skov 30, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 17½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift, 32 og 40 Tdr. Ld. i to 8 Marksdrifter og 20½ Td. Ld. i Vekseldrift med Rug og Græs i 4 Skifter. Jordens Bonitet er paa de 72 Tdr. Ld. god Muld med Lerunderlag, de 17½ Td. Ld. er god Sandmuld med Sandunderlag, og de 20½ Td. Ld. let Sandmuld med Grusunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 9 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af sin Svigermoder, Ellen Marie Jensen, født Sørensen, Enke efter Jacob Jensen, der 1845 overtog den efter sin Fader, Jens Jacobsen, der var født 1786, og som c. 1810 arvede den efter sin Fader, Jacob Nielsen, der rimeligvis maa have bygget 1750—60 i Følge en Inskription paa en Bjælke: »Jacob

Nielsen og Ane Jensdatter. 1750«. Gaarden har været i Slægtens Eje, saa langt der kan huskes tilbage. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag 1897, Avlsb. dels i

Bolet.

Grundmur, dels i Egebindingsværk. »Bolet« ligger hyggeligt og kønt i den n. Del af Siim By, omgivet af den nyanlagte Have. Skoven ligger umiddelbart op til Markerne.

Ny Rugaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Ry, hvortil c. 2 Km. Tlf. 19 over Ry Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jørgen Søren Jacobsen*, som overtog Gaarden 7. Maj 1887, er født paa Bjedstrupgaard 16. Febr. 1863 og gift med *Ellen Johanne Jensen*, født paa Gl. Rugaard 16. Decbr. 1864.

Ny Rugaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Siim. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,992 Kr., for Avlsb. 15,977 Kr. Gaardens samlede Areal $100\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $80\frac{1}{2}$, Eng 9, Skov 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives $67\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 9 Marksdrift, 6 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, 4 Tdr. Ld. i Vekseldrift med Grøntfoder, Roer og Græs; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de $67\frac{1}{2}$ Td. Ld. god, dyb Muld med Ler- og Grusunderlag; Resten er god Sandmuld med Sand- og Grusunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 5 Faar. Sidste Aar solgtes 7 Grisesøer og

15*

1 Orne; Avlen sælges som Smaagrise. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, indkøbt fra Fyen 1904, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den halve Del af Gaarden er bleven udskilt fra Svigerfaderens Gaard, Gl. Rugaard; men i 1895 købte den nuværende Ejer en Gaard i Siim og lagde ind under Gaarden. Svigerfaderen, Jens Nielsen, overtog Gl. Rugaard efter sin Svigerfader, Niels Nielsen (Niels Rugaard). De solide Bygninger er opførte 1887 i Grundmur, Hovedb. med Paptag. Gaardens Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Ny Rugaard ligger c. 1 Km. NØ. for Siim By, tæt N. for Skanderborg-Ry Landevej. Skoven, der ligger c. 1 Km. N. for Gaarden i Forbindelse med Markerne, er plantet 1895. Til Gaarden hører Søret i Knudsø, Briksø og Gudena, desuden Ejendomsret til en Del af Skærbrø Moser, der er kultiveret til Eng. Jagt, Fiskeri og Rørskår er bortforpagtet. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret.

Brandstrupgaard, Dover Sogn. Postforb. og St.: Ry, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Simon Jensen*, som overtog Gaarden 11. Aug. 1890, er født paa Ejendommen 18. Decbr. 1859 og var gift med *Ane Mette Kirstine Jacobsen*, født paa V. Nygaard 10. April 1869, død i Aug. 1905.

Matr.-Nr. 10a af Siim. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 124½ Td. Ld., deraf Ager 86, Eng 6, Skov 29½, Veje og Mergelgrav 1¼, Have og Gaardsplads 1¼. Af Agermarken drives 47 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift, 31 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 47 Tdr. Ld. Lermuld, paa de 31 Tdr. Ld. god Sandmuld; Underlaget bestaar væsentligst af blandet Ler og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Brandstrupgaard.

Den nuværende Ejer bestyrede siden Faderens Død 1881 Gaarden for Moderen, Johanne Simonsdatter, Enke efter Jens Jørgensen, der 1849 overtog den efter Farbroderen, Laurs Jensen, som 1820 fik den efter sin Svigerfader, Anders Nielsen, der 1784 udflyttede den fra Siim By. Bygningerne er opførte i Grundmur med Straatage, Hovedb. 1857, Laden 1865, v. Længe 1857, ø. Længe i 1840erne, begge udvidede 1887 og 1906. Beliggenheden er meget smuk med Hovedb. omgivet af en gammel Frugthave og Skoven tæt ved Gaarden. Fra to Kæmpehøje har man en vidunderlig Udsigt over det smukke Landskab i stærk Afveksling med Skov, Søer og Bakkedrag. — I Hestebesætningen findes 2 kaarede Følhopper i 1. Klasse.

Siim Søndergaard, Dover Sogn. Postforb. og St. Ry, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen*, som overtog Gaarden 8. Novbr. 1893, er født paa Ejendommen 17. Oktbr. 1868 og gift med *Sørine Caroline Nielsen*, født 11. Juni 1879.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Siim. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 1¼ Alb. Brandassu-

rance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 113 Tdr. Ld., deraf Ager 98½, Eng 9, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i tre 8 Marksdrifter og en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er paa de 40 Tdr. Ld. god Muld med Lerunderlag, Resten væsentlig Sandmuld med Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Siim Søndergaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Jørgen Pedersen, der 1864 fik den efter sin Svigerfader, Rasmus Gertsen, som 1825 arvede den efter sin Fader, i hvis Slægt Gaarden har været, saa langt det kan erindres tilbage. Bygningerne er opførte efter en Brand 1911 i Grundmur med Cementstenstag. I Staldene findes Jernbjælker og Murhvelvinger. Siim Søndergaard ligger tæt S. for Byen, hvorfra den efter Branden udflyttedes. Skoven, der ligger Ø. for Gaarden, blev for største Delen ødelagt ved Branden, men er nu tilplantet igen. Fra 3 fredede Kæmpehøje SØ. for Gaarden har man en meget vid og smuk Udsigt.

Gjern Herred.

Nyggaard, Voldby Sogn. Postforb. og St.: Hammel, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Poul Østergaard*, som overtog Gaarden 1. April 1902, er født paa Ejendommen 6. Marts 1867 og gift med *Magdalene Nielsen*, født i Skjød 9. Septbr. 1875.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Voldby. Hartkorn c. 5 Tdr. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,100 Kr., for Avlsb. 8,900 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 91, Eng 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 30 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Helbrak, Vintersæd, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 29 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; og 2 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa tildels Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nyggaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev

købt til fri Ejendom af den nuværende Ejers Bedstefader i 1851, efter at han tidligere havde overtaget den i Fæste. Han overdrog den i 1867 til sin Søn, Jens Poulsen, efter hvem hans Søn, den nuværende Ejer, har overtaget den. Gaarden laa i sin Tid inde i Voldby By, men flyttedes senere hen paa sin nuværende Plads, NØ. for Voldby, tæt S. for Frijsenborg Skove. Hovedb. er opført 1879 af Grundmur med Tegltag; alle Avlsb. er af Bindingsværk med Straatage. Gaarden ligger bekvemt midt i sin Mark,

Nygaard.

som har en jævn og god Overflade. Engen, som væsentligst er indhegnet til Løsdrift, er beliggende mod NV. Den n. Side af Marken grænser til Frijsenborg Skov og er derfor indhegnet ved det Jagthejn, som Grevskabet har opsat langs Skovkanten. Trods dette Hejn er der paa Nygaard Jorder en ganske fortrinlig Jagt, navnlig paa Fasaner, idet Grevskabet i den nærliggende Dyrehave driver et stort Fasaneri. Tværs igennem Marken gaar en stor Kanal. Paa Ejendommen findes god og rigelig Lermergel, ligesom der sine Steder er fortrinlig Grus til Vedligeholdelse af Vejene.

Vejballegaard, Voldby Sogn. Postforb. og St.: Hammel, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer:

Vejballegaard.

Laurs Marius Jensen, som overtog Gaarden 20. Juli 1903, er født i Tostrup ved Harlev 3. Novbr. 1869 og gift med *Laura Chirstine Laursen*, født i Skjød 26. Juli 1871.

Matr.-Nr. 17a af Voldby. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejen-

domsskyld 55,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,372 Kr. Gaardens samlede Areal 128 Tdr. Ld., deraf Ager 119, Mose $5\frac{1}{2}$, Granplantage $\frac{1}{2}$, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Staldfoder, Havre og 3aars Græs; 67 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 1 Td. Ld. drives for sig uden Sædiskifte, og 11 Tdr. Ld. henligger i Indhegning. Jordens Bonitet er hovedsagelig god Muld med dels Ler-, dels Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 8 Tyre, 8 Heste, 3 Plage og Føl samt 9 Faar. Sidste Aar solgtes 73 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vejballegaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev købt til fri Ejendom 1851 af Jørgen Jensen, som 1871 overdrog den til sin Svigersøn, Rasmus Nielsen, der atter i 1903 skødede den til sin Søstersøn, den nuværende Ejer, som havde haft den i Forpagtning i 8 Aar. Gaarden ligger Ø. for Voldby By tæt S. for Aarhus-Viborg Landevej. Hovedb. er opført 1865 af Bindingsværk med Straatag og forsynet med en Tilbygning med Kvist ud imod Haven. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Mod Ø. findes en Bræddelade og et Maskinhus, ligeledes af Brædder. Alle Avlsb. er tækkede med Straa med Undtagelse af Maskinhuset, der bærer Paptag. Markerne har en ret jævn Overflade, undtagen i den v. Side, hvor Jordmonnet ret pludseligt løfter sig til en betydelig Højde. Granplantagen, som er plantet 1896, ligger i Ejendommens s. Spids og er indhegnet sammen med den vedvarende Græsning. Mosen, som findes tæt udenfor Gaarden, indeholder god og rigelig Tørv; foruden Gaardens eget Forbrug produceres aarlig 3—400,000 Tørv til Salg. Af Hestebesætningen er 4 Avlshopper kaarede og tildels præmierede. Kvægbesætningen bestaar af store, velprægede Køer, og den Tyr, der mest benyttes til Avl, har ved Dyrskuerne erholdt 1. og 2. Præmie.

Byrielsholm, Voldby Sogn. Postforb. og St.: Hammel, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Andersen Byriel*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1902, er født paa Borupholm ved Silkeborg 7. Decbr. 1871 og gift med *Chirstine Danielsen*, født i Svenstrup 13. Maj 1887.

Byrielsholm.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Voldby. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 65,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,929 Kr., for Avlsb.

14,220 Kr. Gaardens samlede Areal 130 Tdr. Ld., deraf Ager 120, Eng 4, Mose 2, Skov 2, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Staldfoder, Rug, Byg, Havre, Roer, Havre og 3aars Græs; 46 Tdr. Ld. i en anden 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 35 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet, tildels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 2 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Byrielsholm var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men frikøbtes 1853 for 3,200 Rbd. af Anders Andersen Byriels, som 1838 havde taget den i Fæste efter sine Forældre. Han døde 1889, hvorefter hans Enke, Helene Kirstine Byriels, f. Nielsen, skødede Gaarden til sin Datter, Else Marie Byriels, som i 1902 overdrog den til sin Brodersøn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger Ø. for Voldby By tæt N. for Aarhus-Viborg Landevej. Hovedb. er opført midt i 1890erne af Grundmur med Skifertag. Laden er bygget 1891 af Grundmur ligesom Hestestalden, der er opført 1848. Endelig er Kostalden bygget 1891 af Kampestenmure. Alle Avlsb. bærer Straatage. Engen ligger paa 3 forskellige Steder paa Gaardens Mark. Skoven ligger SØ. for Gaarden og grænser til Frijsenborg Skov; dens Bestand er Bøg og Gran. Af Hestebesætningen er 2 Avlshopper kaarede. Tidligere holdtes sortbroget Kvæg, men for tre Aar siden begyndte den nuværende Ejer at afløse dette med Kvæg af rød dansk Malke race, og det er Hensigten fremtidig at holde rød Kvægbesætning.

Kræmmergaard, Voldby Sogn. Postforb. og St.: Hammel, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Aarhus. Nuværende Ejer: *Niels Jepsen Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1901, er født paa Ejendommen 23. Juli 1873 og gift med *Severine Sørensen*, født paa Grølstedgaard 13. Maj 1877.

Kræmmergaard.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Voldby. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,380 Kr., for Avlsb. 10,410 Kr. Gaardens samlede Areal 110½ Td. Ld., deraf Ager 99½, Eng 4, Mose 2, Skov 2, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 72 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 27½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Staldfoder, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er hovedsagelig god Muld med dels Ler-, dels Kvæg-

underlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kræmmergaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev kort efter Midten af forrige Aarhundrede købt til fri Ejendom af den nuværende Ejers Bedstefader, Niels Nielsen. Han overdrog den c. 1870 til sin Søn, Jeppe Nielsen, som atter i 1901 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden har i sin Tid ligget inde i Voldby By, men blev formentlig 1784 flyttet til sin nuværende Plads Ø. for Byen, tæt S. for Aarhus-Viborg Landevej. Hovedb. er opført 1875 af Grundmur med Tegltag og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er dels af Kampesten, dels af Bindingsværk, alle med Straatage. I alle Gaardens Bygninger er indlagt Ledninger fra Voldby Vandværk. Jorderne har en ret jævn og bekvem Overflade. Yderst ude mod S. ligger Skoven, hvis Bestand væsentligst er Gran og Bjergfyrrer med enkelte Rodskud af Ege. Engen er beliggende paa 2 Steder i den s. Side af Marken. I Hestebesætningen staar to kaarede Avlshopper. Tidligere holdtes sortbroget Kvægbesætning, men den nuværende Ejer har i de sidste Aar indkøbt en Del fynske Køer og agter fremtidig at oparbejde en rød Besætning.

Vadsted Mellemggaard, Søby Sogn. Postforb. og St.: Hammel, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra Silkeborg og c. 26 Km. fra Aarhus. Nuværende Ejer: *Christen Bech*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1899, er født i Skorup 9. Juli 1875 og gift med *Hansine Nielsen*, født paa Ejendommen 9. Septbr. 1878.

Vadsted Mellemggaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Vadsted. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 40,600 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,800 Kr., for Avlsb. 11,950 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 57½, Eng 10, Granplantage 1, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 51½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 6 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 8 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin og c. 50 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vadsted Mellemggaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men købtes til fri Ejendom af Niels Nielsen, som senere overdrog den til sin Svigersøn, Peder Herluf. Denne døde imidlertid som ung Mand, hvorpaa hans Svoger, Niels Peter Nielsen, i 1864 overtog den. Den Gang var Gaarden over 100 Tdr. Ld. stor, men da Niels Peter Nielsen i 1893 overdrog den til sin Søn, Niels Nielsen, fraskilte han en Del af Jorderne, saa at Hovedparcellen fik den nuværende Størrelse. I 1899 døde Niels Nielsen, hvorefter Ejendommen om Efteraaret samme Aar overtoges

af hans Svoger, den nuværende Ejer. Gaarden ligger midt i Vadsted By. Hovedb. er opført 1871 af Grundmur med Skifertag og rummer en stor og god Lejlighed; det er en anselig Bygning, der bærer Kviste saavel mod Gaard- som mod Havesiden. Avlsb., der er opførte i 1868/70, er alle af Grundmur med Straatage og er meget solide og rummelige. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af Kværn, Kageknuser og Hak-kelsemaskine. Gaardens Vandforsyning sker fra et Fællesvandværk, fra hvilket der er ført Ledninger rundt i Bygningerne. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Granplantagen, der findes V. for Gaarden, er tilplantet i Begyndelsen af 1890erne. Saavel Heste- som Kvægbesætningen er flere Gange bleven præmieret.

Grølsted Overgaard, Skorup Sogn. Postforb. og St.: Faarvang, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: Mads Jensen, som overtog Gaarden 1. April 1903, er født paa Ejendommen 18. Jan. 1870 og gift med Ane Marie Jensen, født i Voel 16. Marts 1873.

Grølsted Overgaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Grølsted. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,350 Kr., for Avlsb. 10,050 Kr. Gaardens samlede Areal 92 Tdr. Ld., deraf Ager 84, Eng 3, Skov 1, Have, Gaardsplads og Véje 4. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Byg, Havre og 3½aars Græs; 8 Tdr. Ld. Toftjord i en 8 Marksdrift: Havre, Havre, Roer, Havre og 4aars Græs; og 28 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Roer, Havre, Havre, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag, de 28 Tdr. Ld. af lidt lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 19 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbrøget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Grølsted Overgaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsborg, men købtes 1853 for 3,500 Rbd. til fri Ejendom af den nuværende Ejers Bedstefader, Niels Jensen, som havde haft den i Fæste siden 1839. Niels Jensen overdrog 1866 Gaarden til sin Svigersøn, Jens Madsen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har overtaget den. Gaarden ligger i den ø. Side af Grølsted By. Hovedb. er opført af Grundmur; Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk; alle Bygningerne bærer Straatage. Der findes opstillet Husmølle, som bruges til Drift af Gaardens Kværn. I alle Bygningerne er indlagt Vand fra Grølsted Vandværk. Jorderne har en jævn og god Overflade. Engen er beliggende to Steder paa Gaardens Mark; den en dels Overrislingseng, dels Kulturreng og er overvejende af god Beskaffenhed. Skoven er en Granplantning, anlagt i Midten af 1880erne; den er beliggende i den ø. Side af Gaardens Mark. I Gaardens Hestebesætning staar for Tiden Hingsten »Asbæk Munkedal«. Endvidere findes en Hoppeplag og en Tyr, der er præmierede.

A. M. Sørensen's Gaard, Skorup Sogn. Postforb. og St.: Faarvang, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende

Ejer: Sogneraadformand *Anders Marius Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1902, er født i Trust 6. April 1878 og gift med *Else Marie Henriksen*, født paa Ejendommen 14. Oktbr. 1875.

A. M. Sørensen's Gaard.

Matr.-Nr. 3a af Grølsted. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 93 Tdr. Ld., deraf Ager 85, Eng 6, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer, Havre og 3aars Græs; 21 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Helbrak, Rug, Byg, Havre og 3aars Græs; 24 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Helbrak, Rug, Byg, Havre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er noget forskellig, tildels god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev c. 1850 købt til fri Ejendom af Niels Rasmussen, hvis Enke 1854 ægtede den senere Sognefoged Henrik Nielsen, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Han overdrog den i 1902 til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger midt i Grølsted By, højt og frit. Den anselige Hovedb. er opført 1911 af Grundmur med Cementstenstag og med stor Kvist ud mod Gaardsiden; det er en smuk Bygning, der rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Alle Avlsb. er opførte af Grundmur med Straatage. Laden bærer en Vindmølle, ved hvilken Gaardens Kværn drives. I Kostalden er Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Overalt i Bygningerne er indlagt Vand fra Grølsted Vandværk. Gaardens Marker har en ganske jævn og bekvem Overflade. Engen er fraliggende NV. for Byen. I Hestebesætningen findes flere højt præmierede Hopper. I den ø. Side af Marken, tæt ved Skellet mod Søbygaard, findes en stor Gravhøj fra Oldtiden.

Grølstedgaard, Skorup Sogn. Postforb. og St.: Faarvang, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Marius Sørensen*, som overtog Gaarden i Sommeren 1909, er født paa Ejendommen 12. Aug. 1882 og gift med *Kirstine Marie Rasmussen*, født i Faarvang 31. Decbr. 1879.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Grølsted. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,006 Kr., for Avlsb. 11,286 Kr. Gaardens samlede Areal 115 Tdr. Ld., deraf Ager 102, Mose 10, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 93 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Blandsæd, Helbrak, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 3aars Græs; 9 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Blandsæd og 3aars Græs. Jordens Bonitet er meget forskellig ligefra god Muld paa Lerunderlag til let Sandmuld; tildels er Marken overplettet med lave, kærartige Huller. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer

foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Tyre, 7 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 69 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Grølstedgaard.

Grølstedgaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsborg, men blev købt til fri Ejendom af Peder Rasmussen, som havde tjent den nuværende Lehns-greves Bedstefader paa Søbygaard gennem mange Aar. Hans Plejedatter, Jensine Jensen, ægtede Niels Sørensen fra Sporup, der saaledes blev Ejer af Gaarden, som han besad, indtil han i 1909 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer, der havde været Forpagter af den i 5 Aar. Gaarden ligger tæt SØ. for Grølsted Skov. Hovedb. er opført af Grundmur med Paptag; Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk og bærer Straatage. I 1910 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner; desuden findes en Vindmotor til Oppumpning af Vandet, som fra et Bassin gennem Ledninger fordeles rundt i alle Bygningerne. Gaarden ligger tilnærmelsesvis midt i Marken. Mosen ligger paa forskellige Steder i Gaardens Jorder og indeholder tildels Tørv og Mergel. Hidtil har paa Ejendommen været holdt en blandet Kvægbesætning, som tildels malkedes fede, men i den senere Tid har Ejeren sammenkøbt en Del Korthornskøer, paa hvilke det er Hensigten at oparbejde en ren Korthornsbesætning.

Dahlsgaard, Gjern Sogn. Postforb. og St.: Gjern, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Mads Christian Johansen*, som overtog Gaarden i Oktbr. 1895, er født i Hagenstrup Mølle 6. Marts 1866 og gift med *Jensine Rasmine Petersen Høegh*, født i Linaa 16. Marts 1874.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Gjern. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 122 Tdr. Ld., deraf Ager 85, Eng 5, Mose 11, Hede 20, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, 1aars Græs, Rug, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er noget forskellig, dels lermuldet, dels sandmuldet. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dahlsgaard naaede sin nuværende Størrelse, da Søren Nielsen Møller c. 1864 ægtede Enken paa en Nabogaard og sammenlagde Jorderne. Han solgte 1875 Ejendommen til den nuværende Ejers Fader, Kristian Johansen, som døde 1883, hvorefter hans Enke, Else Kirstine Johansen, besad Ejendommen, til hun i 1895 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger c. 1 Km. V. for Gjern By. Hovedb. er opført 1880 af Grundmur med Skifertag; det er en anselig Bygning med Kvist. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. I Kostalden findes Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. N. for den egentlige Gaardplan findes bl. a. en Fodermesterbolig. Gaarden ligger nu omtrentlig midt paa sine Jorder, der har en noget bølgeformet Overflade. Engen ligger mod Ø.; den er anlagt som Kulturreng og er af god Beskaffenhed. Mosen ligger mod NØ.; den er tildels indhegnet til Løsdrift for Ungkreaturerne; den indeholder Kalkmergel af fortrinlig Kvalitet.

Helledig, Gjern Sogn. Postforb. og St.: Gjern, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: Land-

brugskandidat *Rasmus Christensen*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1908, er født paa Ejendommen 2. April 1872 og gift med *Mariane Birch*, født i Truust ved Rødkærnsbro 18. Septbr. 1887.

Matr.-Nr. 24a m. fl. af Gjern. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 94 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 18, Mose 3, Skov 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 67½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 1½ Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa overvejende magert Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Helledig.

Helledig har ligesom de øvrige Gaarde i Gjern By i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Tvilum, men frikøbtes 1788 af Mikkel Jensen Laasbye. Han overdrog den 1808 til sin Søn, Rasmus Mikkelsen, der atter 1832 efterfulgtes af sin Plejesøn, Peder Mikkelsen Hvedsten. Efter ham overgik den 1861 til hans Svigersøn, Peder Christensen, der døde 1898, hvorefter hans Enke, Kirstine Christensen, f. Petersen, sad som Ejer af Gaarden til sin Død 1907. Aaret efter overtoges den som Ejendom af deres Søn, den nuværende Ejer, som allerede 1896 havde overtaget Bestyrelsen af den. Gaarden laa oprindeligt inde i Gjern By, men 1838 udflyttedes den. Hovedb. er opført af Grundmur med Tagpap; den rummer en stor og god Lejlighed og er ud imod Haven forsynet med Veranda. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Engen er af god Beskaffenhed og er anlagt dels som Øverrislingseng, dels som Kultureng, det sidste under Vejledning af Hedeselskabet, som i en Aarrække havde Mosestation paa Ejendommen. Mosen indeholder god og rigelig Tørv til Gaardens Brug. Desuden hører til Ejendommen nogle Tørveskifter i Gjern Bakker. Af Skoven ligger de 1½ Td. Ld. mod S.; Bestanden er der dels gammel Kratskov af Løvtræer, dels plantet Gran. ½ Td. Ld. er Naaletræsplantning og findes i den n. Side af Marken. I Hestebesætningen findes 3 kaarede Hopper, deraf de 2 optagne i Statsstambogen. Saavel Hestebesætningen som Kvægbesætningen er gennem de sidste c. 40 Aar vedligeholdt og udviklet gennem eget Tillæg og Opdræt. I Haven findes et smukt Springvand, der ligesom Gaardens Bygninger modtager Vandforsyningen fra et Vandtaarn i Havens n. Hjørne, til hvilket Vandet føres op af en Stødhævert, som er installeret paa Gaardens Mark.

Bakkegaarden, Gjern Sogn. Postforb. og St.: Gjern, hvortil c. 1. Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Christoffer Sørensen*, som overtog Gaarden i Foraaret 1869, er født paa Ejendommen 17. Febr. 1839 og gift med *Mette Line Pedersen*, født paa Helledig 18. Septbr. 1841.

Matr.-Nr. 2 af Ellerup. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,275 Kr., for Avlsb. 10,220 Kr. Gaardens samlede Areal 94 Tdr. Ld., deraf Ager 76, Eng 5, Mose 1, Skov 2, Lyngbakker 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Røg, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 3 Tdr. Ld. Toftjord drives for sig uden egentligt Sædskitte, og 3 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er noget uensartet, dog overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 49 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bakkegaarden.

Bakkegaarden var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Tvilum, men købtes 1787 til fri Ejendom af den nuværende Ejers Bedstefader, Peder Christoffersen. Hans Enke, Maren Andersdatter, skødede i 1826 Gaarden til sin Søn, Søren Pedersen Bach, der døde 1859, hvorefter hans Enke, Inger Andersdatter, sad inde med Ejendommen i 10 Aar, til hun i 1869 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger umiddelbart N. for Ellerup By. De nustaaende Bygninger, der alle er af Grundmur, er opførte efter Brand i 1896/97. Hovedb. er en anselig Bygning, tækket med Skifer; den rummer en stor og god Lejlighed; ud mod Gaardsiden er der høj Kælder under hele Bygningen. Laden bærer Trimpel, og alle Avlsb. er tækkede med Spaan. Gaardens Vandforsyning sker ved Stødhævert fra Væld i Marken, og der er Ledninger rundt i alle Gaardens Bygninger. Skovens Bestand er væsentligst Eg med Underskov af Hassel.

Oustruplund, Røgen Sogn. Postforb. og St.: Sporup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Chresten Dein*, som overtog Gaarden 27. Juni 1896, er født i Klintrup 8. Juni 1855 og gift med *Johanne Thomsen*, født paa Løvskovslund i Farre 23. Febr. 1857.

Matr.-Nr. 1a af Oustrupgaarde. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 12,700 Kr. Gaardens samlede Areal 115½ Td. Ld., deraf Ager 96½, Eng 5, Mose 2, Skov 8, Have og Gaardsplads 1, Veje 3. Af Agermarken drives 77 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre og Helbrak, Roer og Rug, Havre, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 13½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Havre og 3aars Græs; 6 Tdr. Ld. drives for sig uden nogen egentlig fast Plan. Jordens Bonitet er noget uensartet, dels Lermuld paa Lerunderlag, dels med Underlag af noget lettere Beskaffenhed; over det meste af Gaardens Marker findes dyb og god Muld.

Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 23 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Oustruplund var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev købt til fri Ejendom formentlig af Jens Jensen Bak, som c. 1850 efterfulgtes af sin Søn, Søren Bak, efter hvis Død den 1883 overgik til hans Svigersøn, Mikkel Bak. 1896 overtoges den af Kredittforeningen, som samme Aar solgte den til den nuværende Ejer. Gaarden ligger SV. for Røgen By tæt S. for Hundskov. Oprindeligt laa den inde i Gammel Oustrup, men flyttedes hen paa sin nuværende Plads 1857. Hovedb. er opført af Grundmur; Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Kampesten. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Engen er beliggende i den s. Side af Gaardens Jorder. Skoven bestaar dels af en Granplantage, der er anlagt mod V. op til Hundskov, dels af et Skovstykke, der er beliggende mod S. ved Engen, og hvis Bestand er væsentlig Eg, Bøg og Birk.

Oustrup Vestergaard, Røgen Sogn. Postforb.: Sporup, og St.: Toustrup, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Marius Hansen*, som overtog Gaarden 1. Juni 1912, er født i Storerling 3. Maj 1878 og gift med *Helga Corty Pedersen*, født i Framlev 29. Maj 1882.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Oustrupgaarde. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 7,000 Kr., for Avlsb. c. 17,700 Kr. Gaardens samlede Areal 125½ Td. Ld., deraf Ager 114, Eng 2, Mose ½, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 102 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 12 Tdr. Ld. henligger indhegnet til Græsning. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld paa Lerunderlag; c. 20 Tdr. Ld. er dog god sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 8 Heste, hvoraf 2 Hingste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Oustrup Vestergaard er en Del af den gamle Oustrupgaard — det gamle Ørstorp — som den daværende Ejer, Niels Nielsen med Tilnavnet Pind, kort før Midten af forrige Aarhundrede delte i tre Gaarde mellem sine tre Sønner: Jens Pind, Niels Pind og Knud Pind. Niels Pind købte senere sin Broder Jens' Gaard og lagde til sin, og derved opstod Oustrup Vestergaard. Niels Pind overdrog i 1898 Ejendommen til sin Svigersøn, Peter Jensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger tæt V. for Toustrup St., højt og frit, midt i sine Marker, som har en let bølgeformet Overflade. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur. Hovedb. med Paptag, Avlsb. med Straatage. I 1908 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner, derunder Vandforsyningen. Skoven ligger langs Markens s. Side; det er god, ung Bøgeskov. Gaardens Hestebesætning bestaar tildels af værdifulde Individuer. Bl. a. staar paa Gaarden Statspræmiehingsten »Slaarup Munkedal« foruden en 3aarig kaaret Hingsteplag og en kaaret Følhopper. Paa Oustrup Mark har i Oldtiden ligget et Thingsted. I Gaardens Vestermark ligger endnu Voldstedet af »Oustrup Slot«, fra hvis Grund man har hentet alle Kampestenene, der blev brugt ved Opførelsen af de to Oustrupgaarde.

Oustrup Østergaard, Røgen Sogn. Postforb.: Sporup, og St.: Toustrup, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Niels Pind*, som overtog Gaarden i Foraaret 1891, er født paa Ejendommen 19. Oktbr. 1864 og gift med *Mette Lene Mathiassen*, født i Røgen 2. Aug. 1866.

Matr.-Nr. 2c m. fl. af Oustrupgaarde. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 37,400 Kr. Brandassurance for Hovedb. og for Avlsb. 18,500 Kr. Gaardens samlede Areal 83 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng og Mose 8, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

• Oustrup Østergaard er oprettet 1857, da gamle Niels Nielsen Pind delte »Gl. Oustrup« mellem sine tre Sønner: Jens, Niels og Knud Pind. Oustrup Østergaard tilfaldt Knud Pind, der døde 1884, hvorefter hans Enke, Ane Kirstine Sørensen, sad inde med Ejendommen, til hun i 1891 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger højt og frit paa Højderne tæt V. for Aarhus-Hammelbanen. Hovedb. er opført af Grundmur med Straatag; Avlsb. dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Engen er beliggende dels midt i Marken, dels ved det s. Skel; navnlig Engstykket i Marken er af god Beskaffenhed. Skoven er en Part af Sorring Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg. Hestebesætningen har flere Gange været repræsenteret paa Dyrskuerne og har derfra hjembragt Præmier. I Foraaret 1912 er solgt en Hingst, »Robert Oustrup«, til Linaa Hesteavlsforening.

Kulbjerggaard, Sporup Sogn. Postforb. og St.: Sporup, hvortil c. 1 Km. Tlf. 7 over Farre Central. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Jens Pedersen-Gammelgaard*, som overtog Gaarden 11. Decbr. 1905, er født paa Ejendommen 3. Novbr. 1880 og gift med *Signe Cathrine Pedersen-Horn*, født i Lading 21. Decbr. 1884.

Kulbjerggaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Farre. Hartkorn 5 Tdr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendoms- skyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,200 Kr., for Avlsb. 17,256 Kr. Gaardens samlede Areal 99½ Td. Ld., deraf Ager 91, Eng 6, Have og Gaards- plads 1, Veje og Mergelgrave 1½. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 29 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede, Byg, Roer, Byg, Havre og 1aars Græs; 10 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 52 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kulbjerggaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskaftet Frijsenborg, men købtes til fri Ejendom af den nuværende Ejers Bedstefader, Peder Pedersen Jensen, som 1873 skødede Ejendommen til sin Søn, Hans Peder Pedersen. Denne døde i 1888, hvorefter hans Enke, Maren Jensen Gammelgaard, sad som Ejer af Gaarden til sin Død i 1904, hvorefter Boet i 1905 skødede den til deres Søn, den nuværende Ejer. Gaarden laa tidligere inde i Farre By, men udflyttedes af Peder Pedersen Jensen paa sin Mark tæt NV. for Byen, umiddelbart Ø. for Vejen til Voldby. Hovedb. er opført 1894 af Grundmur med Skifertag og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er opførte 1910 efter Ildsvaade; de er af Grundmur med høj Trimpel og bærer Paptage. I Kostalden og Svinestalden er murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Af Hestebesætningen er 3 Avlshopper kaarede i 1. Klasse. Tidligere var der sortbroget Besætning paa Ejendommen, men efter Branden i Decbr. for 3 Aar siden blev det nødvendigt at realisere den, da al Fourage og Bygningerne gik op i Luer. Der er nu anlagt rød Besætning paa indkøbte fynske Køer, og det er Hensigten fremtidig at holde sig til denne Race.

Svingelgaard, Sporup Sogn. Postforb. og St.: Sporup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: Sognefoged *Christen Nielsen*, som overtog Gaarden 16. Decbr. 1879, er født paa Ejendommen 16. Septbr. 1849 og gift med *Elisabeth Jensen Gammelgaard*, født i Skjærring 22. April 1854.

Matr.-Nr. 6a af Farre. Hartkorn 3 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 12,700 Kr. Gaardens samlede Areal 89 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 7, Have og Gaardsplads 2. Gaarden overtages til 1. Novbr. 1912 af Ejerens Søn, *Jens Gammelgaard Nielsen*, som er født paa Ejendommen 19. Oktbr. 1886. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 18 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs: Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa dels Ler-, dels Kvægunderlag. Det lave Hartkorn skriver sig fra, at omtrent hele Udmarken (de 58 Tdr. Ld.) er opdyrket Hede. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 8 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Svingelgaard.

Svingelgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Søbysgaard, men købtes til fri Ejendom 1851 af den nuværende Ejers Fader, Niels Christensen. Den Gang laa hele den store Udmark hen som Hede, men i gennem 1860erne og 70erne blev Heden brudt og merglet og hele Ejendommen bragt under Kultur. Gaarden har tidligere ligget inde i Farre By, men er formentlig efter Ildsvaade bleven udflyttet paa sin Mark Ø. for Byen. I 1903 er i den n. Side af Gaarden opført en anelig og smuk Hovedb. af Grundmur med Skifertag; den bærer stor Kvist ud mod Gaardsiden og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle med Straatage; S. for den egentlige Gaardplan ligger en Bræddelade med Paptag. I alle Gaardens Bygninger er indlagt Vand fra Farre Vandværk. Jorderne har en jævn og bekvem Overflade. Engen er fraliggende ved Sporup Station; den er indhegnet og anvendes efter Høslet til Løsdrift af Ungkreaturerne. I Hestebesætningen findes en Hoppe, der er kaaret i 1. Klasse. Tidligere var Kvægbesætningen ofte repræsenteret paa Dyrskuerne, men efter en Række Uheld holdt man inde dermed i nogle Aar. Der er imidlertid nu indkøbt en Stamtyr af sortbroget Race, og det er Meningen atter at oparbejde en ren sortbroget Besætning.

Rødikgaard, Sporup Sogn. Postforb. og St.: Sporup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 9 over Farre Central. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Søren Schødt Thomsen*, som overtog Gaarden 20. Maj 1905, er født paa Løvskovslund 8. Marts 1877 og gift med *Christine Christensen*, født paa Ejendommen 31. Decbr. 1884.

Matr.-Nr. 10 m. fl. af Farre. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1¾ Alb. Ejen-

domsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,610 Kr., for Avlsb. 14,530 Kr. Gaardens samlede Areal 112 Tdr. Ld., deraf Ager 95, Eng 12, Skov 2, Have og Gaardsplads 1, Veje 2. Af Agermarken drives 86 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ 3aars Græs, $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ 6rd. Byg, Havre, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Roer, Havre og 2aars Græs; 9 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rødikgaard.

Rødikgaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev 1852 købt til fri Ejendom af Karen Marie Christensdatter, som havde overtaget Fæstet efter sin Mand, Christen Nielsen, der havde fæstet Gaarden 1834. I det hele taget har Rødikgaard i mere end 100 Aar været i samme Slægts Besiddelse. Karen Marie Christensdatter skødede 1868 Gaarden til sin Søn, Christen Christensen med Tilnavnet Rødik, den nuværende Ejers Svigerfader, efter hvem han har overtaget Ejendommen. Gaarden er en Udmarkslod fra Farre Hovgaard. Hovedb. er opført af Grundmur, men er forsynet med en Fløjbygning af Kampestensmur ud mod Havesiden. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Alle Gaardens Bygninger er tækkede med Straa. Paa Gaarden findes baade Husmølle og Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner og til Oppumpning af Vandet til Gaardens Brug. Ø. for Gaarden ved Indkørslen ligger en stor, smuk Gaarddam, som sammen med den store, kønne Have, der strækker sig nord for Hovedb., bidrager til at give Gaardens Omgivelser et venligt og hyggeligt Præg. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker, som har en jævn og god Overflade. Engen ligger langs den v. Side af Agermarken; det er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Tæt V. for Gaarden ligger Skoven; dens Bestand er væsentligst Bøg, Eg og Gran. I Hestebesætningen findes tre kaarede Hopper, hvoraf den ene er optaget i Statsstambogen.

Havdalsgaard, Sporup Sogn. Postforb. og St.: Sporup, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 15 over Farre Central. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Jørgen Hansen Bramsen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1910, er født i Starup Sogn ved Haderslev 12. Oktbr. 1886 og gift med *Margrethe Lykkegaard*, født i Levring ved Kjellerup 14. Oktbr. 1887.

Matr.-Nr. 19a af Farre. Hartkorn 3 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 5,000 Kr., for Avlsb. c. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 9, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Blandsæd, Havre og 3aars Græs; 4 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er middelgod Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg

og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Havdalsgaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men købtes til fri Ejendom af Peder Kjeldsens Fader, hvis Familie havde haft den i Fæste gennem inange Slægtled. Peder Kjeldsen efterfulgtes senere af sin Søn, Laurs Pedersen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden laa tidligere inde i Farre By, men

Havdalsgaard.

flyttedes senere til sin nuværende Plads umiddelbart V. for Aarhus-Hammelbanen. Hovedb. er opført af Bindingsværk, men senere undermuret med Grundmur mod Havesiden. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. I Sommeren 1912 agtes opstillet Benzinmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Fraliggende er en Fodermesterbolig af Grundmur. Gaarden ligger omtrent midt i sine Marker. Engen ligger paa to Steder; de 7 Tdr. Ld. deraf er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Saavel Hestebesætningen har flere Gange været repræsenteret ved Dyrskuerne og har derfra hjembragt Præmier. N. for Hovedb. strækker sig den ualmindelig store og smukke Have, som er udvidet flere Gange og rummer en Mængde Prydtræer og Frugttræer. Ved Gaardens n. Skel ligger to Gravhøje fra Oldtiden, af hvilken den ene er fredet af Nationalmusæet.

Løvskovslund, Sporup Sogn. Postforb. og St.: Sporup, hvortil c. 2¼ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Thomas Peter Thomsen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1900, er født paa Ejendommen 21. Jan. 1871 og gift med *Mariane Pedersen*, født paa Brunbjerggaard 23. Maj 1889.

Matr.-Nr. 40 m. fl. af Farre. Hartkorn c. 2 Tdr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,050 Kr., for Avlsb. 13,850 Kr. Gaardens samlede Areal 109 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Eng 14, Skov 16, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 71 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede og Rug, Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 7 Tdr. Ld. er indhegnet til vedvarende Græsning sammen med en Del af Skoven. Jordens Bonitet er Ler-muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Tyre, 8 Heste, 3 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin og desuden Maanedsgrisene af 10 Søer. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Løvskovslund blev oprettet i 1814—30 ved Sammenkøb af en Mængde smaa Parceller af Farre og Skørring Jorder. Begyndelsen gjorde den nuværende Ejers Bedstefader, Jørgen Sørensen, der havde deltaget i Napoleonskrigen, og som efter sin Hjemkomst tog fat paa at samle og opdyrke de mange Udlodder, som den Gang laa hen i Lyng. Han var en overordentlig dygtig og flittig Landbruger, hvem »Det kgl. danske Landhusholdningsselskab« tilkendte sit Sølvbæger for hans Opdyrkningsarbejde. Han

overdrog først i 1850erne Gaarden til sin Søn, Thomas Jørgensen, som yderligere øgede dens Areal med 40 Tdr. Ld., hvorefter han i 1900 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger tæt NV. for Skørring Overskov, Ø. for Randers-Skanderborg Landevej. Beliggenheden er meget høj og smuk med vid Udsigt mod N. og V. over det omliggende smukke Landskab. Hovedb. er opført 1877 og er en smuk Bygning, som rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Avlsb. er dels af Kampesten, dels af støbte

Løvskovslund.

Mure. Fra Væld i Skoven er lagt Ledninger med selvrindende Vand rundt i alle Bygningerne. Engen, der er Overrislingseng af god Beskaffenhed, er beliggende dels i Skoven, dels ved den s. Side af Gaardens Mark. Skoven, der dels er en Part af Skørring Overskov, dels ligger tæt S. for Gaarden, bestaar væsentligst af Bøg og Eg. I Hestebesætningen staar en Statsstambogshoppe, paa hvilken Statspræmiehingsten »Egeplanke« er falden ligesom flere unge, gode Hopper, som findes paa Gaarden.

Kraruplund, Sporup Sogn. Postforb. og St.: Sporup, hvortil c. 2¼ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer:

Kraruplund.

Andreas Krarup, som overtog Gaarden 11. Decbr. 1903, er født paa Ejendommen 12. Marts 1873 og gift med *Ane Petersen*, født paa Kulbjerggaard 11. April 1882.

Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,656 Kr., for Avlsb. 13,188 Kr. Gaardens samlede Areal 119 Tdr. Ld., deraf Ager 77, Eng 6, Skov 35, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 73 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Havre, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 4 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa lidt magert Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Krarruplund, som delvis er en Part af den tidligere Farre Hovgaard, købtes 1792 af den nuværende Ejers Oldefader, Laurs Christensen fra Rødikgaard, for 690 Rbd. af den tidligere Ejer, Jens Røgind fra Høver. Den Gang laa formentlig hele Arealet hen i Lyng og Krat, og Bygninger fandtes ikke. Det er da den nuværende Ejerslægt, der har brudt Lyngskjoldet, bragt Jorderne under Kultur og opbygget Gaarden. Laurs Christensens Enke, Anne Dorthea Rasmusdatter, skødede 1816 Gaarden til Sønnen, Peder Hougaard Laursen, som atter 1854 overdrog den til sin Søn, Niels Pedersen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv. Gaarden ligger paa Højderne Ø. for Randers-Skanderborg Landevej, SØ. for Farre By. Fra Markerne er en vid og pragtfuld Udsigt mod N. og V. over det omliggende, skovrige Landskab. Hovedb. er opført 1903 af Grundmur med Skifertag og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk og Kampesten. Fra Væld i Marken findes selvrindende Vand indlagt i alle Gaardens Bygninger. Af Engen ligger c. 2 Tdr. Ld. V. for Gaarden, medens Resten er fraliggende ved Skørring. Skoven ligger SØ. for Gaarden og støder op til Skørring Overskov; dens Bestand er væsentligst Bøg, Eg og Gran.

Toustrup Overgaard, Dallerup Sogn. Postforb. og St.: Toustrup, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $18\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstæder, Silkeborg og Skanderborg. Nuværende Ejer: Statsskuekommissær *Niels Jensen*, Ridder af Dannebrog, Dannebrogsmænd p. p., som overtog Gaarden i Efteraaret 1872, er født paa Ejendommen 30. Novbr. 1846 og var gift med *Inger Chirstine Sørensen*, født paa Oustruplund 1. Febr. 1851, død 27. Maj 1896.

Toustrup Overgaard.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Toustrup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 8,400 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 10, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Kaalroer, Havre, Hvede, Rug, Blandsød, Turnips, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 9 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 23 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Toustrup Overgaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men blev i 1851 — efter Sigende som den første af alle Grevskabets Gaarde — købt til fri Ejendom af den nuværende Ejers Fader, Jens Nielsen med Tilnavnet Overgaard, som havde taget Gaarden i Fæste kort før 1830 ved Giftermaal med den tidligere Fæster, Simon Olesens, Enke. Jens Nielsen var for sin Tid en fremmelig og dygtig Landmand, bekendt som Hingsteopdrætter og Foregangsmand som Agerdyrker, idet han var den første paa Egnen, der indførte Helbrak. Han døde 1852, hvorefter hans Enke, Maren Sørensdatter, sad inde med Ejendommen, til hun i 1872 ovedrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. N. Jensen, der ligeledes har vundet sig et Navn som Hesteopdrætter, har iøvrigt udført et meget betydeligt Arbejde i offentlig Virksomhed, har gennem 36 Aar haft Sæde i Folketinget, er Statshingsteskuekommissær for Vejle og Ribe Amter og afløste i 1909 Kammerherre Bech som Formand for »Foreningen af jydsk Landboforeninger« efter i mange Aar at have staaet som dens Næstformand. Gaarden ligger i den nv. Side af Toustrup By. Hovedb. er opført 1875 af Grundmur med Cementstenstag og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er opført 1874, dels af Kampesten, dels af Bindingsværk og Grundmur. Af den indhegnede Agerjord har den ældste Del ligget uafbrudt i mere end 30 Aar, og Vegetationen er fremdeles frodig og kraftig. Engen er fraliggende ved Lyngbygaard Aa. Den blev allerede først i 1850erne anlagt som Overrislingseng og er senere bleven vel plejet, saa at den aarlig giver henimod 60 store Læs godt Hø. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld. Den indeholder bl. a. 3 Følhopper, der alle er optagne i Statsstambogen, og Statspræmiehingsten »Albert« foruden flere yngre fortrinlige Hingste- og Hoppeplage. Kvægbesætningen er en god sortbroget Stamme, der ligeledes er underkastet Ejerens omhyggelige Avlsledelse.

Rosengaard, Dallerup Sogn. Postforb. og St.: Toustrup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: Enkefru *Mariane Strunge*, f. *Sørensen*, som overtog Gaarden i Febr. 1901 ved sin Mands Død. Fru Strunge er født paa Ejendommen 4. Juni 1860.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Toustrup. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 2¼ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Gaardens samlede Areal 59 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng 9, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, ½ Rug ½ Roer, ½ Roer ½ Blandsæd, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 4 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rosengaard var i sin Tid Fæstegaard under Grevskabet Frijsenborg, men er senere købt fri. Dens ældst kendte Ejer, den nuværende Ejerindes Fader, var Mogens Sørensen, der 1878 overdrog Ejendommen til sin Svigersøn, Rasmus J. Strunge, som døde 1901, hvorefter hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog den. Gaarden ligger midt i Toustrup By. Hovedb. er ligesom den v. Sidelænge af Bindingsværk, medens Laden og den ø. Staldlænge er af Grundmur. Fra Staldbygningen er mod Ø. tilbygget en Svinestald af Bindingsværk. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Fra et Væld i Byen er indlagt selvrindende Vand i Hovedb. og Stalde. Engen er en Part af Laasby Enge; det er hovedsagelig Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger Ø. for Byen; det er Bøgeskov, som er plantet for c. 50 Aar siden. I Hestebesætningen findes en Avlshoppe, der er kaaret i 1. Klasse.

Toustrup Møllegaard, Dallerup Sogn. Postforb.: Toustrup, og St.: Laasby, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Emil Kyhl*, som overtog Gaarden 1. Marts 1911, er født i Engum Sogn 12. Febr. 1877 og gift med *Serine Jacobe Jensen*, født i Skandrup-Stilling Sogn 10. Maj 1884.

Matr.-Nr. 12 af Toustrup. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,800 Kr., for Avlsb. 15,950 Kr., for Møllebygning 5,000 Kr. og for Forpagterbolig 2,400 Kr. Gaardens samlede Areal 128 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 5, Skov 50, Have og Gaardsplads 2, Mølledam 1. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 30 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Staldfoder, Rug, Byg, Roer og Kartofler, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift Lermuld, i den mindre Drift Sandmuld, overalt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 7 Tyre,

7 Heste, hvoraf 1 Hingst, samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Toustrup Møllegaard har i sin Tid hørt under Grevskabet Frijsenborg, men skal efter Sigende være bleven vundet fri derfra i Kortspil. Dens ældst kendte Ejer var Saabye, som overdrog den til sin Svigersøn, Flensborg, der 1902 solgte den til Gaardejer Jens Laursen Jensen i Flensted. Han solgte igen Gaarden i 1904 til Landbrugskandidat Holm, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger meget smukt i en skovklædt Dalsænkning Ø. for Toustrup By umiddelbart V. for Hammelbanen. Hovedb. er af Bindingsværk med Straatag; Forpagterboligen er ligeledes af Bindingsværk, men med Zinktag. Avlsb. er dels af Kampesten, dels af Bindingsværk; der findes tre mindre Bræddebygninger og en Stakhjelm. Møllebygningen er af Bindingsværk med Straatag. Jorderne har en ret jævn Overflade med Hældning mod S. Det gennemsnitlige Foldudbytte opgives til 18 Fold Byg og 25 Fold til Havre. Engen ligger umiddelbart S. for Gaarden. Skoven falder i to omtrent lige store Dele, der ligger langs den v. og ø. Side af Jorderne; Bestanden er overvejende slagbar Bøgeskov, og den aarlige Hugst beløber sig til c. 1000 Kr. I Hestebesætningen staar for Tiden Statspræmiehøsten »Leegaardslyst Munkedal«. Toustrup Møllegaard hører til de gamle, jyske Vandmøller, til hvilke der knytter sig mange Sagn og Overleveringer. I Skoven ligger i »Drosmerhulen« »St. Helene Kilde«, som efter sit Navn har været en af de tidligere kendte hellige Kilder, og »Metteshøj«, hvorfra der er en vid Udsigt over det omliggende afvekslende og skovrige Landskab.

Mollerup Storgaard, Linaa Sogn. Postforb. og St.: Laven, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Marius Rasmussen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1892, er født i Them 9. Aug. 1868 og gift med *Anna Hansen*, født i Skjellerup 10. Juni 1876.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Mollerup. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,240 Kr. Gaardens samlede Areal 129½ Td. Ld., deraf Ager 80, Eng 10, Mose 4, Skov 34, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Havre, Rug, Havre og 2aars Græs; 24 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; og 20 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Blandsæd og 2aars Græs. Jordens Bonitet er tildels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mollerup Storgaards ældst kendte Ejer var Jens Berthelsen, som 1821 overdrog den til sin Søn, Rasmus Jensen, der atter 1863 efterfulgtes af sin Søn, Jens Rasmussen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger inde i Mollerup By. Hovedb. er opført 1856 af Bindingsværk med Paptag. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle med Straatage. Overalt i Gaardens Bygninger er indlagt Vand fra Mollerup Vandværk. Af Agermarken ligger de 60 Tdr. Ld. mod V., medens de 20 Tdr. Ld. ligger Ø. for Byen. Jordernes Overflade er ret jævn og bekvem for Driften. Engen er beliggende mod Ø.; den er anlagt som Kultureng og er af god Bonitet. Mosen ligger mod N. Skoven er en Part af Mollerup Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg.

Mollerupgaard, Linaa Sogn. Postforb. og St.: Laven, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Jens Petersen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1906, er født i Bindslev 5. Septbr. 1872 og gift med *Christine Hansen*, født i Mollerup 1. Septbr. 1882.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Mollerup. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,165 Kr. Gaardens samlede Areal 119 Tdr. Ld., deraf Ager 89, Eng 10, Mose 4, Skov 12½, Have og Gaardsplads 1, Veje 2½. Af Agermarken drives 71 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs, og 18 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift: Havre, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag, lidt kold. Besætningen bestaar af 38 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 4 Plage

og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Mollerupgaard's ældst kendte Ejer var Søren Sørensen, som c. 1880 solgte Ejendommen til sin Svigersøn, Propert. Høiriis, Petersminde, af hvem den nuværende Ejer har købt efter i c. 7½ Aar at have haft Gaarden i Forpagtning. Gaarden ligger inde i Mollerup By. Hovedb. er opført 1856 af Bindingsværk med Straatag. Den er ud mod Havesiden forsynet med Veranda, og foran den paa Gaardspladsen staar en Række smukke gamle Linde. Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af støbte Mure og Kampestensmur, alle tækkede med Straa. Overalt i Bygningerne er indlagt Ledninger fra Mollerup Vandværk. Gaardens Jorder har en ret jævn og bekvem Overflade. Af Engen er de 5 Tdr. Ld. beliggende tæt Ø. for Byen, medens Resten findes i den s. Side af Jorderne. Den er bleven pløjet og anlagt som Kultureng. I Tørvemosen, der ligeledes ligger S. for Jorderne, findes rigelig og god Tørv. Gaardens Skov er en Part af Mollerup Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg og lidt Naaletræsplantning.

Laasby Vestergaard, Laasby Sogn. Postforb. og St.: Laasby, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Frederik Christensen*, som overtog Gaarden 1. April 1901, er født i Laasby 16. Oktbr. 1868.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Laasby. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 5, Mose 1, Skov 4, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 67 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Hvede, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 2 Tdr. Ld. dyrkes med Lucerne. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 14 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

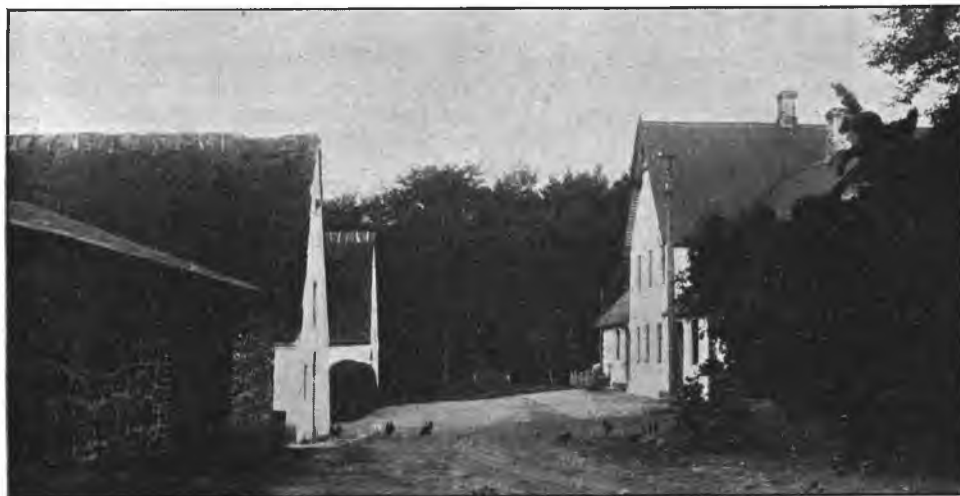
Laasby Vestergaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Kalbygaard. Ældst kendt af dens Ejere er Daniel Jensen, som efterfulgtes af sin Søn, Jens Laursen Jensen. Han solgte 1900 Gaarden til Jens Christian Jensen, som allerede Aaret efter solgte den til den nuværende Ejer. Gaarden ligger i den s. Side af Laasby By. Hovedb. er opført 1858 af Grundmur med Tegtag. Avlsb. er væsentligst ogsaa af Grundmur. Udenfor den egentlige Gaardplan ligger bl. a. en grundmuret Aftægtsbolig. Alle Gaardens Bygninger gør et meget solidt og velholdt Indtryk. 1911 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. N. for Hovedb. strækker sig den store, gamle Prydhave, og V. for Gaarden er i 1904/06 anlagt en c. 2 Tdr. Ld. stor Frugthave med flere Hundrede Frugttræer og Frugtbuske. Gaardens Jorder har en ret jævn Overflade. Engen er fraliggende mod N. og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven er en Part af Korndal Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg.

Østerskovgaard, Laasby Sogn. Postforb. og St.: Laasby, hvortil c. 10 Minutters Gang. Tlf. 17 over Laasby Central. Gaarden ligger c. 1½ Km. fra nærmeste Købstæder, Silkeborg og Skanderborg. Nuværende Ejer: Bankdirektør *Carl Andreas Baastrup*, som overtog Gaarden 1. Juli 1889, er født i Forlev 13. Juli 1863 og gift med *Anna Jensen*, født i Forlev 4. Febr. 1861.

Matr.-Nr. 25 m. fl. af Laasby. Hartkorn 2 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,150 Kr., for Avlsb. 12,450 Kr., desuden en Arbejderbolig 1,375 Kr. Gaardens samlede Areal 118 Tdr. Ld., deraf Ager 76, Eng 4, Mose 2, Skov 35, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 16 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: 1., 2. og 3. Aar Blandsæd dels til Staldfoder, dels til Modenhed, Roer og Kartofler, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre samt 8 Heste. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Østerskovgaard, hvis lave Hartkorn stammer fra, at dens Jorder i sin Tid tildels var skovdækkede, er samlet i første Halvdel af forrige Aarhundrede af Johannes Møller ved Sammenkøb af forskellige Parceller. Han opbyggede tillige Gaarden. Senere solgte han den i Begyndelsen af 1870'erne til Krohn, som atter afhændede den til et

Konsortium, som solgte til Emil Møller, af hvem den 1884 købtes af Ritmester F. J. Sehested, efter hvem den ved Tvangsauktion solgtes til den nuværende Ejer. Gaarden ligger smukt i den s. Side af Laasby Østerskov, der har en smuk, slagbar Bestand af Bøg, Gran, Eg og Ask. Hovedb. er opført af Grundmur med Paptag og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er væsentligst af Kampestenmur. Fra et Vandbassin, der

Østerskovgaard.

holdes fyldt fra en artesisk Boring, sker Gaardens Vandforsyning. I 1911 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Marken har en ganske jævn og bekvem Overflade. Engen er anlagt som Kultureng og er af fortrinlig Beskaffenhed. Tørvemosen indeholder rigelig og god Tørvemasse. Saavel Heste- som Kvægbesætningen omsættes hvert Aar og bestaar derfor stadig af indkøbte Handelsindivider.

Lægdsgaard, Laasby Sogn. Postforb. og St.: Laasby, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Mads Jensen*, som overtog Gaarden 1909, er født paa Ejendommen 14. Juli 1878.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Laasby. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 11,500 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 6, Mose ½, Skov 7½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 28 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs; medens Resten drives uden noget egentlig fast Sædskifte. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 1 Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lægdsgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Kalbygaard. Dens ældst kendte Ejer var Jens Laursen Jensen, som 1863 overlod den til sin Søn, Niels Peter Jensen, der døde i 1892, hvorefter hans Enke, Mariane Jensine, f. Madsen, sad som Ejer af Gaarden, til hun overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger i den nv. Side af Laasby By. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Markerne strækker sig ud mod V. og har en ret jævn Overflade. Engen er fraliggende ved Lyngbygaard Aa og er tildels Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven er en Part af Korndal Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg.

Aarsbakgaard, Laasby Sogn. Postforb. og St.: Laasby, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Enkefru *Kirstine Jensen*, f. *Laursen*, som overtog Gaarden 10. Juli 1910 ved sin Mands Død. Fru Jensen er født i Tørring 17. Febr. 1862.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Flensted. Hartkorn 3 Tdr. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,890 Kr., for Avlsb. 9,200 Kr., desuden en Aftægtsbolig 2,100 Kr. Gaardens samlede Areal 109 Tdr. Ld., deraf Ager 99, Eng 3, Mose 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Peter Høgh*, født i Laasby 19. Decbr. 1879. Af Agermarken drives 66 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 33 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er nærmest middelgod Lermuld, tildels lidt kold. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 7 Heste, 5 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af overvejende sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aarsbakgaard.

Aarsbakgaard har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Kalbygaard, men er senere købt til fri Ejendom. Dens ældst kendte Ejer var Niels Pedersen fra Ry, der 1848 skødede den til sin Søn, Jens Nielsen, hvis Søn, Anton Jensen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand, fik Skøde paa Ejendommen 1884. Gaarden ligger SØ. for Laasby By mellem Aarhus-Silkeborg og Randers-Skanderborg Landeveje. Hovedb. er opført 1858 af Grundmur. Avlsb. er dels af Kampesten, dels af Grundmur, alle med Straatage. I den v. Side af Gaarden er opført en grundmuret Aftægtsbolig med Tegltag. Gaarden ligger bekvemt omtrent midt i sine Marker, der har en ret jævn Overflade. Engen er beliggende med Halvdelen paa Gaardens Jord og Halvdelen mod NV. ved Laasby. Den har været pløjet og er anlagt som Kultureng. Skoven er en Part af »Flensted Krat«; Bestanden er væsentligst Bøg og Eg. I Hestebesætningen staar for Tiden Statsstambogshoppen »Thora« med 2 af sine Døtre.

Ersholtgaard, Laasby Sogn. Postforb. og St.: Laasby, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 14 over Laasby Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Amdsraadsmedlem, Sogneraadsformand *Christian Sørensen*, som overtog Gaarden 1. April 1879, er født paa Ejendommen 3. Maj 1858 og gift med *Kirsten Marie Rasmussen*, født i Nørre Vissing 5. Juli 1858.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Ersholt. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 102 Tdr. Ld., deraf Ager 86, Eng 8, Skov 5, Have og Gaardsplads 1, Veje 2. Af Agermarken drives 84 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, ½ Roer ½ Helbrak, ½ Havre ½ Rug, Byg, ½ Roer ½ Havre, ½ Havre ½ Kløver og 2aars Græs; 1 Td. Ld. henligger i Toft nærmest Gaarden, og 1 Td. Ld. er indhegnet sammen med en Part af Skoven. Jordens Bonitet er noget kold Lerjord. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 7 Heste, 1 Føl, samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes til dels ved eget Tillæg.

Ersholtgaard har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Kalbygaard, men blev formentlig omkring 1820 købt til fri Ejendom. Gaarden har været i samme

Families Besiddelse gennem flere Slægtled. Den nuværende Ejer fik den efter sin Moder, Ellen Marie Christensen, som havde den efter sin Mand, Søren Simonsen, som atter havde faaet den efter sin Fader, Simon Sørensen. Gaarden ligger SØ. for Laasby By mellem Aarhus-Silkeborg og Randers-Skanderborg Landeveje. 1856 nedbrændte den, men blev derefter genopført paa samme Plads. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur. Jorderne har en ret jævn Overflade, undtagen i den nv. Side, hvor de er noget bakkede. Engen, som er beliggende omtrent midt paa Gaardens Mark, er for Størstedelen pløjet og anlagt som Kultureng. Skoven ligger tæt V. for Gaarden; dens Bestand er væsentligst Eg og Bøg.

Ny Bomholt, Alling Sogn. Postforb. og St.: Laven, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 13 over Laven Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Rasmus Madsen*, som overtog Gaarden i Juli 1894, er født i Stjør 24. Decbr. 1868 og gift med *Laursine Mariane Sørensen*, født paa Ejendommen 28. April 1868.

Matr.-Nr. 1b m. fl. af Bomholt. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,340 Kr., for Avlsb. 13,620 Kr. Gaardens samlede Areal 101 Tdr. Ld., deraf Ager 84, Eng 3, Skov 12, Have, Gaardsplads og Veje 2. Af Agermarken drives 58½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 18 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer, Havre og 3aars Græs; 3½ Td. Ld. Toft drives uden noget egentligt Sædskifte, og 4 Tdr. Ld. er indhæget til Græsning. Jordens Bonitet er i den store Drift middelgod Lermuld, i den mindre Drift Sandmuld paa kvægblandet Underlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ny Bomholt blev oprettet 1851 som selvstændig Gaard, da den daværende Ejer, Laurs Sørensen, af den gamle Hovedgaard »Neder Bomholt« delte Jorderne mellem sine to Sønner og gav den nuværende Ejers Svigerfader, Søren Laursen, den nybyggede Gaard »Ny Bomholt«. Gaarden ligger smukt paa Højderne tæt NØ. for Neder Bomholt ved Vejen fra Flensted til Laven Station. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur. Paa Laden er opsat Klapsejlsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Til Ejendommen hører et grundmuret Aftægts hus, som ligger tæt bag Gaardens Skov. Engen er anlagt som Kultureng. Skoven er beliggende paa to Steder; dens Bestand er overvejende Bøg. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld; den nedstammer fra en Præmiehoppe, som i sin Tid kom fra Stjør til Bomholt.

Tulstrup Nørregaard, Tulstrup Sogn. Postforb. og St.: Laven, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jacob Sørensen*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1866, er født i Skovsrod 1. Marts 1840.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Tulstrup. Hartkorn 1 Td. 1 Skp. 2½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,410 Kr., for Avlsb. 16,510 Kr. Gaardens samlede Areal 99 Tdr. Ld., deraf Ager 92, Mose 6, Have og Gaardsplads 1. Gaarden agtes til Efteraaret 1912 overdraget til Ejerens Søn, *Kresten Marius Sørensen*, der er født paa Ejendommen 8. Septbr. 1884. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Byg, Havre og 3aars Græs; 30 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Roer, Havre og 3aars Græs; og 30 Tdr. Ld. i en tredje 8 Marksdrift: Havre, ½ Helbrak ½ Roer, ½ Rug ½ Byg, ½ Havre ½ Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Tulstrup Nørregaard oprettedes, da den nuværende Ejers Svigerfader, Søren Sørensen, i 1831 og 1837 købte to forskellige Parceller og sammenlagde dem. Den Gang laa alle Jorderne hen i Hede, men under Søren Sørensen og den nuværende Ejer er al Lyngen brudt, og Marken er bleven merglet og bragt under Kultur. Tidligere laa Gaarden mere sydlig, men i 1906 nedbrændte den og blev derefter flyttet hen

paa sin nuværende Plads. Alle Bygningerne er nu grundmurede og bærer alle Trimpel. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, der har en ret jævn og bekvem Overflade. Mosen indeholder rigelig og god Tørv.

Damgaard, Tulstrup Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Ry, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Niels Peter Haahr*, som overtog Gaarden i Febr. 1908, er født i Ølgod 24. Febr. 1873 og gift med *Ane Cathrine Grimstrup*, født i Sædding 8. Juni 1869.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Jaungyde. Hartkorn 3 Tdr. c. 6 Skpr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,050 Kr., for Avisb. 18,430 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 76, Eng 4, Skov 9, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Roer $\frac{1}{2}$ Byg, $\frac{1}{2}$ Blandsæd $\frac{1}{2}$ Roer, Havre og 3aars Græs; 12 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er middelgod Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 53 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Damgaard.

Damgaard købte den nuværende Ejer af Søren Peter Møller Andersen, som 1883 havde faaet Skøde paa Gaarden efter sin Fader, Laurs Møller Andersens Død. Tidligere laa Gaarden inde i Jaungyde By, men omkring Midten af forrige Aarhundrede flyttedes den et Stykke mod N. ovenover Bakkerne, hvor den opbyggedes tæt V. for Vejen, der fører til Laasby. Gaardens Bygninger er grundmurede og tækkede med Straa med Undtagelse af Fodermesterboligen, Gødningshuset og et Brændselshus, som bærer Tagpap. Paa Gaarden er installeret en Klapsejlsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt omtrent midt paa sine Jorder, der har en ret jævn Overflade, overvejende med svag Hældning mod S. Af Engen er godt 1 Td. Ld. beliggende ved Gaarden og er Overrislingseng, medens de henimod 3 Tdr. Ld. er fraliggende ved Nørrevissing og er Kulturreng. Skoven er en Part af Hylling Skov og er beliggende mod SØ.; dens Bestand er overvejende Bøg.

Stenagergaard, Tulstrup Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Ry, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Søren Sørensen*, som overtog Gaarden 14. Juni 1895, er født i Jaungyde 9. Oktbr. 1866 og gift med *Jørgensine Jørgensen*, født i Siim 11. Juni 1867.

Matr.-Nr. 4b m. fl. af Jaungyde. Hartkorn 5 Tdr, 4 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb.

Ejendomsskyld 36,700 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,300 Kr., for Avlsb. 10,200 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 8, Mose 2, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 25½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Byg, Roer, Havre og 3aars Græs; 31½ Td. Ld. i en anden 9 Marksdrift: Havre, ½ Helbrak ½ Roer, ½ Rug ½ Blandsød, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 9 Tdr. Ld. ligger dels indhegnet, er dels udlagt til Indhegning sammen med et af Engstykkerne. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stenagergaard skal oprindeligt have været c. 100 Tdr. Ld. stor, men da dens ældst kendte Ejer, Jens Christian Jensen, først i 1860'erne døde, deltes Gaarden mellem Sønerne, saa at Stenagergaard kun blev c. 45 Tdr. Ld. stor. Den af Sønerne, som den tilfaldt, var Mikkel Jensen, der sad som Ejer af den til sin Død i 1895, hvorefter den nuværende Ejer købte Gaarden af Arvingerne. Han har atter gennem forskellige Tilkøb bragt Gaardens Areal op til dets nuværende Størrelse. Gaarden ligger tæt N. for Jaungyde By, ved Vejen til Laasby. Hovedb. er opført c. 1860 af Bindingsværk; den bærer Cementstenstag og er forsynet med Veranda ved den ø. Gavl og Kvist mod Havesiden. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Kampestensmur. I 1912 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner, og det paa-tænkes at anlægge Gaardens Vandforsyning ved Stødhævert fra et Væld i Marken. Jorderne skraaner med jævnt Fald mod S. Af Engen ligger 2 Tdr. Ld. paa Gaardens Mark, medens 7 Tdr. Ld. er fraliggende mod S. ved Knudaa; den er anlagt som Kultureng og er af god Beskaffenhed. Skoven en en Part af Hylling Skov; Bestanden er væsentligst Bøg og noget Gran.

Thyrsting Herred.

tensgaard, Ry Sogn. Postforb. og St.: Ry, hvortil c. 2½ Km. Tlf. 34 over Ry Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Anders Sørensen*, som overtog Gaarden 1. April 1896, er født paa Ejendommen 13. Aug. 1861 og gift med *Inger Marie Andersen*, født i Boes 29. Oktbr. 1874.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Ry. Hartkorn 5 Tdr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,600 Kr., for Avlsb. 15,300 Kr. Gaardens samlede Areal 153 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng 6, Mose 4, Skov 35, Krat og Lyngbakker 17, Have og Gaardsplads 1. Desuden ejer A. Sørensen selv fjerde 112 Tdr. Ld. Skov, beliggende paa 2 Steder. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 45 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Benyttet Brak, Rug, Roer eller Byg, Havre og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. Sandjord i en 8 Marksdrift: Lupiner, Rug og 6aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er meget forskellig, lige fra god Muld paa Lerunderlag til let Sandjord. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stensgaard er en gammel Slægtgaard, som gennem mange Slægtled har været i samme Families Besiddelse. Den ældst kendte Ejer var den nuværende Ejers Oldefader, Søren Thomsen, hvis Søn, Rasmus Sørensen, i 1833 udflyttede Gaarden fra gl. Ry By og opbyggede den paa dens nuværende Plads. Han efterfulgtes af sin Søn, Søren Rasmussen, der døde 1861, hvorefter hans Enke, Ane Dorthea Pedersen, i 1866 ægtede Peder Klint, som i 1896 overdrog den til sin Stedsøn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger Ø. for gl. Ry, tæt S. for Vejen til Ry Stationsby. Hovedb. er opført af Grund-

mur med Tegltag og rummer en stor og god Lejlighed. Ved dens v. Gavl findes tilbygget en Mælkestue. Avlsb. er ligeledes af Grundmur, Laden og den ø. Staldlænge tækkede med Straa. I Kostalden er indlagt selvrindende Vand fra Væld i Marken. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, der har en ret jævn Overflade, und-

Stensgaard.

tagen i den s. Side, hvor Terrainet er noget bakket. Engen er beliggende paa fire forskellige Steder ved Gudenaen og dens Tilløb; Halvparten deraf er af fortrinlig Beskaffenhed. Ogsaa Skoven, der er en Part af Ry Nørreskov, ligger paa fire forskellige Steder; dens Bestand er navnlig Bøg og Gran. I de Skovarealer, A. Sørensen ejer sammen med andre, findes foruden Bøg og Gran en Del Eg.

Rygaard, Ry Sogn. Postforb. og St.: Ry, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 5b over Ry Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: Sogneraadsformand *Niels Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1912, er født paa Jærgaarden i Ry 16. Marts 1867 og gift med *Maren Nielsen*, født paa Glarbogaard 21. Febr. 1883.

Matr.-Nr. 19a m. fl. af Ry. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Gaardens samlede Areal 201 Tdr. Ld., deraf Ager 110, Eng 2, Mose 1, Skov 37, Lyngbakker 50, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til *Peder Nielsen* i en 7aarig Forpagtningsperiode. Af Agermarken drives c. 55 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Rug, Havre og 2aars Græs; og c. 55 Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift: Helbrak, Rug, Rug, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er nærmest Gaarden overvejende Lermuld, medens den længere bortliggende Mark er sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 3 Plage og Føl, samt 2 Faar. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rygaaards ældst kendte Ejer var *Niels Rasmussen*, som for c. 40 Aar siden efterfulgtes af hans Svigersøn, *Anders Sørensen Rasmussen*, som atter 1906 overdrog den til sin Søn, *Søren Rasmussen*, efter hvem den nuværende Ejer har overtaget Ejendommen. Gaarden ligger umiddelbart Ø. for Ry By. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag. Af Grundmur med Trimpel og med Paptag er Kostalden, som blev bygget 1910. Laden og Hestestalden er derimod ældre Bindingsværksbygninger med Straatage. Skoven er en Part af Ry Nørreskov; Bestanden er overvejende Bøg med lidt Eg og Gran. Lyngbakkerne er beliggende SØ. for Gaarden; de bestaar hovedsagelig af tre Bakkekuder, der bærer Navnene »Galgebakken«, »Sildebjerg« og Lousbjerg«.

Lyngbakkegaarden, Ry Sogn. Postforb. og St.: Ry, hvortil c. 2 Km. Tlf. 26 over Ry Central. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Godsejer *Henrik Nørgaard*, Ry Nørreskov.

Matr.-Nr. 23a m. fl. af Ry. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 43,500 Kr. Gaardens samlede Areal 196 Tdr. Ld., deraf Ager 160, Eng 27, indhegnet Ager og Eng 8, Have og Gaardsplads 1. Desuden hører til Ejendommen c. 150 Tdr. Ld. Lyngbakker. Gaarden er bortforpagtet til *A. C. Nielsen*, født paa Lundegaard i Aarslev paa Fyn 14. Juli 1883, gift med *Petra Hjerrild* født i Stouby, Bjerre Herred, 17. Decbr. 1885. Af Agermarken drives 73 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, 6rd. Byg, Rug, Havre og 2aars Græs; 67 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 20 Tdr. Ld. Sandjord drives uden noget egentligt Sædskifte med langt Græsleje. Jordens Bonitet er meget uensartet, overvejende af lettere Beskaffenhed paa forskelligt Underlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, deraf 2 Islændere, samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lyngbakkegaarden.

Lyngbakkegaard, hvis oprindelige Navn var Fælund, er samlet af Jens Thomsen, der senere solgte til Bagger, som allerede Aaret efter afhændede Ejendommen til Weigelt i Firgaarde (Dover Sogn). Han beholdt den kun i 2 Aar og solgte den derpaa til den nuværende Ejer. Gaarden ligger smukt mellem Bankerne c. 2 Km. Ø. for Gl. Ry. Den bestaar egentlig af to Bygningskarréer, der samler sig om Hovedb. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, dels nyopførte, dels gennemgribende restaurerede, og tækkede med Tegl med Undtagelse af Staldbygningen og Laden, der bærer Paptage. Fraliggende mod Ø. findes en Fodermesterbolig og mod S. en Arbejderbolig. Gaarden er beliggende midt i sine Marker, som har en ret jævn Overflade. Engen er fraliggende paa fire forskellige Steder langs Gudenaen, til hvilken iøvrigt Ejendommens Indhegning støder op. Lyngbankerne er, siden Gaarden kom i den nuværende Ejers Besiddelse, bleve inddragne under Godsets forstmæssige Behandling, og c. Halvdelen er allerede tilplantet med Naaletræer. I Gaardens Hestebesætning staar opstaldet en ung, jysk Hingst, der ejes af et Konsortium, i hvilket Forpagteren er Deltager.

Nedenskovgaard, Søndervissing Sogn. Postforb.: Brædstrup, og St.: Tønning, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejere: *Bertel Hansens Arvinger*, af hvilke den yngste af Sønnenne, *Ole Bertelsen*, er Bestyrer paa Gaarden siden Efteraaret 1896. O. Bertelsen er født paa Ejendommen 8. Febr. 1854 og gift med *Barbara Hansen*, født i Voerladegaard 16. Juli 1871.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Nedenskov. Hartkorn 7 Tdr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,098 Kr., for Avlsb. 8,998 Kr.

Gaardens samlede Areal 186 Tdr. Ld., deraf Ager 119, Eng 24, Skov 42, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Rug, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Boghvede og Kartoffler, $\frac{1}{2}$ Roer $\frac{1}{2}$ Havre, $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Græs og derefter 4aars Græs; 49 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift: Helbrak, Rug, Byg, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er Sandmuld af forskellig Kvalitet. Besætningen bestaar af 21 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 24 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nedenskovgaard var i sin Tid Fæstegaard under det daværende Stamhus Matrups, men solgtes derfra sammen med mere Gods til Hovedgaarden Rodvigsballe, indtil den for 3,000 Rbd. rede Sølv 1834 købtes til fri Ejendom af de nuværende Ejeres Fader, Bertel Hansen, hvis Fader, Hans Pedersen, indtil sin Død havde haft den i Fæste. Gaarden laa tidligere et Stykke længere mod N. sammen med en Nabogaard, men flyttedes i 1848/49 hen paa dens nuværende Plads. Hovedb. er opført af Grundmur, medens Laden og begge Staldlængerne er af Bindingsværk. Fra Laden er mod S. tilbygget en grundmuret Bygning til Vognport og Materialhus. Alle Gaardens Bygninger bærer Straataage. Fra Væld i Markerne er der indlagt selvrindende Vand til hele Gaardens Forbrug. Engen er beliggende mod NØ. langs Gudenaen; den anlægges i disse Aar under Hedeselskabets Vejledning som Overrislingseng. Af Skoven er de 40 Tdr. Ld. Fredskov. Den gaar mod V. og SV. umiddelbart ind til Gaarden og bidrager derved meget til at give Ejendommen Læ og Hygge. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og Gran. Til Ejendommen hører Halvparten af Fiskeretten i den nærliggende Nedenskov Sø.

Sønder Vissing Præstegaard, Sønder Vissing Sogn. Postforb. og St.: Slagballe, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 24 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Niels Peter Jensen Bak*, som tiltraadte Embedet 19. Septbr. 1898, er født 14. Juli 1851 og gift med *Karen Signe Petrine Albrektsen*, født 23. Jan. 1857.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Sønder Vissing. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 9,244 Kr. Gaardens samlede Areal 297 Tdr. Ld., deraf Ager 135, Eng 20, Mose 4, Skov 98, Hede og Overdrev 38, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 65 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift og 70 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er middelgod. Besætningen bestaar f. T. af 17 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 1 Plag, 22 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kroggaard, Voerladegaard Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. $4\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $11\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jens Carl Sørensen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1906, er født i Purup i Østbirk Sogn 9. Marts 1879 og gift med *Maren Rasmussen*, født paa Ejendommen 14. Febr. 1877.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Kroggaarde. Hartkorn 8 Tdr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,715 Kr., for Avlsb. 15,228 Kr. Gaardens samlede Areal 199 Tdr. Ld., deraf Ager 159, Eng 5, Mose 7, Granplantage 20, Hede 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 134 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Byg, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Roer, Havre og 3aars Græs; 25 Tdr. Ld. henligger til vedværende Græsning. Jordens Bonitet er overvejende god Sandmuld; dog findes nærmest Gaarden bedre Jord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 5 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kroggaard ejedes allerede 1764 af Hans Thomsen Krog, hvis Navnecifre findes indgraverede i nogle gamle Tintallerkener, som endnu findes paa Gaarden. Han efterfulgtes af sin Søn, Lars Peter Hansen, der atter efterfulgtes af sin Søn, Anders Hansen, som c. 1840 overdrog Ejendommen til sin Svigersøn, Hans Callesen. Dennes Enke, Maren Andersdatter, ægtede 1861 Jens Boes, som imidlertid døde i 1865, hvorefter

hun 1876 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Jens Rasmussen, der døde 1885, hvorefter hans Enke, Sidsel Marie Hansen, besad Ejendommen, indtil hun overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger højt og smukt med vid Udsigt mod N. over den kønne, skovrige Egn til Mossø. Alle Gaardens Bygninger er af Bindingsværk med Undtagelse af Udsiden af Staldbygningen og Laden, til hvilke der er anvendt Kampestensmur og lidt Grundmur. De bærer alle Straatage. 1892 opstilledes

Kroggaard.

paa Laden en Vindmotor, der dog i 1909 er afløst af en Petroleumsmotor, ved hvilken alle Gaardens faste Maskiner drives. I 1911/12 har den nuværende Ejer tæt SØ. for Gaarden opført et Teglværk, der er brandforsikret for 6,000 Kr. og er beregnet til en aarlig Produktion af 400,000 Sten. Engen er beliggende paa tre Steder: dels i Gaardens Mark, dels ved Gudena og dels i Klosterkæret ved Mossø. Mosen, som indeholder god og rigelig Tørva, er beliggende paa fire Steder i Gaardens Mark. Granplantagen er beliggende mod NV. paa Gaardens Mark.

Jensgaard, Voerladegaard Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Jens Christian Sørensen*, som overtog Gaarden i Febr. 1907, er født paa Ejendommen 17. Maj 1880 og gift med *Maren Holm*, født i Vitved 17. Maj 1883.

Matr.-Nr. 5a af Hem. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 15,891 Kr. Gaardens samlede Areal 132 Tdr. Ld., deraf Ager 114, Eng og Mose 15, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 100 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Havre, ½ Helbrak ½ Roer, ½ Rug ½ Havre, Blandsæd, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 14 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Helbrak, Rug, Byg, Havre og 2aars Græs; og 1 Td. Ld. er indhegnet sammen med en Del af Engen. Jordens Bonitet er sandmuldet Jord, overvejende af god Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Tyre, 8 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels Korthorn, dels sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jensgaard har gennem mange Slægtled været i samme Slægts Besiddelse. Den ældst kendte Ejer var Jens Therkelsen, der efterfulgtes af sin Søn, Søren Jensen, som atter efterlod Ejendommen til sin Søn, Hans Sørensen. Han overlevedes af sin Hustru, Ane Nielsen, der senere ægtede Johannes Sørensen, hvem hun ligeledes overlevede, hvorpaa hun sad som Ejer af Gaarden, indtil hun overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden laa oprindeligt inde i Hem By, men er formentlig for c. 112 Aar siden af Søren Jensen flyttet til dens nuværende Plads, hvor den har en ual-

mindelig smuk Beliggenhed med vid Udsigt mod N. og V. over Mossø og det bagved liggende kuperede, skovrige Landskab. Hovedb. er opført af Bindingsværk. Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Kampesten og Grundmur. Med Undtagelse af Svinstalden, der er tækket med Pap, bærer alle Gaardens Bygninger Straatage. Gaards-

Jensgaard.

pladsen er stor og smuk, og foran Hovedb. findes en Række kønne Lindetræer. I Gaardens Mælkestue findes selvrindende Vand fra Væld i Marken. I Hestebesætningen findes en Stambogshoppe, der tillige er kaaret i 1. Klasse. Engen er beliggende paa forskellige Steder i Gaardens Mark; den er overvejende Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Hem Østergaard, Voerladegaard Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Niels Peter Winther*, som overtog Gaarden 1. Maj 1891, er født i Yding 26. Marts 1861 og gift med *Inger Møller*, født paa Ejendommen 15. Decbr. 1867.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Hem. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,132 Kr., for Avlsb. 17,750 Kr. Gaardens samlede Areal 130 Tdr. Ld., deraf Ager 100, Eng 8, Indhegning langs Mossø 15, Krat og Mosehuller i Marken 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, ½ Helbrak ½ Roer, ½ Rug ½ Byg, ½ Byg ½ Roer, Havre og 3aars Græs; 30 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: ½ Helbrak ½ Staldfoder, Rug, ½ Kartoffler ½ Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet, i den store Drift dog overvejende Lermuld, i den mindre Drift Sandmuld, tildels dybmuldet. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hem Østergaards ældst kendte Ejer var Ole Madsen, som 1815 efterfulgtes af sin Søn, Jacob Olsen, hvis Enke, Ane Cathrine Mikkelsdatter, 1834 ægtede Christen Mortensen Taanning, som atter 1859 skødede Ejendommen til sin Svigersøn, Laurs Andersen Møller, den nuværende Ejers Svigerfader, efter hvem han har overtaget Gaarden. Gaarden har oprindeligt ligget inde i Hem By, men er for mere end 100 Aar siden henflyttet til dens nuværende Plads umiddelbart S. for Hem-Skanderborg Landevej, hvor den ligger højt og frit med en ualmindelig vid og smuk Udsigt over Mossø til Højderne og Skoven omkring Himmelbjærget. Hovedb. er opført 1868 af Grundmur og rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Kampesten og Bindingsværk. Til Gaarden hører en Fodermesterbolig. Overalt i Gaardens Bygninger er indlagt selvrindende Vand fra Væld i Marken. Engen er fralig-

gende i Hem; Halvdelen er Kultureng, medens den anden Halvdel kan overrisles. Paa Hem Østergaards Mark laa tidligere tre Gravhøje; den ene af disse blev for

Hem Østergaard.

nogle Aar siden udgravet, og der fandtes da deri tre Urner, af hvilke den ene endnu velbevaret findes paa Gaarden. I det hele er Skrænten ned mod Mossø rig paa Ildsteder fra Oldtidfolket, som har beboet disse Egne.

Troelstrup Østergaard, Tønning Sogn. Postforb. og St.: Tønning, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Ole Skouenborg*, som overtog Gaarden 7. Marts 1912, er født i Mosevraa ved Kolding 6. Novbr. 1863 og gift med *Oline Andersen*, født i Kollerup ved Horsens 15. Maj 1868.

Matr.-Nr. 1a af Troelstrup. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 9,000 Kr., for Avlsb. c. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 133 Tdr. Ld., deraf Ager 100, Eng 8, Mose 1, Skov 22, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Rug og Staldfoder, Roer, Havre og 2aars Græs; 18 Tdr. Ld. neden for Skoven agtes efterhaanden delvis udlagt til Græsfrøavl; 2 Tdr. Ld. omkring Gaarden henligger i Indhegning, og 10 Tdr. Ld. Bakker henligger i naturlig Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag, for Skovmarkens Vedkommende lidt kold. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 7 Heste, 4 Plage og Føl samt 9 Faar. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Troelstrup Østergaard købte den nuværende Ejer af Martin Berthelsen, der 1878 overtog den efter sin Svigerfader, Anders Lassen, i hvis Slægts Eje Gaarden skal have været i c. 200 Aar. Gaardens Bygninger ligger formentlig endnu paa deres oprindelige Plads, hvor før Troelstrupgaardene alle laa. Hovedb. er en smuk, grundmuret Bygning med Tegltag; ud mod Havesiden er tilbygget en Fløjbygning, og hele Hovedb., der er opført 1851, rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle straatækkede. Overalt i Bygningerne er indlagt Vand fra Væld i Markerne. V. for Gaarden findes en Bræddebygning, hvori er installeret et Aktie-Tærskværk. Engen, der ligger langs den n. og ø. Side af Marken, er god Overrislingseng. Skoven ligger mod NØ. paa Gaardens Mark; dens Bestand er væsentligst Bøg og en Del Naaetræer. Paa Gaarden findes baade Rundsav og Baandsav.

Skovslund, Tønning Sogn. Postforb. og St.: Tønning, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Gunnar Jensen*, som overtog Gaarden 15. Jan. 1906, er født paa Hvirring Vestergaard 16. Aug. 1877 og gift med *Ragnhild Christensen*, født i Honum 8. Septbr. 1883.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Troelstrup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 15,086 Kr. Gaardens samlede Areal 91½ Td. Ld., deraf Ager 74, Eng og Mose 10, Skov 6½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 61 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 1aars Græs; 6 Tdr. Ld. er udlagt til Frøavl af Hundegræs, 4 til Draphavre og 1 til Kællingtand; 2 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa lidt magert Lerunderlag. Besætningen bestaar af 31 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin; desuden 140 Maanedsgrise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skovslunds ældst kendte Ejer var Mads Madsen, hvis Søn, Niels Madsen, tog den i Arv efter ham. Han døde midt i 1890erne, hvorefter hans Enke, Juliane Madsen, sad inde med Ejendommen, indtil hun solgte den til den nuværende Ejer. Oprindeligt laa Gaardens Bygninger længere mod Ø.ovre tæt ved Troelstrup Overgaard, men i 1850erne flyttede Mads Madsen dem til deres nuværende Plads V. for Vejen fra Tønning til Burgaarde. Den Gang var Jorderne omtrent dobbelt saa store som nu, idet Mads Madsen c. 1880 fraskilte 72 Tdr. Ld., af hvilke en Nabogaard oprettedes. Af Bygningerne fra 1850erne staar nu kun tilbage Hovedb. og Laden, henholdsvis af Grundmur og Bindingsværk og begge tækkede med Straa. I 1904 byggedes en stor, grundmuret Kostald med Paptag og støbt Loft mellem Jernbjælker, og i 1912 opfører den nuværende Ejer en grundmuret Heste- og Svinestald med Cementstenstag, samt V. for den egentlige Gaardplan et stort grundmuret, straaetækket Hønsehus, da det er Hensigten at anlægge et ret stort Hønseri. Engen og Mosen er kultiverede og atter udlagte med Græs. Skoven, hvoraf c. 2 Tdr. Ld. er bevokset med Ege og Bøge, Resten med Naaletræer, ligger umiddelbart V. for Gaarden. Af Gaardens Hestebesætning er de 5 Følhopper, deraf den ene stambogsført og kaaret i 1. Klasse. Desuden findes i Besætningen en 4aars Hingst, kaaret i 1. Klasse i Horsens i 1911. Ogsaa Kvægbesætningen bestaar gennemgaaende af store, velbyggede, yderige Individier, der i Fjor stod højest i Egnens Kontrolforening.

Havbjerggaard, Træden Sogn. Postforb. og St.: Brædstrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 18¼ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Nielsen*, som overtog Gaarden 21. April 1883, er født i Enner 2. Aug. 1848 og gift med *Ane Elisabeth Pedersen*, født paa Ejendommen 10. Febr. 1857.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Træden. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 7,000 Kr., for Avlsb. c. 15,900 Kr.; desuden en Aftægtsbolig 3,000 Kr. Gaardens samlede Areal 67½ Td. Ld., deraf Ager 60½, Eng 3, Mose 2½, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Svigersøn. *Søren Sørensen*, født i Skanderup Sogn 25. Novbr. 1877 og gift med *Karen Cecilie Karoline Nielsen*, født paa Ejendommen 17. Maj 1885. Af Agermarken drives 55½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 2aars Græs; 5 Tdr. Ld. er i de senere Aar beplantet med Naaletræer. Jordens Bonitet er noget forskellig, mest god Muld paa dels Ler- og dels Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Havbjerggaard har formentlig i sin Tid, ligesom de andre Gaarde i Træden, været Fæstegaard under Mattrup Gods, men skal senere være solgt til Rodvigsballe og først der fra være købt til fri Ejendom. Dens først kendte Bruger var Niels Knudsen, der antagelig har været den sidste Fæster, idet hans Søn, Knud Nielsen, menes at have købt den fri. Hans Enke, Kirsten Pedersdatter, var to Gange senere gift, først med Jens Nielsen og derefter med Peder Sørensen, den nuværende Ejers

Swigerfader. Oprindelig laa Gaarden inde i Træden By, men i 1855 udflyttedes og opbyggedes den paa sine Marker S. for Byen. Avlsb. er opførte dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. I Staldlængen er murede Hvalvinger mellem Jernbjælker. Hovedb. er af Grundmur med Tegltag. N. for den egentlige Gaardplan er i 1906 opført en grundmuret Aftægtsbolig. Engen er fraliggende mod SØ. ved Gudena. Mosen er fraliggende paa to Steder i Træden og Undrup Sogne. I Hestebesætningen findes for Tiden 3 Avlshopper, der er kaarede i 1. Klasse, og af hvilke den ene er optaget i Statsstambogen. I 1903 købte den nuværende Ejer Træden Skolelod og i 1907 en Naboejendom, »Katrinelyst«, og lagde Jorderne ind under Havbjerggaard, hvorved den fik sin nuværende Størrelse. Af Katrinelysts Bygninger staar nu kun de to tilbage, brandforsikrede for 7,000 Kr., medens de to andre er brudte ned, efter at Besætningen er samlet paa Havbjerggaard.

Munkegaard, Vinding Sogn. Postforb. og St.: Vinding, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Jens Christian Dalsgaard*, som overtog Gaarden 14. Decbr. 1904, er født i Grønnebæk Sogn 18. Septbr. 1871 og gift med *Christiane Elisabeth Johnsen*, født i Hørup 6. Juni 1866.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Vinding. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og for Avlsb. c. 15,700 Kr. Gaardens samlede Areal 134 Tdr. Ld., deraf Ager 116, Eng 6, Mose 9, Have og Gaardsplads 1, Veje 2. Af Agermarken drives 16 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 45 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; og 55 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er meget forskellig, ret stiv Lerjord i den lille Drift nærmest Gaarden, mildere i den mellemste Drift og ret kold Jord paa Grusunderlag i den yderste, største Drift. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Munkegaard købte den nuværende Ejer af Livsforsikringsselskabet »Hafnia«, der Aaret i Forvejen havde overtaget den fra Johan Nielsen Tolstrups Konkursbo. Han igen havde arvet den 1891 efter sin Fader, Niels Tolstrup, der er Gaardens ældst kendte Ejer. Gaarden ligger højt og smukt inde i Vinding By tæt N. for Banelinien. Alle Bygningerne er af Egebindingsværk med Straatage og menes at være godt 100 Aar gamle. Markerne ligger Ø. for Vinding By og har en jævn og bekvem Overflade med Hældning mod S. Engen, der er fraliggende ved Salten Aa, er Kulturreng af god Beskaffenhed. Mosen ligger langs det sø. Skel af Agermarken og indeholder rigelig og god Tørv. 1907 har den nuværende Ejer installeret Petroleumsmotor til Drift af Tærskværk og Hakkelsemaskine. I 1912 og 1913 flyttes Gaarden c. 400 M. mod Ø., idet der der opføres helt nye Bygninger, Hovedb. af Grundmur med Tegltag og Avlsb. af støbte Mure med Paptage. Gaarden, som efter Konditionerne skal staa færdig inden 1. Septbr. 1913, vil paa denne Maade faa en langt heldigere Beliggenhed for sine Marker.

Vinding Nygaard, Vinding Sogn. Postforb. og St.: Vinding, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Jens Jensen Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. April 1911, er født paa Nebelgaard 2. Juni 1868 og gift med *Karen Jensen*, født paa Lundlykkegaard i Nebel 13. Novbr. 1886.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Vinding. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. c. 25,000 Kr. Gaardens samlede Areal 156 Tdr. Ld., deraf Ager 129, Eng 10, Mose 7, Skov 8, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 117 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 12 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Helbrak, Rug, Kartofler, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift ret god Muld paa dels Ler-, dels Kvægunderlag, medens den i den mindre Drift er af noget lettere, sandmuldet Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vinding Nygaard er samlet af mange forskellige Matrikulsnumre, formentlig af en Riber, der tidligere har ejet den. Senere ejedes den af Christian Andersen, som 1897 skødede den til Otto Frederik Walther, der døde 1906, hvorefter hans Dødsbo 1909 solgt Ejendommen til Christian Andersen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Oprindeligt laa Gaarden inde i Vinding By, men nedbrændte og udflyttedes til dens nuværende Plads tæt SV. for Byen. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag; den har høj Kælder under hele Bygningen og er en meget smuk og stilfuld Bygning, som rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Kampestenmur. Alle Avlsb. er tækkede med Straa. Engen er beliggende med 2 Tdr. Ld. ved s. Grænse af Gaardens Jorder og med 7 Tdr. Ld. N. for Vinding Skov; af disse sidste er de 5 Tdr. Ld. Overrislingseng af god Beskaffenhed. Mosen ligger med 2 Tdr. Ld. Ø. for Vinding By, 2 Tdr. Ld. ved det største af Engstykkerne og Resten inde i Vinding Skov. I Moserne findes rigelig og god Tørv. Af Skoven ligger de 3 Tdr. Ld. S. for Gaardens Mark, medens Resten er en Part af Vinding Skov; dens Bestand er væsentligst Gran, Bøg og Eg. Det er den nuværende Ejers Hensigt i Løbet af de nærmeste Aar at forøge Besætningen en Del.

Ulstrup, Vinding Sogn. Postforb. og St.: Vinding, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Frederik Larsen Bech*, som overtog Gaarden i Maj 1907, er født i Toustrup i Them Sogn 22. Septbr. 1857 og gift med *Marie Nielsen Hauberg*, født i Ulslev paa Falster 24. Jan. 1869.

Ulstrup.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Ulstrupgaarde. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. samt 3 Skpr. Skovskyld. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr.; desuden 2 fraliggende Huse 1,300 Kr. og 2,000 Kr. Gaardens samlede Areal 213 Tdr. Ld., deraf Ager 143, Eng 2½, Skov 65½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 140 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 3 Tdr. Ld. dyrkes med Lucerne. Jordens Bonitet er overvejende Muld paa Lerunderlag, nærmest Skovler, da Ejendommen tidligere har været skovklædt. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 5 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af bl. Korsthorns Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ulstrup's ældst kendte Ejer var Mads Pedersen, som opbyggede Gaarden efter Brand og 1873 skødede den til sin Søn, Hans Madsen, der atter 1878 solgte Ejendommen til senere Amdsraadsmedlem Mikkel Andersen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger smukt tæt V. for Silkeborg-Horsens Landevej umiddelbart Ø. for Højdepunktet »Otte Høje«. Hovedb. er opført 1837 af Grundmur med Tegltag. Avlsb.

er dels af Grundmur, dels af Kampestensmur. Kostalden er forsynet med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. I Efteraaret 1907 har den nuværende Ejer inde paa Gaardspladsen bygget en Vandcisterne og opstillet en Vindmotor, ved hvilken Gaardens Vandforsyning finder Sted. Endelig ligger paa Gaardens Mark to Arbejderboliger. Engen er fraliggende ved Mos Sø og er af god Kvalitet. Skoven er beliggende tæt NV. for Gaarden; dens Bestand er væsentligst slagbar Bøg; dog er i de sidste 20 Aar tilplantet ialt 20 Tdr. Ld. med Gran. Ulstrup ligger bekvemt, midt i sine Marker, omgivet af en stor, smuk Have og Plantninger. I Skoven findes 10 Kæmpehøje, der alle er fredede paa Nationalmusæets Foranstaltning. Mads Pedersen, der oprindelig kom til Egnen fra Fyen, var en ualmindelig dygtig og virksom Mand, der drev Ejendommen stærkt frem og samlede sig Velstand, hvorfor Almuen tiltroede ham overnaturlige Evner. Endnu skal han ikke have fundet Hvile i sin Grav, men færdes ved Nattetider i Gaarden, hvor han gennem mange Aar nedlagde et stort og frugtbringende Arbejde.

Holmsgaard, Ring Sogn. Postforb. og St.: Brædstrup, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Enevold Jensen*, som overtog Gaarden 25. Jan. 1879, er født paa Ejendommen 14. Maj 1849 og gift med *Helle Cathrine Margrethe Lange Jensen*, født paa Sønderskovgaard i Brædstrup Sogn 21. Novbr. 1852.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Brædstrup. Hartkorn c. 4 Tdr. 6 Skpr. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,700 Kr., for Avlsb. c. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Skov 4½, Have og Gaardsplads 1½, Veje og Mergelgrave 4. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, benyttet Brak, Rug, Byg, Havre og 3aars Græs; 20 Tdr. Ld. er bortforpagtet. Jordens Bonitet er lermuldet Jord med Lerunderlag af en noget bakket Overflade. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 7 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Holmsgaard var i sin Tid Fæstegaard under det daværende Stamhus Matrur, men købtes 1836 til fri Ejendom af Christen Enevoldsen, der havde overtaget Fæstet 1805 efter Jens Rasmussen. Christen Enevoldsen skødede 1839 Ejendommen til sin Søn, Jens Christensen, der døde 1877, hvorefter hans Enke, Mette Kirstine Nielsen, overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger tæt S. for Brædstrup By og er opført c. 1851. Hovedb. er af Grundmur med Tegltag. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Alle Avlsb. er tækkede med Straa. Dog er det Hensigten i Sommeren 1912 at oplægge Tegltag paa Staldlængen. 1883 opførte den nuværende Ejer paa Gaardens Jorder tæt V. for Gaarden en Vindmølle og solgte den atter i 1895 med et Tilliggende af 5 Tdr. Ld. Skoven er beliggende dels mod NØ. i Forbindelse med den store Ring Skov, hvor Bestanden væsentligst er Bøg og Eg, dels mod S. paa Gaardens Marker, hvor nogle Banker er beplantede med Naaetræer. Gaardens Jorder grænser mod S. til Ring Sø, i hvilken den derfor har Part og Fiskeret. Over Gaardens Marker er spredt 6 Kæmpehøje, i hvilke der fra Tid til anden er fundet Urner, Bronceringe og andre Oldsager.

Aastrup Nygaard, Føvling Sogn. Postforb. og St.: Brædstrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Madsen Andersen*, som overtog Gaarden 1. April 1912, er født paa Ejendommen 9. Febr. 1886 og gift med *Jacobine Christine Jensen*, født i Funder 17. Febr. 1893.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Over-Aastrup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. ¼ Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 16,200 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 9, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter: Havre, Roer, Byg, Rug, ½ Roer eller Ærter ½ Blandsæd, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet, dog overvejende god Muld paa dels Ler-, dels Grusunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin og c. 50 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aastrup Nygaards ældst kendte Ejer var Anders Madsen, som samlede

Gaarden til dens nuværende Størrelse ved at tilkøbe Naboejendommen. Han døde 1873, hvorefter hans Enke, Birgitte Marie Madsdatter, drev Gaarden, indtil hun i 1886 overdrog den til sin Søn, Hans Peter Michael Andersen, der atter døde 1907, hvorefter hans Enke, Madsine Andersen, sad inde med Ejendommen, til hun overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Tidligere laa Gaardens Bygninger lidt længere mod N., men c. 1847 flyttede Anders Madsen dem til deres nuværende Plads. Af de Bygninger, han opførte, staar dog nu kun tilbage en straatækket Bindingsværkslade, der ligger Ø. for den egentlige Gaardplan. Den nuværende Hovedb. og de egentlige Avlsb. er alle grund-

Aastrup Nygaard.

murede, Hovedb., der er opført 1911, tækket med Skifer, Avlsb., af hvilke Laden og Kostalden er opførte 1887, Hestestalden 1902, tækkede med Pap. I Svinestalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Gaardens Vandforsyning oppumpes ved Hestekraft, og i Kostalden findes Selvvandingsapparater. I en mindre, grundmuret, paptækket Bygning inde paa Gaardspladsen er installeret Petroleumsmotor, ved hvilke alle Gaardens faste Maskiner drives. Engen er beliggende paa to Steder, dels langs den s. Side af Agermarken, dels fraliggende mod S. ved Gudena. Det førstnævnte Engstykke er udmærket god Overrislingseng.

Vestergaard, Grædstrup Sogn. Postforb. og St.: Slagballe, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Rasmussen*, som overtog Gaarden i Aug. 1904, er født i Thorsted 24. Juli 1863 og gift med *Marie Jessen*, født i Vindeby paa Lolland 4. Septbr. 1869.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Burgaarde. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 13,230 Kr., for Avlsb. 26,670 Kr. Gaardens samlede Areal 130 Tdr. Ld., deraf Ager 126½, Mose 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 121 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, Havre og 3aars Græs; 4 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græs og 1½ Td. Ld. er beplantet med Naaletræer. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 32 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vestergaard købte den nuværende Ejer af Niss Schultz, som 1869 havde købt den af Mads Frick. Oprindeligen laa Gaarden noget længere mod S. tæt ved Burgaarde Mølle, men blev senere flyttet hen paa dens nuværende Plads, hvor den dog nedbrændte c. 1887, hvorefter de nustaaende Bygninger opførtes. Alle Gaardens Bygninger er nu af

Grundmur og forsynede med Trimpel. Hovedb. er tækket med Skifer, Avlsb. med Pap. V. for den egentlige Gaardplan ligger en Bryggersbygning og en Svinestald, begge af Grundmur med Paptag; Svinestalden, der er en Vinkelbygning til Kostalden, er opført af den nuværende Ejer i 1910. Og endelig ligger mod S. et Maskinhus, opført 1907 af

Vestergaard.

Kampestensmure med Paptag. I 1910 anlagde den nuværende Ejer i Forbindelse med tre Naboer et Elektricitetsværk, idet Ejeren af den nærliggende Burgaarde Mølle installerede Dynamo paa Møllen, mod at Gaardene sluttede Kontrakt om Forbruget. Alle Gaardens faste Maskiner drives derfor ved Elektricitet. Af Gaardens Hestebesætning er 3 Avlshopper kaarede i 1. Klasse.

Vingumbaard, Grædstrup Sogn. Postforb. og St.: Brædstrup, hvortil c. 6 Km. Tlf. 5 over Grædstrup Central. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Køb-

Vingumbaard.

stad, Horsens. Nuværende Ejer: Sogneraadformand *Søren Pedersen*, som overtog Gaarden i Novbr. 1886, er født i Lundum 7. Jan. 1859 og gift med *Dorthea Frederiksen Schmidt*, født paa Fuglris 4. April 1859.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Vingum. Hartkorn 4 Tdr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 14,000 Kr., for Avlsb. 20,000 Kr. Gaardens samlede Areal 273 Tdr. Ld., deraf Ager 180, Eng 15, Mose 5, Granplan-tage 70, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 128 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Helbrak, Rug, Roer, Byg og Blandsæd, Havre og 3aars Græs; 37 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Helbrak, Rug, Kartoffler, Havre og 2aars Græs; 15 Tdr. Ld. henligger indhægtet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift overvejende Lermuld paa Lerunderlag, i den mindre Drift Sandmuld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 33 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vingumgaard har i sin Tid været Fæstegaard under Mattrup Gods, men købtes sammen med mere Strøgods af Etatsraad Holst til Rodvigsballe, der i 1830 solgte den til Jens Nielsen fra Nedenskov. Denne efterfulgtes af sin Søn, Niels Peter Jensen, efter hvem Ejendommen ved Arv overgik til den nuværende Ejers Hustru. Gaarden laa oprindeligt længere mod S. ved Mattrup Møllebæk, men er senere flyttet til dens nuværende Plads, umiddelbart S. for den gamle Ribe Landevej. Bygningerne, der er opførte c. 1877, er alle af Grundmur, store og rummelige, Hovedb. tækket med Pap, Avlsb. med Straa. Hovedb. er en meget anselig Bygning, som rummer en stor og herskabelig Lejlighed. N. for denne strækker sig den store, gamle Have, som i Forbindelse med Plantninger omgiver Gaarden mod N. og V. Hestebesætningen rummer flere fortrinlige Avlshopper, af hvilke 3 er kaarede i 1. Klasse og 2 optagne i Statsstambogen. Gaarden ligger bekvemt midt paa Marken i den store Drift. Iøvrigt strækker Jorderne sig nærmest mod S. til Stigsholms Sø, i hvilken Ejendommen har Fiskeret. Engen er beliggende langs Søen og Mattrup Aa og grænser mod Ø. til Plantagen, hvis ældste Partier blev plantet 1889. Paa Ejendommens Jorder er udmærket Jagt.

Vrads Herred.

Lillebjerg, Aale Sogn. Postforb.: Aale, og St.: Rask Mølle, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 18 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Karen Thulesen*, som overtog Gaarden 25. Jan. 1889 ved sin Mands Død. Enkefru Thulesen er født paa Bjerggaard 26. Aug. 1855.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Bjerggaard. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 19,048 Kr. Gaardens samlede Areal 86 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 76, Eng 8, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden med sin Søn, *Thule Thulesen*, som Bestyrer. T. T. er født paa Ejendommen 7. Juni 1881. Af Agermarken drives 28 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Roer $\frac{1}{2}$ Kartoffler, Byg, $\frac{1}{2}$ Staldfoder $\frac{1}{2}$ Roer, Havre og 1aars Græs; 29 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, benyttet Brak, Hvede, Havre og 1aars Græs; 12 Tdr. Ld. i en 3 Marksdrift: Rug, $\frac{1}{2}$ Kartoffler $\frac{1}{2}$ Rundbælg, $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Lupiner. Jordens Bonitet er meget uensartet, dels god Lermuld, dels sandmuldet Jord og i den lille Drift Sandjord. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lillebjerg er oprettet af en Parcel, som i sin Tid blev skilt fra Bjerggaard. Dens ældst kendte Ejer var »gamle Bernth«, som efterfulgtes af sin Søn, Lauritz Andreas Bernth, af hvem den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Christian Thulesen, købte Ejendommen 1877. Gaarden ligger meget smukt tæt Ø. for Aale By. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur og tækkede med Straa med Undtagelse af Bryggerset, der er tækket med Bølgeblik, og Svinestalden og en Vognport, som begge er paptækkede. Hovedb., der er opført 1889, rummer en stor og god Beboelseslejlighed.

Staldlængerne og de øvrige mindre Bygninger er opført senere, saa at hele Gaarden gør et velbygget og solidt Indtryk. I 1909 er installeret Petroleumsmotor, ved hvilken alle Gaardens faste Maskiner drives. Jorderne har en god Form, og Gaarden ligger omtrent midt paa sine Marker, der skraaner jævnt mod S. ned mod Gudena, langs hvilken Engen findes. Der avles aarlig c. 30 Læs Enghø. I de sidste Aar er man begyndt at slaa ind paa Græsfrøavl. I 1911 blev udlagt 3 Tdr. Ld. med italiensk Rajgræs og 2 Tdr. Ld. med Rundbælg, og i 1912 er udlagt 5 Tdr. Ld. med Engsvingel.

Salten Overgaard, Them Sogn. Postforb.: Salten, og St.: Silkeborg, hvortil c. 9 Km. Nuværende Ejer: *Søren Laursen*, som overtog Gaarden 5. Marts 1899, er født paa Ejendommen 9. Marts 1869 og gift med *Marie Jørgensen*, født i Salten.

Matr. Nr. 2a m. fl. af Salten. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 46,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,200 Kr., for Avlsb. 8,330 Kr.; desuden en Aftægtsbolig 1,080 Kr. Gaardens samlede Areal 149 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 3, Skov 65, Egekrat og Lyngbakker 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 67 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Rug, Havre og 3aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er meget forskellig, dog overvejende let sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Salten Overgaard har formentlig været i samme Families Besiddelse gennem flere Slægtled. Den ældst kendte Ejer var Jens Laursen, som 1862 skødede den til sin Søn, Laurs Jensen, efter hvem hans Søn, den nuværende Ejer, i 1899 overtog den. Gaarden ligger i den s. Side af Salten By. Hovedb. er opført 1878 af Grundmur med Paptag og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Kampestensmur. Ved Indkørslen til Gaarden ligger en Aftægtsbolig af Bindingsværk. I Bygningerne er indlagt Ledninger fra Salten Vandværk. Jorderne strækker sig navnlig mod S. og V. og gennemskæres af Horsens-Silkeborg Landevej; de har en nogenlunde jævn og bekvem Overflade. Engen er beliggende paa to Steder, dels ved Salten Langsø og dels ved Salten Aa. Skoven ligger c. 3 Km. mod Ø.; dens Bestand er væsentligst Bøg.

Kobbelgaard, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Tørring, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 53 over Tørring Central. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Frits Emil Alsted*, som overtog Gaarden i Foraaret 1897, er født paa Ejendommen 16. Aug. 1873 og gift med *Gyde Marie Berthelsen*, født i Ballum i Sønderjylland 31. Decbr. 1876.

Matr.-Nr. 3 af Stougaard. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 9,475 Kr. Gaardens samlede Areal 52½ Td. Ld., deraf Ager 50¾, Eng ¼, Skov ½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 47½ Td. Ld. i en 10 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Italiensk Rajgræs til Frøavl, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin og c. 150 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kobbelgaard oprettedes 1796, da Niels Sørensen fra Bierløv købte og sammenlagde 2 Parceller af de paa Stougaards Mark liggende saakaldte »Løyenhoy (c. Loddenhøj) Kaabler«. Han solgte 1834 Ejendommen til Peter Jørgen Alsted, som 1838 overdrog den til sin Søn, Peter Gutzon Alsted, efter hvis Død hans Søn, den nuværende Ejer, har overtaget den. Gaarden ligger bekvemt midt i sin Mark tæt V. for Tejbølgaard. Den er bygget af P. J. Alsted c. 1836. Hovedb. er opført af Grundmur, medens Avlsb. overvejende er opførte af Bindingsværk. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Ø. for Gaarden strækker sig den store gamle Have, som rummer mange Frugttræer og flere mægtige og smukke Prydtræer, som bidrager til at give Ejendommen en gammeldags Hygge. Kobbelgaards Jorder har en jævn og bekvem Overflade med svag Hældning mod S. Mod N. grænser de til Alsted Skov, hvad der betinger gode Læforhold for Afgrøderne.

Tejbøl, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Tørring, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 28 over Tørring Central. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Peter Casper Andreas Gerstrøm*, som overtog Gaarden i Oktbr. 1907, er født paa Ejendommen 6. Marts 1879 og gift med *Elisabet Jacobine Sabroe*, født paa Alstedgaard 24. Aug. 1884.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Stougaard. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 58,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 15,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 92 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Eng 6, Skov 6, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, benyttet Brak, Vintersæd, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muldjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 32 Malkekøer foruden c. 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste samt 5 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin og c. 50 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Tejbøl er i sin Tid oprettet af Jorder, der blev fraskilt fra den nærliggende Stougaard. Dens ældst kendte Ejer var Søren Christian Jørgensen af Østengaard ved Vejle. Han skødede den 1815 til Jens Sabroe, som atter 1856 solgte til Frits Abrahamsen, efter hvem den 1866 købtes af Johan Theodor Gerstrøm, den nuværende Ejers Fader. Gaarden er beliggende tæt SV. for Stougaard. Alle Bygningerne er opførte 1903—07 af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Straa. I Kostalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. N. for Hovedb. strækker sig den ny-anlagte Have, i hvis østre Side der ved Indkørslen til Gaarden er dannet en Udsigtshøj. Tejbøl ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en jævn Overflade med passende Fald mod S. Engen, der er fraliggende mod NØ. ved Gudenaan, er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger mod NV., kun adskilt fra Alsted Skov ved Stougaard Aa. Dens Bestand er overvejende slagbar Bøg; c. 1 Td. Ld. er dog bevokset med Gran.

Kandborggaard, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Tørring, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Pedersen Marinus Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1911, er født i Horsens 10. Aug. 1880 og gift med *Marie Dorthea Vilhelmine Hansen Mickdahl*, født paa Ejendommen 18. Novbr. 1878.

Kandborggaard.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Kandborghuse. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 76, Eng og Mose 10, Skov 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, ½ Helbrak ½ Roer, ½ Vintersæd ½ Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 14 Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Bland-

sæd, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er en Del forskellig, i den store Drift tildels stærk lermuldet Jord, i den mindre Drift Sandmuld. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kandborggaard's ældst kendte Ejer var Peder Christian Johansen fra Store Styvel ved Jelling, som 1812 var med at købe Alsted Skov fra Minstrup Hovedgaard. Købesummen var fastsat til 25,000 Rbd., men under Statsbankerotten sank Pengenes Værdi, saa at de i Virkeligheden kun var 5,800 Rbd. værd. Hans Søn, Niels Bentzen, overtog Ejendommen efter ham 1835 og skødede den 1876 til sin Svigersøn, Dyrklæge Christian Mickdahl, som døde 1884, hvorefter hans Enke, Ane Mickdahl, f. Bentzen sad inde med Gaarden, indtil hun overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger tæt SØ. for Tørring By, V. for Vejen til Ildved. Alle Bygningerne, der er opførte af Niels Bentzen i 1848/50, er af Grundmur med Straatage. Dog er Svinstalden og Kostaldbygningen tækkede med Pap, og det er Hensigten i Sommeren 1913 at lægge Tegltag paa Hovedb. Jorderne støder mod N. til Gudenaen, mod S. til Vejle Amtsgrænse. De har en ret jævn Overflade. Engen er beliggende i fire Parceller ved Gudenaen. Deraf er de 4 Tdr. Ld. Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed, medens de 6 Tdr. Ld. dels er anlagt som Kultureng, dels efterhaanden bliver kultiveret. Skoven, der er en Part af Alsted Skov, bestaar af slagbar Bøg.

Lindbjerggaard, Nørre Snede Sogn. Postforb.: Nørre Snede, og St.: Bryrup, hvortil c. 11 Km. Tlf. 17 over Nørre Snede Central. Gaarden ligger c. 32 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Lars Larsen Sørensen*, som overtog Gaarden 8. Decbr. 1894, er født paa Ejendommen 16. Febr. 1861 og gift med *Maren Eline Jørgensen*, født i Nørre Snede 9. Jan. 1866.

Lindbjerggaard.

Matr.-Nr. 6a af Nørre Snede. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 11,446 Kr.; desuden det nærliggende Posthus 4,500 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 98, Eng 9, Mose $\frac{3}{4}$, Skov 10, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{4}$. Af Agermarken drives 72 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Helbrak, Rug, Havre, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 6 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Staldfoder, Blandsæd, Havre og 3aars Græs; 14 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Helbrak, Rug, Blandsæd, Havre og 3aars Græs; 6 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er en Del forskellig; af den største Drift er c. 40 Tdr. Ld. Lermuld, medens Resten er Sandmuld af god Beskaffenhed. De 14 Tdr. Ld. er nærmest ren Sandjord. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lindbjerggaard er en gammel Slægtsgaard, som gennem mange Generationer har været i samme Families Eje. Ældst kendt er den nuværende Ejers Tipoldefader, Lars Madsen, hvis Søn, Jens Larsen, 1799 blev gift og formentlig samtidig har overtaget Gaarden. Han efterfulgtes af sin Søn, Lars Jensen, som 1859 skødede Ejendommen til sin Svigersøn, Lars Sørensen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden er beliggende i den sv. Side af Nørre Snede By, lige over for Præstegaardens store Have. Og da Lindbjerggaard selv er omgivet af en smuk Have med frodige Plantninger, gør den et meget venligt og hyggeligt Indtryk. Hovedb. er opført 1868 af Grundmur med Tegltag og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er væsentligst opførte af Grundmur. L. L. Sørensen ejer det nærliggende Posthus. 1906 er i Nørre Snede oprettet et Elektricitetsværk, fra hvilket der er indlagt elektrisk Lys og Kraft i Gaarden. Saavel Heste- som Kvægbesætningen har gennem mange Aar været repræsenteret paa Dyrskuerne og har derfra hjembragt høje Præmier. For Tiden staar i Stalden 2 Avls-hopper, der er kaaret i 1. Klasse og optaget i Statsstambogen, og en ung, præmieret Hingst, Søn af Foreningshingsten »Vendelbo«. Af Engen er de 4 Tdr. Ld. beliggende ved Gaardens Mark, medens de 5 Tdr. Ld. er fraliggende i Eistrup Sogn. Det er overvejende Kultureng af god Beskaffenhed. Af Skoven er de 2 Tdr. Ld. Egeskov, medens de 8 Tdr. Ld. er Granskov, der er plantet for c. 25 Aar siden. Egeskoven er beliggende midt paa Gaardens Jord, Granskoven i den nv. Side af Ejendommen.

Engebjerggaard, Nørre Snede Sogn. Postforb.: Nørre Snede, og St.: Tørring, hvortil c. 9 Km. Gaarden ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Ole Olesen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1908, er født i Klovborg 16. Aug. 1883 og gift med *Jensine Larsen Nygaard*, født paa Ejendommen 25. Aug. 1887.

Engebjerggaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Nortvig. Hartkorn 3 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,450 Kr., for Avlsb. 21,850 Kr. Gaardens samlede Areal 196 Tdr. Ld., deraf Ager 177, Mose 1, Naaetræsplantning 16, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 83 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Roer $\frac{1}{2}$ Kartofler, Havre, 1aars Græs, Rug, Havre og 3aars Græs; 30 Tdr. Ld. agtes udlagt til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er en Del forskellig, i den første Drift udmærket god Sandmuld, tildels paa Lerunderlag, i den anden Drift Sandmuld af mere jævn Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 32 Malkekøer foruden c. 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 9 Heste, 5 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Engebjerggaard s ældst kendte Ejer var Niels Bødker, som 1837 mageskiftede med Jens Jensen fra Hammer, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Han efterlod den 1868 til sin Søn, Peder Jensen, der overlevedes af sin Hustru, som i 1877 ægtede Lars

Nielsen Nygaard, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden er beliggende tæt S. for Nortvig By. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Straa med Undtagelse af et Maskinhus, der er tækket med Pap, og en Fodermesterbolig, der er tækket med Cementsten. I 1911 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. N. og Ø. for Hovedb. strækker sig den store, smukke Have, som i Aarenes Løb gentagne Gange er udvidet og ved sine smukke Anlæg og frodige Plantninger bidrager til at give Ejendommen en høj Grad af Hygge. Marken strækker sig væsentligst mod Ø. og S. og har især nærmest Gaarden en ret jævn og bekvem Overflade. I den Ø. Side af Jorderne er anlagt en Naaletræsplantage, der er givet under Hedeselskabets Tilsyn. Paa Engebjerggaard er tillagt den bekendte Kongepremiehingst »Valdemar Engebjerg«, der i sin Tid fik saa stor Betydning for den jyske Hesteavl. I det hele taget var den nuværende Ejers Svigerfader bekendt som fremragende Hesteopdrætter og solgte flere Gange værdifulde Hingste til Hesteavlsforeningerne. For Tiden findes i Besætningen en Statspræmiehingst, Søn af Kongepremiehingsten »Aldrup Munkedal«. Ligeledes var Kvægbesætningen gennem mange Aar højt præmieret ved Dyrskuerne, men i de senere Aar har forskellige Vanskeligheder hindret Udviklingen af den gamle Stamme. Spredt paa Markerne findes flere Gravhøje, og ved Gravning i dem er tidligere fundet forskellige Oldsager.

Gludstedgaard, Ejstrup Sogn. Postforb.: Nørre Snede, og St.: Bryrup, hvortil c. 15 Km. Gaarden ligger c. 45 Km. fra baade Horsens og Vejle og 30 Km. fra Herning og 22 Km. fra Silkeborg. Nuværende Ejer: Fabrikant *Andreas Jensen*, Klützow i Pommern, som overtog Gaarden i Efteraaret 1910, er født i Burgaarde 18. Jan. 1869 og gift med *Ellen Marie Olsen*, født paa Skovgaard i Nordsjælland 26. Aug. 1875.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Nørre Gludsted. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Gaardens samlede Areal c. 608 Tdr. Ld., deraf Ager 300, Eng og Kær 50, Mose 100, Hede 75, lyngvokset Kær 75, Have og Gaardsplads 8. Af Agermarken tænkes 225 Tdr. Ld. drevet i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer og Kartofler, Blandsæd, Havre og 3aars Græs; de 75 Tdr. Ld., som er lav Jord, agtes i videst mulig Udstrækning udlagt i mangelaaarigt Græsleje og holdt vedlige ved Anvendelse af Kunstgødning. Jordens Bonitet er meget forskellig, for den høje Jords Vedkommende overvejende Muldjord af lettere Beskaffenhed paa Grusunderlag; en Del er dog nærmest ren Sandjord. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Tyre, 10 Heste, 2 Køreheste, 6 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin foruden c. 100 Maanedsgriise. Kvægbesætningen er af dels sortbroget, dels rød dansk Race.

Gludstedgaard naaede sin nuværende Størrelse, da den tidligere Godsforvalter paa Mattrup, Laursen, omkring Midten af forrige Aarhundrede samlede Jorderne ved Tilkøb af tre Nabogaarde. Han merglede Jorderne, udgrøftede Kærene, opbyggede Gaarden og anlagde den store, smukke Park, men mistede alt under et Forsøg paa at udtørre Ejstrup Sø. Han efterfulgtes formentlig af en Rabeck, der solgte til en Proprietær Helms, efter hvem Kreditforeningen solgte til en tidligere Lærer Madsen, hvis Enke sad som Ejer af den i flere Aar og havde den bortforpagtet til en Slægtning, som lod Gaarden forfalde. I 1909 købtes Ejendommen af den nuværende Ejers Broder, Jens Christian Jensen, som senere solgte til sin Broder. Gaarden ligger tæt N. for Gludsted By. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Pap, Avlsb. med Straa. Til Gaarden hører endvidere en god, hollandsk Vindmølle, som det er Ejerens Mening at lade fremstille elektrisk Lys og Kraft til Gaardens Brug. Kort efter at have erhvervet Ejendommen fandt Ejeren ved Boring et betydeligt Mergelleje umiddelbart ved Gaarden og har etableret en meget betydelig Virksomhed med Mergeludgravning ved Dampkraft og Leverage til Oplandet ad ialt 12 Km. Banespor. Det paatænkes, saa snart den vedtagne Midtlængdebane er anlagt, at opføre et Teglværk med Ringovn til en Produktion af 2—3 Millioner Sten og Rør. Ogsaa Tørvemosen — den største paa Egnen, og som indeholder Tørv af en fortrinlig Kvalitet — vil kunne blive af stor Værdi, naar først Baneforholdene er ordnede. Desuden vil den kunne levere Brændselmaterialet til den projekterede Teglværksdrift. Det er Ejerens Hensigt, naar Midtlængdebanen er færdigbygget, at anlægge smalsporet Bane fra Gaarden til den nærmeste Banestation, som bliver c. 3000 M. fra Ejendommen, til Transport af Gaardens forskellige industrielle Produkter. Ogsaa Gaardens Drift er taget op med Energi. Der er anskaffet ny Redskaber og Maskiner, og gennem en udstrakt Anvendelse af Kunstgødning bringes Jorderne i Kraft og Kultur. Det er Hensigten efterhaanden at forøge Besætningen betydeligt, og alt som Jordernes Ydeevne øges, vil ogsaa Husdyrbruget blive gjort til Genstand for øget Drift.

Store Hammergaard, Hammer Sogn. Postforb. og St.: Tørring, hvortil c. 6 Km. Tlf. 6 over Hammer Central. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Madsen Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1866, er født i Stallerup 29. Decbr. 1842 og gift med *Caroline Nielsen*, født i Hveisel 29. Juli 1834.

Matr.-Nr. 1a af Hammer. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,700 Kr., for Avlsb. 12,675 Kr. Gaardens samlede Areal 108 Tdr. Ld., deraf Ager 96, Eng 4, Skov 1, Have og Gaardsplads 2, Veje 5. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Svigersøn, *Severin Ahlmann Sørensen Mossin*, født i Baastrup 23. Juni 1875 og gift med *Maren Jensen*, født paa Ejendommen 11. April 1880. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, 1aars Græs, Rug efter Halvbrak, Havre og 2aars Græs; 33½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift: Roer, Byg, 1aars Græs, Rug efter Halvbrak, Havre og 1aars Græs; 2½ Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er overvejende lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels sortbroget, dels rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Store Hammergaard er en gammel Hovedgaard, der bl. a. har været ejet af Sølhelten Peder Skram og 1690 af en Frederik Ulrik Ulfeldt. Gaarden var paa den Tid meget større end nu, idet det meste af Hammer Sogn formentlig har hørt derunder. Omkring ved det 19. Aarhundredes Begyndelse købtes Gaarden af en Mand fra Hveisel, som c. 1816 fraskilte Lille Hammergaard til en af sine Sønner, medens en anden Søn, Peder Christensen, fik Store Hammergaard. Han døde 1847, hvorefter Ejendommen ved Auktion blev solgt til Anders Christensen Kyed, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker tæt SV. for Vejle-Viborg Landevej, omgivet af sin store, smukke Have og frodige Plantninger. Hovedb. er opført 1853 af Grundmur og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Alle Gaardens Bygninger er tækkede med Straa. Hestebesætningen rummer bl. a. 2 Følhopper, som er kaaret i 1. Klasse og optaget i Statsstambogen. Paa Store Hammergaard Mark ligger en gammel Gravhøj, »Fruehøj«, i hvilken der efter Sagnet i sin Tid skal være fundet en stor Skat.

Voer Herred.

Kollerup Mølle og Møllegaard, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Lundum, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11¼ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Andreas Andersen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1882, er født paa Ejendommen 16. Febr. 1853 og gift med *Mine Balle*, født paa Ballegaard 21. Marts 1859.

Matr.-Nr. 8b m. fl. af Urup. Hartkorn 2 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Kollerup Møllens Hovedb. 6,000 Kr., for Møllegaardens Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. til Møllen 10,000 Kr., for Avlsb. til Møllegaarden 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 31½, Eng 8, Skov 15, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift, uden Brak. Jordens Bonitet er god Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes 12 Grisesøer og 2 Orner; siden 1905 Avlscenter for Dansk Landrace. Kvægbesætningen, der er af rød Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Kollerup Mølle efter sin Fader, Anders Svendsen, der 1842 arvede den efter sin Fader, Peder Svendsen, og byggede Møllen 1867. Oprindeligt er den udstykket fra Urup Hovedgaard og købt af Peder Svendsen. 1910 byg-

gedes Møllegaarden V. for Møllen, og derunder lagdes Størstedelen af Avlsbruget. Baade Avlsgaarden og Møllen (Vandmølle) er opførte i Grundmur. Af Hestebesætningen er 3 Følhopper præmierede, hvoraf de 2 er optagne i Stambogen.

Sattrup Østergaard, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Stenbjerg, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Sogneraadsformand *Jens Jensen Møller*, som overtog Gaarden 1. Maj 1900, er født paa Ejendommen 11. Juni 1870 og gift med *Marie Oline Hansen*, født i Stubskov Skovfogedbolig 18. Maj 1875.

Matr.-Nr. 4, 14a m. fl. af Sattrup. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,800 Kr., for Avlsb. 17,600 Kr. og for et Hus i Byen 1,400 Kr. Gaardens samlede Areal 62½ Td. Ld., deraf Ager 58, Eng 1, Mose 2, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 10 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sattrup Østergaard.

Den nuværende Ejer havde først Gaarden i Forpagtning fra 1898 og overtog den derefter efter Faderen, *Jens Jensen Møller*, der 1864 arvede den efter sin Fader, *Jens Jensen Møller*, som i 1835 købte den af en anden Slægt *Møller*, fra Lillerup, og hvis første, kendte Person var Landeværns-Officer, Løjtnant *Møller*, der byggede Hovedb. Den nuværende Ejers Slægt stammer fra Lillerupholm (Holmegaard). Hovedb. er opført i Egebindingværk med Straatag, Avlsb. i Kampestensgrundmur, dels med Paptag, dels med Straatag, er opførte 1870. Sattrup Østergaard, der er den østligste Gaard i Østbirk By, ligger lavt, kønt og hyggeligt omgivet af den store, nyanlagte Have. Fra Markerne har man en prægtig Udsigt over Fjorden og helt til Fyen.

Vendelbogaard, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Stenbjerg, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Nielsen Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1904, er født paa Ejendommen 26. Marts 1879 og gift med *Cecilie Helene Andersen*, født paa Langkærsgaard 11. Juni 1877.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Sattrup. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 55,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 7,000 Kr., for Avlsb. med dertil hørende Fodermesterbolig 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 75, Eng 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, 17 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift. Jordens Bonitet er paa de 58 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag, paa de 17 Tdr. Ld. god Sandmuld med Kvæg- og Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 23 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, *Rasmus Iver Jørgensen*, der fik den 1872 efter sin Fader, *Jørgen Nielsen*, som 1838 fik den ved Giftermaal med

Mette Jensdatter, hvis Fader, Jens Therkildsen, overtog den ved Giftermaal med Enken efter Jens Vendelbo, der udflyttede Gaarden fra Sattrup By 1794, og efter hvem den har sit Navn. Hovedb. er opført 1855 i Grundmur med Straatag, Avlsb. dels i Grund-

Vendelbogaard.

mur, dels i Egebindingsværk. Til Gaarden hører en Fodermesterbolig. Vendelbogaard ligger c. 1 Km. Ø. for Sattrup By, højt i Terrænet og omgivet af en stor gammel Frugthave. Paa alle Bygninger er Lynafledere efter Netsystemet. I Hestebesætningen, der er jysk med Undtagelse af to Remonteheste til Kørebrug, findes en kaaret Følhoppe.

Møllersminde, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Jørgen Hauberg Frederiksen*, som overtog Gaarden 12. Maj 1892, er født paa Kirstinelund 2. April 1879 og gift med *Signe Jørgensen*, født paa Vendelbogaard 1. Juni 1880.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Monbjerg. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,770 Kr., for Avlsb. 17,155 Kr. Gaardens samlede Areal 87 Tdr. Ld., deraf Ager 79, Eng 3, Mose 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 29 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak. Jordens Bonitet er paa de 50 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag, paa de 29 Tdr. Ld., der er en Del stenet, god Muld med Ler- og Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Moder, Enke efter Anders Hauberg Frederiksen, der 1889 købte den ved Byttehandel med Kirstinelund i Framlev Herred; 1883 købte Hans Rasmussen Møllersminde af Jørgen Jørgensen, der havde købt Gaarden ved Auktion 1880. I 1840erne ejedes den af Christian Møller, efter hvem den formentlig har sit Navn, og i 1830erne tilhørte den Peter Berthelsen. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, dels med Tegltag, dels med Pap- og Straatage, Hovedb. i 1870erne, Avlsb. i 1842, da Gaarden udflyttedes.

Kirstinelund, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Jacobsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1885, er født paa Ejendommen 31. Juli 1855 og gift med *Maren Jensen*, født paa Vrønding Mølle 7. Juni 1860.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Monbjerg. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Mose 2½, Skov 3, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak og 1 Roefgrøde. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Jacob Jensen, der 1847 fik den efter sin Fader, Jens Jacobsen, som overtog den 1803 og købte Skoven til i 1812 og 1825. Paa den gamle Gaards Plads laa et Teglværk, hvor Stenene til Gaardens Opførelse blev brændte. Hovedb. og Laden er opførte i Grundmur, Sidelængerne i Egebindingsværk; de omslutter den store Gaardsplads med en Vandkumme og Springvand i

Kirstinelund.

Midten. Bygningerne er opførte 1848, da Gaarden udflyttedes fra Monbjerg By. Skoven ligger $3\frac{1}{2}$ Km. N. for Gaarden sammen med Yding Byskov paa et meget kuperet Terræn, hvorfra der er glimrende Udsigt over Omegnen. I Skoven er fundet en Mængde Sten- kiler og Økser, der opbevares paa Gaarden. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret.

Overholm, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Olesen Jensen*, som købte Gaarden 1. Aug. 1908, er født paa Overholm- gaard 19. April 1883 og gift med *Mariane Sørensen*, født paa Petersminde ved Vinthen 22. Juli 1883.

Overholm.

Matr.-Nr. 4a, 14k m. fl. af Monbjerg. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,450 Kr., for Avlsb. 19,320 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Eng 3, Mose 1, Skov 3, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Halvbrak og 1 Roeafgrøde. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Rasmus Iver Jørgensen, der samtidig var

Ejer af Vendelbogaard; han fik den ved Giftermaal 1876 med Enken efter Rasmus Pedersen, der 1866 overtog den efter sin Fader, Peder Jensen, som i 1827 købte den. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur; Hovedb. med Cementstentag er opført 1905, Avlsb. 1900. Til Gaarden hører en Fodermesterbolig, bygget i Egebindingsværk; det var tidligere den gamle Gaards Stuehus. Fra Hovedb.s Altan er der en smuk Udsigt over den store Have og Omegnens Skove til Himmelbjerg.

Trampenbjerggaard, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Marius Carl Nielsen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1904, er født paa Hede-gaard ved Skanderborg 4. Marts 1881 og gift med *Anna Gudrun Johanne Petersen-Solgaard*, født i Kattrup Skole 9. Febr. 1882.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Monbjerg. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,700 Kr., for Avlsb. 15,250 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 60 $\frac{1}{2}$, Eng 1, Mose 2, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Rasmus Jørgen Steffensen, der 1884 købte den af Dødsboet efter Hans Peter Jensen, som 1861 samlede Gaarden af to mindre Gaarde. R. I. Steffensen købte senere et Boelssted paa 11 Tdr. Ld. til. Gaarden har formentlig Navn efter Grev Trampe, en tidligere Ejer af Urup, hvorunder Monbjerg har hørt. Hovedb. er opført 1893 i Grundmur med Paptag; Avlsb. dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk, alle med Straatage. Gaardens faste Maskiner drives af en Petroleumsmotor. — Gaardens Beliggenhed er smuk; fra et Højdepunkt V. for Gaarden er der glimrende Udsigt over Horsens Fjord og de omliggende Skove til Ejer Bavnehøj. Af Hestebesætningen, der er jysk, er to Stambogshopper præmierede.

Grøndamsgaard, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Casper Laursen*, som overtog Gaarden 15. Febr. 1892, er født paa Ejendommen 25. Aug. 1865 og gift med *Andrea Nielsen*, født i Harring i Thy 16. Aug. 1869.

Matr.-Nr. 12 m. fl. af Monbjerg. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2 $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,075 Kr., for Avlsb. 15,924 Kr. Gaardens samlede Areal 71 Tdr. Ld., deraf Ager 69 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ikke regelmæssig Brak. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Faderen, Jens Laursen, der 1862 fik den efter sin Fader, Laurs Jensen, som formentlig har samlet Gaarden af flere mindre Gaarde fra den udflyttede Monbjerg By. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. med Skifertag 1873 og Avlsb. med Straatage. Der er Lynafleder paa alle Bygningerne. Af Hestebesætningen er 5 Følhopper præmierede, hvoraf 3 er optagne i Stambog. Af Kvægbesætningen, der er præmieret i Samling, sælges aarlig af Opdrættet flere Tyre og Kvier til Tillægsdyr.

Harrildsborg, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Stenbjerg, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Georg Marius Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Bukballe 5. Juni 1880 og gift med *Ane Kathrine Hansen*, født i Yding Sogn 6. Marts 1881.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Monbjerg. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,600 Kr., for Avlsb. 10,200 Kr. Gaardens samlede Areal 81 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 72, Eng 3 $\frac{1}{2}$, Mose 2, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20

Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 1 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Moster, Kirstine Jørgensen, Enke efter Jens Jørgensen, der overtog Gaarden 1868 efter Faderen, Jørgen Jensen, som 1839 fik den ved Giftermaal med Datteren af Mikkel Frandsen, som atter 1803 havde overtaget den efter sin Fader, Frands Mikkelsen, der formodentlig har købt den til fri Ejendom fra Urup. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag 1910, Avlsb. dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Harrildsborg er den nordligste af de fra Monbjerg udflyttede Gaarde. Skovens Bestand er Bøg og nyplantet Gran. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede og optagne i Stambog.

Damgaard, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. $\frac{1}{4}$ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Iver Jakobsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Ejendommen 27. Decbr. 1883.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Østbirk. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 8,200 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak og 1 Roeafgrøde; 16 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak og med 2 Roeafgrøder. Jordens Bonitet er paa de 48 Tdr. Ld. noget stenet Lermuld med Lerunderlag, paa de 16 Tdr. Ld. god, mild Muld med Kvæg- og Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Damgaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Lauritz Jakobsen, der har forbedret Jorderne meget, særlig ved at bortrydde Sten, idet Markerne var fulde af Stendiger og Krat. Han frasolgte 1902 13 Tdr. Ld. til Husmandsbrug og 3 Tdr. Ld. til Planteskole. Lauritz Jakobsen, der var Veteran fra 1864, overtog Gaarden 1866 efter Moderen, Enke efter Jakob Laursen, der 1852 overtog den ved Giftermaal med Enken efter Peder Nielsen. 1794 blev den købt til fri Ejendom fra Urup. Hovedb. er opført i Grundmur, Avlsb. dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Damgaard, der er den sydligste Gaard i Østbirk By, ligger højt i Terrænet. Lauritz Jakobsen havde stort Opdræt af Heste, og der solgtes flere kendte Hingstplage af Besætningen, f. Eks. »Aldrup Korsgaard« og »Østbirk Munkedal«, der gik til Langeland. For Tiden findes paa Ejendommen 2 præmierede Følhopper, hvoraf den ene er kaaret i 1. Klasse, og Hingsten »Aldrup Østbirk«.

Frueholm, Østbirk Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Knud Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1879, er født paa Ejendommen 2. Marts 1853 og gift med *Anna Kristine Karoline Habenicht*, er født i Aagaard ved Kolding 21. Juli 1870.

Matr.-Nr. 2 af Birknæs. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 16,100 Kr. Gaardens samlede Areal 152 Tdr. Ld., deraf Ager $86\frac{1}{2}$, Eng 20, Mose 44, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $76\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, Resten i 5 Skifter med Vekseldrift af Staldfoder og Græs. Jordens Bonitet er god Sandmuld med Grusunderlag, undtagen paa 5 Tdr. Ld. med Sandunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 25 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 7 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Frueholm.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Jens Peder Knudsen, som 1837 overtog den efter sin Fader, Knud Jensen, der fik den ved Giftermaal med Datteren af Niels Jensen, som overtog den efter Faderen, Jens Jensen, der havde arvet den efter sin Fader, Knud Jensen. Hovedb. er opført 1811 i Egebindingsværk, Avlsb. dels i Grundmur, dels i støbt Beton, alle med Straatage. I Kostalden er Jernbjælker og støbte Hvælvinger. Frueholm ligger 1 Km. S. for det Sted, hvorfra den 1811 blev udflyttet; dér ligger endnu dens Tvillinggaard; tilsammen kaldes de Birknæs efter Birkeskoven paa Næsset ved Gudena. Af Mosen er de 34 Tdr. Ld. kultiveret, medens Resten benyttes til Tørveskær. I Hestebesætningen findes en kaaret Følhoppe. Af Antikviteter findes bl. a. paa Gaarden et gammelt Hængeskab med følgende Inskription: I. I. S. 1741 og K. I. S. 1802.

Ydinggaard, Yding Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Østbirk, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nu-

Ydinggaard.

værende Ejer: *Christian Finnemann Schultz*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1903, er født paa Klostergaarden i Heils 25. Juli 1880 og gift med *Anna Sofie Møller*, født paa Lykkensprøve i Sønderjylland 24. Oktbr. 1878.

Matr.-Nr. 16 m. fl. af Yding. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 136 Tdr. Ld., deraf Ager 91, Eng 6, Mose 2, Skov 35, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 35 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 48 Tdr. Ld. stærk Lerjord, paa de 35 Tdr. Ld. Lermuld, overalt Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 7 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Chr. Dam Jensen, den fik den 1899 efter sin Svigerfader, Niels Andreassen, som 1853 overtog den efter Moderen, Karen Marie Mikkelsdatter, der siden sin Mands Død 1842 havde styret Gaardens Drift. Hun var Enke efter Andreas Nielsen, som 1818 købte flere Parceller til den oprindelige Gaard, der formentlig af Magister Peder Borch, Greis Præstegaard, c. 1770 blev købt til fri Ejendom fra Ejeren af Merringgaard, Ussinggaard og Hembgaard. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. 1866 med Tegtag, Avlsb. med Straatage. Tæt V. for Gaarden ligger et Hus i Grundmur, og i Skoven Ø. for Gaarden en Skovfogedbolig i Egebindingværk. Ydinggaard ligger i den ø. Halvdel af Yding By. Skoven, der væsentlig bestaar af Bøg, og lidt Gran er plantet dels 1880, dels 1908. Fra Marken i Ø. er der prægtig Udsigt over Mossø og Skovene ved Ry til Himmelbjerget. Af Heste-besætningen er 3 Følhopper kaarede.

Kirkegaard, Yding Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Østbirk, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Christian Leth Jørgensen*, som overtog Gaarden 29. Septbr. 1892, er født i Aalstrup Skole 9. Maj 1866 og gift med *Tine Augusta Jensen*, født paa Ejendommen 13. Aug. 1870.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Yding. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 9,700 Kr. Gaardens samlede Areal 81½ Td. Ld., deraf Ager 58, Eng 2, Skov 20, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i to 9 Marksdrifter, den ene med Helbrak, den anden uden Brak; 3 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er væsentlig Lermuld med Lerunderlag, paa 10 Tdr. Ld. stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Svigerfader, Jens Poulsen, der fik den 1846 ved Giftermaal med Datteren af Niels Aase, der ejede en Fædrengaard i Saaby; hun var tillige Plejedatter af Jens Sørensen Kirkegaards Enke. Jens Sørensen fik 1802 Gaarden efter sin Fader, Søren Sørensen, der købte den 1770 af Magister Peder Borch. Hovedb. er opført 1903 i Grundmur, Avlsb. dels i Grundmur, dels i Egebindingværk. Skoven ligger Ø. for Gaarden i Forbindelse med Marken i Yding Østerskov; dens Bestand er væsentlig Bøg med lidt Gran.

Møllergaard, Yding Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Østbirk, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Anders Møller Andreassen*, som overtog Gaarden 4. Septbr. 1897, er født paa Ejendommen 7. Juni 1866 og gift med *Anna Kathrine Sørensen*, født paa Christiansminde ved Skanderborg 26. Febr. 1875.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Yding. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1½ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 11,900 Kr. Gaardens samlede Areal 102 Tdr. Ld., deraf Ager 68½, Eng 3½, Mose ½, Skov 28, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 37½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift, 28 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 3 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 6 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Faderen, Anders Andreasen, der fik den 1861 efter sin Svigerfader, Anders Nielsen Møller, som fik den 1827 efter sin Moder, Ane Andersdatter, Enke efter Niels Iversen; denne havde 1783 overtaget Gaarden efter sin Moder, Karen Christensdatter, Enke efter Iver Møller, der 1770 havde købt af Magister Peder Borch, Greis Præstegaard, som atter havde købt af Kancelliraad Jochum de Lichtenhjem. Hovedb. er bygget 1842 og agtes ombygget 1913; den er opført i Ege-

Møllergaard.

bindingsværk med Straatag. Avlsb. er opførte i Grundmur, med dels Straatag, dels Tagpaptag; Kostalden har Jernbjælker og murede Hvælvinger. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med jævnt Fald mod S. i den s. Del, medens den n. Del ligger i Stigning mod Yding Skov. Gaardens Skov er delt i en s. og en n. Del; Bestanden er Bøg, Ask, Birk og Gran. I den n. Skov ligger et betydeligt Kalkleje, den tidligere blev udnyttet ved et Kalkværk, men som nu udnyttes til Gødningskalk, der dels gaar til Gaardens eget Forbrug, dels sælges.

Damgaard, Yding Sogn. Postforb.: Skanderborg og St.: Østbirk, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Wulff Laursen Wulff*, som overtog Gaarden 1. April 1893, er født paa Søballegaard 20. Aug. 1854 og gift med *Karen Kathrine Sørensen*, født paa Ejendommen 16. April 1864.

Damgaard.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Yding. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,476 Kr., for Avlsb. 14,686 Kr. Gaardens samlede Areal 160 Tdr. Ld., deraf Ager 126, Mose 2, Skov 30, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god Sandmuld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 26 Malkekøer foruden 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 6 Plage og Føl, 5 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden, efter at have haft den i Forpagtning fra 1889, efter sin Hustrus Søster, Juliane Sørensen, der havde været gift med Ejerens Broder, Jens Laursen Wulff. Wulff ejede dengang Nabogaarden, som han efter Overtagelsen lagde til Damgaard. Jens Laursen Wulff overtog 1885 Gaarden efter sin Svigermoder, Maren Nielsdatter, Enke efter Morten Sørensen, der 1857 fik Gaarden efter Faderen, Søren Mortensen, som 1832 havde faaet den efter sin Fader, Morten Sørensen. Gaarden har været i Slægtens Eje gennem mange Aar; den er rimeligvis købt til fri Ejendom c. 1770. Hovedb. er bygget 1872 i Grundmur med Cementstenstag og høj Frontespice. Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Damgaard er den vestligste Gaard i Yding By; den ligger lidt højere end den øvrige Del af Byen. Terrænet over Markerne er jævnt med jævnt Fald mod V. Skoven ligger i to Dele, og Bestanden er Bøg og Gran. Paa Gaarden findes en præmieret Hingst og 2 kaarede Følhopper i 1. Klasse.

Saaby Vestergaard, Yding Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 15½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Frede Bech*, som købte Gaarden 27. Marts 1909, er født paa Brandbjerggaard 3. Juli 1882 og gift med *Anna Foght*, født paa Frydensborg 31. Jan. 1882.

Matr.-Nr. 6 m. fl. af Saaby. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1½ Alb. Ejendoms-skyld 42,300 Kr. Brandassurance for Hovedb. 13,150 Kr., for Avlsb. 18,350 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng ½, Mose ½, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 67 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ren Brak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 25 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Saaby Vestergaard.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Bankkasserer Chr. Petersen, der overtog den 1900 ved Giftermaal med Iverine Pedersen, Datter af Sognefoged Hans Pedersen, der 1889 fik Gaarden efter sin Svigerinde, Karen Iversdatter, Enke efter Niels Olsen. Hovedb. er bygget 1871 i Grundmur med Tegltag; under hele Bygningen er der en høj Kælder. De tre Avlsb. er opførte i Grundmur med dels Paptag, dels Jernblikstag; de er opførte 1885 efter Brand, forarsaget af indkvarterede Soldater. Paa Gaardspladsen findes et Vandbassin med Springvand. Saaby Vestergaard ligger lavt vestligst i Saaby By. Terrænet over dens Marker er bølgeformet med Fald i S. Skoven ligger i to Dele; den ene Del ligger c. 2 Km. N. for Gaarden i Yding Skov; dens Bestand er væsentlig Bøg og lidt Gran; den anden Del ligger c. 1½ Km. NV. for Gaarden i Sønderskov; dens Bestand er Gran og lidt Elm. Af Hestebesætningen er en Følhopper præmieret og optaget i Stambogen.

Langkjærgaard, Yding Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Ole Peter Andersen*, som overtog Gaarden 14. April 1870, er født paa Ejendommen 1. Aug. 1842 og gift med *Kirsten Iversen*, født paa Saabygaard 18. Jan. 1853.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Saaby. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,438 Kr., for Avlsb. 16,849 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 67, Eng 3, Mose 1, Skov 7, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Langkjærsgaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Moder, Cecilie Holme Sørensdatter, Enke efter Anders Olesen, der købte den 1826 af Jens Christensen; Gaarden er solgt fra Urup 1790. Hovedb. er bygget i Grundmur med to Sidefløje ud mod Gaarden; den har Tegltag; alle Avlsb. er opførte i Grundmur og har Straatage. Samtlige Bygninger er byggede 1870—71, da Gaarden udflyttedes fra Saaby By. Langkjærsgaard ligger højt i Terrænet, der over Gaardens Marker er kuperet i ø. Side, men iøvrigt har jævnt Fald mod S. Gaardens Beliggenhed er hyggelig og venlig, og man har fra Gaarden en vid og smuk Udsigt. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. N. for Gaarden sammen med Yding Skov, der ligger i et meget smukt Terræn op ad Højdedraget over Eier; dens Bestand er Bøg og Gran.

Hovgaard, Yding Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1892, er født paa Ejendommen 14. Febr. 1863 og gift med *Kirstine Madsen*, født i Hvirring 9. Maj 1866.

Hovgaard.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Saaby. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,525 Kr., for Avlsb. 10,787 Kr.

Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 2, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes udelukkende ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Jørgen Nielsen, der fik den 1848 efter Faderen, Niels Jørgensen. Gaarden, der har været i Slægtens Eje, saa langt det kan erindres tilbage i Tiden, er solgt fra Urup c. 1790. Hovedb. er bygget 1854 i Grundmur med Straatag; af Avlsb. er Laden og ø. Længe opført i Grundmur til Gaardsiden, Kampestensgrundmur til Ydersiden og v. Længe i Egebindingsværk; alle Avlsb. har Straatage. Hovgaard, der er den nordligste Gaard i Saaby By, ligger højt i Terrænet, der over Gaardens Marker er noget kuperet i Ø. og med jævnt Fald i V. Gaarden ligger kønt, og man har fra den en vid Udsigt over den smukke Omegn. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Forbindelse med Gaardens Mark sammen med Yding Skov; dens Bestand er Bøg og Gran.

Stenagergaard, Yding Sogn. Postforb. og St.: Østbirk, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 15½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Jakobsen*, som købte Gaarden 1. April 1911, er født paa Kirstinelund i Monbjerg 8. Jan. 1851 og gift med *Karen Pedersen*, født paa Overholm i Monbjerg 3. Jan. 1832.

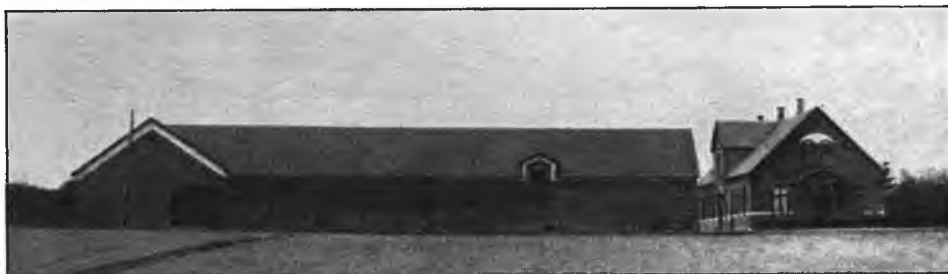
Stenagergaard.

Matr.-Nr. 7 m. fl. af Saaby og Yding. Hartkorn 8 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 77, Eng 3, Mose ½, Skov 14, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer og 2 Græsmarker; 14½ Td. Ld. drives i en 6 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Rasmine Jensen, Enke efter Søren Jensen, der fik den efter sin Svigerfader, Jens Nielsen Aase, som byggede Gaarden 1852, da han overtog efter sin Fader. Hovedb. er opført i Grundmur med Rørtag. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Ved Siden af Laden findes et Motorhus, der huser en Petroleumsmotor, som driver Gaardens faste Maskiner. Terrænet over Markerne er jævnt med jævnt Fald i V., hvorimod det i den ø. Del er noget kuperet. Engen er Laveng og kan overrisles. Skoven ligger i fire Dele; dens Bestand er hovedsagelig Bøg og Gran.

Riis Østergaard, Ousted Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Stenbjerg, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Georg Andersen*, som overtog Gaarden 1. April 1902, er født paa Ejendommen 19. Juli 1874, og gift med *Oline Petrine Kristiane Hansen*, født paa Vestergaard i Elling 19. Juni 1871.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Riis. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,200 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 72¼, Eng ¼, Mose 1, Skov 4, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer og 1 Roeafgrøde samt 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Riis Østergaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Anders Andersen, der fik den 1865 efter Faderen, Anders Andersen; Gaarden har været i Slægtens Eje i en meget lang Aarrække. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag og har en høj Frontespice. Avlsb. er ligeledes opførte i Grundmur, men med Tagpaptag. Alle Gaardens Bygninger er opførte efter Brand i 1906. Gaarden ligger højt og smukt c. 1 Km. Ø. for Riis By, hvorfra den udflyttedes 1892—93. Terrænet over Gaardens Marker er kuperet med Fald i N. og S. Skoven ligger i to Dele; Bestanden i den n. Del er Bøg og Gran, i den s. udelukkende Bøg. Af Hestebesætningen er en Følløppe kaaret i 1. Klasse. Den gode Hestebesætning har været paa Gaarden i tre Generationer, og der drives en betydelig Handel med jyske Heste.

Margrethelyst, Ousted Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Stenbjerg, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Søren Peter Hansen*, som købte Gaarden 14. Febr. 1911, er født paa Elling Østergaard 13. Novbr. 1874 og gift med *Karen Bloch*, født paa Karenslund i Miesing Sogn 23. Aug. 1881.

Matr.-Nr. 1a, 26 m. fl. af Eier. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 65, Eng 3, Skov 9, Have og Gaardsplads 2. Desuden hører til Gaarden Andel i en fælles Tørvemose. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak og Hundegræs til Frøavl; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af sin Hustrus Onkel, Anders Rasmussen, der 1875 fik den efter Faderen, Rasmus Andersen; Gaarden har i lang Aarrække været i Slægtens Eje. Det menes, at Gaardene i Eier By har været Selveje langt tilbage i Tiden, og at Navnet »Eier« kan udledes heraf. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med henholdsvis Cementstens- og Paptag; Hovedb. har Frontespice i ø. Facade.

I Ko- og Svinestald findes Jernbjælker og Hvælvinger. Der hører til Gaarden et Lejehus, som ligger c. 2 Km. N. for Gaarden. Alle Gaardens Bygninger er opførte 1906 efter Brand. Gaarden udflyttedes efter en Brand 1850 tæt Ø. for Eier By. Den ligger højt i Terrænet, umiddelbart N. for Eier Bavnehøj, hvortil Marken støder op. Terrænet over Markerne er bølgeformet med Fald i Ø. og N. Skoven ligger c. 2 Km. NV. for Gaarden; dens Bestand er Bøg, Gran og Ask. Ifølge Saxo skal »Vogild«, en af Smaakongerne, der faldt for Stærkodders Haand, være begravet paa Gaardens Mark; Kæmpehøjen er sløjet, men Marken kaldes endnu »Vogild«.

Vistoftegaard, Ousted Sogn. Postforb.: Skanderborg, og St.: Østbirk, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Poul Jensen*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1874, er født paa Kirkegaard i Yding 4. Febr. 1850 og gift med *Karen Andersen*, født paa Hede-gaard i Yding 12. Novbr. 1848.

Matr.-Nr. 10 m. fl. af Eier. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,396 Kr., for Avlsb. 9,339 Kr. Gaardens samlede Areal 108 Tdr. Ld., deraf Ager 91½, Eng 4, Skov 11, Have og Gaardsplads 1½. Desuden hører til Ejendommen Andel i en Tørvelod. Af Agermarken drives 91½ Td. Ld. i en 10 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Hendrik Georg Jacobsen, der overtog den 1873 efter Faderen, som ikke beboede Gaarden, men var Farver i Skelskør og havde købt af en Jensen. Det formenes, at Gaarden, ligesom de øvrige Gaarde i Eier By, har været Selvejendom langt tilbage i Tiden, og at Navnet »Eier« kan afledes deraf. Baade Hovedb. og Avlsb. er opførte 1850 efter Brand, i Grundmur med Straatag. Vistoftegaard ligger i en Lavning i det forøvrigt høje Terræn, der over Gaardens Marker skraaner jævnt ned mod Gaarden. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven, der er forbunden med Haven ved Plantager, plantede af nuværende Ejer, ligger i to Dele; Bestanden er væsentlig Bøg, Elm og Gran.

Elling Østergaard, Ousted Sogn. Postforb.: Gjedved over Horsens, og St.: Stenbjerg, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 14½ Km. fra nærmeste Købstæder, Horsens og Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jens Christian Henriksen*, som overtog Gaarden 12. Juli 1889, er født paa Damgaard i Hylke Sogn 1861 og gift med *Hansine Mogensen*, født paa Bjødstrup Mark 17. Novbr. 1848.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Elling. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,600 Kr., for Avlsb. 19,390 Kr. Gaardens samlede Areal 76 Tdr. Ld., deraf Ager 67½, Eng 2½, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 53 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak og med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 14½ Td. Ld. drives i en 8 Marksdrift, ligeledes uden Brak og med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden ved Giftermaal med Enken efter Anders Hansen, der overtog 1864 efter Faderen Hans Andersen, som fik Gaarden efter sin Broder, Christen Andersen, der havde faaet den efter Faderen, Anders Christensen, der 1766 købte Gaarden fra Tammestrup, der hørte under Skanderborg Rytterdistrikt. Hovedb. er opført 1770 i Egebindingsværk med Straatag. Avlsb. er opførte dels i Kampestenmur med Straatag, dels i støbt Beton med Paptag. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald i NØ. Engen er Overrislingseng, og Skoven bestaar af fire Skovskifter i Elling Byskov; Bestanden er Bøg, Eg og Ask.

Ellinggaard, Ousted Sogn. Postforb.: Horsens, og St.: Stenbjerg, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 14½ Km. fra nærmeste Købstæder, Horsens og

Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jørgen Marius Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1909, er født paa Ejendommen 19. Septbr. 1881.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Elling. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,765 Kr., for Avlsb. 10,752 Kr. Gaardens samlede Areal 102½ Td. Ld., deraf Ager 90, Eng 4½, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift og 32 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er dels god Muld med Lerunderlag, dels god Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Søren Jensen, der overtog 1875 efter Moderen, Mariane Jensen, Enke efter Jørgen Sørensen, men første Gang gift med Søren Jensens Fader, Jens Andersen, som fik Gaarden efter sin Fader, Anders Jensen; denne havde overtaget efter Faderen Jens Andersen, og Gaarden har været i Slægtens Eje i lang Aarrække; den er rimeligvis frikøbt 1766 fra Skanderborg Rytterdistrikt, hvor den hørte under Tammestrup. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag, til n. Side findes en Udbygning, der er opført i Egebindingsværk; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald i S. og Ø. Engen er Overrislingseng og for største Delen af god Beskaffenhed; en Del af den er Tørvemose, hvor der skæres Tørv til Gaardens Forbrug. Gaardens Skov ligger i to Dele, som dog begge ligger i Elling Byskov; Bestanden er hovedsagelig Bøg, Eg, Ask og Gran. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret.

Jakobsminde, Ousted Sogn. Postforb.: Gjedved, og St.: Stenbjerg, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 14½ Km. fra nærmeste Købstæder, Horsens og Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jens Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. April 1881, er født paa Ejendommen 24. Septbr. 1846 og var gift med *Johanne Pedersen*, født i Elling 13. Jan. 1862, død 5. Juli 1901.

Jakobsminde.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Elling. Hartkorn 7 Tdr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,364 Kr., for Avlsb. 11,067 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 71½, Eng 3, Skov 6, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 47 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak, ½ Grøntfoder, 1 Røafgrøde og 3 Græsmarker. 24½ Td. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak og med 2 Røafgrøder og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god Muld med blandet Underlag af Ler og Grus, dels Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 6 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer fik Gaarden efter sin Fader, Jørgen Jensen, der overtog 1844 efter Moderen, Maren Jørgensdatter, Enke efter Jens Andersen, som 1803 fik Gaarden ved Giftermaal med Enken efter Christian Jakobsen. Han havde 1794 faaet den efter sin Fader, Jakob Jensen, der 1766 købte Gaarden til fri Ejendom fra Skanderborg Rytterdistrikt, ifg. et gammel Skøde, udstedt af Chr. d. 7., som opbevares paa Gaarden. Hovedb. og Avlsb. er opførte henholdsvis i Grundmur og Egebindingsværk og bærer alle Straatage. Til Gaarden hører et Fodermesterhus, opført i Grundmur med Straatag; det er oprindeligt bygget til Aftægtshus. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet med jævnt Fald i N. og S. Skoven ligger i to Dele; Bestanden er Bøg, Eg, Ask og Gran.

Vingaard, Ousted Sogn. Postforb.: Horsens, og St.: Stenbjerg, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 14½ Km. fra nærmeste Købstæder, Horsens og Skanderborg. Nuværende Ejer: *Christian Olesen*, som overtog Gaarden 9. Juni 1903, er født paa Ejendommen 23. Novbr. 1871 og gift med *Kathrine Jørgensen*, født i Taaning 22. Marts 1878.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Elling. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 84 Tdr. Ld., deraf Ager 75, Eng 3½, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer samt 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 28 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Morten Peter Olesen, der fik den 1859 efter sin Fader, Ole Pedersen Vestergaard, som tillige ejede Nabogaarden, Elling Vestergaard. Gaarden blev købt til fri Ejendom c. 1766 fra Tammestrup, som hørte under Skanderborg Rytterdistrikt. Hovedb. er opført dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Paptag; Avlsb. er opførte i Grundmur med dels Straatag, dels Cementstenstag; i Ko- og Svinestalden er der Jernbjælker og Hvælvinger. Terrænet over Gaardens Mark, der ligger samlet, er jævnt med Fald i NØ. Engen er Overrislingseng, og Skoven ligger i fire Dele, hvis Bestand er Bøg, Ask og en stor Del Eg. Ved Skellet mellem Elling og Riis Skov ligger en stor Sten, kaldet »Polakstenen«, den er en Erindring om Polakkrigen. Kvægbesætningen er præmieret flere Gange ved de lokale Skuer. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse.

Elling Vestergaard, Ousted Sogn. Postforb.: Horsens, og St.: Stenbjerg, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 14½ Km. fra nærmeste Købstæder, Horsens og Skanderborg. Nuværende Ejer: *Hans Hansen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1902, er født paa Ejendommen 23. Aug. 1876 og gift med *Jensine Jensen*, født paa Ellinggaard 3. Jan. 1878.

Matr.-Nr. 6a, 15a m. fl. af Elling. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,300 Kr., for Avlsb. 17,940 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 70½, Eng 3, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer samt 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 23 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 58 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Moder, Kristine Olesen, Enke efter Niels Hansen, der fik den 1862 efter sin Fader, Ole Pedersen Vestergaard, som tidligere ejede Sønderkovgaard og købte Nabogaarden, Vingaard. Gaarden blev c. 1794 købt til fri Ejendom fra Urup. Hovedb. er opført 1908 i Grundmur med Cementstenstag; den har høj Frontespice. Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur; i alle Staldene er Jernbjælker og Murhvælvinger; de er byggede 1912 efter Brand, foraarsaget ved Lynnedslag. Elling Vestergaard er den vestligste Gaard i Elling By. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er kuperet med Fald i S. Engen kan overrisles. Skoven ligger i tre Dele i Elling Byskov, dens Bestand er Bøg, Eg, Ask og Gran.

Taaning Overgaard, Taaning Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: *Søren Axel Sørensen Hedelund*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1911, er født paa Fredenslund paa Horndrup Mark 27. Septbr. 1887.

Matr.-Nr. 8ab m. fl. af Taaning. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,600 Kr., for Avlsb. 20,300 Kr. Gaardens samlede Areal 103 Tdr. Ld., deraf Ager 78½, Eng 11, Mose 2, Skov 10, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak med 2 Røefgrøder og 2 Græsmarker; 21 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og 3 Græsmarker. Resten henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels god Sandmuld med blandet Underlag af Kvæg og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 28 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 125 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Taaning Overgaard.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Peder Steffensen Pedersen, der 1881 havde købt den af Abel, som købte af Frederik Bang, der fik Gaarden ved Giftermaal med Datteren af Thomas Kjær. Hovedb. er opført 1852 i Grundmur med Rørtag, Avlsb. 1906—08 i Beton med Straatag. Taaning Overgaard blev udflyttet fra Byen efter Brand 1852; den ligger højt i Terrænet, der over Gaardens Marker er bølgeformet med jævnt Fald mod Ø. Engen er paa de 3 Tdr. Ld. Overrislingseng. Skoven ligger c. 1½ Km. S. for Gaarden paa to Skraaninger, adskilte af et Bækløb; dens Bestand er Bøg, Ask og Gran.

Damgaard, Taaning Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Anders Brandt*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1895, er født paa Ejendommen 1. Aug. 1870 og gift med *Marie Sørensen*, født paa Jensgaard i Tyrsting Herred 23. Juli 1873.

Damgaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Horndrup. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,752 Kr., for Avlsb.

13,221 Kr. Gaardens samlede Areal 103 Tdr. Ld., deraf Ager 87¼, Eng 8, Mose ¼, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa c. 25 Tdr. Ld. Lermuld med Lerunderlag. Resten temmelig uensartet, for største Delen Muld med blandet Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, desuden købes c. 15 Stkr. unge Kvier til Græsfedning, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Ole Rasmussen, der havde faaet en Gaard i Hylke ved Gifftermaal med Datteren af Hans Brandt; han fik derved Navnet Brandt, som senere blev købt af hans Søn. Gaarden i Hylke bortbyttedes i 1869 med Damgaard. Gaarden menes at være solgt 1795 fra Tammestrup Gods. Hovedb. er opført 1856 i Grundmur med Cementtag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur, alle med Straatage. Gaarden blev 1856 udflyttet fra Horndrup By, men alle Bygningerne, med Undtagelse af Hovedb., er senere ombyggede. Damgaard ligger lavt i det øvrigt høje Terræn, der over Gaardens Marker er jævnt med Stigning i Ø. og N. Engen er Overrislingseng. Skoven ligger c. ¾ Km. fra Gaarden sammen med Horndrup Byskov; Bestanden er Bøg samt lidt Ask og Gran.

Haldsminde, Taaning Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Anders Hansen*, som købte Gaarden 1. Febr. 1907, er født paa Pedershvile 19. Decbr. 1863 og gift med *Ane Marie Randlev*, født paa Grønlund 21. Marts 1862.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Horndrup. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 81, Eng 16, Mose 1, Skov ½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 71 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god Muld med Lerunderlag, dels god Sandmuld med blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 19 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Karl Hald, der var Tjenestekarl paa Gaarden og arvede en Del Penge efter den tidligere Ejer, Jens Hald, hvorfor han tog Navnet og gav Gaarden det; efter Jens Hald's Død 1898 købte han Gaarden. Jens Hald overtog 1879 Gaarden efter Faderen, Jens Hald, der havde købt Gaarden; den er købt til fri Ejendom 1795 fra Tammestrup. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med henholdsvis Tegltag og Paptag. Gaardens Beliggenhed er smuk; Terrænet over Markerne er jævnt med jævnt Fald mod V. Engen er Overrislingseng. Skoven er nærmest Ellekrat og ligger langs Horndrup Bæk.

Pederslund, Taaning Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: *Jens Martinus Hald*, som overog Gaarden 1. Novbr. 1907, er født paa Ejendommen 21. Marts 1882 og gift med *Sørine Maren Agnete Christensen*, født paa Taaning Vestergaard 13. April 1886.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Horndrup. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,024 Kr., for Avlsb. 12,704 Kr. Gaardens samlede Areal 95½ Td. Ld., deraf Ager 80, Eng 7, Mose ½, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 76 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer efter Grønjordshavre, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i 2 Indhegninger. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels noget uensartet, men væsentlig god Muld med blandet Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar f. T. af 21 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Niels Hansen Hald, der 1880 fik den af Faderen, Peder Nielsen Hald, som havde faaet Gaarden 1843 ved Giftermaal med Mette Cathrine Nielsdatter, Enke efter Søren Pedersen, der 1839 overtog Gaarden efter sin Fader, Peder Iversen, som 1795 købte Gaarden til fri Ejendom for 825 Rigsdaler D. C. Hovedb. er opført 1827 i Egebindingsværk med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk; i Staldene er der Jern-

Pederslund

bjælker og Murhvelvinger. Pederslund ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. SØ. for Horndrup By, som nu kun bestaar af 2 Gaarde og nogle Huse, og hvorfra den er udflyttet. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er kuperet med stærkt Fald i V. Af Engen er 5 Tdr. Ld. Overrislingseng af god Beskaffenhed, 2 Tdr. Ld. af ringere Beskaffenhed. Skoven ligger i tre Dele; Dens Bestand er Bøg, El, Ask og Gran. Af Kvægbesætningen er en Tyr præmieret.

Havreballegaard, Taaning Sogn. Postforb. og St.: Skanderborg, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: *Carl Sørensen Hedelund*, som købte Gaarden 3. Septbr. 1893, er født paa Fredenslund, Horndrup Mark, 4. Juni 1862 og gift med *Thomazine Christiansen*, født paa »Persen« i Horndrup 22. Septbr. 1859.

Havreballegaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Horndrup. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 17,950 Kr. Gaardens samlede Areal 130 Tdr. Ld., deraf Ager 99, Eng 3, Skov 25, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 85 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift, $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Turnips, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels temmelig uensartet, men for største Delen god Muld med blandet Under-

lag af Kvæg og Ler. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Løjtnant G. Ove Petersen, der 1887 overtog den, ved Byttehandel med en Villa ved København, efter C. Crome, der havde overtaget efter Oscar van Deurs, der købte 1872 og byggede Hovedb., samtidig med at han anlagde et stort Fællesmejeri, det første her paa Egnen og et af de største i Landet. Hr. van Deurs købte Gaarden af Jernstøber Frichs Fader (Frichs Jernstøberi, Aarhus). Havreballegaards Jorder hørte til Tammestrup, hvis Gods blev købt til fri Ejendom c. 1795. Hovedb. er opført 1875 i Grundmur med Cementstenstag, den er en smuk, stilfuld to-Etages Bygning og har et ottekantet Taarn i det nØ. Hjørne. Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Havreballegaard ligger smukt c. 1 Km. SØ. for Horndrup By, omgivet af Have og Parkanlæg. Terrænet over Markerne er bølgeformet med jævnt Fald i N. og S. Engen er Overrislingseng, og Skoven ligger samlet omkring Gaarden; dens Bestand er Bøg, Ask, Eg og lidt Gran. I Hestebesætningen findes 2 præmierede Stambogshopper, der stammer fra Lønborggaard ved Tarm.

Hylke Præstegaard, Hylke Sogn. Postforb. og St.: Hylke, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Jens Jakob Wolf*, som tiltraadte Embedet 13. Maj 1912, er født 28. Jan. 1878 i København og gift med *Karen Skov*, født 31. Oktbr. 1884 i Svendborg.

Hylke Præstegaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Hylke. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 2¼ Alb. Ejendoms-skyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og for Avlsb. 27,000 Kr. Gaardens samlede Areal 116 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng 7, Mose 12, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Gaarden er bortforpagtet til *Rasmus Andersen Rasmussen*, som er født 9. Juni 1867 paa Kjærsgaard og gift med *Kristence Hansen*, født 1. Febr. 1877 paa Nedergaard. Forpagtningen, der er tiltraadt 1909, er 8-aarig. Forpagter Rasmussen ejer tillige sin Fædrenegaard, Kjærsgaard, der drives ved Bestyrer. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten drives i Vekseldrift med Staldfoder, Roer og Græs. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 23 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels rød, dels sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Præstegaarden ligger midt i Hylke By, SV. for Kirken. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag 1865. Avlsb. er opførte 1903—04 i dels Grundmur, dels Egebindingsværk, med dels Straatag, dels Paptag. Forpagterboligen ligger umiddelbart NØ. for Gaarden og er opført i Egebindingsværk med Straatag. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet med stærkt Fald i Ø. Gaardens Skov ligger c. 1½ Km. V. for Gaarden sammen med Hylke Byskov; dens Bestand er Bøg, Ask og lidt Ahorn.

Baadstrupgaard, Hylke Sogn. Postforb. og St.: Hylke, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jens Clausen*, som købte Gaarden 20. Oktbr. 1903, er født i Nørretranders 4. Febr. 1876 og gift med *Kathrine Kirstine Friis*, født paa Friisesminde 28. Febr. 1878.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Baadstrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 17,200 Kr. Gaardens samlede Areal 112 Tdr. Ld., deraf Ager 83, Eng 18, Mose 7, Skov 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 68 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefagrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god Sandmuld med Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af P. A. Christensen, der 1898 overtog den efter sin Svigersøn, Rasmus Mogensen, som 1897 købte Gaarden af Proprietær Peter Eiler Schwensen, der havde købt 1855. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur med Straatage med Undtagelse af n. Længe, der har Rørtag; i Kostalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Baadstrupgaard ligger 1½ Km. NØ. for Hylke By og er den nordligste Gaard i Baadstrup By. Terrænet over dens Marker er kuperet med Fald i N. Skoven ligger c. 1¼ Km. SØ. for Gaarden sammen med Baadstrup Byskov; dens Bestand er Bøg. Af Hestebesætningen er en kaaret Følhopper præmieret.

Ingergaard, Hylke Sogn. Postforb. og St.: Hylke, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Peder Jørgen Christensen*, som overtog Gaarden 2. Jan. 1890, er født paa Ejendommen 2. Jan. 1854 og gift med *Kirsten Marie Rasmussen*, født i Skaarup, Hjelmlev Herred, 14. Aug. 1853.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Baadstrup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 103 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 19, Mose 10, Skov 12, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Mergelunderlag, dels god Sandmuld med Grus- og Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden, efter at have haft den i Forpagtning fra 1879, efter sin Fader, Christen Pedersen, der fik Gaarden 1851 efter Faderen, Peder Jørgensen, som 1818 overtog efter sin Stedfader, Christen Madsen; C. M. havde faaet Gaarden ved Giftermaal med Peder Jørgensens Moder, Anne Marie Rasmusdatter, der første Gang var gift med Jørgen Jensen, og som havde faaet Gaarden efter sin Fader, Rasmus Laursen, der 1777 havde arvet den efter sin Fader; Gaarden har været i Slægtens Eje siden c. 1712. Hovedb. er opført i Grundmur med Rørtag; Avlsb. er ligeledes opførte i Grundmur; Ko- og Svinestald har Jernbjælker og Murhvelvinger. Ingergaard blev udflyttet fra Baadstrup By 1845. Terrænet over dens Marker er jævnt, dog paa en mindre Del kuperet med Fald i Ø. Skoven ligger i to Dele, Bestanden er Gran, Bøg og Ask. Af Hestebesætningen er en Følhopper præmieret og optaget i Stambog.

Stougaard, Hylke Sogn. Postforb. og St.: Hylke, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Christen Stougaard*, som overtog Gaarden 23. April 1883, er født paa Ejendommen 8. Aug. 1862 og gift med *Karen Marie Christensen*, født paa Pedersdal 22. Oktbr. 1860.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Ustrup. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 11,600 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 5, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halv-

brak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 29 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dyb Muld, med delvis Lerunderlag og Kvæg. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 34 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Moder, Ane Christensdatter, Enke efter Niels Nielsen, der 1868 fik Gaarden efter Faderen, Niels Baltzer Hansen, som 1861 arvede efter Svigerfaderen, Rasmus Herskind, der 1847 fik Gaarden ved Giftermaal med Inger Marie Jensdatter, Enke efter Christen Andersen. C. A. overtog 1814 efter Faderen Anders Rasmussen, der 1750 havde faaet Gaarden efter sin Fader, Rasmus Andersen. Navnet »Stougaard« er Gaardens oprindelige Navn, der gaar tilbage til det 13de Aarhundrede. Hovedb. er opført 1883 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Kampesten og har Straatage. Terrænet over Markerne er bølgeformet med Fald i S. Af Engen er 1 Td. Ld. Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele; Bestanden er Eg, Bøg og Underskov af Hassel. Af Hestebesætningen er to Følhopper kaarede i 1. Klasse.

Møllersminde, Hylke Sogn. Postforb. og St.: Hylke, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 9¼ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Rasmus Christian Christensen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1911, er født paa Ingergaard 17. Decbr. 1884 og gift med *Inger Møller*, født i Lindaa, Randers Amt, 19. Juli 1887.

Matr.-Nr. 2a, 11c m. fl. af Ustrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,350 Kr. Gaardens samlede Areal 78½ Td. Ld., deraf Ager 67, Skov 10, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning ved Skoven. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af sin Hustrus Onkel, Mads Møller, der havde overtaget den efter sin Fader, Niels Gunnersen Nielsen. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er af Kampesten med Straatage. Samtlige Bygninger er byggede 1884, da Gaarden udflyttedes fra Ustrup By. Møllersminde ligger forholdsvis lavt i det forøvrigt højtliggende Terræn, der over Gaardens Marker hovedsagelig er jævnt, dog med nogle Bakker i Ø. Skoven ligger sammen med Ustrup Byskov; Bestanden er Gran, Bøg, Eg og Ask; Granskoven er plantet af forrige Ejer sidst i 1880'erne. Umiddelbart fra Hovedb.'s Vinduer har man en smuk og vid Udsigt over den skønne Egn.

Østergaard, Hylke Sogn. Postforb. og St.: Hylke, hvortil c. 1¼ Km. Tlf. 10 over Ustrup Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Johannes Sørensen*, som overtog Gaarden 3. Oktbr. 1876, er født paa Ejendommen 13. Aug. 1848 og gift med *Kirstine Mikkelsen*, født paa Mikkelsminde 14. April 1851.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Ustrup. Hartkorn 4 Td. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,700 Kr., for Avlsb. 13,300 Kr. Gaardens samlede Areal 76½ Td. Ld., deraf Ager 63⅓, Eng 3, Mose 1¼, Skov 8, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag, noget stenet. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Søren Johansen, der var Sogneraadsformand i 12 Aar, og som 1840 havde faaet Gaarden efter Faderen Jo-

hannes Sørensen, der købte den i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede. Nuværende Ejer har været Sognefoged i 14 Aar, indtil 1900. Hovedb. er opført 1883 i Grundmur med Skifertag, Avlsb. i Kampestensmur med Straatage. Østergaard er den østligste af de seks Gaarde, der danner Ustrup By, hvorfra den udflyttedes efter Brand ved Lynnedslag 1882. Den ligger højt i Forhold til det omliggende Terræn, der over Markerne er bølgeformet med Fald i N. Engen er kultiveret Højeng af god Beskaffenhed, og Skoven ligger c. 1 Km. N. for Gaarden i Forbindelse med Ustrup Byskov; Bestanden er Eg og Bøg. Af Hestebesætningen er to Følhopper kaarede, den ene i 1. Klasse.

Agershøj, Hylke Sogn. Postforb. og St.: Hylke, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 9¼ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jørgen Peter Pedersen*, som overtog Gaarden 1. April 1888, er født i Eldrup 20. Febr. 1866 og gift med *Ane Kathrine Pedersen*, født paa Pedersminde 2. Maj 1866.

Matr.-Nr. 4c, 5a m. fl. af Ustrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal 80½ Td. Ld., deraf Ager 75¼, Eng 1, Mose ¼, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak og 3 Græsmarker; 32¼ Td. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 32 Td. Ld. stærk Lermuld, noget uensartet, paa Lerundergrund; Resten er god Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 5 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Jens Pedersen, der 1879 købte den ved Mageskifte med Søren Hansen. Søren Hansen købte 1856 af Jakob Mikkelsen, der havde købt Gaarden 1854. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har høj Frontespice til Gaardsiden; Avlsb. er opførte af Kampesten. Alle Bygningerne er opførte 1883, da Gaarden udflyttedes fra Ustrup By. Terrænet over Markerne er bølgeformet med stærkt Fald i Ø. Engen er af god Beskaffenhed, og Skoven ligger i to Dele; Bestanden er dels Ask, El, lidt Eg og enkelte Bøge, dels Eg og Bøg. Af Hestebesætningen er en Følhopper præmieret og optaget i Stambog.

Ustrupgaard, Hylke Sogn. Postforb. og St.: Hylke, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer:

Ustrupgaard.

Erik Knudsen, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1890, er født i Saxild 12. Juni 1847 og gift med *Mariane Sørensen*, født paa Vesterskov, Odder Sogn, 18. Maj 1854.

Matr.-Nr. 7 og 17 m. fl. af Ustrup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb.

10,150 Kr. Gaardens samlede Areal 91 Tdr. Ld., deraf Ager 75½, Eng 4½, Skov 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 55½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels god, dyb Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Knud Jensen, der fik den 1866 ved Byttehandel med en Gaard i Saxild. Han byttede med Jens Christensen, der havde overtaget Gaarden 1847 efter Faderen, Christen Sørensen. Hovedb. er opført 1860 i Grundmur med Tegltag; den har høj Frontespice med 3 Fag Kvist til begge Sider; Avlsb. er opførte dels i Grundmur og Kampesten, dels i Egebindingsværk og har alle Straatage. Ustrupgaard ligger vestligst i Ustrup By, der bestaar af 3 Gaarde foruden 3 udflyttede Gaarde; Gaard og By ligger højt i Terrænet, der over Ustrupgaards Marker er bølgeformet med Fald i S. Skoven ligger dels 1 Km. SV. for Gaarden sammen med Brørup Skov, Bestanden er Bøg og en Del Eg, dels 2 Km. NØ. for Gaarden sammen med Ustrup Skov; denne Dels Bestand er Eg og Hasselunderskov. Umiddelbart fra Gaarden har man en smuk Udsigt over Skanderborg Sø og By med Himmelbjerget i NV. og Eier Bavnehøj i V.

Engholm, Lundum Sogn. Postforb. og St.: Lundum, hvortil c. 1 Km. Tlf. 3 over Lundum Central. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Ditlev Peter Ditlevsen*, som købte Gaarden 1. April 1908, er født paa Fruering Nedergaard 3. Juni 1879 og gift med *Mathilde Hald*, født paa Pederslund 19. Febr. 1884.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Lundum. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,300 Kr., for Avlsb. 13,260 Kr. Gaardens samlede Areal 88 Tdr. Ld., deraf Ager 67, Eng 16, Mose 2, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 14 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god dyb Muld med Lerunderlag, dels Sandmuld med Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 6 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Engholm var tidligere Fæste under Urup, men blev 1794 købt til fri Ejendom af Jens Andersen, der 1804 tilskødte sin Svigersøn, Jørgen Laursen, Gaarden; efter I. L. 's Død 1842 gik Gaarden i Arv til hans Søn, Lauritz Jørgensen, hvis Broder, Anders Jørgensen, 1848 fik Gaarden ved Giftermaal med Enken. Anders Jørgensen skødte 1882 Gaarden til sin Søn, Sognefoged Frands Andersen, der bor paa sin Villa umiddelbart V. for Gaarden, og som har solgt til den nuværende Ejer. Gaarden udflyttedes af Lundum By 1856. Hovedb. er ligesom de øvrige Bygninger opført i Grundmur, Laden i Kampesten; Hovedb. har Cementstenstag, Avlsb. Straatage med Untagelse af Materialhuset, der har Paptag. Den n. Del af Gaardens Mark er kuperet med jævnt Fald i N. Engen kan overrises; Skoven ligger i 2 Dele, 1 Td. Ld. støder op til Julianelyst Skov c. 2 Km. NV. for Gaarden, og 1 Td. Ld. ligger omkring Engen; Skovens Bestand er Bøg, der ved Engen er blandet med El.

Dalsgaard, Lundum Sogn. Postforb. og St.: Lundum, hvortil c. ½ Km. Tlf. 10 over Lundum Central. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Nielsen*, som overtog Gaarden 9. Septbr. 1896, er født i Øster Snede 14. Juni 1872 og gift med *Else Knudsen*, født i Øster Snede 21. Juli 1872.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Lundum. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,500 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 92 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 6½, Mose 2, Skov 10, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 14 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten drives i en anden 8 Marksdrift; Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld med Lerunderlag, dels Sandmuld med Grusunderlag.

Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dalsgaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden ved Giftermaal med Enken efter Mathias Jensen, hvis første Hustru var Plejedatter af Niels Jørgensen. Mathias Jensen fik Gaarden 1872 efter Niels Jørgensen, som havde faaet den 1845 ved Giftermaal med Datteren af foregaaende Ejer. Hovedb. er opført 1852 i Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur. Til Gaarden hører desuden et Lejehus i Byen; ved dette findes en Kilde, som forsyner Gaarden med Vand ved naturlig Tryk. Dalsgaard ligger vestligst i Lundum By; den ligger meget højt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet med jævnt Fald i S. Engen er af god Beskaffenhed; de 2 Tdr. Ld. Mose er Tørveskær. Skoven ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. S. for Gaarden; Bestanden er Bøg, Eg, Elm, Ask og Gran. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog.

S. K. Pedersens Gaard, Hansted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 3 Km. Nuværende Ejer: *Søren Karl Pedersen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1902, er født i Nebel By 22. Oktbr. 1868 og gift med *Lene Marie Svane*, født paa Svanegaard i Nim Herred 14. Oktbr. 1863.

S. K. Pedersens Gaard.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Hansted. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,500 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal $72\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 55, Eng $12\frac{1}{2}$, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten drives i en 7 Marksdrift med Helbrak og 2 Græsmarker men ingen Roer. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c.

35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var Fæste under Hansted Hospital indtil 1865, da den blev købt til Arvefæste af nuværende Ejers Bedstefader, Peder Pedersen, hvis Enke, Ane Sophie Sørens-datter, 1868 overdrog Gaarden til sin Søn, Søren Peder Munch Pedersen, ved hvis Død 1901 Gaarden gik over til hans Broder, Peder Pedersen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden ligger midt i Hansted By; Hovedb. er opført 1720 i Egebindingsværk, v. og s. Længe staar i Grundmur, ø. i Egebindingsværk; alle Gaardens Bygninger har Straatage. Af Engen ligger 10 Tdr. Ld. 2 Km. S. for Gaarden og er Laveng; de 2½ Td. Ld. ligger V. for Gaarden og er Højeng. Skoven ligger c. 2 Km. S. for Gaarden op til Hansted Fredskov; Bestanden er Bøg og Gran. Terrænet over Markerne er jævnt med Fald i S. Af Antikviteter findes bl. a. paa Gaarden et gammelt Sølvbæger fra 1801, den nuværende Ejers Bedstefaders Bryllupsbæger.

Højballegaard, Hansted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Anders Lassen Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1911, er født paa Marianelund i Nebel 23. Aug. 1881 og gift med *Hansine Kirstine Jensine Nicoline Hansen*, født i Horsens 13. Marts 1884.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Hansted. Hartkorn 7 Tdr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,525 Kr., for Avlsb. 8,480 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 3½, Skov 3½, Veje 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 71 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 25 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højballegaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Svigerfader, N. Nielsen, der 1904 overtog den, efter at han havde ejet Gaarden sammen med en Broder fra 1896. De to Brødre overtog efter Faderen, Niels Nielsen, der 1853 fik Gaarden efter sin Fader, Niels Nielsen, som 1831 havde faaet den efter Faderen, Niels Nielsen, der 1816 overtog Fæstet fra Hanstedgaards Hospital. Hovedb. er opført 1795 i Egebindingsværk med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Kampesten. Højballegaard ligger c. 2 Km. NØ. for Hansted By, hvorfra den udflyttedes 1794, den ligger højt i Terrænet, der over Gaardens Marker er jævnt med Stigning i N. Skoven ligger c. ½ Km. N. for Gaarden sammen med Hansted Byskov; Bestanden er Bøg, Eg og Gran. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret med 1. Præmie og Statspræmie og optaget i Stambog. Over Hovedb.'s Dagligstuedør findes følgende Inskriftion: »N. L. S. 1795. Her æder jeg mit Brød, her søger jeg den Lykke, som Gud mig unde vil mod mange onde Tykke. Stat Hus ved Herrens Hjælp, agt ingen skæve Øje; thi den misundte Jord lar sig og lykksom pløje. E. I. D. 1795«.

Raadvedgaard, Hansted Sogn. Postforb.: Lundum, og St.: Horsens, hvortil c. 5 Km. Tlf. 13 over Lundum Central. Nuværende Ejer: *Anders Alfred*

Carlsen, som købte Gaarden 1. Septbr. 1911, er født paa Jægerspris 27. Jan. 1859 og gift med *Josephine Chirstine Fiala*, født i Kjøbenhavn 27. April 1867.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Raadved. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2½ Alb. Ejendoms-skyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,980 Kr., for Avlsb. 19,280 Kr. (Samtlige Bygninger, undtagen Kostalden, nedbrændte 9. April 1912). Gaardens samlede Areal 110 Tdr. Ld., deraf Ager 85½, Eng 15, Mose 1, Skov 7, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift med Halvbrak efter Staldfoder samt 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld med Lerunderlag, dels gruset Sandmuld med Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 35 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 8 Plage og Føl, 6 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig hørt under Hansted Gaards Hospital ligesom de øvrige Gaarde i Sognet; og Slægten Miehe har ejet Gaarden fra Fæstetiden. Niels Christian Sørensen fik Gaarden ved Giftermaal med Enken efter den sidste af Slægten Miehe og overdrog den til sin Søn, Søren Christian Nielsen, der 1910 solgte den til Søren Olsen, af hvem den nuværende Ejer, der tidligere ejede Thorsgaard i Vejle Amt, købte. Gaarden har ligget paa sin nuværende Plads siden 1777, da hele Byen brændte, og den er nu under Opførelse efter Brand d. 9. April 1912. Alle Bygningerne opføres i Grundmur, Hovedb. i Villastil. Marken er kuperet med et Dalstrøg i Midten. Engen er dels Overrislingseng, dels kultiveret Højeng; Skoven støder op til Lundum Skov; Bestanden er Bøg og Gran. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse.

Raadved Nygaard, Hansted Sogn. Postforb.: Lundum, og St.: Horsens, hvortil c. 5 Km. Tlf. 12 over Lundum Central. Nuværende Ejer: *Jakob Finne-mann Schultz*, som købte Gaarden 1. Aug. 1905, er født paa Klostersgaarden i Heils, Kolding Herred, 7. Juni 1882 og gift med *Else Marie Eleonora Knudsen*, født paa Iversminde 24. Maj 1884.

Raadved Nygaard.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Raadved. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdk. Ejendoms-skyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,040 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 77, Eng 12, Mose 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 53 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, 1 Roefgrøde samt 2 Græsmarker. 20 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 30 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Raadved Nygaard har formentlig hørt under Hansted Gaards Hospital, og Slægten, skiftende med Navnene Eske Jørgensen og Jørgen Eskesen, har ejet den siden Fæstetiden. Eske Jørgensen overdrog Gaarden til sin Plejedatter

Ane Grabow, med hvem Markus J. Olesen fik den ved Giftermaal. M. J. Olesen er nu Ejer af sin Faders Gaard og solgte Raadved Nygaard til den nuværende Ejer. Hovedb. og Avlsb. er opførte 1859 i Grundmur med henholdsvis Teglstens- og Straatage. Terrænet over Markerne er jævnt med Fald i S. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed og er ligesom Mosen inhegnet. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Af Hestebesætningen er 4 Følhopper præmierede og optagne i Stambog.

Kannerupgaard, Hansted Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 4 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Hansen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1865, er født paa Svinballe Mark 27. April 1842 og gift med *Marie Jørgensen*, født 27. Juli 1853 i Stender, Vejle Amt.

Matr.-Nr. 1a, 1b m. fl. af Kannerup. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 66½, Mose 4, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 26½ Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld med Lerunderlag, dels god, dyb Muld med blandet Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 6 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kannerupgaard var tidligere Fæste under Hansted Gaards Hospital; den blev 1862 solgt til fri Ejendom til Hans Sørensen, hvis Enke, Maren Pedersen, var den nuværende Ejers første Hustru. Hovedb. er opført 1885 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur og dels i Egebindingsværk og har Straatage. Gaardens Mark er bølgeformet med Fald i S. Fra Marken N. for Gaarden har man en smuk og vid Udsigt i S. over Horsens og Fjorden.

Brandsbjerg, Hansted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Peter Marius Jensen Bech*, som købte Gaarden 24. Aug. 1882, er født paa Bechsminde i Katstrup 14. Febr. 1859 og gift med *Ane Marie Sørensen*, født paa Oxholmshvile i Katstrup Sogn 9. Jan. 1862.

Matr.-Nr. 2a, 2b m. fl. af Egebjerg. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 74 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 7, Mose 6, Skov 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift, 8 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift; Resten drives i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld med Lerunderlag, dels god Sandmuld med blandet Kalk- og Sandunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, som er af sortbroget og rød Race, der holdes rene hver for sig, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var oprindelig Fæste under Hansted Hospital, indtil den blev købt til fri Ejendom af Niels Eskildsen, der 1871 overdrog den til sin Søn, Eskild Nielsen, af hvem den nuværende Ejer købte. Niels Eskildsen fik Fæstet ved Giftermaal med Mette Kathrine Pedersdatter, der var Datter paa Gaarden. Hovedb. er opført 1895 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Tage af Straa og Tagpap. Terrænet over Markerne er bølgeformet med jævnt Fald i S. og V. Engen ligger i to Dele; Mosen er kultiveret og delvis indhegnet ligesom Engen. Skoven ligger ved Mosen, Bestanden er Gran. Ved Mosen findes et Kalkleje, der udnyttes, idet Kalken er solgt til Gødningskalk. Af Hestebesætningen er 2 Følhopper præmierede og optagne i Stambog.

Egesholm, Hansted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 4 Km. Tilf. 6 over Hansted Central. Nuværende Ejer: *Peder A. Svendsen*, Formand for Horsens Landbrugsforening, Tiendekommissær for Aarhus Amts 1. Kred, R. af Dbg., som overtog Gaarden 7. Juli 1876, er født paa Kollerup i Østbirk Sogn 5. Decbr. 1847 og gift med *Mariane Steffensen*, født paa Ejendommen 7. Juli 1857.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Egebjerg. Hartkorn c. 8 Tdr. 4 Skpr. Ejendomsskyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,700 Kr., for Avlsb. 18,250 Kr. Gaardens samlede Areal 103 Tdr. Ld., deraf Ager 83½, Eng 14, Mose 4, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde, 3 Marker med Frøavl (Runkelroer og Turnips), 2 Marker med Hundegræs og en Mark med Fremavl af Byg. 30½ Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde, 1 Kartoffelafgrøde og 1 Græsmark. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld med Lerunderlag, dels god Sandmuld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Heste, 8 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 120 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes udelukkende ved Indkøb; hele Kobesætningen malkefedes.

Gaarden var oprindelig Fæste under Hansted Hospital, og den første Fæster, der kan findes i Gaardens Arkiv, er Niels Rask c. 1785. Han efterfulgtes af sin Søn, Rasmus Nielsen, og denne af Svigersønnen, Steffen Andreasen, der købte Gaarden til fri Ejendom 1856 og overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden laa tidligere inde i Egebjerg By, men udflyttedes midt paa sine Jorder 1881. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, Avlsb. dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Engen er delvis Overrislingseng. I Mosen er der Tørveskær. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog.

Gaardens store Frøavl er særlig beregnet paa Avl af Yellow Tankard af Gaardens gamle Stamme (Egebjerg-Stammen), hvoraf der stadig drives Stamfrøavl, og den gule Barres Runkelroe. Græsfrøavlen er Hundegræs, Agerhejre og italiensk Raigræs. Desuden drives Fremavl af Byg af Tystofte Prentice.

Frydensborg, Kattrup Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 2¼ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Søren Perthou Laursen Foght*, som overtog Gaarden 1. April 1910, er født paa Ejendommen 7. Decbr. 1873.

Frydensborg.

Matr.-Nr. 8 m. fl. af Kattrup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 1, Mose 2, Skov 5, Have og Gaardsplads 2, og 3 Tdr. Ld. med Skov, der er bortforpagtet. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 64 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Faderen, Hans Jørgen Foght, der havde overtaget efter sin Plejefader og Onkel, Hans Laursen, i hvis Slægt Gaarden har været, saa langt erindres tilbage. Gaarden blev i sin Tid solgt fra Serritslevgaard Gods. Hovedb. er opført 1871 i Grundmur med Tegltag, under hele Bygningen er der Kælder; Avlsb. er opførte i Kampestenmur med Straatage. Gaarden ligger højt i Forhold til det omliggende Terræn, der over Gaardens Marker er bølgeformet med Fald i S. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed, og Skoven ligger SØ. for Gaarden; Bestanden er hovedsagelig Bøg, Eg, Ask og Gran.

Ludvigseje, Katstrup Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Thomas Christian Thomsen*, som overtog Gaarden 1. April 1909, er født 17. April 1882.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Katstrup. Hartkorn 4 Tdr. 1 Fdk. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,860 Kr., for Avlsb. 8,824 Kr. Gaardens samlede Areal $85\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $32\frac{1}{2}$, Eng 2, Skov 50, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 24 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten drives i Vekseldrift med Roer, Korn og Græs. Jordens Bonitet er væsentligst stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 10 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve og 2 Heste. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Anders Thomsen, der 1883 havde købt den sammen med Broderen, Jens Peter Thomsen; A. T. overtog 1884 Broderens Part. Gaarden blev købt fra Serritslevgaard, hvorunder den var Skovfogedbolig. Hovedb. er opført 1868 i Grundmur; den er en smuk, smagfuld Bygning. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Ludvigseje ligger c. 2 Km. Ø. for Katstrup By og midt i Gaardens egen Skov. Terrænet over Markerne er bølgeformet med Fald i S. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed, og Skoven støder umiddelbart op til Testrup og Cathrinelunds Skove; Bestanden er Bøg, Gran og Ask.

Overbygaard, Voer Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 4 Km. Tilf. 11 over Ørskov Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Poul Christensen*, som overtog Gaarden 1. April 1901, er født paa Ejendommen 7. Oktober 1870 og gift med *Marie Nielsen*, født paa Wildenfeldt i Ørritslev Sogn 17. April 1874.

Overbygaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Overby. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdk. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,310 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal $82\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $71\frac{1}{2}$, Eng 4, Mose 1, Skov 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives $40\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde, 2 Græsmarker; 26 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Hans Frederik Christensen, Sognefoged og Dbmd., der fik den 1863 efter sin Fader, Rasmus Christensen, som 1834 købte Gaarden ved Auktion. R. C. var oprindelig Lærer i Ringe paa Fyn; paa en Fodtur op gennem Jylland kom han imidlertid tilfældig her til Gaarden, og han købte den for 5000 Rbd. Han var født paa en Gaard i Stenløse ved Odense. Paa Overbygaard har der i sin Tid været Tingsted, og den er solgt 1720 fra Skanderborg Rytterdistrikt af Frederik d. 4de. Hovedb. er opført 1891 i Grundmur; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur og Beton; desuden hører til Gaarden et stort grundmuret Hus, den gamle Skolebygning. Skoven ligger op til Borupgaard Skov med Bestand af Bøg og Gran. Paa to Overliggere i det gamle Egebindingsværk i den ene Længe staar to længere Inskriptioner. Af Antikviteter findes paa Gaarden flere gamle Kobberkander og Køkkenredskaber.

Fredenslund, Katstrup Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Søren Pedersen Lyse*, som købte Gaarden 12. Juni 1906, er født i Stenderup ved Horsens 2. Septbr. 1874 og gift med *Nielsine Nielsen*, født paa Raaballegaard 4. Oktbr. 1872.

Fredenslund.

Matr.-Nr. 5 m. fl. af Katstrup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 16,736 Kr. Gaardens samlede Areal 97½ Td. Ld., deraf Ager 90, Eng 3, Skov 2½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 81 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 7 Tdr. Ld. drives i en 4 Marksdrift, Veksel af Korn, Roer og Græs; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Ler- muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 28 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af P. Seiersen Winther, der 1895 købte den af Carl Erhardi, som 1892 havde købt den af Andreas Winther; denne købte Gaarden 1862 af Pontoppidan. Hovedb. er opført 1862 i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur og har Straatage. Fredenslund ligger paa en Bakke, højt i det omgivende Terræn, der over dens Mark er bølgeformet med jævnt Fald i S. Engen er Laveng og kan overrisles; Skoven ligger i tre Dele; Bestanden er væsentligst Bøg og Gran. Højdepunktet »Elbjerg« ligger paa Katstrup Mark c. 2 Km. Ø. for Gaarden; herfra er en meget smuk Udsigt over Horsens Fjord. Af Heste- besætningen, der, med Undtagelse af to Køreheste, er jysk, er tre Følhopper kaarede i 1. Klasse.

Ørritslev Østergaard, Ørritslev Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 11¼ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Sognefoged *Ole Peder Poulsen*, som overtog Gaarden 28. Jan. 1890, er født

paa Ejendommen 5. Decbr 1866 og gift med *Cathrine Kristoffersen*, født paa Nydefred ved Ørritslev 7. Febr. 1872.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Ørritslev. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skp. 1 Fdkr. Ejendoms-skyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 66½ Td. Ld., deraf Ager 64¼, Eng ½, Skov 1¼, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Resten drives i en 4 Marksdrift i Veksel af Staldfoder, Roer og Græs. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels dyb Muld med Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar f. T. af 27 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Faderen, Poul Jeppesen, der 1849 overtog den efter sin Moder, Ane Marie Jensdatter Winther, som anden Gang var gift med Poul Jeppesens Fader, Jeppe Rasmussen, og første Gang med Povel Sørensen, der 1803 købte Gaarden fra Serritslevgaard. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Der findes en Kornhjelm og en fraliggende Fodermesterbolig. Samtlige Bygninger er opførte 1889—90, da Gaarden udflyttedes fra Ørritslev By. Engen er Laveng og kan overrisles; Skoven ligger c. 1½ Km. V. for Gaarden sammen med Ørritslevgaards Skov; Bestanden er Bøg, Eg og Gran.

Dyrkjærgaard, Ørritslev Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. ½ Km. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Carl Nielsen*, som overtog Gaarden 1912, er født paa Ejendommen 8. Jan. 1885.

Dyrkjærgaard.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Tvingstrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. ½ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 72¼, Eng ¼, Mose ½, Skov ½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 64¼ Td. Ld. i en 10 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten drives i Vekseldrift med Staldfoder, Roer og Korn. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag, enkelte Steder sandblandet Muld. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Søren Nielsen, der fik Gaarden ved Giftermaal med Frandsine Kirstine Jensen, Datter af Jens Thomassen, hvis Enke, Maren Kirstine Nielsdatter tilskødede Svigersønnen Gaarden 1880. Jens Thomassen fik Gaarden 1855 ved Giftermaal med førstnævnte Enke, hvis første Mand, Frands Sørensen, overtog Gaarden, der engang var Fæste under Stensballegaard, 1843 efter sin Fader, Søren Hansen. Jens Thomassen købte Gaarden til fri Ejendom 1855 ifølge et gammelt Skøde, der findes i Gaardens Arkiv. Hovedb. er opført 1859 i Grundmur med Straatag, Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur og har

Straatage. Terrænet over Markerne er kuperet i den sydlige Del, forøvrigt temmelig jævnt. Skoven ligger i to Dele, Bestanden er Popler, Ask, Kastanje og Elm. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret og optaget i Stambog. Af Antikviteter findes paa Gaarden et gammelt ciceleret Sølvkrus med Kristusbilledet i Medaillon paa Laaget; Aarstal i Medaillon: 1597 og foran paa Kruset: 1703; desuden findes et mindre Sølvbæger med Inskriptionen: »J. A. S. Tv. og K. T. D. Tv. 1793«, samt flere gamle Kobberkedler og Køkkenredskaber.

Tvingstrupgaard, Ørritslev Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Peder M. Hansen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1901, er født paa Overbygaard i Vonsild 1. Decbr. 1872 og gift med *Maja Nielsen*, født i Vedsted i Vendsyssel 23. Novbr. 1875.

Matr.-Nr. 18b m. fl. af Tvingstrup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 19,120 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 76, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 68 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Leruld med Lerunderlag og dels god Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 25 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Tvingstrupgaard.

Den nuværende Ejer købte af Hans Chr. Hansen, der 1889 købte af Konsul Fogh, Horsens, der havde overtaget efter Peder A. Lund, som 1861 købte Gaarden fra Stensballegaard. Hovedb. er opført 1860 i Grundmur med Tegtag; Avlsb. er ligeledes opført i Grundmur. Til Gaarden hører et Fodermesterhus, der ligger ¼ Km. S. for denne. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Stigning i S.; Beliggenheden er meget hyggelig og venlig. Gaarden har elektrisk Lys og Drivkraft fra Elektricitetsværket i Hovedgaard.

Tolstrup Møllegaard, Tolstrup Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 6 Km. Tlf. (i Møllen) 7 over Gjedved Central. Gaarden ligger 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Johan Otto Møller*, som overtog Gaarden 1. April 1894, er født paa Østbirk Mark 13. Maj 1868 og gift med *Ane Mette Hansen*, født paa Sattrup Mark 12. Juni 1866.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Tolstrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,025 Kr., for Avlsb. 14,254 Kr. Gaardens samlede Areal 74½ Td. Ld., deraf Ager 56½, Eng 10, Skov 5, Mølledam 1 Td. Ld., Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er hovedsagelig Leruld med Lerunderlag, enkelte Bakker med stærkt Ler med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden ved Giftermaal med Enken efter Marius Christian Larsen, der 1872 købte af Enkefru Arensdorff, Enke efter Harboe A., som c. 1862 overtog efter sin Fader; denne kom paa Fyn som Landmaaler og blev gift med Datteren af daværende Ejer, M. Meulengracht. Hovedb. er opført 1813 i Egebindingsværk med Tegltag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Straa- og Papptage. Terrænet over Gaardens Marker, der ligger højt over Møllen, er jævnt med jævn Stigning i SV. Engen er Højeng, der drives med Kunstgødning, og er for største Delen af god Beskaffenhed; Skovens Bestand er Bøg og Ask.

J. J. Andersen Winthers Gaard, Tolstrup Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 5½ Km. Tlf. 14 over Gjedved Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Jens Jørgen Andersen Winther, som overtog Gaarden 27. Marts 1907, er født paa Frodesdal, Nim Herred, 29. Aug. 1863.

Matr.-Nr. 6 m. fl. af Tolstrup. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 26,600 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 70½, Eng 6, Skov 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 61½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag, noget uensartet i Underlaget. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Grisesøer. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Moder, Hansine Petrine f. Hansen, Enke efter Anders Jensen Winther, der var Forpagter af Frodesdal i Nim Herred, og som 1871 overtog Gaarden her efter sin Fader, Jens Jørgen Winther, som 1824 købte Gaarden af Peder Jacobsens Enke. Hovedb. er opført 1834 i Egebindingsværk, Avlsb. i Grundmur. Gaarden er den nordligste af de to Gaarde, der danner Tolstrup By; den ligger højt i Terrænet, der over Gaardens Marker er stærkt kuperet over den s. og østgeformet over den ø. Del. Engen er kultiveret Højeng og kan overrisles; Skoven ligger c. 10 Km. N. for Gaarden sammen med Riis Byskov; dens Bestand er Bøg og Gran. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede med 1. Præmie og optagne i Stambog. Af Antikviteter findes paa Gaarden gamle Sølvskeer med Aarstal 1751 og 1752—1791 samt et smukt gammelt Chatol.

Tammestrupgaard, Tolstrup Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 6 Km. Tlf. 16 over Gjedved Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru Ane Kathrine Steffensen, født Therkelsen, som overtog Gaarden 12. Jan. 1906, er født paa Sydtoftegaard 17. Oktbr. 1859 og var gift med Steffen Steffensen, født i Bottrup i Hatting Herred 31. Oktb. 1853.

Tammestrupgaard.

Matr.-Nr. 10—13 m. fl. af Tolstrup. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,100 Kr., for Avlsb. 17,300 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 74, Eng 10, Have og Gaards-

plads 2. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Peter Steffensen*, som Bestyrer. P. S. er født 11. Maj 1891 i Serritslev, hvor Faderen var Inspektør. Af Agermarken drives 72 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels god dyb Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejerinden overtog Gaarden efter sin afdøde Mand, Steffen Steffensen, der i lang Aarrække havde bestyret Serritslevgaard for Godsejer Brodersen. Steffen Steffensen købte Gaarden 1892 af Nicolas Müller Christensen, der havde faaet den efter sin Fader 1865; denne havde købt 1843. Hovedb. er opført i Egebindingsværk; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Gaarden ligger lavt i Forhold til det omliggende Terræn, er over Markerne er bølgeformet, dog stærkt kuperet i V. Engen er Laveng og kan overrisles. Af Hestebesætningen er tre Følhopper optagne i Stambogen og præmierede med 1. Præmie.

Tammestrup Vestergaard, Tolstrup Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 5½ Km. Tlf. 11 over Gjedved Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Iver Andersen*, som købte Gaarden 28. Maj 1908, er født paa Langkjærgaard 30. April 1876 og gift med *Karen Møller Winther*, født paa Winthersminde 4. Juli 1887.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Tolstrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 17,800 Kr. (deri Fodermesterhus). Gaardens samlede Areal 67½ Td. Ld., deraf Ager 57¼, Eng 5, Mose 1¼, Skov 2¼, Have og Gaardsplads 1¼. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten drives i Vekseldrift med Staldfoder, Roer og Kartoffler. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels god, dyb Muld med blandet Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 57 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Jens Jakobsen, der 1876 fik den ved Giftermaal med Enken efter Peder Pedersen, som arvede efter sin Fader, Dyrlæge Peder Stephansen, i hvis Slægt Gaarden formentlig har været Eje i en lang Aarrække. Hovedb. er opført dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur med Straatag; Avlsb. i Grundmur med Straatage. Til Gaarden hører et fraliggende Fodermesterhus. Gaarden ligger lavt i Forhold til det omliggende Terræn, der over Gaardens Marker hovedsagelig er bølgeformet med Fald i Ø. Engen er Laveng af god Beskaffenhed og kan overrisles. Af Hestebesætningen er en Følhoppe optaget i Stambog, og en er kaaret i 1. Klasse.

Gjedved Mølle, Tolstrup Sogn. Postforb.: Horsens, og St.: Hovedgaard, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejere: Frøknerne *Emily Mauzanita Smith*, *Anette Mariane Smith*, Enkefru *Johanne Vilhelmine Funck*, født *Smith* og Fru *Anna Marie Frost*, født *Smith*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1907.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Gjedved. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., Mølle og Mølleinventar 17,270 Kr., for Avlsb. 14,400 Kr. Gaardens samlede Areal 94 Tdr. Ld., deraf Ager 77, Eng 6, Mose 2, Skov 6, Mølledam 1, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinderne med *Nicolai Christian Møller* som Bestyrer. N. C. Møller er født paa Christinedal ved Esrom 27. Juli 1874. Møllen er bortforpagtet. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels god Muld med blandet Underlag af Sand og Grus. Besætningen består f. T. af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste

Aar solgtes c. 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejerinderne overtog efter Moderen, Laura Marie, født Bagger, Enke efter Jens Storm Smith, der overtog Ejendommen 1858 efter sin Moder, Ane Marie, født Storm, Enke efter Johan Schmidt, der købte Møllen 1822. Hovedb. er opført 1861 i Grundmur med Tegtag; den er en smuk, herskabelig Bygning med høj Frontespice. Avlsb. er opførte

Gjedved Mølle.

væsentligst i Grundmur. Møllebygningen ligger isoleret NV. for Hovedb.; den er ligeledes opført i Grundmur. Terrænet over Markerne er stærkt kuperet S. for Gaarden, længere S. og Ø. bølgeformet med svagt Fald i S. Engen er dels kultiveret Laveng af god Beskaffenhed, dels Natureng langs Mølledammen og Gjedved Sø. Bestanden i Gaardens Skov er Bøg, Poppel og Gran. Af Hestebesætningen er en Følhoppe og en Hoppeplag præmieret.

Gjedved Østergaard, Tolstrup Sogn. Postforb.: Horsens, og St.: Hovedgaard, hvortil c. 6½ Km. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Julius Svejstrup*, som overtog Gaarden 1. Juni 1885, er født paa Ejendommen 20. Juli 1861.

Gjedved Østergaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Gjedved. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 18,200 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 10, Mose 1, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde

og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld, dels med Lerunderlag og dels med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 1 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog efter sin Fader, Peder Svejstrup, der 1840 arvede Gaarden efter Faderen, Peder Pedersen Svejstrup, som var fra Svejstrup Østergaard i Dover Sogn og fik Gaarden ved Giftermaal med Enken efter formentlig Christen Andersen, der 1777 købte Gaarden af Anders Jørgensen, der havde faaet den efter sin Fader, som 1725 købte af Kong Frederik d. 4de. Hovedb. er opført 1845 i Egebindingsværk med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur; i Ko- og Svinestald er der Jernbjælker og Murhøvlinger. Gjedved Østergaard ligger lavt i Forhold til det omliggende Terræn, der over dens Marker er bølgeformet med Fald mod Ø. Engen er Laveng og kan overrisles; Skoven ligger c. 7½ Km. NV. for Gaarden sammen med Riis Bølleskov; Bestanden er Bøg.

A. Jakobsens Gaard, Tolstrup Sogn. Postforb.: Horsens og St.: Stenbjerg, hvortil c. 6½ Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anius Jakobsen*, som overtog Gaarden 5. Juni 1889, er født paa Tidselknold i Dover Sogn 4. Febr. 1875 og gift med *Julie Anna Jørgensen*, født i Taaning 18. Jan. 1889.

A. Jakobsens Gaard.

Matr.-Nr. 10a, 42 m. fl. af Gjedved. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr ½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 4½, Mose 1, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 52½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten drives i Vekseldrift med Staldfoder, Roer og Korn. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld med væsentligst Lerunderlag, dels noget lettere Sandmuld. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 73 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Farbroder, Albert Jakobsen, der fik den 1857 efter sin Fader, Jakob Albertsen, som 1808 overtog efter sin Fader, Albert Rasmussen, der fik Gaarden 1791. Hovedb. er opført 1870 i Grundmur; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen er Laveng af god Beskaffenhed og kan overrisles. Af Hestebesætningen er to Følhopper kaarede i 1. Klasse. Kvægbesætningen er flere Gange præmieret i Samlinger ved lokale Skuer. Af Antikviteter findes paa Gaarden et Sølvbæger med Ciceleringer og Inskriptionen »I. A. S. G. H. L. D. 1750«, hvilket kan tyde paa, at Slægten har ejet Gaarden allerede paa den Tid. Endvidere findes der et Sølvbæger med Inskriptionen »I. B. S. — K. C. D. Gjedved 1814«, samt flere gamle Fade og Tallerkener, nogle Kobberkander, en gammel Kiste samt Sølvskeer, signerede »1742 I. A. S.« (Jakob Albertsen).

Kærsholm, Vedslet Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Rasmus Andersen*, som købte Gaarden 1. April 1892, er født paa Mosegaard 10. Novbr. 1863.

Matr.-Nr. 4 m. fl. af Grumstrup. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb.

Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 52½, Eng 6, Mose 3, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Brak, 1 Roemark samt 2¼ Græs ¼ Staldfoder. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 17 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kærsholm.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Peter Hansen, der 1875 købte af Christen Madsen; C. M. var født i Baadstrup og fik Gaarden c. 1830 efter sin Fader. Gaarden har Navn efter Herredsfoged Kier, der ejede Naboejendommen »Hedemølle«, og Kærsholm har formentlig hørt sammen med denne. Hovedb. er opført 1862 i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur med Straatage. Gaarden blev udflyttet fra Grumstrup By efter Brand 1800, den ligger højt i det forøvrigt lave Terræn, der over Markerne er jævnt med en enkelt Bakke i N. Engen er Laveng af god Beskaffenhed og kan overrisles. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse.

Enghaugegaard, Vedslet Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 12½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Markus Jensen Høy*, som købte Gaarden 16. Septbr. 1910, er født paa Aastedbro Kro 19. Septbr. 1869 og gift med *Maren Kristiansen*, født paa Elling Østergaard 29. Maj 1875.

Enghaugegaard.

Matr.-Nr. 7a, 7b m. fl. af Grumstrup. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 15,700 Kr. (Der er i 1911 bygget Svinestald m. m., saa Assurancen bliver sat op for Avlsb.) Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 65, Eng 12, Skov ½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 59 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Brak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve,

2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Enkefru Inger Larsen Pedersen, født Nielsen, Enke efter Jens Larsen Pedersen, der overtog Gaarden 1868 efter sin Fader, Peder Larsen, som fik Gaarden ved Giftermaal med Datteren af Knud Jensen. Hovedb. er opført c. 1760 i Egebindingsværk med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Enghaugegaard ligger højt i Terrænet, der over Markerne er kuperet med Fald i V. Engen er Laveng af god Beskaffenhed og kan overrisles. Gaardens Skov ligger c. 2 Km. SV. for Gaarden; den ligger isoleret og har Bestand af El, Elm, Ask og Hassel. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet fra Hovedgaard Elektricitetsværk; Stalde og Hovedb. har elektrisk Lys.

Hesselhøjgaard, Vedslet Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 12½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: Enkefru *Karen Marie Nielsen*, født *Jensen*, som overtog Gaarden 6. Decbr. 1896, er født paa Lillegaard, Gjedved Mark, 24. Aug. 1851 og var gift med *Hermann Nielsen*, født 27. Septbr. 1851.

Hesselhøjgaard.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Grumstrup. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 87 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 15, Skov ½, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden med hendes ældste Søn, *Niels Peter Nielsen*, som Bestyrer; N. P. N. er født paa Ejendommen 20. Jan. 1886. Af Agermarken drives 68 Tdr. Ld. i to 7 Marksdrifter med Brak, 1 Roemark og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels god Sandmuld med Underlag af Grus og Ler. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejerinden overtog Gaarden efter sin Mand, der købte den 1878 af Kirsten Sandemand, Enke efter Jens Sandemand. Kirsten Sandemand købte som Enke Gaarden af Rohde. Hovedb. er opført c. 1760 i Egebindingsværk med Straatag; Avlsb. er byggede dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur og har Straatage. Af Engen er 2 Tdr. Ld. Overrislingseng af god Beskaffenhed; de 3 Tdr. Ld. er mindre god Natureng. Skoven ligger 3½ Km. N. for Gaarden; dens Bestand er Eg, Elm og Hassel. Gaarden har Navn fra en Høj, »Hesselhøj«, umiddelbart Ø. for Gaarden; fra denne Høj har man en meget smuk og vid Udsigt. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet fra Hovedgaards Elektricitetsværk, og alle Staldene har elektrisk Lys.

Seiersminde, Vedslet Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 12½ Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Jørgen Seirs Winther*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1894, er født paa Ejendommen 17. Decbr. 1867 og gift med *Ane Kirstine Jørgensen*, født paa Bidslund 25. April 1866.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Vedslet. Hartkorn 7 Tdr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 117 Tdr. Ld., deraf Ager $91\frac{1}{2}$, Eng 6, Mose 6, Skov 12, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Brak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; $18\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i en 7 Marksdrift paa lignende Maade; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels Sandmuld med blandet Underlag og Kvæg og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Seiersminde.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Seir Hansen Winther, der c. 1846 overtog den efter Faderen, Peder Hansen Winter, som sidst i det 18. Aarhundrede købte Gaarden ved Auktion. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er ligeledes opførte i Grundmur. V. for Gaarden er der en fritliggende Kornhjeml, ligesom der findes en Fodermesterbolig. Seiersminde er udflyttet fra Grumstrup By efter Brand 1892. Engen er Laveng og kan overrisles paa de 2 Tdr. Ld., det øvrige drives med Kunstgødning. I Mosen er Tørveskær af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i fire Dele, med Bestand af El, Ask, Elm og Hassel samt Eg og Bøg. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse.

Revsballe, Vedslet Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Peter Michael Pedersen*, som overtog Gaarden 13. Febr. 1902, er født paa Ejendommen 27. Febr. 1880 og gift med *Laura Bolette Jørgensen*, født paa Holmgaard 29. Juli 1878.

Revsballe.

Matr.-Nr. 12 m. fl. af Vedslet. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 14,600 Kr. Desuden hører til Gaarden et Hus, købt af nuværende Ejer 1908, af

Hartkorn 2 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Assurance: 1,300 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager $78\frac{1}{2}$, Eng 3, Skov 2, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $75\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Brak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er Krydsning af Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Faderen, Peder Mikkelsen, der overtog 1842 og 1861—64 tilkøbte nogle Parceller; han overtog efter sin Fader, Mikkel Pedersen, som 1820 fik Gaarden efter Faderen, Peder Rasmussen, der havde faaet den ved Giftermaal med Plejedatteren af Michel Knudsen; denne ejede Gaarden 1785, hvilket fremgaar af en gammel Taksationsforretning, der findes i Gaardens Arkiv. Gaarden har tidligere været Fæste under Herskindsgave og udflyttedes 1784 fra Vedslet By. Hovedb. er opført 1857 i Grundmur; Avlsb. er væsentligst opførte i Grundmur i 1853—56. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet med Fald i S. Engen er Laveng af god Beskaffenhed og kan overrisles. Skoven ligger tæt N. for Gaarden i to Dele, der ligger nær ved hinanden sammen med Vedslet Byskov; Bestanden er Hassel, enkelte Bøge, Eg og lidt Ask samt Granplantninger. Gaarden har Navn efter det nærliggende Højdepunkt, »Revsballe«, hvorfra man har en vid Udsigt over Skanderborg By og Sø.

J. Vinter Jørgensens Gaard, Gangsted Sogn. Postforb.: Søvind og St.: Torupvolde, hvortil c. $1\frac{1}{4}$ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Johannes Vinter Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1912, er født i Søvind 22. April 1889 og gift med *Jensine Bank*, født 4. Juni 1887.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Aggestrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal $68\frac{1}{8}$ Td. Ld., deraf Ager $59\frac{1}{2}$, Eng 2, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 5, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{8}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

J. Vinter Jørgensens Gaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden ved Giftermaal med Datteren af Elisabeth Bank, født Jensen, Enke efter Jens Rasmussen Bank, der overtog Gaarden 1886 efter sin Hustrus Plejeforældre, Jens Rasmussen og Marie Kathrine Hansdatter. Jens Rasmussen overtog Gaarden 1847 efter sin Fader, Rasmus Jensen, der 1815 fik Gaarden efter sin Fader, Jens Bank, som formentlig fik Gaarden ved Giftermaal, og som rimeligvis har købt den til fri Ejendom fra Tyrrestrup. Hovedb. er opført 1854 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Kampestensgrundmur, dels i Egebindingsværk og har Straatage. Terrænet er over Markerne kuperet med jævnt Fald i S. Engen er Laveng og kan overrisles; Skoven ligger SV. for Gaarden; Bestanden er El, Ask, Eg og Hassel.

J. P. Winther's Gaard, Gangsted Sogn. Postforb.: Søvind og St.: Torupvolde, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jens Peder Winther*, som overtog Gaarden 1. Maj 1891, er født paa Ejendommen 8. Oktbr. 1865 og gift med *Anna Elisa Pedersen*, født i Gangsted 13. Juli 1870.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Aggestrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Fdkr. ¾ Alb. Ejendoms-skyld 40,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 7,500 Kr. + 4,000 Kr. for et Hus i Byen. Gaardens samlede Areal 65½ Td. Ld., deraf Ager 56, Eng 5, Skov 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 53½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med benyttet Brak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

J. P. Winther's Gaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Moderen, Ane Pedersdatter, Enke efter Jens Winther, der 1814 overtog den ved Giftermaal med Karen Thomasdatter, Enke efter Niels Sørensen, som købte Gaarden først i det 19. Aarhundrede fra Tyrrestrup, hvorunder den var Fæste. Hovedb. er opført 1891 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er opførte dels i Kampestensmur, dels i Egebindingsværk. Til Gaarden hører et fraliggende Hus, der beboes af Ejerens Svigermoder. Gaarden er den sydligste af Gaardene i Aggestrup By og den sydligste i Sognet. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger tæt SØ. for Gaarden; Bestanden er Ask, El og Bøg. Terrænet over Markerne er bølgeformet. Kvægbesætningen er præmieret i Samlinger ved lokale Skuer, og af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret flere Gange og optaget i Stambog.

H. J. Rasmussens Gaard, Gangsted Sogn. Postforb.: Søvind og St.: Torupvolde, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Jørgen Rasmussen*, som købte Gaarden 1. Maj 1910, er født i Søvind 10. Oktbr. 1888.

Matr.-Nr. 4 m. fl. af Aggestrup. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 35,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Eng 5, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 57 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte 1910 af Viggo Saaby, der 1903 købte af den nuværende Ejers Fader, Jørgen Rasmussen, som ejede en Gaard i Søvind og 1890 overtog Gaarden her ved Giftermaal med Johanne Jensen, Datter af Hans Jensen, som havde overtaget

Gaarden efter Faderen, Jens Hansen, i hvis Slægts Besiddelse Gaarden har været, saa langt erindres tilbage; den er købt fra Tyrrestrup Gods 1808. Hovedb. er opført 1890 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingværk, dels i Kampesten

H. J. Rasmussens Gaard.

og Grundmur. Terrænet over Markerne er bølgeformet med jævnt Fald i V. Engen er Laveng af god Beskaffenhed og kan overrisles. Skoven ligger SØ. for Gaarden; Bestanden er Ask, El og Bøg.

Ballebogaard, Gangsted Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Niels Rasmussen*, som overtog Gaarden 13. Oktbr. 1881, er født paa Ejendommen 10. Juni 1848 og gift med *Karen Jensen Winther*, født i Aggestrup 23. Jan. 1859.

Ballebogaard.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Ballebo. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. Ejendoms- skyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,800 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 3, Skov 4, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejeren med hans eneste Søn, *Rasmus Niels Rasmussen*, som Forpagter; R. N. R. er født paa Ejendommen 23. Febr. 1886. Af Agermarken drives 67½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Brak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker. Resten henligger i permanent Græs ved Gaarden. Jordens Bonitet

er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 25 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren jysk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Rasmus Nielsen, der 1838 fik den efter sin Fader, Niels Thomassen, der overtog 1788 efter sin Stedmoder, Maren Rasmussen, Enke efter Jens Jensen. Ballebogaard er købt til fri Ejendom fra Hovedgaard Hovedgaard. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag; Avlsb. er væsentligst opførte i Egebindingsværk med Straatage. Til Gaarden hører en fraliggende Fodermesterbolig. Gaarden er den eneste af de fire Gaarde, som dannede Ballebo By, der er blevet liggende paa sin oprindelige Plads; alle de andre Gaarde udflyttedes 1848—49. Terrænet over dens Marker er jævnt; Engen er Laveng af fortrinlig Beskaffenhed og kan overrisles. Skoven ligger isoleret midt paa Gaardens Mark, Bestanden er Bøg, lidt Eg og Ask.

Karens Minde, Gangsted Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Niels Jensen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1886, er født paa Ejendommen 3. Maj 1848 og gift med *Ane Mette Hansen*, født i Vedslet 5. Maj 1865.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Ballebo. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,900 Kr., for Avlsb. 10,100 Kr. Gaardens samlede Areal 71 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 3, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Brak, 1 Roemark og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Bedstefaderen, Niels Jensen, som 1831 overtog efter sin Fader, Jens Nielsen; Gaarden har været i Slægtens Eje, saa lang erindres tilbage. Nuværende Ejers Bedstefader, Niels Jensen, var en meget driftig Mand; han brændte selv Stenene til Gaarden og blev af Landhusholdningsselskabet hædret med et smukt stort Sølvbæger, der findes paa Gaarden. Hovedb. er opført 1848 i Grundmur med Straatage; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur med Straatage. Gaarden, der 1848 udflyttedes fra Ballebo By, ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er kuperet med Fald i N. Skoven ligger i to Dele; Bestanden er Bøg og Eg.

Marinelund, Gangsted Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstæder, Skanderborg og Horsens. Nu-

Marinelund.

værende Ejer: *Jens Rasmus Jensen*, som købte Gaarden 1. Jan. 1902, er født paa Teglgård i Hads Herred 30. Decbr. 1876 og gift med *Marie Mortensen*, født paa Tendrupgaard i Hads Herred 11. Decbr. 1878.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Ballebo. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,800 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 88½ Td. Ld., deraf Ager 66¼, Eng 10, Mose 1, Skov 10, Have og Gaardsplads 1¼. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Brak, 1 Roemark og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lerjord med Lerunderlag, dels Lerjord med Kvægunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet sortbroget og fynsk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Enkefru Maren Nielsen, Enke efter Niels Jørgen Nielsen, som 1865 fik den ved Giftermaal. Fru Nielsen var første Gang gift med Hans Peder Jensen, der 1850 fik Gaarden fra Faderen, Jens Hansen; Gaarden blev købt til fri Ejendom fra Hovedgaard 1826. Hovedb. er opført i Grundmur med Paptag; Avlsb. er væsentligst opførte i Kampstensmur; samtlige Bygninger er opførte 1864, da den udflyttedes fra Ballebo By. Til Gaarden hører en fraliggende Fodermesterbolig. Marinelund ligger højt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet med Fald i N. Skoven ligger i to Dele, dels NØ. for Gaarden med Bestand af Bøg, Eg og Ask samt Gran, dels NV. for Gaarden sammen med Nabogaardens Skov og med Bestand af Eg og Bøg. Af Hestebesætningen er to Følhopper kaarede i 1. Klasse.

Bremdalgaard, Gangsted Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Karl Nielsen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1907, er født i Torp i Nim Sogn 1. Febr. 1868 og gift med *Ane Margrete Jensen*, født paa Margretestyst i Hads Herred 27. Marts 1866.

Bremdalgaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Gangsted. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 18,500 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 73½, Eng 3, Have- og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 10 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Niels Peter Poulsen, der 1877 fik den ved Giftermaal med Enken efter Klaus Peter Frederiksen, som 1874 overtog den efter sin Fader, Søren Frederik Klausen. Gaarden har rimeligvis været i denne Slægts Eje i lang Aarrække. Hovedb. er opført i 1886 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er opførte dels i alm. Grundmur, dels af Kampstensgrundmur 1885 efter Brand. Gaarden ligger c. 1½ Km. Ø. for Gangsted By; den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet med jævnt Fald i S. Fra Højdedraget »Gangsted Bjerget« c. 2 Km. N. for Gaarden har man en henrivende Udsigt over den kønne Omegn. Engen er Natureng af god Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse og præmieret.

F. Jørgensens Gaard, Gangsted Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 3¼ Km., og Torupvolde, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Frode Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. April 1912, er født paa Ejendommen 26. Oktbr. 1887.

Matr.-Nr. 5 m. fl. af Gangsted. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. (med Fodermesterhus og Forpagterbygninger) 13,725 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 54½, Eng ½, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1½. 7 Tdr. Ld. ved Skoven er bortforpagtet med Bygninger paa 4 Aar fra 1. April 1911. Af Agermarken drives 45½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Røefgrøde og 2½ Græsmark; Resten drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Røefgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels dyb Muld med Lerunderlag; de 7 Tdr. Ld., der er bortforpagtede, er stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

F. Jørgensens Gaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Søren Jørgensen, der 1872 fik den ved Giftermaal med Datteren af Søren Christensen, der 1843 overtog efter Faderen, Christen Rasmussen, som havde faaet Gaarden ved Giftermaal med Datteren af Søren Jensen, der 1820 købte den til fri Ejendom fra Hovedgaard af Grev Julius Trampe. Hovedb. er opført 1892 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Kampestensgrundmur. Til Gaarden hører en Forpagterbolig, der ligger 2 Km. N. for denne ved Skoven, og som staaer i Egebindingsværk. Desuden findes en fraliggende Fodermesterbolig. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er kuperet. Engen er Laveng og kan overrisles. Skoven ligger c. 2 Km. N. for Gaarden sammen med Gangsted Byskov; Bestanden er Bøg, enkelte Ege og Hassel; Skoven ligger opad Højdedraget »Gangsted Bjerget« i et meget smukt Terræn.

H. P. Hansens Gaard, Gangsted Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard og Torupvolde, hvortil henholdsvis c. 3¼ og 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Peter Hansen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1889, er født paa Ejendommen 13. Septbr. 1865 og gift med *Marie Leth*, født i Elbæk 11. Oktbr. 1869.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Gangsted. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,700 Kr., for Avlsb. 15,300 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 2½, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 71 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 2 Malkekøer og 5 Heste. Der indkøbes stadig dels voksne Heste, dels Plage og Føl og omsættes stærkt ved Handel, ligesom der aarlig omsættes en Del unge Tyre og Kvier, som fedes.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Moderen, Karen Thomasdatter, Enke efter Peter Hansen, der 1849 fik den efter sin Moder, Birthe Pedersdatter, Enke efter Hans Folmersen; Gaarden, der formentlig i lang Aarrække har været i Slægtens Eje, blev 1820 solgt fra Hovedgaard. Hovedb er opført 1726 i Egebindingsværk med Straa-

H. P. Hansens Gaard.

tag, og Avlsb. staar i Kampestensgrundmur med Straatage. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er bølgeformet med Fald i S. Engen er Laveng og kan overrisles, den er af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. N. for Gaarden sammen med Gangsted Byskov og i Højdedraget »Gangsted Bjerger«; Bestanden er Ask, Hassel og Gran.

Stenbjerggaard, Gangsted Sogn. Postforb. og St.: Hovedgaard, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Skanderborg. Nuværende Ejer: *Christen Christensen Bagger*, som overtog Gaarden 22. Juli 1892, er født paa Ejendommen 8. Decbr. 1863 og gift med *Bolette Marie Jensine Jensen*, født paa Teglgaard i Hads Herred 31. Maj 1874.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Gangsted m. m. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 38,800 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 15,900 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Mose 1½, Skov 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 61½ Td. Ld. i en 10 Marksdrift med Brak, 1 Roeafgrøde og 2½ Mark med Græs, ½ med Staldfoder; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning ved Gaarden. Jordens Bonitet er dels Lerjord med Lerunderlag, dels Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stenbjerggaard.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Stedfader, Peder Jørgensen, der 1835 fik den ved Giftermaal med Enken efter Thomas Hansen, som 1829 overtog efter sin Moder, Karen Jensdatter, Enke efter Hans Jensen, der 1826 havde købt fra Hovedgaard, ifølge et gammelt Skøde, der findes paa Gaarden, udstedt af Grev Julius Trampe. Hovedb. er opført 1852 i Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk og dels i Kampestensmur med Straatage. Til Gaarden hører en fraliggende

Fodermesterbolig. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er stærkt kuperet. Skoven ligger NØ. for Gaarden sammen med Hadrup Skov; Bestanden er Bøg og Eg. Fra de to Højdepunkter »Stenbjerg«, hvorefter Gaarden har faaet Navn, og »Møgelbjerg«, der begge ligger paa Gaardens Terræn, har man en smuk og vid Udsigt.

Møllegaard, Søvind Sogn. Postforb. og St.: Søvind, hvortil c. $\frac{3}{4}$ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Andreas Jensen*, som overtog Gaarden 1. Juni 1900, er født paa Ejendommen 27. April 1861 og gift med *Marie Elisabeth Sørensen*, født paa Dredkjær i Hads Herred 9. Marts 1863.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Brigsted. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 18,170 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager $61\frac{3}{4}$, Eng 8, Mose $\frac{3}{4}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet sortbroget og fynsk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Broder, Jens Jensen, der overtog Søvind Kro. Jens Jensen overtog 1884 Gaarden efter sin Fader, Niels Jørgen Jensen, som fik Gaarden c. 1850 ved Giftermaal med Datteren af Laurs Nicolai Laursen; Gaarden er købt til fri Ejendom fra Stensballe. N. J. Jensen deltog i Trearskrigen og blev saaret ved Isted 1849; han blev dekoreret med Dbmd.'s Hæderstegn. Hovedb. er opført 1859 i Grundmur med Tegltag, under hele Huset er der høj Kælder. Avlsb. er opførte 1856 dels i Kampestensgrundmur, dels i almindelig Grundmur. Gaarden ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er jævnt. Engen er dels kultiveret Eng, dels Laveng, der kan overrisles. Til Gaarden hører en Vandmølle, der ligger i v. Ende af Ladebygningen; Møllen benyttes kun til Gaardens eget Brug; Mølledammen ligger V. for Gaarden.

Engmarksgaard, Søvind Sogn. Postforb.: Tvingstrup og St.: Hovedgaard, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Mortensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Ejendommen 12. Decbr. 1874 og gift med *Jensine Mortensen*, født paa Damgaard, Aaes Mark, 7. April 1876.

Engmarksgaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Aaes. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 15,560 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager $66\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes ca. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Moder, Karen Johanne Mortensen, Enke efter Søren Mortensen, der 1873 havde overtaget den efter sin Fader, Morten Laursen, som 1830 overtog efter Hans Engmark, der rimeligvis havde købt Gaarden til fri Ejendom fra Tyrrestrup 1803 af Godsejer Christian Søltøft. Gaarden har været i Slægtens Besiddelse i lang Aarrække. Hovedb. er opført 1874 i Grundmur; Avlsb. er ligeledes opførte i Grundmur; i Kostalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Engmarksgaard var den første Gaard, der udflyttedes fra Aaes By; den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt.

Kalagergaard, Søvind Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Øllegaard Charlotte Mathiasen*, født Nielsen, som overtog Gaarden 20. Aug. 1905, er født i Aaes 2. Jan. 1851 og var gift med *Tønnes Mathiasen*, født i Hads Herred 11. Juni 1832, død 20. Aug. 1905.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Aaes. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,240 Kr., for Avlsb. 8,316 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Thomas Thomsen*, født i Ustrup, Hylke Sogn, 1873. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift; Resten i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er dels Lerjord med Lerunderlag, dels god, dyb Muld med Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejerinden overtog efter sin afdøde Mand, der 1869 fik Gaarden ved Giftermaal med Enke efter Rasmus Pedersen, Ane Kirstine Jacobsdatter. Rasmus Pedersen kom fra Cylling, og har sikkert faaet Gaarden ved Køb. Gaarden er formentlig solgt fra Tyrrestrup 1803. Hovedb. er opført 1870 i Grundmur, og Avlsb. er opførte henholdsvis i Egebindingsværk og Kampestensgrundmur. Kalagergaard ligger c. ½ Km. NV. for Aaes By, hvorfra den er udflyttet; den ligger lavt i Forhold til det omgivende Terræn, der over Markerne er bølgeformet. Skoven ligger c. 1½ Km. SØ. for Gaarden sammen med Aaes Byskov, Bestanden er Hassel, El, Eg og Ask.

Stenkjærgaard, Søvind Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Enevold*, som overtog Gaarden 12. Decbr. 1901, er født paa Ejendommen 9. Decbr. 1878 og gift med *Henriette Pouline Charlotte Berthelsen*, født i Lomborg Præstegaard ved Lemvig 23. Febr. 1883.

Stenkjærgaard.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Aaes. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Desuden er tilkøbt c. 8 Tdr. Ld. fra Aaes Skolejord, der ikke er indbefattet i Hartkorn og Ejendomsskyld. Brandassurance for Hovedb. 6,020 Kr., for Avlsb. 16,700 Kr. (deri 2,800 Kr. for Fodermesterhus). Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 2, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder

og 1 Græsmark; 6 Tdr. Ld. drives med Lucerne; 12 Tdr. Ld. drives for sig; Resten henligger som permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er væsentlig Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 26 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter Moderen, Kirstine Karoline Hansen, Enke efter Enevold Andersen, der 1857 overtog Gaarden efter sin Fader, Anders Enevoldsen, som fik den 1819 efter Faderen, Enevold Andersen, der 1803 købte den til fri Ejendom fra Tyrrestrup, ifølge et gammelt Skøde, der findes paa Gaarden. Gaarden har rimeligvis været i Slægtens Fæste i lang Aarrække. Hovedb. er opført 1874 i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur og Kampesten. I Kostalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Til Gaarden hører et Fodermesterhus. Gaarden udflyttedes fra Aaes By 1874. Terrænet over Markerne er bølgeformet. Engen er Laveng og kan overrisles, og Skoven ligger c. 1½ Km. S. for Gaarden sammen med Aaes Byskov; Bestanden er Hassel, Eg, Ask, El og Bøg. Af Hestebesætningen er en Følhopper kaaret i 1. Klasse, ligesom en Samling Kvier er præmieret.

Bjerregaard, Søvind Sogn. Postforb. og St.: Søvind, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Christian Ludvig Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1903, er født i Søvind 23. Maj 1876 og gift med *Nikoline Sørensen*, født i Toftum 12. Juni 1886.

Matr.-Nr. 6a, 7a m. fl. af Søvind. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 15,100 Kr. Gaardens samlede Areal 78½ Td. Ld., deraf Ager 74, Eng 1, Skov 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 69 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels god, dyb Muld med Underlag af Kvæg og Ler. Besætningen bestaar f. T. af 26 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes 86 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Anders Sørensen, der 1875 arvede den efter Moderen, Marie Kirstine Sørensen, Enke efter Søren Andersen, som 1838 overtog efter sin Moder, Bodil Mortensdatter, Enke efter Anders Jensen, der havde faaet Gaarden 1808. Nuværende Ejers Fader, Anders Sørensen, købte 1886 denne Gaard til den oprindelige, der ligger i Søvind. Gaarden er oprindelig solgt fra Tyrrestrup Gods. Hovedb. er opført 1877 i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er byggede dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk; i Kostalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Gaardens Marker er kuperet. Skoven ligger isoleret S. for Gaarden over en Sandbanke; Bestanden er Gran og Fyr, plantet 1908. Paa Gaardens Mark ligger en gammel Kæmpehøj, »Grothøj«, hvorfra man har en vid Udsigt over den smukke Omegn. I Hestebesætningen findes en præmieret Hoppe.

Humbleballegaard, Søvind Sogn. Postforb. og St.: Søvind, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Frants Janus Bremer*, som købte Gaarden 1. Maj 1909, er født i Sattrup Skole 19. Aug. 1860 og gift med *Emma Margrete Carlsen*, født i Aarhus 19. Maj 1866.

Matr.-Nr. 8 m. fl. af Søvind. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,200 Kr., for Avlsb. 14,760 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng 8, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 26 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift, 27 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld med blandet Underlag af Ler og Kvæg, dels Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af Peter Christensen, der 1900 havde købt den af Niels Jørgensen, som overtog den ved Giftermaal med Enkefru Troels. Gaarden er købt til fri Ejendom fra Tyrrestrup Gods. Hovedb. er opført 1860 i Egebindingsværk med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Kampestensgrundmur, dels i alm. Grundmur med Straatage. Til Gaarden hører en Fodermesterbolig, beliggende N. for Gaarden ved Skoven. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Engen er Laveng af god Beskaffenhed og kan overrisles. Skoven ligger isoleret N. for Gaarden i Forbindelse med Marken; Bestanden er El, Ask, Birk og Eg. Af Hestebesætningen er en Hingst præmieret paa Statsskuet.

Torupvolde, Søvind Sogn. Postforb.: Søvind og St.: Torupvolde, hvortil c. $\frac{1}{8}$ Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Søren Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1880, er født paa Ejendommen 7. Aug. 1852 og var gift med *Bolette Sørensen*, født paa Bredalgaard 5. Juni 1856, død 12. Decbr 1890.

Matr.-Nr. 5 m. fl. af Toftum. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,900 Kr., for Avlsb. 12,100 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 5, Skov 1, Have- og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Torupvolde.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Niels Sørensen, der 1848 fik den efter sin Fader, Søren Laursen. Hovedb. er opført 1882 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er opførte dels i alm. Grundmur, dels i Kampestensgrundmur med Straatage. Torupvolde ligger c. 2 Km. N. for Søvind By; Terrænet over dens Marker er let bølgeformet med Fald i S. Engen er Laveng og kan overrisles. Skoven ligger N. for Gaarden ved Bækløbet fra Hovedgaard Skov; Bestanden er Eg og Hasselris. Paa Gaardens Grund har der ligget en gammel Herreborg, Torupvolde; Gaarden er saaledes omgivet af Levninger af gamle Volde, og i Haven er der gravet ned til gamle Murlevninger og Brolægninger.

Grotkjær, Søvind Sogn. Postforb.: Søvind, og St.: Torupvolde, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som overtog Gaarden 1. Septbr 1891, er født i Tendrup 3. April 1848 og var gift med *Rasmine Cecilie Marie Pedersen*, født paa Ejendommen 16. Oktbr. 1854, død 5. Decbr. 1911.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Toftum. Hartkorn 3 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,030 Kr., for Avlsb. 11,730 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager $58\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T.

af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen er af sortbroget Race.

Grotkjær.

Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Svigerfader, Peder Pedersen (født 1829 paa Bjerregaard), der 1854 fik den ved Giftermaal med Enken efter Rasmus Sørensen, som fik Gaarden først i det 19. Aarhundrede efter Faderen, Søren Simonsen. Hovedb. er opført 1860 i Grundmur, og Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Grotkjær ligger c. 3 Km. NV. for Søvind By; den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt med Fald i S. Ved Gaardens n. Skel, der danner Grænsen mellem 3 Byer, 3 Sogne og 2 Herreder, ligger en meget stor Sten, der bærer Kong Christian d. 4. Navnetræk; en Sten af samme Slags, ogsaa med Chr. 4. Navnetræk, er benyttet til Trapesten ved Hovedb.

Amballegaard, Væhr Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 3½ Km. Nuværende Ejer: *Jens Jørgen Elbæk*, som overtog Gaarden 1. Juni 1910, er født paa Ejendommen 9. Oktbr 1881.

Amballegaard.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Steensballe. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 16,647 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 56½, Eng 5, Skov 1, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 38 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 18½ Td. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage

og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Amballegaard var tidligere Fæste under Stamhuset Steensballegaard og blev 1855 solgt til fri Ejendom til Jens Jørgensen Elbæk, der indtil da var Fæster af Gaarden, og i hvis Slægt den har været i Fæste, saa langt erindres tilbage. Jens Jørgensen Elbæk overdrog 1883 Gaarden til sine tre Sønner, P. Elbæk, J. J. Elbæk og N. Elbæk; de to sidstnævnte var ugifte, og P. Elbæk overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden laa oprindelig inde i Steensballe By, men udflyttedes 1902 efter Brand c. 100 M. N. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, men har Paptag. Terrænet over Markerne er bølgeformet med jævnt Fald i S. Engen ligger i tre Dele V. for Gaarden ved »Sundvig«, en Arm af Horsens Fjord. Skoven ligger ved Engen paa en Skrænt ned mod Vigen; Bestanden er Eg, Hassel og Gran. Gaarden har Navn efter en umiddelbart NØ. for Gaarden liggende høj Bakke, »Amballe«, hvorfra man har en prægtig Udsigt.

Villa Arcturus, Væhr Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 3 Km. Tlf. 799 over Horsens Central. Nuværende Ejer: Mineejer *Peder Hansen Jensen*, som købte Gaarden 1. April 1911, er født paa Vesterborggaard paa Lolland 9. Jan. 1869 og gift med *Regitze Camilla Plesner Petersen*, født i Horsens 26. Jan. 1871.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Steensballe. Hartkorn 3 Tdr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 35,985 Kr., for Avlsb. 10,895 Kr. Gaardens samlede Areal 8 Tdr. Ld., som udgør Park, Have og Gaardsplads. Jordens Bonitet er Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 2 Køreheste.

Villa Arcturus.

Villa Arcturus, tidligere Villa Sundbakken, er samlet af flere Parceller af Steensballe Sognejord af Øjenlæge, Dr. med. Gad, der 1875 byggede Hovedb. i 1 Etage. 1896 solgte Dr. Gads Enke til Direktør Danielsen, der byggede 2. Etage til den oprindelige Bygning. 1906 købte Proprietær F. Hansen Ejendommen og solgte den et Par Aar senere til Proprietær Munkedal, der atter solgte til nuværende Ejer, der i 19 Aar har opholdt sig i Sydafrika, hovedsagelig i Rhodecia, hvor han har erhvervet flere Guldminer. Han gav Ejendommen Navn efter den største af Minerne. Hovedb. er opført i Grundmur i Villastil med Taarn mod Gaardsiden. N. for Hovedb. ligger to Fløjbygninger, hvoraf den ene benyttes til Køkken og Økonomibolig; den anden til Stalde, Vognport og Folkestuer. Gaardens Jordtilliggende ligger over et stærkt kuperet Terræn og benyttes nu til Haveanlæg. Fra Ejendommen, der ligger umiddelbart ud til »Sundet« (en Vig af Horsens Fjord), er der en smuk og vid Udsigt over Fjorden.

Elmegaard, Nebel Sogn, Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Laurits Spørensøn*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1882, er født i Serritslev 22. Novbr. 1849 og gift med *Marie Stosenberg*, født paa Ejendommen 5. Juli 1855.

Matr.-Nr. 5a, 7a m. fl. af Serritslev. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,675 Kr., for Avlsb. 14,170 Kr.

Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 4, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæste under Serritslevgaard. 1825 overtog Jørgen Hansen Gaarden efter sin Fader, Hans Jørgensen; Jørgen Hansens Enke giftede sig anden Gang med Niels Stounberg, efter hvem den nuværende Ejer har overtaget Gaarden. Hovedb. er opført 1838 i Egebindingsværk, Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur, alle Gaardens Bygninger har Straatage. Markens Overflade er bølgeformet. Skolen og Forsamlingshuset ligger paa Gaardens Mark. Engen, der ligger umiddelbart V. for Byen, er Overrislingseng. Skoven ligger c. 2 Km. NV. for Gaarden sammen med Serritslev Byskov; Bestanden er Hassel og enkelte Ege. Af Hestebesætningen er 2 Følhopper præmierede og den ene optagen i Stambog.

Dortheasminde, Nebel Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra den nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Peder Andreas Pedersen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1902, er født paa Nebel Østergaard 28. April 1872 og gift med *Andrea Larsen*, født paa Ejendommen 7. Juli 1876.

Dortheasminde.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Serritslev. Hartkorn 7 Tdr 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendoms-skyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,070 Kr., for Avlsb. 16,210 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 4, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 36½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; 20 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, men med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var oprindelig Fæste under Serritslevgaard. 1808 blev den tilskødet Christen Madsen, der 1833 solgte til Skolelærer og Kirkesanger Jens Andreas Larsen af Serritslev, som 1838 tilkøbte en Gaard paa 2 Tdr. Hartkorn og 1866 overdrog Gaarden til sin Søn, Henrik Christoffer Larsen, hvis Enke, Ane Marie, født Christoffersen, overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1693 i Egebindingsværk. Paa Facaden til Haven staar følgende Inskription: »Lod Michel Rasmusen Thrige og Else Hans Datter Løvstrup op bygge Huus der Mand skref 1693.«; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk; Kostalden har Paptag, de øvrige Bygninger har Straatage. Engen er Overrislingseng, og Skoven ligger sammen med Serritslev Byskov; Bestanden er Hassel og enkelte Ege. Terrænet over Marken er jævnt.

Mølhøjgaard, Nebel Sogn. Postforb. og St.: Tvingstrup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans*

Laursen, som overtog Gaarden 15. Decbr. 1890, er født i Ørritslev 8. Juli 1853 og gift med *Kirsten Andersen*, født paa Ejendommen 26. Jan. 1855.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Bled. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mølhøjgaard.

Gaarden var tidligere Fæstegaard under Serritslevgaard, indtil den 1813 købtes til fri Ejendom af Peder Andersen, der 1836 overdrog Gaarden til sin Søn, Anders Pedersen, hvis Enke, Bodil Cathrine, født Winther, afstod den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden har været i Familiens Fæste, saa langt erindres tilbage. Gaarden laa oprindeligt inde i Bled By, men udflyttedes 1890 midt paa sine Jorder. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. med Skifertag, Avlsb. med Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt, dog noget bølgeformet i N. Gaarden har Navn efter Højdepunktet »Mølhøj«, der ligger c. 50 M. Ø. for Gaarden. Mølhøj er det højeste Punkt i Nebel Sogn (c. 88 M. over Havfladen), og derfra har man en prægtig Udsigt over den smukke Omegn. Af Hestebesætningen er 2 Følhopper præmierede og optagne i Stambog.

Nim Herred.

Sækjærgaard, Nim Sogn. Postforb.: Nim, og St.: Lund, hvortil c. 5½ Km. Tlf. 2 over Nim Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jens Brønd Laursen*, som overtog Gaarden 1. Dcbr. 1902, er født paa Ejendommen 30. Juli 1872 og gift med *Ane Rasmine Mathiesen*, født i Tvingstrup 18. Septbr. 1873.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Nim. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 17,350 Kr. Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 66¼, Eng 1, Mose ½, Skov 10, Have og Gaardsplads ¾. Af Agermarken drives 36¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift; 14 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift; 15 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift; 1 Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er meget forskellig, dels paa Lerunderlag, dels paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sækjærgaards ældst kendte Ejer var Hans Juulsen, efter hvis Død den overtoges af hans Svigerson, Jens Jensen Brønd, hvis Enke ægtede den senere Sogneraadsformand Anders Laursen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden ligger smukt tæt N. for Horsens-Silkeborg Landevej som den vestligste af en Samling Gaarde, der kaldes Østerby, og er bygget 1869—70. Hoved. er opført af Grundmur med Tegtag; Avlsb. er dels af Kampesten, dels af Bindingsværk og Grundmur. Hestebesætningen rummer bl. a. 2 værdifulde Følhopper. Gaardens Mark ligger paa to Steder; Overfladen er nogenlunde jævn, men hæver sig i den s. Side til »Bavnehøj«, hvorfra der er en smuk Udsigt. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og lidt Gran.

Marialyst, Tamdrup Sogn. Postforb. og St.: Kjørup, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Carl Heide-Jørgensen*, som overtog Gaarden 15. Juli 1908, er født paa Billeshave 17. Aug. 1882.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Kjørup. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 19,200 Kr.; desuden en Fodermesterbolig 1,500 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 5, Mose 4, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 68 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 2½ Td. Ld. dyrkes med Foderafgrøder i fri Drift; 2½ Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Marialyst.

Marialysts ældst kendte Ejer var Hans Peter Petersen, der formentlig havde taget den i Arv efter sin Fader. Han efterfulgtes af sin Svigerson, Markus Markussen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Oprindelig laa Gaarden inde i Kjørup By, men nedbrændte og udflyttedes. Senere er den bleven ombygget i 1880'erne, fra hvilken Tid de nustaande Bygninger skriver sig. Hovedb. er opført af Grundmur med Paptag; det er en anselig Bygning, som rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk. Paa Laden er opstillet en Vindmotor, ved hvilken Tærskemaskine og Kværn drives. Der er anlagt Hævert med Ledninger rundt i Gaardens Bygninger, gennem hvilken Vandforsyningen sker. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker, der har en jævn og god Overflade. Engen er af god Beskaffenhed og kan overrisles. Skovens Bestand er væsentligst Eg. Gaardens Kvægbesætning tilhører en gammel Stamme i Gaarden; den bestaar af veludviklede, stærkt ydende Individider.

Bækkebo, Tamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vrønding, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Chresten Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1886, er født paa Ejendommen 6. Jan. 1856 og gift med *Inger Marie Jensen*, født i Hatting 16. Maj 1859.

Matr.-Nr. 10 m. fl. af Vrønding. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,450 Kr., for Avlsb. 15,750 Kr., desuden et Beboelseshus med Hestestald 4,200 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Mose ½, Skov 3½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 3½ Td. Ld. Toft drives i en 5 Marksdrift; ½ Td. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 27 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bækkebo har oprindeligt været Fæste under Hovedgaarden Bygholm, men lagdes senere ind under Bisgaard, fra hvilken den købtes til fri Ejendom i 1790erne af den nuværende Ejers Oldefader, Klemmen Christensen, der havde overtaget Fæstet 1751, og som var en indflydelsesrig Mand, der i mere end 40 Aar beklædte Stillingen som Vrønding Bys Oldermænd. Han overlod den 1813 til sin Søn, Chresten Klemmensen, der 1843 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Jens Olesen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden laa tidligere inde i Vrønding By, men 1892—93 udflyttedes den Ø. for Byen. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag. Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur, men bærer Paptage. Fraliggende i Vrønding By er et grundmuret Beboelseshus med tilhørende Hestestald og Vognport. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker, som har en jævn og god Overflade. Skoven er en Part af Nim Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg.

Laurasminde, Tamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vrønding, hvortil c. 5 Minutters Gang. Tlf. 18 over Vrønding Central. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Aamtsraadsmedlem *Niels Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1878, er født i Enner 14. Novbr. 1853 og gift med *Marie Ottesen*, født paa Ejendommen 21. Juni 1854.

Laurasminde.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Vrønding. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,800 Kr., for Avlsb. 13,200 Kr., desuden en Fodermesterbolig 2,700 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 55½, Eng 7, Mose ½, Skov 5½, Have og Gaardsplads ½. Af Agermarken drives 50½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift; 2 Tdr. Ld. drives særlig med Foderafgrøder; og 3 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er dyb, fortrinlig, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Laurasmindes ældst kendte Ejer var Otto Jensen, hvis Enke c. 1850 ægtede Laurits Callesen, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Han efterfulgtes i 1858 af sin Stedsøn, Jens Ottesen, der døde 1872, hvorefter hans Enke, Lene Ottesen, sad inde med

Gaarden, indtil hun overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger i den s. Side af Vrønding By. Hovedb. bestaar af 3 Fløje af Grundmur med Tegltage; den er opført 1858 og rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk, alle med Straatage. Inde i Byen ligger en Fodermesterbolig. I Hestebesætningen staar for Tiden to kaarede Følhopper og en ung Hoppe, der er tilkendt 2. Præmie ved Horsens Landboforenings Skue. Marken har en ganske jævn Overflade og er gammel, stærkt kultiveret Indmark. Halvdelen af Engen kan overrisles, medens Halvdelen er Kultureng, der pløjes og gødes. Skoven er fraliggende som en Part af Vinthen Skov; dens Bestand er væsentligst slagbar Bøg. Laurasminde er en meget tiltalende Ejendom, der med sine smukke, velholdte Bygninger og gode Jorder hører til Amtets allerbedste.

Bakkegaard, Tamdrup Sogn. Postforb. og St.: Lund, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Chresten Pedersen*, som overtog Gaarden om Efteraaret 1874, er født paa Ejendommen 3. Septbr. 1850.

Bakkegaard.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Lund. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr., desuden et fraliggende Beboelseshus 2,450 Kr. Gaardens samlede Areal 65½ Td. Ld., deraf Ager 59¼, Eng 3, Mose 2½, Have og Gaardsplads ¾. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin og c. 100 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bakkegaard har i sin Tid været Fæste under Hansted Hospital, men blev af den nuværende Ejers Fader, Peder Nielsen, købt fri i Begyndelsen af 1860erne. Peder Nielsen havde overtaget Fæstet 1827 efter sin Svigerfader, Rasmus Jørgensen, og døde altsaa som Selvejer 1865, hvorefter hans Enke, Karen Christensen, drev Ejendommen, til hun i 1874 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Oprindeligt laa Gaarden inde i Lund By, men i 1888 udflyttedes den tæt S. for Byen lige over for Lund Jernbanestation. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltage og rummer en stor og god Beboelslejlighed. Avlsb. er dels af Kampesten, dels i Grundmur. Fraliggende ved Stationen er et grundmuret Beboelseshus, som for Tiden er lejet ud. Gaardens Hestebesætning bestaar overvejende af værdifulde Avlshopper, der alle tilhører en bekendt Hoppestamme, som C. Pedersen selv har opdrættet. Adskillige af denne Hoppestammes forskellige Individer er kaarede og stambogsførte, og der er i Aarenes Løb solgt flere værdifulde Avlsdyr fra Gaarden. Bakkegaarden ligger smukt, omgivet af et frodigt og afvekslende Landskab.

Oleslund, Tamdrup Sogn. Postforb. og St.: Lund, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Therkelsen*, som overtog Gaarden 18. April 1895, er født i Haurum 23. Decbr. 1862 og gift med *Oline Hansigne Olsen*, født paa Vrøndinggaard 28. Juli 1867.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Lund. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,800 Kr., for Avlsb. 14,800 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 14, Mose 1, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er noget uensartet, i Markerne nærmest Gaarden overvejende Lermuld, i de længst bortliggende Marker Sandmuld. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Oleslund.

Oleslunds ældst kendte Ejer var Peder Andreasen, som havde arvet den efter sin Fader. Han solgte den 1889 til Hans Hansen, som i 1894 mageskiftede den til C. Sørensen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Oprindelig laa Gaarden inde i Lund By, men er nu udflyttet kort N. for Byen. Paa et gammelt Stykke Egetræ, som den nuværende Ejer har ladet indmure i Hestestalden, staar udskaaet: »O. C. Har opbyggt denne Gaard, Oleslund, Aar 1792, K. H. D.«. Hovedb. er opført i 1850'erne af Grundmur med Tegltag. Avlsb. er ligeledes af Grundmur, men med Straatage. I Hestestalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Marken har en ret jævn Overflade, og langs dens n. Skel ligger Gaardens Eng. Skoven er en Part af Vinthen Skov; dens Bestand er væsentligst Bøg, men desuden noget Gran og Eg. I Gaardens Hestebesætning findes 3 Avlshopper, der alle er kaarede i 1. Klasse, og af hvilke den ene er optaget i Statsstambogen. Oleslund ligger smukt i det kønne, kuperede Terræn.

Markusminde, Tamdrup Sogn. Postforb.: Vinthen-Enner Skole, og St.: Lund, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 8 over Lund Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Therkelsen Nyborg*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1911, er født i Bjerløv ved Vejle 5. Jan. 1865 og gift med *Ane Kirstine Markussen*, født paa Ejendommen 21. Juli 1864.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Vinthen. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 19,800 Kr. Gaardens samlede Areal 71½ Td. Ld., deraf Ager 50½, Eng 18, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden

22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, samt 3 Plage og Føl. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Markusminder har gennem mange Slægtled tilhørt samme Familie. Den nuværende Ejer købte af sin Svoger, Markus J. Markussen, der først i 1890'erne havde overtaget Gaarden efter sin Fader, Jørgen Markussen, som atter havde arvet den efter sin Fader, Markus Markussen. Gaarden laa tidligere midt i Vinthen By, men udflyttedes 1867. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag. Avlsb. er dels af Kampesten, dels af Grundmur. Gaardens Hestebesætning bestaar omtrent udelukkende af værdifulde, præmierede Avlshopper, som tilhører en og samme Hoppefamilie. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker. Engen er beliggende c. 2 Km. mod N.; det er Kulturreng af god Beskaffenhed. Skoven er beliggende ved Engen; dens Bestand er gammel Bøg og Eg. Engen og Skoven er indhegnet sammen til Løvdrift for Ungkreaturene efter Slet.

Hvirring Vestergaard, Hvirring Sogn. Postforb. og St.: Flemming, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Mikkel Peter Jensen*, som overtog Gaarden i Oktbr. 1876, er født paa Ejendommen 29. April 1852.

Hvirring Vestergaard.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Vinthen. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,200 Kr., for Avlsb. 15,800 Kr. Gaardens samlede Areal 74½ Td. Ld., deraf Ager 72, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til *Sigurd Jensen*, som er født paa Ejendommen 18. Oktbr. 1886 og gift med *Ingeborg Hansen*, født i Forsinge 13. Febr. 1888. Af Agermarken drives 38 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift. 32 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift. 2 Tdr. Ld. dyrkes med Foderafgrøder uden noget egentligt Sædskifte, og 1 Td. Ld. er besaaet med Lucerne. Jordens Bonitet er for de ¾'s Vedkommende god Muld paa Lerunderlag, den ¼ tildels med Grusunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hvirring Vestergaard var oprindelig kun paa 40 Tdr. Ld., men den nuværende Ejer har tilkøbt af Præstegaardens Jord. Gaarden har gennem mange Slægtled været i samme Families Besiddelse. Den nuværende Ejers Fader, Jens Peter Sørensen, fik 1852 Skøde af sin Fader, Søren Pedersen, der atter havde taget den i Arv. Gaarden er beliggende i den v. Side af Hvirring By. Hovedb. er opført 1862 af Grundmur med Paptag; Avlsb. er ligeledes alle af Grundmur. Marken har en noget bølget Overflade. Skoven er en Granplantage, anlagt i 1905; den findes paa et Højdepunkt, »Isbjerg«, som findes paa Gaardens Mark. I Gaardens Hestebesætning findes 4 Avlshopper, der er

kaarede i 1. Klasse, og af hvilke de to er optagne i Statsstambogen, de 2 antagne til Optagelse i samme. Kvægbesætningen er dannet af den nuværende Ejer tildels paa Grundlag af en fortrinlig Ko, som blev indkøbt som Kvie fra Mors. Besætningen har gennem mange Aar hjembragt høje Præmier fra Skuerne og deltaget med smukt Resultat i Konkurrence mellem hele Besætninger, ligesom der i Aarenes Løb er solgt mange Avlsdyr.

Rosenlund, Hvirring Sogn. Postforb. og St.: Flemming, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 10 over Vrønding Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Jørgen Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1900, er født paa Ennergaard 17. Marts 1874 og gift med *Lene Jensen*, født paa Laurasminde 20. Febr. 1879.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Hvirring. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 53,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 16,260 Kr., for Avlsb. 23,740 Kr. Gaardens samlede Areal 109½ Td. Ld., deraf Ager 97½, Mose 2½, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½, Veje, Diger og Hegn 4. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er noget uensartet, god Muld paa dels Ler-, dels Sandunderlag. Besætningen bestaar af 40 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste samt 3 Plage. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Rosenlund.

Rosenlunds ældst kendte Ejer var Thyge Nyegaard, der 1830 skødede den til Johan Peter Frich, som atter 1857 solgte til Landvæsenskommissær Busch, af hvem Kammerraad Bremer købte 1867. Han overlod 1886 Gaarden til sin Svigersøn, Ludvig Sieck, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger kort SØ. for Hvirring By. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag. Det er en smuk og anselig Bygning, der rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Mod Gaardsiden bærer den over Hoveddøren en pyntelig Kvist med Taarnur. Avlsb. er ligeledes væsentligst af Grundmur. Skovens Bestand er væsentligst Bøg, Ask og Eg. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt i sine Marker, der har en ret jævn Overflade med Hældning mod S. Kun i den østlige Side af Marken hæver Jordsmonnet sig i »Møgelbjærg«, fra hvis Top der er en vid og smuk Udsigt over det omliggende Landskab. I Gaardens Hestebesætning findes for Tiden en Stambogshoppe.

Boering Nedergaard, Hvirring Sogn. Postforb. og St.: Rask Mølle, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Hansen*, som overtog Gaarden 1. April 1886, er født i Kalhave 10. Septbr. 1848 og gift med *Johanne Marie Jensen*, født i Hesselballe i Vejle Amt 3. Maj 1859.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Boering. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb.

Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,390 Kr., for Avlsb. 14,110 Kr. Gaardens samlede Areal 103 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng og Mose 37, Skov 12, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 5 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift. Jordens Bonitet er noget uensartet, dog overvejende Lermuld. Besætningen bestaar af 36 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Boering Nedergaard.

Boering Nedergaard købte den nuværende Ejer af Bertel Thomas Jørgensen, der havde arvet den efter sin Fader, Jørgen Thomsen. Gaarden ligger i den n. Side af Boering By ved Kanten af den nu tørre Boering Sø, hvor Voldpladsen af Dronning Margrethes Borg, »Boeringholm«, ligger tildels paa Gaardens Grund. Hovedb. er opført 1894 af Grundmur med Skifertag og rummer en stor og god Beboelseslejlighed. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Kampestensmure, tækkede med Pap. I Kostalden er murede Hvælvinger og indlagt Vand fra Væld i Marken. Af Engen ligger c. 10 Tdr. Ld. tæt N. for Gaarden, medens Resten er fraliggende mod SV. ved Uldums Kær. Størstedelen af Engen er indhegnet og anvendes saavel til Slet som til Løsdrift. Skovens Bestand er væsentligst Bøg og Gran. Boering Nedergaard ligger smukt i den skovrige Egn.

Haurum Skovgaard, Hornborg Sogn. Postforb. og St.: Flemming, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Christine Pedersen*, som overtog Gaarden 20. Jan. 1910, er født i Allerup-Thorup 22 Febr. 1872.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Haurum. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 84 Tdr. Ld., deraf Ager 81, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Peder Rasmussen*, født i Hornborg 1. Oktbr. 1884. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 33 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er meget forskellig, lige fra god Muld paa Lerunderlag til Sandjord paa Al. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Haurum Skovgaard er egentlig sammenlagt af to mindre Gaarde, idet Nabo-gaarden i 1873 blev lagt til »Skovhus«, som var den egentlige Gaards oprindelige Navn. Den ældst kendte Ejer var Chresten Nielsen, som havde overtaget Gaarden 1820, og som efterfulgtes af sin Svigersøn, Peder Rasmussen, der atter 1893 overdrog den til sin Søn, Rasmus Pedersen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Straa. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker, som har en jævn og god Overflade. I Hestebesætningen findes flere Stambogshopper. Ogsaa Kvægbesætningen er af gammel og fortrinlig Stamme og har i Aarenes Løb hjembragt mange Præmier fra Skuerne. Haurum Skovgaard er med sine kønne, velholdte Bygninger i den smukke Egn en meget tiltalende Ejendom.

Paa Gaarden findes en stor og meget interessant Bibel fra 1632, i hvilken Slægtens Historie er optegnet gennem en Række Datoer, der knytter sig til de vigtigste Begiven-

Haurum Skovgaard.

heder i dens Liv. Ligeledes findes paa Gaarden et stort Sølvkrus fra 1639 og flere smukke, tildels meget gamle Sølvbægre.

Baubjerggaard, Hornborg Sogn. Postforb.: Uldum, og St.: Dortheasminde, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jesper Hansen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1897, er født i Kalhave 3. April 1870 og gift med *Kathrine Petrea Sørensen*, født paa Ejendommen 26. April 1874.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Kalhave. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 10,000 Kr., for Avlsb. c. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 76 Tdr. Ld., deraf Ager 71¼, Eng 3, Skov 1, Have og Gaardsplads ¼. Af Agermarken drives 67¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift, 4 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er en Del uensartet, de ⅔ med Grusunderlag og den ⅓ med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 19 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Baubjerggaard overtog den nuværende Ejer efter sin Svigerfader, Nikolaj Sørensen, der havde købt Ejendommen den 12. Decbr. 1859. Gaarden laa oprindelig inde i Kalhave By, men er for mange Aar siden bleven udflyttet. Hovedb. er af Grundmur med Cementstenstag. Det er en meget anselig og smuk Bygning. Avlsb. er dels af Bindingsværk, dels af Kampesten og Grundmur. Den største Part af Marken ligger samlet omkring Gaarden; fraliggende mod N. er dog c. 25 Tdr. Ld., som er en tidligere Skovlod. Jordernes Overflade er noget bølgeformet. Engen er fraliggende mod S.; den er indhegnet og anvendes til Løsdrift for Ungkreaturerne. Skoven ligger mod N.; dens Bestand er væsentligst Bøg; dog har den nuværende Ejer plantet en Del Gran.

Juulsgaard, Hornborg Sogn. Postforb.: Uldum, og St.: Dortheasminde, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Therkel Therkelsen*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1910, er født i Eildved 26. Juni 1877 og gift med *Karen Marie Sørensen*, født i Haarup 14. Aug. 1867.

Matr.-Nr. 20a m. fl. af Kalhave. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-

skyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,576 Kr., for Avlsb. 11,910 Kr. Gaardens samlede Areal $76\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager 60, Eng og Mose 8, Skov $7\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $\frac{3}{4}$. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, 20 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er en Del uensartet, dels Lerunderlag, dels Grusunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Juulsgaard.

Juulsgaards ældst kendte Ejer var Anders Pedersen Juul, der overtog Gaarden ved Giftermaal 1811. Han efterfulgtes af sin Søn, Peder Andersen Juul, hvis Enke, Karen Christensen Rosendal, efter hans Død besad Ejendommen, til hun i 1891 skødede den til sin Søn, Anders Pedersen Juul, den nuværende Ejers Formand. Gaarden, der oprindeligt har ligget inde i Kalhave By, er for mange Aar siden bleven udflyttet. Hovedb. er opført 1900 af Grundmur med Skifertag. Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk og Kampesten, alle med Straatage. Af Marken ligger de 40 Tdr. Ld. samlet V. for Gaarden, medens de 20 Tdr. Ld. er fraliggende NØ. for Byen. Engen ligger paa tre Steder; Størsteparten af den er anlagt som Kultureng og henligger til vedvarende Græsning. Skoven kaldes »Bisgaard Skov«; dens Bestand er væsentligst Bøg.

K. Skovgaards Gaard, Hornborg Sogn. Postforb.: Uldum, og St.: Dortheasmindel, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Karl Skovgaard*, som overtog Gaarden i Novbr. 1910, er født paa Skovgaard i Kalhave 13. Novbr. 1876.

Matr.-Nr. 5h m. fl. af Kalhave. Hartkorn 5 Tdr. 2 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,700 Kr., for Avlsb. 16,200 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; 1 Td. Ld. nærmest Gaarden dyrkes væsentligst med Staldfoder; og 4 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

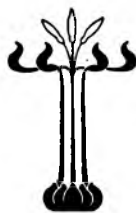
Gaarden er i 1910 udskilt af Ejerens Fædrengaard, Skovgaard i Kalhave. Dens Bygninger opførtes samtidig tæt Ø. for Byen paa Gaardens Mark. Gaardens Mark har en jævn og god Overflade. Alle Bygningerne er opført af Grundmur, Hovedb. tækket

med Skifer, alle Avlsb. med Bølgeblik. I Ko- og Svinestalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker, og alle Avlsb. bærer muret Trimpel. I Hestebesætningen findes 2 Følhopper, der er optaget i Statsstambogen, og som flere Gange er præmieret ved

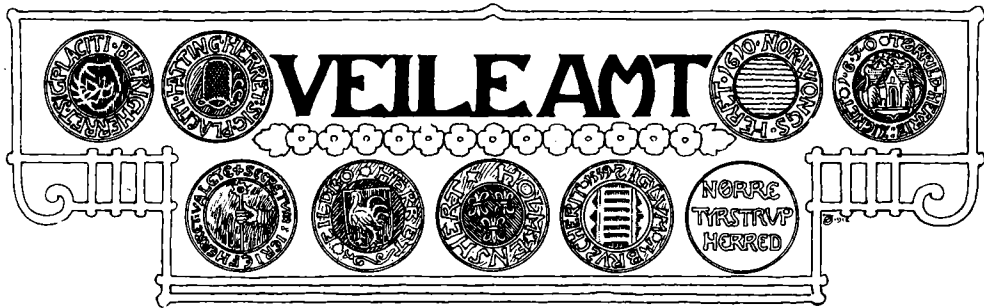

K. Skovgaards Gaard.

Egnens Dyrskuer. De tilhører en bekendt Hoppefamilie, som Brdr. Skovgaard har opdrættet i Ejerens Fædrengaard, og fra hvilken der i Aarenes Løb er solgt flere værdifulde Avlsdyr. Gaarden ligger smukt i den skovrige, kønne Egn.

VEJLE AMT

GRAASKÆGEDE, vejrbitte Grænsevagt
i din sønderrevne Kavaj!
Du smuldrer vel hen for Aarenes Magt,
og neppe endnu om dig bliver lagt
en Sang, om ikke af mig.

I Rigets Midtpunkt du stod engang;
fra Øst, fra Nord og fra Syd
var Vejen til dig vel lige lang;
nu staar du ved Enden af vor Vang —
en sørgelig Grænsepryd.

Og mens af Kæmperne paa din Top
de to i Grushoben sank,
og mens den tredies klodsede Krop
fra Jorden i Stumper samledes op,
den fjerde endnu staar rank.

Saalænge som han staar strunk og strag
endnu paa det faldende Slot,
og spotter Stormens og Lynets Slag,
og stirrer efter den gryende Dag,
han bærer et Varsel godt.

Carl Ploug.

OVERALT paa Nørre- og Sønderjyllands Østkyst forstod vore Forfædre at vælge de smukkeste Indskæringer i Landet til Byanlæg, men ingen dansk Stad fik vel en mere ejendommelig og skøn Beliggenhed end Vejle. Den ligger i en lang, smal Engdal, der er en Fortsættelse af den over 20 Km. lange Fjord, og begrænses paa begge Sider af høje og stejle, med rige Bøgeskove bevoksede Bakker; gennem Engen strømmer den brede Vejleaa, der Syd om Byen udmunder i Fjorden. Vejleegnens maleriske Bakker og Dale, dens majestætiske Bøgeskove, smilende Aaer og grønne Enge berømmes af alle de Rejsende og Fremmede, som har set og frydet sig over dens vidunderlige Naturskønheder. Vestpaa bliver Jorden fattigere, og Sandgrunden kommer til Syne; dér er Naaetræsplantager, Egepurrer og tynde Rugagre, og endnu mere vestpaa begynder Lyngheden. I Randbøldalen flyder Aaen, og her er endnu frodig Eng, Egekrat og Granplantning, men oven over Dalen kommer Lyng i uendelige violette Flager, Lyng i den golde Al, Lyng paa »Bakkeøerne«, Lyng i de sure Moser — det er ud over Randbøl Hede.

Paa sin Vej mellem Jylland og Fyn bugter Lille Bælt sig stærkt i Fjorde og Vige, og disse Indskæringer i Jyllands Kyst fortsættes langs hele Amtets østlige Grænse op til Horsens Fjord. De to Halvøer, hvori Amtets østlige Del løber ud, den nordligere mellem Horsens Fjord og Vejle Fjord og den sydligere mellem Vejle Fjord og Kolding Fjord, hører til Danmarks frugtbareste og skovrigeste og tillige til dets skønneste Egne. Landskabets Ynde fremhæves ved dets bølgeformige Overflade, der enkelte Steder hæver sig i temmelig høje Bakker. Saaledes løfter Bjærgelide Syd for Horsens Fjord sig til 121 M. (385 Fod). Mere kuperet, men ikke mindre skovrig, er Egnen nærmest Vejlefjordens inderste Vig; her findes det smukke Dalstrøg langs Vejle Aa og Grejs Mølleaa. Sydligere, nær ved Rigsgrænsen, ligger den 113 M. (360 Fod) høje Skamlingsbanke. Amtets midterste Parti er Begyndelsen til »det midtjyske Højdedrag«. Det begynder med det 70—85 M. høje Plateau Randbølhede og har Højdepunkter som Møllebjerg

137 M. (437 Fod), Jellinge 119 M. (379 Fod), Tranebjerg 138 M. (441 Fod) og Vonge Bavnehøj 128 M. (408 Fod). Højdepartiet fortsætter sig ind i Aarhus Amt, hvor det naar en Højde af 172 M. (547 Fod). Mod Vest gaar Landet over i de store Hedeflader, som danner en skarp Modsætning til de østlige Egne. Her er milevide Lyngflader, ufrugtbare Kærstrækninger og Hedemoser; et Omraade af c. 450 Kvadratkilometer (c. 8 Kvadratmile) er næsten ganske blottet for Skov. Af større Aaløb findes uden for Grænseaaerne, Vejle Aa med dens Baa, Grejs Mølleaa, samt Kolding Aa. Af større Søer findes ingen.

Jordbunden er højst forskellig og veksler fra særdeles frugtbar, muldrig Ler paa de to Halvøer mellem Fjordene, navnlig paa den sydligste, til det skarpeste, for Muld aldeles blottede Sand i Amtets vestlige og nordvestlige Del, hvor Jorderne er saa fattige, at der udfordres en Jydes hele Nøjsomhed, Arbejdsomhed og Udholdenhed for at kunne slaa sig igennem dér. De gode Jorder er dog i det hele overvejende, og Amtet regnes derfor til de frugtbareste paa den jyske Halvø. Amtet er rigelig forsynet med Enge, men de er ulige fordelte. De største Engstrækninger findes ved Vejle paa Bredderne af begge Aaerne, ved det store Kær mellem Uldum og Tørring, i Egnen ved Fredericia og i Vestegnen langs med Omme og Skern Aa. Et stort Mosedrag paa begge Bredder af Omme Aa indtager en Strækning af 25—30 Km. i Længde og Bredde. De mest skovrige Dele af Amtet findes Syd for Horsens, og hele Egnen ned til Grænsen har megen Bøgeskov.

I Amtet findes mange store Herregaarde. Saaledes ligger Tirsbæk ved den nordlige Bred af Vejle Fjord i en overordentlig skøn Egn; ude ved Fjorden ligger desuden Rosenvold og længere mod Øst Barritskov. Og paa Østkystens midterste Hage ligger Palsgaard. Inde ved Horsens Fjord ligger Boller og helt inde bag Fjorden Bygholm, der oprindeligt var et kongeligt Slot og Sæde for drabelige Lensmænd.

Paa Jellinge Kirkegaard ved Indgangsdøren staar de to bekendte Runestene: Kong Gorms Mindesten over Thyra Danebod og den Sten, Harald Konge satte over Gorm, sin Fader, og Thyra, sin Moder. Jellingstenene bekræfter den gamle Beretning, at Stedet i Slutningen af Oldtiden og den tidlige Middelalder har haft stor Betydning og været et hyppigt Opholdssted for de jyske Konger. Den uanseelige Jelling Kirke, der efter et gammelt Sagn (men næppe rigtigt) skal være bygget af Svend Tveskæg, gemmer sig mellem de berømte Gravhøje, to afrundede Grusbakker, c. 200 M. i Omkreds og c. 20 M. høje, der rager op over Kirketagets Mønning. Sydligst i Amtet, nærmest Grænsen, rejstes i den nyere Tid paa Skamlingsbanken fire Mindestøtter for den danske Sags Forkæmpere i Sønderjylland, Biskop N. F. S. Grundtvig, afsløret $\frac{1}{7}$ 1884, Laur. Skou, rejst $\frac{19}{16}$ 1893, Th. A. J. Regenburg, afsløret $\frac{2}{16}$ 1898, og for Stiftsprovst M. Mørk-Hansen, afsløret $\frac{30}{16}$ 1899. De findes her paa det højeste Punkt i det gamle Sønderjylland, i Nærheden af den store Granitstøtte, som første Gang rejstes i Efteraaret 1863. Monumenter for Fredericiaslaget: Landsoldaten, en $3\frac{1}{4}$ M. høj Broncestatue af H. V. Bissen, Broncebuster af General Bülov (af H. V. Bissen) og General Olaf Rye (af A. Paulsen) samt Bissens store Broncebasrelief (to Krigere sænker en falden Kammerat i Graven) rejstes af frivillige Bidrag i Fredericia, og paa Kolding Kirkegaard er der af Vaabenbrødrene i 1875 opsat et Monument for faldne Danske i de slesvigske Krige.

Det nuværende Vejle Amt har siden Begyndelsen af de danske Kongers Stridigheder med de ofte forræderiske Hertuger af Sønderjylland mange Gange maattet føle Krigens Rædsler. Som et Værn mod Syd genopbyggede og befæstede Kong Erik Glipping 1268 *Koldinghus*, der oprindeligt som Grænsborg i 1248 var opført af Hertug Abel i den modsatte Hensigt, som Værn mod Indfald fra Kongeriget i Hertugdømmet. Den 7. Juli 1365 sluttedes i Kolding Forlig imellem Kong Valdemar Atterdag og de holstenske Grever Henrik og Nicolaus, Grev Gerts Sønner, og d. 24. Marts 1411 en femaarig Vaabenstilstand mellem Kong Erik af Pommern

og Hertuginde Elisabeth af Slesvig. Endelig forlenede Kong Christoffer af Baiern paa en Herredag i Kolding d. 30. April 1440 Hertug Adolf med Hertugdømmet Slesvig arvelig.

Under den tre Gange gentagne fjendtlige Okkupation af Jylland i det 17. Aarhundrede, i Aarene 1627—29, 1644—45 og 1657—60, maatte Egnen lide meget, saavel af Fjenden som af de hvervede Tropper, der overalt, hvor de viste sig, huserede langt værre end selve Fjenderne. Om »dett udenlands Krigsfolck« og dets Voldsfærd er der paa mange Steder i Jylland og paa Fyn bevaret synlige Minder. Hvad der øgede Landets Ulykke i denne sørgelige Krig var, at de danske Tropper stundom ikke opførte sig bedre end Fjenderne. Bønderne i det nuværende Vejle Amt var 1660 ganske overvejende Fæstere. Holmans, Elbo, Bruskg og Jerlev Herreder udgjorde, sammen med enkelte Stykker af Tørrild Herred, det egentlige Kron-gods, hvorimod Størstedelen af Tørrild og Nørvang Herreder hørte under denne Egns mange Herregaarde, som den Gang alle havde Bøndergods. Til Krigens Elendighed kom endnu Pesten, som i 1659 alene her i Amtet bortrev adskillige Tusinde Bønder. Flere Sogne stod efter Freden saa godt som øde, og Jorderne blev i Ufredstiden overgroet med Lyng. 1660 var der næsten ingen Mænd tilbage i Jellinge Sogn. I Randbøl Kirke blev der ikke prædikeret i tre Aar, fordi Befolkningen var bortdød af Pesten, og i Trelde Sogn fandtes der efter Krigen kun en eneste Mand tilbage.

Til det befæstede Slot Koldinghus, som havde den usædvanlig lange Tilværelse af 560 Aar (1248—1808), knytter sig mange af de mærkeligste Begivenheder i Danmarks Historie. Før Souverænitets Indførelse var Koldinghus ligesom de andre kongelige Slotte Sædet for en Lensmand, og under Enevælden havde Amtet Navn efter Koldinghus. Frederik d. 4. oprettede af omtrent Halvparten af Krongodset et Rytterdistrikt, beliggende paa den frugtbare Odde mellem Vejle Fjord og Kolding Fjord. Dette Omraades Ager og Engs Hartkorn udgjorde 5,237 Tdr. Af Hovedgaarde gaves der ingen paa Distriktet. Ved Auktionen af Ryttergodset i Aarene 1764—67 blev det tillige med nogle Kirketiender og en Del for resterende Skatter hjemfaldet Strøgods uden for Distriktet afhændet for 981,886 Rdl. D. C. Omtrent 1700 af Bønderne købte selv deres Gaarde, kun faa Fæstegaarde blev solgt til Fremmede, og kun én større Gaard, Nebbegaard, blev oprettet.

Efter at Danmark i Aaret 1808 havde forbundet sig med Frankrig imod England og Sverrig, blev franske og spanske Hjelpe tropper indkvarterede her i Landet under Fyrsten af Pontecorvos, den senere svenske Konge, Carl d. 14. Johans, Overkommando, for i Forening med danske Tropper at gøre et Indfald i Sverrig. Fyrsten havde valgt Koldinghus til sit Kvarter, og en Afdeling af de spanske Tropper var allerede bleven indkvarteret paa Slottet. Da, Natten efter Fyrstens Ankomst, udbrød der Ild paa Slottet, som fra Morgenen Kl. 4 til hen ad Eftermiddagen stod i lys Lue. Ilden opkom ved Uforsigtighed af de spanske Soldater, som, uvante til vort kolde Klima, stoppede Kaminen i Vagtstuen fuld af Halm for i Hast at faa Ild i Brændet. Det blussede op i Rørene, som krydsede hverandre i forskellige Retninger mellem Gulvene, og snart omspændte Flammehavet hele Slottet. Ved Solens Nedgang d. 30. Marts 1808 var det gamle, minderige Slot, den sidste jyske Kongeborg, forvandlet til en rygende Ruin og har siden staaet som den mest imponerende af vort Fædrelands faa Ruiner. Ved Branden faldt det halve Kæmpetaarn tillige med de to af de i Christian d. 4.'s Tid i Taarnets Hjørner opførte fire Sandstens Kæmpestatuer, fremvisende det danske, det norske, de tre Rigers og det jyske Vaabenskjold. Den tredje Statue, »Scipio« med det norske Vaaben, nedfaldt d. 3 Oktbr. 1854, hvorimod den sidste, Kæmpen »Herkules«, der støtter sig til de tre Kroners Vaabenskjold, staaar ene tilbage som en Vagt over den sunkne Herlighed.

Sine bedste historiske Minder har det sydøstlige Jylland fra den nyeste Tid. Efter at den danske Hær ved Slesvig havde maattet vige for den vældige Overmagt og trække sig over paa Als, rykkede Fjenden under General Wrangel d. 2. Maj 1848 ind i Jylland og besatte de sydjyske Byer og Fæstningen Fredericia. Denne

første Okkupation af Fæstningen blev dog kun kortvarig, da en russisk Note allerede inden Maanedens Forløb drev Fjenden tilbage over Kongeaaen. Men efter Træfningen ved Gudsø d. 7 Maj 1849 trak General Bülow med Hovedhæren sig tilbage til Fredericia, som Insurgenterne derpaa holdt belejret i to Maaneder. Da blev endelig Planen lagt til at bryde Oprørets Magt ved et stort Udfald fra Fæstningen. Efter at saavel Generalmajor Olaf Rye's Hærafdeling fra Jylland som en Del af Generalmajor de Mezas fra Als var overført til Fyn, overskibedes samtlige Tropper i de første Dage af Juli til Fredericia, de sidste silde om Aftenen d. 5. Juli, saa at hele den samlede danske Styrke nu udgjorde ca. 20,000 Mand. Og Fredag Morgen d. 6. Juli Kl. 1 rykkede Avantgarden under de Mezas Anførsel ud af Kongens Port paa Fæstningens Nordside, derefter tre andre Hærafdelinger under Rye, Schleppegrell og Moltke, stormede de fjendtlige Skanser, erobrede Belejringskystet og gjorde henvend 2000 Mand til Fanger. Efter ti Timers uafbrudt Kamp vendte Hæren under Overgeneral Bülow, der havde ledet det hele Angreb, som Sejrherre tilbage til den befriede Fæstning. Vort Tab angaves til 258 Døde og 1639 Saarede og Savnede, og blandt de Døde var Helten Generalmajor Olaf Rye. Slaget ved Fredericia i den tidlige Sommermorgen vil altid mindes blandt de stolteste Bedrifter i vort Fædrelands Historie. I 1864 blev Byen atter sat i Forsvarsstand af de danske Tropper, blev bombarderet, rømmet af Vore i April og besat af Fjenden.

Til Skamlingsbanken er store Minder knyttede fra de Aar, da det for Alvor gik op for det danske Folk, at det havde Brødre og Søstre i Sønderjylland. Der rejste den unge Bonde Laurids Skau fra Sommersted første Gang sin Talerstol d. 18. Maj 1843; og aldrig har der vel været holdt et betydningsfuldere dansk Folkemøde under aaben Himmel end det andet Stævne paa Skamlingsbanken d. 4. Juli 1844. Tolv Tusinde Tilhørere lyttede her til, hvad Skau, Peter Hiort Lorenzen og Professor Paul Detlev Christian Paulsen talte paa Sønderjydernes Vegne, og til hvad der blev talt til dem af Carl Ploug og Nikolaj Frederik Severin Grundtvig. Paa dette Sønderjyllands højeste Punkt rejstes i Oktober 1863 den 16 M. høje, stolte Mindesten for den danske Sags Forkæmpere i Slesvig, hvis Navne blev skrevne paa den Men allerede i Marts 1864 blev Mindesmærket omstyrtet af Preusserne. Efter at Grænsen blev trukket Syd for Skamlingsbanken, kunde Stenen atter rejses i 1866. Intet Mindesmærke i Danmark er synligt i en videre Omkreds end dette. Det kan ses langt nede i Sønderjylland, hvor den Kamp for Danskhedens Sag endnu er staaende, som har givet den sydøstlige Del af Nørrejylland de dyreste Minder.

Paa Grund af en bekvem Beliggenhed for Handel og Skibsfart opkom Amtets to ældste Købstæder ved de dybe Fjordes inderste Vige. Vejle og Kolding var allerede i det 13. Aarhundrede anseelige Byer, hvorimod Amtets tredje Købstad, Fredericia, kun har en Alder af 250 Aar og er den eneste By i Landet, der i den nyere Tid er vokset op paa et Kongebud. I Begyndelsen af sin Regeringstid lod Kong Frederik d. 3. denne nye Stad og Fæstning anlægge paa en langt udgaende Odde ved Lille Bælt, og den hed fra først af Frederiksodde. Det var Kongens Bestemmelse, at Fæstningen skulde anlægges som et Tilflugtssted for Nørrejyllands Indbyggere i Krigstider, og at den skulde blive en stor By og kongelig Residens. Byens ældste Privilegier er af ¹⁵/₁₂ 1650, og 1664 udkom en Befaling, at den derefter skulde kaldes Fredericia, i Lighed med den af Kongens Fader anlagte norske Hovedstad Christiania. Men trods alle Begunstigelser lykkedes det dog aldrig at hæve Fredericia til en By af første Rang og i det Omfang, som var paatænkt. Som Fæstning var den af mange Aarsager uheldig, hvilket viste sig straks, efter at den var kommen i Stand, nemlig i Begyndelsen af den ulykkelige svenske Krig 1657. I det 18. Aarhundredes første Tiaar blev Fredericia igen sat i ordentlig Forsvarsstand, men efterhaanden lod man Voldene forfalde og solgte Krigsbehøret. Da General Wrangel i Maj 1848 rykkede ind i Jylland, var Fæstningen blottet for Forsvar, men under Vaabenstilstanden blev Fæstningsvær-

kerne forbedrede, og da Krigen det næste Aar igen brød ud, blev Fredericia dens Midtpunkt. Efter Fjendens Besættelse i 1864 sluttedes Byens Saga som Fæstning.

Under Souverænitetten (1660—1848) omfattede Ribe Stift de fire gamle Amter, Riberhus, Lundenæs, Bøvling og Koldinghus Amters hele Omraade. Stiftets Købstæder henlagdes ved Resol. ²⁷/₆ 1796 fra Stiftamtmandens til de respektive Amtmænds Bestyrelse. Nu omfatter Stiftet: Ringkjøbing og Ribe Amter samt Vejle Amt med Undtagelse af Hatting og Bjerger Herreder.

Koldinghus Amt indbefattede 1660—1769: Elbo, Brusk, Holmans, Jerlev, Tørrild, Nørvang, Andst og Slaugs Herreder. I Henhold til Resol. ⁴/₆ 1793 og ²⁷/₆ 1796 oprettedes og bestod *Vejle Amt* foreløbig af det forrige Koldinghus Amt med Købstæderne *Vejle*, *Fredericia* og *Kolding*, indtil det ved Resol. ¹⁴/₆ 1799 fik sit nye Omfang: *Elbo*, *Brusk*, *Holmans*, *Jerlev*, *Tørrild* og *Nørvang* Herreder af Koldinghus Amt samt *Bjerger* og *Hatting* Herreder af Stjernholm Amt tillige med de før nævnte Købstæder. Ved Fredsslutningen 1864 blev 8 Sogne af det til Haderslev Amt hørende Tyrstrup Herred lagt ind under Vejle Amt og kaldtes Nørre-Tyrstrup Herred, men der var allerede den Gang Tale om at benævne det Kolding Herred. I Følge Lov af ¹⁷/₆ 1876 blev 7 Sogne af Brusk Herreds 9 Sogne (+ 1 Landdistrikt) tillige med Nørre-Tyrstrup Herreds 8 Sogne (Stenderup, Bjært, Vejstrup, Hejls, Vonsild, Dalby, Ødis og Taps Sogne) lagt sammen til *Kolding Herred*. Øen Hjørnø ved Indløbet til Horsens Fjord hører til Vejle Amt. Amtmanden bor i Vejle.

Amtets samtlige Landkommuner danner én Amtsraadsreds, der har et Amtsraad paa 12 valgte Medlemmer og Amtmanden, der er Formand. Amtet har i alt 85 Landsogne, 2 Købstadlanddistrikter og 67 Sognekommuner.

I jurisdiktionel Henseende omfatter Vejle Amt, foruden de 3 Købstadsjurisdiktioner, 6 Landjurisdiktioner: 1) Bjerger Herreds (i Bjerger J.), 2) Hatting Herreds (i Horsens), 3) Nørvang og Tørrild Herreders (i Vejle), 4) Jerlev Herreds, sammen med Andst og Slaugs Herreder i Ribe Amt, (i Kolding), 5) Elbo og Holmans Herreders samt en Del af Brusk Herreds (i Fredericia) og 6) Kolding Herreds (dannet ¹⁷/₆ 1876) Jurisdiktion (i Kolding).

I gejstlig Henseende hører Amtet dels under Ribe Stift, dels under Aarhus Stift. Det omfatter 5 Provstier, hvoraf det førstnævnte under Aarhus Stift, nemlig: 1) Bjerger og Hatting, 2—3) Nørvang og Tørrild Herreders østre og vestre Provsti, 4) Elbo, Holmans og Jerlev og 5) Brusk og Kolding (N. Tyrstrup) Herreders Provsti.

Sammen med Gl. Skanderborg Amt samt 4 Sognekommuner af Ribe Amt udgør Vejle Amt 10. Landstingskreds og har seks Folketingskredse med Valgsteder i Fredericia (1ste), Kolding (2den), Vejle (3dje), Give (4de), Sønder-Bjerger (5te) og Vonsild (6te).

Med Hensyn til Oppebørslen af Skatter danner Amtet et Amtstuedistrikt: Vejle Amtstuedistrikt i Vejle for Vejle Amt med Undtagelse af Kolding Herred, samt en Oppebørselsstue i Kolding for Kolding Herred. En Del af Kolding Landdistrikt og af Harte Sogn (af Brusk Herred) samt en Del af Ødis Sogn (af Kolding Herred) hører til Ribe Amtstuedistrikt. Amtsforvalteren er tillige Skovkasserer for Randbøl Distrikt.

Vejle Amt, det sydøstligste i Nørrejylland, begrænses mod Nord af Aarhus Amt (Vrads og Nim Herreder), fra hvilket det til Dels skilles ved Skjern Aa, Gudena og Bygholm Aa, og Horsens Fjord, mod Øst af Kattegat og Lille Bælt, hvilket sidste afsætter Vejle Fjord og Kolding Fjord, mod Syd af Sønderjylland, paa hvis Grænse Lille Bælt afsætter den lille Bugt Hejlsminde, og mod Vest af Ribe Amt (Andst og Slaugs Herreder) og Ringkjøbing Amt (Nørre-Horne og Hammerum Herreder).

Ved Folketællingen $\frac{1}{2}$ 1911 var Amtets Folketal 139,968 af Danmarks 2,757,076 Indbyggere, deraf i Købstæderne 45,708 (21,161 Mænd og 24,547 Kvinder) og i Landdistrikterne 94,260 (47,836 Mænd og 46,424 Kvinder). Befolkningen i Købstæderne var fordelt saaledes: Vejle Købstad: 17,261 (i 1801: 1,310), Kolding Købstad: 14,219 (i 1801: 1,672) og Fredericia Købstad: 14,228 (i 1801: 3,474) Indvaanere.

Vejle Amt er 2350,¹⁸ Kvadratkilometer (42,⁷ □ Mil). Det rummer 426,048 Tdr. Land, og dets samlede Hartkorn (Agre og Engs samt halveret Skovskyld) udgør 22,322 Tdr.

Ejendommenes Fordeling efter Hartkornstilliggende i Landdistrikterne den $\frac{1}{4}$ 1905 er som følger: over 20 Tdr. Hartkorn er 57 Gaarde (med tilsammen 1956,²¹ Tdr. Hartk.), fra 12—20 Tdr. Hrtk. er 130 Gaarde (med tilsammen 2016,⁸⁵ Tdr. Hrtk.), fra 8—12 Tdr. Hrtk. er 264 Gaarde (med tilsammen 2516 Tdr. Hrtk.), fra 4—8 Tdr. Hrtk. er 1024 Gaarde (med tilsammen 5658,⁸⁸ Tdr. Hrtk.), fra 2—4 Tdr. Hrtk. er 1500 Gaarde med tilsammen 4271,¹⁴ Tdr. Hrtk.), fra 1—2 Tdr. Hrtk. er 1695 Gaarde (med tilsammen 2452,³³ Tdr. Hrtk.); fra 2 Skpr. ($\frac{1}{4}$ Td.) — 1 Td. Hrtk. (under 1 Td.) er 4344 Huse (med tilsammen 2321,⁴⁵ Tdr. Hrtk.), fra 1 Fdk. ($\frac{1}{32}$ Td.) — 2 Skpr. Hrtk. er 2864 Huse (med tilsammen 393,⁹¹ Tdr. Hrtk.), og under 1 Fdk. ($\frac{1}{32}$ Td.) Hrtk. er 3107 Huse (med tilsammen 37,⁴⁹ Tdr. Hrtk.). Uden Hartkorn er 1215 Huse; og forskellige Lodder eller saadanne skyldsatte Jordlodder (Skov-, Mose- og Hedelodder o. s. v), som ikke henhører til et særskilt Jordbrug, udgør 62,¹¹ Tdr. Hartkorn.

Med Hensyn til Besiddelsesmaaden findes af Ejendomme i *Landdistrikterne* alt i alt: a) i Selveje 4,653 Gaarde med tilsammen 18,790,¹⁷ Tdr. Hartkorn og b) i Fæste (herunder medregnet Arvefæste uden Ret til at sælge og pantsætte samt for Husenes Vedkommende Leje- og Tjenestehuse) 17 Gaarde med tilsammen 81,²⁵ Tdr. Hartkorn. Af Huse findes alt i alt: a) i Selveje 10,860 med 2,736,⁶⁸ Tdr. Hartkorn og b) i Fæste (incl. Arvefæste etc.) 670 med tilsammen 16,¹⁹ Tdr. Hartkorn.

Købstædernes Markjorder udgør 636,⁰⁸ Tdr. Hartkorn, nemlig: a) 142 Gaarde med tilsammen 384,⁵⁴ Tdr. Hartkorn, b) 1301 Huse med tilsammen 209,¹⁹ Tdr. Hrtk., c) forskellige Lodder med 12,²⁸ Tdr. Hrtk. og endelig d) 30,⁰⁷ Tdr. Hrtk., som er inddraget under Købstadgrund.

Tilsammen i hele Vejle Amt 17,643 Gaarde og Huse med tilsammen 22,322,⁴⁶ Tdr. Hartkorn.

Af Husmandsbrug, oprettede i Henhold til Lov af $\frac{24}{3}$ 1899, $\frac{22}{4}$ 1904 og $\frac{30}{4}$ 1909, fandtes den $\frac{31}{3}$ 1911 i Vejle Amtsraadskreds 121, til hvilke Statskassens Udlaan udgjorde 565,910 Kr.

Ved Vurderingen til Ejendomsskyld i Henhold til Lov af $\frac{15}{3}$ 1903 vurderedes samtlige 10,858 Ejendomme i Landdistrikterne i Vejle Amt pr. $\frac{1}{7}$ 1909 til 159,637,000 Kr. (Bygningsassurance 84,903,000 Kr.) og opgjordes til 386,565 Tdr. Land og 20,917 Tdr. Hartkorn. Til Ejendomsskyld til 100,000 Kr. og derover vurderedes 113 Ejendomme (2,947 Tdr. Hartkorn, 37,091 Tdr. Land), til 50—100,000 Kr. vurderedes 377 Ejendomme (3,717 Tdr. Hrtk., 44,405 Tdr. Land), til 20—50,000 Kr. vurderedes 1690 Ejendomme (7,522 Tdr. Hrtk., 100,080 Tdr. Land), til 12—20,000 Kr. vurderedes 1,496 Ejendomme (2960 Tdr. Hrtk., 60,947 Tdr. Land), til 8—12,000 Kr. vurderedes 1,655 Ejendomme (1,720 Tdr. Hrtk., 55,521 Tdr. Land), til 4—8,000 Kr. vurderedes 3,445 Ejendomme (1,643 Tdr. Hrtk., 68,269 Tdr. Land), til 3—4,000 Kr. vurderedes 1,113 Ejendomme (267 Tdr. Hrtk., 11,912 Tdr. Land), til 2—3,000 Kr. vurderedes 727 Ejendomme (118 Tdr. Hrtk., 6,500 Tdr. Land), til 2,000 Kr. og derunder vurderedes 242 Ejendomme (23 Tdr. Hrtk., 1840 Tdr. Land).

Amtets samlede Areal er 235,018,⁰⁰ Hektar. Heraf Landareal 233,894 Hektar, Søer og Damme 835 Hektar, Vandløb 289 Hektar (samlet Vandareal 1124 Hektar). Kystlinien er 207,⁴ Kilometer (27,⁹⁵ geografiske Mil). Af Landarealet

var den ¹⁵/₇ 1907 ialt dyrket 186,156 Hektar, medens 3,672 Hektar var Hegn, Haver, Planteskoler o. lign., 3571 Hektar Moser til Tørveskær, 20,271 Hektar Skove, Plantager og offentlige Anlæg, 3759 Hektar offentlige og private Veje, Stier, Jernbaner o. lign., 2,103 Hektar Byggegrunde og Gaardspladser, 545 Hektar Oplagspladser, Grusgrave, Kirkegaarde og andre offentlige Arealer. Af det dyrkede Areal var ialt 2,507 Hektar besaaet med Hvede, 16,368 Hektar med Rug, 7,926 Hektar med 2-radet Byg, 2,943 Hektar med 6-radet Byg, 24,575 Hektar med hvid eller gul Havre, 8,054 Hektar med graa eller broget samt sort Havre, 8,348 Hektar med Blandsæd til Modenhed (2 Kornsorter) og 3,670 Hektar Korn- og Bælgæd, 2,655 Hektar med Kartoffler, 492 Hektar med Gulerødder, 4,827 Hektar med Runkelroer, 5,617 Hektar med Kaalrabi (Kaalroer), 5,515 Hektar med Turnips og andre Foderroer, 216 Hektar med Sukkerroer, 133 Hektar med Cikorierødder, 497 Hektar med ren Bælgæd, 834 Hektar med Boghvede til Modenhed, 67 Hektar med Spergel til Modenhed, 2 Hektar med Tobak, 5 Hektar med Kommen, Raps, Hør, Hamp m. v., 60 Hektar med Havesager, dyrkede i Marken, 444 Hektar med Frøavisarealer og 8 Hektar med andre Planter. — Ialt var altsaa besaaet 95,763 Hektar. Som Brakarealer og Afgrøder til Nedpløjning behandledes 12,749 Hektar, og tilsammen var 77,644 Hektar Grøntfoder- og Græsningsarealer.

Udbyttet beregnet i Hektoliter pr. Hektar af Høsten i Aaret 1910 var for Amtet: 97,840 Hektoliter Hvede (Fold 39,⁰ Hektoliter), 346,174 Hektoliter Rug (Fold 21,² Hektoliter), 260,009 Hektoliter 2-radet Byg (Fold 32,⁸ Hektoliter), 93,096 Hektoliter 6-radet Byg (Fold 31,⁵ Hektoliter), 982,525 Hektoliter hvid eller gul Havre (Fold 40,¹ Hektoliter), 157,919 Hektoliter graa eller broget samt sort Havre (Fold 19,⁷ Hektoliter), 428,602 Hektoliter Blandsæd (Fold 35,⁰ Hektoliter), 8,183 Hektoliter Boghvede, 8,994 Hektoliter Ærter og anden Bælgæd, 505,000 Hektoliter Kartoffler, af Foderroer (Gulerødder, Runkelroer, Kaalrabi, Turnips og andre Foderroer) tilsammen 12,287,000 Hektoliter, og Sukkerroer 5,702,500 Kilogram. Halmudbyttet var 202,843 Tons, Agerhøudbyttet 73,096 Tons og Enghøudbyttet 38,760 Tons. Ialt var Værdien af Høsten 1910 for Vejle Amts Vedkommende: 34,047,000 Kr., d. v. s. 281 Kr. pr. Hektar af det anvendte Areal.

Af Heste fandtes d. ¹⁵/₇ 1909 i Amtet 27,635 Stkr., deraf 173 Hingste, 11,377 Vallaker over 3 Aar, 10,271 Hopper over 3 Aar og 5,814 Plage og Føl. Af Hornkvæg fandtes 137,209 Stkr., deraf 4,657 Tyre, 1,485 Stude over 1 Aar, 4,374 Køer over 10 Aar, 28,737 Køer fra 6—10 Aar og 48,341 Køer under 6 Aar, 22,837 Kvier over 1 Aar, som ikke havde kælvet, og 26,778 Kalve under 1 Aar. Af Svin fandtes 87,797 Stkr., deraf 447 Orner over 4 Maaneder, 9,539 Søer over 4 Maaneder, 22,150 Fedesvin over 4 Maaneder og 55,661 Grise. Af Faar fandtes 30,522 Stkr., deraf 16,042 Faar, Væddere og Beder og 14,480 Lam. Desuden fandtes 3,078 Geder og Kid, 680,208 Høns, 1,996 Kalkuner, 36,660 Ænder, 4,895 Gæs og 5,714 Bistader.

Samme Aar fandtes i Amtet 9,473 Hestebesætninger, 11,345 Hornkvægsbesætninger, 11,269 Svinebesætninger, 5,333 Faarebesætninger, 2,440 Gedeholdere, 16,898 Fjerkræholdere og 1,945 Biholdere.

Der findes for Øjeblikket i Vejle Amt 7 Landboforeninger, nemlig: Vejle Amts Landboforening, Brande med Omegns Landboforening, Børkop og Fredericia Omegns Landbrugsforening, Elbo Herreds Landboforening, Kolding Herreds Landbrugsforening, Sønder-Omme og Omegns Landboforening og Vejle Vesteregns Landboforening. Ialt har Amtets Landboforeninger 4,863 Medlemmer.

Bjerge Herred.

Kombusk, As Sogn. Postforb. og St.: Juelsminde, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Ole Nielsen Jensen Røjkjær*, som overtog Gaarden 15. Juni 1905, er født paa Ejendommen 25. Novbr. 1871 og gift med *Mariane Rasmussen*, født i Hosby 20. Oktbr. 1877.

Matr.-Nr. 26a m. fl. af Kombusk. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,200 Kr., for Avlsb 13,800 Kr. Gaardens samlede Areal 59 Tdr. Ld., deraf Ager 38½, Eng 12, Mose 2, Skov 2, Hede og Overdrev 4, Have og Gaardsplads ½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak og 1 Roeafgrøde. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kombusk er udflyttet fra Kirkholm, hvor nu kun Kirken, Præstegaarden og nogle Huse ligger tilbage. Den ældste Ejer, der kan findes i Gaardens Arkiv, er Thomas Christensen, der fulgtes af sin Søn, Jørgen Thomassen, hvis Enke giftede sig med Jens Jørgen Røjkjær, der anden Gang giftede sig med Elle Olesen, som 1905 afstod Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaardens Bygninger er med Undtagelse af Kostalden, der er bygget i Kampesten, opførte i Grundmur 1905—09. Hovedb. og v. Længe har Cementstenstag, de øvrige Bygninger har Paptage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i N. Engen er Natureng og kan overrisles. Skoven ligger isoleret c. 2 Km. N. for Gaarden; dens Bestand er Ask og El.

Klakinggaard, Klaking Sogn. Postforb. og St.: Klaking, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 23 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Laur*s

Klakinggaard.

Hansen Laursen, som købte Gaarden 12. April 1910, er født i Sønder Bjerge 25. Febr. 1881 og gift med *Kristine Henriksen*, født i Seiet 7. Marts 1884.

Matr.-Nr. 37a m. fl. af Klakring. Hartkorn 8 Tdr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms- skyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,600 Kr., for Avlsb. 13,440 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 67 $\frac{1}{2}$, Eng 10, Skov 1, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 11 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i en 6 Marksdrift med Helbrak og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god dyb Muld med Lerunderlag, dels Lermuld med blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Oprindelig var Klakringgaard vistnok Fæste under Hansted Hospital, men blev 1826 købt af Ladefoged paa Barritskov, Søren Sørensen, for 1100 Rbd. Hans Søn, Søren Chr. Sørensen, overtog Gaarden i 1856 og ombyggede den i 1874. Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Klakring By. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er opførte dels i Kampesten, dels i Egebindingsværk og har alle Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er for største Delen jævnt med Fald i S., dog er den nordlige Del noget kuperet med Fald i N. Engen ligger c. 2 Km. N. for Gaarden; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger midt i Marken og er indhegnet sammen med 4 Tdr. Ld. af Agermarken; Bestanden er Bøg og Eg. Gaarden ligger smukt, og fra Marken tæt N. for Gaarden har man en vid og køn Udsigt.

Grønbjerggaard, Klakring Sogn. Postforb. og St.: Juelsminde, hvortil c. 2 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 25 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Peter Nielsen Krogh*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Ejendommen 20. Febr. 1884.

Matr.-Nr. 25a m. fl. af Klakring. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendoms- skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,300 Kr., for Avlsb. 12,200 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 5, Have og Gaards- plads 2. Af Agermarken drives 49 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder samt 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f.T. af 18 Malkekøer for- uden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Grøn b j e r g g a a r d var oprindelig Fæste under Palsgaard, og den ældste Fæster, der kan findes i Gaardens Arkiv, er Peder Jensen, hvis Enke, Appolone Jensdatter, 1854 købte den til Arvefæste; hun solgte formentlig Gaarden allerede samme Aar til Peter Nielsen, der var Formand for Mejeriet og Sparekassen og Dbmd. Han døde 1904, og hans Enke, Johanne, f. Hansen, overdrog 1910 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Da Peter Nielsen købte Gaarden var den en Del mindre end nu, idet han tilkøbte c. 12 Tdr. Ld. Hovedb. er opført 1860 i Grundmur med Paptag, medens Avlsb. er byggede i Egebin- dingsværk med Straatage. Terrænet over Marken er jævnt med Fald fra Midten. Engen ligger i to Dele, den ene umiddelbart S. for Gaarden, den anden c. 400 M. NØ. for Gaarden; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. I Hestebesætningen findes en kaaret Følhoppe.

Kirstinelund, Glud Sogn. Postforb.: Glud, og St.: Gramrode, hvortil c. 10 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 12 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Berthel Christiansen*, som overtog Gaarden 3. Novbr. 1896, er født paa Vrønding Mølle 29. Marts 1869 og gift med *Mathilde Andersen*, født paa Ejen- dommen 19. Jan. 1869.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Øster Bisholt. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 73 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 68 $\frac{1}{2}$, Eng 1 $\frac{1}{2}$, Skov 1 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Bælgsæd, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, uden Roeafgrøde og med 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer

foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kirstinelund.

Kirstinelund var tidligere Fæste under Boller, og den ældste kendte Fæster er Kynde Simonsen, som 1855 købte den til fri Ejendom. Han havde faaet Fæstet ved Giftermaal og solgte 1856 Gaarden til Anders Rasmussen Stampe, der var født paa Raarup Østermark og 1896 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger smukt paa sin oprindelige Plads c. 1½ Km. fra Stranden, men er bleven fuldstændig ombygget af forrige Ejer c. 1860. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk og har Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i N. ud mod Stranden. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed, og Skoven ligger sammen med Nabogaardens Skov; Bestanden er Ask og El. Kvægbesætningen er flere Gange præmieret i Samlinger, ligesom en Følhoppe er kaaret i 1. Klasse og optaget i Stambog.

Badensminde, Glud Sogn. Postforb.: Glud, og St.: Gramrode, hvortil c. 10½ Km. Gaarden ligger c. 12½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Andreas Peter Baden Sørensen*, som overtog Gaarden 14. Novbr. 1884, er født paa Ejendommen 6. Juli 1852 og gift med *Johanne Kirstine Hansine Sørensen*, født paa Møllersminde ved Fredericia 10. Aug. 1854.

Badensminde.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Øster Bisholt. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurans for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 9,820 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 4, Skov 6, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; 16 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 2 Græsmarker; og Resten drives i en 7 Marksdrift med Helbrak uden Roer og med 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Sandmuld med Grusunderlag, dels Sandmuld med Kvæg- og Sandunderlag og dels god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ung-

kvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 6 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Badensminde hørte tidligere under Boller, og den ældst kendte Fæster er Hans Sørensen Nørsgaard, der var gift med Anne Kathrine Madsdatter v. Baden, der tilhørte en gammel Embedsfamilie. Hans Sørensen Nørsgaard efterfulgtes i Fæstet af Sønnen, Søren Hansen, der 1856 købte Gaarden til fri Ejendom, og hans Enke, Maren Andersdatter, overdrog 1884 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i N. Engen ligger i Midten af Marken og er Overrislingseng; Skoven ligger ved Engen; Bestanden er Ask, El, Hassel og lidt Bøg. Skoven støder umiddelbart op til »Dyrsbjerg«, en høj Bakke, hvorfra man har vid Udsigt over den smukke Omegn. Over Hovedindgangsdøren paa Hovedb. findes følgende Inscripition: »Op Bygt og Bekostet Anno 1811 af Hans Sørensen Nørsgaard og hans dydsirede Kone Anne Katrine Madsdatter v. Baden. Gud dette Hus bevare for Ildebrand og Fare — En Hver som Fred i Hjertet har: Hans Ind og Udgang Gud bevar: Men haver Nogen ondt i Sind, gid det gaar ud for Hand gaar Ind.« Paa en Bjælke over det gamle Ildsted i Køkkenet findes videre følgende Inscripition: »O Gud, som gjorde Ild og Hede, lad Modgangs Ild os aldrig møde. 1811«.

Birkedal, Nebsager Sogn. Postforb. og St.: Hornsyld, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Brixen Jensen*, som overtog Gaarden 18. Juli 1902, er født paa Ejendommen 17. Jan. 1874 og gift med *Marie Charlotte Jensen*, født paa Kombusk 30. Juli 1876.

Birkedal.

Matr.-Nr. 5 m. fl. af Nebsager. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,228 Kr., for Avlsb. 13,543 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 3, Skov 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels mildere Lermuld. Besætningen består f. T. af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Birkedal har altid været Selvejergaard, og den først kendte Ejer er Jens Jensen, hvis Slægt har ejet Gaarden langt tilbage i Tiderne. Hans Enke, Maren Hansdatter, giftede sig anden Gang med Niels Knudsen, og hendes Søn af første Ægteskab, Hans Jensen, fik Gaarden 1867 efter Niels Knudsen. Efter Hans Jensens Død 1899 blev Gaarden drevet under Fællesboet, indtil Sønnen, den nuværende Ejer, overtog den. Hovedb. og v. Længe er opført dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk, ø. Længe er opført i Grundmur og Cementstenstag, og s. Længe staar i Egebindingsværk. Alle Bygninger, undtagen ø. Længe, har Straatage. I Kostalden er der Murhøvlinger og Jernbjælker. Marken er jævnt, undtagen ø. Del, der er noget bølgeformet. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed, og Skovens Bestand er Bøg, Eg og Gran. Af Hestebesætningen er 2 Følhopper præmierede og een er kaaret i 1. Klasse.

Nebsager Skovgaard, Nebsager Sogn. Postforb. og St.: Hornsyld, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 12½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Kirstine Jensen*, født *Henriksen*, som overtog Gaarden 21. April 1886, er født i Hyrup, Stouby Sogn, 13. Septbr. 1856 og var gift med *Anders Jensen*, født paa Ejendommen 2. Juni 1853, død 21. April 1886.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Nebsager. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,190 Kr., for Avlsb. 13,370 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 56½, Eng 5, Skov 7, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden med hendes eneste Søn, *Jens Andersen Jensen Skovgaard*, som Bestyrer. Han er født 18. Septbr. 1881 paa Ejendommen. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, uden Roeafgrøde og med 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord, dels dyb, god Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nebsager Skovgaard.

Nebsager Skovgaard var tidligere Fæste under Rosenvold og Skovgaarde, og den ældst kendte Fæster er Rasmus Sørensen, hvis Enke, Sophie Cathrine Mortensen, afstod Fæstet til Jens Andersen, der 1865 købte til Arvefæste og derefter samlede flere Parceller og en Skovparcel ind til Gaarden. J. A. overdrog 1880 Gaarden til sin Søn, Anders Jensen, ved hvis Død hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog Gaarden. Gaardens Bygninger ligger smukt og er opførte i Grundmur med Tage af Tegl og Straa. Engen ligger umiddelbart Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. ½ Km. N. for samme ved Nebsager Byskov; Bestanden er Bøg, Ask og Eg.

Hornsyld Søndergaard, Nebsager Sogn. Postforb. og St.: Hornsyld, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Pedersen*, som overtog Gaarden 30. April 1892, er født i Nøttrup 25. Marts 1854 og gift med *Beroline Mortensen*, født i Sønder Bjerge 22. April 1861.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Hornsyld. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,600 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 76, Eng 3, Mose 4, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roer ½ Staldfoder samt 2 Græsmarker; Resten drives i en 8 Marksdrift, uden Brak og med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god Sandmuld med Grusunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 26 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Palsgaard, og den ældst kendte Fæster er Anders Olesen, som 1854 købte Gaarden til fri Ejendom og samme Aar solgte til Peder Rasmussen fra Nøttrup. Hornsyld Søndergaard laa oprindelig inde i Hornsyld By, men udflyttedes 1868 midt paa sine Jorder af den nuværende Ejers Fader, der købte c. 30 Tdr. Ld. til den oprindelige Gaard. Hovedb. og Avlsb. er alle opførte i Grundmur med henholdsvis Tegltag og Straatage. Marken er kuperet, særlig i Ø., hvor den har Fald ned mod Hyllerød Bæk. Engen, der ligger c. 2 Km. V. for Gaarden, er Overrislingseng.

J. C. Slesbagger Carstensen's Gaard, Nebsager Sogn. Postforb. og St.: Hornsyld, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jokum Christian Slesbagger Carstensen*, som overtog Gaarden 15. Septbr. 1890, er født paa Ejendommen 30 Decbr. 1856 og gift med *Dagmar Louise Ammitsbøll*, født paa Klaks Mølle, Nim Herred, 29. Febr. 1864.

J. C. Slesbagger Carstensen's Gaard.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Hornsyld. Hartkorn 8 Tdr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 65, Eng 3¼, Mose 3, Skov 6, Krat 1¼, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 9 Marksdr.ft.; Resten drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har rimeligvis altid været Selvejergaard, og den først kendte Ejer er Christen Nielsen, hvis Enke giftede sig anden Gang med Hans Winther, som 1854 solgte til Christian Ehrenfried Carstensen, som 1890 overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer, som havde haft den i Forpagtning fra 1888. Hovedb. er opført i Egebindingsværk med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Tage af Straa og Tagpap. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i N. Engen ligger umiddelbart N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 80 M. S. for Gaarden; Bestanden er Ask, El og Ahorn.

J. M. Jørgensen's Gaard, Nebsager Sogn. Postforb. og St.: Hornsyld, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Marius Jørgensen*, som købte Gaarden 2. Maj 1903, er født paa Ellinggaard, Voer Herred, 18. Juli 1859 og gift med *Mette Kirstine Jensen*, født paa Overholm i Vrønding 14. Juni 1879.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Hornsyld. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 60½, Eng 3, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar

f. T. af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 12 Fedesvin. Der holdes 10 Grisesøer, hvorfra Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hans Holst solgte Gaarden 1887 ved Byttehandel med Søren Johnsen og fik dennes Gaard i Slagballe. Søren Johnsen solgte 1901 til Mathias Pedersen, der solgte Gaarden til den nuværende Ejer. Hovedb. og Sidelængerne staar i Egebindingsværk, Laden i Grundmur. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i S. Engen ligger umiddelbart S. for Gaarden; den kan overrisles og er indhegnet til Græsning. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet fra Byens Elektricitetsværk, der ligger paa Gaardens Grund og tillige forsyner alle Bygningerne med elektrisk Lys. Af Heste- besætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog.

Nøragergaard, Bjerger Sogn. Postforb.: Bjerger J., og St.: Braaskov, hvortil c. 1¼ Km. Gaarden ligger c. 10½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jacob Jacobsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1906, er født paa Ejendommen 24. Febr. 1868.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Sønder Bjerger. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 79, Eng 6, Mose 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld., i en 7 Marksdrift, 12 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning, Jordens Bonitet er gennemgaaende god Sandmuld med Kvægunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nøragergaard.

Nøragergaard hørte tidligere under Boller og blev købt til fri Ejendom af Søren Nørager, efter hvem Gaarden fik Navn. 1853 købte Søren Nørager, der kom fra Hobroegnen som Bindkræmmer, Gaarden; hans Enke, Ane Elise Jensdatter giftede sig anden Gang med Rasmus Peder Jacobsen, der overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Nøragergaard laa oprindeligt inde i S. Bjerger By, men udflyttedes i 1850'erne af Søren Nørager. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur, og er tækkede med Straa og Cementsten; i Kostalden er der Jernbjælker og Murhvalvinger. Terrænet over Markerne er bølgeformet med Fald i S. Engen ligger i tre Dele; den er overalt Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Bykjær, Bjerger Sogn. Postforb.: Bjerger J., og St.: Braaskov, hvortil c. 3 Km. Tlf. 3 over Bjerger Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Samuel Peter Samuelsen*, som overtog Gaarden 20. Aug. 1909, er født paa Ejendommen 1. Jan. 1879 og gift med *Marie Martine Christiansen*, født paa Bregnaver, Vester Sogn, 17. April 1885.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Sønder Bjerger. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. ¾ Alb. Ejendomsskyld 38,800 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,500 Kr., for Avlsb. 11,600 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng ½, Mose 1, Have og

Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 28 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Halvbrak efter Staldfoder, $\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord, dels god, dyb Muld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 1 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Bestand, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bykjær.

Bykjær har tidligere hørt under Boller, men blev 1853 solgt til fri Ejendom til Samuel Jensen, der var fra Tyrsted og havde faaet Fæste ved Giftermaal med Ane Madsdatter; han overdrog 1871 Gaarden til sin Søn, Jens Peter Samuelsen, der efterhaanden tilkøbte flere Parceller og efterfulgtes af sin Søn, den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1881 i Grundmur; den er en smuk, anselig Bygning med høj Frontespice. Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur og har Straatage. Marken er hovedsagelig jævn, med Fald fra Ø. og V. til Midten. Fra »Galgebakken«, c. 2 Km. fra Gaarden, har man en vid Udsigt over den smukke Egn. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog.

Bjerregaard, Bjerge Sogn. Postforb. og St.: Hornsyld, hvortil c. $1\frac{1}{4}$ Km. Tlf. 51 x over Hornsyld Central. Gaarden ligger c. $11\frac{1}{4}$ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Nielsen Poulsen*, som overtog Gaarden 10. Jan. 1887, er født paa Ejendommen 19. Juni 1862 og var gift første Gang med *Louise Boisen*, født i Rødning i Sønderjylland 18. Novbr. 1872, død 12. Decbr. 1896, anden Gang med Søsteren, *Berthe Marie Boisen*, født sammesteds 5. Maj 1877.

Bjerregaard.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Neder Bjerge. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 18,150

Kr., desuden for et Fodermesterhus 1,400 Kr. Gaardens samlede Areal 65½ Td. Ld., deraf Ager 60¼, Eng 2¼, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 58¼ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med ½ Helbrak ¼ Roer ¼ Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 23 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bjerregaard hørte tidligere til Boller Gods; den ældst kendte Fæster er Jens Sørensen, der 1853 efterfulgtes af sin Svigersøn, Jens Peter Poulsen, der Overtagelses-aaret købte Gaarden til fri Ejendom, og som 1887 overlod Gaarden til Søn, den nuværende Ejer. Gaarden laa oprindelig i Neder Bjerger By, men det vides ikke nøjagtigt, hvornaar den udflyttedes. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og af Avlsb. har de to Murtrimpel og Tegltag, den tredje staar i Egebindingsværk med Straatag; Kostalden har Jernbjælker og Murhvælvinger. Terrænet over Marken er jævnt med svagt Fald i N. Engen ligger ved Neder Bjerger Mølle og er Højeng af god Beskaffenhed. Skoven ligger op til Bjerger Skov, Bestanden er Bøg, Hassel og Gran. Kvægbesætningen er præmieret med 1. Præmie i Samlinger, og af Hestebesætningen er Følhopperne præmierede og optagne i Stam-bog.

Neder Bjerger Møllegaard, Bjerger Sogn. Postforb.: Bjerger J., og St.: Hornsyld, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Winther Sørensen*, som overtog Gaarden 1. April 1911, er født paa Ejendommen 12. Decbr. 1876.

Neder Bjerger Møllegaard.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Neder Bjerger. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Møllebygning og Inventar 9,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Eng 5, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejendommen hørte oprindelig til Boller Gods, men 1860 købte Laurs Rasmussen den til fri Ejendom, kort Tid efter solgte hans Enke, Silke Hansdatter, Gaarden til Søren Hansen Fever og Niels Chr. Barkentin. Efter Søren Hansens Død giftede hans Enke, Marie Andersen Winther, sig med Rasmus Sørensen, den nuværende Ejers Fader. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; Møllebygningen ligger i Flugt med Hovedb. mod V. og er opført i Grundmur med Straatag. Avlsb. er ligeledes opførte Grundmur med Straatage. Møllen drives med Turbine og udnyttes kun til lokal Mølle drift. Gaardens Mark har ret stærke Stigninger i SØ., men falder derfra jævnt. Engen ligger umiddelbart V. for Gaarden og er Overrislingseng. Skoven ligger c. 200 M. Ø. for Gaarden i Forbindelse med Marken; Bestanden er Ask, El og Hassel. Af Hestebesætningen er en Følhøpe præmieret.

Kirstinedal, Bjerge Sogn. Postforb.: Bjerge J., og St.: Hornsyld, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Knud Marius Jensen*, som købte Gaarden 1. April 1911, er født paa Brundgaard i Skjold Sogn 27. Febr. 1878 og gift med *Anna Petersen*, født paa Gyllingskovgaard i Hads Herred 27. Juli 1879.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Neder Bjerge. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 63½, Eng 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 58½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Grønjordshavre, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Af Resten er 1 Td. Ld. Lucerne og 4 Tdr. Ld. ligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kirstinedal.

Gaarden har tidligere hørt under Boller Gods, og den ældst kendte Fæster, er Jens Snedker, hvis Enke, Berthe Marie, f. Therkildsen, giftede sig anden Gang med Niels Rasmussen, der 1890 solgte til Rasmus Knudsen, af hvem den nuværende Ejer købte. Gaarden ombyggedes 1884—85 af Niels Rasmussen. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur og dels i Egebindingsværk. Markerne er bølgeformede med jævnt Fald i S. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret. Fra et Højdepunkt c. 70 M. V. for Gaarden har man et smukt Rundskue over den kønne Egn. Fra det kendte Udsigtspunkt »Purhøi«, der ligger c. 400 M. N. for Gaarden og er c. 120 M. over Havfladen, har man en endnu videre Udsigt.

Kaubækgaard, Bjerge Sogn. Postforb.: Bjerge J., og St.: Hornsyld, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Just Andersen*, som overtog Gaarden 15. Jan. 1889, er født paa Ejendommen 29. Maj 1858 og gift med *Severine Hansine Fever*, født i Neder Bjerge Møllegaard 3. Jan. 1866.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Neder Bjerge. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. ¼ Alb.. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. og for et Fodermesterhus 2,500 Kr. Gaardens samlede Areal 54¼ Td. Ld., deraf Ager 45¼, Eng 5½, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 43½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med ½ Helbrak ¼ Roer ¼ Staldfoder, 1½ Roeafgrøde og 2½ Græsmark; Resten, der hører til et tilkøbt Hus, drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

K a u b æ k g a a r d var tidligere Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster er Jørgen Christensen, hvis Enke giftede sig med Rasmus Jørgensen, der anden Gang blev gift med Karen Madsdatter; hun giftede sig anden Gang med Anders Justesen, som 1856 købte Gaarden til fri Ejendom for 5000 Rbd. A. J. tilkøbte desuden Skovlodden og overlod Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer, der har tilkøbt et Hus med 2½ Td. Ld. Gaarden laa oprindelig inde i N. Bjerger By. men udflyttedes 1803. Hovedb. staar i Egebindingsværk med Tegltag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk; Kostalden har Jernbjælker og Murhvelvinger. Engen er dels Overrislingseng af god Beskaffenhed, dels Natureng med Underlag af Okker. Skoven ligger op til Bjerger Skov; Bestanden er Eg, Ask og Krat. Kvægbesætningen er flere Gange præmieret i Samlinger, og af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret.

S. Sørensen's Gaard, Bjerger Sogn. Postforb.: Bjerger J., og St.: Stenderup, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Søren Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1891, er født i Nørre Bjerger 30. Decbr. 1866 og gift med *Karen Marie Pedersen*, født i Thorup, Hundslund Sogn, 22. Febr. 1867.

Matr.-Nr. 12 m. fl. af Nørre Bjerger. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 61¾, Eng 1¼, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker, 5¾ Td. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god Muld med Kvægunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tiillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Boller Gods; den ældst kendte Fæster er Jørgen Olesen, hvis Søn, Ole Jørgensen, købte Gaarden til fri Ejendom og 1875 atter solgte den til Jens Peter Sørensen, der tillige ejede en Nabogaard, som han havde overtaget efter sin Svigerfader. J. P. S. overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1860 i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er byggede dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Gaardens Mark er bølgeformet med jævnt Fald i V.

Haldrupgaard, Barrit Sogn. Postforb. og St.: Barrit, hvortil c. 200 M. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Bjerremand Sørensen*, som overtog Gaarden 26. Septbr. 1911, er født paa Ejendommen 23. Maj 1878 og gift med *Kathrine Sørensen*, født paa Føllegaard ved Kalø 7. Juni 1878.

Haldrupgaard.

Matr.-Nr. 38a m. fl. af Barrithule. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 57½, Eng 8, Mose ½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 20 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; 19 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten i samme Drift som

forrige Deling. Jordens Bonitet er stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 23 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Haldrupgaard har tidligere været Fæste under Barritskov, og den ældst kendte Fæster er Bertel Nielsen, der fulgtes af sin Søn, Niels Bertelsen, som købte Gaarden til fri Ejendom og 1867 solgte den til sin Søstersøn, Søren Andersen, der 1911 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer, der havde haft Gaarden i Forpagtning fra 1903. Søren Andersen er Veteran fra 1864 og har som Dragon staaet ved samme Eskadron som Niels Kjeldsen. Gaarden laa oprindeligt i den Del af Barrit By, der benævnes »Barrit-hule«, men udflyttedes 1876 midt paa sine Jorder. Hovedb. og 2 af Avlsb. er opførte i Grundmur; den tredje Avlsb. staar i Egebindingsværk; i Svinestalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, dog er den v. Del temmelig stærkt kuperet. Engen er af god Beskaffenhed og kan overrisles. Forrige Ejer købte 1883 20 Tdr. Ld. til Gaarden, og der er senere gennem Aarene solgt til Byggepladser ved Barrit St. Af Hestebesætningen er en Følhopper præmieret og optaget i Stambog.

Barritgaard, Barrit Sogn. Postforb. og St.: Barrit, hvortil c. 2 Km. Tlf. 64 over Hornsyld Central. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jacob Jacobsen*, som købte Gaarden 1. Aug. 1910, er født paa Annexgaarden i Bjerge 29. April 1863 og gift med *Anna Rasmine Nielsen*, født paa Hulbækgaard 26. Marts 1867.

Barritgaard.

Matr.-Nr. 1b m. fl. af Over Barrit. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,350 Kr., for Avlsb. 15,600 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 9 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes c. 6 Grisesøer, hvoraf Afkommet hovedsagelig sælges som drægtige Ungsøer. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Barritgaard's Jorder købtes 1904 fra Præstegaarden af et Konsortium, der 1906 solgte til Ib Skærbæk Jørgensen, som opbyggede Gaarden 1908 og solgte den ved Byttehandel med den nuværende Ejer, der ejede en Gaard i Gram By. Hovedb. er opført i Grundmur over høj Kælder med Cementstenstag; den er en smuk Bygning med høj Frontespice med 2 Fag Kvist til begge Sider; Avlsb. staar dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Terrænet over Markerne er jævnt med Fald i S. Gaarden ligger smukt med en prægtig Udsigt umiddelbart fra Hovedb.s Altan. Alle 5 Heste er Følhopper, der er præmierede og optagne i Stambog.

Fredenslyst, Barrit Sogn. Postforb. og St.: Barrit, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anton Frand-*

sen, som overtog Gaarden 26. Maj 1889, er født paa Hornum Mark 6. Juni 1866 og gift med *Johanne Sørensen*, født paa Løgager Mark, Vrads Herred, 29. Maj 1864.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Breth. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,790 Kr., for Avlsb. 14,710 Kr. Gaardens samlede Areal 49 Tdr. Ld., deraf Ager 41, Eng 3½, Skov 3½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roeafgrøde og 2½ Græs. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Barritskov, og den ældst kendte Fæster er Rasmus Jensen, der overtog 1817. Efter hans Enkes, Helene Pedersdatters, Død arvede hendes Søsters Mand, Niels Pedersen, hvis Enke, Inger Marie Pedersdatter, 1889 overdrog Gaarden til sin Brodersøn, den nuværende Ejer. Gaarden blev 1855 købt til fri Ejendom af Niels Pedersen. Den laa oprindelig i Breth, hvorfra den 1860 udflyttedes. Hovedb. og den ene Avlsb. er opførte i Grundmur, de to andre Avlsb. staar i Egebindingsværk. Engen ligger ved ø. Side af Marken og er Overrislingseng; Skoven ligger isoleret c. 4 Km. Ø. for Gaarden; den er nærmest Kratskov af Eg, Hassel og lidt El.

Randgaard, Barrit Sogn. Postforb. og St.: Barrit, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Anna Kirstine Hansen*, født *Mikkelsen*, som overtog Gaarden 20. Novbr. 1909, er født i Hyrup By 11. Novbr. 1879 og var gift med *Johan Hansen*, født 14. Novbr. 1873, død 1909.

Matr.-Nr. 20 m. fl. af Staxrode. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,820 Kr., for Avlsb. 10,480 Kr., desuden 1,500 Kr. for et Lejehus. Gaardens samlede Areal 76½ Td. Ld., deraf Ager 64½, Eng 3, Skov 7, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 61½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 17 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Randgaard har altid været Selvejergaard, og den ældst kendte Ejer er Morten Rand, i hvis Slægt Gaarden har været, indtil Morten Rand Kjær, der havde overtaget efter Faderen 1892, solgte den 1905 til Avlsforvalter Johan Hansen fra Rosenvold, ved hvis Død 1909 Gaarden gik over til hans Enke, den nuværende Ejerinde. Hovedb. er opført 1797 i Egebindingsværk; to af Avlsb. staar ligeledes i Egebindingsværk, medens den tredje er opført i Kampestensmur; alle Gaardens Bygninger har Straatage. Engen ligger i to Dele og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skovens Bestand er Bøg og Gran.

Vrigsted Vestergaard, Vrigsted Sogn. Postforb. og St.: Braaskov, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Peter Christoffer Olesen*, som overtog Gaarden 17. Marts 1887, er født paa Ny Ørumgaard, Hatting Herred, 22. Decbr. 1859 og gift med *Mette Kirstine Lerche*, født i Thorsted 5. Maj 1866.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Vrigsted. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke sikkert, til hvilket Gods Vrigsted har hørt; den ældst kendte Ejer er Morten Steffensen, der ejede Gaarden omkring 1830erne og 1878 overdrog den til sin Søn, Steffen Mortensen, der 1882 solgte til Marius Nielsen, af hvem den nuværende

Vrigsted Vestergaard.

Ejer købte. Gaarden ligger vestligt i Over Vrigsted By. Hovedb. og de 2 Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage, den tredje Avlsb. staar i Grundmur med Murtrimpel og har Tegltag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i S. Skoven ligger c. 2 Km. S. for Gaarden ved Løgballe Skov; Bestanden er Hassel, El og Ask.

Elkjærsminde, Vrigsted Sogn. Postforb. og St.: Braaskov, hvortil c. 4 Km. Tlf. 68 over Hornsyld Central. Gaarden ligger c. 16½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Laur Rasmussen*, som overtog Gaarden 25. Oktbr. 1884, er født i Korning 26. Maj 1854 og var gift med *Offerine Petersen*, født paa Ejendommen 21. Maj 1857, død 2. Juli 1898.

Elkjærsminde.

Matr.-Nr. 26a m. fl. af Vrigsted. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 43,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 12,600 Kr., Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Skov 5½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten drives uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god Muld med blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig tidligere hørt under Barritskov. Den ældst kendte Fæster eller Ejer er Niels Offersen, der efterfulgtes af Sønnen, Offer Nielsen, som 1852 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Peder Nielsen, hvis Enke, Maren Offersdatter, 1884 afstod den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Gaarden udflyttedes fra Neder Vrigsted By 1885. Hovedb. og to af Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af henholdsvis Skifer og Straa; den tredje Avlsb. staar i Egebindingsværk med Straatag. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Terrænet over Marken, der støder op til Hyrup Mark, fra hvilken den skilles ved en Bæk, er jævnt med Fald i S. Skoven støder op til »Hyrup Skovhave«; Bestanden er Eg, Bøg og Underskov af Hassel samt Gran og Ask. Kvægbesætningen er flere Gange præmieret i Samlinger, og af Hestebesætningen er en Hingst og en Følhoppe præmieret.

Nørtoft, Vrigsted Sogn. Postforb. og St.: Braaskov, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 17 Km, fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Johanne Marie Pedersen, født Laursen*, som overtog Gaarden 9. Maj 1900, er født paa Skulsballe 3. April 1872 og var gift med *Rasmus Ole Pedersen*, født paa Ejendommen 12. Marts 1861, død 9. Maj 1900.

Matr.-Nr. 24a m. fl. af Vrigsted. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 20,150 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng 4, Fiskedam 1, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden ved en Bestyrer. Af Agermarken drives 47½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels god Sandmuld med blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørtoft.

Gaarden har altid været Selvejergaard, og den ældst kendte Ejer er Ole Nielsen, der efterfulgtes af Rasmus Olesen, som 1848 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Peder Terkelsen, der købte og mageskiftede flere Parceller og derved afrundede Ejendommen, og som derefter 1888 afstod den til Sønnen, Rasmus Ole Pedersen. Han købte 7 Tdr. Ld. til Ejendommen kort før sin Død, hvorefter hans Enke, den nuværende Ejerinde overtog Gaarden. Hovedb. er opført 1857 i Grundmur; Avlsb. er ligeledes opført i Grundmur og har Murtrimpel; alle Gaardens Bygninger har Paptage, og i Staldene er der Jernbjælker og Murhvælvinger. Engen ligger i tre Dele og er kultiveret Højeng af god Beskaffenhed. Fiskedammene c. 300 M. S. for Gaarden er anlagte af den forrige Ejer. Dammene er nu besatte med Ørred og Karper. Skoven ligger op til Dammene; Bestanden er enkelte Ege og Bøge med Underskov af Hassel. I Haven findes en stor Stensamling; paa den største Sten findes følgende Insription: »Øjet opladt, Haanden øvet — Tanken paa Flugt over Støvet.« Fra Gaarden har man en meget smuk og vid Udsigt.

Kirkegaarden, Vrigsted Sogn. Postforb.: Braaskov, og St.: Hornsyld, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 37 y over Hornsyld Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nær-

meste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Smidstrup*, som overtog Gaarden 1. Marts 1912, er født paa Ejendommen 9. April 1884.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Vrigsted. Hartkorn c. 6 Tdr. Ejendomsskyld c. 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,00 Kr., for Avlsb. 12,700 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Skov 5½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i to 8 Marksdrifter; 11 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden er Annexgaard under Barrit Vrigsted Kirkesogn, og den ældst kendte Ejer er Enevold Jørgensen, omkring c. 1840. Efter hans Død fik hans Søn, Jens Enevoldsen, Gaarden, som han 1877 overdrog til sin Svigersøn, Christian Jørgensen Smidstrup, ved hvis Død Gaarden gik over til hans Søn, den nuværende Ejer. Gaarden laa oprindelig inde i Vrigsted By, hvorfra den 1868 udflyttedes. Hovedb. og Avlsb. er alle opførte i Grundmur med henholdsvis Tegl- og Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt. Skoven ligger 1½ Km. S. for Gaarden i Forbindelse med Indhegningerne, og Bestanden er hovedsagelig Åsk og El.

Vrigstedgaard, Vrigsted Sogn. Postforb. og St.: Braaskov, hvortil c. 4 Km. Tlf. 68 y over Hornsyld Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Sognefoged og Lægdsmand, Kammerraad *Laue Hansen*, Dannebrogsmænd, som overtog Gaarden 26. Aug. 1864, er født paa Ejendommen 25. Decbr. 1833 og var gift med *Johanne Marie Sørensen*, født paa Høstrupgaard i Stouby Sogn 25. Novbr. 1842, død 18. Decbr. 1907.

Vrigstedgaard.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Vrigsted. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 53,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,400 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 4½, Skov 6½, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejeren med Medhjælp af hans Søn, *Hans Lauesen Hansen*, født paa Ejendommen 16. Novbr. 1879. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{2}{3}$ Helbrak $\frac{1}{3}$ Roer og Staldfoder samt 3 Græsmarker; 23½ Td. Ld. drives uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord, dels god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Palsgaard, og den første Fæster, der kan findes i Gaardens Arkiv, er Jens Nielsen, hvis Enke giftede sig med Peder Laursen, der c. 1794 købte Gaarden til fri Ejendom og overdrog den til sin Søn af første Ægteskab, Niels Jensen, hvis Enke, Maren Enevoldsdatter, 1831 giftede sig med Hans Lauesen, som 1864 overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden udflyttedes af Over

Vrigsted By 1867. Hovedb. og v. Længe er opførte i Grundmur; de øvrige Længer staar i Egebindingsværk; Hovedb. har Tegltag, Avlsb. Straatage. Terrænet over Marken er jævnt med svagt Fald i N. Engen ligger i tre Dele; den er af god Beskaffenhed og kan overrisles. Skoven ligger c. 2 Km. S. for Gaarden ved Løgballe Skov; Bestanden er Bøg, Eg og Ask med Hasselunderskov. Af Hestebesætningen er fire Følhopper præmierede, de to optagne i Stambog, endvidere er en Hoppefamilie præmieret i Samling med 1. Præmie og Ærespræmie ved »Foreningen af jyske Landboforeninger«s Skue i Horsens 1905.

Bøgely, Stouby Sogn. Postforb.: Stouby, og St.: Braaskov, hvortil c. 6 Km. Tlf. 26 over Stouby Central. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Pedersen Laursen*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1899, er født i Oddense, Viborg Amt, 24. Decbr. 1874 og gift første Gang med *Karen Lausen Raun*, anden Gang med *Nicoline Johanne Lund*, henholdsvis fødte i Ringtved i Sønderjylland 15. April 1877 (død 19. Juni 1901) og paa Keldkjærgaard, Fohl i Sønderjylland, 1. Jan. 1880.

Bøgely.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Stouby. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,200 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 53¼, Eng 4, Mose ¼, Skov 1½, Park, Have og Gaardsplads 4. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Af tidligere Ejere af Gaarden kan nævnes Godsforvalter Levinsen, som 1863 byggede de nuværende Bygninger og fik Gaarden til Arvefæste. L. solgte 1880 til Jørgen Olesen for en Sum af 56,000 Kr. uden Besætning; Jørgen Olesen solgte atter 1898 til Christensen, som samme Aar solgte Gaarden til Jens Søndergaard, der Aaret efter solgte den til den nuværende Ejer. Gaarden laa tidligere inde i Stouby By og bestod oprindeligt af to Fæstegaarde; men den samlede Gaard blev opført umiddelbart S. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, Avlsb. væsentligst i Egebindingsværk med Straatage. Engen er Overrislingseng, og Skovens Bestand er Bøg.

Rønsholtkrog, Stouby Sogn. Postforb.: Daugaard, og St.: Daugaard og Braaskov, hvortil c. 8½ Km. Tlf. 34 over Stouby Central. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstæder, Horsens og Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen*, som overtog Gaarden 6. Maj 1897, er født paa Ejendommen 19. Maj 1873.

Matr.-Nr. 28a m. fl. af Stouby. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for den gamle Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb., der er under Opførelse, foreløbig sat til c. 20,000 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak med 1 Roeafgrøde og 2 Græs-

marker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Boller. Den ældst kendte Fæster var Anders Mikkelsen, der efterfulgtes af Plejedatteren Kirstine Andersen, der var gift med Niels Rasmussen, som overtog Gaarden 1831; han overdrog Gaarden til sin Søn, Rasmus Nielsen, der 1868 købte den til fri Ejendom. R. N. døde 1889, og hans Enke, Lovise, f. Nielsen, overdrog 1897 Gaarden til Sønnen, den nuværende Ejer. Gaarden udflyttedes fra Stouby By 1871—73 og flyttedes efter Brand ved Lynnedslag 1911 lidt længere mod Ø. til sin nuværende Plads. Hovedb. har høj Frontespice og Karnap under denne; alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur med Skifer tage. Den tidligere Hovedb. staar endnu tilbage efter Branden paa den gamle Gaardsplads og vil blive benyttet til Udlejning om Sommeren. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Af Hestebesætningen er en kaaret Følhoppe præmieret.

Pilegaard, Stouby Sogn. Postforb.: Stouby, og St.: Braaskov, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Peder Nielsen Lyse*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Lysegaard 8. Novbr. 1875 og gift med *Hedvig Amanda Birgitte Mary Petersen*, født 15. Oktober 1883 paa Gammelgaard i Klakring.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Hyrup. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,065 Kr., for Avlsb. 9,486 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift, 16 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, 16 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Rosenvold, men det kan ikke oplyses, hvornaar den er solgt; den ældst kendte Ejer eller Fæster er Søren Pilegaard, der 1898 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Christen Thorborg, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger paa dens oprindelige Plads sydligst i Hyrup By. Alle Bygningerne er opførte i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Markerne er jævnt med Fald i S. Engen ligger væsenligst N. for Gaarden; den er Overislingseng af god Beskaffenhed.

Bellegaard, Stouby Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Robert Vatson*, som overtog Gaarden 1. April 1912, er født i Bederslev Skole i Odense Amt 19. Aug. 1879 og gift med *Karen Svejstrup*, født paa Ejendommen 15. Juli 1887.

Matr.-Nr. 4 m. fl. af Belle. Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 6,000 Kr., for Avlsb. c. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 68½, Eng 5, Skov 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, 6 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var oprindelig Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster er Jørgen Madsen, der 1854 købte Gaarden til fri Ejendom; hans Enke giftede sig med Jacob Valdemarsen, af hvem Poul Thorvald Sveistrup købte Gaarden 1885; han overdrog den 1912 til sin Svigersøn, den nuværende Ejer. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Egebindingsværk og har Straatage. Engen ligger i to Dele, der begge er Overislingseng. Skoven ligger N. for Gaarden; Bestanden er Ask, Elm og Bøg. Fra Gaarden har man en vid Udsigt over den smukke Omegn.

Ullerup Nedergaard, Stouby Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Gaarden hører under det Rantzauske Forlods.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Ullerup. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 4,500 Kr., for Avlsb. c. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 82½ Td. Ld., deraf Ager 80, Eng 1½, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til *Sejer Jensen*, født 19. Febr. 1861 i Øster Ørum. Forpagtningen er 8aarig og tiltraadtes 1. April 1907. Af Agermarken drives 77 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 5 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ullerup Nedergaard.

Gaarden var tidligere Fæste under Rosenvold, og den ældst kendte Fæster er Hans Iversen, der afløstes af sin Søn, Iver Hansen, og dette Navneskifte er gaaet igen fra Fader til Søn langt op i Tiden. Den sidste Fæster døde 1907, og Gaarden blev da bortforpagtet til den nuværende Forpagter. Hovedb. er opført i Egebindingsværk, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk; alle Gaardens Bygninger har Straatage. Engen ligger N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Terrænet over Gaardens Mark er stærkt kuperet i n. Del og falder noget jævner mod S., hvorfra der er en smuk Udsigt i V. langs Fjorden til Vejle By.

Ullerup Overgaard, Stouby Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Gaarden hører under det Rantzauske Forlods.

Ullerup Overgaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Ullerup. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 17,500 Kr. Gaardens samlede Areal 69½ Td. Ld., deraf Ager 65½, Eng 3, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til *Andreas Marius Mikkelsen*, født 6. Decbr. 1884 i Baadstrup i Aarhus Amt. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæste under Rosenvold, og den ældst kendte Fæster var Christen Madsen. Senere bortforpagtedes Gaarden til Hans Iversen, der tillige havde Ullerup Nedergaard i Fæste, og hvis Søn, Iver Hansen, fik Gaarden i Forpagtning 1891 og 1910 afløstes af den nuværende Forpagter. Hovedb. er opført i Egebindingsværk ligesom Avlsb., med Undtagelse af Kostalden, der er opført i Grundmur og har Jernbjælker og Hvælvinger. Gaardens samtlige Bygninger har Straatage. Marken er jævn, dog er den n. Del kuperet. Engen ligger umiddelbart N. for Gaarden og er Højeng, der for største Delen er af god Beskaffenhed. Fra Marken tæt S. for Gaarden er der en smuk Udsigt i V. langs Fjorden til Vejle.

Hostrup Nørregaard, Stouby Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 6½ Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstæder, Horsens og Vejle. Nuværende Ejer: *Peter Frederiksen*, som overtog Gaarden 1. April 1884, er født paa Birkeballegaard 22. Febr. 1854 og gift med *Margrethe Kathrine Clausen*, født paa Ejendommen 27. Oktbr. 1858.

Hostrup Nørregaard

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Hostrup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. ¼ Alb. Ejendoms-skyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 15,075 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 50½, Eng 5, Skov 6, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste og 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig tidligere hørt under Hansted Hospital. Den ældst kendte Ejer er Anders Sellerup, der giftede sig Gaarden til og 1858 overdrog den til sin Svigersøn, Claus Nielsen, som 1884 skødede den til Svigersønnen, den nuværende Ejer, der samme Aar tilkøbte Nabogaarden Hostrupgaard. Hovedb. er opført 1860 i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er noget bølgeformet. Engen ligger dels umiddelbart V., dels N. for Gaarden ved en Del af Skoven, der ligger sammen med Hostrup By-skov. Den anden Del af Skoven ligger SV. for Gaarden ved Belle Ødegaard. Fra Gaarden har man en smuk Udsigt over den smukke, skovrige Egn.

Gravengaard, Stouby Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstæder, Vejle og Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Peter Johansen Bech*, som overtog Gaarden 15. Jan. 1897, er født paa Ejendommen 5. April 1876 og gift med *Maren Thorborg*, født i Vrigsted 1. Decbr. 1876.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Grauegaard. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,100 Kr., for Avlsb. 8,400 Kr. Gaardens samlede Areal 71 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 2, Mose 1, Skov 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift; Resten drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gravengaard er en Del af den gamle, store Gaard, der var befæstet Borg paa Grev Gerts Tid (de gamle Borggraves Rester bleve sløjfede c. 1890). Den ældst kendte Ejer er Bernth Jensen, hvis Enke giftede sig med Johannes Petersen Bech, der anden Gang giftede sig med Cathrine Marie Bech, som overtog Gaarden ved Mandens Død 1881, og som 1897 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Baade Hovedb. og Avlsb. er opførte i Egebindingsværk og har Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt. Engen ligger S. og V. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger S. for Gaarden i Forbindelse med Haven; dens Bestand er El og Ask.

Enkefru Ane Madsens Gaard, Stouby Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Ane Madsen*, født *Ladegaard*, som overtog Gaarden 23. Decbr. 1903, er født paa Pallesgaard i Trelde 21. Juli 1834 og var gift med *Iver Feveile Madsen*, født paa Ejendommen 23. April 1828, død 23. Decbr. 1903.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Grund. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 45,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 15,700 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Hjælp af hendes ældste Søn, *Søren Madsen Feveile*, født paa Gaarden 22. Marts 1861. Af Agermarken drives 61 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ¼ Helbrak ¼ Roer, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten drives i Vekseldrift uden Brak, med Roer, Korn og Græs. Jordens Bonitet er stærk Lerjord over Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller; og den ældst kendte Fæster, Anders Jacobsen, overtog Fæstet 1782 og efterfulgtes 1812 af Sønnen, Jacob Andersen, hvis Enke giftede sig med Mads Hansen. Hun overlevede sin anden Mand og overdrog 1857 Gaarden til Sønnen af andet Ægteskab, Iver Feveile Madsen, efter at have købt den til fri Ejendom 1856. Gaarden laa oprindelig inde i Grund By, men udflyttedes 1867. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, Avlsb. i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Marken er kuperet. Engen ligger umiddelbart V. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Skjoldgaard, Skjold Sogn. Postforb.: Seiet, og St.: Gramrode, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Kammerraad *Peter Andreas Schwartz*, som overtog Gaarden 8. Juli 1863, er født paa Mindstrup, Tyrsting Herred, 17. Juli 1834 og gift med *Ane Rasmussen*, født paa Høiagergaard 12. April 1840.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Skjold. Hartkorn 7 Tdr. 3 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,080 Kr., for Avlsb. 18,920 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 68½, Eng 1½, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er god, dyb Muld

med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes 21 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skjoldgaard.

Gaarden har været Selvejergaard i en lang Aarrække. Andersen har rimeligvis købt den c. 1820 af Amundsen og 1842 solgt til Christen Christensen, som 1844 solgte til Johan Gottfried Schwartz, som var født paa Fyn, og som først købte Mindstrup i Tyrsting Herred, derefter Egholm Mølle i samme Herred og senere Skjoldgaard, som han overdrog til sin Søn, den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1860 i Grundmur med Tegltag, Avlsb. er opførte 1860 dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk og har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet med Fald i S. Engen ligger i den s. Del af Marken og er Laveng af god Beskaffenhed. Gaarden ligger smukt med vid Udsigt over de kørne Omgivelser.

Skjold Nedergaard, Skjold Sogn. Postforb.: Seiet, og St.: Gramrode, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Rasmus Peter Jensen*, som overtog Gaarden 15. Aug. 1907, er født paa Ejendommen 18. Juli 1871 og gift med *Karen Marie Nielsen*, født i Seiet 19. Aug. 1875.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Skjold. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,200 Kr., for Avlsb. 14,600 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 52¼, Eng 1¼, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 15 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæste under Boller, indtil den formentlig i 1850erne blev købt af Jacob Jacobsen, der 1863 solgte til Karen Kristensdatter, Enke efter Jens Andersen. Karen Kristensdatter overdrog 1877 Gaarden til sin Søn, Anders Jørgen Jensen, hvis Enke, Kathrine Marie Sørensen, skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden flyttedes i 1860erne c. 70 M. længere mod Ø. i Skjold By. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er kuperet med Fald i S. Engen ligger umiddelbart S. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaarden ligger smukt med en køn og vid Udsigt.

Højagergaard, Skjold Sogn. Postforb.: Seiet, og St.: Gramrode, hvortil c. 8 Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1908, er født paa Ejendommen 1. Decbr. 1876 og gift med *Madsine Hansen*, født paa Kannerupgaard, Aarhus Amt, 19. Maj 1887.

Matr.-Nr. 3 a m. fl. af Skjold. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. ½ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr.

Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 64½, Skov 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højagergaard.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster er Sognefoged Rasmus Pedersen, der 1866 fulgtes i Fæstet af sin Søn, Jørgen Rasmussen, der kort efter Overtagelsen købte Gaarden til fri Ejendom, og som 1908 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden udflyttedes 1885 af Skjold By. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. staar dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur med Straatage. Skoven ligger c. 3 Km. S. for Gaarden sammen med Ikjær Skov; Bestanden er Ask, El, Eg og Hassel. Gaarden ligger smukt, og man har derfra en vid Udsigt over den smukke Omegn.

Bisholt Vestergaard, Skjold Sogn. Postforb.: Glud, og St.: Gramrode, hvortil c. 11 Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Søren Hansen*, som overtog Gaarden 8. Aug. 1875, er født paa Ejendommen 12. Juli 1847 og var første Gang gift med *Ane Pedersen*, og anden Gang med Søsteren, *Petra Johanne Cecilie P.*, fødte paa Johannesminde i Staurup henholdsvis 24. Jan. 1856 (død 24. Oktbr. 1881) og 11. Oktbr. 1864.

Bisholt Vestergaard.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Bisholt. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb.

12,900 Kr. Gaardens samlede Areal 76 Tdr. Ld., deraf Ager 67 $\frac{1}{4}$, Eng 3, Mose $\frac{1}{4}$, Skov 3, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, uden Roer med 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld med Lerunderlag, dels noget lettere Muld med Kvægunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har været Selvejergaard, saa langt erindres tilbage i Tiden. Den ældst kendte Ejer, Lauritz Nielsen von Baden, der paa Vejen til Boller, hvortil han mistroelig gik med den Hensigt at afstaa Gaarden til Godset, da han ikke kunde klare sig, mødte en Mand fra Alrø, der laante ham 200 Rbd., hvorved han bevarede Selvejet. Han efterfulgtes af sin Søn, Hans Winther Baden, hvis Enke, Marie Jensdatter, 1840 giftede sig med Hans Sørensen, der døde 1867, og hvis Enke, Mette Kirstine Hansdatter, 1875 overlod Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1771 i Egebindingsværk af Lauritz N. v. Baden, hvis Navn med Aarstal staa paa en Bjælke, der sidder i Gavlen paa ø. Længe. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk, de har ligesom Hovedb. Straatage. Terrænet over Marken er jævnt med Fald i N. Engen ligger umiddelbart V. for Gaarden; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret N. for Gaarden, og Bestanden er Ask, El, Hassel og enkelte Ege. Paa Gaardens Mark ligger en gammel Kæmpehøj, hvorfra man har vid Udsigt over den smukke Omegn. Af Kvægbesætningen er enkelte Tyre præmierede, og af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse.

Brund Østergaard, Skjold Sogn. Postforb.: Seiet, og St.: Gramrode, hvortil c. 9 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anton Ulrik Adolf Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1908, er født paa Højagergaard 21. Jan. 1881 og gift med *Karoline Mortensen*, født paa Ejendommen 22. April 1883.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Brund. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 52 $\frac{1}{2}$, Eng 2, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 34 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, 18 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jens Hansen Hjarnø købte Gaarden til fri Ejendom fra Boller, hvorunder den var Fæstegaard; hans Enke, Maren Olesdatter, skødede den 1863 til Sønnen, Jens Jensen, der første Gang var gift med den nuværende Ejers Svigermoder, Karen Mortensen, som 1880 giftede sig anden Gang med Peter Mortensen, efter hvis Død hun overlod Gaarden til den nuværende Ejer. Gaarden ligger paa dens oprindelige Plads østligst i Brund By. Hovedb. er opført 1872 i Kampestensgrundmur med Tegtag og har høj Frontespice med 3 Fag Kvist til s. Side; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Markerne er jævnt med Fald i N. Engen ligger tæt N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

T. Sørensen Gaard, Skjold Sogn. Postforb.: Glud, og St.: Gramrode, hvortil c. 7 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Therkel Sørensen*, som overtog Gaarden i Foraaret 1856, er født paa Ejendommen 10. Oktbr. 1832, og gift med *Kirstine Rasmussen*, født i Raarup 23. Marts 1834.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Stourup. Hartkorn 9 Tdr. 1 Skpr. 3 Fdkr. 1 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Gaardens samlede Areal 73 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 61 $\frac{1}{4}$, Eng 5 $\frac{3}{4}$, Skov 5, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Gaarden er bortforpagtet til Ejeren Søstersøn, *Søren Christian Jørgensen*, født i Stourup 12. Oktbr. 1854. Forpagteren er tillige Ejer af Fædrengaarden i Stourup, som er bortforpagtet. Agermarken drives i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag.

Besætningen bestaar f. T. af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster, Søren Andersen, fik Gaarden fra sin Svigerfader, i hvis Slægt Fæstet rimeligvis har været i mange Led. Den blev købt til fri Ejendom af den nuværende Ejer, staks efter Overtagelsen efter Faderen, Søren Andersen. Gaarden ligger paa dens oprindelige Plads vestligst i Stourup By og er hovedsagelig ombygget af den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1872 i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. staar i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Marken er hovedsagelig jævnt med Fald i V. Engen ligger c. 2 Km. SØ. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden op til Stourup Skovdistrikt; Bestanden er hovedsagelig Hassel, Eg, Bøg og Gran.

Jørgen Jensens Gaard, Raarup Sogn. Postforb. og St.: Gramrode, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 33 x over Hornsyld Central. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Sørensen Jensen*, Folketingsmand, Skatteraadsformand m. m., som købte Gaarden 21. April 1886, er født i Nebsager 19. Maj 1863 og gift med *Nielsine Knudine Hansen*, født i Stourup 1. Juli 1865.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Kleis. Hartkorn 8 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 12,400 Kr. Gaardens samlede Areal 86½ Td. Ld., deraf Ager 66, Eng 9, Skov 10, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord, dels Lermuld, alt med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 5 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har altid været Selvejergaard, og de ældste Ejere er en Slægt, der skiftede med Navnene Mads Laursen og Laurs Madsen, af hvilke Mads Laursen byggede den nuværende Hovedb. 1795 og fulgtes af Sønnen, Laurs Madsen, der byggede de nuværende Avlsb. 1830 og 1847. Hovedb. er opført i Egebindingsværk, og Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. I Bygningerne er indlagt Vandledninger fra Kildevæld. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i Ø. Engen ligger i tre Dele, hvoraf de to er Overrislingseng, medens den tredje er kultiveret Mose. Skoven ligger Ø. for Gaarden sammen med en anden Skovlod; Bestanden er Bøg, Ask, Eg og Gran. Kvægbesætningen er af en gammel Stamme paa Gaarden; flere Tyre er præmierede ved Statsskuerne. Hestebesætningen vedligeholdes ved Køb af 1. Klasses Heste og afsættes efter 1 à 2 Aars Forløb som fede Heste til Tyskland.

Fredensbjerg, Raarup Sogn. Postforb. og St.: Gramrode, hvortil c. 2 Km. Tlf. 61 over Hornsyld Central. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen Winther*, som overtog Gaarden 15. April 1906, er født paa Ejendommen 18. Juli 1875 og gift med *Amalie Nielsen*, født i Kleis 10. April 1892.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Nøttrup. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 12,600 Kr. Gaardens samlede Areal 62½ Td. Ld., deraf Ager 51, Eng 3, Skov 7, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer, som malkefedes og omsættes i Aarets Løb, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 1 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Bestand, vedligeholdes ved Indkøb af Kælvekøer.

Gaarden har i en lang Aarrække været Selvejergaard, den ældst kendte Ejer, Peder Laursen, efterfulgtes af Sønnen, Jens Pedersen, hvis Søn, Søren Frederik Jensen, 1874 solgte Gaarden til Anders Hansen Winther, der var født paa Kleisgaard, og hvis Enke, Maren Winther, 1906 overdrog Gaarden til Sønnen, den nuværende Ejer. Gaarden blev udflyttet af Nøttrup By i Slutningen af det 18. Aarhundrede. Hovedb. er opført 1871 i

Grundmur med Tegtag; Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet med Fald fra N. og ned mod Gaarden. Engen ligger Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i tre Dele i Kleis Byskov c. 4 Km. S. for Gaarden; dens Bestand er Bøg og Ask. I Hestebesætningen findes 2 kaarede Følhoppr.

J. Juhl Hansens Gaard, Raarup Sogn. Postforb.: Raarup, og St.: Gramrode, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Juhl Hansen*, som overtog Gaarden 15. Novbr. 1901, er født i Raarup 13. Oktbr. 1862 og gift med *Ane Marie Jakobsen*, født i Skjold 29. Septbr. 1860.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Raarup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,040 Kr. Gaardens samlede Areal 55½ Td. Ld., deraf Ager 42, Eng 7 Mose 1, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 38½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift; Resten drives i Vekseldrift med Staldfoder, Roer og Græs. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden er samlet af to Gaarde, hvoraf Hovedparcellen altid har været Selvejergaard, hvorimod den anden har været Fæste under Boller. Den ældst kendte Ejer er Rasmus Rasmussen, som samlede Gaarden ved Køb af nævnte Fæstegaard, som allerede da var købt fra Boller c. 1853. Gaarden ligger paa dens gamle Plads midt i Raarup By og er nyopført i 1902—09, undtagen den s. Længe, der er bygget 1893. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. staaer dels i Egebindingsværk og Kampestensgrundmur, dels i Grundmur og har Straatage. Terrænet over Marken er jævnt med en enkelt Bakke i N. Engen ligger c. 2 Km. Øst for Gaarden sammen med Skoven og Mosen; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Bestanden i Gaardens Skov er Eg og Hassel.

Raarupgaard, Raarup Sogn. Postforb.: Raarup, og St.: Gramrode, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Købmand *S. J. Kragh*, Horsens, Ridder af Dannebrog, p. p., som overtog Gaarden 1. Maj 1887, er født paa Kalstrup Mølle ved Nibe 18. Decbr. 1831 og var gift med *Henriette Vilhelmine Richter*, født i Horsens 30. Jan. 1840, død 27. April 1901.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Raarup. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,582 Kr., for Avlsb. 18,350 Kr. Gaardens samlede Areal 82¼ Td. Ld., deraf Ager 52½, Eng 4, Mose 2, Skov 22¼, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejeren ved Bestyrer *Johannes Sørensen*, født i Oldrup 18. Juli 1883 og gift med *Bolette Dalsgaard*, født i Oldrup 29. Oktbr. 1885. Agermarken drives i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 24 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har rimeligvis været Selveje langt tilbage i Tiden, og den først kendte Ejer er Bech, der solgte til Rosenmeier, af hvem den nuværende Ejer har købt. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk og dels i Kampestensgrundmur, dog er Laden opført af Brædder. Gaarden forsynes med Vand fra en Kilde i Skoven, hvorfra der er Ledninger til Hovedb. og Stalde. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed; den er reguleret og ventildrænet. Skoven ligger i to Dele; en Del umiddelbart SV. for Gaarden med Bestand af Ask og lidt Gran; en anden Del SØ. for Gaarden ved Kleis By med Bestand hovedsagelig af Bøg. Af Kvægbesætningen er en Tyr præmieret paa Statsskuet.

Glatstrupgaard, Raarup Sogn. Postforb.: Raarup, og St.: Gramrode, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Rasmus Christian Rasmussen*, som overtog Gaarden 25. Juli 1907, er født i

Hatting Herred 14. Aug. 1872 og gift med *Katharine Rasmussen*, født i Skjold 13. Septbr. 1878.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Glattrup. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,950 Kr. Gaardens samlede Areal $63\frac{2}{3}$ Td. Ld., deraf Ager $53\frac{1}{6}$, Eng 2, Skov 7, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 34 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, $12\frac{1}{6}$ Td. Ld. i en 5 Marksdrift; 2 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Staldfoder og Græs; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld med Lerunderlag, dels stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har altid været Selveje, og den ældst kendte Ejer, Jørgen Pedersen, efterlod ved sin Død 1800 Gaarden til sin Søn, Christen Jørgensen, der 1865 efterfulgtes af Sønnen, Jens Christensen, hvis Enke, Elisabeth Margrethe Hansen, 1892 solgte til Hans Chr. Rasmussen, den nuværende Ejers Fader. Gaarden ligger paa dens oprindelige Plads midt i Glattrup By. Hovedb. er opført 1893 i Grundmur med Cementstenstag, og Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur med Tage af Straa og Bølgeblik. Terrænet over Markerne er bølgeformet. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skovens Bestand er Bøg og Eg. Af Hestebesætningen er 3 Følhopper præmierede og kaarede i 1. Klasse, og af Svinebesætningen er flere Søer præmierede.

Ikjærgaard, Raarup Sogn. Postforb.: Raarup, og St.: Gramrode, hvortil c. $3\frac{3}{4}$ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Mikkel Mathiasen Kristensen*, som overtog Gaarden 14. Juni 1904, er født paa Ladegaard i Kragelund 16. Jan. 1873 og gift med *Else Mikkelsen*, født paa Ejendommen 17. Juni 1870.

Ikjærgaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Ikjær. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. $\frac{1}{2}$ Alb.; desuden Skovskyls-Hartkorn 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager $51\frac{1}{2}$, Skov 7, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $48\frac{1}{2}$ Td. Ld. i fri Drift med Frøavl (Hundegræs, Kællingetand, Kommen og Frøroer) samt Foderroer, Havre og Lucerne; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er stærk Lerjord med stærk kalkblandet Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 22 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ikjærgaard var oprindelig Fæste under Jensgaard, og den ældst kendte Fæster, Enken Ane Thomasdatter, købte Gaarden til fri Ejendom c. 1803 for 3050 Rbd. Hun giftede sig anden Gang med Mathias Nielsen, der 1824 solgte til Therkel Pedersen, som 1842 overdrog Gaarden til sin Søn, Anders Therkelsen, hvis Enke, Mette Kathrine, f. Christensen, 1860 giftede sig med Hans Mikkelsen, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden ligger paa dens oprindelige Plads. Hovedb. er opført i Grund-

mur med Skifertag og Avlsb. i Grundmur med Pap- og Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er bølgeformet. Skoven ligger i to Dele, NØ. og Ø. for Gaarden i Forbindelse med Marken; Bestanden er i den østligste Del, der er indhegnet til løs Kreaturdrift, store Ege, i den anden Del, der ogsaa er indhegnet, Bøg, Eg og Ask. Ikjærgaard ligger smukt, og man har fra Marken tæt Ø. for Gaarden en prægtig Udsigt i Ø.

Ravnholtgaard, Raarup Sogn. Postforb. og St.: Hornsyld, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Maren Rasmussen, født Nielsen*, som overtog Gaarden 19. Decbr. 1909, er født paa Hjerildgaard 3. Septbr. 1848 og var gift med *Rasmus Rasmussen*, født paa Nebsagergaard 28. Novbr. 1837, død 19. Decbr. 1909.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Ravnholt. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,750 Kr., for Avlsb. 11,050 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 64½, Eng 2, Mose 1½, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Gaardens drives af Ejerinden med hendes ældste Søn, *Rasmus Peter Rasmussen*, som Bestyrer. R. P. R. er født paa Ejendommen 11. Oktbr. 1880. Af Agermarken drives 48½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift, Resten i en 8 Marksdrift. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar f. T. af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ravnholtgaard har tidligere været Fæste under Boller, men 1855 købte Jens Jørgen Jørgensen den til fri Ejendom; hans Enke giftede sig med Mægler Hans Olesen fra Horsens, som 1869 solgte til Rasmus Rasmussen, ved hvis Død hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog Gaarden. Hovedb. er opført i Egebindingsværk sidst i det 18. Aarhundrede, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk; alle Gaardens Bygninger har Straatage. Engen ligger tæt Ø. for Gaarden; den er Natureng af ret god Beskaffenhed. Skoven ligger 2 Km. SV. for Gaarden sammen med Gramrode Skov; Bestanden er Hassel og enkelte Ege.

Fredenshjem, Hornum Sogn. Postforb. og St.: Braaskov, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som overtog Gaarden 28. Marts 1884, er født paa Ejendommen 28. April 1856 og gift med *Else Marie Jensen*, født paa Sønder Aldum Mark 12. Novbr. 1852.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Hornum. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 10,590 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 48¼, Eng ¾, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejeren med Hjælp af Sønnen, *Jens Nielsen Jensen*, der er født paa Ejendommen 31. Juli 1885. Af Agermarken drives 22¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; 22 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og med 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord med Lerunderlag, dels god Muld med Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar f. T. af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fredenshjem har rimeligvis tidligere hørt under Boller; men allerede 1798 benævnes den i et gammelt Dokument som Selvejergaard. Anders Nielsens Enke overdrog den til sin Søn, Niels Andersen, hvis Enke, Lusie Jensdatter, 1852 overdrog den til Sønnen, Jens Nielsen, hvis Enke, Sophie Jensdatter, afstod den til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden udflyttedes af Hornum By 1888 og opbyggedes paa sin nuværende Plads midt i sin Mark. Hovedb. er ligesom Avlsb. opført i Grundmur, Hovedb. med Skifertag, Avlsb. med Paptage. Terrænet over Markerne er bølgeformet. Engen ligger ved den s. Ende af Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Hatting Herred.

Eshøjgaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil $\frac{1}{3}$ Km. Tlf. 8 over Hatting Central. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Sognefoged *Hans Pedersen*, som overtog Gaarden 14. Novbr. 1889, er født paa Ejendommen 16. Novbr. 1862 og gift med *Ane Kirstine Jensen*, født paa Hatting Østergaard 29. Decbr. 1858. Matr.-Nr. 21a m. fl. af Hatting. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 44,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr., for Møllen med Inventar 9,000 Kr., for Motorhus til Møllen 2,500 Kr., for et Lejehus i Byen 2,200 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager $50\frac{1}{2}$, Eng 1, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er *Laurs Nielsen*, der var født 1769 og fik Fæstet c. 1807, formentlig efter sin Fader; Gaarden har sikkert været i Slægtens Besiddelse i en lang Aarrække. *Laurs Niensens Enke, Maren Olesdatter*, overdrog 1853 Gaarden til Sønnen, *Peter Laursen*, der samtidig købte den til fri Ejendom for 5,200 Rdl.; hans Enke, *Kirstine Marie Jørgensdatter*, der overtog Gaarden ved Mandens Død 1881, skødede 1886 Gaarden til sin Søn, *Jørgen Juul Pedersen*, der døde 1888, og hvis Enke 1889 giftede sig med sin afdøde Mands Broder, den nuværende Ejer.

Eshøjgaard laa tidligere inde i Hatting By, men udflyttedes 1905 til dens nuværende Plads tæt S. for Byen. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Avlsb. med Paptage og Hovedb., der har høj Frontespice, med Skifertag. Til Gaarden hører en Mølle, et Motorhus og et Beboelseshus, der ligger V. for Gaarden; Møllen, der er anlagt og opført 1869 af den nuværende Ejers Fader, er bortforpagtet. Marken er bølgeformet og hæver sig i V. op mod Møllebakken »Eshøj«. Engen ligger c. $1\frac{1}{2}$ Km. S. for Gaarden og er Natureng af god Bekaffenhed. Af Kvægbesætningen er tidligere adskillige Samlinger præmierede, og Hestebesætningen vedligeholdes ved Indkøb af 1. Klasses Heste, som fedes og afsættes til Tyskland.

Vesterhaab, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $7\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Karelise Rasmussen*, født *Møller*, som overtog Gaarden 1. Maj 1895, er født paa Kildebjerg i Oens 2. Maj 1863 og var gift med *Ingvor Rasmussen*, født i Store Dalby 3. Juli 1859, død 18. Marts 1895.

Matr.-Nr. 23 m. fl. af Hatting. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal $61\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 57, Eng 3, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Gaarden drives af Ejerinden. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak (1 Td. Ld. med Staldfoder), 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm. Den ældst kendte Fæster er *Jørgen Jensen*, der formentlig har købt den til fri Ejendom; han overdrog Gaarden til sin Svigersøn, *Mads Baggesgaard*, der 1889 solgte til *Ingvor Rasmussen*, ved hvis Død 1895 hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog Gaarden. *Vesterhaab nedbrændte* 1864 og blev genopbygget c. 30 M. S. for dens gamle Plads. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. med Tegltag, Avlsb. med Straatage. Marken er bølgeformet med Fald imod N. Engen ligger V. for Gaarden i Forbindelse med Marken; den er indhegnet og benyttes til Græsning.

Elmelundgaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. $2\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 10 over Hatting Central. Gaarden ligger c. $8\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste

Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Andreas Peter Jørgensen*, som overtog Gaarden 9. Aug. 1881, er født paa Vrønding Mark 2. Oktbr. 1853 og var gift med *Maren Johanne Hansen*, født paa Ejendommen 12. Febr. 1858, død 2. Febr. 1895.

Matr.-Nr. 20 af Hatting. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,400 Kr. Gaardens Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 75, Eng 2, Skovbevoksede Skrænter og Overdrev 3½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Renbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er meget forskelligartet, hovedsagelig god Muld paa Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 5 Moderfaar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, parret med rødt Tyr, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er *Jørgen Hansen Aale*, der kom fra Aale og c. 1830 fik Fæstet, som han købte til fri Ejendom 1838; han udflyttede Gaarden af Hatting By og overdrog den 1854 til sin Søn, *Hans Jørgensen*, som døde 1880, og hans Enke, *Ane Marie Jensen*, skødede Aaret efter Gaarden til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Hovedb. er opført 1838 i Egebindingsværk med Straatag; Avlsb. er dels opførte i Grundmur, dels i Egebindingsværk; de har Tage af Bølgeblik og Straa. Engen ligger c. 200 M. N. for Gaarden ved Bygholm Aa, der danner Skellet mellem Vejle og Aarhus Amt, og som tillige er By-, Sogn- og Herreds-Skel. Fra »Lynghøj«, en Kæmpehøj i den s. Del af Marken, har man en vid Udsigt over den kønne Omegn.

Bakkely, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 2 Km. Tlf. 4 over Hatting Central. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anton Christian Bie*, som overtog Gaarden 27. Juni 1882, er født paa Hatting Østergaard 15. Maj 1854 og gift med *Pouline Rasmussen*, født paa Ejendommen 30. Aug. 1853.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Hatting. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,600 Kr., for Avlsb. 15,716 Kr. Gaardens samlede Areal 78½ Td. Ld., deraf Ager 72½, Eng 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er *Jacob Nielsen*, ved hvis Død hans Enke, *Ane Petersdatter*, overtog Fæstet, der 1842 gik over til *Jens Nielsen*, hvis Enke, *Maren Sørensdatter*, 1846 giftede sig med *Rasmus Poulsen*, der senere blev Sognefoged, og som 1857 købte Gaarden til fri Ejendom og 1882 overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Bakkely laa oprindelig inde i Hatting Bys Overholm, men udflyttedes 1842 og opbyggedes paa dens nuværende Plads c. 2 Km. S. for Hatting By. Hovedb. er opført i 1842 i Egebindingsværk med Straatag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med henholdsvis Pap- og Straatage; der er Jernbjælker og Murhælvinger i Kostalden. Engen ligger midt i Marken langs et Bækløb; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede. Paa Gaarden opbevares et gammelt Sølvbæger, som *Rasmus Poulsen* 1855 modtog fra Gaardmændene i Hatting; det bærer Inskriptionen: »Erkendtlighedsminde for udvist Beredvillighed i Krigsaaene 1848—49 og 50«.

Bjergagergaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Mads Madsen*, som købte Gaarden 17. Febr. 1909, er født paa Kobberholm ved Lemvig 18. Oktbr. 1864 og gift med *Ane Marie Jeppesen*, født i Staarup, Gørding Sogn, Ribe Amt, 11. Decbr. 1863.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Hatting. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skp. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 9,500 Kr. Gaardens samlede Areal 59½ Td. Ld., deraf Ager 55, Eng 3, Have og Gaards-

plads 1½. Agermarken drives i en 6 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 24 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. .

Bjergagergaard.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er Rasmus Pedersen, der overtog Fæstet c. 1820; han købte Gaarden til fri Ejendom i 1840erne, og ved hans Død 1881 overtog Sønnen, Mads Peder Rasmussen, Gaarden; hans Enke, Johanne Marie Jensen, giftede sig 1896 med Christen Hansen og solgte 1909 til nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Hatting By, hvorfra den c. 1818 udflyttedes og opbyggedes paa dens nuværende Plads. Rasmus Pedersen har drevet Gaarden, der kun bestod af to Huse, da han overtog Fæstet, stærkt op og bygget de øvrige Længer. Hovedb. er opført i Egebindingsværk, dog er der paa Midten af n. Facade en Udbygning, der staar i Grundmur. Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur; alle Gaardens Bygninger har Stratage. Marken er bølgeformet, stærkt kuperet i v. Del ned mod Aaen. Engen ligger i to Dele, den ene midt i Gaardens Mark, den anden i v. Del af Marken; begge Stykker er Natureng af god Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede, og den ene er optaget i Stambog.

Lykkegaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Kirstine Rasmussen, født Jørgensen*, som overtog Gaarden 18. Juni 1906, er født paa Nørregaard, Ølsted Sogn, og var gift med *Jens Rasmussen, født paa Højagergaard* i Skjold 29. Juli 1829.

Matr.-Nr. 14 m. fl. af Hatting. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 9,600 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Td. Ld., deraf Ager 60, Eng 2, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes næst yngste Søn, *Peder Rasmus Jensen*, som Bestyrer. P. R. J. er født paa Ejendommen 15. Juli 1882. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er Rasmus Nielsen, hvis Enke, Bodil Cathrine Jespersdatter, 1858 købte den til fri Ejendom for 9,000 Rdl. Hun giftede sig anden Gang med Jens Rasmussen, som efter hendes Død giftede sig med den nuværende Ejerinde, der overtog Gaarden ved sin Mands Død 1906.

Gaarden udflyttedes af Hatting By kort Tid før den blev købt til fri Ejendom.

Hovedb. er oprindelig opført i Egebindingsværk, men 1870 ombyggedes s. Facade i Grundmur; ved ø. Ende af n. Facade er der en Udbygning i Egebindingsværk. Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur, og alle Gaardens Bygninger har Straatage. Terrænet over Markerne er jævnt, i V. dog noget bølgeformet. Engen ligger sammen med Marken; den er kultiveret Eng af god Beskaffenhed. Af Kvæbesætningen er en Tyr og nogle Kvier præmierede, og af Hestebesætningen er to Følhopper kaarede i 1. Klasse.

Sønderhaab, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Nielsen*, som købte Gaarden 15. Juli 1910, er født i Tyrsted 23. Decbr. 1853 og gift med *Karen Sophie Christensen*, født i Kørup, Nim Herred, 2. Aug. 1859.

Matr.-Nr. 16 m. fl. af Hatting. Hartkorn 5 Tdr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 8,500 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 54½, Eng 6, Have og Gaards-plads 1½. Agermarken drives i to 8 Marksdrifter med henholdsvis Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker og Vekseldrift af Korn, Roer og Græs. Jordens Bonitet er dyb, god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, men det vides ikke, hvem der har været den sidste Fæster, eller hvem der har købt den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Søren Frands Pedersen, der fik Gaarden ved Giftermaal med en Enke, og af hvis Dødsbo den blev solgt ved Auktion 1882 til Hans Jørgen Rasmussen, der 1910 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden er formentlig udflyttet af Hatting By i 1840erne. Hovedb. er opført i Egebindingsværk, og Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Kampestenmur; alle Gaardens Bygninger har Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er kuperet, stærkest i V. Engen ligger i to Dele S. for Gaarden, den er Natureng af god Beskaffenhed. Fra Sognevejen fører en Allé med Bestand af Linde op til Gaarden.

Neder Mølle, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 2 Km. Tlf. 60 over Løsning Central. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Hor-

Neder Mølle.

sens. Nuværende Ejer: *Christen Christensen Korgaard*, som købte Gaarden 15. Maj 1901, er født i Farsø Sogn, Aalborg Amt, 10. Febr. 1860 og gift med *Ane Kirstine Jensen*, født i Tobøl i Ribe Amt 1. Maj 1864.

Matr.-Nr. 39 m. fl. af Hatting. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,300 Kr., for Møllen 9,775 Kr., for Savskæreri 2,137 Kr. og for Møllens Forpagterbolig 1,100 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 2, Skov 2, Mølledam 2, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 10 Marksdrift med Helbrak efter Græs, 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Neder Mølle har været Selveje, saa langt erindres tilbage. 1840 købte forhenværende vestindisk Købmand Andersen den og solgte 1849 til Forpagter Hansen af Meringgaard, der 1860 overdrog Ejendommen til sin Søn, Emanuel Hansen, som 1893 skødede den til sin Søn, Hans Pagh Hansen, hvis Dødsbo 1910 solgte den til den nuværende Ejer, der tidligere har været Mejeribestyrer paa Hatting Mejeri. Møllen ligger paa dens oprindelige Plads og er meget gammel, derimod er største Delen af Jorderne købt til Ejendommen efter Udskiftningstiden 1794.

Hovedb., der er opført i Egebindingsværk, blev betydelig ombygget i 1840. Møllen er bortforpagtet. Engen ligger ved Mølledammen, c. 200 M. S. for Gaarden; den er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger paa Skrænterne N. og S. for Gaarden; Bestanden er Ask, Ahorn og Bøg samt Gran. — Gaarden ligger smukt ved Ølsted Aa, der løber ud i Bygholm Aa c. 1 Km. N. for Gaarden.

Grønhøjgaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. ¼ Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jørgen Peter Juul Jørgensen*, som købte Gaarden 15. April 1904, er født i Hatting 21. April 1875 og gift med *Anna Rasmussen*, født i Store Dalby 29. April 1886.

Matr.-Nr. 26 m. fl. af Hatting. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. ¾ Alb. Ejendoms-skyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 45½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er en Blanding af Korthorn, sortbroget og rødt Kvæg, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, og c. Halvdelen af Kobesætningen malkefedes hele Aaret rundt. Hestebesætningen fornyes ved Indkøb af 1. Klasses Handelsheste, der sælges til Tyskland som fede Heste.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm. Den ældst kendte Fæster er Christen Sørensen, der havde Gaarden i 1830erne, og som i 1840erne købte den til fri Ejendom; han overdrog c. 1859 Gaarden til sin Svigersøn, Ole Hansen, hvis Datter 1899 blev gift med Peder Pedersen, af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden ligger paa dens oprindelige Plads nordligst i Hatting By.

Hovedb. er opført 1874 i Egebindingsværk; den nuværende Ejer har underbygget s. Facade med Grundmur. N. og ø. Avslænge er opførte i Grundmur med Murtrimpel, og den sidstnævnte, Kostalden, har Jernbjælker og Bræddeloft. Alle Bygninger har Pap-tage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med meget svagt Fald i Ø. Engen ligger c. 2 Km. S. for Gaarden ved Eriknauer og er kultiveret Eng af god Beskaffenhed.

Peter Bie Jørgensens Enkes Gaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil ½ Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Peder Bie Jørgensens Enke*.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Hatting. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skp. 1 Fdr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 45,000 Kr.

Svanegaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 1/3 Km. Tlf. 17 over Hatting Central. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Anders Rasmus Marius Winther*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1906, er født i Hatting 9. Maj 1877.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Hatting. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,360 Kr., for Avlsb. 17,540 Kr. Gaardens samlede Areal $74\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager $69\frac{3}{4}$, Eng 3, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $60\frac{3}{4}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og $2\frac{1}{2}$ Græsmark; 9 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift i Vekseldrift af Roer, Korn og Græs. Jordens Bonitet er dels dyb, god Muld paa blandet Underlag af Ler og Kvæg, dels Ler paa Lerunderlag og dels Sandmuld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er Hans Andersen, efter hvem Skolelærer Hansen fra Hatting købte Gaarden til fri Ejendom først i 1860erne. Omkring 1876 solgte hans Arvinger Gaarden til Christian Svane Knudsen, Søn af afdøde Forpagter eller Fæster af Rugballegaard, Knud Andersen. Chr. Svane Knudsen døde 1878, og hans Moder, Cathrine, f. Svane, solgte 1879 til Mads Andersen Winther, der er født 1837 paa Lille Østerhaab, og som 1906 overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden udflyttedes af Hatting By 1877 og opbyggedes paa dens nuværende Plads c. $\frac{1}{3}$ Km. SØ. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag. Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur og har Straa- og Paptage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, undtagen mod Ø., hvor det stiger stærkt op til to Tvillingehøje »Gjedhøj«, der er gamle Kæmpehøje, som nu er udgravede. Engen ligger umiddelbart Ø. for Gaarden og er Natureng af jævn Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er to Følhopper af »Aldrup Munkedal«-Stammen præmierede og kaarede i 1. Klasse.

Thielsgaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Sophus Thiel*, som købte Gaarden 1. April 1900, er født i Horsens 30. Marts 1862 og gift med *Anna Wilhelmine Jensen*, født i Horsens 1. Febr. 1862.

Matr.-Nr. 19a m. fl. af Hatting. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 46 Tdr. Ld., deraf Ager 43, Eng 1, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejeren ved Bestyrer *Peter Jørgen Petersen*, som er født i Breth 31. Maj 1881 og gift med *Maren Kirstine Elsie Marie Madsen*, født i Sattrup 17. April 1881. Af Agermarken drives $40\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, $1\frac{1}{2}$ Td. Ld. med Roer, 1 Mark med Cikorierødder og 1 Græsmark; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 42 Malkekøer, 4 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 258 Fedesvin.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster var Hans Brok, der efterfulgtes af sin Svigersøn, Hans Nielsen, og denne af sin Søn, Niels Hansen, der først i 1870erne købte Gaarden til fri Ejendom, og som 1899 solgte den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa dens oprindelige Plads i den ø. Side af Byen, der kaldes Overholm. Hovedb. er opført i Egebindingsværk med Straatag. Ø. og s. Længe er opførte i Grundmur, n. Længe (Laden) er bygget af Tømmer og Brædder. Hovedb. og n. Længe er straatækte, de øvrige Bygninger har Paptage. I Kostalden er der Jernbjælker og Murhvalvinger. Marken er jævn med noget Fald i V. Hatting By ligger lavt i det forøvrigt jævne Terræn, der i N. har jævnt Fald mod Bygholm Aa. Gaardens Beliggenhed er meget hyggelig, den har en stor gammel Have med Læbælte af Elm, Ask og Hassel.

Hygebjerggaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Therkel Madsen Nielsen*, som købte Gaarden 1. Aug. 1903, er født paa Lundum Mark 2. Novbr. 1867 og gift med *Karen Petersen*, født i Seden ved Odense 4. Novbr. 1854.

Matr.-Nr. 25 m. fl. af Hatting. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,150 Kr., for Avlsb. 11,800 Kr. Gaardens samlede Areal c. 73 Tdr. Ld., deraf Ager $62\frac{1}{4}$, Eng 9, Skov-

beplantede Skrænter $\frac{3}{4}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 59 $\frac{1}{4}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god Muld paa blandet Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hygebjerggaard.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, men det kan ikke nøjagtigt opgives, hvem der har købt den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer eller Fæster er Cruse, efter hvem Mikkil Winther havde Gaarden. M. W. solgte c. 1870 til Christian Jensen, der 1894 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Niels Møller Eilertsen, som 1903 solgte Gaarden til den nuværende Ejer.

Gaarden har, saa vidt vides, aldrig ligget i Hatting By. Den er opbygget 1900 efter Brand. Hovedb. er opført i Grundmur med høj Frontespice med tre Fag Kvist; den har Paptag. Gaarden ligger aaben til s. Side; de to Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er hovedsagelig jævnt med nogen Kupering i N. og S. Engen ligger ved Marken; den n. Del, c. 6 Tdr. Ld., ved Bygholm Aa, Resten ved Neder Mølle Aa; den er hovedsagelig Overrissingseng af god Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse.

Lykkemosegaard, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 2 Km. Tlf. 2 over Hatting Central. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Hans Poulsen Hansen*, som købte Gaarden 24. Aug. 1911, er født paa Bøgelund, Stevns Herred, 10. April 1890 og gift med *Maria Jensen*, født paa Overbæk ved Gyllingnæs, Hads Herred, 4. Septbr. 1890.

Matr.-Nr. 22a m. fl. af Hatting. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdr. 1 $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 9, Mose 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 59 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 1 $\frac{1}{2}$ Græsmark; Resten drives i fleraarigt Græs til Frøavl (Hundegræs og Engsvingel). Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm og blev formentlig købt til fri Ejendom 1865 af den sidste Fæster, Hans Olesen, der 1889 solgte til Anders Jensen, som 1911 atter solgte Gaarden til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger c. 2 Km. NV. for Hatting By og vides ikke at være udflyttet. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur, den v. Længe har Murtrimpel, Jernbjælker og Hvælvinger med Bølgeblitag; de andre Længer har Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er bølgeformet med Fald imod Gaarden og Engen; denne ligger c. 1 Km. Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Lykkemosegaard ligger lavt i det forøvrigt høje Terræn, der falder jævnt mod N. imod Byholm Aa.

Anders Jensen Ballegaards Gaards, Hatting Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Anders Jensen Ballegaard.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Eriknauer. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr.

Thorsted Søndergaard, Thorsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 3 Km. Tlf. 7 over Thorsted Central. Nuværende Ejer: Søren Lauritz Anton Hansen, som købte Gaarden 10. Jan. 1907, er født paa Bodilsminde i Hornborg Sogn 31. Oktbr. 1867 og gift med Jakobine Marie Christiansen Munch, født i Thorning ved Kjellerup 10. Febr. 1876.

Thorsted Søndergaard

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Thorsted. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 40 Tdr. Ld., deraf Ager 38½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 37 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift uden Brak, 14 Tdr. Ld. med Frøavl af Roefrø og Græsfrø, 5 Tdr. Ld. med Cikorierødder, 1 Td. Ld. med Køkkenurter, 12 Tdr. Ld. med Korn, 3 Tdr. Ld. med Gulerødder og Runkelroer til Frøavl, og 2 Tdr. Ld. drives med Kartoffler, alt i Vekseldrift. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 4 Heste og 2 Plage og Føl. Der findes ingen Kvægbesætning og intet konstant Svinehold.

Gaarden har tidligere været Fæste under Byholm, og den ældst kendte Fæster er Peder Frandsen, der kom fra Vrigsted og overtog den meget forfaldne Fæstegaard, hvis Jorder hidtil havde været benyttede til Græsgange. Peder Frandsens Enke købte Gaarden til fri Ejendom i 1860erne og overdrog senere Gaarden til sin Svigersøn, Abel Pedersen, der c. 1905 solgte til Chr. Jeppesen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger sydligst i Thorsted By og er opbygget af Peder Frandsen. Hovedb. er opført 1872 i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. staar dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur. Laden er særlig indrettet for Frøavl med Cementgulv og Tørreløfter; den har Paptag, medens de øvrige Avlsb. har Straatage. Marken er jævn med Fald med Ø. og noget kuperet ned mod et Bækløb. Gaarden ligger højt og frit i det smukke Terræn, med henrivende Udsigt mod Horsens By og Fjord.

Laurits Kruses Gaard, Thorsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 10 over Thorsted Central. Nuværende Ejer: Sognefoged *Laurits Kruse*, som købte Gaarden 8. Aug. 1891, er født i Uldum, Nørvang Herred, 15. Marts 1865 og gift med *Ane Kirstine Møller-Nielsen*, født i Kjærgaards Mølle i Ølby Sogn ved Struer 1. April 1867.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Thorsted. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. ½ Alb, og Skovskyldshartkorn af tilkøbt Skovparcel 1 Skp. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,400 Kr., for Avlsb. 9,600 Kr. (for en Kostald under Opførelse forhøjes Assurancen med c. 4,000 Kr.) Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 58½, Mose 6, Skov 8½, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefagrøde og 2 Græsmarker; Mosen er indhegnet og henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa hovedsagelig Lerunderlag, der enkelte Steder er blandet med Kvæg. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedigeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er Markus Juliussen, hvis Enke, Maren Steffensen, giftede sig med Jens Pedersen, en Søn af Fæsteren af Thorsted Søndergaard, Peder Frandsen. Jens Pedersen købte kort Tid efter Overtagelsen 1864 Gaarden til fri Ejendom og solgte den 1891 til nuværende Ejer.

Gaarden er udflyttet af Thorsted By i 1817. Hovedb. er opført 1899 i Grundmur med Skifertag; den har høj Frontespice med to Fag Kvist til begge Sider. Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur med Paptage. Kostalden har Murtrimpel, Jernbjælker og Monierloft. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i S., dog er den noget kuperet i ø. Del. Gaarden ligger paa det Højdedrag, der strækker sig over Tyrsted, og som afbrydes af en Indskæring af Horsens Fjord. Gaardens Marker støder i Ø. op til denne Indskæring, i hvilken Mosen ligger ved et Bæklob. Fra Gaarden har man en smuk Udsigt over Horsens Fjord og By med Højdedragene ved Tamdrup og Eier i Baggrunden. Foruden den konstante Kvægbesætning indkøbes og fedes en Del Køer om Vinteren.

Pilegaard, Thorsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 2 Km. Tlf. 8 over Thorsted Central. Nuværende Ejer: *Hans Christian Hansen*, som købte Gaarden 1. Maj 1903, er født paa Overby Nedergaard i Voer Herred 26. Decbr. 1876 og gift med *Anna Adolphine Secher*, født paa Solvang i Ribe Amt 23. Jan. 1881.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Thorsted. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 42,400 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 52½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak — 1 Afgrøde med Cikorie og Kartoffler — i Vekseldrift med Kornafgrøder uden Græsmark. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 1 Malkeko og c. 30 Fedekreaturer om Vinteren, 4 Heste. Der holdes 4 Grisesøer af dansk Landrace, hvoraf Afkommet sælges som Maanedsgrise.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er exam. jur. Peder Larsen, tidligere Ølbrygger i Horsens, hvis Enke, der var født Broe, 1870 fulgtes i Fæstet af Sønnen, Carl Gerhard Larsen, som Overtagelsesaaret købte Gaarden til fri Ejendom, og hvis Dødsbo solgte Gaarden ved Auktion i 1880erne til Forpagter Mikkelsen, som 1903 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads østligt i Thorsted By. Hovedb. er opført 1903 af den nuværende Ejer, den staar i Grundmur og har Tegltag og lav Frontespice til Gaardsiden. Avlsb. er byggede dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk og har alle Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i Ø. og N. Gaarden ligger meget hyggeligt, omgivet af Have og Læbælte. Der købes aarlig en Masse Renovationsgødning fra Renholdningsanstalten i Horsens, idet alle Markafgrøderne sælges.

Karensminde, Thorsted Sogn. Postforb. og St.: Ørnstrup, hvortil c. ½ Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels*

Nielsen Hjerrild og Søstrene Ane Kirstine og Ane Mathilde Hjerrild, som overtog Gaarden 21. Oktbr. 1910, er fødte paa Ejendommen henholdsvis d. 14. Jan. 1872, 9. Aug. 1868 og 9. Febr. 1874.

Matr.-Nr. 5 m. fl. af Ørnstrup. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr.; desuden 3,800 Kr. for et Lejehus. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Skov $3\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 25 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og 3 Græsmarker; 25 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift uden Brak, men med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Karensminde.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster er Niels Due, der rimeligvis har købt Fæstet til fri Ejendom; han testamenterede Gaarden til Karen Laursdatter, født i Dallerup i Tyrsted Sogn, der tjente paa Gaarden, og som 1829 giftede sig med Niels Nielsen Hjerrild, som overtog Gaarden for en Sum af 3,400 Rdl. 1867 overgik Gaarden til Sønnen, Lauritz Nielsen Hjerrild, ved hvis Død hans Børn, de nuværende Ejere, overtog den.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i Ørnstrup By. Hovedb. er opført i Egebindingsværk, og har en Udbygning ved s. Facades Midte, den er meget gammel, men er restaureret 1860 af N. N. Hjerrild, der ogsaa har tilbygget Udbygningen. Alle Avlsb. er opførte 1872 i Grundmur, og alle Gaardens Bygninger har Straatage. Terrænet over Marken er jævnt med svagt Fald mod S. Skoven ligger c. 2 Km. SV. for Gaarden inde i Kjærskov, der hører under Boller; Bestanden er hovedsagelig Bøg og Ask. Gaardens Beliggenhed er meget smuk, V., N. og Ø. om Gaarden er der en smuk gammel Læplantning med Bestand af Elm og Popler. Ørnstrup By ligger i det hele taget meget smukt og hyggeligt, og om de fleste af Gaardene er der store Læplantninger i Lighed med de paa Karensminde.

Løsning Præstegaard, Løsning Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 1 Km. Tlf. 29a over Løsning Central. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Jesper Andreas Pedersen*, som tiltraadte Embedet 29. Maj 1898, er født i Lendum Sogn ved Frederikshavn 4. Septbr. 1846 og gift med *Marie Jacobsen*, født i Hillerslev ved Assens 18. Aug. 1853.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Løsning. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms-skyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 13,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr.

Gaardens samlede Areal 109 Tdr. Ld., deraf Ager 101, Eng 4, Hede 2, Have og Gaardsplads 2. Jorden er bortforpagtet til *Henrik Rasmussen*, født i Honum, Nim Herred, 21. Novbr. 1869, og gift med *Dorthea Olsen*, født i Honum Skov 1. Oktbr. 1870. Forpagtningen er 8aarig og er tiltraadt 1899. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten drives i en 7 Marksdrift uden Brak, men med 2 Roeafgrøder og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god Muld paa Lerunderlag, dels god smaaftenet Sandmuld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes 56 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb, idet Køerne for største Delen malkefedes; desuden fedes af Tillæget c. 10 unge Tyre og Kvier.

Løsning Præstegaard.

Præstegaarden ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. NV. for Løsning Sognekirke; Skolen, Præstegaarden, 4 Gaarde og nogle Huse er Rester af den gamle Løsning By. Præstegaardens Beliggenhed er meget hyggelig og venlig med den smukke gamle Have og brede Læplantninger af Elm og Ask. Hovedb. er opført 1868 i Grundmur med Tegltag og er en anseelig Bygning. Forpagterboligen er i dennes ø. Del. To af Avlsb. er opførte i Grundmur, den tredie, s. Længe, der er meget gammel, er opført i stampet Ler omkring Gærdefletning i Egebindingsværk; alle Avlsb. har Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i N. og S. Engen ligger c. 1 Km. V. for Gaarden ved Løsning Mølle; den er Laveng af udmærket Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er tre Følhopper præmierede og kaarede i 1. Klasse, og Foreningshingstene »Løsning Munke-dal« og »Løsning Høvding« har været opstaldede paa Gaarden fra 2aars Alderen.

Hulbækgaard, Løsning Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 2 Km. Tlf. 47 over Løsning Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Just Hansen Justesen*, som købte Gaarden 1. April 1912, er født i Raarup, Bjerge Herred, 12. Juli 1888 og gift med *Jørgine Marie Simonsen*, født paa Jensgaard i Gjesten Sogn 28. Decbr. 1889.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Sæbberup. Hartkorn 5 Tdr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Gaardens samlede Areal 93 Tdr. Ld., deraf Ager 86, Eng 5, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, men med $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde $\frac{1}{2}$ Staldfoder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der fedes aarlig c. 6 unge Tyre af Tillæget.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, men er opbygget efter Brand 1900 af H. Gram. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag, den har høj Frontespice med 2 Fag Kvist til Gaardsiden. Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur med Tage af Cementsten og Straa. Terrænet over Gaardens Mark er bølgeformet med svagt Fald mod N. Engen ligger umiddelbart N. for Gaarden og er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Fra Gaarden har man en smuk Udsigt mod Ø. over Lystrup og Kjær Skove med Bjergelide Bakker i Baggrunden. Gaarden har Navn efter den Bæk, der løber tæt N. for Gaarden.

Tranelundgaard, Korning Sogn. Postforb. og St.: Hatting, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Peter Therkelsen*, som købte Gaarden 25. Juli 1900, er født paa Hesselballegaard, Nim Herred, 5. Jan. 1871 og gift med *Kirsten Marie Jakobsen*, født paa Thorsminde i Nim Herred 9. Juli 1874.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Korning. Hartkorn 7 Tdr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,200 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 4, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Tranelundgaard.

Korning By og de Gaarde, der hører til denne, har formentlig tidligere hørt under Meringgaard, der endnu ejer Løsning og Korning Kirker. Christen Jensen samlede c. 1860 den nuværende Gaard af Udlodder fra de andre Gaarde i Korning By og udflyttede den til dens nuværende Plads fra en mindre Gaard i Byen. 1878 skødede han Gaarden til sin Svigersøn, Niels Hansen, hvis Dødsbo solgte den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger isoleret c. 2 Km SØ. for Korning By paa den Plads, hvor Christen Jensen første Gang byggede den; den er nu opbygget efter Brand 1898 af Niels Hansen. Hovedb. er opført i Grundmur med høj Sokkel og Kælder og har Tegtag. Avlsb. er opførte i Grundmur og har Tage af Cementsten og for s. Længes Vedkommende af Pap over Murtrimpel. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i S. Engen ligger umiddelbart ved Markens s. Skel; den er kultiveret Eng af god Beskaffenhed. Fra Uldum-Horsens Landevej fører en smuk Indkørselsallé, der er 400 M. lang og har Bestand af Poppel, Bøg og Birk, i lige Linie op til Gaarden.

O. Christensen Olesens Gaard, Engum Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Ole Christensen Olesen*, som købte Gaarden 8. Decbr. 1908, er født paa Højgaard i Kærboilling 3. Novbr. 1882.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Engum. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. Ejendoms- skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Skov 1, Have og Gaards- plads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen be- staar af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Tyrsbæk, og det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. Saa langt der erindres tilbage, har Gaarden været i Familien Kjærs Eje. Peder Kjær overdrog den 1892 til sin Søn, Christian Kjær, der atter solgte den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Engum By. Hovedb. er opført i 1880erne i Grundmur med Cementstenstag; den har høj Frontespice uden Kvist. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Tage af Bølgeblik og Straa. V. Længe har Murtrimpel og Jernbjælker. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Skoven ligger isoleret c. 1 Km. N. for Gaarden ved Marken; Bestanden er Eg med Hasselunderskov. Engum By ligger paa et temmelig fladt Terræn, der i N. breder sig op over Hedensted og i S. hæver sig i jævn Stigning over det sydlige af Bredal Mark, hvor det naar en betydelig Højde, og derefter har Fald ned mod Vejle Fjord og By.

Damgaard, Engum Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Poul Peter Jørgensen*, som købte Gaarden 10. April 1907, er født paa Molskjærgaard i Hads Herred 20. Juli 1870 og gift med *Mette Kathrine Mortensen*, født paa Glasbjerggaard i Egtved Sogn 8. April 1879.

Damgaard.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Assendrup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal 87 Tdr. Ld., deraf Ager 75, Eng 6, Skov 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 67 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Der holdes 8 Grisesøer, hvor- af Afkommet sælges som Ungsøer. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har været Selvejergaard, saa langt erindres tilbage, og den ældst kendte Ejer er Jeppe Sørensen, hvis Enke overdrog Gaarden til Svigersønnen, Hans Jeppesen, der var født paa Engumgaard; han byggede Gaarden 1862 og overdrog den

til sin Søn, Niels Hansen, der solgte 1900 til Niels Thomsen, af hvem Peder Pedersen Løjberg købte 1904; han solgte atter Gaarden til den nuværende Ejer. Gaarden er udflyttet fra Assendrup By 1862 af Hans Jeppesen.

Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; den har høj Frontespice med 2 Fag Kvist til Gaardsiden. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Straatage. N. for Hovedb. ligger en grudmuret Svinestald, der ogsaa har Straatag. Terrænet over Gaardens Marker er hovedsagelig jævnt, i den nØ. Del er det dog bølgeformet med Fald mod Engen, der ligger umiddelbart N. og NØ. for Gaarden, og som er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger Ø. for Gaarden ved Engen; den ligger i 6 Dele med Bestand af Bøg, Eg, Ask og lidt El. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og kaaret i 1. Klasse samt optaget i Stambog.

N. P. Kjær Møller-Langes Gaard, Engum Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Peter Kjær Møller-Lange*, som overtog Gaarden 22. Jan. 1910, er født paa Assendrup Mark 27. Marts 1878 og gift med *Ane Pedersen*, født paa Ejendommen 22. Decbr. 1877.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Assendrup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,800 Kr., for Avlsb. 9,300 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng 4, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 3 Græsmarker; Resten drives i en 7 Marksdrift uden Roer, med Helbrak og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig tidligere hørt under Tyrsbæk, men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom; Gaarden har været i een Slægts Eje, saa langt erindres tilbage i Tiden. Den ældst kendte af denne Slægt er Niels Iversen, der efterfulgtes af Sønnen, Peder Jørgen Nielsen, hvis Enke, Ane Iversdatter, 1874 overdrog Gaarden til sin Søn, Iver Pedersen, den nuværende Ejers Svigerfader.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Assendrup By; Hovedb. er opført i Egebindingsværk; den restaureredes 1911 med Grundmur til n. Facade og Gavlene. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk; alle Gaardens Bygninger har Straatage, med Undtagelse af Kostalden, der har Cementstenstag. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med svagt Fald i Ø. Engen ligger i to Dele, den ene Ø. for Gaarden, den anden SØ. for Gaarden ved Skoven, der ligger op til Assendrup Byskov. Skovens Bestand er Bøg og Gran, plantet c. 1870 af forrige Ejer.

Frydenlund, Engum Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 7 Km. Nuværende Ejer: *Mads Peter Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1889, er født i Ødsted 26. Aug 1862 og var gift med *Mette Kathrine Sørensen*, født paa Ejendommen 20. April 1869, død 19. Marts 1909.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Bredal. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 11,300 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 68½, Eng 2, Mose 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, ¼ Roefgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig tidligere hørt under Tyrsbæk, men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer eller Fæster er Kjeld Andersen, der 1795 udflyttede Gaarden af Bredal By; efter ham fik Sønnen, Hans Kjeldsen, 1810 Gaarden, og ved H. Kjeldsens Død 1842 gik den over til Sønnen, Niels Hansen, hvis Enke giftede sig 1844 med Søren Christian Pedersen; hans Enke overtog Gaarden 1887 og skødede den 1889 til Svigersønnen, den nuværende Ejer.

Hovedb. er opført 1856 i Egebindingsværk med Straatag. Avlsb. er opførte dels

i Grundmur, dels i Egebindingsværk. Engen ligger i flere mindre Dele paa Gaardens Mark; den er dels Overrislingseng af god Beskaffenhed, dels Højeng. Skoven ligger c. 6 Km. SØ. for Gaarden ned til Vejle Fjord; Bestanden er Bøg og enkelte Ege. Af

Frydenlund.

Kvægbesætningen er flere Samlinger af Malkekvæg og enkelte Tyre præmierede ved lokale Skuer og Statsskuer. Besætningen er en gammel Stamme paa Gaarden, oparbejdet af den nuværende Ejer.

J. J. Jensens Gaard, Engum Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Jens Jørgen Jensen*, som købte Gaarden 28. Oktbr. 1892, er født paa Eskely 1868 og gift med *Eline Sørensen*, født i Bredal 1871. J. J. Jensen er tillige Ejer af Eskely i Daugaard.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Bredal. Hartkorn 5 Tdr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,000 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 3, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Al Agermarken er udlagt i permanent Græs i fem Indhegninger. Den benyttes til Græsning for c. 100 Kreaturer, som indkøbes om Foraaret og sælges Sommeren igennem, mest ved Hjemmehandel; de største Kreaturer sælges dog til Tyskland. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag.

Gaarden har formentlig altid været Selveje, der vides i det mindste intet om Fæsteforhold. Den første Ejer, der erindres, var Peder Møller, som solgte til Koch, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads vestligst i Bredal By. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger i to Dele, en Del umiddelbart V. for Gaarden, og en Del 1½ Km. S. for Gaarden ved Skoven, der har Bestand af Eg, Bøg og Hasselunder-skov; Engen er Natureng af ret god Beskaffenhed.

Enggaard, Engum Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil 7½ Km. Tlf. over Bredal Central. Nuværende Ejer: *Mads Nielsen Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1900, er født paa Ejendommen 30. Decbr. 1860 og gift med *Marie Andersen*, født paa Mosegaarden i Gjelstrup ved Nibe 15. Novbr. 1861.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Bredal. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms-skyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 8,600 Kr. Gaardens samlede Areal 86½ Td. Ld., deraf Ager 73, Eng 5, Mose 1, Skov 6, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 9 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs, og 8 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage

og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Der holdes 20 Grisesøer i Avlscenter for Dansk Landrace. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Tyrsbæk, men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. Den ældst kendte Fæster eller Ejer er Jens Madsen, efter hvem Svigersønnen, Thorkild Madsen, overtog Gaarden. Ved Mageskifte overtog T. Madsens Svigerfader, Mads Nielsen, Gaarden, der dengang var privilegeret Kro. M. Nielsen overdrog 1859 Gaarden til Svigersønnen, Jacob Clausen Sørensen, senere Sognefoged og Dbmd., og som 1900 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Enggaard ligger paa sin oprindelige Plads østligst i Bredal By. Hovedb. er opført 1846 i Grundmur og restaureret 1904. Alle Avlsb. er opførte i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, dog er den sydlige Del noget kuperet. Engen ligger umiddelbart Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 3 Km. SV. for Gaarden i Bredal Byskov, der kaldes »Bredal Kjær«; Bestanden er Bøg og Eg. Af Hestebesætningen er en Følløppe præmieret og kaaret i 1. Klasse.

Løvhøjgaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 13 over Ølsted Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Ane Marie Jensen*, som overtog Gaarden 22. Aug. 1907, er født paa Øskovgaard ved Løsning 14. April 1862 og var gift med *Jens Rasmussen Jensen*, født paa Ejendommen 15. Maj 1845, død 22. Aug. 1907.

Løvhøjgaard.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Ølsted. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. ½ Alb. Ejendoms-skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,500 Kr., for Avlsb. 18,500 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 59½, Eng 3, Skov 1, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Tønne Peter Jensen*, som Bestyrer. T. P. Jensen er født paa Ejendommen 18. Oktbr. 1884. Af Agermarken drives 58½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer samt ½ Roer og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen består af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, hvilket Gods der har ejet Gaarden, eller hvem der har købt den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Iver Jensen, som fik Gaarden ved Giftermaal med Datteren af en daværende Ejer. Efter ham fik Sønnen, Jens Thygesen, Gaarden; han døde 1861, og Enken, Mette Jensdatter, overtog derefter Gaarden. 1881 skødede hun Gaarden til sin Søn, Jens Rasmussen Jensen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand.

Løvhøjgaard ligger paa sin oprindelige Plads NØ. for Ølsted By og er opbygget 1910 efter Brand. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har høj Frontespice med to Fag Kvist til s. Facade; den er en anseelig og smuk Bygning, der rummer

en herskabelig Lejlighed. Avlsb. er opførte i Grundmur med Bølgebliktag, og i alle Staldene er der Jernbjælker og Hvælvinger. Terrænet over Gaardens Mark er bølgeformet. Engen ligger c. 1 Km. Ø. for Gaarden ved Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ved Engen; dens Bestand er Hasselkrat. Løvhøjgaard ligger paa det jævnt faldende Terræn fra Stenderup ned mod Horsens By. Den og de tre nærmest liggende Gaarde kaldes Overholm By.

Kirstinelund, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 4 Km. Tlf. 22 over Løsning Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Karl Anton Marius Nielsen Hjerrild*, som købte Gaarden 15. Aug. 1904, er født i Dallerup, Tyrsted Sogn, 15. Juni 1873 og gift med *Petrea Nielsen*, født i Eriknauer 17. Septbr. 1878.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Ølsted. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 59 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 36 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig tidligere hørt under Boller, og den ældst kendte Fæster eller Ejer er Søren Sørensen Degn, der efterfulgtes af sin Søn, Hans Sørensen Degn, efter hvem Svigersønnen, Søren Laursen, overtog. Han solgte 1892 til Løjtnant Kjær, den nuværende Ejer af Ballerupgaard, der atter solgte til Hans Madsen.

Gaarden blev udflyttet af Ølsted By 1856 og opbyggedes af Hans Pedersen Degn. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag. Avlsb. er opførte i Egebindingsværk, dog er n. Side af Staldbygningen ombygget i Grundmur. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i Ø. Engen ligger c. 1 Km. N. for Gaarden i »Ølsted Bredmade«; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaarden ligger smukt c. 1 Km. NV. for Ølsted By, og man har derfra en vid Udsigt i SØ. over Boller Kjærskov og hele den skovrige Omegn med Bjergelide Bakker i Baggrunden mod Ø.

Vesterskovgaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 2 Km. Tlf. 40 over Løsning Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Brixen Jacobsen*, som købte Gaarden 28. Novbr. 1905, er født paa Annexgaarden i Nørre Bjerge 8. Juli 1865 og gift med *Sørine Kathrine Sørensen*, født i Daugaard 25. Septbr. 1876.

Vesterskovgaard.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Ølsted. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,100 Kr., for Avlsb. 13,000

Kr. Gaardens samlede Areal 93 Tdr. Ld., deraf Ager 88, Eng 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 85 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, 1 Roefagrøde og 2 Græsmarker; 3 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Der holdes 11 Grisesøer, hvoraf Afkommet sælges dels som Maanedsgrise, dels som drægtige Ungsøer. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har været Selveje, saa langt erindres tilbage i Tiden, og den ældst kendte Ejer er Darling, der købte den 1839 for 15,000 Rdl. 1879 solgte han Gaarden til cand. theol. Meldahl, som 1888 solgte til Axel Darling, en Søn af den tidligere Ejer. Axel Darling solgte 1903 til Rasmus Jensen, der 1905 solgte til Georg Jørgensen, af hvem den nuværende Ejer købte Gaarden faa Maaneder efter forrige Køb.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. $3\frac{1}{2}$ Km. SV. for Ølsted Kirke. Hovedb. er opført dels i Grundmur, dels i Egebindingværk. Ved n. Facades ø. Ende er der bygget en Udbygning i Grundmur med fritliggende Gavl. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingværk. Alle Gaardens Bygninger har Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er bølgeformet med Fald i N. Engen ligger c. 2 Km. NØ. for Gaarden i »Bredmade«, et stort Engdrag mellem Ølsted og Oens; den er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Gaardens Beliggenhed er meget smuk; den har en stor gammel Have og brede Læbæltter i V. med Bestand af Ask og El.

Ølsted Overgaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. $3\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Abel Ludvig Klausen*, som overtog Gaarden 31. Jan. 1887, er født paa Ejendommen 3. Juli 1846 og gift med *Ane Kristine Kathrine Sørensen*, født i Horsens 10. Oktbr. 1868.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Ølsted. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 9,850 Kr. Gaardens samlede Areal $77\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 74, Eng $1\frac{1}{2}$, Mose $\frac{1}{4}$, Skov $\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Roer og $2\frac{1}{2}$ Græs. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Kvæg og Ler. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes 36 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Bygholm, og Gaardejerne Søren Sørensen og Laurs Vendelbo fra henholdsvis Hedensted og Ølsted har købt den til fri Ejendom. De solgte 1826 til Claus Hansen, ved hvis Død 1870 hans Enke, Ane Olesdatter Lund, overtog Gaarden, som hun 1887 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads sydligst i Ølsted By. Hovedb., der er meget gammel, er opført i Egebindingværk. Avlsb. er ogsaa opførte i Egebindingværk, med Undtagelse af en Vinkelbygning paa ø. Længe, der staar i Grundmur. Gaardens Bygninger har Straatage, undtagen Staldlængens Udbygning og et Maskinhus, der har Paptage. Terrænet over Markerne har jævnt Fald i Ø. ned mod Lystrup Skov, hvor det er lidt kuperet. Engen ligger c. $1\frac{1}{2}$ Km. NØ. for Gaarden i Ølsted »Bredmade«; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger midt i Marken; dens Bestand er Bøg. Af Kvægbesætningen er flere Tyre præmierede med 1. Præmie, og af Hestebesætningen er ligeledes flere Hoppeplage præmierede ved Ungskuerne.

Ølsted Vestergaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. $7\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Ole Svane*, som overtog Gaarden 5. April 1869, er født paa Ejendommen 27. Oktbr. 1840.

Matr.-Nr. 8 m. fl. af Ølsted. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,500 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng 5, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejeren ved Bestyrer *Lorentz Rasmus Nissen*, født i Ølsted 17. Juli 1869, gift med *Ellen Marie Jensen*, født i Eistrup Kro, Nørre

Suede, 31. April 1867; Pladsen er tiltraadt 1882. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer samt $\frac{1}{2}$ Rocafrørde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Bygholm, og dens ældst kendte Fæster er Mikkel Olesen, der fulgtes i Fæstet af sin Svigersøn, Jens Nielsen, hvis Datter, Mariane Jensdatter, blev gift med Jens Olesen Svane, som fik Fæstet 1832 og 1847 købte Gaarden til fri Ejendom, og som 1869 overdrog Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Ølsted Vestergaard har oprindelig ligget inde i Ølsted By, hvorfra den udflyttedes 1801 efter Brand. Gaarden er ombygget af den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1883 af Grundmur med Skifertag. Avlsb. staar ogsaa i Grundmur og har alle Straatage, med Undtagelse af s. Længe, der er tækket med galvaniserede Jernplader. Gaarden har en smuk Beliggenhed, den er omgivet af en gammel Frugthave mod N., og i V. er der et Læbælte med Bestand af Elm og Popler. Terrænet over Markerne er jævnt med Fald mod Ø. Engen ligger c. 2 Km. NØ. for Gaarden i »Bredmad«; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Nørregaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Ole Christian Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. April 1873, er født paa Ejendommen 17. April 1843 og gift med *Kirstine Johansen*, født i Korning Sogn 22. Marts 1849.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Ølsted. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 55 $\frac{1}{2}$, Eng 3, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Turnips, $\frac{1}{2}$ Rocafrørde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster var Niels Jørgensen, hvis Enke, Bodil Christensdatter, giftede sig med Søren Therkelsen, der fulgtes i Fæstet af sin Stedsøn, Jørgen Nielsen, som 25. Juni 1845 købte Gaarden til fri Ejendom, og som 1873 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Nørregaard laa oprindelig inde i Ølsted By, men udflyttedes 1801 efter Brand af Niels Jørgensen og ligger nu c. 1 $\frac{1}{2}$ Km. N. for Ølsted By. Beliggenheden er hyggelig; c. $\frac{1}{2}$ Km. Ø. for Gaarden ligger Kjærskov, der hører under Boller. Hovedb. er opført i Egebindingsværk; den har paa n. Facades Midte en Udbygning i Grundmur med fritliggende Gavl. Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur; i Staldene er der Jernbjælker og Monier- eller Hvælvingloft. Avlsb. har Tage af Straa og Bølgeblik, Hovedb. har Straatag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i Ø., hvor det er noget kuperet. Engen ligger ved Marken Ø. for Gaarden; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Lundsminde, Ølsted Sogn. Postforb.: Løsning, og St.: Stenderup, hvortil c. 3 $\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 14 over Ølsted Central. Gaarden ligger c. 7 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Peter Lund*, som overtog Gaarden 17. Decbr. 1902, er født paa Ejendommen 31. Oktbr. 1867 og gift med *Anne Nielsine Jensen*, født paa Hedenstedgaard 16. Juni 1870.

Matr.-Nr. 6 m. fl. af Ølsted. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,700 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 3, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 47 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer samt 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller og blev købt til fri Ejendom 13. Decbr. 1853 af Niels Peter Hansen, der indtil da havde haft den i Fæste. 1854 købte Søren Jensen Lund Gaarden, og ved hans Død 1876, overtog hans Enke, Bodil Petersen, den; hun skødede 1902 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Lundsminde ligger c. 1 Km. NØ. for Ølsted By, den har en hyggelig, køn Beliggenhed med stor Have og Læbælte af Elm og Poppel. Gaarden er flyttet til dens

Lundsminde.

nuværende Plads og ombygget 1857—58 af Søren Jensen Lund; dens gamle Plads var 60 M. østligere. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, men har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Stigning i S. Engen ligger c. 1½ Km. N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Mark ligger op til Stubskov, der hører til Boller. Fra Gaarden er der en vid Udsigt over den smukke, skovrige Omegn. Af Hestebesætningen er to Følhopper kaarede i 1. Klasse.

Bottrup Østergaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 4 Km. Tlf. 59 over Løsning Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Frøken *Ane Jørgensen*, som overtog Gaarden 24. Juni 1884, er født paa Ejendommen 9. Decbr. 1836.

Bottrup Østergaard.

Matr.-Nr. 7 m. fl. af Bottrup. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 14,290 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Eng 5, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Niels Rasmussen Nielsen*,

født paa Strandkjærgaard, Glud Mark, 30. Maj 1855 og gift med *Sørine Kathrine Hjorth*, født paa Bottrup Mark 30. Septbr. 1875. Af Agermarken drives 57 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaardens ældst kendte Ejer er Jens Pedersen Winther, der ejede den 1789; han købte et Stykke Kirkejord til Ølsted Kirke fra Ussinggaard. 1822 overdrog han Gaarden til sin Svigersøn, Ole Madsen, hvis Enke, Bodil Johanne Jensdatter Winther, 1834 giftede sig med Jørgen Christian Nielsen, ved hvis Død 1884 hans Datter, den nuværende Ejerinde, overtog Gaarden.

Bottrup Østergaard ligger paa sin oprindelige Plads østligst i Bottrup By; den er opbygget efter Brand 1876 af den forrige Ejer. Hovedb. er bygget i Grudmur med Tegltag; til Gaardsiden har den lav Frontespice. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er kuperet. Engen ligger $1\frac{1}{2}$ Km. N. for Gaarden ved Hatting Aa og er Højeng af god Beskaffenhed. Fra Gaarden har man en vid Udsigt i N. over Tamdrup og i Ø. over det skovrige Terræn med Bjergelide Bakker i Baggrunden.

Bottrup Søndergaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Søren Rasmus Jensen Heibøll*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1908, er født paa Tornballegaard, Ølsted Mark, 1. April 1883.

Matr.-Nr. 8a, 9c m. fl. af Bottrup. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,400 Kr., for Avlsb. 11,350 Kr. Gaardens samlede Areal 51 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng $1\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer samt $\frac{1}{2}$ Roefgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hovedb. er opført i Egebindingsværk, og Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur; Gaardens Bygninger har Tage af Pap og Straa. Terrænet over Markerne er jævnt med Fald i SØ. I Markens s. Del er der udgravet en gammel Kæmpehøj i hvilken der fandtes Mønter og et Broncesværd. Engen ligger c. 2 Km. N. for Gaarden ved Eriknauer Dæmning og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaarden ligger kønt, omgivet af en gammel Frugthave og et Læbælte. I v. Side af Haven er der en smuk mindre Dam. En smuk Poppelallé, der er 160 M. lang, fører i lige Linie op til Gaarden. Fra Gaarden er der en smuk Udsigt i Ø. over det skovrige Terræn mod Bjergelide Bakker.

S. P. Sørensens Gaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 4 Km. Tlf. i over Løsning Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Sognefoged *Søren Peter Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Juni 1896, er født paa Ejendommen 9. Febr. 1862 og gift med *Kirstine Mortensen*, født i Sønder Bjerge 4. April 1859.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Bottrup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,200 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., der Ager $60\frac{1}{2}$, Eng 2, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $56\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaardens ældst kendte Ejer er Peder Lund, som 1861 solgte til Søren Jepsen Ousen, af hvem Mads Sørensen købte Gaarden 1862; 1896 skødede han den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Bottrup By. Gaardens Beliggenhed er meget smuk, den er omgivet af en stor, gammel Have og brede Læplantninger af Poppel og Hassel. Hovedb. er en anseelig Bygning, der er opført 1879 i Grundmur med Skifertag; den har lav Frontspice til Gaardsiden. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk og Kampestensmur med Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i S. Engen ligger c. 1 Km. N. for Gaarden ved Hatting Aa; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Fra Gaaarden har man en smuk Udsigt over Tamdrup og det skovrige Terræn med Bjergelide Bakker i Baggrunden.

Haldagergaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Hans Thorvald Vidriksen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Ejendommen 13. Jan. 1885.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Oens. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 15,800 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 58½, Eng 3½, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa Underlag af Sand og Al. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tilæg.

Haldagergaard.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller og blev 1845 solgt til Bygholm, hvorunder den saa var Fæste indtil 1853. Den ældst kendte Fæster er Hans Bentsen, der efterfulgtes af sin Svigersøn, Seir Olesen Lund, som købte Gaarden til fri Ejendom. Hans Enke, Birgitte Jensen Møller, giftede sig 1866 med Thomas Vidriksen, der 1910 overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Haldagergaard udflyttedes 1863 af Oens By og opbyggedes paa dens nuværende Plads. Den ligger højere end Byen paa det Højdedrag, der med en enkelt Afbrydelse strækker sig over Hatting og Bjerge Herreder, og den har en meget smuk Beliggenhed. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk med Tage af Bølgeblik, Straa og Pap. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt Fald i S. ned mod Oens By. Engen ligger i tre Dele S. for Gaarden; de to Dele er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Af Kvægbesætningen er flere Samlinger og enkelte Tyre præmierede. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse og optaget i Stambog.

Oensballegaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Knud Olesen Kjær*, som købte Gaarden 18. Jan. 1906, er født paa

Kjærseje, Møballe Mark, Voer Herred, 21. Oktbr. 1849 og gift med *Maren Kirstine Brok*, født paa Elmegaard, Ølsted Overholm, 22. Novbr. 1849.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Oens. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,700 Kr., for Avlsb. 15,300 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 48, Eng 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 24 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, men med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 23 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift med Helbrak, ½ Roer ½ Staldfoder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Oensballegaard.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, men blev købt til fri Ejendom i 1850erne af Hans Jensen, som døde 1867, hvorefter hans Enke, Kirstine Nicoline Bitsch, overtog Gaarden. 1892 afstod hun den til sin Søn, Jens Jensen, der 1906 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den vestligste af de to Gaarde, der er tilbage af den oprindelige By. Hovedb. er opført dels i Grundmur, dels i Egebindingsværk med Paptag. V. og n. Længe er opførte i Grundmur med Tage af henholdsvis Pap og Bølgeblik, og ø. Længe er opført i Egebindingsværk med Straatag. Terrænet over Gaardens Mark er bølgeformet med Fald mod S. Engen ligger c. 100 M. S. for Gaarden ved Hatting Aa; den er Natureng af god Beskaffenhed. Fra Gaardens Have har man en meget smuk Udsigt over det kuperede Terræn ved Kjærskov, til Ussinggaard Skove og til Højdedragene over Onsted og Tamdrup samt til Ejer Bavnehøj.

Oense Østergaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: Enkefru *Kirsten Jensen*, født *Nielsen*, som overtog Gaarden 4. April 1897, er født i Ørnstrup 18. April 1838 og var gift med *Peder Therkildsen Jensen*, født paa Ejendommen 5. Decbr. 1833, død 4. April 1897.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Oens. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,800 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 79, Eng 4, Mose 1, Skov ½, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden ved Hjælp af Sønnerne, *Niels Hjerrild Jensen*, født 28. April 1873, og *Christian Peter Jensen*, født 29. Oktbr. 1877. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 16 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, men med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6

Heste, 4 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes 48 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget og rød Race, der begge holdes rene, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der fedes aarlig c. 5 Ungtyre og Kvier, og c. 4 sælges som drægtige Kvier af Tillæget.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm; den ældst kendte Ejer er Jens Pedersen, der var født paa Gaarden, og som 1852 købte den til fri Ejendom. Hans Enke, Mette Christensdatter, overdrog 1866 Gaarden til Sønnen, Peder Therkildsen Jensen, ved hvis Død hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog Gaarden.

Oense Østergaard.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads østligst af de to Gaarde, der er tilbage af den oprindelige By. Gaardens Bygninger er opførte i Egebindingsværk, alle med Straatage. Hovedb. er opført 1854, Avlsb. er ældre. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Engen ligger c. 700 M. S. for Gaarden i Ølsted »Bredmade«; den er overvejende Højeng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 800 M. Ø. for Gaarden ved Kærskov; Bestanden er Eg og Bøg med Underskov af Hassel. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede og optagne i Stambog. — Gaarden ligger i det hele hyggeligt, omgivet af den kønne gamle Have med en mindre Lund i den n. Del med Bestand af Elm og Ask og et Læbælte i V. og S., ligeledes af Elm og Ask. Fra Marken tæt S. for Gaarden har men en smuk Udsigt over det omgivende kuperede Terræn.

Marius Pedersens Gaard, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Marius Pedersen*, som købte Gaarden 31. Maj 1899, er født 23. Novbr. 1866, og gift med *Katrine Mathiasen*, født 20. Novbr. 1868.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Oens. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,800 Kr., for Avlsb. 16,150 Kr. Gaardens samlede Areal $64\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $57\frac{1}{2}$, Eng 5, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med $\frac{3}{4}$ Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten med Korn. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 21 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer købte Gaarden af afdøde Maren Hansens, født Jensdatters, Arvinger.

Gaarden er udflyttet af Oens By 1864 af Thomas Hansen; et Lejehus, der hører til Gaarden, viser den gamle Byggeplads. Alle Gaardens Bygninger, med Undtagelse af Hestestald og Vognport, er opførte i Grundmur; Hovedb. har Skifertag. I Gaarden er i Foraaret 1911 indlagt en Motor med $7\frac{1}{2}$ Hestekraft; den trækker et selvrensende Tærskværk, Gruttekværn, Baandsav, Hakkelsemaskine og 2 Malkemaskiner. Gaarden ligger midt paa sin Mark, der udgør en langagtig Firkant og har Fald mod S., ved Ø. Side danner Horsens-Vejle Landevej Skel.

Kildebjerg, Ølsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Jens Jørgensen Møller*, som overtog Gaarden 15. Jan. 1895, er født paa Ejendommen 9. Marts 1849 og gift med *Lene Madsen*, født i Oens 18. Febr. 1845.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Oens. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,400 Kr., for Avlsb. 7,200 Kr. Gaardens samlede Areal 51½ Td. Ld., deraf Ager 49¼, Eng ¾, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roemark og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller; den ældst kendte Fæster er Søren Rasmussen, der 1842 afstod Fæstet til Svigersønnen, Jørgen Hansen Møller, som 1843 købte Gaarden til fri Ejendom og 1895 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Oens By, men udflyttedes paa dens nuværende Plads 1866. Hovedb. er opført i Grundmur, Avlsb. i Egebindingværk; alle Bygningerne har Straatage. Terænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i S. Engen ligger i to Dele V. og S. for Gaarden og er Natureng af god Beskaffenhed. Af Kvægbesætningen er en Samling præmieret med 1. Præmie.

Tyrsted Lundgaard, Tyrsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 4 Km. Tlf. 11 over Tyrsted Central. Nuværende Ejer: *Peder Morten Pedersen*, som købte Gaarden 1. Aug 1888, er født paa Højbygaard i Urlev 15. Febr. 1859 og gift med *Maren Thomsen*, født paa Grundgaard i Stauby Sogn 1. Febr. 1861.

Tyrsted Lundgaard.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Tyrsted. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2¾ Alb. Ejendomsskyld 36,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,800 Kr., for Avlsb. 12,053 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 50¼, Eng ¾, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 44½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift unden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 6¼ Td. Ld. drives i 5 Skifter med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker og uden Brak. Jordens Bonitet er dels stærkt Ler, dels Ler-muld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes

c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet rød dansk og sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller; den ældst kendte Fæster er Thomas Danner, der i 1840'erne fulgtes i Fæstet af Sønnen, Søren Thomsen, som købte Gaarden til fri Ejendom i 1850'erne, og som 1881 skødede den til Sønnen, Thomas Peder Sørensen, efter hvem Horsens Bank overtog Gaarden og 1886 solgte den til Købmand S. Bache, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads som den anden Gaard paa Vejen fra Bjerge Landevej til Tyrsting; den er for største Delen ombygget af den nuværende Ejer. Hovedb. er opført 1895 i Grundmur med Tegtag; den har lav Frontespice til n. Facade. S. og v. Længe er opførte i Egebindingsværk med Straatage, og ø. Længe, Staldbygningen, er opført i Grundmur med Trætrimpel og har Jernbjælker og Hvælvinger. Engen ligger ved Markens nø. Hjørne og er af mindre Betydning. Gaarden ligger smukt omgivet af den smukt anlagte Have og Læplantninger, og man har fra dens Vinduer vid og henrivende Udsigt.

Tyrsted Vestergaard, Tyrsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 3½ Km. Nuværende Ejer: *Niels Mikael Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1910, er født paa Tyrsted Mark 11. Febr. 1888 og gift med *Rasmine Andersen*, født i Nebel, Bjerge Herred, 15. April 1878.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Tyrsted. Hartkorn 7 Tdr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 55½, Eng 1, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 16 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Halvbrak ½ Græs, 1½ Roeafgrøde og 2½ Græsmark; 15 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. 24½ Td. Ld. henligger i permanent Græs i to Indhegninger og er udlejede til Græsning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 11 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 2 Heste, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var Fæste under Boller, indtil Knud Rasmussen, som havde den i Fæste, købte den til fri Ejendom i 1840'erne; 1878 overdrog han Gaarden til sin Søn, Rasmus Knudsen, som 1910 skødede den til sin Hustrus Brodersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Tyrsted By, men udflyttedes paa dens nuværende Plads 1884 af den forrige Ejer. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, men har Tage af Straa. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i N. Engen ligger c. 1½ Km. Ø. for Gaarden ved dens Udmark og har ingen videre Betydning. Gaarden ligger højt og smukt, og man har derfra en vid og køn Udsigt over den smukke Omegn.

Strandkjær, Tyrsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 2 Km. Tlf. 426 B over Horsens Central. Nuværende Ejer: *Axel Darling*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1903, er født paa Vesterskovgaard, Ølsted Sogn, 22. Decbr. 1860 og gift med *Mathilde Poulina Plesner*, født i As Præstegaard, Bjerge Herred, 15. Aug. 1861.

Matr.-Nr. 21a m. fl. af Tyrsted. Hartkorn c. 5 Tdr. Ejendomsskyld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,088 Kr., for Avlsb. 9,898 Kr. Gaardens samlede Areal 59¼ Td. Ld., deraf Ager 53¼, Eng 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark med Frøavl af italiensk Raigræs; 20 Tdr. Ld. drives i en 3 Marksdrift uden Brak, 1 Mark med Græs, heraf ⅔ med Frøavl (Agerhejre og Kæmpegræs) og 3¼ Td. Ld. er udlagt med Hundegræs til Frøavl. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 1 Malkeko og 4 Heste. Der holdes ingen Kvægbesætning, men der købes aarlig c. 360 Læs Gødning fra Horsens Renovationsanstalt, som ligger ved Siden af Marken; desuden bruges en Del Kunstgødning. Al Fourage og Korn sælges til Horsens.

Gaarden har været Fæste under Boller, indtil den i 1850'erne blev solgt til Jens Pedersen, i hvis Slægt den formentlig længe havde været Fæste. Jens Pedersens Enke

solgte i Begyndelsen af 1890erne Gaarden til Skrædder Pedersen fra Horsens, som 1898 solgte til Jens Riisberg, nuværende Ejer af Duelund ved Kjellerup, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden, der ligger meget smukt, omgivet af den gamle kønne Have og smukke Læplantninger af Elm om Gaarden og Haven, har før ligget inde i Tyrsted By, men udflyttedes efter Købet fra Boller til dens nuværende Plads i det sø. Hjørne af dens Jorder af Jens Rasmussen, der byggede de nuværende Bygninger, af hvilke v. Længe, Staldbygningen, er ombygget af den nuværende Ejer, der ogsaa har bygget en Tilbygning til Hovedb. Denne er opført i Grundmur og tækket med Pap og Straa. Alle Avlsb. er opførte i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med noget Fald i N. Engen ligger i to Dele N. og V. for Gaarden op til Marken; den v. Del af Engen er indhegnet til Afgræsning, den n. Del støder op til Horsens Bygrunde, hvortil der er c. 10 Minutters Gang fra Gaarden, og hvor Aktieselskabet »Theasminde Have- og Byggeselskab« ejer Grunde.

Smedhøjgaard, Tyrsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 4½ Km. Nuværende Ejer: *Jens Andersen*, som overtog Gaarden 26. Jan. 1887, er født paa Ejendommen 2. April 1861 og gift med *Cecilie Marie Dorthea Hansen*, født paa Højagergaard 31. Aug. 1866.

Smedhøjgaard.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Tyrsted. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms- skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,866 Kr., for Avlsb. 9,134 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 67, Eng 1½, Have og Gaards- plads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer samt 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Ler- underlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fed- svin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Boller, og den ældst kendte Fæster er Jakob Nielsen, der sidst i 1830erne fulgtes i Fæstet af sin Søn, Henrik Nielsen, hvis Enke, Kristine Jensen, 1857 giftede sig med Anders Jensen, som 1868 købte Gaarden til fri Ejendom. Kristine Jensen overlevede ogsaa sin anden Mand og overtog Gaarden ved hans Død 1886. 1887 overdrog hun Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Smedhøjgaard ligger paa Højdedraget mellem Dalstrøget N. for Bjergelide Bakker og Horsens Fjord. Den laa oprindelig inde i Tyrsted By, men udflyttedes paa dens nuværende Plads midt paa Jorderne 1858 i Anders Jensens Fæstetid. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag. Avlsb. er opførte dels i Egebindingsværk, dels i Grundmur, alle med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med svagt Fald fra Midten til alle Sider. Midt paa Marken ligger en gammel Kæmpehøj, »Smedhøj«, efter hvilken Gaarden har faaet Navn. Engen ligger c. 2 Km. N. for Gaarden ved

Horsens Byjord; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede med 1. Præmie, og enkelte Tyre er præmierede og optagne i Stambog. Fra Gaarden har man en vid og smuk Udsigt over Horsens By og Fjord.

Kirstinelyst, Tyrsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Marius Pedersen*, som overtog Gaarden 14. Decbr. 1892, er født i Torup, Hundslund Sogn, 19. Oktbr. 1861 og gift med *Kirstine Therkildsen*, født i Thorsted By 25. April 1849.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Dagnæs. Hartkorn 5 Tdr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 10,925 Kr. Gaardens samlede Areal 45 Tdr. Ld., deraf Ager 42, Eng 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 25½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roe-afgrøde og 1 Græsmark; 16½ Td. Ld. henligger i permanent Græs i to Indhegninger og er udlejede til Græsning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 1 Malkeko og 2 Heste. Al Korn og Fouflage sælges, og der købes aarlig c. 70 Læs Renovationsgødning fra Horsens Renovationsanstalt, foruden at der anvendes en Del Kunstgødning.

Kirstinelyst.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster er Jens Jørgensen, ved hvis Død 1838 hans Enke, Øllegaard Cathrine Madsdatter, overtog Fæstet til sin Død 1847, hvorefter den mindreaarige Søn, Mads Jensen, fik Fæstet med Kurator. Mads Jensens Enke, Kirstine, f. Therkildsen, overtog Fæstet efter ham; hun købte 1890 det halve af Jorderne og en Del af en Nabogaard, lagde dem sammen og byggede derpaa den nuværende Gaard 1891. Hun giftede sig anden Gang med den nuværende Ejer.

Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har høj Frontespice med 2 Fag Kvist til begge Sider. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Straataage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i N. Engen ligger NV. for Gaarden ved Marken og er Laveng af jævn god Beskaffenhed. Gaarden har en smuk Beliggenhed og en køn Udsigt over Horsens Fjord og By til Voer Herred ved Stensballe Skove og langs Fjorden til Alrø og Hjarnø.

Bækgaard, Tyrsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden hører til *Boller* under *Grevskabet Frijsenborg*.

En Del af Matr.-Nr. 1a m. fl. af Dagnæs. Hartkorn 9 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til *Niels Jensen Lade-*

foged, født i Dagnæs 25. Decbr. 1865 og gift med *Ane Kirstine Nielsen*, født i Tyrsted 8. Septbr. 1868. Forpagtningen er 9-aarig og er tiltraadt 1893. Af Agermarken drives 65½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak (¼ med Roer), 1 Røeafgrøde og 2 Græsmarker. 3½ Td. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster er Frederik Jensen, hvis Enke giftede sig med Jens Nielsen, hvis Fader havde været Ladefoged paa Boller og senere fik en Fæstegaard i Stenderup. Da Jens Nielsen fra-traadte Fæstet 1893, blev Gaarden bortforpagtet til hans Søn, den nuværende Forpagter.

Gaarden ligger paa dens oprindelige Plads, medens de øvrige Fæstegaarde, der dannede Dagnæs By, udflyttedes 1898. Hovedb. er opført 1870 af Bindingsværk; Gaardens øvrige Bygninger er ligeledes af Bindingsværk og alle med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald ned mod Horsens Fjord. Bækgaards Beliggenhed er smuk, paa den jævne Skraaning fra Højdedraget over Tyrsted ned mod Horsens Fjord, over hvilken man har en smuk Udsigt umiddelbart fra Gaarden.

Høivang, Tyrsted Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 3¹/₃ Km. Gaarden hører til *Boller* Gods under *Grevskabet Frijsenborg*.

En Del af Matr.-Nr. 1a m. fl. af Dagnæs. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 63½, Eng 3, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden er bortforpagtet til *Niels Nielsen Ladefoged*, der er født paa Gaarden 18. Aug. 1864. Forpagtningen er 9aarig og er tiltraadt 1896. Af Agermarken drives 58½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Røeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag og dels god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 37 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller; den ældst kendte Fæster er Rasmus Jensen, hvis Enke giftede sig med Niels Nielsen, hvis Fader var Ladefoged paa Boller. Efter dette sidste Fæste blev Gaarden 1896 bortforpagtet til Niels Niensens Søn, den nuværende Forpagter.

Gaarden laa oprindelig samlet med de 7 Fæstegaarde i Dagnæs By inde i Byen, men udflyttedes 1898—99. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er opførte i Egebindingsværk, Laden dog i Brædder, og har Straatage. I Gaarden er indlagt Petroleumsmotor, der driver Tærskværk og Hakkelsemaskine. Terrænet over Markerne er jævnt med Fald ned mod Fjorden. Engen ligger c. 3 Km. V. for Gaarden ved Horsens Fjord. Gaardens Beliggenhed er meget smuk med de velholdte Bygninger og den smukt anlagte Have N. for Hovedb., med Læbæltet af Elm og den smukke Gaardsplads med en Række Elmetræer foran Hovedb., fra hvis Vinduer man har en meget smuk Udsigt.

Hulbækgaard, Ut Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 7½ Km. Gaarden hører til *Boller* Gods under *Grevskabet Frijsenborg*.

En Del af Matr.-Nr. 4a m. fl. af Ut. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Gaardens samlede Areal 57½ Td. Ld., deraf Ager 56½, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til *Niels Thomas Nielsen*, født i Ut 12. Marts 1862 og gift med *Anna Nielsen*, født paa Fovslet Mark, Kolding Herred, 14. Oktbr. 1874. Forpagtningen, der er 10aarig, er tiltraadt 1902. Af Agermarken drives 53½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Røeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller, og dens ældst kendte Fæster er Niels Thomsen, efter hvem Sønnen, Rasmus Nielsen, fik Fæstet, der ved Overtagelsen 1869 overgik til Forpagtning. Efter R. Nielsens Død 1880 overgik Forpagtningen til hans Enke, Laura Kirstine Jensen. Den nuværende Forpagter bestyrede Gaarden for sin Moder indtil 1902, da han selv overtog Forpagtningen.

1892 lod Grevskabet Ut Forpagtergaardens Jorder omregulere, saa at Jorderne under de enkelte Gaarde blev mere samlede. Gaarden laa oprindelig sammen med de

Hulbækgaard.

øvrigte Gaarde inde i Ut By, hvorfra den udflyttedes 1872 efter Brand; Gaarden blev opbygget med alle Bygningerne i Grundmur med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med jævnt Fald i Nord. Af Hestebesætningen er flere Følhopper præmierede ved Dyrskuerne. Hulbækgaard ligger c. 2 Km. N. for Bjergelide Bakker, hvorfra Terrænet falder i jævn Skraaning i N. ned mod Boller og Horsens Fjord. Fra Gaarden har man en henrivende Udsigt over de smukke Omgivelser.

Utvang, Ut Sogn. Postforb. og St.: Horsens, hvortil c. 7½ Km. Tlf. 5 over Tyrsted Central. Gaarden hører til *Boller Gods* under *Grevskabet Frijsenborg*.

Utvang.

En Del af Matr.-Nr. 10a m. fl. af Ut. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 60½, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden er bortforpagtet til *Jens Peter Møller Christoffersen*, født i Ustrup 1. Novbr. 1854 og gift med *Kirstine Pedersen*, født paa Søndergaard i Bjerge Herred 13. Oktbr. 1854. Forpagtningen er 10aarig og er tiltraadt 1892. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Kvæg. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster er Rasmus Christensen, der havde overtaget Fæstet efter Faderen; Rasmus Christensens Enke, Kirsten f. Hansen, der overtog Gaarden ved Mandens Død, havde til Bestyrer Sønnen, Hans Chr. Rasmussen; 1892 overgik Fæstet til Forpagtning til den nuværende Forpagter, der er en Brodersøn til Kirsten Hansen.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i Ut By, som nu kun bestaar af 2 Gaarde og nogle Huse. Gaarden opbyggedes efter Brand 1881, og den var dengang kun paa 40 Tdr. Ld.; men den udvidedes, da den overgik til Forpagtning. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og Brædder; de er tækkede med Straa og Tagpap. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald mod N. Af Kvægbesætningen er flere præmierede Tyre udgaaede til Kvægavlsforeninger, og af Hestebesætningen er en Følhøppe præmieret. — Utvang ligger c. 2 Km. N. for Bjergelide Bakker, og Beliggenheden er meget smuk, og man har fra Gaarden en henrivende Udsigt over Horsens By og Fjord.

Krogagergaard, Urlev Sogn. Postforb. og St.: Braaskov, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Lauritz Hansen*, som overtog Gaarden 6. Jan. 1892, er født paa Ejendommen 21. Septbr. 1870 og gift med *Anna Nielsine Jørgensen-Due*, født paa Duelund ved Spettrup 13. Marts 1866.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Urlev. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,005 Kr., for Avlsb. 13,986 Kr. Gaardens samlede Areal 89 Tdr. Ld., deraf Ager 67½, Eng 8, Skov 12, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 53½ Td. Ld. en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld tildels paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere til Aggersbøl Strøgods, hvortil der svaredes en mindre Afgift, som blev frikøbt af Sognefoged Jørgen Madsen c. 1780. Han overdrog 1831 Gaarden til sin Søstersøn, Niels Laursen, som 1860 skødede den til Svigersønnen, Hans Hansen. 1892 overdrog H. Hansen Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden har været i denne Slægts Eje mindst siden 1660erne. Paa den Tid ejedes den af Mads Andersen, som efter Sigende paa Korfitz Ulfeldts Befaling lod Prædikestolen opsætte i Urlev Kirke. Krogagergaard laa oprindelig tæt V. for Urlev By, men udflyttedes 1861 til dens nuværende Plads midt paa Jorderne. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er opførte i Egebindingsværk med Straatage; V. Længes v. Side er ombygget i Grundmur. Terrænet over Gaardens Marker er hovedsagelig jævnt, i ø. Del dog noget kuperet. Engen ligger samlet V. for Gaarden langs Rohden Aa; det er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 500 M. SØ. for Gaarden sammen med Urlev Skove; Bestanden er Bøg, Eg, El og lidt Gran.

Niels Hjerrild Hansens og Marie Hansens Gaard, Urlev Sogn. Postforb. og St.: Braaskov, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejere: *Niels Hjerrild Hansen* og Søster *Marie Hansen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1910. N. Hjerrild Hansen er født paa Ejendommen 9. Decbr. 1866.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Urlev. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,990 Kr. Gaardens samlede Areal 95 Tdr. Ld., deraf Ager $73\frac{1}{2}$. Eng 7, Skov 13, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $35\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og med 3 Græsmarker; 30 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa Lerunderlag og dels enkelte Bakkekuder med Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Niels Hjerrild Hansens og Marie Hansens Gaard.

Gaarden har formentlig tidligere hørt under Hansted Hospital og blev 1827 købt til fri Ejendom af Hans Petersen, der overtog Gaarden 1823. 1857 skødede han Gaarden til sin Søn, Peter Hansen, ved hvis Død 1906 hans Enke, Ane Kirstine Nielsen, overtog Gaarden, som hun 1910 overdrog til sin Søn og Datter, de nuværende Ejere.

I 1859 købte Peter Hansen en Skovparcel fra Urlev Præstegaard og lagde den til Gaarden. Gaarden laa oprindelig c. 60 M. længere mod NØ., men 1867 udflyttedes den af Peter Hansen. Dens Beliggenhed er meget smuk og hyggelig, omgivet af en gammel Frugthave og Læbælder. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag; Avlsb. er alle opførte i Egebindingsværk med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er stærkt kuperet med Fald mod N. Engen ligger i en større og en mindre Del, henholdsvis V. og N. for Gaarden; den er Overrislingseng af jævn god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i tre Dele S. for Gaarden; de to Dele ligger sammen med Urlev Skov; Bestanden er Bøg, Eg, El, Ask og Hasselunderskov.

Marielund, Urlev Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Ebbe Høgdall*, som overtog Gaarden 8. Oktbr. 1904, er født i Stenderup 6. Oktbr. 1868 og gift med *Martine Kathrine Dorthea Pedersen*, født paa Oplevgaard ved Hobro 31. Aug. 1880.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Spettrup. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,900 Kr., for Avlsb. 12,050 Kr. Gaardens samlede Areal 84 Tdr. Ld., deraf Ager $77\frac{1}{2}$, Eng 3, Mose 1, Skov $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 21 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og med 3 Græsmarker (Hundegræs til Frøavl); Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5

Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Boller. Niels Høgdall, der havde været Forpagter af Ølsted Præstegaard, overtog Fæstet i 1830erne og købte senere Gaarden til fri Ejendom. Hans Enke, Ane Jacobsen, giftede sig med Niels Espersen, som 1877 overdrog Gaarden til sin Steddatters Mand, Johan Sørensen, der døde 1889, hvorefter hans Enke, Stine Marie Sørensen, 1904 overdrog Gaarden til sin Søstersøn, den nuværende Ejer.

Marielund.

Gaarden, der ligger kønt, omgivet af den smukke, gamle Have, i hvilken der findes en stensat Dam, ligger paa sin oprindelige Plads østligst i Spettrup By. Hovedb. er opført i Egebindingsværk med Straataag; ved ø. Facades Midte er der en Udbygning i Egebindingsværk med fritliggende, grundmuret, takket Gavl; den er opført i 1840-erne af Niels Høgdall, som ogsaa har bygget v. Længe, Laden, der ligeledes er af Egebindingsværk ligesom de øvrige Avlsb., af hvilke n. Længe er meget gammel, den s. Længe er opført 1888. Avlsb. har alle Stratage, med Undtagelse af en Bygning, der rummer Vognport og Bryggers m. m., der staar i Grundmur med Bølgebliktag. Engen ligger umiddelbart V. for Byen og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger paa Gaardens Mark N. for Gaarden; dens Bestand er Eg, Bøg og Hasselunderskov.

Lindegaard, Urlev Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 4 Km. Tlf. 11 over Ølsted Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Sognefoged *Hans Hansen*, som overtog Gaarden 21. Septbr. 1902, er født paa Ejendommen 8. Juli 1874.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Spettrup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,819 Kr., for Avlsb. 18,171 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 74½, Eng 4, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 14 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 8½ Td. Ld. drives i Vekseldrift med Staldfoder, Roer og Græs; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Der holdes 8 Grisesøer, hvoraf overflødig Afkom sælges som Maanedsgrise og som drægtige Ungsøer. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er Søren Pedersen, efter hvem Stedsønnen, Hans Olesen, 1833 overtog Fæstet. 1845 købte han Gaarden til fri Ejendom for 3,000 Rdl. 1869 skødede Hans Olesen, der var

Lægdsmand, Gaarden til sin Søn, Mikkel Hansen, der senere blev Sognefoged, Lægdsmand og Dbmd.; denne overdrog 1902 Gaarden til Sønnen, den nuværende Ejer, som ogsaa har været Sognefoged og Lægdsmand siden Overtagelsen.

Lindegaard.

Lindegaard ligger paa sin oprindelige Plads midt i Spettrup By; Hovedb. er opført 1790 i Egebindingsværk med Straatag; den ø. Sidelænge er opført 1889, v. 1911; de staar i Grundmur; og v. Længe har Murtrimpel, Jernbjælker og Monierloft i Ko- og Svinestald og er tækket med Bølgeblik, medens de andre Bygninger har Straatage. Terrænet over Gaarden Marker er jævnt med Fald i S. Engen ligger isoleret c. 600 M. S. for Gaarden; den ligger i to Dele, af hvilke den ene er Overrislingseng af god Beskaffenhed; paa denne Del er Andelsmejeriet »Spangkilde« bygget. Den anden Del er dels Eng, dels Mose; paa 1 Td. Ld. er den beplantet med El og Ask. Af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede, og af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede, og den ene er optaget i Stambog. »Høvding Østergaard« er opstaldet paa Ejendommen.

Enkefru Kristiane Pedersens Gaard, Urlev Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: Enkefru *Kristiane Pedersen*, født *Høj*, som over-

Enkefru Kristiane Pedersens Gaard.

tog Gaarden 29. Jan. 1908, er født i Aastedbro Kro 1. Maj 1871, og var gift med *Niels Jørgen Pedersen*, født i Nøttrup, Raarup Sogn, 4. April 1861, død 29. Jan. 1908.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Spettrup. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms-skyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 17,050 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 2, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 31 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 29 Tdr. Ld. drives uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er Hans Johansen, hvis Enke giftede sig med Niels Therkelsen, som efter hendes Død giftede sig med Karen Ane Elisabeth Jørgensen, der overtog Gaarden ved Mandens Død, og som 1893 solgte den til Niels Jørgen Pedersen. Ved hans Død overtog hans Enke, den nuværende Ejerinde, Gaarden.

Gaarden, der blev købt til fri Ejendom af Hans Johansen, ligger paa sin oprindelige Plads vestligst i Spettrup By og er opbygget efter Brand 1909. Hovedb. er opført i Grundmur med høj Frontespice med 3 Fag Kvist til Gaardsiden og lav Frontespice til Udsiden; den er tækket med Cementsten. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur og har Bølgeblitage; i Staldene er der Jernbjælker og Murhvalvinger. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med svagt Fald mod S. Engen, der ligger c. 300 M. S. for Gaarden ved Marken, er dels Overrislingseng af jævn god Beskaffenhed, dels Højeng.

Lysegaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 330 M. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Mads Sørensen*, som købte Gaarden 1. April 1909, er født i Nøttrup, Bjerge Herred, 22. Juli 1866 og gift med *Else Marie Rasmussen*, født paa Nørre Bjerge Mark 28. Maj 1877.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Stenderup. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,950 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 67, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter 1aarigt Græs, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 27 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Føl, som indkøbes, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget og blakbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, om Gaarden tidligere har været Fæstegaard; de ældst kendte Besiddere er Slægten Bech, efter hvilken Søren Jensen fik Gaarden ved Giftermaal med Enken efter den sidste af Slægten Bech. 1876 skødede Søren Jensen Gaarden til sin Svigersøn, Laurs Chr. Pedersen, hvis Enke, Ane Marie Sørensen, 1879 giftede sig med Christian Lyse, som 1909 solgte til den nuværende Ejer, der tidligere har ejet Skovgaard i Lystrup.

Lysegaard, der har en meget hyggelig Beliggenhed, ligger paa sin gamle Plads, midt i Stenderup By; 1877—1878 ombyggedes Gaarden fuldstændig af Laurs Chr. Pedersen. Hovedb., der er en meget solid og anseelig Bygning, er opført i Grundmur og har Paptag. V. og n. Længe er opførte i Grundmur, s. staa derimod i Egebindingværk, og alle Avlsb. har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i Ø., hvor det er bølgeformet. Mosen er Tørvemose.

Skovlyst, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 2 over Ølsted Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Johannes August Frederik Dencker*, som overtog Gaarden 1. Maj 1866, er født paa Matrups Hovedgaard, Thyrsting Herred, 29. Decbr. 1835 og var gift med *Hansine Christiane Christensen*, født paa Boller, hvor Faderen var Forvalter, 8. Juli 1836, død 29. April 1909.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Nørre Aldum. Hartkorn 7 Tdr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,912 Kr., for Avlsb. 15,932 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 65 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 4 $\frac{1}{2}$. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Søn, *Jens Christian Dencker*, født paa Ejendommen 9. Oktbr. 1867, gift med *Ingeborg Marie Christensen*, født i København 14. Juni 1867. Forpagtningen er tiltraadt 1. Novbr. 1894. Af Agermar-ken drives 46 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, $\frac{1}{2}$ Roer til Frøavl $\frac{1}{2}$ Foder-roer og 2 Græsmarker; 16 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten er udlagt til Græsfrøavl (Engsvingel). Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Der holdes c. 10 Grisesøer, hvoraf Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hoved-sagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster er Niels Bech, efter hvem Jens Christensen, der havde været Forvalter paa Boller, over-tog; 1857 købte han Gaarden til fri Ejendom, og ved hans Død 1860 overtog hans Enke, *Juliane Antoinette Jensen*, Gaarden, som hun 1866 skødede til sin Svigersøn, den nuværende Ejer, som havde haft den i Forpagtning fra 1860.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i Nørre Aldum By. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag; Avlsb. bestaar af to store Sidelænger, af hvilke v. Længe, Kornladen, er bygget i Grundmur og ø. i Egebindingsværk; dennes v. Facade er 1912 ombygget i Grundmur. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet med svagt Fald mod Ø. Gaarden ligger smukt, omgivet af en stor gammel Have N. for Hovedb. og af brede Læbælter i V. med Bestand af Bøg, Ask og El. Haven ender mod N. i en lille Lund af El, Hassel og enkelte Bøge og Ask; den gaar umiddelbart over i Lystrup Skov, som hører under Boller.

Aldum Østergaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 1 $\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 16 over Ølsted Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Mads Pedersen*, som overtog Gaarden 3.

Aldum Østergaard.

Septbr. 1896, er født i Eriknauer Skovfogedbolig 16. Marts 1862 og gift med *Bodil Marie Nielsen*, født paa Parisergaard, Spettrup Mark, 6. Novbr. 1855.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Nørre Aldum. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,794 Kr., for Avlsb. 17,234 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Skov 5, Have og

Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i 2 Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels sort Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand (gammel Skovjord). Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm; dog har den i lang Tid været Selveje og har hørt til det saakaldte Strøgods. I Følge et gammelt Skøde, der opbevares paa Gaarden, er de ældst kendte Ejere Brødrene Søren Høstmark, »Raadmand udi Horsens«, og Mads Høstmark, der ejede Gaarden 1759, da de fæstede den til Jørgen Lauritzen. Gaarden menes at være købt til fri Ejendom i Tiden mellem 1759 og 1801, da den overgik til Peder Jørgensen, hvis Enke, Ane Cathrine Sørens-datter, 1843 skødede den til sin eneste Søn, Søren Pedersen, som døde 1890, og hvis Enke 1896 giftede sig med den nuværende Ejer.

Aldum Østergaard ligger paa sin gamle Plads, østligst i Nørre Aldum. Hovedb. er opført 1844 i Bindingsværk, der stammer fra Tyrsted Præstegaards Hovedb. Af Avlsb. er n. og v. Længe opførte i Egebindingsværk, og ø. Længe, Staldbygningen, staar i Grundmur med Murtrimpel, Jernbjælker og Murhvalvinger og er tækket med Cementstenstag, medens Gaardens øvrige Bygninger har Straatage. Terrænet over Markerne har jævn Stigning i N. op mod Skoven, der ligger op til Lystrup Skov og har Bestand af Bøg og Eg. Gaarden ligger hyggeligt og kønt, omgivet af den store Have og Læplantninger; i Haven findes et meget gammelt Lindetræ med en mægtig Krone.

Lundgaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Peter Nielsen*, som købte Gaarden 1. Decbr. 1908, er født i Ravnholt, Raarup Sogn, 25. Marts 1881 og gift med Nielsine Rasmussen, født paa Ravnholtgaard 25. April 1879.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Nørre Aldum. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,471 Kr., for Avlsb. 13,932 Kr. Gaardens samlede Areal 74½ Td. Ld., deraf Ager 67, Mose ½, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 31½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 28 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og dens ældst kendte Fæstere var Slægten Lund, efter hvem Gaarden har faaet sit Navn; Gaarden er købt til fri Ejendom formentlig i 1840'erne, og den ældst kendte Ejer er Ole Lund, efter hvem Sønnen, Mikkell Lund, overtog Gaarden. Ved Mikkell Lunds Død overtog hans Enke, Jensine, f. Mortensen, Gaarden, som hun 1908 solgte til den nuværende Ejer.

Lundgaard ligger paa sin oprindelige Plads, vestligst i Nørre Aldum By. Hovedb. er opført i Egebindingsværk og har fra nordre Facade en Udbygning med fritliggende Gavl. Af Avlsb. er s. og ø. Længe opførte i Bindingsværk; v. Længe er 1910 blevet underbygget med Grundmur og har samme Aar faaet tilbygget en Vinkelbygning ud mod V. Alle Gaardens Bygninger har Straatage. Paa en Bjælke i Laden staar Aarstallet 1790 og I. O. S. L. Aarstallet angiver rimeligvis Hovedb. og de ældre Længers Bygningsaar. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Stigning mod V. Skoven ligger c. 200 M. NV. for Gaarden op imod Lystrup Skov, dens Bestand er Bøg, Eg og Ask.

Jeppe Jessen Clausens Gaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jeppe Jessen Clausen*, som købte Gaarden 22. Aug. 1911, er født i Roust, Grimstrup Sogn, Ribe Amt, 26 Aug. 1876 og gift med *Frederikke Madsen*, født i Stenderup 10. Jan. 1879.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Sønder Aldum. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,350 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 8, Mose 2,

Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 17 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Græsmark; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger ved Gaarden. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller, og den ældst kendte Fæster er Hans Rasmussen, hvis Enke, Bodil Kirstine Sørensdatter, giftede sig med Morten Jørgensen, som 1875 overdrog Gaarden til Sønnen, Hans Mortensen, medens hans anden Søn, Søren Mortensen, fik Nabogaarden, hvor Moderen var født. 1854 købte Morten Jørgensen Gaarden til fri Ejendom. 1911 solgte Hans Mortensen Gaarden til den nuværende Ejer, der siden 1902 havde været Bestyrer af Skovgaard, Starup Sogn.

Gaarden blev flyttet 33 M. mod SV., da de nuværende Bygninger opførtes, og ligger altsaa omtrent paa sin oprindelige Plads, vestligst i Sønder Aldum By. Hovedb. er opført 1885 i Grundmur med Skifertag; alle Avlsb. er opførte af samme Materiale som Hovedb., de er opførte 1881. Terrænet over Markerne er jævnt. Engen, der er Overrislingseng af god Beskaffenhed, ligger i tre Dele; den ene Del ligger tæt V. for Gaarden, de to andre ligger 3 Km. S. og SØ. for Gaarden. Af Hestebesætningen er en Hingst præmieret ved Statsskuet i Vejle.

Søren Mortensens Gaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Søren Mortensen*, som købte Gaarden 17. April 1883, er født paa Nabogaarden 5. Maj 1849.

Matr.-Nr. 2 a m. fl. af Sønder Aldum. Hartkorn 8 Tdr. 1 Fdkr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hoved. 5,423 Kr., for Avlsb. 12,571 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager $66\frac{1}{2}$, Eng 6, Mose 1, Have- og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Helbrak (hvori $\frac{1}{4}$ Roeafgrøde) og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, men det vides ikke, hvornaar eller af hvem den er købt til fri Ejendom. Capellan i Stenderup og Urlev Sognekald, Pastor Bechmann, solgte 1859 Gaarden til Carl Secher, scm 1871 atter solgte den til Mads Olesen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden har tidligere været i den nuværende Ejers Slægt, idet hans Morfader, Søren Møller, ejede den. Den ligger paa sin oprindelige Plads, midt i Sønder Aldum By. Hovedb. er opført i Bindingsværk med en Udbygning paa n. Facades Midte; s. Facade er bleven ombygget i Grundmur 1892. Af Avlsb. staar s. og v. Længe i Bindingsværk, den sidste opførtes 1716, medens ø. Længe er opført i Grundmur 1885. Alle Gaardens Bygninger har Straatage. Terrænet over Markerne er jævnt. Engen ligger i to Dele S. og V. for Gaarden; v. Del ligger ved Marken, og s. Del ligger c. $1\frac{1}{2}$ Km. fra Gaarden; det er Overrislingseng af jævn god Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede og optagne i Stambog.

Jens Thomsens Gaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Thomsen*, som købte Gaarden 8. Novbr. 1885, er født paa Grundgaard, Bjerge Herred, 3. Oktbr. 1857 og gift med *Mette Marie Østergaard Sørensen*, født paa Østergaard i Hostrup, Bjerge Herred, 6. Decbr 1866.

Matr.-Nr. 5 a m. fl. af Sønder Aldum. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. $2\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager $54\frac{1}{2}$, Eng $5\frac{1}{2}$, Mose 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar

solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæstegaard under Palsgaard, men det vides ikke, naar og af hvem den er købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Rasmus Olesen, ved hvis Dødsbo 1856 Gaarden solgtes til Lauritz Jørgensen, som overdrog den til sin Søn, Marius Jørgensen, efter hvem Gaarden overgik til nuværende Ejer ved en Auktion 1885.

Jens Thomsens Gaard.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads, som den næststligste Gaard i Sønder Aldum By. Hovedb. er opført i Grundmur, hvidkalket og tækket med Teglsten. Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, men har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker har jævn Stigning mod N. over Halvdelen og falder derefter jævnt mod S. Engen ligger c. 1 Km. S. for Gaarden og er kultiveret Højeng af udmærket Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede og optagne i Stambog. Gaarden ligger hyggeligt med de anselige, solide, store Bygninger, omgivne af en smuk Forhave S. for Hovedb. og brede Læplantninger med Bestand af Ahorn og Popler mod Ø., N. og V.

Nørregaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 15 over Løsning Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Mads Jørgen Madsen*, som købte Gaarden 15. Maj 1885, er født i Sønder Aldum 2. Juli 1858 og gift med *Oline Marie Frandsen*, født paa Hauglund, Urlev Mark, 18. Jan. 1859.

Matr.-Nr. 4 a m. fl. af Lystrup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 53 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 3 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller og blev købt til fri Ejendom 1856 af den sidste Fæster, Erhard Jørgensen, som havde overtaget Fæstet 1819; Købesummen var 13,000 Rdl., men Gaarden var den Gang 43 Tdr. Ld. større end nu, idet Erhard Jørgensen 1865 fraskilte de 43 Tdr. Ld. og opbyggede herpaa en Gaard, »Lystrup Skovgaard«, til sin Søn. Efter E. Jørgensens Død overgik Gaarden til hans ældste Søn, Jørgen Erhardsen, som 1885 solgte den til den nuværende Ejer, der 1910 har købt »Lystrup Skovgaard« til sin Søn.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, nordligst af de tre Gaarde, der udgør Lystrup By. Hovedb. er opført 1836 i Bindingsværk, men er 1890 bleven ombygget af den nuværende Ejer. V. og s. Længe er ogsaa opførte i Bindingsværk, n. Længe, der indeholder Ko- og Svinestald, er derimod i Grundmur. Terrænet over Gaardens Marker har

Nørregaard.

jævnt Fald fra N. og S. ned mod Engen, der ligger samlet midt i Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed; den er indhegnet til Afgræsning efter Slet. NV. for Gaarden ligger Højdepunktet »Nørregaards Top«, hvorfra man har en vid Udsigt over den smukke Omegn.

Engholm, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Stenderup, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 12 over Løsning Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Jacobsen*, som købte Gaarden 31. Marts 1898, er født paa Nøragergaard i Sønder Bjerge 19. Oktbr. 1865 og gift med *Anna Jørgensen Paaske*, født paa Paaskegaarden i Nørre Bjerge 26. Marts 1874.

Engholm.

Matr.-Nr. 3 a m. fl. af Lystrup. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 55,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,800 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 83½, Eng 9, Veje og Hegn 2,

Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roer og 2 Græsmarker; 14 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger sammen med 3 Tdr. Ld. af Engen. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der fedes aarlig c. 12 unge Tyre og Kvier.

Gaarden har tidligere været Fæste under Boller; den sidste Fæster, Jørgen Raarup Holst, købte 1853 Gaarden til fri Ejendom. 1885 skødede han Gaarden til sin Søn, Peter Jørgen Holst, som 1898 solgte den til den nuværende Ejer.

Engholm ligger paa sin oprindelige Plads som den sydvestligste af de tre Gaarde, der danner Lystrup By. Hovedb. er opført i Bindingsværk; paa n. Facades Midte har den en Udbygning med fritliggende Gavl. Af Avlsb. er s. Længe bygget i Bindingsværk over en høj Granitsokkel; de øvrige Avlsb. er opførte i Grundmur. S. Længe har Paptag over Trimpel, medens Gaardens øvrige Bygninger har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker, der ligger mellem Kjærskov og Lystrup Skov, som begge hører under Boller, er bølgeformet med svagt Fald i N. Engen ligger i tre Dele; 4 Tdr. Ld. ligger umiddelbart omkring Gaarden, og 5 Tdr. Ld. ligger i to Dele i Ø. og V. op til Gaardens Mark. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse. Paa en af Hovedb.s Stolper findes følgende Inskription: »17 — L. O. S. — M. I. D. — 83«.

Eriksholm, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Braaskov, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 52 y over Hornsyld Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Therkel Olesen Staalsen*, som købte Gaarden 15. Febr. 1907, er født paa Sønder Aldum Mark 9. Juni 1865 og gift med *Karen Kirstine Andersen*, født i Holev, Marslev Sogn, Odense Amt, 1. Maj 1861.

Eriksholm.

Matr.-Nr. 4 a m. fl. af Braa. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 64½, Mose 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 58½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; 6 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels Sandmuld med Ler- og Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 11 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin.

Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere, ligesom de øvrige Gaarde i Braa By, hørt til Aarhus Hospital. 1781 solgtes samtidig alle Gaardene for en Pris af 90 Rdl. pr. Td. Hartkorn; Eriksholm blev købt til fri Ejendom af den sidste Fæster, Anders Jørgensen, for 511 Rdl. Senere ejedes Gaarden af Peder Stærk, hvis Enke, Ane Kirstine Olesdatter, giftede sig med Erik Peder Madsen, af hvis Arvinger Mikkil Nielsen købte Gaarden 1894. Efter E. P. Madsens Død 1897 solgte hans Enke 1899 til Peder Knudsen, som 1907 solgte til den nuværende Ejer, der tidligere (1891—1907) havde ejet Braaskovgaard.

Gaarden laa tidligere inde i Braa By, men udflyttedes efter Brand 1907 til sin nuværende Plads midt paa sine Jorder umiddelbart S. for Sognevejen til Stenderup. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag; den har høj Frontespice med 2 Fag Kvist til begge Sider. Avlsb. er alle opførte i Grundmur med Murtrimpel, med Undtagelse af Ladens v. Side, der er bygget af Brædder med Trætrimpel; alle Avlsb. har Paptage. Kvægbesætningen er flere Gange præmieret i Samlinger. Af Hestebesætningen er en Følhoppe optaget i Stambog og præmieret, og en Følhoppe er kaaret i 2. Klasse.

Penthalegaard, Ørum Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Peter Beenfeldt*, som overtog Gaarden 14. Juni 1901, er født paa Ejendommen 1. Marts 1874 og gift med *Agnete Sofie Thomsen*, født paa Grundgaard, Stauby Sogn, 16. Juni 1874.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Ørum. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,800 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng $2\frac{1}{2}$, Skov 12, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, men 1 Roer og $2\frac{1}{2}$ Græs; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden blev i 1827—30 samlet fra de otte store Gaarde i Ørum af Niels Christoffer Pedersen Beenfeldt. 1867 skødede han Gaarden til sin Søn, Jens Nielsen Beenfeldt, som 1901 overdrog den til Sønnen, den nuværende Ejer.

Penthalegaard ligger c. 500 M. NV. for Ørum By. Hovedb. er opført 1865 i Grundmur med Tegtag. Af Avlsb. er s. og v. Længe opførte 1865 i Bindingsværk med Straatage. Ø. Længe er opført i 1903 i Grundmur og har Paptag; den har Murtrimpel og Jernbjælker og Hvalvinger. Gaardens Skov og Eng ligger langs Rohden Aa; Engen ligger samlet og er Overrislingseng af jævn god Beskaffenhed. Skoven ligger i tre Dele imod SV. og V. paa Gaardens Mark; Bestanden er Bøg, Eg og c. 2 Tdr. Ld. Gran, som er plantet af forrige og nuværende Ejer. Af Kvægbesætningen er flere Tyre præmierede ved lokale Skuer samt statspræmierede. Hestebesætningen vedligeholdes ved Indkøb af 1. Klasses Heste, der omsættes som fede.

Røde Mølle, Ørum Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 3 Km. Tlf. 3 over Daugaard Central. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Jørgen Nielsen*, som købte Gaarden 17. Septbr. 1911, er født ved Rosenvold Aa i Bjerger Herred 1. April 1861 og gift med *Ane Kristensen*, født i Korning Sogn 13. Febr. 1866.

Matr.-Nr. 13 m. fl. af Ørum. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr., for Møllebygning og Inventar m. m. 19,000 Kr.. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 4, Skov 5, Park, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 14 Tdr. Ld. drives i en 3 Marksdrift med Veksler af Korn, Roer og Græs; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Kvæg og Grus. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Røde Mølle har saa vidt vides ikke været Fæste under noget Gods. Den ældst kendte Ejer er L. Bockenhauser, der 1880 byggede Møllebygningen. Af senere Ejere kan nævnes Chr. Pedersen og Chr. Clemmensen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Hovedb., der er opført 1906, ligger c. 30 M. S. for Avlsgaarden og er bygget i Grundmur med Straatag; den har høj Frontespice med 1 Fag Kvist paa n. Facade og en Vinkelføj, der gaar ud i S. Avlsb. bestaar af en grundmuret Staldbygning, Kornlade, der er opført i Bindingsværk, og en grundmuret Svine- og Ungkreaturstald, der har Trætrimpel og Paptag. Møllebygningen ligger NV. for Hovedb. og er bygget i to Etager og har Paptag. Møllen, der drives ved Turbine, er bortforpagtet, og der drives Handelsmølleri, Foderstofhandel og lokal Mølledrift samt Savskæreri. Terrænet over Marken hovedsagelig jævnt, men er dog noget kuperet i s. og n. Del af Marken. Engen ligger i tre Dele, dels ved Mølledammen, dels ved n. Del af Marken. Halvdelen af den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger spredt i tre Dele tæt ved Gaarden; Bestanden er Eg, Bøg og Gran. Røde Mølle ligger idyllisk ved Rohden Aa, der løber igennem Dalstrøget c. 1 Km. Ø. for Daugaard.

Svends Mølle, Daugaard Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 2 Km. Tlf. 14 over Daugaard Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Anton Kristensen*, som overtog Gaarden 25. Decbr. 1891, er født paa Ejendommen 5. Septbr. 1867 og gift med *Margrethe Beenfeldt*, født paa Penthalegaard 10. Oktbr. 1871.

Matr.-Nr. 10 a m. fl. af Daugaard. Hartkorn 3 Tdr. 3 Fdkr. 1 $\frac{3}{4}$ Alb. samt Skovskylt 1 Skp. 2 Fdkr. $\frac{3}{10}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,500 Kr., for Avlsb. 10,285 Kr., for Møllebygning og Inventar 14,715 Kr. og for Pakhus, Motorhus m. m. 7,000 Kr. Gaardens samlede Areal 56 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 35, Eng 6, Mose 1, Skov 13, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder, ingen Roer og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Ler og Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 115 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Ørumgaard og er formentlig bleven frikøbt af den sidste Fæster, Niels Jakobsen, som 1817 flyttede Møllen fra en Holm, Ø. for den nuværende Bygning, hvor den og det gamle Stuehus laa. N. Jacobsen solgte Ejendommen til Anders Christian Koch, der 1857 solgte til Rasmus Christensen, som 1891 overdrog Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden opbyggedes 1858 af forrige Ejer. Hovedb. er en anseelig, køn Bygning, der er opført i Grundmur med Tegltag. Avlsb. er opførte i Bindingsværk med Straatag. Møllebygningen ligger S. for Ø. Længe og er opført 1912; den er opført i 2 Etager og har Skifertag. Møllen drives ved Turbine; der drives Handelsmølleri, Foderstofhandel og lokal Mølledrift. N. for Møllebygningen ligger et Pakhus, der staar i Grundmur med Paptag og har 2 Etager. — Terrænet over Gaardens Marker er stærkt kuperet. Engen ligger spredt i flere Stykker omkring Møllen; den er dels Højeng, dels Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ogsaa spredt over Terrænet. Bestanden er Bøg og Gran, plantet af nuværende Ejer. Hestebesætningen vedligeholdes ved Indkøb af 1. Klasses Heste, der omsættes som fede. — Svends Mølle ligger smukt og idyllisk ved Rohden Aa.

Askebjerg, Daugaard Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Enkefru Ane Jørgensen*, født *Laursen*, som overtog Gaarden 21. Aug. 1908, er født i Hornstrup ved Vejle 25. Novbr. 1868 og var gift med *Knud Peter Jørgensen*, født paa Ejendommen 29. Septbr. 1849, død 21. Aug. 1908.

Matr.-Nr. 25a m. fl. af Daugaard. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,800 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng 6, Skov 6, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden ved en Bestyrer. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa de 20 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden

10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden menes at have været Selveje langt tilbage i Tiden, og den ældst kendte Ejer er Jørgen Knudsen, hvis Enke, Ane Kathrine Pedersdatter, 1879 overdrog Gaarden til Sønnen, ved hvis Død 1908 hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog den.

Hovedb. er opført i Bindingsværk med Paptag; dens s. Facade blev 1850 ombygget i Grundmur. Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er stærkt kuperet. Engen ligger i to Dele ved Marken; den er Overrislingseng af middelgod Beskaffenhed. Skoven ligger samlet V. om Gaardens Marker; dens Bestand er Bøg, Eg, Ask og El. Askebjerg ligger c. 700 M. fra Vejle Fjord; Gaarden har Navn efter en høj Bakke, »Askebjerg«, der ligger i dens umiddelbare Nærhed.

Ulbækgaard, Daugaard Sogn. Postforb. og St.: Daugaard, hvortil c. 3 Km. Tlf. 46 over Daugaard Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren S. Rasmussen Ulbæk*, Sognefoged og Dannebrogsmænd, som overtog Gaarden 2. Oktbr. 1878, er født paa Ejendommen 3. April 1851 og var gift med *Marie Kathrine Jensen*, født paa Eskely i Daugaard By 5. Maj 1858, død 14. Juli 1911.

Ulbækgaard.

Matr.-Nr. 20 m. fl. af Daugaard. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,900 Kr., for Avlsb. 15,100 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 79, Eng 4, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 53 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 21 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og med 2 Græsmarker. Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Williamsborg, indtil den c. 1804 blev købt til fri Ejendom af den sidste Fæster, Rasmus Hansen. Han overdrog 1821 Gaarden til sin Datter, Ane Lene Rasmusdatter, som blev gift med Søren Sørensen, der 1850 overdrog Gaarden til sin Søn, Rasmus Sørensen, som 1878 skødede Ejendommen over til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Daugaard By, men udflyttedes 1774 og opbyggedes af den gamle Williamsborgs Hovedb., der blev fordelt paa tre Gaarde. Hovedb., der ligger frit c. 20 M. fra Avlsb., er opført i Grundmur med Cementstenstag. Den har høj Frontspice med 3 Fags Kvist. Avlsb. bestaar af to Sidelænger, der er opførte i Grundmur med Straatage; V. for Hovedb. ligger en Mejeribygning, som er bygget af Bindingsværk og har Straatag. Terrænet over Gaardens Mark er hovedsagelig jævnt; mod SV. er det stærkt kuperet, og hele Marken har Fald mod S. Engen ligger i den

sv. Del af Marken og er Overrislingseng. Skoven ligger ligeledes i den sv. Del af Marken i det stærkt kuperede Terræn; Bestanden er Bøg og $1\frac{1}{2}$ Td. Ld. Gran, som er plantet 1895. Gaarden ligger smukt, og fra Hovedb.s Altan har man en prægtig Udsigt over det omliggende smukke Landskab og over Fjorden til Munkebjerg.

Hedenstedgaard, Hedensted Sogn. Postforb. og St.: Hedensted, hvortil c. 200 M. Gaarden ligger c. $11\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Esbe Jensen*, som overtog Gaarden 11. Decbr. 1907, er født paa Ejenommen 5. Marts 1872.

Matr.-Nr. 9 a m. fl. af Hedensted. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms-skyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,460 Kr., for Avlsb. 15,590 Kr. Gaardens samlede Areal 154 Tdr. Ld., deraf Ager $103\frac{1}{2}$, Eng $16\frac{1}{2}$, Skov 33, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives $96\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 10 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 4 Græsmarker; 7 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og med 4 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus, dels god Sandmuld paa Grusunderlag og dels Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 11 Faar. Sidste Aar solgtes 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hedenstedgaard.

Gaarden har tidligere hørt under Ørumgaard; den ældst kendte Ejer eller Fæster er Anders Vinther, der havde Gaarden omkring 1804. Han ejede tillige en Nabogaard, som han udflyttede og gav Navnet »Vindalgaard«. 1822 købte Jens Jacobsen Hedenstedgaard ved offentlig Auktion, og 1862 overdrog han den til sin Søn, Jacob Jensen, ved hvis Død 1907 hans Enke, Karen f. Jørgensen, overtog Ejendommen, som hun Overtagelseaaret skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

1848 nedbrændte Gaarden ved Lynnedslag og opbyggedes 35 M. længere mod V. Hovedb. er opført i Grundmur; den er gulkalket og har Straatag. Af Avlsb. er n. Længe, Laden, bygget af Bindingsværk med Bølgebliktag; mod N. har den en Vinkelbygning, der er opført i Bindingsværk over en støbt Betonsokkel. Ø. Længe, Kostalden, staar i Grundmur med Bølgebliktag og har Jernbjælker og Murhvalvinger. V. Længe er opført i Bindingsværk med Straatag; nuværende Ejer har ombygget v. Side af denne Længe med Grundmur; endvidere ligger der Ø. for Gaarden et Materialhus, bygget i Bindingsværk med Straatag. Terrænet over Marken er jævnt. Engen ligger i to Dele, dels SØ. og dels V. for Gaarden; den er Højeng, og dens v. Del er kultiveret. Gaardens Skov ligger i fire Dele med blandet Bestand. N. for Gaarden findes en Række Kæmpehøje, af hvilke en, der ligger paa Gaardens Mark, er fredet.

Vindalgaard, Hedensted Sogn. Postforb. og St.: Hedensted, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. $9\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enke-

fru *Christiane Marie Sørensen*, født *Jensen*, som overtog Gaarden 21. Juli 1876, er født paa Hedenstedgaard 6. Septbr. 1831 og var gift med *Jacob Jesper Sørensen*, født paa Urlevgaard 29. April 1831, død 21. Juli 1876.

Matr.-Nr. 18 a m. fl. af Hedensted. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2 $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,600 Kr., for Avlsb. 13,100 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 74, Eng 1 $\frac{1}{2}$, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 2, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden ved en Bestyrer. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og med 2 Græsmarker; 44 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vindalgaard.

Gaarden har været Selvejergaard, saa langt det erindres tilbage, og dens ældst kendte Ejer er *Anders Vinther*, som ejede den 1804. Senere ejedes Gaarden af *Anders Christian Ammentorp*, som havde købt den 1834, og som 1865 solgte til *Jacob Jesper Sørensen*, ved hvis Død 1876 hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog Ejendommen.

Vindalgaard laa oprindelig inde i Hedensted By, men udflyttedes 1804 af *Anders Vinther*. Hovedb. er opført i Bindingsværk. S. Længe, Laden, staar i stærkt Bindingsværk, og de to andre Avlslænger er opførte i Grundmur; alle Gaardens Bygninger har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger umiddelbart V. for Gaarden og er Højeng. Skoven ligger 2 $\frac{1}{2}$ Km. SØ. for Gaarden sammen med Hedensted Skov; dens Bestand er Bøg og Eg. Gaardens Beliggenhed er meget venlig og hyggelig, omgivet af den gamle Have og brede Læplantninger af Elm og Ahorn.

Elmely, Hedensted Sogn. Postforb. og St.: Hedensted, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Jacob Jacobsen Due*, som overtog Gaarden 18. Oktbr. 1897, er født paa Ejendommen 17. Febr. 1872 og gift med *Karoline Olivia Nielsen-Palmelund*, født paa Palmelund, Torup Mark, 31. Decbr. 1879,

Matr.-Nr. 12 a m. fl. af Hedensted. Hartkorn 5 Tdr. 1 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,850 Kr., for Avlsb. 15,150 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 4 $\frac{1}{2}$, Mose 1, Skov 4 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 42 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten drives i en 9 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 4 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr,

4 Heste, 2 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Bygholm, men det vides ikke, hvornaar den er bleven købt til fri Ejendom. Den har været betydelig større og er bleven delt i tre Gaarde. Den ældst kendte Ejer er Lene Hansdatter, der var gift med Søren Rasmussen, som efter hendes Død giftede sig med Ane Mette Mortensen. A. M. Mortensen giftede sig anden Gang med Jacob Olesen Due, efter hvem Sønnen, Ole Jacobsen Due, overtog Gaarden 1867; 1897 skødede han den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Elmely.

Elmely ligger paa sin gamle Plads, sydligst i Hedensted By. Hovedb. er opført 1874 i Grundmur med Paptag. Af Avlsb. er ø. og v. Længe ogsaa opførte i Grundmur med henholdsvis Straa- og Paptage, og n. Længe staar i Bindingsværk med Straatag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med svagt Fald i V. Engen ligger umiddelbart NØ. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele c. 1 Km. S. for Gaarden sammen med Hedensted Byskov; dens Bestand er Bøg, Eg, Ask og El. Gaarden ligger hyggeligt, omgivet af den kønne Have og et Læbælte i V. af Elmetræer. Op til Gaarden fører en c. 40 M. lang Elmealle.

Jacobsminde, Hedensted Sogn. Postforb. og St.: Hedensted, hvortil c. 200 M. Tlf. 28 over Hedensted Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jacob Jacobsen*, som overtog Gaarden 28. Febr. 1903, er født paa Ejendommen 8. Maj 1873 og gift med *Ane Marvine Petersen*, født i Uhre, Tørrild Herred, 18. Febr. 1873.

Matr.-Nr. 17 a m. fl. af Hedensted. Hartkorn 5 Tdr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr., Brandassurance for Hovedb. 6,547 Kr., for Avlsb. 16,003 Kr. Gaardens samlede Areal 99½ Td. Ld., deraf Ager 86, Eng 3, Mose 2½, Skov 3½, Veje og Hegn 2½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 4 Græsmarker (i 2 Udlæg); 32½ Td. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker, og 10 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus, dels Lermuld paa Lerunderlag og dels Lermuld paa grusblandet Underlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Williamsborg, og den ældst kendte Fæster er Hans Jacobsen, som 1758 fulgtes af sin Søn, Jacob Hansen, der 1790 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Jens Rasmussen, efter hvem Sønnen, Jacob Jensen, overtog 1825. Samme Aar købte han Gaarden til fri Ejendom ved offentlig Auktion for 1,450 Rd. 1867 overdrog J. Jensen Gaarden til sin Søn, Peder Jacobsen, der blev og endnu stadig er Sognefoged, og som 1903 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Hedensted By, men udflyttedes ved Jernbanens Anlæg 1867 og kom til at ligge 200 M. vestligere. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag og har høj Frontespice med 3 Fag Kvist til begge Sider. Af Avlsb. staar v. Længe i Grundmur med Murtrimpel og Bølgebliktag; i Kostalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger; de to andre Avlsb. staar i Bindingsværk og har Straatage. Marken er jævn; den ligger i to Dele, dels regelmæssigt om Gaarden, dels c. 1½ Km. SV. for Gaarden. Engen ligger i to Dele og er dels Højeng, dels Overrislingseng. Skoven ligger ogsaa i to Dele, dels i Grætbjerg Skov og dels i Hedensted Skov; Bestanden er Bøg og Eg. Af Hestebesætningen er 2 Følhopper præmierede, ligesom af Kvægbesætningen enkelte Samlinger er præmierede ved de lokale Dyrskuer.

Constantia Avlsgaard, Hedensted Sogn. Postforb og St.: Hedensted, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Christian Jørgensen*, som overtog Gaarden 11. Decbr 1902, er født paa Thoruplund 6. Juli 1875 og gift med *Ida Magdalene Nielsen*, født paa Constantia Kro 8. Novbr. 1877.

Constantia Avlsgaard.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Rimmerslund. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,804 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr Ld., deraf Ager 83½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift, uden Brak, med 2 Roefgrøder og 3 Græsmarker; 41 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker. 6 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Staldfoder, Roer og Græs. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Grus og Kvæg. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Der købes almindeligvis ved Høst c. 50 Maanedsgrise, som opdrættes og sælges som drægtige Ungsøer. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, om Gaarden, der er samlet af to Gaarde, har tilhørt noget Gods; den ældst kendte Ejer er Jens Andersen Ballegaard, efter hvem en Slægtning, Søren Sørensen Ballegaard, fik Gaarden, der ved hans Død blev solgt ved offentlig Auktion til Peder Christian Jørgensen, ved hvis Død 1891 Enken, Georgine Kristine Kristiansen, overtog Gaarden, som hun 1902 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden menes at ligge paa den Plads, hvor den mindre af de to Gaarde, af hvilke den er samlet, har ligget; den anden af Gaardene laa inde i Rimmerslund By. Hovedb., der er ombygget 1903, er opført i Grundmur med Cementstenstag. Side-længerne er byggede i Grundmur og har Cementstens- og Paptag, medens n. Længe, Laden, der ogsaa er opført i Grundmur, har Straatag. Af Hestebesætningen er en Følhopper præmieret og optaget i Stambog.

Sønderbygaard, Hedensted Sogn. Postforb. og St.: Hedensted, hvortil c. 1 ½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Iver Laursen*, som overtog Gaarden 15. Marts 1856, er født i Daugaard 22. April 1832, og gift med *Nielsine Andersdatter*, født paa Himmekjærlund 22. April 1825.

Matr.-Nr. 3 a m. fl. af Lille Dalby. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,300 Kr., for Avlsb. 16,700 Kr. Gaardens samlede Areal 93 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Eng 10, Skov 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, ¼ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 22 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark, og 12 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Staldfoder, Roer og Græs. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er Niels Jensen Skougaard, som havde Fæstet 1821, og hvis Enke, Mette Iversdatter, giftede sig med Niels Sørensen, som fik Fæstet 1830, og efter hvis Død 1847 Mette Iversdatter købte Gaarden til fri Ejendom af Handelshuset Andreasen og Schmidt, som 1844 havde købt Fæstet fra Bygholm Gods. Straks efter Købet overdrog Mette Iversdatter Ejendommen til sin Søn, Jens Nielsen Skougaard, efter hvis Død 1855 hans Enke, Nielsine Andersdatter, overtog Gaarden; 1856 giftede hun sig med den nuværende Ejer.

Sønderbygaard ligger paa sin oprindelige Plads. Hovedb. er opført 1863 i Grundmur med Tegltag. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage. Engen ligger i fire Dele ved Markerne; de to Dele er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 600 M. SØ. for Gaarden ved det ene Engstykke; Bestanden er Eg med Hasselunderskov og lidt Bøg.

Østergaard, Store Dalby Sogn. Postforb. og St.: Hedensted, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Marius Hansen*, som overtog Gaarden 21. Septbr. 1878, er født paa Ejendommen 1. Maj 1852 og gift med *Kirstine Hansen*, født i Bredal 24. Aug. 1840.

Østergaard.

Matr.-Nr. 2 a m. fl. af Store Dalby. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 ½ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,700 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 4, Skov 8 ½, Have og Gaardsplads 1 ½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa stenet Alunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 5 Faar. Sidste Aar

solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Hestebesætningen omsættes ved Indkøb af 1. Klasses Heste, der sælges som fede.

Gaarden har tidligere været Fæste under Bygholm, og den ældst kendte Fæster er Christopher Sørensen, som 1839 købte Gaarden til fri Ejendom af Handelshuset Andreasen og Schmidt i København, der omtrent samtidig havde købt fra Bygholm. 1845 solgte Christopher Sørensen Gaarden til Hans Rasmussen for 10,000 Rdl.; han havde selv i sin Tid givet 3000 Rdl. for Gaarden, og den var da 50 Tdr. Ld. større; 1859 døde Hans Rasmussen, og hans Enke, Mette Margrethe Mikkelsdatter, overdrog 1865 Gaarden til Sønnen, Rasmus Hansen, som døde 1877, og hvis Enke 1878 giftede sig med sin første Mands Broder, den nuværende Ejer.

Østergaard er af den nuværende Ejer udflyttet fra Midten af Store Dalby By til dens nuværende Plads østligst i Byen. Hovedb. og alle Avlsb. er opførte i Grundmur, Hovedb. har Skifertag, medens Avlsb. har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i Ø. Engen ligger i to Dele, den ene Del S. for Gaarden ved Marken, den anden Del ved Skoven c. 1 Km. S. for Gaarden; den er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Skovens Bestand er Bøg og Eg. Gaarden ligger hyggeligt, omgivet af den kønne Have og Læplantninger, og man har derfra en vid og smuk Udsigt over den kønne Omegn.

Nørvang Herred.

Rohdengaard, Greis Sogn. Postforb.: Lindved (Brevsamlingssted), og St.: Vejle, hvortil henholdsvis c. 3 og 7½ Km. Nuværende Ejer: *Hans Peter Sørensen Dalsgaard*, som købte Gaarden 4. Decbr. 1908, er født paa Dalsgaard, Hveisel Sogn, 23. Marts 1873 og gift med *Hilda Kathrine Bentsen*, født paa Nørgaard, Vindslev, 9. Juni 1881.

Rohdengaard.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Greis. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 13,400 Kr. Gaardens samlede Areal 57 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng 4, Mose ½, Skov 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen

bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det antages, at Gaarden har hørt under Store Grundet Gods. Den ældst kendte Ejer er Søren Jørgensen, i hvis Slægts Eje Gaarden har været i en lang Aarrække. 1867 overdrog Jørgen Sørensen Gaarden til sin Søn, Søren Jørgensen, hvis Enke, Maren Sørensen, 1899 skødede den til sin Søn, Jørgen Sørensen, der 1908 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden har ligget paa sin nuværende Plads i al Fald siden Udskiftningen 1794, og det vides ikke, om den tidligere har ligget i Greis By. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag. Af Avlsb. er n. og ø. Længe opførte i Grundmur, v. i Bindingsværk, og alle Avlsb. er tækkede med Straa. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet, i Indhegningen dog stærkt kuperet. Engen ligger i Markens s. Del; den er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger c. 300 M. Ø. for Gaarden over et smukt, kuperet Terræn, og Mosen ligger ved Skoven. Mosen, der har Tiløb fra Markerne og Afløb mod Aggerbøl Skov, har stor Fiskerigdom. Bestanden i Gaardens Skov er Eg med Hasselunderskov og $\frac{1}{4}$ Td. Ld. Gran, der er plantet af nuværende Ejer. Gaardens Beliggenhed er meget hyggelig og køn, paa en stor Skraaning fra N. til S. Fra Viborg-Vejle Landevej fører en Allé af Lind, Ask og Ahorn i lige Linie op til Gaarden.

Pedersborggaard, Sindbjerg Sogn. Postforb.: Lindved (Brevsamlingssted), og St.: Vejle, hvortil henholdsvis c. 1 og 12 Km. Nuværende Ejer: *Hans Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1901, er født paa Ejendommen 4. April 1872 og gift med *Ane Kirstine Hansen*, født paa Grøndal Mark, Ove Sogn, Randers Amt, 14. Juli 1882.

Pedersborggaard.

Matr.-Nr. 13 a m. fl. af Lindved. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 11,400 Kr. (En stor Kostald er under Opførelse, saa Avlsb.s Assurance vil stige til c. 18,400 Kr.). Gaardens samlede Areal 84 Tdr. Ld., deraf Ager $75\frac{1}{2}$, Eng 3, Mose 3, Skov 1, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $69\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 35 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 120 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, under hvilket Gods Gaarden oprindelig har hørt. Den ældst kendte Ejer, der hed Peder (Efternavnet kendes ikke), udflyttede den af Lindved By og opkaldte den efter sig selv. 1. Maj 1820 solgte han »Pedersborg« til Frands Mortensen, der havde haft en lille Fæsteejendom i Lindet, Holmans Herred, og som 1832 overdrog Gaarden til sin Søn, Søren Mortensen, som senere blev Sognefoged og Dbmd. Søren Mortensen tilkøbte en Del Jord og foretog Mageskifter, saa at Jorderne samledes omkring Gaarden, som han 1867 skødede til sin Søn, Peder Christian Sørensen, ved hvis Død 1894 hans Enke, Ane Mette, f. Hansen, overtog Gaarden, der 1901 overdroges til Sønnen, den nuværende Ejer, som havde haft den i Forpagtning siden 1899.

Gaarden, der er udflyttet af Lindved By formentlig ved Udskiftningen 1794, ligger nu c. 1 Km. NV. for Byen. Den ombyggedes 1835 af Søren Mortensen; Hovedb. er opført 1852 i Grundmur med Tegtag. Af Avlsb. er s. og ø. Længe opførte i Bindingsværk, v. Længe (Kostalden) er opført 1912 af Grundmur med Murtrimpel, Jernbjælker og Hvælvinger. S. og ø. Længe har Straatag, v. Længe har Tag af Bølgeblik. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger c. 300 M. N. for Gaarden og er Natureng. Pedersborggaard ligger højt i Terrænet; Beliggenheden er meget hyggelig med den gamle, kønne Have og det brede Læbælte af Ahorn og Ask. Af Hestebesætningen er 4 Følhopper præmierede og kaarede. Landbruget er tilkendt 1. Præmie ved Konkurrence for hele Markbrug af Vejle Amts Landboforening; med Præmien fulgte et Sølvbæger.

Carl Christiansens Gaard, Sindbjerg Sogn. Postforb.: Lindved (Brevsamlingssted), og St.: Vejle, hvortil c. 11 Km. Nuværende Ejer: *Carl Christiansen*, som overtog Gaarden 1. Juni 1904, er født paa en Nabogaard i Lindved By 28. Maj 1879 og gift med *Anna Schurmann*, født i Lindved Mølle 19. Febr. 1866.

Carl Christiansens Gaard.

Matr.-Nr. 6 a m. fl. af Lindved. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms-skyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,450 Kr., for Avlsb. 11,640 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 1, Mose $\frac{1}{2}$ (Kær), Skov $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 67 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 3 Græsmarker; 11 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 3 Græsmarker; 2 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs i Toft ved Gaarden. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, under hvilket Gods Gaarden oprindelig har været Fæste, men det formodes, at det har været Rosenvold, der har ejet den. Den ældst kendte Ejer er Peder Mikkelsen, der fik Gaarden ved Giftermaal med Datteren af forrige Ejer, Christen

Christensen. 1896 solgte Peder Mikkelsen Gaarden til Jens Christiansen, der ejede Nabogaarden, som han samme Aar solgte til sin Svoger, Jens Christiansen. 1904 overdroges Gaarden her til forrige Ejers Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, i den vestlige Halvdel af Lindved By. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag. To af Avlsb. er opførte i Grundmur, den tredje i Bindingsværk, og alle Avlsb. er tækkede med Straa. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Engen ligger c. 400 M. V. for Gaarden; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 7¹/₂ Km. V. for Gaarden, og Bestanden er Bøg. Gaardens Beliggenhed er meget hyggelig; dens Bygninger er kønne og velholdte; S. for Hovedb. ligger den gamle Have, foran hvilken der staar en Række Lindetrær; V. for Gaarden danner en dobbelt Række Kanstanjer Læbælte.

Høilund, Sindbjerg Sogn. Postforb.: Lindved (Brevsamlingssted), og St.: Vejle, hvortil c. 13 Km. Nuværende Ejer: *Søren Knudsens Enke*, som overtog Gaarden ved hendes Mands Død 21. Juni 1912. Enkefru *Ellen Marie Knudsen, f. Hansen*, er født paa Ejendommen 27. Marts 1857.

Matr.-Nr. 9 a m. fl. af Sindbjerglund. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 62 $\frac{1}{2}$, Eng 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Halvbrak efter Staldfoder, 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 4 Tdr. Ld. er udlagt til Græsfrøavl (Engsvingel); 4 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning, og 4 Tdr. Ld. Toft drives i Veksel med Græs og Korn. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, om Gaarden tidligere har været Fæste under noget Gods. Den ældst kendte Ejer er Christen Møller, som 1827 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Jens Christensen, efter hvis Død hans Enke giftede sig med Hans Nielsen, som anden Gang giftede sig med Ane Christensdatter fra Solskov i Ø.-Snedes Sogn. Efter Hans Nielsen fik Svigersønnen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Gaarden.

Gaarden har engang ligget c. 100 M. SV. for dens nuværende Plads, hvortil den forlængst er udflyttet. Hovedb. er opført 1886 i Grundmur med Skifertag. Avlsb. er alle opførte i Grundmur og tækkede med Straa, med Undtagelse af en nyere Vinkelbygning i N., der indeholder Kostald og har Jernbjælker og Murhvalvinger samt Bølgeliktag. Engen ligger V. for Gaarden ved Marken; den er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger c. 500 M. V. for Gaarden sammen med de øvrige Gaardes Skove i Sindbjerglund; Bestanden er Bøg, Eg og 1 Td. Ld. Gran, der er plantet af nuværende Ejer. Af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede, og Landbruget er præmieret med 1. Præmie ved Vejle Amts Landboforenings Konkurrence. Fra Gaarden har man vid Udsigt over Bjergelide Bakker og Kærskov i Ø.

Ulkjær Ballegaard, Sindbjerg Sogn. Postforb.: Lindved (Brevsamlingssted), og St.: Vejle, hvortil c. 10 Km. Nuværende Ejer: *Søren Peter Mikkelsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1909, er født i Lindved 16. Marts 1874 og gift med *Ane Jensine Kirstine Schurmann*, født i Lindved Mølle 18. Maj 1881.

Matr.-Nr. 10 m. fl. af Ulkjær. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 20,000 Kr., Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 68 $\frac{1}{2}$, Eng 7, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 26 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives uden Brak med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels gruset Muld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Aktietyren »Magnus« fra Ravning er opstaldet paa Gaarden. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Desuden holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Brandbjerg; den blev købt til fri Ejendom c. 1784, men det vides ikke af hvem. Den ældst kendte Ejer er en Claus Adolf, som solgte Gaarden til sin Svigersøn, Søren Antoniussen, der drev Mejeri paa Gaarden; senere gik dette over til Andelsmejeri. Efter Søren Antoniussen overtog Vejle Bank Gaarden og solgte den 1907 til Mikkil Christian Mikkelsen, som 1909 byttede med Broderen, den nuværende Ejer, der ejede Lindved Kro.

Ulkhøj Ballegaard.

Ulkhøj Ballegaard, hvis Beliggenhed er meget hyggelig, ligger paa sin oprindelige Plads vestligst i Ulkhøj By. Hovedb. er opført i 1860erne i Bindingsværk med Straatag; Avlsb. er alle opførte i Grundmur og tækkede med Tagpap. Til Gaarden hører desuden et Lejehus i Bindingsværk med Straatag. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet med stærkt Fald mod S. Engen ligger S. for Gaarden ved Marken og er dels Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed, dels jævn god Natureng. Skoven ligger c. 4 Km. V. for Gaarden i Højgaard Skov; Bestanden er væsentlig Bøg.

Salemsgaard, Sindbjerg Sogn. Postforb.: Lindved (Brevsamlingssted), og St.: Vejle, hvortil henholdsvis c. 2 og 10 Km. Tlf. 16 over Lindved Central. Nuværende Ejer: *Kristen Jacobsen*, som overtog Gaarden 3. Oktbr. 1903, er født paa Ejendommen 8. Marts 1872 og gift med *Frederikke Andersen*, født i Plougstrup, Vrads Herred, 9. Juli 1880.

Matr.-Nr. 11 a m. fl. af Ulkhøj. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. $\frac{3}{4}$ Alb. Skovskylld $2\frac{1}{6}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 8,500 Kr. Gaardens samlede Areal $81\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $68\frac{1}{2}$, Eng $3\frac{1}{2}$, Mose 4, Skov $4\frac{1}{2}$, Veje og ubenyttet Areal 1, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og $2\frac{1}{2}$ Græsmark. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels gruset Muld paa Grusunderlag og dels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Brandbjerg, men nævnes allerede i de gamle Skøder som halv Selvejergaard. Den ældst kendte Ejer er Oluf Nielsen, som havde overtaget Gaarden 1722. Hans Enke, Ane Pedersdatter, skødede 1767 Gaarden til sin Søn, Peder Olesen, som 1784 købte den til fuldkommen fri Ejendom af Kaptajn Niels v. Jermin til Brandbjerg. 1810 skødede Peder Olesens Enke, Mette Jakobsdatter, Gaarden til sin Søn, Jacob Pedersen, der tilkøbte Skovskiftet fra Laage Skov, og hvis Enke,

Maren Hansdatter, 1858 skødede Gaarden til Sønnen, Hans Jacobsen, som dræned og opdyrkede meget af den uopdyrkede Jord, saa at de dyrkede Jorder omtrent fordobledes. Hans Enke, Nielsine, f. Christensen, skødede 1903 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Salemsgaard laa oprindeligt inde i Ulkjær By, men udflyttedes 1862 paa dens nuværende Plads, c. 200 M. V. for Byen. Hovedb. er opført 1862 i Grundmur med Straa-

Salemsgaard.

tag; Avlsb. er opførte i Grundmur med Bølgebliktage; i Sidelængerne er der Jernbjælker og Hvælvinger. Terrænet over Gaardens Marker er kuperet. Engen ligger umiddelbart Ø. for Gaarden; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Af Skoven ligger Halvdelen c. 4 Km. N. for Gaarden sammen med Laage Skov, og Halvdelen ligger i Høigaard Skov. Bestanden er væsentlig Bøg. Mosen ligger c. 7 Km. N. for Gaarden ved Ølholm og er kultiveret. Gaarden ligger meget smukt og højt paa en Bakke V. for Ulkjær By, omgivet af en køn gammel Have og Læplantninger. Af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede.

Lundsløkke, Sindbjerg Sogn. Postforb. og St.: Uldum, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Jørgensen Lund*, som overtog Gaarden 10. Decbr. 1903, er født paa Ejendommen 9. Maj 1868 og gift med *Ingefred Lund*, født paa Veistrup Højskole paa Fyn 10. Aug. 1881.

Matr.-Nr. 1 a m. fl. af Ørum. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Ejendoms- skyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,200 Kr., for Avlsb. 12,800 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 84¼, Eng 7, Mose 1¼, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 2½ Græsmark. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa Hvidsandsunderlag og dels god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 32 Malkekøer foruden 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 7 Heste, 4 Plage og Føl, 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen er af rød dansk og sortbroget Race, der holdes rene hver for sig. Den vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Hvolgaard, og den menes at være købt til fri Ejendom i det 18. Aarhundrede af den sidste Fæster, hvis Datter giftede sig første Gang 1784 med *Jørgen Lund* og anden Gang med *Christian Pedersen Rytter*, hvem hun ogsaa overlevede. 1812 skødede hun Gaarden til sin Søn af første Ægteskab, *Mads Jørgensen Lund*, der blev Sognefoged, og som havde været ansat paa et Embedskontor i Odense, hvorfra han bragte Varsel om Pengekrisen 1814 og saaledes kunde advare Sognet, da han kom tilbage for at overtage Gaarden. 1819 tilkøbte han

en mindre Gaard, og 1860 overdrog han den samlede Gaard til sin Søn, Jørgen Lund Madsen, der 1874 og 1895 atter købte to Parceller til Gaarden, som han 1903 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden har Navn efter Mads Jørgensen Lund, som kort Tid efter Gaardens Overtagelse indhegnede Gaardens Areal med Jordvolde og levende Hegn. Lundslokke laa oprindelig inde i Ørum By, men udflyttedes og opbyggedes 1900 efter Ildebrand. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har høj Frontespice med 2 Fag Kvist til begge Facader. Avlsb. er alle opførte i Grundmur og tækkede med Straa; i Staldene er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med Fald i SV. Engen ligger i fire Dele paa Gaardens Mark; den er Overrislingseng. Skoven ligger c. 7 Km. NV. for Gaarden sammen med Hvolgaard Skov, og Bestanden er væsentlig gamle Bøge.

Vestergaard, Sindbjerg Sogn. Postforb. og St.: Uldum, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Peder Christian Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1898, er født paa Pedersborggaard 24. April 1862 og gift med *Martha Marie Jensen*, født paa Ejendommen 13. Jan. 1863.

Matr.-Nr. 5 a m. fl. af Ørum. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 11,700 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 4, Mose 2, Skov ½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vestergaard.

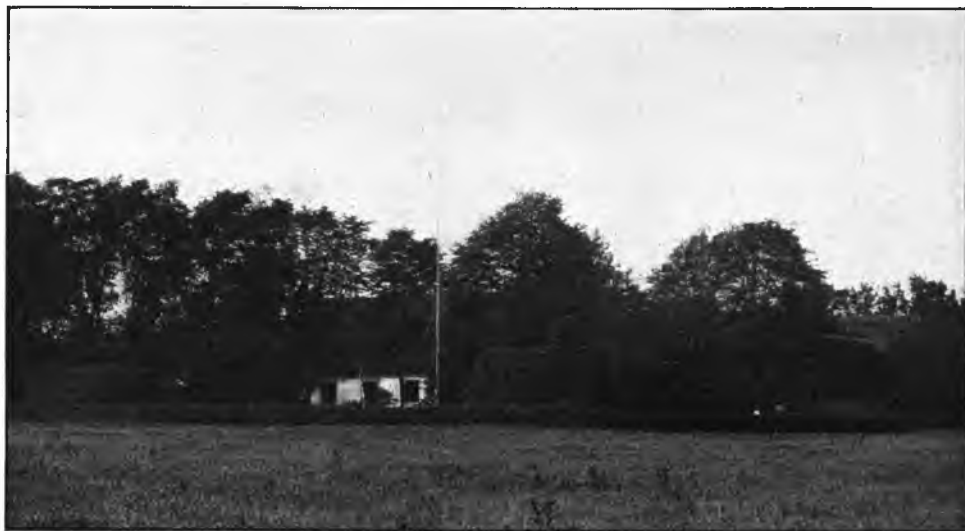
Gaarden har formentlig hørt under Hvolgaard Gods, men det vides ikke, naar den er købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Frands Christensen, som fik Gaarden 1807. Hans Enke, Ane Andersdatter, giftede sig 1821 med Jens Pedersen og tredie Gang med Niels Mikkelsen; Sønnen af sidste Ægteskab, Jens Nielsen, overtog Gaarden 1851 efter Moderen, der havde faaet den ved sin sidste Mands Død 1842. 1898 fik den nuværende Ejer Gaarden ved Giftermaal med Jens Nielsens Datter.

Gaarden, der er opbygget og tilkøbt flere Parceller af Jens Nielsen, ligger paa sin oprindelige Plads, vestligst i Ørum By. Hovedb. er opført 1856 i Grundmur med Cementstenstag; den har Frontespice med 3 Fags Kvist til s. Facade. Af Avlsb. er n. Længe, Laden, opført i Grundmur, Sidelængerne er byggede af Bindingsværk, ø. Længe har dog Grundmur til Udsiden. Kostalden er opført i Grundmur og har Paptag, medens

de øvrige Avlslænger er tækkede med Straa. Terrænet over Gaardens Mark er for største Delen jævnt, men er stærkt kuperet umiddelbart V. for Gaarden. Engen ligger c. 2 Km. NV. for Gaarden ved Ølholm; den er kultiveret og af god Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret c. 200 M. V. for Gaarden; Bestanden er Eg med Hasselunderskov. Skoven kaldes »Rævebuske«. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret med 1. Præmie samt kaaret i 1. Klasse og optaget i Stambog.

Grønvang, Sindbjerg Sogn. Postforb. og St.: Uldum, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Rahbek Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1887, er født paa Langelund Mølle, Ringgive Sogn, 3. Decbr. 1863 og gift med *Johanne Kaspersen*, født paa Ejendommen 1. April 1862.

Matr.-Nr. 4 a m. fl. af Ørum. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,005 Kr., for Avlsb. 9,995 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 59½, Eng 5, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Grønvang.

Gaarden har formentlig hørt under Hvolgaard Gods, men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er en Slægtning, antagelig Broder, til Christen Kaspersen, som 1846 overdrog Gaarden til sin Søn, Kasper Christensen, ved hvis Død 1878 hans tre Døtre overtog Gaarden, som ved Giftermaal mellem den ene af Døtrene og den nuværende Ejer overgik til denne, der i lige Linie paa Mødrene Side stammer fra den kendte Rahbekske Slægt.

Gaarden laa oprindeligt inde i Ørum By, men udflyttedes og opbyggedes paa dens nuværende Plads c. 700 M. S. for Byen 1867 af Kasper Christensen. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag. Af Avlsb. er n. og ø. Længe opførte i Bindingsværk, medens v. Længe, der er opført af nuværende Ejer, staar i Grundmur og har Jernbjælker og Murhvalvinger. Alle Avlslænger har Tage af Straa. Terrænet over Gaardens Mark er noget kuperet over den n. Del, men er ellers jævnt. Engen ligger i to Dele; dels 400 M. S. for Gaarden, dels 150 M. N. for Gaarden; den er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmieret med 1. Præmie samt kaarede og optagne i Stambog; og Kvægbesætningen er flere Gange præmieret med 1. Præmie i Samlinger.

Nyvang, Uldum Sogn. Postforb. og St.: Uldum, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger ca. 16½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Hansen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1909, er født i Kallehave, Hornborg Sogn, Nim Herred, 6. Novbr. 1885 og gift med *Johanne Marie Pedersen*, født paa Skovgaard i Linderup, Vrads Herred, 27. Aug. 1884.

Matr.-Nr. 4 a m. fl. af Hesselballe. Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,750 Kr., for Avlsb. 12,650 Kr. Gaardens samlede Areal 79½ Td. Ld., deraf Ager 56½, Eng 19½, Mose 2, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefagrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god Muld paa blandet Underlag af Kvæg og Sand, dels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nyvang.

Gaarden har tidligere været Fæste under Hvolgaard Gods, og dens ældst kendte Fæster er Jens Laursen, der maa have købt Gaarden til fri Ejendom først i det 19. Aarhundrede. 1827 overdrog han Gaarden til sin Svigersøn, Jens Christensen, som 1866 skødede den til Sønnen, Jens Christian Jensen (Selling), af hvem den nuværende Ejer har købt. Gaarden har tidligere ligget inde i Hesselballe By, indtil den nuværende Ejer 1910 udflyttede og opbyggede den i det sv. Hjørne af Jorderne. Udflyttingsaaret købte han 23 Tdr. Ld. til Gaarden af sin Morbroder, Mads Jensen, som ejede en Gaard i Hesselballe By.

Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag; den har høj Frontespice med 2 Fag Kvist til v. Facade. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Murtrimpel og har Paptage. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet med Fald i S. Engen ligger i tre Dele; 4½ Td. Ld. ligger c. 150 M. SØ. for Gaarden, de to andre Dele ligger c. 2 Km. V. for Gaarden; Engen er kultiveret og er for største Delen af god Beskaffenhed.

N. N. Bundgaard's Gaard, Uldum Sogn. Postforb. og St.: Uldum, hvortil c. 600 M. Gaarden ligger c. 16½ Km. fra nærmeste Købstæder, Vejle og Horsens. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen Bundgaard*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1906, er født paa Ejendommen 23. April 1879 og gift med *Nielsine Karoline Nielsen*, født i Uldum 15. Juli 1883.

Matr.-Nr. 4 a m. fl. af Uldum. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,200 Kr., for Avlsb. 12,575 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng 20, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 18 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefagrøder og med 3 Græsmarker; 12 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og 3 Græsmarker; 5 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og med 3 Græsmarker. Resten henligger i perma-

nent Græs. Jordens Bonitet er dels god Muld paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl, 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

N. N. Bundgaards Gaard.

Gaarden har tidligere været Fæste under Rask, og den ældst kendte Fæster er Poul Nielsen, som 1795 købte til fri Ejendom. Poul Nielsen var Broder til den forrige Ejers Bedstefader, Niels Nielsen Bundgaard. 1817 gik Gaarden over til Poul Nielsens Søn, Niels Poulsen, som 1861 skødede den til Sønnen, Poul Nielsen, hvis Enke giftede sig med Mathias Nielsen Bundgaard, født paa Bundgaard i Ølholm 1849, og som overtog Gaarden 1875. 1906 overdrog han Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den østlige Del af Uldum By. 1903—04 ombyggedes Avlsb. af forrige Ejer, der tillige flyttede dem fra s. til n. Side af Hovedb. Hovedb. er opført 1865 i Grundmur og med Straatag. Alle Avslængerne er opførte i Grundmur med Murtrimpel; i Ko- og Svinestald er der Jernbjælker og Murhælvinger. N. og ø. Længe har Paptage, v. Længe derimod Bølgebliktag. Terrænet over Gaardens Marker er let bølgeformet. Engen ligger i tre Dele c. 3 Km. V. for Gaarden; den er kultiveret og af jævn god Beskaffenhed. 3 Tdr. Ld. af Engen er indhegnet til Afgræsning, Resten til Høslæt.

Høigaard, Uldum Sogn. Postforb. og St.: Uldum, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstæder, Horsens og Vejle. Nuværende Ejer: *Johannes Marius Christensen Rosendahl*, som overtog Gaarden 1. April 1905, er født paa Ejendommen 28. Decbr. 1870 og gift med *Johanne Christensen*, født paa Bøgelund ved Sigerslev, Storehedning Landsogn, 14. Maj 1873.

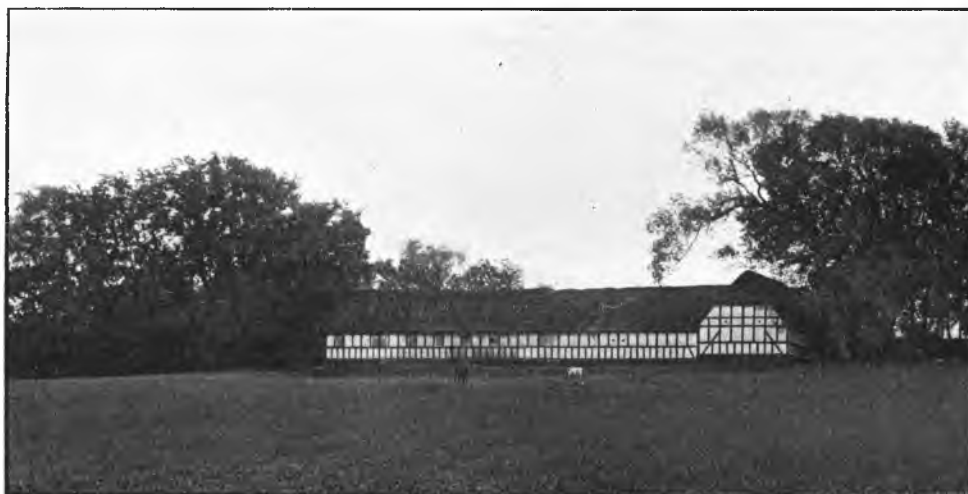
Matr.-Nr. 8 a m. fl. af Uldum. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 17,130 Kr. Gaardens samlede Areal $73\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 52, Eng 20, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 9 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 5 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift uden Brak, med Staldfoder, Roer og Græs, og Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 6 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig tidligere hørt under Rask Gods; den ældst kendte Ejer er Christen Nielsen Rosendahl, som købte Gaarden 1825, og som 1861 overdrog den til sin Søn, Elias Peter Christensen Rosendahl, der 1895 bortforpagtede Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer

Høigaard, der ligger paa et Bakkedrag c. $\frac{3}{4}$ Km. SV. for Uldum By, laa oprindelig inde i Byen og var privilegeret Kro og Købmandshandel; men senere solgtes Kroprivilegiet, og Gaarden udflyttedes 1897 efter Brand og opbyggedes paa dens nuværende Plads. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag; den har Frontespice med to Fag Kviste til s. Facade. Alle Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, n. og v. Længe har Straatage, ø. Cementstenstag. Terrænet over Gaardens Marker er bølgefornet med Fald i S. Engen ligger i 2 Dele NV. for Gaarden; c. 6 Tdr. Ld. er indhegnet til Afgræsning, Resten benyttes til Høslæt. De 15 Tdr. Ld. er kultiveret og af fortrinlig Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er 3 Følhopper præmierede; to af dem har faaet 1. Præmie, og 2 er kaarede i 1. Klasse og optagne i Stambog.

Nyborghus, Langskov Sogn. Postforb. og St.: Ølholm, hvortil c. 2 Km. Tlf. 6 over Ølholm Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: cand. theol. *Kristian Rask*, som overtog Gaarden 4. Juni 1896, er født paa Christensminde, Hodde Sogn ved Varde, 30. Marts 1866 og gift med *Ellen Thyregod*, født i Vejle 12. Oktbr. 1866.

Matr.-Nr. 1 a m. fl. af Nyborg. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 36,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,700 Kr., for Avlsb. 13,200 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 58 $\frac{1}{2}$, Eng 2, Skov 2, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 56 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nyborghus.

Gaarden er sikkert en gammel Selvejergaard; den ældst kendte Ejer er Olle Poder, der rimeligvis har faaet Gaarden i sidste Halvdel af det 18 Aarhundrede. 1803 skødede hans Enke, Maren Andersdatter, Gaarden til Sønnen, Peder Olesen Poder, som Overtagelsesaaret købte en Parcel af Jonas Poder til Hovedgaarden Laage; fra samme Hovedgaard havde Maren Andersdatter tidligere købt Parcellen »Knudsmark«. 1828 solgte P. O. Poder Gaarden til Jens Christian Dahl, som samme Aar overdrog den til sin Stedsøn, Hans Hollesen Dahl. 1830 solgtes Gaarden til Christian Nielsen, efter hvem Svigersønnen, Anton Marius Andersen, som 1862 og 71 købte nogle Parceller til Gaarden, overtog den. 1894 testamenterede A. M. Andersen Gaarden til sin Plejedatter, som 1896 blev gift med den nuværende Ejer.

Gaardens Beliggenhed er meget smuk; den ligger paa sin gamle Plads i et smukt, stærkt kuperet Terræn og er i NV. omgivet af Hvolgaard Skov og i Ø. af Laage Skov, der staar i umiddelbar Forbindelse med Gaardens Skov. Hovedb. er opført 1844 i Grundmur med Cementstenstag. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Tage af Rør. En Del af Engen ligger N. for Gaarden i Forbindelse med Marken; den er Overislingseng af fortrinlig Beskaffenhed; en anden Del, der ligger NV. for Gaarden ved Gudena, er nærmest Tørvemose. Skoven ligger i tre Dele; Bestanden er Bøg og lidt Gran. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret som Plag. Paa Gaarden opbevares bl. a. en gammel Bibel, udgivet 1633; i denne findes mange gode Kobberstik samt et Billede af Kong Christian IV og de oldenborgske Konger før ham. Endvidere findes paa Gaarden en smuk, gammel Egetræskiste fra det 17. Aarhundrede med Jernbeslag samt flere gamle Sølvkrus.

Bundgaard, Langskov Sogn. Postforb. og St.: Ølholm, hvortil c. 300 M. Tlf. 17 over Ølholm Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Christian Nielsen Bundgaard*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1910, er født paa Ejendommen 22. Febr. 1876 og gift med *Karen Jensen*, født paa Slaarupgaard, Tørring Sogn, 5. Oktbr. 1880.

Bundgaard.

Matr.-Nr. 2 a m. fl. af Ølholm. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr., Gaardens samlede Areal 94 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 21, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 65 Tdr. Ld. i to 8 Marksdrifter uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Hvolgaard, og den ældst kendte Fæster er Niels Nielsen Bundgaard, som havde Fæstet omkring Midten af det 17. Aarhundrede. Fæstet har været i samme Slægt, indtil den sidste Fæster købte Gaarden til fri Ejendom 25. Jan. 1795. Han overdrog Ejendommen til sin Søn i 1840erne; Sønnen, Niels Nielsen Bundgaard, tilkøbte c. 17 Tdr. Ld. fra en af Gaardene i Ølholm By og skødede 1872 Gaarden til sin Søn, Niels Nielsen Bundgaard, som 1881—88 købte 14 Tdr. Ld. af Byjorderne og lagde dem til Gaarden; han lever endnu og er Sognefoged og Dbmd. 1910 overdrog han den samlede Gaard til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger vestligst i Ølholm By og blev 1883 af forrige Ejer henflyttet paa sin nuværende Plads, c. 40 M. V. for den gamle Plads. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag, og alle Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur; n. og ø. Længe har Straatage, v. Længe har Paptag. En nybygget Længe, der ligger Ø. for Indkørselen, staar i Grundmur med Trætrimpel og Bølgebliktag. Til Gaarden hører desuden det Hus, som Gaardens forrige Ejer har bygget og nu beboret; det staar i Grundmur med Cementstens-tag. Engen ligger spredt i 10 Stykker N. for Gaarden; de 6 Tdr. Ld. er Overrislingseng ved Gudena, Resten er kultiveret Eng, alt af fortrinlig Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede som 3aarige, og flere Samlinger af Kvægbesætningen er præmierede ved de lokale Skuer.

Øster Snede Præstegaard, Øster Snede Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 4 Km. Tlf. 13 over Øster Snede Central. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Pastor *Carl Christian Rudolph Dohn*, som overtog Embedet 5. Marts 1886, er født i København 13. Decbr. 1849 og gift med *Anna Kirstine Helms*, født paa Skaarupgaard, Randers Amt, 19. Marts 1854.

Matr.-Nr. 1 a m. fl. af Øster Snede. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 13,000 Kr., for Avlsb. 13,995 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 87, Eng 7, Have og Gaardsplads 2. Gaarden er bortforpagtet til *Jens Christensen*, f. 11. Juni 1867 og gift med *Marie Møballe*, født paa Idaslyst pr. Tvingstrup. Forpagtningen, der er 7aarig, er tiltraadt 1894 og omfatter Mark- og Engarealet. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i to 7 Marksdrifter; 47 Tdr. Ld. drives uden Brak med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker, 33 Tdr. Ld. drives med Helbrak, ingen Roeafgrøde og med 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning sammen med 5 Tdr. Ld. af Engen. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen er af rød dansk og sortbroget Race, der hver for sig holdes rene; den vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Præstegaarden ligger hyggeligt omgivet af den gamle Have og et 20 M. bredt Læbælte, umiddelbart V. for Sognekirken. Hovedb. er opført 1905 i Grundmur med Tag af sortlacerede Tagsten; den har høj Frontespice med 3 Fag Kvist til ø. Facade. Af Avlslængerne er s. Længe, Kornladen, opført 1755 i Bindingsværk, og v. Længe, Ko- og Hestestald, er ligesom n. Længe, der rummer Forpagterboligen, opført i Grundmur; alle Avlsb. har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald mod N. Engen ligger i to Dele; den ene Del ligger c. 100 M. N. for Gaarden ved Marken, den anden c. 2 Km. Ø. for Gaarden ved Marken og er indhegnet sammen med 7 Tdr. Ld. af Agermarken. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret, kaaret i 1. Klasse og optaget i Stambog.

Lundgaard, Øster Snede Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Ingvor Frederiksen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Ejendommen 1. Juni 1884 og gift *Anna Thomsen*, født i Kragelund 31. Marts 1886.

Matr.-Nr. 18 a m. fl. af Kragelund. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 21 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Resten benyttes til Staldfoder i Veksel med Græs. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels stærk Lerjord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Peder Sørensen overdrog 1860 Gaarden til sin Søn, Morten Pedersen, hvis Enke, Abalone Marie Pedersen, giftede sig med Søren Frederiksen, som 1910 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Lundgaard ligger paa et temmelig jævnt Terræn, og umiddelbart fra Gaarden har

man en vid Udsigt. Selve Gaardens Beliggenhed er meget venlig og hyggelig, den er omgivet af den smukt holdte Have og Læbælder. Gaarden laa oprindeligt inde i Krage-lund By, men udflyttedes til dens nuværende Plads midt paa Jorderne. Hovedb. er opført 1908 i Grundmur med Cementstenstag. Af Avlsb. er ø. og v. Længe opførte i Grundmur med Murtrimpel og med Paptage; s. Længe er af Bindingsværk med Straatag. Skoven, hvoraf c. 3 Tdr. Ld. er indhegnet og henligger i permanent Græs, ligger c. 2 Km. SV. for Marken; Bestanden er hovedsagelig Eg, lidt Bøg og Hassel. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret med 1. Præmie og kaaret i 1. Klasse.

Krollerup Ballegaard, Øster Snede Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Horsens. Nuværende Ejer: *Jens Christensen Jensen*, som købte Gaarden 1. April 1912, er født 22. Septbr. 1873 og gift med *Ane Kirstine Therkelsdatter-Gregersen*, født paa Klaksholm, Korning Mark, 26. Oktbr. 1885.

Matr.-Nr. 6 a m. fl. af Krollerup. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager $53\frac{1}{2}$, Eng 6, Have- og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, om Gaarden tidligere har været Fæstegaard under noget Gods; den ældst kendte Ejer er Hans Laursen, som i 1850erne skødede Gaarden til sin Svigersøn, Hans Juhl, der i 1870erne overdrog den til sin Svigersøn, Simon Klerke; han solgte 1900 til Christen Hansen Kjær, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden har saa vidt vides altid ligget paa sin nuværende Plads, c. $1\frac{1}{2}$ Km. NV. for Krollerup By. Hovedb. er opført 1875 i Grundmur med Tegtag. Alle Avlslængerne er opførte i Bindingsværk og har Straatage. Ved ø. Længe tilbyggedes 1903 en Fløj til Kostalden; den staar i Grundmur med Straatag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald mod Ø. og N. Engen ligger Ø. for Gaarden ved Marken; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er en Følhoppe kaaret.

Dyrhavegaard, Øster Snede Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstæder, Horsens og Vejle. Nuværende Ejer: *Andreas Nielsen*, som overtog Gaarden 9. Marts 1889, er født paa Ejendommen 26. Febr. 1860 og gift med *Ane Kathrine Sørensen*, født i Haurum, Nim Herred, 30. Oktbr. 1856.

Matr.-Nr. 5 a m. fl. af Krollerup. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 8, Skov 8, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler, Kvæg og Sand, undtagen Skoven, der er Plantninger paa Sandmuld fra opdyrket Hede. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl, 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, om Gaarden tidligere har været Fæstegaard under noget Gods. Den ældst kendte Ejer er Jens Andersen, der formentlig har købt Gaarden først i det 19. Aarhundrede. 1852 skødede han Ejendommen til sin Søn, Niels Jensen, som 1889 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads, midt i Krollerup By. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag. Af Avlsb. er n. Længe, Kornladen, opført i Grundmur, ø. Længe er opført af Bindingsværk, og de har begge Straatage, medens v. Længe, der staar i Grundmur med Murtrimpel, Jernbjælker og Hvælvinger, har Paptag; den indeholder Ko- og Svinestald. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger umiddelbart Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. V. for Gaarden; den er udelukkende Granplantage, plantet paa opdyrket Hedejord fra 1900 til 1904 af den nuværende Ejer. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og kaaret i 1. Klasse.

Løgballelund, Øster Snede Sogn. Postforb. og St.: Hedensted, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Klaus Olesen*, som overtog Gaarden 20. Juni 1884, er født i Engum Sogn 9. Juli 1865 og gift med *Mareta Thomsen*, født i Vedslet Skole, Voer Herred, 18. Juni 1866.

Matr.Nr. 1 m. fl. af Solskov. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 88½ Td. Ld., deraf Ager 70, Eng 10, Skov 7, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Løgballelund.

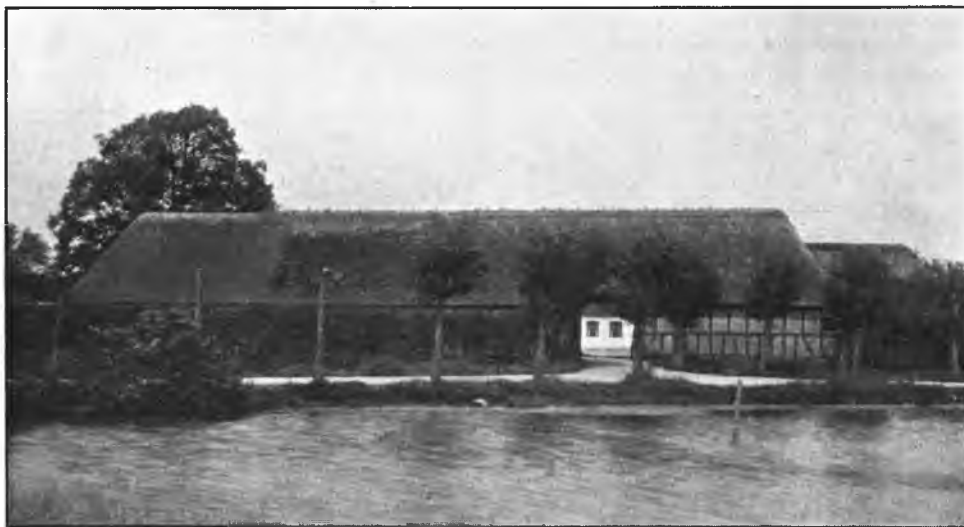
Gaarden har været Selveje langt tilbage i Tiden; den ældst kendte Ejer er Mads Madsen, som overtog Gaarden 1762. Der findes paa Gaarden fra den Tid et gammelt Sølvbæger mrkt. med »M. M. og A. I. D.«. Han overdrog Gaarden til sin Søn, Niels Madsen, som i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede skødede Gaarden til sin Søn, Ole Nielsen, hvis Enke, som købte 10 Tdr. Ld. Eng fra Engumgaard til Gaarden, 1862 overdrog den til Sønnen, Hans Olesen, som var ugift og derfor testamenterede Gaarden til sin Brodersøn, den nuværende Ejer, hvis Fader ejede en Nabogaard i Engum Sogn.

Løgballelunds Beliggenhed er meget køn og hyggelig; den smukke, gamle Have gaar jævnt over i Skoven, der strækker sig langs v. Side af Gaarden. Den laa oprindelig inde i Solskov By og er rimeligvis bleven udflyttet 1794 under Udskiftningen. Hovedb. er opført i Bindingsværk ligesom Gaardens øvrige Bygninger; alle Bygningerne har Straatage. Der er Vandledning til Hovedb. og Staldene fra et Kildevæld i Skoven. Engen ligger langs ø. Markskel; den er Natureng af jævn god Beskaffenhed. Skoven ligger umiddelbart V. for Gaarden i Forbindelse med Haven og har Bestand af Ask, Elm, Bøg og enkelte store Ege.

Baastrup Nørregaard, Øster Snede Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger ca. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Karen Knudsen*, født *Thomsen*, som overtog Gaarden 14. Novbr. 1903, er født paa Ejendommen 26. Aug. 1858 og var gift med *Baltzer Knudsen*, født i Kragelund By 12. Septbr. 1855, død 1903.

Matr.-Nr. 3 a m. fl. af Baastrup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 1½, Mose ½, Skov 2,

Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes næstældste Søn, *Knud Baltzer Knudsen*, født paa Ejendommen 14. Marts 1890, som Bestyrer. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder, $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 11 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Baastrup Nørregaard.

Det vides ikke, om Gaarden tidligere har været Fæstegaard under noget Gods. Den ældst kendte Ejer er Thomas Jørgensen, som solgte til Thomas Bertelsen, hvis Datter, Karen Thomasdatter, 1848 blev gift med Thomas Christian Jensen, som samme Aar fik Gaarden tilskødet. 1893 overgik Ejendommen ved Giftermaal til Baltzer Knudsen, efter hvem hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog den ved hans Død.

Baastrup Nørregaard ligger paa sin gamle Plads midt i Baastrup By. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag, og alle Avslængerne er byggede af Bindingsværk og har ogsaa Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er let bølgeformet med svagt Fald mod S. Engen ligger SØ. for Gaarden ved Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. SV. for Gaarden; Bestanden er Ask og Eg med Hasselunderskov. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede i Samling, kaarede i 1. Klasse og optagne i Stambog.

Baastrup Søndergaard, Øster Snede Sogn. Postforb. og St.: Løsning. hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Jensen Laursen*, som købte Gaarden 20. Septbr. 1910, er født paa Korning Mark, Hatting Herred, 1. Juli 1876 og gift med *Jensine Christensdatter Rasmussen*, født paa Gl. Sole Mark 13. Novbr. 1878.

Matr.-Nr. 8 a m. fl. af Baastrup. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 11,900 Kr. Gaardens samlede Areal 83 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 2, Mose 7, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dyb, god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 21 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvæg-

besætningen, der er af graabroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, om Gaarden tidligere har været Fæstegaard under noget Gods. Den ældst kendte Ejer er Jørgen Pedersen, som var født paa Nabogaarden, Garnegaard, og som 1868 solgte Ejendommen til Søren Østergaard, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Baastrup Søndergaard ligger frit S. for Byen, fra hvilken den 1869 udflyttedes efter Brand. Fra dens Mark, der i S. hæver sig efter et Dalstrøg, som strækker sig gennem hele Sognet, er der en smuk Udsigt over den kønne Omegn, der har rig Afveksling af Dalstrøg og spredte Skovpartier. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag. Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur og har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Engen ligger umiddelbart N. og V. for Gaarden; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 100 M. SV. for Gaarden og har Bestand af Eg med Hasselunderskov, og Mosen, der ligger dels umiddelbart S. for Skoven, dels SV. for Gaarden, vil blive kultiveret.

Garnegaard, Øster Snede Sogn. Postforb. og St.: Løsning, hvortil c. 6 Km. Tlf. 24 over Øster Snede Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Kristen Kristensen Garne*, som købte Gaarden 1. Febr. 1902, er født i Gl. Sole 21. April 1868 og gift med *Kristine Jensine Kristensen*, født i Solskov 3. Septbr. 1868.

Garnegaard.

Matr.-Nr. 1 a m. fl. af Baastrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 ¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 73 Tdr. Ld., deraf Ager 64 ½, Eng 3, Mose 2, Skov 2, Have og Gaardsplads 1 ½. Af Agermarken drives 60 ½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Om Gaarden tidligere har været Fæste under noget Gods, kan ikke oplyses. Den ældst kendte Ejer er Peder Poulsen, efter hvem Sønnen, Søren Pedersen, 1845 overtog Ejendommen, som han 1885 skødede til sin Søn, Jørgen Christian Sørensen, som 1912 solgte Gaarden til den nuværende Ejer.

Garnegaard ligger paa sin oprindelige Plads som den østligste af Gaardene i Baastrup By. Hovedb. er opført i Grundmur; den har Straatag ligesom begge Sidelængerne, af hvilke den n., der indeholder Heste- og Svinestald, er bygget i Grundmur, og den s., Materiallængen, er bygget af Bindingsværk, medens v. Længe, Kornladen, der er ombygget 1912 med Trætrimpel, staar i Grundmur med Tag af Bølgeblik. Samme Længe indrettes dels til Lade, dels, i Forbindelse med n. Længe, til Kostald. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, men har stærkt Fald mod S. Engen ligger umiddelbart S. og

Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. SV. for Gaarden og har Bestand af Ask og Eg med Hasselunderskov samt $\frac{1}{4}$ Td. Ld. Gran, plantet af nuværende Ejer i 1907. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede med 1. Præmie og kaarede i 1. Klasse. Kvægbesætningen, der er en meget gammel Stamme paa Gaarden, er meget mælkeydende, men har aldrig været fremstillet paa Dyrskuerne.

Smedegaard, Vindelev Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Høigaard, hvortil c. 3 Km. Tlf. 42 over Sanvad Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Groth Kristensen*, som overtog Gaarden 26. Aug. 1895, er født paa Ærø, Rise Sogn, 2. Jan. 1864 og gift med *Maren Frandsen*, født paa Ejendommen 17. Novbr. 1865.

Matr.Nr. 6 a m. fl. af Vindelev. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 12,800 Kr. Gaardens samlede Areal 57 Tdr. Ld., deraf Ager $50\frac{1}{2}$, Eng $3\frac{1}{2}$, Mose $1\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 38 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{2}{3}$ Brak $\frac{1}{3}$ Staldfoder, $1\frac{1}{3}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 12 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Smedegaard.

Gaarden var halv Selvejergaard under Brandbjerg indtil c. 1740, da Peder Pedersen Smed købte den til fri Ejendom af Kaptajn Niels v. Jermiin. 1789 solgte P. Pedersen Smed, der formentlig har været Smed i Vindelev, Ejendommen til Christen Godske, som 1820 overdrog den til sin Søn, Godske Christensen, ved hvis Død 1858 hans Enke, Ane Johanne Eriksdatter, overtog den; hun giftede sig senere med Lars Frandsen, som var Amtsrevisor, og som tilkøbte adskillige Parceller foruden en Gaard, Hesbækkrog, til den oprindelige Gaard, der kun var c. 40 Tdr Ld. stor. 1895 overdrog han den samlede Ejendom til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa et stærkt kuperet Terræn, og dens Beliggenhed er meget smuk. Den ligger c. 2 Km. S. for Vindelev Sognekirke og er bleven udflyttet til sin nuværende Plads af Christen Godske ved Udsiftningen 1794. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag; den har høj Frontespice med to Fags Kvist til begge Facader. Af Avlslængerne er n. og ø. Længe opførte i Bindingsværk, v. Længe staar i Grundmur, og alle Avlsb. er tækkede med Straa. Terrænet over Gaardens Mark er bølgeformet med jævnt Fald mod Ø. Engen ligger S. for Gaarden i Forbindelse med Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede med 1. og 2. Præmie.

Raaballegaard, Vindelev Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Høigaard, hvortil c. 3 Km. Tlf. 28 over Sanvad Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Køb-

stad, Vejle. Nuværende Ejer: *Peder Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1874, er født paa Ejendommen 31. Juli 1845 og var gift med *Anna Margrethe Kyed*, født paa Hveiselgaard 10. Juli 1838, død 5. Maj 1905.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Vindelev. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,400 Kr., for Avlsb. 14,750 Kr. Gaardens samlede Areal 73½ Td. Ld., deraf Ager 65, Eng 3, Mose 4, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejeren med Svigersønnen, *Mads Ole Jensen*, som Bestyrer. M. O. Jensen er født paa Vindelevgaarde 27. Oktbr. 1872 og gift med *Ellen Marie Sørensen*, født paa Ejendommen 8. Maj 1877. Agermarken drives i en 8 Markssdrift med ½ Helbrak ½ Roer og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Raaballegaard.

Gaarden har tidligere været Fæste under Brandbjerg, og de ældst kendte Ejere eller Fæstere er en Slægt, der i en lang Rækkefølge skifter med Navnene Peder Nielsen og Niels Pedersen. Gaarden er formentlig bleven solgt c. 1780 af Kaptajn Niels v. Jermin; den var truet med Fallit efter Pengekrisen 1814, men reddedes ved, at der ingen Købere meldte sig ved Auktionen. 1818 ejede Niels Pedersen Gaarden, som hans Enke, Mette Kirstine Pedersdatter, 1833 skødede til sin Søn, Søren Nielsen, som 1874 overdrog Ejendommen til Sønnen, den nuværende Ejer, som senere har tilkøbt Gaarden 22 Tdr. Ld.

Raaballegaard ligger lavt i Terrænet, men har dog smuk Udsigt til Kollerup, Brandbjerg og Greisdal Skove. Gaarden laa oprindelig inde i Vindelev By, men udflyttedes 1818 af Niels Pedersen til dens nuværende Plads, c. 1 Km. SV. for Sognekirken. Hovedb. er opført 1842 i Bindingsværk; n. Facade er senere bleven ombygget i Grundmur. Avlslængerne er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Terrænet over Gaardens Mark er stærkt kuperet i N. og har jævnt Fald mod S. Engen strækker sig midt gennem Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Flere Samlinger af Kvægbesætningen er præmierede med 1. og 2. Præmie, og Hestebesætningen præmieredes 1911 med 2. Præmie som Familiesamling. Paa Gaarden findes bl. a. et gammelt Sølvkrus med indlagte Mønter fra Frederik den Tredies Tid samt med Inscripationen: »1651 — K. N. S. — K. H. D. — 1719«. Desuden findes der en Lugtedaase med Inscripationen: »C. A. 1725«. »C. A.« betegner: Chr. Albrechtsen, Hustruens Oldefader paa mødrene Side.

Stormgaard, Vindelev Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Høigaard, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 41 over Sanvad Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Mads Olsen Kristensen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1902, er født paa Ærø, Rise Sogn, 20 Decbr. 1869 og gift med *Marie Petrea Nielsen*, født paa Kalgaard, Kollerup Sogn, 9. Juni 1867.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Vindelev. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for et Lejehus 2,600 Kr., for Avlsb. 14,200 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Mose ½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stormgaard.

Gaarden har tidligere været Fæste under Brandbjerg, men er gaaet over til halv Selveje allerede under en gammel Slægt paa Gaarden, der skiftede med Navnene Jens Christensen og Christen Jensen. 1740 blev Gaarden købt til fri Ejendom af samme Slægt. 1827 overtog Jens Christensen Ejendommen efter sin Fader, og 1852 mageskiftede han Gaarden med Martin Nielsen, som havde faaet en mindre Gaard i Vindelev ved Giftermaal. Martin Nielsen samlede Stormgaards Jorder, dels ved Mageskifte og dels ved Tilkøb, indtil Gaarden naaede sin nuværende Størrelse. Hans Enke, Ane Marie Hansen, solgte 1883 Gaarden til Mads Olesen Kristensen, efter hvis Død 1900 Medarvingerne i 1902 solgte Ejendommen til hans Søn, den nuværende Ejer.

Stormgaard ligger over et bølgeformet Terræn og har en meget hyggelig Beliggenhed; den laa oprindelig c. 200 M. vestligere, men udflyttedes til dens nuværende Plads c. 1854. Hovedb. samt s. og ø. Længe er opførte i Grundmur men Straatage, medens v. Længe, der ogsaa staar i Grundmur, har Bølgebliktag. Terrænet over Gaardens Marker har jævnt Fald mod S. Af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede med 1. og 2. Præmie.

Fløistrupgaard, Vindelev Sogn. Postforb.: Greisdal, og St.: Høigaard, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Larsen Ravn*, som købte Gaarden 15. Oktbr. 1910, er født paa Lykkegaard i Jelling 14. Maj 1874 og gift med *Sørine Petersen*, født i Vester Ørum 27. Marts 1877.

Matr.-Nr. 5 m. fl. af Fløistrup. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 2¼ Alb. (I 1912 er der fra Nabogaarden Munkholm tilkøbt 7 Tdr. Ld., hvis Hartkorn ikke er medregnet.) Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,600 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 4, Skov 14, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 59 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 7 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Roer, Korn og Græs, og Resten henligger i permanent Græs i 4 Indhegninger sammen med Engen. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld paa

Lerunderlag, dog for c. 6 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Desuden holdes c. 10 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Høigaard, men det vides ikke, hvornaar den er købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Morten Jørgensen, der fik Gaarden ved Giftermaal i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede. 1884 solgte han Gaarden til Emanuel Johannes Jensen, som 1895 solgte til Niels Christensen, af hvem Jens Christian Jensen købte 1907. I 1910 solgtes Gaarden ved Mageskifte med en Købmandshandel i Egtved til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, vestligst i Fløistrup By. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag; den har høj Frontespice med to Fag Kvist til Gaardsiden. Avlslængerne er opførte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur, alle med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Engen ligger midt i Marken og er Højeng af en god Beskaffenhed; den bruges kun til Afgræsning sammen med de 4 Tdr. Ld. permanent Græs af Agerjorden. Skoven ligger ved den n. Markgrænse; Bestanden er Bøg, Ask og Elm samt 6 Tdr. Ld. Gran.

Ballegaard, Hveisel Sogn. Postforb. og St.: Jelling, hvortil c. 6 Km. Tlf. 10 over Bjerlev Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Hansen Ballegaard*, som overtog Gaarden 13. Juli 1887, er født paa Ejendommen 1. Juli 1851 og gift med *Maren Schmidt*, født i Vindelev Friskole 31. Oktbr. 1855.

Ballegaard.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Hveisel. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager $79\frac{1}{2}$, Eng 8, Skov 1, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $73\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Halvbrak efter Græs, $1\frac{1}{2}$ Roefgrøde og $2\frac{1}{2}$ Græsmark; Resten drives i Vekseldrift med Roer, Korn og Græs. Jordens Bonitet er Ler-muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste, 5 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæstegaard under Matrup, men det vides ikke, naar den er købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Ole Jensen, efter hvem Hans Peder Jensen overtog Ejendommen ved Giftermaal med O. Jensens Datter, som overtog Gaarden ved Mandens Død 1886, og som 1887 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Ballegaard ligger højt i det iøvrigt jævne Terræn, og Beliggenheden er meget hyggelig. Gaarden ligger endnu paa samme Plads, som da Ole Jensen overtog den. Hovedb. er opført 1904 i Grundmur med Skifertag. Alle Avlsb., der er opførte i Tiden fra 1844—1876, er ogsaa opførte i Grundmur og er alle tækkede med Straa med Undtagelse af en Svinestald, der ligger V. for Hovedb., og som har Paptag. Gaarden, der ligger paa Markens ø. Halvdel, er 1842 bleven omreguleret ved Tilkøb og Salg af Hans Peder Jensen. Engen ligger ind i Marken N. for Gaarden og er Kultureng; den er et tidligere Søareal, som nu er udgrøftet. Skoven ligger langs Markens n. Skel; Bestanden er Gran, som er plantet 1902 af den nuværende Ejer. Af Hestebesætningen er en Hoppefamilie præmieret med 1. Præmie; et Par Hopper er desuden præmierede med 1. Præmie, kaarede i 1. Klasse og optagne i Stambog.

Bjerlevgaard, Hveisel Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Jelling og Tørring, hvortil henholdsvis c. 7½ og 6 Km. Tlf. 3 over Bjerlev Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Peder Jørgensen*, som overtog Gaarden 15. Juli 1874, er født paa Ejendommen 16. Septbr. 1845 og gift med *Maren Henriksen*, født paa Dortheasminde, Hornborg Sogn, Nim Herred, 9. Novbr. 1851.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Bjerlev. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. c. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 77½ Td. Ld., deraf Ager 61, Eng ½, Overdrev og udyrket Mose 15, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, ¼ Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet sortbroget og rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, om Gaarden tidligere har været Fæste under noget Gods. Den ældst kendte Ejer er Hans Christensen, som overtog Gaarden 1828, og som 1844 solgte den til Jørgen Pedersen, ved hvis Død 1864 hans Enke, Kirsten Marie, f. Therkelsen, overtog Ejendommen. 1867 giftede hun sig med Chresten Nielsen, der 1874 skødede Gaarden til Sønnen af første Ægteskab, den nuværende Ejer.

Bjerlevgaard ligger højt i det forøvrigt ret flade Terræn; Beliggenheden er meget hyggelig, og fra Gaarden har man en vid Udsigt over den kønne Egn. Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, c. 800 M. N. for Hveisel By. Hovedb. er opført 1895 i Grundmur med Skifertag. Alle Avlslængerne er ogsaa opførte i Grundmur, men har Straatage. Engen, der ligger midt i Gaardens Mark, er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Bjerlev Højgaard, Hveisel Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Jelling og Tørring, hvortil henholdsvis c. 7½ og 6 Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Rasmus Rasmussen Søby*, som købte Gaarden 1. April 1912, er født i Moeskjær, Hørning Sogn, 22. Juli 1872 og gift med *Mette Marie Christensen*, født i Fløistrup, Hørning Sogn, 14. April 1875.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Bjerlev. Hartkorn 8 Tdr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,070 Kr., for Avlsb. 12,030 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 2, Mose 5, Hede og Overdrev 10, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Matrup, men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Peder Larsen, som ejede en mindre Gaard og c. 1814 tilkøbte en anden Gaard. 1847 overdrog han den samlede Gaard til sin Søn, Lars Pedersen, som 1875 skødede Ejendommen til Sønnen, Hans Larsen Schytz, der 1912 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger højt i Terrænet, og man har derfra en vid Udsigt til Horsens og til Mindstrup og Alsted Skove samt til Ejer Bavnehøj. Denne Gaard og dens Nabo-

gaard er de to eneste Gaarde af Bjerlev By, som ligger paa deres oprindelige Pladser. Hovedb. er opført 1859 i Grundmur med Straatag. Af Avlsb. staar v. og ø. Længe i Grundmur, medens s. Længe, Laden, er bygget af Bindingsværk. Terrænet over Gaardens Marker er let bølgeformet. Engen ligger i den vestlige Del af Marken og er Natur-eng af god Beskaffenhed. Af Hestebesætningen er en Følhopper præmieret.

Ildved Nørregaard, Hveisel Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Tørring, hvortil c. 3 Km. Tlf. 56 over Tørring Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Ole Marinus Andersen Skousen*, som købte Gaarden 1. Marts 1906, er født paa Ildvedgaard 3. Marts 1882 og gift med *Kristine Petrine Kristensen-Hauge*, født i Aale Præstegaards Forpagterbolig, Vrads Herred, 1. Juni 1878.

Matr.-Nr. 28 m. fl. af Ildved. Hartkorn 6 Tdr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 18,300 Kr. Gaardens samlede Areal $79\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $76\frac{1}{2}$, Skov $1\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Gaarden har desuden Andel i Fællesmosen i Harresø, Givskud Sogn. Af Agermarken drives $72\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Skifterne er der paa forskellige Steder taget ialt 8 Tdr. Ld. til Roe- og Græsfrøavl (Runkelroer og Hundegræs); Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 84 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ildved Nørregaard.

Gaarden har tidligere hørt under Hvolgaard Gods. 1817 solgte Rasmus Øgedius til Hvolgaard til Terkel Westergaard, af hvem Hans Christian Thorkildsen købte 1827. 1868 overdrog H. C. Thorkildsens Arvinger Gaarden til Søren Thorkildsen, ved hvis Død 1891 hans Enke, Marie Thorkildsen, overtog Gaarden, som hun 1906 solgte til den nuværende Ejer.

Ildved Nørregaard ligger paa det lavere Terræn, der strækker sig i N. op til Herredets Grænse ved Stougaard. Hovedb. er oprindelig opført i Bindingsværk, men s. Facade er ombygget i Grundmur; Bygningen har Straatag og er formentlig bygget i Midten af det 18. Aarhundrede. Alle Avlslænger er opførte i Grundmur, n. og v. Længe er ældre, medens ø. Længe er opført 1900 med Trætrimpel og indeholder Ko- og Hestestald, af hvilke Kostalden har Jernbjælker og Murhvælvninger. N. og v. Længe har Straatage, ø. derimod Paptag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald mod N. og S. Skoven ligger i Alsted Skov, c. $3\frac{3}{4}$ Km. NØ. for Gaarden; Bestanden er Bøg og c. $1\frac{1}{2}$ Td. Ld. Gran, som er plantet 1908 af den nuværende Ejer. — Af Hestebesætningen er 3 Følhopper præmierede og den ene optaget i Stambogen; ogsaa Kvægbesætningen er præmieret.

Ildved Østergaard, Hveisel Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Tørring, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Bernt Pedersen*, som overtog Gaarden 7. Novbr. 1890, er født i Hornborg 2. Jan. 1861 og gift med *Mette Marie Mikkelsen*, født paa Ejendommen 2. Febr. 1861.

Matr.-Nr. 32 m. fl. af Ildved. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 88½ Td. Ld., deraf Ager 83½, Eng 2½, Skov 1, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 75½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer samt 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 6 Tdr. Ld. henligger til Frøavl (Hundegræs og Engsvingel), og Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ildved Østergaard.

Gaarden har tidligere hørt under Hvolgaard Gods, men det vides ikke, naar den er købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Mikkel Rasmussen, som 1856 solgte Gaarden til sin Søn, Niels Mikkelsen, for 10,000 Rdl. Niels Mikkelsen fulgtes af Mikkel Christian Nielsen, ved hvis Død 1866 hans Enke, Else Marie Johnsen, overtog Ejendommen, som hun 1890 skødede til sin Svigersøn, den nuværende Ejer, for en Sum af 50,000 Kr.

Ildved Østergaard ligger i en Sænkning i det forøvrigt jævne Terræn og har en hyggelig og venlig Beliggenhed. Hovedb. er opført 1837 i Grundmur med Straatag. Af Avlslængerne er v. opført af Bindingsværk, n. og s., Staldbygningen, staar i Grundmur, den sidste har Jernbjælker og Hvælvinger samt Murtrimpel og Cementstenstag, medens de to andre Længer har Straatage. Af Engen ligger ½ Td. Ld. midt i Gaardens Mark, medens den anden Del, der er tilkøbt 1860, ligger i Ølholm Kær, 7½ Km. N. for Gaarden. Skoven ligger i Alsted Fredskov; Bestanden er Bøg. Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede, og af Kvægbesætningen er en Samling af 6 Køer præmieret.

Ildvedgaard, Hveisel Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Tørring, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 23 over Sanvad Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Andersen Skousen*, som overtog Gaarden 21. April 1905, er født paa Ejendommen 23. April 1875 og gift med *Kathrine Mikkelsen Lundgaard*, født i Sønner Omme 9. Febr. 1875.

Matr.Nr. 12 a m. fl. af Ildved. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 49,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 24,000 Kr. Gaardens samlede Areal 84¼ Td. Ld., deraf Ager 72¼, Eng 2½, Mose 8, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 70¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; af Skifterne ligger et i Frøavl (Hundegræs

og Engelsk Raigræs). 2 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning sammen med Engen; 3 Tdr. Ld. af Mosen er indhegnet for sig selv. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ildvedgaard.

Gaarden har oprindeligt været Fæste under Stougaard, og 1754 havde Jørgen Hansen Fæstet, der senere maa være blevet solgt til Brandbjerg, thi 1786 købte samme Fæster, Jørgen Hansen, Gaarden til fri Ejendom af Kaptajn Niels v. Jermiin. 1800 skødede J. Hansen Ejendommen til sin Svigersøn, Andes Hansen, efter hvem Svigersønnen, Søren Jensen Schousen, 1816 overtog Gaarden. Hans Enke, Karen Andersdatter, skødede 1848 Gaarden til sin Søn, Anders Sørensen, ved hvis Død 1897 hans Enke, Kristine f. Olesen, fik den; 1905 afstod hun den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Ildvedgaard laa oprindeligt inde i Ildved By, men udflyttedes 1870 til dens nuværende Plads, c. 600 M. N. for Byen, af Anders Sørensen, som samlede Gaarden til den Størrelse, den har nu, og anlagde et Teglværk, som dog atter nedlagdes 1907. Hovedb. er opført 1870 i Grundmur med Tegltag. Af Avlslængerne er s. Længe, Laden, opført i Grundmur med Tegltag; de to andre Længer staar ogsaa i Grundmur, men har Pap- og Cementstenstage; ø. Længe har Murtrimpel, Jernbjælker og Hvælvinger og rummer Hestestalden. Af Hestebesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er 4 Følhopper præmierede og 2 optagne i Stambog.

Nedergaard, Hveisel Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Tørring, hvortil c. 2 Km. Tlf. 46 over Tørring Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Anders Lauridsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1902, er født paa Ejendommen 5. Aug. 1874 og gift med *Ane Oline Olesen*, født i Selstrup ved Herning 20. April 1881.

Matr.-Nr. 33 a m. fl. af Ildved. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms- skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 17,100 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 57½, Mose 1, Skov ½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 56½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Røafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Stougaard, og den ældst kende Ejer er Hermann Lybker, der var af tysk Oprindelse, og som 1816 fik en Del af den s. Nabo- gaard ved Giftermaal. Han opbyggede Gaarden paa dens nuværende Plads og skødede den 1843 til sin Søn, Mathias Lybker, der døde 1844, og hvis Enke 1846 giftede sig med

Anders Hansen Mølgaard, efter hvem Svigersønnen, Laurids Peder Lauridsen, overtog Gaarden. L. P. Lauridsen, der var født i Vejen paa den nuværende »Grønvang«, tilkøbte flere Parceller og skødede 1902 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Nedergaard.

Hovedb. er opført 1875 i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er opførte 1887 i Grundmur med Paptage. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet med jævnt Fald mod N. Gaardens Skov ligger i Alsted Fredskov NV. for Gaarden, dens Bestand er Bøg. Gaarden ligger venligt med de kønne, velholdte Bygninger omgivne af Have og Læbælte.

Christianshaab, Hveisel Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Tørring, hvortil c. 4 Km. Tlf. 21 over Sanvad Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Sognefoged *Mikkel Christian Gudmund Christiansen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1905, er født paa Ejendommen 17. Juni 1876 og gift med *Karen Dorthea Elisabeth Henriksen*, født paa Greisdal Hotel 19. Novbr. 1880.

Matr.-Nr. 9 a m. fl. af Ildved. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 47,800 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,450 Kr., for Avlsb. 15,750 Kr., for Mølle, Bageri og Forpagterbolig 25,210 Kr. og for et Lejehus i Ildved By 3,200 Kr. Gaardens samlede Areal 81½ Td. Ld., deraf Ager 78, Mose ½, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 75 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer og Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er god Muld paa blandet Underlag af Sand, Ler og Grus. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig tidligere hørt under Hvolgaard Gods, men det vides ikke, hvornaar den er købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er P. I. Brøchner, som 1837 tilkøbte Gaarden en større Parcel og 1850 solgte Gaarden til Kyed, der atter solgte til Gørtz, af hvem Vilhelm Schmidt købte 1869. 1873 købte Anders Christiansen, født paa Nyborghus, Langskov Sogn, Gaarden, og 1884 tilkøbte han Tørvemosen og overdrog 1905 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden, der er samlet af flere mindre Parceller, laa oprindeligt inde i Ildved By. Møllen er formentlig tilkøbt af Brøchner, hos hvem Kong Christian d. 8. boede, da han var paa Rejse igennem Landet. Brøchner forsøgte at faa Ildved Bynavn forandret til »Christianshaab«, men da det ikke kunde tillades ham, gav han sin Gaard dette Navn. Hovedb. er opført c. 1830 i Grundmur med Straatag. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur, s. Længe, Laden, har Trætrimpel, og de har alle Paptage. Møllen, en hollandsk Vindmølle med Hjulpekræft af en Petroleumsmotor, ligger c. 150 M. V. for Gaarden tilligemed Forpagterboligen og et Bageri. Møllen og Bageriet er bortforpagtede. Terrænet over Gaardens Marker er kuperet. Skoven ligger i Greisdalen c. 9 Km. SØ. for Gaarden; Bestanden er Højskov af Bøg.

Høigaard, Hveisel Sogn. Postforb. og St.: Tørring, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 3 over Sanvad Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *John Aage Johnsen*, som overtog Gaarden 15. Oktbr. 1904, er født paa Ejendommen 14. Novbr. 1876 og gift med *Olivia Georgia Jürgensen*, født paa Lihme Klædefabrik 12. Oktbr. 1872.

Matr.-Nr. 18 m. fl. af Ildved. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. ¾ Alb., Skovskyls Hartkorn 2½ Alb. Ejendomsskyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,800 Kr., for Avlsb. 20,555 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng 5, Mose 2, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 83 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i den halve Indtægt, der bliver helbrakket, er der Roeafgrøavl (Kaalrabi). Resten ligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Høigaard.

Gaarden har formentlig tidligere hørt under Hvolgaard Gods, men det vides ikke, naar den er bleven købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Søren Jensen Smed, som sidst i det 18. Aarhundrede ejede en mindre Gaard i Ølholm, som han byttede med denne. Efter ham overtog hans Svigersøn, John Andersen, Gaarden. 1840 fik han Krovilling, og han drev Købmandshandel. 1860 nedlagdes Kroen, og John Andersen overdrog 1861 Gaarden til sin Søn, Anders Johnsen, som 1861—98 tilkøbte Gaarden adskillige Parceller. A. Johnsen, der nu bor i Vejle, har været Sogneraadformand i 12 Aar, Amtsraadsmedlem i 23 Aar, Formand i Vejle Amts Landboforening i 2 Aar og Direktør i Husmandskreditforeningen i Aalborg i 27 Aar. A. Johnsen, der er Ridder af Dannebrog, skødede 1904 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden, der ligger paa sin oprindelige Plads, ombyggedes 1860—61 til sin nuværende Skikkelse. Hovedb. staar i Grundmur med Skifertag, og alle Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur; n. Længe, Hestestalden, er ombygget 1909 med Trætrimpel og Bølgebliktag; Svinestalden har Cementstenstag, medens de øvrige Længer har Straatage; i Kostalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Til Ejendommen hører desuden 2 Lejehuse. Engen ligger i to Dele; den ene Del ligger N. for Gaarden i Marken og er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed; den anden Del ligger i Stougaards Kær og er indhegnet til Afgræsning. Skoven ligger i Hvolgaard Skov c. 7 Km. Ø. for Gaarden. — Høigaard ligger smukt, omgivet af den store, kønne Have, og man har fra den en smuk og vid Udsigt over Omegnen.

Ejeren af Høigaard er tillige Medejer af Skovbankgaards Teglværk, Tørring Sogn, Vrads Herred, Aarhus Amt. Postforb. og St.: Tørring, hvortil c. 600 M. Tlf. 38 over Tørring Central. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejere: Snedkermester *Jens Christian Nielsen* af Tørring, Gaardejerne *Aage Johnsen* af Høigaard og *Søren Andersen Skousen* af Ildvedgaard, overtog Gaarden 11. Decbr. 1906. *J. C. Nielsen* (for de to andre Ejeres Vedkommende, se under Ildvedgaard og Høigaard) er født i Øster Nykirke Sogn, Vejle Amt, 15. Oktbr. 1866 og gift med *Anna Laura Jensen*, født i Thyregodlund, Thyregod Sogn, 22. Juli 1873.

Matr.-Nr. 6 a m. fl. af Tørring. Hartkorn 2 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 53,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,900 Kr., for Avlsb. 8,500 Kr., for Teglværket med Maskiner 32,000 Kr. Gaardens samlede Areal 36 Tdr. Ld., deraf Ager 31, Teglværksplads, Lergrave m. m. 4, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerne ved en Bestyrer, som bor paa Gaarden. Af Agermarken drives 19 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefagrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 5 Heste.

Skovbankgaards Teglværk.

Gaarden har formentlig tidligere været Fæstegaard under Stougaard, men det vides ikke, naar den er købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er *Anders Andersen*, som overdrog Gaarden til sin Søn, *Andreas Andersen*, der 1896 skødede den til Sønnen, *Jens Peder Andersen*, af hvem de nuværende Ejere, som anlagde Teglværket 1906, købte Gaarden.

Gaarden ligger kønt ind under en større Skraaning i det ellers jævnt skraanende Terræn; den er omgivet af en smuk, mindre Have og Læplantninger af Ahorn, Elm og Popler og har vid Udsigt over den kønne Omegn med Stougaard Skov mod V. Skovbankgaard ligger paa sin oprindelige Plads, c. 600 M. SØ. for Tørring By, den er opført i Bindingsværk og har Straatage. Teglværket, der ligger c. 60 M. NØ. for Gaarden, er bygget med Ringovn og 3 Tørrelader, som ligger bekvemt omkring Teglværket. Ovn- og Motorhuset er tækket med Tagpap, Tørreladerne med Tegl. Teglværket er indrettet efter alle Nutidsfordringer og kan producere 1900,000 Mursten og 100,000 Drænrør aarlig.

Alsted Mølle, Nykirke Sogn. Postforb. og St.: Tørring, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Pastor emeritus *Christian Theodor Davidsen*, som købte Gaarden 4. Juli 1904, er født i Aabenraa 16. Maj 1842 og gift med *Elisabeth Kirstine Valeur*, født i Stauning Præstegaard ved Ringkøbing 27. Febr. 1842.

Matr.-Nr. 2 a m. fl. af Alsted. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 2¾ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,200 Kr., for Avlsb. 11,510 Kr., for Møllen 7,400 Kr., for Beboelse ved Møllen 1,500 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 10, Skov 10, Mølledam 1, Have og Gaardsplads 2.

Gaarden drives af Ejeren med Sønnen, *Ludolf Conrad Davidsen*, som Bestyrer, L. C. Davidsen er født i Brandstrup Præstegaard, Maribo Amt, 31. Jan. 1879. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Møllen har tidligere hørt under Alstedgaard. Hovedb. er opført i Bindingsværk, dog er v. Facade ombygget i Grundmur; ved n. Gavl er der en større Vinkelbygning, som oprindelig benyttedes til Bageri og senere til Mejeri. Hovedb. og Vinkelbygningen har Paptag. De to Avlsb. er opførte i Bindingsværk med Straatage. Møllehuset ligger c. 120 M. Ø for Hovedb.; det er opført i Bindingsværk. Mølleriet blev nedlagt 1908.

Alsted Møllegaard har en meget smuk, idyllisk Beliggenhed, omgivet af store, skovbevoksede Skraaninger. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald mod S. Engen ligger umiddelbart V. for Gaarden og er for en Del afvandet Mølledam. Paa Ejendommens Grund ligger en hellig Kilde, om hvilken det fortælles, at den begyndte at springe, da en anden hellig Kilde lukkede sig paa Alstedgaards Mark, da man forsøgte at helbrede en spattet Hest i dens Vand.

Hovedgaarden Rørbæk, Vester Sogn. Postforb.: Jelling (med Brevsamlingssted i Riise), og St.: Tørring og Give, hvortil c. 15 Km. Gaarden ligger c. 33 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Jensen*, som købte Gaarden 10. April 1902, er født i Bækhus, Hammer Sogn, 14. Decbr. 1853 og gift med *Inger Kirstine Jørgensen*, født paa Nørre Koldemorten Mark, Nykirke Sogn, 18. Marts 1862.

Hovedgaarden Rørbæk.

Matr.-Nr. 1 a m. fl. af Rørbæk. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 41,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 17,790 Kr. Gaardens samlede Areal 330 Tdr. Ld., deraf Ager 202½, Eng 10, Mose 10, Skov 65, Hede og Overdrev 30, væsentlig ubenyttede Arealer, deri Øen med de gamle Ruiner: 10 Tdr. Ld., Have og Gaardsplads 2½. Af Agermarken drives 147½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 25 Tdr. Ld. af den letteste Jord drives i Vekseldrift med Kartofler, Rug, Havre og Græs, og 30 Tdr. Ld. er udlejet til 2 Lejehuse. Jordens Bonitet er Sandmuld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 6 Plage og Føl samt 12 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rørbæk er en gammel Hovedgaard. Den ældst kendte Ejer er Landinspektør Thyregod, som ejede Gaarden fra sidst i 1780erne. Efter ham fik Sønnen, Jens Thyregod, c. 1850 Gaarden, som han 1867 solgte til sin Svoger, Jacob Helms, der døde 1889, og hvis Enke 1894 solgte Gaarden til Jens Nielsen, efter hvem Kreditforeningen overtog den 1896. 1898 købte Iver Hansen Nielsen Ejendommen; han solgte den ved Mageskifte med en Gaard i Thyregodlund til den nuværende Ejer.

Rørbæk ligger paa den s. Side af Skoven, som strækker sig over et meget smukt, kuperet Terræn ned mod Rørbæk Sø, hvor den ender ved et smallere Engdrag, der adskiller den fra en meget høj Bakkekam, hvis Ryg ikke er bredere end Møningen paa et Hus. Bakken er bevokset med Egekrat og ender mod Ø. i en lav Flade, paa hvilken den gamle Borg har ligget; man kan endnu se Borgens Kampestenskælder. Hele det smukke Parti har meget skønne Omgivelser, høje beplantede Skrænter ned mod den 4 Km. lange Sø. Ø. for den før omtalte Bakke, der har været omflydt med Vand, ligger en hesteskoformet Ø med enkelte Egegrupper.

Hovedb. er opført 1867 i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Kampestensmur. Engen ligger i to Dele dels langs Søen, dels mod Ø. i Marken og er henholdsvis Overrislingseng af god Beskaffenhed og Natureng. Gaardens Skov strækker sig V., N. og Ø. om Gaarden i umiddelbar Forbindelse med Haven; Bestanden er Eg og Nyplantninger af Gran. Gaarden har Søret til en Fjerdedel af Søen, og den udnytttes til et ret betydeligt Fiskeri af Aal og Gedder.

Vestergaard, Sønder Omme Sogn. Postforb. og St.: Farre, hvortil c. 15 Km. Den nye Station Filskov paa Funder—Bramminge Banen ligger paa Gaardens Mark. Tlf. 14 over Filskov Central. Gaarden ligger c. 39 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen*, som købte Gaarden 1. Decbr. 1903, er født i Arnake By, Holbæk Amt, 9. Maj 1857 og gift med *Ane Sofie Hansen*, født paa Vipperød Mark, Holbæk Amt, 8. Oktbr. 1858.

Matr.-Nr. 1 a m. fl. af Filskov. Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,322 Kr., for Avlsb. 18,678 Kr. Gaardens samlede Areal 381 Tdr. Ld., deraf Ager 200, Eng 40, Mose 50, Skov 20, Hede og Overdrev 55, Kær 14, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer, Rug, Blandsæd, 2 Gange Havre eller Byg og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er opdyrket Hede, Sandmuld paa blundet Underlag, en Del med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 38 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 10 Heste. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Ejeren driver en betydelig Heste- og Kreaturhandel, saa at der foruden den nævnte normale Besætning som oftest er opstaldet 100 Kreaturer og over 30 Heste.

Gaarden har tidligere hørt under Hjortlund Hovedgaard. Den ældst kendte Ejer er Jens Laursen, som 1827 overdrog Gaarden til sin Stedsøn, Bertel Christensen, som døde 1884, og hvis Enke, Marie f. Larsen, giftede sig 1885 med Thomas Larsen, som 1903 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger c. 1 Km. V. for Filskov By omgivet af en Granplantage, og fra en mindre Høj i Plantagen har man vid Udsigt over det flade Terræn, der strækker sig over hele den v. Del af Herredet, afbrudt af Lynghedestrækninger og opdyrkede Jorder, der med den forskellige Undergrund, undertiden af leret Beskaffenhed, afgiver forholdsvis forbavsende gode Kornafgrøder. Vestergaards Bygninger, der var gamle, da nuværende Ejer overtog, er ombyggede. Hovedb. staar i Grundmur og har Tegltag. Fra den gamle Kostald er der udbygget en Vinkelbygning med en ny Kostald, der har Jernbjælker og Hvælvinger, og som har Paptag. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor.

Juelingsholm, Sønder Omme Sogn. Postforb.: Sønder Omme, og St.: Tarm, hvortil c. 26 Km. Gaarden ligger c. 49 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Carl Christian Hansen Udbye*, som overtog Gaarden 28. Aug. 1904, er født i Hyrup, Bjerger Herred, 1. Juni 1879 og gift med *Kathrine Elisabeth Mouridsen*, født i Velling Skole ved Ringkøbing 31. Decbr. 1879.

Matr.-Nr. 1 a m. fl. af Juelingsholm. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,600 Kr., for Avlsb. 16,900 Kr. Gaardens samlede Areal 373 Tdr. Ld., deraf Ager 210, Eng 40, Mose 5, Skov 40, Hede og Overdrev 35, delvis ubenyttet Areal 40, Have og Gaardsplads 3. Af Ager-

marken drives 102 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; 60 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Rug, Roer, Vaarsæd og Græs; 30 Tdr. Ld. drives i fri Drift med Boghvede, Turnips, Rug og Græs; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god Sandmuld paa blandet Underlag, dels Sandmuld paa fugtigt Sandunderlag og dels let Sandjord. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 7 Heste, 4 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden, der er en gammel Hovedgaard, har tilhørt Jens Juel, en Broder til Rigsadmiral Niels Juel. Den ældst kendte Ejer efter Godsets Frasalg er Provst Haar, som 1759 skødede den til Joen Christensen, som 1774 delte Gaarden mellem Sønnen, Christen Joensen, og Svigersønnen Hans Berendsen, hvis Enke, Kiersten Marie Joensdatter, skødede Gaarden til sin Søn, Joen Hansen, efter hvem Sønnen, Niels Teilgaard Hansen, overtog den. 1848 solgte han Gaarden ved Mageskifte med en Gaard i Skrave Sogn i Sønderjylland til Niels Jacobsen Horsbøll, der 1888 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Andreas Christin Voigt Udbye, ved hvis Død 1901 hans Enke, Johanne f. Horsbøll, overtog Ejendommen, som hun 1904 overdrog til sin Søn, den nuværende Ejer, der havde været Bestyrer af Gaarden siden Faderens Død.

Gaarden ligger umiddelbart N. for Sønder Omme Aa, hvortil den kønne, gamle Have strækker sig; Beliggenheden er meget idyllisk. Terrænet over Gaardens Mark hæver sig mod N. op mod »Svoliberg«. En Ejendommelighed for Gaarden er, at den har to Hovedb., der ligger i Flugt med hinanden; de er rimeligvis opførte 1774 til hver af Joen Christensens Arvinger og staar i Grundmur med Straatage; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur. Af Engen ligger $\frac{2}{3}$ samlet S. for Gaarden, og $\frac{1}{3}$ ligger i to Dele 2 Km. V. og S. for Gaarden; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skovens Bestand er hovedsagelig Gran. Den gamle Borg, af hvilken man endnu kan se Murlevninger, har ligget i det sø. Hjørne af Haven. Sønder Omme Kirke hørte i sin Tid til Godset, og Prædikestolen er — i Følge Inskription paa denne — skænket af Jens Juel. — Af Kvægbesætningen er Samlinger og Familiegrupper præmierede.

Tørrild Herred.

Højholdtgaard, Skibet Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 5 $\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Hans Christian Hansen*, som overtog Gaarden 12. Maj 1898, er født paa Vilstrup Mark 3. Aug. 1868 og gift med *Kirstine Sørensen*, født paa Bundgaard i Jennum 30. Jan. 1875.

Nuværende Ejer: *Hans Christian Hansen*, som overtog Gaarden 12. Maj 1898, er født paa Vilstrup Mark 3. Aug. 1868 og gift med *Kirstine Sørensen*, født paa Bundgaard i Jennum 30. Jan. 1875.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Nørre Vilstrup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb., 14,997 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 46 $\frac{1}{2}$, Eng 10, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 14, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer og 3 Græsmarker, dog henligger $\frac{1}{2}$ Td. Ld. af Agermarken i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Største Delen af Mælken sælges i Vejle. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke, om Gaarden tidligere har været Fæste under noget Gods. De ældst kendte Ejere er en Slægt Jensen, i hvis Besiddelse Gaarden har været, saa langt der erindres tilbage. 1826 skødede Niels Jensen Gaarden til sin Svigersøn, Antoni Laursen fra Brøndsted ved Fredericia, ved hvis Død 1856 hans Hustru, Ane Kathrine Nielsdatter, overtog Ejendommen, som hun 1859 overdrog til Sønnen, Niels Antonisen, der 1898 overlod Gaarden til sin Søstersøn, den nuværende Ejer, som var bleven opdraget paa Ejendommen.

Højholdtgaard har Navn efter Marken, der ligger over et mindre Bakkedrag i det noget kuperede Terræn. Gaarden ligger meget hyggeligt og venligt og har kønne Haveanlæg, der mod S. strækker sig ud til Landevejen. Gaarden har tidligere ligget inde i Vilstrup By. 1838 købte Antoni Laursen den gamle Præstegaards Bygninger, dens Toft og Have til Gaarden, hvorefter han lod den gamle Gaard nedrive og flyttede over i

Højholdtgaard.

Præstegaarden. 1901 solgte den nuværende Ejer Toften, nedrev Præstegaardsbygningerne, af hvilke Hovedb.s Bindingsværk blev anvendt til Laden i den ny Gaard, som da udflyttedes til dens nuværende Plads, vestligst i Vilstrup By, umiddelbart NV. for Vejle—Ribe Landevej. Engen ligger i Vejleaadalen og er dels Overrislingseng, dels Natureng. Gaardens Skov ligger ved Engen og har Bestand af Bøg, noget Eg og c. 1 Td. Ld. Gran, plantet af forrige og nuværende Ejer.

Sandagergaard, Skibet Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 4½ Km. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jens Peter Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1890, er født paa Ejendommen 27. Juli 1860 og var gift med *Maren Jonassen*, født i Vilstrup 13. April 1873, død 26. Marts 1907.

Sandagergaard.

Matr.-Nr. 3c m. fl. af Nørre Vilstrup. Hartkorn 3 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 13,581 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 47¼, Eng 10, Mose ¼.

Skov 9, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 42½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak ($\frac{1}{5}$ Staldfoder), 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld paa Lerunderlag, enkelte Steder er der stærk Lerjord. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden af 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

J. P. Sørensen ejer desuden sin Hustrus Fædrengaard, Matr.-Nr. 3a af Vilstrup, med 21 Tdr. Ld. Agerjord, 4 Tdr. Ld. Eng og 10 Tdr. Ld. Skov.

Gaarden udstykkedes 1828 fra Matr.-Nr. 3a i Vilstrup som Medgift til Hans Christensen, der var fra Toftthøj i Gadbjerg Sogn, og som blev gift med en Datter af Nicolai Jonassen, hvis Slægt i en lang Aarrække havde ejet Gaarden Matr.-Nr. 3a, Grædbjerggaard. I 1839 døde Hans Christensen, og hans Enke giftede sig med Søren Christensen, der anden Gang giftede sig 1849 med Bodil Poulsdatter. Sønnen af dette Ægteskab er den nuværende Ejer, der giftede sig 1895 med Nicolai Jonassens Datter. Sandagergaard ligger meget smukt c. 1 Km. NØ. for Vilstrup By; dens anseelige Bygninger er velholdte, og den er mod N. omgivet af den nyanlagte Have og mod V. af et bredt Læbælte af Elm og Ahorn. Gaarden ligger paa et højt Terræn, og fra Bakkerne tæt NØ. for Gaarden har man en smuk Udsigt over Vejle By og Fjord og over hele Vejleaaalen.

Gaardens Bygninger er opførte af Søren Christensen i Grundmur, med Undtagelse af Laden, der er bygget 1896 af den nuværende Ejer. Engen ligger i tre Dele; en Del ligger ved Vejleaa c. 1½ Km. NV. for Gaarden og er Natureng af middelgod Beskaffenhed. En anden Del af Engen ligger 2 Km. Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed, og Resten ligger lige NV. for Gaarden. Skoven ligger i to Dele, dels ved Gaardens Mark i NØ. og dels 1 Km. Ø. for Gaarden sammen med Vejle Banks Skov.

Overgaard, Skibet Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 5½ Km. Nu-værende Ejer: *Johan Bertelsen Hansen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1905, er født i Mejsling 5. Jan. 1872 og gift med *Marie Dorthea Eleonora Anthoniesen*, født i Andkjær, Gauerslund Sogn, 26. Maj 1871.

Overgaard.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Nørre Vilstrup. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 91 Tdr. Ld., deraf Ager 67½, Eng 8, Mose ½, Skov 14, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 58½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaardene i Nørre Vilstrup har formentlig tidligere hørt under Koldinghus Krongods og maa være blevne solgte til fri Ejendom 1744 af Kong Christian d. Sjette. De ældst kendte Ejere er en Slægt ved Navn Jepsen. I Begyndelsen af 1850erne overtog Jens Jepsen Gaarden efter sin Fader; hans Enke giftede sig i 1870erne med Jens Kjær, som 1901 solgte Ejendommen til Niels Jensen, der 1886 var bleven gift med Dorthea Jensen, Enke efter Steffen Hansen, den nuværende Ejers Fader. N. Jensen overtog ved sit Giftermaal den nuværende Ejers Fædrengaard i Mejsling, Jerlev Herred, som han solgte. 1904 døde han, og 1905 overlod hans Enke Gaarden til sin Søn af første Ægteskab, den nuværende Ejer.

Overgaard ligger højt i Terrænet og er omgivet af en nyanlagt Have og gamle Læplantninger. Den ligger nu 70 M. V. for Sognevejen, og en Allé af Popler fører op til Gaarden, der er udflyttet 1854 til dens nuværende Plads nordlig i Byen, idet den tidligere laa c. 70 M. sydligere. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur med Straatage. Engen ligger dels i Vejleaaalen N. for Gaarden, dels 600 M. V. for Gaarden; de to Dele er henholdsvis Kulturreng og Overrislingseng. Gaardens Skov ligger i tre Dele i Nørre Vilstrup Byskov paa Skraaningen ned mod Vejleaaalen; Bestanden er Bøg og Gran, der er plantet i 1880erne.

Abildgaard, Skibet Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 5½ Km. Nuværende Ejer: *Jens Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1901, er født paa Ejendommen 29. Oktbr. 1877 og gift med *Ingrid Anna Kirstine Husted*, født i Slesde Skole 5. Marts 1876.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Nørre Vilstrup. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Skovskylts-Hartkorn 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,900 Kr., for Avlsb. 11,100 Kr., for et Lejehus 700 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 15, Skov 30, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak (¹/₇ Staldfoder og Roer) og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger sammen med et af Engstykkerne. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Der vides intet om tidligere Fæsteforhold paa Gaarden, men formentlig har Gaarden ligesom det øvrige Vilstrup hørt under Koldinghus Krongods. Den ældst kendte Ejer er Mads Nielsen, hvis Enke 1846 giftede sig med Ole Pedersen Lomholt, som 1870 skødede Gaarden til sin Svigersøn, Søren Nielsen, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, 1901 overtog Ejendommen.

Abildgaards Beliggenhed er meget køn, og fra dens Have har man en vid Udsigt over den smukke Omegn. Gaarden laa oprindeligt 200 M. sydligere, men udflyttedes 1845 efter Ildebrand af Mads Nielsen til dens nuværende Plads nordligst i Byen. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur med Straatage. Engen ligger i tre Dele; en Del ligger c. 1 Km. S. for Gaarden, de to andre Dele, af hvilke den ene er indhegnet sammen med et Stykke af Agerjorden, ligger N. for Gaarden i Vejleaaalen og er Kulturreng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i Vilstrup Byskov N. for Gaarden; Bestanden er Bøg og c. 6 Tdr. Ld. Gran, som er plantet af forrige Ejer først i 1870erne.

Engdalgaard, Skibet Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 5½ Km. Nuværende Ejer: *Jens Bertel Poulsen*, som overtog Gaarden 24. Decbr. 1897, er født paa Ejendommen 7. Maj 1858 og gift med *Ingeborg Christensen-Skou*, født paa Jerlev Engmark 4. Marts 1877.

Matr.Nr. 7a m. fl. af Nørre Vilstrup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,824 Kr., for Avlsb. 8,438 Kr. Gaardens samlede Areal 74¼ Td. Ld., deraf Ager 52¾, Eng 9, Mose 1, Skov 10, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 50¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Der vides intet om Gaardens gamle Fæsteforhold. Den ældst kendte Ejer er Bertel

Nielsen, efter hvem Svigersønnen, Poul Nielsen, fik Gaarden, som han 1849 overdrog til sin Søn, Poul Bertelsen, efter hvem den nuværende Ejer har overtaget.

Engdalgaard ligger lavt i det kuperede Terræn umiddelbart Ø. ved Vejle—Ribe Landevej, og dens Beliggenhed er meget idyllisk og hyggelig. Gaarden ligger paa sin gamle Plads som den sydvestligste Gaard i Nørre Vilstrup By. Hovedb. er opført 1861 i Grundmur med Tegtag. Af Avisb. er begge Sidelængerne byggede 1840 i Grundmur; s. Længe,

Engdalgaard.

Laden, der er den gamle Hovedb., er formentlig opført først i det 18. Aarhundrede, men er meget velbevaret. Engen ligger dels ved Vejleaa og dels S. for Gaarden; den er henholdsvis Natureng af jævn Beskaffenhed og Overislingseng af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger paa den sydlige Skraaning ned mod Vejleaa dalen, og dens Bestand er Bøg og c. 1 Td. Ld. Gran, plantet c. 1851 af den forrige Ejer. Af Hestebesætningen, der er af gammel Stamme paa Gaarden, er en Følhoppe præmieret.

Mellem Knabberup, Skibet Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 3 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Peter*

Mellem Knabberup.

Elias Hall Topsøe, som købte Gaarden 1. Aug. 1891, er født i Storehedinge Katedebolig 13. Septbr. 1864 og gift med *Line Jensen-Fink*, født paa Gjelballe Mark, Skanderup Sogn, Ribe Amt, 25. Febr. 1860.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Mellem Knabberup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,100 Kr., for Avlsb. 8,774 Kr., for et Lejehus 800 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 43½, Eng 13, Mose 2, Skov 15, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak efter Grønjordshavre, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels grusmuldet, dyb Jord paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 12 Fedesvin. Største Delen af Mælken sælges fra Mejeriet »Ficaria«s Udsalg i Vejle. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Leerbæk, men efter Sigende skænkedes Gaarden som Faddergave til Engelsholm. Den ældst kendte Ejer er Ivar Iversen, der fik Gaarden, som maa være bleven købt til fri Ejendom af den forrige Ejer, i 1820erne ved Giftermaal. I 1850erne overdrog han Ejendommen til sin Søn, Ulrik Iversen, ved hvis Død 1887 hans Enke, Kirstine f. Knudsen, overtog Gaarden, som hun 1891 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden var tidligere betydelig større, men to mindre Gaarde udskiltes fra den i Midten af det 18. Aarhundrede. Hovedparcellen ligger paa sin gamle Plads i Vejleaaalen, c. 400 M. N. for Varde Landevej. Hovedb. er opført 1871 i Grundmur; den er bleven restaureret og har faaet Cementstenstag 1904. Alle Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, men har Tage af Straa; n. og ø. Længe er byggede 1860, v. Længe 1872. Engen ligger i to Dele; den ene Del ligger ved Gaarden, den anden Del i Vejleaaalen i Forbindelse med Marken og er Højeng af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger NØ. for Gaarden, Bestanden er hovedsagelig Gran; den nuværende Ejer har beplantet 10 Tdr. Ld. tidligere Agerjord med Bøg, Ask og Elm.

Over Knabberup, Skibet Sogn. Postforb.: Vejle, og St.: Skibet, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 3½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Christian Frederik Thomsen*, som købte Gaarden 20 April 1907, er født i Kragelund ved Silkeborg 16. Juli 1877 og gift med *Anna Sørine Christensen*, født paa Gammelby i Ringgibe Sogn 24. Febr. 1878.

Over Knabberup.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Over Knabberup. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdk. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 12,684 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Eng 10, Skov 2, Overdrev 7, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i to 7 Marksdrifter; 35 Tdr. Ld. drives uden Brak med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 11 Tdr. Ld. drives med

Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Føl. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges som Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af rød og sortbroget Race, vedligeholdes udelukkende ved Indkøb. Al Mælken sælges fra Vogn i Vejle.

Gaarden har tidligere være Fæste under Leerbæk, men skal efter Sigende være bleven skænket i Faddergave til Engelsholm. De ældst kendte Ejere var en Slægt ved Navn Ulv. 1840 overtog Hans Ulv Gaarden efter sin Fader, og 1872 overdrog han den til Sønnen, Peder Ulv, som 1887 afstod Ejendommen til Fuldmægtig Christiansen, af hvem C. Madsen købte 1894. 1905 solgte C. Madsen Gaarden til H. Jensen, af hvem den nuværende Ejer købte.

Over Knabberup ligger i Vejleaadalen og har smukke Naturomgivelser. N. for Gaarden er Terrænet stærkt kuperet, og fra Skoven har man en vid Udsigt over Vejle By og Fjord. Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads umiddelbart N. for Varde Landsogn. Hovedb. er opført 1863 i Grundmur med Straatag. Af Avlsb. er ø. og s. Længe opførte samtidig med Hovedb. henholdsvis i Grundmur og Bindingsværk med Straatage, medens n. Længe, Kostalden, er opført 1877 i Grundmur med Paptag. Engen, der ligger umiddelbart S. for Gaarden, er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger c. 50 M. N. for Gaarden; Bestanden er hovedsagelig Gran, Bøg, Eg og Ask.

Neder Knabberup, Skibet Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 3¼ Km. Nuværende Ejer: *Christen Hobballe Christensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1893, er født paa Ejendommen 3. Septbr. 1857 og gift med *Anna Kristine Dorthea Lind*, født paa Lindgaard i Røngsted Sogn 8. Jan. 1865.

Neder Knabberup.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Neder Knabberup. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 11,800 Kr. Gaardens samlede Areal 106 Tdr. Ld., deraf Ager 42, Eng 30, Mose 10, Skov 20, væsentlig ubenyttet Areal 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er en Del uensartet, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 16 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæste under Leerbæk. Den ældst kendte Ejer er Søren Andersen, der købte til fri Ejendom i Udskiftningstiden 1788, og som i 1820erne overdrog

Gaarden til sin Søn, Christen Hobballe Sørensen, der 1851 skødede den til sin Søn, Søren Peter Christensen, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, har overtaget. Christen Hobballe Sørensen gjorde sig fortjent ved at være den første der plantede dér paa Egnen, hvorfor Vejle Amts ældre landøkonomiske Selskab tildelte ham et Hædersbæger af Sølv i 1860.

Neder Knabberups Beliggenhed er meget smuk; Gaarden er omgivet af en køn Have, der kun er adskilt fra Skoven ved et Stykke Agerjord. Fra »Himmelpind«, en Bakke midt i Gaardens Skov, er der en vid Udsigt over den kønne Omegn. Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads umiddelbart N. for Vejle—Varde Landevej. Hovedb. er opført 1866 i Grundmur med Tegtag; Avlsb. er ogsaa opførte af Grundmur. Af Engen ligger 5 Tdr. Ld. Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed; Resten ligger samlet ved Markens s. Side og er dels Overrislingseng, dels Natureng. Gaardens Skov ligger over Højderne N. for Gaarden, og dens Bestand er hovedsagelig Gran. Saavel Heste- som Kvægbesætningen er gamle Stammer paa Gaarden, og den sidste er tidligere flere Gange præmieret i Samlinger.

Balle Præstegaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Axel Frederik August Hallas*, som tiltraadte Embedet 16. Juni 1888, er født i Bredsted i Sønderjylland 23. Septbr. 1851 og gift med *Margrethe Erasmie Myhre*, født paa Christianshavn 14. Aug. 1859.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Balle. Hartkorn 9 Tdr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 21,000 Kr. Gaardens samlede Areal 102 Tdr. Ld., deraf Ager 85, Eng 4, Mose ¼, Skov 4, Veje og Mergelgrave 2, Have og Gaardsplads 2¼. Gaarden er bortforpagtet til Pastor *Hallas' Søn*, Landbrugskandidat *Knud Erling Hallas*, født i Øster Nykirke Præstegaard 6. Jan. 1886 og gift med *Cathrine Sophie Hermansen*, født paa Kærgaard, Skuderløse, Præstø Amt, 1. Novbr. 1885. Forpagtningen er tiltraadt 1. Novbr. 1911. Af Agermarken drives 53 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 32 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Halvbrak og Veksel af Korn og Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den ældste Beretning om Præstegaarden gaar tilbage til Mads Andersen Bredal fra 1637—1685. Præstegaarden nedbrændte i hans Tid og blev opbygget 1639. I 1780 anbragte Pastor Brinckmann en Fløj paa Præstegaarden og skrev Verset: »Et Fløj er oprejst paa vort Fag, bevar Gud baade Nat og Dag vort Hus fra Brand og al Ulykke, at det maa længe Gaarden smykke«. 1867 nedbrændte Gaarden atter, undtagen det gamle Stuehus, som var bygget i Grundmur 1826. Gaardens øvrige Bygninger opførtes i Grundmur efter Bindingsværk. Provst Becher flyttede 1877 Hovedb. til det ø. Hus, som blev indrettet til Præstebolig, medens den gamle Hovedb. blev Forpagterbolig. Præstegaarden ligger nordligst i Balle By og er omgivet af den store, gamle Have og Læplantninger; tidligere var den dobbelt saa stor, som den nu er, men i 1805 solgtes en Del af Jorden, c. 50 Tdr. Ld., der i Kong Chr. IV.s Tid var bleven tillagt Embedet mod at Præsten skulde afholde Udgifterne til Brød og Vin ved Altergangen, og i 1859 frasolgtes et Stykke Jord paa 6 Tdr. Ld.

Ollerupgaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Mølvang, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Peter Kristensen*, som overtog Gaarden 26. Marts 1893, er født paa Vorkgaard, Egtved Sogn, 19. Febr. 1871 og gift med *Elisabeth Kathrine Nielsen*, født i Karby Sogn paa Mors 21. Oktbr. 1878.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Ollerup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 9,600 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 52½, Eng 10, Mose 2, Skov 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 48½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roer ½ Byg og 2 Græsmarker; 4 Tdr. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr,

5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt til Kielkier Gods, der hørte under Engelsholm indtil 1796, da det blev købt af Severin Stenstrup, hvis Svigersøn, Lauritz Ammitzbøll, solgte Bøndergodset samt Konge- og Kirketiende af Bredsten Kirke. Der vides intet om, hvem der har købt Gaarden til fri Ejendom, idet det kun kan oplyses, at den ældst kendte Ejer er Jens Nielsen, hvis tre Døtre alle efterhaanden var gift med Jens Christoffersen, hvis Børn har Ejendomme omkring i Egnen. 1893 solgte J. Christoffersens Arvinger Gaarden til Christen Hansen Kristensen og hans Broder, den nuværende Ejer.

Ollerupgaard.

Ollerupgaard ligger meget smukt paa Skraaningen ned mod Faarup Sø, til hvilken Gaardens Marker grænser. Tidligere laa Gaarden c. 500 M. sydligere ved Siden af Ollerup Søndergaard, men udflyttedes i 1895—98 til dens nuværende Plads. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstentag; den har høj Frontespice til s. Facade. Af Avlsb. er s. og ø. Længe opførte i Grundmur, v. i Bindingsværk, og de har alle Straatage. Engen ligger ved Faarup Sø og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger ved Engen og har Bestand af Bøg og Eg.

Ollerup Søndergaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Mølvang, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Andreas Christian Andreasen*, som overtog Gaarden 1. Juli 1910, er født paa Bredstenlund Mark 10. Juli 1879 og gift med *Else Kirstine Pedersen*, født paa Ejendommen 24. Maj 1883.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Ollerup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,774 Kr., for Avlsb. 7,776 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager $49\frac{1}{2}$, Eng 8, Skov $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefagrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag, undtagen for c. 3 Tdr. Ld., der er Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere under Kielkier Gods. Den ældst kendte Ejer er Jørgen Sørensen, der formentlig havde faaet Gaarden ved Giftermaal med Ane Bennedsdatter, hvis Fader rimeligvis havde købt Gaarden til fri Ejendom 1797. 1850 overdrog Jørgen Sørensen Gaarden til sin Svigersøn, Hans Jørgen Sørensen, som var fra Kjærbølling, og ved hvis Død 1871 hans Enke, Else Jørgensdatter, overtog den. Hun giftede sig anden Gang med Peder Pedersen fra Balle, efter hvem Svigersønnen, den nuværende Ejer, overtog Gaarden.

Ollerup Søndergaard er den sydligste af de spredt liggende Ollerup-Gaarde. Den ligger smukt c. 3³/₄ Km. N. for Bredsten By, omgivet af den store, kønne Have og Læbælter. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur med Straatage. Hovedb. har en lav Frontespice til s. Facade, der bærer Inskriptionen: »Hans Jørgen Sørensen. Else Jørgensen. Ollerup — 1860«. Avlsb. er opførte 1858. Engen ligger op til Marken og er Kulturreng af fortrinlig Beskaffenhed. Hestebesætningen er en gammel Stamme paa Gaarden efter en gammel Hingst »Christian«, som endnu staar paa Gaarden og er præmieret med Ærespræmie og 1. Præmie ved lokale Skuer.

Lildfrostgaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle) og St.: Vingsted Mølle, hvortil c. 4 Km. Tlf. 20 over Bredsten Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Laurits Lauritsen*, som overtog Gaarden 1. April 1910, er født paa Ejendommen 30 Jan. 1880 og gift med *Marie Kirstine Sørensen*, født i Ravning 14. Maj 1886.

Lildfrostgaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Lildfrost. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1¹/₄ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 3, Mose 5, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ¹/₂ Helbrak ¹/₂ Roer, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i 4 Tdr. Ld. er der Frøavl, der skifter i Sædskiftet med Engsvingel og Italiensk Raigræs. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 10 Stkr. Ungkvier og Tyre.

Tidligere har Gaarden hørt under Kielkier Gods, som hørte under Engelsholm, indtil det 1769 blev købt af Severin Stenstrup, hvis Svigersøn Laurits Ammitsbøll, solgte Bøndergodset samt Konge- og Kirketienden af Bredsten Kirke. Den ældst kendte Fæster var Hans Nielsen, hvis Søn, Niels Hansen, 1797 købte Gaarden til fri Ejendom, og som 1827 tilkøbte et Areal med 3 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. Hartkorn, der igen frasolgtes af den forrige Ejer. 1831 overdrog N. Hansen Gaarden til sin Søn, Peder Nielsen, ved hvis Død 1868 hans Enke, Dorthea f. Jørgensen, overtog Gaarden, som hun drev indtil 1877, da hun skødede den til sin Svigersøn, Niels Laursen, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, overtog.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads østligst i Lildfrost By. Hovedb. er opført 1883 i Grundmur med Skifertag og har Frontespice med Kvist til n. Facade. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur, Sidelængerne med Straa-, n. Længe med Paptag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt i Modsætning til Terrænet over den øvrige Lildfrost Bys Jorder,

der er kuperet. Engen ligger c. 1 Km. V. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed; Skoven ligger ved Engen, og Bestanden er Eg med enkelte Bøge og 1 Td. Ld. Gran, plantet af den nuværende Ejer i 1910. Af Hestebesætningen er Stammoderen, der er indkøbt af forrige Ejer, præmieret med Ærespræmie.

Stensgaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. 3 Km. Tlf. 34 over Bredsten Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Peter Rasmus Christensen Bruun*, som overtog Gaarden i Maj 1904, er født i Kjærbølling 25. Decbr. 1879 og gift med *Mette Marie Sofie Sørensen*, født paa Ejendommen 1. Jan. 1883.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Stensgaard. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 20,000 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager $72\frac{1}{2}$, Skov 8, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $64\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stensgaard.

Stensgaard, der er gammel Hovedgaard, har hørt til Engelsholm ligesom Kielkier, men det vides ikke, hvor meget Gods, der har hørt til den, eller hvornaar den er solgt ned til sin nuværende Størrelse. Der fortælles, at Tycho Brahe Søster har boet paa Gaarden, hvilket er ret rimeligt, da Tycho Brahe 1593 byggede Engelsholm til sin Broder Knud. I en gammel Bibel, der opbevares paa Gaarden, og i hvilken der findes forskellige Optegnelser samt Aarstallene 1517 og 1667, nævnes Hans Lassen som den, der 1704 ejede Gaarden. Efter ham overtog Sønnen, Kristen Hansen, 1747 Gaarden, og 1797 overdrog han Gaarden til sin Svigersøn, Jes Jonassen fra Nørre Vilstrup, som 1837 overlod Ejendommen til sin Svigersøn, Søren Sørensen. Efter denne Ejer gik Gaarden 1868 over til Sønnen, Jes Sørensen, efter hvem Svigersønnen, den nuværende Ejer, har overtaget.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads, c. $\frac{1}{2}$ Km. N. for Bredsten By, temmelig lavt i Forhold til det omgivende Terræn. Hovedb. er opført 1852 med Tegltag og har Frontespice med Kvist til ø. Facade. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur. Terrænet over Marken er bølgeformet. Skoven ligger c. $1\frac{1}{2}$ Km. S. for Gaarden i Vejleaadalen; Bestanden er Bøg med noget Eg. Gaardens faste Maskiner drives ved Electricitet fra Electricitetsværket i Bredsten, hvorfra Gaarden tillige faar Lys til alle Bygningerne. 30 M. SV. for Gaarden ligger et Vandværk, der drives ved Vindmotor; det afgiver Vand til Stensgaard og dens Nabogaard. Af Hestebesætningen, der er en gammel Stamme fra Ejerens Hjem, er tre Følhopper præmierede og optagne i Stambog.

Skotskrog, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Larsen Sørensen*, som overtog Gaarden 11. Decbr. 1895, er født paa Ejendommen 30. Aug. 1868 og gift med *Kathrine Sørensen*, født i Vinding 9. Febr. 1873.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Kjærbølling. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 2¼ Alb., Skovskylt 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,800 Kr., for Avlsb. 14,900 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 6, Mose 1, Skov 10, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Staldfoder samt 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skotskrog.

Gaarden har oprindelig været Fæste under Haraldskjær, men 1797 købte den sidste Fæster, *Søren Sørensen Rugballe*, den til fri Ejendom af Major Lautrup. I 1800 giftede *Søren Sørensen* sig med *Lars Hansen*, der var fra Lildfrost, og denne overdrog 1837 Gaarden til sin Søn, *Søren Larsen*, som anlagde og drev et Teglværk. 1867 skødede han Gaarden til Sønnen, *Lars Sørensen*, der mageskiftede Jorderne og afrundede dem til deres nuværende Størrelse, og som 1895 overdrog Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Skotskrog, der har sit Navn efter den yderste Mark ved Vejleaaalen, der gaar ud i en skæv Krog, ligger c. ½ Km. SØ. for Bredsten By, til hvilken Plads den 1903 udflyttedes fra Kjærbølling By. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har høj Frontespice med 4 Fag Kvist. Alle Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, men har Paptage; alle tre Længer har Murtrimpel, og i Ko- og Svinestald er der Jernbjælker og Hvælvinger. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt mod N., men falder mod S. brat ned mod Vejleaaalen, i hvilken den sydlige Del af Marken ligger. Engen ligger i Vejleaaalen c. 1½ Km. S. for Gaarden og er Kultureng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger paa en Skraaning paa Gaardens Mark; Bestanden er Bøg og Eg samt Gran, der er plantet af forrige og nuværende Ejer.

Bønhøjgaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 35 over Bredsten Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Steffen Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1895, er født paa Skotskrog 4. April 1871 og var gift med *Ane Lene Jensen*, født paa Bredstenlund 6. Febr. 1871, død 31. Juli 1906.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Kjærbølling. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,200 Kr., for Avlsb. 11,800 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng 3, Mose 3, Skov 7, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{2}$ Roefagrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var Fæste under Haraldskjær, indtil den sidste Fæster, Jens Laursen, 1797 købte den til fri Ejendom af Major Lautrup. Jens Laursen skødede Gaarden til sin Søn, Rasmus Jensen, der 1842 overdrog den til Sønnen, Peter Rasmussen, som døde 1873, og hvis Enke, Ane Lene Johnsdatter, saa overtog Gaarden, som hun drev i 22 Aar, indtil hun overdrog den til sin Datterdatters Mand, den nuværende Ejer. Gaarden har Navn efter en Kæmpehøj, »Bønhøj«, der ligger hvor nu Haven er anlagt. Gaarden blev 1895 udflyttet fra Byen til sin nuværende Plads umiddelbart N. for Vejleaaalen, i hvilken den s. Del af Gaardens Mark ligger. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har høj Frontespice med to Fag Kvist til v. Facade. Avlsb. er ligesom Hovedb. opførte i Grundmur, men har Paptage. Terrænet over Gaardens Mark er stærkt kuperet mod S., medens det mod N. er jævnt. Engen ligger i Forbindelse med Marken og er Overrislingseng, og Mosen, der ligger ved Haraldskjær, er kultiveret. Gaardens Skov ligger ved Engen sammen med Byskoven og har Bestand af Bøg, Eg og c. 1 Td. Ld. Gran, der er plantet 1896 af den nuværende Ejer. I Markens s. Del ligger et Kalkleje, der udnyttes til Gødning-kalk, som købes af et Andelselskab, der ved Hedeselskabets Hjælp har faaet anlagt Tipvognespor til Haraldskjær Station.

Klingsbjerggaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. $1\frac{1}{4}$ Km. Tlf. 43 over Bredsten Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Nielsine Jensen*, født *Mogensen*, som overtog Gaarden 19. Decbr. 1899, er født paa Rostruplund, Gadbjerg Sogn, 19. Febr. 1860 og var gift med *Rasmus Jensen*, født paa Ejendommen 22. Febr. 1826, død 19. Decbr. 1899.

Klingsbjerggaard.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Kjærbølling. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb., Skovskyld 1 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 19,000 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager $42\frac{1}{2}$, Eng 10, Mose $1\frac{1}{2}$, Skov 6, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden med Stedsønnen, *Jens Rasmussen*, som Bestyrer. J. Rasmussen er født paa Ejen-

dommen 23. Juni 1871. Agermarken drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Desuden opdrættes c. 40 Ungsøer, der sælges som Grisesøer. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

I Aaret 1797 købte Klingsbjerggaards sidste Fæster, Rasmus Sørensen, Gaarden til fri Ejendom af Major Lautrup til Haraldskjær for 1400 Rdl. R. Sørensen mageskiftede Jorderne, samlede Gaarden til dens nuværende Størrelse og overdrog den c. 1822 til sin Søn, Jens Rasmussen, der 1851 skødede Ejendommen til Sønnen, Rasmus Jensen, ved hvis Død hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog den.

Gaarden har Navn efter en af de gamle Marker; den ligger paa sin gamle Plads, men er ombygget 1910 efter Brand. Beliggenheden er meget smuk umiddelbart N. for Vejleaa dalen, og Markerne strækker sig fra Gaardens Have ud over Engdragene. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag og har høj Frontespice til s. Facade samt udbygget Karnap til s. Facades ø. Del. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur og har Murtrimpel og Jernbjælker. 6 Tdr. Ld. af Engen ligger S. for Gaarden ud i Dalen, 4 Tdr. Ld. ligger c. 1 Km. længere mod Ø., og begge Engene er Kultureng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. SV. for Gaarden sammen med Byskoven og har Bestand af Bøg, Eg og c. 1 Td. Ld. Gran, plantet 1906. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet fra Bredsten Elektricitetsværk, hvorfra Gaarden ogsaa faar Lys til alle Staldene og Hovedb.

Skærhejsel, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Kristen Kristensen Bruun*, som overtog Gaarden 29. Jan. 1902, er født paa Ejendommen 10. Jan. 1881.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Kjærbølling. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Eng 5, Skov 5, Have og Gaardsplads 3. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Gaarden er Avlscenter for Dansk Landrace; der holdes c. 8 Grisesøer, hvis Afkom sælges i alle Aldre. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var Fæste under Haraldskjær indtil 1797, da Major Lautrup solgte alle Gaardene i Kjærbølling til fri Ejendom for samme Sum, 1400 Rdl. Den ældst kendte Fæster eller Ejer er Anders Bruun, som formentlig har købt fra Fæste til fri Ejendom. Efter ham fik Sønnen, Poul Bruun, Gaarden, som han skødede til sin Søn, Christen Bruun, der 1879 overdrog Ejendommen til sin Søn, Anders Bruun, ved hvis Død 1892 hans Enke, Jensine Marie f. Rasmussen overtog Gaarden. I 1895 giftede hun sig med sin første Mands Broder, Nicolai Christensen Bruun, som 1902 skødede Gaarden til sin Stedsøn, den nuværende Ejer.

Skærhejsel har Navn efter en Del af Marken og er udflyttet fra Kjærbølling By til sin nuværende Plads, 1 Km. N. for Byen. Den har en meget køn og hyggelig Beliggenhed og er omgivet af den store, kønne Have mod Ø. og S. og af et bredt Løbælte. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur; Hovedb. har Frontespice med Kvist til n. Facade og Skifertag, medens Avlsb. har Paptage. Terrænet over Gaardens Mark er noget kuperet. Engen ligger i Vejleaa dalen ved Kjærbølling By og er Kultureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret c. 500 M. Ø. for Gaarden og har Bestand af Gran. S. og Ø. om den oprindelige Have og i Forbindelse med denne ligger en betydelig Planteskole af Frugttræer m. m., og der produceres en Mængde Frugt fra Gaarden.

Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede, og flere Samlinger af Kvægbesætningen er ligeledes præmierede.

Bakkegaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Ravning, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Christen Christoffersen Knudsen*, som overtog Gaarden 15. Febr. 1900, er født paa Ejendommen 25. Decbr. 1869 og gift med *Christine Marie Sigrid Larsen*, født i Holbæk 7. Oktbr. 1882.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Ravning. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 7, Mose 1, Skov 14, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 4 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Desuden holdes 6 Grisesøer, hvis Afkom delvis sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var Fæste under Engelsholm indtil 1771, da formentlig Peder Christensen købte den til fri Ejendom. Peder Christensen byttede med Knud Iversen og fik en Ejendom i Ravning By i Stedet for Gaarden, som K. Iversen i 1862 skødede til sin Søn, Iver Knudsen, der døde 1899, og hvis Enke, Johanne Marie f. Christensen, 1900 overdrog Ejendommen til Sønnen, den nuværende Ejer.

Bakkegaard laa oprindelig i Ravning Bys s. Del, indtil den 1912 flyttedes 130 M. mod SV. og kom til at ligge paa en Bakke, der hæver sig højt over Byen. Beliggenheden er meget smuk, og man har fra Gaarden en vid Udsigt over Vejleaaalen og de øvrige smukke Omgivelser. Den to-Etages Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Murtrimpel, Jernbjælker og Monierlofter i Staldene, og de er alle tækkede med Bølgeblik. Engen ligger i Vejleaaalen c. 1 Km. S. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger umiddelbart N. for Engen i Ravning Byskov og har Bestand af Bøg, Eg, Ask og Gran. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet fra Bredsten Elektricitetsværk, der ligeledes leverer Lys til Stalde og Hovedb. Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret, og af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede.

Topagergaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Ravning, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Steffen Hansen*, som overtog Gaarden 13. Marts 1903, er født paa Ejendommen 1. Juli 1876.

Topagergaard.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Ravning. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr., Gaardens samlede Areal 49 Tdr. Ld., deraf Ager 37½, Eng 8, Skov 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 32½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar

solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Kielkier Gods, som hørte under Engelholm, hvor den er skilt fra 1797, men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. 1816 giftede Ane Marie Pedersdatter sig med Hans Christensen, der 1821 blev gift anden Gang med Kirsten Madsdatter; hun giftede sig 1843 som Enke med Steffen Kristensen, der 1874 overdrog Ejendommen til sin Søn, Hans Steffensen, ved hvis Død 1887 hans Enke, Johanne, f. Christensen, overtog Gaarden, som hun 1903 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Ravnng By, men udflyttedes 1900 til dens nuværende Plads 330 M. Ø. for Byen paa et jævnt stigende, mindre Bakkedrag, der kaldes Topager, og efter hvilket Gaarden har faaet Navn. Beliggenheden er meget køn, og fra Hovedb.'s Vinduer har man vid Udsigt over Vejleaadalen. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag; den har to Etager og høj Frontespice med 2 Fag Kvist til n. Facade. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Murtrimpel. Engen ligger ved Vejleaadalen og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger $1\frac{1}{2}$ Km. S. for Gaarden ved Ravnng Byskov og har Bestand af Bøg og $\frac{1}{2}$ Td. Ld. Gran, der er plantet af den nuværende Ejer i 1900. Gaardens faste Maskiner drives ved Electricitet, der leveres fra Bredsten Electricitetsværk, der ogsaa leverer Gaardens Stalde og Hovedb. elektrisk Lys.

Tamgaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Ravnng, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer *Iver Olesen*, som overtog Gaarden 15. Septbr. 1881, er født i Ravnng By 26. Marts 1849 og gift med *Kirstine Christensen*, født paa Ejendommen 6. Oktbr. 1851.

Tamgaard.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Ravnng. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 4, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin; desuden holdes 4 Grisesøer, hvoraf Grisene væsentlig sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Engelholm Gods og er 1797 købt til fri Ejendom formentlig af Thomas Hansen, som i Slutningen af det 18. Aarhundrede blev gift med Enken paa Gaarden. I 1840erne overdrog Thomas Hansen Gaarden til sin Søn, Christen Thomsen, af hvem Svigersønnen, den nuværende Ejer, fik tilskødet Ejendommen.

Tamgaard ligger i den s. Del af Ravning By umiddelbart N. for Vejleaadalen, over hvilken der er vid Udsigt til Ødsted og Vesterby Skove. Hovedb. er opført 1888 af Grundmur med Skifertag. Alle Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur; ø. Længe er opført i 1830erne, v. 1835 og s. Længe 1907. S. Længe, der indeholder Kostalden, er en meget bred og praktisk indrettet Bygning med Langlo og Lade i den ene Halvdel. Den har Murtrimpel, Jernbjælker og Monierloft og er tækket med Pap. Engen, der ligger c. 1 Km. S. for Gaarden, er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet fra Bredsten Elektricitetsværk, hvorfra Hovedb. og alle Staldene ogsaa faar elektrisk Lys. — Saavel Heste- som Kvægbesætningen er gamle Stammer paa Gaarden, men har ikke været fremstillede paa Dyrskuerne.

Store Ballegaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Kirstine Nielsen*, født *Olesen*, som overtog Gaarden 22. April 1908, er født paa Vidarsgaard i Egtved 18. Decbr. 1863 og var gift med *Anders Nielsen*, født paa Kragelund Mark, Nørvang Herred, 27. Aug. 1851, død 22. April 1908.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Ballegaard. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 73½ Td. Ld., deraf Ager 68, Eng 1½, Mose 1, Veje 1, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Staldfoder samt 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin; desuden holdes 4 Grisesøer, hvoraf Grisene for en væsentlig Del sælges. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Store Ballegaard.

Om Gaardens Fæsteforhold kan der ikke skaffes bestemte Oplysninger, men det antages, at Gaarden ikke tidligere har hørt under noget Gods, da dens Jorder laa temmelig uopdyrkede hen, indtil Peder Christensen, der havde ejet Bredsten Kro, 1838 købte Gaarden af Jørgen Jensen Eising, der havde haft Gaarden fra Udskiftningstiden 1796. P. Christensen drev Jorderne op og byggede Gaarden, der dengang havde et Tilliggende paa 112 Tdr. Ld., hvoraf han udskilte 40 Tdr. Ld. og opbyggede Lille Ballegaard. 1863 solgte han Store Ballegaard til Bendix Peter Petersen, der var fra Als, og som blev gift med P. Christensens Datter, hvis Søsterdatter er den nuværende Ejerinde, som blev gift med Anders Nielsen, der 1882 havde købt Gaarden af Bendix Peter Petersen.

Hovedb. er opført 1848 af Peder Christensen i Grundmur med Straatag. Avlsb. er byggede i Grundmur og Kampesten med Straa- og Paptage. S. for Hovedb. ligger Haven, der er meget hyggelig og har et gammelt Anlæg af Ahorn langs Hovedb.'s Facade samt en

meget smuk Bøgealle langs Havens Midte. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt med nogen Kupering mod S. Engen er bortforpagtet. Fra en med Gran beplantet Høj NØ. for Gaarden har man en smuk og vid Udsigt over Dalen til Vejle By og Fjord.

Toftegaard, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Ravning, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 10½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Peter Hansen*, som overtog Gaarden 2. April 1888, er født paa Ejendommen 22. Maj 1864 og gift med *Mette Marie Knudsen*, født paa Bakkegaard i Ravning 31. Oktbr. 1866.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Bredstenlund. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. ¼ Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,300 Kr., for Avlsb. 17,800 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 51½, Eng 5, Mose 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 43½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dansk rød Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Toftegaard.

Gaarden har tidligere hørt under Kielkier Gods, der hørte under Engelsholm, indtil det 1769 blev solgt af Severin Stenstrup, hvis Svigersøn, Lauritz Ammitzbøll, solgte Bøndergodset samt Konge- og Kirketienden af Bredsten Kirke. I Følge et gammelt Skøde, der opbevares paa Gaarden, solgte han Konge- og Kirke-, Korn- og Kvægtienden til Enken Magdalene Hansdatter, som 1813 skødede Gaarden til Søn, Hans Hansen, hvis Enke, Mette Bennedsdatter, 1843 overdrog Ejendommen til Svigersønnen, Hans Christensen, der var fra Sødover i Nørup Sogn, og som 1888 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden, der tidligere laa 130 M. nordligere, flyttedes 1909 til sin nuværende Plads N. for Sognevejen fra Ravning til Bredsten, hvor den ligger meget smukt i de kønne Omgivelser. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har høj Frontespice med to Fag Kvist til ø. Facade. Alle Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur med Cementstenstag; i Staldene er der Jernbjælker og Monierloft. N. for Gaarden ligger et Kampestensmøddinghus, der er tækket med Bølgeblik. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt, undtagen i S. over Katdalen. Engen ligger ved Vejleaadalen c. 3 Km. S. for Gaarden og er Natureng. Skoven ligger sammen med Bredstenlund Byskov og har Bestand af Bøg, Eg og Ask. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet fra Bredsten Elektricitetsværk; i Hovedb. og alle Staldene er installeret elektrisk Lys. — Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede og den ene optagen i Stambog, og af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede med 1. og 2. Præmier ved de lokale Skuer.

Bredstengaarde, Bredsten Sogn. Postforb.: Bredsten (pr. Vejle), og St.: Vingsted, hvortil c. 3 Km. Tlf. 44 over Bredsten Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Christen Andreas Pedersen*

Bjerggaard, som overtog Gaarden 1. Maj 1912, er født paa Ejendommen 27. Marts 1882 og gift med *Kirstine Olesen*, født paa Tamgaard i Ravning 3. Marts 1884.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Bredstengaarde. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 52,300 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 19,550 Kr. Gaardens samlede Areal 92 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Skov 20, Overdrev 4, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Grønjordshavre, $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker. De 4 Tdr. Ld. Overdrev ved Skoven ligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bredstengaarde.

Gaarden har tidligere været Fæste under Kielkier Gods, der hørte til Engelsholm indtil 1769, og dens ældst kendte Fæster er Mads Andersen, der kaldtes »Mads Forpagter«, og som købte Gaarden til fri Ejendom 1798 og overdrog Ejendommen til sin Svigersøn, Poul Hansen. 1823 blev Poul Hansens Datter gift med Chresten Christoffersen, der anden Gang blev gift med Tove Marie Nielsdatter, som efter hans Død giftede sig med hans Broder, Malthé Christophersen, som ejede Bredstenlundgaard. 1859 skødede M. Christophersen Gaarden til Christen Nielsen, der var gift med hans Datter af første Ægteskab, og som 1864 paa sit Dødsleje overdrog Gaarden til sin femaarige Datter, Kristine Marie Nielsen, som 1881 blev gift med Jens Pedersen, senere Formand for Vejle og Omegns Andelssvineslagteri og i Bestyrelsen for Vejle Amts Landboforening. Efter J. Petersen har Sønnen, den nuværende Ejer, overtaget Gaarden.

Bredstengaarde ligger sikkert paa sin gamle Plads, men er ombygget to Gange, sidst 1884—86. Hovedb. og alle Avlsb. er opførte i Grundmur; Hovedb. har Skifertag og lav Frontespice til s. Facade; i Hestestalden er der Jernbjælker og Hvælvinger. Førrige Ejer har anlagt et Teglværk, hvor alle Stenene til Gaardens Bygninger brændtes; Værket er senere blevet solgt til Kielkier. Den smukt og solidt byggede Gaard ligger hyggeligt omgivet af den kønne Have og en Granplantage. — Af Hestebesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog. Kvægbesætningen er ligeledes en gammel Stamme paa Gaarden og har flere Gange været præmieret i Samlinger.

Petersminde, Houer Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 3 Km. Nu-værende Ejer: *Hans Edvard Kallerup*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1910, er født paa Grønkjør i Viborg Amt 22. Juni 1867 og gift med *Else Marie Nielsen*, født paa Vesterbjørning, Hvidbjerg Sogn i Viborg Amt, 7. Septbr. 1876.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Uhre. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Skovskylds Hartkorn 4 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,885 Kr., for Avlsb. 13,740 Kr. Gaardens samlede Areal $85\frac{1}{2}$ Td. Ld.,

deraf Ager 66, Skov 17, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 3 Malkekøer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Der holdes 10 Grisesøer, hvis Afkom sælges som Maanedsgrise.

Petersminde.

Petersminde ligger meget højt, c. 116 M. over Havfladen, umiddelbart V. for det store Skovkompleks, der strækker sig over Grejsdalen. Gaarden laa oprindelig inde i Uhre By og blev udflyttet til sin nuværende Plads, nogle Aar før den blev købt af Holst, hvis Søn byggede Gaarden og solgte den 1896 til Winther, som 1906 atter solgte til Skude, der var fra Lolland, og af hvem den nuværende Ejer har købt Ejendommen. Petersminde ligger meget smukt i det henrivende Landskab, og man har derfra en prægtig Udsigt over Vejle By og Fjord. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur 1892. Hovedb. har høj Kvist samt Altan og Veranda og er tækket med Skifer, medens n. og v. Længe er tækkede med Bølgeblik og s. Længe med Tagpap. Den store Have, der ligger over en Skraaning, ender i en større Læplantning af Bøg og Eg. Skoven ligger dels i Grejsdalen, dels i Uhreskoven og har Bestand henholdsvis af Bøg og Gran samt Bøg. I Uhreskovens n. Del ligger en Klippe af Kildekalk, der betegnes som en af de sjældneste Formationer her i Landet.

Nedergaard, Houer Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 3 Km. Nu-værende Ejer: *Anton Christensen*, som overtog Gaarden 10. Oktbr. 1883, er født paa Ejendommen 19. Septbr. 1858 og gift med *Gertrud Pedersen*, født paa Hesselballe Teglværk ved Uldum, Nørvang Herred, 4. Decbr. 1859.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Uhre. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Skovskylds Hartkorn 4 Skpr. 2 Fdkr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 95 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 2, Skov 20, Have- og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, $\frac{1}{3}$ Roer og 3 Græsmarker; 16 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt dels under Grundet, dels under Leerbæk, men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer eller Fæster er Peder Christensen, som i 1848 overdrog Gaarden til sin Søn, Christen Pedersen, der mageskiftede og afrundede Jorderne til deres nuværende Størrelse, og som 1883 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Nedergaard.

Nedergaard ligger paa sin gamle Plads sydligst af Gaardene i Uhre By. Hovedb. er opført 1862 i Grundmur, og Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur; Hovedb. har Cementstenstag, Avlsb. Straatage. Engen ligger c. 1½ Km. SV. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele; den ene Del ligger ved Engen sammen med Petersminde Skov, den anden Del c. 1000 M. S. for Gaarden; Bestanden er Bøg og Gran. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Gaarden ligger lavt, men fra Marken tæt ved Gaarden er der en henrivende Udsigt over Vejle By og Fjord.

Nørgaard, Jelling Sogn. Postforb. og St.: Jelling, hvortil c. ½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Frederik Hansen*,

Nørgaard.

som overtog Gaarden 15. Decbr. 1872, er født paa Ejendommen 28. Maj 1843 og var gift med *Ane Marie Nørgaard*, født i Aabling, Roager Sogn i Sønderjylland, 7. April 1848, død 9. Maj 1895.

Mart.-Nr. 7a m. fl. af Jelling. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 114 Tdr. Ld., deraf Ager 97½, Eng 5, Skov 10, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 46½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; 46 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, uden Vintersæd og uden Roer, med 6rd. Byg og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning sammen med Engen. Jordens Bonitet er dels Ler-muld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte under Koldinghus indtil 27. Maj 1744, da Kong Christian d. 6. solgte den ved offentlig Auktion til Peder Hansen for 59 Rdl. pr. Td. Hartkorn i Følge et gammelt Skøde, der opbevares paa Gaarden. P. Hansen maa have afstaaet Ejendommen til Prokurator Anders Bagger, der 1758 har faaet Skøde paa Gaarden, som han 1763 solgte til Magister Borch, Sognepræst for Grejs og Sindberg. 1777 solgtes Gaarden til Peder Christensen, kaldet »Peder Smed«, fra Ruballe, som 1778 skødede Ejendommen til sin Stedsøn, Søren Christensen. 1809 overtog S. Christensens Søn, Christen Sørensen, Gaarden, som han 1847 overlod til Sønnen, Hans Christensen, der 1872 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Nørsgaard laa oprindelig c. 60 M. sydligere, men opførtes 1840 efter Brand paa dens nuværende Plads østligst i Jelling By ved Vejle—Herning Landevej. Alle Gaardens Bygninger staa i Grundmur; Hovedb. har Paptag. Engen ligger c. 2 Km. S. for Gaarden ved Grejsdalsaaen og er Kulturreng af god Beskaffenhed. Skoven ligger umiddelbart N. for Engen sammen med Jelling Byskov; Bestanden er Bøg og c. 2 Tdr. Ld. Gran, plantet af nuværende Ejer fra 1874—1904.

Lykkegaard, Jelling Sogn. Postforb. og St.: Jelling, hvortil c. 500 M. Gaarden ligger c. 11¼ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Steffen Ravn*, som overtog Gaarden 26. Novbr. 1906, er født paa Ejendommen 5. Juli 1872 og gift med *Karen Elisabeth Pagh Iversen*, født paa Hølundgaard, Ødsted Sogn, 17. Juli 1887.

Lykkegaard.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Jelling. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,372 Kr., for Avlsb. 11,341 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng 13, Mose 1, Skov 13, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 42 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Halvbrak ½ Helbrak, 1½ Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten ligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og enkelte Grusrevler. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes

c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var oprindelig Krongods, indtil Kong Christian d. 6. i Følge et gammelt Skøde, der opbevares paa Gaarden, 1744 solgte den ved offentlig Auktion for 59 Rdl. D. C. pr. Td. Hartkorn til Søren Larsen, kaldet »Smed«, efter hvem Sønnen, Sognefoged Lars Sørensen, fik Gaarden 1756; 1788 overdrog han Ejendommen til sin Søn, Søren Larsen, der 1819 skødede den til sin Svigersøn, Niels Ravn, der stammede fra Sjølundgaard i Koldingegnen. I 1854 overgik Gaarden til N. Ravns Søn, Peder Ravn, som 1874 tilkøbte en Del af Engarealet og 1906 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer, efter at have overdraget en anden Søn 14 Tdr. Ld. af Hovedlodden.

Lykkegaard laa oprindelig umiddelbart Ø. for Dronning Tyras Høj i Jelling, men 1795 udflyttedes den efter Brand til sin nuværende Plads. Hovedb. er opført i Grundmur, Avlsb. i Bindingsværk, undtagen Kostalden, der er opført i Grundmur, og alle Gaardens Bygninger har Straatage. Bygningerne er særlig solide og var i sin Tid den bedst byggede Gaard i Amtet. Terrænet over Markerne er jævnt med Fald mod N. og V. Engen ligger c. 3 Km. SØ. for Gaarden i Engdraget langs Grejsdalsaa og er kultiveret Eng. Skoven ligger N. for Engen i Jelling Byskov; Bestanden er Bøg og c. 4 Tdr. Ld. Gran, der er plantet af den nuværende Ejer. I Engens n. Del, ind mod Skoven, ligger et Kalkleje, der udnyttes fra 1912. — Lykkegaard ligger meget hyggeligt med de kønne og velholdte Bygninger omgivne af den gamle Have og Læplantninger.

Møllegaarden, Jelling Sogn. Postforb. og St: Jelling, hvortil c. 30 M. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Christen Elias Christensen Rosendahl*, som overtog Gaarden 15. Juni 1897, er født i Uldum Kro 11. Marts 1857 og gift med *Ane Marie Jensen Kjær*, født paa Ejendommen 10. April 1863.

Møllegaarden.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Jelling. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,200 Kr., for Avlsb. 9,140 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Skov 21, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer samt 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes 28 Fedesvin. Halvdelen af Mælken sælges direkte fra Gaarden. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaardene i Jelling har formentlig tidligere hørt til Koldinghus. Møllegaardens ældst kendte Ejer af den nuværende Slægt er Thomas Jensen, som 1857 overdrog Gaarden til sin Søn, Jens Thomsen Kjær, ved hvis Død 1892 hans Enke, Lene Johanne Jørgensen, overtog Ejendommen, som hun 1897 skødede til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads i den sydlige Del af Jelling By og har en meget hyggelig og venlig Beliggenhed. Hovedb. er opført 1797 i Bindingsværk, men 1872 er der paa n. Facades Midte opført en grundmuret Tilbygning. S. og ø. Længe er opførte i Grundmur, og v. Længe, der er opført samtidig med Hovedb., er bygget i Bindingsværk. Alle Gaardens Bygninger har Straatage. Skoven ligger i to Dele, dels ved Markens sydlige Skel, dels Ø. for Gaarden ved Hopballe Mølle sammen med Jelling Byskov; Bestanden er Bøg og Gran. Jens Thomsen Kjær mageskiftede og tilkøbte Jorder, saa at Markerne nu ligger samlede S. for Gaarden. Vejle-Give Banen overskærer Marken umiddelbart S. for Gaarden, og Jelling Station ligger ogsaa paa Marken. Jelling Mølle har hørt til Gaarden, men solgtes 1893; deraf har Gaarden Navn.

Themgaard, Jelling Sogn. Postforb. og St.: Jelling, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Steffen Sørensen*, som overtog Gaarden 11. Jan. 1896, er født paa Ejendommen 7. Jan. 1872 og gift med *Nielsine Caroline Jørgensen-Svane*, født paa Kirkeholm, Hvejsel Sogn, 6. April 1874.

Themgaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Skovbølling. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avisb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager $67\frac{1}{2}$, Mose $7\frac{1}{2}$, Have og Gaards-plads 2. Af Agermarken drives $64\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roe-afgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæste under Matrup. Den ældst kendte Ejer er Them Sørensen, der havde været Ladefoged paa Matrup, og som c. 1793 købte Gaarden til fri Ejendom. 1826 skødede han Ejendommen til sin Svigersøn, Steffen Sørensen, der var fra Hornstrup, og som købte en Parcel til Gaarden; han overdrog den 1866 til Svigersønnen, Jens Sørensen. J. Sørensen købte 1870 en Parcel paa 3 Tdr. Ld. til Gaarden og overdrog 1896 sin Søn, den nuværende Ejer, Ejendommen.

Themgaard laa oprindeligt inde i Skovbølling By, men udflyttedes 1836 til sin nuværende Plads umiddelbart Ø. for Sognevejen fra Jelling til Hvejsel. Hovedb. og Laden er de oprindelige Bygninger og staar i Grundmur ligesom Sidelængerne, af hvilke v. Længe er opført c. 1840, ø. 1880. Alle Gaardens Bygninger har Straatage. Mosen ligger c. 1 Km. V. for Gaarden og er udelukkende Tørveskær. Fra Højdepunktet »Kratbanken«, der ligger paa Gaardens Mark, har man en vid Udsigt over Omegnen.

Hørupgaard, Jelling Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Hørup, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Peter*

Jørgensen Hougard, som købte Gaarden 23. Marts 1907, er født i Sellerup, Holmans Herred, 7. Maj 1879 og gift med *Johanne Sørine Hansen*, født i Mejsling, Jerlev Herred, 17. Maj 1881.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Hørup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. (hvori ikke er medregnet 18 Tdr. Ld., der er tilkøbt 1911—12). Skovskylds Hartkorn 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,600 Kr. Gaardens samlede Areal 95 Tdr. Ld., deraf Ager 75, Eng 5, Skov 13, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Staldfoder, $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Desuden holdes c. 6 Grisesøer, hvoraf Grisene væsentlig sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hørupgaard.

Gaarden har altid været Selvejergaard, og dens ældst kendte Ejer er Niels Johansen, i hvis Slægt Gaarden har været, saa langt der erindres tilbage, skiftende med Navnene Niels Johansen og Johan Nielsen. Den sidste Ejer af denne Slægt var en Niels Johansen, der 1865 skødede Ejendommen til sin Svigersøn, Lars Knudsen, som 1900 fulgtes af sin Søn, Knud Knudsen, der solgte til den nuværende Ejer.

Hørupgaard laa oprindeligt inde i Hørup By, men udflyttedes 1872 til sin nuværende Plads c. 200 M. V. for Byen og umiddelbart N. for Vejle—Herning Landevej. Gaarden har en hyggelig og venlig Beliggenhed og er omgivet af det smukke Haveanlæg og et bredt Læbælte. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage. Engen ligger c. 1 Km. NØ. for Hørup By og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i 4 Dele dels ved Leerbæk Mølle, dels ved Hørup Station; Bestanden er Bøg og 1 Td. Ld. Gran, plantet af forrige Ejer 1897.

Trolleruplund, Nørup Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Mølvang, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. $16\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Niels Jepsen Guldborg*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1911, er født paa Sillehus 3. Novbr. 1875 og gift med *Ingeborg Teisen*, født i Nørre Næraa Skole paa Nordfyn 28. Aug. 1871.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Trollerup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,868 Kr., for Avlsb. 17,632 Kr. Gaardens samlede Areal $105\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager $99\frac{1}{4}$, Eng 1, Mose 4, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $87\frac{1}{4}$ Td. Ld. i en 6 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Halvbrak $\frac{1}{2}$ Roer samt 2 Græsmarker; 10 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Halvbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i

Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Desuden holdes 5 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Trolleruplund.

Gaarden, der oprindeligt har hørt til Haraldskjær Gods, solgtes 1797 af Major v. Lautrup. Om de ældre Ejendomsforhold vides intet, men 1850 købte Hans Pedersen Gaarden ved Tvangsauktion efter Niels Andersen. 1883 skødede Hans Pedersen Ejendommen til sin Datter, der samme Aar blev gift med Chr. Sørensen, som har solgt til den nuværende Ejer.

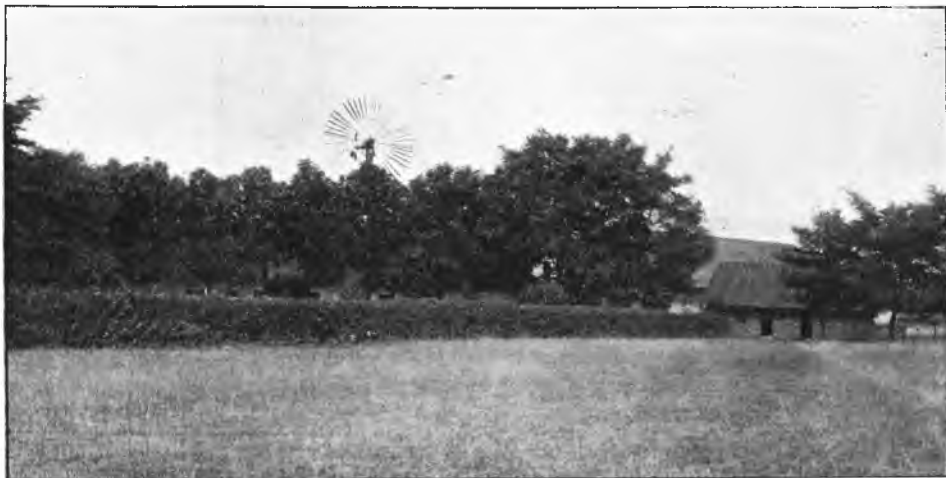
Trolleruplund ligger paa sin oprindelige Plads umiddelbart Ø. for Nørup-Jelling Sognevej. Gaarden ligger middelhøjt, og Terrænet over dens Marker er jævnt. Beliggenheden er hyggelig og venlig, og Gaardens Bygninger, der er anseelige og velholdte, omgives i N. af et smukt Haveanlæg og mod S. af en betydelig Granplantage.

Trollerupgaard, Nørup Sogn. Postforb.: Jellinge, og St.: Mølvang, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 16½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Johan Peter Otto*, som overtog Gaarden 15. Septbr. 1872, er født i Fuglebjerger paa Lolland 20. Jan. 1841 og gift med *Frederikke Elise Grotrian*, født paa Gammelrand, Breininge Sogn paa Sjælland, 28. Aug. 1835.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Trollerup. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2½ Alb. Ejendoms- skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,820 Kr., for Avlsb. 21,680 Kr. Gaardens samlede Areal 142 Tdr. Ld., deraf Ager 136, Mose 4, Have og Gaards- plads 2. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Søn, *Carl Anton Otto*, født paa Ejendommen 19. Septbr. 1877 og gift med *Christine Dorthea Uldall*, født paa Fryden- dal, Sønder Bjært ved Kolding, 4. Oktbr. 1880. Forpagtningen, der er 8aarig, er tiltraadt 1902. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Rocafrøde og 3 Græsmarker samt Grønjordshavre. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Ler- underlag, dels god, dyb Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besæt- ningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre. 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Desuden holdes 7 Grisesøer, hvis Grise væsentlig sælges. Kvægbesætningen, der er af sort- broget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte oprindeligt til Haraldskjær Gods og blev solgt 1797 af Major v. Lautrup til Michel Nielsen for en Sum af 599 Rdl.; Ejendommen benævnes dog kun som »Gaards- part« af Gaarden Trollerup i det gamle Skøde, der opbevares paa Gaarden. 1801 solgte Michel Nielsen sin Gaardspart til Hans Christensen, der 1829 købte den anden Halvpart af Jens Pedersen Nim, der vistnok havde ejet hele Gaarden, men som under Penge-

krisen havde maattet afstaa Halvparten med det Forbehold, at hans Datter, Ane Jensdatter, atter skulde have den, hvis hun blev gift med en Mand, der kunde indfri den, og hun giftede sig saa med Søren Nielsen Møller fra Follerup Mølle, der 1835 overtog den samlede Gaard. 1840 byttede han denne Gaard mod Vester Mølle ved Rørbæk Sø, der ejedes af Andreas Nicolai Rathenbourg, som 1844 solgte Trollerupgaard til Lauritz Grundahl Petersen for 8,000 Rdl. L. G. Petersen var født i Bevtofte i Sønderjylland og døde

Trollerupgaard.

1848, hvorefter hans Enke, Christiane, f. Lundsgaard, overtog Ejendommen, som hun 1866 solgte til Walter Otto paa Vejlø, der har overdraget den til sin Broder, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads; Hovedb. er opført 1842 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er opførte fra 1876—84 i Grundmur, de to Længer har Paptage, de øvrige Straatage. Den gamle Viborg-Ribe Landevej skiller Hovedb. fra Avlsb. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, og Markerne er omgivne af levende Hegn.

Bindeballegaard, Randbøl Sogn. Postforb. og St.: Bindeballe, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 2 over Randbøldal Central. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Mads Pedersen*, som overtog Gaarden 2. Oktbr. 1886, er født paa Randbøl Kro (nuværende Randbølgaard) 11. Novbr. 1859 og gift med *Tove Marie Nielsen*, født paa Ulkjærgaard, Nørup Sogn, 20. Febr. 1864.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Bindeballe. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. Ejendoms-skyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 187 Tdr. Ld., deraf Ager 125½, Eng 12, Skov 38, Hede og Overdrev 10, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 72 Tdr. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 18½ Td. Ld. drives i Vekseldrift med Lupiner, Rug og Havre, og Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere Fæste under Engelsholm. Den ældste kendte Ejer er Joen Pedersen, efter hvem hans Søn, Jens Joensen, overtog Gaarden, som han skødede til sin Søn, der 1874 solgte den til Harald Bille. 1878 solgte Harald Bille Ejendommen til Proprietær B. Melskens, der 1882 ved Mageskifte med Peder Madsen fik en mindre Gaard i Knabberup. B. Melskens havde tidligere ejet Faarupgaard. 1886 skødede P. Madsen Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Bindeballegaard ligger i den sydlige Del af Bindeballe By, der ligger c. 2½ Km. S. for Randbøldal i et stærkt kuperet, meget smukt Terræn. Hovedb. er opført i Grundmur med

Cementstenstag. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, en gammel Bjælke i Laden er mærket 1632. Engen ligger ved et Stykke af Gaardens Skov i Vejleaa-dalen og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Bestanden i Gaardens Skov er Bøg, Eg og Gran. I Havediget udenfor Indkørselsporten staar der en gammel Kampesten med Inskriptionen »B. B. — 1769 købte vi Kirken. 1771 blev vi Selvejer. 1785 blev Marken skift. Joen Pedersen 1791«. Disse Oplysninger gælder for hele Bindeballe By (B. B.). — Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret med 2. Præmie ved lokalt Skue, og flere Samlinger af Gaardens gamle Kvægstamme er ligeledes tidligere præmierede.

Bindeballe Vestergaard, Randbøl Sogn. Postforb. og St.: Bindeballe, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 5 over Randbøldal Central. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Johannes Frederik Bentzen*, som overtog Gaarden 23. Septbr. 1904, er født paa Styvelgaard ved Jelling 2. Aug. 1875 og gift med *Petrine Dahl*, født *Pedersen*, født paa Ejendommen 9. April 1879.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Bindeballe. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1¼ Alb. Ejendoms-kyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr., for et Fodermesterhus 2,615 Kr. Gaardens samlede Areal 142 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 10, Mose 27, Skov 23, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Staldfoder samt 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa Grus- og Sandunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bindeballe Vestergaard.

Gaarden har tidligere hørt til Engelsholm. Den ældst kendte Fæster er Peder Ulv, om hvem det fortælles, at han gik paa Frieri til en rig Pige fra en Selvejergaard i Almstok, men ikke maatte faa hende, før han blev Selvejer. Han købte saa Gaarden til fri Ejendom 1771, fik den rige Pige og giftede sig anden Gang i en Alder af 80 Aar med en rig Aftægtskone. Sidst i det 18. Aarhundrede skødede han Gaarden til sin Svigersøn, Poul Hansen Møller fra Løvlund Mølle ved Grindsted, der 1835 overdrog Ejendommen til Sønnen, Peder Poulsen, efter hvem hans Søn, Knud Jensen Pedersen, overtog Gaarden 1878. 1904 skødede K. J. Pedersen Gaarden til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Bindeballe Vestergaard ligger i den n. Del af Bindeballe By i et meget kuperet Ter-ræn og med vid Udsigt over den smukke Omegn. Hovedb. er opført 1863 i Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. staar ogsaa i Grundmur og er opførte 1911. Engen ligger i tre Dele i Vejleaa-dalen og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger c. 700 M. Ø. for Gaarden ved Engene og har Bestand af Bøg, Eg og Ask. Paa Gaarden opbevares flere Antikviteter fra Løvlund Mølle, blandt andet et Sølvbæger med Inskriptionen »A. L. D. L. (Ane Larsdatter, Løvlund) 1788«.

Aastgaard, Lindeballe Sogn. Postforb. og St.: Vandel, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Olesen Søndergaard*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1911, er født paa Vanggaard, Andst Sogn, Ribe Amt, 4. Decbr. 1857 og gift med *Thyra Marie Jørgensen*, født i Kalslund ved Ribe 6. Jan. 1865.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Vester Aast. Hartkorn 3 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 12,000 Kr., for Avlsb. c. 22,000 Kr. Gaardens samlede Areal 210 Tdr. Ld. Ld., deraf Ager 156, Eng 7, Skov 45, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 104 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 2 Tdr. Ld. henligger med Lucerne, og Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Sand og Grus samt enkelte Steder Ler, dels nærmest Skoven tørveagtig Muld. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aastgaard.

Der vides intet om tidligere Fæsteforhold paa Gaarden, der i en lang Aarrække har været i Familien Gydesens Eje. 1875 overtog Laust Gydesen Gaarden efter sin Fader, og 1903 købte han 3 Tdr. Ld. til Gaarden, som han 1909 solgte til C. Tegner, af hvem den nuværende Ejer købte.

Aastgaard ligger paa sin gamle Plads midterst af Gaardene i Vester Aast By og har en smuk Beliggenhed. Gaardens kønne og solide Bygninger er opførte 1910 efter Brand og staar alle i Grundmur; Hovedb. har Cementstenstag og en høj Frontespice med to Fag Kvist til Gaardsiden; Avlsb. har Murtrimpel og Paptage. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Gaarden faar Vand fra en Kilde i Bakkerne N. for Gaarden; midt paa Gaardspladsen er der Vandbassin og Springvand. Engen ligger S. og V. for Gaarden ved dennes Mark og er for største Delen Overrislingseng af god Beskaffenhed. Bestanden i Gaardens Skov er Bøg, lidt Eg og c. 4 Tdr. Ld. Gran. Umiddelbart SØ. for Gaarden ligger Ruinerne af den gamle Aast Kirke, der stammer fra Erik Menveds Tid, men forfaldt efter den sorte Død. Ruinerne er nu under Udgravning, hvorved der er fundet flere Mønter med Erik Menveds Stempel. Paa den fredede Plads er nu sat en Kampesten med Inskriptionen: »Anno 1350 laa Kirken i Aast her. 1912«. — Af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede med 2. Præmie.

Mørkedalgaard, Vejle Landsogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 463 over Vejle Central. Nuværende Ejer: *Oscar Wiggo Skanderup*, som købte Gaarden 1. April 1908, er født i Tyrstrup ved Kolding 29. Aug. 1862 og gift med *Dorthea Nielsen*, født i Trøstrup, Korup Sogn, Odense Amt, 20. Decbr. 1865.

Matr.-Nr. 1c m. fl. af Petersholm. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 14,150 Kr. Gaardens samlede Areal $43\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 24, Eng 12, Skov 6, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels tørveagtig og god Muld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejendommen, der tidligere hørte under Hovedgaarden Petersholm, solgtes 1903 til et Aktieselskab, der anlagde Fiskeriet, og af hvilket Overretssagfører Knudsen og Møbelhandler Lorentzen i Vejle købte Gaarden, som 1908 solgtes til den nuværende Ejer.

Mørkedalsgaard ligger meget hyggeligt i Dalsænkningen mellem Petersholm og Højen Skov. Hovedb. er opført 1903 i Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. ligger SV. for Hovedb. og bestaar af en Vinkelbygning i Grundmur med Cementstenstag. Skoven ligger ved Markens s. Skel i Højen Skov, Bestanden er Bøg og Gran. Fiskeriet bestaar af et stort og et lille Udklægningshus, 30 Damme og et Foderhus til Behandling af Fiskefoderet. Fiskeriet er bortforpagtet. Engen indtages hovedsagelig af de 30 Fiskedamme; 1 Td. Ld. af den er dog Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. I Markens ø. Del ligger et udmærket Kalkleje, der udnyttes til Gødningskalk, som sælges ved de jyske Kalkværker.

Munkholm, Kollerup Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Højgaard, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Karl Hansen*, som købte Gaarden 1. April 1912, er født paa Bisholt vestergaard, Bjerge Herred, 22. Marts 1878 og gift med *Kaja Adolfine Troensegaard*, født paa Troense Badehotel paa Taasinge 25. Septbr. 1889.

Munkholm.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Brandtbjerg. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 14,000 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr., for et Fodermesterhus 1200 Kr. Gaardens samlede Areal $81\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 68, Eng 2, Skov $8\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 3. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder samt 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels stærk Lerjord paa Ler-

underlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Munkholm var oprindelig Avlsgaard under Brandtbjerg. 1835 fraskiltes en Del Jord fra Brandtbjerg Hovedgaard, og den nuværende Hovedb. og rimeligvis Avlsb. opbyggedes samme Aar. Senere ejede en Farbroder til daværende Ejer af Brandtbjerg, Holst, Gaarden, som han 1865 solgte til Terkelsen, af hvem Dencker købte Gaarden, som han 1896 solgte til Peter Christiansen, der atter 1911 solgte til N. Karup i Horsens, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Munkholm ligger c. 200 M. S. for Greisdals Landevej og c. 1 Km. V. for det store Skovparti over Greisdal. Beliggenheden er meget smuk, og Gaarden er omgivet dels af sin egen Skov, dels af Brandtbjerg Nørreskov. Hovedb., der er en 2-Etages Bygning, er opført i Grundmur med Tegltag, og Gaardens to Avlsb. staar ogsaa i Grundmur, men har Straatage, opførte 1858 efter Brand. Engen ligger i to Skifter N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven, der ligger umiddelbart V. for Gaarden, har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Bechsminde, Kollerup Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Hørup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Anders Peter Jensen*, som overtog Gaarden 25. Juli 1902, er født paa Ejendommen 2. Jan. 1875 og gift med *Ane Jørgine Lauritsine Nielsen*, født paa Anesminde i Hygum 11. April 1878.

Bechsminde.

Matr.-Nr. 4 m. fl. af Kollerup. Hartkorn 6 Tdr 1 Skp. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 68½, Eng ½, Mose 1, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere under Mattrup Gods, indtil den sidste Fæster, Jacob Terkelsen, 1798 købte den til fri Ejendom. I 1822 overdrog han Ejendommen til sin Søn, Terkel Jakobsen, ved hvis Død 1830 hans Enke, Maren Bech Hansen, overtog Gaarden. 1831 giftede hun sig med Anders Peter Jensen, og 1863 skødedes Gaarden til Svigersønnen, Peder Jensen, der var født paa Vindellevgaard, og som var Sogneraadformand i en lang Aarrække; efter ham overtoges Gaarden af Sønnen, den nuværende Ejer, der er Formand for Kollerup Sogns Sparekasse.

Bechsminde ligger paa sin oprindelige Plads midt i Kollerup By. Af Gaardens Bygninger er Hovedb. og v. Længe opførte henholdsvis 1828 og 1835 i Bindingsværk, ø. og s. Længe er opførte 1851 og 1870 i Grundmur; alle Bygningerne har Straatage. Engen, der

ligger ved Markens n. Del, er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret midt i Marken med Bestand af Bøg, Eg og Gran. Af Kvægbesætningen, der er af Holve-stammen, er flere Tyre præmierede, og en ung Tyr er solgt til Stamtur til Jelling Kvæg-avlsforening.

Kollerupgaard, Kollerup Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Hørup, hvortil c. 2½ Km. Tlf. 33 over Sanvad Central. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Hansine I. S. Gade*, født *Darling*, som købte Gaarden 15. Juni 1911, er født paa Vesterskovgaard, Hatting Herred, 31. Juli 1851 og var gift med Lærer *Janus Theodor Gade*, født i Vejle 2. Maj 1849, død 6. Decbr. 1877.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Kollerup. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,700 Kr., for Avlsb. 11,300 Kr. Gaardens samlede Areal 84 Tdr. Ld., deraf Ager 71¼, Eng 4, Mose ¼, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til Ejerindens Svigersøn, *Frederik Jørgensen*, født paa Skovsborggaard, Lysgaard Herred, Viborg Amt, 5. Decbr. 1869 og gift med *Marie Dorthea Gade*, født i Kousted Skole, Randers Amt, 22. Marts 1876. Forpagtningen, der er otteaarig, er tiltraadt 1. April 1912. Af Agermarken drives 64¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Der holdes 8 Grisesøer, hvis Maanedsgrise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere været Fæstegaard under Mattrup. Dens ældst kendte Ejer er en Larsen, som 1887 solgte til Mads Oxvig fra Oxviggaard i Jerlev Herred; han byggede Avlsb. og solgte 1911 til den nuværende Ejerinde.

Kollerupgaard har en meget idyllisk Beliggenhed midt i sin Skov; til Gaarden er der en køn Indkørsel gennem Skoven med en Allé af Ask, Ahorn og Kastanjer. Gaarden laa oprindelig inde i Kollerup By, men blev senere udflyttet til sin nuværende Plads c. ½ Km. V. for Byen. Hovedb. er opført i 1850erne i Grundmur med Straatag; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur med Tage af Straa og Cementsten. Engen ligger umiddelbart N. for Haven og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven, der omgiver hele Gaarden, har Bestand af Bøg og 3 Tdr. Ld. Gran, der er plantet c. 1890 af den forrige Ejer. — Af Hestebesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, en Følhoppe op- taget i Stambog.

Hygum Møllegaard, Kollerup Sogn. Postforb. og St.: Jelling, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *N. E. Boye*, som overtog Gaarden 10. Juli 1893, er født paa Haughus 24. Jan. 1861 og gift med *Thyra Bruun*, født 9. April 1876.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Hygum. Hartkorn 7 Tdr. 1 Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,900 Kr. Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 75, Eng 3, Have- og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 66 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Roer, Byg, Havre, 2aars Græs og Grøn-jordshavre og Vikkehavre. Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hygum Møllegaard er omgivet af en smuk Have, der er plantet af den nuværende Ejer. Fra Gaarden har man Udsigt til den store Vejrmølle, der frasolgtes Gaarden i 1904. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet, og Bygningerne har elektrisk Lys. Gaarden forsynes med Vand fra Møllen; Vandet oppumpes ved Elektricitet, og i Hovedb. og Avlsb. er der indlagt Vandledninger. Besætningen bestaar af udmærkede dybe, brede Køer, hovedsagelig prægede af Tyren »Kollerup Holve«.

Frederikkesminde, Kollerup Sogn. Postforb. og St.: Jelling, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Sognefoged *Anders Peter Olesen*, som overtog Gaarden 26. Novbr. 1894, er født

paa Ejendommen 11. Marts 1869 og gift med *Kirstine Jensen Hviid*, født paa Bechsminde 24. Novbr. 1875.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Hygum. Hartkorn 6 Tdr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,550 Kr., for Avlsb. 10,450 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 68¼, Eng ¼, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 60¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med ¼ Helbrak ¼ Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Frederikkesminde.

Gaarden har været Selveje, saa langt der erindres tilbage, og den ældst kendte Ejer er Therkild Andersen, som købte et Areal paa et Par Tdr. Ld. til Gaarden. Efter hans Død giftede Enken, Else Terkildsen, sig 1851 med Ole Christian Olesen, der var fra Baastrup, Øster Snede Sogn, og som købte c. 23 Tdr. Ld. til Gaarden. O. C. Olesen, der var Veteran fra Treaarskrigen, blev Sognefoged, Lægdsmand og Dømd. og skødede 1894 Gaarden til sin Søn af andet Ægteskab, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger meget hyggeligt paa sin oprindelige Plads vestligst i Hygum By. V. for Gaarden og Haven er der en betydelig Plantage med Bestand af Løvtræer. Frederikkesminde ombyggedes 1865 af den forrige Ejer; Gaardens Bygninger er alle opførte i Grundmur, Hovedb. har Cementstenstag, s. og ø. Længe har Straatage, og v. Længe, der er fuldstændig ombygget 1912 og indrettet til Kvæg- og Svinestald, har Jernbjælker og hvælvet Monierloft samt tækket med Cementsten. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger ind til Haven ø. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed.

Mariasminde, Kollerup Sogn. Postforb. og St.: Jelling, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Andersen Pedersen*, som overtog Gaarden 9. Juli 1879, er født paa Ejendommen 9. Juni 1848 og gift med *Karen Henriette Jensen*, født i Hvirring, Nim Herred, 10. Aug. 1861.

Matr.-Nr. 6 m. fl. af Hygum. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,700 Kr., for Avlsb. 13,400 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Mose 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak efter Grønjordshavre, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld

paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl, samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det vides ikke bestemt, om Gaarden har hørt til Mattrup Gods, men det antages. Den ældst kendte Ejer er Peder Frandsen, hvis Enke, Kirstine Pedersdatter, 1801 giftede sig med den 17 Aar gamle Jens Andersen. 1846 skødede J. Andersen Gaarden til Sønnen, Peder Jensen, der 1841 ved Giftermaal med Datteren paa Nabogaarden fik 5 Tdr. Ld., der blev lagt til denne Gaard, som han 1879 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Mariasminde.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads vestligst i Hygum By, men blev ombygget af den forrige Ejer fra 1856—61 i Grundmur; 1884 ombyggede den nuværende Ejer Kostalden med Trætrimpel og Paptag; den er forsynet med Jernbjælker og Hvælvinger. Hovedb. har Skifertag, n. og ø. Længe derimod Straatage. Gaarden ligger hyggeligt med de velholdte Bygninger omgivne af den kønne Have, der mod V. fortsættes i en betydelig Læplantning af Løvtræer, plantet af den nuværende Ejer i 1882. — Af Antikviteter opbevares paa Gaarden to gamle Gravtavler over Jens Andersen og Hustru samt et Sølvbæger, der skænkedes til Jens Andersen og Hustru af Sognets Beboere; endvidere findes et Eksemplar af Chr. V's danske Lov i Originaludgave samt en gammel Bibel fra 1740.

Engholmgaard, Kollerup Sogn. Postforb.: Jelling, og St.: Hørup Holdeplads, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11¼ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Marie Brøchner*, født *Jensen*, som overtog Gaarden 6. Jan. 1902, er født paa Lille Fredholm 16. Oktbr. 1870 og var gift med *Hans Christian Ingvar Nielsen Brøchner*, født paa Ejendommen 24. Juni 1868, død 6. Jan. 1902.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Lureby. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,250 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 2, Skov 15, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer. Af Agermarken drives 61½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Staldfoder, 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Engholmgaard har tidligere hørt under Mattrup Gods med Hoveri til Skovgaard, der var Avlsgaard under Mattrup. Det vides ikke sikkert, hvem der har købt Gaarden fra Fæste til fri Ejendom, men det antages at være den ældst kendte Ejer, Anders Knudsen, efter hvem Sønnen, Knud Andersen, fik Gaarden, som han 1851 byttede

bort med Niels Nielsen Brøchner for en mindre Gaard i Hvejsel By. Niels Nielsen Brøchner var fra Horsenseggen og havde tjent hos Ejeren af Ildved Møllegaard, Brøchner, efter hvem han antog dette Navn. Gaarden var dengang kun lille, men N. Nielsen Brøchner købte i 1854—80 en Del af Præstegaardsjorden og flere Parceller, som han lagde til Enholmgaard, og 1894 skødede han den til sin Søn, Hans Christian Ingvar Nielsen Brøchner, ved hvis Død hans Enke, den nuværende Ejerinde, har overtaget Gaarden.

Enholmgaard.

Enholmgaard laa oprindelig c. 800 M. vestligere, men flyttedes i 1850erne til dens nuværende Plads. Hovedb. og alle Avlsb. staar i Grundmur og har alle Straatage, undtagen Kostalden, der er ombygget 1911 og har Jernbjælker og Monierloft og er tækket med Cementsten. Engen ligger ved Markens s. Del ved Hørup Bæks Udløb i Grejsdalsaa. Skoven ligger c. 3 $\frac{3}{4}$ Km. Ø. for Gaarden ved Højgaards Skov, Bestanden er Bøg og c. 6 Tdr. Ld. Gran, der er plantet fra 1894—1912. — Gaarden ligger smukt, og man har derfra en vid Udsigt over Grejsdalen og den øvrige kønne Omegn.

Hygumgaard, Kollerup Sogn. Postforb. og St.: Jelling, hvortil c. 2 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer *Niels*

Hygumgaard.

Peder Lauritzen, som købte Gaarden 24. April 1908, er født i Stokkeby, Rise Sogn, Ærø, 21. Septbr. 1861 og gift med *Petrine Jensen*, født i Vester Ørum. Nørvang Herred, 6. Marts 1868.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Hygum. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,200 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 58½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden var tidligere en lille Fæstegaard under Mattrup, fra hvilken den formentlig er bleven solgt i Slutningen af det 18. Aarhundrede. 1838—54 samledes Gaarden af mindre Parceller og af en Del af Præstegaardsjorden af Hans Buch, der 1867 skødte den samlede Ejendom til sin Svigersøn, Jakob Petersen, efter hvem Sønnen, Mikkel Peter Jakobsen, 1887 fik Gaarden, som hans Enke, Agnete J., solgte til den nuværende Ejer.

Hygumgaard laa oprindelig c. 600 M. længere mod V., men flyttedes 1868 af Jakob Petersen til dens nuværende Plads. Hovedb. er grundmuret og har Cementstenstag, som nuværende Ejer har omlagt fra Straatag. Avlsb. er ogsaa af Grundmur, men har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald i N. og S. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet fra Hygum Møllens Elektricitetsværk, der tillige forsyner Gaardens Bygninger med Lys. Gaarden ligger hyggeligt omgiven af den kønne, gamle Have og Læplantning af Ask.

Jerlev Herred.

Shristiansminde, Højen Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 4½ Km. Nuværende Ejer: *Jacob Christian Lange*, som købte Gaarden 1. April 1891, er født paa Højen Mark 15. Febr. 1845 og gift med *Nielsine Larsen*, født paa Horstedlund 11. Juni 1865.

domsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 83½ Td. Ld., deraf Ager 68½, Eng 6½, Skov 6½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 62½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roemark og 2 Græsmarker; 4 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Staldfoder, Græs og Roer; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin; desuden holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges som Maanedsgrise. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Christiansminde's Jorder hørte under Præstegaarden i Højen, indtil den nuværende Ejer, der havde Ejendommen »Fuglsang« paa Horsted Mark, som han drev sammen med Gaarden her, købte den 1891 ved Auktion. Paa de nuværende Bygningers Plads laa der tidligere en Forpagterbolig, der hørte til Præstegaarden; af de gamle Bygninger er endnu den s. og ø. Længe tilbage; de staar i Bindingsværk, medens n. Længe, Laden, er bygget i Grundmur 1910. Alle Avlsb. har Straatage. Hovedb. er opført i 1870erne i Grundmur med Tegtag. Gaardens Beliggenhed er meget køn og idyllisk, i N. omgiven af Præstegaardens Skov og i V. af Gaardens egen Skov. Engen ligger i tre Dele midt i Gaardens Mark og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret i en Lavning, der strækker sig midt igennem Marken; den ligger i den smukke Haves Fortsættelse og har Bestand af Bøg og Eg.

Stenogaard, Højen Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 6½ Km. Nuværende Ejer: *Mads Nielsen*, som købte Gaarden 7. Juli 1890, er født i Holmans

Herred 19. Juni 1863 og gift med *Else Kirstine Kring*, født paa Bredstrupgaard ved Fredericia 10. Juli 1868.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Højen. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Skovskylts Hartkorn $2\frac{9}{10}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal $99\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 90, Skov 7, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 74 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar; desuden græsfedes c. 10 Stkr. Ungkreaturer i Indhegningen. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Oprindelig hørte Stenogaard under Koldinghus Rytterdistrikt, men solgtes 1768 af Kong Christian d. 7. De ældst kendte Ejere eller Fæstere paa Gaarden var en Slægt Olesen, der skiftede med Navnene Thomas og Ole; Thomas Olesen maatte afstaa Gaarden til Pastor Wissing, der agerede en Slags Bank for Egnen, men som senere blev afsat paa Grund af Ager. Efter hans Tid har Gaarden haft en Mængde forskellige Ejere indtil 1873, da Glahn købte den af Bent Bentzen. 1890 maatte Glahn afstaa den til Vejle Bank, der har solgt til den nuværende Ejer.

Stenogaard har Navn efter en gammel Kæmpehøj, som ligger i Haven, og som er udgravet 1856. Gaarden ligger smukt paa sin gamle Plads, nordligst i Højen By. 1820 brændte den, og af de da opførte Bygninger er kun Hovedb. tilbage; den restaureredes 1910, men staa endnu i sin gamle svære Grundmur og har Cementstenstag. Avlsb. er alle byggede i Grundmur med dels Straatag, dels Cementstenstag. Terrænet over Gaardens Marker er dels stærkt kuperet, dels bølgeformet. Skoven ligger ved Markens n. og ø. Skel og har Bestand af Bøg.

Højbjerggaard, Højen Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. $6\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Niels Christensen Lambek*, som købte Gaarden 21. Marts 1907, er født i Lem ved Ringkøbing 4. Novbr. 1859 og gift med *Bertha Marie Poulina Beecken*, født i Vejle 29. Juni 1868.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Højen. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Alb. Skovskylts Hartkorn 1 Fdkr. $1\frac{21}{10}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,100 Kr., for Avlsb. 10,886 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager $56\frac{1}{2}$, Eng 6, Skov 6, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 24 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes i 1768 af Kong Chr. d. 7. til en Slægt ved Navn Degn. Den ældst kende Ejer er Ole Degn, efter hvem Sønnen, Søren Nielsen Degn, overtog Gaarden, som han 1854 overdrog til sin Søn, Niels Sørensen Degn, der 1892 afstod Ejendommen til sine to Sønner, Søren og Hans Nielsen Degn, som 1894 solgte til Poul Madsen, af hvem den nuværende Ejer købte Gaarden.

Højbjerggaard ligger over et meget højt Terræn; Egnens højeste Punkt ligger paa Gaardens Mark c. 240 M. V. for Gaarden, og herfra har man en vid Udsigt over Omegnen. Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i Højen By; den nedbrændte 1874 ved Lynnedslag og opbyggedes væsentlig i sin nuværende Skikkelse af Niels Sørensen Degn. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med henholdsvis Skifer- og Straatage; n. Længe (Hestestalden) er bleven ombygget af den forrige Ejer. Engen ligger c. 2 Km. NØ. for Gaarden ved Højen Bæk og er Overrislingseng af god Beskaffenhed; Skoven ligger ved Engen sammen med Højen Byskov, og Bestanden er Bøg og c. 1 Td. Ld. Gran, der er plantet i 1870erne.

Enghavegaard, Højen Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. $6\frac{1}{2}$ Km. Tilf. 13 over Højen Central. Nuværende Ejer: *Niels Marcus Kring*, som købte Gaarden 20. Oktbr. 1891, er født paa Bredstrupgaard ved Fredericia 5. Juni 1870 og gift første Gang med *Sørine Christensen Hauerballe*, anden Gang med *Maren Marie Andersen*, fødte henholdsvis paa Haurballegaard 1871 (død 1. Oct. 1901) og i Randbøl Sogn 8. Aug. 1877.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Højen. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. Skovskylts Hartkorn 1 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal $91\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 75, Eng 3, Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal $91\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 75, Eng 3, Skov $12\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak ($\frac{1}{3}$ Staldfoder), 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Enghavegaard hørte oprindelig under Koldinghus Rytterdistrikt, men blev solgt 1768 af Kong Chr d. 7. Den ældst kendte Ejer er Barbara Jensdatter, der blev gift med Peder Olesen, som 1873 skødede Gaarden til sin Svigersøn, Jens Pedersen, efter hvem Landmandsbanken 1885 overtog Ejendommen, som 1891 købtes af den nuværende Ejer.

Enghavegaard har en meget smuk Beliggenhed. Gaarden ligger paa sin gamle Plads i den n. Halvdel af Højen By. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag; den har Frontespice med to Fag Kvist til begge Facader. Avlsb. er opførte i Grundmur og har Straatage. Alle Bygningerne er opførte 1836, men er senere restaurerede og ombyggede af den nuværende Ejer, der tillige har bygget en Udbygning til Kostalden. Gaardens Eng ligger i to Dele, dels umiddelbart op til Haven, og dels c. 2 Km. NØ. for Gaarden; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven, der har Beskaffenhed af Bøg og Gran, ligger c. 2 Km. N. for Gaarden i Højen Byskov. — Kvægbesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er flere Gange præmieret i Samlinger, 1909 med 2. Præmie i Aarhus og 1911 med 1. Præmie i Viborg.

Hjulfækgård, Højen Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. $6\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 1 over Højen Central. Nuværende Ejer: *Christoffer Basse*, som købte Gaarden 25. Novbr. 1911, er født i Skjærbæk, Elbo Herred, 1. Decbr. 1872 og gift med *Maren Sørensen*, født i Smidstrup 19. Juni 1872.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Højen. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Skovskylts Hartkorn 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 19,000 Kr. Gaardens samlede Areal 117 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 5, Skov 37, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 67 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer og Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kong Chr. d. 7. solgte 1768 Hjulfækgård, der indtil da havde hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, til Ole Nielsen, der 1765 havde faaet Fæstegaarden efter sin Fader, Niels Olesen; 1818 overdrog Ole Nielsen Gaarden til sin Søn, Peder Olesen Lomholdt, der døde 1854, og hvis Enke, Ane Marie Christensdatter, 1858 skødede Ejendommen til Sønnen, Jens Pedersen Lomholdt, der 1897 skødede den til sin Søn, Niels Vinkel Lomholdt. I 1898 købte Peder Christensen Lomholdt Gaarden, som han 1904 solgte til Andreas Baunegaard fra Hauer, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Hjulfækgård ligger paa sin gamle Plads midt i Højen By; den er bygget 1876 med alle sine Bygninger i Grundmur; Hovedb. har Frontespice med to Fag Kvist til s. Facade og Tegtag, medens Avlsb. er tækkede med Straa. Engen ligger c. 1 Km. Ø. for Gaarden og er god Overrislingseng. Skoven ligger isoleret ved Engen og har Bestand af Bøg.

Stadegaard, Højen Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. $6\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 18 over Højen Central. Nuværende Ejer: *Peter Mortensen*, som købte Gaarden 8. Juli 1910, er født paa Marielund i Lundbjerg, Holmans Herred, 11. Maj 1863 og gift med *Ane Dorthea Prydtz*, født i Nørre Vilstrup 17. Aug. 1875.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Højen. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Skovskylts Hartkorn 1 Fdkr. $\frac{3}{8}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,700 Kr., for Avlsb. 10,800 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld.,

deraf Ager 59, Eng 6, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{5}{7}$ Helbrak $\frac{2}{7}$ Turnips og Kartoffler samt 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden solgtes fra Koldinghus Rytterdistrikt 1768 af Kong Chr. d. 7. De ældst kendte Ejere er en Slægt ved Navn Yde, af hvilken Søren Jensen Yde 1846 solgte Gaarden til Morten Nielsen, der tilkøbte en Gaard, som han lagde sammen med Stagedgaard. 1868 overdrog han den samlede Ejendom til sin Søn, Niels Mortensen, hvis Enke, Karen Johanne f. Lomholdt, 1905 skødede Gaarden til Sønnen, Morten Nielsen Mortensen, af hvem den nuværende Ejer købte.

Stagedgaard ligger paa sin gamle Plads sydligst i Højen By. Hovedb. er opført 1883 i Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, men har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er hovedsagelig bølgeformet, undtagen over Indhegningen i NV., der er stærkt kuperet. Engen ligger c. $2\frac{1}{2}$ Km. N. for Gaarden i Højen Kær og er Overrislingseng, af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger ved Engen og har Bestand af Bøg og Gran. Gaarden ligger hyggeligt og venligt og ligesom de øvrige Gaarde i Højen By højt i Terrænet.

Eskehøj, Højen Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. $6\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: Ole Jakobsen Due, som købte Gaarden 7. Decbr. 1905, er født paa Hedensted Mark 28. Marts 1873 og gift med Maren Sørensen, født paa Hjulbækgård ved Horsted 9. Juni 1881.

Matr.-Nr. 12g m. fl. af Højen. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{3}{4}$ Alb. Skovskylts Hartkorn $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Skov 9, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden blev 1891 udstykket fra en Gaard i Højen By af Morten Frandsen, der ejede en anden Gaard, af hvis Jorder han udlagde 44 Tdr. Ld. til Eskehøj, som han opbyggede, for største Delen i dens nuværende Skikkelse. Han overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Søren Jensen, der 1905 solgte den til den nuværende Ejer, som 1909 tilkøbte 21 Tdr. Ld. fra nævnte Gaard og lagde til Gaarden.

Eskehøj ligger ligesom hele Højen By højt i Terrænet; fra Gaarden, der ligger c. 1 Km. fra Byen, er der en meget smuk Udsigt over Vejleadalene. Hovedb. og alle Avlsb. er opførte i Grundmur; Hovedb. har Tegltag, begge Sidelængerne har Straatage, og s. Længe, Laden, der er opbygget 1909, har Bølgebliktag. Gaardens Skov ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden sammen med Højen Byskov og har Bestand af Bøg. — Eskehøj ligger hyggeligt omgivet af en smuk Have og en større Læplantning af Gran, plantet 1905 af den nuværende Ejer.

Eskelund, Højen Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. $4\frac{1}{4}$ Km. Tlf. 11 over Højen Central. Nuværende Ejer: Peter Martin Petersen, Handelsmand i Vejle, som købte Gaarden 1. Juni 1908, er født i Rask Mølle, Nim Herred, 16. Decbr. 1855 og gift med Trine Sørensen, fød paa Vinding Mark ved Vejle 23. Juni 1857.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Højen. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{3}{4}$ Alb. Skovskylts Hartkorn $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 16,000 Kr., for Avlsb. 33,600 Kr. og for et Fodermesterhus 1,500 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager $49\frac{1}{2}$, Eng 10, Skov 16, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Søn, Hans Peter Petersen, født i Vejle 30. April 1883 og gift med Mathilde Krogh, født paa Nørup Mark, Tørrild Herred, 9. Jan. 1885. Forpagtningen er 5aarig, omfatter hele Arealet og er tiltraadt 1908. Af Agermarken drives $40\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jor-

dens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Desuden holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes 1768 af Kong Chr. d. 7. til Slægten Storgaard. I 1820erne havde Kristen Jensen Storgaard Gaarden; hans Enke, Karen Marie Hansdatter, giftede sig med Jens Nielsen, af hvem Søren Ballegaard købte. 1886 solgte S. Ballegaard Gaarden til Peder Hansen, af hvis Arvinger den nuværende Ejer har købt Ejendommen.

Eskelund.

Eskelund ligger umiddelbart S. for det smukke, kuperede og skovrige Terræn, der strækker sig fra Vejle over Nørre Vilstrup. Den laa tidligere inde i Højen By, men udlyttedes i 1820erne og er bleven fuldstændig ombygget ved den nuværende Ejers Overtagelse. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag og har Frontespice til begge Facader og Kælder under den ene Halvdel. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Murtrimpel og har Cementstenstag; i Kostalden er der Jernbjælker og Monierloft. Ved Hovedb. sø. Gavl er der opført en stor lukket Veranda. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, undtagen over Indhegningen i V., hvor det er stærkt kuperet. Engen ligger ved Markens v. Skel og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, den ene ligger ved Engen, den anden Del c. 600 M. N. for Gaarden; Bestanden i førstnævnte Del Eg, Ask og Gran og i sidstnævnte Bøg.

Hjulfækggaard, Højen Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 9½ Km. Nuværende Ejer: *Anders Sørensen*, som overtog Gaarden 22. Jan. 1872, er født paa Marienlund i Højen 13. April 1845 og gift med *Marie Hansen-Roed*, født paa Ejendommen 23. Decbr. 1847.

Matr.-Nr. 23 m. fl. af Horsted. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,600 Kr., for Avlsb. 12,346 Kr., for et Fodermesterhus 1,500 Kr. Gaardens samlede Areal 89 Tdr. Ld., deraf Ager 72½, Eng 1, Skov 14, Veje og Hegn ½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; 18 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre samt 5 Heste. Sidste Aar solgtes 84 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hjulfækggaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, og det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Peder Trev, som 1836

overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Hans Madsen Roed; der var fra Tiufkjær. Hans Enke, Johanne Pedersdatter, giftede sig 1855 med Peder Madsen, Møller fra Svinholdt, der 1872 skødede Gaarden til den nuværende Ejer, der blev gift med Johanne Pedersdatters Datter af første Ægteskab.

Hjulbækgaards Beliggenhed er meget smuk i den kønne, karakteristiske Egn med de store, levende Hegn af Hassel og Tjørn. Gaarden ligger paa sin gamle Plads c. 1 Km. Ø. for Horsted By. 1853 købte Hans Madsen 8 Tdr. Ld. og lagde dem til Gaarden, og den

Hjulbækgaard.

nuværende Ejer har opdyrket en Del Kær og Overdrev og drænet Jorden samt ombygget Gaarden. Hovedb., der var meget gammel, da Ombygningen fandt Sted 1884, er opført dels i Bindingsværk, dels i Grundmur med Straatag. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur; ø. Længe har Paptag, n. Bølgebliktag og v. Straatag. Engen ligger V. for Gaarden i Marken og er Overrislingseng; Skoven, der ligger ved n. Markskel, har Bestand af Bøg, El og Gran. — Gaarden ligger smukt, omgivet af Haven, der er omlagt efter Julestormen 1902, og Læbælte.

Nedergaard, Højen Sogn. Postforb.: Jerlev, og St.: Vejle, hvortil c. 9½ Km. Nuværende Ejer: *Peder Iversen*, som overtog Gaarden 17. Juli 1883, er født paa Ejendommen 2. Juni 1849 og gift med *Ane Sage Sørensen Daugaard*, født paa Daugaard 16. Marts 1853.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Stubberup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 14,057 Kr., for et Lejehus 1295 Kr. Gaardens samlede Areal 94¼ Td. Ld., deraf Ager 86½, Mose ¼, Skov 4, Veje og Hegn 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 73 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, ¼ Roefgrøde og 3 Græsmarker; 5½ Td. Ld. drives i Vekseldrift med Roer, Korn og Græs; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels Lermuld paa Lerunderlag og god Muld paa Kvæg og Lerunderlag samt Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve (desuden 4 Stkr. indkøbte Ungkreaturer til Græsningen om Sommeren), 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt 1766 af Kong Chr. d. 7. Den ældst kendte Ejer er Peder Jensen, der ejede Gaarden sidst i det 18. Aarhundrede, og hvis Enke, Ingeborg Andersdatter, 1802 giftede sig med Mathias Iversen, der var fra Horstedlund, og som 1840 skødede Gaarden til sin Søn, Iver Peder Mathiasen. Hans Enke, Kirstine Pedersdatter, giftede sig 1854 med Henrik Jensen, der var fra Fyn, men hvis Fader ejede en Nabogaard her i Byen; efter Henrik Jensen overtog hans Stedsøn, den nuværende Ejer Gaarden.

Nedergaard ligger lidt lavere end den øvrige Stubberup By og har en meget smuk Beliggenhed. Gaarden ligger paa sin gamle Plads sydligst i Byen. Hovedb. er opført 1855 i Grundmur med Cementstenstag. Alle Avlsb., undtagen de mindre Udhuse, er opførte i Grundmur med Straatage; s. (Laden) og v. Længe er byggede 1849, ø. Længe (Staldlængen) derimod 1888. Skoven ligger i Mejsling Byskov c. 1½ Km. SV. for Gaarden; Bestanden er Bøg og c. 2 Tdr. Ld. Gran, plantet 1884 af den nuværende Ejer. — Gaarden ligger hyggeligt med de solide Bygninger omgivne af den kønne gamle Have.

Nedergaard.

Korshøjgaard, Højen Sogn. Postforb.: Jerlev, og St.: Vejle, hvortil c. 9½ Km. Nuværende Ejer: Enkefru *Johanne Bolette Larsine Jensen*, født *Pedersen*, som overtog Gaarden 6. Juli 1912, er født i Jorderup, Ribe Amt, 10. Maj 1870 og var gift med *Hans Peter Jensen*, født paa Korshøjgaard i Nørre Bjert 6. Juli 1859, død 1. Juli 1912.

Matr.-Nr. 4a m.fl. af Stubberup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, ⅓ Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er hovedsagelig stærk Lerjord paa Lerunderlag, undtagen 7 Tdr. Ld. med Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden, der tidligere har hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes 1766 af Kong Chr. d. 7. Den ældst kendte Ejer er Ole Hendrichsen, der 1781 solgte Gaarden for 342 Rdl. til Christen Nielsen, af hvem Mathias Villumsen 1783 købte Ejendommen for 596 Rdl. M. Villumsen skødede 1798 Gaarden til sin Søn, Jørgen Mathiasen, hvis Enke, Maren Christensdatter, 1827 overdrog Gaarden til Svigersønnen, Jens Christian Sørensen Ladefoged, for en Sum af 700 Rdl. I 1861 solgte J. C. Sørensen Ladefoged til Johannes Jensen fra Tiufkjær, som 1896 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Hans Peter Jensen, der anden Gang giftede sig med den nuværende Ejerinde, der har overtaget Gaarden ved Mandens Død.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads østligst i Stubberup By. Hovedb. er opført 1876 i Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. er ogsaa opførte i Grundmur, men har Straatage. Gaardens Skov ligger i Mejsling Byskov c. 2 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg og 1 Td. Ld. Gran, der er plantet 1905.

Jerlev Østergaard, Jerlev Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Søren Peter Kring*, som købte Gaarden 26. Februar 1907, er født paa Andkjær Østergaard i Holmans Herred 21. Jan. 1870 og gift med *Ane Kirstine Karlsen Ravn*, født paa Sellerupgaard i Holmans Herred 28. Septbr. 1876.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Jerlev. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,200 Kr., for Avlsb. 11,900 Kr. Gaardens samlede Areal 83 Tdr. Ld., deraf Ager 69½, Eng 5, Skov 7, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, ⅔ Roeafgrøde ⅓ Blandsæd samt 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Der vides intet om, hvorvidt Gaarden tidligere har været Fæste under noget Gods. Den ældst kendte Ejer er Claus Nielsen, hvis Enke, Else Nielsen, 1884 solgte Gaarden til Rasmus Larsen, der 1904 overdrog Gaarden til sine to Sønner, Hans Peter og Lars Larsen, der har solgt Ejendommen, til den nuværende Ejer, som tidligere havde været Ejer af Fædrenegaarden, Andkjær Østergaard.

Jerlev Østergaard ligger hyggeligt med de solide velholdte Bygninger omgivne af den gamle, kønne Have. Gaarden laa tidligere inde i Jerlev By, men udflyttedes paa sin nuværende Plads c. ½ Km. Ø. for Jerlev By, umiddelbart S. for Vejle—Ribe Landevej. Hovedb. og alle Avlsb. er opførte i Grundmur. Hovedb. har Tegtag, Avlsb. har Straatage og Paptage. Terrænet over Gaardens Mark er jævnt. Engen ligger i tre Dele, en Del ligger i Marken S. for Gaarden, en anden Del 1½ Km. NV. for Gaarden ved Skoven, og den tredie Del ligger c. 3 Km. NV. for Gaarden og er Overrislingseng af jævn Beskaffenhed. Skoven, der har Bestand af Bøg og Gran, ligger sammen med Jerlev Byskov 1 Km. NV. for Gaarden.

Vangsgaard, Jerlev Sogn. Postforb.: Jerlev, og St.: Haraldskjær og Vejle, hvortil henholdsvis c. 4 og 8½ Km. Nuværende Ejer: *Hans Peter Andersen*, som købte Gaarden 12. Decbr. 1884, er født paa Tudvadgaard, Ødsted Sogn, 24. Marts 1857 og gift med *Else Madsen*, født i Øster Thorsted, Egtved Sogn, 19. Juni 1862.

Vangsgaard.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Jerlev. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,600 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 10, Mose 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Sand- og Grusunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg, og den er af den nuværende Ejer oparbejdet til et meget højt Mælkeudbytte.

Vangsgaard har formentlig, ligesom de øvrige Gaarde i Jerlev, hørt under Koldinghus Krongods, og maa da være bleven solgt 1744 af Kong Chr. d. 6. Den ældst kendte Ejer er Søren Madsen Pedersen, der fik Gaarden 1853 ved Giftermaal. Af ham købte Oskar Emil Jessien Gaarden 1876, og 1884 solgte han den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads umiddelbart N. for Jerlev Sognekirke og Vejle—Ribe Landevej. Hovedb. er opført 1860 i Grundmur med Tegltag. Alle Avlsb. er ogsaa grundmurede og har Tage af Pap og Straa. Engen ligger langs Markens n. Skel og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. NV. for Gaarden i Jerlev Byskov og har Bestand af Bøg og Gran. Vangsgaard ligger hyggeligt og venligt med de solide, kønne Bygninger omgivne af den smukke Have og en Læplantage med Bestand af Ahorn, Elm og Lind.

Vestergaard, Jerlev Sogn. Postforb.: Jerlev, og St.: Vejle og Haraldskjær, hvortil henholdsvis c. 8¼ og 4 Km. Nuværende Ejer: *Niels Christian Sørensen*, som overtog Gaarden 20. Septbr. 1911, er født paa Ejendommen 7. Decbr. 1883 og gift med *Karen Marie Hansen*, født i Ruhe, Tørrild Herred, 6. Juli 1886.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Jerlev. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 74 Tdr. Ld., deraf Ager 56½, Eng 9, Skov 7, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden har desuden Græsningsret i en Fællesmose. Af Agermarken drives 54½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld med dels Sand- og Grusunderlag, dels Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Foreningstyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 44 Fedesvin; desuden holdes 6 Grisesøer, hvis Afkom sælges som Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vestergaard har ligesom de øvrige Gaarde i Jerlev hørt til Koldinghus Kronogds. Dens ældst kendte Ejer er M. Kock, der solgte Ejendommen til P. Buhl, af hvem Oskar Emil Jessien købte. 1876 byttede O. E. Jessien denne Gaard med Nabogaarden »Vangsgaard«, der ejedes af Søren Madsen Pedersen, som 1880 skødede Vestergaard til sin Søn, Søren Peter Sørensen, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, har overtaget.

Gaarden laa oprindeligt 130 M. længere mod SØ., men flyttedes 1906 efter Brand til sin nuværende Plads, umiddelbart S. for Vejle—Ribe Landevej. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag og har høj Frontespice til begge Facader. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur og har ligeledes Cementstenstage, undtagen s. Længe, der har Tegltag; i Staldene er der Jernbjælker og Monierloft. Engen ligger i Markens Midte og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2½ Km. NØ. for Gaarden i Jerlev Byskov og har Bestand af Bøg og 2 Tdr. Ld. Gran, der er plantet 1890 af den forrige Ejer.

Mejslinggaard, Jerlev Sogn. Postforb.: Jerlev, og St.: Vejle, hvortil c. 10½ Km. Nuværende Ejer: *Bertel Christensen Grøn*, som overtog Gaarden 18. Novbr. 1881, er født paa Skyggebjerg ved Tiufkjær 22. Jan. 1856 og gift med *Ane Rasmussen*, født paa Tudvad Mark 8. Septbr. 1859.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Mejsling. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 11,190 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 63½, Eng 2, Mose ½, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ⅔ Helbrak ⅓ Staldfoder ⅓ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 24 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mejslinggaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Peder Bertelsen, ifølge Skøde udstedt af Kong Chr. d. 7., 1766 købte den for 475 Rd. Peder Bertelsen skødede c. 1804 Gaarden til sin Søn, Bertel Pedersen, som 1846 overdrog den til Datteren, Ane Kirstine, der 1852 blev gift med Christian Madsen fra Nørre Vilstrup. Ane Kirstine Bertelsen overtog atter Gaarden ved Mandens Død 1859, og efter hende fik hendes Brodersøn, den nuværende Ejer, Gaarden.

Mejslinggaard ligger paa sin gamle Plads midt i Mejsling By. Hovedb. er opført 1885 i Grundmur med Bølgeblikstag og har lav Frontespice til n. Facade. V. Længe er opført 1854 i Bindingsværk, n. Længe er opført 1860 i Grundmur, og ø. Længe staar i Kampestensgrundmur og er bygget 1907. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger c. 150 M. Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Mejsling Byskov 1½ Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Eg.

Egtvedgaard, Egtved Sogn. Postforb. og St.: Egtved, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger henholdsvis c. 19 og 20 Km. fra nærmeste Købstæder, Vejle og Kolding. Nuværende Ejer: *Karl Madsen Hansen*, som købte Gaarden 13. Marts 1911, er født paa Grindløse Mark paa Fyn 6. Septbr. 1872 og gift med *Amanda Charlotte Pedersdatter*, født i Vexjø i Sverige 17. Juli 1866.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Egtved. Hartkorn 3 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Skov-

Egtvedgaard.

skylds Hartkorn $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal $103\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 88, Eng 3, Mose 6, Skov 5, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa de 62 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag, Resten god Sandmuld paa blandet Underlag af Sand og Grus. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 90 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt 1766 af Kong Chr. d. 7., men det vides ikke til hvem. Egtvedgaard ligger højt paa et Bakkedrag c. 700 M. V. for Egtved By; oprindelig laa den inde i Byen, men udflyttedes 1911 af den nuværende Ejer midt paa sin Mark. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur; Hovedb. har høj Frontspice med Kvist til ø. Facade og Cementstenstag; Avlsb. bestaar af to store Vinkelbygninger og en Materiallænge, der er bygget ud i en Vinkel paa s. Længe. Engen ligger ø. for Gaarden i Forbindelse med Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i to Dele i Egtved Byskov 2 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg og 1 Td. Ld. Gran, der er plantet c. 1900. — Egtvedgaard ligger kønt med de solide og smukke Bygninger omgivne af en Læplantning af Gran mod N. og et terrasseformigt Haveanlæg om en stærk Skraaning mod ø.

Egtved Præstegaard, Egtved Sogn. Postforb. og St.: Egtved, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 20 over Egtved Central. Gaarden ligger henholdsvis c. 19 og 20 Km. fra nærmeste Købstæder, Vejle og Kolding. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Jørgen Madsen*, som overtog Embedet 24. Aug. 1905, er født i Vemmeløv Sogn paa Sjælland 22. Marts 1855 og var gift med *Signe Kirstine Rasmussen Stenbæk*, født i Vemmeløv Sogn 20. Juni 1854, død 26. Decbr 1904.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Egtved. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Skovskylds Hartkorn 1 Skp. 1 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,400 Kr., for Avlsb. 7,100 Kr. Gaardens samlede Areal 187 Tdr. Ld., deraf Ager $137\frac{1}{2}$, Eng 6, Mose 8, Skov 25, Søj 8, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$. Gaar-

den er bortforpagtet til *Therkel Poulsen Therkelsen*, født paa »Hedelykke«, Forpagterens nuværende Ejendom, 9. Septbr. 1863 og gift med *Oline Andersen*, født paa Brambjerg, Egtved Mark, 12. Jan. 1865. Forpagtningen, der omfatter 72½ Td. Ld. Ager og 6 Tdr. Ld. Eng, er 8aarig og tiltraadtes 1. Maj 1897. Forpagteren driver Præstegaardens Jorder sammen med sin egen Gaard, der har et Tilliggende af 32 Tdr. Ld. Resten af Præstegaardens Agerjord er bortfæstet til tre Boelsstæder. Af Agermarken drives 49½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift sammen med Forpagterens egen Mark, uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de c. 20 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa 12 Tdr. Ld. blandet Sandmuld paa Sand- og enkelte Steder Alunderlag; 6 Tdr. Ld. er tørveagtig Muld, og Resten er Sandmuld paa blandet Underlag af Grus, Ler og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Egtved Præstegaard ligger smukt i det kuperede Terræn; den ligger paa sin gamle Plads midt i Egtved By. Hovedb., der oprindelig var opført i Bindingsværk, er restaureret og underbygget med Grundmur. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, med Straatage; de benyttes kun delvis, da Forpagteren mest benytter sine egne Avlsbygninger, som ligger 1½ Km. N. for Præstegaarden. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, undtagen over Indhegningerne i V. Engen ligger i to Dele, 1 Td. Ld. ligger S. for Gaarden, Resten ligger ved Søen, det er henholdsvis Overrislingseng og Kultureng af ret god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele i Egtved Byskov; Bestanden er Bøg, Eg og Gran.

Højvang, Egtved Sogn. Postforb. og St.: Egtved, hvortil c. ½ Km. Gaarden ligger henholdsvis c. 19 og 20 Km. fra nærmeste Købstæder, Vejle og Kolding. Nuværende Ejer: *Christen Jensen Erichsen*, som overtog Gaarden 19. April 1905, er født paa Ejendommen 28. Septbr. 1865 og gift med *Petrea Mathilde Møller*, født paa Graahøjgaard 17. Septbr. 1875.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Egtved. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Skovskylde Hartkorn 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 11,500 Kr. Gaardens samlede Areal 140 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 12, Mose 3, Skov 50, Overdrev 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, ¼ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 22 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak og 4 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god Muld paa Ler- og Sandunderlag, dels lettere Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Hans Pedersen 1766 købte den til fri Ejendom af Kong Chr. d. 7. for 354 Rdl. Jens Olesen overdrog 1787 Gaarden til sin Søn, Palle Jensen, som 1802 skødede den til Sønnen, Mads Pallesen, der købte en Del Parceller, som han lagde til Gaarden. Han døde 1822, og 1824 giftede hans Enke, Johanne f. Christensen, sig med Erich Rasmussen, der var fra Klingsbjerggaard i Kjærbølling, og som 1863 overlod Ejendommen til sin Søn, Rasmus Erichsen, efter hvem Sønerne, Erich Rasmussen og Christen Jensen Erichsen, 1886 overtog Gaarden, som senere overgik til den nuværende Ejer som Eneejer.

Højvang ligger højest af Gaardene i Egtved By; Gaarden ligger paa sin gamle Plads i Byens n. Del. Hovedb. er opført 1855 i Grundmur med Tegtag. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage. Engen ligger i tre Dele, en Del ligger S. for Gaarden ved Skoven, en Del V. for Gaarden ved Granplantagen, og en Del ligger c. ½ Km. S. for Gaarden. Gaardens Skov ligger ogsaa i tre Dele, dels ved Egtved Byskov, dels i Hejlskov og dels 1 Km. V. for Gaarden; den sidste Del, c. 15 Tdr. Ld., bestaar udelukkende af Gran, plantet af den nuværende Ejer fra 1906 til 1912; den øvrige Skovbestand er Bøg og Eg.

Mosegaard, Egtved Sogn. Postforb.: Bølling (pr. Kolding), og St.: Bølling, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nu-

værende Ejer: *Jens Hansen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1896, er født paa Petersborggaard i Store Andst, Ribe Amt, 24. Septbr. 1859 og gift med *Karen Andersen*, født paa Ejendommen 19. Maj 1863.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Bølling. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb., Skovskylds Hartkorn 1 Skp. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 142 Tdr. Ld., deraf Ager 83, Eng 8, Mose 10, Skov $39\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 75 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder. $\frac{2}{3}$ Roefafgrøde og tre Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i 3 Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god, gruset Muld paa blandet Underlag af Grus og Ler, dels moseagtig Muld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin; desuden holdes 3 Grisesøer, hvis Afkom sælges som Maanedsgrise. Kvægbesætningen, der er af blandet rød og Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mosegaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt Den ældst kendte Ejer er *Thomas Andersen*, der 1834 skødede Gaarden til sin Søn, *Anders Thomsen*, for 1400 Rdl. »rede Sølv«. I 1862 overdrog *Anders Thomsen* Ejendommen til sin Søn, *Niels Andersen*, som 1896 skødede den til *Svigersønnen*, den nuværende Ejer, der havde haft Gaarden i Forpagtning fra 1886.

Gaarden ligger smukt paa sin oprindelige Plads midt i Bølling By. Hovedb. er opført 1803 i Grundmur med Straatag. Af Avlsb. er n. og v. Længe opførte i Bindingsværk formentlig samme Aar som Hovedb., medens ø. Længe er bygget 1860 i Grundmur; Ø. for Gaarden ligger et grundmuret Svinehus, der er opført 1882. Alle Avlsb. har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Engen ligger ved Markens n. Skel; den er udgrøftet og opdrevet med Kunstgødning og er af god Beskaffenhed. Skoven ligger dels i Bølling Sønderskov, dels i Fuglsang Skov, og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Riisgaard, Egtved Sogn. Postforb.: Egtved (pr. Kolding), og St.: Raving, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Kristen Kristensen Bruun*, som overtog Gaarden 1. April 1901, er født paa Ejendommen 2. Jan. 1877 og gift med *Karen Marie Holgersen*, født i Kjær-bølling, Bredsten Sogn, 11. Febr. 1880.

Riisgaard.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Vork. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 16,400 Kr. Gaardens samlede Areal c. 80 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 3,

Bøgvad. Af Agermarken drives 61 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 4 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Riisgaard er sikkert en gammel Hovedgaard og har oprindelig været betydelig større, end den er nu, idet der gennem Tiderne stadig er frasolgt Parceller. Formodentlig har Gaarden tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt Den ældst kendte Ejer er Jens Daugaard, der havde faaet Gaarden 1812. Efter hans Død 1833 solgte hans Enke, Karen Jensdatter, 1838 Gaarden til Kristen Kristensen, ved hvis Død 1839 hans Enke, Kirsten Rytters, overdrog Gaarden til sin Søn af første Ægteskab, Kristen Kristensen Bruun. Kr. Kristensen Bruun, der tillige ejede en Gaard i Kjærbølling, overdrog 1866 Riisgaard til sin Søn, Nicolai Kristensen Bruun, som 1901 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. SØ. for Vork By. Den er ombygget c. 1852 efter Brand af Kr. Kristensen Bruun. Hovedb. er opført i Grundmur, med Straatag. Alle Avlsb. er grundmurede, n. og ø. Længe, har Straatage, v. Længe, Ko- og Hestestald, er opført 1902 med Murtrimpel og er forsynet med Jernbjælker og Hvælvinger og er tækket med Bølgeblik. Terrænet over Markerne er kuperet i den sydvestlige Del, men er øvrigt ellers jævnt. Engen ligger i Vejleaadalen c. 2½ Km. N. for Gaarden og er Kulturing af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Ødsted Byskov c. 3 Km. N. for Gaarden; Bestanden er Bøg og Gran. Gaarden har sit eget Vandværk med Vindmotor N. for Gaarden. — Riisgaard ligger højt og smukt, omgivet af betydelige Læplantninger og den store, kønne Have, og man har derfra en vid og smuk Udsigt.

Vorkgaard, Egtved Sogn. Postforb.: Egtved (pr. Kolding), og St: Egtved og Ravning, hvortil henholdsvis c. 3¼ og 3 Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Rasmus Frandsen Rasmussen*, som købte Gaarden 1. April 1906, er født paa Lundgaard, Ødsted Sogn, 27. Juli 1883.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Vork. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,700 Kr., for Avlsb. 14,900 Kr., for et

Vorkgaard.

Lejehus 950 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 10, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten ligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, men det vides ikke, naar den er solgt til fri Ejendom Den ældst kendte Ejer er Rasmus Tydsker, der 1866 solgte Gaarden til Jens Peder Christensen, efter hvem den nuværende Ejer har overtaget.

Vorkgaard ligger paa sin gamle Plads midt i Vork By; den er opbygget i sin nuvæ-

rende Skikkelse af Rasmus Tydsker i 1863. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald mod N. Engen ligger i Vejleaaalen c. 1½ Km. N. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger NØ. for Gaarden i Ødsted Byskov med Bestand af Bøg og 2 Tdr. Ld. Gran, som er plantet af den nuværende Ejer i 1907—12. — Gaarden ligger smukt med de velholdte og solide Bygninger omgivne af den hyggelige gamle Have og et Læbælte af Ask og Popler. Umiddelbart fra Gaarden er der en smuk Udsigt over de kønne Omgivelser.

Refsgaard, Egtved Sogn. Postforb.: Egtved (pr. Kolding), og St.: Egtved, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Christian Andresen Hasselriis*, som købte Gaarden 10. Septbr. 1873, er født i Hillerød 19. April 1842 og var gift med *Sørine Hjort*, født paa Asbøllegaard i Lejrskov, Ribe Amt, 17. April 1855, død 1885.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Refsgaard. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. ½ Alb., Skovskylde Hartkorn 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,500 Kr., for Avlsb. 16,143 Kr. Gaardens samlede Areal 164 Tdr. Ld., deraf Ager 99½, Eng 16, Skov 7, Overdrev 40, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejeren med den ældste Søn, *Louis Hansen Hasselriis*, som Medhjælper. L. Hansen Hasselriis er født paa Ejendommen 4. Septbr. 1880. Agermarken drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. De 40 Tdr. Ld. Overdrev er indhegnede og benyttes til Afgræsning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 6 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes 1766 af Kong Chr. d. 7. Den ældst kendte Ejer er Christen Pedersen Bohl, der ejede Gaarden 1790. Senere ejedes Gaarden af Ole Stoffen, hvis Enke 1846 giftede sig med Peter Hansen, efter hvem den nuværende Ejer har overtaget.

Refsgaard ligger paa sin oprindelige Plads. Hovedb. er opført 1856 i Grundmur over høj Sokkel med Cementstenstag. Alle Avlsb. er opførte 1904 efter Brand i Grundmur med Trætrimpel, Jernbjælker og Hvælvinger og har Paptage. Engen ligger langs Vejleaaalen c. 1 Km. V. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Egtved Skov c. 6 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Gran, der er plantet af den nuværende Ejer fra 1890 til 1900. — Refsgaard ligger højt og smukt paa Revet ud mod Vejleaaalen, og der er derfra en vid Udsigt over den smukke Omegn.

Overbygaard, Ødsted Sogn. Postforb.: Jerlev (pr. Vejle), og St.: Vingsted, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Peder Knudsen*, som overtog Gaarden 10. Maj 1899, er født paa Ejendommen 29. Decbr. 1876 og gift med *Elise Hansen*, født paa Skovgaard 4. Oktbr. 1879.

Matr.-Nr. 9a, 10a m. fl. af Ødsted. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 84, Eng 10, Mose 1, Skov 20, Overdrev 2, Veje og Hegn 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 46 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, ingen Roer og 4 Græsmarker; 38 Tdr. Ld. drives i en 9 Marksdrift med Halvbrak efter Grønjordshavre, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Grus og dels dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Overbygaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes 1768 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Mads Christensen, der havde arvet Gaarden efter sin Fader, og som 1830 overdrog den til sin Svigersøn, Asmus Nielsen med Tilnavnet »Tydsker«, der var fra Læk i Sønderjylland. Han solgte 1851 Gaarden til Søren Pedersen, der var gift anden Gang med Caroline Rasmussen fra Ravning, som 1876 giftede sig anden Gang med Peder Knudsen fra Vesterby. Ved Mandens Død 1890 over-

tog hun Gaarden, som hun 1899 skødede til sin Søn af sidste Ægteskab, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Ødsted By. Hovedb. er opført 1906 i Grundmur med Cementstenstag; den har høj Frontespice med to Fag Kvist til begge Facader. Af Avlsb. er v. og s. Længe opførte i 1830erne, ø. Længe, Ko- og Hestestald, er opført 1910 og har Murtrimpel, Jernbjælker, Monierloft og er tækket med Cementstenstag. Engen ligger i Vejleaa dalen i to Dele og er Overrislingseng af middelgod Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i Ødsted Byskov c. 2 Km. N. for Gaarden paa Skraaningen ned mod Vejleaa dalen; Bestanden er Bøg og Gran. — Af Hestebesætningen er en Følhøppe kaaret i 1. Klasse.

Ammitsbølgaard, Ødsted Sogn. Postforb.: Vejle, og St.: Vingsted, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Thomas Højer*, som overtog Gaarden 18. April 1898, er født paa Ejendommen 17. Maj 1875.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Ammitsbøll. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb., Skovskylds Hartkorn 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. (hvori beregnet et Lejehus) 15,400 Kr., for et Lejehus 1,000 Kr. Gaardens samlede Areal 128 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Eng 4, Skov 44, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 31 Tdr. Ld. i Vekseldrift med Vaarsæd, Roer og Græs; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes udelukkende ved Indkøb. Der købes aarlig c. 100 Stkr. magre Ungkvier og Stude sidst i April Maaned; disse græsfedes paa det 47 Tdr. Ld. store Græsningsareal og afaar i Løbet af Sommeren.

Gaarden har formentlig hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og er 1767 bleven solgt af Kong Christian d. 7. De ældst kendte Ejere er en Slægt ved Navn Sloth. Jens Sloth overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Hans Buhl, hvis Dødsbo solgte Ejendommen ved Auktion 1865 til Brødrene Thomas og Peter Henrik Heuer, der var fra Angelen. De døde i 1873, og Thomas Heuers Enke, Bodil, f. Hansen, overtog saa Gaarden og giftede sig anden Gang 1898 med sin første Mands Broder, Dyrslæge Jørgen Heuer, som skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Ammitsbølgaard ligger paa sin gamle Plads midt i Ammitsbøl By. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag og ligger c. 80 M. fra Avlsb., der alle ligeledes er grundmurede og bærer Straatage. Engen ligger i to Dele, den ene Del ligger ved Byen, den anden i Marken Ø. for Gaarden, og er henholdsvis Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed og Kultureng. Gaardens Skov ligger i Ammitsbøl Byskov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Haugaard, Ødsted Sogn. Postforb.: Vejle, og St. Gravens, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Hansen Rønning*, som købte Gaarden 1. Februar 1911, er født paa Bøgelund i Bramdrup 4. Aug. 1867 og gift med *Anna Kristine Hansen*, født paa Bramdrupgaard, Brusker Herred, 25. April 1868.

Matr.-Nr. 6a—b m. fl. af Ammitsbøll. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 2¼ Alb., Skovskylds Hartkorn 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,800 Kr., for Avlsb. 16,200 Kr. Gaardens samlede Areal 98 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 4, Mose ½, Skov 17, Veje og Hegn 1½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 65 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

H a u g a a r d ligger c. 2 Km. Ø. for Ammitsbøl By, hyggeligt og venligt med den stilfulde Hovedb. og de solide Avlsb. omgivne af den kønne Have og et c. 12 M. bredt Læbælte af Løvtræer. Umiddelbart fra Gaarden er der en smuk og vid Udsigt over Omegnen.

Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag; den har høj Frontespice med to Fag Kvist til begge Facader. Avlsb. er ligeledes af Grundmur, men med Straatage. Den nuværende Ejer har 1912 opført en Svinestald V. for Gaarden; den er grundmuret og har Cementstenstag. Engen ligger ved Markens v. Skel og er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Ammitsbøl Byskov c. 2 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Gran og Bøg; Granskoven er plantet efterhaanden siden 1890.

Lindgaard, Ødsted Sogn. Postforb.: Vejle, og St.: Vingsted, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Christian Christopher Bramsen Lind*, som overtog Gaarden 20. April 1901, er født paa Ejendommen 11. Oktbr. 1869 og gift med *Karen Bentsen*, født paa Nørregaard i Vindelev, Nørvang Herred, 4. Oktbr. 1873.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Rugsted. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb., Skovskylts Hartkorn $1\frac{1}{6}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 20,800 Kr., for et Fødermesterhus 4,900 Kr. Gaardens samlede Areal 93 Tdr. Ld., deraf Ager 83, Eng 3, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 73 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{2}$ Roefgrøde og Kartoffler og $2\frac{1}{2}$ Græsmark; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er god dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lindgaard.

Lindgaard har tidligere hør under Koldinghus Rytterdistrikt, men det vides ikke, naar den er solgt derfra. Den ældst kendte Ejer er Erik Laursen, der 1859 solgte Gaarden til Jens Peter Sørensen, der formentlig var hans Søstersøn. 1860 solgte J. P. Sørensen Gaarden til Lauritz Petersen Lind, født paa Lindgaard i Dalby ved Kolding; han tilkøbte et Areal med 2 Tdr. Hartkorn. Efter hans Død 1901 skødede Arvingerne Gaarden til hans Søn, den nuværende Ejer. Til Ejendommen hørte desuden tidligere Rugsted Mølle, der ved den forrige Ejers Død overgik til hans anden Søn.

Lindgaard ligger paa sin gamle Plads midt i Rugsted By og er bleven fuldstændig ombygget af den forrige Ejer. Hovedb. er opført 1874 i Grundmur over høj Kælder med Cementstenstag; den har lav Frontespice til n. Facade. Avlsb. er ogsaa grundmurede, men tækkede med Straa, undtagen en fraliggende Svinestald, der har Spaantag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger i Vejleadaalen c. 4 Km. NV. for Gaarden

og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i Ammitsbøl Skov c. 2 Km. SØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Lundgaard, Ødsted Sogn. Postforb.: Vejle, og St.: Egtved, hvortil c. 3 3/4 Km. Tlf. 19 over Ødsted Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jes Nielsen Hansen*, som overtog Gaarden 11. Juli 1889, er født i Eltang, Brusk Herred, 18. Septbr. 1857 og gift med *Mette Johanne Thomsen*, født paa Hjelmstrupgaard, Egtved Sogn, 10. Marts 1852.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Rugsted. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2 3/4 Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,265 Kr., for Avlsb. 17,334 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 85 1/2, Mose 1, Skov 2, Have og Gaardsplads 1 1/2. Af Agermarken drives 77 1/2 Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak efter Grønjordshavre, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 4 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, men det vides ikke, hvornaar den er bleven købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Kresten Knudsen, efter hvem Sønnen, Rasmus Jørgensen Wollen, overtog Gaarden; hans Enke, Ane Krestensdatter, giftede sig 1844 med Rasmus Frandsen, som 1873 skødede Ejendommen til sin Søn, Rasmus Jørgensen Rasmussen, der fra 1877—81 købte c. 30 Tdr. Ld. til Gaarden, og hvis Enke 1889 giftede sig med den nuværende Ejer.

Lundgaard ligger c. 1 Km. V. for Byen og c. 330 M. SØ. for Vejle-Ribe Landevej, over et temmelig jævnt Terræn. Den laa oprindeligt inde i Rugsted By, men udflyttedes 1835 til sin nuværende Plads af Rasmus Jørgensen Wollen. Gaarden er senere bleven ombygget; Hovedb. er saaledes opført 1846 i Grundmur; Avlsb. er ligeledes grundmurede; v. Længe, Laden, er opført 1853, n. Længe først i 1850'erne og s. Længe 1876; alle Gaardens Bygninger har Straatage. Gaardens Skov ligger i Egtved Byskov c. 7 1/2 Km. SV. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. Mosen benyttes til Tørveskæring. Af Hestebesætningen er en Hoppe optaget i Stambog, og flere Tyre af Kvægbesætningen, der er af Holvestammen, er præmierede.

Jærgaarden, Ødsted Sogn. Postforb.: Jerlev (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. 2 Km. Tlf. 21 over Ødsted Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Andreas Laugesen Juul*, som overtog Gaarden 4. Maj 1885, er født paa Juulsminde i Skjærbæk, Elbo Herred, 12. Febr. 1857 og var gift med *Anna Steffensen Buch*, født paa Ejendommen 7. Aug. 1862, død 17. Decbr. 1910.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Høllund. Hartkorn 6 Tdr. 1 1/2 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,400 Kr., for Avlsb. 16,100 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 10, Mose 2, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god Muld paa Grus- og Sandunderlag, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin; desuden holdes 6 Grisesøer, hvis Afkom sælges som Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jærgaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, men solgtes ifølge et gammelt Skøde paa Gaarden 1767 af Kong Christian d. 7. til Mads Ericksen for 518 Rd. 72 Sk. 1778 overdrog M. Erichsen Ejendommen til sin Søn, Jens Madsen, der 1809 skødede den til Sønnen, Mads Jensen Buch, efter hvem hans Søn, Steffen Madsen Buch, fik Gaarden 1854. Ved hans Død 1871 overtog Enken, Else Marie Buch, Gaarden, som hun senere skødede til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Jærgaarden har sit Navn fra Krongodstiden, da den var Jægerens Samlingssted. Den ligger paa sin gamle Plads midt i Høllund By. Hovedb. er opført 1855 af Steffen Madsen Buch; den staar i Grundmur med Cementstenstag. Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur og har alle Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er for største Delen jævnt; over de c. 20 Tdr. Ld. af den n. Del er det dog kuperet. Engen ligger i Vejleaaalen 1 Km. NV. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i Jerlev Byskov c. 1 Km. NØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg.

Høllund Overgaard, Ødsted Sogn. Postforb.: Jerlev (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Nielsen*, som overtog Gaarden 23. Oktbr. 1883, er født i Sellerup, Holmans Herred, 25. Aug. 1854 og gift med *Ane Marie Petersen*, født i Brøndsted, Holmans Herred, 24. Maj 1848.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Høllund. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,900 Kr. Gaardens samlede Areal 88 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 8, Mose 1, Skov 11, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 18 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god Muld paa blandet Underlag af Grus og Sand, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Høllund Overgaard.

Høllund Overgaard solgtes 1744 fra Koldinghus Krongods af Kong Christian d. 6. for 59 Rdl. pr. Td. Hartkorn og er formentlig bleven købt af Anders Pedersen, som 1794 overdrog Halvdelen af Hartkornet til sin Søn, Jes Andersen, mod at denne forpligtede sig til at opbygge en ny Gaard paa den fraskilte Grund og til at betale en Købesum af 823 Rdl. Jes Andersen overdrog 1843 Gaarden til Laurits Nielsen, der var fra Brøndsted, og som blev gift med J. Andersens Datter, Marie Kirstine Jesdatter; han skødede 1877 Gaarden til Sønnen, Jes Andersen Lauritsen, ved hvis Død 1882 hans Enke overtog Gaarden, og ved Giftermaal med Enken fik den nuværende Ejer den.

Gaarden er flyttet c. 200 M. mod S. af Laurits Nielsen i 1844, og 1886 har den nuværende Ejer ombygget den saaledes, at kun v. Længe, Kostalden, ligger tilbage af de gamle Bygninger. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har høj Frontespice med 3 Fag Kvist til begge Facader. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur, s. Længe, Kornladen, har Tegltag, de øvrige Avlsb. Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er kuperet mod N. og jævnt mod S. Engen ligger samlet i Markens n. Del i Vejleaadalen og er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Gaardens Skove ligger c. 2 Km. V. for Gaarden i Ødsted Byskov og har Bestand af Bøg og Gran; 3 Tdr. Ld. af Skoven ligger ved Markens n. Skel og bestaar udelukkende af Gran, plantet i 1870. — Gaarden ligger smukt, og fra Haven og Hovedb. har man en henrivende Udsigt over den smukke Omegn.

Bøgedal, Ødsted Sogn. Postforb.: Jerlev (pr. Vejle), og St.: Haraldskjær, hvortil c. 2 Km. Tlf. 15 over Ødsted Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Oluf Nielsen Hjort*, som købte Gaarden

8. Novbr. 1891, er født paa Asbølgaard, Lejrskov Sogn, Ribe Amt, 5. Febr. 1867 og gift med *Kristine Thygesen*, født i Kolsnap i Sønderjylland 9 Decbr. 1881.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Høllund. Hartkorn 6 Tdr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,808 Kr., for Avlsb. 16,625 Kr. Gaardens samlede Areal 87 Tdr. Ld., deraf Ager 65½, Eng 10, Mose 1, Skov 9, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bøgedal har tidligere hørt under Koldinghus Krongods, men blev 1744 solgt af Kong Christian d. 6. for 59 Rdl. pr. Td. Hartkorn. Den ældst kendte Ejer er Anders Pedersen, der 1794 overdrog Halvdelen af Hartkornet til sin Søn Jes Andersen, der maatte opbygge en Gaard, den nuværende Høllund Overgaard, paa den fraskilte Grund og betale en Købesum af 823 Rdl. Senere ejede Klaus Nielsen Ejendommen; hans Enke, Else, f. Hansen, solgte 1875 Gaarden ved Mageskifte med sin Broder, Peder Hansen, mod dennes Gaard i Jorlev. P. Hansen har solgt Bøgedal til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads umiddelbart N. for den fraskilte Gaard. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. har Tegtag, v. Længe, Kostalden, der har Jernbjælker og Hvælvinger, er tækket med Cementsten, de øvrige Avlsb. har Straatage. Engen ligger i Vejleaadalen og er dels Overrislingseng, dels Kultureng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i Ødsted Byskov c. 2 Km. V. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. — Gaarden ligger højt og smukt, og der er derfra en vid Udsigt over Vejleaadalen og den øvrige kønne Omegn.

Elbo Herred.

Spanggaard, Bredstrup Sogn. Postforb. og St.: Pjested, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Johan Poul Schwartz*, som overtog Gaarden 29. April 1905, er født paa Ejendommen 3. Maj 1878 og gift med *Ottrine Caroline Christensen*, født i Tversted Sogn, Hjørring Amt, 28. Juni 1887.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Bredstrup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 33,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,750 Kr., for Avlsb. 9,950 Kr. Gaardens samlede Areal 54¼ Td. Ld., deraf Ager 49½, Eng 4, Mose ¼, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 45¼ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med ¼ Helbrak ¼ Roer, ¼ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i denne Drift benyttes c. 9 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel). Resten, 4 Tdr. Ld., henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 5 Fedesvin; der sælges desuden aarlig c. 14 unge drægtige Søer af eget Tillæg. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Spanggaard var tidligere »kongelig dansk Dugmanufactur«, der blev ophævet 1790. Johan Poul Schwartz, der var født 1781 i København af tyske Forældre, kom til Klædefabriken som Entreprenør. Fabriken var dengang kongelig Ejendom, og J. P. Schwartz fik 1819 kongeligt Privilegium til at drive Farveri. I 1833 mageskiftede han i Følge et gammel kongeligt Mageskifte-Skøde en ham tilhørende Stald- og Ladebygning i Fredericia med Farveribygningen her. Han var gift med Louise Margarethe Burgsdorff, der var af gammel Officersfamilie i Fredericia, og han overdrog Ejendommen til sine to Sønner, Johan Poul og Fritz Schwartz, af hvilke den sidstnævnte døde meget tidligt, hvorefter J. P. Schwartz ene overtog Ejendommen, til hvilken han 1859—1868 købte flere Parceller. Ved hans Død 1899 overtog hans Enke, Karen Kirstine f. Jensen, Gaarden, som hun 1905 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Spanggaard ligger paa sin gamle Plads i Elbodalen ved Aaen, der danner Skel mellem Elbo og Holmans Herreder. Hovedb. er opført dels i Bindingsværk, dels i Grund-

mur og har Tegltag. Den ligger isoleret sammen med en ældre Vinkelbygning ved v. Gavl. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk; Kostalden har Jernbjælker og Murhvelvinger. Terrænet over Markerne, der ligger c. 1½ Km. Ø. for Gaarden, er jævnt. Halvdelen af Engen ligger SV. for Gaarden og Halvdelen midt i Marken; begge Dele er af god Beskaffenhed. — Gaarden ligger smukt, omgivet af Haven og Læplantninger og tæt op til en Dam, den gamle Mølledam til Fabrikken, der nu er nedlagt. — Der findes paa Gaarden flere udmærkede Familie-Malerier af den ældre Schwartz'ske Slægt.

Spanggaard.

Ellegaard, Bredstrup Sogn. Postforb. og St.: Pjedsted, hvortil c. 1 Km. Tlf. 23 over Bredstrup Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Lauge Peter Laugesen Juul*, som overtog Gaarden 28. Septbr. 1891, er født paa Juulsminde i Skjærbæk 21. Marts 1860 og gift første Gang med *Ane Sørensen*, anden Gang med *Dorthea Marie Sørensen*, fødte

Ellegaard.

henholdsvis paa Ejendommen 12. Febr. 1867, død 9. Septbr. 1891, og paa Overbygaard, Ødsted, Jerlev Herred, 4. Decbr. 1874.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Bredstrup. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,400 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 71½ Td. Ld., deraf Ager 56, Eng 10, Mose 2, Skov 2½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 2 Græsmarker; 15 Tdr. Ld. drives i

en 4 Marksdrift uden Brak med 1 Roefgrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ellegaard solgtes 1765 til Mads Madsen af Pastor Hans Schousboe, Sognepræst for Gauerlund Menigheder. 1777 overdrog Mads Madsen denne og anden ham tilhørende Gaard til sin Søn, Hans Madsen, ved hvis Død 1816 hans Enke, Maren Sørensdatter, overtog Ejendommen, som hun c. 1820 skødede til sin Søn, Søren Hansen. I 1857 overdrog S. Hansen Gaarden til sine to Sønner, Søren Hansen Sørensen og Niels Sørensen, der ejede Gaarden i Fællesskab indtil c. 1865, da S. Hansen Sørensen overtog den som Eneeje. Efter S. Hansen Sørensen overgik Ejendommen til Svigersønnen, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger nordligst i Byen; Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag. Af Avlsb. er s. og v. Længe opførte i Grundmur, ø. i Bindingsværk, med Rørtage. Terrænet over Gaardens Marker er stærkt kuperet i N. og jævnt i S. Engen ligger i Elbodalen umiddelbart V. for Gaarden og er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger c. 6 Km. NV. for Gaarden i Børkop Skov og har Bestand af Bøg. — Gaarden ligger højt og smukt, og man har derfra en henrivende Udsigt over de kønne Omgivelser.

Engdalgaard, Bredstrup Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. 6 Km., og St.: Pjedsted, hvortil c. 2 Km. Tlf. 2 over Bredstrup Central. Nuværende Ejer: *Abraham Jensen Gydesen*, som overtog Gaarden 9. Decbr. 1904, er født paa Kong-

Engdalgaard.

stedgaard 8. Aug. 1876 og gift med *Kristine Marie Dahl*, født paa Ejendommen 6. Juni 1882.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Stallerup. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 48,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,450 Kr., for Avlsb. 11,995 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 3, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 6 Tdr. Ld. til Frøavl (Hunde græs). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Engdalgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Mads Nielsen købte den til fri Ejendom 1766. 1802 overdrog M. Nielsen Gaarden til sin Søn, Christen Madsen Lund, der i 1840erne skødede den til Sønnen, Søren Christensen Lund. Indtil da var Gaardens Hartkorn kun 4 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr., men S. Christensen Lund tilkøbte flere Parceller fra Nabogaarden, saa at Hartkornet gik op til c. 9 Tdr. I 1876 overdrog

S. Christensen Lund Gaarden til sin Plejesøn, Christian Knudsen fra Herslev, der var gift med Johanne Hansen. Ved C. Knudsens Død 1870 overtog Enken Gaarden; hun giftede sig 1881 med Niels Peter Andersen Dahl, der 1904 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Oprindeligt laa Gaarden c. 35 M. N. for dens nuværende Plads, hvortil den udflyttedes 1839. Hovedb. er opført 1877 i Grundmur med Tegtag. Af Avlsb. er v. Længe, Kostalden, grundmuret, de to andre Længer staar i Bindingsværk, alle med Rørtage; desuden findes en Svinestald m. m. i en grundmuret Vinkelbygning fra Hovedb. Engen ligger midt i Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. V. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Gran. Gaarden ligger hyggeligt og venligt, og der er derfra en smuk Udsigt over det skovrige Landskab. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog.

Hyllersgaard, Bredstrup Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 8½ Km. Tlf. 38 over Bredstrup Central. Nuværende Ejer: *Laurits Peter Jepsen*, som overtog Gaarden 15. April 1877, er født paa Ejendommen 11. Septbr. 1851 og gift med *Inger Marie Thomsen*, født paa Hesselgaard, Hodde Sogn ved Varde, 19. Febr. 1861.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Kongsted. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,100 Kr., for Avlsb. 16,695 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 5, Mose 2, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. I Driften indtages efterhaanden 12 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel og Hundegræs). Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler, Sand og Grus. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hyllersgaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes 1765 af Kong Frederik d. 5. til den nuværende Ejers Tipoldefader for 7 à 800 Rdl. I Slutningen af det 18. Aarhundrede overdrog Mikkel Jepsen Ejendommen til sin Søn, Jep Mikkelsen, der 1842 skødede den til Sønnen, Jeppe Jensen, efter hvem hans Søn, den nuværende Ejer, har overtaget den.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den s. Del af Kongsted By. Hovedb. er opført 1852 i Grundmur med Straatag. Alle Avlsb. er ligeledes grundmurede, men har Tegtag; ø. Længe er opført 1875, s. 1898 og v. 1893; i Kostalden er der Jernbjælker og Hvelvinger. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, undtagen mod V. ned mod Elbodalen, hvor det er stærkt kuperet. Engen ligger i tre Dele, den ene Del ligger ved Gaardens s. Markskel, de to andre N. og S. for Gaarden; den er kultiveret Eng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, dels S. for Marken, dels i Taulov Skov c. 3 Km. S. for Gaarden; Bestanden er Bøg, Eg og c. ½ Td. Ld. Gran, der er plantet af den nuværende Ejer c. 1897.

Grønlundgaard, Bredstrup Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. 7½ Km., og St.: Pjedsted, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Lauritz Peter Barsøe Lauritzen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1901, er født paa Ejendommen 4. April 1876 og gift med *Else Marie Thomsen*, født i Egum 2. Jan. 1884.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Kongsted. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2¾ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,880 Kr., for Avlsb. 14,721 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Eng 8, Skov 1½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 53 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Staldfoder efter Grønjordshavre samt 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. I Driften benyttes 9 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Grønlundgaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt 1765 af Kong Fredrik d. 5., men det vides ikke til hvem. Den ældst kendte Ejer er Jens Grøn, der 1828 solgte Gaarden til Carl Lauritzen for 1200 Rdl. Carl Lauritzen var fra Børup, og hans Datter, Ane Jacobine Carlsdatter, giftede sig 1839 med Jens Andersen

Davidsen fra Tiufkjær. 1880 overdrog de Gaarden til deres Plejesøn, Jens Lauritzen, der var født i Stoustrup og var en Brødersøn af Ane Jacobine Davidsen. Han bestyrede Gaarden fra sit Giftermaal 1864 med Ane Barsøe, Datter af Skolelærer B. i Bredstrup, og overdrog i 1901 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. NØ. for Kongsted By. Hovedb. er opført 1858 i Bindingsværk, men er senere bleven ombygget i Grundmur til s. Facade.

Grønlundgaard.

Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur, med Straatage. Engen ligger V. for Gaarden i Elbodalen; Skoven ligger i Taarup Skov c. 3³/₄ Km. SSV. for Gaarden; Bestanden er hovedsagelig Bøg. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog; Statspræmiehingsten »Elbodale« er opstaldet paa Gaarden. Kvægbesætningen er 1900 præmieret for hele Kvæghold, og flere Samlinger har ogsaa faaet Præmier ved de lokale Skuer.

Taarup Kvistgaard, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 2 Km. Tlf. 25 over Taulov Central. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Jørgen Christian Rasmussen*, som overtog Gaarden 13. Oktbr. 1904, er født paa Enemærket, Dreslette Sogn, Odense Amt, 30. Juni 1869 og gift med *Hansine Nielsen*, født i Ulbølle Sogn, Svendborg Amt, 7. Maj 1859.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Taarup. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. (heri ikke medregnet Hartkornet for 8 Tdr. Ld. i 1912 tilkøbt Jord fra Taarup Møllegaard). Ejendomsskyld 45,000 Kr., Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 20,000 Kr. Gaardens samlede Areal 91 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 3, Mose 2, Skov 14, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefagrøde og 2 Græsmarker, af hvilke 3 Tdr. Ld. benyttes til Frøavl (Hundegræs og Kæmpegræs). Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Taarup Kvistgaard hørte oprindelig under Koldinghus Rytterdistrikt, men blev solgt til fri Ejendom 1765 af Kong Frederik d. 5., men der vides intet om de tidligste Ejendomsforhold. Omkring 1847 ejedes Gaarden af Peder Jensen Schou, ved hvis Død hans Enke giftede sig med Anders Larsen, som 1857 skødede Gaarden til sin Hustrus Broder, Jes Pedersen, der atter skødede Ejendommen til sin Datter, Marie Pedersen, af hvem Rasmus Christensen 1889 købte Gaarden. Han var fra Vester Skærninge paa Fyn, og ved hans Død 1901 overtog hans Enke Gaarden, som 1904 overgik til den nuværende Ejer ved Giftermaal med Enken.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads, men er hovedsagelig ombygget 1892—94. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; den restaureredes 1906, ved hvilken Lejlighed der tilbyggedes den en høj Frontespice med Kvist til begge Facader. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og er tækkede med Straa. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger dels i Skoven og dels ved Markens nv. Skel og er henholdsvis Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed og Natureng. Skoven ligger i Taarup Byskov 1 Km. V for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. Kvægbesætningen, der er gammel Stamme paa Gaarden, har flere Gange faaet Ærespræmie og 1. Præmie for Samlinger.

Langhøj, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Hans Albrechtsen*, som overtog Gaarden 28. Aug. 1903, er født paa Taarupgaard 5. Septbr. 1872 og gift med *Olivia Kristine Olsen*, født paa Vinding Mølle, Holmans Herred, 5. Oktbr. 1873.

Matr.-Nr. 1a b m. fl. af Taarup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,743 Kr., for Avlsb. 11,257 Kr., for et Aftægtshus 2,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 42, Eng 6, Mose 1, Skov 20, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 31 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Ler-muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Heste samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Langhøj hørte oprindeligt sammen med Taarupgaard, men blev skilt fra denne 1877 ved den forrige Ejer, Martin Albrechtsens Giftermaal med Mette Sine Hansen, der var Datter af den daværende Ejer af Taarupgaard, Hans Pedersen. M. Albrechtsen var født paa Tømmergaard i Tørrild Herred og havde haft den samlede Taarupgaard i Forpagtning fra 1871. Ved Taarupgaards Deling 1877 overgik Hovedparcellen til M. Albrechtsens Svoger, Søren Peter Hansen. Efter M. Albrechtsen overtoges Ejendommen af hans Søn, den nuværende Ejer.

Langhøj ligger over et jævnt Terræn, og fra Gaarden er der vid Udsigt over den smukke, skovrige Omegn. Gaarden ligger c. 200 M. Ø. for Taarupgaard. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er grundmurede med Pap- og Straatage. Engen ligger i to Dele, hvoraf den ene ligger c. 2 Km. NV. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed, medens den anden ligger c. 1 Km. V. for Gaarden ved Taulov Sø og er Natureng, ligeledes af god Beskaffenhed.

Krybilygaard, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Pedersen Høj*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1883, er født paa Højgaard i Taulov 31. Juli 1855 og gift med *Ane Dorthea Faugaard*, født paa Faugaardsminde i Erritsø 25. Aug. 1866.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Krybily. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 12,100 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 62 $\frac{1}{2}$, Mose 1 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 57 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin; desuden holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Krybilygaard har tidligere hørt under Hovedgaarden »Søholmegaard«, af hvilken der endnu findes en mindre Gaard paa c. 30 Tdr. Ld. Gaarden er formentlig bleven udstykket faa Aar efter, at den var solgt fra Koldinghus Rytterdistrikt 1765 af Kong Frederik d. 5. Til Krybilygaard hørte fra c. 1770 en Kro, som den nuværende Ejer solgte i 1902; indtil da havde den været bortforpagtet. I 1850'erne ejedes Gaard og Kro af Jens Hansen Grunnet, der overdrog Ejendommen til sin Svigersøn, den nuværende Ejer, der var gift første Gang med Karen Inger Petrea Grunnet.

Gaarden ligger smukt, omgivet af en gammel Bøgskov paa 2 Tdr. Ld., der nu hører til Kroen. Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 2 Km. SV. for Taulov By umiddelbart ved Fredericia-Kolding Landevej. Hovedb. er opført i Grundmur og har Straatag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og er tækkede med Straa.

Mads Madsen Lunds Gaard i Oddersted, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 2 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 6 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Mads Madsen Lund*, som overtog Gaarden 2. Maj 1902, er født paa Ejendommen 9. Novbr. 1863 og gift med *Nielsine Nielsen*, født i Gudsø 16. Novbr. 1861.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Oddersted. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 65 $\frac{1}{2}$, Eng 3, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og 2 Kalve (Resten af de paa Gaarden fødte Kalve fedes fra Fødslen og sælges i Alderen fra 6. til 8. Uge), 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin; desuden holdes 5 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med 1. Klasses Korthornstyr, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb af Ungkreaturer. Foruden den anførte Besætning købes aarlig c. 30 Stkr. Ungkvæg til Græsfedning. Ejeren er tillige Forpagter af c. 17 Tdr. Ld. af Præstegaardens Mark; dette Areal henligger i permanent Græs, og til denne Afgræsning indkøbes andre 30 Stkr. Ungkvæg (Korthornsblanding).

Gaarden, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, blev 1765 solgt til fri Ejendom af Kong Frederik d. 5. Den ældst kendte Ejer er Mads Christensen Lund fra Herslev, der fik Gaarden ved Giftermaal med Ellen Jensdatter, hvis Slægt havde ejet Gaarden fra 1765 og har haft den i Fæste fra 1726, hvilket Aarstal findes paa gamle Bjælker i Bygningerne tillige med Navnene: Maren Jensdatter og Jens Clausen. Ved Mads Christensen Lunds Død 1859 overtog hans Enke Gaarden, som hun 1862 overdrog til sin Søn, Jens Madsen Lund, der døde 1895, hvorefter Enken, Hansine, f. Hansen, overtog Gaarden. Efter hende gik Gaarden over til Sønnen, Hans Elert Madsen, der har solgt den til sin Broder, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den s. Del af Oddersted By; den ligger højt, og der er derfra en vid Udsigt over Kolding Fjord med »Kidholmene« og til Stenderup Statsskove og Fyn.

Rugballegaard, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 3 $\frac{3}{4}$ Km. Gaarden ligger c. 7 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: Enkefru *Hanne Iversen*, født *Nielsen*, som overtog Gaarden 19. Juni 1910, er født

Rugballegaard.

paa Stenagergaard ved Store Velling 13. April 1878 og var gift med *Iver Nielsen Iversen*, født paa Ejendommen 20. Marts 1860, død 19. Juni 1910.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Børup. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,300 Kr., for Avlsb. 14,900 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 59 $\frac{1}{2}$, Eng 8, Skov 8, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Gaarden drives af Ejerinden med Broderen, *Harald Peter Nielsen*, som Bestyrer. Han er født paa Stenagergaard 8. Aug. 1890. Af Agermarken drives 53 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde

og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der fedes aarlig c. 6 Ungkreaturer paa Stald.

Der kan intet oplyses om, hvem der i 1765 af Kong Frederik d. 5. har købt Rugballegaard til fri Ejendom, men den ældst kendte Ejer er Iver Bertelsen, der overtog Gaarden 1825, og som 1856 skødede den til sin Søn, Niels Iversen, efter hvem Sønnen, Iver Nielsen Iversen, overtog Ejendommen 1889. I. Nielsen Iversen mageskiftede en Del Parceller med Naboejendommen, »Kirstineberg«, hvorved Rugballegaards Jorder samledes saaledes, at Ejendommen nu ligger midt i sin Mark. Ved I. Nielsen Iversens Død overtog Enken, den nuværende Ejerinde, Ejendommen.

Rugballegaard ligger meget smukt, omgivet af Børup Skov, hvortil Haven grænser mod S. Gaarden ligger middelhøjt, og Terrænet er jævnt over den v. Del af Marken, men stærkt kuperet mod Ø. Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 2 Km. SØ. for Børup By umiddelbart S. for Kolding-Snoghøj Landevej. Hovedb. er opført c. 1870 i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, og er tækkede med Straa. Engen ligger c. 1 Km. S. for Gaarden og er Overrislingseng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger ved Engen og har Bestand af Bøg, Eg, Ask og El samt 1 Td. Ld. Gran, der er plantet c. 1880 af den forrige Ejer.

Lerbjerggaard, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejere er de fire Søskende: *Mads Peter Madsen*, *Christen Hans Madsen* samt Frøkerne *Sine* og *Marie Madsen*, som overtog Gaarden 23. Novbr. 1910, er alle fødte paa Ejendommen henholdsvis 13. Juni 1878, 31. Marts 1882, 26. Septbr. 1875 og 10 Novbr. 1886.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Børup. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 68¼ Td. Ld., deraf Ager 61, Eng 2, Mose ¾, Skov 3½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 46½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

I Slutningen af det 18. Aarhundrede ejedes Gaarden af Bertel Jepsen, hvis Fader rimeligvis har købt Gaarden til fri Ejendom fra Koldinghus Rytterdistrikt 1765. B. Jepsen overtog Gaarden 1781 og overdrog den 1827 til Svigersønnen, Mads Jessen, ved hvis Død 1855 hans Enke, Johanne Marie Bertelsdatter, overtog Gaarden, som hun 1857 skødede til sin Søn, Bertel Madsen, ved hvis Død 1899 hans Enke, Johanne f. Petersen, overtog. Efter hende overgik Gaarden 1907 til Sønnen, Jens Madsen, ved hvis Død de nuværende Ejere har overtaget Ejendommen.

Lerbjerggaard ligger paa sin gamle Plads, vestlig i Børup By. Hovedb. er opført 1815 i Bindingsværk med Straatag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, alle med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er noget kuperet i den sø. Del, men er ellers jævnt. Engen ligger i fire Dele paa Gaardens Mark og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i Børup Skov c. 2 Km. SSØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. Gaardens Navn stammer fra Kæmpehøjen »Lerbjerg«, der ligger paa Marken. — Af Kvægbesætningen er flere Samlinger af Ungkvæg præmierede.

Højbygaard, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 14 over Skærbæk Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Hans Christensen Thuesen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1898, er født paa Ejendommen 26. Aug. 1873 og gift med *Ellen Kathrine Jacobsen*, født i Brøndsted, Holmans Herred, 18. Decbr. 1872.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Skærbæk. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Eng 4, Mose ½, Skov 3½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med

Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korhorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg, og der fedes aarlig c. 10 Stkr. Ungkvæg. Der holdes 6 Grisesøer, hvoraf Grisene sælges.

Højbygaard hørte indtil 1765 under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Rasmus Sivertsen, der 1820 solgte til Niels Bertelsen, hvis Enke, Karen Jensdatter, 1830 giftede sig med Poul Pedersen, der var gift to Gange, og ved hvis Død 1866 hans Enke, Ane Marie f. Frederiksen, overtog Gaarden. I 1870 giftede hun sig med Peder Andersen Thuesen fra Bølling i Egtved Sogn, der 1898 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden blev udlyttet paa sin nuværende Plads 1860; indtil da havde den ligget c. 100 M. længere mod S. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er, dels grundmurede, dels opførte i Bindingsværk og har Straatage. Gaarden ligger højt i det jævne Terræn, der dog er noget bølgeformet mod S. Engen ligger c. 4 Km. V. for Gaarden og er Natureng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i Taulov Skov c. 6 Km. N. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Ask og Gran. — Af Hestebesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er Stammeren præmieret.

Luchtsminde, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 5 over Skærbæk Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Peter Jessen*, som købte Gaarden 1. April 1904, er

Luchtsminde.

født i Høkkelbjerg, Tyrstrup Sogn i Sønderjylland, 23. Decbr. 1869 og gift med *Karen Marie Jensen*, født paa Rønshauge i Smidstrup Sogn 1. Aug. 1878.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Skærbæk. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms-skyld 41,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 27,400 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 1½, Have og Gaards-plads 1½. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 7 Tdr. Ld. til Frøavl (Hunde-græs). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen be-staar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin; desuden holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Luchtsminde har hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, men blev 1778 købt til fri Ejendom af Niels Udsen for 892 Rdl. 90 Sk.; efter ham overtog Anders Nielsen Ejendommen 1781. Ved A. Nielsens Død, overtog hans Enke, Johanne Madsdatter,

Gaarden, som hun 1826 overdrog til Sønnen, Mads Andersen, hvis Enke, Kirsten Nielsdatter, 1851 solgte til Christoffer Nicolaisen Lucht, der var fra Hamborg, og som havde ejet en mindre Gaard i Odderslev, som han bortbyttede for denne Gaard. 1883 skødede han Ejendommen til sin Søn, Nicolai Christoffersen Lucht, ved hvis Død Arvingerne solgte Gaarden til den nuværende Ejer.

Luchtssminde ligger paa sin gamle Plads midt i Skærbæk Nederby. Hovedb. er opført 1858 i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur med Tegltag, dels i Bindingsværk med Straatage. Engen ligger c. 660 M. V. for Gaarden i en Fælleseng, til hvilken 6 Gaarde af Skærbæk har Brugsret indtil den 1. Septbr., hvorefter den syvende Gaard har Græsningsret. Denne mærkelige Overenskomst blev truffet 1788 og har sin Grund i manglende Ret til Færdselsvej til Engen. — Gaarden ligger hyggeligt med de solide og anselige Bygninger omgivne af den smukke Have. Paa Hovedlodden ligger en gammel Kæmpehøj, »Storhøj«, hvorfra der er en henrivende Udsigt over den smukke Omegn.

Elisabethsminde, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Peder Thuesen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1891, er født paa Ejendommen 17. April 1852.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Skærbæk. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 47,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 8,000 Kr., for Avlsb. 22,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 2, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ¼ Helbrak ¼ Roer, Hvede og Rug, Byg, Blandsæd, Havre samt 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld, dels Lermuld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer og købes desuden en Del Pattegrise, der opdrættes og sælges som drægtige Ungsøer. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Elisabethsminde blev 1765 solgt fra Koldinghus Rytterdistrikt af Kong Frederik d. 5. Den ældst kendte Ejer er Christoffer Jensen fra Højrup i Brusk Herred, der fik Gaarden ved Giftermaal med Ane Marie, der var Datter paa Gaarden. Efter C. Jensen fik hans Søn, Jens Christoffersen, Gaarden, som han overdrog til sin Svigersøn, Peder Pedersen Thuesen fra Egum. Ved P. P. Thuesens Død c. 1891 fik Enken, Elisabeth Jensdatter, efter hvem Gaarden har faaet Navn, Ejendommen, som hun 1901 skødede til sine to Sønner, Peder og Jens Christoffer Thuesen, af hvilke den sidstnævnte nu ejer Taulovgaard, medens P. Thuesen er Eneejer af Elisabethsminde.

Gaarden laa tidligere inde i Skærbæk By, men udflyttedes paa sin nuværende Plads 1863. Hovedb. og Avlsb. er alle opførte i Grundmur med Tage af Tegl, Straa og Pap. Engen ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden og er Natureng. Skoven ligger ved Engen og i Børup Skov c. 2 Km. Ø. for Gaarden; Bestanden er Bøg, Eg og c. ½ Td. Ld. Gran, plantet 1891.

Storgaard, Taulov Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 10 over Skærbæk Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: Sognefoged *Jens Basse*, som overtog Gaarden 1. Juli 1897, er født paa Ejendommen 15. April 1871 og gift med *Karoline Bertelsen*, født i Mosevraa i Brusk Herred 26. Septbr. 1875.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Skærbæk. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Skovskyls Hartkorn 2 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 39,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,700 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 87½ Td. Ld., deraf Ager 70½, Eng 5, Mose 2, Skov 8, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak efter Grønjordshavre, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld, dels stærk Lerjord og dels Lermuld, alt med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Desuden indkøbes aarlig c. 8 Ungkreaturer til Græsfedning. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Storgaard er bleven solgt fra Koldinghus Rytterdistrikt 1765 af Kong Frederik d. 5. Som dens ældst kendte Ejer nævnes Hans Jensen fra Agtrup i Kolding Herred, der fik Gaarden ved Giftermaal med den foregaaende Indehavers Datter. Efter ham overgik Gaarden til Sønnen, Jens Hansen, der 1870 overdrog den til sin Søn, Jeppe Basse Jensen, som 1897 skødede Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Storgaard ligger meget smukt over et stærkt kuperet Terræn og med en vid Udsigt over Kolding Fjord og helt over til Fyn. Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i Skærbæk Nederby; den var oprindelig 137 Tdr. Ld. stor, men 1865 blev 50 Tdr. Ld. fraskilt til den forrige Ejers Broder. Hovedb., der er meget gammel, men en anseelig

Storgaard.

Bygning, er opført i Bindingsværk med Straatag. Af Avlsb. er s. og v. Længe opførte 1875—76 i Bindingsværk, medens ø. Længe, Staldbygningen, er opført 1877 i Grundmur; paa alle Avlsb. er der Straatage. Engen ligger midt i Marken og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed; Skoven ligger i Hønneberg Skov c. 4 Km. N. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Gran. — Til Gaarden hører den mærkelige gamle Ret til Græsning paa en Fælleseng efter 1. Septbr., medens 6 andre Gaarde af Skærbæk har Ret til Høsletten.

Kobbelgaard, Ullerup Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 12b over Hejse Kro Central. Nuværende Ejer: *Christen Knudsen Tranberg*,

Kobbelgaard.

som købte Gaarden 25. Septbr. 1911, er født paa Hungeberggaard i Ølgod, Ribe Amt, 18. Maj 1886 og gift med *Anne Marie Knudsen*, født paa Qvistgaard i Gauerslund 31. Marts 1887.

Matr.-Nr. 5 m. fl. af Stoustrup. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. $\frac{1}{2}$ Alb. Skovskuld $\frac{7}{12}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng 4, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 1 Græsmark. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 1 Malkeko, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Der indkøbes aarlig c. 20 Maanedsgriise, der opdrættes og sælges som drægtige Søer. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb. Hele Afgrøden sælges til Fredericia, Halm og Kløverhø som Hakkelse; der købes Renovationsgødning fra Fredericia, ligesom der købes en Del Kunstgødning.

Kobbeltgaard, der tidligere har hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og solgt til fri Ejendom 1766, ligger højt over et meget smukt Terræn; Hovedb. ligger smukt omgivet af den gamle Frugthave og Lætræer af Ask og Poppel. Fra Haven er der vid Udsigt i Ø. over Fredericia til Fyns høje Kyst N. for Strib og i NØ. til Trelde Skov samt over Vejleffjord.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. NØ. for Stoustrup By; dens Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, og Avlsb., der bestaar af to store Længer og en Halvtagsbygning, staar i Grundmur med Tage af Tegl, Rør og Pap; en Svinstald, der ligger V. for Hovedb., er opført i Bindingsværk med Straatag. Engen ligger c. 200 M. S. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. $7\frac{1}{2}$ Km. NNØ. for Gaarden i Trelde Skov og har Bestand af Bøg og Eg.

Hans Madsen Lassen Lomholts Gaard i Egum, Ullerup Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. 6 Km., og St.: Pjedsted, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Hans Madsen Lassen Lomholt*, som købte Gaarden 22. April 1898, er født i Store Velling, Holmans Herred, 23. Jan. 1866 og gift med *Kirstine Knudsen Lund*, født paa Engdalgaard, Stallerup, 4. Septbr. 1870.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Egum. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 8, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Røeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Der holdes c. 6 Grisesøer, hvis Afkom sælges som Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt 1766, men det vides ikke, hvem der har købt den fri. En Familie, der skifter med Navnene Hans Jensen og Jens Hansen, har ejet Gaarden i mange Slægtled. Hans Jensen overdrog Gaarden til sin Søn, Jens Hansen, der 1884 solgte den til Peder Nielsen Hviid, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger som den østligste Gaard i Egum By og blev udflyttet fra Byens Midte til sin nuværende Plads i 1872 efter Brand. Beliggenheden er meget hyggelig med de anselige, velholdte Bygninger og den smukke Frugthave, der omgiver Hovedb. mod N. Hovedb. og alle Avlsb. er opførte i Grundmur og har henholdsvis Skifer- og Straatage. Engen ligger i to Dele; den ene Del ligger umiddelbart N. for Gaarden og er Natureng af god Beskaffenhed, medens den anden Del ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. NV. for Gaarden, og er Overrislingseng ligeledes af god Beskaffenhed.

Peder Bjerres Gaard i Egum, Ullerup Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. 6 Km., og St.: Pjedsted, hvortil c. 4 Km. Tilf. 5 over Egum Central. Nuværende Ejer: *Peder Bjerre*, som købte Gaarden 1. Septbr. 1907, er født paa Korsfold i Brøndsted, Holmans Herred, 21. Marts 1883 og gift med *Maren Jørgensen*, født i Pjedsted 31. Marts 1884.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Egum. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,600 Kr. Gaardens samlede Areal 52 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Eng 4, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 28 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Røeafgrøder og 2 Græsmarker; 12 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 2 Græsmarker; Resten drives i Vekseldrift med Kartofler, Roer, Korn og Græs. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Ler-

underlag, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag og dels lettere Muld paa Ler- og Grusunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 14 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom 1766. 1890 fik Bertel Bjerresgaard Gaarden efter sin Fader. Hans Enke, Ane, f. Christensen, der var Datter af Jørgen Christensen, Tolstrupgaard, giftede sig 1895 anden Gang med Niels Markusen Linnet, der samme Aar overdrog Ejendommen til sin Hustrus Søster, Mette Christensen, der var gift med Christen Hansen, som har solgt Gaarden til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Egum By og var den største Gaard i Byen, paa c. 100 Tdr. Ld., indtil Niels M. Linnet ved Frasalg af Jord formindskede den til dens nuværende Størrelse. Hovedb. er opført 1845 i Grundmur med Straatag, og alle Avlsb. er byggede af Bindingsværk med Straatage. Engen ligger dels umiddelbart NV. for Gaarden, dels midt i Marken, og den er henholdsvis Overringseng af fortrinlig Beskaffenhed og Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ved Markens n. Skel og har Bestand af Gran, der er plantet 1897.

Egum Mølle, Ullerup Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. 6 Km., og St.: Pjedsted, hvortil c. 4 Km. Tlf. 4 over Egum Central. Nuværende Ejer: *Mathias Theodor Gottlieb Harmsen*, som købte Gaarden 1. April 1854, er født paa Skovridergaarden ved Silkeborg 24. Jan. 1829 og var gift med *Anna Voldborg Uldal*, født paa Aagaard Varmark, Sønder Stenderup, Kolding Herred, 10. Decbr. 1828, død 20. Septbr. 1910.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Egum. Hartkorn 5 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendoms-skyld 48,000 Kr. Gaardens samlede Areal 35¼ Td. Ld., deraf Ager 27¼, Eng 6, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerens Svigersøn, *Mads Ebbesen Christensen*, født i Egum 11. Marts 1849 og gift med *Marie Kristine Schmidt*, Ejerens Plejedatter, født paa Amoshave, Kolding Herred, 7. Septbr. 1856. M. Ebbesen Christensen har drevet Ejendommen siden 1882. Af Agermarken drives 26¼ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 2 Malkekøer og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Foruden Landbruget er der Vand- og Vindmølle til Ejendommen. Der drives lokal Mølle drift og Handels-Mølleri.

Egum Mølle's ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Ole Nielsen og Jens og Niels Olesen, og Vandmøllen er rimeligvis bleven købt fri fra Koldinghus Rytterdistrikt af en af denne Slægts Medlemmer 1766. Jens Olesen overdrog 1844 Ejendommen til sin Søn, Ole Jensen, der har bygget Vindmøllen først i 1850'erne, medens Vandmøllen er meget ældre. O. Jensen solgte senere Gaarden til den nuværende Ejer.

Egum Mølle ligger paa sin oprindelige Plads ved Møllebækken, der løber gennem den v. Del af Egum By. Hovedb. er opført 1895 i Grundmur med Tegtag. Af Avlsb. er v. Længe, Kornmagasin og Stald, opført i Bindingsværk og tækket med Straa; n. Længe, Hestestalden, er grundmuret med Tegtag, og en Ladebygning, der ligger S. for Gaarden, er opført i Grundmur med Straatag. Vandmøllen, der ombyggedes 1889, ligger i den s. Del af Gaarden; den indeholder tillige Bryggers og Vadskehus og er bygget i Grundmur. Vindmøllen ligger c. 100 M. SSV. for Gaarden og er hollandsk Vindmølle. Terrænet over Markerne, der ligger c. 1 Km. SØ. for Gaarden, er jævnt. Engen ligger umiddelbart SØ. for Gaarden og er Natureng af god Beskaffenhed.

Fredenslund, Veilby Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 6 Km. Tlf. 12 over Egum Central. Nuværende Ejer: *Søren Lassen Jensen*, som købte Gaarden 16. Aug. 1897, er født paa Østerbygaard i Trelde 11. Aug. 1865 og gift med *Jensine Kirstine Sørensen*, født paa Tvedgaard 27. Febr. 1870.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Veilby. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. ¾ Alb. Skov-skyld 1¼ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 16,300 Kr. Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 12, Skov 7½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; i Driften benyttes 3 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel). Resten henligger i permanent Græs i Indheg-

ning sammen med 2 Tdr. Ld. af Engen. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 14 Fedesvin. Mælken sælges til Landbo-Mejeriet i Fredericia. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fredenslund hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. Gaarden har været i en Slægt, Jeppe Madsen—Mads Jepsens, Eje i en lang Aarrække, indtil Jeppe Madsens Enke 1832 giftede sig med Mads Laursen Hviid, som senere blev Sognefoged, og hvis Enke, Dorthea Hviid, 1863 overdrog Ejendommen til Sønnen, Jens Hviid, den nuværende Ejers Morbroder, som 1890 solgte til Frederik Carl Chr. Norgaard, af hvem den nuværende Ejer har købt Ejendommen.

Fredenslund.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads som den østligste af Gaardene i Veilby By; den ligger middelhøjt i Terrænet, der skraaner ned mod Randsfjord. Hovedb. er opført 1845 i Bindingsværk; den er restaureret 1909 og har faaet paalagt Tegltag; alle Avlsb. er byggede i 1870erne i Bindingsværk med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er noget bølgeformet. Engen, der er Overrislingseng af god Beskaffenhed, ligger umiddelbart N., S. og Ø. om Gaarden. Skoven ligger i Trelde Skov c. 6 Km. SØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Eg. Fredenslund har Ret til Rørskær i Randsfjord, og der sælges for c. 200 Kr. Rør aarligt. — Gaarden ligger smukt med de velholdte Bygninger omgivne af den kønne Have, og man har derfra en henrivende Udsigt over de smukke Omgivelser.

Sølundgaard, Veilby Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Søren Bjerresgaard*, som købte Gaarden 1. April 1908, er født paa Randsgaard, Gaarslev Sogn, 21. Septbr. 1880 og gift med *Mary Johanne Kristine Jensine Mindedahl*, født i Kolding 13. Novbr. 1887.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Veilby. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2½ Alb. Skovskyld 1⁹/₁₆ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,100 Kr., for et Lejehus 1,100 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 51½, Eng 6, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, ½ Roefgrøde og 2 Græsmarker; 8 Tdr. Ld. ved Gaarden drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 2 Græsmarker og uden Roer. Resten henligger i permanent Græs i Indhegning, Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld, dels stærk Lerjord, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 16 Fedesvin. Mælken sælges til Fredericia Landbo-Mejeri. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sølundgaard blev købt til fri Ejendom fra Koldinghus Rytterdistrikt af en Mand af Slægten Degn, der har ejet Gaarden i fem Generationer. 1866 overdrog Hans

Jensen Degn Gaarden til sin Søn, Jens Hansen Degn, hvis Enke, Maren Marie f. Johansen, 1898 skødede Ejendommen til Sønnen, Hans Hansen Degn, der ejede Søndermark i Pjedsted Sogn, og som havde bortforpagtet Sølundgaard, indtil han solgte den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, men er ombygget 1891 efter Brand ved Lynnedslag. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. har Tegtag, Avlsb. Rørtage. Terrænet over Gaardens Mark er stærkt kuperet mod N., hvorimod det er jævnt mod S. Engen ligger c. 100 M. N. for Gaarden langs Randsfjord og i Forbindelse med Marken; den er Kultureng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i to Dele, 1 Td. Ld. ligger mellem Engen og Marken og 3 Tdr. Ld. i Trelde Skov c. 6 Km. Ø. for Gaarden; Bestanden er Eg og Bøg. Gaarden har Ret til Rørskær i Randsfjord og sælger aarlig Rør for c. 150 Kr.

Overgaard, Veilby Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: Jens Sørensen Sterndorff, som overtog Gaarden 14. Marts 1908, er født i Agerskov, Haderslev Vester Amt, Sønderjylland, 5. Septbr. 1859 og gift med Johanne Schou, født paa Bøgeskov i Starup Sogn, Kolding Herred, 24. Febr. 1866.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Veilby. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Skovskylld $1\frac{1}{10}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for

Overgaard.

Avlsb. 7,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng $6\frac{1}{2}$, Skov $3\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 29 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 2 Græsmarker; $13\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i en anden 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord, dels god, dyb Muld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Mælken leveres til Landbo-Mejeriet i Fredericia. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Det antages, at Gaarden er bleven købt til fri Ejendom fra Koldinghus Rytterdistrikt af Jens Hansen, der har ejet den omkring Salgstiden 1766. I. Hansens Enke, Karen Marie Hansen, giftede sig med Hans Brems fra Gaarslev; han døde 1817, hvorefter Svigersønnen, Thomas Ousen fra Egum, der var gift med Karen Marie Hansens Datter af første Ægteskab, fik Gaarden. 1867 overdrog Thomas Ousen Gaarden til sin Svigersøn, Bertel Hansen Schou fra Bjert Sogn, der 1908 overdrog Ejendommen til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Overgaard ligger paa sin oprindelige Plads som den sydligste af de 6 Gaarde, der oprindeligt hørte til Veilby By, og af hvilke nu kun de 3 ligger tilbage. Hovedb. er op-

ført 1841 i Bindingsværk ligesom alle Avlsb., hvoraf ø. Længe, Kornladen, er bygget 1836, og n. Længe er den oprindelige Hovedb., der nu benyttes til Lade. Alle Gaardens Bygninger har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Undtagelse af Ydermarkens v. Del, der er kuperet. Engen ligger i to Dele c. $\frac{1}{2}$ Km. V. for Gaarden og er Natureng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger i Trelde Skov c. 7 Km. Ø. for Gaarden og har Bestand af Eg og Bøg. — Overgaard ligger hyggeligt med de gamle velholdte Bygninger omgivne af Have og Læbælte, og der er fra Gaarden en vid Udsigt over den kønne Omegn.

Paghgaard, Veilby Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. $6\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Peter Jensen*, som overtog Gaarden 15. Septbr. 1885, er født paa Strandgaard i Trelde 2. Decbr. 1843 og gift med *Kirsten Marie Hansen Pagh*, født paa Ejendommen 12. Aug. 1855.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Egeskov. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. Skovskylt $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,300 Kr., for Avlsb. 12,050 Kr. Gaardens samlede Areal $70\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 38, Eng 4, Skov $8\frac{1}{2}$, Rørskær i Randsfjord 19, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Svoger, *Hans Hansen Pagh*, der er født paa Ejendommen 1. Jan. 1843 og gift med *Gertrud Sophie Nielsen Lund*, født i Hølsgaarde, Holmans Herred, 26. Novbr. 1845. Forpagtningen, der omfatter 13 Tdr. Ld. Agermark, er tiltraadt 1888. Af Agermarken drives 13 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 3aars Græs; Resten af Agermarken samt Engen og Skoven drives af Ejeren under Strandgaard, som P. Jensen tillige ejer. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 5 Malkekøer foruden 2 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Heste, samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Paghgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig bleven købt til fri Ejendom af Hans Jørgensen Pagh, der var gift med Maren Jensdatter af Trelde. H. I. Pagh's Datter, Maren Pagh, blev c. 1790 gift med Niels Hansen Lomholt fra Lomholtgaard; han antog Navnet Pagh og overdrog c. 1830 Gaarden til Sønnen Hans Nielsen Pagh, ved hvis Død 1874 hans Enke, Ane, f. Nielsen, overtog Ejendommen, som hun skødede til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Paghgaard ligger paa sin gamle Plads midt i Egeskov By umiddelbart Ø. for Veilby Sognekirke. Hovedb. er opført 1704 i Bindingsværk ligesom alle Avlsb., og Gaardens Bygninger har alle Rørtage. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Engen ligger c. 350 M. NV. for Gaarden og er Natureng. Skoven ligger i tre Dele, dels ved Randsfjord, dels $1\frac{1}{2}$ Km. Ø. for Gaarden og dels med $4\frac{1}{2}$ Td. Ld. i Trelde Østerskov, c. 4 Km. Ø. for Gaarden. Gaarden har Ret til Rørskær i Randsfjord og sælger aarlig for c. 400 Kr. Rør.

Gammel Færgegaard, Veilby Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 7 Km. Nuværende Ejer: *Niels Hansen Dahl*, som overtog Gaarden 1. April 1887, er født paa Ejendommen 21. Jan. 1858 og gift med *Ane Caroline Sørensen Ladegaard*, født paa Pallesgaard 15. Marts 1858.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Trelde. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr. (Avlsb. er nedbrændte). Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 6, Skov 20, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 38 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; Resten er bortforpagtet til Græsleje. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 9 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gammel Færgegaard var oprindelig et lille Boelssted, til hvilket Færgeretten fra Trelde til Aahusene i Bjerge Herred c. 1808 blev købt fra et andet Sted i Byen. 1808 ejede Hans Sørensen Ejendommen, som han skødede til Sønnen, Søren Sørensen Hansen (Ladegaard), der døde 1854, hvorefter hans Enke, Sidsel, f. Larsen, født paa Enggaard i Trelde, 1856 giftede sig med Hans Christian Dahl fra Veilby, efter hvis Død 1880 Enken drev Gaarden indtil 1887, da hun skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den vestligste Gaard i Trelde By, c. 200 M. fra Vejle Fjord. Hovedb. er opført 1868 i Grundmur med Tegltag, og alle Avlsb. er under Opførelse efter Brand ved Lynnedslag i Juni 1912 .

Sølyst, Veilby Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Hans Jensen*, som overtog Gaarden 15. Marts 1877, er født paa Strandgaard 10. Decbr. 1849 og gift med *Sørine Sørensen Ladegaard*, født paa Pallesgaard 30. Marts 1860.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Trelde. Hartkorn 4 Tdr. ¼ Alb. Skovskyld 1 Fdkr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 129 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 8, Mose 1, Skov 64, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 25 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; 18 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er let Muld paa rød, skør Lerundergrund, enkelte Steder paa Sand. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes 16 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer fik i 1877 tilskødet Arealet til denne Gaard fra Fædrengaarden, Strandgaard i Trelde, og opbyggede Sølyst, der ligger c. 3 Km. Ø. for Trelde og c. 200 M. S. for Vejle Fjords Strand.

Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag og har høj Frontespice med 2 Fags Kvist til den n. Facade; alle Avlsb. er byggede af Bindingsværk og tækkede med Straa. Til Ejendommen hører Sommerrestaurationen »Sølyst«, der ligger i den smukke Granplantage umiddelbart ved Stranden. Restaurationens Bygninger er opførte i Villastil af Bindingsværk og tækkede med Teglsten. Engen ligger umiddelbart N. for Gaarden og er for en Del Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, dels 8 Tdr. Ld. i Plantagen ved Restaurationen, dels i Trelde Østerskov og har fortrinlig Bestand af Bøg, Eg, Ask og lidt Gran. — Gaardens Beliggenhed er meget smuk, og man har derfra en køn Udsigt over Fjorden og de øvrige smukke Omgivelser.

Kjeldbæk, Veilby Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 7 Km. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen Skytte*, som overtog Gaarden 26. Juli 1895, er født i Trelde 8. Decbr. 1847 og gift med *Petrine Sørensen*, født paa Ejendommen 16. Septbr. 1862.

Matr.-Nr. 3a, b m. fl. af Trelde. Hartkorn 2 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Skovskyld 1 Fdkr. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 9,500 Kr. Gaardens samlede Areal 84 Tdr. Ld., deraf Ager 29, Eng 2, Skov 52, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 23 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak efter Grønjordshavre, ½ Roer ½ Byg samt 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Heste og 4 Faar. Sidste Aar solgtes 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kjeldbæk hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, men blev købt til fri Ejendom ved offentlig Auktion 1765 af Kammerraad Richter til Kirstinebjerg, der samtidig ialt købte en halv Snes Gaarde i Trelde, som han senere efterhaanden alle solgte igen. Kjeldbæk solgte han til Peder Hansen, der c. 1797 overdrog den til sin Søn, Søren Pedersen, ved hvis Død 1847 hans Enke, Karen Ousen, overtog Gaarden, som hun i 1859 skødede til Sønnen, Søren Sørensen. Han døde 1868, og hans Enke, Ane, f. Ousen, der var en Broderdatter af fornævnte Karen Ousen, overtog Gaarden; efter hende fik hendes Svigersøn, den nuværende Ejer, Gaarden.

Kjeldbæk ligger paa sin oprindelige Plads i den vestlige Del af Trelde By. Hovedb. er opført c. 1764 i Bindingsværk ligesom alle Længerne, der har Straatage. Paa ø. Længe findes Inskriptionen: »H. G. S. og K. P. D. 1764« (Hans Gregersen og Karen Pedersdatter, formentlig Peder Hansens Forældre). Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger umiddelbart V. for Gaarden, og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven, der har Bestand af Bøg og unge Ege, ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden midt i Trelde Skov. Gaarden har Navn efter en Bæk, der har sit Udspring paa Gaardens Mark.

Snaremosgaard, Erritsø Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 4½ Km. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen Lassen*, som overtog Gaarden 6. April 1883, er

født paa Højbjerggaard 24. April 1856 og gift med *Sidsel Møller Gyde Andersen*, født paa Javnsgaard 3. Febr. 1845.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Erritsø. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 2 Alb. Ejendoms-Ager 47 $\frac{3}{4}$, Eng 4, Mose 1, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken skyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 15,375 Kr. Gaardens samlede Areal 56 $\frac{3}{4}$ Td. Ld., deraf Ager 47 $\frac{3}{4}$, Eng 4, Mose 1, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 36 $\frac{3}{4}$ Td. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefagrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 23 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin; desuden holdes 5 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Snaremosegaard blev solgt fra Koldinghus Rytterdistrikt 1765, og de ældst kendte Ejere er en Slægt ved Navn Kjær. Jens Kjær fulgtes af sin Søn, Anders Kjær, der 1864 skødede Ejendommen til Sønnen, Niels Kjær, ved hvis Død 1881 hans Enke overtog Gaarden og 1883 giftede sig med den nuværende Ejer.

Snaremosegaard ligger over et meget jævnt Terræn. S. og Ø. for Hovedb. er der et ret stort Haveanlæg, og om Gaardens Marker er der store, levende Hegn af Tjørn, Hassel og Hyld. Gaarden laa oprindelig inde i Erritsø By, men udflyttedes 1839 til sin nuværende Plads c. 1 $\frac{1}{2}$ Km. S. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er alle grundmurede og har Tegltage. I Ko- og Svinestalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Engen ligger i Erritsø Mose c. 2 Km. N. for Gaarden og er Kultur-eng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele; den ene Del i Taarup Skov c. 7 $\frac{1}{2}$ Km. V. for Gaarden, den anden i en af Erritsø Byskove c. 2 Km. Ø. for Gaarden; Bestanden er henholdsvis Bøg og El samt Ask og El.

Øster Elkjær, Erritsø Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 2 $\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Søren Iversen Lassen*, som købte Gaarden 10. Maj 1910, er født paa Annexgaarden i Erritsø 20. Jan. 1842 og gift med *Karen Udesen*, født paa Havgaard i Bredstrup 6. April 1852.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Erritsø. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 52 $\frac{1}{2}$, Eng 2, Skov 5, Have og Gaardsplads $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefagrøde og 2 Græsmarker; 17 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, blandet med Korhorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Øster Elkjær hørte indtil 1765 under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Besidder af Gaarden er Peder Hansen Elkjær, hvis Søn, Søren Pedersen Elkjær, der senere blev Sognefoged og Dbmd., købte den fra Rytterdistriktet og 1820 overdrog Gaarden til sin Hustrus Broderdatters, Eleonora Nielsens Mand, Hans Rasmussen, der var født i Eriksnauer. I 1850 skødede Hans Rasmussen Gaarden til sin Søn, Søren Hansen Elkjær, som 1906 overdrog den til sine to Sønner, Hans og Niels Elkjær, der har solgt Ejendommen til den nuværende Ejer, der tidligere ejede Haugaard i Bredstrup, som han har overdraget til sin Søn.

Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Øster Elkjær ligger paa sin gamle Plads østligst i Erritsø By. Hovedb. er opført 1868 i Grundmur med Tegltag, og alle Avlsb. er opførte i Bindingsværk med Straatage. Sidelængerne er opførte 1872, s. Længe 1856.

Fougaardsminde, Erritsø Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Jens Andersen Lauritzen*, som overtog Gaarden 23. Marts 1897, er født paa Grønlundgaard i Kongsted 15. Marts 1871 og gift med *Berthe Kirstine Gydesen*, født paa Kongstedgaard 19. April 1872.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Hønneberg. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 48,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,350 Kr., for Avlsb. 14,210 Kr. Gaardens samlede Areal 74 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 64, Eng 6, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 59 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med

$\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Roemark og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

De ældst kendte Ejere af Fougaardsminde, der tidligere har hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, er en Slægt Fougaard. Jens Fougaard har ejet Gaarden i 1820erne, og 1856 overdrog han den til sin Søn, Jens Jensen Fougaard, hvis Enke, Ane Magdalene, f. Lauritsen, 1888 overtog Gaarden ved Mandens Død. I 1892 skødede hun Ejendommen til sin Søn, Laurits Abraham Jensen Fougaard, som 1897 overdrog den til den nuværende Ejer, hvis Hustru er hans Næstsøskendebarn paa mødrene Side.

Fougaardsminde laa oprindelig inde i Erritsø By, men er bleven udflyttet til sin nuværende Plads c. 2 Km. S. for Byen og c. 200 M. V. for Vejle-Snoghøj Landevej. Hovedb. er opført 1885 i Grundmur med Skifertag, medens Avlsb., der ogsaa er grundmurede, er tækkede med Straa; dog er Laden opført i Bindingsværk. Engen ligger i tre Dele, den ene Del ligger ved Markens n. Skel, de to andre ved Erritsø By; det er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger isoleret umiddelbart N. for Erritsø By og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Toftegaard, Erritsø Sogn. Postforb. og St.: Fredericia, hvortil c. 2 $\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Karl Siegfred Ladegaard Andersen*, som overtog Gaarden 8. Juli 1909, er født paa Ejendommen 18. Aug. 1882 og gift med *Kristine Nielsine Frederikke Christiansen*, født paa Hagenørgaard, Taulov Sogn, 18. Febr. 1884.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Erritsø. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,600 Kr., for Avlsb. 10,891 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager 41, Eng 4, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 33 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Toftegaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, men solgtes 1765 til fri Ejendom for 7 à 800 Rdl. af Kong Frederik d. 5. Den ældst kende Ejer er Jens Hansen, hvis Enke, Sidsel Jensdatter, 1796 giftede sig med Morten Thomsen fra Gaarslev, der efter hendes Død ægtede Kirsten Nielsdatter. Ved M. Thomsens Død overtog Enken Gaarden; hun giftede sig anden Gang med Morten Simonsen, der 1837 overdrog Gaarden til sin Steddatters Mand, Anders Nielsen Ladegaard, født i Pjedsted. I 1875 skødede A. N. Ladegaard Ejendommen til sin Søn, Niels Ladegaard Andersen, ved hvis Død 1903 hans Enke, Sidsel, f. Østergaard, overtog Gaarden, som hun senere skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Toftegaard ligger paa sin gamle Plads i den v. Del af Erritsø By. Hovedb., der er meget gammel, er ombygget 1857 og i 1898; de øvrige Bygninger er byggede i Bindingsværk og har Straatage med Undtagelse af ø. Længe, der har Bølgebliktag. Engen ligger i to Dele, dels 2 Km. N. for Gaarden, dels 4 Km. S. for Gaarden og er henholdsvis Kultureng af fortrinlig Beskaffenhed og Natureng af jævn Beskaffenhed.

Holmans Herred.

Fædelrede, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 13 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Gert Thomsen Sørensen*, som overtog Gaarden 15. Septbr. 1896, er født paa Ejendommen 1. Oktbr. 1865 og gift med *Dagmar Sophie Maria Elisabeth Sørensen*, født i Roum Skole ved Hobro 13. Jan. 1868.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Smidstrup. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 3, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 8 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 68 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{4}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer $\frac{1}{4}$ Græs til Frøavl (Agerhejre); Resten henligger i

permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels tørveagtig Muld paa Sand- og Alunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fedelrede hørte oprindelig under Koldinghus Rytterdistrikt, og 1660 havde Hans Pedersen den. I 1688 havde Knud Knudsen Gaarden, der derefter overtoges af Anders Olufsen, efter hvem Fæstet 1733 gik over til Niels Hansen. I 1765 købtes Gaarden til fri Ejendom ved offentlig Auktion af Mads Olesen, og 1770 overtog Justitsraad de Lindenpalm til Tørsbæk Gaarden, som han 1773 skødede til Friderich Holtzendorph,

Fedelrede.

der var af en Slægt fra Bouballe Mølle og Luthegavl, og som formentlig var Overjæger over det kgl. Jagtdistrikt. Han overdrog 1804 Gaarden til sin Svigersøn, Thomas Michelsen, under hvem Pastor Gjesing, der var ufyldstgjort Panthaver i Gaarden, fik sat den til Auktion 1825, hvorved den blev købt af Søren Christensen. Kort Tid efter Overtagelsen giftede S. Christensen sig med den forrige Ejers Datter, og 1858 skødede han Gaarden til sin Søn, Thomas Sørensen, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, overtog.

Fedelrede ligger paa sin gamle Plads i den v. Del af Smidstrup By umiddelbart SV. for Sognekirken. Hovedb. er opført 1852 af Søren Christensen i Grundmur med Tegtag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald mod N. og V. Engen ligger ved Markens v. Skel og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger samlet i Smidstrup Nederskov c. 3½ Km. SØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg, El og Gran.

Velling Møllegaard, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Peder Haar Pedersen Buhl*, som overtog Gaarden 1. Maj 1857, er født paa Buhlsminde 8. Aug. 1837 og gift med *Maren Kyed*, født paa Stokballegaard 29. April 1834.

Matr.-Nr. 22c m. fl. af Store Velling. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,400 Kr., for Avlsb. 8,335 Kr., for en hollandsk Vindmølle 11,400 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 2½, Mose ½, Skov 16, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Velling Møllegaard hørte oprindelig til Ejerens Fædrengaard, »Buhlsminde«, men 1857 udskilte Ejerens Fader, Peder Holgersen Buhl, Areal, som han overdrog til sin Søn, den nuværende Ejer, der opbyggede Gaarden og anlagde Vindmøllen i 1868. I 1879 overtog den nuværende Ejer af Velling Møllegaard sin Fædrengaard efter

Svogeren og ejede den indtil 1895, da han overdrog den til sin Søn og selv flyttede tilbage til Møllegaarden, som han stadig havde drevet, medens Møllen var bortforpagtet. Velling Møllegaard ligger højt over et jævnt Terræn. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er dels opførte i Bindingsværk, dels i Grundmur og har alle Straatage. Vindmøllen ligger c. 33 M. S. for Gaarden, og der drives lokal Mølle drift. Engen ligger c. 100 M. N. for Gaarden ved Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, en Del ligger c. 1 Km. V. for Gaarden i Store Velling Byskov, »Tornen«, og har Bestand af Bøg og Eg; den anden Del, der har Bestand af Bøg og Gran, ligger c. 2 Km. V. for Gaarden i »Store Skoven«.

Nygaard, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Nielsen Lomholt*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1890, er født paa Ejendommen 23. Septbr. 1865 og gift med *Karen Hansen*, født paa Frifeldt, Haastrup Mark, 23. Juni 1869.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Lille Velling. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. ½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 54½, Eng ½, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 42 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1¼ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 3 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs og Kæmpegræs). 8½ Td. Ld. drives i Vekseldrift med Korn og Græs, og Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nygaard er solgt fra Koldinghus Rytterdistrikt 1765. Den ældst kendte Ejer er Niels Lomholt, efter hvem Sønnen, Hans Lomholt, overtog. I 1852 overdrog Hans Lomholt Gaarden til sin Søn, Niels Lomholt, der mageskiftede og samlede det nuværende Areal. Ved hans Død 1881 overtog hans Enke, Maren, f. Møller, Gaarden, som hun 1890 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Nygaard ligger højt, men over et meget jævnt Terræn, og umiddelbart fra Gaarden har man en meget smuk Udsigt mod Ø. over Elbodalen. Gaarden laa oprindeligt inde i Lille Velling By, men udflyttedes 1859 til sin nuværende Plads c. ¾ Km. SV. for Lille Velling By. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, med Tage af Straa og Tegl. Engen ligger i Børkop Skov c. 1½ Km. NØ. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, dels S. for Gaarden ved Marken med Bestand af Bøg og Eg, dels i Børkop Skov med Bestand af Ask og Gran.

Kringgaard, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 18 over Smidstrup Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Mette Marie Ladegaard*, født *Andersen*, som overtog Gaarden 9. Novbr. 1909, er født paa Skovbølling, Pjedsted Sogn, 23. Juni 1853 og var gift med *Anders Jørgensen Ladegaard*, født paa Ejendommen 15. Marts 1857, død 9. Novbr. 1909.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Lille Velling. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med Svogeren, *Niels Jørgensen Ladegaard*, født paa Ejendommen 31. Oktbr. 1854, som Bestyrer. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roer og 4 Græsmarker; i Driften benyttes de 3 Græsskifter til Frøavl (Hundegræs og Engsvingel); 10 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Halvdelen til Frøavl (Hundegræs) og Halvdelen i Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 1 Plag samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kringgaard hørte oprindeligt under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig bleven solgt 1765 af Kong Frederik d. 5. Den ældst kendte Ejer er Niels Kring fra Brøndsted, der fik Gaarden ved Giftermaal med den forrige Ejers Datter. I 1851 overdrog han Gaarden til sin Svigersøn, Jørgen Andersen Ladegaard fra Andkjær, der 1883 skødede den til Sønnen, Anders Jørgensen Ladegaard, ved hvis Død Enken, den nuværende Ejerinde, overtog Ejendommen.

Kringgaard ligger middelhøjt over et jævnt Terræn. Gaarden ligger paa sin gamle Plads som den sydvestligste Gaard i Lille Velling By. Hovedb. er opført 1868 i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er byggede dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Sraa- og Tegltage. Gaardens Skov ligger i Fallerup Skov c. 3 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Eg, Ask, Bøg og Gran.

Hvilestedgaard, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 30 over Smidstrup Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Bertel Buhl*, som overtog Gaarden 21. Decbr. 1888, er født paa Ejendommen 9. Marts 1858 og gift med *Karen Jensen-Bjerre*, født paa Hvolgaard i Pjedsted 12. Juni 1855.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Lille Velling. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng 2, Skov 7,

Hvilestedgaard.

Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 46 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 4 Græsmarker, af hvilke de 3 benyttes til Frøavl (Hundegræs og Engsvingel). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hvilestedgaard var oprindeligt et Boelsted og laa ved den gamle Snoghøj-Vejle Landevej; midt i det 18. Aarhundrede fik Stedet Kroprivilegium. Den ældst kendte Ejer er Klaus Pedersen, der oprettede Kroen, købte en Del Jord til og 1809 overdrog Ejendommen til sin Søn, Bertel Klausen, der købte endnu mere Jord til Gaarden, og som 1852 overdrog Ejendommen til sin Søn, Klaus Bertelsen, af hvem Kroen blev flyttet til den nyanlagte Landevej. K. Bertelsen bortforpagtede Kroen og drev Landbruget, som han udvidede ved Indkøb af Jord, og ved hans Død 1873 overtog hans Enke Gaarden, som hun 1888 overdrog til sin Søn, den nuværende Ejer, der 1902 solgte Kroen.

Hvilestedgaard laa tidligere c. 70 M. længere mod V. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag; Avlsb. er ogsaa grundmurede med Murtrimpel og har Jernbjælker og Hvælvinger i Kostalden; de er tækkede med Tagpap. Engen ligger i to Dele c. 300 M. Ø. og S. for Gaarden og er henholdsvis Natureng og Overrislingseng. Skoven ligger i to Dele, dels i Ulvsbæk Skov og c. 300 M. Ø. for Gaarden, dels i »Haugaards Have« Skov 1½ Km. V. for Gaarden. Bestanden er Bøg, El, Ask og Gran. — Af Hestebesætningen er en Hingst, »Dan«, der er tillagt paa Gaarden, statspræmieret. — Gaarden ligger smukt, og man har derfra en smuk Udsigt over Fredericia til Fyn.

Haugaard, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 4¼ Km. Tlf. 29 over Smidstrup Central. Gaarden ligger c. 12½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Jensen Hansen Lomholt*, som overtog Gaarden 1. April 1897, er født paa Ejendommen 26. Marts 1871 og gift med *Ane Marie Buhl*, født paa Tangskovgaard i Pjedsted 16. Marts 1869.

Matr.-Nr. 8e m. fl. af Store Velling. Hartkorn 5 Tdr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 15,300 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 1, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; i Driften benyttes 10 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs og Engsvingel). Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 28 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

H a u g a a r d er oprindelig en Del af den nuværende Ejers Fædrengaard, idet den nuværende Ejers Fader, Hans Hansen Lomholt, 1857 fik tilskødet 42 Tdr. Ld. fra sin Fædrengaard af sin Fader, Hans Lomholt, hvis Gaard har været i Slægtens Eje i en lang Aarrække, indtil H. Lomholts Datter, Dorte Marie Lomholt, og hendes anden Mand, Søren Klausen, i 1860erne solgte Ejendommen. Hans Hansen Lomholt byggede Haugaard op paa dens nuværende Plads og købte i Løbet af c. 20 Aar flere Parceller, ialt 25 Tdr. Ld., til Gaarden, som han derefter overdrog til sin Søn, den nuværende Ejer.

Hovedb. er opført i Grundmur, i 1910 blev den ombygget med høj Frontespice med 2 Fags Kvist til ø. Facade og med Cementstenstag til v. og Skifertag til ø. Side. Avlsb., der bestaar af 2 Sidelænger, Svinestald og Materialhus N. for Hovedb., er opførte i Grundmur, undtagen s. Sidelænge, Hestestald og Vognport, der er bygget i Bindingsværk; Avlsb. har Tage af Cementsten. Engen ligger i Marken umiddelbart N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger c. 260 M. S. for Gaarden sammen med en anden Gaards Skov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Damkjærgaard, Skærup Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 51 over Børkop Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad,

Damkjærgaard.

Vejle. Nuværende Ejer: *Poul Klausen Smith*, som overtog Gaarden 9. Septbr. 1904, er født i Smidstrup 9. Decbr. 1876 og gift med *Ane Marie Thomsen Sørensen*, født paa Fedelrede i Smidstrup 11. Novbr. 1866.

Matr.-Nr. 26a m. fl. af Skærup. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Skovskyld 1 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf

Ager 60, Eng 4, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 57 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; i Driften benyttes 2 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel). Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag, undtagen 14 Tdr. Ld., der er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg,

Damkjærgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig solgt 1765 af Kong Frederik d. 5. Den ældst kendte Ejer er Morten Christensen, hvis Hustru var fra Jelling. I 1839 ejede han Gaarden, og c. 1852 overdrog han den til sin Søn, Poul Mortensen Ravn, der 1889 skødede den til Sønnen, Martin Poulsen Ravn, der døde 1899, hvorefter hans Enke overtog Gaarden og 1904 giftede sig med den nuværende Ejer.

Gaarden, der ligger omtrent midt paa det skraanende Terræn, der strækker sig fra Lille Velling til Skærup By, ligger paa sin oprindelige Plads i den sydøstlige Del af Skærup By, der kaldes Damkjær, umiddelbart Ø. for Vejle-Fredericia Landevej. Den var betydelig mindre, indtil Poul Mortensen Ravn og M. P. Ravn købte en Del Parceller til den. Hovedb. er opført 1866 i Grundmur med Tegtag og har høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade. Af Avlsb., der alle er opførte i Grundmur, er Kornladen opført 1896 med Tegtag, v. Længe har Straatag, og ø. Længe, der er ombygget 1906 med Trætrimpel, har Paptag. Engen ligger umiddelbart Ø. for Gaarden for de 2½ Td. Lds. Vedkommende, medens den øvrige Del af Engen ligger c. 3 Km. NV. for Gaarden; begge Dele er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Skærup Fredskov c. 2 Km. V. for Gaaarden og har Bestand af Bøg, Ask, Eg og Gran.

Jægerslyst, Skærup Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Nielsen*, som overtog Gaarden 10. April 1888, er født paa Lindetsrod 5. April 1853 og gift med *Johanne Hansen*, født paa Lindet Mark 6. Febr. 1860.

Jægerslyst.

Matr.-Nr. 34a m. fl. af Skærup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. ¼ Alb. Skovskylld 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskylld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 8,500 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng 6, Skov 14, Veje og Hegn 1¼, Have og Gaardsplads ¾. Af Agermarken drives 54¾ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag, undtagen for de 5 Tdr. Ld., der er god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jægerslyst er opstaaet ved at Laurits Iversen, der 1864 havde overtaget sin Fædrengaard i Skærup By efter Faderen, Iver Nielsen, 1857 købte 20 Tdr. Ld. af Niels Madsen og 21 Tdr. Ld. fra en anden Gaard, efter at han havde solgt Fædrengaarden. Derefter opførte han Jægerslyst paa den samlede Jordlod. L. Iversen var en meget driftig Mand og købte efterhaanden flere Parceller til sin Gaard, som derved naaede sin nuværende Størrelse. I 1883 overdrog han Ejendommen til sin Søn, Bertel Lauritzen, der atter solgte til sin Fætter, Laurits Iversens Brodersøn, den nuværende Ejer.

Gaardens Beliggenhed er meget smuk; de solide, gamle Bygninger er omgivne af Skoven, og fra det gamle Haveanlæg N. for Hovedb. har man en venlig Udsigt over Mark og Skov. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, v. Længe er opført i Bindingsværk med Straatag, og ø., der er opført 1883 af Bertel Lauritzen, staar i Grundmur med Tegltag. Engen ligger i to Dele; 2 Tdr. Ld. ligger umiddelbart N. for Gaarden, og de 4 Tdr. Ld. ligger Ø. for Gaarden i c. 1 Km.'s Afstand; det er Overrislingseng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger samlet N., Ø. og S. om Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og lidt Gran. — Af Kvægbesætningen er flere Tyre præmierede, deraf 1 med 1. Præmie.

Svinholt Ladegaard, Skærup Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Jacob Nyborg Therkildsen*, som købte Gaarden 11. Jan. 1911, er født paa Christiansminde i Tamdrup Sogn, Nim Herred, 29. Juli 1887 og gift med *Hertha Rasmussen*, født paa Vesterhaab i Hatting Sogn 23. Juli 1889.

Matr.-Nr. 3a, b m. fl. af Svinholt. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 101½ Td. Ld., deraf Ager 70, Eng 6, Mose 4, Skov 21, Have og Gaardsplads ½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag, undtagen paa de 10 Tdr. Ld., der er lettere grusblandet Muld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Der indkøbes aarlig c. 10 Stkr. Ungkvæg, og der fedes aarlig c. 20 Kvier og Tyre. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget og rød Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Svinholt Ladegaard menes tillige med de to andre Gaarde, der benævnes Svinholt, at have udgjort een Gaard, der har hørt under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Jørgen Mortensen, der i 1880'erne overdrog Ejendommen til sin Søn, Ole Jørgensen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger middelhøjt over et bølgeformet Terræn; Beliggenheden er meget hyggelig og venlig, og fra Haven har man en vid Udsigt over det kuperede og skovrige Landskab. Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads umiddelbart NV. for Dahlsgaard. Hovedb. er opført i Grundmur med Paptag til n. og med Straatag til s. Facade. Avlsb. er væsentlig opførte i Grundmur. Engen ligger sammen med Marken NV. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven, der har Bestand af Bøg og Eg, ligger i Svinholt Skov ved Markens s. Skel.

Svinholtgaard, Skærup Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 6 Km. Tlf. 4 over Vinding Central. Nuværende Ejer: *Ernst Christian Schmidt*, som købte Gaarden 1. Marts 1904, er født i Ungstrup Skole i Torning Sogn, Lysgaard Herred, 29. Septbr. 1874 og gift med *Helga Mathilde Nielsen*, født i Provstegaarden ved Stege 14. April 1877.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Svinholt. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 150 Tdr. Ld., deraf Ager 106½, Eng 5, Mose ½, Skov 34, Veje og Hegn 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 74 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 29½ Td. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Gæs i Indhegning sammen med 4 Tdr. Ld. af Engen. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag, undtagen paa de 25 Td. Ld., der er lettere grusblandet Muld paa blandet Ler-, Grus- og Sandunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der

holdes 6 Grisesøer. Kvægbesætningen, der er af sortbroget og rød dansk Race, der holdes rene hver for sig, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Svinholtgaard har oprindelig, ligesom de to andre Gaarde, der benævnes Svinholt, og med hvilke den formentlig har udgjort een Gaard, hørt under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer, Hans Chistensen, der havde overtaget efter sin Fader, solgte 1851 Gaarden til Hollænderen Slagers, der 1864 solgte til Nis Pedersen fra Sønderjylland. Efter ham havde Gaarden flere Ejere, bl. a. P. Kjær og

Svinholtgaard.

Christen Skaarup. I 1892 købte Poul Ulbæk, der var fra Laage Hovedgaard, Gaarden, og 1899 overtog Livsforsikringsselskabet »Hafnia« Gaarden, som det derefter solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger middelhøjt over et bølgeformet Terræn, og det antages, at den oprindelig større Gaard har ligget paa denne Gaards Mark c. 330 M. S. for den nuværende Gaard, hvis Hovedb. og Avlsb. alle er opførte i Bindingsværk med Straatage. Engen ligger i Markens ø. Side og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ved Markens s. Skel i Svinholt Skov og har Bestand af Bøg, Eg og 5 Tdr. Ld. Gran, der er plantet 1902.

Dahlsgaard, Skærup Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Hans Nielsen Hansen Dahl*, som overtog Gaarden 1. April 1901, er

Dahlsgaard.

født paa Ejendommen 28. Febr. 1869 og gift med *Karen Johanne Nielsen*, født paa Ammitsbøl Mark 17. Jan. 1870.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Svinholt. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 58,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,500 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr., for et Fodermesterhus 1,000 Kr. Gaardens samlede Areal 139 Tdr. Ld., deraf Ager 92, Eng 10, Skov 33, Veje og Hegn 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 84 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roemark og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 25 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, Resten er god Muld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dahlsgaard er den tredje af de Gaarde, der benævnes Svinholt, og som rimeligvis har udgjort een Gaard, som hørte under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Niels Jensen Møller, hvis Enke giftede sig med Hans Nielsen Ravn, der 1860 skødede Gaarden til sin Datter, der 1861 giftede sig med Hans Udesen Dahl, der var født paa Dahlsgaard i Herslev i Brusk Herred. Han døde 1897, hvorefter hans Enke overtog Ejendommen, som hun skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger middelhøjt, og Markerne er bølgeformede. Den ligger hyggeligt og venligt paa den Plads, paa hvilken den byggedes ved den store Gaards Deling. Hovedb. er opført 1775 i Bindingsværk, men er bleven restaureret 1887, ved hvilken Lejlighed s. Facade blev underbygget med Grundmur. Af Avlsb. er ø. Længe opført 1888, v. Længe 1906 og Kornladen 1907, alle med Murtrimpel og Paptage; Hovedb. har Straatag. I Kostalden er der Jernbjælker og Hvelvinger. Engen ligger c. 2 Km. S. for Gaarden og er Kulturreng af fortrinlig Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger umiddelbart V. for Engen og har Bestand af Bøg, lidt Eg og 4 Tdr. Ld. Gran, der er plantet c. 1902.

Fausbjerg, Vinding Sogn. Postforb. og St.: Vejle, hvortil c. 5½ Km. Nuværende Ejer: *Knud Rasmussen Haargaard*, som købte Gaarden 17. Aug. 1909, er født i Vejrslev i Randers Amt 28. Febr. 1880 og gift med *Karen Marie Jakobsen*, født paa Rugaard i Vejrslev Sogn 7. Febr. 1881.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Vinding. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. ½ Alb. Skovskyld 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 45,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,800 Kr., for Avlsb. 10,900 Kr. Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 4, Skov 19, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Mælken sælges paa Vejle Gader, idet Gaarden og en Nabogaard har anlagt et Fællesmejeri. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fausbjergs ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Clausen og Davidsen. I 1872 overdrog Claus Davidsen Gaarden til sin Søn, Niels Clausen, der har solgt til den nuværende Ejer, som hører til en gammel Slægt fra Vejrslev, som har sit Stamnavn fra Landsbyen Haar ved Hinnerup.

Gaarden, der har sit Navn efter en af Markerne, ligger paa sin gamle Plads i den ø. Del af Vinding By. Hovedb., der er en meget anseelig Bygning med herskabelig Lejlighed, er opført i Grundmur med Tegltag. Af Avlsb. er Sidelængerne byggede 1853 i Grundmur, Laden i Bindingsværk; v. Sidelænge, Kostalden, er ombygget 1910 med Jernbjælker og stampet Lerloft og har Trætrimpel. Engen ligger ½ Km. SV. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Vinding Byskov c. 1 Km. Ø. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Egelundgaard, Vinding Sogn. Postforb.: Vejle, hvortil c. 7 Km., og St.: Børkop, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Jens Nielsen Ravn*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1885, er født paa Lausballegaard i Gauerslund Sogn 13. Juli 1855 og gift med *Maren Petersen*, født paa Ejendommen 15. Aug. 1858.

Matr.-Nr. 26a m. fl. af Vinding. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. ½ Alb. Skovskyld ½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Eng 2, Skov 8, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 43½ Td. Ld. i en

9 Marksdrift med $\frac{1}{4}$ Helbrak $\frac{1}{4}$ Staldfoder og 1 Roeafgrøde samt 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning sammen med $\frac{1}{2}$ Td. Ld. af Engen. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste og 2 Faar. Der holdes til Stadighed 16 à 20 Svin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Egelundgaard's ældst kendte Ejer er Lauritz Madsen, der 1829 solgte til Søren Rasmussen, som 1864 overdrog Gaarden til sin Søn, Laurits Peter Sørensen, efter hvem Svigersønnen, den nuværende Ejer, overtog.

Gaarden laa oprindelig inde i Vinding By, men udflyttedes af Lauritz Madsen. Gaarden havde dengang 4 Længer, af hvilke s. og v. nedbrændte 1881. Egelundgaards Beliggenhed er smuk; Hovedb. og Længerne ligger omgivne af et kønt Haveanlæg og to gamle Skovstykker, hvis Bestand er Eg, og efter hvilke Gaarden har faaet Navn. Hovedb. opførtes 1856 i Bindingsværk, men i 1909 ombyggedes den med Grundmur og høj Frontespice med Kvist til s. Facade; den har Paptag. Avlsb., der bestaar af to Sidelænger og en Svinestald, der ligger V. for Hovedb., er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og med Tage af Straa og Tagpap. Engen ligger i tre Dele i Marken og er Natureng med Undtagelse af $\frac{1}{2}$ Td. Ld., der er Overrislingseng. Skoven ligger i to Dele, dels i Vinding Strandskov 1 Km. N. for Gaarden og dels i Marken Ø. for Gaarden; Bestanden er Bøg.

J. Andreasens Gaard i Gauerlund By, Gauerlund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Den nuværende Ejer, *J. Andreasen*, er født i Sønderjylland.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Gauerlund. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Skovskyl 1 $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag.

Gaarden hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Frederik d. 5. solgte den 1765. Den ligger med sine gode Bygninger omtrent midt i Gauerlund By, højt i Terrænet, der over Gaardens Marker er jævnt.

Gauerlund Ladegaard, Gauerlund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Jensen Ladegaard*, som overtog Gaarden 15. Maj 1911, er født paa Ejendommen 1. Marts 1873.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Gauerlund. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Skovskyl 1 Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 74 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 2 $\frac{1}{2}$, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 20, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{4}$ Helbrak $\frac{1}{4}$ Roer og 3 Græsmarker; Resten drives i Vekseldrift med Roer, Korn og Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gauerlund Ladegaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Frederik d. 5. solgte den 1765. Den ældst kendte Ejer er Niels Sørensen Qvist, hvis Slægt havde haft Gaarden i en lang Aarrække. I 1830erne overdrog han Gaarden til sin Søn, Hans Qvist, af hvem Mickael Møller 1861 købte Ejendommen, som han atter solgte 1862 til Jens Pedersen Ladegaard. Ved J. P. Ladegaards Død 1911 overtog hans Enke, Ane Marie, f. Knudsen, Gaarden, som hun samme Aar ovedrog til Sønnen, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads i den ø. Del af Gauerlund By. Hovedb. er opført c. 1862 i Grundmur med Tegltag, og alle Avlsb. er byggede 1823 i Bindingsværk og har Straatage. Engen er kultiveret og af god Beskaffenhed; den ligger i Andkjær Mose c. 2 Km. V. for Gaarden. Skoven ligger i to Dele; 14 Tdr. Ld. ligger c. 2 Km. V. for Gaarden i Andkjær Sønderskov og 6 Tdr. Ld. ligger i Gauerlund Byskov c. 1 Km. NØ. for Gaarden.

Knudsensminde, Gauerlund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Adolfsen Breth*, som overtog Gaarden 1. Juni 1888, er født paa Skikballegaard 23. Aug. 1864 og gift med *Mette Kirstine Knudsen*, født paa Ejendommen 13. Jan. 1868.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Gauerslund. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Skovskyld 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,800 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 91 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 3, Skov 26, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker, heraf 2 med Frøavl (Engsvingel). Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Knudsensminde solgtes 1765 fra Koldinghus Rytterdistrikt af Kong Frederik d. 5. Den ældst kendte Ejer er Peder Andersen, der ejede Gaarden omkring 1820erne. Hans Enke, Mette Kirstine Terkelsdatter, giftede sig 1841 med Knud Nielsen, som 1856 skødede Ejendommen til sin Søn, Peder Knudsen, efter hvem Svigersønnen, den nuværende Ejer, har overtaget.

Knudsensminde.

Gaarden ligger højt ligesom hele Gauerslund By, og Terrænet over dens Marker er jævnt; den laa oprindelig c. 70 M. nordligere, men flyttedes 1865 hen paa sin nuværende Plads og opførtes omtrent i sin nuværende Skikkelse. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag. Af Avlsb. er ø. Længe opført i Bindingsværk, de andre Længer i Grundmur; 1896 ombyggede den nuværende Ejer v. Længe fra Bindingsværk til Grundmur; alle Avlsb. har Tage af Rør og Straa med Undtagelse af en grundmuret Svinestald V. for Hovedb., der har Tegtag. Engen ligger ved Markens s. Skel og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven, der har Bestand af Bøg, Birk og Gran, ligger c. 2 Km. NØ. for Gaarden i Gauerslund Byskov. — Gaarden ligger hyggeligt med de velholdte Bygninger omgivne af den store, kønne Have og Læbælter.

Jørgen Thomsens Gaard paa Børkop Mark, Gauerslund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 200 M. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jørgen Thomsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1881, er født paa Ejendommen 27. Decbr. 1846 og gift med *Mette Marie Jørgensen*, født i Horsted i Jerlev Herred, 1. April 1850.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Børkop. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2¾ Alb. Ejendomsskyld 46,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,900 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 87 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 6, Skov 16, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roemark og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 14 Tdr. Ld. god, dyb Muld

paa Lerunderlag, Resten er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste og 2 Faar. Desuden indkøbes aarlig c. 18 Ungkreaturer til Græsfedning i Indhegningerne. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Gaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, men solgtes 1768 af Kong Christian d. 7. De ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Thomas Hansen og Hans Thomsen. 1799 overtog Hans Thomsen Gaarden efter sin Fader, og 1835 overdrog han den til sin Søn, Thomas Hansen, ved hvis Død 1868 hans Enke, Margrethe Jørgensdatter, overtog Gaarden, som hun 1881 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa tidligere inde i Børkop By, men udflyttedes 1887 af den nuværende Ejer c. 200 M. S. for Byen. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. har Skifertag, og Avlsb. har Murtrimpel og Paptage. Engen ligger ved Markens n. Skel og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i 3 Dele c. 2 Km. SV. for Gaarden i Børkop Byskov og har Bestand af Bøg, lidt Eg og c. 1 Td. Ld. Gran, der er plantet 1888 af den nuværende Ejer.

Enkefru Dorthea Kring Nielsen Ravn's Gaard i Børkop, Gauerslund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 45 over Børkop Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Dorthea Kring Nielsen Ravn*, født *Bundgaard*, som overtog Gaarden 20. Juni 1912, er født paa Bundgaard 16. Decbr. 1868 og var gift med *Thomas Kring Nielsen Ravn*, født i Andkjær 4. Decbr. 1867, død 20. Juni 1912.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Børkop. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,050 Kr., for Avlsb. 15,600 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng 4, Skov 12, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker, heraf 2 Skifter med Frøavl (Engsvingel). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg; den er opstaldet paa Nabogaarden, Bundgaard, som Ejerinden ejer og driver sammen med Gaarden her. Hestebesætningen for begge Gaarde er opstaldet paa Gaarden her.

Gaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, hvorfra den blev solgt 1768 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Peder Madsen, der havde Gaarden i 1860erne, og som 1872 solgte den til Johannes Hauge fra Sønderjylland, der grundlagde den nyere Del af Børkop Stationsby; Gaden, Amaliegade, er bleven opkaldt efter hans Hustru. 1875 solgte Johannes Hauge Ejendommen til Jens Pedersen, der 1889 atter solgte den til Nicolai Sørensen, efter hvem Svigersønnen, Thomas Kring Nielsen Ravn, overtog Gaarden. Ved T. Kring Nielsen Ravns Død overtog hans anden Hustru, den nuværende Ejerinde, Ejendommen.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads. Hovedb. er opført 1867 i Grundmur med Tegltag; i 1891 blev den restaureret. Af Avlsb. er n. og ø. Længe opførte i 1860erne i Bindingsværk, og v. Længe, Kostalden, er opført 1879 i Grundmur med Paptag, medens de øvrige Længer har Straatage. Engen ligger c. 2 Km. SØ. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Børkop Byskov c. 1 Km. S. for Byen og har Bestand af Bøg og Gran.

Ølgaard, Gauerslund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Pjested, hvortil c. 2 Km. Tlf. 18b over Pjested Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Niels Jørgensen*, som overtog Gaarden 19. Decbr. 1908, er født paa Ejendommen 8. Oktbr. 1867.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Brøndsted. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,900 Kr., for Avlsb. 9,300 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 10, Skov 8, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives sammen med Nabogaarden »Havredal«, der ejes af N. Jørgensens Broder, *Peter Jørgensen*, som er født paa Ølgaard 14. Maj 1869 og er gift med *Karen Marie Sønnergaard*, født i Sejersby paa Mors 3. Septbr. 1881.

Havredal er paa 60 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Skov 8 og Eng 2. — Besætningen bestaar af 12 Malkekøer, 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk og Korthorns-Race, der hver for sig holdes rene, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ølgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, men blev i 1765 solgt til fri Ejendom af Kong Frederik d. 5. til Jørgen Nielsen, i hvis Slægt Gaarden gennem mange Generationer havde været Selvejerfæste. I 1809 overdrog J. Nielsen Gaarden til sin Søn, Niels Jørgensen, og denne skødede den 1857 til Sønnen, Jørgen Nielsen, ved hvis Død 1896 hans Enke, Dorthea, f. Pedersen, overtog Ejendommen, som hun lod bestyre af den ældste Søn, indtil hun i 1908 skødede den til ham.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads vestligst i Brøndsted By; Hovedb. er opført 1838 i Grundmur med Straatag, og af Avlsb. er ø. og s. Længe opførte i gammelt Bindingsværk, medens n. Længe er grundmuret; Avlsb. har Tage henholdsvis af Straa og Pap. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, undtagen mod N., hvor det er kuperet over Indhegningerne. Engen ligger i fire Dele, der alle er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Brøndsted Byskov c. 1 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. Gaarden har sit Navn fra Trearskrigen, da Tyskerne døbte den til at hedde Ølgaard paa Grund af dens gode Øl. — Baade Heste- og Kvægbesætningen er flere Gange præmieret i Samlinger.

Peder Jacob Jacobsens Gaard i Brøndsted, Gauerlund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Pjedsted, hvortil c. 2 Km. Tlf. 18a over Pjedsted Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Peter Jacob Jacobsen*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1908, er født paa Ejendommen 9. Maj 1875.

Peder Jacob Jacobsens Gaard.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Brøndsted. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,290 Kr., for et Lejehus 1,800 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 65, Eng 11, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Roemark og 3 Græsmarker, heraf 4 Tdr. Ld. Frøavl (Engsvingel); Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg; der indkøbes Tyre fra Henneberg Ladegaard.

Gaarden, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, er bleven solgt til fri Ejendom to Aar senere end de øvrige Gaarde i Brøndsted, nemlig 1767. I 1789 overdrog den ældst kendte Ejer, Poul Pedersen, Gaarden til sin Svoger, Søren Nielsen, der døde 1812, hvorefter hans Enke, Dorthea Pedersdatter, overtog Gaarden, som hun drev indtil 1814, da hun skødede den til sin Svigersøn, Jacob Poulsen Bjerre. Denne afstod 1852 Ejendommen til Sønnen, Peder Jacobsen, ved hvis Død 1881 hans Enke, Else Marie, f. Sørensen, overtog Ejendommen, som hun senere afstod til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger meget smukt paa sin gamle Plads i den v. Del af Brøndsted By over et stærkt kuperet, rigt beplantet Terræn. Hovedb. er opført i Grundmur 1853 og bærer Tegltag. Af Avlsb. er n. og v. Længe byggede i Bindingsværk, medens ø. er opført i Grundmur; alle Avlsb. har Straatage. Engen ligger i fem Dele, af hvilke de fire ligger S. for Gaarden i Dalstrøget ved Rands Fjord, og den femte ligger længere mod N. efter Børkop; Engen er OVERRISLINGSENG af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger i Brøndsted Byskov c. 1½ Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. — Af Gaardens Kvægbesætning er flere Samlinger præmierede.

Fruetofte, Gauerslund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Pjedsted, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Niels Andersen Jensen*, som overtog Gaarden 21. Decbr. 1884, er født i Pjedsted 12. Aug. 1859 og gift med *Else Poulsen*, født paa Ejendommen 18. Oktbr. 1863.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Brøndsted. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,450 Kr., for Avlsb. 16,250 Kr. Gaardens samlede Areal 83 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 8, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift

Fruetofte.

med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 8 Tdr. Ld. til Græsføavl (Engsvingel). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 40 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag og paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 23 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Der fedes aarlig c. 10 Stkr. Ungkreaturer. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin; desuden holdes 4 Grisesøer, hvis Afkom sælges som Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fruetofte hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, hvorfra den 1765 solgtes af Kong Frederik d. 5. I 1721 havde Jens Nielsen Schou Gaarden, og 1766 overdrog han den til Jens Augustinus, der 1800 skødede Ejendommen til Conrad Jensen. C. Jensen overdrog 1842 Gaarden til sin Søn, Poul Conradsen, og han atter til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads i den ø. Del af Brøndsted By. Hovedb. er opført 1832 i Bindingsværk med Straatag; s. Længe, Laden, er bygget 1850, v. 1886

og ø. 1907, alle i Grundmur med Straatage, undtagen v. Længe, der har Tegltag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, undtagen mod Ø. ved Rands Fjord, hvor det er stærkt kuperet. Engen ligger i tre Dele, S., V. og Ø. om Gaarden og er hovedsagelig Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i tre Dele $\frac{1}{2}$ Km. S. for Gaarden i Brøndsted Byskov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran. — Gaarden ligger hyggeligt og venligt med de anseelige, velholdte Bygninger omgivne af den store, gamle Have og Læbælter. Den har sit Navn fra en af de ø. Marker nærmest Gaarden.

Korsfold, Gauerlund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Pjedsted, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Niels Peder Pedersen*, som overtog Gaarden 27. Novbr. 1880, er født paa Ejendommen 13. Decbr. 1853 og gift med *Karen Pedersdatter Bjerre*, født i Andkjær 24. Novbr. 1854.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Brøndsted. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,100 Kr., for Avlsb. 14,250 Kr. Gaardens samlede Areal $91\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 72, Eng 9, Skov 8, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 66 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker, af hvilke 4 Tdr. Ld. drives med

Korsfold.

Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Der fedes aarlig c. 10 Ungkreaturer. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Korsfold hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt 1765 af Kong Frederik d. 5. til Jørgen Madsen, der var født i Brøndsted, og som rejste til København og oprettede en Postrute mellem København og Hamborg, hvorved han tjente mange Penge. Han købte da hele Brøndsted By fra Koldinghus Rytterdistrikt og solgte uden Fortjeneste Gaardene igen til Fæsterne. Han og hans Brødre antog Navnet Brøndsted, og derfra stammer den Brøndsted'ske Slægt. — Gaardens ældst kendte Ejer er Jens Axel, hvis Enke 1835 giftede sig med Niels Peter Therkildsen fra Smidstrup. I 1853 giftede N. P. Therkildsens Enke, Johanne, f. Bertelsen, sig med Peder Nielsen, der 1880 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Korsfold, hvis Navn stammer fra en af Markerne, ligger meget smukt paa sin gamle Plads vestligst i Brøndsted By over et stærkt kuperet Terræn. Hovedb. er opført 1858 i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og har alle Straatage. Engen ligger i tre Dele, dels umiddelbart N. for Gaarden, dels 1 Km. SØ. for Gaarden i Elbodalen og dels 1 Km. SV. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed; Skoven, der har Bestand af Bøg og Gran, ligger i Brøndsted Byskov 1. Km. S. for Gaarden.

Hørregaard, Gauerslund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Pjedsted, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Søren Kring Madsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1907, er født i Brøndsted 6. Marts 1889.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Brøndsted. Hartkorn 8 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 53,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,600 Kr. Gaardens samlede Areal 92 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 11, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker, af hvilke 4 Tdr. Ld. bruges til Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 56 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Lerunderlag og paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Kort-horn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hørregaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Frederik d. 5. 1765 solgte den for 628 Rdl. til Niels Madsen, hvis Broder, Jørgen M., der havde tjent mange Penge ved Oprettelse af en Postrute mellem København og Hamborg, hjalp ikke alene ham, men ogsaa de andre Gaardmænd i Byen med Købet af deres Gaarde til fri Ejendom. I 1782 skødede N. Madsens Enke, Else Jensdatter,

Hørregaard.

Gaarden til sin Datter, Dorthea Maria Nielsdatter, der blev gift med Laurits Thomsen Kring, som 1821 overdrog Ejendommen til Sønnen, Søren Lauritzen Kring, efter hvem Svigersønnen, Søren Jensen Kring, overtog 1862. S. I. Krings Enke, Karen Marie Kring, skødede i 1902 Gaarden til sin Dattersøn, den nuværende Ejer, der da kun var 13 Aar gammel.

Gaarden laa oprindelig inde i Brøndsted By, men blev i 1909 udflyttet 1 Km. S. for Byen af den nuværende Ejer. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er alle grundmurede og har Bølgebliktage; i alle Staldene er der Jernbjælker og Murhøvlinger. Engen ligger i to Dele ved Marken og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 70 M. V. for Gaarden i Brøndsted Byskov og har Bestand af Bøg og Gran.

Paa Gaarden findes Malerier af den første Ejers Brøder, Jørgen Madsen Brøndsted, hans to Døtre og Broder; Malerierne er malede af Jens Juel, signerede 1767 og 1770. Endvidere findes bl. a. et massivt Sølvbæger fra Lauritz Thomsen Kring og Dorthea Marie Nielsdatters Bryllup 1782.

Sellerupgaard (Johannes Erichsens Gaard), Gauerslund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Brejning Holdeplads, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Johannes Erichsen*, som købte Gaarden 1. Maj 1911, er født paa Elmstrupgaard i Kongsted, Elbo

Herred, 18. Aug. 1883 og gift med *Petrea Nielsen*, født paa Margrethehøj i Børkop 26. Maj 1890.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Sellerup. Hartkorn 8 Tdr. 2 Fdkr. $2\frac{3}{4}$ Alb. Skovskyld $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 99 Tdr. Ld., deraf Ager 76, Eng 10, Skov 12, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker, af hvilke 4 Tdr. Ld. benyttes til Frøavl (Engsvingel); 24 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sellerupgaard (Johannes Erichsens Gaard).

Sellerupgaard hørte oprindeligt under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Christian d. 7. 1767 solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer, Søren Mikelsen, fik Gaarden i Arv efter sine Forældre, og hans Enke, Johanne, f. Sørensen, der var fra Gaarslev Sogn, giftede sig anden Gang med Hans Pedersen fra Brejning. Efter ham fik hans Svigersøn, Mads Nielsen Schounborg, Gaarden, som han 1911 solgte til den nuværende Ejer, der paa mødrene Side hører til den gamle Barsøe'ske Slægt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den sydligste Gaard i Sellerup By. Hovedb. er opført 1853 i Grundmur med Tegltag, og af Avlsb. er s. og ø. Længe ogsaa opførte i Grundmur og v. i Bindingsværk; de er alle opførte 1854 og har Straatage. Gaarden ligger højt i det kuperede Terræn. Engen ligger i to Dele, 5 Tdr. Ld. c. 2 Km. NØ. for Gaarden og Resten 1 Km. S. for Gaarden; det er henholdsvis Natureng og Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i tre Dele i »Strandskoven« (fælles Betegnelse for Andkjær og Sellerup Skove langs Vejle Fjord); Bestanden er hovedsagelig Bøg. Gaarden ligger hyggeligt og venligt med de velholdte Bygninger omgivne af Have og Læbælter.

Hans Linds Gaard i Sellerup, Gauerslund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Brejning Holdeplads, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Olufsen Lind*, som købte Gaarden 1. Decbr. 1905, er født paa Meyersminde i Kolding Herred 23. Jan. 1878 og gift med *Karen Micaeline Petersen*, født paa Stenagergaard i Gjesten Sogn, Ribe Amt, 26. Marts 1881.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Sellerup. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Skovskyld 2 Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,450 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager $57\frac{1}{2}$, Eng 10, Skov 21, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $52\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger

i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt 1767 af Kong Christian d. 7. Gaarden har i en lang Aarrække været besiddet af en Slægt Nielsen, der senere antog Navnet Ravn. Den yngste af denne Slægt, Carl Nielsen Ravn, solgte i 1889 Gaarden til Niels Jensen, der var fra Andkjær, og som 1901 solgte den til en hjemvendt Amerikaner, Sønderjyden Thomas Orloff, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Hans Linds Gaard.

Gaarden ligger højt i Terrænet paa sin oprindelige Plads midt i Sellerup By; Hovedb. er opført 1838 i Grundmur med Straatag. Af Avlsb. er n. Længe opført 1870 i Grundmur, medens s. og v. Længe er byggede i Bindingsværk; alle Avlsb. er tækkede med Straa. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt i Modsætning til det omliggende Terræn, der er stærkt kuperet. Engen ligger i to Dele, den ene Del ligger c. 2 Km. NØ. for Gaarden og er Kultureng af god Beskaffenhed, og den anden Del ligger c. 1/2 Km. S. for Gaarden. Skoven ligger i »Strandskoven« (fælles Betegnelse for Andkjær og Sellerup Skove langs Vejle Fjord) og har Bestand af Bøg og c. 4 1/2 Td. Ld. Gran, der er plantet fra c. 1887 til 1911. Gaarden ligger hyggeligt og venligt med de anseelige og velholdte Bygninger omgivne af den store Have.

Højvang, Gauerslund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Brejning Holdeplads, hvortil c. 1/2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Karen Marie Bundgaard*, født *Nielsen*, som overtog Gaarden 27. Decbr. 1896, er født paa en Nabogaard 29. Juli 1855 og var gift med *Poul Pedersen Bundgaard*, født paa Bundgaard i Børkop 13. April 1846, død 27. Decbr. 1896.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Sellerup. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 1/2 Alb. Skovskylld 1 1/4 Alb. Ejendomsskylld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,470 Kr., for Avlsb. 10,160 Kr. Gaardens samlede Areal 88 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 9, Skov 20, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 28 Tdr. Ld., i en 7 Marksdrift med 1/2 Helbrak 1/2 Roer, 1/2 Hvede 1/2 Blandsæd, 1/2 Roer 1/2 Byg samt Havre og 2 Græsmarker. Resten henligger i permanent Græs i tre Indhegninger, af hvilke 5 Tdr. Ld. er udlejet til en Gaard i Brejning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 2 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Foruden Gaardens eget Ungkvæg lejes der aarlig Græs ud til c. 10 Ungkreaturer i Indhegningerne. Sidste Aar solgtes 14 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højvang hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom 1767 af Kong Christian d. 7. til Niels Terkildsen, der 1803 skødede den til

sin Søn, Jens Nielsen, som 1806 tilbageskødede den til Faderen, der senere overdrog den til sin Sønnesøn, Niels Jensen, hvis Enke, Maren Hansdatter, 1871 skødede Ejendommen til Datteren, Sidsel Marie Nielsen, der 1873 afstod den til sin Søster, Kirsten Marie Nielsen. Hun giftede sig 1874 med Poul Pedersen Bundgaard fra Bundgaard i Børkop, som 1877 anden Gang giftede sig med den nuværende Ejerinde.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den s. Del af Sellerup By. Hovedb. er opført 1854 i Grundmur med Tegtag. Af Avlsb. er s. og ø. Længe grundmurede, medens v. er opført i Bindingsværk; de har alle Tage af Straa. Engen ligger c. 2 Km. NØ. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i »Strandskoven« (fælles Betegnelse for Andkjær og Sellerup Skove langs Vejle Fjord) og har Bestand af Bøg og Gran.

Brejning Østergaard, Gauerslund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Brejning Holdeplads, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Buhl*, som overtog Gaarden 30 Decbr. 1903, er født paa Højgaard i Bramdrup ved Kolding 20. April 1874 og gift med *Margrete Kirstine Jørgensen*, født paa Laagespilgaard i Askov, Ribe Amt, 4. Juni 1873.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Brejning. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Skovskuld 1 Fdkr. Ejendomsskuld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr., for et Lejehus c. 6,000 Kr. Gaardens samlede Areal

Brejning Østergaard.

94 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 8, Skov 34, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 21 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak og uden Vintersæd, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 24 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, Vintersæd, 3 Græsmarker og ingen Roer; 2 Tdr. Ld. af Græsmarken benyttes til Frøavl (Engsvingel); Resten, 6 Tdr. Ld., henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er dyb, god Muld paa Lerunderlag. Besætningen består af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

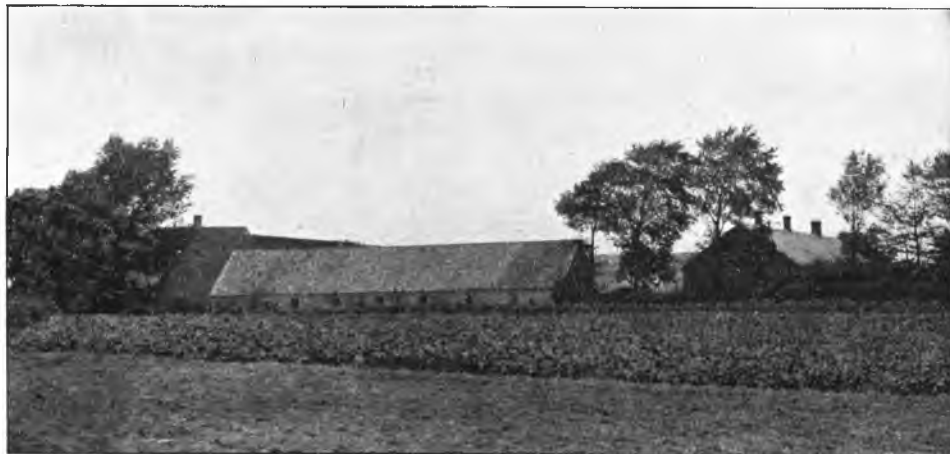
Brejning Østergaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Peder Hansen, der i 1830erne overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Lars Peder Sørensen, som 1865 solgte den til Hans Ravn. I 1880 mageskiftede H. Ravn Gaarden med Donneruplund i Nørvang Herred, der ejedes af Knud Hansen Buhl, som har overdraget Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindeligt inde i Brejning By, hvorfra den 1865 udflyttedes. Beliggenheden er meget hyggelig og køn, og fra Gaarden er der smuk Udsigt over Vejle

Fjord. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag. Af Avlsb. er Sidelængerne grundmurede og s. Længe opført dels i Bindingsværk, dels i Grundmur; v. Længe har Tegtag, de øvrige Avlsb. Straatage. Engen ligger i to Dele, dels c. 1 Km. NV. for Gaarden og dels 2 Km. NØ. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Af Skoven ligger c. 17 Tdr. Ld. i Gauerlund Skov c. 2 Km. Ø. for Gaarden og har Bestand af Gran og Bøg; af Resten ligger c. 6 Tdr. Ld. i Smaaskove over Gaardens Areal, 8 Tdr. Ld. ved Engen og 3 Tdr. Ld. ved Vejle Fjord; Bestanden i de spredte Skove er hovedsagelig Bøg. — Af Hestebesætningen er 2 Følhopper og af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede.

Bjerregaard, Gauerlund Sogn. Postforb.: Børkop, og St.: Brejning Holdeplads, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $1\frac{1}{4}$ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Sognefoged *Morten Jacobsen Axel*, som købte Gaarden 12. Septbr. 1910, er født paa Stenbrohus ved Børkop Skov 29. Maj 1869 og gift med *Maren Hansen*, født i Andkjær Skole 30. Aug. 1875.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Brejning. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,577 Kr., for Avlsb. 17,522 Kr. Gaardens samlede Areal $70\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager $50\frac{1}{4}$, Eng 7, Skov 11, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten drives i en 4 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 1 Græsmark. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag, undtagen paa $10\frac{3}{4}$ Td. Ld., der er stærk Lerjord. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bjerregaard.

Bjerregaard, der tidligere hørte til Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. til en Mand af Slægten Bjerre. I denne Familie forblev Gaarden indtil 1892, da Niels Bjerre, som havde overtaget Ejendommen efter sin Fader, Peder Bjerre, solgte den til Jens Nielsen. J. Nielsen frasolgte 34 Tdr. Ld. af Gaardens oprindelige Areal, og paa disse opførtes der bl. a. Hotel, Købmandshandel og Skole. Gaarden ejede foruden det betydelig større Areal tidligere Halvdelen af Gauerlund Kirke. I 1902 byttede Jens Nielsen Bjerregaard med en Ejendom i Fredericia, der tilhørte Sadelmager Schmidt, der atter 1906 bortbyttede Bjerregaard til Hans Chr. Thinggaard mod dennes Fædrengaard, Thinggaard ved Svendborg. Af H. C. Thinggaard har den nuværende Ejer købt.

Gaarden laa oprindeligt paa den modsatte Side af Amtsvejen, men blev 1879 flyttet til sin nuværende Plads efter Brand. Hovedb., der er en stor og anseelig Bygning, er opført i svær Grundmur og har Skifertag; alle Avlsb. er ogsaa grundmurede og har brandfri Tage. Engen ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret ved Engen sammen med de $10\frac{3}{4}$ Td. Ld. af Agermarken; Bestanden er Bøg, Eg og Gran. — Gaarden ligger hyggeligt og venligt, og der er derfra en vid Udsigt over den smukke Omegn.

Andkjær Ladegaard, Gauerlund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Jens Pagh Sørensen Ladegaard*, som købte Gaarden 11. Maj 1904, er født paa Palsgaard i Trelde, 14. April 1871 og gift med *Ane Kirstine Jørgensen*, født i Brøndsted 13. Marts 1871.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Andkjær. Hartkorn 8 Tdr. 2 Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,400 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 4, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 25 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Andkjær Ladegaard's ældst kendte Ejere er en Slægt ved Navn Ladegaard, af hvilken Søren Jørgensen Ladegaard 1876 overdrog Gaarden til sin Søn, Jørgen Sørensen Ladegaard, som 1896 solgte Ejendommen til Hans Henrik Petersen Jolmann fra Als, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger hyggeligt og venligt med de solide og anselige Bygninger omgivne af et kønt Haveanlæg og Læbælte. Den ligger paa sin oprindelige Plads midt i Andkjær By. I 1853 nedbrændte den ved Lynnedslag, men opførtes samme Aar hovedsagelig i sin nuværende Skikkelse. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, og alle Avlsb. er grundmurede og har Tage af Straa. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger umiddelbart N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Andkjær Sønderkov c. 2 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran.

Bjerrsminde, Gauerlund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Enkefru *Mette Marie Bjerre*, født *Pedersen*, som overtog Gaarden 4. Oktbr. 1902, er født paa Egelund i Vinding Sogn 18. Septbr. 1854 og var gift med *Hans Jensen Bjerre*, født paa Ejendommen 16. Marts 1845, død 4. Oktbr. 1902.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Andkjær. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Skovskyld 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 106 Tdr. Ld., deraf Ager 63½, Eng 3, Mose 1, Skov 37, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer. Af Agermarken drives 60½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{2}{3}$ Helbrak $\frac{1}{3}$ Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 3 Tdr. Ld. benyttes til Frøavl (Engsvingel). Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bjerrsminde hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, men blev 1768 solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. De ældst kendte Ejere er en Slægt Bjerre, der skifter med Navnene Hans Jensen Bjerre og Jens Hansen Bjerre. Hans Jensen Bjerre overtog 1875 Gaarden efter Faderen. Ved hans Død 1902 overtog hans Enke, den nuværende Ejerinde, Gaarden.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den s. Del af Andkjær By. Hovedb. er opført 1866 i svær Grundmur med Tegtag. Af Avlsb. er s. og ø. Længe opførte i Bindingsværk; s. Længe, Kornladen, er opført i særlig smukt, svært Egetømmer, der formentlig stammer fra Midten af det 18. Aarhundrede; v. Længe er grundmuret; alle Avlsb. har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger c. 3 Km. SV. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele; de 32 Tdr. Ld. ligger i »Strandskoven« ned mod Vejle Fjord, og 5 Tdr. Ld. ligger ved Engen; Bestanden er Bøg og Gran.

Pajkjær, Gauerlund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren*

Pedersen Ladegaard, som købte Gaarden 19. Septbr. 1907, er født paa en Nabo-gaard 31. Aug. 1875.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Andkjær. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. $\frac{1}{4}$ Alb. Skov-skyld 2 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal 98 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 1, Skov 33, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Roer $\frac{1}{2}$ Byg og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Pajkjær hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1768, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom til Anthoni Mogensen, der overdrog Gaarden til Sønnen, Mogens Anthonisen, som 1824 skødede den til sin Søn, Anthoni Mogensen. Denne overlod 1864 Gaarden til Sønnen, Mads Peter Anthonisen, ved hvis Død 1900 hans Enke, Maren, f. Bendiktsen, overtog Gaarden, som hun 1907 solgte til den nuværende Ejer.

Pajkjær.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den s. Del af Andkjær By. Hovedb. er opført i Bindingsværk ligesom Avlsb., af hvilke s. Længe, Kornladen, er opført i særlig smukt, svært og tæt Egetømmer; alle Bygningerne har Straatage. Engen ligger i to Dele, dels umiddelbart N. for Gaarden, dels c. 2 Km. S. for Gaarden, og er Overrislings-eng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, dels i Andkjær Sønderskov, dels i Andkjær Strandskov; Bestanden er Bøg og Gran. Pajkjær ligger hyggeligt med de ualmindelig smukke og velholdte gamle Bindingsværksbygninger omgivne af den gamle Have og Læplantninger. Umiddelbart fra Gaarden har man en vid Udsigt over det smukke, skovrige Landskab.

Havreballegaard, Gauerslund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Søren Kring*, som købte Gaarden 11. Juni 1899, er født paa Bredstrupgaard i Elbo Herred 28. Septbr. 1873 og gift med *Marie Jensine Buhl*, født paa Søndervang i Pjedsted 11. Febr. 1876.

Matr.-Nr. 8af m. fl. af Andkjær. Hartkorn 10 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 60,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,800 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 87 Tdr. Ld., deraf Ager $71\frac{1}{2}$, Eng 6, Mose 1, Skov 7, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $43\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Grønjordshavre, Helbrak, Hvede, Byg, Roer og Havre samt 2 Græsmarker; 23 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Grønjordshavre, $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer,

$\frac{1}{2}$ Hvede $\frac{1}{2}$ Byg samt Havre og 2 Græsmarker, heraf 1 med Græsfrøavl (Eng-svingel). Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 25 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag, Resten er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Havreballegaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, hvorfra den blev solgt 1768 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Lauritz Kring, der overdrog Ejendommen til sin Søn, Thomas Lauritzen Kring, som var en Broder til den nuværende Ejers Bedstefader. I 1864 skødede Thomas L. Kring Gaarden til Svigersønnen, Niels Sørensen Ravn fra Brejning, der 1298 solgte til Købmand Clausen fra Børkop, som har solgt til den nuværende Ejer.

Havreballegaard.

Gaarden laa oprindelig tæt S. for Andkjær By ved Hvilsbjerggaard, men udflyttedes i 1873 til sin nuværende Plads c. 1 Km. S. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er byggede i Bindingsværk med Straatage, undtagen v. Længe, der er opført 1905 i Grundmur med Tegltag. Terrænet over Markerne er bølgeformet. Engen ligger i tre Dele, af hvilke 4 Tdr. Ld. ligger umiddelbart S. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed, medens de to mindre Dele ligger ved Skoven og er almindelig Natureng. Skoven ligger c. 2 Km. SV. for Gaarden i Andkjær Sønderskov og har Bestand overvejende af Bøg, noget Eg og lidt Gran. Gaarden ligger hyggeligt og venligt med de velholdte Bygninger omgivne af den store, kønne Have og gamle Læbælter. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe af »Valdemar Engbjerg«-Stammen præmieret med 1. Præmie.

Vigen, Gauerlund Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. $7\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $7\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: Pastor *Peter Lange*, som købte Gaarden 8. Juli 1906, er født 19. Aug. 1856 og var gift med *Juliette Hedevig Brown*, født i København 1853, død 18. Maj 1911.

Matr.-Nr. 43 m. fl. af Andkjær. Hartkorn 7 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 10,000 Kr., for Avlsb. 4,000 Kr. Gaardens samlede Areal 150 Tdr. Ld., deraf Ager 10, Skov 138, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejeren ved Bestyrer *Peder Raun*, der er født i Andkjær Skovby 9. April 1884 og gift med *Johanne Margrethe Dyg*, født i Kjærbølling 6. Marts 1884. Agermarken drives i en 9 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag undtagen 3 Tdr. Ld. Sandmuld paa Sandunderlag. I Skoven er Boniteten hovedsagelig Lerjord paa Lerunderlag, undtagen for den s. Fjerdedels Vedkommende, der har Sandbund. Besætningen bestaar af 4 Malkekøer og 2 Heste. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Vigen hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes 1768 af Kong Christian d. 7., men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. I 1870erne

ejede Laurs Peter Jørgensen Gaarden, som han 1895 solgte til Nordmanden, Proprietær Aubair, den tidligere Ejer af Vestereng ved Aarhus, som atter 1902 solgte Ejendommen til Kai J. Ræder, der var født paa Dyrehavegaard ved Kolding, og af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads umiddelbart ved Vejle Fjords s. Strand. K. I. Ræder købte 108 Tdr. Ld. Skovareal til Gaarden, der indtil da kun havde været 42 Tdr. Ld. stor. Hovedb. er opført i 1870 i Grundmur med Tegltag og har høj Fronte-

Vigen.

spice med 2 Fags Kvist. Avlsb. er opførte i Bindingsværk og har Straatage; umiddelbart V. for Hovedb. ligger Bestyrerens Bolig, der ogsaa er bygget af Bindingsværk med Straatag. Engen ligger langs Stranden og er Natureng. Skoven ligger samlet S. om Gaarden over et stærkt kuperet, smukt Terræn og har Bestand af Gran, Bøg, Eg, Ask og El. — Gaarden ligger meget idyllisk med Hovedb. ud mod Stranden og den aabne Gaardsplads ud mod Skoven; der er en smuk Udsigt over Fjorden.

Skovbølling, Pjedsted Sogn. Postforb. og St.: Pjedsted, hvortil c. 2 Km. Tlf. 9 over Pjedsted Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Jørgen Andersen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1887, er født paa Ejendommen 8. Septbr. 1855 og gift med *Ane Aamond*, født i Pjedsted 7. Maj 1869.

Matr.-Nr. 21a m. fl. af Pjedsted. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 11,800 Kr. Gaardens samlede Areal 84 Tdr. Ld., deraf Ager 71, Eng 7, Mose 2, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 66 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; i Driften benyttes c. 20 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs og Engsvingel). Resten, 5 Tdr. Ld., henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skovbølling hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom til Jørgen Thomsen, der 1770 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Thomas Andersen, som 1816 skødede den til Sønnen, Jørgen Thomsen. I 1851 skødede J. Thomsen Ejendommen til sin Søn, Anders Jørgensen, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, har overtaget.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den nv. Del af Pjedsted og er den sidste af de tre Gaarde, der udgjorde Skovbølling By, og af hvilke den ene nu er nedlagt, den anden udflyttet. Hovedb. er opført 1895 i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er opført 1887 dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, alle med Tegltage. — Paa en Bjælke i Laden fra den gamle Bygning findes følgende Inskription fra 1797: »Gud bevare det og alt fra Fare«. Engen ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden i Dalstrækningen mellem

Pjedsted og Brøndsted og er dels Kultureng, dels Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Pjedsted Spangskov c. 2 Km. S. for Gaarden med Bestand af Bøg og Gran. — Umiddelbart N. for Gaarden strækker Højdedraget »Pjedsted Bjerge« sig, og fra dette har man en vid Udsigt over den smukke Omegn.

Gammelby Mølle, Pjedsted Sogn. Postforb.: Fredericia, og St.: Pjedsted, hvortil c. 4 Km. Tlf. 15 over Bredstrup Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Mads Benth Madsen*, som overtog Gaarden 8. Oktbr. 1896, er født paa Skjærskovhus i Funder Sogn ved Silkeborg 15. Oktbr. 1875 og gift med *Maren Kirstine Knudsen*, født paa Søndermarkgaard i Herslev, Brusk Herred, 19. Novbr. 1880.

Matr.-Nr. 28. m. fl. af Pjedsted. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1 Alb. Skovskylt 3 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskylt 46,200 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,820 Kr., for et Fodermesterhus 2,150 Kr. og for Mølle og Inventar 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 56¼ Td. Ld., deraf Ager 31¼, Eng 6, Mose 1½, Skov 14, Mølledam og Aa 1, Have og Gaardsplads 2.

Gammelby Mølle.

Af Agermarken drives 26¼ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark; i Driften benyttes c. 4 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel). Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste og 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gammelby Mølle hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Christian den 7. 1767 — i Følge et gammelt Skøde, der opbevares paa Gaarden — solgte den til Johannes Henricksen Fendtz for 3,367 Rdl. 69 Sk. J. Henricksen Fendtz's Enke giftede sig anden Gang med Søren Jessen, der 1802 overdrog Ejendommen til sin Søn, Johannes Sørensen, hvis Enke, Ane Marie Bertelsdatter, i 1822 giftede sig med Jens Madsen, efter hvem Sønnen, Johannes Jensen, overtog. Han døde 1879, og hans Enke, Ane Johanne Jensen, testamenterede Ejendommen til sin Broders Sønnesøn, den nuværende Ejer.

Oprindelig laa Møllen c. 100 M. NØ. for Gaarden og blev flyttet til sin nuværende Plads tæt ved Gaarden formentlig af Søren Jessen. Hovedb. er opført 1837 i Bindingsværk ligesom Møllebygningen, der blev bygget i 1827. Avlsb. er opførte 1802, ligeledes i Bindingsværk, undtagen Kostalden, der er opført i Grundmur 1896, og som har Jernbjælker og Murhvelvinger samt Tegltag. Terrænet over Markerne er stærkt kuperet. Engen ligger langs Mølledammen og Aaen og er Natureng. Skoven ligger i to Dele dels i Velling Skov c. 4 Km. NØ. for Gaarden og dels omkring Møllen; Bestanden er Eg og Bøg. — Paa Gaarden opbevares flere gamle Sølvkrus og haandhamrede Messingfade, og i Hovedb.'s største Værelse findes der nogle velbevarede, gamle Vægmalier, som forestiller Koldinghus, selve Møllen og flere kongelige Slotte.

Karensdal, Pjedsted Sogn. Postforb. og St.: Pjedsted, hvortil c. 2 Km. Tlf. 15 over Pjedsted Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Thomas Abraham Sørensen*, som købte Gaarden 16. April 1887, er født paa Kjærsgaard i Elbo Herred 24. Decbr. 1864 og gift med *Ane Nielsine Kring*, født paa Bredstrupgaard i Elbo Herred 23. Oktbr. 1863.

Matr.-Nr. 27 m. fl. af Pjedsted. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Skovskylld ⅜ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 54½, Eng 11, Skov 5, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 44½ Td. Ld. i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag paa de 40 Tdr. Ld., paa Resten, over kuperet Terræn, er Boniteten forskelligartet med Grus i Bakkerne og Lermuld i Lavningerne. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Der fedes af Besætningen aarlig c. 10 Ungkreaturer. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Karensdal hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte Gaarden til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Krigsassessor Bolvig til Nebbegaard. I 1866 overdrog Balling Ejendommen her til sin Svigersøn, Dahl, der 1872 solgte til Jens Hansen, som 1881 overdrog den til sin Søn, Peder Hansen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads ved Engdraget mellem Pjedsted og Brøndsted. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og med Straa- og Tegltage; i Staldene er der Jernbjælker og Hvelvinger. Engen ligger umiddelbart S. og N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Børkop c. 2 Km. V. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. — Af Hestebesætningen er en Følhopper præmieret.

Frydendal Pjedsted Sogn. Postforb. og St.: Pjedsted, hvortil c. 2 Km. Tlf. 29 over Pjedsted Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Jørgen Andersen*, som overtog Gaarden 15. Oktbr. 1896, er født i Hjelmstrup i Nørvang Herred 17. Oktbr. 1852 og gift med *Mette Pedersen*, født paa Ejendommen 8. Maj 1852.

Matr.-Nr. 20a m. fl. af Pjedsted. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 36,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,700 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng 4½, Skov 6½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 41 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; i Driften benyttes c. 5 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 5 Tdr. Ld. Sandmuld paa Sandunderlag og paa Resten god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin; desuden holdes c. 11 Grisesøer, hvis Afkom sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Bestand, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Foruden den angivne Kvægbesætning indkøbes aarlig c. 20 Ungkreaturer til Fedning dels paa Græs, dels paa Stald.

Frydendal hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, fra hvilket den blev solgt i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Peder Jørgensen, der 1804 skødede Gaarden til sin Svigersøn, Hans Lassen Pedersen, der fulgtes af sin Søn, Peder Hansen, som c. 1831 skødede Ejendommen til sin Søn, Peder Hansen Lassen. Han døde 1867, og hans Enke, Maren, f. Mikkelsen, giftede sig 1868 med Andreas Mikkelsen, der 1896 skødede Gaarden til Maren Mikkelsens Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden var tidligere betydelig større og laa i Skovbølling, den sv. Del af Pjedsted Sogn, men udflyttedes 1868 til sin nuværende Plads i den n. Del af Sognet. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltage, og Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk og dels i Grundmur med Tage af Tegl og Straa; i Staldene er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Engen ligger c. 1½ Km. SØ. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Børkop Fredskov c. 1 Km. N. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg, El og Gran.

Søndermark, Pjedsted Sogn. Postforb. og St.: Pjedsted, hvortil c. 3 Km. Tlf. 42 over Bredstrup Central. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: Sogneraadsformand *Hans Hansen Degn*, som overtog Gaarden 28. April 1897, er født paa Sølundgaard i Veilby Sogn ved Fredericia 5. Juli 1867 og gift med *Bodil Sørensen*, født paa Ejendommen 22. Jan. 1859.

Matr.-Nr. 38a m. fl. af Pjedsted. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Alb. Ejendomsskyld 36,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,900 Kr., for Avlsb. 12,100 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng 2, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 4 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Søndermark.

Søndermark hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, men det vides ikke, hvem der har købt den til fri Ejendom. De ældst kendte Ejere er en gammel Slægt, der skifter med Navnene Søren Henriksen og Henrik Sørensen. I 1809 overdrog Søren Henriksen, der var Smed, Gaarden til Sønnen, Henrik Sørensen, der ogsaa var Smed. Han overdrog 1845 Ejendommen til sin Søn Søren Henriksen, der 1887 skødede den til Svigersønnen, Hans Christian Hansen. Ved hans Død 1895 overtog hans Enke Ejendommen, og 1897 giftede hun sig anden Gang med den nuværende Ejer, der indtil 1908 ejede Fædrengaarden Sølundgaard ved Fredericia.

Gaarden laa oprindelig inde i Pjedsted By, hvorfra den udflyttedes i 1855 til sin nuværende Plads c. 2 Km. s. for Byen. Den nuværende Ejer købte 1909 en Parcel paa 26 Tdr. Ld. til Gaarden. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er dels opførte i Grundmur, dels i Bindingsværk og er tækkede med Straa; desuden findes en Bræddelade. Engen ligger i Elbodalen c. 1 Km. Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Andkjær Sønderskov c. 7½ Km. NØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Eg. — Lidt N. for Gaarden ligger en gammel Kæmpehøj, fra hvilken man har en vid Udsigt over Omegnen.

Tangskovgaard, Pjedsted Sogn. Postforb. og St.: Pjedsted, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 25 over Pjedsted Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Holger Laursen Buhl*, som overtog Gaarden 25. Maj 1867, er født i Pjedsted By 12. Maj 1838 og gift med *Ane Marie Daugaard*, født paa Ejendommen 3. Maj 1846.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Pjedsted. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 51,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,370 Kr., for Avlsb.

16,730 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 64¼, Eng 7½, Mose ¼, Skov 6, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 56¼ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 6 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

T a n g s k o v g a a r d, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, blev solgt til fri Ejendom 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er David Larsen, der formentlig har ejet Gaarden i Slutningen af det 18. Aarhundrede; han overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Peder Larsen, der atter 1837 overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Hans Nielsen Daugaard fra Stubberup i Jerlev Herred, som overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Pjedsted By, men udflyttedes 1862 til den n. Del af Byen, der kaldes »Nørremark«. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er dels opførte i Grundmur, dels i Bindingsværk, alle med Straatage. Engen ligger c. 1½ Km. SØ. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger dels umiddelbart SV. for Gaarden og dels c. 2 Km. S. for Gaarden i Pjedsted Sønderskov og har Bestand af Bøg, Ask og Eg. — Gaarden ligger smukt, og Markerne er jævne af Overflade, naar undtages Bakken, hvorpaa selve Gaarden ligger. Gaarden har Navn efter Skoven derved.

Rosengaard, Pjedsted Sogn. Postforb. og St.: Pjedsted, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Lauritz Abraham Jensen*, som overtog Gaarden 6. Decbr. 1899, er født paa Ejendommen 24. Juni 1863.

Matr.-Nr. 16h m. fl. af Pjedsted. Hartkorn 8 Tdr. 2 Alb. Ejendomsskyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,800 Kr., for Avlsb. 15,400 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 3, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 3 Aars Græs; Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er hovedsagelig Lermuld paa Lerunderlag, paa 6 Tdr. Ld. er den Sandmuld paa Lerunderlag og paa 1 Td. Ld. opdyrket Mose med tørveagtig Muld paa Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

R o s e n g a a r d hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Hans Clausen, hvis Enke 1792 giftede sig med Niels Jensen, der 1822 overdrog Gaarden til sin Søn, Jens Nielsen. I 1855 skødede J. Nielsen Ejendommen til sin Søn, Niels Jensen.

Gaarden udflyttedes i 1860 til sin nuværende Plads. Hovedb. og alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Tegltage. Terrænet over Gaardens Marker er hovedsagelig jævnt med stærk Kupering over »Bjergene«. Engen ligger c. 1 Km. Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele; 1 Td. Ld. ligger c. 1 Km. N. for Gaarden paa »Bjergene«, og 7 Tdr. Ld. ligger c. 2 Km. S. for Gaarden i »Brandbjerg«, Pjedsted Byskov; Bestanden er Bøg og Gran. — Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede, og af Kvægbesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er Samlinger præmierede.

Kragholm, Gaarslev Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 10½ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Jens Peter Jensen Schouenborg*, som overtog Gaarden 12. Septbr. 1896, er født paa Ejendommen 29. Juni 1869 og gift med *Karen Pedersen*, født i Gaarslev 11. Marts 1870.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Gaarslev. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 8,800 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 44, Eng 12, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 39 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten, Toften ved Gaarden, drives i en

6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kragholm har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og blev i 1768 solgt af Kong Christian d. 7. formentlig til en Slægt, der skiftede med Navnene Jens Knudsen og Knud Jensen. Omkring 1801 ejedes Gaarden af Jens Knudsen, der i Følge en Inskription paa en Bjælke fra den gamle Hovedb. opførte denne 1801. Efter ham gik Gaarden i Arv til Svigersønnen, Hans Sørensen Schouenborg, der 1850 skødede den til sin Søn, Jens Hansen Schouenborg, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, har overtaget.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads og er den eneste tilbageblevne af de 4 Gaarde, der tidligere laa samlede i den Del af Gaarslev By, der kaldtes Kragholm. Hovedb. er opført 1897 i Grundmur med Tegtag og er en anseelig Bygning. Avlsb. er dels opførte i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Tegl- og Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er let bølgeformet. Engen ligger i tre Dele, dels ved Randsfjord, dels Ø. og dels N. for Gaarden; alle tre Dele er Natureng. Skoven ligger c. 3 Km. N. for Gaarden i Gaarslev Fredskov og har Bestand af Bøg og lidt Gran. — Af Kvægbesætningen er flere Samlinger præmierede.

S. P. Sørensen Steffensens Gaard paa Gaarslev Mark, Gaarslev Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Steffen Peder Sørensen Steffensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1895, er født paa Ejendommen 2. Juni 1868 og gift med *Gertrud Marie Karoline Steffensen*, født paa Kirstinelund i Nebbemark 1. Septbr. 1869.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Gaarslev. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,100 Kr., for Avlsb. 13,400 Kr., for et Lejehus 800 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng 10, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 24 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; $12\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i en 6 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 3 Tdr. Ld. Toft drives i Vekseldrift med 2 Roemarker og 2 Græsmarker; $3\frac{1}{2}$ Td. Ld. henligger i permanent Græs i Indhegning, og 6 Tdr. Ld. er bortforpagtet til Lejeren af Huset. Jordens Bonitet er paa de 24 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Lerunderlag, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 4 Stkr. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev 1768 solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Søren Pedersen Ravn; hans Enke, Maren, f. Steffensen, overdrog 1825 Gaarden til sin Søn, Steffen Sørensen, der 1867 skødede Ejendommen til Sønnen, Søren Madsen Steffensen, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, har overtaget.

Gaarden laa tidligere inde i Gaarslev By, men 1877 blev den udflyttet paa sin nuværende Plads c. $\frac{1}{2}$ Km. N. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, alle med Straatage. Engen ligger c. 3 Km. Ø. for Gaarden og er Kultureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Gaarslev Byskov c. 2 Km. N. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog.

Bredlund, Gaarslev Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. $10\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Mads Pedersen*, som overtog Gaarden 26. Aug. 1896, er født paa Ejendommen 28. Marts 1870 og gift med *Marie Hansine Pedersen*, født paa Vestersving, Gaarslev Mark, 18. Maj 1891.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Gaarslev. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr., Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 7,770 Kr., for et Lejehus 600 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager $52\frac{1}{2}$, Eng 5, Skov $3\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives $42\frac{1}{2}$ Td. Ld.

i en 8 Marksdrift med Helbrak, $\frac{1}{2}$ Roer og 2 Græsmarker; Resten drives i Vekseldrift med Halvdelen i Græs i 6 Aar. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bredlund hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Christian d. 7. 1768 solgte den til fri Ejendom, formentlig til et af Medlemmerne af Slægten Lomholt, der i flere Generationer havde haft Gaarden. Den ældst kendte Ejer er Niels Hansen Lomholt, der 1865 skødede Ejendommen til Ane Madsen Hviid, hans Hustrus Søsterdatter. I 1866 blev hun gift med Jens Pedersen, der var fra en anden Gaard i Gaarslev, og efter hvem hans Søn, den nuværende Ejer, har overtaget Gaarden.

Gaarden laa oprindelig inde i Gaarslev By, men udflyttedes paa sin nuværende Plads i den v. Del af Byen i 1868. Bredlund ligger isoleret over et højt, men jævnt Terræn. Fra Marken umiddelbart N. for Gaarden er der vid Udsigt over den smukke Omegn. Hovedb. er opført i Bindingsværk, Avlsb. dels i Bindingsværk og dels i Grundmur; alle Gaardens Bygninger har Straatage. Engen ligger c. $3\frac{3}{4}$ Km. N. for Gaarden ved Vejle Fjord og er Overrissingseng af jevn god Beskaffenhed. Skoven, der har Bestand af Bøg og Gran, ligger i Gaarslev Fredskov c. 3 Km. NØ. for Gaarden.

Engvang, Gaarslev Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. $3\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $10\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Søren Peter Petersen*, som overtog Gaarden 25. Febr. 1897, er født paa Ejendommen 8. Jan. 1873 og gift med *Marie Jensen Schouenborg*, født paa Kragholm 29. Decbr. 1875.

Matr.-Nr. 29 a m. fl. af Gaarslev. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Eng 11, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefrøede og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 5 Tdr. Ld. til Frøavl (Græs- og Roefrø). 5 Tdr. Ld. ved Gaarden drives i Vekseldrift med Græs, Roer, Korn og uden Brak, og Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 8 Tdr. Ld. noget forskelligartet, og paa det øvrige Areal god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Engvang hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Christian d. 7. i 1767—68 solgte den til fri Ejendom. De ældst kendte Ejere er Slægten Schouenborg, der ejede Gaarden i flere Generationer. Søren Sørensen Schouenborg ejede Gaarden i Slutningen af det 18. Aarhundrede, og efter ham gik Gaarden over til hans Svigersøn, Peder Offersen, der c. 1860 overdrog den til sin Svigersøn, Lærer Hans Christian Jessen, af hvem Thomas Petersen købte Gaarden i 1868. T. Petersen havde i 1865 købt en mindre Nabogaard af Jacob Dahl; den lagde han under Engvang og overdrog derefter 1897 den samlede Gaard til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Gaarslev By. Hovedb. er opført 1836 i Bindingsværk med Straatag, og Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk, dels i støbt Beton med Tage af Straa og Tegl; i Staldbygningen er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Engen ligger dels umiddelbart S. for Gaarden, dels c. $1\frac{1}{4}$ Km. Ø. for Gaarden og er henholdsvis Overrissingseng af god Beskaffenhed og Natureng, der drives ved Kunstgødning. Skoven ligger i Gaarslev Fredskov, og Bestanden er Bøg og Gran.

Qvistminde, Gaarslev Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. $10\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Niels Peder Pedersen Qvist*, som overtog Gaarden 15. Aug. 1908, er født i Gaarslev Skole 2. Novbr. 1885 og gift med *Hansine Pedersen*, født i Gaarslev By 29. Oktbr. 1885.

Matr.-Nr. 8 a m. fl. af Gaarslev. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 35,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 11,200 Kr. Gaardens samlede Areal 43 Tdr. Ld., deraf Ager 30, Eng 6, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, 1 Roefrøede og 2 Græsmarker, hvoraf 1 Td. Ld. benyttes til Frøavl

(Hundegræs). Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Heste og 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Qvistminder, der tidligere har hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes ved offentlig Auktion af Kong Christian d. 7. 1768 til Thomas Sørensen for 733 Rdl. 64 Sk. T. Sørensen skødede 1794 Ejendommen til sin Søn, Jørgen Thomsen, der 1834 overdrog den til sin Svigersøn, Peder Jessen Qvist, der var født paa Qvistgaard i Gauerslund, og som 1886 skødede Gaarden til Datteren, Abalone Pedersen Qvist. Hun overdrog 1901 Gaarden til sin Broder, Lærer Jens Pedersen Qvist, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer har overtaget.

Gaarden laa oprindeligt inde i den gamle Bydel, Kragholm, men udflyttedes 1903 paa sin nuværende Plads i den v. Del af Byen, lige overfor Sognekirken. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade; Avlsb. er grundmurede og tækkede med Tegl. Engen ligger i to Dele ved Vejle Fjord og Gaarslev Skov og ved Høll Fiskerleje; den er Natureng af middelgod Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele i Gaarslev Skov c. 3³/₄ Km. NØ. for Gaarden.

Kirkely, Gaarslev Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 3³/₄ Km. Gaarden ligger c. 10¹/₂ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: Enkefru *Mette Hansen*, født *Qvist*, som overtog Gaarden 14. Novbr. 1898, er født paa Nabogaarden Qvistminder 29. Juli 1837 og var gift med *Søren Hansen (Klemmensen)*, født paa Ejendommen 28. Juli 1826, død 14. Novbr. 1898.

Matr.-Nr. 6 af Gaarslev. Hartkorn 7 Tdr. 2 Fdkr. 2¹/₄ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 1,600 Kr., for Avlsb. 6,830 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 15, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med Sønnen, *Hans Peder Hansen Klemmensen*, som Bestyrer. H. P. Hansen Klemmensen er født paa Ejendommen 15. Septbr. 1878. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i to 7 Marksdrifter, dels med Helbrak, uden Roer og med 2 Græsmarker og dels med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; 2¹/₂ Td. Ld. ved Engen drives i Vekseldrift med Korn og Græs; 12 Tdr. Ld. er bortforpagtet til en Nabogaard, og ¹/₂ Td. Ld. ligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kirkely hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1768, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Michel Nielsen, der 1825 solgte til Hans Hansen (Klemmensen), som var født paa Nabogaarden, der nu er lagt under Præstegaarden. I 1870 overdrog han Gaarden til sin Søn, Søren Hansen (Klemmensen), der døde 1898, hvorefter hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog Gaarden.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i Gaarslev By. Den ligger højt i Terrænet, og Beliggenheden er venlig og hyggelig med den gamle Have og Lætræer. Hovedb. er opført 1884 i Grundmur uden Tegtag, og Avlsb. er opførte i Bindingsværk med Straatage. Af Engen ligger 12 Tdr. Ld. c. 3³/₄ Km. NØ. for Gaarden ved Vejle Fjord og er Natureng; 3 Tdr. Ld. ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Gaarslev Fredskov c. 3 Km. NØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg og 1 Td. Ld. Gran, plantet 1880—90.

Bakkegaard, Gaarslev Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 10¹/₂ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Jens Sørensen*, som overtog Gaarden 2. April 1892, er født paa Valdholm 6. Decbr. 1855 og var gift med *Mette Marie Sørensen*, født paa Ejendommen 31. Maj 1859, død 16. Decbr. 1911.

Matr.-Nr. 12 a m. fl. af Gaarslev. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1¹/₄ Alb. Ejendomsskyld 46,200 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng 8, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ¹/₄ Helbrak ¹/₄ Staldfoder, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; 15¹/₂ Td. Ld. drives i en 6 Marksdrift med ¹/₂ Helbrak ¹/₂ Roer og 2 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag.

Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bakkegaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev 1768 solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. til en af Slægten Bundgaard. Den ældst kendte Ejer er Hans Bundgaard, hvis Enke giftede sig med Thomas Mikkelsen, der 1839 overdrog Gaarden til Stedsønnen, Søren Hansen, som 1857 skødede den til sin Søn, Thomas Mikkelsen Sørensen, efter hvem Svigersønnen, den nuværende Ejer har overtaget.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Gaarslev By. Hovedb. er opført 1866 i Grundmur med Tegltag ligesom alle Avlsb., der er opførte fra 1893—1903. Engen ligger i tre Dele; $4\frac{1}{2}$ Td. Ld. ligger ved Vejle Fjord c. $3\frac{1}{2}$ Km. N. for Gaarden og er Natureng, 3 Tdr. Ld. ligger c. 3 Km. Ø. for Gaarden, og $\frac{1}{2}$ Td. Ld. ligger umiddelbart ved Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven, hvis Bestand overvejende er Bøg, ligger i Gaarslev Fredskov. Gaarden ligger højt over Byen, og Terrænet over Markerne er jævnt. Beliggenheden er hyggelig med vid Udsigt over de kønne Omgivelser.

Enggaard, Gaarslev Sogn. Postforb. og St.: Børkop, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. $10\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Niels Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1872, er født paa Ejendommen 5. Febr. 1845 og gift med *Mette Marie Adolpsdatter Breth*, født paa Skikballegaard i Gauerslund Sogn 16. Novbr. 1853.

Enggaard.

Matr.-Nr. 8 a m. fl. af Mørkholt. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 2 Alb. Skovskyld 2 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{3}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,000 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr. Gaardens samlede Areal 98 Tdr. Ld., deraf Ager 81, Eng 9, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; 24 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 3 Græsmarker; Resten henligger i permanent Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 31 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag; Resten er god Muld paa blandet Underlag af Ler og Kvæg. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 16 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Enggaard, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, blev 1767 solgt for 452 Rdl. 47 Sk. af Kong Christian d. 7. til Enevold Hansen, hvis Enke 1779 giftede sig med Rasmus Sørensen, der efter hendes Død atter giftede sig Aaret 1800 med Ane Sørensdatter fra Gaarslev. R. Sørensen skødede 1831 Gaarden til sin Søn, Søren Rasmussen, der købte en Halvgaard og flere Parceller til den oprindelige Gaard, som ved hans Overtagelse kun var paa godt 4 Tdr. Hartkorn. Han skødede saa den samlede Gaard til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads, midt i Mørkholt By, hvorfra de øvrige Gaarde nu er udflyttede. Hovedb. er opført i Bindingsværk med Straatag, og Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur og har Tegl- og Straatage. Engen ligger i to Dele, dels umiddelbart Ø. for Gaarden, dels c. $\frac{3}{4}$ Km. NØ. for Gaarden; det er Overrislingseng af tildels god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger i Gaarslev Fredskov c. $\frac{1}{2}$ Km. NV. for Gaarden og har Bestand af Bøg og 2 Tdr. Ld. Gran, der er plantet 1908. — Enggaard ligger lavt, hyggeligt omgivet af den store, gamle Have, og fra Marken Ø. for Gaarden er der en henrivende Udsigt over Vejle Fjord.

Brusk Herred.

Løkagergaard, Herslev Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. $11\frac{1}{4}$ Km., og St.: Taulov, hvortil c. 6 Km. Tlf. 13 over Herslev Central. Nuværende Ejer: *Peter Basse*, som overtog Gaarden 10. Jan. 1911, er født paa Ejendommen 1. April 1879.

Matr.-Nr. 9 a m. fl. af Herslev. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms-skyld 46,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 17,300 Kr. Gaardens samlede Areal 75 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 5, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 5, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Ejeren har tillige forpagtet 30 Tdr. Ld. af Præstegaardens Jorder; de ligger under selve Gaardens Drift, og den samlede Besætning er her paa Gaarden. Af Agermarken drives 41 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder, 2 Græsmarker og 2 Marker med Frøavl (Engsvingel); Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Af Præstegaardens 30 Tdr. Ld. drives de 15 Tdr. Ld. i Vekseldrift med Korn og Roer, og de andre 15 Tdr. Ld. ligger i Græs i 3 Aar og skiftes med de første 15 Tdr. Ld. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Der holdes c. 8 Grisesøer, hvoraf Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Løkagergaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, men det vides ikke, hvornaar den er solgt til fri Ejendom. De ældst kendte Ejere er en Slægt Dahl, der har ejet Gaarden, saa langt der erindres tilbage. Søren Dahl fulgtes af Sønnen, Niels Dahl, hvis Enke, Gjertrud, f. Mortensen, i 1867 solgte Ejendommen til Sagfører Bonnesen fra Fredericia og Sognefoged Mads Borup fra Østdalgaard i Højrup. De to Ejere solgte samme Aar til Povl Jeppesen Basse, der skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig c. 600 M. nordligere, men flyttedes hen paa sin nuværende Plads midt i Byen af Niels Dahl 1849. Løkagergaard har Navn efter en af Markerne og ligger hyggeligt og venligt med sin anseelige Hovedb. og velholdte Avlsb. omgivet af Have og Læplantning. Hovedb. er opført i svært Grundmur; i 1912 blev den restaureret og fik tilbygget høj Frontespice med Kvist og tækket med Tegl. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af Straa og Cementsten. Engen er drænet og ligger midt i Marken; den er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger 1 Km. V. for Gaarden i Herslev Byskov og har Bestand af Bøg og Gran.

Enghavegaard, Herslev Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. $11\frac{1}{4}$ Km., og St.: Taulov, hvortil c. 6 Km. Tlf. 9 over Herslev Central. Nuværende Ejer: *Thomas Pedersen Skov*, som købte Gaarden 1. Jan. 1903, er født paa Skovborggaard i Højrup By 3. Maj 1875 og gift med *Karen Mortensen*, født paa Stendalgaard paa Højrup Mark 23. Aug. 1883.

Matr.-Nr. 5 a m. fl. af Herslev. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 14,100 Kr., for et Lejehus 1,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 60,

Eng 3, Mose 2, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark; 13 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift med samme Sædskifte; af denne Del benyttes c. 2 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekoer foruden 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste og 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvoraf Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg og stammer fra Henneberg Ladegaard. Af Ungkvæget indkøbes aarlig c. 16 Stkr. Stude og Kvier, som dels græsfedes og dels fedes paa Stald om Vinteren; der fedes ialt c. 26 Stkr. Ungkvæg aarlig.

Enghavegaard.

Enghavegaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Niels Ousen, som ejede Gaarden i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, og som 1860 overdrog den til Sønnen, Søren Ousen, der døde c. 1869, hvorefter Enken, Mette Kathrine, f. Hansen, 1870 giftede sig med Peder Møller Pedersen fra Højrup. Han solgte 1877 Ejendommen til Lauge Villum Christensen, af hvem den nuværende Ejer købte den.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den v. Del af Herslev By. Dens Beliggenhed er meget idyllisk, og Udsigten er smuk. Hovedb., der er en anseelig Bygning med en stor Lejlighed, er opført 1856 i Grundmur med Tegltag; Avlsb., der ogsaa er grundmurede, har Cementstenstage; i Kostalden er der Hvælvinger og Jernbjælker. Engen ligger N., Ø. og V. om Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger dels i Herslev Byskov c. 1 Km. SV. for Gaarden og dels 400 M. N. for Gaarden op til Smidstrup Skov; Bestanden er Bøg, El og Gran.

Elbogaard, Herslev Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. 8¼ Km., og St.: Taulov, hvortil 6 Km. Nuværende Ejer: *Johannes Evald Raarup*, som købte Gaarden 1. Juli 1911, er født paa Kraghøjgaard i Bjerge Herred 9. Aug. 1887 og gift med *Anna Dorthea Sørensen Dalsager*, født paa Sølyst i Egaa, Randers Amt, 29. Juni 1886.

Matr.-Nr. 4 a m. fl. af Tolstrup. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 55½, Eng 7, Mose 3, Skov 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 33½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 4 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel). 22 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med samme Sædskifte, dog uden Frøavl. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekoer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Der holdes 6 Grisesøer, hvoraf Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korhorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Elbogaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Bertel Jepsen, der ejede Gaarden i Midten af det 19. Aarhundrede, og som c. 1888 overdrog den til Sønnen, Niels Bertelsen. N. Bertelsen solgte 1908 til Kristen Knudsen Tranberg, der nu er Ejer af Kobbegaard ved Fredericia, og som har solgt til den nuværende Ejer.

Elbogaard.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i Tolstrup By; den ligger højt i Terrænet, og man har derfra en vid Udsigt over den smukke Omegn. Gaarden ombyggedes fuldstændig i 1875; Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur og har Tage af Tegl og Straa. Engen ligger samlet ved Markens ø. Skel og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. S. for Gaarden i Tolstrup Byskov og har Bestand af Bøg, Eg og c. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. Gran, der er plantet c. 1892.

S. Nielsen Pedersens Gaard i Tolstrup, Herslev Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. $8\frac{1}{4}$ Km., og St.: Taulov, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Søren Nielsen Pedersen*, som overtog Gaarden 22. Decbr. 1894, er født paa Børkop Mark 10. Septbr. 1866 og var gift med *Mette Johanne Hauerballe*, født paa Hauerballegaard, Højrup Mark, 3. Decbr. 1867, død 6. Aug. 1912.

Matr.-Nr. 3 a m. fl. af Tolstrup. Hartkorn 8 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,800 Kr., for Avlsb. 14,300 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager $70\frac{1}{2}$, Eng 3, Mose 10, Skov 5, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $57\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med benyttet Brak ($\frac{1}{2}$ Staldfoder $\frac{1}{2}$ Roer), 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 4 Tdr. Ld. til Frøavl (Hunde græs og Engsvingel). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvoraf Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Jens Nielsen Skov, der 1848 overtog Gaarden efter sin Fader. I 1894 skødede J. N. Skov Ejendommen til sin Slægtning, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den sydligste af de fire Gaarde, der med nogle Huse danner Tolstrup By. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt, undtagen i den s. Del. Hovedb., der er bleven restaureret 1907, er opført i Grundmur med Cementstenstag, og af Avlsb. er v. og s. Længe opførte i Bindingsværk og n. i Grundmur; de har alle Straatage. Engen ligger sammen med Mosen ved Markens s. Skel og strækker sig ud i Elbodalen. Skoven ligger i Tolstrup Skov c. 1 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Skovsminde, Herslev Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. $8\frac{1}{4}$ Km., og St.: Taulov, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Søren Hansen Kring*, som købte Gaarden 3. Jan. 1912, er født paa Krogager i Holmans Herred 10. April 1887 og gift med *Karen Kirstine Andersen*, født i Balle ved Pjedsted 27. Septbr. 1884.

Matr.-Nr. 6 a m. fl. af Tolstrup. Hartkorn 7 Tdr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,300 Kr., for Avlsb. 13,575 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 8, Mose 2, Skov 2½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 37 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; 11 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Kartoffler; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Der holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skovsminde har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig købt til fri Ejendom af en Mand af Slægten Skov, der har ejet Gaarden i en lang Aarrække. Den ældst kendte Ejer er Hans Skov, der overdrog Gaarden til sin Søn, Søren Skov, hvis Enke giftede sig med Hans Jensen fra Stallerup, der har solgt Gaarden til den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig c. 100 M. østligere, men udflyttedes omtrent samtidig med Hans Jensens Overtagelse til sin nuværende Plads vestligst i Tolstrup By. Alle Gaardens Bygninger er grundmurede. Hovedb. har Tegltag, Avlsb. Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, undtagen i den ø. Del af Marken ned mod Elbodalen, der er kuperet. Engen ligger samlet i Elbodalen ved Markens ø. Side og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, c. 1 Td. Ld. ligger i Tolstrup Skov c. 1 Km. S. for Gaarden med Bestand af Bøg og Gran, og 1½ Td. Ld. ligger i Taarup Skov c. 6 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg.

Mettesminde, Herslev Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 2 Km. Tlf. 9 over Højrup Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Hans Mikkelsen Haugaard*, som overtog Gaarden 8. Juni 1888, er født paa Hougaard paa Erritsø Mark 28. Decbr. 1862 og gift med *Karen Hansen Skouenborg*, født i Højrup By 31. Jan. 1869.

Mettesminde.

Matr.-Nr. 5 a m. fl. af Højrup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,350 Kr., for Avlsb. 11,200 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 43, Eng 9, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 24 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er hovedsagelig god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste og 2 Faar. Der holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen,

der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Tillægget fedes aarlig c. 6 unge Stude og Kvier, og der indkøbes desuden aarlig c. 4 Stkr. Ungkvæg til Fedning dels paa Græs, dels paa Stald.

Mettes minde hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt. Hans Christensen overtog 1796 Gaarden, og hans Enke, Magdalene Thomasdatter, giftede sig 1818 anden Gang med Hans Sørensen Ousen, der var fra Enghavegaard i Herslev. I 1854 skødede H. S. Ousen Ejendommen til sin Søn, Hans Hansen Ousen, der var gift med Mette, f. Hansen, en Faster til den nuværende Ejers Hustru, som 1888 fik Gaarden tilskødet i Arv.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads som den sydøstlige Gaard i Højrup By. Hovedb. er opført 1892 i Grundmur over høj Kælder med Skifertag og har en lav trekantet Frontespice til n. Facade. De to Avslænger er opførte i Bindingsværk med Straatage. Desuden findes to mindre Halvtagsbygninger og to grundmurede Bygninger i Vinkel med Tegltag. Engen, der ligger umiddelbart Ø. for Gaarden, er Natureng, der for de 5 Tdr. Ld.s Vedkommende kan overrisles. Skoven ligger dels SØ. for Gaarden ved Engen, dels SV. for Gaarden i Højrup Kobbelskov. — Mettesminde ligger smukt med de velholdte, kønne Bygninger omgivne af Have og Læplantning.

Elmegaard, Herslev Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 2 Km. Tlf. 12 over Højrup Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Jens Rudolf Jensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1908, er født paa Ejendommen 19. Juli 1866 og gift med *Anna Petrine Knudsen*, født paa Qvistgaard i Gauerslund 1. Juli 1891.

Matr.-Nr. 15 a m. fl. af Højrup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,940 Kr., for Avlsb. 9,525 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 39, Eng 5, Skov 5, Have og

Elmegaard.

Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Røefgrøder og 1 Græsmark; i Driften benyttes c. 9 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel og Hundegræs). Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 3 Heste og 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Afkom sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Tillægget fedes aarlig c. 8 Ungkreaturer dels paa Græs, dels paa Stald.

Elmegaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig bleven købt til fri Ejendom af Jens Rudolfsen, der 1809 overdrog Gaarden til Sønnen, Rudolf Jensen, hvis Enke giftede sig anden Gang med Peder Poulsen fra Sønder Vilstrup. Efter hans Død skødede Enken, Else Jepsdatter fra Højrupgaard, 1835 Gaarden til sin Søn af første Ægteskab, Jens Rudolfsen, som 1866 skødede Gaarden til sin Søn, Rudolf Jensen. Efter R. Jensens Død 1907 skødede Enken, Kirsten, f. Jensen fra Ravnning, Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, men er bleven ombygget 1857 efter Brand. I 1830 frasolgte Peder Poulsen en stor Del af Jorderne, saa at Gaardens Areal herved formindskedes betydeligt; den var indtil da den største Gaard i Byen. Gaarden samledes atter til sin nuværende Størrelse af Jens Rudolfsen. Gaardens Bygninger er alle opførte i Grundmur; Hovedb. har en høj Frontespice med 2 Fags Kvist til begge Facader og er tækket med Tegl, medens Avlsb. har Straatage. Engen ligger c. 1 Km. SV. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger ved Engen, adskilt fra Højrup Kobbelskov ved et Bækløb; Bestanden er Bøg, El, Eg og Gran. — Elmegaard ligger smukt, og fra Gaarden har man en vid Udsigt over de kønne Omgivelser.

Stendalgaard, Herslev Sogn. Postforb. og St.: Taulov, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 11 over Højrup Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Fredericia. Nuværende Ejer: *Mikkel Hansen Damgaard*, som købte Gaarden 1. Septbr. 1911, er født paa Gejlund i Eltang Sogn 6. Febr. 1879 og gift med *Anna Johansen*, født paa Frydenslund i Alminde Sogn 16. April 1881.

Matr.-Nr. 12 a m. fl. af Højrup. Hartkorn 8 Tdr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendoms- skyld 56,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 20,000 Kr. Gaardens samlede Areal 81½ Td. Ld., deraf Ager 71½, Eng 4, Mose 1½, Skov 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 46½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift

Stendalgaard.

uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 15 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning sammen med Engen. Jordens Bonitet er Ler- muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 23 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Stendalgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig bleven købt til fri Ejendom af en af Slægten Mortensen, der i en lang Aarrække har været Ejere af Gaarden. I 1812 overtog Jens Christian Mortensen Ejendommen efter sin Fader, og 1837 overdrog han den til sin Søn, Morten Jensen, efter hvem Sønnen, Jens Christian Mortensen, Grundlæggeren af Gaardens fortrinlige Kvægbesætning, overtog. Han døde 1891 og hans Enke, Maren, f. Schouenborg, giftede sig 1893 med Christen Dreyer fra Hjarup, hvis Arvinger 1909 solgte Ejendommen til Hans Peder Pedersen fra Harte, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden laa oprindeligt inde i Højrup By, men udflyttedes 1838 til sin nuværende Plads c. 1½ Km. NV. for Byen. Den ligger kønt og har sit Navn efter den sterrige Dal ved Engen. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag og har høj Frontespice med 2 Fags Kvist til ø. Facade. Avlsb. er alle grundmurede undtagen en Bræddelade. Kostalden har Jernbjælker og Hvælvinger. Engen ligger c. 600 M. NØ. for Gaarden og benyttes sammen med Markens Indhegninger til Afgræsning. Skoven ligger i Højrup Skov 3 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg. — Af Kvægbesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er flere enkelte Tyre og flere Samlinger præmierede.

Lykkegaard, S. Vilstrup Sogn. Postforb. og St.: Eltang, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Enkefru *Kathrine Petersen*, født *Justesen*, som overtog Gaarden 31. Decbr. 1911, er født paa Mosevraagaard i Alminde Sogn 13. Septbr. 1866 og var gift med *Jacob Petersen*, født i Sønderballe i Sønderjylland 21. Febr. 1856, død 31. Decbr. 1911.

Matr.-Nr. 8 a m. fl. af S. Vilstrup. Hartkorn 7 Tdr. 3 Fdkr. $2\frac{3}{4}$ Alb. Skovskylld $\frac{1}{14}$ Alb. Ejendomsskyld 43,500 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng 2, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; i Driften benyttes c. 4 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel og italiensk Raigræs). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthorsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der fedes aarlig c. 10 Stkr. af Ungkvæget.

Lykkegaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Iver Mikkelsen, hvis Enke giftede sig med Søren Foged, den 1845 skødede Gaarden til Sønnen af første Ægteskab, Jens Iversen. Han testamenterede i 1892 Gaarden til sin Plejedatter, den nuværende Ejerinde, der Overtagelsesaaret blev gift med Jacob Petersen, ved hvis Død hun overtog Ejendommen.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads i den s. Del af S. Vilstrup By. Hovedb. er opført 1863 i Grundmur med Skifertag og har en lav Frontespice til n. Facade. Alle Avlsb. er opførte i Bindingsværk, undtagen s. Side af Kostalden, der er grundmuret. Engen ligger ved Holm Sø og er Natureng. Skoven ligger c. 4 Km. NV. for Gaarden i S. Vilstrup Byskov og har Bestand af Bøg og Gran.

Annexgaarden, S. Vilstrup Sogn. Postforb. og St.: Eltang, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejere: *Niels Jørgen Jensen* og *Hans Peter Jensen*, som overtog Gaarden 16. Jan. 1892, er fødte paa Ejendommen henholdsvis 30. Marts 1861 og 5. Aug. 1864.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af S. Vilstrup. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Skovskylld $1\frac{1}{7}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,200 Kr., for Avlsb. 13,665 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 2, Mose 3, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Roer og 2 Græsmarker; 2 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn, Græs og Roer, og Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 6 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag, paa 4 Tdr. Ld. Lermuld paa Sandunderlag og paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 7 Malkekøer foruden 34 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste og 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels rød dansk, dels blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Gaarden, der tidligere var Annexgaard til Præstegaarden i Nørre Stenderup By, blev 1827 købt fra Præsteembedet af Niels Thygesen Flensbjerg fra Ravnholdt, der 1854 solgte til Søren Jensen fra Taulovgaard, ved hvis Død de nuværende Ejere har overtaget Gaarden.

Annexgaarden laa oprindeligt midt i S. Vilstrup By, men blev 1868 udflyttet til sin nuværende Plads c. 250 M. N. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er alle opførte i Grundmur undtagen v. Længes v. Facade, der er opført i Bindingsværk. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet paa de 25 Tdr. Ld. i V., ellers jævnt. Engen ligger midt i Marken Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger dels i S. Vilstrup Byskov og har Bestand af Bøg, Eg og Naaletræer.

Skovsbogaard, S. Vilstrup Sogn. Postforb. og St.: Eltang, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jens Pagh Pedersen Skov*, som købte Gaarden 11. Decbr. 1888, er født paa Skovborg i Herslev Sogn 28. Marts 1845 og gift med *Ane Jensen*, født i Harte Sogn ved Kolding 24. Marts 1853.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af S. Vilstrup. Hartkorn 7 Tdr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Skov 15, Have og Gaardplads 1. Af Agermarken drives 41 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer og 4 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste og 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der græs- og staldfedes aarlig c. 15 Stkr. Ungkvæg.

Skovsbogaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Hans Lauritzen, der ejede Gaarden fra Slutningen af det 18. Aarhundrede, og som 1820 overdrog den til sin Søn, Lauritz Hansen, der 1859 skødede den til Sønnen, Niels Peder Lauritzen, efter hvem Sagfører Bonnesen fra Fredericia 1886 overtog Gaarden, og af ham købte den nuværende Ejer Ejendommen.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den s. Del af S. Vilstrup By; den ligger hyggeligt og venligt med den gamle Hovedb. og de anseelige, kønne Avlsb. omgivne af Have og Læbælte. Hovedb. og Avlsb. er alle grundmurede og har Tage holdt af Straa og Cementsten; Avlsb. er opførte 1911 efter Brand. I Ko- og Svinstald er der Jernbjælker og Hvælvinger. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Skoven ligger i to Dele; den ene Del, c. 10 Tdr. Ld., ligger c. $3\frac{1}{2}$ Km. NV. for Gaarden i Vilstrup Byskov, og Resten ligger c. 1 Km. V. for Gaarden op til Nørre Stenderup Skov; Bestanden er Bøg og Eg.

Bjerregaard, S. Vilstrup Sogn. Postforb. og St.: Eltang, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. $11\frac{1}{4}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer:

Bjerregaard.

Søren Kristensen Lund, som overtog Gaarden 26. Oktbr. 1896, er født paa Engdalgaard i Elbo Herred 3. Juni 1872 og gift med *Anna Thomsen*, født i Egum i Elbo Herred 7. Febr. 1878.

Matr.-Nr. 11g m. fl. af S. Vilstrup. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Skovskyld $1\frac{9}{14}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,200 Kr., for Avlsb. 9,105 Kr. Gaardens samlede Areal 71 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Skov 9, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{3}$ Roer og 2 Græsmarker; 7 Tdr. Ld. af Driften benyttes til Frøavl (Engsvingel). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bjerregaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, hvorfra den solgtes 1765 af Kong Frederik d. 5. De ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Mikkell Hansen og Hans Mikkelsen. Mikkell Hansens Enke giftede sig anden Gang med Niels Jensen Holbæk fra Herslev Mark. Efter N. Jensen Holbæk overtog Mikkell Hansens Søn, Hans Nielsen Hansen, og dennes Svoger, Købmand Peder Rasmussen, 1887 Gaarden, som de har solgt til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. N. for S. Vilstrup By. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og af Avlsb. er ø. Længe opført 1897 i Grundmur, s. og v. Længe i Bindingsværk; ø. Længe har Tegltag, medens de to andre Længer er straa-tækkede. Terrænet over Gaardens Marker er let bølgeformet. Skoven ligger c. 2 Km. NV. for Gaarden i S. Vilstrup Byskov; Bestanden er Bøg, Eg og Gran. Bjerregaard ligger hyggeligt og venligt med de velholdte Bygninger omgivne af den kønne Have og Læ-plantninger.

Lykkeskovgaard, Smidstrup Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. 13½ Km., og St.: Hauersballe, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Anders Kjær Poulsen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1911, er født paa Kathrineberg, Timring Sogn i Ringkøbing Amt, 15. Oktbr. 1870 og gift med *Ane Kristine Mikkelsen*, født paa Bageskjær, Herning Sogn i Ringkøbing Amt, 10. Septbr. 1876.

Lykkeskovgaard.

Matr.-Nr. 16 m. fl. af Haastrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Eng 1, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Røafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lykkeskovgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1768 af Kong Christian d. 7. De ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Rasmus Petersen og Peter Rasmussen, og som har ejet Gaarden i en lang Aarrække. I 1842 ejede Rasmus Petersen Gaarden, som efter hans Død gik over til hans Søn, Rasmus Peter Rasmussen, der var en meget driftig Mand, som gennemførte Dræningen af Markerne og opbyggede Gaarden. Han solgte 1897 Ejendommen til Kristoffer Basse, af hvem den nuværende Ejer, som tidligere ejede Lundumgaard i Voer Herred, købte Ejendommen.

Gaarden ligger paa samme Plads, som den har ligget paa langt tilbage i Tiden; den ligger middelhøjt over et jævnt Terræn og har en meget hyggelig Beliggenhed med vid Udsigt over den smukke Omegn. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur og med Straatage. Engen ligger tæt S. for Haven og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 100 M. V. for Gaarden i Engslæt Skov og har Bestand af Bøg og Gran.

K. Madsen Henriksens Gaard paa Haastrup Mark, Smidstrup Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. 13½ Km., og St.: Hauerballe, hvortil c. 4 Km. Tlf. 10 over Haastrup Central. Nuværende Ejer: Sognefoged *Kr. Madsen Henriksen*, Dbmd., som overtog Gaarden 11. Juli 1884, er født paa Ejendommen 22. Decbr. 1857 og gift med *Ane Nielsine Thomsen*, født i Erritsø 1. Septbr. 1859.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Haastrup. Hartkorn 7 Tdr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for Avlsb. 17,400 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Skov 2½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 49 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roer og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

K. Madsen Henriksens Gaard.

Gaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, men blev i Følge et gammelt Skøde paa Gaarden solgt til fri Ejendom 28. Decbr. 1769 af Kong Christian d. 7. til Christen Jensen, hvis Enke giftede sig med Rasmus Sørensen, der 1783 skødede Gaarden til Svigersønnen, Jørgen Thomsen, af hvem Anders Hansen fra Pjedsted købte Ejendommen i 1812. A. Hansens Enke, Bodil Thomasdatter, giftede sig 1817 med Christen Madsen fra Klattrup, den var tildelt St. Helena Medaillen for en 9 Aars Deltagelse i den franske Hærs Felttog 1792—1815; Medaillen og Diplomerne opbevares endnu paa Gaarden. 1852 afstod Christen Madsen Gaarden til sin Svigersøn, Henrik Bertelsen, som skødede Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Haastrup By, hvorfra den blev udflyttet 1857 til sin nuværende Plads c. 1 Km. N. for Byen. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er ogsaa væsentlig opførte i Grundmur og med Tage af Straa og Tegl; i Ko- og Hestestald er der Jernbjælker og Hvælvinger. Skoven ligger c. 2 Km. SØ. for Gaarden i Vejl Skov og har Bestand af Bøg. Gaarden ligger hyggeligt og venligt, og fra den kønne Have har man en vid Udsigt over den smukke Omegn. Af Kvægbesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er flere Samlinger præmierede, ligesaa enkelte Tyre, af hvilke flere er solgte til Kvægavlsforeninger.

Iver Kjær Sørensens Gaard i Haastrup, Smidstrup Sogn. Postforb.: Fredericia, hvortil c. 12½ Km., og St.: Hauerballe, hvortil c. 3 Km. Tlf. 13 over Haastrup Central. Nuværende Ejer: *Iver Kjær Sørensen*, som overtog Gaarden 17. Decbr. 1892, er født paa Ejendommen 25. Jan. 1868 og gift med *Ane Marie Hansen Koed*, født i Tiufkjær 29. Aug. 1870.

Matr. Nr. 6a m. fl. af Haastrup. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1¾ Alb.

Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,750 Kr., for Avlsb. 14,650 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 67¼, Eng 2½, Skov 5¼, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 62¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1¼ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 9 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel, Hundegræs og Timothe). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dyb, god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 19 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste og 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Iver Kjær Sørensens Gaard.

Gaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, hvorfra den blev solgt i 1768 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Iver Kjær, hvis Enke, Karen, f. Ravn, giftede sig anden Gang med Niels Kok, der 1855 skødede Ejendommen til sin Svigersøn, Søren Hansen, der var født paa Torpgaard i Bredstrup Sogn, og som 1892 overdrog Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Haastup By. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag og er en anseelig Bygning, der rummer en stor Lejlighed; Avlsb. er byggede dels i Grundmur, dels i Bindingsværk. Gaarden ligger hyggeligt, og fra Hovedb.'s Veranda har man en venlig Udsigt over den skovrige Egn. Engen ligger umiddelbart S. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i tre Dele, dels i Vejl Skov c. 1 Km. S. for Gaarden, og dels c. 1½ Km. NV. for Gaarden i Engslæt Skov; Bestanden er Eg og Bøg samt Gran. — Af Kvægbesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er flere Samlinger og Tyre præmierede, ligesom flere Tyre er solgte til Kvægavlsforeninger.

Hviidshøj, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Viuf, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Karl Theodor Hansen Hviid*, som overtog Gaarden 1. April 1904, er født paa Ejendommen 2. Febr. 1876 og gift med *Dorothea Kirstine Sørine Andersen*, født paa Kirstineberggaard i Taulov Sogn 8. Septbr. 1879.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Tiufkjær. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65½ Td. Ld., deraf Ager 51¼, Eng 4, Mose ¼, Skov 8, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 38¼ Td. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvæg-

besætningen, der er af rød dansk Race blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hviidshøj hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, men det vides ikke, naar den er bleven købt til fri Ejendom. De ældst kendte Ejere er en Slægt Hviid, der har ejet Gaarden i en lang Aarrække. I 1823 overtog Thomas Hansen Hviid Gaarden efter sin Fader; Gaardens Hartkorn var da næsten det dobbelte af, hvad det er nu, men T. Hansen Hviid delte Gaarden mellem sine to Sønner, af hvilke Niels Peder Thomsen Hviid fik det fra denne Gaard fraskilte Areal, hvorpaa Nabogaarden, der nu ejes af Kr. Kyed Buhl, opbyggedes, medens Hans Madsen Thomsen Hviid 1857 fik Hviidshøj, til hvilken han købte 5 Tdr. Ld., og som han skødede til sin Søn, den nuværende Ejer, der har frasolgt c. 10 Tdr. Ld.

Hviidshøj.

Gaarden laa oprindelig c. 300 M. længere mod N. ved Vejen, men udflyttedes i 1876 til sin nuværende Plads paa en isoleret Bakke S.Ø. for Tiufkjær By. Belligenheden er smuk, og man har fra Haven en vid Udsigt over det skovrige Landskab. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. med Paptag, Avlsb. med Straatage. Engen ligger i to Dele N. og Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. $3\frac{3}{4}$ Km. NV. for Gaarden i Tiufkær Engskov; Bestanden en Bøg, Eg og Gran.

Mariasminde, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Viuf, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. $13\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Peder Andersen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1865, er født paa Ejendommen 4. Aug. 1843 og gift med *Ingeborg Poulsen*, født paa Højbygaard i Skærbæk, Elbo Herred, 19. Maj 1859.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Tiufkær. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,875 Kr., for Avlsb. 8,060 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng $1\frac{1}{2}$, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 11, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, $\frac{1}{2}$ Røeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthorns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mariasminde hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 16. Novbr. 1768, da Kong Christian d. 7. i Følge et gammelt Skøde paa Gaarden solgte den til fri Ejendom til Peder Nielsen Thøgersen for 498 Rdl. 72 Sk. Han overdrog c. 1780 Gaarden til sin Søn, Thøger Madsen, efter hvem Sønnen, Mads Thøgersen, overtog; hans Enke giftede sig 1832 med Anders Pedersen, der var fra Gaarslev, og som efter hendes Død giftede sig med Bodil Nielsdatter fra Højen; han skødede Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Tiufkær By; Beliggenheden er meget hyggelig, og Bygningerne er omgivne af et smukt Haveanlæg mod N. og et Læbælte mod S. og V. Hovedb. er opført 1886 i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Straatage. Engen

Mariasminde.

ligger umiddelbart S. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i Tiufkær Engskov c. 2 Km. NV. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Hans Geertsen Koeds Gaard i Tiufkær, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Viuf, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Hans Geertsen Koed*, som overtog Gaarden 15. Oktbr. 1868, er født paa Ejendommen 28. Jan. 1840 og var gift med *Karen Hansen Rand*, født i Gaarslev i Holmans Herred 18. Marts 1847, død 1907.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Tiufkær. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 8,000 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 3, Mose 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, ¼ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste og 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1768 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Hans Hansen Strungesen, som i Slutningen af det 18. Aarhundrede overdrog Gaarden til sin Svigersøn, Søren Ravn, hvis Datter, Ane Marie, i 1830 blev gift med Geert Hansen Koed fra Haastrup, som skødede Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den v. Del af Tiufkær By. Hovedb. er opført 1884 i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er dels opførte i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Straatage. Engen ligger i tre Dele i Marken og er Overrislings-eng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, dels i Tiufkær Engskov og dels ved Marken V. for Gaarden; Bestanden er Bøg, Eg og Gran.

Hviidsminde, Smidstrup Sogn. Postforb. og St.: Viuf, hvortil c. 6 Km. Tilf. 14 over Smidstrup Central. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Vejle. Nuværende Ejer: *Kristen Kyed Buhl*, som overtog Gaarden 5. Decbr. 1895, er født paa Store Velling Mølle i Holmans Herred 24. Septbr. 1859 og gift med *Mette Kristine Sørensen*, født paa Gæstgivergaarden Randbøldal 31. Maj 1872.

Matr.-Nr. 1c. m. fl. af Tiufkær. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,200 Kr., for Avlsb. 16,790 Kr.

Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 3, Mose 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Ejeren ejer tillige en mindre Nabogaard paa c. 12 Tdr. Ld., heraf Ager 9, Eng 1, Skov 2. Ejendomsskyld 12,000 Kr. Engen ligger i vedvarende Græs, der benyttes under Hviidsminde. — Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; af Driften benyttes 3 Tdr. Ld. til Frøavl af Græsfrø. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen består af 12 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste og 3 Faar. Desuden indkøbes aarlig c. 8 Stkr. Ungkvæg om Foraaret til Græsfedning. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Kort-horns-Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hviidsminde.

Hviidsminde hørte tidligere under en større Gaard, som ved Midten af det 19. Aarhundrede ejedes af Thomas Hansen Hviid, der c. 1850 delte Gaarden mellem sine to Sønner, af hvilke Niels Peder Thomsen Hviid fik Arealet, der hører til denne Gaard, som han opbyggede. N. P. Thomsen Hviids Enke, Mette Marie, f. Skousen, giftede sig 1855 med Jens Peder Jensen fra S. Vilstrup, som skødede Gaarden til Svigersønnen, den nuværende Ejer, der første Gang var gift med hans Datter.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads paa Højden af det Bakkedrag, der strækker sig S. og Ø. om den ø. Del af den lavtliggende Tiufkær By. Hovedb. er opført 1850 i Grundmur med Skifertag. Af Avlsb. er n. og v. Længe grundmurede, medens s. Længe er bygget af Bindingsværk; Avlsb. har Tage dels af galvaniseret Jernblik og dels af Cementsten. Engen ligger i Marken S. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. N. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og lidt Gran. — Gaarden ligger smukt, og fra en Udsigtshøj i Havens sø. Hjørne er der vid Udsigt over det smukke, skovrige Landskab.

Kolding Herred.

Elmegaard, Alminde Sogn. Postforb. og St.: Alminde, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 21 over Alminde Central. Gaarden ligger c. $9\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Søren Parbo*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Ejendommen 9. Novbr. 1879.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Alminde. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 2 Alb. Skovskyld 1 Fdk. $2\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,650 Kr., for Avlsb. 13,240 Kr., for et Fodermesterhus c. 2,000 Kr. Gaardens samlede Areal 88 Tdr. Ld., deraf Ager 76, Eng 2, Skov 8, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 68 Tdr. Ld. i to 8 Marksdrifter, begge uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; i begge Drifter benyttes c. $\frac{1}{8}$ til Frøavl (Runkelroefrø og Gulerods-

frø). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er paa $\frac{1}{3}$ af Arealet stærk Lerjord paa Lerunderlag og paa de $\frac{2}{3}$ god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Elmegaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Jens Sørensen, der var fra Mosevraa; han overdrog c. 1846 Gaarden til sin Søn, Søren Jensen, der 1872 skødede den til Svigersønnen, Andreas Pedersen fra Højvang, der overdrog til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads og bevaredes fra den Ildsvaade, der 1845 overgik Byen. Hovedb. er opført 1868 i Grundmur med Tegltag; Avlsb. er grundmurede og har Tage af Straa og Cementsten. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger dels midt i Marken S. for Gaarden og dels c. 1 Km. NØ. for Gaarden i Viuf Sogn; den er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Lildballe Skov c. 7 Km. SØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg.

Stemgaard, Alminde Sogn. Postforb. og St.: Alminde, hvortil c. 1 Km. Tlf. 1 over Alminde Central. Gaarden ligger c. $9\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Søren Buhl*, som overtog Gaarden 19. Marts 1894, er født paa Ejendommen 20. Oktbr. 1865 og gift med *Karen Margrethe Jensen*, født paa Kathrinelund i Jordrup Sogn, Ribe Amt, 30. Marts 1875.

Stemgaard.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Alminde. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,900 Kr., for Avlsb. 14,700 Kr. Gaardens samlede Areal 74 Tdr. Ld., deraf Ager 65, Eng $4\frac{1}{2}$, Mose 1, Skov 2, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarker drives 49 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 12 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark. Resten ligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 14 Tdr. Ld. lettere Muld paa Sandunderlag, paa Resten hovedsagelig god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stemgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt 1744 af Kong Christian d. 6. Den ældst kendte Ejer er Mikkel Madsen Møller med Tilnavnet Dons, der købte Gaarden i 1801, og som 1848 overdrog den til sin Søn, Peder Mikkelsen, ved hvis Død 1892 Enken, Ane, f. Paulsen, overtog Gaarden, som hun skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Alminde By, men udflyttedes efter Brand 1845 paa sin nuværende Plads c. 1 Km. SV. for Alminde By. Alle Gaardens Bygninger er opførte i

Grundmur, Hovedb. med Tegtag, Avlsb. med Tage af Bølgeblik, Cementsten og Tegl; i Ko- og Svinestald er der Jernbjælker og Hvælvinger. Terrænet over Gaardens Marker er hovedsagelig jævnt. Engen ligger SV. for Gaarden ved Marken og er Natureng af meget god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. fra Gaarden ved n. Skelgrænse; Bestanden er Gran. Gaarden, der har Navn efter et Engdrag N. for denne, ligger hyggeligt og venligt med de anseelige og velholdte Bygninger omgivne af et kønt Haveanlæg og Læbælte; en køn, gammel Poppelallé fører fra Gaarden ud til Kolding-Vejle Landevej.

H. Christensens Gaard i Alminde, Alminde Sogn. Postforb. og St.: Alminde, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 44 over Alminde Central. Gaarden ligger c. $9\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Christensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1887, er født paa Ejendommen 24. Maj 1858 og gift med *Ane Vestergaard*, født i Solbjerg paa Mors 11. Decbr. 1862.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Alminde. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 7,000 Kr. Gaardens samlede Areal 59 Tdr., deraf Ager 52, Eng 3, Mose 1, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Toft ved Gaarden. Jordens Bonitet er paa 18 Tdr. Ld. lettere Muld, paa Resten god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig bleven solgt af Kong Christian d. 6. i 1744. Den ældst kendte Ejer er Anders Hansen, ved hvis Død 1841 hans Enke, Johanne Jensdatter, overtog Gaarden, som hun c. 1845 overdrog til sin Søn, Christian Andersen; han døde 1881, og Enken, Dorthea Jensdatter, overtog Ejendommen og skødede den senere til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den vestligste Gaard i selve Alminde By. Indtil i 1840erne laa alle Almindegaardene samlede i Byen, hvorefter de Tid efter anden er blevene udflyttede, saa der nu kun er 4 Gaarde tilbage i selve Byen. Gaarden her, der var Tvillinggaard til en anden nu udflyttet Gaard, tilkøbte Tofterne fra de andre Gaarde, saa den fik sine Jorder samlede omkring Gaarden. Hovedb. er opført 1858 i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er ligeledes grundmurede, men har Straatage. Terrænet over Markerne er hovedsagelig jævnt; den Del af Marken, der ligger ved Engen er dog stærkt kuperet. Engen ligger i to Dele, af hvilke den ene ligger c. 2 Km. V. for Gaarden i Almindedalen og er Natureng af jævn Beskaffenhed, medens den anden Del ligger ved Markens n. Skel og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger ved Engen og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Stagebjerggaard, Alminde Sogn. Postforb. og St.: Alminde, hvortil c. $\frac{3}{4}$ Km. Tlf. 2 over Alminde Central. Gaarden ligger c. $9\frac{1}{4}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Anders Jessen*, som overtog Gaarden 1. April 1889, er født paa Ejendommen 8. Maj 1856 og gift med *Karen Marie Veje*, født i Skjoldborg Præstegaard, Thisted Amt, 21. Febr. 1884.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Alminde. Hartkorn 3 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 35,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr. Gaardens samlede Areal 58 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Eng $2\frac{1}{2}$, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 41 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er noget forskelligartet, hovedsagelig god Sandmuld paa blandet Underlag af Sand og Ler. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 3 Heste. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stagebjerggaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig bleven solgt af Kong Christian d. 6. i 1744. Den ældst kendte Ejer er Johan Conrad Diedrich, der købte Gaarden 1842 og atter solgte den i 1845 til Jes Jessen, som overdrog Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads paa »Stagebjerg« Mark, som har Navn efter en Høj, Stagebjerg, der formentlig er et gammelt Rettersted. Beliggenheden er meget hyg-

gelig; Hovedb. er omgivet af en nyanlagt Have mod Ø. og S., og Avlsb. er omgivet af en gammel Frugthave. Hovedb., der ligger isoleret c. 7 M. NØ. for Avlsb., er opført 1908 i Grundmur med Skifertag og rummer en herskabelig Lejlighed. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Paptage, undtagen en Rest af den gamle Hovedb. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger i Elbækgrube i Almindedalen ved Markens v. Del og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret c. 9 $\frac{1}{2}$ Km. NV. for Gaarden og har hovedsagelig Bestand af Bøg.

Elbækgaard, Alminde Sogn. Postforb. og St.: Alminde, hvortil c. 1 Km. Tlf. 6 over Alminde. Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Konrad Mathiesen*, som overtog Gaarden 6. Jan. 1885, er født i Bølling i Egtved Sogn 24. Aug. 1860 og gift med *Signe Hansen*, født i Gloslunde Sogn, Maribo Amt, 17. Maj 1863.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Alminde. Hartkorn 3 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 2 $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 64 $\frac{1}{2}$, Eng 4, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 61 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 24 Tdr. Ld. god Sandmuld paa Sandunderlag, paa Resten dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels moseagtig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Elbækgaard, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, blev solgt til fri Ejendom 1744 af Kong Christian d. 6. Den ældst kendte Ejer er Jens Nielsen, der 1845 overdrog Gaarden til sin Plejedatters Mand, Jens Hansen Ravn, som 1855 solgte til Michel Conradsen fra Mejsling i Jerlev Sogn, efter hvem Pleje- og Søstersønnen, den nuværende Ejer, har overtaget.

Gaarden laa oprindelig inde i Alminde By, hvorfra den 1846 efter Brand udflyttedes til sin nuværende Plads c. $\frac{1}{2}$ Km. V. for Alminde By. Hovedb. er opført 1911 i Grundmur med Tegltag og høj Frontespice med 3 Fags Kvist til begge Facader; det er en anseelig Bygning, der rummer en herskabelig Lejlighed. Alle Avlsb. er grundmurede og tækkede med Straa. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger ved Markens n. Skel og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, dels i Mosevraa Fællesskov med Bestand af Bøg og dels paa en Bakke c. 200 M. N. for Gaarden med Bestand af Gran.

Frydenslund, Alminde Sogn. Postforb. og St.: Alminde, hvortil c. 1 Km. Tlf. 28 over Alminde Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Andreas Marinus Jessen*, som overtog Gaarden 1. April 1908, er født paa Hedegaard i Fredsted By 24. Jan. 1876 og gift med *Else Sørine Johansen*, født paa Ejendommen 8. April 1878.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Alminde. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. Skovskyld 2 $\frac{1}{16}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 10,640 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 86 $\frac{1}{2}$, Eng 2, Mose 2, Skov 4, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 43 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i to 8 Marksdrifter uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker, af hvilke 2 Tdr. Ld. i den ene Drift benyttes til Frøavl (Runkelroer). Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 20 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag, paa de 30 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag og paa Resten god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl og 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Der holdes 7 Grisesøer, hvoraf Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Frydenslund hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1744 af Kong Christian d. 6. Den ældst kendte Ejer er Anders Jensen Hoemann, der fik Gaarden tilskødet i 1801. Hans Enke, Dorthé Simonsdatter, overdrog 1832

Ejendommen til Sønnen, Christen Simon Andersen, ved hvis Død 1850 hans Enke, Else Hansdatter, overtog. I 1858 giftede hun sig med Søren Nielsen fra Brøndsted, der efterlod Gaarden til Svigersønnen, Peder Johansen fra Seest, ved hvis Død 1906 Enken overtog Gaarden, som hun senere skødede til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Alminde By, men udflyttedes 1845 efter Brand til sin nuværende Plads c. 1 Km. SØ. for Alminde By. Hovedb. er opført 1881 i Grundmur ligesom alle Avlsb., der har Tage af Straa og Pap, medens Hovedb. har Tegltag. Engen ligger c. 135 M. S. for Gaarden, og Skoven ligger i Lildballe Skov med Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Jens Nielsens Gaard i Mosevraa, Alminde Sogn. Postforb. og St.: Alminde, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jens Nielsen*, som er gift med *Karen Jensen*, født i Sønner Vilstrup.

Matr.-Nr. 2b m. fl. af Mosevraa. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Skovskuld 1 Alb. Ejendomsskuld 50,000 Kr.

Gaarden ligger høj og kønt c. ½ Km. NØ. for Mosevraa By. Dens Bygninger er nye og solide; Gaardspladsen er aaben mod V., hvor den er afgrænset af en smuk Forplantning med Anlæg. S. om Hovedb. ligger den store, smukt anlagte Have.

Fru Skouenborgs Gaard i Mosevraa, Alminde Sogn. Postforb. og St.: Alminde, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Enkefru *Mette Marie Skouenborg*, født *Christensen*, som overtog Gaarden 29. Maj 1909, er født i Dons 1. Novbr. 1858 og var gift med *Søren Hansen Skouenborg*, født paa Ejendommen 18. Decbr. 1853, død 29. Maj 1909.

Matr.-Nr. 4 m. fl. af Mosevraa. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskuld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,800 Kr., for Avlsb. 9,200 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 4, Mose 1, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld, dels god, dyb Muld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 2 Heste. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaardens ældst kendte Ejer er Jens Pedersen Mogensen, der ejede den i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede. 1847 blev Gaarden solgt ved offentlig Auktion til Thomas Pedersen Skouenborg fra Mørkholt, der 1861 skødede Ejendommen til sin Svigersøn, Hans Sørensen fra Rands i Holmans Herred. Han overdrog 1884 Gaarden til sin Søn, Søren Hansen Skouenborg, ved hvis Død Enken, den nuværende Ejerinde, har overtaget den.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i en Lavning midt i Mosevraa By. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag. Avlsb. er ligeledes grundmurede med Tage af Straa og Tagpap. Terrænet over Gaardens Marker er let bølgeformet. Engen ligger ved Markens n. Skel og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. NV. for Gaarden i »Bygholm«, Mosevraa Byskov; Bestanden er Bøg.

Stensbjerggaard, Alminde Sogn. Postforb. og St.: Alminde, hvortil c. 2 Km. Tilf. 26 over Alminde Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Anton Nielsen*, som købte Gaarden 1. Marts 1899, er født i Tyrsted ved Horsens 4. Juli 1874 og gift med *Marie Jensen*, født paa Saxgaard ved Sønderborg paa Als 16. Aug. 1872.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Mosevraa. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskuld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 17,500 Kr. Gaardens samlede Areal 72¼ Td. Ld., deraf Ager 66½, Mose ¼, Skov 4½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 57½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark samt 1 Mark med Frøavl (Runkelroer); Resten henligger i permanent Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld, dels god, dyb Muld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 4 Malkekøer foruden Ungkvæg og Kalve og 4 Heste. Der fedes aarlig c. 20 Kreaturer, dels

paa Stald, dels paa Græs. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Stensbjerggaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt. De ældst kendte Ejere er en Slægt, der skiftede med Navnene Vinter Hansen og Hans Vintersen. 1891 solgte Hans Vintersen Gaarden til N. P. Krag, der nu ejer Bøgskov ved Gravens, og som 1899 solgte til den nuværende Ejer.

Stensbjerggaard.

I 1840erne blev Gaarden flyttet fra Sognevejen c. 70 M. længere i V. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur; Hovedb. har Straatag, Avlsb. har Bølgeblik-, Straa- og Cementstenstage. Gaardens Skov ligger c. 1½ Km. N. for Gaarden i Mosevraa Byskov; Bestanden er Bøg og Gran. Gaarden, der har Navn efter det Bakkedrag, hvorover den ligger, har en hyggelig Beliggenhed med bølgeformet Terræn over Markerne

Enkefru A. P. Nielsens mindre Gaard i Viuf, Viuf Sogn. Postforb. og St.: Viuf, hvortil c. ½ Km. Gaarden ligger c. 11¼ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Enkefru *Anebine Pedersen Nielsen*, som overtog Gaarden 17. Decbr. 1901, er født paa Skovsborrgaard i Hersted Sogn 28. Septbr. 1833 og var gift med *Anders Nielsen*, født paa Ejendommen 29. Jan. 1829, død 17. Decbr. 1901.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Viuf. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,660 Kr., for Avlsb. 5,250 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 8, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med den forrige Ejers Søstersøn, *Jørgen Poulsen*, som Bestyrer. J. Poulsen er født paa Nabølgaard i Skanderup Sogn, Ribe Amt, 13. Marts 1868. Agermarken drives i en 6 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Roer og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Da Gaarden drives under Ejerindens større Nabogaard, er der ikke konstant Besætning paa Gaarden; om Vinteren er der opstaldet c. 20 Ungkreaturer til Fedning og c. 30 Ungkreaturer, der tillige græsses om Sommeren. Gaarden drives med Hestebesætningen fra den større Gaard.

Gaardens Jorder er for største Delen købt fra Viufgaard, der ejedes af Major Ingwersen. Køberen, hvis Fornavn var Isak, solgte 1845 til Mogens Hansen fra Elisabethsminde, som c. 1869 atter solgte Gaarden til Hans Peder Jensen fra Taulovgaard i Elbo Herred. Han solgte i 1883 Gaarden til Anders Nielsen, der ejede den større Nabogaard, og ved hvis Død Enken, den nuværende Ejerinde, har overtaget Gaarden.

Gaardens Bygninger er alle opførte 1847 i Grundmur med Straatage. Hovedb. bliver nu benyttet dels til Bolig for en Fodermester, dels til Udleje. Engen ligger ved Markens s. Skel i Almindedalen og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ved Engen op til Viufgaards Skov og har Bestand af Bøg og Eg.

Luttergavl, Viuf Sogn. Postforb. Viuf og St.: Hauerballe, hvortil c. 2 Km. Tlf. 24 over Alminde Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Thyge Unger Nyborg*, som købte Gaarden 1. April 1905, er født i Haastrup 26. Juli 1880 og gift med *Christiane Wendelboe*, født i Agernæs Præstegaard i Odense Amt 22. April 1881.

Matr.-Nr. 33a m. fl. af Viuf. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. Skovskyl 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,950 Kr., for Avlsb. 13,770 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 73½, Eng 3½, Mose 2, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 55½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dyb, god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Luttergavl hørte tidligere under Viufgaard, hvorfra den blev bygget til Skovriderbolig. Bygningsstilen skal for de daværende Bygninger have været ejendommelig med mange Vinkelbygninger, hvoraf Navnet »Luttergavl«. Den ældst kendte Ejer er Mads Dons, der solgte til Thomas Velling, som 1877 atter solgte til Rasmus Pedersen, der nu er Ejer af Hauerballegaard, og som 1879 solgte Gaarden til Niels Sørensen, af hvem Axel Grauer købte den 1901. Han solgte Ejendommen til den nuværende Ejer.

Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Tegl- og Straataage; Engen ligger umiddelbart N., Ø. og S. om Gaarden og er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger N. for Gaarden ovenfor Engen i Sønder Vilstrup Skov og har Bestand af Bøg. — Gaarden ligger paa en Bakke, c. 60 M. over Havfladen, omgivet af Haven og Læplantninger, der N. for Gaarden gaar over i en mindre Plantage.

Jensgaard, Viuf Sogn. Postforb. og St.: Viuf, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Theodor Christensen Ravn*, som overtog Gaarden 12. Febr. 1893, er født paa Tiufkær Mark 26. Oktbr. 1865 og gift med *Karen Marie Sørensen*, født i Haastrup 24. Febr. 1870.

Matr.-Nr. 14a b m. fl. af Viuf. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. Skovskyl 2 Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,760 Kr., for Avlsb. 15,450 Kr. Gaardens samlede Areal 71 Tdr. Ld., deraf Ager 58½, Eng 1, Mose 1½, Skov 8½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste og 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jensgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Ejer er Niels Madsen, der 1862 overdrog Ejendommen til sin Søn, Mads Nielsen, ved hvis Død 1869 Svogeren, Christen Ravn Jensen, som ejede en Gaard i Tiufkær, overtog Gaarden, der gik i Arv til hans Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindeligt inde i Viuf By, hvorfra den blev udflyttet sidst i det 17. Aarhundrede; en Bjælke i et gammelt Bindingsværkshus har Aarstallet 1674, der menes at være det Aar, i hvilket Jens Gregersen, efter hvem Gaarden har faaet Navn, udflyttede den. Hovedb. er opført 1858 i Grundmur med Tegltag; af Avlsb. er Sidelængerne opførte i Grundmur, medens Laden staar i Bindingsværk; de har alle Straataage. Gaarden ligger højt, men Terrænet over dens Marker er jævnt. Engen ligger tæt N. for Gaarden og er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i 2 Dele; dels i Viuf Skov c. 2 Km. N. for Gaarden med Bestand af Bøg og Gran og dels S. for Viuf Skov med Bestand af Rødgran, der er plantet af den nuværende Ejer i 1909.

Kristineberg, Viuf Sogn. Postforb. og St.: Viuf, hvortil c. 1 Km. Tlf. 5a over Alminde Central. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstæder, Kolding og Vejle. Nuværende Ejer: *Peder Mogensen Nielsen*, som overtog Gaarden 10. April 1908, er født paa Vestervang i Vandel, Randbøl Sogn, 3. Juli 1874 og gift med *Sørine Andersen*, født i Billund Kro, Grene Sogn i Ribe Amt, 30. Oktbr. 1883.

Matr.-Nr. 45a m. fl. af Viuf. Hartkorn 4 Tdr. 3 Fdkr. Skovskyl ¼ Alb. Ejen-

domsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,050 Kr., for Avlsb. 15,550 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 60 $\frac{3}{4}$, Skov 1 $\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 49 $\frac{3}{4}$ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 $\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kristineberg har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og ejedes i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede af Peder Christensen, som c. 1840 overdrog Gaarden til en Slægtning, Jørgen Bjerregaard, der 1896 skødede den til sin Søn, Peder Bjerregaard. I 1900 købte Hestehandler Iver Peter Iversen i Kolding Gaarden og solgte den atter i 1906 til Lauritz E. Lauritzen fra Kjellerup, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Kristineberg.

Gaarden, hvis Bygninger var meget gamle, da Peder Bjerregaard overtog den, ombyggedes i 1899. Hovedb. og de to store Avlslænger er grundmurede og har Teglstens-tage; desuden findes en Halvtagsbygning med Vognporte. Kristinebergs Beliggenhed er meget hyggelig; Bygningerne ligger smukt omgivne af et Haveanlæg og en gammel Frugthave samt Læplantninger, og fra Gaarden har man en venlig Udsigt over den skovrige Omegn. Terrænet over Markerne er bølgeformet. Gaardens Skov ligger c. 2 Km. N. for Gaarden i Viuf Blaakjærskov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Peter Daugaards Gaard i Starup, Starup Sogn. Postforb. og St.: Gravens, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstæder, Kolding og Vejle. Nuværende Ejer: *Peter Olesen Daugaard*, som overtog Gaarden 15. Jan. 1896, er født paa Ejendommen 14. Decbr. 1866 og gift med *Johanne Lauritsen*, født paa Østergaard i Vork, Egtved Sogn, 4. Oktbr. 1876.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Starup. Hartkorn 7 Tdr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Skovskyld 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,500 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 12, Skov 17 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 14 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark; 4 Tdr. Ld. benyttes vedvarende til Staldfoder, og Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 23 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Fæster er Knud Pedersen 1688. I 1713 havde Jens Nielsen Brødsgaard Fæstet, som 1741 gik

over til hans Svigersøn, Niels Michelsen fra Jordrup, der havde Fæstet indtil 1762. Hans Efterfølger, Niels Sørensen, købte 1765 Gaarden til fri Ejendom og afstod den 1796 til Svigersønnen, Hans Christian Brødsgaard, som 1820 solgte Ejendommen til Hans Olesen Daugaard. Han afstod 1854 Gaarden til sin Søn, Ole Daugaard, som skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden har tidligere ligget umiddelbart V. for sin nuværende Plads i den nØ. Del af Byen. Hovedb. er opført 1870 i Grundmur med Cementstenstag, og Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur og har Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger i to Dele, af hvilke den ene ligger ved Gaarden og den anden c. 2 Km. N. for Gaarden; de er begge Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ved den yderste Eng op til Starup Skov; Bestanden er Bøg, Eg og Gran.

Ødegaard, Starup Sogn. Postforb. og St.: Gravens, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejere: *Jakob Andreas og Jens Berg Jacobsen* samt Frøknerne *Anna og Kirstine Marie Jacobsen*, som overtog Gaarden 1. April 1896, er fødte henholdsvis paa Engholm, Starup Sogn, 21. Oktbr. 1870, paa Lynggaard 6. Novbr. 1872, 28. Juni 1875 og 29. Septbr. 1877. A. Jacobsen er gift med *Margrethe Berthelsen*, født i Jordrup, Ribe Amt, 13. Juli 1879 og bebor en anden Ejendom i Byen.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Starup. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Skovskylld 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskylld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,550 Kr., for Avlsb. 17,650 Kr., for et Lejehus 2,500 Kr. Gaardens samlede Areal 122 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 10, Skov 30, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roefafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er væsentlig Lermuld paa Lerunderlag, paa de 16 Tdr. Ld. Sandmuld paa Grus- og Sandunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ødegaard, der tidligere har hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, har i 200 Aar været i samme Slægts Besiddelse og er den ældste Slægtsgaard i Sognet. I Begyndelsen af 1700erne havde Ritmester Roede og Peder Jensen Gaarden i Fæste, og efter dem fik Christen Pedersen den. Efter C. Pedersens Død gik Fæstet over til Svigersønnen, Jens Pedersen, der 1765 købte Gaarden til fri Ejendom. Han døde 1793, og hans Datter, Maren Jensdatter, fik Gaarden efter ham; hun giftede sig Aaret efter Overtagelsen med Jens Hansen Berg fra Als, efter hvis Død 1815 Enken giftede sig med Iver Jakobsen, efter hvis Død 1825 Enken ejede Gaarden i 16 Aar, indtil hun afstod den til sin yngste Søn af første Ægteskab, Peder Berg, som 1880 skødede Ejendommen til sin Søn, Peder Berg, ved hvis Død 1885 Faderen atter overtog Gaarden, som han 1891 bortforpagtede til Svigersønnen, Hans Jørgen Jakobsen, til hvis Børn han samtidig testamenterede Gaarden, som de overtog ved hans Død 1896.

Gaarden, der menes at have Navn fra Svenskekrigen, da den laa øde i lang Tid, ligger paa sin gamle Plads. Hovedb. er opført 1828 i Bindingsværk, og Avlsb. er opførte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur; alle Gaardens Bygninger har Straatage. Engen ligger dels umiddelbart NV. for Gaarden og dels ved Marken SV. for Gaarden; begge Delene er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, en Del c. 3 Km. N. for Gaarden i Starup Nørreskov med Bestand af Gran og Bøg, og en Del c. 1/2 Km. NV. for Gaarden i Starup Kohaveskov med Bestand af Bøg. Paa Gaarden opbevares et gammelt Sølvbæger fra 1724.

Enkefru Berg-Meyers Gaard i Starup, Starup Sogn. Postforb.: Gravens (over Kolding), og St.: Starup, hvortil c. 1 Km. Tlf. 13 over Aagaard Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Enkefru *Agnes Kristine Berg-Meyer*, født *Hansen*, som overtog Gaarden 14. Oktbr. 1911, er født paa Kobbegaard i Nørre Bjært 26. Decbr. 1865 og var gift første Gang med *Iver Berg*, død 1903, og anden Gang med *Niels Meyer*, født i Tiufkær, død 1911.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Starup. Hartkorn 9 Tdr. 5 Skpr. 1 1/4 Alb. Skovskylld 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskylld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,620 Kr., for Avlsb. 13,300 Kr. Gaardens samlede Areal 112 Tdr. Ld., deraf Ager 89, Eng 7 1/2, Skov 14, Have og Gaardsplads 1 1/2. Gaarden drives af Ejerinden. Af Agermarken drives 42 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefafgrøde og 2

Græsmarker; 46 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 4 Tdr. Ld. Sandmuld paa Sandunderlag, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaardens ældst kendte Fæster er Germand Ibsen, der havde Fæstet i 1688, og efter hvem Sønnen, Jep Germandsen, overtog. I 1732 gik Gaarden med Iver Andersen over til en ny Slægt, der ejede den indtil 1903. Iver Andersens Søn, Jakob Iversen, købte Gaarden til fri Ejendom i 1765 og overdrog den 1808 til sin Søn, Iver Jakobsen, som 1816 afstod den til sin Svoger, Laurs Nielsen fra Vilstrup, hvis Enke 1825 giftede sig med Thomas Jensen fra Tolstrup. Efter T. Jensen overgik Gaarden til Iver Jakobsens Søn, Jakob Berg Iversen, hvis Søn, Iver Berg, fik Gaarden efter ham; han døde 1903, og hans Enke, den nuværende Ejerinde, giftede sig anden Gang med Niels Meyer, efter hvis Død hun overtog Gaarden.

Hovedb. er opført 1873 i Grundmur med Skifertag og lav Frontespice til s. Facade; Avlsb. er dels opførte i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Straatage. Engen ligger umiddelbart Ø. for Gaarden og er Natureng. Skoven ligger i Starup Skov c. 1 Km. V. for Gaarden; Bestanden er hovedsagelig Bøg.

Bøgeskov, Starup Sogn. Postforb. og St.: Gravens, hvortil c. 1 Km. Tlf. 32 over Aagaard Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *N. Peter Krag*, som købte Gaarden 1. Maj 1901, er født paa Trappendal i Hejls 23. Marts 1863 og gift med *Margrethe Christine Dall*, født paa Kjær Mølle i Hejls 14. Novbr. 1868.

Bøgeskov.

Matr.-Nr. 7e m. fl. af Starup. Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Skovskuld 3 Fdkr. $2\frac{2}{3}$ Alb. Ejendomsskuld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 19,000 Kr. Gaardens samlede Areal 107 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Skov 43, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{4}$ Roer $\frac{1}{4}$ Staldfoder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bøgeskov har tidligere været en Del af Niels Fischers Gaard i Starup og blev 1849 købt af Peder Bjerre ved Mageskifte med dennes Gaard i Aagaard. I 1859 afstod Peder Bjerre Bøgeskov til sin Søn, Søren Bjerre, der solgte til Bertel Skov, af hvem Niels Fischer atter købte Gaarden. Han døde 1876, og Enken testamenterede Ejendommen til sin Søstersøn, Henrik Henriksen fra Skovgaard, der 1900 solgte den til Købmand Gylling i Vejle, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i sine Jorder; dens Beliggenhed er meget smuk i det svagt bølgede Terræn, og umiddelbart fra Gaarden har man en

vid Udsigt over den smukke Omegn Hovedb. er opført i 1860erne i Grundmur; Avlsb. bestaar af 3 store, parallelt liggende Længer, dels af Grundmur, dels af Tømmer og Brædder; desuden findes Svinestald, Vognremiser og Maskinhuse samt Roehus. Skoven, der er Fredskov, ligger c. 200 M. V. for Gaarden og støder op til Skovgaard's Skov; Bestanden er hovedsagelig Bøg.

Daugaardsminde, Starup Sogn. Postforb.: Viuf (over Kolding), og St.: Starup, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 49 over Aagaard Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Sørensen*, som købte Gaarden 17. Juni 1911, er født paa Baastrupgaard i Ø. Snede Sogn, Nørvang Herred, 16. Oktbr. 1880 og gift med *Marie Christine Kjær*, født i Herning Gammel Mølle 26. Juli 1879.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Fredsted. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms skyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,200 Kr., for Avlsb. 14,800 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 75½, Eng 1, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten ligger til fri Drift i Veksel med Korn, Roer og mulig Frøavl. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld, dels Lerjord, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Daugaardsmindes ældst kendte Ejer er Jørgen Grausen, hvis Søn, Søren Jørgensen (Grausen), havde Gaarden i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede. Hans Enke giftede sig 1822 med Hans Jonassen fra Klatrup, men Ægteskabet ophævedes efter faa Aars Forløb. I 1831 fik S. J. Grausens Svigersøn, Jens Damkjær, Gaarden; han byttede 1847 med Kromanden i Aagaard, Anders Jensen Uth, der 1850 solgte Ejendommen her til Jens Daugaard fra Stubberup, hvis Enke 1860 giftede sig med Rasmus Buhl fra Stenderup, efter hvem Jens Daugaards Søn, Jens Daugaard (Buhl), fik Gaarden. Han solgte den 1908 til Peter Olesen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden laa tidligere inde i Fredsted By, men udflyttedes i 1830erne. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. med Tegtag, Avlsb. med Pap- og Straatage. Engen ligger c. 500 M. S. for Gaarden i dens Mark og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og kaaret i 1. Klasse.

Bjerregaard, Starup Sogn. Postforb.: Viuf (over Kolding), og St.: Viuf, hvortil c. 2 Km. Tlf. 33 over Aagaard Central. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nær-

Bjerregaard.

meste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Michael Møller*, som købte Gaarden 1. April 1903, er født paa Gammelgaard i Vamdrup Sogn 30. Oktbr. 1877 og gift med *Else Marie Brandenburg*, født paa Kildegaard i Andst Sogn, Ribe Amt, 20. Septbr. 1878.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Fredsted. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2½ Alb. Skovskylt 1 Fdkr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 14,900 Kr., for et Lejehus 3,500 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 88½, Mose 3, Skov 7, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 85 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 10 Tdr. Ld. moseagtig Muld, paa 6 Tdr. Ld. Sandmuld paa Sandunderlag og paa Resten stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bjerregaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom af Kong Frederik d. 5. til Søren Haar, af hvem Fæsteren, Søren Peter Jensen, hvis Fader, Jens Pedersen, havde haft Fæstet før ham, købte Gaarden. I 1787 solgte S. P. Jensen Ejendommen til Hans Pedersen, der 1794 solgte til sin Broder, Jørgen Pedersen (Bjerregaard). 1826 afstod han Ejendommen til sin Søn, Hans Peder Jørgensen, der ejede Gaarden i 60 Aar, og som forøgede dens Areal betydeligt og ved Mageskifte fik det samlet; han skødede i Slutningen af 1880'erne Gaarden til sin Søn, Niels Bjerregaard, af hvem den nuværende Ejer købte den.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den østligste af de tre Gaarde, der er tilbage af Fredsted By. Alle Gaardens Bygninger er opførte 1863 efter Brand i Grundmur, Hovedb. har Cementstenstag, Avlsb. Straatage. Gaardens Skov ligger c. 1½ Km. NØ. for Gaarden i Viuf Blaakærskov og har Bestand af Bøg, lidt Eg og Gran. — Bjerregaard ligger højt i det bølgeformede Terræn, og de solide, velholdte Bygninger ligger hyggeligt omgivne af Have og Læbælte.

Haastrupsminde, Starup Sogn. Postforb.: Vester Nebel (over Kolding), og St.: Gravens, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 12½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peder Mikkelsen Bjerg*, som købte Gaarden 18. Decbr. 1878, er født i Erritsø, Elbo Herred, 9. Oktbr. 1848 og gift med *Karen Marie Ladegaard*, født paa Kringgaard i L. Velling, Holmans Herred, 10. Oktbr. 1852.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Aagaard. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Eng 4, Skov 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 57 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 1 Græsmark; i Driften anvendes c. 14 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lerjord paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Haastrupsminde har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt. Den ældst kendte Fæster er Niels Nielsen, hvis Datter i 1750 blev gift med Rasmus Sørensen fra Kongsted, der i 1765 købte Gaarden til fri Ejendom. I 1782 afstod han Gaarden til sin Svigersøn, Jens Christensen, hvis Enke efter hans Død 1799 giftede sig med Niels Greisen fra Herslev. Han havde Gaarden i 30 Aar; han var gift to Gange, og hans Enke giftede sig med Christen Christensen, der havde været Karl paa Gaarden. C. Christensen solgte en Del af Gaardens Mark, tilkøbte en Parcel og solgte 1842 Ejendommen til Lars Nielsen Haastrup, der 1860 skødede den til sin Søn, Jens Andreas Haastrup, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Aagaard By. Hovedb. er opført 1843 i Grundmur og er ombygget 1891 med Skifertag. Alle Avlsb. er grundmurede. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet med enkelte stejle Skrænter. Engen ligger i Marken S. for Gaarden langs Kolding Aa og er for en Del Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ved Markens n. Grænse og har Bestand af Bøg.

Aagaard Mølle, Starup Sogn. Postforb.: Vester Nebel (over Kolding), og St.: Gravens, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 18 over Aagaard Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Christian Petersen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1902, er født i Starup ved Varde 17. Maj 1878, og gift med *Karen Elise Madsen*, født paa Ejendommen 23. Novbr. 1883.

Matr.-Nr. 20 m. fl. af Aagaard. Hartkorn 1 Td. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 35,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,700 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr., for Mølle med Inventar 46,805 Kr., for Bageri 9,800 Kr. og for Akkumulatorhus 6,100 Kr. Gaardens samlede Areal 15½ Td. Ld., deraf Ager 13½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 10½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i permanent Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer og 6 Heste. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Aagaard Mølle blev anlagt i Begyndelsen af 1860erne af J. A. Haastrup, som opførte den paa en Parcel af den nuværende Haastrupmindes Jorder. Møllen var bortforpagtet i en Del Aar og blev 1880 solgt til Mølleforpagter Hans Madsen fra Dons Mølle, hvis Søn, Jens Madsen, købte den kort Tid efter. J. Madsen tilkøbte en Del Parceller, og ved hans Død 1898 overtog hans Enke, der 1902 afstod Møllen til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Hovedb. blev opført 1867; oprindelig byggedes den til Forsamlingshus, det ældste her i Landet; men 1881 lod J. Madsen et nyt Forsamlingshus opføre i Haven og indrettede det gamle, den nuværende Hovedb., til Beboelse. Den er opført i Grundmur med Tegltag; de to Avlslænger er ligeledes grundmurede, men har Tage af Tagpap. Møllen er en hollandsk Vindmølle. Der drives Handelsmølleri og lokal Mølle drift samt Foderstofforretning og Elektricitetsværk, som forsyner Aagaard By og Stationsbyen Gravens med elektrisk Drivkraft og Belysning; endvidere findes der Bageri paa Ejendommen.

Solgaard, Vester Nebel Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 8 Km. Tlf. 47 over Aagaard Central. Nuværende Ejer: *Knud Frederik Mortensen*, som

Solgaard.

købte Gaarden 1. April 1910, er født paa Ullerslev paa Fyn 7. Jan. 1866 og gift med *Karen Marie Berthelsen*, født i Middelfart 9. April 1860.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Vester Nebel. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 10,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 168 Tdr. Ld., deraf Ager 138, Eng 5, Skov 3, Hede og Overdrev 20, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Overdrevet ligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 10 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag; paa Resten god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 7 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Bestand, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Solgaard udskiltes i 1851 fra Hovedgaarden Elkjærsholm og opbyggedes til en af Sønerne fra Elkjærsholm. Senere ejedes den af en Familie Stauns, der havde den i flere Slægtled, indtil Henrik Thomsen fra Seest købte den. Han overdrog Ejendommen til sin Broder, Marius Thomsen, der 1904 solgte den til Niels Madsen Nielsen, af hvem Sønderjyden Johansen købte den i 1906. Johansen solgte 1908 Gaarden til Peder Høgsted fra Hjørring, af hvem den nuværende Ejer købte den.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 200 M. SV. for Kolding-Egtved Landevej og c. 2½ Km. SSØ. for Vester Nebel By; den projekterede Bane fra Kolding til Troldhede kommer til at gaa over Gaardens Mark. Hovedb. er opført i Grundmur og har Straatag og Frontespice til ø. Facade; Avlsb. er opførte efter Brand i 1900 i Grundmur med Trætrimpel og er tækkede med Tagpap. Terrænet over Gaardens Marker er meget jævnt. Engen ligger ved Markens v. Grænse langs Kolding Aa og er dels Overrislingseng, dels Natureng, alt af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret paa en Skraaning mellem Engen og Marken og har Bestand af Eg, Bøg og El.

Ulriksminde, Vester Nebel Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 9½ Km. Nuværende Ejere: *Henrik og Karl Kjøbmand* samt Frøken *Kathrine Kjøbmand*.

Matr.Nr. 7a m. fl. af Vester Nebel. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr.

Ulriksminde ligger c. 600 M. Ø. for Vester Nebel By; Gaarden ligger højt i Terrænet og er omgivet af en køn, stor Have og Læplantninger.

Elmegaard, Harte Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 4 Km. Tlf. 41 over Bramdrup Central. Nuværende Ejer: *Thule Petersen*, som overtog Gaarden

Elmegaard.

8. Maj 1905, er født paa Engvanggaard 25. Febr. 1873 og gift med *Nielsine Marie Enggaard*, født paa Ejendommen 29. Juni 1880.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Harte. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 13,100 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 3, Mose ½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 12 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark. 12 Tdr. Ld. drives med Kartoffler, Lupiner, 2 Rugmarker og 1 Havremark; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 40 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa 20 Tdr. Sandmuld paa Grus- og Sandunderlag og paa Resten let Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 34 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Elmegaards ældst kendte Ejer er Hans Jørgensen, der 1860 overdrog Ejendommen til sin Søn, Jørgen Hansen Enggaard, som 1887 mageskiftede Gaarden med Marius Petersens Gaard, Engvangsgaard, her i Byen. M. Petersen skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer, der blev gift anden Gang med J. H. Enggaards Datter.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den ø. Del af Harte By; den ligger middelhøjt over bølgeformet Terræn og har en smuk Beliggenhed med den anseelige Hovedb. og de velholdte Avlsb. omgivne af Have og Læplantninger. Fra Marken N. for Gaarden har man vid Udsigt over Egnen ind mod Kolding og til Skamlingsbanken. Hovedb. er opført 1872 i Grundmur med Tegtag. Avlsb. er opførte i Grundmur, undtagen s. Længes s. Facade, der er af Bindingsværk; Avlsb. har Tage af Straa og Tagpap. Engen ligger dels c. 1 Km. SV. for Gaarden og dels umiddelbart Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed.

Paaby Nørregaard, Harte Sogn. Postforb.: Kolding, hvortil c. 5½ Km., og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Søren Christian Dahl*, som købte Gaarden 10. Juni 1893, er født i Eltang 5. Febr. 1856 og var gift med *Bolette Dahl*, født paa Dahlsminde i Eltang 29. Septbr. 1863, død 9. Decbr. 1904.

Matr.-Nr. 5a m. fl af Paaby. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,200 Kr., for Avlsb. 16,700 Kr. Gaardens samlede Areal 97 Tdr. Ld., deraf Ager 73½, Eng 17, Mose 1, Skov 4½,

Paaby Nørregaard.

Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 65½ Td. Ld. i to 7 Marksdrifter, den ene med Helbrak, den anden uden Brak og begge med 1 Røafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 42 Tdr. Ld. god Muld paa Grusunderlag, paa 23½ Td. Ld. Ler-muld paa Lerunderlag og paa 8 Tdr. Ld. af blandet Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Paaby Nørregaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig bleven solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 6. i 1744. Den ældst kendte Ejer er en Mand af Slægten Buhl, hvis Enke c. 1820 giftede sig med Jens Jørgensen fra Harte By, der antog Navnet Nørregaard efter Gaarden. Hans Enke, Karen, f. Hansen, giftede sig 1834 med Jens Jørgensen Schultz, der var født paa Ankerhus i Dalby Sogn. Han døde i 1880, hvorefter hans Enke overtog Gaarden, som hun 1883 skødede til Sønnen, Hans Hansen Schultz, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger smukt paa sin oprindelige Plads, nordligst i Paaby By, med de ualmindelig store og gode Bygninger omgivne af Haven og Læbælter. Hovedb. er opført i

Grundmur til s. Facade og i Bindingsværk til n. Alle Avlsb. er grundmurede med Straa og Paptage; Kostalden har Jernbjælker og Hvælvinger. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet i NV., men ellers jævnt. Engen ligger i fire Dele; de tre ligger ved Gaardens Marker, den fjerde c. 1 Km. S. for Gaarden ved Kolding Aa; den er Kultureng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger dels S. for Gaarden med Bestand af Bøg og dels 330 M. N. for Gaarden ved Marken med Bestand af Ask, Gran og El.

Tronkjærgaard, Harte Sogn. Postforb.: Kolding, hvortil c. 5½ Km., og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Mikkel Thulesen*, som købte Gaarden 14. Oktbr. 1901, er født i Jordrup i Ribe Amt 20. April 1847 og gift med *Anna Kirstine Petersen*, født i Øse Sogn ved Varde 8. Septbr. 1857.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Paaby. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr.

Tronkjærgaard.

Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Eng 14, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 9 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag og paa Resten gruset Muld paa Grus- og Sandunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Tronkjærgaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1744, da Kong Christian d. 6. solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Poul Hansen, hvis Datter, Kirstine, 1868 blev gift med Jørgen Hansen fra Harte, og som efter Hustruens Død giftede sig med hendes Søster, Else Marie. Han solgte 1880 Gaarden til Sønderjyden Hans Frydendahl fra Steppinge, af hvem Jeppe Nielsen 1889 købte Ejendommen, som han 1896 mageskiftede med Hans Damkjær Hansens Ejendom i Viuf. H. Damkjær Hansen solgte 1901 Ejendommen til den nuværende Ejer, der havde haft Præstegaarden i Forpagtning siden 1885 og fra 1878 Vamdrup Præstegaard.

Gaarden ligger smukt paa sin oprindelige Plads og er den næststøtligste Gaard i Paaby By. Hovedb. er opført 1885 efter Brand; den staar i Grundmur og har Tegltag og en lav, trekantet Frontespice til s. Facade; Avlsb. er alle grundmurede med Murtrimpel og har Jernbjælker og Hvælvinger i Ko- og Svinestald; de er alle tækkede med Tagpap og opførte 1901 efter Brand. Engen ligger i fire Dele ved Gaardens Marker og er dels Overrislingseng, dels Natureng, alle af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret umiddelbart SØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Gran og Eg. — Fra Gaarden er der en smuk Udsigt gennem Dalstrøget langs Kolding Aa til Kolding By med Slotsruinerne.

Stenvad Mølle, Harte Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 4 over Højrup Central. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Kristensen Dahl*, som overtog Gaarden 1. Maj 1892, er født i Ejstrup 12. Febr. 1838 og var gift med *Else Kathrine Koed*, født i Højrup, Andst Herred i Ribe Amt, 21. Decbr. 1840, død 9. Maj 1904.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Stubdrup. Hartkorn 3 Tdr. 2 Spr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendoms-skyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr., for Mølle, Savskæreri og Inventar m. m. 27,000 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 37½, Eng 5, Mose ½, Skov 7, Mølledam 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 32½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stenvad Mølle hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev 1767 solgt til fri Ejendom til Ancher Anchersen Wiuf for 2,017 Rdl. 66 Sk. I 1779 solgte A. A. Wiuf Ejendommen til Ole Nielsen Dahl, og denne solgte den atter 1814 til Alexander Hviid. I 1847 ejedes Gaarden af Enkefru Lovise Grandjean, som dette Aar overdrog den til en Slægning, cand. pharm. I. W. Krarup, efter hvem Søstersønnen, Jakob Eiler fra Lejrskov, 1868 overtog Ejendommen, som han solgte til den nuværende Ejer.

Ejendommen ligger smukt og idyllisk paa sin oprindelige Plads ved Kolding-Nebel Aa, c. 1½ Km. V. for Stubdrup By. Hovedb. er opført i Grundmur 1838 og ombygget 1904; den har to Etager, høj Frontespice med 3 Fags Kvist og Tegltag. Møllebygningen, der ligger N. for Hovedb., er opført 1887 i Grundmur, og Savværksbygningen ligger Ø. for Møllen. Ejeren driver dels Handelsmølleri og dels lokal Mølledrift samt Savværksdrift. I Mølledammen og de tilstødende Fiskedamme drives Ørredavl. Engen, der ligger umiddelbart N. for Møllen og er af fortrinlig Beskaffenhed, overrisles fra Højrup Mejeri. Skoven ligger i Uhre Skov c. 3 Km. N. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran.

Sødalgaard, Harte Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 17b over Bramdrup Central. Gaarden ligger c. 6½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Jensen*, som købte Gaarden 14. Septbr. 1912, er født i Bramdrup 29. Septbr. 1885 og gift med *Agnes Petersen*, født paa Sjølandshøj, Paaby Mark, 4. April 1889.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Ejstrup. Hartkorn 7 Tdr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 89 Tdr. Ld., deraf Ager 81½, Eng 6, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 73½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 8 Tdr. Ld. Indhegning Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god sandmuldet Jord paa Grus og Sandunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar og Lam. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes 6 Grisesøer, hvoraf Grisene sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sødalgaard hørte til Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Christian d. 6. 1744 solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendt Ejer er Jeppe Sødal, efter hvem Gaarden har faaet Navn; han ejede den i 1840erne og solgte i Slutningen af 1850erne til Anders Ebbesen fra Malt Sogn, som 1892 skødede Ejendommen til Sønnen, Marius Ebbesen, af hvem den nuværende Ejer købte.

Gaarden ligger c. 2 Km. NØ. for Ejstrup By og c. ½ Km. N. for Kolding-Ribe Landevej. Hovedb. er opført 1870 i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er ligeledes opført i Grundmur, men med Straataage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Engen ligger ved Kolding Aa c. 1½ Km. SV. for Gaarden sammen med Indhegningen og er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Nebelsminde, Harte Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 17a over Bramdrup Central. Gaarden ligger c. 6½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Christensen Schjelde*, som købte Gaarden 15.

Marts 1896, er født i Jordrup i Ribe Amt 23. Marts 1851 og gift med *Else Marie Hvolbøll*, født paa Ferup Vestergaard i Lejrskov Sogn, Ribe Amt, 2. Septbr. 1859.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Ejstrup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,400 Kr., for Avlsb. 14,900 Kr., for et Fodermesterhus c. 3,000 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 72½, Eng 6, Mose ½, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 55½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 1 Græsmark; 7 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs, og Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 55½ Td. Ld. god sandmuldet Jord paa Grus- og Sandunderlag og paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 40 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da hele Kobesætningen malkefedes; der fodres med Mask fra Kolding.

Nebelsminde.

Nebelsminde hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Christian d. 6. solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Hans Nebel fra Raadvad, der formentlig har giftet sig Gaarden til. Han solgte 1876 Ejendommen til Mejerikonsulent Lorentz Lorentzen, hvis Hustru, Marie, f. Pedersen, 1878 solgte til Johannes Beck, som 1894 mageskiftede Gaarden med Peder Nielsens Gaard i Jelling. P. Nielsen mageskiftede saa atter med den nuværende Ejer, der ejede en Gaard i Lunderskov.

Gaarden laa tidligere inde i Ejstrup By, men udflyttedes i 1864 af Hans Nebel paa sin nuværende Plads c. 2 Km. NØ. for Byen ved Kolding-Ribe Landevej; den ligger hyggelig omgivet af den store, smukke Have. Hovedb., der er ombygget af den nuværende Ejer i 1908, er opført i Grundmur med Cementstenstag og har høj Frontespice med 2 Fags Kvist til n. Facade. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur 1865 og har Tage af Straa. Engen ligger c. 2 Km. S. og V. for Gaarden i to Dele ved Kolding Aa; den er Natureng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret ved Markens s. Skel og har Bestand af Bøg, El, Ask og Gran.

Kringsgaard, Bramdrup Sogn. Postforb.: Kolding, hvortil c. 5 Km., og St.: Bramdrup, hvortil c. 1 Km. Tilf. 20 over Bramdrup Central. Nuværende Ejer: Sognefoged *Christian Lauritsen Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. April 1902, er født i Skartved, Sønder Bjært Sogn, 9. April 1867 og gift med *Oline Anine Marie Rasmussen*, født paa en af Skjellerup Nygaarde i Linaa Sogn ved Silkeborg 4. Jan. 1874.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Bramdrup. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Skovskyld 2 Fdkr. ¼ Alb. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 11,500 Kr. Gaardens samlede Areal 90½ Td. Ld., deraf Ager 79½, Skov

10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 74½ Td. Ld. i en 10 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 2 Tdr. Ld. til forædlet Avl af Runkelroe- og Kaalrabifrø, der leveres til »Dansk Frøhandel« i Kolding. 5 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs i Inhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kringsgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt formentlig af Kong Christian d. 6. i 1744. De ældst kendte Ejere er en Slægt Kring, der har ejet Gaarden, saa langt der erindres tilbage. Hans Poulsen Kring skødede Gaarden

Kringsgaard.

til sin Søn, Poul Hansen Kring, som 1853 solgte den til Hestehandler Hans Pedersen, af hvem Hestehandler Jens Pedersen 1860 købte. I 1870 solgte J. Pedersen Ejendommen til tidligere Sognefoged, Dannebrogsmænd Christian Lorents Jørgensen fra Agrup By i Sønder Bjært Sogn. Han overdrog Ejendommen til Sønnen, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den ø. Del af Bramdrup By. Hovedb. er opført 1851 i Grundmur med Cementstenstag. Af Avlsb. er Sidelængerne opførte i Grundmur, Laden i Bindingsværk; i sidstnævnte findes en Bjælke med Inskriptionen: »P. L. D. —M. D. Anno 1822«. Skoven ligger 1 Km. Ø. for Gaarden i Bramdrup Skov og har Bestand af Bøg, lidt Eg og c. 2 Tdr. Ld. Gran, der er plantet 1873.

Julianelyst, Bramdrup Sogn. Postforb.: Kolding, hvortil c. 5 Km., og St.: Bramdrup, hvortil c. 1 Km. Tlf. 22 over Bramdrup Central. Nuværende Ejer: *Søren Hansen Rønning*, som overtog Gaarden 1. April 1892, er født paa Bøgelund 1. Aug. 1865 og gift med *Marie Kirstine Jørgensen*, født i Skartved, Sønder Bjært Sogn, 3. Jan. 1869.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Bramdrup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Skov 2, Markveje og Hegn ½, Have- og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 42 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, Sukkerroer og 1 Græsmark. 8 Tdr. Ld. drives i en 4 Marksdrift uden Brak, med Foderroer, Blandsæd, Gul Rundbælg til Høslet og Rug. Resten ligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 8 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa sandblandet Underlag, paa Resten god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

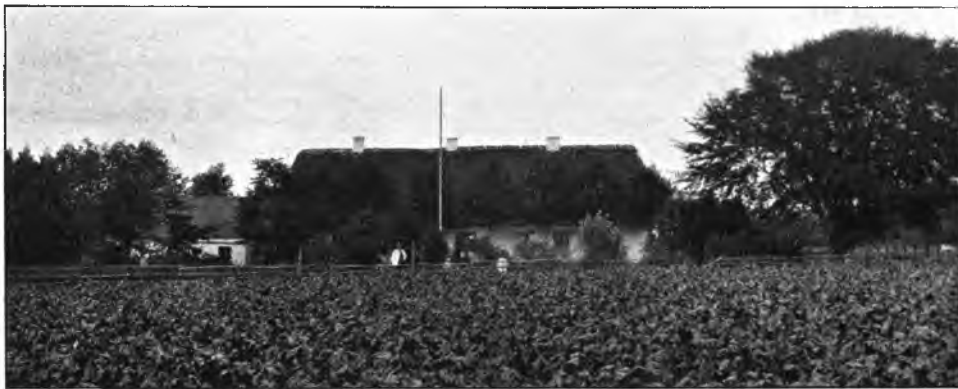
Julianelysts ældst kendte Ejer er Lauritz Bach, der ejede Gaarden i Aaret 1800; i 1834 solgte han den til Niels Hansen Rønning fra Egeskov, som 1857 solgte til Hestehandler Mathias Johansen Winter, der 1864 rejste til Hamborg med opkøbte Heste og ikke vendte tilbage mere. 1867 blev Gaarden solgt til Anton Clausen Tønnesen, af hvem Sognefoged Christian Lauritz Jørgensen købte den sammen med Chr. Sørensen Rønning, hvis Søn, den nuværende Ejer, købte Ejendommen i 1892.

Julianelyst.

Gaarden laa tidligere umiddelbart N. for sin nuværende Plads, men ligger nu som den østligste Gaard i Bramdrup By; Beliggenheden er meget hyggelig og venlig, og Gaardens Bygninger ligger smukt omgivne af den c. 1 Td. Ld. store Have. Hovedb. er opført 1904 i Grundmur med Tegtag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, alle med Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, undtagen mod SV. Skoven ligger ved Markens s. Skel og har Bestand af Gran og Bøg.

Rønningsminde, Bramdrup Sogn. Postforb.: Kolding, hvortil c. 5 Km., og St.: Bramdrup, hvortil c. 1 Km. Tlf. 26 over Bramdrup Central. Nuværende Ejer:

Rønningsminde.

Peder Pedersen, som overtog Gaarden 1. Maj 1901, er født paa Dreinsbjerggaard 5. Maj 1870 og gift med *Else Hansine Rønning*, født paa Ejendommen 28. Juli 1876.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Bramdrup. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 35,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,020 Kr., for Avlsb. 12,980 Kr. Gaardens samlede Areal 77¾ Td. Ld., deraf Ager 54¾, Eng 4, Skov 14, Plantage ved Haven 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 43¾ Tdr.

Ld. i en 7 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 5 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god Muld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste og 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rønningsminde hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og er formentlig bleven solgt til fri Ejendom i 1744 af Kong Christian d. 6. Den ældst kendte Ejer er Jeppe Sørensen, efter hvem Sønnen, Søren Jeppesen, overtog Gaarden, som han skødede 1819 til sin Svigersøn, Christen Olesen fra Nørre Bjært. Han overdrog 1831 Ejendommen til Svigersønnen, Søren Hansen Rønning fra Trelde, hvis Enke, Else Christensdatter, overtog Gaarden ved hans Død 1852 og 1863 overdrog den til sin Søn, Christen Sørensen Rønning, som skødede Ejendommen til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den vestligste Gaard i Bramdrup By; den var tidligere betydelig større, men Else Christensdatter delte Arealet mellem sine tre Sønner. Hovedb. er opført 1845 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er ogsaa grundmurede og har Tage af Pap og Cementsten; i Kostalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Engen ligger c. 1 Km. V. for Gaarden ved Bramdrup Dam og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. Ø. for Gaarden i Bramdrup Skov og har Bestand af Bøg og Eg. — Gaarden ligger hyggeligt og venligt med de solide, velholdte Bygninger omgivne af den usædvanlig kønne, store Have, der gaar over i en c. 3 Tdr. Ld. stor Plantage.

Meyersminde, Bramdrup Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 1 Km. Tlf. 11 over Bramdrup Central. Nuværende Ejer: *Johannes Hansen Lind*, som

Meyersminde.

købte Gaarden 15. Maj 1875, er født paa Lindgaard i Dalby Sogn, Kolding Herred, 20. Febr. 1846 og gift med *Bodil Marie Brems*, født i Brøndsted i Gauerslund Sogn 13. Novbr. 1852.

Matr.-Nr. 20a m. fl. af Bramdrup. Hartkorn 3 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 13,200 Kr., for en Villa, der beboes af Ejeren, 7,210 Kr. Gaardens samlede Areal 36 Tdr. Ld., deraf Ager 34½, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden er bortforpagtet til Ejeren's Søn, *Niels Peter Lind*, født paa Ejendommen 13. Oktbr. 1879 og gift med *Maren*

Marie Pedersen, født paa Stenagergaard i Gjesten Sogn, Ribe Amt, 14. Maj 1883. Forpagtningen, der er 5aarig, omfatter hele Arealet undtagen Villaen og tiltraadtes i 1908. Af Agermarken drives 29 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer og 4 Tyre. Mælken sælges direkte fra egen Vogn paa Kolding Gade. Sidste Aar solgtes 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes udelukkende ved Indkøb; hele Kobesætningen malkefedes og omsættes efterhaanden i Løbet af et Aar.

Meyersminde samledes 1851 af en Del Jorder fra en Gaard i Bramdrup By af Købmand Hartvig Wulf Meyer fra Kolding. Han opbyggede Gaarden i 1852 og solgte den 1872 til Fabriksbestyrer A. C. G. Mazanti, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, men den nuværende Ejer har efterhaanden ombygget alle dens Bygninger. Hovedb. og alle Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af henholdsvis Tegl og Tagpap. Til Ejendommen hører desuden en Villa, der ligger i den s. Del af Haven og er opført 1910 i Grundmur med Tegltag, og hvori Ejeren boer. Meyersmindes Beliggenhed er meget smuk og hyggelig med de velholdte Bygninger omgivne af et kønt Haveanlæg og Læbælte. Gaarden ligger højt, og fra Haven har man en smuk Udsigt, særlig mod SØ. over Kolding Fjord til Stenderup Statsskove og med Skamlingsbanken i Baggrunden.

Sømholdt, Eltang Sogn. Postforb. og St.: Eltang, hvortil c. 600 M. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peder Hansen Kyed*, som overtog Gaarden 3. Febr. 1876, er født paa Ejendommen 17. Febr. 1839.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Eltang. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,000 Kr., for Avlsb. 11,090 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 4, Skov 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde (heraf 3 Tdr. Ld. med Sukkerroer) og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der stald- og græsfedes aarlig c. 6 Stkr. Ungkvæg.

Sømholdt er udskilt fra Nabogaarden, formentlig samtidig med at hele Gaarden blev købt til fri Ejendom fra Koldinghus Rytterdistrikt. De ældst kendte Ejere er en Slægt Mikkelsen, hvis ældst kendte Medlems Enke er Maren Pedersdatter, der c. 1804 giftede sig anden Gang med Pedér Olesen fra Starup, som 1836 skødede Ejendommen til sin Svigersøn, Hans Pedersen Kyed fra Sønder Vilstrup, der skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads. Hovedb. er opført 1818 i Bindingsværk ligesom alle Avlsb., af hvilke n. Længe er opført 1839 og de øvrige Længer c. 1849. Gaardens Bygninger har alle Straatage. Terrænet over Gaardens Marker er kuperet. Engen, der ligger i n. Del af Marken, er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i Eltang Byskov, c. 1½ Km. SØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Højvang, Eltang Sogn. Postforb.: Alminde, og St.: Lildballe, hvortil c. ½ Km. Tlf. 20a over Alminde Central. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Henrik Frydendall*, som overtog Gaarden 7. Marts 1887, er født i Kastrup, Gram Sogn i Sønderjylland, 16. Jan. 1862 og gift med *Georgine Sørine Marie Buhl*, født i Vesterkjær 21. April 1859.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Lildballe. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr 1½ Alb. Skovskyld 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,300 Kr., for Avlsb. 20,000 Kr., for et Aftægtshus 3,125 Kr. og for et Fodermestershushus 2,500 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 79, Eng 3, Skov 6, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med benyttet Brak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 15 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker, og Resten henligger i ved-

varende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 30 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag, paa 15 Tdr. Ld. Sandmuld paa Sandunderlag og paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre og 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Højvang hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt; den ældst kendte Ejer er Anders Olufsen, der havde faaet Gaarden i 1779, og som fulgtes af Svigersønnen, Peder Pedersen, hvis Enke, Dorthe Andersdatter, 1824 overdrog Gaarden til Sønnen, Peder Pedersen, ved hvis Død hans Enke, Else Marie, overtog Gaarden, som hun 1874 solgte til Erik Schou og Kreaturhandler Deisner fra Kolding. Af disse købte Søren Frydendall Gaarden i 1875, og han skødede den i 1887 til sin Søn, den nuværende Ejer.

Højvang.

Gaarden laa tidligere c. 100 M. længere borte fra Byen, men Else Marie Pedersen solgte 1855 c. 60 Tdr. Ld. fra Gaarden og for disse Penge flyttedes Gaarden til dens nuværende Plads. I 1833 havde Peder Pedersen købt en Gaard paa c. 3 $\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn, som han havde lagt under Højvang. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur; i Kostalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Terrænet over Gaardens Marker er bølgeformet. Engen ligger NV. for Gaarden ved Marken og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 $\frac{1}{2}$ Km. SØ. for Gaarden i Lildballe Byskov og har Bestand af Bøg og lidt Gran. — Gaarden ligger højt og kønt, og der er derfra en vid Udsigt over det smukke, skovrige Landskab.

Vesterkjær, Eltang Sogn. Postforb.: Alminde, og St.: Lildballe, hvortil c. 2 Km. Tlf. 35 over Alminde Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Marius Nielsen Foged*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1903, er født i Eltang 8. Aug. 1872, og gift med *Kathrine Marie Friis*, født paa Steveltgaard ved Haderslev 3. April 1860.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Lildballe. Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1 $\frac{1}{2}$ Alb. Skovskylid 2 $\frac{5}{16}$ Alb. Ejendomsskylid 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 116 Tdr. Ld., deraf Ager 111, Eng 1, Skov 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 45 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 3 Græsmarker; Resten henligger

i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 38 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag og paa de 20 Tdr. Ld. Lermuld paa blandet Underlag af Ler og Grus; Resten er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 35 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg og er en gammel Stamme paa Gaarden fra 1850.

Vesterkjær ejedes i 1850 af Jens Nielsen, der solgte Gaarden til Jens Buhl for 2,000 Rdl. Gaarden var ved Salget kun paa 3 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. $2\frac{3}{4}$ Alb. Hartkorn, men J. Buhl tilkøbte flere Parceller og overdrog 1884 Gaarden til sin Søn, Hans Buhl, som 1893 købte 45 Tdr. Ld. til Gaarden fra Nørre Stenderup Præstegaard. H. Buhl døde 1897, og hans Enke, der hører til en gammel sønderjysk Slægt fra Eisbølgaard ved Haderslev, giftede sig 1903 med den nuværende Ejer.

Vesterkjær.

Gaarden laa oprindelig c. 70 M. SV. for sin nuværende Plads, hvortil den henflyttedes efter Brand 1893. Vesterkjær, hvis Navn oprindelig var Skovlund, ligger noget lavere end det omgivende Terræn. Fra et Højdepunkt i Marken, hvis Terræn er let bølgeformet, er der vid Udsigt over den smukke, skovrige Egn og over Lillebælt til Fyn. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er grundmurede med Tage af Tagpap. I Gaardspladsens ø. Side ligger en Halvtagsbygning, bygget af Stolper og Brædder. Engen ligger i flere mindre Stykker i Marken; den uddrænes og gaar ind under Agerjorden. Skoven ligger i Lildballe Skov c. 3 Km. SV. for Gaarden og har Bestand af Bøg.

Vilhelmsminde, Eltang Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 4 Km. Tlf. 32 over Nørre Bjært Central. Nuværende Ejer: *Theodor Vilhelm Johansen*, som overtog Gaarden 28. Novbr. 1893, er født i Nørre Bjært 25. Juli 1866 og gift med *Sørine Dorteia Dahl*, født paa Dahlsminde i Eltang 1. Jan. 1871.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Nørre Bjært. Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Skovskylld $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskylld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,650 Kr., for Avlsb. 14,350 Kr., for et Lejehus 1,700 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager $56\frac{1}{2}$, Eng 4, Skov 4, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $53\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er af god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste og 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vilhelmsminde hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, hvorfra den solgtes i 1766 af Kong Christian d. 7. for 1057 Rdl. 78 Sk. til Søren Jensen; men Gaarden var den Gang betydelig større. I 1846 købte Gunde Marie, f. Hansen, Enke efter Sognefoged Johan Vilhelm Nielsen, Ejendommen af Skolelærer Frantzen og skødede den 1848 til sin Søn, Niels Johansen. Vilhelmsminde var dengang paa c. 6 Tdr. Hartkorn; men

1852 skødede Ejerens Moder, der havde faaet Gaarden »Solbjerg« her i Byen efter sin Mands Død, 18 Tdr. Ld. fra denne Gaard til Vilhelmsminde. I 1858 købte N. Johansen en Parcel til Ejendommen, og ved hans Død 1890 overtog hans Enke, Dorthea Sofie, f. Thomsen, Gaarden, som hun 1893 skødede til sin afdøde Mands Brodersøn, den nuværende Ejer, der havde været Bestyrer af Gaarden siden Farbroderens Død.

Gaarden laa tidligere c. 100 M. længere mod SØ. paa den Grund, hvor nu Nørre Bjært Kirke ligger; Grunden til Kirken skænkedes af Niels Johansen i 1889. Vilhelms-

Vilhelmsminde.

minde ligger i den n. Del af Nørre Bjært By. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er bølgeformet, undtagen over et mindre Areal i den n. Del, hvor det er stærkt kuperet. Alle Gaardens Bygninger er grundmurede og har Straatage. Engen ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden ved Eltang Vig og er til dels Overrislingseng af jævn god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 3 Km. V. for Gaarden i Nørre Bjært Byskov og har Bestand af Bøg og Gran samt Ask.

Elviggaard, Eltang Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Hans Thaysen Petersen*, som købte Gaarden 11. Juni 1892, er født i Stubbæk i Sønderjylland 14. Decbr. 1856 og gift med *Sigrød Sivertsen*, født paa Island 16. Marts 1858.

Matr.-Nr. 5e m. fl. af Nørre Bjært. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avisb. 21,000 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 76½, Eng 6, Skov 5½, inddæmmede Rørskærs-Areal paa Eltang Vig 10½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 75½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag, undtagen paa Bakkekuder, hvor der er stærk Lerjord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes 8 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Oprindelig hørte den skovbevoksede Halvø Dreins, der skyder sig ud mellem Eltang Vig og Kolding Fjord, til Gaardene i Nørre Bjært By. I 1852 købte Hans Johansen en Del af Jorderne og begyndte at bygge; 1854—61 tilkøbte han flere Parceller, og 1875 overdrog han den samlede Ejendom til sin Svigersøn, Hans Peter Hansen, der 1880 købte en større Parcel af Søren Jensen Kyed; dette Areal lagde han til Gaarden her, som han solgte til den nuværende Ejer, der er udvandret Sønderjyde.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 3 Km. Ø. for Nørre Bjært By og c. ½ Km. fra Eltang Vig Strand. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt i S. og V.,

men stærkt kuperet i N. og Ø. Hovedb. er opført 1852 i Grundmur med Tegtag, og Avlsb., der bestaar af 2 store Vinkelbygninger, er opførte 1902 efter Brand af Grundmur med Trætrimpel og med Jernbjælker og Murhvelvinger i alle Staldene. Engen ligger N. for Gaarden langs Vigen og er Natureng med moseagtig Muld paa Tørveunderlag. Skoven ligger N. om Gaarden i Forbindelse med Haven og har Bestand af Bøg og Gran.

Kastaniely, Eltang Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 4 Km. Tlf. 1 over Nørre Bjært Central. Nuværende Ejer: *Niels Vilhelm Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1883, er født paa Solbjerg 9. Marts 1854 og gift med *Marie Kirstine Fink*, født paa Bygebjerg i Hejls Sogn 17. April 1862.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Nørre Bjært. Hartkorn 9 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 2 Alb. Skovskuld 2 Fdkr. Ejendomsskuld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 14,120 Kr., for et Lejehus 2,200 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 6, Skov 12, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 23 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kastaniely hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev 1766 solgt til fri Ejendom til Christen Pedersen, hvis Enke, Sara Pedersdatter, 1780 giftede sig med Jørgen Nielsen, der 1822 overdrog Gaarden til sin Søn, Niels Jørgensen. Hans Enke, Anna Kathrine Hansdatter, giftede sig i 1828 med Christen Iversen fra Nørre Stenderup, og han skødede 1874 Ejendommen til Anna Kathrine Hansdatters Søn af første Ægteskab, Jørgen Nielsen, som allerede da ejede »Solbjerg«, som han havde faaet ved Giftermaal med Marie Johansen. Han skødede 1883 Gaarden her til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Nørre Bjært By. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Hovedb. er opført 1823 i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er dels opførte i Bindingsværk, dels i Grundmur; Kornladen er opført af Brædder med Paptag. Engen ligger c. 1 Km. Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele VSV. og NV. for Gaarden og har Bestand af Bøg.

Milholdtgaard, Eltang Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 4 Km. Tlf. 31 over Nørre Bjært Central. Nuværende Ejer: *Niels Johansen*, som overtog Gaar-

Milholdtgaard.

den 1. Septbr. 1905, er født paa Ejendommen 10. Decbr. 1869 og gift med *Pouline Poulsen*, født paa Moesgaard i Ribe Amt 10. Novbr. 1872.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Nørre Bjært. Hartkorn 7 Tdr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskuld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,550 Kr., for Avlsb. 18,250 Kr., for et Lejehus 3,660 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 52½,

Eng 3, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god, dyb Muld paa Lerunderlag, dels Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste og 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Milholdtgaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1766, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Johan Frederik Rosenvold, der ejede Gaarden i 1842; han solgte den 1850 til Hans Vilhelm Johansen fra Solbjerg her i Byen, som 1852—56 mageskiftede, solgte og købte flere mindre Ejendomme, saa at Gaardens Jorder samledes ved dens Skov og Eng. Han skødede senere den samlede Gaard til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden, der oprindelig laa c. 100 M. længere mod Ø., henflyttedes efter Branden 1808 til sin nuværende Plads. Dens Beliggenhed er meget hyggelig og venlig, og tæt S. for Haven har man en vid Udsigt over den skovrige Omegn over mod Kolding Fjord. Hovedb. er opført 1808 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er ogsaa grundmurede og opførte 1909—11 samt tækkede med Cementsten. Et Lejehus, der ligger Ø. for Gaarden, er Hovedb. af en mindre, tilkøbt Gaard. Engen ligger midt i Marken SV. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger ved Markens s. Skel; den er isoleret og har Bestand af Bøg.

Bøgehøjgaard, Eltang Sogn. Postforb.: Eltang, og St.: Kolding, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Hans Buhl*, som overtog Gaarden 25. Aug. 1891, er født paa Ejendommen 19. Novbr. 1850 og gift med *Lucie Marie Ungerskov*, født i Trelde, Elbo Herred, 16. Aug. 1868.

Bøgehøjgaard.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Nørre Bjært. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 2 $\frac{1}{4}$ Alb. Skovskyld 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,300 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 57 $\frac{1}{2}$, Eng 5, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 28 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Lerunderlag, paa Resten god Muld paa Ler- og Sandunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste og 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bøgehøjgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, hvorfra den blev solgt i 1766 af Kong Christian d. 7. I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede ejede Jens Christiansen Gaarden, som han havde faaet ved Giftermaal med den forrige Ejers

Datter, Maren Jensdatter. J. Christiansen overdrog Ejendommen til sin Svigersøn, Hans Hartvig Buhl fra Buhlseje i Nørre Stenderup, og ved hans Død overtog den nuværende Ejer den.

Gaarden laa oprindeligt inde i Nørre Bjært By, men udflyttedes paa sin nuværende Plads af den forrige Ejer i 1852; den ligger nu umiddelbart S. for Solbjerggaard Skov og c. 1½ Km. NV. for Nørre Bjært By. Beliggenheden er meget smuk, og fra en Høj i Haven er der en smuk, vid Udsigt over Kolding Fjord til Stenderup Statsskove og Skamlingsbanken. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. er dels opført i Grundmur, dels i Bindingsværk, alle med Tage af Straa. Engen ligger ved Markens ø. Skel og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1½ Km. NØ. for Gaarden i Nørre Bjært Skov; den har Bestand af Bøg, lidt Eg og Gran.

Marielyst, Eltang Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Mikkel Petersen*, som overtog Gaarden 8. Decbr. 1869, er født i Lildballe 14. Marts 1843, og gift med *Kirstine Jepsen*, født i Kolding 17. Aug. 1853.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Nørre Bjært. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. ¾ Alb. Skovskyld 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 49,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for Avlsb. 16,840 Kr., for en Villa, der beboes af Ejeren, 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 69½, Eng 3½, Mose 1, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til Ejersens Søn, *Christian Petersen*, født paa Ejendommen 22. Septbr. 1880 og gift med *Mariane Dam Andersen*, født i Tødsø paa Mors 18. Aug. 1883. Forpagtningen, der er 2aarig, er tiltraadt 1905. Af Agermarken drives 48½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Marielyst, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes til fri Ejendom i 1766 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Peder Mikkelsen, der var Sognefoged og Dannebrogsmænd, og som havde købt Ejendommen i 1853 samtidig med at han solgte sin Gaard i Lildballe; han mageskiftede og indkøbte Jorder, saa at Gaarden fik sin nuværende Størrelse, og skødede derefter den samlede Gaard til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa tidligere midt i Nørre Bjært By, men udflyttedes paa sin nuværende Plads i Byens n. Del. Hovedb. er opført af Grundmur med Skifertag og er en smuk, anseelig Bygning; Avlsb. er ogsaa grundmurede, men har Straa- og Cementstenstage. Engen ligger c. 600 M. V. for Gaarden og er Natureng af middelgod Beskaffenhed. Skoven ligger NV. for Gaarden i »Hestholm«-Skoven og har Bestand af Bøg og Gran.

Dalby Møllegaard, Dalby Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 3¾ Km. Nuværende Ejer: *Peder Hansen*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1892, er født i Veile Sogn, Svendborg Amt, 8. Juni 1862 og gift med *Bodil Kathrine Poulsen*, født paa Ballesgaard i Egtved Sogn 28. Jan. 1868.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Dalby. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Skovskyld 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,700 Kr., for Avlsb. 12,300 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Skov 4½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 57 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Sukkerroeafgrøde og 1 Foderroeafgrøde samt 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Mælken sælges til Kolding Mejeri. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dalby Møllegaard hørte tidligere til Dalby Mølle. De ældst kendte Ejere er en Slægt Utzon, hvoraf Michael Lauesen Utzon overtog Gaarden 1871 efter sin Fader, og som 1892 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den nordligste Gaard i Dalby og c. 600 M. S. for Kolding-Stenderup Landevej. Hovedb. er opført i Grundmur 1820 og har Straatag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur med Straatage og dels i Bindingsværk med Paptag. Gaarden ligger højt i Terrænet, der er over Markernes v. Del er kuperet

ned mod Mølleaaen, iøvrigt jævnt. Skoven ligger ved Markens v. Skel c. 130 M. fra Gaarden i Forbindelse med Dalby Mølleskov og har Bestand af Bøg, Eg, Ask og Gran. — Gaarden ligger smukt, og der er derfra en vid og køn Udsigt.

Langagergaard, Dalby Sogn. Postforb.: Kolding, hvortil c. 3 Km., og St.: Tved Holdeplads, hvortil c. $\frac{3}{4}$ Km. Nuværende Ejer: *Peter Andersen*, som købte Gaarden 15. April 1902, er født paa Trudsholm 19. Maj 1868 og gift med *Marie Kirstine Schoubo*, født i Agtrup Skov i Sønder Bjært Sogn 15. Marts 1870.

Matr.-Nr. 2a, 7 m. fl. af Tved. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,700 Kr., for Avlsb. 13,070 Kr. Gaardens samlede Areal 54 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 46 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Sukkerroeafrøde, 1 Foderroeafrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen be-
staar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Al Mælken sælges til Andels-Mejeriet i Kolding. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg; det er en fortrinlig Besætning, der er grundlagt af den nuværende Ejer i 1902.

Langagergaard's ældst kendte Ejere er en Slægt ved Navn Schultz, af hvilken Ditlev Johansen Schultz ejede Gaarden i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede. I c. 1850 overdrog han Ejendommen til sin Søn, Poul Ditlevsen Schultz, hvis Enke, Johanne, f. Jacobsen, 1892 skødede den til Sønnen, Falle Schultz, af hvem den nuværende Ejer købte Ejendommen.

Gaarden laa oprindelig inde i Tved By, men udflyttedes i 1830 til sin nuværende Plads som den sydligste Gaard i Tved. Den ligger højt over et let bølgeformet Terræn. Hovedb. og Avlsb. er alle opførte i Grundmur med Straatage. Engen, der er Natureng, ligger c. $\frac{3}{4}$ Km. NØ. for Gaarden.

Overskovgaard, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Dalager, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 12 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Peder Straarup*, som overtog Gaarden 15. Novbr. 1886, er født paa Ejendommen 25. Oktbr. 1861 og gift med *Cecilie Kirstine Goldbæk*, født i Binderup 20. Septbr. 1865.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Bjært. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 39,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,400 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager 51 $\frac{1}{2}$, Eng $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 49 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, $\frac{1}{4}$ Roeafrøde (deraf 1 Td. Ld. med Sukkerroer) og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 2 Tdr. Ld. til Græsfrøavl (Kæmpegræs). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen be-
staar af 12 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Overskovgaard har tidligere hørt under Haderslev Hospital. Den ældst kendte Fæster, Hans Nissen, overtog Arvefæstet i 1852, mageskiftede i 1855 og overdrog 1862 Gaarden til sin Svigersøn, Johan Hansen Straarup fra Grønninghoved i Vejstrup Sogn; han købte flere Parceller, deriblandt nogle af Præstegaardens Jorder, og lagde dem til Gaarden, som han 1886 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer, der Overtagelsesaaet købte Arvefæstet til fri Ejendom.

Gaarden laa oprindelig inde i Bjært By, men udflyttedes 1855, efter at Hans Nissen havde mageskiftet Jorderne, til sin nuværende Plads c. 3 $\frac{1}{2}$ Km. Ø. for Byen og c. 1 $\frac{1}{2}$ Km. fra Lillebælt Strand. Umiddelbart fra Gaarden har man vid Udsigt over Lillebælt til Fyn. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er dels opførte i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Straatage; en Kornlade, der er udbygget fra n. Længe, er af Brædder og har Paptag. Engen ligger ind til Markens s. Skel og er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Frydendall, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Dalager, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 13 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Enkefru *Marie Magdalene Uldall*, født *Rasmussen*, som overtog Gaarden 11. Marts 1905, er født i Skudborg ved Haderslev 20. Septbr. 1846 og var gift med *Johan Peter Falle-sen Uldall*, født paa Aakjær i Stenderup Sogn 19. Maj 1834, død 11. Marts 1905.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Bjært. Hartkorn 4 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 12,900 Kr., for et Lejehus 600 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 52, Eng 4, Mose $2\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Gaarden er bortforpagtet til Ejerindens Svigersøn, *Otto Fynboe*, født paa Fuglevad paa Helgenæs 10. Oktbr. 1882 og gift med *Johanne Petra Uldall*, født paa Ejendommen 1. April 1886. Forpagtningen er 8aarig og tiltraadtes 1910. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Foderroefgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 3 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs og Agerhejre). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Frydendall.

Frydendall udskiltes i Slutningen af 1840erne fra Langholtgaard, hvis daværende Ejer, Raffnsøe, overdrog c. 30 Tdr. Ld. til sin Svigersøn, Edvard Lave, som opbyggede Gaarden her tildels i dens nuværende Skikkelse og c. 1860 solgte den til Niels Nielsen, af hvem Johan Peter Fallesen Uldall 1866 købte Ejendommen. Han købte 30 Tdr. Ld. til Gaarden, og ved hans Død overtog hans Enke, den nuværende Ejerinde, Gaarden.

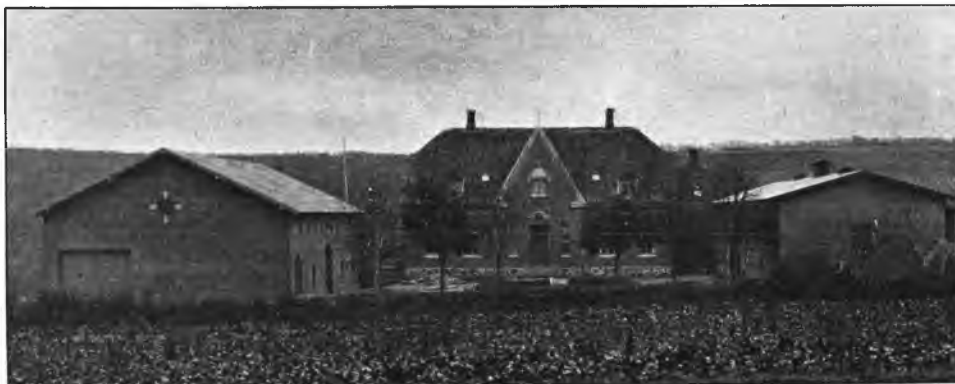
Gaarden ligger c. $3\frac{1}{2}$ Km. Ø. for Bjært By og c. 200 M. fra Lillebælt Strand. Den ligger middelhøjt over let bølgeformet Terræn, der har jævnt Fald fra N. og S. ned mod Gaarden. Hovedb. og Avlsb. staar i Grundmur; Hovedb., der er en anelig og solid Bygning over høj Kælder, har høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade og Tegtag, medens Avlsb. har Straatage. Engen ligger dels umiddelbart S. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed, dels ved Lillebælt Strand ved Gaardens s. Skel.

Gavsager, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Bjært, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. $6\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Falle Midtballe Laurrup*, som overtog Gaarden 9. Marts 1891, er født paa Ejendommen 3. Jan. 1861 og gift med *Dorthea Jensine Frederikke Hansen*, født i Kolding 13. Septbr. 1878, Datter af Tømmermester H. L. Hansen, Ridder af Dbg.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Skartved. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 14,500 Kr., for Avlsb. 15,500 Kr. Gaardens samlede Areal 41 Tdr. Ld., deraf Ager 39, Eng 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives $34\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 4 Tdr. Ld. til Græsfrøavl (Engsvingel og Agerhejre). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens

Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 3 Heste. Sidste Aar solgtes 12 Fedesvin. Der holdes 3 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gavsager hørte tidligere til Kronens Domænegods, underlagt allerede af Kong Frederik d. 2. Den ældst kendte Ejer er Mogens Jensen, der havde Gaarden i 1798. Efter ham fik Sønnen, Peter Jensen Dall, Gaarden; han frasolgte en Del af Jorderne og solgte derefter i 1844 Resten, c. 29 Tdr. Ld., til Anders Nielsen Ravn og Hans Bertelsen Schou, efter hvem førstnævntes Svigersøn, Jes Laurtrup, fik Gaarden i 1854. J. Laurtrup, der var fra Aabenraa og kom her til Egnen som Snedker, tilkøbte 4½ Td. Ld. af Præstegaardens Mark og overdrog den samlede Ejendom til sin Søn, den nuværende Ejer, der har tilkøbt 7½ Td. Ld.

Gavsager.

Gaarden laa oprindelig inde i Skartved By, hvorfra den udflyttedes sidst i det 18. Aarhundrede til sin nuværende Plads c. 300 M. Ø. for Byen. Hovedb. er opført 1909 i Grundmur med høj Frontespice og Tegtag; det er en smuk Bygning, der rummer en stor, god Lejlighed. Avlsb. er ogsaa grundmurede, men har Paptage. Terrænet over Gaardens Marker stiger jævnt fra Gaarden i S. og er bølgeformet. Engen ligger c. 200 M. Ø. for Gaarden ved Marken og er Natureng af god Beskaffenhed. Gaarden ligger smukt med de sjældne stilfulde Bygninger omgivne af et smukt Haveanlæg. Paa Gaarden opbevares bl. a. en gammel Kobbermaskine samt Jes Laurtrups Vandrebo og Stav.

Erik Linds Gaard i Skartved, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Bjært, hvortil c. 3 Km. Tlf. 7 over Sønder Bjært Central. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Erik Lind*, som overtog Gaarden 11. Juni 1899, er født 18. April 1870.

Matr.-Nr. 13 m. fl. af Skartved. Hartkorn 9 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 69,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 94 Tdr. Ld., deraf Ager 86½, Eng 1½, Skov 4, Have og Gaardsplads 2. E. Lind ejer en mindre Nabogaard med Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. og Ejendomsskyld 24,500 Kr., hvilke Tal er medregnede i de ovenfor angivne Tal for Hartkorn og Ejendomsskyld, da de to Gaarde drives sammen. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Hundegræsfrø, Agerhejre, ½ Roefrø ½ Engsvingelfrø, 1½ Sukkerroer, Hvede, Byg, 1½ Havre og ½ Kløver. Besætningen bestaar af 2 Malkekøer, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin.

Bengaard, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Bjært, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 2 over Bjært Central. Gaarden ligger c. 6½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Nis Sørensen Bengaard*, som overtog Gaarden 19. Juli 1904, er født paa Ejendommen 19. Juli 1870 og gift med *Mette Marie Frederikke Holm*, født paa Fuglsang ved Binderup Strand 13. Juni 1885.

Matr.-Nr. 4a, 4b m. fl. af Agtrup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. Skovskylt 2 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 6,000 Kr., for Avlsb. 16,730 Kr., for 2 Lejehuse henholdsvis 2,260 og 900 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 2, Skov 8, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Staldfoder og Roer, ½ Sukkerroer og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 8 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs). Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthorns Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bengaard hørte tidligere under Kronen under Navnet »Kongens Hørregaarde«; Gaardens nuværende Navn er af meget gammel Oprindelse og nævnes allerede i 1533, da Tyen Smalsted Vævner, der havde arvet efter sin Fader, Hartvig Smalsted, skænkede en Ager fra Skartved Mark til Bjært Kirke. I 1741 havde Niels Jørgensen Fæstet, der efter

Bengaard.

ham gik over til Sønnen, Jørgen Nielsen, som formentlig har købt Gaarden til fri Ejendom, og som i Slutningen af 1780erne overdrog Gaarden til sin Søn, Anders Jørgensen, hvis Datter, Bodil Marie, som var den første, der antog Navnet Bengaard, 1813 blev gift med Nis Sørensen Frimann fra Sønder Stenderup, som fik Ejendommen efter sin Svigerfader, og som 1860 skødede den til sin Søn, Jep Nissen Bengaard, efter hvis Død 1904 hans Søn, den nuværende Ejer, overtog Gaarden.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads vestligst i Agtrup; den ligger højt i Terrænet, der er jævnt over Markerne. Hovedb., der er meget gammel, men velholdt, staar i Bindingsværk med Straatag, og Avlsb. staar dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Tage af Straa og Cementsten. Engen ligger c. 130 M. N. for Gaarden i Indhegning og benyttes til Afgræsning. Skoven ligger c. 2½ Km. N. for Gaarden langs Kolding Aa og har Bestand af Bøg og Eg.

Aalrygaard, Bjært Sogn. Postforb.: Bjært, og St.: Holdepladsen Aalry, hvortil c. 1 Km. Tlf. 28 over Bjært Central. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Ole Lauritsen Juhl Viuf*, som overtog Gaarden 15. Juni 1896, er født paa Ejendommen 31. Jan. 1864 og gift med *Christofine Julie Bramsen*, født i Sønder Bjært 15. Decbr. 1876.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Agtrup. Hartkorn c. 7 Tdr. Skovskylt 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,400 Kr., for Avlsb. 13,550 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 3, Skov 1½, Fiskedamme 1, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Foderroer, ½ Sukkerroer ½ Foderroer og 1 Græsmark; i Driften benyttes 4½ Td. Ld. til Frøavl (Agerhejre). Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste og 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aalrygaard hørte tidligere under det sønderjyske Krongods, »Kongens Hørre-gaarde«. Den sidste Fæster af Gaarden var Bertel Christensen, der solgte til Las Nielsen og Las Jensen fra Agrup, som delte Gaarden imellem sig. Las Jensen har formentlig senere overtaget hele Gaarden, thi 1809 overdrog han den til sin Søn, Mads Larsen, der 1856 skødede til Sønnen, Lauritz Madsen, som antog Navnet Viuf efter sin Moder, der var fra Teglgård i Vonsild. L. Madsen døde 1891, og hans Enke, Marie, f. Juhl fra Sønder Bjært, overtog Ejendommen, som hun skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Aalrygaard.

Gaarden laa oprindelig inde i Agrup By, men udflyttedes i 1834 til sin nuværende Plads 2 Km. Ø. for Byen og c. 200 M. S. for Kolding-Stenderup Landevej af Mads Larsen, som købte en stor Del af Gaardens nuværende Areal af Jens Christopher Thygesen fra Stenderupgaard. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur og har Tage af Tegl, Straa og Cementsten; i Staldbygningen er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Terrænet over Gaardens Marker er let bølgeformet. Engen ligger ved Markens s. Skel og er tildels Over-rislingseng. Skoven, der er plantet af den forrige Ejer c. 1870, ligger c. 1 Km. N. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Eg. Ved Engen ligger 8 Fiskedamme med Bestand af Karper.

Langholtgaard, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Bjært, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jens*

Langholtgaard.

Christian Schousboe, som overtog Gaarden 1. Maj 1904, er født paa Revsinggaard i Gjesten Sogn, Ribe Amt, 11. Novbr. 1874 og gift med *Arndys Valborg Heintzelmann*, født paa Thorupgaard paa Læsø 5. Novbr. 1879.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Agtrup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1 Alb. Skovskylt 1 Skp. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,578 Kr., for Avlsb. 11,180 Kr., for et Lejehus 995 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager $53\frac{1}{2}$, Skov 5, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 49 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Foderroeafgrøde og 1 Græsmark; i Driften benyttes 6 Tdr. Ld. til Frøavl (Agerhejre). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Der holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Langholtgaard hørte tidligere til det Krongods, som kaldtes »Kongens Hørregaarde«. Den ældst kendte Fæster er Iver Pedersen, der havde faaet Fæstet i 1772, og som i 1785 yderligere fæstede Bjært Præstegaards Annexjord. Formentlig har en senere Fæster, Jes Pedersen, købt Gaarden her til fri Ejendom, medens Annexgaarden vedblev at være Fæste, indtil Jes Pedersens Søn, Iver Jessen Beckland, i 1837 fik den til Arvefæste. Ved I. Jessen Becklands Død 1838 bortforpagtedes Gaarden for hans 14-aarige Søn, Jes Christian Iversen Beckland, indtil han selv overtog den i 1849. Efter ham gik Ejendommen over til Svigersønnen, Mathias Kjær fra Agtrup, der 1881 solgte den til Theodor Petersen, af hvem Chr. Petersen købte i 1886. Han mageskiftede 1893 med Gustav Adolph Schousboe med dennes Ejendom, Revsinggaard i Gjesten Sogn i Ribe Amt, og efter ham har Sønnen, den nuværende Ejer, overtaget Gaarden.

Gaarden laa oprindelig inde i Agtrup By, hvorfra den i 1831 udflyttedes til sin nuværende Plads c. 2 Km. NØ. for Byen ved Agtrup Byskov. Den er bleven ombygget i 1865 med Undtagelse af v. Længe, der er bygget i Bindingsværk, medens de øvrige Bygninger staa i Grundmur; de har alle Straatage. Skoven ligger i Agtrup Byskov umiddelbart N. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Ask og Eg.

Rørupgaard, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Bjært, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. $7\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Petersen*

Rørupgaard.

Bogh, som overtog Gaarden 5. Juni 1886, er født i Binderup 7. Marts 1859 og gift med *Ane Kirstine Juhl*, født paa Ejendommen 17. Septbr. 1863.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Agtrup. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Skovskylt 2 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,300 Kr., for Avlsb. 8,945 Kr., for et Lejehus 3,000 Kr. Gaardens samlede Areal 48 Tdr. Ld., deraf Ager $45\frac{1}{2}$, Skov $1\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Sukkerroeafgrøde og 1 Græsmark; c. 11 Tdr. Ld. i Driften benyttes til Frøavl (Agerhejre, italiensk Rajgræs og Hundegræs). Jordens Bonitet er paa de 10 Tdr. Ld. stærk Lerjord, paa Resten god, dyb Muld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbe-

sætningen, der er af blandet Korthorsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rørupgaard er samlet af to mindre Ejendomme. Niels Andersen Juhl, der 1855 ejede en Ejendom i Agtrup By, købte i 1866 en anden Ejendom af Niels Mikkelsen Uldall og samlede Jorderne, som han afrundede ved Mageskifte og Tilkøb; han skødede derefter den samlede Ejendom til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden, der har Navn efter en af Markerne, ligger c. 1 Km. N. for Agtrup By; den ligger lavt i Terrænet, der over deres Marker har jævnt Fald mod Ø. og S.; Beliggenheden er meget hyggelig, og trods Gaardens lave Beliggenhed har man fra den smukke Have Udsigt over Agtrup By, Bjært Sognekirke og til Skamlingsbanken i Baggrunden. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage; ø. Længes udvendige Facade er dog af Bindingsværk. Skoven ligger c. 2 Km. N. for Gaarden imellem Straarup Skov og Agtrup Skov og har Bestand af Bøg.

Vanghavegaard, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Bjært, hvotil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Mads Rasmussen Føns*, som overtog Gaarden 16. Novbr. 1888, er født paa Fredsgaard paa Agtrup Mark 16. April 1866 og gift med *Jørgine Kathrine Marie Schmidt*, født i Binderup 18. Novbr. 1866.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Agtrup. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 39,600 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,600 Kr., for Avlsb. 9,960 Kr. Gaardens samlede Areal 51½ Td. Ld., deraf Ager 48½, Eng 1½, Have og Gaards-

Vanghavegaard.

plads 1½. Af Agermarken drives 46½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Foderroefgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 5 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs og Agerhejre). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthorsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vanghavegaard købtes i 1862 af Søren Ulrik Poulsen, der 1868 solgte til Asmus Petersen, af hvem Hans Skøtt, der var fra Ø. Vamdrup, købte Gaarden i 1876. H. Skøtt solgte i 1879 til Daniel Grumstrup, der samme Aar solgte Ejendommen til Erik Schou, som ejede Tvedgaard; han frasolgte Gaardens Skov, og af ham købte derefter den nuværende Ejer Gaarden.

Gaarden laa oprindelig inde i Agtrup By, men udflyttedes i 1846 til sin nuværende Plads c. 2 Km. N. for Byen. Den har Navn efter en af Markerne og ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er bølgeformet med Fald i Ø. og V. Alle Gaardens Bygninger er grundmurede, og Hovedb. har høj Frontespice med 3 Fags Kvis til s. Facade og Tegltag. Avlsb. bestaar af 2 store Sidelænger med Trætrimpel og Paptage; i Gaardspladsens fjerde Side ligger en mindre Halvtagsbygning. Engen ligger c. 2½ Km. S. for Gaarden i Agtrup By og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed.

Agtrup Skovgaard, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Bjært, hvortil c. 3 Km. Tlf. 56 over Bjært Central. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Andreas Peter Bengaard*, som overtog Gaarden i Marts 1906, er født paa Ejendommen 22. Juli 1875.

Matr.-Nr. 20a m. fl. af Agtrupskov. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. ¼ Alb. Skovskuld 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 17,090 Kr., for et Lejehus 1,000 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 2, Skov 9, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, ⅙ Foderroer og ½ Græsmark; i Driften benyttes c. 41 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs, Agerhejre, Rajgræs og Runkelroefrø). Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 4 Malkekøer foruden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Al Fouragen sælges, og Gaarden drives væsentligst med Kunstgødning, hvoraf aarlig forbruges c. 3,000 Kilogram Chilisalpete og c. 5,000 Kilogram 18 pCt.'s Superfosfat.

Agtrup Skovgaard.

Agtrup Skovgaard udskiltes i 1860 fra Bengaard i Agtrup af Nis Sørensen Frimann, som overdrog Hovedgaarden til sin ældste Søn, Jep Nissen Bengaard, og den udskilte Gaard til sin næstældste Søn, Anders Nissen Bengaard, som 1870 solgte Gaarden til en yngre Broder, Peter Nissen Bengaard, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, overtog Ejendommen; Overtagelsesaaret tilkøbte han en mindre Gaard paa 30 Tdr. Ld.

Gaarden ombyggedes i 1904; den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt, undtagen ned mod Fjorden, hvor det er kuperet. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Paptage; Hovedb. har høj Frontespice med 3 Fags Kvist til begge Facader, og i Svinestalden er der Jernbjælker og Murhvelvinger. Af Bygningerne fra den tilkøbte Gaard staar endnu Stuehuset, der er udlejet, og en nyopført Kornhælm. Engen ligger dels c. 3 Km. S. for Gaarden ved Bjært Kirke og dels c. 1 Km. N. for Gaarden ved Kolding Fjord og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Gaardens Skov ligger ved Fjorden sammen med Bengaards Skov og har Bestand af Bøg og Gran.

Stenholtgaard, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Bjært, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 39 over Bjært Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Paul Henningsen*, som overtog Gaarden 11. Decbr. 1888, er født paa Ejendommen 23. Jan. 1860 og gift med *Marie Føns*, født paa Fredsgaard, Agtrup Mark, 7. Maj 1865.

Matr.-Nr. 25a m. fl. af Agtrupskov. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. ½ Alb. Skovskuld 1 Skp. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,800 Kr., for Avlsb. 10,900 Kr., for Oliemøllen 6,000 Kr. Gaardens samlede Areal 57 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, ½ Foderroer og 3 Græsmarker; i Driften benyttes

c. 12 Tdr. Ld. til Frøavl (Runkelroefrø og Græsfrø). Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 3 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stenholtgaard købtes i 1831 af Lorenz Kier, som 1838 atter solgte den til Nicolai Henningsen fra Neukirchen i Angeln for 1300 Rdl. D. C. — N. Henningsen overdrog 1845 Gaarden til sin Søn, Asmus Henningsen, der efter kongelig Bevilling af 1853 anlagde den til Ejendommen hørende Oliemølle, og som skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Stenholtgaard.

Gaarden opførtes paa sin nuværende Plads, c. 2 Km. NØ. for Agtrup ved Kolding Fjord, i 1797; den ligger højt i Terrænet, der er jævnt over Markerne, undtagen i disses nØ. Side, hvor det er kuperet. Hovedb. er opført 1849 i Bindingsværk og ombyggedes 1870 i Grundmur i 2 Etager og tækket med Pap; Avlsb., der er opført efter Brand 1893, er grundmurede og har Trætrimpel og Paptage; de bestaar af 2 store Vinkelbygninger, og i Gaardspladsens fjerde Side ligger en Halvtagsbygning. Møllen ligger c. 70 M. S. for Gaarden og benyttes kun til Kornmølle til eget Brug. Skoven ligger isoleret c. 200 M. N. for Gaarden ved Kolding Fjords Strand og har Bestand af Bøg, Ask og Gran.

Skarregaard, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Varmark, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer:

Skarregaard.

Enkefru *Bodil Marie Viuf*, født *Suurballe*, som overtog Gaarden 14. Novbr. 1908, er født i Alle Sogn i Sønderjylland 3. Juli 1869 og var gift med *Mads Lauritzen Viuf*, født paa Aalrygaard 21. Septbr. 1860, død 14. Novbr. 1908.

Matr.-Nr. 31 m. fl. af Agtrupskov. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1½ Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 10,000 Kr., for Avlsb. c. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 74 Tdr. Ld., deraf Ager 70½, Eng 1, Skov 1, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden med Sønnen, *Niels Viuf*, som Bestyrer; N. Viuf er født paa Ejendommen 14. Septbr. 1892. Af Agermarken drives 64½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Foderroer, ½ Roer og 3 Græsmarker. Af Driften benyttes 1½ Td. Ld. til Frøavl (Kæmpegræs). Jordens Bonitet er paa 10 Tdr. Ld. stærk Lerjord, paa Resten Lermuld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skarregaard solgtes fra Agtrupgaard c. 1860 til P. Brodersen, der dengang tillige ejede »Thygesminde« i Stenderup; han solgte Gaarden her til Thomsen, af hvem Theodor Pedersen, den senere Ejer af Langholtgaard, købte Gaarden i 1870erne. Th. Pedersen solgte c. 1876 til Hans Byggere fra Stenderup, der i 1880erne atter solgte Ejendommen til Niels Suurballe, som ejede en Gaard i Alle Sogn i Sønderjylland, paa hvilken han boede, medens han 1892 overdrog Gaarden her til sin Svigersøn, Mads Lauritzen Viuf, ved hvis Død Enken, den nuværende Ejerinde, overtog den.

Gaarden laa tidligere tæt Ø. for den Plads, til hvilken den udflyttedes i 1860 af Thomsen; den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker dels er kuperet, dels jævnt. Hovedb. og Avlsb. er alle opførte i Grundmur, Hovedb. med høj Frontespice med 3 Fags Kvist til s. Facade og med Tegtag. Engen ligger ved Markens v. Skel og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 200 M. S. for Gaarden og har Bestand af Gran, der er plantet i 1870erne af Theodor Pedersen, som ogsaa anlagde Haven og plantede Læbælterne.

Solkjærgaard, Bjært Sogn. Postforb. og St.: Bjært, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Jepsen Nissen*, som overtog Gaarden 15. Juni 1874, er født paa Ejendommen 17. Novbr. 1848 og gift med *Anna Bogh*, født i Binderup 27. Novbr. 1856.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Agtrup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for Avlsb. 14,950 Kr. Gaardens samlede Areal 53½ Td. Ld., deraf Ager 45½, Eng 2½, Skov 4½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 39½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Sukkerroer og 1 Græsmark; 3 Tdr. Ld. i Driften benyttes til Frøavl. Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste og 2 Faar. Sidste Aar solgtes 24 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Solkjærgaard har sin Oprindelse fra en mindre Gaard, som købtes i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede af Søren Olufsen fra Rebæk i Dalby Sogn; han var Smed og købte efterhaanden Gaarden op til dens nuværende Størrelse, og efter ham fik hans Svigersøn, Jep Nissen Hatt fra Stenderup, Ejendommen. J. N. Hatt døde 1885 efter i 1874 at have skødet Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den sydligste Gaard i Agtrup By. Den har Navn efter »Solkjær« Aa, der løber gennem Engen, og ligger middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt med Kupering i v. Side. Hovedb., der er opført 1830, og Avlsb., der er opført 1844 og 1870, er byggede i Grundmur med Straatage. Engen ligger c. 1 Km. S. for Gaarden og er tildels Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2½ Km. NØ. for Gaarden i Agtrup Byskov og har Bestand af Bøg, El, Ask og enkelte Ege.

Stenderup Præstegaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Varmark, hvortil c. 1 Km. Tlf. 25 over Stenderup Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Peter Nissen Tychsen Diemer*, som overtog Embedet 19. Juli 1902, er født i Tønder 1. April 1850 og gift med *Marie Magdalene Antonie Jacobsen*, født i Rendsborg 22. Febr. 1859.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Stenderup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. ¼ Alb. Ejendoms-skyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,590 Kr., for Avlsb. 8,750 Kr. Gaardens samlede Areal 53½ Td. Ld., deraf Ager 52, Have og Gaardsplads 1½.

Gaarden er bortforpagtet paa Embedstid til to Gaardejere i Stenderup By. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; der drives Frøavl (Kæmpegræs). Resten henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen er variabel, dog nærmest Ungkreaturer til Græsfedning. Forpagterne driver Jorden med Hestebesætningen fra deres egen Gaard; de er pligtige til at benytte 30 tospændige Læs god Staldgødning pr. Td. Ld. i Rotationen.

Pastor Tychsen Diemer tiltraadte Embedet efter Pastor Jonas Olsen. Stenderup Præstegaard ligger umiddelbart S. for Sognekirken; dens Beliggenhed er meget hyggelig, og fra en Udsigtshøj i Haven har man en venlig Udsigt over Engdragene med Lillebælt i Baggrunden. Gaardens Bygninger er opførte 1809 i Grundmur, undtagen den n. Længe, der er bygget i Bindingsværk; alle Bygningerne har Straatage.

Pindshøj, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Varmark, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Petersen Holm*, som købte Gaarden 1. Aug. 1912, er født paa Bautahøj, Vejstrup Sogn. 18. Decbr. 1878 og gift med *Dorthea Sofie Straarup*, født paa Overskovgaard i Bjært Sogn 17. Juli 1887.

Matr.-Nr. 22a m. fl. af Stenderup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 7,300 Kr. Gaardens samlede Areal 50½ Td. Ld., deraf Ager 47½, Eng 2, Have og Gaards-plads 1. Af Agermarken drives 40½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roe-

Pindshøj.

afgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Kort-hornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Pindshøj har tidligere været Krongods. Den ældst kendte Ejer er Jørgen Nissen Bruhn, som i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede havde overtaget efter sin Fader, der var fra Fenø under Hindsgavl. I 1845 overdrog J. Nissen Bruhn Ejendommen til sin Søn, Nis Jørgensen Bruhn, som i 1847 fik overdraget en anden Gaard i Stenderup ved Giftermaal, hvorfor Broderen, Hans Falle Jørgensen Bruhn, fik Gaarden her, som han ved Køb forøgede med c. 40 Tdr. Ld. og derpaa skødede til sin Søn, Nis Nissen Bruhn, der har solgt Ejendommen til den nuværende Ejer.

Gaarden laa tidligere inde i Stenderup By, men udflyttedes i 1807 efter Brand til sin nuværende Plads c. 200 M. N. for Stenderup Sønderskov; den ligger paa et meget jævnt Terræn, der gennemstrømmes af Langbæk og et andet mindre Vandløb. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, med Straatage. Engen ligger ved Markens sø. Skel og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed.

Højager, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Varmark, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Thomas*

Christian Breining, som overtog Gaarden i 1871, er født i Strandhuse i Brusk Herred 23. April 1845 og gift med *Mariane Kirstine Hansen*, født i Astrup, Roerslev Sogn paa Fyn, 3. Maj 1856.

Matr.-Nr. 44 m. fl. af Stenderup. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr. Gaardens samlede Areal 41½ Td. Ld., deraf Ager 39½, Eng 1, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Søn, *Jørgen Christian Breining*, født paa Ejendommen 13. Oktbr. 1878 og gift med *Marie Dorthea Jensen*, født i Stenderup i Sønderjylland 9. Jan. 1883. Forpagtningen er 5aarig og tiltraadtes 1. April 1912. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Staldfoder og Roer, ½ Roeafgrøde samt 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højager hørte tidligere til Kronens Domænegods. Den ældst kendte Ejer er Jens Knudsen fra Gamborg paa Fyn, der købte Gaarden i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede. Han overdrog Ejendommen til sin Søn, Knud Jensen Højsager, som skødede den 1869 til Svigersønnen, Hans Beck, der døde 1870, hvorefter Enken, Dorthea, f. Højsager, 1871 giftede sig med den nuværende Ejer.

Gaarden laa, da Jens Knudsen købte den, inde i Stenderup By, men udflyttedes til sin nuværende Plads c. 3 Km. Ø. for Stenderup By. Den ligger over et jævnt Terræn, og man har derfra en vid Udsigt over den kønne Omegn. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af Cementsten. Engen ligger umiddelbart S. for Gaarden og er Natureng af god Beskaffenhed.

Østerskovgaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Varmark, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peter Johannes Benjamin Juhl*, som købte Gaarden 21. Aug. 1912, er født paa Juhlsminde 7. Jan. 1884.

Matr.-Nr. 1d m. fl. af Varmark. Hartkorn c. 15 Tdr. Ejendomsskyld 130,000 Kr. Bygningerne er under Opførelse. Gaardens samlede Areal 170 Tdr. Ld., deraf Ager 136, Eng 22, Skov 10, Have og Gaardsplads 2. Driften kan ikke opgives, da Jorderne først nylig er sammenkøbte, og Driftsplanen endnu ikke lagt; c. 10 Tdr. Ld. benyttes til Dyrkning af Sukkerroer, og 4 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre og 8 Heste. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Største Delen af Fouragen sælges, og der bruges aarlig c. 15,000 Kilogram 18 pCts Superfosfat og c. 7,000 Kilogram Chilisalpeter.

Østerskovgaard opbyggedes i 1883 af Ole Straarup, der købte 36 Tdr. Ld. fra »Kildevæld« i Varmark paa Auktionen efter Poul Mikkelsen. I 1906 solgte han Gaarden til Frederik Jensen, der var fra Vardeegnen, og af ham købte den nuværende Ejer, der samtidig tilkøbte 43 Tdr. Ld. fra »Vang« og 91 Tdr. Ld. fra »Aakjær« i Varmark.

Gaarden ligger c. 2 Km. S. for Stenderup By; den ligger højt i Terrænet, der over de 75 Tdr. Ld., der ligger samlede om Gaarden, har Fald mod NØ. og SV., medens Resten af Agermarken, der ligger isoleret c. 200 M. V. for de øvrige Marker, er bølgeformet. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag, den er opført i Villastil og bliver nu restaureret og tilbygget en Fløjbygning. Avlsb., der er under fuldständig Ombygning, grundmures og faar Trætrimpel samt Jernbjælker og Hvelvinger i Staldene. Engene ligger samlede ved Marken Ø. for Gaarden og er Natureng.

Ejnsgaard, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Varmark, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Sogne- raadsformand *Christian Petersen Thulstrup*, som overtog Gaarden 1. April 1894, er født paa Ejendommen 4. Maj 1868 og gift med *Anna Birgitte Elisabeth Høiriis*, født paa Sporuplund i Aarhus Amt 3. Maj 1876.

Matr.-Nr. 20a m. fl. af Stenderup. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Skovskyld 1 Skp. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 53,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 10,200 Kr., for et Hus 1,575 Kr. Gaardens samlede Areal

75 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 7, Skov 5, Have og Gaardsplads 3. Agermarken drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, $\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Der holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ejnsgaard's Oprindelse gaar tilbage til 1832, da Christian Petersen Thulstrup fra Skartved købte Jorderne fra Nabogaardene Lykkesgaard og Dorthealund og opbyggede Gaarden herpaa. Han overdrog 1866 Ejendommen til sin Søn, Peter Christensen

Ejnsgaard.

Thulstrup, som tilkøbte c. 10 Tdr. Ld. fra Cathrineberg i Stenderup, og som 1894 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden har Navn efter Markerne, der fra gammel Tid benævnedes »Ejns Kobbeler«; den ligger meget naturskønt over et jævnt Terræn og med smuk Udsigt over den kønne Omegn. Hovedb., der rummer en stor og god Lejlighed, er opført i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk, med Straatage paa alle Bygningerne med Undtagelse af et Bryggershus, der har Tegltag. Engen ligger Ø. for Gaarden i Forbindelse med Marken ved Lillebælt Strand og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret i Marken Ø. for Gaarden og har Bestand af Bøg og enkelte Ege. Ejeren driver ret betydelige Aalegaarde fra Gaardens Forstrandsret.

Strandholm, Stenderup Sogn. Postforb. og St.: Varmark, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Knud

Strandholm.

Aagaard, som købte Gaarden 15. Aug. 1902, er født i Kolding 21. Febr. 1879 og gift med *Anna Elisabeth Vesterby Uldall*, født paa Frydenslund i Viby ved Aarhus 13. Juli 1879.

Matr.-Nr. 19 m. fl. af Stenderup. Hartkorn 6 Tdr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 17,900 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Have og Gaardsplads 4. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak og uden Roer samt med 5 Marker med Lucerne. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 1 Malkeko og 4 Heste samt 1 Griseso, hvis Grise sælges. Lucernen bjerges som Hø, presses og sælges til Hagenbeck Thiergarten i Hamborg.

Strandholm hørte tidligere til det sønderjyske Krongods »Kongens Hørregaarde«. De ældst kendte Ejere er en Slægt ved Navn Beck, af hvilken Enken efter den sidste Ejer af denne Slægt i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede solgte Gaarden til Jørgen Nissen Petersen, hvis Enke i 1868 overdrog den til sin Søn, Jørgen Clausen Petersen, som dengang allerede var Ejer af »Skodborghus« ved Grænsen. Han solgte 1869 Ejendommen her til Peter Jakob Jensen Vyff fra Vonsild og denne i 1889 til Johannes Mathiesen Thielst fra Anderup ved Haderslev, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden laa oprindelig inde i Stenderup By, hvorfra den 1807 udflyttedes efter Brand til sin nuværende Plads c. 2 Km. Ø. for Byen og c. ½ Km. fra Lillebælt Strand paa Stenderuphage. Hovedb. er opført i 1854 i Grundmur med Cementstenstag; den restaureredes i 1907 og fik tilbygget høje Frontespicer med 4 Fags Kvist til begge Facader. Avlsb. er opførte i Grundmur med Murtrimpel og Cementstenstag; i Stalden er der Jernbjælker og Monierlofter. — Strandholm ligger middelhøjt, og Terrænet over dens Marker er jævnt. Ejeren driver ret betydelige Aalegaarde fra Gaardens Forstrandsret.

Midtbygaard, Hejls Sogn. Postforb. og St.: Hejls, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Andreas Sørensen Frost*, som overtog Gaarden 11. Maj 1883, er født paa Ejendommen 3. Juli 1849 og gift med *Anna Kathrine Holt*, født i Hejls 3. April 1856.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Hejls. Hartkorn 5 Tdr. 1 Alb. Skovskyld 1 Skp. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,800 Kr., for Avlsb. 12,650 Kr. Gaardens samlede Areal 59 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng ½, Mose 1, Skov 3½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, ¼ Roefgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve samt 3 Heste. Sidste Aar solgtes 8 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Midtbygaards ældst kendte Ejer er Andreas Nissen Frost, der var fra Lundbæk i Vejstruprød, og som i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede fik Gaarden her ved Giftermaal med Datteren af den forrige Ejer. I 1840 overdrog han Gaarden til sin Søn, Søren Andreassen Frost, ved hvis Død 1874 hans Enke, Karen Marie, f. Lindgaard fra Vonsild, overtog Gaarden, som hun 1883 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads i den Del af Hejls By, der kaldes Midtbyen; den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt. Gaardens Bygninger er opførte 1864 i Grundmur, Hovedb. med Cementstenstag og Avlsb. med Straatage. Engen ligger c. 600 M. Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. NØ. for Gaarden i Hejls Byskov ved Lillebælt Strand og har Bestand af Bøg, El og Eg.

Damgaard, Hejls Sogn. Postforb. og St.: Hejls, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer Enkefru *Sørine Schultz*, født *Juhl*, som overtog Gaarden 13. Oktbr. 1911, er født i Meng, Aller Sogn i Sønderjylland, 6. Oktbr. 1855 og var gift med *Jesper Schultz*, født i Meng, Aller Sogn i Sønderjylland, 12. April 1853.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Hejls. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. ¼ Alb. Skovskyld 4 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 62¼, Eng ¼, Mose 1, Skov 12, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejeren med Sønnen, *Hans Anker Schultz*, som Bestyrer. H. A. Schultz er født paa

Ejendommen 17. Febr. 1887. Af Agermarken drives 61 $\frac{1}{4}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{3}{4}$ Helbrak $\frac{1}{4}$ Foderroer, $\frac{1}{8}$ Roer og 3 Græsmarker. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes 16 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 6 Stkr., og c. 4 Stkr. sælges uden Fedning.

Damgaard's ældst kendte Ejere er en Slægt ved Navn Dam, der formentlig har ejet Gaarden i mange Generationer. Datteren af den sidste Ejer, Abelone Dam, blev gift med Hans Eskildsen, der døde c. 1860, hvorefter Enken 1862 skødede Gaarden til sin Søn, Eskild Hansen Dam, der var gift med Anna Kirstine fra Vejstrup. E. Hansen Dam solgte i 1880 Gaarden til Jesper Schultz, ved hvis Død hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog den.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Hejls By (Midtbyen); den ligger højt over et let bølgeformet Terræn og har en hyggelig og venlig Beliggenhed. Hovedb. er opført i 1826 i Grundmur med Tegltag og har høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade. Avlsb. er opført i 1860erne i Grundmur med Straatage. Skoven ligger c. 2 Km. N. for Gaarden i Hejls Byskov og har Bestand af Bøg og c. 1 Td. Ld. Gran, der er plantet 1887.

Kløverholm, Hejls Sogn. Postforb. og St.: Hejls, hvortil c. 1 Km. Tlf. 34 over Vejstrup Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Sognefoged *Johan Hansen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1888, er født paa Ejendommen 17. Decbr. 1863 og gift med *Valborg Dorthea Lassen*, født paa Vargaarde 12. Juli 1869.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Hejls. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Skovskylld 3 Skpr. Ejendomsskylld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,800 Kr., for Avlsb. 19,260 Kr., for et Aftægtshus 2,500 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 67, Eng 1, Mose 1, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Foderroer, $\frac{1}{4}$ Roer og 3 Græsmarker. Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 3 Tdr. Ld. stærk Lerjord, paa Resten god, dyb Muld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 2 Malkekøer, 5 Heste og 5 Faar. Der holdes 38 Kreaturer om Vinteren (heraf 12 Stkr. Ungkvæg) og 46 Stkr. om Sommeren. Hele Besætningen er Handelsvare, hvoraf c. 30 Stkr. vinterfedes, og Resten omsettes som Kælvekvier samt c. 30 Stkr. græsfedes.

Kløverholms ældst kendte Ejere er en Slægt Lindberg, der har ejet Gaarden i mange Generationer. I 1817 fik Iver Jensen Lindberg Gaarden, som han 1858 solgte til Johan Andreas Hansen fra Kjær Mølle; J. A. Hansen, der var Sognefoged, skødede 1888 Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindeligt mere sammen med de andre Gaarde i Hejls Overby, men flyttedes til sin nuværende Plads i 1859; Beliggenheden er meget smuk, og fra Marken umiddelbart ved Gaarden har man en vid Udsigt over den smukke Omegn. Gaardens Bygninger er alle opførte i Grundmur; Hovedb., der har Tegltag, har en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til v. Facade; Avlsb. har Straatage. Engen ligger umiddelbart N. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden i »Brejnet Skov« og har Bestand af Bøg.

Nordtoft, Hejls Sogn. Postforb. og St.: Hejls, hvortil c. 1 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peter Nicolaisen Krag*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1907, er født i Hejls 23. Oktbr. 1875 og gift med *Kathrine Magdalene Madsen*, født i Vejstrup 8. April 1887.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Hejls. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 $\frac{1}{2}$ Alb. Skovskylld 1 Skp. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskylld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,020 Kr., for et Lejehus 980 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Skov 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 53 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, $\frac{2}{3}$ Foderroer og 3 Græsmarker. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa Halvdelen god, dyb Muld, paa Resten Lermuld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste.

Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nordtofts ældst kendte Ejer er Ebbe Lauritzen, der havde Gaarden i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, og hvis Slægt havde haft den flere Generationer forud. Han solgte 1828 Ejendommen for 1,800 Rdl. til Jens Hugger, der døde i 1850, hvorefter Gaarden overgik til hans Søn, Simon Hugger, der 1889 solgte den til Chr. Jørgensen, som 1902 atter solgte Gaarden til Peter Hansen Holt, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Nordtoft.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den nordligste Gaard i Hejls Overby; den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt med nogen Stigning i N. Nordtoft ligger hyggelig med de solide, kønne Bygninger omgivne af den ret store Have og et Læbælte. Hovedb. er opført 1844 i Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. bestaar af to store grundmurede Længer med Straatage og mindre Vinkelbygninger med Paptage. Skoven ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden i Hejls Byskov og har Bestand af Bøg og c. 1/2 Td. Ld. Gran, der er plantet c. 1897.

Trappendal, Hejls Sogn. Postforb. og St.: Hejls, hvortil c. 2 Km. Tlf. 16 over Vejstrup Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding.

Trappendal.

Nuværende Ejer: Amdsraadsmedlem *Jørgen Peter Hansen Krag*, som overtog Gaarden 15. Oktbr. 1899, er født paa Ejendommen 6. Maj 1873 og gift med *Margrethe Lauritzen*, født i Holsted i Ribe Amt 1. Juni 1874.

Matr.-Nr. 8 m. fl. af Vargaarde og Hejls. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,700 Kr., for Avlsb. 13,350 Kr., for to Lejehuse henholdsvis 3,000 Kr. og 2,300 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 2½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 4 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre og 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Trappendals ældst kendte Ejer er Snedker Peter Hansen, der 1791 købte en Parcel paa 5 Tdr. Ld. af Vargaarde, som han lagde sammen med 5 Tdr. Ld., som han ejede i Forvejen. I 1795 solgte han til sin Svigersøn, Knud Andreasen Holst, som tilkøbte 18 Tdr. Ld. af Hejls Jorder, og som 1828 overdrog Ejendommen til Svigersønnen, Nis Petersen Krag fra Kongstedgaard i Hejls; han hørte til en gammel Slægt fra Kragsgaard ved Aabenraa og afstod 1862 Ejendommen til sin Søn, Knud Nissen Krag, som købte c. 22 Tdr. Ld. til Gaarden og overdrog denne til sin Søn, den nuværende Ejer, der har tilkøbt yderligere 12 Tdr. Ld.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, men ombyggedes i 1845. Den har formentlig sit Navn fra Svenskekrigen 1658, i hvilken der skal have staaet en Træfning i det Dalstrøg, hvor Gaarden ligger. Mandefaldet var saa stort, at Stedet fik Navnet »Dræbendal«, der efterhaanden er blevet til »Trappendal«. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag og har høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade. Avlsb. er opførte i Grundmur, undtagen en Kornlade, der er bygget af Stolper og Brædder. Engen ligger i to Dele, dels S. for Grænsen ved Hejlsminde, dels paa dansk Side c. 2 Km. S. for Gaarden; det er Marskenge af fortrinlig Beskaffenhed.

Lundbæk, Vejstrup Sogn. Postforb. og St.: Sjølund, hvortil c. 1 Km. (Holdeplads i Vejstruprød). Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Gert Olufsen Lundbeck*, som overtog Gaarden 13. Novbr. 1877, er født paa Ejendommen 8. April 1849 og gift med *Anna Dorthea Nielsen*, født i Lejrskov i Ribe Amt 24. Juni 1858.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Vejstruprød. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 1 Alb. Skovskyld 1 Stkr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 45,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr., for et Lejehus 1,500 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 62½, Mose 1½, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, ⅓ Foderroer og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lundbæks ældst kendte Ejer er Oluf Hansen, efter hvem Svigersønnen, Nis Nissen Lundbeck, der var fra Haderslev, fik Gaarden, som ved hans Død 1843 gik over til Sønnen, Oluf Nissen Lundbeck, der døde 1853, hvorefter Enken, Kirstine, f. Østergaard, overtog. I 1856 giftede hun sig med Erik Jensen Hugger, som var fra Hejls, og som 1877 skødede Ejendommen til Oluf Nissen Lundbecks Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Vejstruprød By. Den ligger højt i Terrænet, der er jævnt over dens Marker, og har en køn og hyggelig Beliggenhed, og der er derfra en smuk Udsigt. Hovedb. er opført 1848 i Grundmur med Straatag, ligesom Avlsb.'s Hovedlænger, der er opførte i 1880. Ø. for Hovedb. ligger en Mejeribygning, og ud fra Kornladen i V. er der 1897 opført en Brædelade. Skoven ligger c. 1 Km. SØ. for Gaarden og har Bestand af Gran, Eg, Ask og Bøg.

Jepstrup, Vejstrup Sogn. Postforb. og St.: Sjølund, hvortil c. 1 Km. (Holdeplads i Vejstruprød). Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Christian Jokumsen Rann*, som overtog Gaarden 11. Decbr. 1894, er født paa Ejendommen 16. Febr. 1863 og gift med *Marie Magdalene Holt*, født i Hejls 6. Marts 1871.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Vejstruprød. Hartkorn 5 Tdr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Skovskyld 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 35,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr.,

for Avlsb. 16,000 Kr., for et Lejehus 2,200 Kr. Gaardens samlede Areal 49½ Td. Ld., deraf Ager 43, Eng 2½, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Roer, ½ Cikorierødder og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 3 Heste. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes c. 5 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jepstrups ældst kendte Ejere er en Slægt, der formentlig har skiftet med Navnene Jep Petersen og Peter Jepsen. Den sidste af denne Slægt overdrog i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede Ejendommen til sin Svigersøn, Peter Jokumsen Rann, der kom fra Hjerndrup ved Christiansfeld, og som blev gift med Christine Peters; i 1837 overdrog han Gaarden til Sønnen, Jep Petersen Rann, som 1840 solgte den til sin Broder,

Jepstrup.

Jokum Petersen Rann, ved hvis Død 1880 hans Enke overtog Ejendommen, som hun skødede til Sønnen, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Vejstrurød By. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der er jævnt over dens Marker, og har en venlig Beliggenhed, og der er derfra en meget smuk, vid Udsigt over den kønne Omegn. Hovedb. er opført 1848 i Grundmur med Cementstenstag, og Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Straatage; N. for Hovedb. ligger et Bagerihus og S. for samme en Halvtagsvognport med Paptag. Engen ligger ved Markens s. Skel og er Overrislingseng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger ved Markens s. Skel op til Vejstrurød Byskov og har Bestand af Bøg.

Kurkgaard, Vejstrup Sogn. Postforb. og St.: Sjølund, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 11¼ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jes Peter Clausen*, som købte Gaarden 1. Marts 1910, er født i Ringnæs ved Aabenraa 11. April 1884 og gift med *Rasmine Magdalene Hansen*, født i Systofte ved Nykøbing paa Falster 29. Oktbr. 1886.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Grønninghoved. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skp. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 12,900 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 62½, Eng 1½, Mose 1½, Skov 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 60½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Foderroefgrøde og 2 Græsmarker. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthorsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kurkgaard, der oprindeligt var en lille Gaard, ejedes af en Familie Jepsen, af hvilken Enken efter den sidste Jepsen 1874 giftede sig med Lauritz Ravn, der var født paa Iver Andersen Ravns Gaard i Grønninghoved, hvorfra han fik c. 50 Tdr. Ld., som

han lagde til Gaarden her; i 1897 overdrog han Gaarden til sin Søn, Iver Andersen Ravn, som har solgt Ejendommen til den nuværende Ejer.

Gaarden opbyggedes 1876 paa den gamle Gaards Grund c. 2 Km. SØ. for Grønninghoved By og c. 6 Km. fra Lillebælts Strand. Den ligger højt i Terrænet, der er jævnt over dens Marker, efter hvilke den har Navn. Beliggenheden er meget smuk med de ualmindelig kønne Bygninger omgivne af Have og Læplantninger, og fra Gaarden er der en smuk Udsigt over den skovrige Egn. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag

Kurkgård.

og Frontespice med 2 Fags Kvist til n. Facade; Avlsb. bestaar af to store, grundmurede Længer med Straatage, en mindre grundmuret Længe, der ogsaa har Straatag, og en Halvtagsudvidelse af ø. Længes ø. Facade. Engen ligger ved Grønninghoved By og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 7¹/₂ Km. NØ. for Gaarden ved Binderupbugten og har Bestand af Bøg og Eg.

Damgaard, Vejstrup Sogn. Postforb. og St.: Sjølund, hvortil c. 2 Km. (Holdeplads i Byen). Gaarden ligger c. 11¹/₄ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding.

Damgaard.

Nuværende Ejer: *Christen Mikkelsen Damgaard*, som overtog Gaarden 1. April 1877, er født paa Ejendommen 25. Marts 1845 og gift med *Anne Marie Fallesen*, født i Fjelstrup Sogn ved Haderslev.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Grønninghoved. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Alb. Skovskylld 1 Fdkr. 1¹/₄ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,200 Kr. Gaardens samlede Areal 66¹/₂ Td. Ld., deraf Ager 59¹/₂,

Mose $\frac{1}{2}$, Skov $1\frac{1}{2}$, Lyngbakker og Veje 4, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives $57\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 5 Tdr. Ld. stærk Lerjord, paa 2 Tdr. Ld. moseagtig Muld og paa Resten Lermuld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Sidste Aar solgtes 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der sælges aarlig c. 10 unge Stude og Kvier uden Fedning.

Damgaard har været Selveje, saa langt der erindres tilbage i Tiden. Den ældst kendte Ejer er Christen Mikkelsen, ved hvis Død 1783 hans Enke, Bodil, f. Jensen, overtog Ejendommen og giftede sig anden Gang med Jens Kehlsen, efter hvem hendes Søn af første Ægteskab, Arendt Knudsen, overtog Gaarden. Han døde 1796, og hans Enke, Maren Christensdatter, overtog Gaarden; hun giftede sig kort Tid senere med Søren Jørgensen, der 1810 skødde Ejendommen til Arendt Knudsens Søn, Christen Arendtsen, som 1840 overdrog den til sin Søn, Mikkel Christensen Damgaard, der antog Navnet Damgaard efter sin Moder, og som overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Grønninghoved By. Den ligger lavt, men Terrænet over dens Marker har stærk Stigning i Ø. op mod Lyngbakkerne. Fra Markerne umiddelbart Ø. for Gaarden har man en vid Udsigt over det skovrige, kuperede Landskab til Lillebælt og Fyn og til Skamlingsbanken, der ligger i 1 Km.'s Afstand. Hovedb. og alle Avlsb. er opførte i Grundmur, s. Længe har Murtrimpel og Paptag, medens de øvrige Længer har Straatage ligesom Hovedb. Skoven ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden ved Grønninghoved Statsskov og har Bestand af Bøg.

Toftegaard, Vejstrup Sogn. Postforb. og St.: Sjølund, hvortil c. 2 Km. (Holdeplads i Byen). Gaarden ligger c. $11\frac{1}{4}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding.

Toftegaard.

Nuværende Ejer: *Peter Iversen Kragh*, som overtog Gaarden 15. Marts 1903, er født paa Ejendommen 21. Septbr. 1873 og var gift med *Kirstine Pedersen*, født paa Hoppeshuse i Vonsild 16. Oktbr. 1879, død 25. Juli 1909.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Grønninghoved. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Skovskyld 2 Skpr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,650 Kr., for Avlsb. 9,551 Kr., for et Lejehus 1,200 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng $1\frac{1}{2}$, Mose $1\frac{1}{2}$, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 65 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder og Kartoffler, $\frac{1}{4}$ Foderroeafgrøde og 3 Græsmarker. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 4 Tdr. Ld. god Sandmuld paa Sandunderlag, paa 10 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag og paa Resten god, dyb

Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 6 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 8 unge Stude og Kvier uden Fedning.

De to Trediedele af Toftegaard hørte oprindelig under Frue Kirke i Haderslev. Den ældst kendte Arvefæster er Christen Jørgensen, der havde Gaarden i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, og som fulgtes af Sønnen, Jørgen Christensen Schultz, ved hvis Død 1843 Gaarden blev solgt ved offentlig Auktion. Peter Iversen Kragh fra Aarø i Haderslev Amt købte Gaarden, til hvilken han senere købte enkelte Parceller, og i 1871 skødede han den til sin Søn, Peter Petersen Kragh, der ogsaa tilkøbte Gaarden et mindre Areal, hvorefter han skødede den samlede Ejendom til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den nordvestligste Side af Grønninghoved By. Den ligger lavt i Terrænet, der over dens Marker har stærk Stigning mod Ø. og er let bølgeformet over det højere Plateau. Hovedb. er opført 1862 i Grundmur, den restaureredes 1899 og fik paalagt Skifertag. Avlsb., der er opførte samme Aar som Hovedb., er grundmurede med Straatage. Engen ligger i fire mindre Dele omkring i Marken og er hovedsagelig Natureng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden ved Grønninghoved Satsskov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Dortheasminde, Vejstrup Sogn. Postforb. og St.: Sjølund, hvortil c. ½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Jørgen Bojsen*, som overog Gaarden 1. April 1895, er født paa Ejendommen 30. Juni 1872 og gift med *Laurine Jepsen*, født i Børkop 1. Juli 1876.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Sjølund. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. 1½ Alb. Skovskylld 1 Skp. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 39,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 55½ Td. Ld., deraf Ager 48, Mose ½, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde (deraf 2 Tdr. Ld. Sukkerroer og 1 Td. Ld. Cikorieødder) og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 2 Tdr. Ld. til Frøavl af Græsfrø. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dortheasminde har tidligere været Krongods. De ældst kendte Ejere er en Slægt Lund, som formentlig har ejet Gaarden gennem mange Slægtled. Christen Hansen Lunds Datter, Kirsten Lund, blev i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede gift med Hans Jørgensen Bojsen fra Vejstruprød, som overtog Gaarden efter sin Svigerfader. Han delte Gaarden mellem sine to Sønner, af hvilke Jørgen Hansen Bojsen 1866 fik Gaarden her; ved hans Død 1881 overtog Enken, Anna Dorthea, f. Thuesen, Gaarden, som hun senere skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa den oprindelige Plads, hvor den større Gaard laa før Delingen. Den ligger højt i Terrænet, der er jævnt over dens Marker. Hovedb. er opført 1866 i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. bestaar af to store, grundmurede Sidelænger med Tage af Straa samt to mindre Vinkelbygninger i Grundmur. Skoven ligger c. 2 Km. S. for Gaarden i Sjølund Byskov og har Bestand af Bøg, lidt Eg og et mindre Parti Gran til Læbælter.

Stangmoseled, Vejstrup Sogn. Postforb. og St.: Sjølund, hvortil c. 2 Km. Tlf. 40 over Vejstrup Central. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jens Ingvar dt Damgaard*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1910, er født paa Hørregaard i Aastorp i Taps Sogn 3. Marts 1884 og gift med *Marie Kathrine Højer*, født paa Gejlbjerggaard i Brønøre 3. Jan. 1886.

Matr.-Nr. 8 m. fl. af Sjølund. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Mose ½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 66 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 5 Tdr. Ld. Sandmuld, paa Resten god, dyb Muld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40

Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stangmoseled er opstaaet ved Deling og bestaar af Hovedparten af den oprindelige Gaard »Stangmoseled«, der ejedes af Kaptajn Hansen; den hørte til det fra Kronens Domænegods i 1791 udparcellerede Areal. Kaptajn Hansen solgte Arealet til Gelse Petersen fra Hejls, som opbyggede Gaarden, og som 1866 solgte den til Nis Petersen, af hvem Fale Hansen Højer, der var født i Aastrup i Haderslev Amt og ejede Gejlbjerggaard i Brønøre, 1905 købte Ejendommen, som han overdrog til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger umiddelbart Ø. for Kolding-Hejls Landevej, c. 2 Km. N. for Vejstrup Sognekirke. Den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker har jævnt Fald mod Ø., og har en meget hyggelig Beliggenhed, og man har derfra en vid Udsigt over den smukke, skovrige Omegn og til Skamlingsbanken, der ligger i c. 4 Km.'s Afstand. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur, Hovedb. er i 2 Etager og har Paptag, og Avlsb. bestaar af 2 store Sidelænger med Straatage og en Svinestald med Jernbliktag.

Damkjærgaard, Vejstrup Sogn. Postforb. og St.: Sjølund, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Hans Jacob Clausen Damkjær, som overtog Gaarden 15. April 1873, er født paa Ejendommen 7. Decbr. 1836 og gift med Arendtsine Jensen Krogh, født paa Gejlbjerggaard i Brønøre 1. Decbr. 1856.

Damkjærgaard.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Sjølund. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Skovskuld 3 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskuld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,100 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 71, Eng 1, Mose 1, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, $\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Damkjærgaard har været Selveje, saa langt der erindres tilbage i Tiden. Den ældst kendte Ejer er Ditlev Jacobsen, efter hvem Sønnen, Jacob Ditlevsen, fik Gaarden, som han i 1811 solgte til Søren Traulsen Nissen, af hvem Hans Jacob Clausen Schrøder fra Aller Kro i 1813 købte Ejendommen. H. J. C. Schrøder skødede 1836 Gaarden til sin Svigersøn, Andreas Sørensen Damkjær fra Grønninghoved, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, har overtaget den.

Gaarden laa oprindelig inde i Sjølund By, hvorfra den udflyttedes til sin nuværende Plads c. $1\frac{1}{2}$ Km. N. for Byen af den forrige Ejer i 1855. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der er jævnt over dens Marker, og den har en hyggelig og venlig Beliggenhed med den gamle Have S. og Ø. om Hovedb. og et Læbælte af Ahorn og Tjørn langs Haven samt gamle Popler V. om Hovedb. Alle Gaardens Bygninger er grundmurede og har

Straatage. Engen ligger tæt Ø. for Gaarden og er Natureng af jævn god Beskaffenhed. Skoven ligger ved Sjølund Byskov c. 2 Km. S. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Eg.

Damgaardsminde, Taps Sogn. Postforb. og St.: Taps, hvortil c. 2 Km. Tlf. 11 over Taps Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jens Jensen Albertsen*, som købte Gaarden 7. April 1911, er født i Sjølund 19. Jan. 1855 og gift med *Johanne Marie Gellerdt*, født i Faurivraae Kro i Tyrstrup Sogn i Sønderjylland.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Tapsøre. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Skovskuld 1 Skp. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 55,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 20,500 Kr. Gaardens samlede Areal 81½ Td. Ld., deraf Ager 75½, Mose ½, Skov 4, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, ⅓ Sukkerroer ⅔ Foderroer samt 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Damgaardsminde hørte oprindeligt under Kronens Domænegods, og de ældst kendte Ejere er Slægten Damgaard, der har ejet den, saa langt der erindres tilbage i Tiden. I første Halvdel af det 19. Aarhundrede ejedes Gaarden af Jeppe Michael Damgaard, der 1866 overdrog den til sin Søn, Peter Jepsen Damgaard, som i 1882 solgte til Svogeren, Hans Nicolai Johansen, efter hvem Jørgen Jørgensen fra Sækkelund i Sønderjylland i 1911 overtog Ejendommen, som han samme Aar solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i Tapsøre By. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der er jævnt over dens Marker. Hovedb. er opført 1795 i svær Grundmur; Avlsb. er ligeledes grundmurede, s. Længe er bygget 1860, ø. 1850 og v. 1863; alle Bygninger har Straatage. Skoven ligger isoleret c. 1½ Km. SV. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og c. 1 Td. Ld. Gran, der er plantet 1887.

Nørre Tyrstrupgaard, Taps Sogn. Postforb. og St.: Taps, hvortil c. 2 Km. (med Trinbrædt og Skiftespor ved Tapsøre c. 300 M. fra Gaarden). Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Johannes Johansen*, som overtog Gaarden 1. April 1902, er født i Clinton, Iowa, Nord Amerika, 22. Novbr. 1875 og gift med *Cathrine Marie Johansen*, født paa Brunhøj i Andkjær 5. Septbr. 1877.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Tapsøre. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. Skovskuld 2 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 38,100 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 10,300 Kr. Gaardens samlede Areal 72½ Td. Ld., deraf Ager 58, Eng 1, Mose 2, Skov 10, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, ½ Foderroefgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørre Tyrstrupgaard er formentlig udparcelleret fra Kronens Domænegods i 1791. Den ældst kendte Ejer er Peder Christensen, som ejede Gaarden sidst i det 18. Aarhundrede, og som solgte til Jørgen Hansen, af hvem Johannes Jørgensen købte Ejendommen i 1839. J. Jørgensen var født i Bojskov i Haderslev Amt og skødede i 1868 Gaarden til sin Søn, Jørgen Johansen, som har overdraget den til sin Brodersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den v. Del af Tapsøre By. Den ligger middelhøjt i det let bølgeformede Terræn. Hovedb. er opført i Grundmur og har Straatag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og dels i Stolper og Brædder. I Havens s. Del ligger et grundmuret Aftægts hus med Cementstenstag, der beboes af Enken efter den forrige Ejer. Engen ligger umiddelbart N. for Gaarden og er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. S. for Gaarden i to Dele, af hvilke den ene ligger i Lundsminde Skov og den anden i Rønhøjgaards Skov med Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Brønøre Mølle, Taps Sogn. Postforb. og St.: Taps, hvortil c. 4 Km. (med Trinbrædt og Skiftespor i Brønøre c. 1 Km. fra Gaarden). Tlf. over Taps Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer:

Christen Juhl Jørgensen, som overtog Gaarden 1. Decbr. 1885, er født i Brønøre 30. Novbr. 1857 og var gift med *Kirstine Nissen*, født i Multrup ved Haderslev 3. Jan. 1860, død 4. Aug. 1897.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Brønøre. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. Ejendoms-skyld 40,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,800 Kr., for Avlsb. 11,200 Kr., for Møllebygning og Inventar 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 53, Eng 3, Mose 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning sammen med Engen og Mosen. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Brønøre Mølle hørte tidligere under Kronens Domænegods, og den ældst kendte Ejer er Jørgen Christensen Jørgensen, som kom fra det sydlige af Hertugdømmet og købte den større Gaard i Brønøre By, som først i 1912 er solgt fra Slægten Eje, og til hvilken Møllen dengang hørte. Han købte tillige en anden Gaard i Byen, Petersminde, der fremdeles er i Slægtens Eje. I 1850erne overdrog han Møllen til sin Søn, Christian Jørgensen, som solgte den i 1878 til sin Broder, Andreas Jørgensen, der havde faaet den oprindelige

Brønøre Mølle.

Gaard efter sin Fader, og som delte Ejendommen mellem sine to Sønner, af hvilke den nuværende Ejer fik Møllen overdraget 1885 tillige med en Del af Jorderne.

Møllen var oprindelig Vandmølle og laa ved den Bæk, der løber gennem Brønøre By, c. 1 Km. V. for den nuværende Vindmølle. Vandmøllen blev imidlertid nedlagt i 1779, rimeligvis paa Grund af utilstrækkeligt Vandforraad, og samme Aar blev Vindmøllen opført. Hovedb. er opført samtidig med Vindmøllen i Grundmur med Straatag; Avlsb. er opførte efter Brand 1896 i Grundmur og med Paptage. Den hollandske Vindmølle ligger umiddelbart V. for Gaarden paa en høj Bakke, der rimeligvis er en stor, gammel Gravhøj, da der ved Gravning deri er fundet en Urne med Benrester. Terrænet over Markerne er let bølgeformet, og Ejendommens Beliggenhed er meget smuk.

Abelstrup, Taps Sogn. Postforb. og St.: Taps, hvortil c. 3 Km. Tlf. 5 over Taps Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Carl Poulsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1904, er født i Andst i Ribe Amt 13. Marts 1866 og gift med *Gertrud Marie Jørgensen*, født i Fredsted ved Haderslev 25. Aug. 1871.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Aastorp. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Skov-skyld 2 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 12,900 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager

70, Mose $\frac{1}{2}$, Skov 8, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 65 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 5 Tdr. Ld. til Frøavl (Agerhejre). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 20 Tdr. Ld. stærk Lerjord, paa 35 Tdr. Ld. Lermuld, alt paa Lerunderlag, og paa Resten god Sandmuld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Abelstrup var oprindelig Krongods og kom senere under St. Marie Kirke i Haderslev som Arvefæste. De ældst kendte Ejere er Slægten Stephansen, der har ejet Gaarden, saa langt der erindres tilbage. I 1826 overdrog Peder Stephansen Gaarden til

Abelstrup.

sin Søstersøn, Stephan Iversen, ved hvis Død 1861 hans Enke, Gjertrud Mikkelsdatter Møller, overtog Gaarden, som hun 1867 købte til fri Ejendom fra Kirken og samme Aar overdrog til Sønnen, Mikkel Stephansen Møller, efter hvem Broderen, Jesper Stephansen Møller, fik Ejendommen, som han har overdraget til sin Søsterdatters Mand, den nuværende Ejer.

Hovedb. er opført 1819 i Grundmur; den restaureredes i 1912 og fik paalagt Cementstenstag og tilbygget en Frontespice med 4 Fags Kvist. Alle Avlsb. er opførte i Grundmur og har Straatage. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt, og den har en meget smuk Beliggenhed, og der er derfra en køn Udsigt over Omegnen og til Skamlingsbanken, der ligger i c. 7 Km.'s Afstand. Skoven ligger c. 3 Km. N. for Gaarden ved dennes n. Mark i Aastorp Nørreskov og har Bestand af Bøg og Eg.

Sønderskovgaard, Taps Sogn. Postforb. og St.: Taps, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer:

Sønderskovgaard.

Stephan Jørgen Pedersen Møller, som overtog Gaarden 15. April 1907, er født paa Ejendommen 15. Novbr. 1873 og gift med *Ellen Kathrine Marie Krogh*, født paa Neffgaard i Aastorp 27. Juni 1880.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Aastorp. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Skovskuld 2 Skpr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskuld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 102 Tdr. Ld., deraf Ager $90\frac{1}{2}$, Skov 10, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak $\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 4 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste og 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sønderskovgaard udskiltes i 1866 fra Abelstrup i Aastorp af Stephan Iversens Enke, Gertrud Mikkelsdatter Møller, som 1867 købte Gaarden til fri Ejendom fra St. Marie Kirke i Haderslev, under hvilken Gaarden var bleven Arvefæste efter tidligere at have hørt under Kronens Domænegods. Gertrud Mikkelsdatter Møller skødede efter Delingen af Abelstrup Gaarden her til sin ældste Søn, Peder Stephansen Møller, medens den yngre Søn fik Gaarden i Aastorp By. P. Stephansen Møller døde 1907, og hans Søn, den nuværende Ejer, overtog Ejendommen efter ham.

Gaarden er opført i 1866; den ligger højt i Terrænet, der er bølgeformet over dens Marker og den har en smuk Beliggenhed med de kønne, solide Bygninger omgivne af et smukt Haveanlæg; man har fra Gaarden en venlig Udsigt over den skovrige Egn. Hovedb. og Avlsb. er grundmurede, Hovedb. har Tegtag, og Avlsb., der bestaar af 2 Sidelænger og en Svinestald, har Straatage. Skoven ligger i Aastorp Nørreskov, c. 6 Km. N. for Gaarden, og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Frederikshøj Kro, Taps Sogn. Postforb. og St.: Taps, hvortil c. 2 Km. Tlf. 8 over Taps Central. Gaarden ligger c. $12\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Enkefru *Anna Margrethe Wilson*, født *Ravn*, som overtog Ejendommen 6. Febr. 1895, er født i Maltbæk i Ribe Amt 4. Decbr. 1852 og var gift med *Hans Christian Wilson*, født i Vinderup ved Christiansfeldt 29. Oktbr. 1848, død 1895.

Matr.-Nr. 28 m. fl. af Aastorp. Hartkorn 1 Td. 7 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskuld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 19,500 Kr., for Avlsb. 15,020 Kr. Gaardens samlede Areal 25 Tdr. Ld., deraf Ager 22, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$. Ejendommen drives af Ejerindens Søn, *Jens Christian Wilson*, som Bestyrer. J. C. Wilson er født i Maltbæk i Ribe Amt 6. Aug. 1879 og gift med *Mette Margrethe Jensen*, født i Varde 11. Febr. 1873. Agermarken drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 6 Malkekøer foruden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Heste og 2 Faar. Sidste Aar solgtes 8 Fedesvin. Der holdes 3 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tilæg.

Frederikshøj Kro, oprindelig Høkkelbjerg Kro, laa ved den gamle Kongevej c. $\frac{1}{2}$ Km. længere mod Ø., men flyttedes til sin nuværende Plads ved den store Landevej, der gaar fra Christiansfeldt over Kolding og gennem Landet, af Jacob Wilson i første Halvdel af det 19. Aarhundrede, efter at J. Wilson havde frasolgt Ejendommen en Del af dens Areal. Den nye Kro fik sit Navn efter Kong Frederik d. 7., der allerede som Kronprins færdedes meget i Egnen, og som gav sin Tilladelse til Navnet. Ved J. Wilsons Død overtog hans Enke, Mariane, Ejendommen, som hun 1870 skødede til Sønnen, Jens Chr. Wilson, efter hvem Sønnen, Hans Chr. Wilson, 1881 overtog; hans Enke, den nuværende Ejerinde, overtog Ejendommen ved sin Mands Død. »Høkkelbjerg« ligger nu paa tysk Grund, og Frederikshøj Kro er dansk Grænsetoldsted og Gendarmeristation.

Ejendommen ligger middelhøjt over let bølgeformet Terræn og har en køn Beliggenhed. Hovedb. og Avlsb. er alle opførte i Grundmur med Straatage.

Springbjerggaard, Vonsild Sogn. Postforb. og St.: Vonsild, hvortil c. $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $3\frac{3}{4}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Therkild Andreas Peter Christian Frederik Valdemar Lindskov*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1907, er født paa Ejendommen 4. Decbr. 1876 og gift med *Sophie Charlotte Rost*, født i Andst Sogn i Ribe Amt 8. Aug. 1884.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Vonsild. Hartkorn 2 Tdr. 4 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Skovskuld

2 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 12,100 Kr., for Villa »Thyra« 5,840 Kr. og for en Villa ved Kirken 9,400 Kr. Gaardens samlede Areal 47 Tdr. Ld., deraf Ager $30\frac{1}{2}$, Mose 6, Skov 9, Villa-Arealerne $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 18 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 1 Græsmark; $9\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i en 4 Marksdrift i Veksel med Korn og Roer eller Kartoffler og uden Brak; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 18 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag og paa Resten god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 6 Malkekøer foruden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve og 2 Heste. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Over Halvdelen af Halmen sælges til Kolding.

Springbjerggaard har formentlig tidligere været Krongods. Den ældst kendte Ejer er Nis Andersen, der fik Gaarden i 1769; han overdrog den dengang betydelig større Gaard til sin Søn, Anders Nissen, hvis Enke, Karen Therkildsdatter, 1836 skødede Ejendommen til Sønnen, Therkild Andersen Lindskov, efter hvem Sønnen, Andreas Therkildsen Lindskov, fik tilskødet Gaarden i 1871. Ved A. T. Lindskovs Død 1907 overtog hans Enke, Maren, f. Jensen, der var fra Aarre By ved Varde, Gaarden, som hun har overdraget til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Vonsild By. Den har Navn efter en af Markerne og ligger middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er let bølgeformet, undtagen over Midten af Marken, hvor »Springbjerg« hæver sig i en ret stor Bakke. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage, formentlig alle i 1820, undtagen Ø. Længe, der er opført efter Brand 1837. Ø. for Gaarden ligger en Kornlade, der er bygget af Stolper og Brædder og med Paptag. Skoven ligger i Vonsild Vesterskov c. 2 Km. V. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Eg. I mange Aar hørte der et Teglværk til

Svanemosegaard, Vonsild Sogn. Postforb. og St.: Vonsild, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peter Nielsen Iversen*, som overtog Gaarden 9. Febr. 1899, er født paa Rugballegaard

Svanemosegaard.

i Elbo Herred 10. Decbr. 1869 og gift med *Anna Dorthea Nielsen*, født i Store Velling i Holmans Herred 21. Aug. 1880.

Matr.-Nr. 25a m. fl. af Vonsild. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,700 Kr., for Avlsb. 12,750 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 67, Eng 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 57 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roe-afgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 5 Tdr. Ld. stærk Lerjord og paa Resten Lermuld, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fede-

svin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Svanemosegaard har tidligere været Krongods. Den ældst kendte Ejer er Jacob Tingleff, som havde Gaarden omkring Midten af det 19. Aarhundrede, og som c. 1860 solgte til Simon Iskov, af hvem Jens Eriksen købte Ejendommen c. 1887, der efter Enkens Død solgtes til den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Vonsild By, men udflyttedes til sin nuværende Plads ved den v. Ende af Vonsild Byskov i 1845. Den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er let bølgeformet; Beliggenheden er meget hyggelig med vid Udsigt over den kønne Svanemose, efter hvilken Gaarden har faaet Navn. Hovedb. er opført 1845 i Grundmur med Cementstenstag; den restaureredes i 1912 og fik opført høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade. Avlsb. er grundmurede, de 2 Sidelænger med Straatage, n. Længe med Murtrimpel og Paptag. Engen ligger ved Marken SV. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Skovhøj, Vonsild Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 34 over Kolding Central. Nuværende Ejer: Grosserer *I. P. Dreyer*, som købte Ejendommen i 1883, er født i Skibhusene ved Odense og var gift med *Marie Hansigne Møller*, født i V. Kærby ved Odense, død 1908.

Matr.-Nr. 30b m. fl. af Vonsild. Hartkorn 2 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal c. 9 Tdr. Ld., deraf Have med Frugtplantage 7½, Eng ½, Anlæg 1. Jordens Bonitet er Sandmuld.

Lyksvad, Ødis Sogn. Postforb. og St.: Ødis, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 33 over Ødis Central. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Carl Frederik Bentien*, som købte Gaarden 14. Juni 1901, er født i Steppinge i Haderslev Amt 27. April 1848 og gift med *Ernestine Lovise Petersen Holm*, født i Soed i Haderslev Amt 12. Oktbr. 1855.

Lyksvad.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Ødis. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,278 Kr., for Avlsb. 17,956 Kr., for et Lejehus 1,600 Kr. Gaardens samlede Areal 79 Tdr. Ld., deraf Ager 67½, Eng 3, Mose 4, til Banen 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 63½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 4 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes c. 5 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lyksvad hørte tidligere under Kronen. I 1817 ejedes den af Jens Lygum, der var fra det sydvestlige Sønderjylland, og som drev en betydelig Træskohandel; han overdrog i 1866 Ejendommen til sin Søn, Jens Lygum, som tillige fik Gaarden »Hoppes« her i Sognet ved Giftermaal. J. Lygum skødede i 1875 Gaarden her til Sønnen, Anton Lygum, medens hans ældste Søn fik den anden Gaard. Af Anton Lygum har den nuværende Ejer købt Ejendommen.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1½ Km. SØ. for Ødis Kirke. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der er bølgeformet over dens Marker; Banen Kolding-Vamdrup gaar gennem Marken tæt V. for Gaarden. Hovedb. er opført 1831 i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er grundmurede med Paptage. Engen ligger ved Markens s. Skel og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. — Gaarden ligger hyggeligt med de kønne, anseelige Bygninger omgivet af den kønne, store Have og gamle Læbælter; den aabne Gaardsplads er mod N. afgrænset af en Elmeplantning.

Hoppes, Ødis Sogn. Postforb.: Vonsild, og St.: Hoppeshuse, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Christen Jørgensen Overbeck*, som købte Gaarden 5. Oktbr. 1898, er født i Simmer-

Hoppes.

sted ved Haderslev 4. Oktbr. 1858 og gift med *Anna Marie Ravn*, født paa Olufsminde ved Simmersted 22. Maj 1861.

Matr.-Nr. 41a m. fl. af Fovslet. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms-skyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 18,800 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 85½, Mose 2, Have og Gaardsplads 2½. Af Agermarken drives 79½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 9 Tdr. Ld. til Frøavl (Agerhejre og Engsvingel). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 22 Tdr. Ld. god, dyb Muld, paa Resten stærk Lerjord, alt paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Der holdes 10 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hoppes hørte oprindeligt under Kronens Domænegods. Den ældst kende Ejer er Mathias Peter Juhl, der var født paa Fovslet Mark, og som formentlig har købt Gaarden under Pengekrisen i 1813. Han udfoldede en stor Virksomhed ved Træskofabrikation, idet han som Regel havde 8 a 10 Karle til at lave Træsko, hvorved han tjente sig en Formue. Hans Datter, Inger Kirstine, blev i 1844 gift med Jens Lygum fra »Lyksvad«, som 1875 overdrog Gaarden til sin Søn, Mathias Peter Lygum, af hvem Ingeniør Jeppe Juhl fra Skartved 1888 købte Gaarden, som han 1898 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger midt i sin Mark, formentlig paa sin gamle Plads. Hovedb. staar i Grundmur og er oprindeligt opført af M. P. Juhl, men er restaureret og paalagt Skifer-tag i 1878. Avlsb. er alle grundmurede og har Tage af Straa og Pap. Hoppes ligger middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er let bølgeformet; den har en meget smuk Beliggenhed med de anseelige Bygninger omgivet af en usædvanlig stor og righoldig Frugthave og Læbælter. Fra Gaarden er der en vid Udsigt over den skovrige Omegn og til Skamlingsbanken, der ligger i en Afstand af c. 7 Km.

Petersborg, Ødis Sogn. Postforb.: Vamdrup, og St.: Ødis Bramdrup, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 19 over Ødis Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste

Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jens Clausen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1903, er født paa Agersgaard i Øster Gjesten, Ribe Amt, 4. Marts 1878 og gift med *Marie Christoffersen*, født paa Fredensgaard i Lejrskov Sogn, Ribe Amt, 28. Aug. 1880.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Drenderup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,500 Kr., for Avlsb. 16,700 Kr., for et Fodermesterhus 2,000 Kr. Gaardens samlede Areal 110 Tdr. Ld., deraf Ager 103, Eng 5, Mose ½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 98 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift med Helbrak, 1½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god Muld paa blandet Ler- og Grusunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren rød Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Petersborg har oprindeligt været Krongods. De ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Conrad Jørgensen og Jørgen Conradsen. Jørgen Conradsen, der havde Krohold og Mejeri paa Gaarden, overdrog den i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede til sin Søn, Conrad Jørgensen, som i 1879 solgte Ejendommen. I 1879 mageskiftede Hans Ravn Gaarden med en Gaard S. for Grænsen og solgte den 1897 til Jens Thuesen, der solgte den i 1899 til Jens Løgstrup, af hvem den nuværende Ejer købte.

Gaarden ligger formentlig paa sin gamle Plads c. 3½ Km. V. for Ødis Sognekirke og By og umiddelbart N. for Vamdrup Landevej. Den ligger højt i Terrænet, der er let bølgeformet over dens Marker. Gaardens Bygninger er alle grundmurede; Hovedb., der er opført 1858 over høj Sokkel og Kælder, har en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til s. Facade og er tækket med Tegl; Avlsb. har Straa- og Paptage. Bygningerne ligger hver især isoleret; i Staldene er der Jernbjælker og Hvælvinger. Engen ligger i Markens s. Del og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed.

Drenderup Nygaard, Ødis Sogn. Postforb.: Vamdrup, og St.: Ødis, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Max Peter Brockstedt*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1894, er født i Wohlde i Slesvig Amt 9. Aug. 1861 og gift med *Jesmine Rosalie Sørensen*, født i Bækmark i Vejrup Sogn, Ribe Amt, 14. Septbr. 1868.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Drenderup. Hartkorn 5 Tdr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,800 Kr., for Avlsb. 14,200 Kr. Gaardens samlede Areal 92 Tdr. Ld., deraf Ager 84½, Mose 3½, Banelinie 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 78½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 6 Tdr. Ld. til Frøavl (Kæmpegræs). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag, undtagen paa c. 25 Tdr. Ld., der har blandet Underlag af Ler og Mosedynd. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 5 Heste. Sidste Aar solgtes 24 Fedesvin. Der holdes 5 Grisesøer, hvis Afkom sælges som drægtige Ungsøer og som Maanedsgrise. Kvægbesætningen er af blandet Korhornsrace.

Drenderup Nygaard's Jorder udskiltes i 1847 fra Drenderupgaard af dens daværende Ejer, Vogel, til dennes Svigersøn, Søren Christian Fuglsang, som i 1848 opbyggede Gaarden her og anlagde Brænderi, Maltgøreri og Teglværk paa Gaarden. Han solgte derefter i 1865 Ejendommen til cand. phil. Peter Hinrick Brockstedt, der ejede en Gaard i Wohlde, hvorfra han blev udvist paa Grund af sin Danskhed. Han overdrog i 1894 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer, der havde haft den i Forpagtning fra 1880.

Gaarden ligger umiddelbart S. for Sognevejen fra Ødis til Vamdrup paa den samme Plads, hvor den opførtes ved Udstykningen fra Drenderupgaard. Terrænet over Gaardens Marker har jævn Skraaning mod S. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb., der bestaar af 2 store Sidelænger, er ligeledes grundmurede og har Tage af Straa og galvaniserede Jernplader; Gaardspladsen er aaben mod N. Gaarden ligger hyggeligt, omgivet af et betydeligt Have- og Parkanlæg.

RINGKØBING AMT

40*

MIN Fødestavn er Lyngens brune Land,
 Min Barndoms Sol har smilt paa mørken Hede,
 Min spæde Fod har traadt den gule Sand,
 Blandt sorte Høje bor min Ungdoms Glæde.

Skøn er for mig den blomsterløse Vang;
 Min brune Hede er en Edens Have.
 Der hvile ogsaa mine Ben en Gang
 Blandt mine Fædres lyngbegrøede Grave!

Skummel og graa er min fædrene Hede;
 Dog under Lyngtoppen Blomsterne staar;
 Lærken blandt Gravene bygger sin Rede
 Og sine Triller i Ørkenen slaar.

St. St. Blicher.

MED sine frodige Skove, frugtbare Agre og skovklædte Bakker danner den jyske Østkyst en fuldkommen Modsætning til Vestkysten. Rejser man fra Øst tværs gennem Landet til de vestligere Egne, bemærker man snart, at jo længere man kommer mod Vest, desto lavere, mere sandet og øde bliver Landskabet. De lynggrøede Flader bliver mere udstrakte; Kirker, Byer og Gaarde ligger mere spredte, og i Stedet for majestætiske Bøgeskove ser man unge Naaletræsplantager, i Stedet for Kornhøbe ser man Tørvestakke og i Stedet for Frugthaver magre Kaalgaarde. Man er snart midt ude i den ofte besungne og højt priste Hede. Der er Hede i saa godt som alle Ringkøbing Amts Herreder. Man kan vandre lange Strækninger gennem den jyske Hede uden at se et eneste Træ; der er Lyng overalt, Bakker med Lyng og Flader med Lyng. Men de uendelige Sandflader, der i Blomstringstiden faar et forunderligt malerisk, rødviolet Skær af den smukke, røde Klokkelyg, vil lidt efter lidt skifte Udseende. Den højtidelige Stilhed i det mørke Landskab er bleven forstyrret af Menneskers rastløse Færd. Lyngen brændes bort, Aaer og Bække stemmes op, og der graves lange Kanaler til Vanding gennem Heden. Vandet giver Eng, og der vindes nyt Land til Kultur; men Hede- og Kliteggenes ejendommelige Naturskønhed vil efterhaanden høre en forbigangen Tid til. — Langs Kysten vælter Vesterhavet sig fraadende mod Diger og Høfder; og Maagerne farer skrigende ind over Klitterne, der staar skinnende, tætfyldede som en ispansret Hær.

Under den første Del af Jordens nyere Tid, Kvartærperioden, bredte der sig over store Strækninger af vor Klode et koldt Klima. Der samlede sig uhyre Sne-

masser i Skandinavien, og de forøgedes mere og mere, fordi den ringe Sommer-varme ikke mægtede at smelte dem. Snemasserne sammenpressedes ved deres egen uhyre Vægt til Is, og efterhaanden som Isdækket tiltog i Mægtighed, begyndte det langsomt at glide ud over de omliggende Egne. Isen vedblev at brede sig til alle Sider, indtil den naaede ud til saa varme Egne, at Smeltingen kunde forhindre dens videre Fremtrængen. Paa den Maade dækkedes, da Isen havde naaet sin største Udbredelse, det meste af Nordevropa af en sammenhængende »Indlandsis«, lig den, som nu skjuler Grønlands Indre. Isen førte med sig, hvad den kunde overkomme, af alle de Jord- og Stenarter, den skred henover. Af de saaledes sammenblandede Masser byggedes Landet op ved forenet Arbejde af Isen, dens Smeltevandsfloder og Havet.

Danmark er i det væsentligste Istidens Værk. I Jordens Oldtid og Middelalder har der vel nok flere Gange været tørt Land, der hvor nu Danmark ligger, men nogen Begyndelse til det nuværende Land forelaa først langt senere. Istiden har været en lang Periode; man har skønnet dens Varighed til adskillige 100,000 Aar. Istidens Aflejringer i Danmark er Ler, Sand og Grus paa Havbundens mægtige Lag af Kridt og Kalk, der udgør Grundvolden for Danmark med Undtagelse af Bornholm.

Det midtjyske Bakkeparti har i et meget langt Tidsrum været Vestranden for Isstrømmen østfra. Men derefter begyndte Isen at svinde, og dens forreste Rand trak sig tilbage mod Øst, saa at Bornholm blev den sidste af de danske Øer, der kom frem af Isdækket. Idet Isen smeltede bort, efterlod den Sten, Sand og Grus og det Moræneler, som den østlige Del af Jylland og de danske Øer skylder deres Frugtbarhed. Men ikke noget Sted har Isranden dvælet saa længe som paa det midtjyske Bakkeparti, og de gamle Aflejringer i Bakkeøerne var under hele den sidste Del af Istiden udsat for Snesmeltning, Regnskyl og Storme, og det paa en Tid hvor endnu ingen eller næsten ingen Vegetation beskyttede Jordoverfladen. Man maa derfor antage, at betydelige Mængder Ler og Plantenæringsstoffer er blevne bortførte fra disse Bakkeøer. Alle Aar fra Vestranden af den smeltende Is maatte søge mod Vest, og det var store, af Sand og Slam grumsede Smeltevandsfloder. Disse »Hvidaer« havde i Begyndelsen stærk Fart; og skar sig dybe Rander ned i de løse Istids- og Tertiærtidsaflejringer. Derfor ser vi flere Steder nær det nuværende Vandskel smalle, dybe og øjensynlig af Floder udskaarne Dale, i Bunden af hvilke der nu kun løber helt ubetydelige Vandløb. Saaledes er Forholdet f. Eks. ved Funder og ved Rørbæk Sø, omtrent der hvor Skive Aa og Skjern Aa udspringer. Længere mod Vest sagtnede Aaernes Fart, og de medførte Sandmasser aflejredes. De Lavninger, hvori Aaerne fandt deres Veje, udfyldtes da mere og mere, og saaledes opstod efterhaanden de store Sandsletter: H e d e f l a d e r n e.

Ved sin Bortsmelten efterlod Isen et nøgent og øde Land. Den Planteverden, som da lidt efter lidt tog det nye Land i Besiddelse, blev en lav og uanseelig Vegetation, der omsider gav Næring til talrige Rensdyr. I dette Tidsrum foregik en Hævning af Skandinavien, hvori de nordlige og østlige Dele af Danmark deltog. Klimaet blev efterhaanden mildere. Fyrren bredte sig i mægtige Skove, hvor Urokse, Bjørn, Ulv, Bæver og andre vilde Dyr fandt Tilhold. Egen indtog senere Fyrrens Plads og holdt sig længe som herskende Skovtræ. En Sænkning af Landet begyndte nu. Havet bredte sig, og tilsidt trængte det ind gennem Øresund og Bælterne. Store Strækninger af Landet med dets mægtige Skove og Moser oversvømmedes af Havet. Vore undersøiske »Skove« og Tørvemoser skylder Sænkningen deres nuværende Beliggenhed. Efter dette Tidspunkt nærmede Landets Omrids sig mere og mere til det nuværende, i Nordøst ved Hævning og i Sydvest ved fortsat Sænkning. Bøgen begyndte langsomt at gøre sig gældende ved Siden af Egen, og Menneskets (Stenalderfolkets) Indgreb fik større og større Indflydelse paa Landets Plante- og Dyreverden.

Hedefladerne skraaner med ganske svagt Fald fra Øst mod Vest, og op over dem rager de højere liggende Partier af de ældre Istidsdannelser som isolerede

Bakkeøer. Den jyske Hede var i længst forsvundne Tider for Størstedelen skovbevokset. Men efterhaanden som Kystbefolkningen trængte ind i Landet, borthuggedes og afbrændtes Skovene, den magre Bund kunde ikke af sig selv reproducere dem, og Vestenvinden sved bort alt, hvad der var levnet af de ødelæggende Menneskehænder og de hængende Brande. De sidste Skovlevninger forsvandt i det 16. Aarhundrede; Tilstanden paa Heden forværredes, og i de paafølgende Aarhundreder henlaa det meste af Vestjylland upaaagtet og forsømt.

Fra den sydlige Del af Halvøen gennem Ribe og Ringkøbing Amter ad Viborg til strækker sig den store jyske Hede hinsides det midtjyske Højdedrag. Dens Grænser er det ikke let at afstikke. Fordum strakte Heden sig helt ind til Vium, *Steen Steensen Blichers* Fødested, og til Torning Kirke. Til den store jyske Hede maa henregnes: *A l h e d e n*, *G r a v h e d e n* (Grathehede), *R a n d b ø l H e d e* og *K r o n h e d e n*. Hedens Nordvestspids dannes af Torsted med Kronheden og de store Flyvesande; Haderup (Ringkøbing Amt) er det nordligste af Hedesognene, stikkende sig op mellem Holstebro og Viborg med sin ufrugtbare Spids. Finderup (Viborg Amt) danner Nordøst-Spidsen, og saaledes gaar Heden lige ind til Viborg, idet nogle af denne Købstads Jorder maa regnes med. Østgrænsen gaar lidt skraat nedad ind i Vrads Herred over Nørre Snede (Aarhus Amt) og Givskud (Vejle Amt). Her forskydes den noget i Vest over Lindeballe, Randbøl og Egtved (Vejle Amt). Ved Egtved Kirke har man paa den ene Side den mest smilende Udsigt til Skove, frugtbare Marker og grønne Enge, og paa den anden Side ser man den nøgne, sandede, milevide Hede. Herfra gaar Grænsen i Vest over Bække, Aastrup og Faaborg til Omegnen af Varde (Ribe Amt). Mod Vest er Hede-grænsen mere uregelmæssig, hvilket skyldes Ringkøbing Amts to store Fjorde samt Hjerting Bugt, Fil Sø (Ribe Amt) og de store Vandløb, der heri udmunder. Inden for disse Vande ligger som et Bælte af frugtbar Jord; der er ganske vist Sand, men det er fra Havet. Den jyske Hede breder sig altsaa over Arealer af de fem af Halvøens ni Amter.

I Midten af det 18. Aarhundrede forsøgte Regeringen at kolonisere Heden, men Forsøgene mislykkedes, idet der af c. 1000 Nybyggere kun forblev c. 200 ude i Heden. Senere paabegyndte Regeringen Anlæg af Hedeplantager, som for en Del slog godt an, men uden at Befolkningen deraf lod sig paavirke til selv at plante. Først efter den sidste slesvigske Krig i 1864 har Opdyrkingen og Engvandingen fundet Sted i stor Maalestok, og Plantningen vundet Fodfæste. Efter nogle indledende Skridt dannedes i Aarhus den 28. Marts 1866 »*Det danske Hedeselskab*«, med det Hovedformaal at fremme Frugtbargørelsen af de jyske Heder. Bestyrelsen kom til at bestaa af *F. Mourier-Petersen*, *G. Morville* og som administrerende Direktør daværende Kaptajn, senere Oberstløjtnant *Enrico Mylius Dalgas* (f. 1828, d. 1894), hvis Navn i første Linie er knyttet til Hedesagen. Hedeselskabets store Virksomhed er den Dag i Dag i god Gænge og har allerede baaret velsignelsesrige Frugter.

De vestjyske Klitdannelser breder sig langs Kysten over et Fladerum af c. 5—600 Kvadratkilometer (omtrent 10 □ Mil) og danner et næsten sammenhængende Bælte fra Skagen til Fanø, men af meget forskellig Bredde. De nærmest Havet dannede Klitter ligger saa tæt, at de fra Søen ser ud som en takket Bjærgkæde langs Stranden. Ved Hjælmeplantning og stadig Vedligeholdelse af den kan man tømme endog de yderste Klitter. De opfanger da alt Flyvesand, og de længere inde liggende — ligeledes beplantede — Klitter ophører ikke alene at vandre, men ogsaa at vokse. Klitterne skifter da Udseende lidt efter lidt, Hjælmen er ikke i sit rette Element, naar Sandfygningen ophører, men den har da beredt Jordbunden for talrige andre Sandplanter, som nu efterhaanden afløser den. Til sidst skinner Sandet ikke mere frem mellem Planterne; den »hvide Klit« bliver »grøn«.

Sandflugten har i disse Egne raset i Hundreder af Aar og er maaske allerede begyndt i sidste Halvdel af det 14. Aarhundrede. Den 11. Marts 1558 kom der

Skrivelse fra Lensmanden paa Riberhus, Rigsraad Erik Rud, til Kong Christian d. 3. om, at Beboerne i Ribe Len maatte faa Tilladelse til at slaa Klittag til Tækning af deres Huse, jordgrave deres Husstolper, forskaanes for Gæsteri og faa Nedsættelse i deres Landgilder. Kongen henviste til det Forbud, som han i Aaret 1539 havde udstedt, og som forbød at slaa Klittag paa Jyllands Kyster. Men Klagerne over Sandflugtens Ødelæggelse ophørte ikke, de blev mere højlydte, og Kong Frederik d. 3. udstedte den 29. Oktbr. 1570 en Resolution mod Klitternes Ødelæggelse. Den, der (ifølge denne Resolution) herefter opslug, oprykkede, ophuggede eller i nogen Maade ødelagde »Marhallm, Hvide-riisz, Seener, Klittetaghe, Hiellme, Slie eller the Thorne«, som groede paa Strandbakkerne eller Klitterne ud mod Vesterhavet, skulde straffes som Tyv, og dersom der hos nogen fandtes »Marhallm« eller andre af de nysnævnte Planter, saa skulde vedkommende derfor staa til Rette. Men det hjalp ikke; ingen agtede paa dette strænge Forbud; thi det kunde ikke med Billighed forlanges, at Almuen skulde straffes for Tyveri for at oprykke en Smule Plantning, ovenikøbet paa deres egen Ejendom. Alt blev derfor som forhen; Sandflugten ødelagde Bøndernes Jorder, saa at de ikke kunde bære Udgifterne og maatte ansættes til formindsket Hartkorn. Først i Aaret 1792 blev der indført alvorlige Foranstaltninger til direkte Dæmpning af Sandflugten og til de nord- og vestjyske Klitters Beplantning. Efterhaanden arbejdede Klitvæsenet sig frem til Statshjælp, og ifølge Lov af 27. Septbr. 1867 blev Overledelsen af Sandflugtstrækningerne lagt i en Klitinspektørs Haand. Træplantningsforsøg var da allerede gjort ved Udplantning af Bjærgfyr, Hvid- og Rødgran, Lærk, Birk og El i Lavningerne mellem Klitterne. Erfaringen viste, at navnlig Bjærgfyr var bedst anvendt i Klitterne, medens Løvtræplantningerne ophørte. Klitegenes store, sørgmodige Naturmaleri, det ligesom i ubevægelige Bølger stivnede gule Sandhav er i de sidste Tiaar undergaaet en mægtig Forandring. Nu er der paa de fleste Steder skabt et tilfredsstillende Læ for Landbruget.

Ringkøbing Amt skraaner jævnt fra de midtjyske Bakker ned mod Havet og bestaar af »Fladerne« og »Bakkeøerne«, hvis højeste Punkter er Tihøje 111 M. (354 Fod) og Prærtbjerg 95 M. (304 Fod), begge syd for Holstebro. Syd for Limfjorden strækker sig et Bakkeparti, hvis højeste Punkt er Ryde Bavnehøj 90 M. (286 Fod), og som ved Bovbjerg falder brat mod Havet. I Modsætning til Fjordene paa Østkysten, der har en tilspidset Form, er de vestjyske Fjorde mere som flade og brede Søer. De har oprindeligt været Bugter ind fra Havet, men Strømmen langs Kysten har dannet dem til deres nuværende Form. De to store Fjorde: Nissum Fjord og Ringkøbing Fjord sander ofte helt til ved deres smalle Udløb, hvorved de forvandles til Indsøer. Mellem dem ligger Stadil Fjord, der er adskilt fra Ringkøbing Fjord ved Holmsland. De store Aaer: Storaen eller Holstebro Aa og Skjern Aa har mange Tilløb og løber ud i Fjordene. Af større Søer findes Ferring Sø, Flynder Sø og Stubbergaard Sø i Amtets nordlige Del samt Sund Sø nord for Herning; af andre Søer findes Husby Sø og Nørresø foruden lave Engdrag, der tidligere var aabne Søer.

De dybere liggende Jordbundslag er næsten udsluitende Glimmerler og Glimmersand. Paa Fladerne findes det af Istidens Hvidaaer udvaskede og aflejrede Sand, og paa Bakkeøerne er Istidssandet blandet med Ler og derfor bedre skikket til Opdyrkning. Hist og her i Amtet findes frugtbart Moræneler, særlig syd for Limfjorden, nord for Holstebro, pletvis ogsaa ved Herning og flere Steder mellem Fjordene. Forskellige Arter af Al danner paa mange Steder den magre Jordskorpes Underlag.

Ringkøbing Amt er det Amt, hvor der er foregaaet og stadig foregaaer de største Fremskridt. Skove og Plantager udgør 55,589,^a Tdr. Ld., men endnu indtager det ubenyttede Areal c. $\frac{1}{3}$ af Amtet, og endnu er c. 1250 Kvadratkilometer (c. 22 □ Mil) Hede. 206,726,^a Tdr. Ld. er Heder og Lyngbakker, og 14,257,^a Tdr. Ld. er Flyvesands- og Klitarealer. Det mest udprægede Hedeherred er det store

Hammerum Herred, der er lige saa stort som Lolland. Kær- og Mosearealer er forholdsvis store, og Rug- og Roearalerne er større end i noget andet dansk Amt, dog maa det erindres, at Amtet tillige er Landets største.

Søvejen nord om Skagen har altid været en af Skibsfartens brede, men farlige Kongeveje. De store Sandgrunde, det jyske Rev, som Bølgerne har dannet langs Jyllands Vestkyst, strækker sig ligesom en tredobbelt Vold for Kysten og er en Skræk for alle Søfarende, der kommer i Nærheden af denne for Havne blottede Kyst. Imod Revlerne brydes Bølgernes voldsomme Magt i hæftige Brændinger, der kaster endog de største Skibe ind paa Grundene. Der kan ved Vesterhavet være Naturkræfter saa stærke i Bevægelse som faa andre Steder, og paa disse Kyster er mangt en stolt Sejler bleven staaende som Vrag. Langs Vestkysten fra Sønderho paa Fanø, over Skagen og derfra fortsat langs Østkysten ned til Albæk er der derfor oprettet 51 Redningsstationer. Det er mandig Daad, der øves her ude for at redde andres Liv og Ejendom. Redningsvæsenet er i Danmark organiseret som en Statsinstitution ved Lov af 28. Marts 1852. Det sorterer under Landbrugsministeriet og har to Bestyrere, en for de jyske og en for de bornholmske med flere Stationer.

Imellem Holstebro og Skive paa et Næs ud i Søen ligger de sidste Rester af Stubber Kloster, der i de katolske Tider var et stort Nonnekloster; Stubbegaard skal i sin Tid have været den største Herregaard i hele Nørrejylland. Gudum Kloster, sydøst for Lemvig, og Tvis Kloster, sydøst for Holstebro, var kendt som Klostre i det 13. Aarhundrede. Ikke langt fra Nissum Fjord ligger Vosborg (Osborg). Navnet er kendt fra Middelalderens Dage, og Gaarden skal først være opført af den rige Niels Bugge fra Hald. Paa Amtets nordøstlige Side, ikke langt fra Skive, ligger Estvagaard, som i Midten af det 18. Aarhundrede af dets daværende Ejerinde blev indrettet til et Kloster for Enker og ugifte Damer. Lidt inde i Landet paa Skjern Aaes søndre Side ligger Voldstedet af det kongelige Slot Lundenaes. Dér slog Niels Ebbesen den 2. Maj 1340 Holstenerne; senere blev Slottet brændt i Skipper Klements Fejde og fik sin endelige Bekomst af Svenskerne 1644. Nord for Nissum Fjord i Nærheden af Havet ligger Ryssensten, der i den katolske Tid var et Slot ved Navn Bøvlिंग og tilhørte Ribe Bispestol. Efter Reformationen blev det et kongeligt Slot, men snart efter solgtes det til Hollænderen Henrik Ruse (Ryse), der den 1. Juli 1672 oprettede det til et Baroni under dets nuværende Navn. En særegen Byrde for Dejbjerg Sogn var de saakaldte »Dejbjerg Rakkere«, et Antal Natmandsfolk, som beboede Kvemberghusene og var ilde berygtede for Mord, Ildspasættelser og andre Misgerninger. Staten har købt Borris søndre Hede, 3,500 Tdr. Ld., for paa det udstrakte, øde Terræn at afholde Skydeøvelser.

Hedeegnene har altid været Husflidens rette Hjem. I Bindestuerne samledes forhen gamle og unge for at »ro« sig med hverandre under Strikningen. Tiden forkortedes med at fortælle Historier og synge. Man maalte Garnet op, lagde Nøglerne midt paa Bordet, hængte Traaden op over en Krog i Loftet og strikkede løs, Karle og Piger om Kap. Driftige unge Mænd købte Uldvarerne op, drog Landet rundt med deres Bylt over Nakken og tjente Penge, ofte mange Penge. Ikke faa af disse jyske Bondeknøse med Handelsblod i Aarerne endte deres Dage som velhavende Ejere af Jordegods eller som fremtrædende Borgere i København og Landets Købstæder.

Ringkøbing Amt har ikke været Skueplads for store Begivenheder i Fædrelandets Historie. Som Jylland i det hele led Egnen meget af Pest og Nød under den fjendtlige Okkupation i Krigene mod Sverige 1643—45 og 1657—60, da de svenske sidste Gang var fordrevne ved de allieredes Indkomst, mere af disse saakaldte Venner, end den havde lidt af Fjenden.

I den katolske Tid ejede Ribe Bispestol meget Jordegods her i Amtet, som efter Reformationens Indførelse tilfaldt Kronen, og derefter paa sædvanlig Vis

blev bortforlenet eller afhændet. De to kongelige Slotte Bøvling og Lundenæs blev Len med Sæde for kongelige Lensmænd og gav Navn til de to Amter. I Middelalderen udgjorde Lundenæs og Bøvling Amter, med Undtagelse af Nørre Horne Herred, som hørte til Varsyssel, hele Harsyssels Omraade.

Under Souveræniteten (1660—1848) omfattede Ribe Stift de fire gamle Amter: Riberhus, Lundenæs, Bøvling og Koldinghus Amters hele Omraade. Stiftets Købstæder henlagdes ved Resolution af 27. Maj 1796 fra Stiftamtmandens til de respektive Amtmænds Bestyrelse. Lundenæs Amt indbefattede 1660—1671: Hjerm, Bølling, Hammerum, Nørre og Øster Horne Herreder samt Dele af Ginding Herred; Bøvling Amt indbefattede 1660—71: Hind, Ulfborg, Skodborg, Vandfuld og Resten af Ginding Herreder. Fra 1671—1794 var de to Amter forenede under Navn af: Lundenæs og Bøvling Amter. I Henhold til Resolution af 4. Septbr. 1793 oprettedes Ringkøbing Amt, omfattende: 1) Størstedelen af Lundenæs Amt, nemlig Hammerum, Nørre Horne, Bølling og Hjerm Herreder; 2) hele Bøvling Amt, nemlig Ulfborg, Ginding, Hind, Skodborg og Vandfuld Herreder samt Vrads Herred af Silkeborg Amt, og 3) Købstæderne Ringkøbing, Holstebro og Lemvig. Fra 1. Jan. 1822 udskiltes Vrads Herred fra Ringkøbing Amt og henlagdes under Aarhus Amt. Til Ringkøbing Amt hører Venø i Limfjorden. Amtmanden har Bolig paa Rindomgaard ved Ringkøbing.

Ringkøbing Amt udgør i administrativ Henseende en Amtsraadsreds med 10 valgte Medlemmer og Amtmanden, som er Formand, 3 Købstæder, 116 Landsogne og 1 Købstadlanddistrikt, 87 Sognekommuner og 1 Amtstuedistrikt. Amtstuen er i Holstebro med Filial i Ringkøbing for Ind- og Udbetalinger, vedkommende det tidligere Ringkøbing-Amtstuedistrikt (Hind, Hammerum, Nørre Horne og Bølling Herreder). Amtsforvalteren er tillige Skovkasserer for Feldborg og Klosterhedens Skovdistrikter samt Hoverdal og Stransø Plantagedistrikter.

I juridisk Henseende deles Amtet i 5 Jurisdiktioner: 1) Ringkøbing Købstad med Ulfborg og Hind Herreder (i Ringkøbing), 2) Lemvig Købstad med Skodborg og Vandfuld Herreder (i Lemvig), 3) Holstebro Købstad med Hjerm og Ginding Herreder (i Holstebro), 4) Hammerum Herred (i Herning) og 5) Bølling og Nørre-Horne Herreder (paa Petersminde, Skjern). Venø hører under Hjerm og Ginding Herreders Jurisdiktion.

I gejstlig Henseende hører Amtet under Ribe Stift med 5 Provstier: 1) Nørre Horne og Bølling Herreders Provsti, 2) Vandfuld og Skodborg Herreders Provsti, 3) Ulfborg Herreds Provsti, 4) Hjerm og Ginding Herreders Provsti og 5) Hammerum Herreds Provsti.

Ringkøbing Amt har 6 Folketingskredse med Valgsteder i Ringkøbing (1ste), Lemvig (2den), Holstebro (3dje), Vinderup (4de), Herning (5te) og Skjern (6te). Amtet hører til 8de og 11te Landstingskreds.

Ringkøbing Amt er Danmarks største, men tillige ufrugtbarste og lavest boniterede Amt. Det indtager næsten den hele vestlige Midte af Nørrejylland. Mod Nord begrænses Ringkøbing Amt af den syd for Aggerkanalen beliggende Del af Thisted Amt (Thyborøn), af Limfjordens vestlige Bækken, hvori ligger den til Amtet hørende Ø Venø, samt af Salling Land i Viborg Amt, mod Øst af Viborg Amt, hvor Karup- eller Skive Aa paa en Strækning danner Grænsen, samt af Skanderborg og Vejle Amter, mod Syd af Ribe Amt, og paa hele Vestsiden af Vesterhavet.

Ved Folketællingen 1911 var Amtets Folketal 130,859 af Danmarks 2,757,076 Indbyggere, deraf i Købstæderne 14,224 (6,665 Mænd og 7,559 Kvinder) og i Landdistrikterne 116,635 (58,630 Mænd og 58,005 Kvinder). Befolkningen i Købstæderne var fordelt saaledes: Holstebro Købstad 6,861 (i 1801: 853), Lemvig Købstad 3,835 (i 1801: 375) og Ringkøbing Købstad 3,528 (i 1801: 771) Indvaanere. Herning er Danmarks største Stationsby med 5,814 Indvaanere.

Ringkøbing Amt er ialt 4,616,²⁵ Kvadratkilometer (83,⁸ □ Mil). Det rummer 836,849 Tdr. Ld., og dets samlede Hartkorn (Ager og Engs samt halveret Skovskyld) udgør 18,138,⁷⁹ Tdr.

Ejendommenes Fordeling efter Hartkornstilliggende i Landdistrikterne den 1. Jan. 1905 er som følger: over 20 Tdr. Hartkorn er 15 G a a r d e med tilsammen 459,¹⁶ Tdr. Hrtk., fra 12—20 Tdr. Hrtk. er 43 G a a r d e med tilsammen 650,⁶⁴ Tdr., fra 8—12 Tdr. Hrtk. er 79 G a a r d e med tilsammen 747,⁴⁹ Tdr. Hrtk., fra 4—8 Tdr. Hrtk. er 747 G a a r d e med tilsammen 4,029,¹⁹ Tdr. Hrtk., fra 2—4 Tdr. Hrtk. er 1,945 G a a r d e med tilsammen 5,567,⁸¹ Tdr. Hrtk., og fra 1—2 Tdr. Hrtk. er 2,167 G a a r d e med tilsammen 3,165,⁶⁶ Tdr. Hrtk.; fra 2 Skpr. ($\frac{1}{2}$ Td.)— 1 Td. Hrtk. (under 1 Td.) er 4,791 H u s e med tilsammen 2,639,¹² Tdr. Hrtk., fra 1 Fdkr. ($\frac{1}{32}$ Td.)—2 Skpr. Hrtk. er 3,815 H u s e med tilsammen 516,³² Tdr. Hrtk., og under 1 Fdkr. ($\frac{1}{32}$ Td.) Hrtk. er 1,978 H u s e med tilsammen 24,⁷⁷ Tdr. Hrtk. Uden Hartkorn er 2,195 Huse; og forskellige L o d d e r eller saadanne skyldsatte Jordlodder (Skov-, Mose- og Hedelodder o.s.v.), som ikke henhører til et særskilt Jordbrug, udgør 140,¹⁵ Tdr. Hrtk.

Med Hensyn til Besiddelsesmaaden findes af Ejendomme i *Landdistrikterne* alt i alt: a) i S e l v e j e 4,996 G a a r d e med tilsammen 14,619,²⁵ Tdr. Hrtk., og b) i F æ s t e (herunder medregnet Arvefæste uden Ret til at sælge og pantsætte samt for Husenes vedkommende Leje- og Tjenestehuse) findes her i Amtet i n g e n G a a r d e. Af Huse findes alt i alt: a) i S e l v e j e 12,464 Stkr. med tilsammen 3,150,⁷¹ Tdr. Hrtk., og b) i F æ s t e (incl. Arvefæste etc.) 315 Stkr. med tilsammen 30,³⁰ Tdr. Hrtk.

Købstædernes Markjorder udgør 459 Tdr. Hrtk. eller: a) 50 G a a r d e med tilsammen 114,⁰⁷ Tdr. Hrtk., b) 409 H u s e med ialt 78,³⁸ Tdr. Hrtk., og endelig c) 5,⁹³ Tdr. Hrtk. inddraget under Købstadgrund.

Tilsammen i hele Ringkøbing Amt 18,234 G a a r d e og H u s e med tilsammen 18,138,⁷⁹ Tdr. Hrtk.

Af Husmandsbrug, oprettede i Henhold til Lov af 24. Marts 1899, 22. April 1904 og 30. April 1909 fandtes den 31. Marts 1911 i Ringkøbing Amtsradsreds 570, til hvilke Statskassens Udlaan udgjorde 2,359,037 Kr. (i hele Landet 5,777 Brug, nemlig i Jylland 3,696 (Laan Kr. 16,007,615) og paa Øerne 2,081 (Laan Kr. 9,402,533), med Udlaan ialt Kr. 25,410,148).

Ved Vurderingen til Ejendomsskyld i Henhold til Lov af 15. Maj 1903 vurderedes samtlige 14,329 Ejendomme i L a n d d i s t r i k t e r n e i Ringkøbing Amt pr. 1. Juli 1909 til 138,828,000 Kr. (Bygningsassurance 81,942,000 Kr.) og opgjordes til 704,324 Tdr. Ld. og 17,216 Tdr. Hrtk. Til Ejendomsskyld til 100,000 Kr. og derover vurderedes 21 Ejendomme (540 Tdr. Hrtk., 11,584 Tdr. Ld.), til 50—100,000 Kr. vurderedes 107 Ejendomme (1,074 Tdr. Hrtk., 22,850 Tdr. Ld.), til 20—50,000 Kr. vurderedes 1,282 Ejendomme (5,354 Tdr. Hrtk., 132,631 Tdr. Ld.), til 12—20,000 Kr. vurderedes 2,164 Ejendomme (4,532 Tdr. Hrtk., 165,073 Tdr. Ld.), til 8—12,000 Kr. vurderedes 2,614 Ejendomme (2,885 Tdr. Hrtk., 145,575 Tdr. Ld.), til 4—8,000 Kr. vurderedes 5,238 Ejendomme (2,352 Tdr. Hrtk., 176,387 Tdr. Ld.), til 3—4,000 Kr. vurderedes 1,309 Ejendomme (284 Tdr. Hrtk., 26,462 Tdr. Ld.), til 2—3,000 Kr. vurderedes 985 Ejendomme (147 Tdr. Hrtk., 16,890 Tdr. Ld.), og til 2,000 Kr. og derunder vurderedes 609 Ejendomme (48 Tdr. Hrtk., 6,872 Tdr. Ld.).

Amtets samlede Areal er 461,625,⁰⁰ Hektar. Heraf Landareal 455,060 Hektar, Søer og Damme 5,265 Hektar, Vandløb 1,300 Hektar (samlet Vandareal 6,565 Hektar). Kystlinien fra Thyborøn til Stadil Fjord er 423,³ Kilometer (57,⁰⁴ geogr. Mil). Af Landarealet var der 15. Juli 1907 ialt dyrket 280,949 Hektar, medens 2,548 Hektar var Hegn, Haver, Planteskoler o. Ign., 8,199 Hektar Moser til Tørveskær, 30,664 Hektar Skove, Plantager og offentlige Anlæg, 5,571 Hektar offentlige og private Veje, Stier, Jernbaner o. Ign., 2,095 Hektar Byggegrunde og Gaardspladser, 1,560 Hektar Oplagspladser, Grusgrave, Kirkegaarde og andre offent-

lige Arealer; *det ubenyttede Areal* var 123,474 Hektar og det største af alle Danmarks Amters. Af det dyrkede Areal var ialt 199 Hektar besaaet med Hede, 32,080 Hektar med Rug, 1,027 Hektar med 2-radet Byg, 4,263 Hektar med 6-radet Byg, 10,309 Hektar med hvid eller gul Havre, 18,827 Hektar med graa eller broget samt sort Havre, 8,711 Hektar med Blandsæd til Modenhed, 2 Kornsorter, og 2,728 Hektar Korn- og Bælgsæd, 7,682 Hektar med Kartoffler, 1,441 Hektar med Gulerødder, 1,191 Hektar med Runkelroer, 11,496 Hektar med Kaalrabi (Kaalroer), 8,853 Hektar med Turnips og andre Foderroer, 24 Hektar med Sukkerroer, 467 Hektar med ren Bælgsæd, 1,079 Hektar med Boghvede til Modenhed, 2,166 Hektar med Spergel til Modenhed, 19 Hektar med Tobak, 3 Hektar med Kommen, Raps, Hør, Hamp m. v., 61 Hektar med Havesager, dyrkede i Marken, 71 Hektar var Frøavlsarealer, og 12 Hektar med andre Planter. Ialt var altsaa besaaet 112,709 Hektar. Som Brakarealer og Afgrøder til Nedpløjning behandles 14,012 Hektar, og tilsammen var 154,228 Hektar Grøntfoder- og Græsningssarealer.

Udbyttet, beregnet i Hektoliter pr. Hektar, af Høsten i Aaret 1910 var for Amtet: 5,761 Hektoliter Hvede (Fold 29,^o Hektoliter), 598,505 Hektoliter Rug (Fold 18,⁷ Hektoliter), 28,763 Hektoliter 2-rd. Byg (Fold 28,^o Hektoliter), 103,353 Hektoliter 6-rd. Byg (Fold 24,² Hektoliter), 376,134 Hektoliter hvid eller gul Havre (Fold 36,^o Hektoliter), 426,182 Hektoliter graa eller broget samt sort Havre (Fold 22,⁷ Hektoliter), 313,732 Hektoliter Blandsæd (Fold 27,⁵ Hektoliter), 19,480 Hektoliter Boghvede, 7,984 Hektoliter Ærter og anden Bælgsæd, 1,688,000 Hektoliter Kartoffler; Turnips og andre Foderroer 16,599,000 Hektoliter, Sukkerroer 546,000 Kilogram, Halmudbyttet var 217,884 Tons, Agerhøudbyttet 74,260 Tons, Enghøudbyttet 88,537 Tons. Ialt var Værdien af Høsten for Ringkøbing Amts vedkommende: 38,862,000 Kr., d.v.s. 230 Kr. pr. Hektar af det anvendte Areal.

Af Heste fandtes den 15. Juli 1909 i Amtet 38,627 Stkr., deraf 238 Hingste over 3 Aar, 12,843 Vallaker over 3 Aar, 14,623 Hopper over 3 Aar og 10,922 Plage og Føl. Af Hornkvæg fandtes 178,002 Stkr., deraf 4,148 Tyre, 9,310 Stude over 1 Aar, 3,651 Køer over 10 Aar, 33,119 Køer fra 6—10 Aar, 55,729 Køer under 6 Aar, 26,901 Kvier over 1 Aar, som ikke havde kælvet, og 45,144 Kalve under 1 Aar. Af Svin fandtes 99,172 Stkr., deraf 335 Orner over 4 Maaneder, 10,271 Søer over 4 Maaneder, 30,190 Fedesvin over 4 Maaneder og 58,376 Grise. Af Faar fandtes 101,923 Stkr., deraf 54,080 Faar, Væddere og Beder og 47,843 Lam. Desuden fandtes 1,676 Geder og Kid, 639,283 Høns, 1,683 Kalkuner, 33,548 Ænder, 9,231 Gæs og 8,209 Bistader.

Samme Aar fandtes i Amtet 12,688 Hestebesætninger, 14,512 Hornkvægbesætninger, 13,325 Svinebesætninger, 11,294 Faarebesætninger, 1,283 Gedeholdere, 17,667 Fjerkræholdere og 3,046 Ejere af Bistader.

Der findes for Øjeblikket i Ringkøbing Amt 13 Landboforeninger, nemlig: Bølling og Nørre Herreders Landboforening, Hammerum Herreds Landboforening, Hedelandboforeningen for Hodsager og omliggende Sogne, Hjerm og Ginding Herreders Landboforening, Hedelandboforeningen for Feldborg og Omegn, Skodborg og Vandfuld Herreders Landboforening, Sunds, Simmelkær, Ilskov og Omegns Landboforening, S. Felding-Assing-Skarrild og Omegns Landboforening, Ulfborg og Hind Herreders Landboforening, Ulfborg og Omegns Landboforening, Vildbjerg med Omegns Landboforening, Vinding-Vive og N. Omme Landboforening og Vorgod-Brejning m. fl. Sognes Landboforening. Amtets 13 Landboforeninger har tilsammen 6,420 Medlemmer og samvirker med Amtets Husmandsforeninger under Navn af »De samvirkende Land- og Husmandsforeninger i Ringkøbing Amt« og udgiver et Medlemsblad.

Skodborg Herred.

Eskebæk, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 5½ Km. Nuværende Ejer: *Christen Galsgaard Hedegaard*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1910, er født paa Nørhedegaard i Visby Sogn 19. Febr. 1874 og gift med *Hanne Marie Jespersen Amstrup*, født paa Amstrup i Møborg Sogn 22. Juni 1872.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Tørring. Hartkorn 9 Tdr. 1 Skp. 1 Alb. Ejendoms-skyld 57,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og for Avlsb. 32,000 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Eng 10, ubenyttet Areal 6, Have og Gaardsplads 1, Veje o.s.v. 1. Desuden avles 40—50 Traver Rør aarlig. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, 2rd. Byg, ½ 6rd. Byg ½ Helbrak, ½ Roer ½ Vintersæd, Havre og 2aars Græs; 18 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er ret ensartet, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 6 Heste samt 15 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Eskebæk.

Eskebæk er formentlig en gammel Selvejergaard. Dens ældst kendte Ejer var Peder Wester Houe Winkel, der efterfulgtes af Christen Madsen, som 1806 solgte til Marcus Sveistrup. 1847 købtes Eskebæk af Niels Hofmann Bang til Nørre Kallesø, der i 1858 solgte den til Hans Jessen Wind, hvis Søn, Christian H. Wind, i 1884 overtog Gaarden efter ham. Af Chr. Wind har den nuværende Ejer købt. 1634 blev Eskebæk solgt af Kronen til Just Friis til Vadskjærgaard med Ret til at tilforhandle sig Ejendomsretten.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, nyopførte i 1907 efter Ildsvaade. Hovedb. er teglhængt; det er en køn Bygning, der rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb., der er store og rummelige, bærer alle Paptage. Vandforsyningen sker ved Stødhævert. Der indlægges i Efteraaret 1912 Petroleumsmotor til Drift af Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en god, samlet Form med en lidt bakket Overflade, der dog har Hovedfald mod V. Engen ligger tæt V. for Gaarden; dens øverstliggende Partier er anlagte som Overrislingseng, medens dens laveste Partier er naturlig Vandingseng; Engbunden er af god Beskaffenhed. — Paa Højderne i det sø. Hjørne af Eskebæk Mark findes en Gravhøj fra Oldtiden, fra hvilken der er en vid Udsigt over det omliggende Landskab med Vesterhavet og Limfjorden i Baggrunden.

Kallesø, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 3 Km. Nuværende Ejer: *Peter Borup Kallesø*, som overtog Gaarden 11. Marts 1912, er født paa Ejendommen 19. Oktbr. 1886.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Tørring. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 1½ Alb. Ejendoms skyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72½ Td. Ld., deraf Ager 59½, Eng 10, Mose ½, Plantage 1, Græsningsjord ½, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: ½ Havre ½ Helbrak, ½ Roer ½ Rug, Blandsæd, Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er en Del forskellig, dog overvejende god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden c. 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 12 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Kort-hornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kallesø er formentlig en gammel Selvejergaard, der dog indtil 1878 var delt i 2 mindre Gaarde, som laa ved Siden af hinanden. Den ene af disse, »Mellem Kallesø«, overtog den nuværende Ejers Bedstefader, Jens Pedersen Veje, 1823 efter sin Fader, Peder Christensen Veje, som er Gaardens ældst kendte Ejer. Efter Jens Pedersen Veje fulgte 1859 hans Søn, Christen Borup Jensen Kallesø, som 1873 tilkøbte Nabogaarden, »Vester Kallesø«, hvis Jorder han 1878 lagde ind under sin oprindelige Gaard. Efter hans Død er Ejendommen saa overdraget hans Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger umiddelbart V. for Vejen til Lemvig. Alle Bygningerne er nybyggede efter Ildsvaade i 1904, alle af Grundmur, Avlsb. tækkede med Straa, Hovedb. med Cementsten. I begge Staldlængerne findes muret Hvælving loft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner. Gaardens Agermark har en noget bakked Overflade. Engen ligger dels omkring Gaarden, dels strækker den sig ud mod Ø.; det er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Sejbjerg, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Peder Christiansen Stokholm*, som overtog Gaarden 4. Juli 1892, er født paa Øster Stokholm i Nr. Nissum Sogn 1. Aug. 1849 og gift med *Mette Christensen Tronsbjerg*, født paa Tronsbjerg i Nr. Lem Sogn 1. Novbr. 1848.

Matr.-Nr. 20 m. fl. af Tørring. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. ¾ Alb. Ejendoms skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 52½, Eng 12, Græsningsjord 5½, Hede 11, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Roer, Havre, Roer, Blandsæd, Havre og 1aars Græs; 7½ Td. Ld. er indhegnet til vedvarende Græsning sammen med en Del af Engen. Jordens Bonitet er i den ø. Side god Lermuld, i den v. Side af en noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 30 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

Sejbjerg har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Vadskjærgaard, men er senere købt fri. Den nuværende Ejer købte Gaarden af Niels Christensen, der 1840 havde købt den af gamle Christen Sejbjerg. Den Gang den nuværende Ejer købte Sejbjerg, var den ikke saa stor som nu, men samtidig lagde han Hovedparcellen af Nabogaarden Sønderkjær ind til Sejbjerg, saa den blev paa sin nuværende Størrelse.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede dels med Rør, dels med Tagpap. Hovedb. og Hovedladen er opført 1840, Kostalden i 1876 og Hestestalden i 1908. Svinestalden, der er den gamle Hovedb. fra Sønderkjær, og Hjælpealden, der tidligere var Lade paa Sønderkjær, flyttedes op til Sejbjerg i 1903 og 1905. I Hestestalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Klapsejlsmotor til Drift

af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne er noget bakkede med Hovedfald mod NV. Engen ligger langs den v. Side af Agermarken; den er af ret god Beskaffenhed og sættes om Vinteren under Vand. Græsningsarealet er fraliggende ved Limfjorden; det er fæstet bort og drives ikke under Sejbjerg.

Veje, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Johann Jacob Wümpelmann*, som overtog Gaarden 1. April 1887, er født i Süder Ditmarsken 27. Febr. 1861 og gift med *Kathrine Brydeboel*, født paa Brydeboel i Nr. Lem 22. Juli 1864.

Matr.-Nr. 29a m. fl. af Tørring. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 2, Skov og Plantage 1, Have og Gaardsplads 1, Veje 1. Af Agermarken drives 27 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Byg, Rug, Havre, Roer, Havre og 3aars Græs; 30 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 4aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er i den første Drift god Lermuld paa Lerunderlag, i den anden Drift med et lille Gruslag mellem Muld og Underlag. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 12 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Veje er en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer købte Gaarden af Anders Christensen, der var barnefødt paa Ejendommen, og i hvis Slægts Besiddelse den har været gennem flere Led.

Gaarden ligger tæt V. for Heldum Kirke, venlig omgivet af Haven, der fortsættes i en køn, lille Lund af Løvtræer. Alle Bygningerne er af Grundmur og gør et solidt og velholdt Indtryk. Hovedb. bærer Tegltage, medens Avlsb. bærer Rørtage. Laden er ældst, opført 1841, medens Hestestalden er bygget c. 1874, Hovedb. 1875 og Kostalden 1905. I denne sidste findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der gennemskæres dels af Jernbanen fra Lemvig til Thyborøn, dels af Amtsvejen fra Lemvig til Harbøre (den gamle Thisted Landevej). Den n. Del af Jorderne er let bølgeformet af Overflade, medens den s. Del falder noget mere bakket. Engen ligger mod N. mellem nogle Smaabakker, der er tilplantede med Naaletræer. Vejens Beliggenhed nær ved Lemvig og umiddelbart ved den fortrinlige Amtsvej gør den i sig selv gode Gaard til en behagelig og smuk Ejendom. Dens Beliggenhed er ogsaa paa anden Maade køn med Udsigt mod NØ. over Limfjorden og SØ. for denne Højdedraget med Hovedgaarden Kappel og dens Skov, medens Thyland hæver sig ude i Horisonten mod N.

Nørre Kokholm, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Jens Christian Jensen Kallesø*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1910, er født paa Kallesø i Tørring Sogn 24. Septbr. 1865 og gift med *Doris Margrethe Elise Nielsen*, født i Mosbjerg 23. Decbr. 1872.

Matr.-Nr. 22 m. fl. af Tørring. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 57,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 85¼ Td. Ld., deraf Ager 76, Eng 8, Have og Gaardsplads 1¼. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, 1aars Græs, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 16 Fedekreaturer, 6 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørre Kokholm købte den nuværende Ejer af Christen Højland Agger, som i 1873 havde købt Ejendommen af Nicolaj Thuesen. Gaarden nævnes allerede 1683 under sit nuværende Navn, medens der 1638 tales om en stor, enlig Gaard, »Kokholm«, der altsaa senere maa være bleven delt i Nørre og Sønder Kokholm.

I 1902 brændte Nørre Kokholm og blev derefter opført i sin nuværende Skikkelse, alle Bygningerne af Grundmur og med Tegltage med Undtagelse af en paptækket Vognportsbygning, der ligger V. for den egentlige Gaardplan. Alle Bygningerne gør et solidt og velholdt Indtryk. I alle Staldene findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner. S. for Hovedb. strækker sig den store, nyanlagte Have, inden i hvilken findes en smuk Grævhøj fra Oldtiden.

Gaarden ligger i den s. Side af de 60 Tdr. Ld. Ager, medens de øvrige 14 Tdr. Ld. er adskilt derfra ved Engen. Hovedparten af Marken er jævn og flad Jord. Engen, der er af udmærket Beskaffenhed, er anlagt som Overrislingseng. I Hestebesætningen findes bl. a. en Statspræmiehingst »Valdemar Lemvig«. Kvægbesætningen er en Stamme, der har været i de sidste halvhundrede Aar paa Nørre Kokholm, og som gennem Aarene har hjembragt mange Præmier fra de lokale Skuer.

Sønder Kokholm, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 3½ Km. Nuværende Ejer: *Karen, Jørgen og Laurits Birch*, som overtog Gaarden 9. Maj 1909 ved deres Moders Død.

Matr.-Nr. 23 m. fl. af Tørring. Hartkorn c. 8 Tdr. 7 Skpr. Ejendomsskyld 57,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 5,000 Kr., for Avlsb. c. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 83, Eng 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: ½ Havre ½ Rug, Blandsæd, Roer, Havre, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er ret ensartet, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 30 Fedekreaturer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Sønder Kokholm nævnes 1683 som selvstændig Gaard, efter at den i 1638 sammen med Nørre Kokholm var nævnt som en samlet Gaard ved Navn »Kokholm«. Den ældst kendte Ejer i den nyere Tid var Jacob Pedersen Bjerre, som havde købt Ejendommen i 1845 og 1870 mageskiftede den bort til Christian Birch, som døde 1894, hvorefter hans Enke, Pouline Margrethe Birch, f. Bechgaard, sad inde med Ejendommen til sin Død.

Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Straa. Ældst af Bygningerne er Laden, der imidlertid blev udvidet i 1877, og Hestestalden, der blev udvidet i 1897 samtidig med, at Kostalden blev opført. Hovedb. er opført 1883. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner. Gaardens Mark har en god, firkantet Form og er jævn og flad. Engen er Overrislingseng af god Beskaffenhed. I Hestebesætningen findes 2 Avlshopper, der er kaarede i 1. Klasse og optagne i Statsstambogen. Paa Marken ligger 3 Gravhøje fra Oldtiden.

Tørring Præstegaard, Tørring Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 4 Km. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Carl Lorents Thaarup*, som overtog Em-

Tørring Præstegaard.

bedet i 1898, er født i København 2. Oktbr. 1870 og gift med *Ingeborg Frederikke Andrea Hoffmeyer*, født i København 19. Novbr. 1871.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Tørring. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 20, Mose 5, Skov 2, Græsningsjord 7, Have og Gaardsplads 2. Gaarden er bortforpagtet til *Peder Højbjerg*, født paa Højbjerg i Tørring Sogn 2. Juni 1878, gift med *Jensine Kirstine Søgaard*, født paa Nørre Søgaard i Tørring Sogn 9. Aug. 1882. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Staldfoder $\frac{1}{2}$ Helbrak, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Rug, Blandsæd, Roer, Havre og laars Græs. Jordens Bonitet er ganske overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 10 Fedekreaturer, 6 Heste, 1 Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Præstegaarden ligger omtrent midt mellem Tørring Kirke og Hornsø, langs hvilken Gaardens Enge findes. Selve Gaarden ligger gemt i en snever Dal, »Hestkjær« kaldet, der skærer sig ind i Bakkedraget, omgivet af høje, tildels tilplantede Banker. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Rør. Terrænet, hvorpaa Gaarden er bygget, falder saa stærkt og brat, at man fra Gulvet i Laden kan gaa ind paa Loftet i Kostalden. Af Bygningerne er Forpagterboligen en ældre Bygning, medens Laden er opført 1872, Præsteboligen 1877 og Kostalden 1909. Samtidig blev Hestestalden, der oprindelig i 1869 var bygget til Kostald, indrettet til Hestestald. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Vandforsyningen sker fra Væld i Marken med Ledninger rundt i Bygningerne. Tidligere har Gaardene Pinholt i Houe Sogn og Kirkegaard i Heldum Sogn hørt som Fæstegaarde under Tørring Præstegaard.

Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, dog nærmest mod Ø. Markerne er overvejende stærkt bakkede med Hovedfald mod S. og V. Fra Højderne omkring Præstegaarden er der en henrivende Udsigt, navnlig mod Ø. over Hornsø og Limfjorden til Thyholm. Paa en af de højeste, granklædte Banker er indrettet en smuk Udsigtsplads. Til Præstegaarden hører et Rørskær paa c. 100 Traver. Det er beliggende i Engen ved Hornsø.

Østergaard, Heldum Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 1 Km. Nuværende Ejer: Sognefoged *Christian Pedersen*, som overtog Gaarden 1. Juli 1877, er født i Lennels Sogn 28. Novbr. 1849 og gift med *Mette Jensen*, født paa Kallesø i Tørring Sogn 6. Novbr. 1863.

Matr.-Nr. 3a af Heldum. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,700 Kr. Gaardens samlede Areal 81 Tdr. Ld., deraf Ager 77, Eng 2, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Græs $\frac{1}{2}$ Helbrak, $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Rug, Roer, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Blandsæd, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 16 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Østergaard er en gammel Selvejergaard, der, ligesom de andre Gaarde i Heldum Sogn, har været tiendefri siden 1802—03, i hvilke Aar Sognets Gaarde købe deres Tiender. Dens ældst kendte Ejer var Alexander Nyboe til Voldersgaard i Resen Sogn. Han solgte 1795 Østergaard til Mads Jensen, der afgik ved Døden 1819, hvorefter hans Enke, Maren Jensen, ægtede Jens Christian Østergaard, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Han døde 1860, og Aaret efter solgte Maren Jensen Ejendommen til Christen Jensen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger tæt N. for Landevejen fra Lemvig til Harboøre, venlig omgivet af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er grundmurede, Avlsb. tækkede med Straa, Hovedb. med Cementtagsten. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Af Bygningerne er Laden den ældste, opført 1841, medens Hestestalden er bygget 1870, Hovedb. 1887 og Kostalden 1895. Gaarden ligger bekvemt for sine Jorder, som har en regelmæssig, lidt aflang Form. Markernes Overflade er let bølgeformet. Engen ligger paa to Steder mod N.; den kan overrisles og er af god Beskaffenhed. Østergaard ligger meget smukt. Fra Gaarden er der en vid Udsigt mod N. og NØ. over Fjorden og den omgivende Kystlinie. Mod S. og V. er Gaarden omgivet af sin store, smukke Have, der i de senere Aar er bleven meget betydeligt udvidet.

Nørre Vinkel, Heldum Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 1 $\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Christen Møller*, som overtog Gaarden i Foraaret 1862, er født paa Ejendommen 12. Febr. 1830.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Heldum. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,720 Kr., for Avlsb. 13,890 Kr. Gaardens samlede Areal 115 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 30, Græsningjord i Bakker 14, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 67 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Helbrak, Rug, Blandsæd, Roer, Havre og 4aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er overvejende god Sandmuld. Besætningen bestaar af 13 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 15 Fedekreaturer, 5 Heste samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 17 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af overvejende sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørre Vinkel er en gammel Selvejergaard, som siden 1803 har været tiendefri. Den ældst kendte Ejer var Christen Lund, som solgte den til Jens Stokholm til Kappel, som 1828 overdrog den til sin Søn, Christen Møller. Han fraskilte Øster Vinkel, som han gav en af sine yngre Sønner, medens den nuværende Ejer som ældste Søn overtog selve Nørre Vinkel.

Gaarden ligger smukt paa Højderne umiddelbart V. for den lille Arm af Limfjorden, der fører ind til Lemvig. Der er fra Nørre Vinkel en pragtfuld Udsigt over Fjorden. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Rør, og gør et meget solidt og velholdt Indtryk. Hovedb. er en anselig, stilfuld Bygning, hvis Midterparti ud mod Gaarden er fremspringende og bærer en Marmorplade med Aarstallet 1841 og Navnene paa den nuværende Ejers Forældre. Markerne har en noget bakket Overflade. Engen ligger dels Ø. for Gaarden mellem Højmarken og Fjorden, dels V. for Markerne. Til Gaarden hører et betydeligt Rørskær i Hornsø.

Vester Kvistgaard, Rom Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 3½ Km. Nuværende Ejer: *Jens Bech Jensen*, som overtog Gaarden 22. April 1911, er født paa Møldambjerg i Lomborg Sogn 17. Marts 1875 og gift med *Marie Nielsen*, født i Vaalse paa Falster 10. Jan. 1881.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Rom. Hartkorn c. 4 Tdr. 3 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 51,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 108 Tdr. Ld., deraf Ager 105, Eng 1½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; de 35 Tdr. Ld. drives for sig med langt Græsleje og tages kun ind, naar Græsningen synes at trænge til at fornyes. Jordens Bonitet er overvejende god Lermuld paa Lerunderlag; i den mindre Drift af en noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 5 Heste, 1 Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Vester Kvistgaard er formentlig en gammel Selvejergaard. Den ældst kendte Ejer var Jacob Kvistgaard. Senere ejedes den af Ole Marcus, hvis Enke efter hans Død 1902 ægtede Jacob Jacobsen, der i Efteraaret 1910 solgte Ejendommen til Lorens Pederesen fra Rindom, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger venlig omgivet af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er opført af Grundmur i brændte Sten, undtagen den s. Side af Laden og den v. Side af Hestestalden, der er murede i Kampesten. Hovedb. er tækket med Cementsten, Avlsb. med Straa. Ældst er Laden og Hestestalden, der er bygget 1846, medens Kostalden er opført 1868 og Hovedb. 1906. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en god Form og en ret jævn Overflade; kun i den v. Side falder Terrænet noget bakket.

Øster Kvistgaard, Rom Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 3½ Km. Nuværende Ejer: *Mads Dalgaard*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1907, er født paa Møltrup i Lomborg Sogn 11. Jan. 1878 og gift med *Pouline Jensen*, født i Fajbjerg Mølle 15. Juni 1881.

Matr.-Nr. 10a af Rom. Hartkorn 4 Tdr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,900 Kr., for Avlsb. 9,600 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng ½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Havre, ½ Rug ½ Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 17 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 12 Fede-

kreatrer, 4 Heste samt 3 Plage og Føl Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Øster Kvistgaard er formentlig en gammel Selvejgaard. Den nuværende Ejer fik den i 1898 af sin Fader, Daniel Madsen Dalgaard paa Møltrup, der c. 1886 havde købt den af S. Mygind. Der forud havde Gaarden ofte skiftet Ejer. Mygind havde faaet den efter sin Svigerfader, Leth, som havde købt af Smith, der atter havde købt af Mads Christian Kvistgaard. Før ham var der en Anders Nielsen og før ham igen gamle Anders Kvistgaard, der er den ældst kendte Ejer.

Øster Kvistgaard.

Gaarden ligger kort V. for Rom Kirke, omgiven mod N. af sin Have og mod V. af en lille Lund. Alle Bygningerne er af Grundmur, dels af brændte Sten, dels af Kampesten, og bærer Straatage. Laden, der er den ældste af Bygningerne, er opført 1866; Hovedb. er opført 1878, Hestestalden 1881 og Kostalden 1882. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en god, firkantet Form, men er navnlig i den ø. Side noget bakkede, idet de der falder stærkt ned til et Dalstrøg, i hvilket Gaardens ø. Skel findes. I Hestebesætningen findes 3 Følhopper — en Moder med sine 2 Døtre —, der alle er præmierede ved de lokale Skuer.

Matstrup, Resen Sogn. Postforb.: Struer, og St.: Humlum, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Jens*

Matstrup.

Matstrup Lundsgaard, som overtog Gaarden 5. Juli 1911, er født paa Ejendommen 15. Jan. 1885 og gift med *Maren Tang Thorsen*, født paa Øster Trabjerggaard i Gudum Sogn 5. Novbr. 1883.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Mattrup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og for Avlsb. 20,000 Kr. Gaardens samlede Areal 140 Tdr. Ld., deraf Ager 85, Eng 10, Mose 5, Plantage 4, Hede 35, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre og Rug, Roer, Blandsæd og Byg, Roer og Kartoffler, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er meget forskellig, idet der findes saavel Lermuld som Sandjord og moseagtig Jord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 16 Fedekreaturer, 6 Heste, 5 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mattrup er en gammel Slægtgaard, som i c. 8 Slægtled er gaaet i Arv i samme Familie. Den nuværende Ejer har faaet den efter sin Fader, Konrad Lundsgaard, som 1883 havde overtaget den efter sin Broder, Jens Mattrup Nielsen, der atter havde faaet den efter deres Fader, Niels Mattrup Nielsen. Oprindelig var Mattrup ikke saa stor som nu, men for en Del Aar siden tilkøbtes en Nabogaard, Busgaard, hvis Jorder lagdes ind under Ejendommen.

Gaarden ligger tæt S. for Limfjorden paa Bakkeskraaningen ned mod Resenkjær, venlig omgiven af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur og tækkede med Straa med Undtagelse af Kostalden, der bærer Cementstenstag. Ældst er Laden, som er opført i 1846, medens Hestestalden er bygget 1866, Kostalden 1909 og Hovedb. 1875. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opsillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner. I Staldene er indlagt Ledninger med selvrindende Vand. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, der har en stærkt bakket Overflade. Engen er beliggende paa to Steder mod N. og Ø. Tidligere fandtes paa Gaardens Hede en Del Gravhøje, som for nogle Aar siden blev udgravede, hvorved der fandtes forskellige Stenøkser og Ravperler.

Thagaard, Humlum Sogn. Postforb. og St.: Humlum, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Mads Christensen Houe*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født i Harboøre 26. Juli 1875.

Thagaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Thagaard. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,600 Kr., for Avlsb. 15,390 Kr. Gaardens samlede Areal 160 Tdr. Ld., deraf Ager 108, Eng 2 $\frac{1}{2}$, Græsningsjord 26, Plantage 22, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er for Størsteparten Sandmuld, men der findes ogsaa en Del Lermuld, dels paa fedt, dels paa magert Lerunderlag. Der findes Mergel paa Marken. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 22 Fedekreaturer, 8 Heste, 4 Plage og Føl samt 15 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Thagaard er formentlig en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer købte den af Jens Gottrup til Hovedgaarden Volstrup i Hjerm Sogn, som 1910 havde overtaget den ved Auktion efter sin Svoger, Niels Jacobsen Thagaard, der havde faaet den efter sin Fader, Knud Thagaard.

Gaarden ligger tæt N. for Humlum Stationsby, i Læ mod V. af de høje tilplantede Bakker, fra hvilke der er en vid Udsigt ud over Limfjorden med de omgivende Kystlinier. Bygningerne er to Gange nedbrændte ved Lynnedslag, sidste Gang i 1901, hvorefter de er opførte i deres nuværende Skikkelse. De er alle af Grundmur og tækkede med Tegl. I Hestestalden og Kostalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. I 1911 har den nuværende Ejer installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaardens Vandforsyning sker fra Væld i Bakkerne med Ledninger rundt i alle Bygningerne. Engen er fraliggende mod N.; den er anlagt som Kultureng og er af god Bekaffenhed. Thagaard Banker, som er en Fortsættelse af Toftum Bakker, er paa Grund af deres Skønhed og den henrivende Udsigt, man har fra dem, et yndet Udflygtsted for Egnens Befolkning. Oppe i Bankerne findes tillige 4 Gravhøje fra Oldtiden, som paa Nationalmusæets Foranstaltning er fredede. Yderst i den nv. Side af Bankerne findes et stedslysende Fyr.

Store Lund, Humlum Sogn. Postforb. og St.: Humlum, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Marius Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1900, er født paa Bramstrup i Humlum Sogn 9. Juni 1877 og gift med *Ingeborg Hagensen*, født paa Volstrup i Hjerm Sogn 4. Maj 1884.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Brejnholt. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 18,500 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 97, Mose 1, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er en Del forskellig, dels lermuldet og dels sandmuldet. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Store Lund er formentlig en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer købte den i 1900 af sin Broder, Søren Jensen i Ølby, som 1898 havde købt den af sin Farbroder, Jens Jensen, der menes at have ejet den i c. 40 Aar.

Gaarden ligger tæt V. for Humlum Kirke. I April 1911 nedbrændte alle Bygningerne, og Gaarden er derefter genopført af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Cementsten. Alle Bygningerne er store og rummelige, og den anselige Hovedb. gør et pynteligt og tiltalende Indtryk. I alle Staldene findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Samtlige faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, der har en nogenlunde jævn Overflade med overvejende Fald mod S. Paa Marken ligger en fredet Gravhøj fra Oldtiden. En anden Gravhøj blev for en Del Aar siden udgravet, og der fandtes da i den et Par svære Guldarmaand, som blev oversendte til Nationalmusæet i København.

Østergaard, Lomborg Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Jens Peter Jensen*, som overtog Gaarden 28. Novbr. 1885, er født paa Ejendommen 15. Aug. 1857 og gift med *Bodil Kirstine Pedersen*, født paa Plovgaard i Ramme Sogn 20. Decbr. 1870.

Matr.-Nr. 34a af Lomborg. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,513 Kr., for Avlsb. 15,087 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 79, Mose 30, Hede 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 29 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Rug, Havre og 6aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift god Muld paa overvejende Lerunderlag, i den mindre Drift Sandmuld. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 16 Fedekreaturer, 6 Heste samt 1 Plag. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er blandet Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Østergaard er formentlig en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer overtog Ejendommen 1885 efter sin Fader, Jens Jensen, der i 1860 havde arvet den efter

sin Faster, Kirsten Jensen, som havde været to Gange gift og boet paa Østergaard i mange Aar.

Gaarden ligger meget højt og frit paa Højmarken tæt S. for det store Mosedrag »Hvæskjær«, omgivet af sin Have og et frodigt Læbælte af Løvtræer og Gran. Alle Bygningerne er af Grundmur og tækkede med Rør med Undtagelse af et paptækket Gødningshus af Tømmerkonstruktion. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af Kværn og Hakkelsemaskine, medens J. P. Jensen er Ejer af en transportabel Petroleumsmotor med tilhørende selvrensende Tærskværk, med hvilket Avlen tærskes. Gaardens Jorder har en god, samlet Form og er ret flade, naar undtages Skrænten langs den n. Side ned til Hvæskjær. I dette ligger Gaardens Mose, som tildels er opdyrket, og hvori der findes god og rigelig Tørv. I Hestebesætningen findes en kaaret Følhøppe, der er optaget i Statsstambogen. Østergaard ligger meget smukt med en vid Udsigt. Paa Gaardens Mark ligger en Gravhøj fra Oldtiden.

Underbjerg, Lomborg Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 6½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Lauge Sidelmann*, som overtog Gaarden i Marts 1911, er født paa Øster Rammeskov i Ramme Sogn 3. Novbr. 1882 og gift med *Mariane Bech*, født paa Ertbjerg i Dybe Sogn 1. Oktbr. 1884.

Matr.-Nr. 33a m. fl. af Lomborg. Hartkorn c. 5 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 9,500 Kr. Gaardens samlede Areal 89½ Td. Ld., deraf Ager 61, dyrket Kær 5, Tørvemose 3, Græsningsareal 8½, Hede 8, Have og Gaardsplads 1, Veje 3. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Staldfoder, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; det opdyrkede Kær agtes udlagt til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, tildels dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16

Underbjerg.

Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 15 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Underbjerg er en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer købte i 1911 Ejendommen af Jens Grønkjær Christensen, som havde været Eneejer af den siden 1878, efter at han havde ejet den sammen med sin Broder Anders fra 1872, da de overtog den efter deres Fader, Christen Bjerg, der formentlig ogsaa var barnefødt paa Gaarden.

Underbjerg ligger i Læ af Bankerne umiddelbart S. for den ø. Ende af Hvæskjær, til hvilket Gaardens Have grænser. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med dels Rør, dels Straa. Hovedb. er opført 1890, Laden 1846 og begge Staldlængerne i 1884. I Vinklen mellem Hovedb.s v. Gavl og den v. Staldlænge bygges i 1912 et Maskinhus, tækket med Zinkplader. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af de faste Maskiner. Tørvemosen, der ligger umiddelbart N. for Gaarden, indeholder rigelig og god Tørv; i Sommeren 1912 er oparbejdet 600,000 Stkr., der sælges til en Pris af Kr. 5,50 pr. 1,000 Stkr. hentede paa Pladsen. Græsningsarealet er navnlig ukultiveret, tildels vaad Mosejord, der strækker sig N. for Hvæskjær; det er indhegnet og anvendes til Løsdrift for Ungkreaturer. — I Hestebesætningen findes en Følhøppe,

der er kaaret i I. Klasse. Det er Ejerens Hensigt at arbejde hen til en Kvægbesætning af ren sortbroget jysk Race, og han har allerede gjort Skridt til at paabegynde denne Forandring.

Nordenkjær, Lomborg Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 6½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: Sogneraadformand *Niels Christoffer Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1910, er født i Skaarup i Sjørring Sogn i Thy 24. Juni 1867 og gift med *Kirstine Pedersen Østergaard*, født i Silstrup i Thilsted Sogn 19. Decbr. 1867.

Matr.-Nr. 36a m. fl. af Lomborg. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72½ Td. Ld., deraf Ager 66½, Hede 4, Have og Gaardsplads 1, Veje og Mergelgrave 1. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: ½ Havre ½ Rug, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 6½ Td. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er stærk Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Nordenkjær er formentlig en gammel Selvejergaard, sikkert en af de ældste i Lomborg Sogn. Oprindelig var den betydeligt større end nu, men den ældst kendte Ejer, *Jens Nicolaj Lund*, og hans Svigersøn, *Laurits C. Pedersen*, har efterhaanden fraskilt og bortsolgt forskellige større Parceller. Af hans Søn, *Laurits Marinus Pedersen*, har den nuværende Ejer købt.

Nordenkjær.

Gaardens Bygninger er af Grundmur med Straatage med Undtagelse af et paptækket Maskinhus. Hovedb. blev opført under 3-Aarskrigen og var den Gang det største Stuehus i Sognet, hvorfor Festen for de hjemvendende Krigere i 1850 holdtes paa Nordenkjær. Laden er en stor, meget solid Bygning, hvis indre Tømmer er svært Skibstømmer, hentet fra Strandinger paa Vestkysten. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner. Jorderne har en god, firkantet Form og en let bølgeformet Overflade. Nordenkjær Mark er paa alle fire Sider omgivet af Hegnsplantning, en Sjældenhed paa den ellers træfattige Egn. — I Hestebesætningen findes 2 præmierede Følhopper. N. C. Nielsen havde paa sin tidligere Ejendom, Ravensbæk i Lomborg Sogn, en højt præmieret Kvægbesætning af jysk Race. Denne Besætning tog han med til Nordenkjær, men var nødt til at forøge den ved Indkøb. Men endnu findes en Del af den oprindelige, gode Besætning, og det er Hensigten atter at oparbejde den.

Sønder Braagaard, Lomborg Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 10½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Christen Christensen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1888, er født i Lemvig 18. Aug. 1859 og gift med *Maren Madsen*, født paa Foelbæk i Flynder Sogn 5. Febr. 1867.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Lomborg. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,400 Kr., for Avlsb. 17,100 Kr.

Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 4, Hede 22, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er mod N. og Ø. Lermuld paa Lerunderlag, medens den mod S. og V. er sandmuldet. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sønder Braagaard er iormentlig en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer overtog den i 1888 efter sin Svigermoder, Nicoline Laursen, som havde siddet inde med Ejendommen, siden hendes Mand, Christen Jensen, i 1877 var afgaaet ved Døden.

Gaarden ligger tæt Ø. for Vejen fra Ramme til Bonnet, ret lavt i Terrænet. Alle Bygningerne er af Grundmur, undtagen Roehuset og Gødningshuset, der begge er rejste paa Kampestensokkel med spaanklædte Sider. Hovedb. er tækket med Cementsten; den er opført 1906 og rummer en stor og god Lejlighed. Laden er straatækket, medens de andre Avlsb. bærer Paptage. I den v. Staldlænge er der muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en regelmæssig, firkantet Form og en jævn og god Overflade. Engen, der er fraliggende mod V. i Bøvling Klitenge, er Marskbund.

Store Bjerg, Lomborg Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. $3\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $7\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Peder Bjerg Kjeldsen*, som overtog Gaarden i Aug. 1890, er født paa Ejendommen 3. Juni 1852 og gift med *Kristiane Pedersen*, født paa Knudsig i Raasted Sogn 3. April 1870.

Matr.-Nr. 32a af Lomborg. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 2,774 Kr., for Avlsb. m. m. 17,226 Kr. Gaardens samlede Areal 117 Tdr. Ld., deraf Ager $100\frac{1}{2}$, Eng og Mose 8, Plantage $1\frac{1}{2}$, Hede 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Helbrak, Rug, Roer, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Blandsæd, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er for Størstedelen Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 12 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Store Bjerg er en gammel Selvejergaard, der gennem de sidste fire Led har tilhørt samme Slægt. Den nuværende Ejers Fader var Kjeld Bjerg, som havde faaet Ejendommen efter sin Fader, Peder Bjerg, hvis Fader havde faaet den ved Giftermaal med den tidligere Ejers Datter.

Gaarden ligger tæt Ø. for Hvæskjær. Alle Bygningerne er af Grundmur og bærer Straatage med Undtagelse af det paptækkede Gødningshus. Hovedb. er meget gammel, antagelig langt over 100 Aar. Laden er bygget 1862, den v. Staldlænge 1888 og den ø. Staldlænge i 1909. I denne sidste Bygning findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Vindmotor, der er opstillet umiddelbart V. for Laden. Jorderne har en god, samlet Form og en jævn Overflade med Hovedfald mod S. Gaardens Eng og Mose er beliggende mod NV. i Hvæskjær og indeholder god og rigelig Tørv. Gaardens Plantage ligger i den s. Side af Marken, som støder op til den offentlige Vej fra Røm til Ramme. S. for denne Vej ejer P. B. Kjeldsen desuden en Plantage paa c. 3 Tdr. Ld., i hvilken der findes en Arbejderbolig. Paa Store Bjerg Mark findes 3 store Gravhøje fra Oldtiden.

Kjølhede, Bøvling Sogn. Postforb. og St.: Faare, hvortil c. $5\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $18\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: Enkefru *Kristine Agger*, f. *Sørensen*, som overtog Gaarden 11. April 1912 ved sin Mands, *Mads Aggers* Død. Fru Agger er født paa Oustruplund i Røgind Sogn 5. Decbr. 1866.

Matr.-Nr. 34a m. fl. af Bøvling ø. Del. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,250 Kr., for Avlsb. 17,290 Kr. Gaardens samlede Areal 124 Tdr. Ld., deraf Ager $92\frac{1}{2}$, Eng 24, Plantage 2, Hede 4, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Gaarden drives af Ejerinden. Af Agermarken drives 77 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Roer, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; $15\frac{1}{2}$ Td. Ld. ligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens

Bonitet er dels god, dels lettere, sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 34 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 7 Heste, 6 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 90 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kjølhedes nævnes første Gang 1596. 1683 kaldes to Steder paa dens Marker Øster og Vester Aabjerg. Størsteparten af dens Areal laa dog hen i Hede, indtil den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Mads Agger Poulsen Vejling, 1855 købte den. Han opdyrkede efterhaanden Jorderne og bragte dem under Kultur. Før ham ejedes Kjølhedes en kort Tid af Christen Vejling Christensen, der 1854 havde købt den, vistnok af Birgitte Christidatter, som i 1818 sammen med sin Mand, Johan Kjølhedes, opførte den nustaaende Lade.

Alle Gaardens Bygninger er rummelige og velholdte, opførte af Grundmur med

Kjølhedes.

Straatage med Undtagelse af et paptækket Gødningshus af Tømmerkonstruktion. I Hestestalden og Ungkvægstalden er murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner. Jorderne har en god samlet Form og er jævne af Overflade. Af Engen ligger c. 9 Tdr. Ld. tæt S. for Gaarden langs et Aaløb, medens Resten af Engen, der tildels er Marskeng, er fraliggende mod V. ude ved Fjorden. Mellem Engen og Fjorden findes et betydeligt Rørskær, som i 1911 f. Eks. androg c. 200 Traver. Gaardens Plantage er beliggende inde paa den vedvarende Græsningsjord. Fra Kjølhedes er der mod V. en vid og smuk Udsigt over Fjorden, i sigtbart Vejr til Thorsminde, hvor Fjord og Hav mødes.

Lykke, Bøvling Sogn. Postforb.: Bøvlingbjerg, og St.: Faare, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Mads Christian Christensen*, som overtog Gaarden 25. Marts 1898, er født i Dybe Sogn 28. Septbr. 1874 og gift med *Ane Dorthea Thomine Pedersen*, født paa Ejendommen 17. April 1870.

Matr.-Nr. 45a m. fl. af Bøvling n. Del. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 160 Tdr. Ld., deraf Ager 110, Eng 45, Plantage 1½, Have og Gaardsplads 3½. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 45 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: ½ Rug ½ Roer, ½ Roer ½ Kartoffler, Blandsæd og 3aars Græs; 15 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning indhegnet med et ligesaa stort Stykke Eng. Jordens Bonitet er i den største Drift god, sandmuldet Jord, i den mindre Drift af noget simplere Kvalitet. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden c. 5 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 50 Fedekreaturer, 6 Heste samt 5 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Lykke nævnes allerede 1683, da en af dens Marker benævnedes »Kalborg Toft«. Den har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden »Gammel Bøvling« (Rysenstein), men er forlængst købt fri. Gaarden har gennem flere Slægtled tilhørt samme

Familie. 1895 fik den nuværende Ejers Hustru den overdraget af sin Farbroder, Jens Pedersen, som havde arvet den efter sin Fader, Peder Jensen, der atter havde faaet den efter sin Fader.

Gaardens Bygninger er af Grundmur med Undtagelse af Hestestalden, der er støbt i Cement, og Gødningshuset, der er af Tømmerkonstruktion. Hovedb., Laden og Kostalden er tækkede med Straa, Hestestalden med Pandeplader og Svinestalden og Gødningshuset med Tagpap. I Hestestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger meget bekvemt, midt paa sine Jorder, der har en regelmæssig Form og en jævn og god Overflade. Engen, der er Marskeng, er fraliggende mod V. ved Nissum Fjord.

Store Vestergaard, Fabjerg Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 3 Km. Nuværende Ejer: Knudsen Mathiesen Kastbjerg, som overtog Gaarden 1. April 1875, er født paa Nr. Kastbjerg i Dybe Sogn 14. Novbr. 1849.

Matr.-Nr. 41a m. fl. af Fabjerg. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og for Avlsb. 22,000 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager $75\frac{1}{2}$, Eng $1\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1, Veje 2. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Blandsæd, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 12 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Store Vestergaard.

Store Vestergaard er en gammel Selvejergaard, som tidligere var betydeligt større, men i Tidens Løb er forskellige Parceller skilt fra. Den nuværende Ejer købte Gaarden af Christen Berthelsen, som havde faaet den efter sin Fader, Berthel Christensen, der atter var fulgt efter sin Fader, Christen Laursen.

Gaarden ligger tæt S. for Landevejen fra Lemvig over Gudum til Struer. Alle Bygningerne er af Grundmur. Hovedb. er tækket med Tegl, Avlsb. med Straa, men det er Hensigten efterhaanden at lægge Tegl ogsaa paa alle Udbygningerne. I Kostalden er indlagt muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker, og det paatænkes ligeledes at indsætte murede Hvælvinger i den anden Staldbygning. Laden er opført 1878, begge Fløjhusene i 1880'erne og Hovedb. 1892. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt, midt paa sine Jorder, der har en noget langstrakt Form. Marken er væsentligst jævn, dog med mindre Lavninger spredt over Terrænet. Hestebesætningen er ret værdifuld og rummer bl. a. Hopper, der er kaaret i I. Klasse. Tidligere havde Gaardens Marker hver sit Navn. I en af dem, »Kjeldbjerg«, findes endnu en Kilde, der gennem Middelalderen betragtedes som en hellig Kilde, hvorfor Folk valfartede til den for at søge Lægedom ved dens Vand, der er af en sjelden ren, krystalklar og blød Karakter.

Hyldgaard, Fabjerg Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. $3\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 3 over Fabjerg Central. Nuværende Ejer: Jøns Knude Bech, som overtog Gaarden 1. April 1912, er født paa Vejling i Dybe Sogn 8. April 1883.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Fabjerg. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 12,600 Kr. Gaardens samlede Areal 98½ Td. Ld., deraf Ager 70½, Eng 1, Hede 26, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 62½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 3aars Græs; 8 Tdr. Ld. er udlagt til vedvarende Græs. Den nye Ejer ønsker dog at arbejde hen til et bedre Sædskifte, da det hidtil anvendte ikke kan anses for tilfredsstillende. Jordens Bonitet er ret ensartet, god Lermuld. Besætningen bestaar af 13 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve (desuden fedes aarlig c. 30 Fedekreaturer), 5 Heste, 2 Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Hyldgaard er en gammel Selvejergaard, der i over 100 Aar har været i samme Slægts Besiddelse. Den sidste af Slægten, Karen Hyldgaard, solgte den i 1903 nogle Aar efter sin Mands Død til sin Svigersøn, Laurits Buch Christensen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger kort S. for Landevejen fra Lemvig over Gudum til Struer. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Straa; dog er der i Sommeren 1912 begyndt at lægges Tegl paa den n. Side af Laden. Hovedb. er en ældre Bygning, medens alle Avlsb. er opførte i 1880'erne. Til Drift af de faste Maskiner opstilles i Efteraaret 1912 en firevinget Husmølle med Jernstativ. Gaarden ligger meget bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en regelmæssig, firkantet Form og er jævne af Overflade.

Prebensgaard, Fabjerg Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 5½ Km. Nuværende Ejer: Enkefru *Marie Thorsen*, f. *Christensen*, som overtog Gaarden 30. Juli 1909 ved sin Mands, *Niels Skovgaard Thorsens*, Død. Fru Thorsen er født paa Rothsgaard i Fabjerg Sogn 19. Novbr. 1870.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Fabjerg. Hartkorn 7 Tdr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 107 Tdr. Ld., deraf Ager 103, Eng 3, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: ½ Havre ½ Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er i den n. Trediedel af Arealet Lermuld, i den øvrige Mark god Sandmuld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 12 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Prebensgaard købte den nuværende Ejerindes afdøde Mand 1898 af Lars Hald, der 1892 havde købt den af Poul Laursen, som havde den efter sin Fader, Laurs Prebensgaard. Tidligere har Ejendommen været betydeligt større end nu, men i Aarenes Løb er der fraskilt forskellige Parceller.

Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Straa. Hovedb. er opført 1839, Paa Laden er opstillet en Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger omtrent midt paa den ø. Side af Jorderne, som har en ret regelmæssig Figur og en nogenlunde jævn Overflade. Engen ligger paa to Steder, dels NV. og dels S. for Gaarden; det s. Stykke af Engen kan overrisles.

Bloksgaard, Fabjerg Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 4½ Km. Nuværende Ejer: *Thor Kjærgaard Thorsen*, som overtog Gaarden 1. Juni 1901, er født paa Kjærgaard i Fabjerg Sogn 27. Novbr. 1875 og gift med *Jane Borup Lauridsen*, født paa Ø. Borup i Ferring Sogn 5. Jan. 1877.

Matr.-Nr. 38a m. fl. af Fabjerg. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 212 Tdr. Ld., deraf Ager 145, Plantage ½, Hede 5½, Have og Gaardsplads 1½, Veje og Mergelgrave 8. Af Agermarken drives 125 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: ⅔ Rug ⅓ Havre, Roer og Kartoffler, Blandsæd, Havre og 4aars Græs; 20 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er N. for Gaarden god Lermuld, S. for Gaarden Sandmuld (gammel opdyrket Hede). Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 18 Fedekreaturer, 7 Heste, 2 Føl samt 9 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bloksgaard har forud været meget større af Areal end nu, men navnlig den ældst kendte Ejer, Christen Bloksgaard, hvis Farfader har bygget den nustaaende Hovedb., frasolgte efterhaanden en meget betydelig Del af Jorderne. Efter Christen Bloksgaard fulgte Ludvig Balk Møller, der i 1872—74 opførte Avlsb. Han solgte i 1884 Ejendommen til Vøtz, som imidlertid efter faa Aars Forløb gik i Armod, hvorefter Kreditforeningen i 1889 solgte Gaarden til K. L. Knudsen, en indvandret Holstener, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaardens Bygninger er af Grundmur og tækkede med Straa, undtagen et Brændselshus med Paptag og en Svinestald med Tegltag. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder. Marken har en god, regelmæssig Form og er jævn af Overflade. — Bloksgaards Hestebesætning er meget værdifuld. Den rummer bl. a. en Hoppe, der er optaget i Statsstambogen, og en yngre Hoppe, der er kaaret i I. Klasse. Desuden en 5aars Hingst, Søn af Statspræmiehingsten »Absalon«. Paa Bloksgaard Hede findes 7 Gravhøje fra Oldtiden. De er for nogle Aar siden paa Nationalmusæets Foranstaltning blevne fredede.

Svendsgaard, Fabjerg Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 5½ Km. Tlf. 4 over Fabjerg Central. Gaarden ligger c. 5½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Søren Svendsgaard*, som overtog Gaarden i Foraaret 1899, er født paa Refskov i Houe 3. Maj 1872.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Fabjerg. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1 Alb. Ejendoms- skyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,500 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 104 Tdr. Ld., deraf Ager 82, Hede 20, Have og Gaards- plads 2. Agermarken drives i en 10 Marksdrift: Staldfoder, Havre, Roer, Havre,

Svendsgaard.

1aars Græs, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld paa Lerunderlag af noget forskellig Godhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 15 Fedekreaturer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Svendsgaard har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Kappel, men har sikkert været Selvejergaard, siden Thomas Thomsen, der havde tjent for Karl paa Kappel og stod sig godt med Herskabet, i 1790erne fik den overdraget. Han efterfulgtes omkring 1821 af sin Søn, Graves Thomsen, der atter 1866 efterfulgtes af sin Søn, Mads Toftum Gravesen, den nuværende Ejers Svigerfader, efter hvem han har overtaget Ejendommen.

Gaarden ligger tæt S. for Landevejen over Gudum til Struer, hyggelig omgivet af Have og Plantninger. Ved Indkørslen til Gaarden ligger en lille Sø, hvori der findes Baad. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Straa. Hovedb. er opført 1844, Laden c. 1850, Hestestalden 1876 og Kostalden 1907. I Kostalden findes støbt Loft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en god, samlet Form og en

ganske let bølgeformet Overflade. — Gaardens Kvægbesætning er gennem mange Aar bleven tilkendt høje Præmier i Samlinger ved Egnens Dyrskuer. I de senere Aar er paa Svendsgaard drevet Fremavl af Næsgaard Sædehavre for »Foreningen af jyske Landboforeninger«.

Aggergaard, Fabjerg Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 9½ Km. Nuværende Ejer: *Søren Pedersen Maae*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1891, er født i Tørring ved Lemvig 16. April 1863 og gift med *Sidsel Jensen*, født paa Nørlund i Fabjerg Sogn 30. Juni 1869.

Matr.-Nr. 30a m. fl. af Fabjerg. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,400 Kr., for Avlsb. 14,600 Kr. Gaardens samlede Areal 134 Tdr. Ld., deraf Ager 120, Mose ½, Plantage ¼, Hede 12, Have og Gaardsplads 1¼. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Rug, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er Sandmuld, dels paa Grusunderlag, dels paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 32 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 16 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Aggergaard.

Aggergaard er formentlig en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer købte den 1891 af Mariane Pedersen, hvis Mand, Mads Christen Poulsen, samme Aar var afgaaet ved Døden. Før ham ejedes Gaarden af Christen Sand, hvis Formand var Peder Aggergaard.

Gaarden ligger kort Ø. for Fabjerg Kirke, omgiven mod N. af Have og Læplantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur med Straatage med Undtagelse af en spaanklædt Hjælpelade med Paptag, der er bygget vinkelret ud mod S. fra den oprindelige Lade. Hovedb. er opført c. 1862, Hestestalden c. 1882 og Kostalden 1890, medens Laden er en ældre Bygning. Paa Laden er opstillet en Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en god, regelmæssig Form og er jævne og flade. I den s. Side af Marken findes en Del mindre Gravhøje fra Oldtiden.

Sønder Engelund, Fabjerg Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 7½ Km. Tlf. 9 over Fabjerg Central. Nuværende Ejer: *Christian Jensen Borum*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1906, er født paa Ejendommen 17. Febr. 1877 og gift med *Jensine Christine Sønderkov*, født i Nr. Nissum 16. Maj 1883.

Matr.-Nr. 33a af Fabjerg. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 10,200 Kr. Gaardens samlede Areal 84 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Have og Gaardsplads 2, Veje 2. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Byg og Havre, Rug, Roer, Havre og Blandsæd, og 2aars Græs. Jordens Bonitet er nogenlunde ensartet Lermuld, dog med stærkest Underlag i den n. Side af Marken. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 32 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 16 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl

samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes kun delvis ved eget Tillæg.

Sønder Engelund, der nu er den største af Engelundgaardene, har tidligere været betydeligt større end nu, men i Tidens Løb er der fraskilt en Del mindre Parceller. Den nuværende Ejers Fader, Jens Jensen Borum, købte i 1873 Ejendommen af Jens Bøeg, der atter havde købt af et Konsortium, forud for hvilket Gaarden gennem mange Aar havde været i samme Slæts Besiddelse.

Sønder Engelund.

Gaarden ligger kort N. for Fabjerg Kirke. Uden om Haven strækker sig mod N. og V. en smuk, regelmæssig Dam, der har Form og Udseende som gamle Voldgrave og bidrager til at give Omgivelserne et kønt og pynteligt Præg. Tidligere laa Gaarden lidt længere mod Ø., men i Aarene fra 1873 til 1883 opførte den nuværende Ejers Fader de nustaaende Bygninger. Alle Bygningerne er af Grundmur og tækkede med Straa med Undtagelse af Svinestalden, der er tækket med Pandeplader, og Roehuset, der bærer Papag. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en noget langstrakt Form; de har en jævn og god Overflade med svagt Hovedfald mod S. Tidligere, før Markerne blev dræned, laa en Del af Jorderne hen som Engdrag, hvorfra sikkert Gaardens Navn maa afledes.

Lisomkjær, Fabjerg Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 7 Km. Nuværende Ejer: *Jens Fisker Jensen*, som overtog Gaarden 1. Marts 1907, er født paa Ørum i Ferring Sogn 5. Febr. 1866 og gift med *Marie Elise Damsgaard*, født paa Damsgaard i Ferring Sogn 17. Septbr. 1870.

Lisomkjær.

Matr.-Nr. 35a af Fabjerg. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 122 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng 4, Græsningjord 4,

Plantage 8, Hede 13, Have og Gaardsplads 1, Veje og Mergelgrave 2. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Blandsæd, Roer, Havre og 3aars Græs; 30 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift god, lermuldet Jord, i den mindre Drift, der er gammel, oprevet Hede, Sandmuld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes 61 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lisomkjær er formentlig en gammel Selvejgaard. For mange Aar siden skal den have været betydeligt større end nu, men efterhaanden fraskiltes forskellige Parceller. Dens ældst kendte Ejer var Peder Kjær, som havde den i mange Aar. Efter hans Død solgte hans Søn Gaarden til Stausholm, der atter i 1893 solgte den til Peder Nielsen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaardens Bygninger er af Grundmur med Straatage med Undtagelse af Hestestalden, der er tækket med Pap. Laden, som er en ældre Bygning, skal ligesom Laden paa Prebensgaard være blandt de allerførste Lader med Langlo, der blev bygget paa den Egn. Hovedb. er opført 1890, medens Kostalden er bygget 1900, Svinestalden 1905 og Hestestalden 1907. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en noget langstrakt Form og er overvejende ret jævne; kun i den n. Ende af Marken er Jorden noget bakket, og mod S. skærer et Dalstrøg sig ind i Marken; i Bunden af dette Dalstrøg findes Gaardens Eng, som kan overrisles hver Vinter og er af god Beskaffenhed, medens Skrænterne dækkes af Plantagen, hvis Tilplantning paabegyndtes for c. 30 Aar siden.

Saugmandsgaard, Fabjerg Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 9 Km. Nuværende Ejer: *Christian Anton Johan Christensen*, som overtog Gaarden 28. Aug. 1891, er født paa Moeskjær i Nr. Lem Sogn 28. Marts 1868 og gift med *Maren Jensen*, født paa Vestergaard i Nørre Nissum Sogn 2. April 1864.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Fabjerg. Hartkorn 10 Tdr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,100 Kr. Gaardens samlede Areal 226 Tdr. Ld., deraf Ager 136, Plantage 4, Hede 82, Have og Gaardsplads 2, Veje 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Rug, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Sandmuld, for c. 80 Tdr. Ld.s Vedkommende tildels med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 20 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Saugmandsgaard blev oprettet i sin nuværende Skikkelse af Peder Christen Saugmandsgaard, der sammenlagde de 3 Gaarde Broksen, Sdr. Børring og Saugmandsgaard og tilkøbte en mindre Parcel af Vester Nørgaard. Han overlod 1862 den samlede Ejendom til sin Svigersøn, Christen Nielsen, hvis Enke, Mariane Pedersen, senere ægtede Mads Christen Pedersen til Agergaard, hvem hun ligeledes overlevede, hvorefter hun i 1891 solgte Saugmandsgaard til den nuværende Ejer.

Gaarden er den østligste af Gaardene i Fabjerg Sogn. 1897 nedbrændte Bygningerne ved Lynnedslag. Alle Bygningerne er af Grundmur med Undtagelse af et paptækket Gødningshus af Tømmerkonstruktion. Hovedb. er tækket med Cementsten, medens Avlsb. er tækkede dels med Rør, dels med Pandeplader, med hvilke sidste det er Hensigten efterhaanden at beklæde alle Tagene paa Udhusene. I Kostalden findes muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Gaardens Jorder har en god, firkantet Form og er jævne og flade. Plantagen er anlagt i 1885—86 i det sø. Hjørne af Ejendommen. Paa Gaardens Mark ligger flere Gravhøje.

Østergaard, Gudum Sogn. Postforb. og St.: Humlum, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Anders Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1909, er født paa Sdr. Lille Humlum i Resen Sogn 25. Maj 1878 og gift med *Madsine Oline Østergaard*, født paa Ejendommen 25. Juli 1883.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Østergaard. Hartkorn 3 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb.

14,000 Kr. Gaardens samlede Areal $99\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 68, Eng $4\frac{1}{2}$. Mose $1\frac{1}{2}$, Plantage 2, Hede 16, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$, Veje og henliggende Areal 6. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Roer, Byg eller Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 15 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd og 3aars Græs; 11 Tdr. Ld. dyrkes i fri Drift; og 6 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er meget forskellig, lige fra stærk Lerjord til let Sandmuld; de 15 Tdr. Ld. er overvejende moseagtig Jord. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 15 Fedekreaturer, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Østergaard har formentlig i sin Tid været en adelig Sædegaard og været en af Egnens største Gaarde. Det er dog gaaet Østergaard som saa mange andre gamle Sædegaarde, at den i Tidens Løb har mistet sine Hovedgaardsrettigheder, og senere er dens Areal bleven formindsket ved Frasalg af Parceller til de omliggende Gaarde. Den skal en Gang have været beboet af en Ridefoged, over hvem en anselig Ligsten med Indskription er indmuret i Gudum Kirke. Og en Ejer af Østergaard skal i sin Tid have givet Gaarden Huistendal til Gudum Kloster for Sjælmesse, der skulde læses af Klosterbrødrene til hans Sjæls Frølse. Den nuværende Ejer fik i 1909 Gaarden tilskødet af sin

Østergaard.

Svigerfader, Jens Østergaard, som i 1869 havde faaet den af sin Moder, Inger Marie Jensen, der havde siddet Enke siden 1855, da hendes Mand, Christian Madsen, døde. Han havde igen faaet Gaarden af sin Fader, Mads Christiansen Østergaard, som var født paa Øster Stokholm i Nørre Nissum Sogn, og som købte Østergaard kort efter Aaret 1800. Før ham ejedes Gaarden af Konrad Lundsgaard, der havde arvet efter Karen Hvass.

Østergaard ligger meget venligt i Sydsiden af en granklædt Bakkeaa, der hæver sig ganske kort S. for Limfjorden. Bygningerne er alle af Grundmur, Staldbygningerne tækkede med Straa, Laden med Pandepåler. Hovedb. er opført i 1870 og bærer Tegltag. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. I Mælkekælder og Kostald findes selvrindende Vand fra højreliggende Væld i Marken. Østergaard ligger smukt i det afvekslende, bakkede Terræn.

Øster Trabjerggaard, Gudum Sogn. Postforb. og St.: Humlum, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Niels Peter Thorsen*, som overtog Gaarden 10. April 1912, er født paa Ejendommen 14. Decbr. 1876 og gift med *Magdalene Nielsen*, født i Harboøre 15. Febr. 1889.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Trabjerggaard. Hartkorn 3 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: Havre og Rug, Roer, Havre og

Byg, og 2aars Græs. Jordens Bonitet er en Del forskellig, dog overvejende god Sandmuld. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 12 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 11 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Øster Trabjerggaard er formentlig en gammel Selvejergaard, der i mindst 200 Aar har tilhørt samme Familie. Dens ældst kendte Ejer var Mads Pedersen, som efterfulgtes af sin Søn, Laust Madsen, hvis Svigersøn, Christen Thorsen, c. 1871 fik Gaarden. Efter ham har hans Søn, den nuværende Ejer, overtaget den.

Øster Trabjerggaard.

Gaarden ligger c. 700 M. S. for Limfjorden. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur med Straatage. Hovedb. er opført 1876, Laden 1864, medens begge Fløjhusene er bygget af flere Gange. I 1909 er der vinkelret ind mod Ladens Sydside opført en pap-tækket Hjælpelade. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaardens Jorder har en noget langstrakt Form, og deres Overflade er ret jævn. Over Limfjorden er der fra Gaarden en smuk Udsigt til Oddesund, Thyholm og Thy, og selve Øster Trabjerggaard gør med sine velholdte Bygninger et meget tiltalende Indtryk. Umiddelbart Ø. for Indkørslen til Gaarden findes en stor, smuk Branddam.

Øster Trabjerg, Gudum Sogn. Postforb. og St.: Humlum, hvortil c. 4½ Km. Gaarden ligger c. 10½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer:

Øster Trabjerg.

Mads Høgsgaard, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1894 efter at have bestyret den for sin Fader siden 1881. M. Høgsgaard er født paa Høgsgaard i Nr. Nissum Sogn 9. Jan. 1860.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Remme. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 1, Kjær 5, Mose 3, Plantage 2, Hede 5, Sandbakker 10, Have og Gaardsplads 1, Veje 1. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: ½ Helbrak ½ Havre, ½ Rug ½ Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs, 8 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er dels Lermuld, dels god Sandmuld, idet de letteste Sandbakker ligger udyrket hen eller er tilplantede. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Øster Trabjerg overtog den nuværende Ejer efter sin Fader, Johannes Madsen Høgsgaard, som 1881 havde købt den af Christen Madsen Andersen, der havde faaet den efter sin Stedfader, Laurits Hansen i den daværende Remmer Kro, hvis Hustru først havde været gift med Anders Høgsgaard, som havde erhvervet sig Øster Trabjerg ved Giftermaal.

Gaarden ligger overordentlig smukt, tæt S for Lemvig Landevej, højt hævet over Limfjorden, over hvilken der er en pragtfuld Udsigt til det bagved liggende Thyholm med Oddesund. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur. Hovedb. er opført 1900 og tækket med Cementsten. Hestestalden, opført 1910, og Kostalden, opført 1911, bærer begge Paptage, medens Laden, som er en ældre Bygning, er tækket med Straa. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker, og i Grebningen langs Midten af Stalden er anlagt Spor til Transport af Roer. Gaardens Vandforsyning sker ved selvrindende Vand fra højereliggende Væld i Marken, og i Forbindelse hermed er midt paa Gaardspladsen indrettet et pynteligt Springvand. Jorderne har en noget langstrakt Form og er en Del bakkede af Overflade.

Havskov, Gudum Sogn. Postforb.: Lemvig, hvortil c. 11½ Km., og St.: Humlum, hvortil der er c. 6 Km. Tlf. 10 over Gudum Central. Nuværende Ejer:

Havskov.

Sogneraadformand *Peder Kamstrup Jakobsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1888, deraf de 3 første Aar som Forpagter. P. K. Jakobsen er født paa Lille Surkjær i Gudum Sogn 27. Decbr. 1864 og var gift med *Mariane Bjerre Jakobsen*, født paa Kvisgaard i Fabjerg Sogn 29. April 1867, død 27. Decbr. 1908.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Gudum Præstegaard. Hartkorn 9 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 57,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 175 Tdr. Ld., deraf Ager 132, Eng og Græsningsjord 6, tilplantede Bakker 15, Hede 18, Have og Gaardsplads 2, Veje 2. Af Agermarken drives 123 Tdr. Ld. i en 13 Marksdrift: Havre, Helbrak, Kaalroer til Frø, Rug, Roer og Staldfoder, Roer, Byg, Havre, Roer, Havre og 3aars Hundegræs til Frøavl; 4 Tdr. Ld. dyrkes med Lucerne, og 5 Tdr. Ld. henligger til ved-

varende Græsning. Til Sædsiftet er dog at bemærke, at dette kun passer nøjagtigt for 1912, idet Marken iøvrigt drives i fri Drift med vekslende Sædsifte efter Konjunkturer og Behov. Jordens Bonitet er en Del forskellig, overvejende dyb Muld paa magert Lerunderlag, en Del dog ogsaa ret stærk Lerjord, og andre Partier af Marken Sandmuld eller opdyrket Engbund. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 18 Fedekreaturer, 7 Heste, 5 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 120 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af overvejende rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Havskov er formentlig en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer købte den i 1891 af Karen Havskov Jensen, der i 1885 havde overtaget den efter sin afdøde Mands Farbroder, Jens Peder Havskov Christensen, som var barnefødt i Gaarden og havde ejet den i mange Aar.

Alle Bygningerne er af Grundmur og bærer Straatage med Undtagelse af Svinestalden og Gødningshuset, der begge er tækkede med Tagpap. I Svinestalden er der muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Vandturbine; dog tærskes al Sæden ved Dampmaskine. Vandforsyningen sker ved selv-rindende Vand med Ledninger rundt i Bygningerne. Jorderne har en noget bakket Overflade. Engen ligger umiddelbart Ø. og S. for Gaarden. — I Hestebesætningen staa Foreningshingsten »Absalon« opstaldet. Paa Marken findes 3 fredede Gravhøje, af hvilke den ene, der ligger umiddelbart V. for Indkørslen til Gaarden, er omplantet med Græner ved sin Fod og paa sin Top bærer et pynteligt Lysthus, fra hvilket der er en vid Udsigt. P. K. Jacobsen er siden 1902 tillige Forpagter af Gudum Præstegaard, der er af Ejendomsskyld 35,000 Kr. og af Areal c. 80 Tdr. Ld.

Skodborggaard, Gudum Sogn. Postforb.: Lemvig, hvortil c. 12½ Km., og St.: Humlum, hvortil c. 6½ Km. Nuværende Ejer: *Anders Skodborggaard*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1892, er født paa Ejendommen 20. Marts 1857 og gift med *Jensigne Jensen*, født i Resen 15. Maj 1862.

Matr.-Nr. 22a m. fl. af Gudum s. Del. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 145 Tdr. Ld., deraf Ager 138, Eng 3, Mose 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; og 94 Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer og Kartoffler, Havre og 3—4aars Græs. Jordens Bonitet er Sandmuld; den mindre Drift er gammel Kulturjord, medens den større Drift er opdyrket Hede. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 16 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 16 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

Skodborggaard er den største af de 4 Skodborggaarde, som efter manges Mening oprindeligt har været samlet i en stor Gaard, men senere skulde være bleven delt. Den nuværende Ejer overtog Ejendommen efter sin Stedfader, Poul Christian Nielsen, som havde erhvervet den ved Giftermaal med Kirsten Marie Christensen, hvis første Mand, Jens Mortensen, havde mageskiftet sig den til med sin tidligere Ejendom, Raabjerg i Fausing.

Gaardens Bygninger er grundmurede, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. dels med Straa, dels med Tagpap. I Kostalden findes muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Til Oppumpning af Vand til Gaardens Forsyning og til Drift af de faste Maskiner findes baade Petroleumsmotor og Husmølle. Jorderne har en god Form og en ret jævn Overflade. Fraliggende er dog en opdyrket Hedelod og Eng- og Moseparcellerne.

Nørre Tang, Gudum Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Christian Poulsen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1912, er født i Nr. Nisum 2. Aug. 1891 og gift med *Jenny Kathinka Jensen*, født i Skive 16. Juni 1890.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Gudum s. Del. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 116 Tdr. Ld., deraf Ager 95, Eng 10, Skov 3, Hede 6. Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, Roer, Havre og 3aars Græs; 41 Tdr. Ld. i

en 6—8 Marksdrift: Havre, Roer Havre og 3—5aars Græs. Jordens Bonitet er en Del forskellig, i den store Drift Lermuld, i den mindre Drift Sandmuld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørre Tang er formentlig en gammel Selvejergaard, men den har gennem sidste Halvdel af forrige Aarhundrede ofte skiftet Ejer. Den nuværende Ejers Fader, Poul Poulsen, købte Gaarden i 1898 af Enken efter Christian Ager, der var afgaaet ved Døden 1892. Han havde igen købt Ejendommen af Jens Christian Skov.

Nørre Tang.

Gaarden ligger kort S. for Landevejen fra Lemvig til Struer. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Cementsten, Hestestalden og Motorhuset med Pandplader og de øvrige Bygninger med Straa. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der væsentligst har en jævn og god Overflade. Engen, der regelmæssig oversvømmes hver Vinter, er af god Beskaffenhed. Paa Bakkekronen i det nv. Hjørne af Marken findes en firkantet Voldplads, omgivet mod N. og Ø. af Dalføret og en naturlig Kløft, mod S. og V. af kunstige Grave. Denne historiske Plads, som menes at have været en Forsvarsstilling for Egnens Folk i urolige Tider, er nu paa Nationalmusæets Foranledning bleven fredlyst. Den skal i sin Tid have være omgivet med Træpalisader, men Gravene er nu tildels groet sammen og er tilplantede i Forbindelse med Gaardens Skov.

Remmer, Gudum Sogn. Postforb. og St.: Humlum, hvortil c. 6½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer:

Remmer.

Laurits Thorsen, som overtog Gaarden 19. Jan. 1910, er født paa Øster Trabjerg 18. Jan. 1872 og gift med *Mette Hansen*, født paa Ejendommen 26. Juni 1879.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Gudum n. Del. Hartkorn 3 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 15,700 Kr.; desuden en Aftægtsbolig 3,300 Kr. Gaardens samlede Areal 141 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 80, Eng 7, Græsningsjord 24 $\frac{1}{4}$, Mose 6, Hede 23, Have og Gaardsplads $\frac{1}{4}$. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er en Del forskellig, V. i Marken stærk, sejt Lerjord, mod Ø. god, muldrig Jord, og mod N. langs Landevejen lettere Jord, tildels med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 18 Faar. Sidste Aar solgtes 37 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Remmer er den gamle Remmer Krogaard, som først efter at den nuværende Ejers Svigerfader, Laurits Hansen, i 1905 var afgaaet ved Døden, blev nedlagt af hans Enke, Ellen Hansen, som Krohold, hvorefter hun i 1910 overdrog Ejendommen til sin Datter og Svigersøn. Oprindelig var Kroen saa godt som jordløs, men Laurits Hansens Fader, Hans Peter Remmer, begyndte at tilkøbe forskellige Parceller, hvilket hans Søn efter ham fortsatte. Paa Grund af, at Jorderne paa denne Maade er sammenkøbte til forskellige Tider, er de noget spredt beliggende.

Gaarden ligger ved Lemvig Landevej, der fører ind mellem Hovedb. og Avlsgaarden. Hovedb. er oprindelig opført 1871, men er i 1910 udvidet og tækket med Tegl. Avlsb. er opført i Aarene 1909—10; de bærer Tage af Cementsten. Alle Bygningerne er grundmurede og gør et meget rummeligt og velholdt Indtryk. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Engen, der er beliggende tæt S. for Gaarden, er Vandingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Remmer ligger tæt S. for Limfjorden, over hvilken der er en pragtfuld Udsigt. — L. Thorsen ejer tillige Nabogaarden Kaalbore, der staar til 18,000 Kr. i Ejendomsskyld og har et Tilliggende af 26 Tdr. Ld. god Jord.

Øster Tang, Gudum Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: *Andreas Graversen*, som overtog Gaarden 15. Novbr. 1899, er født paa Krogsgaard i Flynder Sogn 22. Jan. 1876 og gift med *Maren Olsen*, født paa Østerby i Møborg Sogn 5. Novbr. 1870.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Gudum s. Del. Hartkorn 8 Tdr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,700 Kr., for Avlsb. 13,940 Kr. Gaardens samlede Areal 130 Tdr. Ld., deraf Ager 118, Eng 4, Græsningsjord 6, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Blandsæd, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa magert Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Øster Tang blev oprettet i sin nuværende Skikkelse 1871, da Cornelius Laursen sammenlagde de to mindre Gaarde, Borg og Øster Tang. Han solgte i 1875 den samlede Ejendom til Christian Lassen, som atter i 1882 solgte den til Christen Olesen Nislev, den nuværende Ejer af Breinholt i Humlum, af hvem A. Graversen har købt Øster Tang.

Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Med Undtagelse af Kostalden, der er opført 1895, stammer alle Bygningerne fra 1871. I 1911 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle de faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, som har i det væsentlige en jævn og god Overflade.

Vester Bjerrum, Gudum Sogn. Postforb.: Lemvig, hvortil c. 11 $\frac{1}{2}$ Km., og St.: Humlum, hvortil c. 7 Km. Tlf. 5 over Gudum Central. Nuværende Ejer: *Mads Madsen*, som overtog Gaarden 10. Febr. 1897, er født paa Ejendommen 24. April 1870 og gift med *Else Chirstine Poulsen*, født i Lyngs paa Thyholm 8. Septbr. 1878.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Gudum n. Del. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,500 Kr. og for Avlsb. c. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 105 Tdr. Ld., deraf Ager 81, Plantage 3, Hede 18, Have og Gaardsplads 1, Fiskedamme og Grave 1, Veje 1. Af Agermarken drives 46 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs; 21 Tdr. Ld. drives i en anden 6 Marksdrift: Rug, Roer, Byg, Havre og 2aars Græs. 7 Tdr. Ld. er

udlagt med Hundegræs til Frøavl, og andre 7 Tdr. Ld. udlægges til kommende Foraar med samme Afgrøde. Jordens Bonitet er i den store Drift og i Frøavlsmarkerne lermuldet, i den mindre Drift sandmuldet. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, desuden fedes der aarlig c. 25 Stkr. Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Vester Bjerrums ældst kendte Ejer var Laurs Pedersen, hvis efterlevende Enke i 1829 ægtede den nuværende Ejers Bedstefader, Mads Jensen, som 1865 overdrog Ejendommen til sin Søn, Lars Madsen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Vester Bjerrum.

Gaarden ligger c. 1½ Km. S. for Limfjorden og har en ligesaa ejendommelig som smuk Beliggenhed, omgivet af høje, tildels tilplantede Banker, mellem hvilke der, navnlig mod N., er en henrivende Udsigt over det omliggende maleriske Landskab til Limfjorden og den bagved Fjorden liggende Kystlinie. Alle Bygningerne er opførte af Grundmur, tækkede dels med Straa, dels med Pandplader og dels med Tagpap. Gaardens Vandforsyning sker ved selvrindende Vand fra Væld i Marken. I 1912 er installeret en ny Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Spredt over Markerne findes flere Gravhøje fra Oldtiden, og der er nu og da ved Markarbejderne fundet Urner.

Øster Fiskbæk, Gudum Sogn. Postforb.: Lemvig, hvortil c. 11 Km., og St.: Humlum, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: Amsraadsmedlem *Christen Tovborg Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1894, er født paa Klostermølle i Gudum Sogn 25. Febr. 1865 og gift med *Ane Marie Bjerre*, født paa Sandholm i Nr. Nissum Sogn 20. Juli 1867.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Gudum s. Del. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2¾ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 8,800 Kr. Gaardens samlede Areal 131 Tdr. Ld., deraf Ager 98, Eng 2, Mose 3, Græsningsjord 7½, Hede 20, Have og Gaardsplads ½. Af Agermarken drives 72 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Kartofler og Staldfoder, Havre og Rug, 1aars Græs og Ærter, Roer, Byg og Blandsæd og 2aars Græs; 16½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift: Ærter, Roer, Havre og 3aars Græs; 9 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er i den store Drift ret god Sandmuld med magert Lerunderlag; den mindre Drift er opdyrket Hede, væsentligst med Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste samt 5 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af dels sortbroget, dels rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Øster Fiskbæks ældst kendte Ejer var Christen Nielsen, som dog formentlig ikke har været Ejer af den i ret mange Aar, og omkring 1850 mageskiftede den bort til sin Svoger, Svend Jensen fra Lille Bjerrum, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaardens Bygninger er væsentligst opførte af Grundmur og tækkede med Straa. Med Undtagelse af Kostalden, som den nuværende Ejer har opført c. 1902, er de andre Bygninger opførte af Svend Jensen gennem 1850erne af Sten, der er brændte paa Gaardens Mark. Paa Laden er opstillet en Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner. Vandforsyningen sker ved Stødhævert med Ledninger rundt i Bygningerne. Jorderne er i de forløbne 18 Aar drevet stærkt frem, navnlig ved et betydelig Tilskud af Kunstgødning. I de senere Aar er der paa Ejendommen drevet Fremavl af Ærter for »Foreningen af jyske Landboforeninger«. Gaardens Kvægbesætning er stærkt ydende, navnlig de røde Køer, der væsentligst nedstammer fra en fortrinlig Ko, der var indkøbt som Kalv fra Fyn. Samlinger af Besætningen har i de to sidste Aar taget 1. Præmie ved Egnens Dyrskuer. — Tovborg Jensen ejer tillige Klostermølle, hvor han bor.

Nygaard, Gudum Sogn. Postforb.: Lemvig, hvortil c. 11½ Km., og St.: Humlum, hvortil c. 9 Km. Tlf. 4 over Gudum Central. Nuværende Ejer: *Christen Rahbeck*, som overtog Gaarden 8. Marts 1903, er født i Nr. Vium 16. Oktbr. 1863 og var gift med *Else Andersen*, født paa Brogaard i Bøvling Sogn 20. Juli 1867, død 16. Oktbr. 1911.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Gudum Kloster. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 22,000 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Eng 1, Mose 1, Plantage 16, Hede 22, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Blandsæd og 2aars Græs; 14 Tdr. Ld. drives med: Havre, Helbrak, Byg, Havre og 7—8aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift overvejende lermuldet Jord paa lidt magert Lerunderlag, i den mindre Drift god Muld paa fedt Lerunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 14 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 95 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Nygaard er for c. 100 Aar siden oprettet af en daværende Ejer paa Gudum-kloster, som fraskilte Marken fra Klosterets øvrige Jorder og opførte Nygaard. I henvend 100 Aar tilhørte den stadig Slægten Olsen, der samtidig var Ejere af Klosteret, indtil Iver Olsen døde i 1902, og hans Søn solgte den til den nuværende Ejer.

Alle Bygningerne er væsentligst af Grundmur. I Efteraaret 1912 installeres Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner og til Vandpumpning. Gaarden er beliggende omtrent midt paa sin Hovedlod. Hovedloddens Jorder har en jævn og god Overflade; den fraliggende Agermark udgøres væsentligst af en Bakkeskraaning mod S. Nygaards store, smukke Have strækker sig S. for Hovedb. ud til Dalstrøget ved Landevejen, hvor den fortsættes i den kønne, c. 30 Aar gamle Plantage. En Kløft med en Hulvej, over hvilken Granerne spreder deres Grene som et Tag, er meget smuk, og for Egnens Folk og Beboerne i Lemvig og Struer er den et yndet Udflugtssted. I Plantagen oppe paa Bakkekronen er anlagt en aaben Festplads, hvor der ofte holdes Møder og Sammenkomster.

Højbjerg, Gudum Sogn. Postforb.: Lemvig, hvortil c. 11½ Km., og St.: Humlum, hvortil c. 6 Km. Tlf. 7 over Gudum Central. Nuværende Ejer: *Jens Højbjerg*, som overtog Gaarden 1. Jan. 1905, er født paa Ejendommen 19. Septbr. 1870 og gift med *Anna Hansen*, født paa Remmergaard 18. Jan. 1881.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Bjerrum. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 83 Tdr. Ld., deraf Ager 46, Kær og Mose 15, tilplantede Bakker 3, Hede 15, Have og Gaardsplads 2, Veje 2. Af Agermarken drives 41 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: ½ Havre ½ Brak, ½ Roer ½ Rug, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 5 Tdr. Ld. drives for sig uden noget egentligt Sædskiye. Jordens Bonitet er overvejende god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 12 Fedekreaturer, 6 Heste, 1 Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Højbjerg var oprindeligt Fæstegaard under Hovedgaarden Ulfsund i Nees Sogn, men er for mange Aar siden købt til fri Ejendom. Dens ældst kendte Ejer var Peder Højbjerg, hvis Enke senere ægtede Lars Højbjerg. Hans anden Hustru overlevede ham og giftede sig 1854 med Jens Vium Pedersen, der ligeledes var gift to Gange, og hvis efterlevende Enke i 1868 ægtede Christen Jensen Højbjerg, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget Gaarden i Arv. Tidligere var Højbjerg betydeligt større af Areal, men Lars Højbjerg og Jens Vium Pedersen bortsolgte efterhaanden en Del af Jorderne, bl. a. til Gudum Kloster.

Gaardens Bygninger er opførte i 1909—10. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Cementsten. Avlsb. er alle store og rummelige, og den anselige Hovedb. rummer en stor og herskabelig Lejlighed. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Gaardens Vandforsyning sker ved

Højbjerg.

Stødhævert med Ledninger rundt i Bygningerne; i Forbindelse hermed er det Hensigten at indrette et Springvand paa Gaardspladsen foran Hovedb. Der er installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaarden ligger meget bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en noget uregelmæssig Form og en ret bakket Overflade. — I Hestebesætningen findes en Avlshoppe, der er kaaret i I. Klasse og flere Gange tilkendt Præmier ved Dyrskuerne.

Sophienlyst, Nr. Lem Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 1½ Km. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen Andersen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1912, er født paa Kirstinebjerg ved Taulov 6. April 1878.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Nr. Lem s. Del. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,060 Kr., for Avlsb. 13,740 Kr. Gaardens samlede Areal 104¼ Td. Ld., deraf Ager 92, Eng 10½, Plantage ¼, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Blandsæd, Havre og 2aars Græs. 27 Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Blandsæd, Havre og 2½aars Græs; 20 Tdr. Ld. henligger i vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag, i den store Drift, »Østermarken«, endog særdeles god Muld. Besætningen bestaar af 34 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 1 Føl samt 9 Faar. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sophienlyst er oprettet i Begyndelsen af forrige Aarhundrede af en Borgmester i Lemvig, der sammenkøbte Jord fra forskellige Gaarde i Lemtorp og opbyggede Gaarden, som han gav Navn efter sin Datter. Senere har Sophienlyst været ejet af en Tysker ved Navn Carstens og efter ham af Niels Larsen, som i 1904 solgte til Jørgen Houmaae Jørgensen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger kort S. for Lemvig. Alle Bygningerne er af Grundmur med Undertagelse af den n. Side af Laden, der er af Bindingsværk, alle tækkede med Straa. Hovedb. rummer en stor og god Lejlighed, og man har fra dens Vinduer en pragtfuld Udsigt ned over Lemvig Sø og Købstad ud over Havnen og Fjorden. Jorderne strækker sig navnlig mod Ø.; de falder i to store Afdelinger paa begge Sider af den offentlige Vej fra Lemvig til Rom. Østermarken har en ret jævn Overflade, medens Marken om-

kring Gaarden er en Del bakket. Engen er beliggende V. for Gaarden; det er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Skougaard, Nr. Lem Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Niels Madsen*, som overtog Gaarden 1. April 1892, er født paa Kjørgaard i Naur Sogn 31. Decbr. 1855 og gift med *Ane Marie Bjerre*, født paa Brendgaard i Vejrum Sogn 17. Septbr. 1866.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Nr. Lem nv. Del. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 45000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,860 Kr., for Avlsb. 12,775 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Græsningsjord 4½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: Havre, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er meget svær Lerjord, somme Steder vel leret. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skougaard.

Skougaard købte den nuværende Ejer af Christen Pedersen fra Østerboel, der 1859 havde faaet Skougaard ved Giftermaal med Datteren af den tidligere Ejer.

Gaarden ligger overordentlig smukt paa Højderne Ø. for Lemvig Fjord med en pragtfuld Udsigt over Byen og Fjorden. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur med Undtagelse af en spaanklædt Hjælpelade. Hovedb., Laden og begge Staldbygningerne er tækkede med Rør, medens Hjælpeladen og et Brændselshus bærer Paptag. Hovedb. er en ældre Bygning. Laden stod tidligere som Lade paa Ballegaard i Heldum Sogn, men flyttedes senere til Skougaard. Kostalden er opført i 1885 og Heste- og Svinestalden i 1899. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en ret god Form, men en noget bakket Overflade. Græsningsarealet findes paa nogle ret dybe og bratte Dalstrøg, der gennemskærer Agerjorden.

Moeskjær, Nr. Lem Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 3 Km. Nuværende Ejer: *Christen Peter Moeskjær*, som overtog Gaarden 16. Decbr. 1902, er født paa Ejendommen 9. Decbr. 1861 og gift med *Ane Madsine Christine Jensen*, født paa Nr. Ravndal i Nr. Lem Sogn 3. Oktbr. 1877.

Matr.-Nr. 9a af Nr. Lem nø. Del. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,525 Kr., for Avlsb. 16,375 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Mose 1, Have og Gaardsplads 1, Veje 1. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger med vedvarende Græs. Jordens Bonitet er ret ensartet, god Lermuld. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 12 Fedekreaturer, 5 Heste, 1 Plage samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 16 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Moeskjær har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Kappel. Den nuværende Ejers Bedstefader, Christen Feldborg Christensen, købte den ved Auktion 1823 og skødede 1861 Ejendommen til sin Søn, Peter Fuglsang Christensen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Moeskjær.

Gaarden ligger tæt N. for Lemvig Landevej kort S. for Nr. Lem Kirke. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb., Laden og Hestestalden tækkede med Straa, Kostalden med Pandeplader og et Par mindre Bygninger med Tagpap. Hovedb. er opført 1843, Laden 1848, Hestestalden 1899 og Kostalden 1910. I denne sidste findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne er af en noget uregelmæssig Figur. Overfladen er nogenlunde jævn, dog hist og her lidt bølgeformet. Fra Bankerne SV. for Gaarden er der en ganske enestaaende Udsigt over det omliggende Landskab, saa vidt, at der i sigtbart Vejr skal kunne tælles indtil 36 Kirker.

Brunsgaard, Nr. Lem Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 5½ Km. Nuværende Ejer: *Markus Bjerre*, som overtog Gaarden 1. April 1911, er født paa Ejendommen 19. Febr. 1887 og gift med *Ane Kirstine Balleby*, født paa Mellem Balleby i Tørring Sogn 15. Juni 1889.

Brunsgaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Brunsgaard. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms- skyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,300 Kr. Gaardens samlede Areal 67½ Td. Ld., deraf Ager 65, Eng ½, Have og Gaards-

plads $1\frac{1}{2}$, Veje $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 61 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsød, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 4 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, dyb Muldjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer, 5 Heste, 1 Plag samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Brunsgaard er en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer fik den i 1911 tilskødet af sin Fader, Søren Jacobsen Bjerre, som 1859 havde købt den af Niels Brunsgaard.

Gaarden ligger tæt N. for Lemvig Landevej, venlig omgiven af Have og frodige Plantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur, naar undtages en Bræddelade. Avlsb. er alle tækkede med Straa med Undtagelse af den nævnte Bræddelade og et stort Gødningshus af Tømmerkonstruktion, der begge bærer Paptage. Hovedb. bærer Tegltag; den er opført 1911 og er en pyntelig Bygning, der rummer en stor og god Lejlighed. I 1904 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en god, firkantet Form og er jævne af Overflade. Da den nuværende Ejers Fader købte Gaarden, fandtes der slet ingen Have. Men han tog straks fat paa at anlægge og tilplante Haven og benyttede med megen Snildhed nogle gamle Mergelgrave til Anlægget; den er en af de største Haver paa Egnen, som ellers forekommer meget træfattig.

Kjærgaard, Nr. Lem Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. $4\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Berthel Jensen Knude*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1883, er født paa Ejendommen 23. Oktbr. 1849 og gift med *Marie Oline Christensen*, født paa Moeskjær i Nr. Lem Sogn 7. Aug. 1863.

Kjærgaard

Matr.-Nr. 1 af Kjærgaard. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,700 Kr., for Avlsb. 9,300 Kr. Gaardens samlede Areal 87 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Græsningsjord 18, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsød, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er ret ensartet Lermuld. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 12 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kjærgaard fik den nuværende Ejer efter sin Fader, Jens Peter Knude, som i 1849 havde erhvervet den ved Mageskifte med den tidligere Ejer, Jens Kjærgaard

Gaarden ligger kort S. for Limfjorden, over hvilken der er en prægtig Udsigt. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Straa med Undtagelse af en ny Svinestald, som er tækket med Pandplader. Laden og Hestestalden er opført i 1852, Hovedb. 1853 og Kostalden 1885. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne er af en noget langstrakt Form. Markernes Hovedfald er mod N.

ned imod Fjorden. En Del af Græsningsjorden er indhegnet til Løsdrift af Kreaturer. Kjærgaard ligger meget smukt med en vid Udsigt over Limfjorden til Thyholm og Thy, der hæver sig ude i Horisonten mod N.

Østerboel, Nr. Lem Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Christen Christensen*, som overtog Gaarden 11. April 1892, er født paa Lille Bjerrum i Gudum Sogn 14. Oktbr. 1864 og gift med *Kirsten Jøssen*, født paa Dalgaard i Resen Sogn 10. Decbr. 1869.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Nr. Lem nø. Del. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,800 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Græsningsjord 16, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 57 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, ½ Roer ½ Staldfoder, ½ Blandsæd ½ Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 22 Fedekreaturer, 5 Heste samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Østerboel.

Østerboel var oprindelig en betydelig større Gaard, men deles senere i de to Gaarde: Øster Østerboel og Vester Østerboel, af hvilke den første er den største. Efter at Jorderne var delte og Gaardene skilte ad, laa deres Bygninger først Side om Side der, hvor nu Vester Østerboel ligger, men i 1855 flyttedes Øster Østerboel hen paa sin nuværende Plads. Den nuværende Ejer købte den 1892 af Christen Laursen, som havde faaet den efter sin Fader, Laust Laursen.

Gaardens Bygninger er saa godt som alle nybyggede eller udvidede og hovedrestaurerede i 1908. De er alle af Grundmur, Avlsb. tækkede dels med Rør, dels med Tagpap, medens Hovedb. bærer Tegltag. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Gaarden ligger meget bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en god Form og en ret jævn Overflade. Syd for den pyntelige Hovedb. strækker sig Haven, som blev anlagt i 1910. Østerboel ligger meget smukt med vid Udsigt over Limfjorden og den bagved liggende Kystlinie.

Nissumby, Nr. Nissum Sogn. Postforb.: Nr. Nissum, og St.: Lemvig, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: *Christen Bjerre*, som overtog Gaarden i Jan. 1905, er født paa Tvis Kloster 13. Novbr. 1864 og gift med *Karen Jensen*, født paa Nr. Majgaard i Mejrup Sogn 18. Septbr. 1871.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Nr. Nissum n. Del. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,750 Kr., for Avlsb. 11,350 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 1½, Have, Gaardsplads og Veje 2½. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, 1/3 Rug 1/3 Staldfoder 1/3 Roer, Havre og

2aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er stærk lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nissumby laa indtil c. 1846 noget NØ. for dens nuværende Plads, tæt N. for Gaarden Nyholm. Den Gang var dens Navn »Midt i By«. Men Gaarden kom i skidt Ry der nede. En af dens Ejere, Ole Middtby, havde en Husbestyrerinde, som hvert Aar paa Grund af Sindssyge blev indespærret i Gæsteværelset en Maanedstid. Rygtet kom da ud mellem Naboerne, at der bestod et utilladeligt Forhold mellem Ole og Husbestyrerinden, og at hun hvert Aar under sin Indespærring bragte et Barn til Verden, som de i Fællesskab ombragte og nedgravede under Gulvet i Gæsteværelset. Derved fik Gaarden Skyld for, at den husede Spøgeri, og at det ikke var trygt at bo der, og det endte med, at da en senere Ejer, den nuværende Ejers Farbroder, Jacob Christensen Bjerre, ønskede at sælge Gaarden, var det umuligt at finde en Køber til den iøvrigt gode Ejendom. Han flyttede da Gaarden op paa Marken paa dens nuværende Plads og opbyggede de nustaaende Bygninger i 1846—47. Han efterlod den 1872 til sin Søn, Gravers Jacobsen Bjerre, der døde 1895, hvorefter hans Enke, Ane Marie Nielsen, sad som Ejer af Gaarden, til hun i 1905 solgte den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger smukt omtrent midt mellem Limfjorden og Nr. Nissum Kirke. Alle Bygningerne er opførte af Grundmur, Avlsb. tækkede med Straa, Hovedb. bærer derimod Tegtag. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en god, firkantet Form.

Ousgaard, Nr. Nissum Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 5½ Km. Nuværende Ejer: *Niels Pedersen Hald*, som overtog Gaarden 28. Maj 1904, er født paa Hald i Nr. Nissum Sogn 4. Marts 1855 og gift med *Chirstine Moeskjær*, født i Ferring ved Bovbjerg 20. Febr. 1863.

Ousgaard.

Matr.-Nr. 23 m. fl. af Nr. Nissum s. Del. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 85½ Td. Ld., deraf Ager 80, Eng 3, Have og Gaardsplads 1½ og Veje 1. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: ½ Rug ½ Havre, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, stærk Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 12 Fedekreaturer, 7 Heste, 3 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ousgaard er formentlig en gammel Selvejergaard. Dens ældst kendte Ejer var Anders Ousgaard, hvis Enke, Mariane, senere ægtede Jens Laursen, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Han overdrog 1843 Gaarden til sin Svigersøn, Andreas Nielsen, den nuværende Ejers Farbroder, der afgik ved Døden 1869, hvorefter hans Enke, Margrethe Eriksen, sad inde med Ejendommen, indtil hun i 1904 solgte den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger tæt S. for Landevejen fra Lemvig til Struer. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Straa. Hovedb. er opført 1853, Avlsb. fra 1848. Paa Laden

er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en god, samlet Form. I 1868 blev i et Mosedrag paa Ousgaard Mark fundet forskellige Sølvsmykker og Sølvmonter, der indlemmedes i Nationalmusæets oldnordiske Samlinger i København. Jens Laursen samlede Ejendommens Jorder, der før hans Tid laa splittede paa forskellige Steder. Andreas Nielsen udgrøftede og planerede Jorderne, medens den nuværende Ejer har drænet og merglet dem.

Bjerg, Nr. Nissum Sogn. Postforb.: Nr. Nissum, og St.: Humlum, hvortil c. 8 Km. Tlf. 9 over Gudum Central. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Jens Møller Havskov*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1907, er født i Aamølle i Gudum 30. Septbr. 1881.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Nr. Nissum ø. Del. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,500 Kr., for Avlsb. 21,750 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 81, Græsningsjord 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, ½ Roer ½ Staldfoder, ½ Byg ½ Vintersæd, Havre og 2aars Græs; 16 Tdr. Ld. drives for sig selv med langt Græsleje, men uden noget egentligt Sædkifte; 1 Td. Ld. dyrkes med Lucerne. Jordens Bonitet er god Lermuld. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 12 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af overvejende blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bjerg.

Bjerg er en gammel Selvejergaard, hvis ældst kendte Ejer var Mads Laursen. Hans Enke ægtede senere Christen Tang, som efterlod Gaarden til sin Stedsøn, Laust Madsen. Efter ham kom i 1871, da han afgik ved Døden, hans Enke, Kristiane Madsen, som 1878 overdrog den til sin Stedsøn, Jens Laursen Bjerg, den nuværende Ejers Morbrøder, efter hvem han har overtaget den.

Gaarden ligger højt og frit med en pragtfuld Udsigt, navnlig mod N. over Limfjorden og de tilgrænsende Herreder. Selve Gaarden gør et meget velholdt og pynteligt Indtryk. Alle Bygningerne er af Grundmur, Avlsb. tækkede dels med Pandeplader, dels med Straa, Hovedb. med Skifer. Paa Gaarden er anlagt eget Elektricitetsværk med Akkumulator. Det drives dels ved Husmølle, dels ved Petroleumsmotor og tjener saavel til Fremstilling af Belysning i Bygningerne som til Drivkraft for de faste Maskiner. Fra Hovedb. fører en Veranda ned til Haven. Bjergs Jorder strækker sig langs begge Sider af den offentlige Vej fra Gudum til Nr. Nissum. De er omkring Gaarden ret jævne, men i den n. Side en Del bakkede.

Øster Stokholm, Nr. Nissum Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: *Jens Peter Knude Frandsen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1911, er født paa Ejendommen 31. Jan. 1887.

Matr.-Nr. 16 m. fl. af Nr. Nissum n. Del. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 10,000 Kr., for Avlsb. c. 11,300 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng og Mose 15, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Rug efter Halvbrak, Roer og Kartoffler, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er hovedsagelig god Lermuld. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 10 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Øster Stokholm overtog den nuværende Ejer efter sin Fader, Anders Frandsen, som i 1859 havde erhvervet den ved Giftermaal med Enken efter Christen Stokholm, der var barnefødt i Gaarden som Søn af Laust Stokholm.

Øster Stokholm.

Gaarden ligger smukt med en vid og storslaaet Udsigt over Limfjorden til Thyholm og Thy. I Sommeren 1912 er i den n. Side af Gaardspladsen opført en ny, anselig, grundmuret Hovedb., der bærer Tag af glasserede Falstagsten og er ud mod Gaardsiden forsynet med to smaa Kviste. Laden er opført 1892, medens Hestestalden er bygget 1881 og Kostalden 1905. Alle Avlsb. er af Grundmur og bærer Straatage. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Gaardens Vandforsyning sker ved Stødhævert med Ledninger rundt i Bygningerne, og i Forbindelse hermed er paa Gaardspladsen indrettet et pynteligt Springvand. I Efteraaret 1912 installeres Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Jorderne har en noget uregelmæssig Form og en noget ujævn Overflade. — I Hestebesætningen findes en Hoppe, der er kaaret i I. Klasse.

Sønder Balle, Nr. Nissum Sogn. Postforb.: Nr. Nissum, og St.: Lemvig, hvortil c. $7\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Peder Christensen*, som overtog Gaarden i Novbr. 1892, er født paa Ejendommen 21. Novbr. 1870 og gift med *Agnete Mohr*, født i Harlev ved Aarhus 31. Juli 1876.

Matr.-Nr. 1a af Nr. Nissum n. Del. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 87 Tdr. Ld., deraf Ager 76, Græsningsjord 8, Plantage $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 2, Veje $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: $\frac{1}{3}$ Havre $\frac{2}{3}$ Blandsæd, Roer, Havre og 1aars Græs; 21 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Havre og 3aars Græs. Begge Drifter paavirkes dog for Tiden af en paabegyndt Frøavl af Hundegræs og Engsvingel. Desuden henligger 3 Tdr. Ld. i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 23 Stkr. Ung-

kvæg og Kalve, 2 Tyre, 10 Fedekreaturer, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af overvejende sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Sønder Balles ældst kendte Ejer var Laust Madsen Balle, som i 1829 havde overtaget Ejendommen og i 1836 solgte den til den nuværende Ejers Bedstefader, Wille Jensen fra Vester Stokholm. Han efterfulgtes 1853 af sin Søn, Christen Stokholm Willeesen, der døde i 1886, hvorefter hans Enke, Sidsel Willeesen, sad som Ejer af Gaarden, til hun i 1892 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Sønder Balle.

Gaarden ligger tæt S. for Limfjorden. Alle Bygningerne er af Grundmur med Undertagelse af Gødningshuset. Avlsb. er tækkede dels med Straa, dels med Pap og dels endelig forsøgsvis med Pandeplader. Hovedb., der bærer Kvist baade mod Gaardsiden og Havesiden, og som rummer en stor og god Lejlighed, er tækket med Cementsten. I Hestestalden og den nye Del af Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner. Gaardens Vandforsyning sker ved Stødhævert med Ledninger rundt i Bygningerne. Sønder Balles smukke Have strækker sig N. og Ø. for Hovedb., fra hvis Ø. Gavl en Altan fører ned. Fra Hovedb. og fra det øverste af Haven er der en prægtig Udsigt over Limfjorden.

Sønder Byskov, Nr. Nissum Sogn. Postforb.: Nr. Nissum, og St.: Humlum, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig.

Sønder Byskov.

Nuværende Ejer: Landbrugskandidat *Søren Rasmussen*, som overtog Gaarden i Sommeren 1901, er født i Nødager Sogn 20. Oktbr. 1870 og gift med *Christiane Pethrine Elise Marie Christensen Hyldgaard*, født paa Ejendommen 8. April 1881.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Nr. Nissum ø. Del. Hartkorn c. 10 Tdr. 1 Skp. Ejendomsskyld 62,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 126 Tdr. Ld., deraf Ager 98, Eng 8, Hede 18, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd og 2aars Græs; 28 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. drives uden noget egentligt Sædskiye med langt Græsleje. Jordens Bonitet er god Lermuld. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 8 Heste, 6 Plage og Føl samt 11 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin og c. 60 Polte og Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Dr. phil., Arkivar O. Nielsen skriver i sin »Historisk-topografiske Efterretninger om Skodborg og Vandfuld Herreder«, at Sønder Byskov, Nørre Byskov, Øster Byskov og Byskovhuse oprindelig udgjorde en stor Gaard. 1481 pantsatte Hans Oluffsen til Trabjerggaard en øde Jord ved Byskov, der ydede 2 Pund Smør. 1618 døde Fru Ide Munk fra Kappel paa Byskov. 1638 var Byskov endnu en Selvejergaard, hvis Herlighed Kronen da overdrog til Jakob Grubbe til Kappel, under hvilken den fra 1643 blev Fæstegaard. Den Gang sad paa Byskov en Mand ved Navn Hans Lauridsen, fra hvem Slægterne paa S. Byskov, Bjerg, Øster Byskov og Byskovhuse stammer. 1683 synes den at være delt i de forskellige mindre Gaarde. Sønder Byskov har altsaa i sin Tid hørt under Hovedgaarden Kappel. Endnu findes Ø. for Gaarden Sporene af 3 Fiskeparke, der skal stamme fra den Tid. Den Gang var Gaardens Jorder af omtrent samme Størrelse som nu, men senere fraskiltes et Par mindre Nabogaarde, og først ved Sammenlægning med 60 Tdr. Ld. af Hyldgaard Jorder naaede Sønder Byskov omkring 1880 igen op paa sin nuværende Størrelse. Dens ældst kendte Ejer i nyere Tid var Laust Byskov, hvis Søn, Peder Lauridsen Byskov, 1878 efterfulgtes af sin Svigersøn, Christian Hyldgaard, der afgik ved Døden 1886, hvorefter hans Enke, Ane Byskov, sad med Ejendommen, til hun overdrog den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger smukt med vid Udsigt over Limfjorden og de omgivende Kystlinier. Alle Bygningerne er af Grundmur. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Paa S. Byskov er anlagt et Fællesvandværk, som drives ved Vindmotor, og som Gaarden har fælles med Nr. Nissum Højskole og Seminarium m. m. Engen, der kaldes »Fenskjær«, ligger langs Agermarkens s. Side; den indeholder megen og god Tørv; desuden er Engbunden ejendommelig ved den Mængde store Egestammer, den indeholder, og som synes at stamme fra plantet Skov, idet Stammerne findes i ganske regelmæssige Rækker.

Vandfuld Herred.

Mellem Hjortkjær, Ramme Sogn. Postforb. og St.: Ramme, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 9 over Ramme Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Peter Hjortkjær*, som overtog Gaarden 1. Juni 1904, er født paa Ejendommen 26. Juli 1876 og gift med *Mathilde Kirstine Bech*, født paa Vejling i Dybe Sogn 24. Septbr. 1882.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Ramme. Hartkorn c. 7 Tdr. 4 Skpr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for Avlsb. 17,800 Kr. Gaardens samlede Areal 117 Tdr. Ld., deraf Ager 114, Have og Gaardsplads 1, Veje 2. I 1906 købte P. Hjortkjær Naboejendommen, Nørre Hjortkjær, hvis Jorder drives sammen med Hovedejendommen. Driften er derfor endnu knap helt fastslaaet, men vil blive saaledes: 72 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 40 Tdr. Ld. i en 3 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Kartoffler, Havre og 4aars Græs; 35 Tdr. Ld. vil blive udlagt til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er i det hele god Sandmuld, i den mindre Drift af en noget lettere Beskaffenhed end i den store. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 24 Fedekreaturer, 10 Heste, hvøriblandt Foreningshingsten »Høvding Østergaard«, 8 Plage og Føl samt 11 Faar. Sidste Aar solgtes c. 150 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Mellem Hjortkjær overtog den nuværende Ejer efter sin Fader, Jens Hjortkjær Christensen, som omkring 1867 havde faaet den efter sin Fader, Christen Hjortkjær Christensen. Han havde i 1843 afløst sin Stedfader, med hvem hans Moder var bleven gift, efter at hans Fader, Jens Hjortkjær Christensen, var afgaaet ved Døden. Han ejede Mellem Hjortkjær omkring 1805, hvilket Aar han byggede den nustaaende Lade. Paa Gaardspladsen findes en stor Sten, i hvilken hans Navn og Aarstallet 1805 er indhugget.

Mellem Hjortkjær.

Gaarden ligger kort NV. for Ramme Station, tæt N. for Vejen til Bovbjerg. Bygningerne er store og velholdte, alle opførte af Grundmur og tækkede dels med Rør, dels med Straa med Undtagelse af en Bræddelade og et Gødningshus af Tømmerkonstruktion, begge tækkede med Tagpap. En stor Vindmotor driver alle de faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt midt paa de Jorder, der hører til den store Drift; Overfladen er jævn og god. — Af Hestebesætningen er 2 Følhopper kaarede i I. Klasse. Iøvrigt omsætter P. Hjortkjær aarlig sin Hestebesætning, der bestaar af unge Handelsheste. Paa Mellem Hjortkjær Mark findes i den s. Side flere Gravhøje fra Oldtiden. Et Par af de største og smukkeste er for nogle Aar siden paa Nationalmusæets Foranstaltning blevne fredede.

Vester Mølle, Ramme Sogn. Postforb. og St.: Ramme, hvortil c. 3½ Km. Statstlf. 7 over Fjaltring Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad,

Vester Mølle.

Lemvig. Nuværende Ejer: *Ole Gottrup*, som overtog Gaarden 15. Juli 1909, er født paa Gottrup i Humlum Sogn 22. Juni 1879 og gift med *Alma Vognsgaard*, født i Nr. Lem 16. Jan. 1886.

Matr.-Nr. 29 m. fl. af Ramme. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,175 Kr., for Avlsb. 24,225 Kr. Gaardens samlede Areal 166 Tdr. Ld., deraf Ager 126, Eng og Mose 30, Plantage 2, Have og Gaardsplads 4, Møllesø 2, Fiskedamme 2. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, ½ Rug ½ Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er gennemgaaende god Sandmuld, en Del af ganske udmærket Kvalitet, en Del af noget lettere Beskaffenhed; c. 10 Tdr. Ld. er gammel, udtørret Møllesø med dyb Muld. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 16 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 37 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vester Mølle er formentlig ikke nogen gammel Gaard. Den er vistnok oprettet af sammenkøbte Jorder i Begyndelsen af forrige Aarhundrede. I alt Fald er Laden bygget 1840, idet den i sit Bjælkeværk bærer følgende Indskrift: »Dette huus er Opbyggt Ano 1840 af P. Høegh og Hustru Maren Sofie Fugl«. I det hele skal flere Medlemmer af Familien Høegh efterhaanden have ejet den, bl. a. en Høegh, der tillige var Ejer af Rammegaard. Senere ejedes den af Christen Madsen, der efterfulgtes af Bonnet, som omkring 1885 solgte til Lassen. Af ham købte Søren Refsgaard Jørgensen i 1891 Ejendommen, og af hans Dødsbo har den nuværende Ejer købt.

Gaarden ligger umiddelbart V. for Landevejen fra Bækmarksbro til Ramme Dige, overordentlig smukt S. for sin store, kønne Møllesø og omgivet af Have og Plantninger. Den anselige Hovedb. er af Grundmur med høj Kvist mod begge Facader og tækket med Tegl. Avlsb. er ligeledes opførte af Grundmur; i Kostalden er der muret Hvelvingsloft mellem Jernbjælker. For Hovedb.s Vandforsyning er der sørget ved artesisk Boring, der ligeledes leverer Vandet til et lille Vandspring paa Gaardspladsen. I Møllen, der nu kun benyttes til Gaardens eget Forbrug, er indlagt Vandturbine, ved hvilken ogsaa Gaardens øvrige faste Maskiner drives. Vestermølle ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en god, samlet Form og er jævne og flade.

Øster Rammeskov, Ramme Sogn. Postforb. og St.: Ramme, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende

Øster Rammeskov.

Ejer: *Peder Laugesen Sidelmann*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1870, er født paa Ejendommen 18. Jan. 1838 og gift med *Karen Ølgaard Agger*, født paa Hjermhede i Hjerm Sogn 18. April 1840.

Matr.-Nr. 15 m. fl. af Ramme. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,704 Kr., for Avlsb. 11,825 Kr. Gaardens samlede Areal 88 Tdr. Ld., deraf Ager 81½, Eng 5, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Rug, Blandsød, Roer, Havre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er N. for Gaarden god Lermuld paa Lerunderlag, S. for Gaarden af en mere muldet Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 34 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 14 Fedekreaturer,

6 Heste, 5 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

Øster Rammeskov købte den nuværende Ejers Fader, Lauge Sidelmann, i 1837 af gamle Hans Skov.

Gaarden ligger kort NV. for Ramme Station, tæt V. for Banelinien Vemb—Lemvig. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med dels Rør, dels Straa. Hovedb. er opført 1842, Laden i 1848, den v. Staldlænge i c. 1886 og den ø. Staldlænge 1899. I Hestestalden og Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner. Jorderne har en langstrakt Form med en ret jævn Overflade. Gaarden ligger omtrent midt paa sin Mark. Engen er Marskeng; den er fraliggende mod SV. i Bøvling Klitenge og anvendes overvejende til Græsning.

Rammeskov, Ramme Sogn. Postforb. og St.: Ramme, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 2 over Ramme Central. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Thomas Andreasen Rammeskov*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1875, er født i Resen Præstegaard 10. Juni 1848 og gift med *Kirstine Gjelstrup*, født i Staby 18. Oktbr. 1852.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Ramme. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,035 Kr., for Avlsb. 18,965 Kr. Gaardens samlede Areal 110 Tdr. Ld., deraf Ager 88½, Eng 20, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, ½ Roer ½ Rug, Havre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er i de 60 Tdr. Ld. N. for Gaarden

Rammeskov.

god Lermuld paa Lerunderlag, i Marken S. for Gaarden god Muld, men overvejende paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 30 Fedekreaturer, 6 Heste, 5 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Rammeskov var i sin Tid Fæstegaard og hørte tillige med mere Strøgods der paa Egnen under det daværende Grevskab Løvenholm. Men i 1805 købte den hidtilværende Fæster, Christen Madsen, for 1550 Rdr. D. K. Gaarden til fri Ejendom. Han efterfulgtes i 1835 af sin Søn, Ole Marcus Christensen, hvis Enke efter hans Død ægtede i 1852 Jens Peter Gjelstrup, den nuværende Ejers Svigerfader, efter hvem han har overtaget den.

Gaarden ligger tæt V. for Banelinien Vemb—Lemvig. Alle Bygningerne er af Grundmur, undtagen en spaanklædt Hjælpelade og et stort Gødningshus af Tømmerkonstruktion. Tagene er tækkede dels med Rør, dels med Tagpap. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en meget langstrakt Form; Gaarden ligger iøvrig omtrent midt paa Jorderne, der har en ret jævn og god Overflade.

Engen er beliggende paa flere forskellige Steder; den er af fortrinlig Beskaffenhed og giver store og gode Afgrøder. Paa Rammeskov findes en gammel, bekendt Hoppestamme af Valdemarslægten. Der er flere Gange solgt Avlsdyr til høje Priser, og 4 af Gaardens Følhopper er optagne i Statsstambogen.

Store Bonnet, Ramme Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: Frk. *Knudsine Johanne Christensen* og *Ingvar Magnus Christensen*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1911. Frk. Christensen er født 16. Septbr. 1887 og Hr. Christensen er født 29. Novbr. 1892, begge paa Lille Bjerg i Dybe Sogn.

Matr.-Nr. 13a af Ramme. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,700 Kr., for Avlsb. med Mølle 10,300 Kr., for en Aftægtsbolig 2,000 Kr. Gaardens samlede Areal 83 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng og Mose 9, Have og Gaardsplads 1, Veje 1. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 3aars Græs; 2 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 15 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Store Bonnet overtog de nuværende Ejere efter deres Fader, Jens Christensen, som 1898 havde overtaget den efter sin Svigerfader, Jens Poulsen, der allerede 1861 havde købt Ejendommen ved Dødsboauktion.

Gaarden ligger tæt SV. for Bonnet Stationsby, omgivet mod N. af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. V. for Hovedb. ligger en grundmuret Aftægtsbolig, der bærer Paptag. Hovedb., Laden og Kostalden er opført i 1876, medens Heste- og Svinestalden er bygget i 1908; i denne sidste findes muret Hvalvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner. Gaardens Jorder har en god, samlet Form, men er lidt bakkede af Overflade. Mod Ø. grænser Marken op til Vemb—Lemvig Banelinie. Engen og Mosen er beliggende i den n. Side af Marken.

Herping, Trans Sogn. Postforb. og St.: Ramme, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Peder Herping*, som overtog Gaarden 18. Maj 1903, er født paa Ejendommen 2. Aug. 1876 og gift med *Margrethe Smedegaard*, født i Vandborg Skole 7. Jan. 1882.

Matr.-Nr. 8 m. fl. af Trans. Hartkorn 7 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,287 Kr., for Avlsb. 15,213 Kr. Gaardens samlede Areal 80½ Td. Ld., deraf Ager 66, Eng 5, Mose 8½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 20 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: ½ Byg ½ Helbrak, ½ Rug ½ Hvede, Roer og Havre; 35 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 4 Tdr. Ld. med Lucerne og 7 Tdr. Ld. i vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er i den mindre Drift stærk Lerjord, i den større Drift dels Lermuld af mildere Beskaffenhed, dels for en Fjerdepartes Vedkommende god Sandmuld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 5 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 19 Fedekreaturer, 5 Heste, 1 Plag samt 3 Faar. Da der paa Herping findes Avlscenter for Yorkshiresvin, finder der udelukkende Salg af Avlsdyr og Tillægsgrise Sted. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Herping er formentlig en gammel Selvejergaard. Dens ældst kendte Ejer var Jens Jensen Herping, hvis Enke, Mette Kirstine Vad, c. 1868 overlod den til sin Svigersøn, Hans Pedersen, der døde 1893, hvorefter hans Enke, Ane Marie Andreasen, sad inde med Ejendommen, til hun i 1903 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden er den østligste Gaard i Trans Sogn; dens Beliggenhed er umiddelbart ved Vejen fra Ramme til Ferring. Alle Bygningerne er af Grundmur med Undtagelse af et Gødningshus af Tømmerkonstruktion. Bygningerne er tækkede dels med Rør, dels med Paptag. Alle de faste Maskiner drives ved Husmølle, der tillige besørger Gaardens Vandforsyning. I Svinestalden findes muret Hvalvingsloft mellem Jernbjælker. Gaardens Jorder har en god, samlet Form og en let bølgeformet Overflade. Størsteparten af Engen er fraliggende mod S.; det er Kulturreng af udmærket Beskaffenhed. Mosen rummer god og rigelig Tørv og desuden et Rørskaar. Avlscentret paa Herping er grundlagt af den nuværende Ejer i 1908 og fik Statsanerkendelse i 1909; i Aarenes Løb er leveret en Mængde Avlsdyr til alle Landets Egne.

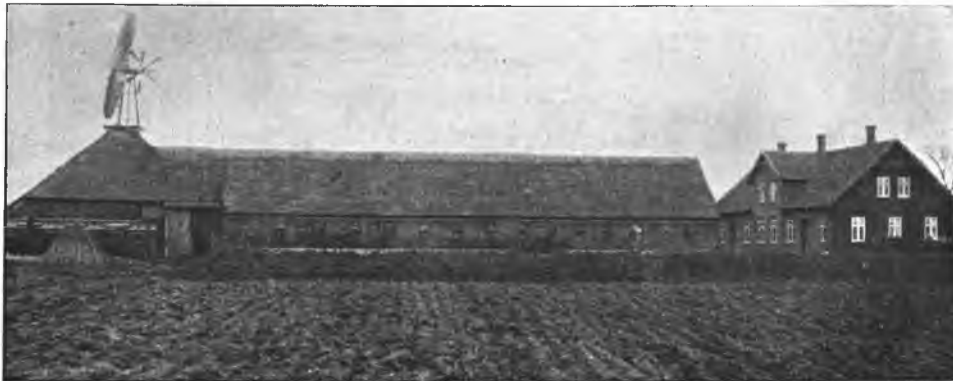
Store Borup, Ferring Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 5½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Frederik Jensen Borup*, som overtog Gaarden i Jan. 1897, er født i Damgaardhus i Vejrum Sogn 21. April 1873 og gift med *Ane Vang Jensen*, født i Lille Østerborup i Ferring Sogn 19. April 1854.

Matr.-Nr. 17a af Ferring. Hartkorn 8 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendoms-skyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,594 Kr., for Avlsb. 16,908 Kr. Gaardens samlede Areal 113 Tdr. Ld., deraf Ager 83, Eng 6, Strand langs Havet og Ferring Fjord 22½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Havre, Roer, Blandsæd, Havre og 3½aars Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa stærkt Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 18 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes 43 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Store Borup var oprindelig Fæstegaard under Hovedgaarden Rysensteen, men blev købt til fri Ejendom i 1780 af Jens Christensen, hvis Broder, Mads Christensen, hidtil havde haft den i Fæste. Efter Jens Christensens Død ægtede hans Enke i 1799 Christen Borup, der var en meget virksom og dygtig Landmand, der i 1826 hædredes med Landhusholdningsselskabets Sølvbæger. Han overlevedes af sin anden Hustru, som derefter i 1857 ægtede Peder Brunsgaard Jensen, hvis anden Hustru, Ane Vang Jensen, i 1897 ægtede den nuværende Ejer.

Gaarden ligger nordligst i Ferring Sogn, tæt Ø. for Ferring Sø, der ved en Dæmning er afgrænset fra Havet. Gaarden ligger smukt med en vid og pragtfuld Udsigt over Havet og de omliggende Kyststrækninger. Alle Bygningerne er af Grundmur med Undtagelse af en nybygget Hjælpelade af Brædder og er tækkede dels med Straa, dels med Tagpap. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle de faste Maskiner. Gaardens Jorder har en god, firkantet Form og en ret jævn Overflade. — I Hestebesætningen findes en Avlshoppe, der er optaget i Statsstambogen.

Vejling, Dybe Sogn. Postforb. og St.: Ramme, hvortil c. 3 Km. Tlf. 18 over Dybe Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig.

Vejling.

Nuværende Ejer: *Poul Christian Bech*, som overtog Gaarden 1. April 1880, er født paa Grolsgaard i Dybe Sogn 15. Marts 1857 og gift med *Christiane Agger Jøssen*, født paa Ejendommen 21. Febr. 1858.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Dybe ø. Del. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,280 Kr., for Avlsb. 13,170 Kr. Gaardens samlede Areal 98½ Td. Ld., deraf Ager 95, Eng og Mose 2, Have og Gaardsplads 1½; desuden hører til Gaarden et Hedearreal, der er bortfæstet indtil 1944. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 25 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er god Muldjord, i den store Drift hovedsagelig paa Grusunderlag, i den mindre Drift

paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 24 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Vejling, hvis Navn i længst svunden Tid var Vederlanggaard, skal i sin Tid have været beboet af Adelsfolk. Selve Gaarden skal da have været betydeligt større end nu, og desuden hørte Gaardene Hjortkjær og Sønder Herup samt to Gaarde i Fabjerg under Vejling. Den ældst kendte Ejer i den nyere Tid var gamle Christen Vejling, hvis Søn, Poul Christian Christensen, efter ham overtog Ejendommen. Han overlevedes af sin anden Hustru, Christiane, f. Agger fra Vadskjærgaard, som efter i en Del Aar at have siddet inde med Gaarden 1853 overdrog den til sin Svigersøn, Jøs Berthelsen Knude, den nuværende Ejers Svigerfader. Gaarden var endnu over 13 Tdr. Hartkorn med 175 Tdr. Ld., da den nuværende Ejer købte den sammen med sin Svoger, men kun et halvt Aar senere skiltes Nørmark ud af den samlede Ejendom, hvorved Vejling blev paa sit nuværende Areal.

Alle Bygningerne er af Grundmur, undtagen et Gødningshus af Tømmerkonstruktion. Hovedb. er en smuk, teglhængt Bygning, der bærer Kvist saavel mod Gaard-, som mod Havesiden. Alle Avlsb. er tækkede med Straa, undtagen Gødningshuset, der bærer Paptag. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle de faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt, midt paa sine Jorder, der har en god, samlet Form og en ret jævn Overflade.

Nørre Kastbjerg, Dybe Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Christian Mathiasen*, som overtog Gaarden i Marts 1873, er født paa Ejendommen 26. Septbr. 1846 og gift med *Ane Marie Christensen*, født paa Vestergaard i Hygum Sogn 23. Marts 1845.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Dybe v. Del. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,600 Kr., for Avlsb. 7,000 Kr. Gaardens samlede Areal 101 Tdr. Ld., deraf Ager 94, Eng og Mose 6, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Staldfoder og Halvbrak, Roer og Rug, Blandsæd og Roer, Havre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 18 Fedekreaturer, 6 Heste, 5 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 85 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbrogret Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørre Kastbjerg er formentlig en gammel Selvejergaard. I Begyndelsen af forrige Aarhundrede skiftede den ofte Ejere, indtil den købtes af Christen Pedersen, hvis Enke i 1845 giftede sig med den nuværende Ejers Fader, Mathias Sørensen, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Ved hans pludselige Død i 1860 overtog C. Mathiasen og hans Søskende Ejendommen, som han selv i 1873 blev Eneejer af.

Gaarden var oprindelig ikke saa stor som nu, men i 1857 købte Mathias Sørensen Naboejendommen, Nr. Kastbjerg i Ferring Sogn, og lagde Jorderne sammen. Alle Bygningerne er opførte af Grundmur, tækkede med Straa med Undtagelse af et stort, pap-tækket Gødningshus af Tømmerkonstruktion. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Gaarden ligger ret bekvemt, midt paa sine Jorder, der danner en god, samlet Figur; Overfladen falder noget bølgeformet. Mosen er beliggende tæt S. for Gaarden; den indeholder god og rigelig Tørv. Saavel Heste- som Kvægbesætningen tilhører Stammer, der gennem mange Aar har været i Nørre Kastbjerg og tidligere i en Aarrække blev præmierede ved de lokale Skuer.

Store Flansmose, Dybe Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 7 over Dybe Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Bay Stamphøj*, som overtog Gaarden 9. Maj 1908, er født paa Stamphøj i Dybe Sogn 18. Decbr. 1879 og gift med *Ragna Møller*, født paa Knabesgaard i Houe Sogn 15. Aug. 1887.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Dybe v. Del. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,080 Kr., for Avlsb. 13,320 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 58½, Mose 6, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 3aars Græs; 3 Tdr. Ld. ligger som Læggeplads for Tørvfabrikationen; ½ Td. Ld. Skrænt er tildels tilplantet med Løvtræer og

Naaletær. Jordens Bonitet er gennemgaaende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Store Flansmose har tidligere været betydelig større end nu. Men en af de tidligere Ejere, der begyndte som en hovedrig Mand, gik efterhaanden i den dybeste Armod og frasolgte i Aarenes Løb alle de Parceller, paa hvilke nu de øvrige Flansmosegaarde er byggede, samt Ravnstoft, der er lagt ind under Dybe Kirkegaard. Alligevel kunde han ikke bevare Gaarden, men endte med at gaa paa Omgang i Sognet som Almisselem. Flansmose købtes derefter ved Auktion af gamle Christen Flansmose, hvis Svigersøn, Hans Damgaard, i 1886 arvede Ejendommen. Han holdt den imidlertid kun i 2 Aar, hvorefter den i 1888 ved Auktion købtes af Laurits Møller, den nuværende Ejers Svigerfader, efter hvem han har overtaget den. Endnu findes paa Store Flansmose nogle smukt dekoreerede Dørfyldninger fra Gaardens Glansperiode, ligesom man ved Gravning i Haven har fundet Rester af forskellige tidligere Bygninger.

Gaarden ligger umiddelbart S. for Flansmose, der ved sin Størrelse er en Sjældenhed for Egnen. Alle Bygningerne er af Grundmur og gør et solidt og velholdt Indtryk.

Store Flansmose.

Avlsb. bærer dels Rør-, dels Straatage, medens Hovedb. er teglhængt. Et Maskinhus og et Tørvehus er tækket med Tagpap. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner, undtagen Tærskværket, der drives ved transportabel Petroleumsmotor, som om Sommeren anvendes ved Tørvefabrikationen. Jorderne har en god, samlet Form. I 1912 er Uddræningen af Flansmose med Hedeselskabets Assistance endt, og samtidig har Store Flansmose anskaffet Maskinanlæg, beregnet til en Produktion af 1 Million Tørv aarlig. Prisen for Tørven er Kr. 5,50 pr. 1,000 Stkr., afhentet paa Pladsen.

Store Kastbjerg, Dybe Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 4 Km. Tlf. 14 over Dybe Central. Gaarden ligger c. 1½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: Fru *Marie Møller*, som overtog Gaarden i 1909, er født paa Bromsgaard i Dybe Sogn 9. Septbr. 1860.

Matr.-Nr. 10a af Dybe v. Del. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 53,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,460 Kr., for Avlsb. 21,090 Kr. Gaardens samlede Areal 91 Tdr. Ld., deraf Ager 79½, Eng og Mose 10, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden. Af Agermarken drives 75 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, ½ Rug ½ Blandsæd, Roer, Havre og 3aars Græs; 4½ Td. Ld. henligger i vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er ret ensartet, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 21 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 44 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Store Kastbjerg har tidligere været betydeligt større end nu. Dens ældst kendte Ejer hed Skaaning; han efterfulgtes i 1828 af den nuværende Ejerindes Bedstefader, Peder Christensen, som i 1863 overdrog den til sin Søn, Peder Christian Pedersen, efter hvem den nuværende Ejerinde har overtaget den.

Gaarden ligger tæt Ø. for Bovbjerg. Alle Bygningerne er nyopførte efter Ildsvaade i 1907. De er alle af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Tagpap. I alle Staldene findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Til Drift af de faste Maskiner og til Oppumpning af Gaardens Vandforsyning er installeret Petroleumsmotor. Store Kastbjerg ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en god, samlet Form, men en lidt bølgeformet Overflade. Mosen indeholder megen og god Tørv.

Ertbjerg, Dybe Sogn. Postforb. og St.: Ramme, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 10 over Dybe Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Nis Peter Bech*, som overtog Gaarden 1. Marts 1894, er født paa Grobsgaard i Dybe Sogn 28. Novbr. 1852 og gift med *Mette Marie Christensen*, født paa Vadum Møllegaard 11. April 1857.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Dybe ø. Del. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 75½, Eng 4, Have og Gaardsplads ½. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Blandsæd og 3aars Græs; 5½ Td. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er ret ensartet, dybmuldet Jord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 30 Fedekreaturer, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Ertbjerg er formentlig en gammel Selvejergaard. Dens ældst kendte Ejer var Mads Andersen, der omkring 1850 efterfulgtes af sin Søn, Anders Højland Madsen, en dygtig og virksom Mand, der merglede og drænede Gaarden, og som var vidt bekendt over Egnen som fremragende Heste- og Kreaturkender. Efter ham gik Ertbjerg i 1892 i Arv til hans Søn, Købmand Poul Andersen, Holstebro, der allerede 1½ Aar senere solgte Ejendommen til den nuværende Ejer.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur med Undtagelse af et Gødningshus af Tømmerkonstruktion. Hovedb. er teglhængt, medens Avlsb. er tækkede med Straa, Gødningshuset dog med Tagpap. Paa den ø. Staldlængde er i 1912 lagt Tegl uden paa Straataget, og det er Hensigten efterhaanden paa den Maade at teglhænge alle Avlsb. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner. Jorderne har en god, samlet Form med en let bakked Overflade. Engen er beliggende i Marken. Ertbjerg hører til de gamle Fedegaarde, hvor der altid har været holdt mange Fedekreaturer. Den hører til Egnens bedste Jorder og er navnlig bekendt for sine gode Græsjorder.

Stamphøj, Dybe Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 5½ Km. Tlf. 8 over Dybe Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Mads Stamphøjs Arvinger*, som overtog Gaarden i Jan. 1909 ved hans Død.

Matr.-Nr. 16b m. fl. af Dybe v. Del. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. ½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 9,275 Kr. Gaardens samlede Areal 74¼ Td. Ld., deraf Ager 70, Mose ¼, Have og Gaardsplads 1¼, Veje 2¼. Gaarden drives af Ejerne ved Bestyrer *L. P. Olesen*. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Staldfoder, ⅔ Rug ⅓ Havre, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 12 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er overvejende god Lermuld paa fedt Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stamphøj ligger overordentlig smukt paa Højderne tæt Ø. for Ferring Kirkeby med en pragtfuld Udsigt mod V. over det kønne, kuperede Landskab og ud over Vesterhavet, der indtager Horisonten langs hele Synskredsen.

Alle Gaardens Bygninger er opførte af Grundmur, Avlsb. tækkede dels med Straa, dels med Tagpap, Hovedb. med Tegl. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner. Laden er en ældre Bygning; Hestestalden er bygget i 1860erne, Kostalden 1870, Gødningshuset i 1880erne, og endelig er den kønne Hovedb. opført i 1896. Jorderne strækker sig væsentlig mod N.; de har en noget uregelmæssig og langstrakt Form og er navnlig i den n. Side noget bakkede, hvor Marken løfter sig i et Højdepunkt ved Navn »Brunbjerg«.

Dybe Præstegaard, Dybe Sogn. Postforb. og St.: Ramme, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Poul Kallesø*, som overtog Gaarden 1. Decbr. 1905, er født paa Kallesø i Tørring

Sogn 8. Maj 1867, og gift med *Kirstine Sønderby*, født paa Sønderbygaard i Fjaltring Sogn 15. Marts 1873.

Matr.-Nr. 1a af Dybe. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal $71\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 67, Eng 3, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er nærmest Gaarden god, lermuldet Jord paa Lerunderlag, længere mod S. og V. sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 16 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dybe Præstegaard var Bolig for Sognets Præster indtil 1892, da den solgtes til Eskild Mouritsen fra Møgelgaard.

Gaarden ligger omtrent midt mellem Trans og Dybe Kirker, tæt S. for Vejen fra Ramme til Ferring. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Hovedb. og Laden tækket med Tegl, de andre Avlsb. med Straa. Ældst er Svinestalden m. m., der er indrettet i den gamle Hovedb., idet den er opført i 1780erne. Laden og den v. Bygning, i hvilken

Dybe Præstegaard.

Hestestalden og Kostalden findes, er bygget i 1880, medens den nye Hovedb. er opført 1907. Denne sidste er en smuk, anselig Bygning, der bærer stor Kvist ud mod Haven. Paa Laden er opstillet en stor Klapsejlsmotor til Drift af alle de faste Maskiner. Jorderne har, navnlig i den yderste Side, en noget bakket Overflade. Engen er beliggende umiddelbart Ø. for Gaarden. Det er fortrinlig Engbund, og dens Beliggenhed ind under Haven bidrager til at forøge Gaardens Omgivelsers Hygge. — I Hestebesætningen findes for Tiden en Præmiehoppe og en ung Hingst, Søn af Foreningshingsten »Trymer«.

Nørgaard, Vandborg Sogn. Postforb. og St.: Strande, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. $9\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Jens Christian Mathiesen*, som overtog Gaarden i Foraaret 1886, er født paa Nr. Kastbjerg i Dybe Sogn 23. Jan. 1858 og gift med *Karen Margrethe Berthelsen*, født paa Ejendommen 22. Septbr. 1861.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Vandborg. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 14,325 Kr. Gaardens samlede Areal 76 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 3, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er ret ensartet, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Nørgaard overtog den nuværende Ejer efter sin Svigerfader, Mads Berthelsen, som 1857 havde faaet den ved Giftermaal med Enken efter gamle Ole Christensen. Oprindelig var Nørgaard ikke saa stor som nu, men Mads Berthelsen tilkøbte Nabo-gaarden »Dragesboel« og sammenlagde Jorderne.

Gaarden ligger højt og frit med en storslaaet Udsigt mod V. ud over Havet lige fra Bovbjerg til Thyborøn og mod N. og Ø. over Limfjorden til Thyland, der hæver sig

Nørgaard.

ude i Horisonten. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede dels med Rør, dels med Straa. Hovedb. er opført 1870, Laden i 1873, den ø. Staldlænge lidt senere, en Gang i 1870erne, og den v. Staldlænge i 1888. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaarden ligger ret bekvemt, midt paa sine Jorder, der har en noget langstrakt Form; de har en nogenlunde jævn Overflade med Hovedfald mod S. Engen er fraliggende mod NV. ved Strande St.; Halvdelen deraf er af god Beskaffenhed. — I Hestebesætningen findes en Præmiehoppe, der er kaaret i I. Klasse og optaget i Statsstambogen.

Brunsgaard, Vandborg Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 4½ Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Niels Nørby Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1897, er født paa Ejendommen 23. Jan. 1874 og gift med *Mette Johanne Poulsen*, født paa Mægbæk i Vandborg Sogn 3. Febr. 1872.

Brunsgaard.

Matr.-Nr. 33a af Vandborg. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,240 Kr., for Avlsb. 12,760 Kr. Gaardens samlede Areal 71½ Td. Ld., deraf Ager 67, Mose 1, Have og Gaardsplads 1½, Veje 2. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: ½ Staldfoder ½ Halvbrak, ½ Roer ½ Vintersæd, Havre, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 7 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er overvejende god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer

foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Brunsgaard har oprindelig været Fæste under Hovedgaarden Rysensteen, men er formentlig købt til fri Ejendom allerede inden det 18. Aarhundredskifte. Den nuværende Ejers Bedstefader, Jens Christian Pedersen, blev Ejer af den c. 1812 ved Giftermaal med Enken efter Christen Brunsgaard. Han efterfulgtes i 1865 af sin Søn, Jens Jensen, der atter i 1897 overlod den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger umiddelbart S. for Vejen fra Ferring til Lemvig, højt og frit med en pragtfuld Udsigt mod V., hvor Hav og Kystlinie er synlig omtrent fra Bovbjerg til Harboøre. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede dels med Rør, dels med Tagpap. Ældst af Bygningerne er Laden, der er opført i 1870, medens begge Staldbygningerne er opførte i 1880 og Hovedb. i 1891. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaardens Jorder har en noget langstrakt Form; Overfladen er noget bakket; Vejen Ferring-Lemvig gennemskærer Marken. — I Gaarden findes en gammel Hoppestamme, som har været i Brunsgaard i mere end hundrede Aar.

Kubstrup, Vandborg Sogn. Postforb. og St.: Bonnet, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Mads Pedersen*, som overtog Gaarden 1. Juni 1900, er født i Nørre Mølle i Lomborg Sogn 16. Decbr. 1871 og gift med *Maren Kathrine Pedersen*, født i Hvidbjerg Sogn i Salling 20. Oktbr. 1878.

Matr.-Nr. 31a m. fl. af Vandborg. Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 1 ½ Alb. Ejendoms skyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,150 Kr., for Avlsb. 16,650 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 82, Have og Gaardsplads 1, Veje 2. Agermarken drives i en 10 Marksdrift: Staldfoder, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, 1aars Græs, ½ Rug ½ Hvede, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er ensartet, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 7 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kubstrup blev i sin nuværende Skikkelse oprettet, da Jens Møller lagde det daværende Kubstrup og Flyvelsgaard sammen. Han var en stor Kreaturhandler og efterfulgtes c. 1877 af sin Søn, Ole Møller, der ligeledes handlede meget, men i 1900 solgte Ejendommen til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger umiddelbart N. for Vejen fra Ferring til Lemvig, højt og frit med en storslaaet Udsigt mod V. over det smukke, kuperede Landskab ud over Vesterhavet, der strækker sin mægtige Flade langs hele den v. Horisont. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede dels med Tegl, dels med Tagpap. I Kostalden er murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. I 1911 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner og til Oppumpning af dens Vandforsyning. Haven strækker sig S. for Hovedb. over et lille Dalstrøg; den er for faa Aar siden bleven betydeligt udvidet. Jorderne har en god, samlet Form; Overfladen falder ret jævn, undtagen i den ø. Side, hvor den er noget bakket.

Houvinkel (Vestervinkel), Houe Sogn. Postforb. og St.: Klinkby, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Andreas Karstoft*, som overtog Gaarden 1. April 1883, er født paa Bøllinglide pr. Skjern 1. Decbr. 1855 og var gift med *Johanne Poulsen*, født paa Skakhøj i Fjaltring Sogn 20. Jan. 1863, død 15. Juni 1889.

Matr.-Nr. 35a af Houe. Hartkorn 9 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendoms skyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,500 Kr., for Avlsb. 17,500 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Eng 20, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 68 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, ½ Byg ½ Blandsæd, Havre og 4aars Græs; 10 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er dels Lermuld, dels Sandmuld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 7 Heste, 3 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Houvinkel er formentlig en gammel Selvejergaard. Dens ældst kendte Ejer var Ib Sørensen, der kom fra Irup i Thy. Hans Datter, Ingeborg Sørensen, ægtede senere Thomas Svendsgaard fra Fabjerg, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Han var en dygtig og driftig Mand, der merglede og drænedede Jorderne og flyttede Gaarden, der tidligere laa noget længere mod Ø., hen paa sin nuværende Plads. 1882 brændte Bygningerne imidlertid, hvorefter han opførte den nustaende Lade og Staldbygningerne, medens den nuværende Ejer i 1904 har bygget Hovedb. og Aaret efter en Bygning til Vognport og Brændsel.

Houvinkel.

Gaarden ligger tæt Ø. for Landevejen fra Lemvig til Harboøre, venlig omgivet af sin store, smukke Have, der mod Ø. gaar ned til Engen. Den anselige Hovedb. er opført af Grundmur med Cementstenstag. Avlsb. er ligeledes grundmurede og tækkede dels med Rør, dels med Tagpap. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt, midt paa sine Jorder, der har en jævn og god Overflade. Rundt om hele Marken findes en stor Skelgrøft. — I Hestebesætningen findes en Avlshoppe, der er kaaret i I. Klasse og optaget i Statsstambogen. — Paa Houvinkel staar en gammel Egetræs-Standkiste, tæt beslaaet med kunstigt, haandsmedet Beslag, der danner allehaande Figurer og Skikkelser. Den bærer Aarstallet 1674 og er gaaet i Arv i afdøde Fru Karstofts Familie. Den kom i sin Tid til Houvinkel fra Volder i Ramme Sogn.

Houdam, Houe Sogn. Postforb.: Lemvig, hvortil c. 7½ Km., og St.: Balleby, hvortil c. 3½ Km. Nuværende Ejer: *Mads Braagaard Christensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1896, er født paa Øster Thybogaard i Lomborg Sogn 25. Decbr. 1856 og gift med *Jensine Marie Jacobsen*, født paa Ejendommen 12. Juni 1864.

Matr.-Nr. 11a af Houe. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendoms-skyld 37,000 Kr. Gaardens samlede Areal 79½ Td. Ld., deraf Ager 78, Have og Gaardsplads 1½. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 16 Fedekreaturer, 6 Heste, 1 Føl samt 9 Faar. Kvægbesætningen, der er af blandet Kort-hornrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Houdam overtog den nuværende Ejer efter sin Svigerfader, Jacob Christensen, hvis Fader, Christen Jacobsen, formentlig havde købt Ejendommen ved Auktion. Oprindelig var Houdam betydelig større af Areal, men Jacob Christensen fraskilte en Del af Jorderne, hvorved den kom ned paa sin nuværende Størrelse.

Gaarden ligger sydvestlig i Houe Sogn, venlig omgivet af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Straa. Ældst af Bygningerne er Hovedb., som er opført 1856; Laden er opført 1867, den ø. Staldlænge 1892 og den v. Staldlænge i 1903; i denne sidste findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle de faste Maskiner.

Houmaa, Houe Sogn. Postforb. og St.: Lemvig, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Knud Trolborg Rønn*, som overtog Gaarden 1. April 1904, er født i Søndervrist Mølle i Harbøre Sogn 13. Septbr. 1879 og gift med *Mathilde Kathrine Pinholt*, født i Trans 11. Juli 1888.

Matr.-Nr. 41a m. fl. af Houe. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,900 Kr., for Avlsb. 15,100 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 8½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Blandsæd, Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er ganske overvejende god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og

Houmaa.

Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 7 Heste, 3 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Houmaa er formentlig en gammel Selvejergaard. Oprindeligt var den betydeligt større end nu, men Mads Møller, der ejede Gaarden omkring Midten af forrige Aarhundrede, frasolgte efterhaanden forskellige Parceller til Nabogaardene. Hans Enke, Johanne Marie Møller, sad inde med Ejendommen i mange Aar, indtil hun i 1884 solgte den til den nuværende Ejers Fader, Christen Lassen Rønn, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger kort S. for Houe Kirke. Ø. for den gamle Gaardplan er i 1908 opført en ny, smuk Hovedb. af Grundmur med Tegltag. Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur med dels Staa-, dels Rørtage, men det er Hensigten til kommende Foraar at lægge Tegl uden paa Kostaldtaget. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Vandturbiner, idet Houaa løber ganske tæt forbi; men som Reserve haves desuden Petroleumsmotor. Vandforsyningen sker fra artesiske Brønde. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en god, firkantet Form og er jævne af Overflade. Jernbanen fra Lemvig til Harbøre gennemskærer Marken i dens n. Side. Engen ligger mod V.; den er af god Beskaffenhed.

Stigaard, Houe Sogn. Postforb. og St.: Klinkby, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 4 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Peder Skaaning*, som overtog Gaarden i Juni 1890, er født paa Bjerg i Hygum Sogn 7. Oktbr. 1843.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Houe. Hartkorn 9 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 55,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,400 Kr., for Avlsb. 15,600 Kr. Gaardens samlede Areal 101 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 82 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift: Helbrak, Rug, Roer, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Blandsæd, Havre og 5aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Lermuld; de 70 Tdr. Ld. er meget dyb Muldjord paa Lerunderlag, de 10 Tdr. Ld. ligeledes dyb Muldjord paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 30 Fedekreaturer, 6 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

Stigaard er formentlig en gammel Selvejergaard. Dens ældst kendte Ejer var Niels Stigaard, der efterfulgtes af sin Søn, Peder Stigaard, som døde ugift, hvorefter hans Søster, Bodil Marie, ægtede Anders Peder Stigaard, der saaledes blev Ejer af Gaarden. Han døde imidlertid før hun, hvorpaa hun ægtede Thomas Houmøller. Ved Dødsboauktion efter dem købtes den af den nuværende Ejer.

Stigaard.

Gaarden ligger kort NØ. for Houe Kirke. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Rør og Straa. Alle Bygningerne, der er opførte i 1862—63, gør et meget solidt og velholdt Indtryk. Paa Laden er opstillet Klapsejlsmotor til Drift af de faste Maskiner. Jorderne er regelmæssige af Form, og de er jævne og gode af Overflade. Engen, der ligger tæt Ø. for Gaarden, er af fortrinlig Beskaffenhed; den er en Fortsættelse af det store Engdrag, »Vadskjær Kær«, der strækker sig mod NØ. ud til Limfjorden, hvor man ved en Dæmning er bleven sat i Stand til at regulere Vandtilførslen. I Forbindelse med Engen findes et Rørskær med en aarlig Høst af c. 100 Traver Rør.

Mellem Paakjær, Hygum Sogn. Postforb. og St.: Klinkby, hvortil c. 2 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 7 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Christen Jensen Lund*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1887, er født paa Vesterlund i Engebjerg Sogn 8. Septbr. 1856 og gift med *Ane Johanne Jensen Paakjær*, født paa Ejendommen 3. Juli 1865.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Hygum. Hartkorn 8 Tdr. 1 $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 12,500 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 56, Eng 20, Græsningsjord paa »Plet« 23, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 53 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Rug efter Halvbrak $\frac{1}{2}$ Byg, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa stærkt Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 16 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Mellem Paakjær, som er den største af de tre Paakjærgaarde, er en gammel Selvejergaard, som gennem mange Aar har tilhørt samme Slægt. Den nuværende Ejer fik den i 1887 tilskødet af sin Svigermoder, Maren Jensen, som havde siddet som Ejer af den siden 1871, da hendes Mand, Jens Ovesen, døde.

Gaarden ligger omgivet af sin smukke, gamle Have. Alle Bygningerne er af Grundmur med Straatage og gør et meget velholdt og solidt Indtryk. Tidligere laa Gaarden lidt længere mod SV. ved Vester Paakjær, men i 1879—82 flyttedes den hen paa sin nuværende Plads, og fra den Tid skriver sig Hovedb., Laden og Svinestalden. Senere har den nuværende Ejer i 1904 opført en ny Kostald med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt midt paa sin Agermark, som har en let bølgeformet Overflade. Af Engen ligger de 6 Tdr. Ld. mod Ø. over mod Vadskjærgaard, medens Resten af Engen og Græsningsjorden ligger mod N. ude i de vidtstrakte »Plet« Eng. Mellem Paakjær ligger overordentlig smukt med en pragtfuld Udsigt mod N. over »Plet« Eng og Limfjorden til Thyland. — I Hestebesætningen findes 2 Præmiehopper, der begge er optagne i Statsstambogen.

Ellemose, Hygum Sogn. Postforb. og St.: Klinkby, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: Landinspektør *Christian Peter Aaberg*, som overtog Gaarden 1. Febr. 1904, er født paa Ejendommen 6. April 1868 og gift med *Anna Margrethe Bülow*, født i København 23. Septbr. 1869.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Hygum. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,600 Kr., for Avlsb. 8,500 Kr.; desuden for Teglværksbygninger 34,100 Kr. Gaardens samlede Areal 64¼ Td. Ld., deraf Ager 36, Eng 25¼, Skov 1½, Have, Gaardsplads og Teglværksplads 1½. Gaarden er bortforpagtet til *Poul Agger*, født paa Aagaard i Møborg Sogn 12. Juli 1853, gift med *Marie Madsen*, født paa Roldborg i Trans Sogn 1. Marts 1875. Af Agermarken drives 32 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Staldfoder, ½ Rug ½ Byg, Roer, Havre, Havre og 3aars Græs; 8 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 12 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 21 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Det maa dog bemærkes, at Forpagteren driver Ellemose sammen med sin egen Gaard, Nr. Byskov, som er 30 Tdr. Ld. stor, og at den angivne Besætning svarer til hele den samlede Bedrift.

Ellemose's ældst kendte Ejer var Henrik Vang, der havde købt den c. 1851, og som i 1861 solgte den til Christen Kirkeby, der allerede Aaret efter solgte til Jens Aaberg, den nuværende Ejers Fader.

Gaardens Bygninger er af Grundmur. I Kostalden findes muret Hvælvingstoft mellem Jernbjælker. Gaardens Vandforsyning sker ad artesisk Vej. Paa Bankerne tæt V. for Gaarden byggede den nuværende Ejers Fader straks, efter at han havde købt Ellemose, et mindre Teglværk. Dette stod til 1908, da det nedbrændte, hvorefter den nuværende Ejer har opbygget i stærkt udvidet Skikkelse med Ringovn. Ellemose ligger omtrent midt i sin Agermark, der er godt arronderet, men meget bakket. Engene, der er fraliggende mod N. i »Plet«-Eng, anvendes dels til Høslæt, dels til Afgræsning og er af ret forskellig Godhed. Tæt Ø. for Ellemose blev i 1879—83 plantet en køn, lille Lund af Naaletræer, El, Røn, Ask og Hassel. I Bankerne der er til forskellige Tider fundet mange smukke Oldsager, navnlig Gravurner og smukt formede Stendolke, men ogsaa enkelte Broncesager. Paa Ellemose Arealer er fundet Brunkulslejer af nogenlunde Mægtighed.

Vestergaard, Hygum Sogn. Postforb. og St.: Klinkby, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Peder Christen Christensen Vestergaard*, som overtog Gaarden 22. Febr. 1909, er født paa Ejendommen 29. April 1888.

Matr.-Nr. 34 af Hygum. Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 150 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 78, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg og Blandsæd, Staldfoder og 1aars Græs, Rug og Byg, Roer, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende lermuldede Jorder med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 6 Heste samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

Vestergaard er en gammel Selvejgaard, som har været i den nuværende Ejers Slægts Besiddelse siden 1827, da Christen Christensen Nørager købte den ved Auktion. Han overdrog 1865 Gaarden til sin Søn, Hans Andreas Christensen, som døde i 1906, hvorefter hans Enke, Marie Vestergaard, i 1909 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger tæt NØ. for Landevejen fra Lemvig til Harboøre paa Højderne ved den s. Grænse af det meget store Engdrag »Plet«. Af Bygningerne er Hovedb., Hestestalden og Laden opførte af Grundmur og tækkede med Straa; derimod er den store, nye Kostald bygget over høj, støbt Sokkel af Cementblokke og med muret Trimpel; den er tækket med Pap ligesom en spaanklædt Hjælpelade. I Kostalden findes muret Hvælving loft mellem Jernbjælker. Til Drift af de faste Maskiner og til Oppumpning af Gaardens Vandforsyning findes baade Husmølle og Petroleumsmotor. Gaarden ligger midt paa sine Jorder paa Grænsen mellem Agermarken og Engen; Jorderne har en god, samlet Form; Agermarken er noget bakket af Overflade. Af Engen anvendes c. Halvdelen til Høslæt og den anden Halvdel til Afgræsning.

Nygaard, Hygum Sogn. Postforb. og St.: Klinkby, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Christen Ovesen Nygaard*, som overtog Gaarden 21. Novbr. 1877, er født paa Ejendommen 4. Marts 1847 og gift med *Villemine Margrethe Christensen*, født paa Sønder Balle i Nørre Nissum Sogn 11. Juni 1864.

Matr.-Nr. 37a m. fl. af Hygum. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 133 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 35, Græsningsjord 35, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Blandsæd, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Havre, Roer, Blandsæd, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 15 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 25 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nygaard er formentlig en gammel Selvejgaard, der gennem mange Aar er gaet i Arv i samme Slægt. Den nuværende Ejer overtog den 1877 efter sin Fader, Ove Christian Christensen, der ligeledes havde faaet den efter sin Fader, Christen Ovesen, som ogsaa var barnefødt paa Ejendommen.

Gaarden ligger kort S. for »Plet« Enge. Alle Bygningerne er af Grundmur og gør et solidt og velholdt Indtryk; de er alle tækkede med Rør, idet Nygaard selv har tilstrækkelig Rørskær til Tagenes Vedligeholdelse. Hovedb. er opført 1901, Laden og Hestestalden omkring 1880, medens Kostalden er en ældre Bygning, der dog senere er betydeligt udvidet. I Stalden er indlagt selvrindende Vand fra Marken. Gaarden ligger omtrent midt paa sin Agermark, der har en nogenlunde jævn Overflade med Stigning mod S. Engen og Græsningsjorden er fraliggende mod N. i »Plet« Enge. — I Hestebesætningen findes 2 Avlshopper, der er kaarede i I. Klasse, og som flere Gange er præmierede ved de lokale Skuer. — Fra Højderne i Marken er der en pragtfuld Udsigt over det omliggende Landskab og over Limfjorden og Vesterhavet.

Øster Paakjær, Hygum Sogn. Postforb. og St.: Klinkby, hvortil c. 1 $\frac{3}{4}$ Km. Tlf. 4 over Hygum Central. Gaarden ligger c. 7 $\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Lemvig. Nuværende Ejer: *Jens Peter Jensen Paakjær*, som overtog Gaarden i Oktbr. 1884, er født paa Mellem Paakjær i Hygum Sogn 19. Juni 1863 og gift med *Ane Marie Bjerre*, født paa Nørre Lund i Engbjerg Sogn 14. Febr. 1867.

Matr.-Nr. 14b m. fl. af Hygum. Hartkorn 7 Tdr. 1 Fdkr. 2 $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 9,500 Kr. Gaardens samlede Areal 71 $\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager 55, Eng 8, Græsningsjord 7, Have og Gaardsplads $\frac{3}{4}$, Veje $\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Byg, Roer, Havre, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er ret ensartet, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 15 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Øster Paakjær købte den nuværende Ejer af Jens Lauridsen, som i 1875 havde overtaget den efter sin Fader, Laust Jensen. I det hele skal Øster Paakjær gennem flere Slægtled have tilhørt denne Familie.

Oprindelig laa Gaarden noget længere mod NV. ved Vester Paakjær, men i 1887—89 blev den flyttet hen paa sin nuværende Plads, og fra den Tid stammer de nustaaende Bygninger. De er alle af Grundmur, solide og velholdte, alle tækkede med Rør. V. for Laden er opstillet paa et højt Jernstativ en Klapsejlsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Fra Væld i Marken er ført Ledninger rundt i Bygningerne med selv-rindende Vand. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, der har en nogenlunde jævn Overflade. Engen, der er beliggende tæt S. for Gaarden, er af god Beskaffenhed. Græsningsarealet er fraliggende mod N. i »Plet« Enge; det er indhegnet og anvendes til Løsdrift for Ungkvæget. Fra Øster Paakjær er en vid Udsigt mod Ø. og S.

Hjerm Herred.

St. Brusen, Mejrup Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer:: *Ville Christensen*, som overtog Gaarden 17. Maj 1911, er født i Hvidbjerg i Thy 29. Jan. 1873 og gift med *Ane Bæk Jepsen*, født paa Bredalsgaard i Humlum 5. Jan. 1877.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Brusen. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Havre, Rug og Byg, Roer, Blandsæd og 2aars

St. Brusen.

Græs. Jordens Bonitet er Lermuld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

St. Brusen var i sin Tid betydeligt større end nu, men en tidligere Ejer, Skante Korsgaard, fraskilte bl. a. en af Nabogaardene, »Nørre Brusen«. Han havde overtaget Ejendommen omkring 1870 efter sin Svigerfader og mageskiftede den bort c. 1900. I de følgende 10 Aar har Gaarden haft mange, stadigt vekslende Ejere, indtil den nuværende Ejer i 1911 købte den.

Gaarden ligger umiddelbart V. for Holstebro-Skive Landevej. I Efteraaret 1908 nedbrændte Bygningerne, men blev derefter genopførte paa samme Plads. Alle Gaardens Bygninger er nu af Grundmur, Hovedb. med Tegltag, Avlsb. med Rørtage. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Gaarden ligger ret bekvemt for sine Marker, omtrent midt i den ø. Side af Jorderne, som har en let, bølgeformet Overflade.

Birk, Mejrup Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. $5\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Otto Larsen*, som overtog Gaarden 4. Aug. 1892, er født i Ø. Vandet Sogn 22. Aug. 1849 og gift med *Maren Smed*, født i Faartoft i Thisted Landsogn 12. Oktbr. 1857.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Mejrup nv. Del. Hartkorn 8 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,300 Kr., for Avlsb. 17,130 Kr. Gaardens samlede Areal 124 Tdr. Ld., deraf Ager 118, Mose 4, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 50 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 5 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Birk menes at være en gammel Selvejergaard. Dens ældst kendte Ejer var en Hansen, der efterfulgtes af Gregers Storgaard, som to Gange skal have været Ejer af Gaarden, den ene Gang sammen med en Kousgaard. Senere ejedes Birk af en Pedersen, som i 1882 opbyggede den nustaaende Gaard efter Ildsvaade. Han solgte til Anders Gammelby, som atter solgte til Jens Nyborg, af hvem den nuværende Ejer erhvervede Ejendommen ved Mageskifte.

Gaarden ligger N. for Mejrup Kirke, midt mellem Landevejen Holstebro-Viborg og Holstebro-Skive, midt paa sine Jorder, der har en god Form og er jævne og flade. Hele Gaardens Mark er indhegnet med tildels levende Hegn. Alle Bygningerne er af Grundmur, Avlsb. tækkede med Straa, Hovedb. med Tegl. I Gaardens Hestebesætning findes for Tiden 3 præmierede Avlshopper. Birk ligger helt omgivet af sin store, smukke Have og af kraftige Læplantninger. I sin Tid drev Jens Nyborg nogle Aar Fællesmejeri paa Gaarden og modtog dertil Mælken fra de andre Gaarde i Omegnen.

Store Blæsbjerg, Mejrup Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Peter Jensen Bundgaard*, som overtog Gaarden 20. Juni 1907, er født i Durup Sogn i Salling 8. Juni 1883.

Store Blæsbjerg.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Mejrup nv. Del. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 25,200 Kr. Gaardens samlede Areal 68 Tdr. Ld., deraf Ager 65½, Mose 1, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, 1aars Græs, Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Store Blæsbjerg er en gammel, adelig Hovedgaard. Oprindelig maa den sikkert have været betydeligt større, men i Tidernes Løb er en Del af Jorderne skilt fra. Af dens Ejere i den nyere Tid kan nævnes Amtsraadsmedlem Bagge, der ejede Gaarden i c. 40 Aar og efterfulgtes af Christen Bierrum, som senere solgte til Carlsen. I hans

Tid nedbrændte Gaarden i 1902, hvorefter han solgte den til J. C. Dideriksen, som opførte Avlsb., men allerede 3 Aar efter i 1905 skødede den til Søren Jensen, som atter 1907 solgte til Sofus Knudsen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger meget højt og frit Ø. for Holstebro-Skive Landevej og gør med sin smukke, nybyggede Hovedb. og de solide, velholdte Avlsb. et meget tiltalende Indtryk. Hovedb. er opført 1908 af Grundmur med Tegtag. Kostalden og Svinestalden er forsynet med muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Klapsejlsmotor til Drift af Gaardens faste Maskiner og til dens Vandforsyning. Fra Roehuset fører Sporbane ind gennem Kreaturstaldene. Haven rummer bl. a. en Fiskepark. Jorderne danner en samlet firkantet Mark, der har en noget bakket Overflade. Formentlig har den oprindelige Borggaard ligget tæt Ø. for den nuværende Gaard i Kanten af en Lavning i Marken, der sikkert i sin Tid har været under Vand. I alt Fald blev der dér for nogle Aar siden ved Pløjning fundet en Del Murrester og Egetømmer.

Stensgaard, Mejrup Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Laurits, Jacob og Kirstine Jacobsen*, som overtog Gaarden 31. Jan. 1912 ved deres Faders Død.

Matr.-Nr. 6 m. fl. af Mejrup. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,040 Kr., for Avlsb. 7,105 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Mose 9, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 3aars Græs; 20 Tdr. Ld. henligger tildels udrånet som vedvarende Græsningsareal. Jordens Bonitet er ret ensartet, god Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Kort-hornrace, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

De nuværende Ejere overtog Gaarden efter deres Fader, Peder Jacobsen, som i 1861 havde købt den af Søren Stensgaard.

Alle Bygningerne er af Grundmur med Straatage. Hovedb. er opført 1880, Laden er formentlig en halv Snes Aar ældre, medens Kostalden er bygget i 1907 og Hestestalden i 1910. I alle Staldene findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Jorderne har en god, firkantet Form og en ret jævn Overflade. Mosen er fraliggende c. 7 Km. mod SØ.; den er udyrket og uafvandet og anvendes kun til Tørveskæring til Gaardens eget Brug.

Kouind, Mejrup Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Peder Sørresig*, som overtog Gaarden 1. Marts 1911, er født i Nr. Felding 26. Juli 1870 og gift med *Ane Cathrine Madsen*, født paa Elkjær i Mejrup 5. Juli 1871.

Matr.-Nr. 5a af Mejrup nv. Del. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,460 Kr., for Avlsb. 9,540 Kr. Gaardens samlede Areal 80¾ Td. Ld., deraf Ager 76½, Have, Gaardsplads og Veje 4¼. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 6½ Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kouind har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaaren Ausumgaard, men er senere købt til fri Ejendom. 1856 købtes den af Ægidius, der kom fra kom fra Quistrup. Han efterlod den 1881 til sin Søn, P. L. T. Ægidius, der i 1902 solgte Gaarden til Marinus Pedersen Svejdal, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger omtrent midt paa sine Marker, der har en god Form med en nogenlunde jævn Overflade. Alle Gaardens Bygninger er opførte af Grundmur og tækkede dels med Rør, dels med Straa, undtagen den v. Staldlænge, der bærer Paptag. Hovedb. er opført 1894, Laden og Kostalden 1892 og Hestestalden 1902. I Gaarden er installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. S. for Hovedb. strækker sig den store, kønne Have, anlagt af den ældste Ægidius; den begrænses mod Ø. af to Damme og fortsættes mod V. langs Indkørslen til Gaarden i en lille Lund med høje, kraftige Prydtæer og en Mængde Frugttræer.

Nørre Risom, Borbjerg Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 8½ Km. Nuværende Ejer: *Bertel Bertelsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1900, er født paa Ejendommen 20. Oktbr. 1866 og gift med *Else Jensine Jensen*, født paa Sønder Damgaard i Borbjerg Sogn 18. Juli 1877.

Matr.-Nr. 29a af Borbjerg. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms- skyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 17,800 Kr. Gaardens samlede Areal 189 Tdr. Ld., deraf Ager 130, Skov, Hede og Overdrev 58, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Blandsæd, Roer, Havre og 3aars Græs; 30 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Havre, 1aars Græs, Rug, Havre og 2aars Græs; 30 Tdr. Ld. opdyrket Hede drives med: Ærter, Rug, Kartoffler, Havre og 6—7aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende Muld af forskellig Kvalitet paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 32 Fedekreature, 7 Heste, 6 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 85 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Nørre Risom.

Nørre Risom har den nuværende Ejer faaet efter sin Fader, Søren Bertelsen Bjerre, som i 1864 havde efterfulgt sin Hustrus Stedfader, Peder Tinggaard Jensen. Den Gang laa Gaarden sammen med Sønder Risom, og Størsteparten af Jorderne laa hen i Hede og udyrket Kær. Men Søren Bjerre tog straks fat paa Markernes Opdyrkning og Mergling, et Arbejde, som den nuværende Ejer har fortsat, siden han overtog Gaarden, og i 1870—72 flyttedes Gaarden hen paa sin nuværende Plads og opbyggedes her.

Alle Bygningerne er nu af Grundmur med Undtagelse af en Kornhjælm af Tømmerkonstruktion. Bygningerne er tækkede dels med Straa, dels med Tagpap. I Kostalden og i Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Vandforsyningen er drænet ind fra Væld i Marken. Gaarden ligger meget bekvemt for sine dyrkede Marker. Overfladen er jævn og god. — Efter Sagnet skal Navnet »Risom« komme af »Rides om«, idet dens Jorder en Gang skal være erhvervet af en Mand, der havde faaet Lov at beholde saa megen Jord, som han kunde ride udenom i den Tid, Præsten var paa Prædikestolen.

Sønder Risom, Borbjerg Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 8½ Km. Nuværende Ejer: *Jens Christian Jensen*, som overtog Gaarden 5. Maj 1891, er født paa Kirkebygaard i Ryde Sogn 19. Marts 1852 og gift med *Mathilde Pedersen*, født paa Noes i Mejrup Sogn 5. Decbr. 1870.

Matr.-Nr. 30a m. fl. af Borbjerg. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,750 Kr., for Avlsb. 10,185 Kr. Gaardens samlede Areal 114 Tdr. Ld., deraf Ager 111, Have og

Gaardsplads 1, Veje og Grusgrave 2. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Halvbrak, Rug, $\frac{1}{2}$ Roer $\frac{1}{2}$ Blandsæd, $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Roer, $\frac{1}{2}$ Græs $\frac{1}{2}$ Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er for Halvdels Vedkommende Ler-muld paa Lerunderlag, for den anden Halvdels Vedkommende af mere letmuldet Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Sønder Risoms ældst kendte Ejer var Christen Pedersen, som 1874 efterfulgtes af sin Svigersøn, Hans Johannesen, hvis Enke efter hans Død ægtede den nuværende Ejer, der saaledes blev Ejer af Gaarden.

Sønder Risom.

Alle Bygningerne er af Grundmur med Straatage med Undtagelse af det pap-tækkede Tørvehus, der ligger V. for den egentlige Gaardplan. Hovedb. er opført 1886; Avlsb. er ældre, men de gør alle et solidt og velholdt Indtryk, og den ø. Staldlænge blev i 1911 gennemgribende restaureret. S. for Hovedb. strækker Gaardens Have sig. Jor-derne, der væsentligst strækker sig mod S. og V., har en god, samlet Form og en ret jævn Overflade.

Paibjerg, Borbjerg Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. $7\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Niels Peter Bastrup*, som overtog Gaarden 8. Novbr. 1907, er født i Naur Sogn 9. Jan. 1868 og gift med *Maren Laustsen Pedersen*, født i Delle-rup i Maabjerg Sogn 21. Septbr. 1871.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af S. og N. Hvam. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skpr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 14,900 Kr. Gaardens samlede Areal $97\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager 95, Have og Gaards-plads $2\frac{1}{4}$. Af Agermarken drives 87 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Hel-brak, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 8 Tdr. Ld. nærmest Gaarden henligger indhegnet tildels med levende Hegn til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 30 Fedekreaturer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Paibjergs ældst kendte Ejer var Peter Paibjerg, der efterfulgtes af sin Sviger-søn, Thomas Paibjerg. Han solgte senere til Jacob Jensen, som flyttede Gaarden hen paa sin nuværende Plads og opbyggede de nustaaende Bygninger. Han maatte imidlertid 1899 forlade Ejendommen, hvorefter den købtes af Jens Hvidbjerg, som opdrættede den fortrinlige Paibjerg Kaalroestamme, der har gjort Gaardens Navn bekendt langt ud over Landets Grænser.

Tidligere laa Gaardens Bygninger lidt længere mod Ø. noget lavere end nu. Men i 1881—85 opførtes de nye Bygninger, alle af Grundmur; Avlsb. er tækkede med Straa, den smukke Hovedb. bærer Skifertag. Senere har Hvidbjerg bygget en Svinestald med muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker og inde paa Gaardspladsen et Gødningshus af Tømmerkonstruktion med Kornmagasin i 1. Sals Højde. Ligeledes opstillede Hvidbjerg paa Laden en Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Ind mod Gaarden

Paibjerg.

samler sig en Del høje, frodige Læbælter og levende Hegn, der bidrager til at give Ejendommen en Hygge og Karakter, som ellers er sjelden i disse Egne af Landet. Fra Hovedb. fører en pyntelig Veranda ned til den store, smukt anlagte Have, der mod S. gaar over i en lille Lund. I Følge Dr. O. Nielsens: Hjerm og Ginding Herreder, nævnes Paibjerg allerede 1683.

Store Perregaard, Borbjerg Sogn. Postforb.: Borbjerg, og St.: Hjerm, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Jens Christian Jepsen*, som overtog Gaarden 23. Decbr. 1911, er født paa Overbredalsgaard i Humlum 21. April 1881 og gift med *Nicoline Rebbe*, født i Karby paa Mors 27. Aug. 1884.

Store Perregaard.

Matr.-Nr. 1a af Perregaard. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 103 Tdr. Ld., deraf Ager 97, Mose 3, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 90 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer,

Byg, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 7 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs sammen med de 3 Tdr. Ld. Mose. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 45 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Store Perregaards ældst kendte Ejer, Jørgen Perregaard, overtog 1890 Ejendommen efter sin Fader, der havde erhvervet den ved Giftermaal med sin Formands Enke. 1898 købtes Gaarden af Mads Svejdal, som i Maj 1911 solgte den til Mads Poulsen Jepsen, den nuværende Ejers Broder, af hvem han købte den samme Efteraar.

Gaarden ligger tæt V. for Skive Landevej. Alle Bygningerne er af Grundmur, Avlsb. opførte 1904 efter Ildsvaade, medens Hovedb. er en ældre, men solid og velholdt Bygning, der er forøget med en Tilbygning ud mod Haven; den er tækket med Straa, medens Avlsb. bærer Paptage. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Gaarden ligger meget bekvemt for sine Jorder, der har en jævn og god Overflade. S. for Hovedb. strækker sig den store, smukke Have, der rummer en Mængde Prydtræer og kønne Busketter.

Store Haislund, Borbjerg Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 9 Km. Nuværende Ejer: *Søren Sørensen*, som overtog Gaarden 8. Novbr. 1892, er født i Grove i Brøndum Sogn 7. Aug. 1861 og gift med *Else Christensen*, født i Vollum 17. Aug. 1864.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Borbjerg mellemste Del. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,600 Kr., for Avlsb. 14,535 Kr. Gaardens samlede Areal 114½ Td. Ld., deraf Ager 112½, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 112½ Td. Ld. i en 7

Store Haislund.

Marksdrift: Havre, benyttet Brak, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Stkr. Fedehøveder, 8 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes kun delvis ved eget Tillæg.

Store Haislunds ældst kendte Ejer var gamle Jens Haislund, hvis Slægt formentlig gennem flere Led har ejet Gaarden. Han solgte til en Poulsen, der atter efterfulgtes af F. P. Eising, som 1883 solgte til Adolf Hedemann. Han havde kun Ejendommen et Par Aar, hvorefter den i 1885 solgtes til Christen Olsen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger kort SV. for Borbjerg Kirkeby. Hovedb. er opført 1871 af Eising, som det Aar opbyggede hele Gaarden. 1885 nedbrændte imidlertid Avlsb., som derefter genopførtes af Olsen. Alle Gaardens Bygninger er nu af Grundmur, tækkede med Straa. Der er installeret Benzinmotor til Drift af Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, der har en ret jævn og god Overflade. — I Hestebesætningen findes en Hoppefamilie, der stammer fra en Hoppe, som den nuværende Ejer i sin Tid købte fra Salling. Flere Medlemmer af denne Hoppefamilie har

taget 1. Præmie saavel i Samling som enkeltvis, og en af dem er kaaret i I. Klasse og optaget i Statsstambogen. En Søn af den præmieredes 1912 som 2aarig ved Ungskuet i Skanderborg.

Over Kjeldsmark, Borbjerg Sogn. Postforb.: Holstebro, hvortil c. 15 Km., og St.: Vinderup, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som overtog Gaarden 25. Novbr. 1884, er født paa Ejendommen 12. Septbr. 1855 og gift med *Karen Andersen*, født i Borbjerg Sogn 5. Novbr. 1863.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Kjeldsmark. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,076 Kr., for Avlsb. 12,150 Kr. Gaardens samlede Areal 140 Tdr. Ld., deraf Ager 99, Eng 10, Skov og Plantage 20, Hede og Overdrev 10, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Helbrak, Rug, Roer og Staldfoder, Blandsæd, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er for godt Halvpartens Vedkommende Muld paa Lerunderlag, medens Resten er af noget mildere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 5 Plage og Føl samt 15 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af overvejende sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Over Kjeldsmark overtog den nuværende Ejer efter sin Fader, *Jens Laursen*, som 1852 havde faaet den tilskødet af sin Stedfader, som havde købt Ejendommen omkring 1824. Den Gang var Gaarden ikke opdrevet; Jorderne henlaa i Krat og Lyng-hede, isprængt en Mængde Mosehuller. Men i den siden da forløbne Tid er Jorderne bragt i Kultur, saa at Kratskoven og en nyplantede Plantage nu kun findes paa Skrænterne, der fra Gaardens Marker falder ret brat mod S. ned til Engene om Borbjerg Præstegaards Sø og Borbjerg Møllesø.

Gaarden ligger højt og frit med en meget vid Udsigt mod S. og V. over det om-liggende kønne Landskab. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Avlsb. tækkede med Straa, Hovedb. med Tegl. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Over Kjeldsmark ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Marker, der har en noget bølgeformet Overflade. Engen ligger mod SV.; en Del af den er pløjet og anlagt som Kultureng. Af den gamle Ege- og Bøgeskov findes c. 12 Tdr. Ld., af Naaletræplantage c. 8 Tdr. Ld.

Sønderbygaard, som paa Egnen almindeligst kaldes Storgaard, Hanbjerg Sogn. Postforb. og St.: Hanbjerg, hvortil c. 4 Km. Tlf. 51 B over Vinderup

Sønderbygaard.

Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Peter Laursen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1888, er født paa Meldgaard i Hanbjerg 16. Septbr. 1858 og gift med *Ane Nielsen*, født paa Kviesgaard i Borbjerg Sogn 10. Decbr. 1873.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Hanbjerg Hovedgaard. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,600 Kr., for

Avlsb. 25,337 Kr. Gaardens samlede Areal 144 $\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager 110, Eng 23, Græsningsjord 6 $\frac{1}{4}$, Skov 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 100 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og Blandsæd og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er for Størstedelen gode Muldjorder paa dels Ler-, dels Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedestude, 8 Heste, 6 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornrace, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Sønderbygaard ligger paa den gamle Landsby, Sønderbys, Grund. Efter Udskiftningen kaldes Hovedparcellen af det nuværende Sønderbygaard for Storgaard, men efter at en senere Ejer, Gregers Andersen, som havde købt Gaarden af Anders Christensen, havde tilkøbt en mindre Nabogaard og lagt Jorderne sammen, kaldte han den samlede Ejendom Sønderbygaard. Han døde i 1888, hvorefter hans Broder, Morten Andersen i Ryde, samme Aar solgte Gaarden til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger kort Ø. for Holstebro-Skive Landevej, venlig omgiven af sin Have og store, frodige Plantninger. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag først i 1860'erne. Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur, Laden og den ø. Staldlænge med Straataage, v. Længe, Kostalden, der er opført 1912, med Paptag og Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. I 1904 er paa Laden opstillet Klapsejlsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne er ret flade, men gennemskæres af et Par Dalstrøg og falder mod Ø. mod Engen, der er anlagt dels som Vandingseng, dels som Kultureng, og som er af god Beskaffenhed. Skoven besaar dels af c. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. gammel Løvskov N. for Gaarden, medens Resten er Smaaplantninger af dels Løvtræer, dels Naaletræer paa forskellige Steder i Marken. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld og rummer bl. a. 3 Avlshopper, der er kaarede i I. Klasse og optagne i Statsstambogen.

Lundgaard, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 10 Minutters Gang. Tlf. 11 over Hjerm Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Peter Lundgaard*, som overtog Gaarden 1. April 1883, er født paa Østerbjerg i Vejrum Sogn 26. Decbr. 1859 og gift med *Maren Jensen*, født paa Kjærgaards Mølle i Ølby Sogn 20. Maj 1858.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Hjermhede. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,250 Kr., for Avlsb. 15,925 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 12 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 60 Stkr. Fedekreaturer, Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 8 Heste. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Lundgaard er en gammel Selvejergaard. Den ældst kendte Ejer var Christen Mehl, der 1872 solgte til Frederik Nyborg, som atter 1881 solgte til Poul Andersen. Af ham købte den nuværende Ejers Fader, Ivar Christian Bjerg, Ejendommen i 1882 og overdrog den Aaret efter til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger tæt V. for Hjerm Stationsby. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Rør. I alle Staldene findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner, og i 1904 opførtes midt paa Gaardspladsen en stor Vandcisterne, til hvilken Vandet føres op ved Vindmotoren, og fra hvilken der er lagt Ledninger rundt i Bygningerne. Gaarden ligger bekvemt for sine Jorder, der har en god Form og er jævne og flade. I Forbindelse med selve Gaarden drives 30 Tdr Ld. af Moesgaard i Vejrum Sogn, hvorfor Kreaturholdet for Tiden er betydeligt større, end hvad der ellers normalt holdes paa Lundgaard. Lundgaard ligger smukt i det frodige Landskab og gør med sine anselige, velholdte Bygninger i de kønne Omgivelser et tiltalende Indtryk.

Sofienborg, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Søren Pedersen*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1901, er født paa Ejendommen 29. Marts 1873 og gift med *Christine Nielsen*, født i Hvidbjerg i Salling 21. Jan. 1869.

Matr.-Nr. 25a m. fl. af Hjerm n. Del. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,250 Kr., for

Avlsb. 15,175 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Eng 12, Mose 3, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Græs $\frac{1}{2}$ Halvbrak, $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Rug, Roer, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Kort-hornrace, vedligeholdes kun tildels ved eget Tillæg.

Sofienborg har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Volstrup, men er for mange Aar siden købt til fri Ejendom. Den Gang laa Gaarden længere mod N. i Volstrup By, men den ældst kendte Ejer, Laurs Gravesen, flyttede den hen paa sin nuværende Plads tæt NØ. for Hjerm Stationsby. Han efterfulgtes af sin Søn, Jacob Laursen, som atter efterlod Ejendommen til sin Søn, Peder Jacobsen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Hovedb. er opført 1866, Laden 1856, medens begge Staldb. er ganske nye. I Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. I 1906 er installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaardens Vandforsyning sker ved Stødhævert med Ledninger rundt i Bygningerne. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en noget bakket Overflade. Af Engen ligger de 4 Tdr. Ld. i den s. Side af Marken ved Hummelose Aa, medens de 8 Tdr. Ld. er fraliggende i Hummelose. S. for Gaarden er anlagt en smuk Plantage af forskellige Løvtræer og Naaletræer.

Volstrup Vestergaard, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Mads Vestergaard*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1902, er født i Volstrup 23. Septbr. 1868 og gift med *Ane Jensen*, født i Hjerm By 9. Novbr. 1883.

Matr.-Nr. 23 m. fl. af Hjerm n. Del. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. $2\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,210 Kr., for Avlsb. 10,225 Kr. Gaardens samlede Areal 56 Tdr. Ld., deraf Ager 43, Eng $7\frac{1}{2}$, Mose 1, Skov $2\frac{1}{2}$, Græsningsjord 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 4 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Rug $\frac{1}{2}$ Havre, Roer, Havre eller Blandsæd og 1aars Græs. Jordens Bonitet er Lermuld, tildels stærkt leret. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 46 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornrace, vedligeholdes mest ved Indkøb, da der malkefedes.

Volstrup Vestergaards ældst kendte Ejer var Peder Davidsen, som havde Gaarden i mange Aar og 1874 efterlod den til sin Søn, David Pedersen (nuværende Pastor Østergaard i Frederiks i Vejle Amt). Denne solgte allerede 1878 Ejendommen til den nuværende Ejers Fader, Christen Madsen, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger tæt S. for Volstrup Skov, venlig omgivet af Have og Plantninger. Alle Gaardens Bygninger er opførte af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Hovedb. er opført 1902, Kostalden 1897, medens Laden og Hestestalden formentlig er opført i Slutningen af 1850erne. Jorderne har en let bølgeformet Overflade. Engen ligger mod V. langs Hummelose Aa; Halvdelen af den er af god Beskaffenhed og anvendes til Høslet, medens den anden Halvdel er indhegnet til Løsdrift for Ungkvæget. Haven er anlagt af den nuværende Ejer i 1904. N. for Haven findes en mindre Kalvehave, indhegnet af høje, kraftige Løvtræer.

Skjætterupgaard, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: Enkefru *Birthe Christine Hoe*, f. *Madsen*, som overtog Gaarden 10. Maj 1909 ved sin Mands, *Christen Christensen Hoes* Død. Fru Hoe er født i Asp 30. Septbr. 1857.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Skjætterup. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 2,700 Kr., for Avlsb. 8,185 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng $\frac{1}{2}$, Mose $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med sine tre Sønner til Hjælp. Af Agermarken drives Halvdelen i en 5 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd og 2aars Græs; den anden Halvdel drives i en 6 Marksdrift: Rug efter Halvbrak,

Roer, Havre, Blandsæd og 2aars Græs; 2 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er for Størsteparten god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer samt 5 Heste. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skjætterupgaard.

Skjætterupgaard er en gammel Selvejergaard, der gennem mange Led har tilhørt samme Slægt. Den ældst kendte Ejer var Christen Pedersen Hoved, som havde overtaget Ejendommen 1803, og som 1830 skødede den til sin Søn, Christen Christensen Hoved, efter hvis Død den nuværende Ejerindes afdøde Mand, Christen Christensen Hoe, i 1879 arvede Gaarden.

Gaarden ligger tæt V. for Feldborg Kirke, venlig omgivet af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Straa. Hovedb. er en efter Sigende 200 Aar gammel Bygning, Laden og den v. Staldlænge er opført 1880, den ø. Staldlænge 1892. Jorderne strækker sig navnlig mod Ø.; en Del af dem er noget bakkede af Overflade.

Feldborg, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad Holstebro. Nuværende Ejer: *Vilhelm*

Feldborg.

Kjerulf Gosvig, som overtog Gaarden i Efteraaret 1895, er født i Hjerm østre Skole 1. Juli 1867 og gift med *Christine Gravesen*, født paa Lille Feldborg 23. Jan. 1884.

Matr.-Nr. 8 m. fl. af Hjerm n. Del. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,982 Kr., for Avlsb. 18,500 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Mose 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 61 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Rug, Roer og Staldfoder, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 3 Tdr. Ld. er udlagt med Lucerne. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 10 Fedekreaturer, 5 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 130 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Feldborg var oprindelig ikke saa stor som nu, men i 1868 tilkøbte den nuværende Ejers Fader, Mads Nicolaj Gosvig, der 1863 havde faaet Hovedparcellen tilskødet af sin Svigerfader, Laust Christian Jensen, en Nabogaard, Neder Feldborg, og lagde Jorderne sammen, hvorved Ejendommen naaede sit nuværende Areal.

Gaarden ligger smukt umiddelbart V. for Feldborg Kirke, hyggelig omgivet af Have og Plantninger. Alle Gaardens kønne og velholdte Bygninger er opførte af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Tegl. Hovedb. er opført 1882 og rummer en stor og god Lejlighed. Laden er opført 1868, medens den v. Staldlænge er fra 1899, den ø. fra 1907. Desuden findes et Maskinhus og et Brændselshus. I Kostalden bliver efterhaanden oplagt Monierloft, og i Svinestalden findes Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Gaarden ligger ret bekvemt midt paa sine Jorder, der har en let bølgeformet Overflade. Mosen er fraliggende mod S. i Hummelrose. — Hestebesætningen udgør en Familie, der nedstammer fra Statsstambogshoppen Nr. 2013, som i Midten af 1890erne indkøbtes fra Dellerup i Maabjerg. En Datterdatter af den er ligeledes optaget i Statsstambogen og tilkendt 1. Præmie ved Dyrskue som Følhoppe.

Neder Telling, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hanbjerg, hvortil c. 1 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Jens Bak Jepsen*, som overtog Gaarden 1. April 1909, er født paa Sønder Bak i Humlum 11. Jan. 1887.

Neder Telling.

Matr.-Nr. 32a m. fl. af Hjerm n. Del. Hartkorn 5 Tdr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 45,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 6,200 Kr., for Avlsb. c. 19,800 Kr. Gaardens samlede Areal 74 Tdr. Ld., deraf Ager 68, Eng 3, Mose 1, Skovkrat $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 34 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Ærteblandsæd, Hvede eller Rug, Havre og 2aars Græs; 33 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift: Havre eller Rug, Roer, Blandsæd og 2aars Græs; 1 Td. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er i det hele og store lermuldet, dog noget magrere og mere forskelligartet i 5 Marksdriften. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og

Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 82 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af overvejende blandet Korthornsrace, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Neder Telling købte den nuværende Ejer af Frands Eskildsen, der 1887 havde faaet den tilskødet af sin Fader, Jens Eskildsen til Søndervang i Stadil Sogn, som i Midten af 1860'erne havde købt Neder Telling af gamle Frands Nejlung (en Sammen-trækning af Neder Telling).

Gaarden ligger tæt S. for Banelien fra Skive til Struer, venlig omgivet af Have og Plantninger. Hovedb. er bygget 1870 af Grundmur med Tegtag; alle Avlsb. er derimod opførte 1910 efter Ildsvaade; de er alle af Grundmur, tækkede med Pap og bærer alle høj, muret Trimpel. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner og til Vandforsyningen. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der fra N. og S. skraaner jævnt ned mod Bygningerne. Engen er fraliggende mod NØ. ved Limfjorden; det er Marskeng af god Beskaffenhed. — I Hestebesætningen findes 2 præmierede Avlshopper, der begge er Døtre af en 1. Præmiehoppe, som tidligere fandtes paa Gaarden. Neder Telling gør et meget tiltalende Indtryk med sine nye, anselige Bygninger i de kønne Omgivelser. V. for Indkørslen findes en lille Dam, omgivet af en Plantage. Fra Gaardens Marker er der en vid og smuk Udsigt over Limfjorden med Venø og Jegindø og den bagved liggende Kystlinie.

Hjermgaard, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Peter Christensen Bjerg*, som overtog Gaarden 24. Juni 1908, er født i Fausing 12. Maj 1882.

Hjermgaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Hjermgaarde. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,550 Kr., for Avlsb. 9,450 Kr. Gaardens samlede Areal 57 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Mose 1, Kalkgrav 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Blandsæd, Roer, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er dyb Muld paa Lerunderlag. Paa Marken findes et c. 20 M. mægtigt Kalkleje, der spænder over mindst 15 Tdr. Ld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 10 Fedekreaturer, 5 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hjermgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaard, men blev købt til fri Ejendom omkring 1870 af Søren Christian Sørensen, hvis Søn, Niels Christian Sørensen, har solgt den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger højt og frit, tæt SØ. for Hjerm Stationsby, omgivet af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Hovedb. er opført 1872, Laden 1854, medens den v. Staldlænge er en ældre

Bygning og den ø. Staldlænge er opført 1901. I 1912 er anskaffet Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne strækker sig væsentligst mod S.; de har en jævn og god Overflade. Paa Ejendommen er aabnet en Kalkgrav, fra hvilken der aarlig leveres c. 300 Læs Gødningskalk med et Indhold af c. 98 pCt. kulsur Kalk.

Petersminde, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 5 Minutters Gang. Tlf. 2 over Hjerm Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Rudolph Asmussen*, som overtog Gaarden 15. April 1910, er født i Holstebro 25. Aug. 1870 og gift med *Margrethe Nørregaard*, født i Ø. Ausum i Hjerm Sogn 28. Septbr. 1875.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Hjermgaarde. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og for Avlsb. 26,000 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Mose $1\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads $1\frac{3}{4}$. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Havre, 1aars Græs, Vintersæd, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 34 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, deraf 2 Foreningshingste, samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 46 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Petersminde.

Petersminde købte den nuværende Ejer af Peter Andersen, hvis Fædrengaard det var. Ved hans Faders Død var Jorderne blevne delte mellem Peter Andersen og hans Broder, men da denne døde, samlede Peter Andersen atter Ejendommen og tilkøbte yderligere 10 Tdr. Ld. fra Nabogaarden Lindeborg.

Oprindeligt var Petersminde Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaard. Men efter Sigende skal en tidligere Ejer af Ausumgaard et Aar have mistet alle sine Køer og da tilbudt Fæsterne paa Godset, at deres Gaarde maatte overgaa til Arvefæste, naar de hver satte en Ko ind paa Hovedgaarden. Paa den Maade blev ogsaa Petersminde Arvefæstegaard. Og endelig er den sikkert købt til fri Ejendom omkring 1870, da saa godt som hele Ausumgaard Gods blev solgt. Gaarden ligger tæt NØ. for Hjerm Stationsby. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede dels med Rør, dels med Tagpap. S. for den egentlige Gaardplan findes en stor, aaben Lade af Tømmerkonstruktion og mod N. et Maskinhus. Jorderne har en jævn og god Overflade; kun langs det v. Skel falder Jordsmonnet ned til den Bæk, der danner Ejendommens Grænse. — I Hestebesætningen findes Statspræmiehingsten »Struer Munkedal« og »Struer Høvding«, som tilhører »Struer og Omegns Hesteavlsforening«.

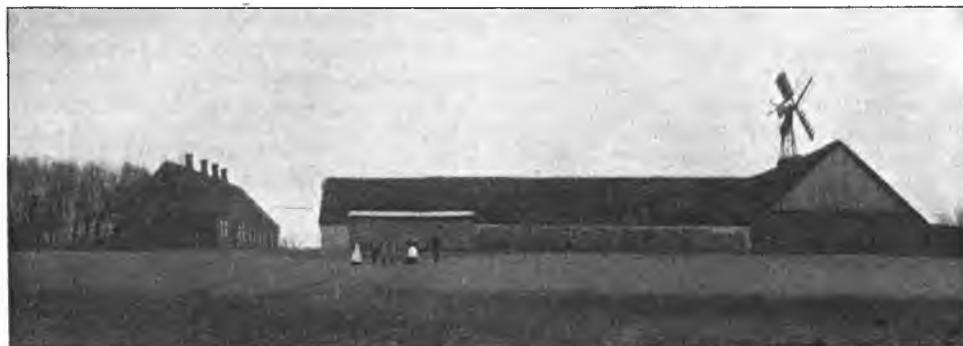
Skarby, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. $5\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Anton Ingvar Christian Poulsen*, som overtog Gaarden 14. Novbr. 1900, er født i Borbjerg 4. Oktbr. 1876 og gift med *Jensigne Jensen*, født i Hjerm 8. Febr. 1882.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Hjerm s. Del. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,700 Kr., for Avlsb. 16,075 Kr. Gaardens samlede Areal 148 Tdr. Ld., deraf Ager 144, Mose 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 114 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Blandsæd, Helbrak, Vintersæd, Roer og Byg, Blandsæd og 3aars Græs. Jordens

Bonitet er for Størsteparten lermuldet, for en mindre Parts Vedkommende grusblandet. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 20 Fedekreaturer, 6 Heste, 1 Plag samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Skarby har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaard, men er senere købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer var Løjtnant Agerschou, hvis Enke 1895 solgte Gaarden til Iver Christian Iversen, som allerede 1897 solgte til Peder Lassen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger tæt Ø. for Banelinien fra Holstebro til Struer, højt og frit, omgivet af Have og Plantning. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. Hovedb. er gentagne Gange udvidet og rummer nu en stor og god Lejlighed. Til Tærskningen er installeret Petroleumsmotor, medens en Vind-

Skarby.

motor driver alle de andre faste Maskiner og besørger Gaardens Vandforsyning. Jorderne strækker sig væsentligst mod S. og har en noget bakket Overflade. Haven fortsættes mod Ø., hvor den danner et lille Anlæg med Lysthus paa den ø. Side af Indkørslen til Gaarden.

Brusen, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Peder Christen Christensen Nordborg*, som overtog Gaarden 1. Maj 1911, er født paa Ejendommen 25. Septbr. 1857 og gift med *Marie Katrine Jensen*, født i Sønderhjem 23. Septbr. 1861.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Hjerm mellemste Del. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 12,800 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 95, Mose 1, Have og Gaardsplads 1½, Veje og Mergelgrave 2½. Af Agermarken drives 55 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Blandsæd, Roer, Havre og 3aars Græs; 40 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet, hovedsagelig paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 18 Fedekreaturer, 5 Heste samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Brusen overtog den nuværende Ejer i 1911 efter sin Broder, Christen Christensen, som i 1901 havde arvet den efter deres Fader af samme Navn. Han havde i 1879 købt den til fri Ejendom fra Hovedgaarden Ausumgaard, under hvilken den tidligere havde været Fæstegaard.

Gaarden laa tidligere noget længere mod Ø., men i 1879 flyttedes den hen paa sin nuværende Plads. Alle Bygningerne er af Grundmur med Straatage. Paa Laden er opstillet en Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Hovedb. ligger i den n. Side af Gaarden, og N. for den strækker Haven sig, som mod Ø. begrænses af en stor, køn Branddam. Jorderne strækker sig væsentligst mod S. og V.; de er nogenlunde jævne og flade og gennemskæres fra Ø. til V. af offentlig Vej.

Øster Ausum, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Jens Nørgaard*, som overtog Gaarden som Ejendom 5. Febr. 1910 efter i 19 Aar at have bestyret den for sin Moder. *J. Nørgaard* er født paa Ejendommen 20. Decbr. 1872 og gift med *Helga Margrethe Bang*, født i Dronninglund Sogn 31. Juli 1876.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Hjerm mellemste Del. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,300 Kr., for Avlsb. 15,300 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 67, Mose 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Vintersæd efter Halvbrak, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes kun delvis ved eget Tillæg.

Øster Ausum.

Øster Ausum var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaard. Den ældst kendte Fæster var den nuværende Ejers Oldefader, *Christen Jensen*, som 1786 tog Gaarden i Fæste efter sin Fæster. Han efterfulgtes af sin Søn, *Bertel Christensen*, der 1871 afstod Fæstet til sin Svigersøn, *Søren Pedersen*, som i 1880 købte Gaarden til fri Ejendom. 1891 døde han, hvorefter hans Enke, *Maren Pedersen*, f. *Bertelsen*, drev Gaarden i 19 Aar med sin Søn, den nuværende Ejer, som Bestyrer, indtil han i 1910 overtog den som Ejendom.

Gaarden ligger tæt S. for Hjerm Kirke, højt og frit med vid Udsigt mod S. og Ø. over det omliggende Terræn. Tidligere laa den endnu noget sydligere ved Hjerm gamle Præstegaard, men i 1906 nedbrændte den og blev derefter henflyttet paa sin nuværende Plads. Alle Bygningerne er opførte af Grundmur og tækkede med Tegl med Undtagelse af et mindre Hønse- og Brændselshus, der bærer Tagpap. Paa Laden er opstillet Klapsejlsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger meget bekvemt for sine Jorder, der har en god Form og en let bølgeformet Overflade.

Skovly, Hjerm Sogn. Postforb. og St.: Hjerm, hvortil c. 2 Km. Tlf. 28 over Hjerm Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Kristian Drews Ægidius*, som overtog Gaarden i Novbr. 1909, er født paa Sofienlund i Hjerm Sogn 6. Decbr. 1878 og gift med *Mariane Ausum*, født paa Vester Ausum i Hjerm Sogn 27. Septbr. 1887.

Matr.-Nr. 3c m. fl. af Volstrup. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,150 Kr., for Avlsb. 11,880 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 4, Mose 2, Græsnings-

jord i Bakker 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Havre, Helbrak og Roer, Rug og Blandsæd, Roer, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 1 Føl. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin og 108 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skovly oprettedes som selvstændig Gaard, da den nuværende Ejers Fader, Carl Emil Ægidius, i 1904 fraskilte Jorderne fra Naboejendommen Sofienlund, som han ejede. Sofienlund var igen oprettet af Parceller fra Hovedgaardene Volstrup og Quistrup.

Gaarden ligger smukt, højt og frit, c. 1 Km. S. for Limfjorden. Alle Gaardens Bygninger er opførte 1904 af Grundmur, Hovedb. er tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner. Gaarden ligger i den n. Side af sine Jorder, der har en jævn og god Overflade; kun falder Terrænet stærkt langs den ø. og s. Side ned til Engen, der ligger langs Hummelose Aa. Tæt V. for Gaarden findes Quistrup Skov, og mod N. er der en vid Udsigt over Volstrup Skove og Limfjorden med den bagved liggende Kystlinie.

Vester Ølby, Ølby Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 4½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Christen Degn*.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Vester Ølby. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr.

Gaarden ligger tæt Ø. for Vester Ølby Kirke, helt omgivet af Have og Plantning, men iøvrigt umiddelbart ved offentlig Vej. Alle Bygningerne er af Grundmur.

Bastrupgaard, Asp Sogn. Postforb.: Struer, og St.: Holstebro, hvortil c. 10 Km. Nuværende Ejer: *Niels Søndergaard*, som overtog Gaarden 4. Decbr. 1904,

Bastrupgaard.

er født paa Søndergaard i Naur Sogn 26. Juli 1869 og gift med *Anne Jensen*, født i Stendis i Ryde Sogn 20. Juli 1870.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Bastrup. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Sammen hermed ejer og driver N. Søndergaard Matr.-Nr. 21a, som er af Hartkorn c. 6 Skpr. og af Ejendomsskyld 4,300 Kr. — Brandassurance for Hovedb. 7,104 Kr., for Avlsb. 14,140 Kr. Gaardens samlede Areal 116 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Plantage 10, Hede under Opdyrkning 26, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 2aars Græs; 14 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer, 1 Tyr, 24 store Fedekrea-

turer foruden 24 Stkr. Ungkvæg, 7 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes omtrent helt ved Indkøb.

Bastrupgaard er formentlig en gammel Selvejgaard. Den nuværende Ejer købte den 1904 af Jens Peter Nielsen, som 1892 havde købt den af Christen Grønkjær, der c. 1884 havde overtaget den efter sin Svigerfader. Før den Tid havde Ejendommen gennem mange Slægtled tilhørt samme Familie.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. dels med Straa, dels med Tagpap. Laden og Hestestalden er opførte omkring 1870, men senere udvidede; Hovedb. er opført 1892 og Kostalden er nybygget i 1911; i denne sidste findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner. Bastrupgaard ligger meget bekvemt, midt paa sine Jorder, der har en god firkantet Form og en ret jævn Overflade. Plantagen er anlagt i 1911—12 paa en Del af Gaardens Hede; Bestanden er Gran og Bjergfyr i Blanding, og Plantagen er paalagt Fredskovsforpligtelse.

Øster Dalby, Gimsing Sogn. Postforb.: Struer, og St.: Hjerm, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 26 over Hjerm Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Jens Have*, som overtog Gaarden i Oktbr. 1906, er født i Borbjerg 18. Oktbr. 1879 og gift med *Christine Lassen*, født i Borbjerg 22. Maj 1886.

Øster Dalby.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Dalby. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 10,590 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Mose ½, Have og Gaardsplads 3½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Kaalroer, Byg, Frøavl af ital. Rajgræs, Frøavl af Turnips, Hvede, ½ Runkelroer og ½ Frøavl af Runkelroer, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er svær, lermuldet Jord med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 12 Fedekreaturer, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

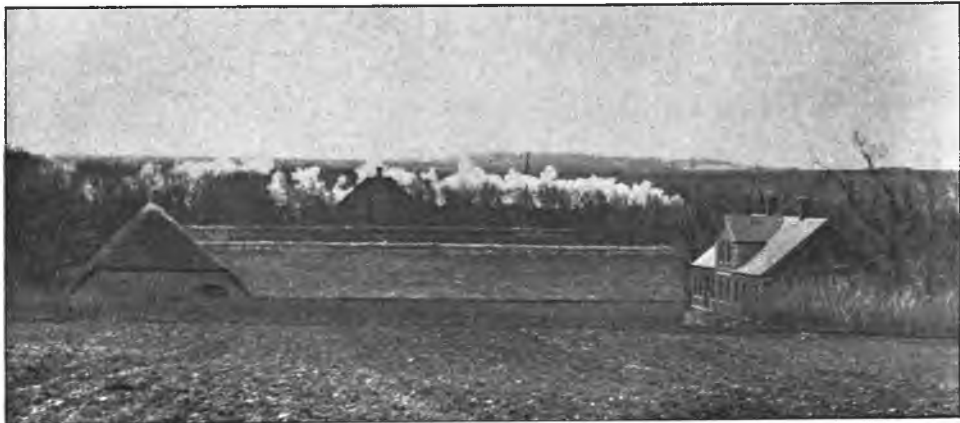
Øster Dalby købte den nuværende Ejer af Mads Andersen, som 1902 havde købt den af Gimsing Kommune, der siden Midten af 1880'erne havde anvendt den til Fattiggaard. Tidligere ejedes Gaarden af Graves Jensen, i hvis Slægt den var gaaet i Arv i mange Led.

Gaarden ligger tæt N. for Struer-Holstebro Banelinie, venlig omgivet af Have og Plantage. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Straa. Hovedb. er opført c. 1870, medens Laden og den v. Længe er fra 1879 og den ø. Længe med tilbygget Svinestald fra 1904. Gaardens Vandforsyning sker ved selvrindende Vand fra Væld i Marken med Ledninger rundt i Bygningerne. Jorderne har en god, rektangulær Form og

gennemskæres af offentlig Vej; deres Overflade er overvejende let bølgeformet, kun i det sø. Hjørne egentlig bakket. Der er i de 6 Aar, den nuværende Ejer har besiddet Gaarden, drevet en ret udstrakt Avl af Græsfrø og Roefrø, et Forhold, hvorom Sædskiftet afgiver godt Vidnesbyrd. Øster Dalby ligger smukt. S. for Hovedb. strækker sig den kønne Have, som tildels er grupperet om en lille Dam med gennemrindende Vand. Mod V. gaar Haven over i en Plantage af Løvtræer, der er gennemtrukket med Gange og anlagt som Lystanlæg. Og endelig har den nuværende Ejer V. for Gaarden anlagt en Frugthave.

Vester Dalby, Gimsing Sogn. Postforb.: Struer, og St.: Hjerm, hvortil c. 2 Km. Tlf. 12 over Hjerm Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Peder Asmussen*, som overtog Gaarden 1. Decbr. 1909, er født i Holstebro 8. Febr. 1873 og gift med *Kirstine Andersen*, født paa Vester Brusen i Mejrup Sogn 8. Jan. 1874.

Matr.-Nr. 3a af Dalby. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendoms- skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,400 Kr., for Avlsb. 14,409 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 46½, Have, Plantage og Gaards- plads 3½. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. som kvægløst Landbrug med ud- strakt Frøavl saavel af Rodfrugter som af Kløver og forskellige Græssorter og Fremavl af Sædekorn for »Foreningen af jyske Landboforeninger«. Jordens Boni- tet er meget gode, frugtbare Jorder paa stærkt, fedt Lerunderlag. 1½ Td. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Besætningen bestaar af 3 Heste, medens Kvægbesætningen er nedlagt med Undtagelse af et Par Husholdningskøer.

Vester Dalby.

Vester Dalby er en gammel Selvejergaard. Før den nuværende Ejer købte den, har den gennem mange Generationer tilhørt samme Slægt, idet den nuværende Ejers Formand, Christen Tolsgaard, i 1907 havde overtaget den efter sin Broder, Niels Dalby, der c. 1892 havde faaet den efter sin Fader, Jens Dalby, som atter havde faaet den efter sin Fader, Niels, og saa fremdeles.

Gaarden ligger, som Navnet antyder, i en Dalsænkning. Alle Gaardens Bygninger er grundmurede. Ældst er Laden og Hestestalden, der er opførte 1856 og tækkede med Rør. Hovedb. er opført 1900 og bærer Cementstenstag. I 1910 er bygget en ny, paptækket Kostald. Alle faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Jorderne har en god, firkantet Form med jævnt Hovedfald mod S. Fra Højderne i Marken er der en storslaaet Udsigt over Quistrup og Volstrup Skove til Limfjorden og det bagved liggende Sallingland. Vester Dalby selv ligger lunt gemt, omgivet af Haven og Plan- tagen, hvilken sidste bestaar saavel af Løvtræer som af Naaletræer. Haven, der rummer mange og gode Frugttræer, er tildels grupperet om en stor Dam med gennemrindende Vand.

Søndergaard, Gimsing Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer:

Nikolaj Agger, som overtog Gaarden 1. April 1897, er født i Ramme ved Lemvig 1. Decbr. 1870 og gift med *Ane Marie Weiling*, født i Humlum ved Struer 5. Juli 1867.

Matr.-Nr. 7 m. fl. af Gimsing v. Del. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,400 Kr., for Avlsb. 15,065 Kr. Gaardens samlede Areal 76½ Td. Ld., deraf Ager 72½, Kær 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 60½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Helbrak, Vintersæd og Rodfrugtfrøavl, Havre og 2aars Græs; 12 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift: Havre, Helbrak, Vintersæd, Roer eller Kartoffler, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa overvejende Lerunderlag. Det paatænkes ganske at nedlægge Kvægbesætningen og drive Gaarden som Handelslandbrug med Indkøb af Staldgødning og Renovation fra det nærliggende Struer, støttet til Indkøb af Kunstgødninger. Besætningen bestaar af 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Ved Nedlæggelsen af Kvægbesætningen er det Hensigten at drive Svineholdet med Salg af Maanedsgrise.

Søndergaard købte den nuværende Ejer af Graves Jacob Graversen, der c. 1881 havde taget den i Arv efter sin Fader, Jacob Graversen, som havde erhvervet Ejendommen ved Giftermaal. — Oprindelig laa Gaarden noget længere mod NØ., men formentlig 1857 flyttedes den hen paa sin nuværende Plads, umiddelbart V. for Landevejen fra Struer til Holstebro. Alle Bygningerne er af Grundmur og bærer Straatage. I Svinestalden findes muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. I 1912 er installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaardens Vandforsyning sker ved Stødhævert med Ledninger rundt i Bygningerne.

Gaarden ligger ret bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der gennemskæres af Struer-Holstebro Landevej. I de sidste 5 Aar er paa Ejendommen begyndt en ret udstrakt Frøavl, først kun af Rodfrugtfrø, senere tillige af Græsfrø. Der er saaledes i Øjeblikket udlagt 8 Tdr. Ld. med Hundegræs og 1½ Td. Ld. med Engsvingel til Frøavl. Søndergaard ligger venlig omgivet af sin Have og frodige Læplantninger. Dens Beliggenhed ved Hovedlandevej i umiddelbar Nærhed af Struer med dens Havn og Bane-station bidrager yderligere til at øge dens Værdi.

Gimsing Vestergaard, Gimsing Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Christian Bonne*, som overtog Gaarden i Juni 1874, er født paa Gammelund paa Mors 24. Septbr. 1839 og gift med *Signe Nielsen*, født paa Mattrup i Resen Sogn 2. Novbr. 1850.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Gimsing v. Del. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 49½, Have og Gaardsplads ½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, tildels benyttet Brak, Vintersæd, Byg, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 8 Fedekreaturer, 3 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gimsing Vestergaard er oprettet i 1873 af daværende Konsul Schou i Struer, der sammenkøbte Jord fra to Nabogaarde. Han opbyggede Gaarden og solgte den Aaret efter til den nuværende Ejer. 1876 brændte imidlertid Bygningerne, som derefter genopførtes i deres nuværende Skikkelse. De er alle af Grundmur med Tegltage, solide og velholdte. I 1912 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner.

Gaarden ligger ved Struer-Holstebro Landevej, meget bekvemt midt paa sine Jorder, der overvejende har en jævn og god Overflade og ligger i en samlet Figur, gennemskæret af Landevejen. Mælken leveres til et Bymejeri inde i Struer. Gimsing Vestergaard ligger meget smukt paa Højderne tæt S. for Struer, over hvilken der er en pragtfuld Udsigt med Limfjorden og den bagved liggende Kystlinie i Baggrunden.

Quistrup Mølle, Gimsing Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Søren Hebsgaard Nielsen Riis*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1910, er født i Asp 26. April 1862 og gift med *Bodil Pedersen Rønberg*, født i Rødding i Salling 1. Juli 1861.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Gimsing v. Del. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 1 ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 13,350 Kr., for Avlsb. 19,481 Kr.; desuden for Møllebygninger og Motor 12,900 Kr. og for Møllersvendens Bolig 4,300 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 52 ½, Eng 4, Plantage 1 ½, Have, Gaardsplads og Møllesø 2. Af Agermarken drives 18 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Blandsæd, Roer efter Grønrug, Havre, Roer, Havre og laars Græs; 26 Tdr. Ld. i en anden 6 Marksdrift: Blandsæd, Hvede, Havre, Roer, Byg og laars Græs; 8 ½ Td. Ld. ligger indhegnet sammen med Engen til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er i den mindre Drift god Muldjord, i den større Drift ret svær Lerjord. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 10 Fedekreaturer, 7 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Quistrup Mølle ejedes i sin Tid af en Familie, der hed Skov, Fader og Søn efter hinanden. Siden da har den ofte været i Handelen, indtil den nuværende Ejer i 1910 erhvervede den ved Mageskifte med jysk Landhypothekforening.

Møllegaarden ligger umiddelbart V. for Hovedgaarden Quistrup. Den gamle Hovedb. og Møllebygningen er ældre Bygninger af Grundmur med Paptage; den nye Hovedb. og Avlsb. er opførte i 1880erne, alle af Grundmur med Tegltage; alle Avlsb. er forsynede med høj, muret Trimpel; i Kostalden og Svinestalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Driften af de faste Maskiner sker ved Vandkraft fra Møllen, i hvilken der tillige er installeret Petroleumsmotor som Hjelpekraft. I Gaarden findes selvrindende Vand med Ledninger rundt i Staldene. Tværs igennem Gaarden fører den offentlige Vej fra den gamle Struer-Holstebro Landevej til Ølby. Jorderne er beliggende paa to Steder, dels V. for Gaarden, dels mod SØ. Naar undtages den indhegnede Græsningsjord er Markerne væsentligst jævne og flade.

Holmgaard, Gimsing Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer:

Holmgaard.

Peter Holmgaard, som overtog Gaarden 1. Jan. 1904, er født paa Ejendommen 27. Oktbr. 1875 og gift med *Inger Lundager*, født i Gimsing Sogn 4. Oktbr. 1883.

Matr.-Nr. 20a m. fl. af Gimsing ø. Del. Hartkorn c. 7 Tdr. 6 Skpr. Ejendomsskyld 56,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,127 Kr., for Avlsb. 19,320 Kr., desuden Bygninger fra en tilkøbt Gaard 9,165 Kr. Gaardens samlede Areal 76 ½ Td. Ld., deraf Ager 65 ½, Eng 7, Rørskær 1 ½, Forstrand 1, Have og Gaardsplads 1 ½. Agermarken drives i fri Drift med betydelig Frøavl af Rodfrugter og forskellige Græsser. Jordens Bonitet er dyb, god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer, 7 Heste, 5 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 58 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Holmgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Quistrup, men blev senere købt til fri Ejendom. Den nuværende Ejer overtog den efter sin Fader, Christen Pedersen Holmgaard, som c. 1873 havde faaet den af sin Fader, Peder Pedersen Holmgaard, der oprindelig var kommen i Gaarden som »Gammelmandssøn« og senere havde overtaget den som Ejendom.

Gaarden ligger tæt Ø. for Gimsing Kirke, overordentlig smukt nær ved Limfjorden, over hvilken der er en vid Udsigt til den bagved liggende Kystlinie. 1895 nedbrændte Gaarden ved Lynnedslag og genopførtes derefter omtrent paa samme Plads. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avisb. med Rør. I Kostald og Svinestald findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. 1909 er installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Jorderne gennemskæres af Banelinierne Struer-Skive og Struer-Holstebro. Indmarken er hovedsagelig jævn og flad, medens 20 Tdr. Ld., som er fraliggende ved Gimsinghoved, er en Del bakket; paa dem findes to Gravhøje, af hvilke den ene paa Nationalmusæets Foranstaltning er fredet. Engen er beliggende paa to Steder Ø. og S. for Gaarden; den er af den nuværende Ejer anlagt som Kultureng, hvorved dens Vegetation har vundet betydeligt.

Hundsalle, Gimsing Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 20 over Struer Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Jens Hvidbjerg*, som overtog Gaarden i Aug. 1906, er født i Lem 13. Maj 1868.

Matr.-Nr. 22a m. fl. af Gimsing v. Del. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Gaardens samlede Areal 38 Tdr. Ld., deraf Ager 33, Græsningsjord 1½, Rørskær 1½, Have, Læplantninger og Gaardsplads 2.

Hundsalle.

Agermarken drives i fri Drift, som præges af den udstrakte Forsøgsvirksomhed og Avl af Stamfrø. I 1913 vil der f. Eks. findes 5 Tdr. Ld. med Hundegræs (deraf det halve Stamfrøavl), 1 Td. Ld. Engsvingel til Stamfrøavl, 1½ Td. Ld. Kaalroer til Stamfrøavl, ½ Td. Ld. Sludstrup Barres til Stamfrøavl, 3 Tdr. Ld. af samme til Handelsfrøavl, 1 Td. Ld. Gulerodsfrø til Handelsfrøavl, ¼ af samme til Stamfrøavl; desuden Familieavl paa ½ Td. Ld. af forskellige Græsser, paa ½ Td. Ld. af forskellige Havresorter, paa 3 Tdr. Ld. af Kaalroer, paa 2 Tdr. Ld. af Runkelroer og paa ½ Td. Ld. af Kartoffler. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Fedekreaturer samt 3 Heste. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der delvis malkefedes.

Hundsalle købte den nuværende Ejer i 1906 af Christen Hundsalle, der havde taget den i Arv efter sin Fader, Jens. Gaarden ligger tæt SØ. for Struer, overordentlig smukt med vid Udsigt mod N. og Ø. over Limfjorden og den bagved liggende

Kystlinie. Den nære Beliggenhed ved Struer Jernbanestation og Havn forøger yderligere Ejendommens Værdi, der i Forvejen i Kraft af de gode, dybe Muldjorder stiller den blandt Egnens bedste.

Alle de nystaaende Bygninger er opførte af J. Hvidbjerg efter Købet. De er alle af Grundmur, den anselige Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. I Kostalden findes Betonloft. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner, men det paatænkes at afløse den ved elektrisk Kraft fra Struer Elektricitetsværk eller ved Petroleumsmotor. I 1912 opføres en stor, grundmuret Pakhusbygning til Modtagelse og Behandling af Handelsfrøet fra de talrige jyske Gaarde, der paa Grundlag af J. Hvidbjergs Stamfrø fremavler Handelsfrø til Salg. Virksomheden paa Hundsballe er nemlig nærmest den, gennem en udstrakt Forsøgsvirksomhed og omhyggelig Stamfrøavl at opdrætte og fastholde værdifulde Stammer af de forskellige Kulturplanter (Pajbjergstammerne), medens Avlen af Handelsfrøet, efterhaanden som Virksomheden har vokset sig stor, har maattet overlades til forskellige af Egnens dygtige Landmænd under J. Hvidbjergs Tilsyn og Kontrol. En lignende Virksomhed driver J. Hvidbjerg paa Sjælland, hvor han i 1912 har købt den tidligere Egeslevmagle Fattiggaard, forsynet den med Pakhus og nu indretter den som Stamfrøavlcenter paa samme Maade som Hundsballe.

Det var paa Paibjerg i Borbjerg Sogn at J. Hvidbjerg først vandt sig Ry for sine fortrinlige Rodfrugstammer, der stod øverst ved Statens Konkurrencer. Fra denne Oprindelse skriver sig den store og interessante Viksomhed, som, særlig efter at den i 1906 flyttedes til Hundsballe, har vokset sig saa stor og mangesidig.

Nygaard, Gimsing Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Christian Olsen Sidelmann*, som overtog Gaarden 16. April 1889, er født paa Mellem Rammeskov i Ramme Sogn 5. April 1840 og gift med *Mariane Korsgaard Søe*, født i Gørding 11. Marts 1849.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Gimsing v. Del. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,938 Kr., for Avlsb. 13,457 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Mose og Rørskær 2, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Vintersæd, Roer, Byg og Blandsæd, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 8 Fedekreaturer, 4 Heste, 1 Pæg samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Nygaard erhvervede den nuværende Ejer ved Mageskifte med Andreas Jespersen, som 1882 havde købt den af Niels Mundbjerg, hvis Fædrengaard det var. Tidligere skal Nygaard have været Annex-Præstegaard, fra hvilken Tid der endnu paahviler Ejendommen en Bygafgift til Præsten.

Oprindelig laa Gaarden mod Ø. nede ved Limfjorden, men 1875 flyttede Niels Mundbjerg den til dens nuværende Plads tæt N. for Gimsing Kirke. Fra den Tid skriver sig Hovedb., Laden og den v. Staldlænge, medens den ø. Staldlænge er opført 1909. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Rør. I Kostalden findes muret Hvælplingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet en Husmølle, ved hvilken alle Gaardens faste Maskiner drives. Jorderne har Fald dels mod V., men navnlig mod Ø. fra en Højderyg, der gaar fra N. til S. i den v. Side af Marken. Nygaard ligger smukt med den skønneste Udsigt over Limfjorden og de omliggende Kyststrækninger.

Burgaard, Bur Sogn. Postforb. og St.: Bur, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger 11 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Mads Burgaard*, som overtog Gaarden 1. April 1893, er født paa Ejendommen 8. Febr. 1870 og gift med *Karen Marie Jensen*, født i Eising 14. Juli 1872.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Bur. Hartkorn 9 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,750 Kr., for Avlsb. 21,185 Kr. Gaardens samlede Areal 533 Tdr. Ld., deraf Ager 180, Eng og Kær 60, Skov 4, Hede og Mose 287, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Byg, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 42 Tdr. Ld. i en anden 6 Marksdrift: Roer og Kartofler, Rug, Roer, Rug og 2aars Græs; 42 Tdr. Ld. i en tredje 6 Marksdrift: Staldfoder, Rug, Kartofler, Rug og 2aars Græs. 50 Tdr. Ld. i Heden drives uden noget egentligt Sædskitte, og c. 10 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er i de 100 Tdr. Ld., der ligger samlet om

Gaarden, høj, sandmuldet Jord af god Beskaffenhed; 50 Tdr. Ld. mod Ø. er skarpere Sandjord. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 28 Fedekreaturer, 8 Heste samt 8 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 140 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Burgaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Nørre Vosborg, men blev 1859 købt til fri Ejendom af den nuværende Ejers Fader, Christen Andersen, som ejede den til sin Død i 1877, hvorefter hans Enke sad inde med Ejendommen, til hun i 1893 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Rør og Straa. Dog er en Lade, som 1906 blev opført inde paa Gaardspladsen langs den gamle Lade, forsynet med høj Bræddetrimpel og tækket med Bølgeblik. Hovedb. menes at være c. 200 Aar gammel. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. 1906 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle de faste Maskiner. Gaardens Vandforsyning sker ved Stødhævert med Ledninger rundt i Bygningerne. Jorderne strækker sig væsentligst mod Ø. og har en jævn og god Overflade. Engen ligger langs den s. Side af Agermarken og er af god Beskaffenhed; c. 20 Tdr. Ld. deraf er Vandingseng, medens Resten er anlagt som Kultureng.

Kjærgaard, Naur Sogn. Postforb. og St.: Naur Holdeplads, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Søren Kjærgaard*, som overtog Gaarden 4. Novbr. 1884, er født paa Ejendommen 9. Septbr. 1852 og gift med *Sidsel Bertelsen Bjerre*, født paa Store Bjerre 16. Febr. 1851.

Kjærgaard.

Matr.-Nr. 2a af Kjærgaarde. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og for Avlsb. 17,500 Kr. Gaardens samlede Areal 125 Tdr. Ld., deraf Ager 109, Eng 6, Mose 5, Plantage 3, Hede 1, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 2aars Græs; dog ligger de 29 Tdr. Ld., som er af noget lettere Beskaffenhed, 4 Aar i Græs. Jordens Bonitet er noget forskellig; under de c. 60 Tdr. Ld. er ret godt Lerunderlag, under de 49 Tdr. Ld. Sandunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 12 Fedekreaturer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

Kjærgaard skal efter Sigende oprindelig have været en Hovedgaard; derpaa skulde bl. a. tyde, at Gaardens Ejere tidligere har haft Ret til den øverste Stol i Naur Kirke. Den har dog senere mistet sine Hovedgaardsrettigheder og laa indtil kort før Midten af forrige Aarhundrede noget længere mod NV. sammen med Vester Kjærgaard. Ved den Tid blev Gaarden flyttet hen paa sin nuværende Plads af den daværende Ejer,

Graves Graversen, hvis Enke 1850 ægtede den nuværende Ejers Fader, Mads Sørensen, der saaledes kom i Besiddelse af Ejendommen.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur med Straataage. I 1905 er installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaarden ligger ret bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, som har en jævn og god Overflade. Mosen pløjes efterhaanden og bringes under Kultur. S. for Mosen findes Plantagen, som den nuværende Ejer c. 1904—05 anlagde paa nogle Bakkeskrænter, og som paatænkes yderligere udvidet ved ny Tilplantning. Kjærgaard ligger venligt, omgivet af den kønne, frodige Have.

Store Bjerre, Sir Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 7½ Km. Tlf. 76 over Holstebro Central. Nuværende Ejer: *Mads Berthelsen Bjerre*, som overtog Gaarden 1880 efter at have styret den for sin Moder siden 1866. M. B. Bjerre er født paa Ejendommen 30. Jan. 1848 og gift med *Maren Christensen*, født paa Hyldgaard i Maabjerg 9. Juni 1847.

Matr.-Nr. 10 m. fl. af Sir mellemste Del. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 10,130 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 61, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: Hvede og Rug, Roer, Havre og 1aars Græs; 16 Tdr. Ld. dyrkes med Lucerne og Græsfrøavl, og 5 Tdr. Ld. nærmest Gaarden henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er overvejende god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Store Bjerre.

Store Bjerre var i sin Tid sammen med andet Ryttergods Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaard, men købtes til fri Ejendom i Aaret 1872. Den nuværende Slægt har haft Gaarden i Besiddelse siden i alt Fald 1638. Gaarden kaldtes den Gang »Bierregaard«, vistnok efter Krunderup Bjærg, Ø. for hvilke den ligger. 1664 ses Bjerregaard imidlertid at være delt i Store Bjerre og Lille Bjerre, og 1730 blev atter Store Bjerre delt mellem to af Jakob Pedersens Sønner, og det nuværende Store Bjerre tilfaldt Kristen Jakobsen. Han døde barnløs og efterfulgtes af sin Broder, Niels Jakobsen, der 1770 overtog Ejendommen og efterlod den til sin Søn, Kristen Nielsen, ved sin Død 1792. Efter Kristen Nielsen kom i 1833 hans Søn, Bertel Kristensen, den nuværende Ejers Fader, hvorefter hans Enke, Karen Sørensdatter, sad som Ejer af Gaarden til 1880, da deres Søn, den nuværende Ejer, overtog den.

Gaarden ligger tæt Ø. for den smukke Aktieplantage paa Sir Lyngbjærg. Kirkevejen fra Sir til Naur gaar ind gennem Gaarden. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Rør og Straa. Desuden findes et paptækket Gødningshus og et Brændselshus af Spaan. Der er i de sidste Aar paabegyndt en Frøavl af Humleagtig-Sneglebælg, Thimothe og Agerhejre. — Saavel Gaardens Hestebesætning som dens Kvægbesætning er ofte bleven tilkendt høje Præmier paa Dyrskuerne.

M. B. Bjerre, der er Formand for den meget store vestjyske Vareindkøbsforening, er tillige Ejer af en anden Gaard i Sir Sogn, »Gade«, til en Ejendomsskyld af 24,000 Kr. og med et Tilliggende af 36 Tdr. Ld. Ogsaa der er der paabegyndt en Avl af forskellige Slags Græsfrø.

Sønder Ballegaard, Sir Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 5 Km. Tlf. 8 over Sir Central. Nuværende Ejer: Bankdirektør *Mathias Thrige Wille*, som overtog Gaarden 1. April 1894, er født paa Østergaard i Sir 3. Maj 1858 og gift med *Marie Jørgensen*, født i Thorsted 15. April 1862.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Sir mellemste Del. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,916 Kr., for Avlsb. 15,883 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 97½, Have og Gaardsplads 2½. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: ½ Havre ½ Græs, ½ Helbrak ½ Halvbrak, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Jord. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 16 Fedekreaturer, 8 Heste, deraf de 2 Køreheste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Sønder Ballegaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaardens Ryttergods, men er i 1872 købt til fri Ejendom. Den nuværende Ejer købte Gaarden af Niels Christian Hansen, der 1888 havde overtaget den efter sin Svigerfader, Niels Christen Christensen, kaldet Ballegaard, som atter havde købt af Christen Thorsen. Gaardens Areal var tidligere betydeligt større, men i Tidernes Løb er der fraskilt for-

Sønder Ballegaard.

skellige Parceller. Den Gang laa Sønder Ballegaard og Nørre Ballegaard Side om Side i en Lavning længere Ø. paa; senere flyttedes de hen hver paa sin nuværende Plads, begge tæt Ø. for Struer Landevej. Sønder Ballegaard flyttedes i 1846 efter Ildsvaade.

1892 nedbrændte Sønder Ballegaard og opbyggedes derefter i sin nuværende Skikkelse. Hovedb. er en smuk, skiferdækket, grundmuret Bygning. Ogsaa Avlsb. er alle af Grundmur; paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Haven og en bred, frodig Plantage giver Ejendommen Læ og Hygge. Gaarden ligger ret bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en let bølgeformet Overflade. De gennemskæres af Struer Landevej.

Thorager, Sir Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 6½ Km. Nuværende Ejer: *Peder Christian Pedersen Klinkby*, som overtog Gaarden 15. Juli 1906, er født paa Klinkby ved Lemvig 5. Septbr. 1878 og gift med *Maren Mathea Birgitte Christoffersen*, født paa Vestergaard i Sir 3. Jan. 1888.

Matr. Nr. 4a m. fl. af Sir mellemste Del. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,471 Kr., for Avlsb. 17,573 Kr. Gaardens samlede Areal 69 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Mose 5½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: ½ Helbrak ½ Halvbrak, Rug og Byg, Blandsæd og Havre, Roer, Havre og 1aars Græs; 6 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Lermuld. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 42 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Thorager har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaard, men er formentlig købt fri af den ældst kendte Ejer, Simon Thorager, der efterfulgtes af sin Svigersøn, Laust Jensen Thorager fra Klovborg. Han mageskiftede 1902 Thorager med Mads Pedersen fra Hjerm, der allerede Aaret efter solgte den til Mikkel Peder Mikkelsen fra Salling, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger V. for Struer Landevej, tæt S. for Vejen fra Sir til Naur, hyggelig omgivet af Have og Plantning. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Straa med Undtagelse af Gødningshuset, som bærer Paptag. I Kostalden og Svinestalden er muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Alle de nustaende Bygninger er opførte af Laust Jensen Thorager efter Ildsvaade 1898, da Gaarden var brændt tredje Gang for ham. Jorderne er højest over Midten med jævnt Fald mod Ø. og V.

Nørre Ballegaard, Sir Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 5½ Km. Nuværende Ejer: *Jørgen Ballegaard*, som overtog Gaarden 20. April 1906, er født paa Ejendommen 18. April 1863 og gift med *Johanne Larsen*, født i Staurup Sogn i Thy 2. Marts 1868.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Sir mellemste Del. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 9,820 Kr. Gaardens samlede Areal 105 Tdr. Ld., deraf Ager 100, Have og Gaardsplads 2, Veje og Mergelgrave 3. Af Agermarken drives 86 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Rug og Havre, Roer, Havre og 3aars Græs; 14 Tdr. Ld. henligger ind-

Nørre Ballegaard.

hegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Lermuld. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 9 Heste, 3 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Nørre Ballegaard var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaards Ryttergods, men blev købt til fri Ejendom 1872, da det meste af Fæstegodset blev bortsolgt. Den ældst kendte Ejer kom til Nørre Ballegaard ved Giftermaal 1766. Han hed Jeremias Nielsen og efterfulgtes 1791 af sin Svigersøn, den nuværende Ejers Oldefader, Laurits Sørensen, som i 1831 efterfulgtes af sin Søn, Søren Lauritsen Ballegaard. Efter hans Død overtog hans Søn, Laurits Sørensen Ballegaard, i 1855 Ejendommen, som han i 1906 overdrog til sin Søn, den nuværende Ejer.

Oprindelig laa Gaarden sammen med Sønder Ballegaard i en Lavning noget længere mod Ø., men 1835 flyttedes den hen paa sin nuværende Plads tæt Ø. for Struer Landevej. I 1907 er bygget en ny, grundmuret Hovedb. med stor Kvist mod Gaardsiden og tækket med Tegl. Alle Avlsb. er ligeledes grundmurede, men tækkede med Straa. I Gaardens Hestebesætning findes en værdifuld Hoppefamilie paa 3 Generationer, hvis Medlemmer

har taget 1. Præmie i Samling. — Formentlig har Nørre. Ballegaards og de omliggende Gaardes Jorder i sin Tid været skovdækkede; rundt i Lavningerne i Markerne findes nemlig Moser, i hvilke der forekommer en Mængde store Træstammer. Da den nuværende Ejers Fader i 1855 overtog Ejendommen, laa c. Halvdelen af Arealet hen i Hede, Kær og Moser. Men allerede 1858 begyndte han Opdyrkningen og Merglingen, og siden er alle Jorderne bragt under Kultur.

Sønder Søllergaard, Vejrum Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Jens Stokholm Bjerre*, som overtog Gaarden i 1868, er født i Nørre Nisum 11. Novbr. 1843 og gift med *Maren Christensen*, født paa Ejendommen 29. Novbr. 1845.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Vejrum s. Del. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,900 Kr., for Avlsb. 10,100 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 59, Mose 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Blandsød og 1aars Græs; 1 Td. Ld. dyrkes med Lucerne, og 4 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 10 Fedekreaturer, 5 Heste, deraf 1 Hingst, 2 Føl-

Sønder Søllergaard.

hopper og 2 islandske Heste samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sønder Søllergaard er formentlig en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer fik den i 1868 tilskødet af sin Svigermoder, Inger Christensen, der havde siddet inde med Ejendommen siden hendes Mands, Christen Christensens, Død. Han havde overtaget Gaarden efter sin Fader og fraskilte Vester Søllergaard til en af sine Sønner, hvorved Sønder Søllergaard kom paa sit nuværende Areal.

Tidligere laa Gaarden lidt længere mod NØ. ved Siden af Nørre Søllergaard, men i 1869 flyttedes den hen paa sin nuværende Plads. Fra den Tid skriver sig Avlsb., der dog senere ved Tilbygning er bleven noget udvidede, medens Hovedb. er opført 1877. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Straa. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner; den besørger tillige Gaardens Vandforsyning. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en god, firkantet Form og er jævne og flade. — I Gaardens Hestebesætning staar Statspræmiehingsten »Vejrum Lyngaa« og en Statsstambogshoppe, ogsaa præmieret.

Nørre Søllergaard, Vejrum Sogn. Postforb.: Holstebro, hvortil c. 7½ Km., og St.: Hjerm, hvortil c. 6 Km. Tlf. 10 over Sir Central. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen Nykjær*, som overtog Gaarden i Juni 1911, er født paa Nykjær i

Herning Landsogn 12. April 1876 og gift med *Jensigne Marie Jensen*, født paa Baggeskjær i Herning Landsogn 6. Juni 1879.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Vejrum s. Del. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 26,214 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Rug og Hvede, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld paa Lerunderlag; dog maa de 10 Tdr. Ld. nærmest Gaarden karakteriseres som sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 16 Fedekreaturer, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Kort-hornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Nørre Søllergaard købte den nuværende Ejer af Søren Brogaard, som i 1907 havde købt den af Christen Tolsgaard, der havde overtaget den efter sin Broder, Ingver Tolsgaard, som havde arvet den efter sin Fader, Jens Dalby. Før ham ejedes Nørre Søllergaard af nuværende Kreditforeningsdirektør Peder Noes, hvis Fædrengaard det var.

Gaarden ligger umiddelbart Ø. for den offentlige Vej fra Sir til Vejrum, hyggelig omgivet af Have og frodige Plantninger. Hovedb. er opført c. 1860, medens Avlsb. er opførte efter Brand ved Lynnedslag i Slutningen af 1890'erne. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. og Staldlængerne tækkede med Cementsten, Laden med Pap. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Klapsejlsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jordernes Overflade er jævn og bekvem for Driften.

Tolsgaard, Vejrum Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 9 Km. Tlf. 19 over Vejrum Central. Nuværende Ejer: *Hans Adolf Jensen Kjærgaard*, som

Tolsgaard.

overtog Gaarden 8. Oktbr. 1904, er født i Nørre Nisum 26. Septbr. 1877 og gift med *Marie Overlund*, født paa Overlund i Naur Sogn 8. Marts 1881.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Vejrum s. Del. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. ½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 15,800 Kr. Gaardens samlede Areal 61 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 58 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 2aars Græs; 2 Tdr. Ld. dyrkes med Lucerne. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa ganske overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 12 Fedekreaturer, 5 Heste, 1 Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

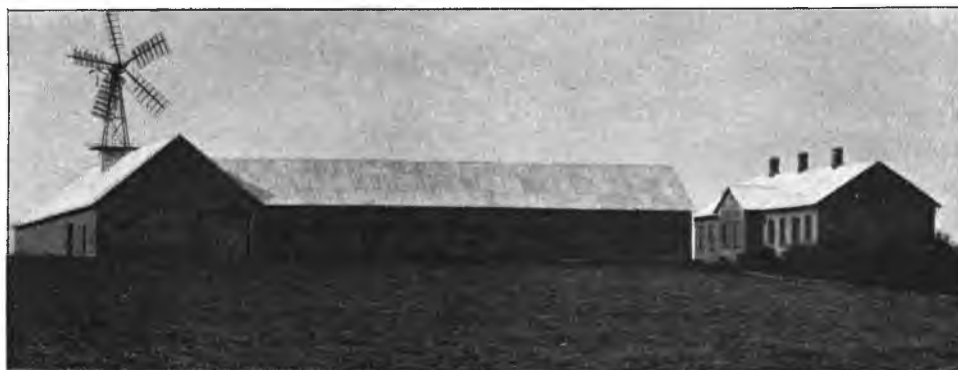
Tolsgaard er formentlig en gammel Selvejergaard. Den har tidligere været betydeligt større end nu, men i Tidens Løb er Gaardene Øster-, Vester- og Sønder Tolsgaard foruden et Par mindre Ejendomme og Husmandslokker skilte fra. Den nuværende

Ejer købte Hovedparcellen af Jacob Pedersen, der 1882 havde købt Gaarden af Christen Tolsgaards Enke. I Christen Tolsgaards Slægts Besiddelse havde Ejendommen været gennem mange Led.

Gaarden ligger kort V. for Holstebro-Struer Landevej, tæt N. for Vejen fra Vejrum til Asp, venlig omgivet af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. og Laden tækkede med Straa, Staldbygningerne med Pap. Hovedb. er opført omkring 1850, Laden c. 1880, medens den v. Staldbygning er opført 1908 og den ø. 1910. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Alle Bygningerne er velholdte og gør et meget rummeligt og solidt Indtryk. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en god, firkantet Form og er jævne og flade.

Søbjerg, Vejrum Sogn. Postforb.: Struer, og St.: Hjerm, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Peter Petersen Søbjerg*, som overtog Gaarden i Efteraaret 1900, er født paa Ejendommen 13. Novbr. 1859 og gift med *Kristiane Pedersen*, født i Vorbasse Sogn 1. Aug. 1877.

Matr.-Nr. 7 m. fl. af Vejrum mellemste Del. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 47, Eng 6, Græsningsjord 16, Ovedrev 5, Hede 15, Have og Gaardsplads 1. Agermarken bliver i disse Aar rensset gennem en udstrakt Anvendelse af Helbrak, men agtes derefter udlagt til Græssteder omtrent alt sammen. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Der holdes ingen egentlig fast Besætning, men det er Meningen at indkøbe Kvæg og unge Heste hvert Foraar og at græsse dem Sommeren over og derefter sælge dem ved Auktion om Efteraaret.

Søbjerg.

Søbjerg var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Krogsdal. Den nuværende Ejers Slægt kom til Søbjerg allerede 1535, da hans Stamfader, Jens Christian, der tjente paa Krogsdal, blev sat ind som Fæster paa Søbjerg og ægtede sin Formands Enke. Den nuværende Ejer tog den i Arv efter sin Fader, Jens Christian Pedersen Søbjerg, som atter havde overtaget den efter sin Fader, Peder Jensen Søbjerg, og saaledes videre Led efter Led i henved 400 Aar.

Gaarden ligger umiddelbart S. for Vejen fra Asumgaard til Stadsbjerg. Tidligere laa Gaarden noget sydligere end nu, og paa de gamle Bygninger stod i en klinede Lervæg Aarstallet 1505 indridset. 1887 blev disse Bygninger imidlertid nedbrudte og Gaarden flyttet op paa sin nuværende Plads. 1911 nedbrændte alle Bygningerne, som derefter en genopførte. De er alle nu af Grundmur, tækkede med Pandeplader. I Kostalden og Svinstalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden opstilles en Vindmotor til Drift af alle de faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker, der har en let bølgeformet Overflade. Engen ligger langs den v. Side af Marken og en af god Beskaffenhed. Søbjerg er fornemmelig en god Græsgaard. De 16 Tdr. Ld. Græsningsjord menes saaledes aldrig at have været pløjet, men giver desuagtet en udmærket Græsbund for Løsdrift.

Vester Ting, Vejrum Sogn. Postforb.: Holstebro, hvortil c. 9 Km., og St.: Hjerm, hvortil c. 3 Km. Tlf. 21 over Vejrum Central. Nuværende Ejer: *Jens Pasgaard Bjerre*, som overtog Gaarden 1. Marts 1903, er født paa Brendgaard i

Vejrum Sogn 10. Juli 1876 og gift med *Anna Gudiksen*, født i Krejbjerg i Salling 11. April 1878.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Vejrum mellemste Del. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal $63\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 59, Eng 1, Mose 2, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 10 Fedekreaturer, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Vester Ting købte den nuværende Ejer af Ane Marie Ting, Enke efter Niels Kristian Ting, der var død i 1901. I hans Slægts Eje havde Gaarden været gennem mange Aar.

Gaarden ligger c. 2 Km. S. for Vejrum Kirke, hyggelig omgivet af Have og Plantning. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Cementsten, Avlsb. med Straa. Hovedb., der er opført 1912, bærer Kvist ud mod Havesiden; den rummer en stor og god Lejlighed. Kostalden er opført 1901, medens Hestestalden og Laden er bygget 1872. Paa Laden en opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt ved offentlig Vej omtrent midt i sine Marker, der overvejende er jævne og flade.

Thinggaard, Vejrum Sogn. Postforb.: Holstebro, hvortil c. 9 Km., og St.: Hjerm, hvortil c. 3 Km. Tlf. 25 over Vejrum Central. Nuværende Ejer: *Jens Klemmensen Skovsgaard*, som overtog Gaarden 1. Maj 1909, er født i Nørre Nisum 27. Jan. 1874 og gift med *Nicoline Jørgensen*, født paa Dalgaard i Fjaltring 19. Febr. 1877.

Thinggaard.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Vejrum mellemste Del. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,600 Kr., for Avlsb. 13,257 Kr. Gaardens samlede Areal $72\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 71, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, $\frac{1}{2}$ Roer $\frac{1}{2}$ Helbrak, $\frac{1}{2}$ Byg $\frac{1}{2}$ Vintersæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 9 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 12 Fedekreaturer, 5 Heste, 5 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Thinggaard købte den nuværende Ejer af Jens Lundby, der 1884 havde overtaget Ejendommen efter sin Hustrus Plejefader, Laust Tinggaard.

Gaarden ligger tæt V. for Holstebro-Struer Landevej c. 1 Km. S. for Vejrum Kirke. Bygningerne er alle af Grundmur, opførte gennem 1890erne; dog er V. for den egentlige Gaardplan i 1910 opført en paptækket Svinestald. Hovedb. er tækket med Skifer, medens Avlsb. bærer Straatage. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, den har en god, samlet Form og er jævne og flade. N. for Hovedb. strækker sig den kønne Have, der med sine ualmindelig brede Læplantninger bidrager til at give Gaarden Hygge. Ved Indkørslen umiddelbart Ø. for Haven findes en stor, smuk Branddam.

Damgaard, Vejrum Sogn. Postforb.: Holstebro, hvortil c. 9 Km., og St.: Hjerm, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 12 over Vejrum Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: Sogneraadformand *Jens Tolsgaard*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1896, er født paa Tolsgaard i Vejrum Sogn 2. Febr. 1873 og gift med *Margrethe Nørby*, født paa Nørby i Asp Sogn 13. Jan. 1874.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Vejrum mellemste Del. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 47,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 18,500 Kr. Gaardens samlede Areal 63 Tdr. Ld., deraf Ager 60. Have, Gaardsplads og Veje 3. Agermarken drives i en 4 Marksdrift: ½ Vintersæd ½ Havre,

Damgaard.

Roer, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 16 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 85 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb, da der malkefedes.

Damgaard er formentlig en gammel Selvejergaard. Den ældst kendte Ejer, Hans Christian Bøjhuus, overtog den i 1856 ved Giftermaal med Enken efter Niels Damgaard. Han solgte den 1894 til Hans Hansen, som allerede 2 Aar efter solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger c. 1 Km. SV. for Vejrum Kirke, venlig omgiven af Have og Plantning. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Cementsten, Avlsb. med Straa. Hovedb. er opført 1904, den v. Staldlænge 1906, den ø. 1910, medens Laden er bygget af Hans Bøjhuus 1858. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af de faste Maskiner, og i Sommeren 1912 opstilles Vindmotor til at besørges Gaardens Vandforsyning. Jorderne har en god Form og er overvejende jævne og flade. — I Damgaards Hestebesætning findes en kaaret Hoppe, der er antaget til Optagelse i førstudkommende Hæfte af Statsstambogen. En Søn af den er solgt til »Ebeltoft og Omegns Hesteavlsforening« for 18,000 Kr., og en anden Søn tilkendtes 3. Præmie som 2aars Hingst ved Ungskuet i Skanderborg 1912.

Agergaard, Vejrum Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 6 Km. Tlf. 4 over Vejrum Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Carl Christian Mehl*, som overtog Gaarden 11. Decbr. 1911, er født paa Ejendommen 13. Jan. 1874.

Matr.-Nr. 3a m. fl. Vejrum n. Del. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,330 Kr., for Avlsb. 16,821 Kr. Gaardens samlede Areal $63\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 57, Eng 5, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, lermuldet Muld paa godt Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 10 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Kort-hornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Agergaard er formentlig en gammel Selvejgaard. Den nuværende Ejer fik den i 1911 tilskødet af sin Fader, Johan Christian Mehl, som 1873 havde købt Ejendommen af Jens Stokholm Munk, der atter 1863 havde købt Ejendommen af Jens Stokholm Futterup. Denne havde erhvervet sig Gaarden ved Giftermaal med Enken efter Frants Christensen Agergaard, som tidligere havde eje den. Oprindelig var Gaarden betydelig større end nu, men i Jens Munks Tid blev der fraskilt forskellige Parceller, hvorved Ejendommen naaede sit nuværende Areal.

Agergaard.

Gaarden ligger umiddelbart S. for den offentlige Vej fra Vejrum Kirke til Fousing, venlig omgivet af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur. Laden og den v. Staldlænge, der er opført 1856, er tækkede med Straa, den ø. Staldlænge, opført 1906, er tækket med Pap, og Hovedb., der er opført 1911, bærer Tegltag. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvalvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaardens Vandforsyning sker ved Ledning fra Væld i Marken. Agergaard ligger ret bekvemt for sine Marker. Engen ligger umiddelbart ind til Gaarden mod NØ.; det er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Nederdal, Vejrum Sogn. Postforb.: Struer, og St.: Hjerm, hvortil c. 4 Km. Tlf. 9 over Vejrum Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Niels Bernhard Jensen*, som overtog Gaarden i Novbr. 1907, er født paa Nørsøller i Vejrum Sogn 3. Novbr. 1885 og gift med *Karen Marie Nielsen*, født i Gislev paa Fyn 8. Jan. 1881.

Matr.-Nr. 14 m. fl. af Vejrum n. Del. Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. $2\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 60,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,422 Kr., for Avlsb. 22,603 Kr., desuden et Lejehus 2,475 Kr. Gaardens samlede Areal $75\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 71, Eng $3\frac{3}{4}$, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 4 Marksdrift: Vintersæd og Havre, Roer, Havre og Blandsæd, Havre og 1aars Græs. Jor-

dens Bonitet er god, tildels meget dyb Muld paa godt Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 16 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 85 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Nederdal var kun 30 Tdr. Ld. stor indtil 1881, da Christen Nielsen tilkøbte Nabogaardene Gade og Feldborg, lagde Jorderne sammen og opbyggede Gaarden af Nyt. Efter ham fulgte c. 1892 hans Søn, Niels Møller Nielsen, der 1899 solgte til Mikkel Christensen, som allerede Aaret efter afhændede Ejendommen til Jens Peder Jensen, af hvem den nuværende Ejer i 1907 har købt.

Gaarden ligger tæt V. for Vejrum Kirke i en Dalsænkning, hvorefter den har sit Navn. 1901 nedbrændte Avlsb. ved Lynnedslag, hvorefter de genopførtes i deres nuværende Skikkelse; Hovedb. er derimod den oprindelige fra 1881. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Rør, Avlsb. med Pap. Navnlige Laden er en meget anselig Bygning. I Kostalden og Svinestalden er muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Klapsejlsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner og til Oppumpning af Gaardens Vandforsyning. Jorderne falder i den n. Side ganske jævne, medens der langs Engen findes ret bratte Skænter. Engen selv gennemskærer Agermarken fra Ø. til V.; den kan for Størstedelen vandes og er navnlig i den Ø. Ende af fortrinlig Beskaffenhed.

Lundby, Vejrum Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 4 Km. Tlf. 2 over Vejrum Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Andreas Lundby*, som overtog Gaarden 14. Juli 1893, er født paa Ejendommen 17. Maj 1868 og gift med *Ane Kirstine Bjerre*, født paa Brendgaard i Vejrum Sogn 24. Marts 1870.

Lundby.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Vejrum n. Del. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 37,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,145 Kr., for Avlsb. 12,460 Kr. Gaardens samlede Areal 46¼ Td. Ld., deraf Ager 43, Eng 2, Have og Gaardsplads 1¼. Af Agermarken drives 34½ Td. Ld. i en 2 Marksdrift: Roer og Staldfoder, Vintersæd og Vaarsæd; 3 Tdr. Ld. dyrkes med Lucerne, og 4 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa overvejende sandblandet Ler. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 10 Fedekreaturer, 3 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Lundby har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Quistrup, men købtes 1788 for 1188 Rbd. til fri Ejendom af Lars Jensen, en Søn af Jens Nielsen, som var Gaardens sidste Fæster. Lars Jensen, som var barnløs, overdrog 1823 Ejendommen for

600 Rbd. til sin Slægtning, Jens Jensen Dahl, som atter 1857 skødede den til sin Søn, Jens Marinus Jensen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger tæt NV. for Vejrum Kirke, umiddelbart Ø. for den gamle Kirkevej fra Vejrum til Ølby. Alle Bygningerne er af Grundmur med Straatage. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Hovedb. er opført 1825, Laden 1831, Hestestalden 1867 og Svinestalden 1873; vinkelret ud mod Ø. er fra denne i 1891 opført en Kostald. Gaarden ligger meget smukt og bekvemt, omtrent midt i sine Jorder, der har en god, samlet Form med en noget bølgeformet Overflade. Engen, som ligger langs den n. Side af Marken, er af fortrinlig Beskaffenhed. — I Hestebesætningen findes en Følhopper, der er optaget i Statsstambogen, og en Hoppe, der er kaaret i I. Klasse. Som Tallene angiver, holdes der paa Lundby en usædvanlig stor Besætning, hvad der staar i nøje Forbindelse med Driften med den udstrakte Roedyrkning.

Nørre Lundby, Vejrum Sogn. Postforb. og St.: Struer, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 3 over Vejrum Central. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Anders Søgaard*, som overtog Gaarden 24. Juni 1889, er født paa V. Dalby i Gimsing Sogn 20. Aug. 1866 og gift med *Petrine Petersen*, født paa Østerbjerg i Vejrum Sogn 19. Novbr. 1872.

Matr.-Nr. 4e m. fl. af Vejrum n. Del. Hartkorn 9 Tdr. 4 Skpr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 60,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 17,300 Kr.; desuden en Fodermesterbolig 1,000 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 97, Have, Gaardsplads og Veje 3. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Havre, Vintersæd, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c.

Nørre Lundby.

20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 40 Fedekreaturer, 8 Heste samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 85 Fedesvin. Kvægbesætningen, der af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Nørre Lundby var oprindelig betydelig mindre end nu. Den købtes 1859 af Niels Pedersen Lundby, som efterhaanden tilkøbte en Del omliggende Jorder, saa at den voksede i Areal. Af ham købte den nuværende Ejer Gaarden, og han har i sin Tid yderligere forøget dens Tilliggende.

Gaarden ligger tæt NV. for Vejrum Kirke, venlig omgivet af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur, tækkede med Tegl og Pap. Hovedb. er opført 1879, Kostalden 1882, Hestestalden og den ældste Lade 1860, medens der i 1872 er mod N. bygget en ny Lade, vinkelret paa den gamle. Siden 1906 drives alle Gaardens faste Maskiner ved Petroleumsmotor. Gaardens Vandforsyning sker fra Væld i Marken med Ledninger rundt i Bygningerne; i Tilslutning hertil er der paa Gaardspladsen indrettet et pynteligt Springvand. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en jævn og god Overflade og en god Form. — I Hestebesætningen findes 3 fortrinlige Følhopper, af hvilke de 2 er kaarede i I. Klasse og optagne i Statsstambogen.

Moesgaard, Vejrum Sogn. Postforb.: Holstebro, hvortil c. 8 Km., og St.: Hjerm, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 17 over Vejrum Central. Nuværende Ejer: *Niels Knudsen*, som overtog Gaarden i Marts 1911, er født i He ved Ringkøbing 12. Marts 1866 og gift med *Ane Kirstine Petrea Pedersen*, født i Handbjerg 1. Marts 1872.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Vejrum n. Del. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,856 Kr., for Avlsb. 11,969 Kr. Gaardens samlede Areal 55 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Moesgaard.

Moesgaard var tidligere betydeligt større, men kort før Jul 1910 nedbrændte alle Avlsb., og den daværende Ejer, nuværende Forpagter Tang Pedersen paa Nørre Vosborg, som 1898 havde købt Ejendommen af Ivar Kvistgaard, solgte den da i Foråret 1911 til Peder Lundgaard i Hjerm, der udstykkede Jorderne og solgte Hovedparten til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger umiddelbart Ø. for Holstebro-Struer Landevej tæt N. for Hovedgaarden Ausumgaard, hyggelig omgivet af Have og Plantninger. Hovedb. er opført formentlig i 1880'erne; den er af Grundmur, tækket med Cementsten og rummer en stor og god Lejlighed. I 1911 er opført N. for Hovedb. en stor, samlet Avisbygning, der rummer baade Lade og Stalde. Den er opført af Grundmur og tækket med Pap. I alle Staldene er muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Jorderne har en god Form og er flade og bekvemme med svagt Fald mod S. Fra Hovedb. fører en Veranda ud til Haven, der tildels er grupperet om en lille Dam og rummer mange høje og smukke Træer.

Tipsmark, Vejrum Sogn. Postforb.: Struer, og St.: Hjerm, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. $9\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer:

Tipsmark.

Christen Knudsen, som overtog Gaarden i Decbr. 1906, er født paa Lille Gammelby i Mejrup Sogn 10. Marts 1876 og gift med *Madssigne Marie Bjerre*, født paa Brendgaard i Vejrum Sogn 9. Decbr. 1882.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Vejrum n. Del. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 51,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,960 Kr., for Avlsb. 21,500 Kr. Gaardens samlede Areal 76 Tdr. Ld., deraf Ager 74, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Vintersæd efter Halvbrak, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er ensartet, god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 18 Fedekreaturer, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Tip s m a r k var oprindelig Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaard, som ved det sidste Fæsteskitte inddrog Gaarden under Hovedgaarden, hvad der førte til en Proces, som Stamhuset tabte, saa det maatte yde den udsatte Fæster en meget betydelig Erstatning. Mens Stamhuset sad inde med Tip s m a r k, var den bortforpagtet til Kruuse, men overdroges efter hans Fratræden til en Jermiin, der var en Brodersøn af den daværende Stamhusbesidder. Han ejede dog blot Gaarden i nogle faa Aar, hvorefter Kreditforeningen i 1895 overtog den og atter i 1897 solgte den til Niels Knudsen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger meget højt og frit med vid Udsigt over Quistrup og Volstrup Skove til Limfjorden og det bagved liggende Sallingland. Alle Bygningerne, der er nyopførte i 1909 efter Ildsvaade, er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Pap. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger meget bekvemt for sine Jorder, som har en god, firkantet Form og en jævn Overflade med svagt Fald mod N. og S. S. for Hovedb. strækker sig den smukke, nyanlagte Have, medens den gamle Have i Forbindelse med 3 Smaadamme omgiver Gaarden mod N. og V.

Engsnap, Vejrum Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. $7\frac{1}{2}$ Km. Nuværende Ejer: *Ingemann Bjerre*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1906, er født

Engsnap.

paa Sdr. Søllergaard 2. Maj 1877 og gift med *Agnes Chirstine Engsnap*, født paa Ejendommen 14. April 1888.

Matr.-Nr. 13 af Vejrum mellemste Del. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,350 Kr., for Avlsb. 11,820 Kr. Gaardens samlede Areal 74 Tdr. Ld., deraf Ager 67, Græsningsjord og Mose 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Havre $\frac{1}{2}$ Rug, Roer, Havre og 1aars Græs. Jordens Bonitet er stærk lermuldet Jord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 20 Fedekreaturer, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

Engsnap overtog den nuværende Ejer efter sin Svigerfader, Christen Christensen Engsnap, som havde overtaget den efter sin Fader, Jens Christian Gammelby fra Gammelby i Mejrup Sogn, der havde købt Engsnap og tillige købt den til fri Ejendom fra Hovedgaarden Ausumgaard, under hvilken den tidligere havde været Fæstegaard.

Gaarden ligger tæt V. for Holstebro-Struer Landevej. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Straa. Paa Laden er opstillet en Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Avlsb. er opførte 1872, Hovedb. 1896. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, som har en god, samlet Form og en let bølgeformet Overflade. Tidligere gik Vandet mod V. helt ind til Gaarden, og Terrænet der laa hen i Mergelgrave og Tørvehuller, men Christen Christensen Engsnap, der som ganske ung fik Styret i Gaarden, afledte Vandet, merglede og drænedes Jorderne og bragte dem under Kultur. Den smukke Have er tildels grupperet om en stor, køn Dam.

Lørupgaard, Vejrum Sogn. Postforb.: Struer, og St.: Hjerm, hvortil c. 2½ Km. Tlf. 14 over Vejrum Central. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Jens Christian Lørup*, som overtog Gaarden 23. Novbr. 1884, er født paa Ejendommen 8. Maj 1857 og gift med *Else Marie Nielsen*, født paa Overdal i Vejrum Sogn 24. Jan. 1859.

Matr.-Nr. 19a m. fl. af Vejrum n. Del. Hartkorn 9 Tdr. 6 Skpr. ¼ Alb. Ejendoms skyld 63,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,440 Kr., for Avlsb. 20,637 Kr. Gaardens samlede Areal 88 Tdr. Ld., deraf Ager 83, Eng og Græsningsjord 3,

Lørupgaard.

Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 5 Marksdrift: ½ Havre ½ Vintersæd, Roer, ½ Blandsæd ½ Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god, gennemgaaende dyb Muldjord paa Lerunderlag. Besætningen består af 24 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb.

Lørupgaard bestod tidligere af 2 Gaarde, Nørre og Sønder Lørup, men efter kgl. Bevilling af 14. Juli 1906 har den nuværende Ejer lagt Jorderne sammen, efter at Nørre Lørup Bygninger i 1902 var nedbrændte.

Gaarden ligger tæt Ø. for Struer-Holstebro Landevej, som paa et Stykke danner Markernes v. Skel. Alle Bygninger er af Grundmur, Hovedb. tækket med Cementsten, Avlsb. med Straa med Undtagelse af et Par mindre Bygninger, der bærer Paptage. Avlsb. er opførte i 1887, den anselige Hovedb., der rummer en stor og god Lejlighed, i 1902. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. I Sommeren 1912 bliver opstillet Vindrose til Brug ved Gaardens Vandforsyning. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, som har en god Form og en overvejende jævn Overflade. Kun ved Engen, der ligger NØ. for Gaaden, falder Jordmonnet ret brat. — I Hestebesætningen findes bl a. en Avlshoppe, der er kaaret i I. Klasse, og Statspræmiehingsten »Struer Munkedal«. Lørupgaard ligger venlig omgivet af sin store, smukke Have og frodige Læplantninger. Inde paa den store, velholdte Gaardsplads findes foran Hovedb. et kønt, lille Haveanlæg, der yderligere bidrager til at forskønne Ejendommen.

Melgaard, Maabjerg Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Jacob Bjerre Jacobsen*, som overtog Gaarden 15. Juli 1908, er født i Maabjerg 29. Decbr. 1864 og gift med *Inger Marie Poulsen*, født i Borbjerg 4. Novbr. 1868.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Sønderlund. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 2½ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 13,700 Kr. Gaardens samlede Areal 65½ Td. Ld., deraf Ager 64, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Rug, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs; 4 Tdr. Ld. nærmest Gaarden drives uden noget egentligt Sædsifte væsentligst med Foderafgrøder. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Melgaard har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaard, men er forlængst købt til fri Ejendom. Dens ældst kendte Ejer var P. Melgaard, der 1854 opbyggede den nustaaende Lade, der er et Særsyn, hvad Tømmerkonstruktionens Soliditet angaar. Senere ejedes Gaarden af Christen Melgaard og efter ham af Niels Melgaard, som c. 1886 solgte den til Thomas Lassen, der atter i 1906 solgte til Ib Madsen Skærbæk, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger tæt V. for Holstebro-Skive Landevej, hyggelig omgivet af Have og Plantninger. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Rør og Straa. Hovedb. er en ældre Bygning, men rummelig og solidt og svært bygget. Ogsaa den v. Staldlænge er en ældre Bygning, medens den ø. Sidelænge, hvori Kostald og Svinestald findes, er opført 1897 og forsynet med muret Hvelvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet en Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en jævn og god Overflade; de gennemskæres af Holstebro-Skive Landevej. — Gaardens Hestebesætning er ret værdifuld og har flere Gange hjembragt Præmier fra Dyrskuerne.

Viumgaard, Maabjerg Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Christen Mogensen*, som overtog Gaarden 19. April 1909, er født i Serup paa Thyholm 13. Jan. 1876 og gift med *Mette Marie Nielsen*, født paa Holmsland 6. Juni 1867.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Sønderlund. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2¾ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,577 Kr., for Avlsb. 12,473 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 78, Mose ½, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Havre, Helbrak, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden c. 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Viumgaard købte den nuværende Ejer af Jens Kristian Vium, der i 1900 havde arvet den efter sin Fader, Laust Vium, som havde faaet den ved Giftermaal. Gaarden ligger højt og frit tæt V. for Holstebro-Skive Landevej, omgivet af sin smukke Have og frodige Læplantninger. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegtag og rummer en stor og god Lejlighed. Alle Avlsb. er af Grundmur med Straatage, Laden opført 1892, Staldlængerne i 1907. I Kostalden findes muret Hvelvingsloft mellem Jernbjælker. I 1907 er opstillet Klapsejlsmotor paa Laden til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en jævn og god Overflade.

Efter Sigende skal der i gammel Tid hvert Aar være holdt et stort Efteraarsmarked i Sønderlund, til hvilket der kunde komme flere Hundrede Stude navnlig N. paa fra Salling. Markedet holdtes tæt S. for Viumgaard Have, hvor der til for faa Aar siden laa et Stykke udyrket Fællesjord, som kaldtes »Gaden», sikkert en Levning fra Markedsdagens Tid.

Sønderlund, Maabjerg Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Søren Christensen Gade*, som overtog Gaarden 12. Marts 1883, er født paa Gade i Naur 29. Oktbr. 1850 og gift med *Else Marie Andersen*, født paa Østergaard i Hvidbjerg 10. Decbr. 1860.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Sønderlund. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 38,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,425 Kr., for Avlsb. 13,862 Kr. Gaardens samlede Areal 66½ Td. Ld., deraf Ager 61, Eng 2, Have

og Gaardsplads 3½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Rug efter Halvbrak, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin og c. 50 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af overvejende rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sønderlund har formentlig i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Ausumgaard, men er for mange Aar siden købt fri. Den nuværende Ejer købte Gaarden af Ane Holst, der 1871 var bleven Enke efter sin Mand, Jens Holst, som havde arvet Sønderlund efter sin Fader.

Sønderlund.

Gaarden ligger tæt V. for Holstebro-Skive Landevej, som skærer Jorderne fra N. til S. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Tegl, Avlsb. med Rør. Hele Gaarden er opført 1909 efter Ildsvaade. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. I Gaarden er installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner og til Vandforsyningen. Jorderne har en ret jævn Overflade med Hovedfald mod S. Engen, der er anlagt som Kultureng, er beliggende mod SV. — Hele Gaardens Hestebesætning, af hvilken en Hoppe er kaaret i I. Klasse, nedstammer fra en Hoppe, som S. C. Gade købte i Nørre Felding i 1895. Den var efter en Søn af Gamle Munkedal og en Hoppe af Tvis Kloster-Stamme, og har i Aarenes Løb leveret meget og godt Afkom. Tidligere fandtes paa Sønderlund en sortbroget Besætning, men i Midten af 1890erne indkøbtes en Del Kalve af nordlesvigsk Race fra Stoubæk ved Vejle, og derfra nedstammer den nuværende Besætning, som dog nu, fordi en Del af Opdrættet fedes, tildels holdes til Tyre af Korthornsracen, medens den røde danske Race opretholdes ved Brugen af røde Tyre.

Ginding Herred.

Bakkegaarden, Ejning Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 8 Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Skive. Nuværende Ejer: *Lyder Bach Lydersen*, som overtog Gaarden 1. Marts 1910, er født paa Ejendommen 1. Jan. 1879.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Geddal. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 4,500 Kr., for Avlsb. c. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 112 Tdr. Ld., deraf Ager 65, Eng 14, Græsningsjord 6, Mose 6, Plantage 1½, Hede 18½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 51 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 14 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: 6rd. Byg, Roer, Havre, Havre og 2aars Græs.

Jordens Bonitet er i de 51 Tdr. Ld. god, overvejende dyb Muld paa dels Ler-, dels Grusunderlag; de 14 Tdr. Ld. er Kærjord. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 18 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bakkegaarden er en gammel Selvejergaard, der i mere end 100 Aar har tilhørt den nuværende Ejers Slægt. Over Indgangsdøren til den gamle Hovedb., der blev nedbrudt 1898, var indskaaret i Træ Aarstallet 1804 og Navnet paa den nuværende Ejers Oldefader, Mads Espesen, som altsaa den Gang har ejet Gaarden. Han efterfulgtes af sin Søn, Lyder Madsen, som atter 1877 overdrog den til sin Søn, Mads Lydersen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger midt i Geddal By, tæt S. for Limfjorden, over hvilken der fra Gaardens Mark er en vid og smuk Udsigt til Thy og Sallingland. Bygningerne er alle af Grundmur og tækkede med Rør med Undtagelse af Svinestalden og Vognporten, der bærer Paptage. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, der har en ret jævn Overflade. Engen er beliggende langs Fjorden; det er Marskeng af god Beskaffenhed. Paa Engen findes desuden et Rørskær. Plantagens Bestand er Gran og Bjergfyr.

Kisum, Estvad Sogn. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Skive. Nuværende Ejer: *Peder Pedersen*.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Kisum. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr.

Gaarden ligger helt omgivet af Have og Plantninger og gør et meget velholdt og hyggeligt Indtryk.

Gadegaard, Sevel Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Skive. Nuværende Ejer: *Niels Christian Olesen*, som overtog Gaarden 29. Oktbr. 1896, er født paa Ejendommen 29. Septbr. 1866 og gift med *Ane Steffensen Vestergaard*, født i Sevel By 19. Juni 1874.

Matr.-Nr. 11a m. fl. af Sevel. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,552 Kr., for Avlsb. 15,154 Kr., desuden en Aftægtsbolig 2,244 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 5, Have, Plantage og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 45 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 28 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Roer, Havre og 3aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift overvejende Lermuld paa Lerunderlag, i den mindre Drift af noget lettere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 14 Fedekreaturer, 6 Heste, 5 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gadegaard menes at være en gammel Selvejergaard. Den nuværende Ejer fik den i 1896 tilskødet af sin Moder, Ane Nielsen, som havde siddet inde med den siden 1890, da hendes Mand, Christen Olesen, døde. Han havde faaet Ejendommen i 1862 efter sin Svigerfader, Niels Christian Nielsen, som havde erhvervet sig den ved Mage-skitte med Jens Aakjær.

Oprindelig har Gaarden ligget inde i Sevel By, men den er senere flyttet hen paa sin nuværende Plads, kort V. for Sevel umiddelbart S. for Vejen til Vinderup. Alle Bygningerne er af Grundmur og tækkede med Straa med Undtagelse af en teglhængt Aftægtsbolig og det paptækkede Gødningshus. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle de faste Maskiner og til Oppumpning af Gaardens Vandforsyning. V. for Gaarden strækker sig den store, frodige Plantage, som bestaar saavel af Løvtræer som Naaletræer. Gadegaard ligger bekvemt, midt paa sine Jorder, der har en jævn og god Overflade. Engen er beliggende langs det vestre Skel; den er anlagt som Kulturreng. — Paa Gaarden findes en fortrinlig Hoppestamme, hvoraf Individder flere Gange er blevne tilkendte 1. Præmie ved Dyrskuerne.

Tinggaard, Sevel Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Skive. Nuværende Ejer: *Anders Nielsen Tinggaard*, som overtog Gaarden i Juni 1875, er født paa Ejendommen 10. Septbr. 1844 og gift med *Birthe Thomsen*, født i Trandum i Sevel Sogn 21. Juni 1845.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Sevel. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,062 Kr., for Avlsb. 10,838 Kr. Gaardens samlede Areal 81 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 10, Mose 4, Plantage $\frac{1}{4}$, Have og Gaardsplads $\frac{3}{4}$. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Helbrak, Rug, Byg eller Blandsæd, Roer, Havre, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende Lermuld. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden c. 27 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 12 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Tinggaard skal have faaet sit Navn, fordi Sevel Bymænd i Fællesskabets Dage holdt deres Møder paa Gaardens Toft. Den Gang laa Gaarden inde i Sevel By tæt Ø. for Kirken, og først under Udskiftningen blev den flyttet ud paa sin nuværende Plads V. for Sevel By, kort S. for Vejen til Vinderup. Tidligere var Tinggaard Fæstegaard under Hovedgaarden Stubbergaard, men i 1814 solgtes den derfor for 500 Rbd. til Forpagter Christen Christensen paa Østergaard, som atter 1839 solgte den for 1200 Rbd. til den nuværende Ejers Fader, Niels Andersen, som samtidig ægtede Datteren af den sidste Fæster, Poul Jensen.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur med Straatage, undtagen Kostalden, der er tækket med Pap. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Jordene har en let bølgeformet Overflade. Engen ligger paa to Steder, dels ved den nv. Side af Marken, dels fraliggende mod V. i Sal Sogn. Plantagen er plantet paa en gammel Gravhøj paa Gaardens Mark.

Skovhus, Sevel Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 9 Km. Tlf. 10 over Sevel Central. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Skive. Nuværende Ejer: *Jens Peter Jensen Møller*, som overtog Gaarden 11. Juni 1888, er født paa Ejendommen 26. Oktbr. 1862 og gift med *Mariane Jensine Marie Thomsen*, født i Højslev ved Skive 2. April 1870.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Sevelskov. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,100 Kr., for Avlsb. 11,300 Kr.; desuden Teglværksbygninger 22,300 Kr. Gaardens samlede Areal 109 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng $2\frac{1}{2}$, Mose 3, Skov $1\frac{1}{2}$, Hede 38, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Havre, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er for Halvdelens Vedkommende god Lermuld, for den anden Halvdels Vedkommende stærk, rød Skovler. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 10 Fedekreaturer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skovhus blev oprettet i Aarene omkring 1815 af Christen Skytte, der havde været Skytte hos Kammerherre Sehested paa Rydhave. Han samlede Gaarden af en Mængde forskellige Lodder, som han sammenkøbte væsentligst fra Djeld Byjorder; en Del deraf har dog formentlig hørt under Stubberkloster. Christen Skyttes Enke, Ane Marie Willumsdatter, ægtede efter hans Død Jens Pedersen Østergaard, som døde 1855, hvorefter hun sad som Ejer af Gaarden, til hun i 1860 solgte den til Christen Jensen Møller, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har overtaget den.

Gaarden ligger c. 2 Km SV. for Sevel By, højt og frit. Alle Bygningerne er af Grundmur, nyopførte efter Brand i 1896; Hovedb. er tækket med Tegl, Avlsb. med Straa. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælving loft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. I Foraaret 1907 har den nuværende Ejer tæt Ø. for Gaarden anlagt et Teglværk. Skoven, som væsentligst bestaar af Ege, ligger umiddelbart V. for Teglværket; det er sikkert Levninger af Fortids Storskov her paa Egnen.

Nørstoft, Sevel Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 8 Km. Gaarden ligger c. $18\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen Tinggaard*, som overtog Gaarden 7. Jan. 1901, er født paa Tinggaard i Sevel Sogn 18. Aug. 1877 og gift med *Ane Kirstine Jensen*, født paa Lysbjerg i Mejrup Sogn 6. April 1888.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Nørtoft. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,021 Kr., for Avlsb. 14,979 Kr.

Gaardens samlede Areal 161 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Mose 3, Plantage 2, Hede 83, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, 1aars Græs, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 36 Tdr. Ld. i en anden 9 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Blandsæd, Roer, Havre og 5aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende lermuldet. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørstoft er oprindeligt en Afbyggergaard af den gamle Hovedgaard Stubbergaard. Den nuværende Ejer købte Ejendommen af Erik Jensen, som 1851 havde faaet den efter sin Fader, Jens Christian Eriksen, der havde ejet den siden 1836. Gaarden ligger tæt S. for Vejen fra Ryde til Sevel. Alle Bygningerne er af Grundmur. Hovedb. er opført c. 1870 og blev i 1911 tækket med Cementtagsten, Laden, der er opført 1907, er, ligesom den ø. Staldlænge, tækket med Straa, medens den v. Staldlænge er bygget 1909 og bærer Paptag. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. I 1907 er installeret Petroleumsmotor til Drift af Tærskværk og Hakkelsemaskine. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, der har en noget bakket Overflade. I 1905—06 blev nogle af de højeste Bakker tilplantede med Gran og Fyr. Mosen er beliggende paa to Steder og indeholder rigelig Tørv til Gaardens Brug.

Ny Damgaard, Sevel Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Skive. Nuværende Ejer: *Ole Christensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1906, er født paa Sevelstedbjærg i Sal Sogn 30. Jan. 1866 og gift med *Kirsten Christensen*, født paa Sillerslevgaard paa Mors 5. Oktbr. 1867.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Sevel. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 8,000 Kr., for Avlsb. c. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 87½, Eng 1½, Mose 2, Hede 28, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift: Rug og Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 7½ Td. Ld. henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er noget forskellig, dels lermuldet, dels sandmuldet. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ny Damgaard købte den nuværende Ejer af sin Svigerfader, Christen Kjeldgaard, der c. 1880 havde købt den af Anders Mikkelsen. Han havde igen købt den af Peder Christen Damgaard, der er Gaardens ældst kendte Ejer.

Gaarden ligger V. for Sevel By, tæt N. for Vejen til Vinderup. Alle Bygningerne nedbrændte i Oktbr. 1910 og er derefter genopførte, alle af Grundmur, Hovedb. tækket med Cementtagsten, Avlsb. med Pandeplader (et Slags Jernblikplader). Alle Avlsb. bærer høj Bræddetrimpel. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Jorderne ligger bekvemt for Driften og har en let bølgeformet Overflade. Engen ligger i den n. Side af Marken. Heden og Mosen, i hvilken sidste der findes rigelig Tørv til Gaardens Brug, er fraliggende i Hjelm Hede. Omkring Ny Damgaards Jorder er af den forrige Ejer plantet et Hegn af Bjærgfyr.

Præstegaarden, Sevel Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Skive. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Knud Johan Rützou*, som tiltraadte Embedet 9. Maj 1901, er født i Svendborg 6. Septbr. 1870 og var gift med *Sophie Hedvig Schousboe*, født i Landet Præstegaard paa Taasinge 5. Maj 1881, død 29. Juni 1904.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Sevel. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,239 Kr., for Avlsb. 10,004 Kr. Gaardens samlede Areal 235 Tdr. Ld., deraf Ager 82, Eng 12, Mose 13, rodskudt Egekrat 6, Hede 120, Have og Gaardsplads 2. Avlsbruget er bortforpagtet til Brødrene *Stefan Vestergaard Nyboe* og *Peter Christian Nyboe*. Af Agermarken drives Indmarken i en 9 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Havre, 2aars Græs, Havre, Roer, Havre og 1aars Græs; Sandmarken drives ligeledes i en 9 Marksdrift: Lupiner, Rug, Roer og Kartoffler, Havre, 1aars Græs, Rug og 3aars

Græs. Jordens Bonitet er i Indmarken (45 Tdr. Ld.) tildels Lermuld, medens de 35 Tdr. Ld. er Sandmark. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 8 Fedekreaturer, 5 Heste, Præstens 2 Køreheste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 24 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Præstegaarden ligger tæt nedenfor Kirkebakken i den n. Side af Sevel By, venlig omgivet af sin Have og frodige Plantninger. Hovedb. er opført 1860 af Grundmur med Skifertag og rummer en stor og herskabelig Lejlighed. V. for den er udenfor den egentlige Gaardplan samme Aar bygget en Forpagterbolig, dels af Grundmur, dels af Bindingsværk og straatækket. Alle Avlsb. er af Grundmur og bærer Straatage. Præstegaardens Jorder har en noget bakket Overflade. Engen er beliggende umiddelbart uden om Haven, der tildels er anlagt i gammel Eng. Sevel Præstegaard blev oprettet 1555 af Iver Juel til Stubbergaard, efter at han Aaret i Forvejen havde nedbrudt den gamle Kirke i Trandum; tidligere havde Præsten boet paa selve Stubbergaard. 1769 synes Sevel Præstegaard at være nedbrændt. Paa Præstegaardens Mark findes 4 og paa dens Hede ligeledes 4 fredede Gravhøje.

Store Sevelsted, Sal Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Christian Peter Olesen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1911, er født i Grinderslev Sogn 18. Maj 1869 og gift med *Mariane Laursen*, født i Ejstrup i Rødding Sogn 1. Oktbr. 1873.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Sevelsted. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 5,000 Kr., for Avlsb. c. 19,000 Kr. Gaardens samlede Areal 125 Tdr. Ld., deraf Ager 47, dyrket Kær 30, Eng 20, Mose 15, Hede 10, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 23½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Havre, Roer, Havre og 3aars Græs; 23½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift: Lupiner, Rug, Kartoffler, Rug, Havre og 3aars Græs. Den dyrkede Kærjord drives i en 8 Marksdrift: Byg, Havre, Roer, Havre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er i Halvdelen af Agermarken god Sandmuld, tildels paa Lerunderlag, i Resten let Sandjord. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 16 Fedekreaturer, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 12 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Store Sevelsted har tidligere været en Del større end nu, men i Tidens Løb er forskellige af de omliggende mindre Gaarde skilt fra. Den ligger umiddelbart S. for den offentlige Vej fra Sevelsted Kirkeby til Skive Landevej. Den nuværende Ejer købte Gaarden af Niels Andersen Sevelsted, som 1884 havde overtaget den efter sin Fader, Anders Sevelsted. I denne Slægts Besiddelse menes Ejendommen at have været gennem flere Led.

Gaardens Bygninger er alle af Grundmur og tækkede med Straa. I Kostalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er i 1912 opstillet Klapsejlsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. V. for Gaarden ligger et Teglværk, der dog agtes nedlagt. Jorderne har en ret jævn Overflade. Engen ligger paa to Steder og er Kulturreng af god Beskaffenhed.

Vinderupgaard, Sal Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: Godsejer *Claudius Hansen Windfeldt* til Landting, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1897, er født paa Landting 6. Oktbr. 1852 og gift med *Augusta Christine Petersen*, født i Skotterup i Nordsjælland 28. Juni 1869.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Vinderupgaard. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 15,700 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 42, Eng 41, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejeren ved Bestyrer. Agermarken drives i en 6 Marksdrift: Rug efter Halvbrak, Roer, Byg eller Havre, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er Sandmuld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vinderupgaard er en gammel Hovedgaard, som i tidligere Tid har været betydeligt større end nu. Den nuværende Ejer købte den ved Auktion efter sin Svigerfader, Carl Ferdinand Petersen, som havde købt Ejendommen 1884 af Buhl. Før ham ejedes den af 2 Fabricius'er, Fader og Søn efter hinanden, og før dem af en Boserup.

Gaarden ligger umiddelbart NV. for den store Vinderup Stationsby, der væsentlig er bygget paa Jord, der er udparcelleret fra Gaarden. Hovedb. og Laden er begge ældre Bindingsværksbygninger, medens Staldlængerne begge er af Grundmur. Alle Bygningerne er tækkede med Straa. S. for Hovedb. strækker sig den store Have, der længst fra

Vinderupgaard.

Bygningerne nærmest har Karakter af en lille Lund. Gaardens Jorder har en jævn og god Overflade. Engen er beliggende mod SV. og er af god Beskaffenhed. V. for det nuværende Vinderupgaard findes endnu en Høj, omgivet af Grave, uden Tvivl den gamle Borgplads.

Ulstrup, Ryde Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Jens Madsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1893, er født i Ryde Sogn 25. Maj 1860 og gift med *Caroline Jensen*, født i Ryde Sogn 8. April 1862.

Matr.-Nr. 26a m. fl. af Ryde sv. Del. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 9,395 Kr.; desuden for Teglværksbygninger 13,325 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 49½, Eng 6, Hede 10, Have og Gaardsplads ½, Teglværksplads 1. Af Agermarken drives 40½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift: ½ Rug ½ Blandsæd, Roer, Byg eller Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 9 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

Ulstrup har i sin Tid været Fæstegaard under Hovedgaarden Rydhave, men er for mange Aar siden købt til fri Ejendom. Den nuværende Ejer købte Gaarden af Niels Mortensen, som 1881 havde købt den af Peder Christian Mouritsen, i hvis Slægts Besiddelse den havde været gennem mange Led. Oprindeligt var Gaarden betydeligt større, men i Tidernes Løb er der bleven frasolgt en Del Jord.

Gaarden ligger umiddelbart Ø. for Vejen fra Rydhave til St. Rydemølle. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Rør og Straa. I Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. I 1911 er installeret Petroleumsmotor til Drift af de faste Maskiner. Gaardens Vandforsyning sker ved Stødhævert med Ledninger rundt i alle Bygningerne. 1893 anlagde den nuværende Ejer tæt SØ. for Avls-

gaarden et Teglværk med Gennemfyringsovn og beregnet til en Aarsproduktion paa c. 450,000 Sten. Der findes rigeligt og godt Materiale til Teglværket. Engen er fraliggende paa to Steder i det Engdrag, der findes omkring Helleaa. Det største af Engstykkerne er naturlig Vandingseng af fortrinlig Beskaffenhed. — Af Hestebesætningen er 2 Følhopper præmierede ved Dyrskuerne, og den ældste af dem er optaget i Statsstambogen.

Nr. Østerskov, Ryde Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 6 Km. Tlf. 60 over Vinderup Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: Amsraadsmedlem *Ole Olesen*, som overtog Gaarden i 1899, er født paa Ejendommen 15. Juni 1872.

Matr.-Nr. 30 m. fl. af Ryde sv. Del. Hartkorn 8 Tdr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 200 Tdr. Ld., deraf Ager 115, Eng 7, Plantage 70, Hede 6, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 75 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Resten henligger i vedvarende Græs. Jordens Bonitet er gennemgaaende ret god, overvejende Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 20 Fedekreaturer, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Den nuværende Ejer har overtaget Gaarden efter sin Fader, Poul Olesen, som c. 1865 havde faaet den efter sin Fader, Ole Christensen, der havde overtaget den efter sin Svigerfader.

Gaarden ligger N. for Ryde Kirkeby, venlig omgivet af Have og Plantninger. Alle Bygningerne er opførte af Grundmur, Avlsb. med Straatage, Hovedb. tækket med Tegl. I Kostalden er der murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Af Engen ligger de 2 Tdr. Ld. hjemme ved Marken, medens de 5 Tdr. Ld. er fraliggende mod N. ved Limfjorden. I 1912 har den nuværende Ejer købt Rydhavne Plantage, der er beliggende kort SØ. for Gaarden. Plantagen, der bestaar af Naaletræer, er anlagt gennem 1880erne og er meget kraftig og velholdt. Inde i Plantagen ligger Ryde Bavnehøj foruden flere andre smukke Udsigtpunkter. Før Træerne voksede saa højt som nu, kunde man fra Ryde Bavnehøj se ind i 3 Stifter: Aalborg, Viborg og Ribe, og tælle c. 30 Kirker.

Jedskov, Ryde Sogn. Postforb. og St.: Vinderup, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Niels Hen-*

Jedskov.

riksen Ulsø, som overtog Gaarden 24. Maj 1898, er født paa Ulsø i Ryde Sogn 16. Marts 1875 og gift med *Kirstine Iversen*, født paa Sønderskov i Ryde Sogn 26. Novbr. 1877.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Ryde sv. Del. Hartkorn 6 Tdr. 2 $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,257 Kr., for Avlsb. 13,084 Kr.

Gaardens samlede Areal 65 Tdr. Ld., deraf Ager 54, Eng 7, Plantage 2½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 47 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 7 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er for de 37 Tdr. Ld.s Vedkommende god, lidt stiv Lerjord, medens Resten er af noget mildere Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Jedskov er en gammel Gaard. I Følge Dr. O. Nielsen: Hjerm og Ginding Herreder, nævnes den allerede 1504. Samme Forfatter vil aflede dens Navn af Egeskov, hvad der giver Sandsynlighed for, at dens Jorder i sin Tid har været skovklædte. Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Svigerfader, Gregers Madsen, der havde ejet den henimod halvhundrede Aar. Han havde arvet den efter sin Fader, Mads Gregersen, og lod i 1880 Nationalmusæet thinglæse Fredlysning af nogle smukke Gravhøje, som findes paa en til Jedskov hørende Hedelod i Stendis.

Gaarden ligger tæt SØ. for Holstebro-Skive Landevej paa Skraaning ned mod Engdraget langs Aaen, der danner Skel mellem Handbjerg og Ryde Sogne. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækkede med Straa. Avlsb. nedbrændte i 1860, og fra den Tid skriver sig Laden, medens Staldlængerne er opførte i 1899—1900. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af Gaardens faste Maskiner. Gennem Haven fører en Bæk fra et Par Damme ved Indkørslen til Gaarden ned gennem Lavningen til Aaen. Gaarden ligger bekvemt, omtrent midt paa sine Jorder, der har en ret jævn Overflade med Hovedhælding mod S. Kun i den n. Side af Marken er Overfladen noget bølgeformet. Engen er beliggende mod V. ved Aaen; den er af udmærket Beskaffenhed og yder ved Tilskud af Kunstgødning store og gode Afrøder.

Hammerum Herred.

Birkegaard, Gellerup Sogn. Postforb. og St.: Herning, hvortil c. 3 Km. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen Gadegaard*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1897, er født i Hanning Sogn 2. Decbr. 1869 og gift med *Ane Johanne Sørensen*, født i Hanning Sogn 22. Novbr. 1871.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Birk. Hartkorn 5 Tdr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 22,700 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 64, Eng 9, Mose 5½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 49 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Blandsæd, Havre og 2aars Græs; 15 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 7 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der aarlig fedes en Del Kreaturer bort af Besætningen.

Birkegaard har i Tidernes Løb haft mange Ejere. Ældst kendt er Morten Nørgaard, men senere har den været ejet af Anders Moesgaard, Landinspektør Klein, Tyskeren Strotmann (omkring 1864), fra 1881 af Nielsen, der 1889 solgte til J. Y. Clausen fra Fanø, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Oprindelig laa Gaarden S. for Birk Byevej, men 1839 nedbrændte den og flyttedes da op paa sine Marker kort S. for Silkeborg-Herning Landevej. Hovedb. er opført 1888 af Grundmur med Skifertag og rummer en stor og god Lejlighed. 1910 nedbrændte alle Avlsb. ved Lynnedslag og genopførtes derefter i Grundmur med murede Hvælvinger mellem Jernbjælker i alle Staldene og høj Bræddetrimpel samt med Tegltage. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Gaardens Jorder har en jævn og bekvem Overflade. Engen, der er fraliggende mod NV., er af god Beskaffenhed. Mosen er fraliggende mod SV.; den indeholder rigelig og god Tørv. I Hestebesætningen findes 2 kaarede Avlshopper. S. og V. for Gaarden strækker sig den store, smukke Have, som sammen med de nye, anselige Bygninger giver hele Ejendommen et smukt og tiltalende Præg.

Ørnhoved, Tjørring Sogn. Postforb. og St.: Herning, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: *Christen Christensen Hauge*, som overtog Gaarden 1. Decbr. 1896, er født i Nøvling 16. Febr. 1868 og gift med *Kirsten Marie Sander*, født i Sinding 18. Novbr. 1873.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Ørnhoved. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,750 Kr., for Avlsb. 11,688 Kr. Gaardens samlede Areal 320 Tdr. Ld., deraf Ager 202, Eng 12, Mose 30, Skov 4, Hede 70, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 142 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 50 Tdr. Ld. drives uden noget egentligt Sædscliffe og 10 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er overvejende god Sandmuld. Besætningen bestaar af 40 Malkekøer foruden c. 45 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Tyre, 10 Heste, 8 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 125 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ørn h o v e d er en gammel Hovedgaard. Den ejedes i sin Tid af Etatsraad Fjelstrup til Sindinggaard og købtes 1859 efter hans Død ved Auktion af Prop. Carl Leth, den nuværende Ejers Svigerfader, efter hvem han har overtaget Ejendommen.

Ørnhoved

Gaarden ligger hyggelig omgivet af Have og Plantninger. Hovedb. er opført 1906 af Grundmur med Tegtag; den bestaar af en Hovedfløj og to Sidefløje. De tre Avlsb. er af Grundmur med Straatage; i Kostalden findes murede Hvelvinger mellem Jernbjælker. Desuden findes 2 Svinestalde og en Bræddelade. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en ret jævn Overflade. Hovedparten af Engen ligger langs den v. Side af Marken. Mosen ligger paa to Seder og anvendes til Tørveskæring, men er iøvrigt lynggroet. Skoven er en Naaletræsplantage, som i sin Tid blev anlagt af Etatsraad Fjelstrup.

Helstrupgaard, Snebjerg Sogn. Postforb. og St.: Herning, hvortil c. 7 Km. Nuværende Ejer: *Jens Okkels Birk*, som overtog Gaarden 18. April 1906, er født paa Margrethelyst i Gellerup Sogn 1. Novbr. 1876 og gift med *Kirsten Jensen*, født paa Bjerregaard i Aale Sogn 7. Oktbr. 1880.

Matr.-Nr. 39 m. fl. af Helstrup. Hartkorn 3 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 23,000 Kr. Gaardens samlede Areal 185 Tdr. Ld., deraf Ager 111, Eng 6, Hede 65, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 46 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Blandsæd, Vintersæd, Roer, Blandsæd, Roer, Havre og 2aars Græs; 56 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 9 Tdr. Ld. hen-

ligger med vedvarende Græs. Jordens Bonitet er overvejende Muld paa Ler-underlag. Besætningen bestaar af 40 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 5 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 250 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved Indkøb, da en Del af Besætningen malkefedes.

Helstrupgaard's ældst kendte Ejer var »gamle Engelbrecht«, som efterfulgtes af sin Søn, Dynes Engelbrechtsen, som 1902 skødede Ejendommen til sin Søn, Jens Dinesen Helstrup. Denne døde i 1905, hvorefter hans Enke, Jeppeline Dinesen Helstrup, f. Michelsen, solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger c. 2 Km. S. for Gjødstrup St. Hovedb. er opført af Grundmur med Straatag. Avlsb. er ligeledes af Grundmur; Ko- og Svinestalden har Cementstenstag, de øvrige Avlsb. Straatage. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Engen er fraliggende paa tre Steder, dels i Helstrup, dels i Næstholt. Af Heden er c. 5 Tdr. Ld. tilplantet med Gran og Fyr. Helstrupgaard ligger helt omgivet af Have og Læplantninger og gør med sine velholdte, tildels nye og anselige Bygninger et tiltalende Indtryk. — Af Gaardens Hestebesætning er 4 Avlshopper kaarede i I. Klasse.

Amtrup, Snebjerg Sogn. Postforb.: Herning, hvortil c. 7 Km., og St.: Studsgaard, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Erik Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1886, er født paa Ejendommen 15. Aug. 1859 og gift med *Chirstine Buhl*, født i Brørup 28. Decbr. 1865.

Amtrup.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Amtrup. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 24,000 Kr. Gaardens samlede Areal 220 Tdr. Ld., deraf Ager 166, Eng 50, Have og Gaardsplads 4. Af Agermarken drives 142 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 24 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er for Størstedelen ret god Muld paa Ler-underlag. Besætningen bestaar af 36 Malkekøer foruden c. 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Amtrup kom i Slægtens Besiddelse, da den c. 1790 blev købt af den nuværende Ejers Oldefader, Dynes Kjølback. Han efterfulgtes c. 1820 af sin Søn, Jens Kjølback, der 1840 overdrog Ejendommen til sin Svigersøn, Jens Eriksen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger godt 2 Km. S. for Snejbjerg, tæt V. for Banelinien fra Herning til Skjern. Hovedb. er opført 1849 af Grundmur med Straatag. Alle Avlsb. er opførte 1865 efter Ildsvaade ved Lynnedslag og er alle af Grundmur med Straatage. Desuden findes en Fodermesterbolig og en Bræddelade samt et Hønsehhus. Jorderne har en ret jævn og bekvem Overflade. Amtrup ligger smukt, omgivet af den store, smukt anlagte Have og frodige Plantninger. Den nuværende Ejer har udvidet og omlagt Haven, saa den nu er noget virkeligt smukt og enestaaende for Egnen. I 1905 er der umiddelbart V. for Gaarden i Forbindelse med Haven anlagt en Granplantage, som er i kraftig Fremvækst og med Tiden vil yde Ejendommen forøget Læ og Hygge.

Haunstrup, Snejbjerg Sogn. Postforb. og St.: Herning, hvortil c. 9 Km. Nuværende Ejer: *Christen Jensen Haunstrup*, som overtog Gaarden i Maj 1875, er født paa Ejendommen 30. Oktbr. 1844 og var gift med *Gertrud Marie Nielsen*, født i Fjeldstervang 15. Novbr. 1850, død 14. Marts 1911.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Haunstrup. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,000 Kr., for Avlsb. 9,900 Kr. Gaardens samlede Areal c. 600 Tdr. Ld., deraf Ager 140, Eng 8, Mose 50, Plantage 50, Hede 351, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Rug og Kartofler, Roer og Rug, Havre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er god Sandmuld. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 22 Stkr. Ung-

Haunstrup.

kvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Haunstrup har i mange Slægtled tilhørt samme Familie. Den nuværende Ejers Fader, Jens Jensen, havde 1832 faaet Ejendommen af sin Fader, der ligeledes hed Jens Jensen, og saaledes fremdeles gennem antagelig flere Hundrede Aar.

Gaarden ligger tæt N for Herning-Ringkøbing Landevej og har i umindelige Tider ligget paa samme Sted. Da den nuværende Lade i 1872 blev bygget og den gamle Bindingsværkslade nedrevet, sagdes det almindeligt paa Egnen, at Tømmeret i den gamle Lade var vokset i Snejbjerg, hvor der nu i flere Hundrede Aar ikke har været Skov. Den nustaaende Lade er, ligesom den v. Staldlænge, der er opført 1888, og den gamle, hyggelige Hovedb. opført af Grundmur med Straatage. I 1908 er der opført en ny, grundmuret Staldbygning med Hvælvingsloft og tækket med Cementtagsten. I 1910 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Den dyrkede Del af Jorderne har en ret jævn og bekvem Overflade. Engen ligger SV. for Gaarden paa Marken langs Haunstrup Bæk. Mosen er beliggende mod SV.; den indeholder rigelig Tørv.

Albækgaard, Snejbjerg Sogn. Postforb. og St.: Herning, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: *Frederik Thygesen Toustrup*, som overtog Gaarden 2. April 1896, er født i Toustrup i Snejbjerg Sogn 14. Novbr. 1865 og gift med *Sofie Hansen*, født i Herredslev Sogn paa Sjælland 5. April 1873.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Albækgaard. Hartkorn 2 Tdr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms- skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,800 Kr., for Avlsb. 26,200 Kr.

Gaardens samlede Areal 160 Tdr. Ld., deraf Ager 127, Eng 20, Mose 10, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 117 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Helbrak og Staldfoder, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 10 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 35 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 6 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Albækgaard var i sin Tid betydeligt større end nu, der antages omkring 1,000 Tdr. Ld., men er i Tidernes Løb bleven stærkt udstykket. Endnu i Slutningen af 1880erne omfattede den 420 Tdr. Ld. Dens ældst kendte Ejer var Frøbjerg, som efterfulgtes af Tronhjem, som atter solgte til Jørgen Christian Audi. Denne gik 1888 Konkurs, og Ejendommen overtoges da af Direktør Clausen fra Ringkøbing, som 8 Aar senere solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger umiddelbart S. for Herning-Ringkøbing Landevej, omgivet af sin store Have og frodige Læplantninger. Alle Gaardens Bygninger er nyopførte efter Brand i 1895 og gør et meget anseligt og velholdt Indtryk. Hovedb. er opført af Grundmur med Tegltag. Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur med høj, muret Trimpel og tækkede med Pap. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Jorderne har en ret jævn og bekvem Overflade. Engen ligger mod S. paa Gaardens Mark; c. 8 Tdr. Ld. deraf er pløjet og anlagt som Kultureng, medens Resten kan vandes. Mosen ligger langs Jordernes s. Skel; den anvendes til Tørveskæring til Gaardens eget Brug.

Nygaard, Ikast Sogn. Postforb. og St.: Ikast, hvortil c. 2 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Herning. Nuværende Ejer:

Nygaard.

Erik Christensen, som overtog Gaarden 6. Decbr. 1890, er født paa Elling Nygaard i Funder 15. Aug. 1854 og gift med *Ane Pedersen*, født paa Nipgaard i Vium 16. Febr. 1871.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Ikast. Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,974 Kr., for Avlsb. 19,000 Kr. Gaardens samlede Areal 92½ Td. Ld., deraf Ager 67¼, Eng 20, Mose 3¼, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 60¼ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Helbrak, Rug, Blandsæd og Byg, Roer, Havre og 2aars Græs; 7 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er i c. 55 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, i Resten, der falder ned mod Engen, Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 5 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Nygaard er formentlig en Parcel af den gamle Hovedgaard Soderbæk i Ikast Sogn. Dens oprindelige Navn har derfor ogsaa været Øster Soderbæk. Ældst kendt af dens Ejere var Peder Nørreskov, som vides at have ejet den i 1789. Senere ejedes den af Stænderdeputeret Koldby og efter ham af to ved Navn Krarup, den ene efter den anden,

som dog ikke menes at have været i Familie. 1860 købtes den af Vilhelm Claudi, som atter 1879 solgte den til Johan Christensen Elling, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger tæt Ø. for Ikast Station. Alle Bygningerne brændte 1901. Hovedb. er nu opført af Grundmur med Skifertag; Avlsb. er dels af Grundmur, dels af Kampestenmur og for Svinestaldens Vedkommende af støbte Mure, alle med Paptage. Alle Gaardens faste Maskiner drives ved Klapsejlsmotor. Det paatænkes i den nærmeste Fremtid at indlægge elektrisk Lys i alle Gaardens Bygninger fra Ikast Elektricitetsværk. Gaarden ligger bekvemt midt i sine Marker, som har en jævn og god Overflade. De gennemskæres af Jernbanen og grænser mod S. til Silkeborg-Herning Landevej. Engen ligger langs den n. Side af Marken; den er af god Beskaffenhed og kan overrisles med Vand fra Storaa, i hvilken Ejendommen har Stemmeret. Mosen er fraliggende i Tyvkær. — I Hestebesætningen findes 2 Hopper, der er kaarede i 1. Klasse og optagne i Statsstambogen.

Remmegaard, Ikast Sogn. Postforb. og St.: Ikast, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 23 Km. fra nærmeste Købstad, Silkeborg. Nuværende Ejer: *Jens Nielsen Thygesen*, som overtog Gaarden 17. Juni 1896, er født paa Ejendommen 22. Maj 1862 og gift med *Ellen Marie Jensen*, født i Grøde i Ikast Sogn 3. Marts 1862.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Remmegaard. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,900 Kr., for Avlsb. 10,940 Kr. Gaardens samlede Areal 150 Tdr. Ld., deraf Ager 96½, Eng 45, Mose 5, Plantage 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 66½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 30 Tdr. Ld. i en 6 Marks-

Remmegaard.

drift: Helbrak, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift, Højjorden, halvt Lermuld paa Lerunderlag, halvt ret god Muld paa Grusunderlag, i den mindre Drift, Lavmarken, kæragtig Muld paa grusblandet Underlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Remmegaards ældst kendte Ejer var Herredsfuldægtig Bech, Fuldægtig hos og Svigersøn af Kammerraad Møller, der var Herredsfoged i Hammerum Herred og Ejer af Nabogaarden, den gamle Hovedgaard Højriis. De skal have været lige store Kæltringer begge to, og deres Historie endte med, at Kammerraaden hængte sig og Svigersønnen druknede sig. Efter Sagnet spøger de derfor begge paa de Steder, hvor de begik deres Misgerninger. Efter Bech ejedes Remmegaard af Lars Lundsgaard, som 1827 skødede Gaarden til Anders Westrup, der atter 1832 solgte til Jens Rasmussen

Thygesen fra Them. Han fraskilte Lille Remmegaard og overdrog 1858 Ejendommen til sin Søn, Niels Jensen Thygesen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger, venlig omgiven af Haven og Plantagen, SØ. for Ikast Station kort S. for Silkeborg-Herning Landevej. Hovedb. er dels af Grundmur, dels af Bindingsværk; Avlsb. er af Grundmur. Jorderne har en noget bakket Overflade. Engen ligger mod N. ved Storeaa; Halvdelen deraf er Overislingseng, medens Resten tildels er pløjet og anlagt som Kultureng. Plantagen, som findes umiddelbart S. for Gaarden, er tilplantet i 1870—1900; dens Bestand er væsentligst Gran med indplantet Ask og Elm.

Nørre Karstoft, Skarrild Sogn. Postforb. og St.: Kibæk, hvortil c. 13½ Km. Gaarden ligger c. 24 Km. fra nærmeste Købstad, Herning. Nuværende Ejer: *Niels Andersen Møller*, som købte Gaarden i Foraaret 1893 efter at have haft den i Forpagtning i 5 Aar, er født i Døgstrup i Sønderjylland 19. Jan. 1859 og gift med *Maren Medum Jensen*, født i Rind 12. Novbr. 1861.

Matr.-Nr. 1a af Karstoft. Hartkorn 7 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,700 Kr., for Avlsb. 11,275 Kr. Gaardens samlede Areal 782 Tdr. Ld., deraf Ager 185, Eng 110, Mose 2, Plantage 3, Hede 478, Have, Gaardsplads og Veje 4. Af Agermarken drives 100 Tdr. Ld. i en 11—12 Marksdrift: Havre, Byg, Roer og Kartoffler, Rug, Havre og 6—7aars Græs; 75 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Blandsæd, Helbrak, Rug, Byg, Roer, Havre og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. Ager er tilligemed 30 Tdr. Ld. Eng og 25 Tdr. Ld. Hede indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er tildels mager Sandmuld. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 45 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 4 Plage og Føl samt 12 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes tildels ved eget Tillæg.

Nørre Karstoft er en gammel Hovedgaard. 1866 købtes den af den nuværende Ejers Fader, Anders Brodersen Møller, der kom fra Døgstrup mellem Ribe og Tønder. Han erhvervede sig en Jordstrimmel paa c. 1 Mils Længde fra Ejendommen ind til Uhre Enge ved Brande og anlagde en Kanal, der fører Vand ind til Gaardens Jorder. Kanalen kommer ind over Gaardens Jorder i den ø. Side og fører Vandet langs den øverste Side af Agerjorden, saa at selve den høje Agerjord kan overrisles, hvad der betinger det lange Græsleje, fordi Vegetationen i Græsmarkerne synes at vinde fra Aar til Aar. Dette genialt udtænkte og gennemførte Anlæg er noget ganske enestaende i sit Slags og har givet Ejendommen betydelig øget Værdi og tjente i sin Tid Hedeselskabet til Mønster, da det begyndte sine Vandingsanlæg. Afdøde Oberstløjtnant Dalgas kom i de Dage ofte paa Nørre Karstoft og fulgte interesseret afdøde Proprt. Møllers Kanalarbejde og hele Virksomhed. Kun 2 Aar levede Proprt. Møller paa Ejendommen, idet han døde 1869. Hans Enke, Maren Møller, f. Hansen, sad derefter som Ejer af Gaarden, indtil hendes Søn, den nuværende Ejer, overtog den.

Gaarden ligger c. 6 Km. S. for Skarrild umiddelbart S. for Vejen til Uhre i Brande Sogn. Hovedb. er opført 1860 af Grundmur med Tegltag og bestaar af en Hovedfløj og to Sidefløje. Laden er af Brædder, medens Staldlængerne og et Materialhus er af Grundmur. Jorderne har en jævn og bekvem Overflade. Nørre Karstoft ligger smukt, omgivet af sin store Have og af Læplantninger, og gør med sine anseelige, velholdte Bygninger i de kønne Omgivelser et meget tiltalende Indtryk.

Ulfborg Herred.

Wester Damgaard, Ulfborg Sogn. Postforb. og St.: Ulfborg, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: Forligskommissær, tidl. Amtsraadsmedlem *Niels Bro*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1882, er født paa Ejendommen 10. Juli 1847 og gift med *Anna Poulsgaard*, født paa Poulsgaard i Ulfborg Sogn 30. Oktbr. 1857.

Matr.-Nr. 28a m. fl. af Ulfborg n. Del. Hartkorn 6 Tdr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,400 Kr., for Avlsb. 15,900 Kr. Gaardens samlede Areal 150 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 25, Plantage 20, Hede 23, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en

7 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 36 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: 6rd. Byg, Roer, Blandsæd, Havre og 4aars Græs; 8 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god, frugtbar, sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 2 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vester Damgaard skal i sin Tid have været Fæstegaard under Hovedgaarden Nørre Vosborg, men er senere bleven købt fri og har gennem flere Slægtled tilhørt samme Familie. Den nuværende Ejer overtog Gaarden efter sin Fader, Søren Damgaard, som 1847 havde faaet den af sin Fader, Kristen Jensen Damgaard, der atter havde taget den i Arv efter sin Fader.

Gaarden ligger tæt S. for Holstebro Landevej, der skærer dens Jorder fra V. til Ø., hyggelig omgivet af sin store, smukke Have og af frodige Læplantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur og bærer Straatage. Der er opstillet Vindmotor paa Laden til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. I Kostald og Svinestald findes muret Hvælvingsoverloft mellem Jernbjælker. Jorderne har en jævn og bekvem Overflade. Engen, der er

Vester Damgaard.

god Gesteng, ligger langs den s. og v. Side af Agermarken paa begge Sider af Styvel Bæk. Plantagen er beliggende mod S.; den er plantet gennem Slutningen af 1880erne, og dens Bestand er væsentligst Bjergfyr. — N. Bro har i de 7 sidste Aar tillige haft Hovedgaarden Pallisbjerg i Forpagtning og holder der en Besætning af c. 250 Heste og Kreaturer om Sommeren, idet dens Jorder for Størsteparten er udlagte til Græsgange.

Kytterupgaard, Ulfborg Sogn. Postforb. og St.: Ulfborg, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 22 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Peder Arne Bertelsen*, som overtog Gaarden 1. April 1910, er født paa Ejendommen 26. April 1880 og gift med *Maren Dorthea Stenum*, født paa Sønder Vosborg 2. Novbr. 1889.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Ulfborg n. Del. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 12,800 Kr. Gaardens samlede Areal 156 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 30, Kær 10, Plantage 9, Hede 45½, Have og Gaardsplads 1½. Desuden hører til Gaarden et Rørskær i Nissum Fjord paa c. 100 Traver Tækkerør aarlig. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: 6rd. Byg og Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; dog ligger en Del af Jorderne, der er temmelig lavtliggende, i Reglen noget længere i Græs. Jordens Bonitet er ret forskellig, dog overvejende god, frugtbar Sandmuld. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 32 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er væsentligst af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kytterupgaard kom til den nuværende Ejers Slægt, da Bertel Kytterup købte den. Han efterfulgtes af sin Søn, Kresten Bertelsen, den nuværende Ejers Fader, som, da han overdrog Gaarden til sin Søn, fraskilte c. 30 Tdr. Ld., paa hvilke han sammen med noget andet tilkøbt Jord opbyggede en ny Gaard, »Højgaard« kaldet.

Gaarden ligger kort V. for Banelinien fra Ulfborg til Vemb, hyggelig omgivet af Have og Plantinger. Alle Bygningerne er af Grundmur med Rørtage. Hovedb. er en ældre, men solid og velvedligeholdt Bygning. I Kostalden findes Hvælvingsloft mellem

Kytterupgaard.

Jernbjælker. Først i 1880erne er opstillet Husmølle paa Laden til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Hovedparten af Agermarken ligger omkring Gaarden og fortsættes mod N. i Kæret og Engene; desuden ligger to mindre Stykker Agermark, der hører til Gaarden, mod S. og V. I Foraaret 1910 er der NV. for Gaarden opstillet en Vindmotor med Vand-snegl til Tørlægning af Kærjorderne, som opdyrkes og kultiveres. Engen, der ligeledes er skilt i flere Parceller, grænser for en Del til Nissum Fjord; den er af god Beskaffenhed og giver aarlig c. 75—80 Læs Hø. Plantagen er fraliggende i Heden Ø. for Ulfborg Stationsby; den er anlagt omkring 1900, og dens Bestand er ren Bjergfyr.

Vester Refsgaard, Ulfborg Sogn. Postforb. og St.: Ulfborg, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstæder, Ringkøbing og Holstebro.

Vester Refsgaard.

Nuværende Ejer: *Jens Bertel Christian Refsgaard*, som overtog Gaarden 8. Juni 1907, er født paa Ejendommen 11. Aug. 1877.

Matr.-Nr. 24 m. fl. af Ulfborg n. Del. Hartkorn 9 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 5,000 Kr., for Avlsb. c. 17,755 Kr.; desuden en Vindmølle med Beboelse 13,680 Kr. Gaardens samlede Areal 262 Tdr. Ld., deraf Ager 96, Eng 36, Kær 7, Plantage 1, Hede 120, Have

og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Rug, Roer, Blandsæd, Roer, Havre og 3aars Græs; 20 Tdr. Ld. i en anden 8 Marksdrift: Roer, Havre, 1aars Græs, Rug, Kartoffler, Rug og 2aars Græs; 20 Tdr. Ld. er tildels sammen med Kærjorden indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Sandmuld. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 7 Heste, 2 Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin og c. 300 Maanedsgrise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vester Refsgaard, der oprindeligt var betydeligt mindre af Areal end nu, var i sin Tid Fæstegaard under Hovedgaarden Sønder Vosborg, men købtes til fri Ejendom 1799 af den nuværende Ejers Oldefader, Jørgen Nielsen, for 700 Rbd. Hans Enke, Maren Jensdatter, sad siden som Ejer af Gaarden nogle Aar, hvorefter deres Søn, Jens Jørgensen, kaldet Jens Vester Refsgaard, 1828 tog den i Arv. Ogsaa han overlevedes af sin Hustru, som 1869 skødede den til sin Søn, Jørgen Jensen Refsgaard, der døde 1900, hvorefter hans endnu levende Enke, Ane Johanne Refsgaard, f. Graversen, sad inde med Ejendommen, til hun i 1907 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger tæt SV. for Ulfborg Kirkeby. Alle Bygningerne er af Grundmur. I den nye Kostald er der Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Det er Hensigten med Tiden at flytte Gaardens øvrige Bygninger et kort Stykke mod Ø. Tæt N. for Gaarden er i 1888 bygget en stor, hollandsk Vindmølle med tilhørende Beboelseshus. Møllens Drift ledes af Ejeren selv. Jorderne har en jævn og god Overflade og gennemskæres af Lemvig-Ringkøbing Landevej. Engen er fraliggende paa tre Steder mod V.; en Del deraf kan vandes. Plantagen ligger tæt Ø. for Landevejen; den er anlagt i 1900, og dens Bestand er ren Gran.

Vester Holm, Ulfborg Sogn. Postforb. og St.: Ulfborg, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstæder, Ringkøbing og Holstebro.

Vester Holm.

Nuværende Ejer: *Kresten Sand Korsgaard*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Korsgaard i S. Nissum 25. Septbr. 1866 og gift med *Marianne Nielsen*, født i Staby 8. Maj 1866.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Ulfborg n. Del. Hartkorn 7 Tdr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Gaardens samlede Areal 239 Tdr. Ld., deraf Ager 90, Eng 21½, Mose 3½, Hede 121, Have, Gaardsplads, Veje og Mergelgrave 3. Af Agermarken drives 75 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre

og 4aars Græs; desuden mergles og kultiveres for Tiden 15 Tdr. Ld. Engbund, af hvilken der tages 3 Kærv Havre, derefter Roer, hvorpaa det skal udlægges i Havre og fremtidig følges med den gamle Mark. Jordens Bonitet er for Størsteparten gammel Engbund med Træstubafløjninger i Undergrunden, der tildels tydeligt viser, at Skoven tildels er lagt øde ved Ild. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 12 Tyre, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vester Holm, der i sin Tid sammen med Øster Holm og den nu udstykkede Nørre Holm har udgjort en stor Ejendom, ligger tæt V. for Banelinien mellem Ulfborg Stationsby og Ulfborg Kirkeby. Den oprindelige Holm Gaard har sikkert faaet Navn af, at den er bygget paa en Holm ude i en Arm af Nissum Fjord, der senere er tørlagt, og som tildels nu udgør Ejendommens Jorder. Den ejedes i det 16. Aarhundrede af en Herredsfoged i Ulfborg Herred. Efter Sigende skal en anden Ejer af Holm have reddet sig fra Anklagen for at have deltaget i en Opstand ved at kunne bevise, at han under Opstanden laa syg paa Skanderborg Sygehus. Han fik da Lov at beholde sin Gaard, medens alle andre større Ejendomsbesiddere, der havde deltaget i Opstanden, blev berøvet deres Gaarde. Den nuværende Ejer købte Vester Holm af Enkefru Maren Holm, f. Berthelsen, som 1900 overtog Ejendommen ved sin Mands, Jeppe Holms, Død. Denne havde atter faaet Gaarden efter sin Fader, Peder Kristen Holm.

Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur. Hovedb. er tækket med Spaan, Avlsb. med Straa. Inde fra Ulfborg Elektricitetsværk er indlagt elektrisk Lys og Kraft. Jorderne er overvejende ret jævne og flade. I Tørvemosen produceres aarlig c. 250,000 Tørv af god Kvalitet, tildels med Salg for Øje. — K. S. Korsgaard er tillige Ejer af sin Fædrengaard, Korsgaard i Sønder Nissum Sogn.

Ebbensgaard, Ulfborg Sogn. Postforb. og St.: Ulfborg, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Jens Damgaard Ebbensgaard*, som overtog Gaarden 11. Juni 1896 (de første 4 Aar sammen med sin Søster og derefter, fra 1900, som Eneejer). J. D. Ebbensgaard er født paa Ejendommen 17. Juli 1875 og gift med *Marie Kristine Jensen*, født paa Aabjerg i Vedersø Sogn 16. Juli 1879.

Matr.-Nr. 30a m. fl. af Ulfborg n. Del. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 5,000 Kr., for Avlsb. c. 16,400 Kr. Gaardens samlede Areal 265 Tdr. Ld., deraf Ager 74, Eng 27, Kær 4, Plantage 28, Hede 125, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$, Veje $4\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Roer, 6rd. Byg, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 20 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er overvejende god, sandmuldet Jord paa magert Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden c. 32 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ebbensgaard har allerede i 1790erne tilhørt den nuværende Ejers Slægt, idet hans Tipoldeforeldre paa mødrene Side den Gang sad som Ejere paa Gaarden. Der findes endnu fra den Tid et Par gamle kunstfærdige »Bindebrev« i Familiens Eje. Senere kom Gaarden ved Giftermaal til Chresten Jensen Siggaard, som derefter antog Navnet Ebbensgaard. Han købte i 1822 Hovedgaarden Pallesbjerg, og solgte 1823 Ebbensgaard for 800 Rbd. til den senere saa bekendte Stænderdeputerede og Medlem af den grundlovgivende Rigsdagsforsamling Ole Chresten Kirk, til hvis Minde der er rejst en Sten med Indskription i Gaardens Have. Han sad som Ejer af Ebbensgaard til 1871, da han solgte den til Anders Kjærgaard, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger tæt S. for Holstebro Landevej, omgivet af sin store, smukt anlagte Have og frodige Læplantninger. Alle Bygningerne er af Grundmur med Straatage. I Kostalden og Svinestalden findes muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. Engen er fraliggende mod S. paa begge Sider af Styvelbæk; det er Vandingseng af god Beskaffenhed. Plantagen, som den nuværende Ejer har plantet omkring Aaret 1900, har Bestand af ren Bjergfy.

Sønder Vosborg, Ulfborg Sogn. Postforb. og St.: Ulfborg, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Chresten Stenum*, som overtog Gaarden 20. Juni 1865, er født paa St. Meld-

gaard i Ulfborg Sogn 29. Decbr. 1839 og gift med *Maren Damgaard*, født paa Vester Damgaard i Ulfborg Sogn 5. Marts 1845.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Sønder Vosborg. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,590 Kr., for Avlsb. 13,320 Kr. Gaardens samlede Areal 393 Tdr. Ld., deraf Ager 131½, Eng 24, Græsningsjord 18, Plantage 7, Hede 209½, Have og Gaardsplads 3. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Havre eller Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er en Del forskellig, overvejende sandmuldet Jord, hist og her med Ler- og Mergelunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sønder Vosborg er oprettet, da 1551 Knud Gyldenstjerne og Gregers Holgersen Ulftand delte det gamle Herresæde Vosborg, og Sønder Vosborg blev Ulftands Part. Han døde 1583, hvorefter Gaarden gik i Arv til hans Søn, Holger U., der flyttede Bygningerne fra det gamle Vosborgs Grund til det Sted, hvor den nuværende Gaard ligger. Efter hans Død i 1617 sad hans Enke, Karen Lunge, som Ejer til 1626, hvorefter Sønder Vosborg arvedes af hendes afdøde Mands Brodersøn, Axel Ulftand, der allerede 1629 skødede den til sin Svoger, Mogens Juel. Denne døde 1645, hvorefter hans Enke, Mar-

Sønder Vosborg.

grethe Ulftand, 1648 skødede Sønder Vosborg til Erik Juel til Hundsbæk, der døde 1657 og efterfulgtes af sin Søn, Claus J., som døde 1673. Af hans Dødsbo købtes Sønder Vosborg af Hermann Frans v. Schwamwede, der senere ogsaa var Ejer af Nørre Vosborg. Han døde 1697, hvorefter hans Enke, Christence Dyre, sad som Ejer til sin Død i 1705. Sønder Vosborg skødedes da til Niels Benzon til Havnø, fra hvem den kom til Tønne Sehested til Timgaard og Nørager, som atter 1718 skødede den til Peder Thøgersen Lassen til Rødslet. 1742 overlod han Sønder Vosborg til sin Søn, Mads L., der allerede 1746 solgte den til Frans Linde til Pallesbjerg, der 1757 afstod Gaard og Gods til sin Svigersøn, Christian Daniel Friedenreich, som 1771 efterfulgtes af sin Søn, Christen Linde F. Han døde 1787, og Sønder Vosborg købtes da af Købmand Peder Tang i Ringkøbing og Søren Tang til Thimgaard, men solgtes allerede 2 Aar efter til Schack Halchus de Hoffmann for 39,300 Rbd. Han døde 1798, hvorefter hans Enke solgte Sønder Vosborg til et Konsortium. Gaarden havde da 35⅛ Td. frit Hartkorn og 178⅞ Td. Hartkorn Bøndergods og solgtes for 50,200 Rbd. Dette Konsortium frasolgte alt Bøndergodset, udstykkede en Del af Hovedgaarden og solgte Hovedlodden til Forpagter Chresten Stenum paa Nørre Vosborg. Han efterfulgtes 1823 af sin Søn, Hans Christian S., der atter i 1865 efterfulgtes af sin Brodersøn, den nuværende Ejer.

Den nuværende Gaard, der ligger tæt Ø. for Lemvig Landevej, umiddelbart N. for det gamle Sdr. Vosborg, er bygget af den nuværende Ejer i 1879/82. De er alle af Grundmur med Rørtage. Den store og smukke Have gennemskæres af de gamle Borggrave. Haven er anlagt først i 1880'erne af den nuværende Ejer og synes ualmindelig frodig og kraftig af en Have paa Vestkysten at være. Jorderne har en jævn og god Overflade. Engen er fjaliggende ved Nissum Fjord; den er af god Beskaffenhed og giver aarlig c. 60 Læs Hø af god Kvalitet.

Nørre Tang, Ulfborg Sogn. Postforb. og St.: Vemb, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Andreas Jørgensen*, som købte Gaarden i Juli 1898 efter at have haft den i Forpagtning siden 1870, er født paa Pugflod i Holmsland 6. Jan. 1845 og gift med *Jensigne Jensen*, født i Holmsland 11. Maj 1849.

Matr.-Nr. 38 m. fl. af Ulfborg n. Del. Hartkorn 10 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. c. 33,500 Kr. Gaardens samlede Areal 355 Tdr. Ld., deraf Ager 150, Eng 40, Plantage 10, Hede 153, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 4aars Græs; dog anvendes der ofte betydeligt længere Græsleje for en Del af Jorderne. Jordens Bonitet er for de 100 Tdr. Ld.s Vedkommende god Sandmuld paa dels Ler-, dels Mergelunderlag, medens de øvrige 50 Tdr. Ld. er noget mere skarp Sandmuld. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 5 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørre Tang har gennem 4 Slægtled tilhørt Familien Tang, hvis Hovedsæde er Herregaarden Nørre Vosborg. Den nuværende Ejer købte i 1898 Ejendommen af Enkefru Valeur, som c. 1877 havde taget den i Arv efter sin Moder, Etatsraadinde Tang, Enke efter Etatsraad Andreas Evald Mejnert Tang.

Nørre Tang.

I 1898 nedbrændte Gaardens Bygninger, og derefter opførtes den nustaaende Gaard. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Avlsb. med Rør. I en Del af Hestestalden samt i Ko- og Svinestalden findes muret Hvelvingsloft mellem Jernbjælker. I 1910 er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Vandforsyningen sker ved artesisk Boring med Ledninger rundt i alle Bygningerne. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder. Jorderne skæres af gode Kommuneveje, der gaar over Markerne. N. og Ø. for Gaarden strækker sig den store, smukke Have, der falder terrasseformigt ned mod Engen. Den fortsættes mod Ø. i Plantagen, som er anlagt c. 1901/02, og hvis Bestand er Gran og Bjergfyr. Midt i Plantagen ligger »Sorthøj«, fra hvilken der er en vid Udsigt.

Præstegaarden, Ulfborg Sogn. Postforb. og St.: Ulfborg, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstæder, Ringkøbing og Holstebro. Nuværende Ejer: Enkefru *Sidsel Johanne Cecilie Jeppesen*, f. *Høgshøj*, som overtog Gaarden 20. Novbr. 1906 ved sin Mands, *Kristen Simonsen Jeppesens*, Død. Fru Jeppesen er født paa Skærumbro i Ulfborg Sogn 8. Septbr. 1868.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Ulfborg n. Del. Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Gaardens samlede Areal 126 Tdr. Ld., deraf Ager 82, Eng 21, Græsningsjord 18¼, Hede 2, Have og Gaardsplads 2¼. Gaarden drives af Ejerinden med sin Søn, *Jens Jørgen Christensen*, som Bestyrer. Af Ager-

marken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Byg, Roer eller Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; Resten i en 7 Marksdrift med: Blandsæd, Rug, Havre og 4aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift væsentlig meget god, sandmuldet Jord, i den mindre Drift middelgod Kærjord. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 48 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Præstegaarden var, indtil den nuværende Ejerindes afdøde Mand i 1902 købte den, Bolig for Sognepræsterne i Ulfborg og Raasted Sogne. Som Præstegaard rækker Ejendommens Historie sikkert langt tilbage. Paa den v. Gavl af den rummelige Hovedb. staar saaledes Aarstallet 1771, der antagelig betegner denne Bygnings Oprindelse.

Gaarden ligger Ø. for Ulfborg Kirkeby, tæt N. for Holstebro Landevej, omgiven af sin store, gamle Have. Alle Bygningerne er væsentlig af Grundmur og alle med Straatage. I Svinestalden er muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. I 1909 er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Af Jorderne ligger de 60 Tdr. Ld., som udgør Hovedparcellen, hjemme om Gaarden, medens den øvrige Agerjord og al Engen er fraliggende paa forskellige Steder. Engen er hovedsagelig Gesteng af jævn god Beskaffenhed. Fra Præstegaardens Marker og navnlig fra et Højdepunkt »Grusbakken« paa dens Jorder findes en meget vid og smuk Udsigt.

Øgelstrup, Raasted Sogn. Postforb. og St.: Vemb, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 18 Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Chresten*

Øgelstrup.

Laursen, som overtog Gaarden i Efteraaret 1862, er født i Fabjerg Sogn 1. Jan. 1838 og gift med *Berthe Hansen*, født i Malling Sogn 17. Oktbr. 1852.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Øgelstrup. Hartkorn 11 Tdr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,650 Kr., for Avlsb. 18,161 Kr. Gaardens samlede Areal 390 Tdr. Ld., deraf Ager 125, Eng 65, Kær 4, Hede 189, Have og Gaardsplads 2, Veje og Aaløb 5. Af Agermarken drives 122 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 5aars Græs; 3 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er Sandmuld, kun i Skrænterne langs Engen findes noget Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 24 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Øgelstrup er en gammel Gaard, som i sin Tid ejedes af *Chresten Vad* til Stenumgaard. Han efterfulgtes af sin Søn, *Niels V.*, der imidlertid gik i Armod, hvorefter Ejendommen købtes af en *Jeppesen*, hvis Søn, *Bartholin J.*, solgte den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger smukt umiddelbart N. for Lilleaa. Hovedb. er en køn, 3-fløjet Bygning, opført i 1800 af Grundmur med Straatag. Den rummer en stor og god Lejlighed,

og i dens Indre findes endnu de gamle, smukke, udskaarne Dørkarme og udhamrede Laasebeslag, som i de Tider anvendtes. I 1910—11 er opført nye, grundmurede Avlsb., tækkede med Tegl. I Kostalden findes muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. S. for Gaarden strækker sig den kønne, gamle Have, der skraaner ned mod Lilleaa, der løber forbi inde under Havens Trær og bidrager til at give Ejendommen forøget Hygge og Skønhed. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder. Engen ligger langs Lilleaa Ø. og V. for Gaarden. Navnlig Engene V. for Gaarden, som tildels kan vandes, er af god Beskaffenhed.

Hestbjerg, Idum Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Holstebro. Nuværende Ejer: *Jens Hestbjerg Henriksen*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1905, er født paa Ejendommen 14. Jan. 1872 og gift med *Kathrine Husted*, født paa Simonstrup i Idum Sogn 8. Decbr. 1871.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Idum mellemste Del. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 14,826 Kr. Gaardens samlede Areal 227 Tdr. Ld., deraf Ager 195, Eng 10, Plantage 10, Hede 10, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 100 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Ærter og Havre, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 75 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Kartofler og Rug, Rug og Kartofler, Ærter og Havre, Havre eller Rug og 2aars Græs; 20 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er meget forskellig, c. 50 Tdr. Ld. god Muld paa Lerunderlag, det øvrige Sandjord og forskellig Kvalitet. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden c. 50 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Tyre, 8 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hestbjerg.

Hestbjerg laa i sin Tid sammen med de øvrige Hestbjerggaarde nede i Dalstrøget tæt Ø. for dens nuværende Plads. Men 1803 flyttede den nuværende Ejers Oldefader, Kresten Andersen, Gaarden op paa Højdedraget, hvor den nu ligger, og fra den Tid stammer Hovedb. og Laden. Efter Kristen Andersens Død ægtede hans Enke Lars Hestbjerg, der saaledes blev Ejer af Gaarden, og som efterlod den til sin Stedsøn, Jens Kristensen. Hans Enke overlod senere Ejendommen til deres Svingersøn, Bertel Henriksen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaardens Bygninger er væsentligst af Grundmur og tækkede med Straa. I Ko- og Svinestald er der muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Paa Laden er i 1908 opstillet en Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder, der har en jævn og god Overflade. Engen, der er af god Beskaffenhed, er beliggende langs den Ø. Side af Agermarken; Halvdelen af den er Vandingseng, den anden Halvdel pløjet og anlagt som Kulturing. Plantagen er beliggende i den v. Side af Jorderne; den blev anlagt for c. 30 Aar siden med en Bestand af ren Bjergfyr, men efterhaanden som Bjergfyren hugges, efterplantes der med Gran og forsøgsvis, hvor Læforholdene er gode, med Eg, og disse synes at være i kraftig Opvækst.

Dyrmosegaard, Nr. Felding Sogn. Postforb. og St.: Holstebro, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Frederik Laursen*, som overtog Gaarden 17. Marts 1909, er født i Oddense i Salling 29. Jan. 1877 og gift med *Karen Lykkegaard Andersen*, født i Raast i Ejsing Sogn 28. Maj 1883.

Matr.-Nr. 7a af Skindbjerg. Hartkorn 4 Tdr. 2 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,400 Kr., for Avlsb. 10,576 Kr. Gaardens samlede Areal 113½ Td. Ld., deraf Ager 111, Mose ½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 111 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: 6rd. Byg, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren Korthornsrace, vedligeholdes kun tildels ved eget Tillæg, da der malkefedes.

Dyrmosegaard er en gammel Selvejergaard, der oprindeligt var omkring 200 Tdr. Ld. stor, men den ældst kendte Ejer, gamle Peder Dyrmose, fraskilte en Del af Jorderne, saa den omtrent kom paa sit nuværende Areal. Efter Peder Dyrmose ejedes Gaarden af Jens Christian Nikolajsen, som 1903 mageskiftede den til Inspektør Jepsen i Holstebro, der atter i 1905 solgte den til Jens Poulsen, som samme Aar mageskiftede den til Peder Sevelsted Andersen, den nuværende Ejers Svigerfader, af hvem han har købt den.

Dyrmosegaard.

Gaarden ligger tæt V. for Holstebro-Skjern Landevej, bekvemt midt paa sine Jorder, der er flade og jævne med Hovedfald mod S. Alle Bygningerne er af Grundmur og tækkede med Straa. Gaardens Vandforsyning sker ved en Vindmotor, som fra en Brønd tæt V. for Gaarden sætter Vandet op i et Bassin, hvorfra der er ført Ledninger rundt i Bygningerne. N. for Hovedb. strækker sig den store, smukke Have, der med sine Prydtræer og frodige Læplantninger bidrager til at forskønne Ejendommen.

Grimstrup, Timring Sogn. Postforb. og St.: Vildbjerg, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Herning. Nuværende Ejer: Sogneraadformand *Magnus Peter Sørensen Grimstrup*, som overtog Gaarden 31. Aug. 1900, er født paa Ejendommen 9. Maj 1871 og gift med *Karen Møller Madsen*, født i Frue Landsogn ved Odense 28. Juni 1879.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Trøstrup. Hartkorn 3 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 17,720 Kr.; desuden en Aftægtsbolig 3,130 Kr. og en Fodermesterbolig 2,000 Kr. Gaardens samlede Areal 346 Tdr. Ld., deraf Ager 137, Eng 15, Mose 10, Plantage 20, Hede 158, Have, Gaardsplads og Veje 6. Af Agermarken drives 112 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Tildels benyttet Brak, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 25 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er en Del forskellig,

overvejende let Sandmuld med Pletter af moseagtig Jord rundt i Lavningerne. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Grimstrups ældst kendte Ejer var Peder Christensen, der efterfulgtes af sin Svigersøn, Ove Riis, som atter 1825 skødede den til sin Søn, Peder Ovesen. Han overdrog i 1860 Ejendommen til sin Svigersøn, Søren Nielsen, som i 1899 skødede den til sin Søn, Jens Møller Sørensen, der dog allerede Aaret efter døde, hvorefter Gaarden overgik til hans Broder, den nuværende Ejer.

Grimstrup.

Gaarden ligger mellem Vorgod Aa og Vejen fra Vildbjerg til Albæk, hyggelig omgivet af sin store Have og af frodige Naaletræsplantninger. Gaardens Bygninger er opførte af Grundmur, alle med Straatage, undtagen den nybyggede Kostald med muret Hvelvingsloft mellem Jernbjælker og Paptag. En Vindmotor driver alle Gaardens faste Maskiner og besørger tillige Gaardens Vandforsyning. Til Gaarden hører en Aftægtsbolig og en Fodermesterbolig. Agerjorden har en jævn og god Overflade. Engen ligger mod V. ved Vorgod Aa. Af Plantagen ligger de c. 10 Tdr. Ld. umiddelbart V. for Gaarden, medens Resten findes mod Ø. paa en Bakkeryg paa Marken. Bestanden er begge Steder Gran og Bjergfyr i Blanding.

Trøstrup, Timring Sogn. Postforb. og St.: Vildbjerg, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Herning. Nuværende Ejer: *Chresten Jørgensen*, som overtog Gaarden 1. April 1910, er født i Lindrup i Holsted Sogn 18. Jan. 1875.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Trøstrup. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal c. 370 Tdr. Ld., deraf Ager 250, Eng 16, Mose og Hede 100, Plantage 2, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives for den højereliggende Dels Vedkommende i en 7 Marksdrift: Byg og Blandsæd, Rug, Roer og Kartofler, Havre og 3aars Græs; i den lavere liggende Del haves Brak i Stedet for første Afgrøde; Brakken er dog tildels besaaet med Staldfoder o. lign. Jordens Bonitet er for Størstedelen god Sandmuld. Besætningen bestaar af 40 Malkekøer foruden c. 45 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 9 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Trøstrup, der en gammel Hovedgaard, ligger tæt V. for Vejen fra Vildbjerg til Herning, omgivet af Have og meget store Læplantninger, der nærmest har Karakter af en Lund, og som omspænder aabne Græsletter, der anvendes til Kalvehaver. Gaarden ejedes i 1840erne af Kr. Kristensen, kaldet Kr. Trøstrup, der afstod den til Sønnen,

Kr. Kristensen, og Svigersønnen, Jens Ottosen, der solgte den til en Tysker, Friderich Gerding, som omkring ved 1860 solgte den til en anden Tysker, Busse. Han solgte den sidst i 1870erne til Mejeriforpagter Mogens Larsen, som i 1896 afstod den til sin Søn, Vilhelm L., af hvem den nuværende Ejer har købt.

Trøstrup.

Hovedb. bestaar af en høj, anselig Midterfløj og to derfra skraat udløbende, lavere Sidefløje. Det er en meget smuk Bygning, der rummer en stor og god Lejlighed. Laden og begge Staldlængerne er ligeledes af Grundmur. Alle Bygningerne er tækkede med Straa. Gaarden ligger omtrent midt paa sin Agermark, der har en jævn og god Overflade. Engen er fraliggende mod SV.

Hind Herred.

Aabjerg, Vedersø Sogn. Postforb. og St.: Ulfborg, hvortil c. 9 Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Hans Vium*, som overtog Gaarden i Juli 1909, er født i Ulfborg Sogn 19. Febr. 1861 og gift med *Maren Jensen*, født i Vedersø 4. Decbr. 1875.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Aabjerg. Hartkorn 9 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 16,000 Kr., for Avlsb. 15,200 Kr. Gaardens samlede Areal 125 Tdr. Ld., deraf Ager 92, Eng 30, Have, Park og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 82 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Sandmuld. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 7 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes 53 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aabjerg er en gammel Hovedgaard, som gennem Middelalderen tilhørte adelige Familier. Den har i sin Tid været stærkt befæstet, og endnu findes udenom Gaarden og dens store, gamle Have og Park Resterne af de vidtstrakte Volde og Grave, der dog delvis nu er groede til. Aabjerg ejedes i det 14. Aarhundrede af Lage Rød og Bo Høj, og af efterfølgende Ejere skal nævnes: Slægten Juel, Jørgen Rosenkrantz, Erik Qvitzow, Generalmajor Henrik Ruse, Chr. Juel, v. Obelitz, Chr. Linde, Birgitte Kaas, Major Hans K., Kaptajn E. Halchus, Herredsfoged Møller m. fl., Kammerraad H. G. Lassen, A. C. Koefoed, O. A. la Cour, Niels Jacobsen Mølgaard, Chr. Aabjerg, hvilken sidste i

1909 solgte Ejendommen til et Konsortium, der udstykkede omtrent Halvdelen af Jorderne, der den Gang var dobbelt saa store som nu, og samme Aar solgte Hovedparcellen til den nuværende Ejer.

Aabjerg ligger meget smukt, tæt SØ. for Aabjerg Sø, over hvilken der er en vidtstrakt Udsigt fra Gaarden. Hovedb. er opført af la Cour i 3 grundmurede, teglhængte

Aabjerg.

Fløje, der rummer en stor og god Lejlighed; det er en meget smuk og anelig, gammel Bygning, hvis Midterfløj ud mod Gaardspladsen bærer en smuk Kvist. Alle Avlsb. er nyopførte i 1910 efter Ildsvaade. De er alle af Grundmur med høj, muret Trimpel og Paptage. I Kostalden og Svinestalden findes murede Hvælvingslofter mellem Jernbjælker. Paa Gaarden er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle de faste Maskiner. Aabjerg ligger bekvemt midt i sine Jorder, der har en jævn og god Overflade. Engen, som er beliggende mod N. ved Søen, er af udmærket Beskaffenhed.

Lindholm, Thim Sogn. Postforb. og St.: Thim, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Peder Schmidt*, som overtog Gaarden 1. Maj 1900, er født paa Ejendommen 14. Marts 1873 og gift med *Marianne Mogensen*, født i Stadil 30. Septbr. 1879.

Lindholm.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Thim Sogn sønden Aaen. Hartkorn 12 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 18,332 Kr. Gaardens samlede Areal 210 Tdr. Ld., deraf Ager 126, Eng 80, Plantage 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 111 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: 6rd. Byg, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 15 Tdr. Ld. er sammen

med 15 Tdr. Ld. Eng indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er Sandmuld. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 50 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 6 Plage og Føl samt 20 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lindholm er en Afbyggergaard fra Peder og Knud Gyldenstjernes gamle Herresæde, Thimgaard. Den er oprettet paa den s. Del af Hovedgaardens Jorder af Byfoged Hans Jakob Lindahl i Lemvig, der 1797 købte Thimgaard. Han opbyggede Gaarden og solgte den senere til Kammerraad Lars Lassen til Hovedgaarden Aabjerg, der efterfulgtes af Kammerraad A. C. Koefoed, som i en Aarrække ejede baade Lindholm, Aabjerg og Thimgaard. Koefoed mageskiftede senere Lindholm med Hovedgaarden Slemstrup, som da ejedes af den nuværende Ejers Bedstefader, Hans Nissen Schmidt, der saaledes blev Ejer af Lindholm. Han overlod 1856 Halvdelen af Gaarden og 1871 hele Gaarden til sin Søn, Nis Hansen Schmidt, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger tæt S. for Thim Aa. Hovedb. er en af Fløjbygningerne fra det gamle Thim Herresæde, meget solidt bygget med svært Egetømmer til Bjælker og Spær. Den er af Grundmur med Straatag, og dens indre Bygning viser betydeligt dens gamle Oprindelse. Alle Avlsb. er ligeledes af Grundmur med Straatage. Et Stykke af den store Lade er flyttet til Lindholm fra den oprindelige Avlsgaard ved Thim, og i dens svære Egetømmer staar udhugget: »Denne Lade Haver Friderich Westrup og Karen Kierstine Qvistgaard Ladet Bekoste Ao. 1777«. Gaarden faste Maskiner drives ved Vindmotor. Lindholm ligger bekvemt midt i sine Marker, der har en jævn og god Overflade. Engen strækker sig hovedsagelig langs Thim Aa. Plantagens Bestand er Gran.

Søndervang, Stadil Sogn. Postforb. og St.: Thim, hvortil c. 8½ Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Jeppe Jensen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1906, er født i Hoven Sogn 15. Juni 1867 og var gift med *Johanne Nielsen Ramsgaard*, født i Sjørring Sogn 1. April 1877, død 22. Juli 1910.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Søndervang. Hartkorn 13 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,600 Kr., for Avlsb. 13,400 Kr. Gaardens samlede Areal 115 Tdr. Ld., deraf Ager 73, Eng 40, Have og Gaardsplads 2. Desuden hører til Ejendommen et Rørskær til gennemsnitlig 600 Traver Rør aarlig i Stadil Fjord. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Rug, Roer, Byg, Havre og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er, som Hartkornet viser, udmærket god Sandmuld. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 5 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Søndervang er en gammel Hovedgaard, der i sidste Halvdel af det 15. Aarhundrede ejedes af Væbner Claus Jensen, og af efterfølgende Ejere skal nævnes: Joseph Rekhals, Væbner Terkel Pedersen, Erik Vagnsen, Mads Thomesen, Knud Gyldenstjerne, Otto Thott, Jørgen Rosenkrantz, Dorthe R., Thomas Fuires, Didrik F., Friherreinde F., Gehejmeraad Harboes, Regimentskvartermester Svenning Andersen, P. Pandrup, Generalauditør A. Høyer, Chr. Ehrenreich Brockdorff, hvilken sidste solgte til 40 Bønder, som udstykkede Gaarden og solgte Hovedparcellen (c. 1800) til Chr. Toft, derefter ejedes den af E. Slot, Jens Eskilsen, Vest- og Sønderjysk Kreditforening, Chr. Skibsted, hvorefter et Konsortium solgte den til Andreas Mortensen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger tæt S. for Stadil By, venlig omgiven dels af sin Have, dels af ung Naaletræsplantning. Hovedb. bestaar af en Midterfløj og 2 Fløjbygninger. Hovedb. er ligesom Laden og Kostalden opført af Grundmur med Rørtag, medens Hestestalden er opført 1910 af Grundmur med Hvælvingsloft mellem Jernbjælker, høj Bræddetrimpel og tækket med Pap. Paa Laden er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Jorderne har en ganske jævn og god Overflade. Engen ligger mod Ø. ud mod Fjorden; det er Eng med Klægbund af god Beskaffenhed.

He Præstegaard, He Sogn. Postforb. og St.: He, hvortil c. ½ Km. Gaarden ligger c. 7 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Beneficiarius: Pastor *J. H. Jensen*, som tiltraadte Embedet 10. Oktbr. 1900, er født 8. April 1866 og gift med *Karen Christensen*, født 8. Septbr. 1880.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af He Sogns n. mellemste Del. Hartkorn 9 Tdr. 2 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,700 Kr., for Avlsb. 14,510 Kr., for Forpagterbolig 2,750 Kr. Gaardens samlede Areal 110 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 35, Mose 10, Have og Gaardsplads 3. Avlingen er bortforpagtet til *Esper Jensen*. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift. Jordens Bonitet er middelgod. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer, Ungkvæg, Kalve og Tyre, ialt 37 Stkr., 9 Heste med Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hovedb. bestaaende af en Hovedfløj med to Sidefløje, er opført 1834 af Grundmur med Straatag; Forpagterboligen er opført 1891 af Grundmur med Tagpap, Laden 1889 af Grundmur med Straatag, Ko- og Svinestald 1909 og ligesom Hestestalden ligeledes af Grundmur med Straatag.

Sønderkjær, He Sogn. Postforb. og St.: He, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Niels Emanuel Jensen Moustgaard*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1903, er født i Filskov i S. Omme Sogn 8. April 1867 og gift med *Anna Marie Hansen*, født i Ølgod 26. Maj 1870.

Matr.-Nr. 23a m. fl. af He Sogns n. Del. Hartkorn 7 Tdr. 2 Fdkr. $1\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 10,000 Kr., for Avlsb. c. 12,800 Kr. Gaardens samlede Areal 160 Tdr. Ld., deraf Ager 114, Eng 35, Hede 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Rug, Roer og Kartofler, Blandsæd, Roer, Havre og 3aars Græs; 50 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Rug, Roer, Havre og 5—6aars Græs. Jordens Bonitet er Sandmuld. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 8 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthorsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Sønderkjær oprettedes i sin nuværende Størrelse, da Mads Peter Christiansen omkring 1880 sammenkøbte to mindre Gaarde, hvorunder dens Jorder før var delt. Han opbyggede Gaarden, der gentagne Gange — sidste Gang i 1892 — nedbrændte, men gik omsider i Armod, hvorefter B. Glistrup i Ringkøbing i 1902 overtog Ejendommen, for Aaret efter at sælge den til den nuværende Ejer. N. E. J. Moustgaard, som endnu er Skødehaver, har dog atter solgt Ejendommen til Overtagelse til 1. Novbr. 1912 til Bertel Bertelsen i S. Omme og Hestehandler Christensen i Varde.

Gaarden ligger umiddelbart V. for Holstebro Landevej c. $1\frac{1}{2}$ Km. N. for He Kirke. Alle Bygningerne er af Grundmur, Hovedb. tækket med Skifer, Laden og Staldlængerne med Rør og Svinestald og Gødningshus med Tagpap. I Svinestalden er muret Hvælvingloft mellem Jernbjælker. 1908 er opstillet Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger ret bekvemt for sine Jorder, der har en jævn og god Overflade. Engen ligger dels hjemme ved Gaarden, dels ude mod V. ved Stadil Fjord; den er af god Beskaffenhed.

Søgaard, Ny Sogn. Postforb. og St.: Ringkøbing, hvortil c. 11 Km. Nuværende Ejer: *Iver Iversen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1907, er født i Sønderby 20 Marts 1872 og gift med *Mette Christiansen*, født i Ny Sogn 10. Marts 1878.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Søgaard. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,480 Kr., for Avlsb. 11,660 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 39, Eng 20, Have og Gaardsplads 1. Desuden c. 20 Tdr. Ld. fortrinlig Rørskår i Stadil Fjord. Af Agermarken drives 30 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Havre, Roer, Byg, Rug og 3aars Græs; 8 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning; og 1 Td. Ld. er Græsningsrør langs Fjorden. Jordens Bonitet er god, sandmuldet Jord. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved Indkøb, da der fedes og handles en Del.

Søgaard er en gammel Hovedgaard. Indtil efter Midten af forrige Aarhundrede laa endnu Rester af de gamle Volde og Grave kort V. og N. for den nuværende Gaard, men den daværende Ejer lod dem da sløffe og opdyrke. Søgaard ejedes i Slutningen af det 15. Aarhundrede af Søren Stygge; af efterfølgende Ejer skal nævnes. Niels Stygge, Hans Krabbe, Fru C. Juul, Oberst de Müller, Jomfru Magdalene Holck, Axel Juul m. fl., N. Enevoldsen Harbou, Laurids Jensen, Amtsforvalter Rasmus Andersen, Tolder E. Lauridsen, Peder Pedersen Bagge, Henrik Ammitzbøl, Kancelliassessor Hans Peter A. 1830 blev Godset frasolgt, og Gaarden købtes af Morten Vejlggaard, der efterfulgtes af sin Søn, Laust Mortensen, af hvem den nuværende Ejers Fader, Søren Iversen, købte Ejendommen i 1877.

Gaarden ligger c. 1½ Km. N. for Ny Sogns Kirke. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur med Rørtage. Hovedb. er opført 1855 med frembygget Midterparti og Kvist mod Gaardsiden. Avlsb. er nedbrændte tre Gange ved Lynnedslag. Den nustaende Lade og Hestestald er opført 1863, medens der i 1911 byggedes en ny Kostald med muret Hvælvingstoft mellem Jernbjælker. Agerjorden er flad og bekvem at drive. Engen strækker sig mod N. ned mod Stadil Fjord.

Kirkebygaard, Ny Sogn. Postforb. og St.: Ringkøbing, hvortil c. 7½ Km. Nuværende Ejer: Sogneraadsformand *Andreas Christiansen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1893 efter at have haft den i Forpagtning fra 1889. A. Christiansen er født paa Ejendommen 19. Septbr. 1862 og gift med *Ingeborg Christensen*, født paa Provstgaard i Ny Sogn 26. April 1863.

Matr.-Nr. 31a m. fl. af Kirkeby. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 9,540 Kr. Gaardens samlede Areal 107 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 28, Græsningsjord 6, Have og Gaardsplads 1. Desuden hører til Ejendommen c. 5 Tdr. Ld. Rørskær i Stadil Fjord. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Byg, Rug, Roer, Havre, og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: Kartofler, Rug, Havre og 1aars Græs; 5 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift: Lupiner, Rug og 2aars Græs; 7 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er i den store Drift overvejende god Sandmuld, for en mindre Dels Vedkommende paa lerblandet Underlag; i den mindre Drift middelgod Sandmuld. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden c. 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kirkebygaard er en gammel Slægtgaard, som menes at have gaaet i Arv i den nuværende Ejers Familie gennem de sidste 8 Slægtled. Den nuværende Ejer overtog den efter sin Fader, Niels Christiansen, som 1848 havde faaet den efter sin Fader, Therkel Christiansen, og saa fremdeles.

Gaarden ligger tæt Ø. for Ny Sogns Kirke. Alle Bygningerne er af Grundmur med Rørtage, opførte 1853 af Niels Christiansen, som tillige umiddelbart V. for Gaarden byggede en Vindmølle, som dog fraskiltes Ejendommen, da den nuværende Ejer overtog den. S. for Gaarden ligger Haven, der er anlagt af den nuværende Ejer i 1902, og som ligesom Præstegaardens Have er blandt de største paa Holmsland. I 1912 installeres Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner; det er Hensigten senere ogsaa at lade Motoren besørge Gaardens Vandforsyning. Gaardens Marker er jævne og flade. Engen er fraliggende paa fire forskellige Steder ved Stadil Fjord; de 20 Tdr. Ld. er Marskeng af god Beskaffenhed. — Saavel i Heste- som Kvægbesætningen findes en Del præmierede Individider.

Rindum Mølle, Rindum Sogn. Postforb. og St.: Ringkøbing, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 15 over Ringkøbing Central. Nuværende Ejer: Enkefru *Johanne Svendsen*, f. *Pedersen*, som overtog Gaarden 13. Juni 1912 efter sin Mands, Møllejer *Niels Svendsens*, Død. Fru Svendsen er født i Timring 15. Juli 1852.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Vesterby. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,200 Kr.; Vindmølle 8,000 Kr., tilhørende Bageri og Beboelse 9,500 Kr. Gaardens samlede Areal 50 Tdr. Ld., deraf Ager 39, Eng 10, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med hendes Søn, *Peter Svendsen*, som Bestyrer. P. Svendsen er født i Rindum Sogn 21. Septbr. 1884. Af Agermarken drives 37½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Byg, Roer, Havre, Rug og 3aars Græs; 1½ Td. Ld.

henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa overvejende Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rindum Møllegaard hed oprindelig »Rolighed«, hvilket Navn dog faldt bort, efter at Jacob Koldby i 1864 havde bygget Møllen. Han overdrog senere Ejendommen til sin Søn, Johan Peter Koldby, der imidlertid kom i Armod, hvorefter en af Prioritetshaverne, Klingby, 1886 solgte Mølle og Gaard til Niels Svendsen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand.

Gaarden ligger N. for Ringkøbing, tæt Ø. for Holstebro Landevej, saaledes at Hovedb. og Avlsb. ligger N. for Kommunevejen til Røgen, medens Møllen, Bageriet og de dertil

Rindum Mølle.

hørende Bygninger findes S. for denne. I 1906 nedbrændte alle Bygningerne med Undertagelse af selve Møllen, og de er derefter opførte solidt og velindrettede, alle af Grundmur og tækkede med Cementsten. I alle Staldene findes Hvelvingsloft mellem Jernbjælker. Den pyntelige Hovedb. rummer en stor og god Lejlighed. I Møllen er ved Siden af Vindkraften indlagt Petroleumsmotor. Af Jorderne ligger de 30 Tdr. Ld. hjemme ved Gaarden, medens de 9 Tdr. Ld. er fraliggende mod NV.; Markerne er jævne og flade, bekvemme for Driften. Engen er beliggende mod V. ved Von Aa. — I Hestebesætningen findes Hingsten »Valdemar Salling«.

Mejlbygaard, Rindum Sogn. Postforb. og St.: Ringkøbing, hvortil c. 1½ Km. Nuværende Ejer: *Peter Hansen Antoniussen*, som overtog Gaarden 26. Juli 1877, efter at have haft den i Forpagtning fra Foraaret 1873. P. H. Antoniussen er født i Roager i Sønderjylland 19. Aug. 1854 og gift med *Laura Pedersen*, født i Rindum 4. Juli 1872.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Mejlby. Hartkorn 7 Tdr. 1 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,650 Kr., for Avlsb. 11,190 Kr. Gaardens samlede Areal 105 Tdr. Ld., deraf Ager 79, Eng 20, Teglværk og Lergrave 3, Have, Gaardsplads og Veje 3. Af Agermarken drives 77½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Rug, Roer, Rug eller Havre og 5aars Græs; de 1½ Td. Ld., er sammen med yderligere 4½ Td. Ld. bortforpagtet til Rindum Mergelleje, men falder tilbage til Gaarden, naar Mergelen er bortgravet. Jordens Bonitet er god

Muld paa dels Ler-, dels Sandunderlag. Besætningens Størrelse er stærkt vekslende, idet der fra Tid til anden sælges megen Fourage til Ringkøbing og udlejes Marker til Høslet og Græsning. Der holdes 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin og c. 20 Maanedsgriise. Svinebesætningen er kun lille, da Mælken sælges til Byen. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb.

Mejlbygaard overtog den nuværende Ejer efter sin Fader, Antonius Pedersen, der 1871 havde købt den af Hans Christian Jensen, som atter c. 1850 havde overtaget den efter sin Onkel.

Gaarden ligger N. for Ringkøbing By umiddelbart ved Vejen til »Funhøj Sande«. Alle Gaardens Bygninger er grundmurede, Hovedb. med Skifertag, Avlsb. med Straatage. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner.

Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder, der har en ret jævn og god Overflade. I 1895 anlagde den nuværende Ejer N. for Gaarden et Teglværk med Ringovn, beregnet til en aarlig Produktion paa 1,000,000 Sten, og drev det selv i en Aarrække, men efter at han havde aabnet et Mergelleje paa sine Jorder og begyndt Leverancen af Mergel, blev Teglværket bortforpagtet. Senere er Driften af Mergellejet bortforpagtet til et Andelsselskab. Af Engen er de 10 Tdr. Ld. beliggende paa Gaardens Mark, medens de 10 Tdr. Ld. er fraliggende ved Von Aa.

Brogaard, Rindum Sogn. Postforb. og St.: Ringkøbing, hvortil c. 10 Minutters Gang. Nuværende Ejer: *Iver Pedersen Harpøth*, som overtog Gaarden 6. Oktbr. 1888, er født paa Ejendommen 15. Febr. 1862 og gift med *Oline Christensen Sand*, født i Stauning 9. Febr. 1863.

Brogaard.

Matr.-Nr. 32a m. fl. af Sønderby. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 50, Eng 10, Plantage 18, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 36 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: $\frac{1}{2}$ Græs $\frac{1}{2}$ Brakfrugt, Rug, Roer, Byg, Havre og 4aars Græs; 8 Tdr. Ld. drives uden noget egentligt Sædskifte; og 6 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græs. Jordens Bonitet er god, tildels dyb Muldjord paa magert Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Maanedsgriise. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Mælken sælges til Forhandler i Ringkøbing By.

Brogaard, hvis oprindelige Navn af en Mængde gamle, interessante Dokumenter, der endnu opbevares paa Gaarden, ses at have været »Broe«, var i sin Tid Fæstegaard, formentlig under Hovedgaarden Wennergaard i Velling Sogn. Dens ældst kendte Ejer var Nicolaj Heldwad til Wennergaard og efter ham Mathias Opitius til Wennergaard og Ryeberg, som 1769 solgte Broe til Raadmand Niels Hviid i Ringkøbing. Han solgte den atter 1790 til Morten Christensen, der havde haft Gaarden i Fæste siden 1742, og som omkring Aar 1800 efterfulgtes af sin Søn, Christen Mortensen. Han solgte 1818

Ejendommen til Købmand Søren Harpøth i Ringkøbing, som tilkøbte forskellige tilstødende Jorder, saa Brogaards Areal naaede sin nuværende Størrelse. Efter ham kom 1831 hans Søn, Jens Tang Harpøth, som atter 1857 skødede Gaarden til sin Søn, Peder Harpøth, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger meget hyggeligt omgivet af sin store, smukke Have tæt N. for Ringkøbing Jernbanestation. Hovedb. er en smuk, straatækket Bygning af Grundmur, opført 1829, og den rummer en stor og god Lejlighed. I 1905 har den nuværende Ejer opført nye Avlsb., alle af Grundmur og tækkede med Cementsten. I alle Staldene er muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. 1911 er indlagt elektrisk Lys og Drivkraft over hele Gaarden; ogsaa Vandforsyningen sker ved elektrisk Kraft. Engen ligger ved Von Aa. Plantagen, der er anlagt i Begyndelsen af 1890'erne, har Bestand af Gran og Bjergfyr. Gaardens Heste- og Kvægbesætning er tildels præmieret.

Astrupgaard, Velling Sogn. Postforb. og St.: Ringkøbing, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Niels Kjeldsen*, som overtog Gaarden 9. Marts 1893, er født paa Ejendommen 10. Juli 1858 og gift med *Karen Strandbygaard Nielsen*, født paa Holmager i Velling Sogn 10. April 1872.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Astrup. Hartkorn 10 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,250 Kr., for Avlsb. 10,750 Kr., desuden fraliggende Bygning paa Gaardens Mark 2,260 Kr. Gaardens samlede Areal 125 Tdr. Ld., deraf Ager 69, Eng 45, Kær og Græsningsjord 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 59 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Rug og Byg, Roer, Havre og 3aars Græs. 3 Tdr. Ld. i en anden 6 Marksdrift: Rug, Kartoffler, Rug og 3aars Græs; 7 Tdr. Ld. i en tredje 6 Marksdrift: Lupiner, Rug og 4aars Græs. Jordens Bonitet er overvejende god Sandmuld. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 13 Faar. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes tildels ved Indkøb.

Astrupgaard blev samlet i 1875, da den nuværende Ejers Fader, Kjeld Jensen, ved Giftermaal lagde to Gaardes Jorder sammen og opbyggede den nustaaende Gaard. Senere har den nuværende Ejer yderligere tilkøbt en tredje Gaards Jord, saa at Ejendommen er naaet sit nuværende Areal.

Gaarden ligger ved Vejen, der fører fra den gamle Landevej til Rydberg. Hovedb. er ligesom alle Avlsb. af Grundmur med Rørtag; dog er et Maskinhus og et Roehus tækket med Pap. Gaarden ligger omtrent midt i sin Mark, der har en jævn og bekvem Overflade; kun de 10 Tdr. Ld. er fraliggende N. for Banelinien. Engen ligger paa flere forskellige Steder og er af forskellig Beskaffenhed, baade Fjordeng, Marskeng og Gesteng. Astrupgaard ligger venligt omgivet af sin Have med en vid og smuk Udsigt over Fjorden og Kystlinien med Ringkøbing By i Baggrunden.

Tranmosegaard, Velling Sogn. Postforb. og St.: Ringkøbing, hvortil c. 4 Km. Nuværende Ejer: *Jens Strandbygaard Lydersen*, som overtog Gaarden 1. April 1908, er født paa Ejendommen 21. Marts 1879 og gift med *Jutta Petersen*, født i Thim Sogn 26. Maj 1876.

Matr.-Nr. 40a m. fl. af Tranmose. Hartkorn 7 Tdr. 3 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og Avlsb. 17,500 Kr. Gaardens samlede Areal 200 Tdr. Ld., deraf Ager 90½, Eng 70, Plantage 37, Have og Gaardsplads 2½. Af Agermarken drives 45½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift: Byg, Roer, Havre og 3—4aars Græs; 45 Tdr. Ld. i en anden 7 Marksdrift: Lupiner, Rug, Rug og 3—4aars Græs. Jordens Bonitet er for Halvpartens Vedkommende høj Sandjord, for den anden Halvparts Vedkommende ret god Sandmuld, tildels paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden c. 60 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr samt 4 Heste. Sidste Aar solgtes 32 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er nærmest af blandet Korthornsrace, vedligeholdes tildels ved Indkøb.

Tranmosegaard er en gammel, fri Selvejergaard, der gennem mange Slægtled er gaaet i Arv i samme Familie. Den nuværende Ejer overtog den i 1908 efter sin Fader, Christen Spangsborg Lydersen, som 1873 havde overtaget den efter sin Svigerfader, Jens Gjødesen, en af sin Tids største og mest kendte Kreaturhandlere paa Vestkysten.

Gaarden ligger tæt S. for Ringkøbing Landevej, omgivet af sin store, gamle Have. Bygningerne er alle af Grundmur, meget anseelige og stærkt byggede, tækkede med

Straa. Hovedb. menes at være over hundrede Aar gammel; den var oprindelig af Bindingsværk med blyindfattede Ruder, men Jens Gjødese, der har opført alle Avlsb., undermurede Hovedb. med Grundmur; den rummer en stor og god Lejlighed. Gaarden ligger omtrent midt paa sine Jorder. Agermarken har en jævn og bekvem Overflade. Engen er af god Beskaffenhed. Plantagen ligger tæt N. for Gaarden; den er anlagt i 1880erne af Christen Lydersen; dens Bestand er væsentligst Bjergfyr med en Del Gran. Tranmosegaard ligger smukt og venligt. Fra dens Marker har man Udsigt over Fjorden og Kystlinien omkring den. Og inde omkring de velholdte Bygninger breder den store, kønne Have et hyggeligt Præg.

Sdr. Esp, Thorsted Sogn. Postforb. og St.: Thim, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1902, er født paa Ejendommen 6. Maj 1873 og gift med *Ingeborg Brogaard*, født i Thim 24. Marts 1880.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Sønder Esp. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 41,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 18,400 Kr. Gaardens samlede Areal 553 Tdr. Ld., deraf Ager 200, Eng 40, Kær og Mose 60, Hede 250, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: 6rd. Byg, Rug, Roer, 6rd. Byg, Roer og Kartofler, Havre og 3aars Græs; 126 Tdr. Ld. dyrkes med: Tildels benyttet Brak, Rug, Havre og 5—7aars Græs; 4 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er alt Sandmuld, de 70 Tdr. Ld. gammel dyrket Jord, de 126 Tdr. Ld. opdyrket Hede og Mose. Besætningen bestaar af 36 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 8 Heste, 5 Plage og Føl samt 20 Faar. Sidste Aar solgtes c. 110 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden er i 1890 samlet af den nuværende Ejers Fader, Jens Jensen, ved at han tilkøbte Nabogaarden til den Gaard, han allerede ejede, og som havde været i hans Slægts Besiddelse gennem flere Hundrede Aar.

Gaarden ligger tæt N. for Vejen fra Thim til Nr. Ommé. Begge de oprindelige Gaardes Bygninger staa endnu, men i Aarenes Løb fornyede og forøgede, alt som Forholdene krævede det. Alle Bygningerne er af Grundmur og bærer Straatage. I 1910 er paa den ø. Gaard opstillet en Vindmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Den store, smukt anlagte Have overgaar i Størrelse og Anlæg, hvad der ellers er almindeligt for Egnen. Gaarden ligger bekvemt midt paa den opdyrkede Jord, der har en jævn og god Overflade. Halvdelen af Engen er naturlig Vandingseng. Gaardens Hestebesætning er meget værdifuld og rummer bl. a. 3 Statsstambogshopper, hvoraf Moderen til de to andre tilkændtes 1. Præmie ved Fællesskuet i Horsens 1905, medens Døtrene ogsaa er præmieret ved Fællesskuer.

N. M. Andersens Gaard i Brøstrup, Ølstrup Sogn. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Niels M. Andersen*.

Matr.-Nr. 18a m. fl. af Brøstrup. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 40,000 Kr.

Haven strækker sig V. for Gaarden og gennemskæres af offentlig Vej.

Gl. Hindhede, Sønder Lem Sogn. Postforb. og St.: Lem, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 10 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Jacob Hindhede*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1896, er født paa Ejendommen 18. Decbr. 1868 og gift med *Maren Olesen*, født i Noe ved Ringkøbing 6. Marts 1876.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Hindhede. Hartkorn 4 Tdr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 13,970 Kr. Gaardens samlede Areal 105 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 17, Hede 24, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Roer, Havre, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs; 13 Tdr. Ld. henligger indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa mager Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 5 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

G1. Hindhede er en gammel Slægtgaard, der i 2—300 Aar er gaaet i Arv fra Fader til Søn i Familien Hindhede, der alle stammer tilbage herfra. Den nuværende Ejer overtog den efter sin Fader, Jens Hindhede, der 1865 havde overtaget den efter sin Fader, Mikkel Hindhede.

Gaarden ligger tæt V. for Ringkøbing-Ribe Landevej. Oprindeligt var Ejendommens Areal større end nu, men i 1865, da Jens Hindhede overtog den, fraskiltes en Del af Udmarken, paa hvilken Ny Hindhede blev bygget. Gaardens Bygninger ligger højt paa Bakkeskraaningene ned mod Engdragene, der strækker sig ud mod Ringkøbing Fjord, og man har derfor fra Markerne om Gaarden en vid Udsigt mod S. og V. Alle Gaardens Bygninger er opførte af Grundmur og tækkede med Straa med Undtagelse af Svinestalden og det store, tømmerbyggede Gødningshus, der begge er tækkede med Pap. I Ko- og Svinestalden er Hvælvslofter mellem Jernbjælker. I 1898 opstilledes Klapsejlsmotor paa Laden til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger bekvemt midt paa sine Jorder. Engen ligger langs det v. og sv. Skel; den er tildels Vandingseng og er af god Beskaffenhed. Heden er fraliggende c. 6 Km. mod NV. — Heste- og Kvægbesætningen er delvis præmieret.

Store Kjærgaard, Sønner Lem Sogn. Postforb. og St.: Lem, hvortil c. 5 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Anders Mulbjerg*, som overtog Gaarden i Juni 1903, er født i Dejbjerg Sogn 8. Febr. 1858 og gift med *Sidsel Christensen*, født i Lambæk i Lem Sogn 4. Oktbr. 1861.

Store Kjærgaard.

Matr.-Nr. 59 m. fl. af Lem. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 122 Tdr. Ld., deraf Ager 98, Eng 22, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 93 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Rug, Roer, Havre, Rug og Byg, Roer, Havre og 3aars Græs; 5 Tdr. Ld. nærmest Gaarden henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er for Størstedelen Sandmuld; dog hviler c. 20 Tdr. Ld. paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 8 Faar. Desuden staar opstaldet paa Gaarden Statspræmiehingsten »Mylius«, der tilhører Sønner Lem og Omegns Hesteavlsforening. Sidste Aar solgtes 38 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Store Kjærgaard købte den nuværende Ejer af sin Hustrus Morbroder, Jens Nielsen, som 1854 havde overtaget den efter sin Fader, Niels Christensen, der 1830 havde købt Ejendommen af Enkefru Birgitte Madsdatter.

Gaarden ligger umiddelbart Ø. for Banelinien, venlig omgivet af sin store, smukke Have. Hovedb. er opført 1875 ligesom Hestestalden, medens Laden og Kostalden er bygget 1868. Mod V. er til Kostalden tilbygget en Svinestald, og Ø. for Gaarden ligger et Maskinhus. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Hovedb. tækket med Spaan,

Laden og begge Staldlængerne med Straa, og Svinestalden og Maskinhuset med Pap. Paa Laden er opstillet Husmølle til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Af Jorderne ligger c. 30 Tdr. Ld. N. for Gaarden, medens Resten af Ageren og Engen ligger V. for Banen. Agermarken har en ret jævn og bekvem Overflade. Engen er naturlig Vandingseng af god Beskaffenhed.

Bølling Herred.

S **Store Ahlegaard**, Vorgod Sogn. Postforb.: Herning, og St.: Vildbjerg, hvortil c. 9 Km. Gaarden ligger c. 16½ Km. fra nærmeste Købstad, Herning. Nuværende Ejer: *Ole Lysgaard*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1900, er født paa Ejendommen 15. Marts 1872 og gift med *Karen Olsen*, født paa Østergaard i Skibild 14. Jan. 1874.

Matr.-Nr. 1a m. fl. Store Ahlegaard. Hartkorn 2 Tdr. 3 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 480 Tdr. Ld., deraf Ager 230, Eng 20, Mose 20, Kjær 10, Plantage 20, Hede 178, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 7—8

Store Ahlegaard.

Marksdrift: Brak eller Kartofler, Rug, Roer og 3—4aars Græs. Kæret ligger mest i Græs, men tages ind en Gang imellem og giver en Kærv Havre, hvorefter det atter lægges ud. Jordens Bonitet er meget forskellig, men dog overvejende Sandmuld; dog findes mod NØ. lidt Lerunderlag, og der har til for faa Aar siden været drevet et mindre Teglværk, i hvilket Stenene til flere af Gaardens Bygninger er brændt. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Tyre, 9 Heste, 4 Plage og Føl samt 15 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Store Ahlegaard kom til den nuværende Ejers Slægt, da hans Bedstefader, Peder Christen Christensen, i 1849 købte den for 900 Rbd. ved Dødsboauktion efter den tidligere Ejer, der formentlig hed Niels Ahler. Den Gang var Ejendommen paa c. 700 Tdr. Ld., men i Tidens Løb er en Del af den gamle, opdyrkede Mark solgt fra, hvorved Gaardens lave Hartkorn forklæres, og i Stedet er der dyrket store Arealer af den tidligere Hede op. Peder Christen Christensen overdrog 1866 Gaarden til sin Søn, Kristen Pedersen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har taget den i Arv.

Gaarden ligger højt og frit, tæt Ø. for Vorgod Aa, der slynger sig forbi, omgivet af grønne Enge. Selve Bygningerne er i Aarenes Løb bleven omkranset af frodige Granplantninger, der sammen med Haven bidrager til at give Ejendommen Læ og Hygge. Navnlig er den ældste Plantage V. for Gaarden, som blev anlagt omkring Midten af 1890erne, en stor Pryd for Gaarden. En Vindmotor paa Laden driver alle Gaardens faste Maskiner. I Kostalden findes muret Hvælvsloft mellem Jernbjælker. Jorderne har overvejende en jævn og god Overflade. Engen ligger tildels langs Vorgod Aa; Halvdelen deraf er Vandingseng af god Beskaffenhed. Tørvemosen ligger mod Ø.; der produceres aarlig c. 2 Millioner Tørv, som navnlig finder Afsætning til Beboere i Herning og Vildbjerg.

Hanninghedegaard, Hanning Sogn. Postforb. og St.: Skjern, hvortil c. 5 Km. Gaarden ligger c. 22½ Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Søren Thomsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1907, er født i Okholm ved Ribe 2. Juli 1880 og gift med *Gudrun Hansen*, født 3. Novbr. 1889, Datter af Karl Hansen Ankerstræde, Forstander paa Frihedsløst.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Hanninghedegaard. Hartkorn 9 Tdr. 4 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 53,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. c. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 254 Tdr. Ld., deraf Ager 194, Eng 33, Plantage 7, Hede 18, Have og Gaardsplads 2. Agermarken tages efterhaanden ind med Grønjordshavre eller Brak, Rug, Roer eller Kartofler, Udlægshavre, hvorefter

Hanninghedegaard.

det er Hensigten at lade den ligge i Græs, saa længe Vegetationen er tilstrækkelig god. Jordens Bonitet er god Muld paa dels Ler-, dels Sandunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, desuden c. 30 Fedekreaturer, 7 Heste, 8 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 125 Polte. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Hanninghedegaard er en gammel Krogaard ved Holstebro Landevej, kendt fra Studehandelens Dage, da Studedrifterne førtes ad Landevejen S. paa til Marskegnene. Kroen blev dog nedlagt, da den nuværende Ejer overtog Ejendommen, der nu drives udelukkende som Landbrug. Dens nuværende Ejer købte Gaarden af Mads Sørensen, som faa Aar i Forvejen have faaet Skøde paa den. Hans Fader, Christen Sørensen, var en for sin Tid meget dygtig og virksom Mand, der drev Ejendommen stærkt op, anlagde Vandingskanal i Engen og byggede ved Kanalen en Vandmølle, i hvilken han drev Tøjstamperi, Benstamperi samt Mølleri til Gaardens Brug.

Gaarden ligger c. 5 Km. N. for Skjern, umiddelbart V. for Landevejen til Holstebro, opført c. 1872 efter Ildsvaade. Alle Bygningerne er af Grundmur, den 3-fløjede Hovedb. tækket med Pap, Avlsb. med Straa. Mod V. ved Kanalen ligger en Vandmølle af Grundmur og Brædder, tækket med Spaan, hvori Formalingen til Gaardens Brug finder Sted; det er Hensigten muligt at anlægge eget Elektricitetsværk med Møllen som Drivkraft.

Gaardens Vandforsyning sker ved Stødhævert fra Væld i Marken, og der er ført Ledningen rundt i alle Gaardens Bygninger. Gaarden ligger midt paa sine Jorder, der har en ret jævn og bekvem Overflade. Engen ligger langs den v. Side af Marken; den vandes ved den ovennævnte Kanal, der er c. 1¹/₂ Km. lang. Plantagen ligger mod Ø.; den bestaar af Gran og er c. 10 Aar gammel.

Dejbjerglund, Dejbjerg Sogn. Postforb.: Lem, og St.: Dejbjerg Holdeplads, hvortil c. 10 Minutters Gang. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Iwan Aggerbeck*, som overtog Gaarden 11. Juni 1911, er født i Horsens 2. Juli 1887 og gift med *Julie Møldrup*, født i Føvling ved Horsens 11. Septbr. 1888.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Dejbjerglund. Hartkorn 11 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hoved. 13,000 Kr., for Avlsb. 20,000 Kr. Gaardens samlede Areal 248 Tdr. Ld., deraf Ager 222, Eng og Mose 18, Have og Gaardsplads 8. Af Agermarken drives 170 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Blandsæd, Byg, Havre og 3aars Græs; 52 Tdr. Ld. i en anden 6 Marksdrift: Helbrak, Rug, Roer, Havre og 2aars Græs. Jordens Bonitet er i den store Drift god, lav Muldjord, i den mindre Drift Sandmuld, begge Dele med Lerunderlag. Paa

Dejbjerglund.

Gaardens Mark findes ret betydelige Mergellejer. Besætningen bestaar af 35 Malkekøer foruden c. 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 10 Heste samt 5 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes delvis ved Indkøb; det er Hensigten at oparbejde en ren sortbroget Besætning.

Dejbjerglund, Anders og Mette Skrams gamle Herresæde, købte den nuværende Ejer af sin Svigerfader, Prop. Møldrup til Bønstruggaard ved Vamdrup, der atter 1905 havde købt af Karl Chr. Nielsen. Før ham ejedes Gaarden af den vestjyske Kreditforening, der 1898 havde overtaget den efter Buchwald, som et Par Aar forud havde købt af Bruun, der atter havde købt af Dresler. Denne havde tilbagekøbt Afbyggergaarden Margrethelund, nedbrudt dens Bygninger og opbygget Dejbjerglunds nustaaende Bygninger efter at have sammenlagt Jorderne. Han skal have været en for sin Tid meget dygtig og virksom Mand, som drev Ejendommen stærkt frem.

Gaarden ligger overordentlig smukt tæt V. for Landevejen fra Skjern til Ringkøbing, kun adskilt fra denne ved den store, smukke Dejbjerglund Plantage. Gaardens Bygninger ligger omgivne af den for Egnen ret enestaaende Have og Park, der rummer den gamle Borgplads med de vidtstrakte, men nu tildels sammengroede Volde og Grave og med Alléerne, som har ført ind til den gamle Borggaard. Alle Gaardens Bygninger er nu af Grundmur, tækkede med Rør og Straa. Hovedb. er en anelig Bygning, opført over høj Kælder; den rummer en stor og herskabelig Lejlighed. Tæt V. for Gaarden ligger Dejbjerglund Kirke, som i sin Tid har været et Slags Kapel for Gaarden, og i hvilken flere af dens adelige Ejere ligger jordede.

Dejbjerglund ligger omtrent midt i sine Marker, der har en ret jævn og bekvem Overflade. Engen er beliggende mod V. ved Banelinien; det er Vandingseng af god Beskaffenhed. Gaarden har ikke blot sin middelalderlige Historie, men ogsaa fra senere Tider nævnes den, f. Eks. da paa Blichers Tid Ejerne til Dejbjerglund og Lønborggaard i Spidsen for deres Folk til Hest holdt Jagter paa Egnens mange Tater — »Rakkerne« — og drev dem ud over Bølling Herredsgrænser.

Store Skindbjerg, Dejbjerg Sogn. Postforb.: Skjern, og St.: Dejbjerg Holdeplads, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 17½ Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Viggo Bruhn*, som overtog Gaarden 10. Oktbr. 1883, er født paa Rydbjerg ved Ringkøbing 20. Juni 1845.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Dejbjerg. Hartkorn 9 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 16,160 Kr. Gaardens samlede Areal 312 Tdr. Ld., deraf Ager 155, Eng 60, Mose 10, Plantage 6, Hede 79, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 11 Marksdrift: Byg eller Havre (undertiden lidt Brak), Rug, Roer, Havre og 7aars Græs. Jordens Bonitet er noget uensartet, temmelig lavtliggende Sandmuld med Sandunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden c. 45 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste samt 5 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Store Skindbjerg.

Store Skindbjerg er en gammel, fri Selvejergaard. En af dens ældst kendte Ejere var Niels Strandbygaard, gennem hvis Døtre de bekendte Brødre Breinholt og Propert Windfeld til Landting stammede fra Gaarden. Senere ejedes den af Niels Skindbjerg, som solgte til Krarup, der atter c. 1868 solgte til Zacho, efter hvem Godsejer Tranberg til Lønborggaard købte Ejendommen ved offentlig Auktion 1879. Af ham har den nuværende Ejer købt.

Gaarden ligger tæt V. for Banelinien Skjern-Ringkøbing, omgivet af sin store, smukke Have, hvis største Part er anlagt af den nuværende Ejer. Den indeholder mange smukke, tildels sjældne Prydtræer og er saa frodig og kraftig som nogen Have paa Øerne. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, tækket dels med Straa, dels med Tagpap. Det er alle ældre Bygninger — i Laden findes f. Eks. i Egetømmeret indhugget Aarstallene 1597 og 1658 —, men den nuværende Ejer har ombygget de fleste af Avlsb. Gaarden ligger omtrent midt paa sin Agermark, der har en jævn og god Overflade. 6 Tdr. Ld. af Heden blev tilplantet med Gran og Bjergfyr omkring 1890. I de senere Aar har den nuværende Ejer forsøgt i Læ af Granplantagen at besaa et Stykke gammel Agerjord med Agern, og foreløbig synes de unge Ege at komme godt op. Paa Store Skindbjerg anvendes Løsdrift til alle Kreaturerne, og al Agerjorden, Plantagen og en Del af Engen er derfor indhegnet.

Dejbjerg Kjærgaard, Dejbjerg Sogn. Postforb. og St.: Lem, hvortil c. 1 ¼ Km. Gaarden ligger c. 17 ½ Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Christen Petersen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1886, er født i Klaptoft i Velling Sogn 27. Septbr. 1850.

Matr.-Nr. 23a m. fl. af Dejbjerglund. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,860 Kr., for Avlsb. 16,340 Kr. Gaardens samlede Areal 181 Tdr. Ld., deraf Ager 100, Eng 50, Mose 30, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Rug, Roer, Havre og 5aars Græs. Jordens Bonitet er god, sandmuldet Jord, dog hist og her, navnlig i den østlige Side af Marken, med Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden c. 45 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 8 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Dejbjerg Kjærgaard købte den nuværende Ejer af B. Andreas Heide Baden, som 1868 havde overtaget den efter sin Moder, Charlotte Baden, der sad inde med den siden sin Mands Død.

Gaarden ligger tæt V. for Banelinien fra Skjern til Ringkøbing, der skærer Ejendommens Jorder fra N. til S. Alle Gaardens Bygninger er nu af Grundmur, tækkede dels med Straa, dels med Tagpap. Hovedb. menes at være opført samtidig med Hestestalden 1817 efter Brand, medens Laden er bygget 1874, og Kostalden er opført 1909 med muret Hvælvingsloft mellem Jernbjælker. I 1911 er installeret Petroleumsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Gaarden ligger i den n. Side af sine Jorder, der har en jævn og god Overflade. Engen ligger mod V. paa tre Steder; den er tildels indhegnet og anvendes til Løsdrift efter Høslet. I det hele anvendes Løsdrift baade til Kvæg og Heste, hvorfor ogsaa Agermarken er indhegnet i Fenner.

Ganer Møllegaard, Skjern Sogn. Postforb. og St.: Skjern, hvortil c. 1 ½ Km. Gaarden ligger c. 22 ½ Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: Enkefru *Magdalene Hansen*, født *Jensen*, som overtog Gaarden 12. Juni 1910 ved sin Mands, *Ebbe Hansens*, Død. Fru Hansen er født i Stauning 10. April 1859.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Vester Marup. Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 2 ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Gaardens samlede Areal 101 Tdr. Ld., deraf Ager 30, Eng 20, Hede 50, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden. Agermarken drives i en 8 Marksdrift: Roer og Kartoffler, Rug og Byg, Havre, Rug og 4aars Græs. Jordens Bonitet er god Muld paa delvis Lerunderlag. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Ganer Møllegaard, fra hvilken den nærliggende Mølle først i Maj 1911 er solgt efter Ebbe Hansens Død, er en gammel Vandmøllegaard, der gennem flere Slægtled har været i samme Families Besiddelse. Den ligger ualmindelig smukt, omgivet af Mølle-dammen og frodige Engstrækninger tæt N. for den store Skjern Stationsby. Jorderne gennemstrømmes af Ganer Mølleaa, der bidrager til at give Landskabet øget Liv og Skønhed. Ældst kendt af Ejerne var Ebbe Nielsen, der havde overtaget den 1819. Han skødede den atter 1853 til sin Søn, Hans Ebbesen, som 1890 overdrog den til sin Søn, Ebbe Hansen, den nuværende Ejerindes afdøde Mand.

Gaardens Bygninger er alle af Grundmur, Hovedb. med Tegtag, Avlsb. med Straa-tage. De er alle opførte 1869 og er meget solide og velholdte. Hovedb., der ved Brand-mur er afsondret fra de tilstødende Avlsb., rummer en stor og god Lejlighed. Fra dens Vinduer er en vid Udsigt over det omliggende Landskab med Skjern i Baggrunden. Gaarden ligger omtrent midt i sine Marker, der har en jævn og bekvem Overflade. Engen ligger langs Ganer Mølleaa og er naturlig Vandingseng af god Beskaffenhed.

Nørre Kjærgaard, Skjern Sogn. Postforb. og St.: Skjern, hvortil c. 3 ½ Km. Gaarden ligger c. 22 ½ Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Hans Damgaard Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1906, er født paa Ejendommen 4. Febr. 1881 og gift med *Villadsine Villadsen*, født i Borris 28. Jan. 1880.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Ø. Marup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,300 Kr., for Avlsb. 12,960 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 50 ½, Eng 28, Kær og Mose 30, Hede 10, Have og Gaardsplads 1 ½. Agermarken drives i en 8 Marks-

drift: Roer, Rug, Havre, Rug og 4aars Græs; 10 Tdr. Ld. af Kæret er indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er god Sandmuld. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden c. 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 7 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nørre Kjærgaard erhvervede den nuværende Ejers Bedstefader, Niels Jensen fra Sædding, ved Mageskifte med den daværende Ejer, Houle Eskesen. Niels Jensen overdrog 1871 Ejendommen til sin Søn, Niels Hendrik Nielsen, den nuværende Ejers Fader, efter hvem han har overtaget den.

Gaarden ligger Ø. for Holstebro Landevej, omtrent midt paa sine Marker, der har en jævn og god Overflade, undtagen mod S., hvor den hæver sig til »Koldbjerg«. Alle Gaardens Bygninger er af Grundmur, Hovedb., Laden og den v. Staldlænge tækkede med Straa, medens den ø. Staldlænge, som den nuværende Ejer har opført i 1908 med Hvælvingsloft mellem Jernbjælker og høj, muret Trimpel, bærer Paptag. S. for Hovedb. strækker sig den store, smukke Have. Af Engen ligger de 16 Tdr. Ld. hjemme ved Gaarden, deraf de 12 Tdr. Ld. mod SØ. og de 4 Tdr. Ld. mod V. ved Marup Aa, medens de 12 Tdr. L. er fraliggende i Skjernaadalen; af disse sidste er de 6 Tdr. Ld. Vandingseng. Gaardens Kær er beliggende mod SØ.; deraf er de 24 Tdr. Ld. opdyrket, og af disse atter de 10 Tdr. Ld. indhegnet til Græsning. I Gaardens Hestebesætning findes 3 præmierede Følhopper.

Bøllinglide, Bølling Sogn. Postforb. og St.: Skjern, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 24 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: *Hans*

Bøllinglide.

Jørgen Hansen Okholm, som overtog Gaarden 1. April 1878, er født i Okholm i Vester Vedsted Sogn 28. April 1853 og gift med *Maren Beck*, født i Sønner Farre i Vester Vedsted Sogn 8. Oktbr. 1850.

Matr.-Nr. 4 m. fl. af Bølling Sogns s. Del. Hartkorn 7 Tdr. 5 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 19,590 Kr. Gaardens samlede Areal 194 Tdr. Ld., deraf Ager 132, Eng 32, Hegn og Plantage 13, Hede 13, Have og Gaardsplads 4. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift: Vikkehavre, Rug, Roer, Havre og 4aars Græs; 72 Tdr. Ld. drives uden nogen absolut regelbunden Drift, men med et langt 10—12aarigt Græsleje som Hovedmoment. Jordens Bonitet er i den mindre Drift, den høje Jord, temmelig ensartet dyb Muld paa Underlag af Sand eller mager Ler; i den større Drift er Jorden væsentlig stærkt formuldet Kærjord, hist og her dyndagtig med et tyndt Lag Graaler over den iøvrigt sandede Underbund. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, desuden

græsfedes der hver Sommer gennemsnitlig c. 50 voksne Kreaturer, 8 Heste samt 8 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes 56 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved Indkøb.

Bøllinglide, hvis Navn paa den Tid, da den nuværende Ejer købte den, var »Lille Bølling«, har oprindeligt heddet »Lide Bølling«, formentlig efter sine Jorders Hældning ned mod Skjernaadalen. Den nuværende Ejer købte Ejendommen af Jens Christian Eriksen Karstoft, en af sin Tids største Kvæghandlere i Jylland, som 1844 havde købt den af Hans Eskesen. Karstoft forøgede Gaardens Areal ved Tilkøb af forskellige Parceller, f. Eks. »Signhus«, som nu er nedrevet, og hvis Jorder er lagt ind under Bøllinglide.

Hovedb. er opført 1865 af Grundmur med Tegltag og rummer en stor og god Lejlighed. Avlsb. er opførte 1890 af Grundmur paa høj Granitsokkel og tækkede med Straa; i Ko- og Svinestald findes murede Hvelvinger mellem Jernbjælker. Desuden findes Bygninger til Kornmagasin, Huggehus m. m., en Lade med Maskinhus og Møddinghus, Vognportbygning, Folkekammerbygning m. m. Spredt i Markerne ligger 5 Bygninger af Brædder paa Granitsokler, i hvilke de løsgaaende Kreaturer kan tages ind, naar Vejrliget om Sommeren gør det ønskeligt. Gaardens Marker har et jævnt Hovedfald i sydvestlig Retning ned mod Skjernaadalen. Af Engen ligger Halvdelen langs den v. Side af Gaardens Jorder, medens den anden Halvdel er fraliggende ved Skjernaen. Af Engen ved Gaarden er Størsteparten anlagt som Kultureng, medens den fraliggende Eng vandes naturligt gennem Aen. Plantagerne findes paa flere Steder spredt over Gaardens Jorder, hvor Forholdene har opfordret dertil. De er alle anlagte af den nuværende Ejer gennem en lang Aarrække, de ældste for c. 22 Aar siden. I det hele er Bøllinglide rig paa frodige, levende Hegn og Læplantninger, der ligesom samler sig op imod Gaarden, som er omgivet af sin store, smukke Have og kraftige Læbælter, der i Forbindelse med de anselige, velholdte Bygninger giver hele Ejendommen et smukt og for Egnen sjældent venligt og hyggeligt Præg.

Det fortælles, at en fordums Ejer af Gaarden tilligemed sin Hustru blev vist den da sjældne Ære at blive bedt til Faddere for Præstens Børn. Bonden, der var rigere paa Jord end Penge, viste sin Paaskønnelse ved at skænke Præsten en lille Eng paa c. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. Præsten har ikke været overdreven egennyttig, thi ellers havde Engen næppe nu hørt til Præstegaarden.

Handerupgaard, Faster Sogn. Postforb. og St.: Skjern, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer:

Handerupgaard.

Morten Hansen Raunkær, som overtog Gaarden 1. Marts 1909, er født i Lyhne Sogn 12. Juni 1881 og gift med *Hansine Margrethe Jensen*, født i Thorstrup Sogn 25. Septbr. 1879.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Handerup. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendoms-skyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 12,600 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 24, Mose 3, Hede 12,

Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 50 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Havre, Roer, Blandsæd, 1aars Græs, Rug, Roer og Kartoffler, Havre og 2aars Græs; 25 Tdr. Ld. drives med langt Græsleje, men tages nu og da op og giver et Par Afgrøder, hvorpaa det atter lægges ud; 5 Tdr. Ld. er indhegnet til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er i den store Drift nærmest Muld paa magert Lerunderlag, i den mindre Drift meget uensartet, med vekslende Bælter af Grus- og Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Handerupgaard købte den nuværende Ejer af Brødrene Peder og Visti Andersen, som 1887 havde faaet Ejendommen af deres Fader, Anders Svendsen, som atter havde den fra sin Fader, Svend Andersen, og saa fremdeles i samme Slægt i formentlig c. 300 Aar.

Gaarden ligger tæt NV. for Skjern-Videbæk Landevej. Hovedb. er opført 1879 af Grundmur og er i 1912 bleven tækket med Tegl. Alle Avlsb. er opførte 1894 af Grundmur med Straatage; i Kostalden findes murede Hvælvinger mellem Jernbjælker. I 1912 er opstillet Klapsejlsmotor til Drift af alle Gaardens faste Maskiner. Vandforsyningen sker ved Stødhævert fra et Væld paa Gaardens Mark, og der er ført Ledninger rundt i alle Bygningerne, ligesom der i Haven er arrangeret et pynteligt Springvand. Jorderne har en ret jævn Overflade, stigende langsomt fra selve Gaarden, der ligger i en Sænkning i Terrænet. Af Engen er de 13 Tdr. Ld. beliggende umiddelbart V. for Gaarden, medens de 11 Tdr. Ld. er fraliggende i Skjernaadalen. Al Engen er af fortrinlig Beskaffenhed; Engen hjemme ved Gaarden og 5 Tdr. Ld. i Skjernaadalen er Overrislingseng, medens de 6 Tdr. Ld. er Marskeng. Handerupgaard ligger venlig omgivet af Have og Plantninger og gør med sine velholdte Bygninger i de kønne Omgivelser et tiltalende Indtryk. Gaardens Areal vil i den nærmeste Fremtid blive bragt ned til godt 70 Tdr. Ld., idet der har fundet et Frasalg Sted af en Del af Jorderne, som ikke laa bekvemt for Driften.

Dalagergaard, Borris Sogn. Postforb. og St.: Borris, hvortil c. ½ Km. Tlf. 19 over Borris Central. Gaarden ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Ring-

Dalagergaard.

købing. Nuværende Ejer: *Søren Eskesen*, som overtog Gaarden 1. April 1907, er født paa Grønborg i Borris Sogn 6. Jan. 1854 og gift med *Ane Sofie Larsen*, født i S. Omme 27. Decbr. 1851.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Borris Nørreland. Hartkorn 7 Tdr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,900 Kr., for Avlsb. 18,100 Kr. Gaardens samlede Areal 135 Tdr. Ld., deraf Ager 96, Eng 35, Mose 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 73 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift:

Rug, Byg og Kartoffler, Havre, Roer, Havre og 4aars Græs, 18 Tdr. Ld. er indhegnet til vedvarende Græsning, og 5 Tdr. Ld. henligger som Markedsplads. Jordens Bonitet er overvejende god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden c. 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, c. 30 Fedekreaturer, 6 Heste, 10 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Dalagergaard har i sin Tid som Avlsgaard hørt under Hovedgaarden Lundesnæs ved Skjern. Ældst kendt af dens Ejere var Mads Rabeck, som solgte til Bruhn, der atter afhændede til sin Broder, Viggo Bruhn. Efter ham kom S. K. Bech, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger tæt N. for Borris Stationsby, umiddelbart Ø. for Vejen til Videbæk, hyggeligt omgivet af Have og Plantninger. Hovedb. skal være c. 150 Aar gammel, men er en solid og rummelig, grundmuret Bygning, der senere er udvidet med to Udbygninger ud i Haven. Laden er af Grundmur ligesom Staldlængerne, af hvilke den ø. er bygget i 1885, den v. i 1896. Alle Bygningerne, med Undtagelse af den ene Udbygning paa Hovedb., der er paptækket, bærer Straatage. Desuden findes en Svinestald og et Maskinhus, og i Engen findes en Bygning for de løsgaaende Kreaturer. Fra Andelselektricitetsværk i Borris er indlagt elektrisk Lys og Drivkraft i Gaarden. Jorderne omgiver Gaarden paa alle Sider og har en jævn og bekvem Overflade. Engen er beliggende paa to Steder i Skjernaadalen; det er naturlig Vandingseng af god Beskaffenhed.

Borris Landbrugsskole, Den jyske Husmandsskole, Borris Sogn. Postforb. og St.: Borris, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 24 over Borris Central. Skolen ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Ejer: Forstander *Jens Nielsen*, som overtog Ejendommen i Aug. 1909, er født i Rørt ved Odde 20. Juni 1860 og gift med *Frida Eriksen*, født i Aarhus 26. Septbr. 1860.

Matr.-Nr. 49a m. fl. af Tarp. Hartkorn 3 Tdr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendoms skyld 100,000 Kr., deraf Skolen med Have 60,000 Kr., Jord med Avlsb. 40,000 Kr. Brandassurance for Skolebygningerne 55,700 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 118 Tdr. Ld., deraf Ager 37, Eng 30, Mose 1, Hede 47, Have og Gaardsplads 3. Agermarkens Drift er for Tiden under Omlægning, men der stiles ialt Fald for en Parts Vedkommende, henimod en 8 Marksdrift, medens Resten af Hensyn til de store Planteforædlingsarbejder, der foretages, vil vedblive at drives uden noget egentligt bestemt Sædskifte, dog i 6 Marker, hvoraf 1 til Udlægshavre, 1 til Græs og 4 til Frøavl. Jordens Bonitet er N. for Skolen god Muld paa magert Lerunderlag, S. for Skolen af moseagtig Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer, foruden c. 15 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød, dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Borris Landbrugsskole blev oprettet i 1907 af et Aktieselskab mellem jyske Landmænd, der paa Grundlag af Statens Bevilling til en jysk Husmandsskole rejste den fornødne Kapital, hvorefter der indkøbtes en Landejendom tæt V. for Borris Stationsby og opførtes saavel Skolebygninger som Avlsb. Efter 2 Aars Forløb overdroges Skolen til den nuværende Ejer, som indtil da havde været Ejer af og Forstander for Klank Højskole. Han flyttede da sin Virksomhed til Borris, idet han samtidig gav sin Svigersøn og fleraarige Medarbejder, Landbrugskand. H. K. Rosager, Del i Forstanderskabet.

Skolen ligger højt og frit paa »Tarp Bjerg« med milevid Udsigt over det omliggende Landskab, navnlig mod S. over Skjernaadalen. Selve Skolebygningen danner et meget anseligt 3-fløjet Komplex, opført af Grundmur med Paptage, af hvilke Hovedfløjen paa Grund af Jordsmonnets Fald, er i 3 Stokværk ud mod Haven, medens de 2 andre Fløjbygninger er i 2 Stokværk. Bygningerne er meget rummelige og velindrettede, forsynede med elektrisk Lys, Centralvarme og Vandindlæg. De rummer foruden Skolestuer og Gymnastikal Forstanderens Lejlighed, Lærerlejligheder, Økonomilejlighed m. m. Plads til 90 Elever. Undervisningen er anlagt dels som længere Kursus for Karle og Piger, dels som korte Kursus for Bosiddende. Ved Undervisningen medvirker foruden Forstanderen 2 faste Lærere og 3 Lærereinder.

N. for Skolekomplekset ligger Avlsb., en stor, grundmuret Bygning med høj Bræddetrimpel og Paptag, som i sig rummer baade Lade og Stalde. Ind mod dens Sider er endvidere opført paptækkede Halvtagsbygninger, hvori findes Maskinhus, Roehus, Brændselrum og Gødningshus. Endelig er i 1911 ved Indkørslen til Skolen opført en Bygning af Cementsten med Paptag, i hvilken er Plads til Hønseriet, i hvilket der drives kontrolleret Stamavl af forskellige Nyttacer. S. for Skolen strækker sig den store, smukt an-

lagte Have, og rundt om hele Bygningskarréen findes Løbælter af forskellige Løvtræer. Jorderne har en jævn og bekvem Overflade; den n. Del af Marken er høj Agerjord, medens den Del, der ligger S. for Skolen og dens Have, er lav Jord, der hører til den vidtstrakte Skjernaadal. Ved Siden af de forskellige Afgrøder til Besætningens Underhold drives en udstrakt Virksomhed med Forædling og Fremavl af forskellige Mark- og Haveplanter dels for »Foreningen af jyske Landboforeninger«, dels for »Det jyske Haveselskab« og Markfrøkontoret »Trifolium«.

Borriskrog, Borris Sogn. Postforb. og St.: Borris, hvortil c. 1 Km. Gaarden ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Herning. Nuværende Ejer: *Anders Jensen*, som overtog Gaarden om Efteraaret 1870, er født paa Ejendommen 3. Oktbr. 1842 og gift med *Maren Jensen*, født i Aadum ved Borris 10. Maj 1845.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Krog. Hartkorn 8 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. og for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 225 Tdr. Ld., deraf Ager 158, Eng 35, Skov 1, Hede 30, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Smergel, Rug, Roer og Kartoffler, Rug og 5—6aars Græs; 103 Tdr. Ld. i en anden 9 Marksdrift: Havre, Byg, Rug og Kartoffler, Blandsæd og 5aars Græs; 15 Tdr. Ld. Ager ligger indhegnet til vedvarende Græsning sammen med 4 Tdr. Ld. Eng. Jordens Bonitet er i den mindre Drift (Overmarken) Sandmuld, i den større Drift (Nedermarken) dyb Muld. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden c. 33 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Borriskrog er en gammel Selvejergaard, der formentlig gennem flere Hundrede Aar har været i samme Families Besiddelse. Den nuværende Ejer overtog den efter sin Fader, Jens Pedersen Krog, som atter havde overtaget den efter sin Fader, Peder Krog, og saaledes fremdeles gennem mange Slægtled.

Gaarden ligger SØ. for Borris, tæt Ø. for Skjern Aa, der danner Skel langs hele den v. Side af Gaardens Mark. Hovedb. er opført 1900 af Grundmur med Straatag. Avlsb. er ogsaa af Grundmur med Straa- og Paptage. Jorderne har en jævn og god Overflade. Hovedparten af Engen ligger langs med Skjernaalen; den kan overrisles og er af god Beskaffenhed. I de senere Aar har Ejeren paa den ø. Del af Marken opført en ny Gaard, »Lysgaard«, til hvilken det er Meningen i 1913 at henlægge c. Halvparten af Ejendommens Jorder.

Nørre Herred.

Lønborg Præstegaard, Lønborg Sogn. Postforb. og St.: Tarm, hvortil c. 5 Km. Tlf. 6 over Lønborg Central. Gaarden ligger c. 29 Km. fra nærmeste Købstad, Ringkøbing. Nuværende Beneficiarius: Provst *Oscar Waldemar Boeck*, som tiltraadte Embedet i 1895, er født i Ulstrup ved Løgstør 8. Maj 1852 og gift med *Julie Caroline Christensen*, født i Skagen 4. Septbr. 1852.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Lønborg. Hartkorn 9 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,400 Kr., for Avlsb. 12,100 Kr. Gaardens samlede Areal 194 Tdr. Ld., deraf Ager 45, Eng 46, Plantage 1, Hede og Overdrev 100, Have og Gaardsplads 2. Avlingen er, med Undtagelse af 30 Tdr. Ld. Eng, der aarlig bortlejes til Høslet, bortforpagtet til *Andreas Petersen*, født i Lønborg 27. Decbr. 1875. Af Agermarken drives 15 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 30 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift: Spergel og Boghvede, Rug, Spergel og Boghvede, Rug og 5aars Græs. Jordens Bonitet er i den mindre Drift god Muld paa Lerunderlag, i den større Drift stenet Sandmuld. Besætningen skal efter Kontrakten mindst bestaa af 10 Malkekøer foruden c. 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Heste samt 8 Faar. Kvægbesætningen er af blandet Korthornsrace.

Lønborg Præstegaard ligger tæt S. for Lønborg Kirke ved Landevejen fra Tarm til Nørre Nebel. Den er helt omgivet af den store, gamle Have og gør et meget hyggeligt og venligt Indtryk. Hovedb. er ligesom Forpagterboligen og alle Avlsb. af Grundmur med Straatage; den rummer en smuk og herskabelig Lejlighed. Hele Præstegaarden er opført efter Ildsvaade kort efter Midten af forrige Aarhundrede og er efter sin Tid meget solidt og rummeligt bygget.

Af Jorderne er kun de 5 Tdr. Ld. Hjemmemark, medens langt den største Part er fraliggende mod Ø.; de er af Overflade ganske jævne. Engen er fraliggende paa 2 Steder, dels mod NØ., dels mod SV.; den oversvømmes hver Vinter, naar Vandet ude fra Fjorden sætter ind over Lavningerne i Terrænet, og har derfor Karakteren af Sylteng, noget i Retning af Marsk; den er af udmærket Beskaffenhed og giver fortrinlige Afgrøder. Heden ligger mod N.; af denne er 1 Td. Ld. i Nærheden af Kirken for nogle Aar siden tilplantet med Gran.

Skrumsager, Sønder-Bork Sogn. Postforb.: Tarm, og St.: Nørre Nebel, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 34 Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: *Jacob Jensen*, som overtog Gaarden i Febr. 1896, er født i Stauning ved Ringkøbing 13. Juni 1842.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Skrumsager. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,800 Kr. Gaardens samlede Areal 133 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng 32, Plan-

Skrumsager.

tage 20, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift: Byg og Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er overvejende god Sandmuld. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden c. 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skrumsager, hvorfra den bekendte sønderjyske Fører af samme Navn stammer, er en gammel Hovedgaard, hvis Historie rækker langt tilbage. Dens ældst kendte Ejer var Skrumsagers Fader, der siden solgte til Jacob Riis paa Lydumgaard, efter hvem den kom til Fabricius fra Bramminge, som atter solgte til Ølgaard, der 1880 afhændede Ejendommen til Jeppe Brorsen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger kort S. for Sønder-Bork By, tæt Ø. for Landevejen til Nørre Nebel. Umiddelbart N. for Gaarden løber Skrumsager Aa, som driver et Tøjfarveri og Stamperi, der i sin Tid blev anlagt af Fabricius, men frasolgt af Brorsen. Hovedb. er opført 1873 af svær Grundmur tildels over høj Kælder; den rummer en stor og god Lejlighed, og S. for den strækker sig den efter Egnens Forhold store og kønne Have. Laden, der er opført 1896, er ligesom Staldlængerne ogsaa af svær Grundmur. Alle Gaardens Bygninger bærer Straatage. Jorderne ligger samlede omkring Gaarden og har en ganske jævn og god Overflade. Af Engen ligger 14 Tdr. Ld. god Vandingseng langs den s. Side af Agermarken, medens Resten af Engen ligger c. 3 Km. mod V. i »Sønder-Bork Marsk«. Plantagen, som den nuværende Ejer har anlagt i de senere Aar, er beliggende mod NV.; dens Bestand er Gran og Bjærgfyr. Skrumsager Aa skal tidligere have gaaet S. for

Gaardens Jorder, hvor Amtsskellet til Ribe Amt findes, men en tidligere Ejer af Skrumsager, der var Amtmand, flyttede Aaens Leje N. om Gaarden, fordi Engene led for meget af Vandet.

Sønder-Bork Præstegaard, Sønder-Bork Sogn. Postforb.: Tarm, og St.: Nørre Nebel, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 34 Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Hans Pedersen*, som tiltraadte Embedet 1887, er født i Bendslev ved Fuglebjerg 27. Febr. 1861 og gift med *Signe Brodersen*, født i Varde 17. Febr. 1876.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Sønder-Bork: Hartkorn 10 Tdr. 6 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,400 Kr., for Avlsb. 11,270 Kr. Gaardens samlede Areal 171¼ Td. Ld., deraf Ager 40, Eng og Afgrænsningsarealer 80, Plantage 20, Hede 20, Klitter 10, Have og Gaardsplads 1¼. Gaarden er siden 1. April 1912 bortforpagtet til *Georg Sørensen*, født i Nørre-Bork 11. Oktbr. 1878. Af Agermarken drives 20 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift: Blandsæd, Rug, Roer, Havre og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift: Blandsæd eller Rug, Rug eller Roer, Havre og 3aars Græs; 10 Tdr. Ld. er undtaget fra Forpagtningen og sammen med c. 30 Tdr. Ld. Eng bortlejet til en af Byens Gaardejere. Jordens Bonitet er Sandmuld af middelgod Beskaffenhed. Besætningen skal efter Kontrakten mindst bestaa af 10 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Heste, 1 Plag samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes delvis ved eget Tillæg.

Sønder-Bork Præstegaard ligger umiddelbart S. for Kirken. Præsteboligen, der ligger i den s. Side af Gaarden, er opført 1884 af Grundmur med Tegltag. Samme Aar byggedes Laden og Staldlængen, der ligesom en senere tilbygget Svinestald er af Grundmur med Paptage. Endelig opføres i Sommeren 1912 i den ø. Side af Gaarden en grundmuret, teglhængt Forpagterbolig.

Jorderne ligger paa 2 Steder, c. Halvdelen N. for Gaarden og den anden Halvdelen S. og SV. for Gaarden; de har en meget flad og bekvem Overflade. Ogsaa Engene ligger spredt paa forskellige Steder; de 50 Tdr. Ld. ligger dog nogenlunde samlede i det saakaldte »Sønder-Borks Marsk«. Plantagen er fraliggende c. 22 Km. mod Ø. paa Frøstrup Hede; den er c. 15 Aar gammel.

RIBE AMT

V^{ED} Jyllands Vestkyst er et stille Land,
 En Strand, opdukket af det sorte Vand,
 En Ørken uden Busk og uden Træ,
 Hvor Sandets Bjerge rejse Hegn og Læ.
 Snehvide Søfugl ene
 Sig hviler paa de skumbedækte Stene.

Hvor tunge Taagers Slør det hvide Sand
 Formæler med det mørke, dybe Vand,
 Hvor evig — som et Aandekor om Kyst —
 Genlyder Bølgesangens dybe Røst;
 Hvor Hjertet, mens det bæver,
 Paa Bølgens Orgelklang mod Himlen svæver.

Paa disse Steder fra det aabne Vand
 En Vig sig skyder ind i Ørknens Sand;
 Dens lave Bølger rinde tungt og mat,
 Thi Sandet kæmper mod den Dag og Nat.
 Kun naar Nordvesten brummer,
 Den dorske Bølge vækkes af sin Slummer.

Tungsindige Natur! hvi kommer det,
 At her hos Dig jeg er saa fri og let?
 At disse Vandes alvorsfulde Prægt
 Saa underlig staar med min Sjæl i Pagt;
 Mens i de grønne Lunde
 Saa trangt jeg stundom Vejret drage kunde?

(Skallingen, Digt af Thomas Lange.)

RIBE AMT er en stor Slettestrækning. Uden for Bakkeøerne er alt fladt; flade er de sandede Jorder og de store Hedestrækninger, og flad og jævn er Marskegnen, som i en smal Kile strækker sig op Nord for Kongeaaen og naar til Ho Bugt. Men Marsken er ingen Ørken; over Mosen og Tørvnen har Havet aflejret det fede og frugtbare »Klæg«, som bærer det grønneste og saftigste, sløjelsbløde Græs. Der er gode Engdrag ved de talrige Aaer, og Vesterhavsløden har paa mange Steder gode lerblandede Jorder; men Hedearalet i Amtets midterste og østlige Del er meget betydeligt. Nordvest for Fanø, adskilt derfra ved Graadyb, strækker sig en uoverskuelig Sandmark. Denne Sandmark er en fuldstændig Ørken og et af de forunderligste Partier, vort Land har at opvise; den kaldes Skallingen. Mod Vest og Syd beskyttes den umiddelbart af det aabne Hav og mod Øst af et langt Vand, der fra Graadyb under Navn af Hjerting Revier, Hobogab og Ho Bugt danner den til en Halvø. Mod Nord fortsætter Halvøen sig i »Karlsmærsk«, en milevid Strækning, opfyldt af lave Klitter,

Enge og Hedepartier, der breder sig til henimod Varde. Denne, kun af Vand og Sand bestaaende Egn, er et Landskab, som i Vildhed og Storslaaethed søger sin Lige her i Landet. Ejendommelig for Stedet er den Mængde Smaasøer, som her findes, de mindste af Størrelse som et Gadekær, de største af et Par Kilometers Længde. Om »Karlsmærsk« eller »Kalles Marsk« gaa det Sagn, at den i en fjern Fortid har været Havbund, og at Ringkøbing Fjord har haft sit Udløb her igennem til Hjerting Bugt og Havet. I Karlsmærsk er der af og til fundet Skibsredskaber og buede Planker som af Baade. Ensomhedens Land er denne Ørken kaldet, og ensom og øde er dens uendelige, hvidgraa Sandflader som Ørkenen selv. Stormens og det fygende Sands Hvislen lyder her som en monoton Sørgemelodi og forenes med Skrigene af Tusinder af Søfugle og med Vesterhavets dybe Brummen.

Den Del af Vesterhavet, der strækker sig fra Skagen over Hanstholm og ender i Skallingen, har en anden Karakter end den sydligere Del af »Nordsøen«, fra Graadyb til Elbens Munding, hvor der findes store, grundede Strækninger og Øer uden for Kysten. Indløbet til Hjerting Bugt kan betragtes som det sydligste Punkt for det vilde Vesterhav, hvis dybe Sang stundom høres meget langt inde i Landet. Den nordfrisiske Ørække var ved Istidens Slutning landfast med Sønderjylland, men ved Landets Sænkning i dets sydvestlige Del er den gamle Kystlinie nu dækket af Havet. Endnu i den historiske Tid har Manø været landfast baade med Fanø og Romø, og der er i Havet omkring Manø fundet Spor af tidligere Bebyggelse. Ved en stor Vandflod 1396 skal Manø være skilt fra Fanø, men endnu 1415 have været omkring ved 15 Kilometer lang og 7—8 Kilometer bred; ja, den skal endog den Gang have haft 3 Kirker, af hvilke en laa paa gamle Manø. Ved en Vandflod 1416 mistede den yderligere Land, og den store Flod 1634 tog Resten af gamle Manø Sogn og Kirke. Maaske er en Del af denne Tradition overdreven, men i alt Fald har Havet sønden fra givet tilbage de Holme, Kathaleholmene, der udgør Størsteparten af den nye Ø, hvor Manø By nu ligger, og hvor den nuværende Kirke først er opført 1727. Fra det fremspringende Punkt, Blaavands Huk, skyder Halvøen Skallingen ud og lukker for Hjerting Bugt, i hvilken ligger Sandøen Langligbjærg, der ligesom Fanø og Manø hører til Amtet.

35—40 Kilometer ud i Havet fra Blaavands Huk i vestlig Retning skyder sig Horns Rev, ogsaa kaldet »Djævehornet«, Landets største og farligste Rev. Der er bygget Fyrtaarn inde paa en Klit i Land, og der er lagt Fyrskibe ud med Blinkfyr og Taagesignaler for at vare Skibene; thi den Skude, der støder og staar fast paa Horns Rev, er Dødens med Mand og Mus.

Langs hele Kysten fra Ringkøbing Fjord til Elben lyder Sagn om Byer og hele Sogne, som Havet har taget, eller Sand og Storm lagt øde. Paa Væggene i Ribe Domkirke fandtes endnu i 1840 en grøn Stribe, een Meter over Gulvet, som viste, hvor højt Vandet stod i Kirken, da hele Slesvigs Vestkyst blev oversvømmet af Vandfloden d. 11. Oktbr. 1634. Værst blev dog Nordstrand medtaget; af 18 Kirkesogne blev her kun to tilbage, og 6,200 Mennesker og 80,000 Stkr. Kvæg druknede.

Den østlige Del af Ribe Amt hører til det midtjyske Højdedrag, i hvilket Ulveryg hæver sig til 91 M. (289 Fod). Den midterste Del hører til de med Lyngheder dækkede Flader, som falder ganske jævnt af mod Vest, kun afbrudt af de større og mindre Bakkeøer, hvis højeste Punkt er Skovbanke 101,5 M. (323 Fod). Den vestlige Del hører til den lavtliggende, helt jævne Vesterhavsflade, hvor enkelte Punkter Mølhøj 37 M. (118 Fod), lidt Nordøst for Esbjerg, og Orrehøj 32 M. (102 Fod), nær ved Hjerting Bugt, rager op.

Der findes her mange smaa Søer og talrige Aaer, af hvilke sidste Varde Aa med dens Baaer til Hjerting Bugt, og Snedum Aa, Kongeaa og Ribe Aa eller Nips Aa til Vesterhavet; mod Øst løber kun Kolding Aa. De mange Smaasøer kan nu i meget tørre Somre næsten ganske forsvinde.

De dybere liggende Jordbundslag dannes af Glimmerler og Glimmersand; Overfladedannelserne er de samme som i Ringkøbing Amt. De frugtbare Marskdannelser har stor Betydning i Ribeeegnen. »Marsk« er den Slam- og Dyndaflejring, som Havet afsætter ved Højvande, og som er rig paa forraadnede Planterester og Skaller af de Kiselalger, der trives ved Fjordkysterne. Afsætningen kan naa saa højt op, som Landet oversvømmes ved Højvande, og selv hvor disse Afsætninger har en yderst ringe Tykkelse, faar de en frugtbargørende Indflydelse.

De høje Jorder er overvejende sandede og ufrugtbare. Næst Ringkøbing Amt er Ribe Amt Landets lavest boniterede Amt. Hedearealet er c. 131,000 Tdr. Ld., og det ubenyttede Areal indtager c. $\frac{1}{6}$ af Amtet. Enkelte Egne har dog gode, lerblandede Jorder, og der findes frugtbare Engdrag ved de talrige Aaer. Den østlige Del af Amtet har flere smukke Skovpartier, og med Tørvemoser er det vel forsynet. Andst Herred er det frugtbareste og ligner for en Del Jyllands østlige Egne. Slavs Herred bliver regnet for det ufrugtbareste, ikke alene i Ribe Amt, men i hele Danmark. Den sidste Tids store Kultiveringsarbejder har ogsaa bragt velsignelsesrige Forandringer i dette Amt, og der er indvundet store, nye Arbejdsmarker ved Udtørring af Havarme, Søer og Moser, ved Skovplantninger paa de øde Heder og Plantning i de gølge Klitter.

I Amtets nordlige Egne findes det særlige Ler, som de sorte Potter og Krukker, der er kendt under Navn af »Jydepotter«, laves af. Det mærkeligste ved disse Potter er deres Fremstillingsmaade og Formen, som næsten ikke er til at skelne fra dem, man tager op fra Oldtidsgravene. De rigtige sorte Jydepotter paa tre tykke Ben var i fordums Tid en vigtig Omsætningsvare paa Varde og Vorbasse Markeder; men nu er deres Tid omme. Jydepotter ses nu mest en miniature som Askebægre og Blomsterskaale.

Paa Grænsen af Nørre- og Sønderjylland ligger Købstaden Ribe i en fuldkommen flad og skovløs Egn. Byen nævnes første Gang Aar 860 og er den eneste historiske By i Danmark, der har bevaret noget af sit oprindelige Præg. Dens Historie er lang og fortæller om Ulykker, Vandflod, Pest og Krig, om Overtro og aandeligt Mørke, om ødelæggende Ildebrande og — stadig Nedgang. I 1801 er den endnu den tiende største By i Landet med 1,994; i 1901 har den 4,243, i 1906 4,171 og nu 4,071 Indvaanere.

Vest for Ribe laa forud ved Aaen det gamle, navnkundige Riberhus. Beliggenheden viser, at dets Formaal var at skærme Byen og dens Handel imod Sørøvere og andre Fjender. Dette befæstede Slot blev anlagt i Begyndelsen af det 12. Aarhundrede af Kong Niels. Mange historiske Begivenheder knytter sig til det og Byen. Efter Reformationens Indførelse forfaldt Slottet imidlertid efterhaanden, og navnlig led det under Krigene i det 17. Aarhundrede, ved hvis Slutning det var saa ødelagt, at Lensmanden ikke mere kunde bebo det. I Enevældens første Aar nedlagdes Riberhus som væbnet Plads, og fra 1684 bortskændedes og solgtes efterhaanden Resterne af Slottet til Opførelse af andre Bygninger. Nu er der intet Spor af Murværk tilbage, men den store, interessante Borgplads, omgivet af dobbelte Volde og Grave, er endnu en af Egnens mest tiltrækkende Seværdigheder.

Paa en Skraaning ned mod Aaen, der forhen var sejlbar lige til Byen, ligger Varde som en frugtbar Oase i Heden. I Læ af den befæstede Borg Vardehus voksede Byen op og nævnes allerede i det 12. Aarhundrede. Den havde i sin Tid en vis Betydning som Handelsby og var en af de 7 Steder, som ifl. Forordningen af 28. Jan. 1682 maatte drive udenlandsk Handel. Dens vigtigste Handel var med Stude, som udførtes over Kolding og Ribe, men dens Glansperiode var da allerede forbi. Aaens Tilsanding, store Ildebrande, Pest og Krige ødelagde ogsaa denne By. Fra 1860 til 1890 voksede Byen ret rask, men Anlægget af Esbjerg har standset dens Vækst; i 1801: 1,020, i 1901: 4,611, 1906: 4,696 og nu 4,816 Indvaanere.

Esbjerg Havn og By er den vældige Dør ud mod Europa, der aabnedes ifl. Lov af 24. April 1868, efter at Krigen og den ny Landegrænse havde spærret

for Studenes Aarhundreder gamle Vej Sønder paa gennem Holsten. Saa godt som hele Esbjergs Omsætning er med Udlandet, og den er næst København Danmarks største Udførselshavn. I 1910 udførtes: 11,366 Stkr. Hornkvæg; 76,114,300 Kilo Flæsk; 2,377,900 Kilo Kød; 34,610,800 Kilo Smør og 9,152,000 Snese Æg. Fra 1. Jan. 1899 er Byen Købstad, og den er nu naaet op til at være en af Jyllands største Købstæder med 18,208 Indvaanere; i 1801: 20, 1880: 1,529, 1890: 4,111, 1901: 13,355 og i 1906: 15,665 Indvaanere.

Ved en Bugt af Vesterhavet ligger Hjerting, Sydvest for Varde; den har gennem mange Tider været Losse- og Ladeplads, ikke alene for Varde, men for flere jyske Købstæder. Og i Vorbasse holdes hvert Aar et stort Marked, der rækker helt tilbage til Middelalderens Dage og den Gang stod i Forbindelse med Valfarten til en hellig Kilde, der laa i Kirkegaardens sydvestlige Hjørne.

Godt en halv Snes Kilometer N. for Varde ved Varde Aa ligger Nørholm i smukke og skovrige Omgivelser. Det nuværende Nørholm er opført af Etatsraad Andr. Charles Teilmann, der oprettede Stamhuset af samme Navn; omtrent et Par Kilometer derfra ses endnu Ruiner af den gamle Borg, som i Begyndelsen af det 15. Aarhundrede var befæstet. Søviggaard ved den nu udtørrede østlige Ende af Fil Sø blev 1639 af 10 Bøndergaarde oprettet til en Herregaard; endnu i 1783 laa der i Fil Sø en Ø, c. 4 Km. fra Gaarden, med c. 90 Dages Engslet, foruden gode Græsgange, hvorpaa kunde fedes 40 Høveder og Heste.

Mellem Kolding og Ribe ligger Estrup, opført 1721, og Skodborghus, et i Middelalderen befæstet Slot og Grænseskel ved Kongeaaen, der ogsaa kaldes Skodborg Aa. Slottet nævnes 1368, da det belejredes af Grev Gerts Sønner og den oprørske, jyske Adel. Det var Sædet for en kongelig Lensmand, indtil Kong Frederik d. 2. mageskiftede det bort. Ikke langt fra Skodborghus ligger ved Kongeaa det gamle Toldsted Foldingbro. I Nærheden af Esbjerg ligger Krogsgaard, nævnes 1430, Endrupholm, oprettet til Hovedgaard 1580, og Bramminge, oprettet 1572.

Midt i Vesteregns flade Land ligger Vejen Stationsby (2,138 Indv.), som har Elektricitetsværk, flere Fabrikker, Bank, Boghandel og Bogtrykkeri. Det er en ny By, som er groet op samtidig med en af Landets anseligste Højskoler, der ligger c. 2 Kilometer Sydvest for Byen. Askov Højskole er en selvejende Institution og har et aarligt Budget, der er stort nok til at samle en Kreds af ansete Lærere; den har Bibliothek og videnskabelige Samlinger og — et Ry, der naar langt ud over Landets Grænser. 1844 fik Kielerprofessoren Chr. Flor den første Ungdomsskole til Fremme af folkelig og almenmenneskelig Oplysning rejst i Rødding i Nordslesvig; den var ikke blot en Opdragelsesanstalt, men tillige en Danskhedens Forpost mod Syd. Efter den ulykkelige Krig i 1864 flyttede den daværende Forstander Ludvig Schrøder den 11. Maj 1865 med Lærerne K. Nutzhorn og R. Fenger til Askov og begyndte dér i en fattig og beskednen Lejlighed »Flors Højskole« med 42 Elever. Men der var Vækst og Lykke ved Gerningen. 1866 var der 71 Elever, saa at der maatte bygges. Elevernes Antal steg Aar for Aar, og der blev atter bygget 1869, 1872, 1880 og derefter er fulgt endnu flere Udvidelser. I Vinterhalvaaret 1910—11 besøgte Skolen af 139 mandlige og 113 kvindelige Lærlinge. Blandt de mandlige Lærlinge var 9 fra Sønderjylland, 1 fra Island, 4 fra Norge og 1 fra Mähren, blandt de kvindelige Lærlinge var 8 fra Sønderjylland, 5 fra Sverige og 1 fra Argentina. Askovs Højskole er en betydelig Faktor i Folkets aandelige Liv og et fulgyldigt Udtryk for Bærekraften i den grundtvigske, folkelige Oplysning.

Syd for Askov ligger Skibelund Krat paa en jævnt skraanende Bakke. Her er rejst Mindestøtter for Mænd, der har kæmpet Modersmaalets Kamp, for Præsten, Orientalisten Jacob Chr. Lindberg († 1857), Hans Andreassen Krüger († 1881) og for Præsten Hans Svejstrup († 1893). Desuden findes Mindestene for Sønderjyderne: H. D. Kloppenborg († 1882), C. I. Dall († 1872), N. J. Termansen († 1892) og P. Larsen Skræppen-

borg († 1873). I den nye Del af Anlægget staar et af Thor Lange rejst Mindesmærke for Magnus den Godes Kamp mod Venderne paa Lyrskov Hede 1043 (hugget af Niels Skovgaard) og Mindesmærket Modersmaalet. Dette fremstiller en Kongebrud, ung og dejlig som Sproget og med Kronen om den ædle Pande. Hun staar her ved Grænsen af sit Rige, hvor hendes Sprog følger Slægt efter Slægt og tales frit; rank og stolt er hendes Holdning, og hun ser mod Syd, hvor Kongeaalen flyder forbi og skiller — for evig? Det skønne Mindesmærke er hugget i Granit af Hansen-Jacobsen og skænket af Konferensraad Heide. Det er rejst det danske Sprog og to af Sprogets bedste Mænd, Digteren E. v. Lembecke († 1897) og Historikeren A. D. Jørgensen († 1897) til Ære.

Ved Maltbæk er fredlyst 3 Gravhøje, deriblandt den anelige Bavnehøj, og i Malt Sogn er fundet en særdeles smuk Helleristningssten, som nu er flyttet til Askov Højskole. Den mægtigste af de Klippeblokke, som Istidens Gletschere har ført fra Skandinaviens Bjerge til Jylland, ligger paa en høj Bakke i Tislund Plantage og rager c. 3½ Meter op over Jorden. I Tislund Plantage afsløredes 1895 et Monument for Dalgas.

I Anlægget i Ribe findes Mindesmærker for: H. A. Krüger (rejst 1884) og Anders Sørensen Vedel (afsløret 1902); i Plantagen Nord for Byen en Mindestøtte for W. I. A. Moltke. Paa Torvet i Esbjerg afsløredes 1900 L. Brandstrups Rytterstatue af Kong Christian d. 9., i Vorbasse rejstes en Granitsten for Dalgas 1896 og i 1901 en Mindesten for samme i Gjesten Sogn. I Holsted Sogn findes et Monument for H. A. Krüger (rejst 1882).

Fanø er nu omtrent 1 □ Mil (= 56,7 Kvadratkilometer). Havet har i Tidens Løb taget meget af Øen, hvis meste Land er Klit, Hede og Flyvesand. Indtil 1741 tilhørte Fanø og Manø Kronen, da begge Øer solgtes ved Auktion til deres respektive Beboere. De hvide Klitter og den brede, hvide Forstrand er Øens skønneste Pryd. Hovedbyen er Nordby, i hvis Nærhed Fanø Nordsøbade oprettedes allerede i Kong Christian d. 8.'s Tid.

Ud for Ribe Herreds sydligste Sogn, Vester Vedsted Sogn, ligger Øen Manø. Da Beboerne 1741 købte den, var Prisen 864 Daler; nu bor et Par Hundrede Mennesker paa Manø, og den lille Manøby har en Kirke. Gammel Manø, der ligger lidt nordligere, er ubeboet. Dronning Thyra skal have lidt Skibbrud ved Manø, da hun kom her til Landet, og efter Folkevisen blev Dronning Dagmar landsat der:

»For Manø kasted' de deres Anker
alt paa den hviden Sand;
toge de hin unge Dagmar,
de løfted' hende først paa Land.«

Ribe By og Amt har stolte Minder fra Danmarks Storhedstid, Valdemarernes Periode. I Riget herskede Ro og Orden. Fred og Sikkerhed betryggende Handel og Skibsfarten, der blomstrede ved de danske Kyster. De kongelige Slotte var Syslernes Midtpunkter, og Slot, By og Syssel var knyttet nær sammen. Da Valdemar Sejri i Aaret 1205 sendte Strange Ebbesen med et Følge af Rigets Stormænd til Bøhmen for at bejle til Kong Primislavs skønne, attenaarige Datter, holdt han Hof paa Riberhus og modtog dør sin Brud, den fromme Dagmar.

»Hun kom uden Tynge, hun kom med Fred,
hun kom goden Bonde til Lise;
havde Danmark altid saadanne Blommer,
man skulde dem ære og prise.«

Deres Bryllup fejredes paa Riberhus, og paa Riberhus udaandede Dronning Dagmar 1212. Hendes kongelige Ægtefælle opholdt sig i de Dage paa Skanderborg Slot, hvor han sad ved Tavlebordet, da der kom Budskab til ham om Dron-

ningens pludselige svare Sygdom. Straks lod Kongen sin Hest sadle og ilede ad Ribe til.

»Da han drog af Skanderborg,
da fulgte hannem hundrede Svende,
da han kom til Ribe By,
da red den den Herre alene.«

Dronning Dagmar var tilsyneladende allerede død, da han traadte ind til hende. Men alle Fruer og Jomfruer forenede sig med Kongen i Bøn, at han dog endnu engang maatte tale med sin fromme Hustru; og Dronningen vaagnede af sin Afmagt. Hun rejste sig paa Lejet og spurgte Valdemar, hvorfor han kaldte hende tilbage til Livet, da hun dog ikke var sig anden Synd bevidst end »at have snørt sine Silkeærmer om Søndagen«. Derpaa bad hun for alle fredløse Mænd og for Fangerne i Riget og udbrød:

»Nu er det Tid, jeg farer herfra,
jeg maa ikke længere dvæle,
Himmerigs Klokker de ringe for mig,
mig længes hen til de Sjæle.«

Dronning Dagmar hviler i Ringsted Kirke ved Kong Valdemars Side.

Paa Riberhus fejrede Valdemar 1229 sin og Dagmars Søns, den tyveaarige Valdemars, Bryllup med Prinsesse Eleonora af Portugal; men to Aar efter mistede Kongesønnen sin unge Hustru, og omkom selv ved et Vaadeskud i det samme Aar.

Han var i en Alder af ni Aar tronet og salvet til Faderens Medkonge, medens hans toaarige Halvbroder Erik, Berengarias førstfødte udnævntes til Hertug af Sønderjylland. Da den unge Valdemar var død, fik Berengarias anden Søn Abel, fjorten Aar gammel, Hertugnavnet.

»Orlog og Tvedragt skal de faa,
dog skal de alle Konger blive,«

blev det spaaet Valdemar Sejr om hans Sønner, og Spaadommen slog til. Erik blev Konge, og Abel fik i Aaret 1232 Hertugdømmet Sønderjylland som Len. Rigets Grænse, som før Slaget ved Bornhøved havde været rykket langt ned i Tyskland, var atter bleven sat ved Ejderstrømmen, de nordiske Folkestammers og det nordiske Sprogs Grænseskel.

Kong Erik Menved holdt senere sit Indtog paa Riberhus, efter at det havde været i Hertugernes Vold.

»Der gaar Dans paa Riber Gade,
Slottet det er vundet.
Der danse de Riddere fro og glade
for Erik Kongen hin unge.«

»De danset dem paa Slottet ind
med dragne Sværd under Skarlagenskind,
— — — — —

Under de danske Kongers langvarige Kamp med Abels Æt og de holstenske Grever var det nuværende Ribe Amt stundom Krigens Skueplads. I henvend 200 Aar var Varde Slot og Len paa tyske Hænder. Den første Anledning hertil var, at Kong Valdemar skænkede sin Datter Helene, der blev gift med Hertug Vilhelm af Lüneborg, denne Del af Landet i Medgift. Da Tyskernes Herredømme endelig var til Ende, kom snart efter Erik af Pommerens tyveaarige Kamp om Sønderjylland med Greverne, der endte med, at Grev Adolf 1440 fik hele Hertugdømmet som Arvelen, en Tid, der vistnok har været særlig trang for Varde Syssel, som laa saa nær, og derfor efter den Tids Krigsførsel var udsat for idelige Udskrivninger og Plyndringer. Det har sikkert været Fortvivlelse, der 1439, samme Aar Erik af Pommeren blev fordeven, bragte det Bondeoprør i Stand, under

hvilket Vardehus blev lagt øde. Riberhus var i denne Periode ogsaa flere Gange i Grevernes Vold, og Ribe Borgere har ikke altid været synderlig trofaste Under-saatter. Kongerne Christoffer af Bajern, Christian d. 1. og Frederik d. 1. blev hyldede i Ribe, og Kong Hans tilbragte en Tid af sine sidste Leveaar der.

Midt i Tyverne i det 16. Aarhundrede trak det atter op til urolige Tider i Danmark. Begyndelsen skete med Frafaldet fra Christian d. 2., da den jyske Adel opsagde Kongen Huldskab og Troskab, og han maatte fly Landet. Den landflygtige Konge truede idelig med Indfald i Landet for at genvinde Herredømmet, og 1533 udbryder Borgerkrigen. Paa Herredagen i Juli bestemmer Rigsraadet, at Ribe By og Slot skal befæstes paa det allerstærkeste. Under Paaskud af, at de vilde hjælpe Christian d. 2., blandede Lybekkerne sig i Striden og sendte en Flaade under Grev Christoffer af Oldenborgs Anførsel til Sjælland, hvor Borger- og Bondestanden straks sluttede sig til dem. Adel og Gejstlighed samlede sig om Hertug Christian, og paa et Møde i Ry d. 4. Juli 1534 valgtes Hertugen til Konge og hyldedes d. 18. Aug. af de jyske Stænder i Horsens. Den jyske Gejstlighed kom ogsaa snart til at trænge til Beskyttelse, idet Grev Christoffer om Efteraaret sendte Skipper Clement, en af Christian d. 2.s Søkrigere, til Jylland, hvor han af Borger og Bonde blev modtaget med Begejstring. Ribe By vilde ikke slutte sig til dette Parti og rustede sig ivrigt for at modstaa Angrebet af Skipper Clement. Faren afvendtes dog snart, idet Hertug Christians Feltherre, Johan Rantzau, i Slutningen af November drog fra Kolding mod Varde, som var besat af omtrent 400 Bønder. Disse oppebiede ikke hans Ankomst; men ved Skjern Aa forsøgte de paa at forbyde ham Overgangen over Broen. De blev dog let forjagede, hvorpaa Hertugens Hær afbrændte Ringkøbing, som var aldeles forladt af sine Indbyggere, der med stor Iver havde sluttet sig til Opstanden. Derefter rykkede Johan Rantzau over Viborg mod Aalborg, erobrede denne By ved Storm og fik Skipper Clement i sin Magt.

Dengang Svenskerne i det 17. Aarhundrede kom som ubudne Gæster og skændte og brændte her i Landet, betegnede de deres Vej ved uhorste Grusomheder og Strømme af Blod. I den første Krig var Riberhus besat af de kejserlige Tropper fra 28. Septbr. 1627 til 10. Juni 1629, og under Torstensons Indfald indtoges det atter 1644; men Grev Chr. Rantzau tvang Svenskerne til Overgivelse 29. Aug. Senere paa Aaret toges det atter af Fjenden, men Prins Frederik (Fr. d. 3.) tog det tilbage ved Storm 30. Decbr., hvorved hele den svenske Besætning maatte springe over Klingen. I Krigen 1657—60 blev det atter besat af de svenske i August 1657 og senere af de allierede. Derefter er Slottets Saga ude; Murværk og Forskansninger havde lidt uopretteligt under de idelige Belejringer og Storme, og inden Aarhundredets Slutning begyndte man ved Nedbrydning og Bortkørsel at fuldstændiggøre Ødelæggelsen.

Naar man i afsides, gyvelovergroede Udmærker, især i sandede Bakkedrag paa Skellet imellem Østkysten og den flade Vesteregn, endnu kan se Spor af gamle Plovfurer i Lyngbunden, tidligere regelmæssige Agre, der senere er blevne Overdrev, indtil de ganske sprang i Lyng igen, saa hidrører denne Tilbagegang i Agerdyrkningen her i Landet fra den store Ufredstid, fra Kejserkrigen og Svenskekrigene. Polakkerne holdt sig mest til Østkysten, Brandenborgerne i Landets Midte og de Kejserlige paa Vestkysten. Paa flere Steder i Jylland vokser der imellem Kornet en Slags gult Ukrudt, der har faaet Navn af »Brandenborger«, fordi det efter gamle Folks Fortælling ikke fandtes i Landet, førend Hjælpetropperne havde været der, og da altid kom til Syne efter Brandenborgernes Ophold paa en Egn.

Under den store nordiske Krig (1709—1720) havde Kong Frederik d. 4. sluttet Forbund med den prøjsiske Konge Frederik Wilhelm d. 1. mod den svenske Konge Carl d. 12. Prøjsens Interesser var Herredømmet over den sydlige Østersøkyst, og derfor skulde Svenskerne drives bort fra Pommeren. Men for at faa dansk Hjælp maatte Prøjsen, i det mindste foreløbig, dele Kravet paa disse Østersølande med Danmark. Til Gengæld havde Prøjserkongen garan-

teret Danmark den evige Besiddelse af den gottorpske Del af Sønderjylland ved en Overenskomst af 17. Maj 1715. Frederik d. 4. besatte nu de gottorpske Lande, og Hertugen og hans svenske Beskyttere stod ene, derfor beholdt Danmark denne Del af Sønderjylland ved Freden i Frederiksborg d. 3. Juli 1720, og Sverige lovede aldrig mere at vilde hjælpe Hertugen af Gottorp til Genvindelsen af hans Lande. Kort efter, den 26. Juli og 18. Aug., udstedte England og Frankrig Garantiakter for den danske Konges Besiddelse af Sønderjylland.

Garantier var der altsaa nok af; men allerede i Vinteren 1720—21 maatte den danske Konge lade Hertugen faa sine Amter i Holsten tilbage, og Hertug Carl Frederik tog fra nu af Ophold i Kiel. Rigets gamle historiske Sydgrænse var genvunden, og det maatte være Hovedsagen:

»Fra Kong Frederiks Arverige
Ejderstrømmen ej vil vige.«

Men Sønderjylland blev aldrig indordnet helt under det danske Riges almindelige Forvaltning. Som det gamle Len, det havde været saa godt som fra Hertug Abels Dage, kom det altid til at indtage en Særstilling. Det var farligt paa en Gang at udslette de dybe Spor i Styrelsen og Fortyskningen; en Tilnærmelse maatte ske lidt efter lidt, den ældgamle Folketro: at Sønderjylland atter og atter vil falde tilbage til sit Moderland, var jo igen opfyldt. Det danske Riges statsretlige Grænse var sat ved Ejderen som i de ældste Tider.

Den lange Fredstid, Danmark havde fra 1721 til 1801, satte lidt efter lidt Landet paa Fode, og Lykkens Tid bragte Rigdom, Velstand og Tilfredshed hos Indbyggerne. Men saa kom Englændernes Overfald paa København 1807, og den lange Krig endte med Tabet af Norge ved Freden i Kiel 1814. 1837 fremsættes Kravet om Augustenborgernes Arveret til Hertugdømmerne, og de opfandt det falske Slagord: »Up ewig engedeelt«. De støttede sig nemlig til de ældre Forleninger fra Abels og den kullede Greves Tid; alle andre Traktater, Mageskifter og Overenskomster, som stod i Modstrid dermed, gjaldt simpelthen ikke for dem. De augustenborgske Krav blev da heller ikke anerkendte, ikke engang udelt i selve Holsten. Fra dansk Side fastsloges Arvespørgsmaalet ved Christian d. 8.s aabne Brev af 8. Juli 1846.

Men samtidig gik Kampen imellem de to Nationaliteter: Dansk og Tysk, og denne Kamp var især bleven skarp efter Kong Christian d. 8.s Reskript af 14. Maj 1840 om Indførsel af Dansk i alle offentlige Forhold i Sønderjylland, saa langt som det danske Sprog var Kirke- og Skolesprog. Den danske Folke-aand vaagnede af Dvale baade Nord og Syd for Kongeaaen, kaldt til Live af tysk Overmod, af tysk Haan og Spot mod alt, hvad der var det danske Folk mest dyrebart, dets Sprog og dets Flag. Politisk og nationalt stod Modsætningerne saa skarpt imod hinanden, at et voldsomt Brud blev uundgaeligt.

Man har tillagt Kong Christian d. 8. de Ord paa hans Dødsleje: Nu brister det der ovre!

Og det brast.

Mandag d. 20. Marts 1848, to Dage efter det bekendte Rendsborgmøde, vedtoges det paa et Folkemøde i Kasino i København at give Svar til Rendsborg ved en Erklæring, at Kongen var uberettiget til at give en slesvig-holstensk Forfatning, og at dette vilde være en Opgivelse af den danske Kronens Ret til Slesvig. Den næste Dag foregik det store Fakkeltog til Kongen, som svarede, at der var gjort de fornødne Skridt til at sikre Slesvigs Forbindelse med Danmark. Om Onsdagen dannedes det nye Ministerium med Adam Vilhelm Moltke som Førsteminister, og overfor det nye Statsraad udtalte Kongen, at han fra nu af regnede Enevælden for ophørt og sig selv for konstitutionel Konge, medens Ministrene var ansvarlige for Regeringens Førelse.

Hertugen af Augustenborg og hans Broder Prinsen af Noer

besluttede straks at gaa til Handling uden at vente paa Kongens Svar paa den slesvig-holstenske Deputations Krav om en fælles fri Forfatning for de to Hertugdømmer og Slesvigs Optagelse i det tyske Forbund, som var det, der var vedtaget paa Rendsborgmødet. Natten mellem d. 23. og 24. Marts dannede Prinsen sammen med andre oprørske slesvig-holstenske »Førere« i Kiel en provisorisk Regering for Hertugdømmerne, og endnu samme Morgen lod den sig hylde i Kiel, hvis Garnison stillede sig under Prinsens Befaling. Ad Jernbanen kom Prinsen i Spidsen for en væbnet Styrke til Rendsborg, og ved fuldkommen løgnagtige Angivelser af Prinsen faldt Hertugdømmernes Hovedfæstning med et stort Krigsforraad og flere Millioner af den danske Statskasses Penge straks ved Begyndelsen i Oprørernes Hænder. Efterretningen om Rendsborgs Overrumpling kom til København, og den modtoges med en ubeskrivelig Harme og Forbitrelse. Alle Danske samledes om den store Opgave: Bevarelsen af Danmarks tusindaarige Rige med dets ældgamle Sydgrænse. Allerede Tirsdag d. 28. Marts kastede Korvetten »Najaden« Anker ud for Sønderborg, og inden Maanedens Udgang besatte ogsaa de første Tropper af Landhæren Als, hvor de paa Augustenborg Slot fandt Hertugens Brevsamling, der vidnede klart for alle om hans æreløse Forrædderi.

I de første Dage af April samledes en Hærstyrke paa 10,000 Mand under Oberst H e d e m a n n og med Kaptajn L æ s s ø e som Stabschef i Egnen Nord for Flensborg, og i en rask Kamp, Søndagen d. 9. April, fordrev de Oprørerne fra B o v. Kong Frederik d. 7. holdt næste Dag sit Indtog i Flensborg i Spidsen for sin Garde. Den danske Hær besatte Slesvig og Dannevirke, og Oprøret vilde have været knust med ét Slag, saafremt Prøjsen ikke havde grebet ind.

Det tyske Forbund anerkendte imidlertid den provisoriske Regering i Kiel, og en Del af Forbundets Hær rykkede med Prøjserne over Elben. Sammen med Slesvig-Holstenerne udgjorde den tyske Hær nu 30,000 Mand. Under General Wrangels Anførsel gik den frem over Ejderen og angreb Paaskedag d. 23. April ved S l e s v i g den danske Hær:

»Paaskeklokken kimed' mildt fra den danske Kyst,
meldte over Lande dog om saa haard en Dyst.«

De danske Soldater, der endnu ikke var mange flere i Tal end ved B o v, sloges tappert under deres udmærkede Førere, men Fjenden beholdt Valpladsen. Størstedelen af den danske Hær gik til Als, en mindre Styrke til Nørrejylland, hvor Prøjserne fulgte efter og besatte Fredericia. Forbundstropperne blev staaende i Sundeved, medens Prøjserne og Slesvig-Holstenerne i Nørrejylland begyndte at udskrive Krigsskat, og Wrangel krævede 4 Millioner Rdl. som Vederlag for det Tab, den danske Flaade tilføjede Tysklands Handel ved at blokere alle Havnene. Betalingen af denne uhyre Sum var sat til d. 28. Maj; men før Wrangel fik den inddrevet, maatte han i Dagene fra d. 25. Maj og derefter hovedkulds ud af Nørrejylland ved et Magtbud til Prøjsen af den russiske Kejser Nikolaj d. 1. I Sundeved slog den danske Hær Søndag d. 28. Maj Forbundstropperne, tog deres Forskansninger paa Dybbøl Bjerg og kastede dem tilbage til Nybøl og mod Graasten. For at hævne dette Nederlag førte Wrangel en Del af sine Prøjsere til Sundeved, og d. 5. Juni angreb baade Prøjserne og Forbundstropperne i et Antal af 17,000 Mand de danske Stillinger ved Nybøl og Stenderup. Efter syv Timers haard Kamp trængtes Danskerne tilbage til D y b b ø l B j e r g; men da gav General Hedemann Ordre til Fremrykning og kastede Prøjserne tilbage i vild Flugt.

Dermed var Krigen i Grunden forbi for dette Aar. Fredsforhandlinger blev indledet, og d. 2. Juli afsluttedes en Vaabenhvile paa tre Maaneder. Men Underhandlingerne, der tenderede henimod at ende Striden ved en Deling af Sønderjylland efter Folkegrænsen, havde ingen Udsigt til at føre til et Resultat og mødte desuden ogsaa Modstand hos Folkets Flertal og hos den danske Befolkning i Nordslesvig.

Felttoget i 1849 begyndte.

C. B. la Cour: Danske Gaarde. II.

En tysk Hær paa 46,000 Mand sendtes mod Danmark foruden 20,000 Mand Slesvig-Holstenere. Paa dansk Side havde man bragt Hæren op til 41,000 Mand under General Krogh og igen med Læssøe som Stabschef. Krigen aabnedes med de danskes Overgang over Alssund d. 3. April og deres sejrige Fremrykning til Graasten. Nord fra gik Tropperne over Kongeaaen, men en Fremrykning mod Flensborg turde paa Grund af Fjendens Overmagt ikke voves. Vore Uheld paa Søen d. 5. April med Linjeskibet »Christian den Ottende« og Fregatten »Gefion«, der var sendt ned for at støtte den paatænkte Fremrykning mod Flensborg, føltes overalt i Danmark som en Skam og en Ydmygelse.

Nu blev General Bülow øverstkommanderende til Lands. Hæren holdt Als besat, og der stod ogsaa Tropper i Nørrejylland og paa Fyn. Medens Forbundstropperne paa Grund af den indre Splid i Tyskland førte Krigen meget lunkent, rykkede Prøjserne og Slesvig-Holstenerne over Kongeaaen og besatte Kolding. Den 23. April indtog de Danske Kolding med Storm, men støttet af Rigstroppernes Artilleri rykkede Fjenden atter frem, skød Byen i Brand, og de Danske maatte rømme den. Størstedelen af Hæren gik til Fredericia og Fyn, en mindre Styrke under General Olaf Rye og Læssøe op igennem Nørrejylland, dragende de tyske Rigstropper efter sig, medens Prøjserne og Slesvig-Holstenerne belejrede Fredericia.*)

Udfaldet fra Fredericia d. 6. Juli gengav det danske Folk dets Selvtillid efter den store Ulykke til Søs. Oprørshæren blev sprængt til alle Sider. Fire Dage efter Slaget ved Fredericia undertegnedes en foreløbig Fred med Prøjsen, og samtidig indtraadte den anden Vaabenstilstand, der først et halvt Aar efter kunde opsiges med seks Ugers Varsel. Den 2. Juli 1850 sluttedes den endelige Fred med Prøjsen, hvis Tropper nu skulde rømme Hertugdømmerne.

Efter at de fremmede Tropper havde rømmet Hertugdømmet, begyndte det tredje Krigsjaar.

Slesvig-Holstenerne havde under Vaabenstilstanden rustet en Hær paa 34,000 Mand, hvoraf c. $\frac{1}{3}$ var frivillige fra Tyskland. Denne Hær rykkede over Ejderen frem til Nord for Slesvig By og indtog en stærk Stilling ved Landsbyen Isted. Den danske Hær talte nu 40,000 Mand, over hvilke General Krogh igen fik Overbefalingen. Aldrig er Danmark rykket i Marken med en bedre Hær end den, som d. 16. Juli 1850 i tre Kolonner drog frem igennem Nordslesvig og samlede sig sønden for Flensborg. Den 25. Juli begyndte *Slaget ved Isted*, det største der i historisk Tid er blevet udkæmpet paa Sønderjyllands Grund, netop i samme Egn, hvor Magnus den Gode otte Hundrede Aar tidligere havde slaaet Venderne. Der blev kæmpet med skiftende Lykke og den yderste Haardnakkethed paa begge Sider. Vort Tab var 800 faldne, deriblandt General Schleppegrell og Oberst Læssøe. Med klingende Spil drog den danske Hær gennem Slesvig By og besatte Dannevirke, medens den tyske Hær flygtede til Rendsborg. Fjenden gjorde flere Forsøg paa at faa Oprensning, men sloges tilbage, d. 12. Septbr. ved Mysunde af Oberst Krabbe, og i de første Dage i Oktbr. ved Frederiksstad af Hans Helgesen og hans urokkelige Jyder. Endelig fandt den afgørende Storm Sted d. 4. Oktbr., Helgesens 57 Aars Fødselsdag, hans og Danmarks stolte Hædersdag.

Kampen om Sønderjylland var endt; det stod nu tilbage at nyde Sejrens Frugter og ordne Hertugdømmernes Anliggender. Holsten gjorde Indsigelser paa Indsigelser, og Prøjsen og Østerrig holdt med Holstenerne og benyttede Lejligheden til paany at blande sig i den danske Stats indre Anliggender. Havde det ikke været galt før denne Mellekomst, saa blev det det nu. Det viste sig umuligt at gøre Tyskerne tilpas, og saa besluttede den danske Regering selv at ordne Forholdene uden fremmed Indblanding. Novemberforfatningen blev vedtaget, men naaede ikke at blive underskrevet af Kong Frederik d. 7., som dengang laa syg og kort efter døde, d. 15. Novbr. 1863 paa Lyksborg Slot.

*) se Vejle Amt Side 342.

Frederik d. 7. kunde ikke være død paa et for den prøjsiske Førsteminister Bismarck mere belejligt Tidspunkt. Dennes Maal var at bringe den prøjsiske Hær forud for de andre Stormagters Hære, og som et Led i sine Bestræbelser derfor ønskede ham en Krig mod Danmark. Kunde man vinde Holsten med Kiel Havn — om Sønderjylland har Bismarck vel næppe drømt straks — vilde Grundstenen være lagt til Prøjsen-Tysklands Stilling som Verdensmagt. Bismarcks Politik, at ved Blod og Jern skulde Prøjsen blive stort, forstod Europa ikke endnu, de danske Statsmænd selvfølgelig heller ikke.

Krig skulde og vilde Bismarck have. Det gjaldt kun om at finde et Paaskud, og dette Paaskud blev den dansk-slesvigske Fællesforfatning af 18. Novbr. 1863. Drømmen i Danmark var at »skabe et virkeligt Danmark til Ejderen«, den samme Drøm som i Martsdagene 1848. Man stolede vist paa Europa og haabede paa Støtte fra Sverrig og Norge. Førsteminister Hall's Politik rettedes da mod det Maal at ophæve den umulige Helstatsordning, udskille Holsten og Lauenborg fra det øvrige Monarki og skabe en ny Fællesforfatning for Kongeriget og Sønderjylland, for derved at knytte Baandet fastere imellem de oprindelig danske Lande. I Begyndelsen stillede Bismarck sig ikke afvisende til dette Forslag om »et uafhængigt Danmark til Ejderen og et uafhængigt Holsten til samme Flod«. Men den Dag, d. 13. Novbr. 1863, da Fællesforfatningen var bleven vedtaget i det danske Rigsraad, afsendte Bismarck en Depeche til København, hvori han kom med Indvendinger og hævdede Spørgsmaalets internationale Natur. Saa døde Frederik d. 7. to Dage senere, og Spørgsmaalet om Arvefølgen, som man forlængst havde troet ordnet, kom nu til de øvrige Vanskeligheder. Medens sønderjyske Borgere og Bønder fulgte den sidste Ætling af Frederik d. 3.'s Arvehus igennem Flensborg Gader om Bord i Kongeskibet, var den nye Konge, Christian d. 9. tvivlraadig, om han skulde sætte sit Navn under den nye Fællesforfatning eller ikke. Men Folkestemningen i København krævede med Styrke, at Kongen skulde skrive under. Dette skete da d. 18. Novbr., og Forfatningen skulde træde i Kraft til Nytaar.

Bismarck og hans Politik havde sejret.

Mandagen d. 1. Febr. 1864 gik Fjenderne over Ejderen. Holsten blev opgivet uden Sværds slag. Den danske Hær stod ved Danevirke, den gamle, historiske Landegrænse. Slet forberedt var Danmark, ingen Befæstninger duede til noget, Vaabnene var forældede og Hæren i en kummerlig Tilstand. Regeringssystemet var for nyt og uden Erfaring. De skiftende Regeringer under Frederik d. 7. havde ikke turdet forlange de nødvendige Bevillinger til at holde Forsvaret i Orden. Ved Krigens Begyndelse stod 35,000 Mand mod næsten 60,000, og ved dens Slutning over for 90,000 Mand af to Stormagters bedste Tropper. Dog blev det første Sammenstød en Sejr for de danske Vaaben; thi da Prøjserne d. 2. Febr. søgte at gaa over Slien ved Mysunde, blev de slaadet tilbage med store Tab. Den følgende Dag tog Østerrigerne Stillingen ved Kongshøj foran Danevirke, og om Aftenen d. 4. Febr. besluttede de Meza, at Stillingen skulde rømmes.

Som et Sørgetog drog om Aftenen d. 5. Febr. den danske Hær ad isglatte Veje fra Danevirke Nord paa. Bagtroppen, der bestod af 1. og 11. Regiment under Max Müllers Kommando, leverede en saare blodig, men stolt Kamp paa Sankelmærks sneklædte Bakker og i Skovene ved Bilskov mod de forfølgende Østerrigere. Omsider naaede de udmattede, danske Soldater til Dybbøl Skanser, som i Virkeligheden endnu slet ikke var Skanser. Medens Østerrigerne rykkede efter en Del af den danske Hær op i Nørrejylland, gav Prøjserne os Tid til at forstærke de ti smaa Feltskanser ved Dybbøl. Den 15. Marts var Prøjsernes Stilling paa Broagerland kommen i Orden med Datidens allerbedste og sværeste Skyts, og nu begyndte et dagligt Bombardement, hvorunder Sønderborg By gik op i Luer:

»Fra Broager drøner det Skud paa Skud,
hvert Lynglimt bringer et Dødens Bud
ind over de danske Skanser.«

Og det blev Døden for 800 danske Mænd, da de danske Tropper modtog Stormen Mandagen d. 18. April. Den danske Soldats Pligtfølelse, som stod sin Prøve under hele Krigen, steg her til Heltedaad. 900 saaredes og udgjorde med de, som blev paa Valpladsen, en Sjettedel af hele den kæmpende Styrke; over 3000 Mand kom i Fangenskab.

Efter Dybbølstillingens Fald greb Modløsheden det danske Folk. Regeringen mistede al Fornuft og Omtanke; det langt stærkere Fredericia rømmedes ganske hovedkulds elleve Dage senere, d. 29. April, for Østerrigerne. Et lille Lyspunkt var Søslaget ved Helgoland d. 9. Maj, tre Dage før en Vaabenstilstand paa en Maaned indtraadte. Men de diplomatiske Forhandlinger strandede, og Konferencer med udenlandske Magter brast; der var ingen, der vilde vove Pelsen for at give os en Haandsrækning.

Bismarck ventede kun paa at komme til at bruge Vaabnene. Onsdag Morgen d. 29. Juni slog Tyskerne deres største Slag: Overgangen til Als, og d. 1. Juli indskibedes de sidste danske Soldater fra Slesvigs Jord. Hele den jyske Halvø var snart i Fjendens Vold. En uheldig Træfning d. 3. Juli ved Lundby Øst for Aalborg viste det prøjsiske Tændnaalsgeværs store Overlegenhed. Den 20. Juli maatte den svage Styrke ved Vesterhavserne under Kaptajn Hamer overgive sig. Og skønt der endnu kunde skaffes Penge til Krigens Gang for at afvente Udfaldet af en gunstig Stemning for os i England, skønt der endnu stod en dansk Hær paa henved 40,000 Mand i Fyn, og skønt Flaaden var ubesejret, følte Folkets Flertal, at der maatte slutes Fred. Ministeriet Bluhme dannedes d. 11. Juli, og det afsluttede ti Dage senere den Vaabenstilstand, der førte til Freden i Wien d. 30. Oktbr. 1864. Fredstraktaten, hvorved Kong Christian d. 9. afstod sine Rettigheder til alle tre Hertugdømmer til Kejseren af Østerrig og Kongen af Prøjsen, vedtoges d. 9. Novbr. med 75 mod 21 Stemmer i Folketinget og Dagen efter med 55 mod 4 i Landstinget.

Sønderjyllands Erobring fra Danmark var fuldbyrdet. Kun Ærø, et Stykke Land ved Ribe samt otte Sogne Syd for Kolding Fjord forblev ved Kongeriget. Til Gengæld fugte de nørrejske Enklaver paa Slesvigs Vestkyst med ind under Afstaaelsen.

Bismarck lod Arveretten til Hertugdømmerne undersøge af de prøjsiske Kronjurister. Deres Kendelse af 11. Septbr. 1865 var nøjagtig den samme, som Christian d. 8. havde udtalt i sit aabne Brev for fjorten Aar siden, og som Bismarck nu kunde bruge:

»Augustenborgerne havde slet ingen Arveret haft. Christian d. 9. havde været eneste lovlige Arving til Hertugdømmerne, men han havde ved Fredsslutningen afstaaet sin Ret til Prøjsen og Østerrig, altsaa var disse to Magter Hertugdømmernes eneste lovmæssige Besiddere.«

Krigen 1864 havde saaledes været meningsløs.

Et Par Aar efter kom Prøjsen og Østerrig i Krig om Byttet. Østerrig blev overvundet, og efter Fredsslutningen 1866 indlemmedes Hertugdømmerne ved Kundgørelse af 12. Jan. det følgende Aar i Prøjsen. Kun Pragfredens Artikel 5 med Løftet om en Folkeafstemning i Nordslesvig gav Haab om, at den Del af Sønderjyllands Befolkning, som endnu var Dansk, skulde faa Lov til at forblive dansk og komme under dansk Styre. — Men Løftet blev ikke holdt.

I Sønderjylland blev Folket altid ved sit Modersmaal, skønt det trængtes haardt. Lang er den Lidelseshistorie, som Folket har gennemgaaet, medens det stred og led for det Sprog, som Fremmede vilde tage fra det. I Nordtyskland maatte det plattyske Sprog vige for det højtyske, og Slesvig fulgte Stødet fra Tyskland og skiftede ogsaa Sprog, det vil sige i de Kredse, som stod uden for Folket, Fyrsterne med deres Smaahoffer, Ridderskabet og Embedsmændene. Men saa trængte det højttske ogsaa ind i Kirken. Sønderjyden skulde lære Højttsk, en højttsk Prædiken! Man har anvendt halvtredje Hundrede Aar paa at lære ham det; han har ikke lært det endnu og lærer det aldrig.

Det gottorpske Regimente, fjendsk mod Danmark og fjendsk mod Folkets Modersmaal, fik omsider Ende, og det hele Slesvig forenedes atter med Riget. Men Kong Frederik d. 4. gjorde intet for Sproget; dette vigtige Øjeblik gik tabt, og Eftertiden har haardt maattet bøde for denne Forsømmelse. Hvad der skete allerede 1460, og hvad der forsømtes 1720, blev lige fordærveligt.

Kong Christian d. 6. gjorde nogle Skridt for at tilbagegive Modersmaalet sin Ret; men han overlod Sagens Udførelse til Tyskere, og alt blev, som det var. Og ikke længe efter blev Trykket meget værre, end det nogensinde havde været. Det højttyske Sprog skulde ogsaa føres ind i Skolen.

Frederik d. 6. erklærede det for sin Vilje, at det danske Folks Modersmaal i Slesvig i det fulde Omfang skulde nyde den Ret, det saa længe havde savnet. Lykkeligt for Land og Folk, om det var sket; men Kongens egne Tjenere lammede deres Herres Vilje. Det var i 1811.

Kong Christian d. 8. genoptog Sagen; han vilde i det mindste gengive Nord-slesvig dansk Retsprog. Men hans Lov derom fandt hemmelig og uredelig Modstand; Loven blev lempet, og dens Virkning kun en Skygge af det, der var tilsigtet.

Imod Modersmaalet selv havde de tyske Bestræbelser kun formaaet lidt; Folket talte det nu som før og omtrent indenfor samme Omraade som tidligere. Men nu havde Folket tabt Agtelsen for sit Modersmaal, det blev usikkert om sit Fædreland og sin Nationalitet, det talte Sproget, men troede sine Læreres og Embedsmænds Forsikring om, at Danmark ikke var dets Fædreland.

Saa kom Danmarks Sejr. Sværdet havde dømt, og efter Kampen blev der bygget paa et Aandens Danevirke. Aarene fra 1848 er en Vækkelsestid og en Sangens Tid. Thi til Trods for, at Sønderjylland ved Freden i Wien er bleven skilt fra Danmark, tvivler de færreste dér nede om, at den nuværende Tilstand kun er forbigaaende. Folket haaber paa, at den gamle Spaadom: Sønderjylland vil atter og atter falde tilbage til sit Moderland, endnu en Gang vil gaa i Oplydelse: »Jeg spørger Solen, naar Dagen gryer, naar kommer Dagen dog, den vi mene, jeg spørger Maanen i Nattens Skyer, naar skal det skilte sig genforene.«

Fra Erik af Pommerens Tid til Frederik d. 4. er Studehandel og Studeopdræt Danmarks vigtigste Handelsvare, ligesom Silden var det i ældre Tid, og Flæsket og Smørret er det i vore Dage. Afgiften af denne Handel, Tolden, hørte til Kongens og Kronens bedste Indtægt. Ifølge Christian d. 2.'s Forordning af 1515 skulde der aarlig holdes to Markeder i Ribe, men kun ét i Kolding; og Ribe Foraarsmarked med Stald- og Græsøksne blev langt det største. Herfra udførtes Stude i mere end 200 Aar til Tyskland og Holland. Og Omsætningen var kontant. Studehandelen eller Salget af de jyske Stude blev en betydelig Indtægtskilde for Landet. De kom helt oppe fra Limfjordens Egne, og deres Vej gik over Kongeaaen og videre gennem Marsken eller over Nordsøen til Holland. De blev da udskibede i smaa Fartøjer fra Ribe, Hjerting og Ringkøbing. 1570 blev Toldgrænsen sat mellem Nørre- og Sønderjylland, væsentligst for Studetoldens Skyld. Den fulgte Kongeaaen med to Oppebørselssteder, i Kolding lidt Nord for Toldgrænsen, og i Ribe, lidt Syd for samme. Først ved Aaret 1727 flyttedes Toldgrænsen til Koldingaa, hvorved fire kongerigske Sogne kom til at ligge Syd for Toldlinien. 1790 blev der oprettet et Toldsted ved Foldingbro, og i 1820 blev Toldstedet i Ribe flyttet til Gredstedbro. Ifl. Forordningen af 12. Jan. 1827 ophævedes Udførselstolden aldeles. Ikke blot Studene, men ogsaa Studenes Vej helt ned til Husum og Hamborg var en gylden Indtægtskilde for Jylland og ikke mindst for Vestjylland og det nuværende Ribe Amt. Men saa kom Krigen i 1864 og satte Rigets Sydgrænse ved Kongeaaen; og nu havde Danmark ikke en eneste Havn ved Nordsøen eller Vesterhavet. Tyskland havde indført den store Told, og Spørgsmaalet om, hvor længe Vestkysten, der havde den bedste Beliggenhed for Handelen i Europa, skulde savne en direkte Forbindelse med Verdensmarkedet, blev mere brændende end nogensinde tilforn. Det var allerede da kommen

til den almindelige Opfattelse, at Frankrig og Holland ikke var det rette Marked for vore jyske Stude; men at England var og maatte blive det Marked, vi skulde søge. Derimod var Spørgsmaalet: hvor skulde det saa længe savnede Udskibningssted henlægges paa denne for Skibsfart saa farlige Kyst, endnu ikke løst. Under det slesvigske Oprør i 1848 havde det vist sig, at Udskibningen ved Hjerding kunde foregaa, omend der ikke engang fandtes en Landingsbro. Den 29. April 1851 dannedes et Aktieselskab med det Formaal at skaffe Hjerding en forsvarlig Landingsbro. Broen kom i Stand; men Vesterhavet, Storm, Is og Strøm tog baade Broen og Aktiekapitalen. Man maatte saa sætte sit Haab til en Forbedring af Husum Havn, men dette skuffedes ogsaa; den tog Tyskerne. Det blev en af daværende Minister J. B. S. Estrups store Fortjenester, at han i 1868 førte Loven af 24. April om Esbjerg Havn igennem trods megen Modstand fra anden Side. Samme Aar blev det første Spadestik taget; men det var først d. 24. Juni 1875, at Dampskibet »Riberhus« aabnede Englandsfarten fra Esbjerg. Nu gik Handelen med levende Kreaturer strygende i 17 Aar, indtil den engelske Regering lukkede fuldstændig i Aaret 1892. Saa kom Turen til andre Landbrugsprodukter, som det gjaldt om at føre hurtigt til den engelske Kunde, og nu gaar de fire Femtedele af vort Flæsk, en Tredjedel af vort Smør og vore Æg og en Fjerdedel af vort Kød over Esbjerg Havn.

Administrationsområdet, som i Middelalderen var underlagt den kongelige Lensmand i Varde, kaldtes Varde (Var) Syssel og svarede omtrent til det Land, som nu hører under Ribe Amt. Varde Syssel omfattede nemlig alt Landet imellem Skjern Aa i Nord og Kongeaa i Syd og indbefattede Nørre, Øster og Vester Horne Herreder til den ene Side og Malt, Gjørding og Skads Herreder til den anden Side. Varde var dengang Hovedbyen i Sysselet, og Sysseltinget holdtes i den. Men det har næppe været længe, at Varde Syssel har haft saa stor en Udstrækning. Valdemarernes Ophold paa Riberhus gjorde sit til, at Ribe By mere og mere gjorde sig gældende, og Lensmanden paa Riberhus har maaske allerede i det 15. Aarhundrede faaet Malt, Gjørding og Skads Herreder ind under sit Omraade. Samtidig udgjorde Omraadet Dele af Jellingsyssel (nordlige Del af Slavs Herred), Almindsyssel (sydlige Del af Slavs som Andst Herred) samt de Sysler, der omfattede det nuværende Ribe Herred.

Under Enevælden (1660—1848) omfattede Ribe Stift de fire gamle Amter: Riberhus, Lundenæs, Bøvling og Koldinghus Amters hele Omraade. Stiftets Købstæder henlagdes ved Resol. af 27. Maj 1796 fra Stiftamtmandens til de respektive Amtmænds Bestyrelse.

Riberhus Amt indbefattede Gjørding-Malt, Skads og Vester Herreder, Enklaverne i Sønderjylland og de frisiske Øer: Fanø, Manø, Romø, Amrum og Vesterlands Før. I Henhold til Resol. af 4. Septbr. 1793 oprettedes Ribe Amt ved Forening af det hidtil værende Riberhus Amt med Øster Herred af Lundenæs Amt (jvfr. Resol. af 19. Marts 1794) samt Slavs og Andst Herreder af Koldinghus Amt (jvfr. Resol. af 14. Juni 1799) tilligemed Købstæderne Ribe og Varde (jvfr. Resol. af 27. Maj 1796).

Indtil Fredslutningen 1864 var Amtet henved 61 □ Mil (= 346 Kvadratkilometer). Kongeaaen adskilte Nørre- og Sønderjylland paa en Strækning af godt 50 Kilometer, og godt 20 Kilometer var de landfaste. Ved Landet imellem Kongeaa og Ejderen forstaaes Landsdelen Sønderjylland, i hvis nordlige Egne de saakaldte Enklaver hørte til Ribe Amt og bestod dels af to samtlige Strækninger, dels af de »blandede Distrikter«, d. v. s. Stykker af nogle Sogne, hvis øvrige Del hørte til Hertugdømmet. Efter Fredslutningen afstodes Enklaverne til Prøjsen, og af de blandede Distrikter beholdt Danmark Farup og Sem Sogne, Ribe Landsogne (Ø. Vedsted) og Vester Vedsted Sogn og forøgedes med Hjortlund og Kalvslund Sogne samt med Obbelkjær Kommune, hvilke 8 Sogne tilligemed Øen Manø udgør Ribe Herred, Landets sydvestligste og mindste Herred.

I *administrativ* Henseende udgør Amtet en Amtsraadskreds med 10 valgte Medlemmer og Amtmanden, som er Formand. Amtet bestaar af Købstæderne Ribe, Varde og Esbjerg og af Herrederne: Vester-Horne, Øster-Horne, Skads, Slavs, Andst, Malt, Gjørding og Ribe. Det har 76 Landsogne og 58 Sognekommuner.

I *gejstlig* Henseende hører Amtet under Ribe Stift og omfatter 4 Provstier. 1) Ribe Købstads samt Ribe og Gjørding Herreders (i Ribe), nemlig Ribe og samtlige Sogne i Ribe og Gjørding Herreder samt Starup Sogn i Skads Herred, 2) Malt, Andst og Slavs Herreders (i Præstkjær, Brørup), 3) Øster-Horne og Vester-Horne Herreders (i Ølgod), som tillige indbefatter Strellev og Lyne Sogne af Ringkøbing Amt, og 4) Skads Herreds (i Brøndum, Guldager), med Undtagelse af Starup Sogn.

I *jurisdiktionel* Henseende omfatter Amtet foruden de 3 Købstadjurisdiktioner 7 Landjurisdiktioner, nemlig: 1) Ribe Herreds (i Ribe), 2) Gjørding Herreds (i Holsted), 3) Malt Herreds (i Holsted), 4) Skads Herreds og Fanø Birks (i Esbjerg), 5) Øster og Vester Herreds (i Varde), 6) Slavs Herreds (i Kolding), og 7) Andst Herreds (i Kolding).

Ribe Amt har 4 Folketingskredse med Valgsteder i Varde (1ste), Esbjerg (2den), Ribe (3die), Bække, Lunderskov (4de), hvoraf 4 Sogne (Hjarup, Vamdrup, Skanderup og Seest) hører til Vejle Amts 6te Kreds (i Vonsild, Kolding). Amtet udgør sammen med en Del af Ringkøbing Amt 11te Landstingskreds, enkelte Sogne hører under 10de.

Med Hensyn til Oppebørselen af Skatter er Amtet delt i to Amtstuedistrikter: Ribe og Varde Amtstuekontorer.

Ribe Amt er det største i Landet, næst Ringkøbing Amt. Det grænser mod Nord til Ringkøbing Amts Nørre-Horne Herred, mod Øst til Vejle Amt (N.-Tyrstrup, Brusik, Jerlev, Tørrild og Nørvang Herreder), mod Vest til Vesterhavet og mod Syd til Sønderjylland, hvor Grænsen til Dels dannes af Kongeaaen.

Ved Folketællingen 1911 var Amtets Folketal 113,034 af Danmarks 2,757,076 Indvaanere, deraf i Købstæderne 27,095 (12,924 Mænd og 14,171 Kvinder) og i Landdistrikterne 85,939 (43,403 Mænd og 42,536 Kvinder). Befolkningen i Købstæderne i Ribe Amt var fordelt saaledes: Varde Købstad 4,816 (i 1801: 1,020), Esbjerg Købstad 18,208 (i 1801: 20) og Ribe Købstad 4,071 (i 1801: 1,994) Indvaanere. Af Stationsbyerne havde Vejen 2,138 og Vamdrup 2,103 Indvaanere.

Ribe Amt er ialt 3,059,¹¹ Kvadratkilometer (55,⁸ □ Mil). Det rummer 554,620 Tdr. Land, og dets samlede Hartkorn (Ager og Eng samt halveret Skovskyld) udgør 13,757,¹¹ Tønder.

Ejendommenes Fordeling efter Hartkornstilliggende i Landdistrikterne d. 1. Jan. 1905 er som følger: over 20 Tdr. Hartkorn er 7 Gaarde med tilsammen 195,²³ Tdr. Hrtk., fra 12—20 Tdr. Hrtk. er 26 Gaarde med tilsammen 406,⁵⁰ Tdr. Hrtk., fra 8—12 Tdr. Hrtk. er 72 Gaarde med tilsammen 687,⁸⁴ Tdr. Hrtk., fra 4—8 Tdr. Hrtk. er 406 Gaarde med tilsammen 2,178,⁷⁵ Tdr. Hrtk., fra 2—4 Tdr. Hrtk. er 1,553 Gaarde med tilsammen 4,434,⁴² Tdr. Hrtk., fra 1—2 Tdr. Hrtk. er 1,883 Gaarde med tilsammen 2,815,³⁰ Tdr. Hrtk.; fra 2 Skpr. ($\frac{1}{4}$ Td.)—1 Td. Hrtk. (under 1 Td.) er 3,919 Huse med tilsammen 2,091,⁵⁶ Tdr. Hrtk., fra 1 Fdkr. ($\frac{1}{32}$ Td.)—2 Skpr. Hrtk. er 3,017 Huse med tilsammen 402,³⁰ Tdr. Hrtk., og under 1 Fdkr. ($\frac{1}{32}$ Td.) Hrtk. er 1,910 Huse med tilsammen 23,⁸⁷ Tdr. Hrtk. Uden Hartkorn er 1,643 Huse; og forskellige Lodder eller saadanne skyldsatte Jordlodder (Skov-, Mose- og Hedelodder o.s.v.), som ikke henhører til et særskilt Jordbrug, udgør 35,⁰⁸ Tdr. Hrtk.

Med Hensyn til Besiddelsesmaaden findes af Ejendomme i Landdistrikterne alt i alt: a) i Selveje 3,944 Gaarde med tilsammen 10,711,²⁰ Tdr. Hrtk. og b) i Fæste (herunder medregnet Arvefæste uden Ret til at sælge og pant-

sætte samt for Husenes Vedkommende Leje- og Tjenestehuse) 3 Gaarde med tilsammen 6,7³ Tdr. Hrtk. Af *Huse* findes alt i alt: a) i *Selveje* 10,089 Stkr. med tilsammen 2,512,³⁰ Tdr. Hrtk. og b) i *Fæste* (incl. Arvefæste etc.) 400 Stkr. med tilsammen 5,⁴⁶ Tdr. Hrtk.

Købstædernes Markjorder udgør 486,²⁵ Tdr. Hrtk. eller a) 143 Gaarde med tilsammen 241,²² Tdr. Hrtk., b) 859 Huse med ialt 151,⁴⁰ Tdr. Hrtk., c) forskellige Lodder med 87,¹¹ Tdr. Hrtk. og endelig d) 6,⁴³ Tdr. Hrtk. inddraget under *Købstadgrund*.

Tilsammen i hele Ribe Amt 15,438 Gaarde og Huse med tilsammen 13,757,¹⁴ Tdr. Hartkorn.

Af Husmandsbrug, oprettede i Henhold til Lov af 24. Marts 1899, 22. April 1904 og 30. April 1909, fandtes d. 31. Marts 1911 i Ribe Amtsradsreds 147, til hvilke Statskassens Udlaan udgjorde Kr. 628,391 (i hele Landet 5,777 Brug, nemlig: i Jylland 3,696 (Laan Kr. 16,007,615) og paa Øerne 2,081 (Laan Kr. 9,402,533), med Udlaan ialt Kr. 25,410,148).

Ved Vurderingen til Ejendomsskyld i Henhold til Lov af 15. Maj 1903 vurderedes samtlige 10,674 Ejendomme i Landdistrikterne i Ribe Amt pr. 1. Juli 1909 til 106,314,000 Kr. (Bygningsassurance 61,741,000 Kr.) og opgjordes til 458,721 Tdr. Ld. og 12,573 Tdr. Hartkorn. Til Ejendomsskyld til 100,000 Kr. og derover vurderedes 17 Ejendomme (316 Tdr. Hrtk., 7,183 Tdr. Ld.), til 50—100,000 Kr. vurderedes 107 Ejendomme (938 Tdr. Hrtk., 19,163 Tdr. Ld.), til 20—50,000 Kr. vurderedes 887 Ejendomme (3,473 Tdr. Hrtk., 84,025 Tdr. Ld.), til 12—20,000 Kr. vurderedes 1,850 Ejendomme (3,699 Tdr. Hrtk., 123,247 Tdr. Ld.), til 8—12,000 Kr. vurderedes 1,874 Ejendomme (2,009 Tdr. Hrtk., 88,251 Tdr. Ld.), til 4—8,000 Kr. vurderedes 3,734 Ejendomme (1,773 Tdr. Hrtk., 106,306 Tdr. Ld.), til 3—4,000 Kr. vurderedes 1,024 Ejendomme (233 Tdr. Hrtk., 17,918 Tdr. Ld.), til 2—3,000 Kr. vurderedes 730 Ejendomme (101 Tdr. Hrtk., 9,103 Tdr. Ld.), til 2,000 Kr. og derunder vurderedes 451 Ejendomme (31 Tdr. Hrtk., 3,525 Tdr. Ld.).

Amtets samlede Areal er 305,941,⁰⁰ Hektar. Heraf er Landareal 303,376 Hektar, Søer og Damme 1,683 Hektar, Vandløb 882 Hektar (samlet Vandareal 2,565 Hektar). Kystlinien er 202,⁷ Kilometer (27,³¹ geogr. Mil).

Af Landarealet var den 15. Juli 1907 ialt dyrket 197,246 Hektar, medens 3,046 Hektar var Hegn, Haver, Planteskoler o. lign., 4,964 Hektar Moser til Tørveskær, 26,595 Hektar Skove, Plantager og offentlige Anlæg, 4,590 Hektar offentlige og private Veje, Stier, Jernbaner o. lign., 1,786 Hektar Byggegrunde og Gaardspladser, 739 Hektar Oplagspladser, Grusgrave, Kirkegaarde og andre offentlige Arealer.

Af det dyrkede Areal var ialt 404 Hektar besaaet med Hvede, 20,586 Hektar med Rug, 726 Hektar med 2-radet Byg, 3,725 Hektar med 6-radet Byg, 18,401 Hektar med hvid eller gul Havre, 8,751 Hektar med graa eller broget samt sort Havre, 5,386 Hektar med Blandsæd til Modenhed, 2 Kornsorter, og 3,807 Hektar Korn og Bælgsæd; tilsammen Kornarealer 61,786 Hektar. Rodfrugtarealerne udgjorde tilsammen 19,726 Hektar, nemlig: Kartoffler 4,661 Hektar, Gulerødder 1,292 Hektar, Runkelroer 1,934 Hektar, Kaalrabi (Kaalroer) 6,938 Hektar, Turnips og andre Foderroer 4,633 Hektar, Sukkerroer 71 Hektar og Cikorierødder 197 Hektar. Andre Høstarealer udgjorde tilsammen 3,211 Hektar, nemlig: Ren Bælgsæd 430 Hektar, Boghvede til Modenhed 2,358 Hektar, Spergel til Modenhed 202 Hektar, Tobak 1 Hektar, Kommen, Raps, Hør, Hamp m. v. 1 Hektar, Havesager, dyrkede i Marken, 78 Hektar, Frøavlsarealer 132 Hektar, og andre Planter 9 Hektar. Ialt var altsaa besaaet 305,941 Hektar. Som Brakarealer og Afgrøder til Nedpløjning behandledes 5,909 Hektar og tilsammen var 106,614 Hektar Grøntfoder og Græsningsarealer.

Det ubenyttede Areal (Heder, Klitter o. lign.) udgjorde ialt 64,411 Hektar, næst Ringkøbing Amt det største i Landet.

Udbyttet, beregnet i Hektoliter pr. Hektar, af Høsten i Aaret 1910 var for Ribe Amt: 14,387 Hektoliter Hvede (Fold 35,⁶ Hektoliter), 360,478 Hektoliter

Rug (Fold 17,⁴ Hektoliter), 19,779 Hektoliter 2rd. Byg (Fold 27,² Hektoliter), 86,934 Hektoliter 6rd. Byg (Fold 23,⁵ Hektoliter), 526,928 Hektoliter hvid eller gul Havre (Fold 28,⁸ Hektoliter), 186,898 Hektoliter graa eller broget samt sort Havre (Fold 21,¹⁷ Hektoliter), 273,072 Hektoliter Blandsæd (Fold 29,⁸ Hektoliter), 37,293 Hektoliter Boghvede, 6,392 Hektoliter Ærter og anden Bælgsæd og 998,000 Hektoliter Kartoffler. Af Gulerødder, Runkelroer, Kaalrabi, Turnips og andre Foderroer tilsammen 9,135,000 Hektoliter og 1,452,500 Kilogram Kartoffler. Halmudbyttet var 157,815 Tons, Agerhøudbyttet 36,223 Tons, Enghøudbyttet 67,923 Tons.

Ialt var Værdien af Høsten 1910 for Ribe Amts Vedkommende: 26,143,000 Kr., d. v. s. 214 Kr. pr. Hektar af det anvendte Areal.

Af Heste fandtes d. 15. Juli 1909 i Amtet 25,689 Stkr., deraf 150 Hingste over 3 Aar, 8,447 Vallaker over 3 Aar, 10,787 Hopper over 3 Aar og 6,305 Plage og Føl. Af Hornkvæg fandtes 135,181 Stkr., deraf 3,106 Tyre, 6,500 Stude over 6 Aar, 22,620 Kvier over 1 Aar, som ikke havde kælvet, og 34,398 Kalve under 1 Aar. Af Svin fandtes 70,234 Stkr., deraf 311 Orner over 4 Maaneder, 7,589 Søer over 4 Maaneder, 17,940 Fedesvin over 4 Maaneder og 44,394 Grise. Af Faar fandtes 57,037 Stkr., deraf 31,649 Faar, Væddere og Beder og 25,388 Lam. Desuden fandtes 1,972 Geder og Kid, 409,360 Høns, 649 Kalkuner, 12,351 Ænder, 3,025 Gæs og 8,158 Bistader.

Samme Aar fandtes i Ribe Amt 9,038 Hestebesætninger, 10,426 Hornkvægbesætninger, 10,137 Svinebesætninger, 7,435 Faarebesætninger, 1,395 Gedeholdere, 12,892 Fjerkræholdere og 2,837 Ejere af Bistader.

Der findes for Øjeblikket i Amtet 13 Landboforeninger, nemlig: 1) Esbjerg og Omegns Landboforening, 2) Fanø Landboforening, 3) Landboforeningen for Bramminge og Omegn, 4) for Ribe Købstad og Omegn, 5) Nørre-Nebel og Omegns, 6) Oksbøl og Omegns, 7) Ribe Amts nordre, 8) Varde Østeregns og 9) Øster Herreds Landboforening, hvilke Foreninger danner en Sammenslutning under Navn af Ribe Amts vestre Landboforeninger, endvidere: 10) Andsager og Omegns, 11) Kolding Omegns, 12) Kolding Vesteregns og 13) Slaugs Herreds og Omegns Landboforeninger. Tilsammen har Amtets Landboforeninger 4,792 Medlemmer.

Andst Herred.

Kristinesminde, Seest Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 2 Km. Tlf. 464 over Kolding Central. Nuværende Ejer: *Hans Nissen Beck*, som overtog Gaarden 16. Decbr. 1904, er født paa Ejendommen 5. Febr. 1879 og gift med *Oline Kristine Beate Lindskov*, født paa Højrupgaard, Seest Skov, 18. April 1878.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Seest. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 59,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,800 Kr., for Avlsb. 16,200 Kr. Gaardens samlede Areal $107\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 85, Eng 8, Mose 1, Skov 12, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 71 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; af Roearealet benyttes c. 2 Tdr. Ld. til Sukkerroeavl og c. 6 Tdr. Ld. til Cikorierødder, 3 Tdr. Ld. benyttes til Frøavl (Kæmpegræs). Resten — 14 Tdr. Ld. — henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa c. 17 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa de 54 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus og paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Kristinesminde hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes i Følge kongeligt Skøde, der findes paa Gaarden, 1767 af Kong Christian d. 7. til Svend Gydesen for 1,700 Rdl. I 1778 solgte S. Gydesen Ejendommen til Niels Pagh fra Wiuff, under hvem Gaarden i 1788 gik til Auktion og blev købt af Detleff Jensen af Seest, som 1792 solgte til Hans Pedersen Søegaard, der 1812 skødede den til sin Søn, Christen Hansen Søegaard, hvis Enke, Maren Christensdatter, i 1840 overdrog den til Sønnen, Hans Christensen Søegaard; efter ham overtog Svigersønnen, Poul Nissen Bech, hvis Enke ved Mandens Død overdrog Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Kristinesminde laa tidligere inde i Seest By, men udflyttedes i 1875 til sin nuværende Plads c. 1 Km. Ø. for Seest Sognekirke. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af Straa og Tagpap. Engen ligger c. 2 Km. NV. for Gaarden ved Kolding Aa og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ved en Del af Marken op til Seest Skov og har Bestand af Bøg og Gran. Fra »Bondebjerg«, der ligger c. 200 M. fra Gaarden, er der en vid Udsigt over den smukke Omegn.

Peterslyst, Seest Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. $3\frac{3}{4}$ Km. Tlf. 15 over Seest Central. Nuværende Ejer: *Jens Christian Nielsen Kjærgaard*, som overtog Gaarden 18. April 1901, er født paa Kjærgaard, Madum Sogn i Ringkøbing Amt, 31. Marts 1856 og gift med *Sara Hansine Løgstrup*, født i Hevring i Ringkøbing Amt 5. Novbr. 1856.

Matr.-Nr. 30 m. fl. af Seest. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,239 Kr., for Avlsb. 14,115 Kr. Gaardens samlede Areal 71 Tdr. Ld., deraf Ager 55, Eng 10, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 28 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 2 Roeafgrøder og 1 Græsmark; 17 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn, Græs og Roer; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste og 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Seest By hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte af Peterslysts Ejere er Peter Harth, som skal have købt Jorderne i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede og opbygget Gaarden, som han c. 1868 overdrog til sin Søn, Hans Harth, hvis Enke i 1901 solgte til den nuværende Ejer, der havde haft en Ejendom i Mosevraa i Kolding Herred. Ejerens Hustru stammer fra den gamle Slægt Løgstrup fra Gaarden Løgstrup i Fiskbæk Sogn ved Viborg.

Peterslyst.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads c. 1 Km. SSV. for Seest Sognekirke og har en meget smuk Beliggenhed, umiddelbart V. for en dyb Dalsænkning med et Bækløb. Hovedb. er opført 1839 i Grundmur med højt Straatag, og af Avlsb. er s. og v. Længe ligeledes byggede i Grundmur med Straatage, medens ø. Længe staar i Grundmur med Murtrimpel og Cementstenstag samt med Jernbjælker og Hvælvinger i Kostalden; en grundmuret Svinestald med Straatag ligger Ø. for Hovedb. Engen, der er af fortrinlig Beskaffenhed og kan overrisles, ligger N. for Gaarden. Skoven ligger i to Dele, begge paa Gaardens Mark, og har Bestand af Bøg, Eg og Gran. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt, undtagen over Indhegningernes 4 Tdr. Ld., der er stærkt kuperet.

Vranderup Østergaard, Seest Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 6 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Johannes Fredslund*, som købte Gaarden 12. Febr. 1903, er født paa Virke-lyst i Rødding Sogn i Sønderjylland 10. Juni 1872 og gift med *Karen Christine Johanne Marie Christoffersen*, født i Harndrup i Odense Amt 10. Jan. 1875.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Vranderup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skpr. 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 79, Eng 2, Skov 8, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 49 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift uden regelmæssig Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa c. 20 Tdr. Ld. stærk Lerjord

paa Lerunderlag, paa Resten Grusmuld paa blandet Underlag af Grus og Ler. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vranderup Østergaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, og dens ældst kendte Ejer er Mathias Hansen Skovgaard, der døde c. 1855, og hvis Enke, Ane Elisabeth, f. Pedersen, først i 1860erne giftede sig med Niels Grunnet Nielsen, efter hvem M. H. Skovgaards to Sønner, Jeppe Ingversen og Hans Peter Skovgaard overtog Ejendommen, som den sidstnævnte solgte til den nuværende Ejer efter at være bleven Eneejer i 1870erne.

Gaarden laa tidligere inde i den den Gang samlede Vranderup By, men udflyttedes i 1845 til sin nuværende Plads c. 600 M. Ø. for Byen, der nu kun bestaar af to Gaarde og nogle Huse. Hovedb. er opført 1845 i Grundmur med Straatag, og Avlsb., der brændte ved Lynnedslag 17. Juli 1908, er grundmurede og har Tage af Cementsten; i alle Staldene er der Jernbjælker og Monierloft. Engen ligger ved Markens ø. Skel og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven, der ligger c. 1½ Km. V. for Gaarden

Vranderup Østergaard.

i to Dele ved Skanderup og Gjelballe Skove, har Bestand af Bøg og Gran. Terrænet over Gaardens Marker er hovedsagelig jævnt; Indhegningerne er dog stærkt kuperede. — Paa en Sandstensflade over Hovedb.'s Hoveddør findes følgende Inskription: »Beskjærm, o Gud, vor Bolig, saa det maa staa i Fred, at her vi nyde rolig, hvad Du har os bered. — 1846.« Stenen er flyttet fra den senere byggede Lade.

Vrannerupgaard, Seest Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 1 Km. Tlf. 12 over Gjelballe Central. Gaarden ligger c. 6½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Valdemar Thomsen*, som købte Gaarden 1. Septbr. 1911, er født paa Thomasminde i Hjarup 12. Decbr. 1887 og gift med *Sidsel Gydesen*, født paa Østdalsgaard i Brusk Herred 22. Marts 1888.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Vranderup. Hartkorn 8 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,600 Kr., for Avlsb. 17,400 Kr. Gaardens samlede Areal 116 Tdr. Ld., deraf Ager 88½, Eng 8, Skov 18, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 86½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 3 Rodfrugtafgrøder og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 10 Tdr. Ld. til Frøavl af Hvidkaal, Runkelroer og Engsvingel, 5 Tdr. Ld. til Sukkerroer, 10 Tdr. Ld. til Cikorieødder og 3 Tdr. Ld. til Kartoffler. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vrannerupgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og er bleven solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767. Den ældst kendte Ejer er Christen

Christensen, som formentlig er den, der har købt Gaarden fri. Han døde i 1820erne, og hans Enke, Maren Hansdatter, skødede i 1828 Ejendommen til sin Søn, Hans Christensen, for 800 Rdl., og som i 1861 solgte til Købmand Niels Wormslev fra Bastrup, af hvem Carl Fedder Momsen atter købte i 1863. I 1899 solgte denne Gaarden til Jens Olesen Søndergaard, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads vestligst i den nu tildels udflyttede Vrandrup By; Beliggenheden er meget venlig og hyggelig med vid Udsigt fra Mark og Skov over den smukke Omegn. Hovedb. er bygget i 1835 i Grundmur, og Avlsb. er op-

Vrannerupgaard.

førte dels i Bindingsværk, dels i Grundmur; alle Bygningerne har Paptage. En Vindmotor paa Laden driver Gaardens faste Maskiner. Engen ligger i tre Dele, dels c. 1 Km. S. og Ø. for Gaarden og dels ved Kolding Aa; den er dels Overrislingseng og dels drænet samt af fortrinlig Beskaffenhed. Terrænet over Markerne er let kuperet. Skoven ligger ved Markens s. Skel op til Gjelballe Skov og har Bestand af Bøg og Gran.

Kildevæld, Seest Sogn. Postforb. og St.: Kolding, hvortil c. 3¼ Km. Nuværende Ejer: Enkefru *Soffy Julie Otto*, født *von Barner*, som overtog Gaarden 20. Septbr. 1905, er født paa Eriksholm i Agerup Sogn, Holbæk Amt, 18. Maj

Kildevæld.

1878 og var gift med *Henning Frederik Julius Otto*, født paa Gladsaxegaard ved København 1. Jan. 1876, død 20. Septbr. 1905.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Seest. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,700 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 63, Eng 4, Skov 9, Have og

Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden ved Bestyrer *Peter Lauridsen Kjær*, født paa Gammelrød i Seest 25. Oktbr. 1858; Stillingen er tiltraadt i 1905. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 10 Tdr. Ld. god Muld paa Sandunderlag, paa Resten god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 5 Heste. Sidste Aar solgtes 24 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kildevæld hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767, samme Aar som de øvrige Seestgaarde. Den ældst kendte Ejer, Forsberg, en Fætter af den nuværende Ejerindes Morfader, købte i 1847 Jorderne fra Seestgaard og opbyggede samme Aar Gaarden her, som han i 1853 solgte til Hans Lind fra Skartved, der i 1870 mageskiftede med Mathias Nissen Østergaard fra Dalby, af hvem Hans Buhl fra S. Vilstrup købte i 1875. Ved hans Død 1895 overtoges Gaarden af Enken, Inger Kirstine, f. Hansen, som 1897 giftede sig med Peter Lindskov fra Seest, af hvem Henning Fr. J. Otto i 1904 købte Ejendommen, som ved hans Død overgik til Enken, den nuværende Ejerinde.

Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur, Hovedb. med Tegltag, de to store Avslængere med Straatage; Gaardspladsen afgrænses mod S. af to halvtags Bygninger med Paptage, der indeholder Vognport m. m., og i Hovedb.s v. Forlængelse er tilbygget en mindre, grundmuret Bygning med Tegltag, V. for hvilken der atter ligger en Bygning med Paptag. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald mod S. Engen ligger umiddelbart V. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i tre Dele, NV., S. og V. for Gaarden, og har Bestand af Gran og Bøg.

Elmegaard, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 2 Km. Tlf. 37 over Lunderskov Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Køb-

Elmegaard.

stad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peder Midtgaard*, som købte Gaarden 1. Juli 1898, er født paa Midtgaard, Hvidding Sogn i Sønderjylland, 2. April 1867 og gift med *Julie Kristine Sonne*, født paa Væbogaard i Ruthsker Sogn paa Bornholm 24. Juli 1872.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Nagbøl. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,870 Kr., for Avlsb. 18,540 Kr.

Gaardens samlede Areal 102 Tdr. Ld., deraf Ager 69½, Eng 10, Mose 10, Skov 11, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefagrøder og 2 Græsmarker; 19½ Td. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefagrøder og 1 Græsmark; 12 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn, Roer og 3aars Græs, og Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 35 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand, paa 12½ Td. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag og paa Resten moseagtig Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Mælken sælges til Hamborg gennem Skanderup Mejeri med Undtagelse af c. 50 Kilogram skummet Mælk daglig. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Elmegaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. samtidig med de øvrige Gaarde af Skanderup Sogn. Den ældst kendte Ejer er Søren Christensen, der ejede Gaarden ved Aar 1800, og som i 1855 skødede den til sin Slægtning, Hans Jensen Qvist, efter hvem Svigersønnen, Kristen Birk, der var Lærer ved Dallerup Skole, overtog. Af ham har den nuværende Ejer købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den vestligste af de fire Nagbøl Bygaarde; den ligger middelhøjt i Terrænet, der er jævnt over dens Marker, og Beliggenheden er hyggelig og smuk med vid Udsigt over den kønne Omegn. Hovedb. er opført 1837 i Grundmur og har en tilbygget Frontespice med 3 Fags Kvist; selve Hovedb. har Rørtag, medens Frontespicen har Tag af Cementsten. Avlsb. er hovedsagelig grundmurede. Engen ligger i tre Dele S. for Gaarden ved Vamdrup Aa og er dels kultiveret Mose af fortrinlig Beskaffenhed og dels Natureng. Skoven ligger c. 1 Km. V. for Gaarden op mod Nagbøl Skov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog.

Nagbøl Nygaard, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 1½ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende

Nagbøl Nygaard.

Ejer: *Mogens Nielsen*, som købte Gaarden 15. Juli 1912, er født paa Stensgaard, Tilst Mark i Aarhus Amt, 17. Septbr. 1882.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Nagbøl. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 105½ Td. Ld., deraf Ager 80, Eng 8, Skov 16, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefagrøder og 3 Græsmarker; 24 Tdr. Ld. drives i en 5 Marks-

drift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker, og 13 Tdr. Ld. drives i en 4 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 1 Græsmark. Jordens Bonitet er paa de 43 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand, paa 24 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus og paa 13 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nagbøl Nygaard solgtes til fri Ejendom fra Koldinghus Rytterdistrikt i 1767. Den ældst kendte Ejer er Jens Sørensen, hvis Enke i 1850 giftede sig med Jens Ravn, hvis anden Kone efter hans Død 1869 giftede sig med Knud Nielsen, der 1890 overdrog Ejendommen til Sønnen, Niels Nielsen, som mageskiftede med Herman Madsen fra Lunderskov, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden laa tidligere inde i Nagbøl By, men udflyttedes c. 1800 til sin nuværende Plads c. 1 Km. NØ. for Byen; den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt med Fald mod N. De anseelige, velholdte Bygninger er omgivne af en stor Have samt Læbælter af Elm, Ask og Ahorn. Hovedb. og alle Avlsb. er opførte i Grundmur med henholdsvis Cementstenstæg og Straatæg. Engen, der er kultiveret Mose af fortrinlig Beskaffenhed, ligger c. 2 Km. S. for Gaarden ved Vamdrup Aa. Skoven ligger c. 1½ Km. fra Ejendommen i Nagbøl Skov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Knapstrupminde, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 1 Km. Tlf. 10 over Lunderskov Central. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Nis Hansen Nielsen*, som overtog Gaarden 1. April 1897, er født paa Skovhavegaard i Lejrskov Sogn 1. Novbr. 1871 og gift med *Else Jørgensen*, født paa Hvolbølgaard i Lejrskov 22. Decbr. 1872.

Knapstrupminde.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Dollerup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,900 Kr., for Avlsb. 13,600 Kr. Gaardens samlede Areal 94 Tdr. Ld., deraf Ager 84, Eng 8, Mose ½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 68 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Grus, Sand og Ler, paa 12 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Lerunderlag og paa Resten moseagtig Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Der opdrættes aarlig c. 100 Ungsøer, der indkøbes som Grise. Al Mælken sælges til Hamborg gennem Skanderup Mejeri. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Knapstrupm inde hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev 1767 solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede ejedes Gaarden af Erik Kock, efter hvem Thermanen overtog den. Efter at dennes Enke i 1835 havde bygget den nuværende Hovedb., gik Ejendommen over til Hviid, af hvem Løjtnant Nulie købte den 1875; han ombyggede Hovedb., plantede Læplantninger og solgte c. 1884 til Forpagter Hann fra Sverige, af hvem Marius Sørensen købte i 1885. Gaarden solgtes atter i 1893 til Niels Sørensen, af hvem Niels Peder Nielsen købte den i 1895, og efter ham overtog hans Broder, den nuværende Ejer, den.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den vestligste af de to Gaarde, der endnu er tilbage af Dallerup By. Hovedb. er opført i Grundmur med Trimpel og en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til begge Facader; den er tækket med Cementsten og rummer en stor og komfortabel Lejlighed. Avlsb. er ogsaa grundmurede og har Straatage. Terrænet over Markerne er bølgeformet med jævn Stigning i V. Engen ligger i to Dele, dels NØ., dels V. for Gaarden og er henholdsvis Natureng og kultiveret Eng af fortrinlig Beskaffenhed.

Aldershvile, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 9 over Gjelballe Central. Gaarden ligger c. 7¼ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Thomas Velling Pedersen Buhl*, som overtog Gaarden 1. Juni 1893, er født i Jerlev i Vejle Amt 27. Maj 1866 og gift med *Caroline Volbøl*, født paa Bønstrupgaard ved Vamdrup 7. Febr. 1874.

Aldershvile.

Matr.-Nr. 38 m. fl. af Gjelballe. Hartkorn 2 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Skovskyld 1 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 74½ Td. Ld., deraf Ager 56½, Eng 6½, Skov 10, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 52½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 4 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs og Engsvingel). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 4 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Mælken sælges til Hamborg gennem Skanderup Mejeri. Der holdes 7 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aldershvile hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt; den udskiltes i 1865 fra Hovedgaarden Vrønderuphovgaard, som dengang ejedes af Otto Lyse, der opbyggede Gaarden her og overdrog den til sin Søn, Theodor Lyse, af hvem Andreas Lauritsen fra Kolding købte i 1889; A. Lauritsen var hjemvendt fra Amerika og har solgt Ejen-

dommen til den nuværende Ejer. Slægten Buhl stammer fra Herslev, hvor den nuværende Ejers Fader er født og fik Navnet gennem Moderen, der var af Slægten Buhl fra Sønder Vilstrup.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. NØ. for Gjelballe By. Den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er kuperet med Fald i Ø. Beliggenheden er meget smuk, og fra Hovedb. har man en vid Udsigt over den kønne Omegn. Hovedb. er opført 1865 i Grundmur med Tegtag og har en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til s. Facade. Avlsb. bestaar af to store Længer, der er opførte i Grundmur med Cementstenstag og har Murtrimpel samt Jernbjælker og Monierloft i Staldene. N. for v. Længe ligger et Materialhus, der er bygget af Stolper og Brædder og har Paptag. Engen ligger ved Ejstrup Stationsby og er Kultureng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, dels i Forbindelse med Haven og dels ved Markens Ø. Skel sammen med Vrønderup Skov; Bestanden er henholdsvis Gran samt Bøg og Eg. I Haven er der en betydelig Samling af rigtbærende, gamle Frugttræer.

Gjelballehave, Skanderup Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 11 over Gjelballe Central. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Anton Magnus Thomsen*, som købte Gaarden 1. April 1903, er født i Hjarup 4. Marts 1869 og gift med *Karen Magdalene Katrine Brandt*, født paa Skovbygaard i Maribo Amt 20. Juni 1879.

Matr.-Nr. 20a, 32 m. fl. af Gjelballe. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 60,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4.500 Kr., for Avlsb. 11,500 Kr. Gaardens samlede Areal 105 Tdr. Ld., deraf Ager 85½, Skov 18, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 77½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2½ Roeafgrøde og 1 Græsmark; i Driften benyttes 3 Tdr. Ld. til

Gjelballehave.

Frøavl (Hundegræs) og 6 Tdr. Ld. til Sukkerroeavl samt 6 Tdr. Ld. til Cikorie-rødder og 4 Tdr. Ld. til Kartoffler. Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels dyb, god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 17 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 5 Heste. Der holdes 7 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gjelballehave solgtes i 1767 fra Koldinghus Rytterdistrikt af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Rasmus Martinsen, der ejede Gaarden i Midten af det 19. Aarhundrede, og som 1871 solgte den til Peder Buck, efter hvem Sønnen, Anders Buck, overtog; han solgte til Hubertus Eriksen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads østligst i Gjelballe By; den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er kuperet, undtagen over de østlige, tilkøbte Marker, der er jævne. Hovedb. er en ældre Bygning, der er opført i Grundmur med Rørtag; Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Tage af Pap og Cementsten; den forrige Ejer har ladet opføre en Kornlade i Stolper og Brædder med Paptag. Skoven ligger c. 700 M. NØ. for Gaarden i Gjelballe Skov og har Bestand af Bøg og Gran.

Højdegaard, Skanderup Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Ejstrup, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Johan Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1898, er født i Sønder Vilstrup i Vejle Amt 2. Oktbr. 1875 og gift med *Kirstine Schelde*, født paa Nørupgaard i Lejrskov Sogn 9. Oktbr. 1875.

Matr.-Nr. 23a m. fl. af Gjelballe. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 64 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Skov 14, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Svoger, *Lauritz Schelde*, født paa Nørupgaard i Lejrskov Sogn 11. Jan. 1885 og gift med *Maren Jacobine Nielsen*, født paa Ejendommen 8. Juni 1881. Forpagtningen, der er 8aarig, tiltraadtes 1. April 1911. Af Agermarken drives 43 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Røeafgrøder og 1 Græsmark; i Driften benyttes c. 5½ Td. Ld. til Frøavl (Hundegræs) og 1 Td. Ld. til Avl af Cikorierødder. Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Der holdes 12 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højdegaard.

Højdegaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom af Kong Christian den 7. i 1767. De ældst kendte Ejere er en Slægt ved Navn Mikkelsen, af hvilken Hans Mikkelsen i 1831 overdrog Ejendommen til sin Søn, Mikkil Hansen, som 1841 mageskiftede med Johan Lauridsen i Jordrup. Efter J. Lauridsens Død overtog hans Svigersøn, Rasmus Nielsen fra Skovsgaard i Sønder Vilstrup, Gaarden, som han i 1898 overdrog til Sønnen, den nuværende Ejer, der tillige ejer Grønvanggaard i Skanderup.

Gaarden, der tidligere laa inde i Gjelballe By, udflyttedes af Hans Mikkelsen i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede til sin nuværende Plads c. ½ Km. NV. for Byen. Den ligger meget højt og smukt i Terrænet, der over den n. Del af Marken er stærkt kuperet, medens den s. Del er bølgeformet. Hovedb. er opført 1847 i Grundmur med Rørtag; Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Tage af Rør, Straa og Tagpap. Skoven ligger c. 1 Km. fra Gaarden, Ø. for Byen, i Gjelballe Skov og har Bestand af Bøg og Gran. — Af Kvægbesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er Samlinger og flere Tyre præmierede.

Rold, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Enkefru *Elisa Nielsen Roldsgaard*, født *Pedersen*, som overtog Gaarden 9. Oktbr. 1908, er født paa Tinghøjgaard, Dallerup Mark, 28. Aug. 1850 og var gift med

Hans Nielsen Roldsgaard, født paa Ejendommen 22. Novbr. 1840, død 9. Oktbr. 1908.

Matr.-Nr. 24a m. fl. af Gjelballe. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 74½ Td. Ld., deraf Ager 55½, Eng 6, Skov 12, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejerinden med den næstældste Søn, *Peder Roldsgaard*, som Bestyrer; P. Roldsgaard er født paa Ejendommen 26. Novbr. 1875. Af Agermarken drives 54½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Forbindelse med 3 Tdr. Ld. af Engen. Jordens Bonitet er paa c. 8 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Grus, Ler og Sand, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Mælken sælges til Hamborg gennem Skanderup Mejeri. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rold.

Rold hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. til Søren Pedersen, som 1799 delte den oprindelig større Gaard mellem sin Søn, Peder Sørensen, der fik den nuværende Nabogaard »Bremhøjgaard«, og sin Datter, Mette Sørensdatter, der fik Rold. Hun giftede sig med Jens Sørensen, ved hvis Død 1835 hun overdrog Gaarden til Svigersønnen, Niels Hansen fra Hjarup, for 960 Rdl. N. Hansen overdrog den i 1865 til sin Søn, Hans Nielsen Roldsgaard, ved hvis Død hans Enke, den nuværende Ejerinde, har overtaget den.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1½ Km. NV. for Gjelballe By; den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er kuperet. Hovedb. er opført 1848 i Grundmur med Rørtag, og Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Tage af Straa. Engen ligger i tre Dele V. og N. for Gaarden i Marken og er Overrislingseng for de to Stykkers Vedkommende, Natureng for det tredies. Skoven ligger i Gjelballe Skov c. 6 Km. Ø. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Eg. — Rold ligger hyggeligt med de velholdte Bygninger omgivne af den gamle Have og et stærkt Læbælte. Den aabne Gaardsplads prydes af en gammel Eg og afgrænses af Plantning.

Bremhøjgaard, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peter Clemetsen Rebsdorff*, som købte Gaarden 1. April 1905, er født paa Lille Manbjerg i Branderup Sogn, Haderslev Amt, 16. Maj 1854 og gift med *Andrea Mathilde Nissen*, født paa Rundbjerg i Branderup Sogn 11. April 1859.

Matr.-Nr. 26a m. fl. af Gjelballe. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. ¼ Alb. Skovskyld 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for

Avlsb. 14,000 Kr., for et Lejehus 1,350 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 54¼, Eng 2, Mose ¼, Skov 12, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 48¼ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Kort-hornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bremhøjgaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Christian d. 7. i 1767 solgte den til fri Ejendom, formentlig til Søren Pedersen, som delte sin Gaard mellem sin Datter og Søn, af hvilke Sønnen, Peder Sørensen, fik denne Gaard, som han 1840 skødede til sin Søn, Søren Pedersen, efter hvem Svigersønnen, Peter Hansen Møller fra Vamdrup, overtog Gaarden, der 1899 overgik til Sønnen, Hans Møller, af hvem den nuværende Ejer har købt. P. C. Rebsdorff hører til en gammel sønderjysk Slægt, hvis Stamtavle gaar helt tilbage til 1692 med Stamforældrene Thomas Lydicsen af Baulund og Anna Povelsdatter af Rurup.

Bremhøjgaard.

Gaarden, der oprindelig laa inde i Gjelballe By, udflyttedes i 1848 til sin nuværende Plads c. 1 Km. NV. for Byen. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er stærkt kuperet i N., medens den s. Del er bølgeformet. Beliggenheden er meget smuk, og fra Haven er der en vid Udsigt over den vekslende Omegn. Hovedb. er opført c. 1854 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er ogsaa grundmurede med Straatage, undtagen en Svinestald i Kampesten med Paptag. Gaardens faste Maskiner drives ved Vindmotor paa Laden. Engen ligger umiddelbart Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Gjelballe Skov c. 1½ Km. Ø. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. — Af Kvægbesætningen er to Korthornstyre præmierede.

Dortheasminde, Skanderup Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Mathias Petersen Kjær*, som købte Gaarden 10. Febr. 1910, er født paa Vestergaard, Arrildt Sogn i Haderslev Amt, 29. April 1888 og gift med *Kirstine Ladegaard Andersen*, født paa Toftegaard i Erritsø, Vejle Amt, 10. Septbr. 1885.

Matr.-Nr. 28a m. fl. af Gjelballe. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 19,000 Kr. Gaardens samlede Areal 119 Tdr. Ld., deraf Ager 96, Eng 3, Skov 18, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 30 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld

paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Grus, Ler og Sand. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dortheasminde, der hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, solgtes til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. og ejedes i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede af Slægen Buch. I 1840erne overtog tre ugifte Brødre af denne Slægt Gaarden efter deres Fader; de solgte i 1862 til Krøgh, af hvem Simon Larsen fra Hejls i 1872 købte den. I 1874 solgte han til Christian Thomsen, som 1885 overdrog Gaarden til sin Søn, Christian Thomsen, der 1896 solgte til Rasmus Andersen, efter hvem Kreditforeningen overtog Ejendommen, som 1899 solgtes til Hans Hansen fra Bønstrup, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den vestlige Del af Gjelballe By. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt med Stigning mod S., og dens Bygninger, der er solide og velholdte, omgives af den store, smukke Have og brede Læplantninger af Lind, Elm og Ahorn. Fra Marken S. for Gaarden er der en vid Udsigt over Omegnen. Hovedb. er opført i svær Grundmur med Cementstenstag og har høj Frontespice med 3 Fags Kvist til n. Facade; Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Tage af Tagpap og galvaniserede Jernplader; v. Længe er opført med

Dortheasminde.

Murtrimpel og har Jernbjælker og Monierloft i Staldene. Gaardens faste Maskiner drives ved Petroleumsmotor. Engen ligger c. 1½ Km. NØ. for Gaarden ved Ejstrup Aa og er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. Ø. for Byen i Gjelballe Skov og har Bestand af Bøg, Eg og El.

Enghavegaard, Skanderup Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 8 over Gjelballe Central. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Rasmus Thorvald Clausen*, som købte Gaarden 20. Juli 1912, er født i Skrøbelev Skole paa Langeland 8. Septbr. 1882 og gift med *Louise Mathilde Kudsk*, født i Andrup i Haderslev Amt 8. Febr. 1888.

Matr.-Nr. 30b m. fl. af Gjelballe. Hartkorn 2 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager 51¼, Eng ¾, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 43¼ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 15 Tdr. Ld. dyb, god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste

samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes 3 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Enghavegaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767. Den ældst kendte Ejer er Hans Ravn fra Gaarden

Enghavegaard.

Store Stave ved Vamdrup, der i 1891 fik Enghavegaard ved Mageskifte, og som 1906 solgte den til Peter Møller fra Seest, af hvem Ernst Lasson købte i 1911; af ham har den nuværende Ejer købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Gjelballe By. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald i S. Hovedb. og de to store Avslænger er opførte i Grundmur; Hovedb. er bygget i 1850erne, men restaureredes i 1910 og fik ved denne Lejlighed tilbygget høje Frontespicer med 3 Fags Kvist til begge Facader samt paalagt Cementstenstag. En Vinkelbygning paa n. Længe er bygget af Stolper og Brædder, og en halvtags Vognremise staar i Bindingsværk. Alle Avlsb. har Paptage. Engen ligger umiddelbart ved Gaarden og er drænet og af fortrinlig Beskaffenhed.

Dolleruplund, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 2½ Km. Tlf. 29 over Lunderskov Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste

Dolleruplund.

Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Boye Peter Jepsen*, som købte Gaarden 2. Septbr. 1882, er født i Mellerup i Bjøllerup Sogn i Sønderjylland 11. Marts

1844 og var gift med *Anna Margrethe Steffensen*, født i Thomby, Angel, 9. Jan. 1831, død 12. Septbr. 1908.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Dollerup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 60,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 20,500 Kr. Gaardens samlede Areal 115 Tdr. Ld., deraf Ager 91½, Eng 17, Skov 4, Have og Gaardsplads 2½. Gaarden er bortforpagtet til *Jens Jacob Thrane*, født i Gjesten Skov 29. Septbr. 1879 og gift med *Anna Jepsen*, Ejerens Broderdatter, født i Nøbøl i Sønderjylland 18. Decbr. 1880. Forpagtningen er 10aarig og tiltraadtes 1. Maj 1910. Af Agermarken drives 81½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Der holdes 10 Grisesøer, hvis Grise sælges. Mælken sælges til Hamborg gennem Mejeriet i Skanderup. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dolleruplund hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. I 1830erne ejedes den af Johannes Høyrup, af hvem Enkefru Adolf i 1844 købte Gaarden, som hun samme Aar overdrog til sin Søn, A. Adolf, der solgte til Løjtnant Bølle fra Fyn. Bølle solgte Ejendommen i 1873 til Schefmann, der 1876 mageskiftede med Thaysen i Røllund i Sønderjylland. 1879 gik Gaarden til Auktion og købtes af N. J. Poulin, der tillige ejede Nagbølgaard, og som har solgt Dolleruplund til den nuværende Ejer.

Gaarden, der langt tilbage i Tiden har ligget inde i Dollerup By, er udflyttet til sin nuværende Plads, c. 1¼ Km. VNV. for Byen. Den ligger højt, og Terrænet over dens Marker er bølgeformet med jævn Stigning mod N. Hovedb. er opført 1908 efter Brand i Grundmur med Cementstenstag; det er en anselig Bygning, der rummer en herskabelig Lejlighed. Avlsb., af hvilke de to Længer nedbrændte samtidig med Hovedb., er ligeledes grundmurede og har Tage af Cementsten; i Kostalden er der Jernbjælker og Hvælvinger. Engen ligger i to Dele i Marken og er Kulturreng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, dels i Forbindelse med Haven og dels N. for Gaarden, og har Bestand af Gran, Ask og El.

Gjelballe Østergaard, Skanderup Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 8½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding.

Gjelballe Østergaard.

Nuværende Ejer: *Martin Vilhelm Petersen*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1908, er født paa Grøntved i Mygdal Sogn ved Hjørring 23. April 1884 og gift med *Elisabeth Haue*, født paa Mølskovgaard ved Christiansfeld 18. Oktbr. 1886.

Matr.-Nr. 31a m. fl. af Gjelballe. Hartkorn 4 Tdr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 47,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens

samlede Areal 73 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Eng 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 5 Tdr. Ld. til Sukkerroer og Cikorie-rødder. Jordens Bonitet er paa de 15 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gjelballe Østergaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Vendelboe, der ejede Gaarden i Midten af det 19. Aarhundrede, og som fulgtes af Jens Nørgaard, af hvem Peter Mathiasen 1905 købte Ejendommen, som han har solgt til den nuværende Ejer.

Gaarden, der tidligere har været betydelig større, laa oprindeligt midt i Gjelballe By; den nuværende Ejer har i 1912 købt Bygningerne og c. 5 Tdr. Ld. fra en mindre Nabo-gaard. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegtag, og Avlsb. er opførte dels i Stolper og Brædder, dels i Grundmur og har Paptage; en Vinkelbygning paa v. Længe og en Svinestald staar i Grundmur med Cementstenstag. Engen ligger c. 300 M. V. for Gaarden i Byen og er Natureng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. NØ. for Gaarden i Gjelballe Skov og har Bestand af Bøg.

Helenesminde, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 11¼ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nu-værende Ejer: *Hans Knudsen Nielsen*, som overtog Gaarden 29. Maj 1891, er

Helenesminde.

født paa Ejendommen 29. Maj 1871 og gift med *Anna Marie Ravn*, født paa Toftedal i Skartved 21. Septbr. 1871.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Skanderup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 74½, Eng 4, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 66½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 5 Tdr. Ld. til Frø-avl af Kæmpegræs. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 1/3 af Arealet stærk Lerjord, paa 1/3 dyb, god Muld, begge paa Lerunderlag, paa Resten god Sandmuld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Helenesmindes ældst kendte Ejer er Knud Hansen, der ejede Gaarden i første Halvdel af det 18. Aarhundrede. Den var dengang betydelig mindre, men i 1841 tilkøbte han c. 36 Tdr. Ld. og udflyttede samtidig Gaarden til sin nuværende Plads vestligst i Byen og c. 100 M. fra den nærmeste Nabogaard. I 1866 overdrog K. Hansen Helenesminde til sin Dattersøn, Jens Nielsen, hvis Fader ejede en mindre Gaard, som var udskilt fra Gaarden her. Efter I. Nielsen overtog hans Søn, den nuværende Ejer, Gaarden.

Helenesminde nedbrændte i 1907 og opbyggedes atter 1908. Den ligger middelhøjt over meget jævnt Terræn og har en hyggelig, venlig Beliggenhed; der er derfra en vid Udsigt over det flade Landskab. Alle Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur; den stilfulde Hovedb. har Frontespice med 3 Fags Kvist til n. Facade og har Tegtag; i Staldene er der Jernbjælker og Monierloft. Engen ligger i Marken S. for Gaarden og er kultiveret Mose af fortrinlig Beskaffenhed.

Hagstedgaard, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Harald Nielsen*, som købte Gaarden 5. Septbr. 1908, er født paa Dalagergaard, Østby Sogn i Sønderjylland 23. Oktbr. 1880 og gift med *Karen Dorthea Clausen*, født paa Faustbjerg i Vinding ved Vejle 29. Juli 1884.

Matr.-Nr. 14b m. fl. af Skanderup. Hartkorn 2 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 11,320 Kr. Gaardens samlede Areal 61 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 59, Eng 1 $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Halvbrak efter Grønjordshavre, 2 Roeafgrøder og 1 Græsmark; i Driften benyttes c. 6 Tdr. Ld. til Frøavl (Turnips). Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Al Mælken sælges til Hamborg gennem Skanderup Mejeri. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Hagstedgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Gaarden bestod dog ikke dengang som selvstændig Gaard, idet den udskiltes i 1836 fra Helenesminde af Hagsted, der opbyggede Gaarden. Hagsted solgte til Hansen, af hvem H. Lauenborg købte i 1870. Han overdrog 1880 Ejendommen til sin Søn, P. Lauenborg, af hvem Iver Schmidt fra Ødis købte 1899; han overdrog i 1904 Gaarden til Svogeren, Jens Andersen Skov fra Taulov, der har solgt til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger c. 2 Km. Ø. for Skanderup By, middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet med Fald mod Ø. for den n. Dels Vedkommende, medens den øvrige Del er jævn. Beliggenheden er meget venlig med de velholdte Bygninger omgivne af den udmærkede Frugthave og stærke Læbælter. Hovedb. og de tre Avlslænger er opførte i Grundmur, Hovedb. med Cementstenstag, Avlsb. med Straatage. Et Materialhus og en Vinkelbygning paa Laden er bygget af Stolper og Brædder med Paptage; desuden findes et Bagerhus i Grundmur. Engen ligger i Marken Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed.

Tvedsgaard, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 5 Km. Tlf. 46 over Vamdrup Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Thomas Hansen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1884, er født paa Ejendommen 5. Septbr. 1856 og gift med *Jacobine Marie Jensen*, født paa Asbøll i Lejrskov Sogn 9. Maj 1859.

Matr.-Nr. 15d m. fl. af Skanderup. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,500 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 99 $\frac{3}{4}$ Td. Ld., deraf Ager 89, Eng 7, Mose 2, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{4}$. Af Agermarken drives 77 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 $\frac{1}{2}$ Roeafgrøde, 2 Græsmarker, $\frac{1}{2}$ Staldfoder og 3 Kornafgrøder; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god Muld paa Underlag af Grus, Sand og Ler, dels frugtbar, moseagtig Muld paa Ler- og Sandunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Al Mælken leveres til Vamdrup Andelsmejeri, som igen sælger Fløden til Jels Mejeri i Sønderjylland. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Tvedsgaard købtes i 1854 af den nuværende Ejers Fader, ved hvis Død 1863 hans Enke overtog Gaarden, som hun 1884 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer. Gaarden ligger omtrent midt paa sin Mark, hvorigennem der gaar en offentlig Vej. Alle Bygningerne er opførte i Grundmur, Hovedb. i 1865 og tækket med Straa; en Tilbygning til denne er opført 1904 og tækket med Cementsten. En stor Lade, opført 1870, og Svinestalden, opført 1866, har Straatage, medens Kostalden og en anden Lade er opførte 1909 og har Cementstentag. Bygningerne er velholdte og hyggeligt omgivne af Haven og Læplantninger. Terrænet over Markerne er dels fladt, dels med smaa Bakker.

Rørkjærgaard, Skanderup Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 6 Km. Tlf. 32 over Skanderup Central. Gaarden ligger c. 8 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Mads Theodor Petersen*, som købte Gaarden 11. Septbr. 1912, er født paa Sandbæk ved Lemvig 11. Novbr. 1849 og gift med *Frederikke Strandbygaard*, født paa Svendsholm i Ringkøbing Amt 11. April 1853.

Matr.-Nr. 17a m. fl. af Skanderup. Hartkorn 2 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 60 Tdr. Ld., deraf Ager 52½, Eng 4, Skov 2. Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 46½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roaefgrøde og 1 Græsmark; i Driften benyttes 4 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel). Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Der holdes 3 Grisesøer, hvis Grise sælges. Al Mælken sælges, og den skummede Mælk sendes til Altona; den behandles paa Mejeriet i Lunderskov. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rørkjærgaard solgtes til fri Ejendom fra Koldinghus Rytterdistrikt af Kong Christian d. 7. i 1767. De ældst kendte Ejere er Slægten Buhl, hvis første Medlem nævnes 1809, og af hvilken Mikkel Buhl i 1912 solgte Ejendommen til den nuværende Ejer, der havde ejet Gamstgaard i Gamstby. Den ældst kendte Ejer af Slægten Buhl var Peder Iversen, der 1830 afstod til sin Svigersøn, Hans Andersen, ved hvis Død 1846 hans Enke giftede sig med Jens Buhl fra Store Velling.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads c. 2½ Km. SØ. for Skanderup Kirke. Den ligger middelhøjt over let bølgeformet Terræn, og man har derfra en vid Udsigt over Omegnen med de spredte Skovpartier i N. og S. Hovedb. er opført 1854 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Kampestenmur, alle tækkede med Straa; den s. Side af Gaardspladsen afgrænses af en halvtags Bygning med Paptag. Engen ligger i Marken tæt S. for Gaarden og er hovedsagelig Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. fra Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Ask.

Klebækgaard, Skanderup Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Vamdrup, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Olav Olsen*, der tillige er Ejer af Lindegaard i Hjarup.

Matr.-Nr. 14h, 12k af Skanderup. Hartkorn 6 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Avlsb. 17,000 Kr. (der findes ingen Hovedb.). Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 98, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roaefgrøder og 1 Græsmark; i Driften benyttes c. 20 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs og Turnips). Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa ⅓ af Arealet stærk Lerjord paa Lerunderlag, paa de ⅔ dyb, god Muld paa Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 2 Heste samt 2 Plage og Føl. Der holdes 20 Grisesøer, hvis Grise dels sælges, dels vedligeholder Bestanden i Fedestalden paa Lindegaard. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Den forrige Ejer købte c. 1875 Jorderne fra en nedlagt Gaard i Skanderup og drev dem sammen med sin anden Ejendom, Lindegaard i Hjarup. Den nuværende Ejer opførte i 1905 paa Ejendommen tre Længer med Beboelse i ø. Længe for en gift Avlskarl. Bygningerne er alle opførte i Grundmur med Cementstentag, undtagen et Materialhus

og et Polakhus, der har Paptage. Gaarden ligger c. 1½ Km. SV. for Skanderup By, middelhøjt i Terrænet, der er meget jævnt over dens Marker. Den er omgivet af Have og Læplantninger.

Johannes Knudsens Gaard i Hjarup, Hjarup Sogn. Postforb.: Kolding, hvortil c. 10 Km., og St.: Vamdrup, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Johannes Knudsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1907, er født paa Ejendommen 1. Septbr. 1879.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Hjarup. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 27,500 Kr. Gaardens samlede Areal 101 Td. Ld., deraf Ager 84, Eng 4, Skov 11, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roefgrøde og 1½ Græsmark; 8 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Kartoffler, Ærter og Staldfoder, og Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 8 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag, paa 22 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa 25 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus; 6 Tdr. Ld. er opdreven Mose, og Resten er Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gaarden, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1765 for 888 Rd. 12 Sk. og købtes af Knud Mortensen, hvis Søn, Morten Knudsen, overtog den i 1773; han skødede den til sin Søn, Knud Mortensen, der atter overdrog den til sin Søn, og saaledes er Ejendommen fremdeles gaaet i Arv fra Fader til Søn.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Hjarup By. Hovedb. er opført 1839 i Grundmur, men restaureredes i 1888 og fik paalagt Skifertag. Avlsb. er opførte 1909—10 efter Brand i Grundmur med Trimpel, Jernbjælker og Monierlofter i Staldene; de har Cementstenstage. Engen ligger i tre Dele ved Marken S., Ø. og V. for Gaarden og er dels Overrislingseng, dels Natureng. Skoven ligger i to Dele 2 Km. Ø. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og El. — Kvægbesætningen, der er af gammel Stamme paa Gaarden, er flere Gange præmieret ved de lokale Skuer.

Skovhøjgaard, Hjarup Sogn. Postforb. og St.: Vonsild, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jørgen Dreijer*, som overtog Gaarden 11. Decbr. 1891, er født paa Ejendommen 15. Novbr. 1856.

Matr.-Nr. 7b m. fl. af Hjarup. Hartkorn 3 Tdr. 1 Skpr. 2 Fdkr. ¼ Alb., Skovskyld 1 Fdkr. Ejendomsskyld 38,440 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 10,500 Kr. Gaardens samlede Areal 69½ Td. Ld., deraf Ager 56½, Eng 5, Skov 4, Have og Gaardsplads 4. Af Agermarken drives 53½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, ½ Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning sammen med 1½ Td. Ld. af Engen. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Der holdes 3 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Skovhøjgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Poul Mortensen, der købte flere Parceller fra Gaardene i Hjarup By og opbyggede Gaarden her, som han 1852 skødede til sin Søn, Lars Poulsen, hvis Enke 1853 giftede sig med sin Svoger, Anders Poulsen, som 1855 solgte til Premierløjtnant Waldemar v. Bedsted, af hvem Marius Carl Dreijer fra Assens købte 1856. Ved hans Død 1887 overgik Ejendommen til Arvingerne, fire Sødskende, af hvilke den nuværende Ejer overtog den som Ene ejer i 1891.

Gaarden ligger c. 3¼ Km. Ø. for Hjarup Sognekirke og By; den ligger højt i Terrænet, der er bølgeformet over Markerne. Hovedb. og to af Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage; en Vinkelbygning paa Laden mod V. er opført af Brædder med

Spaanklædning. Engen ligger ved Marken i to Dele N. og Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret midt i Marken NØ. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Mejerigaarden, Hjarup Sogn. Postforb.: Kolding, hvortil c. 10 Km., og St.: Vamdrup, hvortil c. 5 Km. Nuværende Ejer: *Jens Peter Nielsen*, som overtog Gaarden 14. Juni 1905, er født i Brørup 2. Novbr. 1875 og gift med *Anna Margrethe Hansen*, født i Lejrskov 27. Septbr. 1881.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Hjarup. Hartkorn 4 Tdr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 36,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 19,000 Kr. Gaardens samlede Areal 66 Tdr. Ld., deraf Ager 62½, Eng 1½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 44½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve og 3 Heste. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes. Ungkvæget fedes og omsættes i c. 3 Hold aarlig.

Mejerigaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Christian Hansen, som købte Gaarden i 1874, og som 1879 overdrog den til sin Søn, Peter Hansen, der fraskilte Gaarden c. 60 Tdr. Ld. Han solgte Gaarden i sin nuværende Skikkelse til den nuværende Ejer.

Mejerigaarden, der først i 1870erne var Fællesmejeri, ligger paa sin oprindelige Plads som den sydøstligste Gaard i Hjarup By; Beliggenheden er meget hyggelig og venlig med de anseelige Bygninger omgivne af den ret betydelige Have og af Læbælter. Hovedb. er opført i Grundmur med Paptag; til ø. Facade er der bygget en Karnap med Forstue. Avlsb. er ogsaa byggede af Grundmur og har Tage af Straa, Cementsten og Tagpap; i Kostalden er der Jernbjælker og Hvælvinger. Engen ligger ved en Del af Marken c. 1 Km. SØ. for Gaarden og er Natureng.

Lindegaard, Hjarup Sogn. Postforb.: Kolding, hvortil c. 10 Km., og St.: Vamdrup, hvortil c. 5 Km. Tlf. 7 over Hjarup Central. Nuværende Ejer: *Olav*

Lindegaard.

Olsen, som købte Gaarden 1. Maj 1902, er født paa Rødkildegaard ved Slagelse 18. Aug. 1876 og gift med *Ingeborg Sejerø*, født paa Baungaard, Vejen, 23. Jan. 1880.

Matr.-Nr. 12a m. fl. af Hjarup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Skov-skyld 1 Skp. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 57,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,900 Kr., for Avlsb. 23,290 Kr. Gaardens samlede Areal 110 Tdr. Ld.,

deraf Ager 87, Eng 8, Skov 13, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 77 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 1 Græsmark; i Driften benyttes 2 Tdr. Ld. til Sukkerroer og 15 Tdr. Ld. til Frøavl af Runkelroer og Engsvingel. Resten — 10 Tdr. Ld. — henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels stærk Lerjord paa Lerunderlag, dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand; Indhegningerne er moseagtig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 35 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin, der er tillagt paa Ejerens Gaard Klebækgaard paa Skanderup Mark. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Lindegaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes af Kong Christian d. 7. i 1767. Den ældst kendte Ejer er Poul Mortensen, der fik Ejendommen i 1824, og som 1857 overdrog den til sin Søn, Anders Poulsen Vaaben, der ved Mage-skifte samlede de spredte Jorder og tilkøbte flere Parceller. Ved Giftermaal med sin Broders Enke fik A. P. Vaaben Gaarden Skovhøjgaard, som Poul Mortensen havde samlet af mindre Parceller og 1852 overdraget til sin Søn, Lars Poulsen. A. P. Vaaben solgte i 1902 Gaarden her til den nuværende Ejer.

Lindegaard ligger paa sin oprindelige Plads midt i Hjarup By; den ligger middel-højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald i N. og S. Gaardens Bygninger er opførte af Anders Poulsen Vaaben i 1857—59. Hovedb. er bygget i Grundmur og restaureret i 1906, ved hvilken Lejlighed den fik tilbygget en høj Frontespice med 3 Fags Kvist og paalagt Tegltag. Avlsb. er ogsaa grundmurede, men har Straatage. Til Ejendommen hører en Villa, der ligger i Haven Ø. for Gaarden, og som beboes af Ejerens Svigermoder. Jorderne ligger i to Dele, af hvilke 23 Tdr. Ld. ligger N. for Gaarden og den øvrige Mark samlet om Ejerens Gaard i Skanderup. Engen ligger c. 700 M. SV. for Gaarden i Hjarup Enge og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 3¼ Km. NV. for Gaarden ved Skanderup Skov og har Bestand af Bøg og Gran.

Dyergaard, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Kristian Marius Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1895, er født i

Dyergaard.

Vile Skole i Salling, Aalborg Amt, 7. April 1867 og gift med *Kathrine Marie Hansen*, født i Kolstrup i Haderslev Amt 10. Jan. 1863.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Vester Vamdrup. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 97 Tdr. Ld., deraf Ager 95, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa ⅓ af Arealet Lermuld, paa ⅓ god, dyb

Muld, begge Dele paa Lerunderlag, og paa $\frac{1}{3}$ god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Dyergaards ældst kendte Ejere er Slægten Krogh, af hvilken P. Krogh opbyggede Hovedb. i 1847, i Følge en Inskription over Indgangsdørene. Han døde 1875, hvorefter Enken, Maren, der var fra Ejstrup, overtog Ejendommen, som hun 1893 solgte til Nis Fredsted Hansen fra Kolstrup i Haderslev Amt, der døde 1894, hvorefter hans Svoger, den nuværende Ejer, overtog Gaarden i 1895.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads og har en meget hyggelig Beliggenhed med de kønne Bygninger omgivne af en nyanlagt Have og en gammel Frugthave. Udsigten er vid over det store, flade Terræn. Dyergaard var tidligere betydelig større, idet bl. a. Lille Dyergaard, der ligger N. for Gaarden, er frasolgt. Bygningerne er alle opførte i Grundmur; Hovedb. restaureredes i 1906 og fik tilbygget en høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade og paalagt Cementstenstag; Avlsb. har Tage af Straa, og to mindre Bygninger V. for Gaarden er tækkede med Tegl og Tagpap. Gaardens faste Maskiner drives ved Vindmotor, der er opsat i 1907 af den nuværende Ejer.

Vamdrup Mølle, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 44 over Vamdrup Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad,

Vamdrup Mølle.

Kolding. Nuværende Ejer: *Andreas Christian Ferdinand*, som købte Gaarden 15. Marts 1909, er født i Holte her i Sognet 18. Oktbr. 1884 og gift med *Nicoline Kirstine Juhl*, født paa Rødkjærgaard i Holte 23. April 1887.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Vester Vamdrup. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr., for en Vandmølle 10,000 Kr., for en Vindmølle 10,000 Kr., for en Fiskeribestyrerbolig 3,000 Kr. og for et Arbejdshus 1,500 Kr. Gaardens samlede Areal $116\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager $82\frac{1}{2}$, Eng 28, Mose 1, Fiskedamme 2, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives $72\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker; i Driften benyttes $2\frac{1}{2}$ Td. Ld. til Avl af Cikorierødder og 2 Tdr. Ld. til Frøavl af Kæmpegræs. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Der holdes 8 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vamdrup Mølle's ældst kendte Ejer er Hansen, i hvis Slægt Ejendommen formentlig har været i et Par Generationer; han byggede 1854 Hovedb. og solgte til Elholm, af hvem Hans Knudsen Ravn fra Børkop i 1881 købte Gaarden, som han solgte til

Schmidt, men maatte overtage igen, hvorefter han atter solgte til Hans Hørlych fra Bastrupgaard, af hvem Vamdrup Fiskeriselskab købte. Efter Selskabets Konkurs maatte H. Knudsen Ravn for tredje Gang overtage Gaarden, som han i 1909 solgte til sin Datterdatters Mand, den nuværende Ejer.

Møllen ligger paa sin gamle Plads ved Vamdrup Aa, den s. Gren af Kongeaaens Udspring, c. 2 Km. V. for Vamdrup By. Hovedb., der rummer en herskabelig Lejlighed, er opført i Grundmur med høj Frontespice med 4 Fags Kvist til ø. Facade og har Tegltag. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og tækkede med Straa. Der drives lokal Mølle drift fra Vand- og Vindmøllen og Ferskvands-Damkultur fra de 25 Fiskedamme, der ligger umiddelbart S. for Gaarden; Fiskedammene blev anlagte af Vamdrup Fiskeriselskab og er nu bortforpagtede til »Sydjysk Damkultur«. Engen ligger i Fortsættelse af Fiskedammene mod Ø. og er Natureng af god Beskaffenhed. Terrænet over Markerne er jævnt mod N. og Ø., men kuperet mod V. Fra Vindmøllebakken er der en meget vid Udsigt over det store, flade Terræn.

Hafdrupgaard, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Mathias Andersen Dahl*, som købte Gaarden 23. Jan. 1912, er født i Ødis i Kolding Herred 16. April 1866 og gift med *Mathilde Johansen*, født i Sønder Bjært i Kolding Herred 11. Juli 1869.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Hafdrup. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,800 Kr., for Avlsb. 10,400 Kr. Gaardens samlede Areal 122 Tdr. Ld., deraf Ager 112, Eng 4, Skov 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 108 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand.

Hafdrupgaard.

Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hafdrupgaard's ældst kendte Ejere er en Slægt Friis, af hvilken den sidste opbyggede Gaarden i 1876 og 1893 solgte til Holger Midtgaard, af hvem L. Finnemann — Søn af den for sin Dansksindethed kendte Ejer af Taaninggaard ved Christiansfeld — købte i 1904. L. F. solgte 1908 til P. Lauridsen ved Mageskifte med Hotel »Lunderskov«; af P. Lauridsen købte Strade i 1909 og af ham Niels Andersen fra Hjarup, efter hvem Hypotekforeningen overtog Gaarden, som 1911 solgtes til Theodor Nielsen fra Skanderborg-Eggen; af ham har den nuværende Ejer overtaget Gaarden ved Mageskifte med en Gaard i Borum i Aarhus Amt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 2 Km. NV. for Vamdrup Sognekirke og By. Beliggenheden er meget venlig, og Gaarden er omgivet af en stor, køn Have

med stærke Læbælter af Birk, Elm og Ahorn og en ret stor Plantage af Gran og Løvtræer V. for Gaarden. Hovedb. og de to store Avlslænger er opførte i Grundmur med Paptage; Hovedb. har en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til begge Facader.

Højgaard, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Marius Hansen*, som overtog Gaarden 1. Decbr. 1900, er født paa Nabogaarden Kathrinelund 11. Aug. 1873 og gift med *Inger Marie Kirstine Clausen*, født paa Østergaard i Ødis i Kolding Herred 19. Aug. 1880.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Bønstrup. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,550 Kr., for Avlsb. 13,450 Kr. Gaardens samlede Areal 96 Tdr. Ld., deraf Ager 87¼, Eng 7, Mose ¼, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 64¼ Td. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 1 Græsmark; 9 Tdr. Ld. drives i en anden 6 Marksdrift med Veksel af Korn, Rør og Græs, og Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa blandet Underlag af Sand og Grus. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ung-

Højgaard.

kvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Der holdes 7 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højgaard's ældst kendte Ejer er den nuværende Ejers Bedstefader, Jeppe Lorentzen Hansen, der ejede Gaarden i første Halvdel af det 19 Aarhundrede, og som fulgtes af Sønnen, Lorentz Hansen, den nuværende Ejers Farbroder, der solgte til Jep Møller fra Ødis. I c. 1880 købte Chr. Krogh Gaarden. Af senere Ejere nævnes N. Bengtson fra Sverige, der 1892 solgte til Søren Nissen Jørgensen fra Ødis Bramdrup, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden laa oprindelig ved Bønstrup Sø, men flyttedes i 1855 af Lorentz Hansen til sin nuværende Plads c. 2 Km. NØ. for Vamdrup By. Beliggenheden er meget tiltalende, og Udsigten er vid og fri. Gaardens Bygninger er opførte 1894 efter Brand og er grundmurede; Hovedb. har høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade og er tækket med Tegl; Avlsb., der bestaar af to store Vinkellænger, har Trætrimpel og Paptage; desuden findes et Par mindre Bygninger. Terrænet over Gaardens Marker er meget jævnt. Engen ligger c. ½ Km. SV. for Gaarden ved de 8 Tdr. Ld. af Indhegningen og er Natureng af god Beskaffenhed.

Kathrinelund, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 62 over Vamdrup Central. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jeppe Lorentzen Hansen*, som overtog Gaarden 1. Febr. 1894, er født paa Ejendommen 10. Febr. 1866 og gift med *Kathrine Marie Eriksen*, født paa Lille Dyergaard i Vester Vamdrup 28. Juli 1874.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Bønstrup. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. Skovskyld 1 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 128 Tdr. Ld., deraf Ager 112, Eng 4, Mose 10, Skov $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 98 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med $\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Staldfoder og Roer, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 6 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god, dyb Muld paa blandet Underlag af Sand og Grus. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg; den er en gammel Stamme paa Gaarden.

Kathrinelund's ældst kendte Ejer er Slægten Johansen, der formentlig har ejet Gaarden i mange Generationer. I 1851 solgte Laurids Johansen Ejendommen til Markus Hansen, der var født paa Nabogaarden »Højgaard«, og ved hvis Død 1883 Enken, Anne Kathrine, f. Jepsen, overtog Gaarden, som hun skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Kathrinelund.

Kathrinelund laa tidligere ved Bønstrup Sø sammen med to andre Gaarde, men flyttedes i 1855 til sin nuværende Plads, c. 2 Km. NØ. for Vamdrup By. Beliggenheden er meget hyggelig med de velholdte Bygninger omgivne af det smukke Haveanlæg og et Læbælte af Ahorn og Elm. Hovedb. er opført i Grundmur og restaureret 1910, ved hvilken Lejlighed der tilbyggedes en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til ø. Facade og paalagdes Tegltag. Avlsb. bestaar af tre grundmurede Hovedlænger med Straatage og en Bygning i Stolper og Brædder med Paptag. Terrænet over Gaardens Marker, der ligger samlede om Gaarden, er jævnt. Engen, der ligger i Markens v. Del, er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ved Engen og har Bestand af Bøg og Eg med Hasselunderskov.

Nyhavegaard, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. $3\frac{1}{4}$ Km. Tlf. 13 over Hjarup Central. Gaarden ligger c. $11\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Nis Hansen Jepsen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1883, er født paa Ejendommen 4. Juli 1856 og gift med *Ane Cathrine Poulsen Friis*, født paa Enghøjgaard i Hjarup 19. Maj 1862.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Søgård. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 80, Eng $\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. (Der er frasolgt c. 22 Tdr. Ld., som er fradraget i det angivne Areal, men ikke i Hartkorn og Ejendomsskyld). Af Agermarken drives 73 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa $\frac{1}{3}$ af

Arealet Lermuld, paa $\frac{1}{3}$ god, dyb Muld, begge Dele paa Lerunderlag, og paa $\frac{1}{3}$ Sandmuld paa blandet Underlag af Kvæg, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nyhavegaard's ældst kendte Ejer er Jeppe Hansen, der havde faaet den ved Mageskifte med Søren Ross. Jeppe Hansen havde ejet en anden Gaard i Søgaard, som han havde faaet 1836 efter sin Fader, Hans Nissen; i 1883 skødede Jeppe Hansen Nyhavegaard til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger c. 2 Km. V. for Hjarup Sognekirke. Den ligger hyggelig omgivet af et stort Haveanlæg og brede Læbælter af Elm, Gran, Birk og Ahorn. Hovedb. er opført i Grundmur med Rørtag; Avlsb. bestaar af tre grundmurede Hovedlænger og en Lade i Stolper og Brædder samt en grundmuret Svinestald V. for Gaarden og et

Nyhavegaard.

Maskinhus mod Ø.; de tre sidstnævnte Bygninger er tækkede med Tagpap og de øvrige med Rør. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med Fald mod N. Engen ligger umiddelbart V. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. — Af Kvægbesætningen, der er af gammel Stamme paa Gaarden, er flere Samlinger og enkelte Tyre premierede.

Sølyst, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 13½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Nis Peder Hansen*, som overtog Gaarden 1. April 1897, er født paa Lundsbyk i Haderslev Amt 11. Septbr. 1859 og gift med *Mette Kathrine Jessen*, født paa Sandbjerggaard i Harte i Kolding Herred 2. Febr. 1865.

Matr.-Nr. 4d m. fl. af Øster Vamdrup. Hartkorn 3 Tdr. 5 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,080 Kr., for Avlsb. 9,470 Kr. Gaardens samlede Areal 93 Tdr. Ld., deraf Ager 84, Eng 7, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; i Driften benyttes 2 Tdr. Ld. til Cikorierødder og 9 Tdr. Ld. til Frøavl (Kæmpegræs). Jordens Bonitet er dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand, dels god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 2 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Der holdes 10 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb. Ungkvæget indkøbes som eetaarige og omsættes en Gang aarlig, Halvdelen om Foraaret og Halvdelen om Efteraaret, som Kælvekvier; de gølge Kvier fedes paa Græs. En Trediedel af Fouragen sælges, og der indkøbes aarlig c. 6,000 Kilogram Kunstgødning.

Sølyst udskiltes fra en større Gaard i Øster Vamdrup af et Medlem af Slægten Knudsen, der er Gaardens ældst kendte Ejere. I 1872 solgte den sidste Ejer af Navnet Knudsen til Jørgen Skødt fra Haderslev-Eggen, som 1879 overdrog Ejendommen til sin Søn, Niels Skødt, ved hvis Død 1893 hans Enke, Kathrine Skødt, overtog Gaarden. Hun giftede sig 1896 med Peder Frantsen Jørgensen fra Fyn, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa den Plads, hvor den byggedes ved Udstykningen fra Gaarden i Øster Vamdrup i 1852. Den ligger meget hyggeligt og tiltalende med de solide og velholdte Bygninger omgivne af en stor, smuk Have og et bredt Læbælte. Gaardens Bygninger er alle opførte i Grundmur; Hovedb., der rummer en komfortabel Lejlighed, har Skifertag og Avlsb. Straatage. Gaardspladsen er aaben mod S., hvor den afgrænses af et bredt Læbælte. Engen ligger ved Markens n. Skel langs Søgaard Sø, til hvilken Gaarden har Fiskeret, og er Overrislingseng af god Beskaffenhed; Fiskeriet i Søen, der er ret betydeligt, er bortforpagtet.

Hvidkjærgaard, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. 3 Km. Tlf. 29 over Vamdrup Central. Gaarden ligger c. 16½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Peter Jochumsen*, som købte Gaarden 14. Decbr. 1904, er født i Østbirk Sogn i Aarhus Amt 2. Oktbr. 1871 og gift med *Jutta Kristiane Jensen*, født i Dalsgaard Skole i Vrads Herred, Aarhus Amt, 31. Marts 1878.

Hvidkjærgaard.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Bastrup. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 11,408 Kr. Gaardens samlede Areal 128½ Td. Ld., deraf Ager 118½, Eng 4, Mose 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 82½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Cikorieoafgrøde, 1 Foderroeoafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 10 Tdr. Ld. til Frøavl (Kæmpegræs og Engsvingel). 32 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 86½ Td. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus og paa 32 Tdr. Ld. god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hvidkjærgaard har formentlig tidligere hørt under Trøiborg Gods. De ældst kendte Ejere er Slægten Tonnesen, af hvilken Tonnesen ejede Gaarden i 1866; han maatte imidlertid flytte over Grænsen paa Grund af sin Tysksindethed, og hans Broder, Jes Tonnesen, overtog Ejendommen, som han i 1889 solgte til Hans Hørlyck fra Bastrupgaard, af hvem Eskild Hansen Skov købte i 1892; han har solgt Gaarden til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1½ Km. VNV. for Bastrup By. Den ligger over meget jævnt Terræn, og man har fra den en vid Udsigt over den flade

Omegn. Hovedb. er opført i Grundmur med Paptag og har til n. Facade en frembygget Karnap med Entré. De to Avlslænger og en Svinestald, der ligger V. for Hovedb., er ligeledes grundmurede med Tage henholdsvis af Straa og Tagpap. Den store Gaardsplads ligger aaben mod N., hvor den afgrænses af Grupper af Ask paa begge Sider af Indkørslen. En køn Pryd- og Frugthave strækker sig mod S., hvor den ender i en ret betydelig Plantage af Ask, Elm og enkelte Frugttræer. Engen, der ligger i Markens n. Del, er Overrislingseng af god Beskaffenhed.

Bindtoft, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peter Hansen Hørlyck*, som overtog Gaarden 13. April 1907, er født paa Ejendommen 8. April 1876.

Matr.-Nr. 16a m. fl. af Bastrup. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,300 Kr., for Avlsb. 15,700 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 3½, Mose 4½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefagrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 2 Tdr. Ld. til Frøavl (Kaalrabi). Resten af Agermarken henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa c. 5 Tdr. Ld. Lerjord paa Lerunderlag, paa Resten god Sandmuld og moseagtig Muld paa blandet Underlag af Grus, Ler og Tørvejord. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bindtoft's ældst kendte Ejer er Chr. Kryhlmann fra Als, som 1862 solgte til Cicilius Hastrup, af hvem Peter Rasmus Hørlyck købte Gaarden samme Aar. P. R. Hørlyck var født paa Bastrupgaard og overdrog 1907 Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer. Bastrup By hørte oprindeligt til Haderslev Amt sammen med »de 8 Sogne«.

Gaarden laa oprindeligt inde i Bastrup By, men er bleven udflyttet til sin nuværende Plads af Arendt Schmidt, hvis Slægt formentlig har haft Gaarden i flere Generationer. Bindtoft ligger middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er kuperet. Fra Marken tæt Ø. for Gaarden er der en venlig Udsigt over den skovrige Omegn. Hovedb. og Avisb. er opførte i Grundmur med Tage af Straa og Tagpap; i s. Længde med en Vinkelbygning, der er opførte i 1909, er der Jernbjælker og Hvælvinger. Engen ligger umiddelbart Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed.

Bastrupgaard, Vamdrup Sogn. Postforb. og St.: Vamdrup, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 40 over Vamdrup Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad,

Bastrupgaard.

Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Thomsen*, som købte Gaarden 1. Maj 1904, er født paa Langholtgaard i Seest 6. Novbr. 1880 og gift med *Marie Hollesen*, født i Ødis Bramdrup Skole i Vejle Amt 7. Novbr. 1882.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Bastrup. Hartkorn 5 Tdr 6 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 95 Tdr. Ld., deraf Ager 89, Eng 1, Mose 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 81 Tdr. Ld. uden bestemt Sæds-kifte og uden Brak; c. 15 Tdr. Ld. benyttes til Avl af Cikorierødder, 14 Tdr. Ld. til Frøavl (italiensk Raigræs og Rundbælg), c. 3 Tdr. Ld. til Sukkerroer, 2 Tdr. Ld. til Foderroer, 3 Tdr. Ld. til Kartoffler og Resten af de 81 Tdr. Ld. dyrkes med Korn. Resten af Agermarken henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa Halvdelen Lermuld paa Lerunderlag og paa Resten god Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer og 5 Heste. Der holdes c. 10 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes ved Indkøb. Halvdelen af Fouragen sælges til Kolding, og der benyttes aarlig c. 3,000 Kilogram Chilisal-peter, c. 20,000 Kilogram Thomasslagge og c. 10,000 Kilogram Kainit.

Bastrupgaard ligger paa sin gamle Plads midt i Bastrup By og er opbygget 1843 efter Brand. Gaarden har en særlig hyggelig Beliggenhed; dens store Have strækker sig S. for Hovedb., ved hvis Facade der staar en Række store, gamle Linde-træer. Fra Marken S. for Gaarden har man en smuk, vid Udsigt over Egnen. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage henholdsvis af Tegl og Straa. Hovedb. er en anselig Bygning, der rummer en herskabelig Lejlighed, og Avlsb. bestaar af 3 store, smukke og ensbyggede Længer. Engen ligger umiddelbart N. for Gaarden og er Natureng af fortrinlig Beskaffenhed. — Bastrup By hørte oprindeligt sammen med »de 8 Sogne« til Haderslev Amt og lagdes allerede af Kong Frederik d. 2. under Kronen. Godsernes Fæstegaarde kaldtes »Kongens Hørregaarde« og havde Forpligtelse til at dyrke Hør, som de leverede til Kongens Klædemøller. I Bastrupgaards Arkiv oplyses intet om, hvem der købte Gaarden til fri Ejendom sidst i det 18. Aarhundrede, men kun at Slægten Hørlyck har ejet Gaarden igennem flere Generationer.

Glibstrupgaard, Andst Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Andst, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 22 over St. Andst Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste

Glibstrupgaard.

Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Christian Esbensen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1907, er født paa Døffelgaard i Tandslet Sogn paa Als 6. Oktbr. 1857 og gift med *Christine Amalie Margrethe Andresen*, født paa Ankulgaard, Adserballe Sogn paa Als, 2. Septbr. 1859.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Glibstrup. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,200 Kr., for Avlsb. 15,800 Kr. Gaardens samlede Areal 114 Tdr. Ld., deraf Ager 97½, Eng 7, Skov 7, Have og Gaardsplads 2½. Af Agermarken drives 70 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden

Brak, med 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; 24 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 1 Græsmark; Resten af Agermarken henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 73 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Ler-, Grus- og Sandunderlag, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 55 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Glibstrupgaard hørte ligesom de øvrige Gaarde i Andst Sogn under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Christian d. 7. i 1767 solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Frederik Johansen Legarth, der var af en indvandret Emigrantslægt, hvis oprindelige Navn formentlig har været »le Gard«. I 1876 overdrog F. I. Legarth Ejendommen til sin Søn, Johan Frederik Legarth, som 1890 solgte den til Søren Nielsen, der 1904 mageskiftede med Anton Sørensen Vaaben, der havde en Gaard i Aarhus-Eggen. A. S. Vaaben, der var fra Andst, solgte i 1907 Gaarden til Morten Beck fra Gjesten, der senere blev Ejer af Nebbegaard i Elbo Herred, og af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads, den ligger højt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt mod V. og bølgeformet mod Ø. Hovedb. er opført 1878 efter Brand i Grundmur med Tegltag; det er en solid og anselig Bygning, der rummer en god Lejlighed. Avlsb. er opførte efter Brand i 1878 i Grundmur med Tage af Straa og Tagpap. Engen ligger ved Markens s. Side og er Kulturreng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. N. for Gaarden, op mod Gjesten Skov; den har Bestand af Bøg og Eg.

Iversminde, Andst Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Andst, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 24 over St. Andst Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste

Iversminde.

Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Marius Petersen*, som købte Gaarden 25. Marts 1912, er født i Bæk i Nustrup Sogn, Sønderjylland, 31. Marts 1886.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Glibstrup. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 16,500 Kr. Gaardens samlede Areal 150 Tdr. Ld., deraf Ager 136, Skov 12, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 65 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roefgrøde og 1 Græsmark; 51 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 1 Græsmark; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 65 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand, paa 51 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag og paa Indhegningerne lavere moseagtig Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 32 Malkekøer foruden 34 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 4 Plage og Føl

samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Iversminde hørte tidligere ligesom de øvrige Gaarde i Andst Sogn under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes i 1767 til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. De ældst kendte Ejere er Slægten Iversen, der har ejet Gaarden i flere Generationer. Hans Kvist Iversen fik i 1905 Gaarden efter en Slægtning, Iver Iversen. Ved H. Kvist Iversens Død 1908 overtog hans Enke, Bolette, Ejendommen, som hun 1912 solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, og var den nordligste af de tre Gaarde, der dannede Glibstrup By. Den ligger højt i Terrænet, der over Markernes v. Del er jævnt, medens den ø. er noget bølgeformet. Fra Gaarden har man vid Udsigt mod SV. mod Vejen og Askov og mod S. over Andst By til Højdedragene ved Grænsen med Skodborg Skove. Hovedb., der er en anselig Bygning, er opført i Grundmur ligesom Avlsb.; Hovedb. har Straatag, Avlsb. Straa- og Cementstenstage; i Staldene er der Jernbjælker og Monierlofter.

Vanggaard, Andst Sogn. Postforb. og St.: Andst, hvortil c. 1 Km. Tlf. 5 over St. Andst Central. Gaarden ligger c. 17½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Peder Pedersen*, som købte Gaarden 22. Marts 1912, er født paa Elmegaard i Harte i Kolding Herred 24. Febr. 1877 og gift med *Johanne Jensine Geerthsen*, født paa Stallerupgaard i Harte i Kolding Herred 15. Jan. 1884.

Vanggaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af St. Andst. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 51, Eng 17, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Staldfoder, 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 8 Tdr. Ld. til Frøavl (Hundegræs, Raigræs og Runkelroer). Jordens Bonitet er paa 11 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa blandet Underlag af Sand og Ler, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Vanggaard hørte ligesom de øvrige Gaarde i Andst Sogn tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767. Den ældst kendte Ejer er Jens Søndergaard fra Gamst, der 1886 solgte til Peter Esbensen fra Als, af hvem den nuværende Ejer, som ejede Stendalgaard i Herslev Sogn, Brusk Herred, har købt.

Gaarden laa oprindeligt inde i St. Andst By, men udflyttedes af Jens Søndergaard til sin nuværende Plads c. 400 M. SØ. for Andst By og umiddelbart N. for Kolding-Ribe

Landevej. Den ligger middelhøjt over meget jævnt Terræn og har en hyggelig, venlig Beliggenhed. Hovedb. er opført 1888 efter Brand af Peter Esbensen; den staar i Grundmur med Skifertag og er en solid og anselig Bygning. Avlsb. bestaar af 2 store grundmurede Sidelænger med Straatage; en Lade, der er bygget i Vinkel paa ø. Længe, er opført af Stolper og Brædder og har Paptag; den kønne, aabne Gaardsplads afgrænses af en Elmeplantning. Engen ligger c. 1 Km. V. for Gaarden og er kultiveret Mose af fortrinlig Beskaffenhed. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stambog.

Tingskovhus, Andst Sogn. Postforb. og St.: Andst, hvortil c. 2 Km. Tlf. 19 over St. Andst Central. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Anders Andersen*, som købte Gaarden 5. Marts 1911, er født paa Lille Lundgaard i Vejen Sogn 3. Marts 1866 og gift med *Ane Marie Jørgensen*, født paa Roerslev Mark i Odense Amt 13. Juni 1865.

Matr.-Nr. 24a m. fl. af St. Andst. Hartkorn 1 Td. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 69, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 29 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Kartoffelafgrøde, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 40 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer forden 6 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb, da der malkefedes.

Tingskovhus.

Tingskovhus hørte ligesom de øvrige Gaarde i Andst Sogn tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er *Jørgen Nissen*, som ejede en gammel Fædrenegaard, der laa ved Landevejen nedenfor den nuværende Gaard. Han tilkøbte den gamle Gaard flere Parceller og opbyggede c. 1850 Gaarden paa dens nuværende Plads c. 200 M. S. for Kolding-Ribe Landevej. I 1860erne overdrog han Ejendommen til sin Søn, *Laurids Jørgensen*, som havde den indtil 1880erne, hvorefter den gik over til fremmede Ejere, af hvilke den sidste, *Jens Laurids Jacobsen*, i 1910 solgte til *Peter Gram* fra Haderslev Amt, der atter solgte til den nuværende Ejer, som ejede Fædrenegaarden, Lundgaard, ved Vejen.

Hovedb. er opført 1855 i Grundmur med Paptag; den ligger paa en stærk Skraaning mod S. og rummer en komfortabel Lejlighed. Avlsb., der bestaar af tre sammenbyggede Længer og en Vinkelbygning, er ligeledes opførte i Grundmur og har Tage af Straa og Pap.

Nygaard, Andst Sogn. Postforb. og St.: Andst, hvortil c. 3 Km. Tlf. 5 over Lille Andst Central. Gaarden ligger c. 21½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jacob Nielsen Jensen*, som overtog Gaarden 15. Jan. 1891, er født paa Ejendommen 10. Decbr. 1865 og gift med *Emilie Marie Therkildsen*, født paa Rovedgaard 25. Oktbr. 1883.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Lille Andst. Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,700 Kr. Gaardens samlede Areal 132½ Td. Ld., deraf Ager 122, Eng 9, Mose ½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 99 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med ½ Helbrak ½ Staldfoder, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 15 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 99 Tdr. Ld. jævn god Sandmuld paa Sandunderlag og paa Resten stærk Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nygaard hørte ligesom de andre Gaarde i Andst Sogn tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Jacob Nielsen, der 1859 delte den større Gaard mellem sine to Sønner, af hvilke Niels Jacobsen fik den nuværende Nabogaard og Jens Jacobsen Gaarden her, som ved hans Død 1880 overtoges af Enken, Maren, f. Thomsen, der 1891 overdrog den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa den Plads, hvor Jens Jacobsen byggede den i 1859; den nedbrændte 1904 og opbyggedes samme Aar af den nuværende Ejer. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med henholdsvis Skifer- og Cementstenstag. Terrænet over Gaardens Marker er hovedsagelig jævnt, for de 15 Tdr. Ld.s vedkommende dog noget bølgeformet. Engen ligger i to Dele, dels umiddelbart S. for Gaarden, dels 1 Km. S. for Gaarden ved Kongeaaen; det er Natureng af god Beskaffenhed.

Damsvadgaard, Andst Sogn. Postforb. og St.: Andst, hvortil c. 3 Km. Tlf. 9 over Lille Andst Central. Gaarden ligger c. 21½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Carl Marius Jacobsen*, som overtog Gaarden 1. Decbr. 1890, er født paa Ejendommen 25. Juli 1872 og gift med *Ingeborg Marie Simonsen*, født paa Lundsgaard i Lille Andst 7. Septbr. 1882.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Lille Andst. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 130 Tdr. Ld., deraf Ager 115, Eng 12, Skov 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med benyttet Brak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 18 Tdr. Ld. drives i en 4 Marksdrift med Veksel af Korn, Roer og Græs, og 7 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn og Brak hvert femte Aar; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 80 Tdr. Ld. god Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand, paa 7 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag og paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der fedes aarlig c. 6 Stkr. Køer og Ungkreaturer.

Damsvadgaard hørte ligesom de øvrige Gaarde i Andst Sogn tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767. I 1853 fik Jacob Nielsen Gaarden; han købte i 1859 Nabogaarden Nygaard, som han samme Aar overdrog til sin ældste Søn, Jens Jacobsen, medens den yngste Søn, Niels Jacobsen, fik Ejendommen her efter sin Fader. N. Jacobsen skødede i 1890 Gaarden til Sønnen, den nuværende Ejer, der har frasolgt c. 16 Tdr. Ld.

Gaarden laa oprindelig c. 130 M. længere mod V. i Marken, men flyttedes i 1860 til sin nuværende Plads. Den har Navn efter et gammelt Vadested over Kongeaaen, der danner det s. Skel af Gaardens Areal. Damsvadgaard ligger middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt. Hovedb. er opført i Grundmur; den restaureredes i 1912 og fik tilbygget en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til ø. Facade samt paalagt Cement-

stenstag. Avlsb. bestaar af tre grundmurede, sammenbyggede Længer med Jernblik-tage; s. Længe, Kostalden, er bygget 1911 med Murtrimpel samt Jernbjælker og Monier-loft. Engen, der ligger samlet langs Kongeaaen ved Markens s. Skel, er for største Delen OVERRISLINGSENG af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 10 Km. N. for Gaarden i Gjesten Skov og har Bestand af Bøg.

Rovedgaard, Andst Sogn. Postforb. og St.: Andst, hvortil c. 2 Km. Tlf. 10 over Lille Andst Central. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Karsten Therkildsen*, som overtog Gaarden 27. Maj 1877, er født paa Gavnsgaard i Malt Sogn 2. April 1847 og gift med *Simine Marie Hansen Frank*, født paa Ejendommen 26. Maj 1856.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Roved. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,500 Kr., for Avlsb. 17,500 Kr. Gaardens samlede Areal 204 Tdr. Ld., deraf Ager 163½, Eng ½, Mose ½, Skov 12, Hede 26, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens Søn, *Thorvald Hans Therkildsen*, der er født paa Ejendommen 27. Juli 1881. Forpagtningen, der er 3aarig, tiltraadtes i Febr. 1911. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Halvbrak efter Grønjordshavre, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 40 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Grønjordshavre og Rundbælg, 1 Roeafgrøde og 4 Græsmarker; 24 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med Grønjordslug, 1 Roeafgrøde og 4 Græsmarker; 21 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Resten henligger i vedvarende Græs i fire Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 54 Tdr. Ld. dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa Sandunderlag, 40 Tdr. Ld. er god Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand, noget smaaestensblandet; paa 21 Tdr. Ld. er Boniteten let Sandmuld og paa 24 Tdr. Ld. forskelligartet. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, som er af ren rød Race og Korhornsrace, der hver for sig holdes rene, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Rovedgaard hørte ligesom de øvrige Gaarde i Andst Sogn under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte Gaarden til fri Ejendom. De ældst kendte Ejere er Slægten Frank, af hvilken Simon Eilert Hansen Frank ejede Gaarden fra 1832 og 1849 overdrog den til sin Søn, Hans Frank Simonsen, som 1877 skødede den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt. Hovedb. er opført c. 1850 i Grundmur med en Frembygning, der har Paptag, og en Vinkelbygning paa ø. Gavl, der har Straatag ligesom selve Hovedb. Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede Længer, af hvilke s. og v. er tækkede med Cementsten, ø. med Straa; en Svinestald, der ligger Ø. for Hovedb., har Straatag. Engen ligger ved Markens v. Skel og er Natureng. Skoven er Granplantning i Heden V. for Marken; Granen er plantet af den nuværende Ejer. — Af Hestebesætningen er 2 Følhopper præmierede som 3aars.

Kornvang, Andst Sogn. Postforb. og St.: Andst, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Thomas Jensen*, som overtog Gaarden 1. April 1898, er født paa Nygaard i Lille Andst 11. Oktbr. 1868 og gift med *Else Madsen*, født i Store Andst 20. Novbr. 1883.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Roved. Hartkorn 5 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 130 Tdr. Ld., deraf Ager 111, Eng 4, Skov 14, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 54 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 50 Tdr. Ld. drives i en anden 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 50 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag og paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kornvang hørte ligesom de øvrige Gaarde i Andst Sogn tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. De ældst kendte Ejere er Slægten Nielsen, af hvilken Hans Nielsen ejede Gaarden i første Halvdel af det 19. Aarhundrede. Han efterfulgtes af Sønnen, Hans Peter Hansen, ved hvis Død i 1870'erne Ejendommen bortforpagtedes, indtil Arvingerne i 1898 solgte den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i Roved By, der tidligere bestod af flere Gaarde, af hvilke dog de to udflyttedes 1839—41. Kornvang ligger middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er meget jævnt. Hovedb., der er en rummelig og køn Bygning, er opført i 1910 af Grundmur med en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til n. Facade og med Cementstenstag. Avlsb. bestaar af tre Hovedlænger, af hvilke den v. er ombygget i 1902 med Trætrimpel og har Straatag til v., Paptag til ø. Facade, medens de øvrige Avlsb. er ældre Bygninger og tækkede med Straa. Engen ligger c. 1½ Km. V. for Gaarden og er Natureng. Skoven bestaar dels af lidt Egekrat Ø. for Gaarden i Marken og dels af en Granplantage.

Hørregaard, Andst Sogn. Postforb. og St.: Andst, hvortil c. 2 Km. Tlf. 6 over Lille Andst Central. Gaarden ligger c. 21 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Andreas Dahl*, som overtog Gaarden 1. Maj 1895, er født i Skodborg Sogn i Haderslev Amt 16. Jan. 1861 og gift med *Else Marie Dahl*, født paa Ankersgaard i Store Andst 14. Febr. 1870.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Roved. Hartkorn 5 Tdr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendoms-skyld 32,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 10, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 24 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 40 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god Sandmuld paa blandet Underlag af Sand og Grus. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Hørregaard har Navn efter den gamle Mark, paa hvilken den oprindelig laa, og Navnet tyder paa, at den har hørt til »Kongens Hørregaarde«. I 1839 købte Carl Adolph Vengel Gaarden, som han 1847 solgte til Gumme Graae, der var fra Svendborg Amt, hvor Faderen var Mølle ejer; ved hans Død 1886 overtog hans Enke, Johanne Kirstine Jeppesdatter, Gaarden, som hun 1895 skødede til den nuværende Ejer, der er gift med Datteren af Andreas Dahl, hvis Enke giftede sig med Gebhard Graae, en Søn af Gumme Graae og Johanne Kirstine Graae, f. Jeppesdatter.

Gaarden laa oprindelig sammen med tre andre Gaarde inde i Roved By, men ud-flyttedes i 1839—41 til sin nuværende Plads c. 1 Km. vestligere. Den ligger middelhøjt over jævnt Terræn og har en meget hyggelig Beliggenhed. Hovedb. er opført i Grundmur, den er restaureret og har faaet tilbygget en høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade og paalagt Cementstenstag. Avlsb. var oprindelig opførte af Bindingsværk, men er senere ombyggede i Grundmur og har Straatage; i Vinkel ud fra Laden er der opført en Bygning i Stolper og Brædder med Paptag. Engen, der er Kultureng, ligger c. 1 Km. N. for Gaarden.

Damgaard, Andst Sogn. Postforb. og St.: Andst, hvortil c. 2 Km. Tlf. 3 over Lille Andst Central. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jacob Jacobsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1896, er født paa Ejendommen 23. Febr. 1852 og gift med *Thomasine Skyttegaard*, født i Store Andst Kro 23. April 1865.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Roved. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 108 Tdr. Ld., deraf Ager 87, Eng 18, Skov 2, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 30 Tdr. Ld. drives i en anden 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker, endelig drives c. 22 Tdr. Ld. i en tredje 6 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 35 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa 30 Tdr. Ld. Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand og paa Resten stærkere

Lerjord paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Damgaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Omkring ved 1780 opbyggede Niels Madsen et Hus, til hvilket han købte flere Parceller, og kaldte den derved fremkomne Gaard »Damgaard«. I 1791 ejede Jens Jacobsen Gaarden, som han 1809 overdrog til sin Søn, Jacob Jensen Damgaard, der 1821 fik Krobevilling; han skødede 1838 Ejendommen til sin Søn, Mikkel Jacobsen, som 1885 solgte Krobevillingen til Store Andst og 1896 skødede Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads umiddelbart ved Kolding-Ribe Landevej, som gaar igennem Gaarden, der ligger middelhøjt i Terrænet, som over Markerne er meget jævnt. Alle Gaardens Bygninger er opførte 1843 i Grundmur med Straatage med Undertagelse af den gamle Kørestald, der nu er omdannet til Hestestald og har Cementstenstag. Engen, der ligger samlet N. for Gaarden ved Marken, er kultiveret Mose af væsentlig god Beskaffenhed. Skoven ligger ind til Engen og har Bestand af Eg med Hasselunderskov.

Højgaard, Andst Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Enkefru *Anne Møller*, f. *Jacobsen*, som overtog Gaarden 17. Aug. 1886, er født paa Damgaard 25. Decbr. 1850 og var gift med *Christian Møller*, født paa Sødalgaard i Harte Sogn, Kolding Herred, 29. Oktbr. 1851, død 1886.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Gejsing. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. ¼ Alb. Ejendoms skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 116 Tdr. Ld., deraf Ager 96, Mose 2, Skov 16, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Ejerinden med hendes ældste Søn, *Chr. Peter Møller*, som Bestyrer. *Chr. P. Møller* er født paa Gammelgaard i Vamdrup 21. Juli 1875. Af Agermarken drives 86 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa $\frac{2}{3}$ af Arealet god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Sand, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Al Mælken sælges til Altona over Skanderup Mejeri. Der holdes 3 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767. Den ældst kendte Ejer er Anders Andersen Raun, der havde faaet Gaarden 1831, og hvis Enke, Karen Nielsdatter, 1836 solgte til Christian Christensen Møller fra Revsing, der var Skolelærer i Øster Gjesten. Han overdrog i 1852 Ejendommen til sin Søn, Christen Peter Møller, der var Sognefoged og Dbmd., og som 1869 købte 27 Tdr. Ld. til Gaarden; hans Søn, Christian Møller, havde 1874 købt Gammelgaard ved Vamdrup, men overtog 1883 Gaarden her, som efter hans Død overgik til hans Enke, den nuværende Ejerinde.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads i den ø. Del af Gejsing By, hvis Gaarde laa samlede indtil 1820, da enkelte af dem udflyttedes. Gaarden ligger paa en ret høj Bakke, men Terrænet over Markerne er hovedsagelig jævnt, naar undtages det Bakkestrøg, paa hvilket Gaarden ligger, og som fortsættes omtrent midt gennem Marken. Hovedb. er opført 1849 i Grundmur med Straatag; Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede Hovedlænger, der alle er opførte i Grundmur; n. og ø. Længe er opførte c. 1860 og har Straatage, medens v. Længe, der er bygget 1907 med Murtrimpel samt Jernbjælker og Hvælvinger, har Cementstenstag. En Vinkelbygning ud fra n. Længe bærer Paptag. Skoven ligger c. 2 Km. N. for Gaarden i Gejsing Skov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Baunholm, Andst Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Vesti Esbensen*, som købte Gaarden 1. April 1908, er født paa Skovgaard i Glibstrup 23. Juni 1883 og gift med *Kathrine Gregersen*, født i Vraa i Lejrskov Sogn 3. April 1885.

Matr.-Nr. 8a, 13a m. fl. af Gejsing. Hartkorn 4 Tdr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 11,400 Kr., for et Lejehus 1,400 Kr. Gaardens samlede Areal 114½ Td. Ld., deraf Ager 80½, Mose 6, Skov 26, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 70½ Td. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Al Mælken sælges til Altona gennem Skanderup Mejeri. Der holdes 5 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Baunholm hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. De ældst kendte Ejere er Slægten Ottesen, der skal have ejet Gaarden fra først i det 18. Aarhundrede. Den sidste af denne Slægt var Anton Ottesen, der solgte Gaarden til Frederik Rasmussen fra Glibstrupgaard, hvis Søsterdatter og Plejedatter, Mette Marie, blev gift med Hans Nielsen fra Fyn, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden laa tidligere c. 100 M. længere mod N., men flyttedes til sin nuværende Plads af Anton Ottesen; den var oprindelig betydelig større, men de forskellige Ejere har frasolgt en Del Jord; Hans Nielsen solgte i c. 1900 32 Tdr. Ld. Baunholm har Navn efter en Bakke, Baunhøj, paa dens Marker, til hvilke der knytter sig Minder fra Krigen 1848. Gaarden ligger højt og Markerne over let bølgeformet Terræn. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Tage af Straa og Tagpap. Skoven ligger c. 1 Km. N. for Gaarden i Gejsing Skov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Gejsinggaard, Andst Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer:

Gejsinggaard.

Anders Nielsen Andersen, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1890, er født paa Refsgaard paa Gejsing Mark 25. Febr. 1871 og gift med *Anna Møller*, født paa Højgaard i Gejsing 25. Aug. 1883.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Gejsing. Hartkorn 4 Tdr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 118 Tdr. Ld., deraf Ager 96½, Skov 20, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 82½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 60 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag; paa Resten god Sandmuld paa hovedsagelig Underlag af Ler og enkelte Steder moseagtig Muld. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Al Mælken sælges til Altona over Skanderup Mejeri. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Gejsinggaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Peder Madsen, der fulgtes af Iver Thomsen, som solgte til Søren Mortensen, der var en Søn af daværende Ejer af Odense Møllegaard, Kammerraad Mortensen. Efter S. Mortensens Død overtog hans Enke, Else Marie, f. Andersen, Ejendommen; hun giftede sig senere med Christen Petersen fra Almind, som tilkøbte Gaarden c. 40 Tdr. Ld. og 1890 skødede den til den nuværende Ejer, der første Gang var gift med S. Mortensens Datter, Sofie, som døde 1898.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt mellem de spredte Gaarde i Gejsing By. Gaarden ligger højt, og Terrænet over Markerne er bølgeformet, mod N. dog en Del kuperet. Fra Marken umiddelbart Ø. for Gaarden er der vid Udsigt over det kønt kuperede Landskab. Hovedb. er opført 1880 i Grundmur med Skifertag. Avlsb. bestaar af to store grundmurede Bygninger og en grundmuret Vinkelbygning paa Ø. Længe; de har alle Trætrimpel og Paptage og er opførte fra 1893 til 1907. Skoven ligger i Gejsing Skov c. 1 Km. N. for Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Rugholm, Andst Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 6 Km. Tlf. 16 over Andst Central. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som overtog Gaarden 15. Novbr. 1904, er født i Aale i Vrads Herred, Aarhus Amt, 6. Febr. 1879 og gift med *Mette Legarth*, født paa Bækkegaard 12. Juni 1872.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Gamst. Hartkorn 5 Tdr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 52,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 23,400 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 81, Eng 12, Hede 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 15 Tdr. Ld. drives i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Kartoffelmark og 1 Græsmark (gul Rundbælg og Agerhejre). Resten af Agermarken henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet

Rugholm.

er paa $\frac{2}{3}$ af Arealet dels Lermuld, hovedsagelig paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa Grusunderlag; Resten er Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 34 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 180 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Rugholm hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767.

Gaarden laa oprindeligt inde i Gamst By, men udflyttedes til sin nuværende Plads i 1872 efter Brand af Lauritz Petersen, der før Udflytningen havde frasolgt den et betydeligt Areal. Lauritz Petersen drænedes Jorderne og kostede betydeligt paa Gaardens Forbedring. Rugholm ligger c. 500 M. N. for Gamst, lavt i Terrænet, der over dens Marker er meget jævnt. Hovedb., der er en høj Bygning med en god Lejlighed, er opført i Grundmur med Skifertag. Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af Straa;

i 1910 opførtes en stor Vinkelbygning paa s. Længe; den indeholder Kostald og er forsynet med Jernbjælker og Monierloft. Engen ligger c. $3\frac{3}{4}$ Km. SV. for Gaarden og er kultiveret Lavmose af fortrinlig Beskaffenhed. — Af Hestebesætningen er 2 Følhopper optagne i Stambog og præmierede med Ærespræmie, og flere andre Følhopper af Gaardens Opdræt er præmierede. Kvægbesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er flere Gange præmieret i Samlinger.

Refsgaard, Andst Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. $3\frac{3}{4}$ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jeppe Lorentzen Møller Jepsen*, som købte Gaarden 11. Marts 1910, er født paa Søgaard ved Vamdrup 26. April 1887.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Gejsing. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms-skyld 58,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 21,600 Kr. Gaardens samlede Areal 112 Tdr. Ld., deraf Ager $100\frac{1}{2}$, Mose 2, Skov 8, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $94\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 8 Tdr. Ld. god Sandmuld paa hovedsagelig Sandunderlag og for c. 2 Tdr. Ld. moseagtig Muld; paa Resten er Boniteten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden

Refsgaard.

20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 3 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 85 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Refsgaard, der tidligere hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767. De ældst kendte Ejere er Slægten Andersen, i hvilken Gaarden gik i Arv fra Fader til Søn gennem flere Generationer. I 1890erne overdrog Anders Andersen Gaarden til sin Søn, Jens Andersen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden laa oprindeligt inde i Gejsing By, men udflyttedes til sin nuværende Plads c. 800 M. NV. for Byen og c. 300 M. V. for Lunderskov-Grindsted Landevej i 1820; den ligger højt midt i sin Mark, hvis Terræn er jævnt med Fald mod S. og V. Beliggenheden er meget tiltalende med de solide Bygninger omgivne af et kønt Haveanlæg og gamle Lætræer. Hovedb. er opført 1865 i Grundmur med en lav Frontespice til ø. Facade og med Straatag. Avlsb. bestaar af tre store, sammenbyggede, grundmurede Længer, af hvilke s. er opført 1865 og har Straatag, medens v. og n. Længe er opførte med Murtrimpel og har Tage af henholdsvis galvaniserede Jernplader og Tagpap. Skoven ligger i Gejsing Skov c. $\frac{1}{2}$ Km. N. for Gaarden og har Bestand af Eg og Bøg.

Engholm, Gjesten Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. $7\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 20 over Gjesten Central. Gaarden ligger c. $22\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peter Poulsen Buhl*, som købte Gaarden 29. Aug. 1902,

er født i Hjarup 16. Febr. 1861 og gift med *Anna Bergholt*, født i Gjesten Skole 13. Novbr. 1888.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Vester Gjesten. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 143 Tdr. Ld., deraf Ager 100, Eng 22, Mose 7, Skov 10, Fiskedamme 2, Have og Gaardsplads 2. Gaarden er bortforpagtet til *Hans Christian Schelde*, født paa Nørupgaard i Lejrskov Sogn 14. Oktbr. 1881 og gift med *Bodil Moltesen*, født paa Stensvanggaard i Brørup Sogn 12. Decbr. 1865. Forpagtningen er 10aarig og tiltraadtes 1. Marts 1908; den omfatter Agermarken og Engen. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 1 Græsmark; 35 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde, 1 Kartoffelafgrøde og 2 Græsmarker. Resten drives i Vekseldrift med Rug, Blandsæd og Lupiner. Jordens Bonitet er paa 44 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Lerunderlag, paa 35 Tdr. Ld. god Sandmuld paa Kvægunderlag og paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar

Engholm.

af 22 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 7 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Engholm hørte under Koldinghus Rytterdistrikt, indtil Kong Christian d. 7. i 1767 solgte den til fri Ejendom. De ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Anders Olesen og Ole Andersen, af hvilken det sidste Medlem, Ole Andersen, i 1888 solgte Gaarden til Peter Ditlevsen Ravn, der 1901 solgte til Jens Ravn Sørensen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden skal — for over 200 Aar siden — have ligget paa v. Side af Landevejen. Gjesten By ligger lavt, og Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Hovedb. er opført i Bindingsværk, paa Gavlen findes Aarstallet 1735, men Bygningen maa den Gang være bleven restureret; den bærer Straatag med stærkt Fremfald, og Bjælkehovederne sidder fremme paa den ø. Side. Det er en køn, gammel Bygning, ejendommelig ved sit Bindingsværk, hvoraf saa godt som ingen Hovedb. er byggede paa denne Egn. Avlsb. bestaar af 2 grundmurede Sidelænger med Straatage. Desuden findes et kampestensgrundmuret Svinehus med Paptag og en n. Længe, Laden der er opført i Stolper og Brædder med Paptag. Engen ligger c. 2 Km. N. for Gaarden i Gjesten Kær og er dels kultiveret Eng, dels Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele, dels i Gjesten Skov og dels ind til Stanshede Plantage. Bestanden er Gran. — Ejeren har anlagt 19 Fiskedamme i Engen V. for Gaarden og driver der rationel Ørredavl med Udvlækningsanstalt.

Højrupgaard, Gjesten Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Vejen, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 20½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nu-værende Ejer: *Anders Hansen Højrup*, som overtog Gaarden 1. Maj 1884, er

født paa Ejendommen 14. Aug. 1859 og gift med *Dorthea Nielsen Winkel*, født paa Anehedegaard i Egtved Sogn, Vejle Amt, 30. Juli 1869.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Vester Gjesten. Hartkorn 4 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 15,600 Kr., for et Fodermesterhus 2,500 Kr. Gaardens samlede Areal 77 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 11, Mose 2, opdyrket Hede 4, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes c. 14 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel og Hundegræs), 7 Tdr. Ld. benyttes til Roefrøavl af Runkelroer, og de 4 Tdr. Ld. opdyrket Hede dyrkes med Rug, Kartofler og Vaarsæd. Jordens Bonitet er paa $\frac{2}{3}$ af Arealet Lermuld paa Lerunderlag, paa $\frac{1}{3}$ god Muld paa blandet Underlag af Sand og Ler. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 6 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Der holdes 3 Grisesøer, hvoraf de overflødige Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Højrupgaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Anders Hansen, der overtog Gaarden 1818 og 1846 overdrog den til sin Søn, Gregers Andersen, som 1866 købte en Tørveparcel og 1871 30 Tdr. Ld. fra Poul Chr. Nyboe's Gaard; disse Arealer lagde han til Ejendommen her, som han 1884 skødede til sin Søn, den nuværende Ejer, der 1907 har frasolgt godt 5 Tdr. Ld. opdyrket Hede.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads, middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er meget jævnt. Hovedb. er opført c. 1850 af Gregers Andersen i Grundmur med Straatag. Avlsb. bestaar af 3 grundmurede Længer, af hvilke den s. ligger frit ligesom Hovedb. og har Straatag, medens ø. og n., der er sammenbyggede, har Murtrimpel og Paptage og er opførte 1890. Engen ligger dels c. 2 Km. N. for Gaarden og benyttes til Afgræsning i Indhegning, dels $3\frac{3}{4}$ Km. NV. for Gaarden. Ø. for Gaarden ligger Missionshuset »Zoar«, til hvilket Ejeren har skænket Grunden og sammen med andre Venner af Sagen købt Stenene. — Af Kvægbesætningen, der til dels er en gammel Stamme paa Gaarden, er flere Tyre præmierede.

Refsinggaard, Gjesten Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. $3\frac{3}{4}$ Km. Gaarden ligger c. $22\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer:

Refsinggaard.

Christian Petersen, som købte Gaarden 1. Novbr. 1893, er født i Vellerup i Ager-skov Sogn, Haderslev Amt, 17. Juli 1860 og gift med *Laura Florentine Hanquist*, født samme Sted 8. Febr. 1865.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Rævsing. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. $\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 60,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb.

13,850 Kr. Gaardens samlede Areal 292 Tdr. Ld., deraf Ager 252, Eng 26, Mose $1\frac{1}{2}$, Skov 10, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $168\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 35 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde, 1 Kartoffelafgrøde og 2 Græsmarker; $22\frac{1}{2}$ Td. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde, 1 Kartoffelafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 50 Tdr. Ld. god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Grus, paa 10 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag og paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste, 3 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes 10 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Refsinggaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Thomsen fra Skodborg i Sønderjylland, som ejede Gaarden i første Halvdel af det 19. Aarhundrede, og som solgte den til Holsteneren Bæhrentz, der atter 1864 solgte til Gustaf Adolph Schousboe, der mageskiftede med den nuværende Ejer, der ejede Langholtgaard i Agtrup i Sønder Bjært Sogn, og som er indvandret Sønderjyde fra 1878.

Gaarden laa oprindelig inde i Rævsing By, men udflyttedes til sin nuværende Plads c. $1\frac{1}{2}$ Km. SV. for den gamle Plads af Thomsen. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet; Markerne ligger samlede omkring Gaarden. Hovedb. er opført over høj Kælder i Grundmur med Straatag; det er en meget anselig Bygning, der rummer en herskabelig Lejlighed. Avlsb. bestaar af 2 store grundmurede Længer, ombyggede med Trætrimpel og Paptage i 1902, og af to grundmurede Fløjbygninger til Hovedb.; de danner sammen med Hovedb. en Forgaard, der afgrænses fra Avlsgaarden ved en Stenmur med Tjørnehæk og en Række Ahorntræer. Engen ligger c. 5 Km. NØ. for Gaarden i Øster Gjesten Enge og er Kultureng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven har Bestand af Gran og Fyr, plantet af den nuværende Ejer fra 1909. Der er af den nu dyrkede Agerjord udlagt endnu 26 Tdr. Ld. til Beplantning med c. 5 Tdr. Ld. aarlig.

Stenagergaard, Gjesten Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. $23\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Michael Buhl Petersen*, som overtog Gaarden 21. Oktbr. 1910, er født paa Ejendommen 22. Juni 1885 og gift med *Anna Haugaard*, født i Sellerup i Holmans Herred, Vejle Amt, 16. Maj 1885.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Rævsing. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,300 Kr., for Avlsb. 16,700 Kr. Gaardens samlede Areal 145 Tdr. Ld., deraf Ager $105\frac{1}{4}$, Eng 17, Mose $\frac{1}{4}$, Skov 20, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; $47\frac{1}{4}$ Td. Ld. drives i en anden 9 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde, Kartoffler samt 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 56 Tdr. Ld. stenet Lermuld paa Lerunderlag; paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stenagergaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767. Den ældst kendte Ejer er Jens Knudsen, der ejede Gaarden i Slutningen af det 18. Aarhundrede, og som overdrog den til sin Svigersøn, Jens Olesen, der 1832 mageskiftede med sin Halvbroder, Bertel Petersen, der ejede en Gaard i Gamst. B. Petersen skødede 1872 Ejendommen til Sønnen, Peter Bertelsen; han frasolgte 1893 c. 300 Tdr. Ld. af Gaardens store Hedetilliggende til Hedeselskabet og nogle mindre Gaarde, og skødede 1910 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Rævsing By, men udflyttedes 1808 til sin nuværende Plads efter Brand. Stenagergaard ligger højt over jævnt Terræn, og Beliggenheden er meget hyggelig med de velholdte, solide Bygninger omgivne af den store Have. Hovedb., der er opført 1857, og alle Avlsb. er byggede i Grundmur med Tage af Straa og Tagpap.

Engen ligger c. 10 Km. V. for Gaarden og er kultiveret Eng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 5 Km. SV. for Gaarden og har Bestand af udelukkende Gran, der er plantet af den nuværende Ejer 1910.

Agersgaard, Gjesten Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 9½ Km. Tlf. 30 over Gjesten Central. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Ole Clausen*, som overtog Gaarden 3. Febr. 1910, er født paa Ejendommen 14. Aug. 1874.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Øster Gjesten. Hartkorn 2 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,800 Kr. Gaardens samlede Areal 96½ Td. Ld., deraf Ager 79½, Eng 3, Mose 1, Skov 12, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 74½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 25 Tdr. Ld. Ler- muld, paa 4 Tdr. Ld. god Muld, begge Dele paa Lerunderlag, paa Resten er Boniteten dels god Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand, dels moseagtig Muld paa Lerunderlag og dels Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 35 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Agersgaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1766, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom til Ole Jacobsen, hvis Enke, Ide Andersdatter, giftede sig med Claus Pedersen, efter hvis Død hun 1776 skødede Ejendommen til sin Søn af første Ægteskab, Jacob Olesen, der 1809 overdrog til sin Søn, Ole Jacobsen, som 1837 skødede den til sin Broder, Claus Jacobsen. Efter ham fik Sønnen, Jacob Clausen, 1853 Gaarden, som ved hans Død 1899 overgik til Enken, Mette, f. Skjødts Petersen, der døde 1910, hvorefter hendes Søn, den nuværende Ejer, der havde været Bestyrer af Gaarden siden Faderens Død, overtog den.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. Ø. for Øster Gjesten By; den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er let bølgeformet. Hovedb. er opført af Jacob Clausen i Grundmur med Straatag. Avlsb. bestaar af to grundmurede Sidelænger og en ny Ø. Længe, Kornlade, der er bygget 1909 af Grundmur med Murtrimpel, samt af en grundmuret Svinestald S. for Gaarden; Avlsb. har Tage af Straa, undtagen Laden, der bærer Tagpap. Engen, der er Højeng, som omlægges c. hvert 10. Aar, ligger i Markens Ø. Del og er af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. ½ Km. Ø. for Gaarden i Gjesten Skov og har Bestand af Bøg og lidt Gran.

Røjlund, Gjesten Sogn. Postforb.: Ravnholt, og St.: Lunderskov, hvortil c. 10 Km. Tlf. 24 over Veerst Central. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Christian Madsen*, som købte Gaarden 7. Aug. 1911, er født i Aagaard Mølle i Starup Sogn, Kolding Herred, 23. Febr. 1885 og gift med *Kristine Kruse*, født i Vester Nebel i Kolding Herred 20. Marts 1888.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Røjlund. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. ¾ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 22,000 Kr. Gaardens samlede Areal 155½ Td. Ld., deraf Ager 111¼, Eng 4, Mose ¼, Skov 36, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 47¼ Td. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift med samme Sædskitte, undtagen med Rug i Stedet for Hvede. Jordens Bonitet er paa Halvdelen af de 64 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag, paa den anden Halvdel Lermuld paa Lerunderlag; paa de 47¼ Td. Ld. god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 40 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Røjlund hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er en indvandret Sønderjyde, Thomsen, der ejede Gaarden i 1858, og som 1898 solgte den til Frederik Fuglsang, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i v. Side af den store Skovstrækning, der hører til Veerst og Egholt Byer. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne, som ligger samlede V. om Gaarden, er let bølgeformet, og fra Gaarden er der en venlig Udsigt over det skovrige Landskab. Alle Gaardens Bygninger er opførte 1909 efter Brand; Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag og har en høj Frontespice med 2 Fags Kvist til ø. Facade. Avlsb. bestaar af to store, grundmurede Sidelænger med Trætrimpel og Paptag og af et Materialhus, der ligger S. for Gaarden, og som er opført i Grundmur og tækket med Straa. Engen ligger i flere mindre Stykker i Skoven og er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger samlet Ø., S. og N. om Gaarden og har Bestand af Bøg, Eg og Granplantninger.

Lille Røj, Gjesten Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 9 Km. Tlf. 1 over Veerst Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Andreas Thaysen*, som overtog Gaarden 1. Decbr. 1907, er født i Sommersted Sogn i Haderslev Amt 16. Jan. 1876 og gift med *Mette Simonsen*, født paa Jensgaard i Ravnholt 4. Oktbr. 1880.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Røj. Hartkorn c. 4 Tdr. Ejendomsskyld 45,200 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,200 Kr., for Avlsb. 16,800 Kr. Gaardens samlede Areal 118½ Td. Ld., deraf Ager 106, Eng 7½, Mose 3 Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 96 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 50 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa 25 Tdr. Ld. moseagtig Muld paa Lerunderlag og paa Resten god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lille Røj er udskilt fra Røjgaard, der hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. I 1785 købte Jørgen Tjørnegaard Røjgaard og Gods, fra hvilket han 1790 solgte Egholt Bys Gaarde og formentlig ogsaa Gaarden her, som dog senere maa være udskilt fra selve Hovedgaarden. I første Halvdel af det 19. Aarhundrede ejedes Gaarden af Peder Christensen, der c. 1840 solgte til Niels Pedersen Veirup fra Røjgaard; denne overdrog 1877 Gaarden til sin Søn, Jens Nielsen Veirup, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger stadig paa samme Plads, hvor den opførtes efter Udskillelsen fra Røjgaard. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er let bølgeformet. Hovedb. er opført 1849 i Grundmur med Straatag. Avlsb. bestaar af to store, grundmurede Sidelænger med Murtrimpel og Cementstenstag, to Vinkelbygninger herpaa, Mejeribygning, Svinestald og Materialhus samt en Kornlade af Stolper og Brædder; Avlsb. har Tage af Straa, Rør og Tagpap. Af Engen ligger 3 Tdr. Ld. i Gaardens Mark V. og S. for Gaarden og er Natureng af god Beskaffenhed; de 4½ Td. Ld., der er indkøbt i 1912, ligger c. 3 Km. V. for Gaarden i Vester Gjesten og er Kultureng af god Beskaffenhed.

Granhøjgaard, Gjesten Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 10½ Km. Tlf. 6 over Veerst Central. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Rasmus Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1908, er født paa Ejendommen 7. Juli 1886 og gift med *Agnes Nielsen*, født i Bække Kro 30. Septbr. 1888.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Ravnholt. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,100 Kr., for Avlsb. 17,900 Kr., for Aftægtshuset »Birkely« 5,000 Kr. og for et Lejehus 1,380 Kr. Gaardens samlede Areal 155½ Td. Ld., deraf Ager 108, Eng 11, Skov 30, Veje og Hegn 4½, Have og Gaardsplads 2. Desuden hører til Gaarden Tørveret i Ravnholtgaards Mose. Af Agermarken drives 63 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; 35 Tdr. Ld. drives i en anden 9 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 73 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Granhøjgaard har oprindelig udgjort to Gaarde, der hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte til fri Ejendom. I Følge gamle Dokumenter, der findes paa Gaarden, var Jens Godskesen Fæster af Gaarden i 1690; i 1719 var Fæsteren Jens Joensen, efter hvem Peter Andersen fik Gaarden i 1735; efter P. Andersen gik Fæstet 1758 over til Sønnen, Jens Pedersen, der formentlig har købt Gaarden til fri Ejendom. Han overdrog 1775 Ejendommen til sin Søn, Morten Jensen, hvis Enke giftede sig med Nis Jepsen, som 1808 skødede Gaarden til Sønnen af første Ægteskab, Jens Mortensen; denne, der kun var 5 Aar gammel, da han overtog Gaarden, skødede den 1874 til sin Søn, Nis Jensen, efter hvem hans Søn, den nuværende Ejer, har overtaget.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, nordligst af de 3 Gaarde, der med nogle Huse udgør Ravnholt By, umiddelbart SV. for Vorbasse-Lunderskov Landevej. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over dens Marker er jævnt. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag; Avlsb. bestaar af tre grundmurede, sammenbyggede Hovedlænger,

Granhøjgaard.

to grundmurede Bygninger V. og S. for Hovedb. og af tre Materialhuse af Stolper og Brædder; de har Tage af Straa, undtagen et Maskinhus med Paptag. Engen ligger c. 2 Km. V. for Gaarden i Gjesten Kær og er Kultureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. NØ. for Gaarden sammen med 4 Tdr. Ld. Naboskov; Bestanden er Bøg, Eg og Gran.

Hjortegaard, Veerst Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 11 Km. Tlf. 15 over Veerst Central. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Amsraadsmedlem *Hans Hansen Skjøde*, som overtog Gaarden 17. Aug. 1886, er født paa Ejendommen 28. Marts 1858 og gift med *Marie Andresen*, født i Ullerup i Sundeved 1. Novbr. 1856.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Veerst. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Skovskuld 2 Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,700 Kr., for Avlsb. 15,500 Kr. Gaardens samlede Areal 135 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 113 $\frac{1}{4}$, Eng 6 $\frac{1}{4}$, Mose 1 $\frac{1}{2}$, Skov 9 $\frac{1}{2}$, Veje og Mergelgrave 2 $\frac{1}{2}$, ubenyttet Areal 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 98 $\frac{1}{4}$ Td. Ld. i en. 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i fire Indhegninger. Jordens Bonitet er paa $\frac{1}{3}$ af Arealet Lermuld paa Lerunderlag, paa $\frac{2}{3}$ dels god Sandmuld, dels moseagtig Muld, paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes 10 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hjortegaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767. Den ældst kendte Ejer er Hans Madsen, som fik Gaarden her ved Mageskifte med en Gaard i Gjerndrup ved Brørup; han overdrog 1852 Ejendommen til sin Svigersøn, Hans Jepsen Skjøde fra Øster Gjesten, der tilkøbte den oprindelig mindre Gaard en Del Parceller, og som 1886 overdrog til sin Søn, den

nuværende Ejer, efter at have fraskilt 5 Tdr. Ld., der lagdes under en mindre Gaard, som en yngre Søn fik.

Gaarden laa oprindelig sammen med de andre Veerst Bygaarde c. 700 M. NV. for den Plads, hvortil Hans Madsen udflyttede den. Den ligger højt, og Terrænet over Markerne er kuperet. Hovedb. er opført 1853 i Grundmur med Straatag. Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede, grundmurede Længer og en grundmuret Materialbygning Ø. for Hovedb., alle tækkede med Straa. Engen ligger i fem Dele i Marken S. og Ø. om Gaarden og er Natureng af jævn god Beskaffenhed. Skoven ligger Ø. for Gaarden indtil Markskellet sammen med Veerst Byskov og har Bestand af Bøg og Gran. — Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede, og flere Samlinger af Kvægbesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er tidligere præmierede.

Bulager, Veerst Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 11 Km. Tlf. 21 over Veerst Central. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Jørgen Poulsen*, som købte Gaarden 18. Decbr. 1901, er født paa Moesgaard 5. Septbr. 1864 og gift med *Christofine Marie Christoffersen*, født paa Hustedgaard i Husted 21. Decbr. 1880.

Matr.-Nr. 4a m. fl. af Veerst. Hartkorn 6 Tdr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Skovskyld $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,800 Kr. Gaardens samlede Areal 126 Tdr. Ld., deraf Ager 92, Eng 6, Skov 26, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 88 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak efter Grønjordshavre, $1\frac{1}{4}$ Røefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste, 3 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bulager hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Hans Peder Nielsen, som havde købt Gaarden i 1840erne, og som 1863 overdrog den til sin Søn, Niels Dionysius Gamst, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden laa oprindelig c. 100 M. vestligere, men flyttedes i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede til sin nuværende Plads. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Marken er bølgeformet. Hovedb. er opført 1847 i Grundmur med Straatag og har lav Frontespice til begge Facader. Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede, grundmurede Hovedlænger med Straatage og et Materialhus, der ligger N. for Gaarden, og som er opført af Stolper og Brædder med Paptag. Engen ligger i tre Dele midt i Gaardens Mark og er Kultureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. Ø. for Gaarden i Veerst Skov tæt ved Markens Skel og har Bestand af Eg, Bøg og Gran.

Birkely, Veerst Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 11 Km. Tlf. 23 over Veerst Central. Gaarden ligger c. 19 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peter Christiansen*, som overtog Gaarden 1. April 1904, er født i Ødis i »de 8 Sogne« 28. Novbr. 1870 og gift med *Anna Kirstine Højer*, født paa Geilbjerggaard i Brenøre i »de 8 Sogne« 7. April 1874.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Veerst. Hartkorn 4 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,650 Kr., for Avlsb. 11,874 Kr., for et Fodermesterhus 2,000 Kr. Gaardens samlede Areal $112\frac{1}{4}$ Td. Ld., deraf Ager $93\frac{3}{4}$, Eng $1\frac{1}{2}$, Mose 1, Skov 15, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $83\frac{3}{4}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa c. 20 Tdr. Ld. Sandmuld paa Sandunderlag, paa Resten god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Birkely hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte Gaarden til fri Ejendom. I første Halvdel af det 19. Aarhundrede ejedes den af Jens Christiansen, der 1873 overdrog den til sin Søn, Christian Jensen, af hvem Nis Jepsen Skjøde fra Hjortegaard 1886 købte Ejendommen, som han har solgt til den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindeligt sammen med de øvrige Gaarde af Veerst By c. 300 M. Ø. for sin nuværende Plads, vestligst i Byen. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet. Hovedb. er opført 1874 i Grundmur med Skifertag, og Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede, grundmurede Hovedlænger med Straatage, en Vinkelbygning paa n. Længe af Stolper og Brædder med Straatag samt af en grundmuret Mejeribygning og en Svinestald med Paptage. Engen ligger i to Dele og er dels beliggende umiddelbart V. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed, dels beliggende ved Markens n. Skel og er Natureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1½ Km. Ø. for Gaarden i Veerst Skov og har Bestand af Bøg og Gran.

Teglgård, Bække Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Vejen, hvortil c. 12 Km. Tlf. 10 Bække over Vejen Central. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Hansen Ravn*, som købte Gaarden 19. Novbr. 1889, er født paa Sejgaard ved Asbo 10. Maj 1862 og gift med *Mette Kathrine Lavrentz*, født paa Foldinggaard i Malt Herred 27. Aug. 1862.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Bække. Hartkorn 7 Tdr. 1 Fdkr. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,300 Kr., for Avlsb. 18,600 Kr. Gaardens samlede Areal 226 Tdr. Ld., deraf Ager 116½, Eng 38, Mose 70, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 50 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus, paa 50 Tdr. Ld. god Muld paa Grusunderlag og paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 32 Malkekøer foruden 32 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Teglgård hørte ligesom den øvrige Bække By tidligere under Hundsbæk Gods, der tilhørte Jens Juel. I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede ejedes Gaarden af Hans Lauritzen, hvis Enke giftede sig med Lauge Pedersen, som delte den dengang betydelig større Gaard paa c. 1100 Tdr. Ld. imellem sine tre Sønner. I 1859 solgtes Gaarden her til Niels Vejrup fra Røjgaard, der 1871 overdrog den til sin Søn, Peter Nielsen Vejrup, som 1889 solgte til den nuværende Ejer og dennes Broder, hvorefter den nuværende Ejer i 1892 overtog Gaarden som Eneejer.

Gaarden ligger formentlig paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. V. for Bække By; den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald mod N. og V. Hovedb. er opført c. 1820 i Grundmur med Straatag; Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Stolper og Brædder og har væsentlig Paptage; i Kostalden findes murede Hvælvinger og Jernbjælker. Engen ligger i to Dele, dels V. for Gaarden i Marken og er kultiveret Mose, dels c. 2 Km. Ø. for Gaarden og er kultiveret Eng, begge Dele af fortrinlig Beskaffenhed.

Bækkegaard, Bække Sogn. Postforb.: Lunderskov, og St.: Vejen, hvortil c. 11 Km. Tlf. 2 Bække over Vejen Central. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jørgen Nielsen Legardt*, som overtog Gaarden 1. Maj 1902, er født paa Ejendommen 12. April 1878 og gift med *Else Jensen*, født paa Granhøjgaard i Ravnholt 1. Juli 1878.

Matr.-Nr. 3a, 7a m. fl. af Bække. Hartkorn 7 Tdr. 4 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 41,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 94½, Eng 20, Mose 4, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 78½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 30 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa 16 Tdr. Ld. — Indhegningen — let Sandmuld paa Sandunderlag og paa Resten god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 32 Malkekøer foruden 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Bækkegaard hørte tidligere under Hundsbæk Gods og er formentlig i Udskiftningstiden bleven købt til fri Ejendom af Christen Pedersen Poder, hvis Enke, Maren Hansdatter, giftede sig med Anders Jochumsen Lund fra Aarre ved Varde; efter ham overtoges Gaarden af hans Svigersøn, Jørgen Nielsen Legardt fra Ravnholt, der 1856

skødede den til Sønnen, Andreas Marius Friis Legardt, der døde 1894, hvorefter hans Enke, Dorthea, f. Simonsen, overtog Gaarden, som hun skødede til sin Søn, den nuværende Ejer. Slægten Legardt stammer fra en indvandret fransk Emigrantfamilie fra Religionskrigene.

Gaarden laa tidligere inde i Bække By, men udflyttedes 1856 til sin nuværende Plads c. $\frac{1}{2}$ Km. SV. for Byen. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Skraaning mod S. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag og har en lav Frontespice til n. Facade. Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede, grundmurede Længer, en Vinkelbygning paa ø. Længe, alle med Straatage, en grundmuret Mejerbygning med Paptag Ø. for Hovedb. samt af en Vognremise i Halvtag med Brædder og to mindre Træbygninger. Engen ligger samlet c. 1 Km. SØ. for Gaarden og er Kulturreng af god Beskaffenhed. Til Ejendommen hører et Hedeareal paa 56 Tdr. Ld., af hvilket det halve er solgt til Simon Simonsen til Skovgaard i Lejrskov; hele Arealet bliver nu beplantet af de respektive Ejere.

Sejgaard, Bække Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. $9\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 7 over Bække Central. Gaarden ligger c. 28 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Johannes Sigismund Kloppenborg*, som købte Gaarden 20. Marts 1912, er født paa Harreby Østergaard i Hygum Sogn i Haderslev Amt 5. Novbr. 1874 og gift med *Anna Damkjær*, født i Tobøl i Føvling Sogn, Malt Herred, 5. Maj 1877.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Asbo. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 20,000 Kr. Gaardens samlede Areal 162 Tdr. Ld., deraf Ager 134, Eng 20, Mose 1, Skov 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 72 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 28 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i fire Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 28 Tdr. Ld. god Muld paa Lerunderlag, paa 30 Tdr. Ld. Sandmuld paa Lerunderlag og paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Sejgaard ejedes i 1871 af Jørgen Ravn, som 1905 skødede den til sin Stedsøn, Marius Hansen Ravn, af hvem den nuværende Ejer købte i 1912. J. C. Kloppenborgs Slægt stammer fra Ditmarsken, hvor hans Oldefader, der var Tingskriver, var født. Hele Slægten har været kendt for sin Dansksindethed, og af de betydeligste kan nævnes Hans Diderik Kloppenborg fra Københauge og den gamle Vagtmester Jakob Kloppenborg, der deltog i Krigene 1813, 1848—50 og 1864, sidste Gang med 3 Sønner som Befalingsmænd. Han har skrevet Bogen »En gammel Soldats Erindringer«.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 200 M. SØ. for Asbo By; den ligger middelhøjt, omtrent midt i sin Mark, hvis Terræn er jævnt med Fald mod S., og fra hvilken man har en vid Udsigt over Omegnen ned mod Stavnsheide Plantage og Læborg Bakker. Hovedb. er opført 1875 i Grundmur med Skifertag og har lav Frontespice til ø. Facade. Avlsb. bestaar af tre sammebyggede, grundmurede Hovedlænger med Murtrimpel og Paptage og nogle murede Bygninger. Engen ligger i to Dele, dels i Marken SØ. for Gaarden og dels 1 Km. Ø. for Gaarden; begge Dele er kultiveret Eng af god Beskaffenhed. Skoven ligger umiddelbart NV. for Gaarden og har Bestand af Gran.

Skjødegaard, Bække Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. $18\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 24 over Bække Central. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Nikolai Poul Høyrup*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1892, er født paa Ejendommen 7. Juli 1862 og gift med *Kirsten Jepsen Skjøde*, født paa Hjortegaard i Veerst 3. Juni 1864.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Skjødegaard. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,550 Kr., for Avlsb. 17,423 Kr. Gaardens samlede Areal 280 Tdr. Ld., deraf Ager 149, Eng 20, Mose 25, Skov 28, Hede 55, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 77 Tdr. Ld. drives i en anden 7 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens

Bonitet er paa 60 Tdr. Ld. Lermuld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand og paa Resten moseagtig Muld paa Underlag af Sand og Grus. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

SkjødEGAARD siges at have været kgl. Schæferigaard og hørte til det »Livgeding«, som Kong Christian d. 3.'s Enkedronning, Dorthea, havde under Koldinghus. Ved Enkedronningens Død 1571 nedlagdes formentlig Schæferiet, men oprettedes dog igen 1584 af Kong Frederik d. 2. for atter at blive nedlagt i 1633, hvorefter Gaarden bortfæstedes. Den ældst kendte Ejer er Jens Skjøde, der havde Gaarden i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, og som 1826 solgte til Landinspektør Jens Rebsdorff, efter hvem Svigersønnen, Christian Müller fra Dallerup, fik Ejendommen, som han 1850 solgte til Premierløjtnant v. Lytzen, af hvem Thomas Høyrup købte i 1853; han overdrog 1892 Gaarden til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 3³/₄ Km. N. for Bække By; den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt mod S. og let bølgeformt mod N. Hovedb. er opført 1833 i Grundmur med Straatag og har en lav Frontespice over Hovedfløjen. Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af Straa og Pap. Engen ligger i Marken Ø. for Gaarden og er Kultureng af jævn god Beskaffenhed. Skoven ligger umiddelbart S. og V. for Gaarden og har Bestand af Gran og lidt El.

Bundgaard, Jordrup Sogn. Postforb.: Bølling (over Kolding), og St.: Ejstrup, hvortil c. 7 Km. Tlf. 10 over Jordrup Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peder Marcussen Christoffersen*, som overtog Gaarden 1. Juli 1895, er født paa Fredensgaard i Uhre, Lejrskov Sogn, 8. Juni 1866 og gift med *Elise Bothilde Lindskov*, født paa Højrupgaard ved Seest Skov 1. April 1874.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Jordrup. Hartkorn 5 Tdr. 1 Fdkr. 1¹/₂ Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 14,900 Kr. Gaardens samlede Areal 83¹/₂ Td. Ld., deraf Ager 76¹/₂, Eng 5, Have og Gaards-plads 2. Desuden hører til Gaarden Ret til Tørveskær i Linnets Mose. Af Agermarken drives 69¹/₂ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med ¹/₂ Helbrak, 1¹/₄ Roef-grøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 10 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god Muld paa blandet Underlag af Sand og Ler. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bundgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Peder Poulsen, der havde Gaarden i første Halvdel af det 19. Aarhundrede, og som 1850 overdrog den til sin Søn, Jens Pedersen, der solgte til Jens Skov Conradsen, ved hvis Død først i 1880'erne hans Enke, Dorthea Marie, f. Hansen, overtog Ejendommen, som hun overdrog til sin Søn, Jens Peter Skov, der har solgt til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. NØ. for Jordrup By. Den var tidligere betydelig større, men J. Pedersen frasolgte en Del Jord, bl. a. c. 12 Tdr. Ld. Skov. Bundgaard ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Stigning fra Gaarden i S. og N. Hovedb. er opført 1905 i Grundmur med Skifertag og har en høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Stolper og Brædder og har Tage af Straa og Tagpap. Engen ligger i Marken umiddelbart N. og V. for Gaarden og er Overrislingseng af jævn Beskaffenhed.

Damgaard, Jordrup Sogn. Postforb.: Bølling (over Kolding), og St.: Ejstrup, hvortil c. 7 Km. (Ved Kolding-Troldhede Banen bliver der Station i Jordrup By). Tlf. 9 over Jordrup Central. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Aage Julius Buch*, som overtog Gaarden 24. Septbr. 1897, er født paa Vanggaard i Lejrskov 6. Juli 1875 og gift med *Maren Elise Jensen*, født paa Knudsbøl Mark 5. Juni 1877.

Matr.Nr. 5a m. fl. af Jordrup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 2 Alb. Skovskyld 1 Fdkr. 1³/₂₈ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,400 Kr., for Avlsb. 19,900 Kr., for et Fodermesterhus 4,000 Kr. Gaardens samlede Areal

157 Tdr. Ld., deraf Ager 110, Eng 10, Skov 35, Have og Gaardsplads 2. Desuden hører til Gaarden Ret til Tørveskær i Linnet Mose og Knudsbøl Hovmose. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 30 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Sand og Ler, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Damgaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og blev — i Følge et gammelt Skøde paa Gaarden — solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. d. 24. Novbr. 1767 til Søren Jensen, der 1779 solgte til Niels Jensen Smed, som tilkøbte Gaarden flere Parceller. Han var oprindelig Smed og havde en gammel Smedie paa Gaardens Mark og var særlig bekendt for sine Høleer, som han solgte Landet over og tjente mange Penge paa. I 1800 skødede han den samlede Ejendom til sin Søn, Niels Nielsen, efter hvem Svigersønnen, Christen Pedersen Brødsgaard, overtog i 1827. Han overdrog 1876 Gaarden til sin Søn, Niels Brødsgaard, ved hvis Død 1881 hans Enke, Elise, f. Johnsen, overtog Ejendommen, som hun skødede til sin Svigersøn, den nuværende Ejer, der er gift med hendes Plejedatter.

Damgaard.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 2 Km. Ø. for Jordrup By. Den ligger højt i Terrænet, der over Markens s. Del er jævnt, medens den n. Del er stærkt kuperet. Hovedb. er opført 1846 i Grundmur med højt Straatag. Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede, grundmurede Hovedlænger, der har Straatage, et grundmuret Svinehus med Tegltag og et Materialhus af Stolper og Brædder med Paptag. Engen ligger i Marken N. for Gaarden og er kultiveret Eng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i Jordrup Skov c. 1 Km. N. for Gaarden og har Bestand af Bøg og Gran. — Af Hestebesætningen, der er en gammel Stamme fra Vanggaard, er en Følhoppe kaaret i 1. Klasse.

Toftgaard, Jordrup Sogn. Postforb.: Bølling (over Kolding), og St.: Egtved, hvortil c. 6 Km. (Ved Kolding-Troldhede Banen bliver der Station i Jordrup By). Tlf. 13 over Jordrup Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jens Boesen*, som overtog Gaarden 1. April 1894, er født paa Ejendommen 24. Marts 1863 og gift med *Margrethe Straarup*, født paa Skjødberggaard i Slavs Herred 5. Septbr. 1879.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Knudsbøl. Hartkorn 6 Tdr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,950 Kr. Gaardens samlede Areal 157½ Td. Ld., deraf Ager 114, Eng 10, Skov 32, Have og Gaardsplads 1½. Desuden hører til Gaarden Ret til Tørveskær i Knudsbøl Nørremose. Af Agermarken drives 100 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 15 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa 40 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus og

paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 35 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Toftegaard købtes til fri Ejendom fra Koldinghus Rytterdistrikt i 1767 af Niels Christensen, efter hvem Svigersønnen, Jens Peder Boesen fra Paaby i Vejle Amt, overtog Gaarden, som han 1835 skødede til sin Søn, Jens Peder Boesen, som frasolgte Gaarden c. 50 Tdr. Ld. og skødede den 1894 til sin Søn, den nuværende Ejer, der tillige er Ejer af Knudsbølgaard paa Knudsbøl Mark, der er vurderet til Ejendomsskyld til 35,000 Kr., og som drives ved Bestyrer.

Toftegaard laa oprindelig c. 100 M. V. for sin nuværende Plads, men flyttedes 1866 af den nuværende Ejers Fader. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet. Hovedb., der er en solid og anelig Bygning, er bygget 1866 af Grundmur med Tegtag; Avlsb. bestaar af to grundmurede Sidelænger med Straatage. en

Toftegaard

stor Ladebygning i Grundmur med Murtrimpel og Paptag og en grundmuret Svinstald med Straatag samt en Vognport i Stolper og Brædder med Paptag. Engen ligger i to Dele, S. og SV. for Gaarden, og er dels Overrislingseng af god Beskaffenhed og dels Natureng. Skoven ligger c. 3½ Km. Ø. for Gaarden i Jordrup Skov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Søndergaard, Jordrup Sogn. Postforb.: Bølling (over Kolding), og St.: Egtved, hvortil c. 6 Km. (Ved Kolding-Troldhede Banen bliver der Station i Jordrup By). Tlf. 12 over Jordrup Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Knud Lauritz Søndergaard*, som overtog Gaarden 26. Septbr. 1902, er født paa Ejendommen 26. Juli 1872 og gift med *Frederikke Dorthea Leth*, født paa Skovvang i Egtved, Vejle Amt, 20. Novbr. 1875.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Knudsbøl. Hartkorn 6 Tdr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 149 Tdr. Ld., deraf Ager 77½, Eng 7, Mose 43, Skov 20, Have og Gaardsplads 1½. Af Mosen er fra gammel Tid de 30 Tdr. Ld. udlejet til Tørveskær til de forskellige Nabogaarde. Af Agermarken drives 74½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med ⅓ Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 30 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa 18 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus og paa Resten gruset Muld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Søndergaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil d. 18. Jan. 1766, da Peder Pedersen — i Følge et gammelt Skøde paa Gaarden — købte den til fri Ejendom. Han efterfulgtes af sin Søn, Peder Pedersen, og denne atter af sin Søn af samme Navn, som 1826 skødede Ejendommen til sin Søn, Peder Pedersen, der antog Navnet Søndergaard efter Gaarden, og som 1861 overdrog den til sin Søn, Peter Søndergaard, som købte c. 20 Tdr. Ld. til Gaarden og 1902 overdog den samlede Ejendom til Sønnen, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den sydligste af de 7 spredte Gaarde i Knudsbøl By. Den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er let bølgeformet. Hovedb. er opført 1852 i Grundmur; den restaureredes i 1911 og fik ved denne Lejlighed tilbygget en bred, høj Frontespice med 3 Fags Kvist og paalagt Cementstenstag. Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede, grundmurede Længer, et Materialhus og en Svinestald, ligeledes i Grundmur; alle Avlsb. har Straatage. Engen ligger ved Markens s. Skel og er Overrislingseng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger c. 350 M. SV. for Gaarden i

Søndergaard.

Knudsbøl Skov, der omfatter 3 Gaardes Skove. Bestanden er Bøg, Eg og Gran. — Paa Gaarden opbevares et gammelt Sølvbæger med Inskriptionen: I. P. S. og K. I. D. 1732 samt Peder Pedersen og samme Kvindenavn og Aarstallet 1752, hvoraf fremgaar, at Karen Jensdatter (K. J. D.) anden Gang har giftet sig med Peder Pedersen, der købte Gaarden til fri Ejendom; desuden opbevares en gammel, massiv Sølvske, der er pløjet op paa Marken, og som bærer Aarstallet 1655.

Erstgaard, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 6 Km. Tlf. 41 over Lejrskov Central. Gaarden ligger c. 12 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Vanned Høyer*, som købte Gaarden 11. Juni 1907, er født paa Hougaard i Østerlinnet Sogn, Haderslev Amt, 28. Novbr. 1865 og gift med *Caroline Nielsine Jensen*, født i Laurup, Tønder Amt, 25 Febr. 1870.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Lejrskov. Hartkorn 10 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 136½ Td. Ld., deraf Ager 127, Eng 6½, Mose ½, Skov 1, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 86 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak over de sværere Lerjorder, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 35 Tdr. Ld. drives med Helbrak, 1 Roeafgrøde (deri 4 Tdr. Ld. med Kartoffler) og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 60 Tdr. Ld. god Muld paa blandet Underlag af Grus, Sand og Ler, paa 26 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag og paa Resten noget lettere Muld paa Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Erstgaard, der tidligere har hørt under Koldinghus Rytterdistrikt, solgtes til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. til Hans Nielsen, efter hvem Iver Christensen havde Gaarden, som 1793 overgik til Skolelærer Carsten Sørensen Bruun, der var en

Svigerson af den første Ejer, og som afstod den til sin Svigersøn, Adrian Iversen fra Vester Gjesten, efter hvis Død Enken 1843 giftede sig med Niels Madsen fra Vester Gjesten. Han overdrog 1872 Ejendommen til sin Søn, Mads Adrian Nielsen, af hvem den nuværende Ejer, der havde haft en Ejendom i Ny Syd-Wales i Australien, har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den nordligste af de større Gaarde i Byen. Den har Navn efter Byens gamle Benævnelse, »Erste«, og ligger højt i Terrænet, der over Markerne hovedsagelig er jævnt. Hovedb. er opført 1864 i Grundmur med Straatag; Avlsb. bestaar af tre grundmurede, sammenbyggede Længer, en grundmuret Svinestald N. for Hovedb. og en Stakhjælm, opført i Stolper med Paptag; de øvrige Avlsb. har Straatage. Engen ligger i tre Dele i Marken V. og S. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger ved Markens vestlige Grænse og har Bestand af Gran og lidt Bøg. — Af Kvægbesætningen, der er gammel Stamme paa Gaarden, er tidligere flere Samlinger og enkelte Tyre præmierede.

Asbølgaard, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 6 over Lejrskov Central. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Madsen Have*, som overtog Gaarden 1. Juni 1887, er født i Vonsbæk i Haderslev Amt 5. Aug. 1859 og gift med *Martha Cathrine Jensen*, født paa Ejendommen 14. Oktbr. 1866.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Asbøl. Hartkorn 8 Tdr. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendoms-skyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,100 Kr., for Avlsb. 15,900 Kr., for et Fodermesterhus 2,400 Kr. Gaardens samlede Areal 112 Tdr. Ld., deraf Ager 98, Eng 7, Skov $2\frac{1}{2}$, Fiskedamme $2\frac{1}{2}$, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 86 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Helbrak hvert andet Aar over

Asbølgaard.

de lerede Jorder, $1\frac{1}{2}$ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 14 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Lerunderlag, paa 10 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag og paa Resten god Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 7 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvoraf de overflødige Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der fedes aarlig c. 8 Stkr. unge Kvier og Tyre af Oprættet, dels paa Stald og dels paa Græs.

Asbølgaard hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom af Kong Christian d. 7. i 1767. Den ældst kendte Ejer er Mads Nissen, som havde Gaarden sidst i det 18. Aarhundrede, og som 1823 solgte den til Andreas Wulff fra Bølling, af hvem Hans Koed købte c. 1830; hans Enke, Sophie Magdalene, overdrog 1854 Ejendommen til Sønnen, Jacob Eiler Koed, der døde kort Tid efter Overtagelsen, hvorefter hans Enke, Anna, f. Iskov, 1857 giftede sig med Jens Jensen, som 1887 skødede Gaarden til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. Ø. for Lejrskov Kirke, og den hørte i længst forsvundne Dage sammen med Nabogaarden. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne hovedsageligt er jævnt, dog noget bølgeformet i den s. og n. Del. Hovedb. er opført i Grundmur; det er en meget gammel Bygning, der er ombygget sidste Gang 1907 af den nuværende Ejer, hvorved den forsynedes med en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til begge Sider og paalagdes Cementstenstag. Avlsb. er væsentlig opførte i Grundmur og har Straatage; en Vinkelbygning paa n. Længes Midte staar dog i Stolper og Brædder. Engen ligger umiddelbart Ø. for Haven og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven, der bestaar af tilplantede Skraaninger, ligger Ø. for Gaarden langs Markskellet. Ø. for Gaarden ligger endvidere 24 Fiskedamme, der drives rationelt af Ejeren med Udklækning og Opdræt af Ørred og Karper. Ejeren er desuden Parthaver i Haugaards Fiskeriselskab.

Hundsholtgaard, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 10 Km. Tlf. 63 over Lejrskov Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Brødsgaard Nielsen*, som overtog Gaarden 17. Septbr. 1901, er født i Vester Nebel Kro 2. Aug. 1875 og gift med *Anna Margrethe Jacobsen Damgaard*, født i Gamst, Andst Sogn, 4. Aug. 1878.

Matr.-Nr. 1 m. fl.af Egholt. Hartkorn 2 Tdr. 6 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 76½ Td. Ld., deraf Ager 66½, Eng 7, Mose 1, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 60½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 8 Tdr. Ld. moseagtig Muld, paa 3 Tdr. Ld.

Hundsholtgaard.

stærk Lerjord paa Lerunderlag og paa Resten god Muld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Kvæg. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hundsholtgaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1766 af Kong Christian d. 7. Den har formentlig været kgl. Særeje og beboet af en Skovrider; Navnet skal stamme fra »Hundehold« (den kgl. Meute). De ældst kendte Ejere er Slægten Hundsholt, der antog Navn efter Gaarden; den sidste Ejer af dette Navn, Christen Hundsholt, døde i 1870'erne, og hans Enke, Ane Mette, giftede sig med Clemens Koed, efter hvem Sagfører D. M. Buch i Kolding 1895 overtog Gaarden, som han 1898 solgte til Laust Kristian Petersen Strand og Murmester Jens Peter Petersen, begge fra Esbjerg; de solgte 1901 til Carl Jensen fra Veerstgaard, af hvem den nuværende Ejer, der ejede en Gaard i Gamst, har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads umiddelbart Ø. for Egholt-Veerst Skov; den ligger lavt i Terrænet, og Markerne hæver sig op fra Gaarden i bølgeformet Terræn. Hovedb., der indtil 1907 laa i sit gamle Bindingsværk med højt Straatag, er ombygget af den nuværende Ejer i Grundmur med en høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade og med Cementstenstag. Avlsb. er byggede af Grundmur med Cementstens- og Straatage. Engen ligger umiddelbart ved Gaarden langs Aakjær Aa og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Gaardens faste Maskiner drives af et Møllehjul,

der drives af »Hundsholt Bæk«, som løber N. om Gaarden og falder ud i Aakjær Aa umiddelbart V. for Gaarden. En gammel Bjælke, der har siddet over Indgangsdøren i den gamle Hovedb., og som bærer Inscripationen: »Anno 1752 er Dette Huus opsat af Rasmus Nielsen i Wiuf«, opbevares paa Gaarden.

Egholt Nygaard, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 7½ Km. Tlf. 22 over Lejrskov Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peter Jensen Sindberg*, som købte Gaarden 1. April 1910, er født i Ødis i Kolding Herred 8. Marts 1885 og gift med *Kathrine Buhl*, født paa Rørkjærgaard i Skanderup Sogn 26. Juni 1887.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Egholt. Hartkorn 3 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 84 Tdr. Ld., deraf Ager 66½, Skov 16, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 60½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 2 Roefagrøder og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 3 Tdr. Ld. til Frøavl (Engsvingel). Resten af Agermarken henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 18 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god Muld paa blandet Underlag af Grus, Ler og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Egholt Nygaard har tidligere hørt til Røjgaard Gods under Koldinghus Rytterdistrikt; Røjgaard solgtes til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. I 1785 købte Jørgen Tjørnegaard Godset og solgte c. 1790 Egholt Bygaarde. Den ældst kendte Ejer af Egholt Nygaard er Anders Petersen Schmidt, som opbyggede Gaarden c. 1870, og som midt i 1870erne solgte den til Jacob Jensen fra Taulov; han solgte 1890 til Peter Hansen Sørensen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads østlig i Egholt By; Hovedb. er opført c. 1870 i Grundmur og er tækket med Cementsten; Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Paptage; de er opførte 1902 efter Brand; i Kostalden findes Jernbjælker og Monierloft. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med jævnt Fald i S. og V., i den v. Del noget bølgeformet. Skoven ligger c. 2 Km. N. fra Gaarden i Egholt Skov og har Bestand af Eg, Bøg og Gran.

Egholtgaard, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 7½ Km. Tlf. 67 over Lejrskov Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Peter Madsen*, som overtog Gaarden 19. April 1900, er født paa Frifeldt i Sundstrup Sogn, Vejle Amt, 5. Juni 1853 og gift med *Ane Kathrine Vindeløv*, født paa Sønderskovgaard i Erritsø Sogn, Vejle Amt, 30. Marts 1860.

Matr.-Nr. 14a m. fl. af Egholt. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 13,200 Kr. Gaardens samlede Areal 92 Tdr. Ld., deraf Ager 70, Eng 6, Skov 13, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med ½ Helbrak, 1 Roefagrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 28 à 30 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god, dyb Muld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvoraf en stor Del af Tillæget sælges som drægtige Søer. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Egholtgaard hørte tidligere under Røjgaard Gods, som Jørgen Tjørnegaard købte og c. 1790 atter solgte Gaardene i Egholt By. Niels Christensen købte Gaarden her, og i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede overdrog han den til sin Søn, Christen Nielsen, der 1849 skødede Ejendommen til sin Søn, Hans Christensen, der 1890 solgte den til Restauratør Grønbæk fra Vamdrup, som samme Aar atter solgte til Jeppe Sørensen, der 1899 mageskiftede med Christian Pedersen, der ejede et Hus i Esbjerg. Chr. Pedersen, der havde været Sømmand, mageskiftede i 1900 med den nuværende Ejer, der ejede Hesselbjerg ved Vejle Fjord.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i Egholt By. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald i Ø. mod Engen. Hovedb. er opført 1847 i Grundmur; den restaureredes 1912 og fik tilbygget en høj Frontespice med 3 Fags Kvist og paalagt Cementstenstag. Avlsb. er opførte 1854—68 i Grundmur med Straatage. S. for Gaarden har den nuværende Ejer opført et Maskinhus i Stolper og Brædder, en Svinestald i Grundmur og en Ko- og Svinestald i Bindingsværk, alle med Straatage. Engen ligger i tre Dele i Gaardens Mark N. og Ø. for Gaarden og er tildels Overrislingseng af jævn, god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. N. for Gaarden i Egholt Skov og har Bestand af Bøg og Gran. — Af Kvægbesætningen er flere Tyre præmierede; den fortrinlige Stamme er dannet af den nuværende Ejer.

Aggersbøl, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Lunderskov, hvortil c. 6½ Km. Tlf. 21 over Lejrskov Central. Gaarden ligger c. 12½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Christian Peter Holm*, som købte Gaarden 1. April 1912, er født i Kokjær ved Christiansfeld 16. Oktbr. 1880 og gift med *Anna Marie Fuglsang*, født i Hjerndrup ved Christiansfeld 20. Novbr. 1879.

Matr.-Nr. 22a m. fl. af Egholt. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 132 Tdr. Ld., deraf Ager 108, Eng 6½, Skov 16, Have og Gaardsplads 1½. Desuden hører til Gaarden et Tørveskær

Aggersbøl.

i Røglund Mose. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med delvis Brak paa den stærkeste Lerjord, 1 Roefgrøde og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 50 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten dels gruset Muld paa Grusunderlag, dels moseagtig Muld paa blandet Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af sortbroget Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Aggersbøl hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. De ældst kendte Ejere er Slægten Jessen, der havde Gaarden i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede; den sidste Ejer af denne Slægt solgte Gaarden til Eeg, efter hvem den gik til Auktion og blev købt af Rosenstand, der 1889 solgte til Conrad Gram Buch fra Vangaard i Lejrskov, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 1 Km. Ø. for Egholt By. Den var tidligere mindre, men Eeg tilkøbte en Del Jord; der er dog senere atter frasolgt noget Jord. Gaarden ligger højt i Terrænet, der er bølgeformet over Markerne. Hovedb. er opført i 1870erne i Grundmur med Straatag; Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Tage af Straa og Bølgeblik; ved v. Længe er der tilbygget en Træbygning med Straatag. Engen ligger i to Dele V. og Ø. for Gaarden og er dels Overrislingseng af fortrinlig

Beskaffenhed, dels Kultureng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 3 Km. NV. for Gaarden i Egholt Skov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Bummenskjold, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 5 Km. Tlf. 11 over Lejrskov Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejere: *Theodor Thomas Thomsens Arvinger*, der sidder i uskiftet Bo efter Forældrene med den ældste Søn, *Niels Thomsen*, som Bestyrer. Gaarden overtoges 19. Novbr. 1909 ved Faderens Død. N. Thomsen er født paa Ejendommen 10. Juli 1892.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Uhre. Hartkorn 5 Tdr. 2 Skpr. Skovskylld 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,100 Kr., for Avlsb. 14,900 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 66½, Eng 1½, Skov 10½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 62 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roefgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger sammen med Engen. Jordens Bonitet er paa 8 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg

Bummenskjold.

og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 70 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bummenskjold hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Jørgen Olsen, der fik Gaarden i Slutningen af det 18. Aarhundrede, og som 1832 skødede den til sin Søstersøn, Peder Nielsen fra Brørup, efter hvem Svigersønnen, Ole Hansen, overtog den. I 1891 solgte O. Hansen Ejendommen til Theodor Th. Thomsen fra Lyholdtgaard i Jordrup Sogn, ved hvis Død de fem mindreaarige Søsken, de nuværende Ejere, overtog Gaarden med den ældste Broder som Bestyrer med Kurator.

Gaarden laa oprindelig inde i Uhre By og udflyttedes i 1848 til sin nuværende Plads c. 400 M. nordligere. Gaarden ligger højt, og Markernes Terræn er let bølgeformet. Fra Marken tæt Ø. for Gaarden er der vid og smuk Udsigt mod Kolding By og til Skamlingsbanken. Gaardens Bygninger er alle opførte i Grundmur med Straatage. Hovedb. er opført 1884 og rummer en god Lejlighed. Engen ligger i Marken SØ. for Gaarden og er Natureng. Skoven ligger c. 2 Km. NØ. for Gaarden i Uhre Skov og har Bestand af Gran og lidt Bøg.

Fredensgaard, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 5 Km. Tlf. 15 over Lejrskov Central. Gaarden ligger c. 11½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Carl Sørensen*, som overtog Gaarden 25. Oktbr. 1901, er født paa Jegstrup Skovgaard i Tranbjerg Sogn, Aarhus Amt, 11. Marts 1877 og gift med *Else Christoffersen*, født paa Ejendommen 7. Juli 1879.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Uhre. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. 2 Alb. Skovskyld $1\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 11,000 Kr., for Avlsb. 18,800 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager $66\frac{1}{4}$, Eng 2, Mose $\frac{1}{4}$, Skov 2, Have og Gaardsplads $1\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives $62\frac{1}{4}$ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Fredensgaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom. I Midten af det 19. Aarhundrede ejede Peder Marcussen Gaarden, som han 1865 overdrog til sin Svigersøn, Hans Christoffersen fra Hustedgaard i Veerst; han døde 1898, og hans Enke af andet Ægteskab, Marie, f. Petersen, overtog Gaarden, som hun senere skødede til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Fredensgaard.

Gaarden laa oprindelig inde i Uhre By, men udflyttedes c. 1853 til sin nuværende Plads c. 400 M. længere mod N. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er let bølgeformet. Hovedb., der er en anselig og stilfuld Bygning, er opført i Grundmur med Skifertag og har lave Frontespicer til begge Facader samt høje, takkede Gavle. Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage. Engen ligger i Markens s. Del langs et Bækløb og er Kultureng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1 Km. N. for Gaarden i Uhre Skov og har Bestand af Bøg og Eg. — Gaarden ligger hyggeligt med de solide Bygninger omgivne af den store Pryd- og Frugthave og en lille Elmeplantage. Fra Marken tæt Ø. for Gaarden er der en vid og smuk Udsigt, særlig over Kolding By og til Skamlingsbanken.

Korsvang, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 4 Km. Tlf. 14 over Lejrskov Central. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen Svensk*, som overtog Gaarden 15. Jan. 1890, er født paa Ejendommen 14. Jan. 1860 og gift med *Else Cecilie Brødsgaard*, født i Bramdrup i Vejle Amt 25. Marts 1867.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Vraa. Hartkorn 5 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,900 Kr., for Avlsb. 12,420 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 58, Eng 1, Skov 10, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 44 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden regelmæssig Brak, med 2 Roeafgrøder og 1 Græsmark; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 14 Stkr. Ungkvæg og

Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Der fedes aarlig c. 10 Stkr. Køer og Tyre.

Korsvang's ældst kendte Ejer er Niels Knudsen, der købte den til fri Ejendom fra Koldinghus Rytterdistrikt i 1767. Efter N. Knudsen overtog c. 1807 hans Svigersøn, Niels Jørgensen (Svensk) fra Nagbøl Nygaard, og han overdrog c. 1847 Ejendommen til sin Søn, Jørgen Nielsen (Svensk), der var gift anden Gang med Dorthea Hansen fra Øster Gjesten, som overtog Gaarden ved Mandens Død i 1872; hun skødede den derefter i 1890 til sin Stedsøn, den nuværende Ejer. Navnet »Svensk«, som først den nuværende Ejer er døbt med, skal stamme fra en af Forfædrene, der som Dreng i en af Svenskekrigene var kommen med Tropperne til Sverige og da fik Tilnavnet, da han senere vendte tilbage til Danmark.

Gaarden laa tidligere c. 400 M. sydligere i Vraa By, men udflyttedes sidst i det 18. Aarhundrede til sin nuværende Plads nordligst i Byen. Den ligger middelhøjt i Terrænet, som over Markerne er let bølgeformet. Hovedb. er opført 1893 i Grundmur med Skifertag; Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede Længer i Grundmur og et Materialhus i Bindingsværk, alle med Straatage. Engen ligger i Marken Ø. for Gaarden og er Overrislingseng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger c. 600 M. N. for Gaarden i Vraa Skov og har Bestand af Bøg og Gran. — Af Hestebesætningen er en Hingst, »Korsvang«, præmieret med 1. Præmie og 1 Følhopper optaget i Stambog.

Overgaard, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 12 over Højrup Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jes Hansen*, som overtog Gaarden 1. April 1891, er født i Raadvad By, Harte Sogn i Vejle Amt, 4. Oktbr. 1862 og gift med *Karen Kirstine Marie Pedersen*, født i Raadvad By 12. Juni 1862.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Højrup. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,850 Kr.. for Avlsb.

Overgaard.

20,513 Kr. Gaardens samlede Areal 90½ Td. Ld., deraf Ager 86, Eng 1½, Mose 1, Vej og Mergelgrav 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefagrøder og 2 Græsmarker; 17½ Td. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Kartoffelafgrøde og 2 Græsmarker; 3½ Td. Ld. er bortlejet paa 500 Aar fra 1842; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes aarlig 4 Stkr. paa Stald.

Overgaard har tidligere hørt under Koldinghus Rytterdistrikt og blev solgt til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. Den ældst kendte Ejer er Thule Lynggaard, der havde Gaarden i første Halvdel af det 19. Aarhundrede; i 1841 overtog

Cancelliraad, Sagfører Kragelund fra Kolding Ejendommen, som han 1843 solgte til Fynboen Hans Hansen, som skødede den til den nuværende Ejer, hvis Hustru's Bedstemoder paa mødrene Side, Karen Marie, i sit andet Ægteskab var gift med Hans Hansen.

Gaarden laa oprindeligt c. 200 M. sydligere, den er nedbrændt to Gange, sidste Gang først i 1730erne, og udflyttet til sin nuværende Plads i 1804. Overgaard ligger højt, og Terrænet over Markerne er stærkt kuperet. Hovedb. er opført 1804 i Bindingsværk med højt Straatag. Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede, grundmurede Længer med Paptage; n. og ø. Længe har Murtrimpel, v. Trætrimpel, og i Ko- og Svinestald er der Jernbjælker og Hvælvinger; ved v. Længe ligger en overbygget Møddingsplads af Kampestensmur, ligeledes med Paptag. Engen ligger tæt V. for Gaarden og er Natureng. Den kønne, gamle Bindingsværkshovedb. og de anselige, moderne Avlsb. ligger hyggeligt; Haven ligger over en køn Skraaning, og fra Hovedb. er der en smuk Udsigt over det kønt kuperede Terræn.

Søren Jensens Gaard i Højrup, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 18 over Højrup Central. Gaarden ligger c. 7½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Søren Jensen*, som overtog Gaarden 18. Juni 1883, er født i Vejlbj Sogn ved Fredericia 17. Maj 1855 og gift med *Ane Johanne Fischer*, født i Bølling i Egtved Sogn 21. Jan. 1863.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Højrup. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 1 Fdkr. Skovskuld ¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,500 Kr. Gaardens samlede Areal 80 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 4, Skov 3, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 67 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 2 Tdr. Ld. til Sukkerroeavl. Resten af Agermarken henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Af Indhegningerne er c. 2 Tdr. Ld. Skraaninger, beplantede med Gran og El af den nuværende Ejer, der tillige har plantet levende Hegn om Markerne. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Gaarden hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt og solgtes til fri Ejendom i 1767 af Kong Christian d. 7. I Begyndelsen af det 19. Aarhundrede ejede Peder Mikkelsen Gaarden, som han 1848 overdrog til sin Søn, Mikkel Pedersen, der 1876 skødede den til sin Svigersøn, Hans Peter Mathiesen fra Norsgaard i Andst Sogn, som solgte til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Højrup By, hvorfra nu de øvrige Gaarde er udflyttede. Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet. Hovedb. er opført 1854 og restaureret 1904; den er en anselig og solid Bygning, opført i Grundmur med Cementstenstag; Avlsb. er opførte 1878 i Grundmur med Tage af Straa. Engen ligger i Marken NV. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger c. 3½ Km. N. for Gaarden i Ferup Skov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Ferup Vestergaard, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 19 over Højrup Central. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jens Jensen*, som købte Gaarden 12. Septbr. 1907, er født i Dybbel By i Sønderjylland 31. Decbr. 1866 og gift med *Christle Mathilde Poula Gedde*, født paa Provstlund i Tamdrup Sogn i Nim Herred 30. Decbr. 1880.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Ferup. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Skovskuld 2 Fdkr. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 12,760 Kr. Gaardens samlede Areal 79½ Td. Ld., deraf Ager 49½, Eng 6, Skov 23, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 39 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten drives i Vekseldrift med Korn, Roer og Græs. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr samt 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 45 Fedesvin. Kvægbesæt-

ningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. De 10½ Td. Ld., der drives i Vekseldrift, samt Engen og Skoven frasælges i 1912, hvorved Besætningen formindskes med 4 Stkr. Ungkvæg og Kalve og 1 Hest, medens den øvrige Besætning forbliver uforandret.

Ferup Vestergaard hørte under Koldinghus Rytterdistrikt indtil 1767, da Kong Christian d. 7. solgte den til fri Ejendom til Niels Jensen, der 1776 solgte til Hans Hansen, af hvem Jacob Nielsen fra Haastrup købte allerede Aaret efter. Jacob Nielsen overdrog i 1807 Gaarden til Sønnen, Niels Jacobsen, hvis Enke, Ane Marie, f. Hugger, 1812 giftede sig med Ebbe Nielsen fra Haastrup, der 1851 overdrog Gaarden til Svigersønnen, Knud Chrstensen Hvolbøll fra Kirsbøl i Lejrskov Sogn, ved hvis Død 1884 Enken overtog Gaarden, som hun 1893 skødede til sin Søn, Christen Knudsen Hvolbøll, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads som den vestligste af de 6 Gaarde i Ferup By. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Gaardens Mark er bølgeformet. Hovedb. er opført 1856 i Grundmur og er restaureret i 1912, ved hvilken Lejlighed der paa-lagdes den Cementstenstag. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Bindingsværk og har Cementstens- og Straatage; i Kostalden er der Jernbjælker og Hvælvinger. Engen ligger ved Markens v. Grænse op til Skoven og er Overringseng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger c. 1½ Km. V. for Gaarden i Ferup Skov og har Bestand af Bøg, Eg og Gran.

Havrevang, Lejrskov Sogn. Postforb. og St.: Ejstrup, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 15 over Højrup Central. Gaarden ligger c. 9½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Henrik Ravn Thulesen*, som overtog Gaarden 1. Aug. 1882, er født paa Ejendommen 16. Novbr. 1854 og var gift med *Edun Knudsen*,

Havrevang.

født paa Dalum Højskole 23. Septbr. 1863 (Datter af Pastor Knudsen, der var Sognepræst her i Sognene), død 16. Febr. 1903.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Ferup. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Skovskuld 1 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 17,000 Kr. Gaardens samlede Areal 78 Tdr. Ld., deraf Ager 56½, Eng 5, Skov 15, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 53 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 1 Græsmark; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Havrevang hørte tidligere under Koldinghus Rytterdistrikt, hvorfra Kong Christian d. 7. i 1767 solgte Gaarden til fri Ejendom til Jens Hansen, kaldet Smed, der 1799 overdrog den til Niels Thulesen fra Ferupgaard, som var gift med hans Datter, Karen. N. Thulesen blev Sognefoged i 1812 og maatte, grundet paa Pengekrisen, sælge c. 30 Tdr. Ld. af Gaardens Jorder, som dog under de bedre Tider atter købtes til Gaarden af hans Søn, Thule Nielsen, som fik Ejendommen i 1842; han udskilte i 1880 c. 40 Tdr. Ld. til sin ældste Søn, Niels Thulesen, og skødede i 1882 Havrevang til sin tredieældste Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig c. 70 M. østligere, men flyttedes i 1905 til sin nuværende Plads omtrent midt i Ferup By. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne hovedsagelig er jævnt, dog i den ø. Udmark stærkt kuperet. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage henholdsvis af Cementsten og Tagpap; Laden er af Stolper og Brædder med grundmurede Gavle. Engen ligger ved ø. Udmarks, »Nebelager«, s. Skel og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 2 Km. NV. for Gaarden i Ferup Skov og har Bestand af Bøg og Gran. — Over Hovedb.'s Indgangsdør findes Inskriptionen: »ora et labora 1905«; Inskriptionen er taget fra den gamle Hovedb. — Gaarden ligger hyggeligt med de anseelige, smukke Bygninger omgivne af den nyanlagte, store Have og Læbælte.

Malt Herred.

Grønvanggaard, Malt Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 6 Km. Tlf. 9, over Malt Central. Gaarden ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Christen Lund Jepsen*, som overtog Gaarden 5. Aug. 1910, er født paa Ejendommen 20. Maj 1868 og gift med *Elisabeth Margrethe Ebbesen*, født paa Engvanggaard 2. Maj 1871.

Matr.-Nr. 2d m. fl. af Maltbæk. Hartkorn 5 Tdr. 4 Skpr. $2\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avlsb. 17,500 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager $82\frac{1}{2}$, Eng 3, Mose 2, Have og Gaardsplads $2\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift med

Grønvanggaard.

$\frac{1}{2}$ Helbrak $\frac{1}{2}$ Halvbrak efter Grønjordshavre, 2 Roefgrøder og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 32 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 1 Faar. Sidste Aar solgtes c. 90 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Grønvanggaard har formentlig tidligere hørt under Estrup Gods og er solgt til fri Ejendom i 1798, rimeligvis til Toldkontrollør Storm, der 1820 mageskiftede med Hans Vejen, der ejede en mindre Ejendom paa Sønderskov Mark. Efter H. Vejen overtog hans Svigersøn, Nis Jepsen fra Eskelund, ved hvis Død 1854 Enken overtog Ejendommen; hun giftede sig i 1857 med sin afdøde Mands Broder, Jeppe Jepsen, som 1900 skødede Gaarden til sin Søn, Jeppe Johannes Jepsen, ved hvis Død Broderen, den nuværende Ejer, overtog.

Gaarden laa oprindelig inde i Maltbæk By, men udflyttedes 1863 til sin nuværende Plads c. $\frac{3}{4}$ Km. NØ. for Byen. Den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald mod Ø. og S. Gaardens Bygninger, der er opførte efter Brand 1892, er alle byggede i Grundmur, Hovedb. med Skifertag og Avlsb. med Paptage; et Tørvehus, der ligger Ø. for Gaarden, er bygget af Brædder og tækket med Straa. Engen ligger c. 1 Km. SV. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. — Af Kvægbesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er flere Samlinger tidligere præmierede.

Stensmarksgaard, Malt Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 6 Km. Tlf. 8 over Malt Central. Gaarden ligger c. 30 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peder Iversen*, som overtog Gaarden 2. Septbr. 1881, er født i Føvling 16. Septbr. 1855 og gift med *Ane Margrethe Geijl*, født i Hundebøl i Rødding Sogn i Sønderjylland 8. April 1852.

Stensmarksgaard.

Matr.-Nr. 20a m. fl. af Maltbæk. Hartkorn 3 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 17,900 Kr. Gaardens samlede Areal 112 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 107 $\frac{1}{2}$, Eng 1 $\frac{1}{2}$, Mose 1, Have og Gaardsplads 2 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 98 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 $\frac{1}{2}$ Roefgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er dels Lermuld paa Lerunderlag, dels god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 28 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stensmarksgaard hørte tidligere under Estrup Gods og solgtes formentlig til fri Ejendom c. 1798 muligvis til Peder Jessen, efter hvem Svigersønnen, M. Thomsen, fik Gaarden i 1816; M. Thomsen skødede 1854 til sin Datter, Cecilie Marie T., som 1858 blev gift med Thomas Thomassen, ved hvis Død hun atter overtog Ejendommen, som hun overdrog til sin Plejedatter, Mette Kathrine Sørensen, ved Giftermaal med hvem den nuværende Ejer i 1881 overtog Ejendommen.

Gaarden laa oprindelig inde i Maltbæk By, men udflyttedes langt tilbage i Tiden til sin nuværende Plads c. 1 Km. Ø. for Byen. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald mod N. Hovedb. er opført c. 1854 i Grundmur med Straatag, og Avlsb., der er byggede efter Brand 1909, bestaar af tre sammenbyggede, grund-

murede Hovedlænger med Rør- og Paptage, en Svinestald, et Tørvehus og et Redskabs- og Hønsehus. Engen ligger i Marken N. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. — Af Hestebesætningen er to Følhopper kaarede i 1. Klasse, og af Kvægbesætningen, der er af gammel Stamme paa Gaarden, er tidligere flere Individier præmierede.

Askov Nørregaard, Malt Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 2 Km. Tlf. 10 over Askov Central. Gaarden ligger c. 28 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Just*, som overtog Gaarden 16. April 1889, er født paa Ejendommen 25. Febr. 1871 og gift med *Mette Kirstine Poulsen Windberg*, født i Egaa Mølle i Hjorthøj Sogn, Randers Amt, 13. Febr. 1868.

Matr.-Nr. 4a, 5a m. fl. af Askov. Hartkorn 2 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,600 Kr., for Avlsb. 12,452 Kr. Gaardens samlede Areal 82 Tdr. Ld., deraf Ager 70½, Eng 2, Mose 6¼, Skov 1¼, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 28½ Td. Ld.

Askov Nørregaard.

drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 9 Tdr. Ld. Sandmuld paa Sandunderlag, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Askov Nørregaard overtoges af den nuværende Ejer efter Moderen, Maren, f. Vinding, der siden 1876 havde siddet som Enke efter Kristen Kristensen Just, der havde overtaget Gaarden 1861 efter sin Fader, Kristen Just Sørensen, som atter havde faaet Gaarden 1828 efter sin Svigerfader, Niels Iversen.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Askov By. Den ligger lavest af Gaardene i Byen, der forøvrigt ligger højt, og Terrænet over Markerne er jævnt med jævnt Fald mod V. Beliggenheden er meget hyggelig og tiltalende med de anselige, stilfulde Bygninger omgivne af et smukt Haveanlæg og et Løbælte af Elm, El, Ahorn og Bøg. Fra Marken N. for Gaarden er der vid Udsigt over det skovrige, kuperede Terræn.

Hovedb. er opført 1856 i Grundmur med Straatag; Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede grundmurede Hovedlænger, af hvilke ø. og s. er ældre Bygninger med Straatage, og n., der er restaureret i 1901, har Paptag. N. for Gaarden ligger en Vognport, et overbygget Møddinghus samt et Redskabs- og Materialhus, opførte dels i Kampestensmur, dels i Stolper og Brædder og med Paptage. Engen, der er indhegnet og benyttes til Afgræsning, ligger midt i Marken NV. for Gaarden og kan overrisles fra Kloaken ved Byen; den er af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i Markens sv. Hjørne og har Bestand af Gran. — Af Hestebesætningen er en Følhopper optaget i Stambog.

Stenninggaard, Malt Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 27 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Hans Peder Jepsen*, som overtog Gaarden 16. Novbr. 1888, er født paa Hundsbæk Mark i Læborg Sogn 6. Oktbr. 1858 og gift med *Ellen Johanne Lund*, født paa Sønnderborg i Skodborg Sogn i Sønderjylland 24. Jan. 1852.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Askov. Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 18,979 Kr. for et Lejehus 800 Kr. Gaardens samlede Areal 109½ Td. Ld., deraf Ager 97½, Eng 2½, Mose 2, Skov 6, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 9 Marksdrift med Halvbrak efter Grønjordshavre, 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark. Jordens Bonitet er paa c. 23 Tdr. Ld. god Sandmuld paa Sandunderlag, paa Resten Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 26 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Stenninggaard.

Stenninggaard hørte formentlig tidligere under Estrup Gods. Den ældst kendte Ejer er Christen Pedersen, der havde Gaarden fra det 19. Aarhundredes Begyndelse til 1822. I 1842 skødede Hans (Ebbesen) Gabel Ejendommen til sin Søn, Ebbe Hansen, ved hvis Død Enken, Maren Andersdatter, overtog den; hun delte 1872 Gaarden mellem sine to Sønner, af hvilke den ældste, Hans Ebbesen, fik Stenninggaard, medens den yngste, Jens Lauritzen Ebbesen, fik tilskødet 60 Tdr. Ld., hvorpaa han byggede den nuværende Nabogaard, Mannehøjgaard. H. Ebbesen døde i 1886, og hans Enke giftede sig 1888 med den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Askov By og er formentlig udflyttet til sin nuværende Plads 1822 af Christen Pedersen. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald mod Ø. Hovedb. er opført 1848 i Grundmur med Straatag og har en lav Frontspice; det er en anselig og ualmindelig solid Bygning, der rummer en god Lejlighed. Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af Straa og Tagpap; i Ko- og Hestestald findes Jernbjælker og Hvælvinger; Bygninger til Vognport, Redskabshus, Hønsehuse m. m. samt en Kornlade er byggede af Stolper og Brædder med Paptage. Engen ligger c. 1½ Km. S. for Gaarden ved Kongeaen og er Natureng af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger c. 3 Km. NV. for Gaarden N. for Askov By og har Bestand af Eg, Bøg og Gran.

Nedergaard, Malt Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 2 Km. Tlf. 9 over Askov Central. Gaarden ligger c. 28 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Jørgen Nielsen Boesen*, som købte Gaarden 1. Aug. 1896, er født paa Toftegaard i Knudsbøl, Andst Herred, 23. April 1870 og gift med *Kirstine Junker*, født paa Mejlund, Vejen Sogn, 1. Marts 1876.

Matr.-Nr. 6a m. fl. af Askov. Hartkorn 5 Tdr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 15,700 Kr., for Bygningerne paa en tilkøbt Gaard 4,300 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr.

Ld., deraf Ager 85½, Mose 3, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 81½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 1½ Td. Ld. til Dyrkning af Cikorierødder. Resten af Agermarken henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 44 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god Sandmuld paa blandet Underlag af Ler, Sand og Grus. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 125 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Nedergaard har tidligere hørt under Estrup Gods og er formentlig bleven solgt til fri Ejendom i 1798. De ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Jens Andersen og Anders Jensen, af hvilken det sidste Medlem, Jens Andersen, døde i 1844, hvorefter hans Enke, Karen Hansdatter fra Veerst i Andst Sogn, overtog Gaarden; hun giftede sig 1846 med Peder Jørgensen fra Egholt, der i 1887 skødede Ejendommen til sin Søn, Hans Pedersen, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Nedergaard.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den østligste Gaard i Askov By. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald mod S. Fra Marken N. for Gaarden er der vid Udsigt over Omegnen. Hovedb. er opført 1854 i Grundmur med Straatag; det er en solid og anselig Bygning med en god Lejlighed. Avisb. bestaar af tre sammenbyggede, grundmurede Længer med Straatage; en Baggaard dannes af Tørve- og Hønsehus m. m. i Grundmur med Paptage. Gaarden ligger hyggelig omgivet af den kønne, gamle Have og stærke Læbælter.

Hønborg, Folding Sogn. Postforb. og St.: Brørup, hvortil c. 3 Km. Tlf. 38 over Brørup Central. Gaarden ligger c. 31 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Christian Ebbesen Grue*, som købte Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Lille Dalgaard i Vejen 17. Febr. 1883 og gift med *Else Marie Petrea Lund*, født i Nørbølling 30. Novbr. 1887.

Matr.-Nr. 13a m. fl. af Nørbølling. Hartkorn 3 Tdr. 3 Skpr. 2 Fdkr. ½ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,500 Kr., for Avisb. 16,300 Kr. Gaardens samlede Areal 104 Tdr. Ld., deraf Ager 90¼, Eng 12, Mose ¼, Skov ½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 56 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 20¼ Td. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa Grusunderlag. Besætningen bestaar af 29 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 80 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hønborg har tidligere hørt under Sønderskov Gods, men det vides ikke, naar den er bleven købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Jens Hansen, der 1837 overdrog Gaarden til sin Søn, Christen Hansen, efter hvis Død hans Enke, Kristine, giftede sig med Johannes Riis, som 1888 solgte til Niels Romvig Kastoft, af hvem den nuværende Ejer, der er Søn af Sognefoged Ebbe Madsen i Vejen, har købt.

Hønborg.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 30 M. NØ. for Folding Sognekirke. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Gaardens Marker er let bølgeformet. Hovedb., der er en solid og rummelig Bygning, er opført i Grundmur med Straatag, og Avlsb. er grundmurede med Tage af Tagpap og Straa. Gaardens faste Maskiner drives ved Vindmotor. Engen ligger samlet i Gaardens v. Mark paa begge Sider af et Bækløb og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Det lille Stykke Skov ligger i Markens s. Del og består af Eg og Bøg.

Klevanggaard, Brørup Sogn. Postforb. og St.: Brørup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 33½ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Laust Andersen Fredslund, som købte Gaarden 1. April 1903, er født i Hygum

Klevanggaard.

i Haderslev Amt 8. Decbr. 1865 og gift med *Inger Kathrine Christensen*, født i Stubdrup i Øster Brønderslev Sogn, Vendsyssel, 12. Novbr. 1865.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Eskelund. Hartkorn 6 Tdr. 2 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr. Gaardens samlede Areal 62 Tdr. Ld., deraf Ager 58½, Eng 1½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 55½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; i Driften benyttes 10 Tdr. Ld. til Frøavl (Roe- og Græsfrø). Resten af Agermarken henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg; den er en gammel Stamme paa Gaarden.

Klev anggaard ligger paa sin oprindelige Plads som den vestligste af de 8 spredte Gaarde, der hører til Eskelund; den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med svagt Fald mod S.

Hovedb., der er en hyggelig gammel Bygning med en god Lejlighed, er opført 1850 i Grundmur med Straatag. Avlsb. bestaar af tre sammenbyggede, grundmurede Hovedlænger, hvoraf Sidelængerne er opførte 1850, medens n. Lade er opført 1895 og har Trætrimpel og Paptag; til ø. Længe er bygget en Trælade med Paptag. Desuden findes en Svinestald i Kampestensmur og et overbygget Gødningshus i støbt Beton, begge med Paptage. Engen ligger i Marken SØ. for Gaarden og er Kultureng af fortrinlig Beskaffenhed. Fra Gaarden, der ligger hyggelig omgivet af den store Have og et bredt Læbælte, er der venlig Udsigt over den frugtbare Omegn.

Stenbrogaard, Brørup Sogn. Postforb. og St.: Brørup, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 3¾ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Ludvig Andersen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1903, er født i Ribe 17. Jan. 1866 og gift med *Hansine Kirstine Nielsen*, født paa Højskovgaard 2. Jan. 1868.

Stenbrogaard.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Thusbøl. Hartkorn 4 Tdr. 4 Skpr. 1 Alb. Ejendomsskyld 44,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 72 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 7½, Mose ½, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 38 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 2½ Græsmark; 18 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er Lermuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 23 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Stenbrogaard har tidligere hørt under Estrup Gods og blev formentlig solgt til fri Ejendom i 1798. Den ældst kendte Ejer er Iver Pedersen, der havde faaet Gaarden efter sin Svigerfader, som formentlig er den, der har købt den til fri Ejendom. I 1844 overdrog Iver Pedersen Gaarden til sin Søn, Hans Iversen, ved hvis Død 1864 Enken,

Ingeborg Magdalene Kirstine, f. Hansen, overtog den; hun var Datter af Skolelærer Niels Hansen i Eskelund, Medlem af den grundlovgivende Rigsdagssamling, og giftede sig 1869 med Søren Peder Andersen, som overdrog Gaarden til sin Adoptiv søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Thusbøl, men blev c. 1797 udflyttet til sin nuværende Plads c. 1½ Km. NØ. for Byen. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet med jævnt Fald i N. og S. Hovedb. er opført 1868 i Grundmur med Straatag og har en lav Frontespice til begge Facader. Avlsb. er grundmurede og har Tage af Straa og Tagpap; et overbygget Møddingshus, der ligger N. for Gaarden, er bygget af Kampstenskensmur med Tegltag. Engen ligger i tre Dele, dels c. 1 Km. V. for Gaarden ved Thusbøl Bæk og er Overrislingseng, dels c. 3 Km. Ø. for Gaarden i Estrup Kær og er Kultuureng og dels umiddelbart SØ. for Gaarden ved Mejeriet, hvorfra Spildevandet kan overrisle Engen; denne Ret til Mejeriets Spildevand har Gaarden, saa længe Mejeriet drives, idet den forrige Ejer som Vederlag herfor gav Byggeplads til Mejeristboligen.

Stensvanggaard, Brørup Sogn. Postforb. og St.: Brørup, hvortil c. 2 Km. Tlf. 3 over Brørup Central. Gaarden ligger c. 3¾ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Søren Lauridsen Moltesen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1882, er født i Raahede i Haderslev Amt 13. Aug. 1858 og var gift med *Johanne Bennedsen*, født paa Ejendommen 27. Marts 1857, død 16. Novbr. 1902.

Stensvanggaard.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Thusbøl. Hartkorn c. 5 Tdr. 6 Skpr. Ejendomsskyld 49,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,300 Kr., for Avlsb. 16,700 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 81¼, Eng 15, Mose ¾, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 78¼ Td. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning; Engen er ligeledes indhegnet til Afgræsning. Jordens Bonitet er Ler-muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 18 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Desuden indkøbes aarlig c. 8 Kreaturer til Græsfedning. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Stensvanggaard hørte tidligere under Estrup Gods og er formentlig bleven solgt til fri Ejendom i 1798. Den ældst kendte Ejer er Jes Iversen, hvis Enke, Maren Hansdatter, i 1850 giftede sig med Christian Bennedsen fra Lundtofte, der havde Skolelærereksamen. Indtil 1852 var Gaarden privilegeret Kro og betydelig mindre, men forrige og nuværende Ejer har efterhaanden købt adskillige Parceller til den. Gaarden var gammelt Valgsted indtil i 1860erne. I 1882 overdrog Christian Bennedsen Ejendommen til sin Svigersøn, den nuværende Ejer, der er af gammel sønderjysk Slægt og udvist Sønderjyde fra 1877.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads umiddelbart ved Kolding-Varde Landevej 2 Km. N. for Brørup Station; den ligger middelhøjt over jævnt Terræn. Jorderne er i meget høj Kultur og stærk Gødningskraft. Hovedb. er opført i Grundmur med Rørtag; det er en

meget solid og hyggelig, gammel Bygning. Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Tage af Rør, Straa og Tagpap. Engen ligger i fem Dele, de to i Gaardens Mark N. for Gaarden, de to V. for Gaarden og den sidste Del c. $3\frac{1}{2}$ Km. NV. for Gaarden; de fire Dele er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed, den femte er Kultureng af samme Beskaffenhed.

Gjerndrupholm, Brørup Sogn. Postforb. og St.: Brørup, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 36 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Knud Hansen Møller*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1896, er født i Fohl, Haderslev Amt, 16. Juli 1857 og gift med *Kirstine Hansine Lyndgaard*, født i Jernvedlund i Gjørding Herred 16. April 1865.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Øster Gjerndrup. Hartkorn 5 Tdr. 2 Fdkr. $1\frac{3}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,170 Kr. Gaardens samlede Areal 153 Tdr. Ld., deraf Ager 138, Eng 10, Mose 3, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 85 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Halvbrak efter Græs, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 41 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; i den

Gjerndrupholm.

sidstnævnte Drift benyttes c. 5 Tdr. Ld. til Roeafgrøavl (Turnips). Resten af Agermarken henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa c. 20 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god Muld paa blandet Underlag af Ler, Grus og Sand. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Gjerndrupholm har tidligere hørt under Estrup Gods, og den er formentlig solgt til fri Ejendom i 1798. Den ældst kendte Ejer er Christen Hansen, der havde Gaarden først i det 19. Aarhundrede, og som sidst i 1820erne afstod den til sin Svigersøn, Hans Hansen Kloutofte fra Sønderjylland, som først i 1840erne solgte til en Mand fra Fyn, af hvem Marie Tonnesen, Enke efter Anders Tonnesen i Hjarup, købte Ejendommen, som hun 1868 skødede til sin Søn, Jesper Tonnesen, der c. 1876 overdrog den til sin Søstersøn, Johan Søltoft fra Sønder Hulvadsgaard. Han solgte 1895 Ejendommen til Anders Peder Sørensen Mindedal, som 1896 mageskiftede med den nuværende Ejer med dennes Ejendom i Esbjerg.

Gaarden var oprindelig betydelig større, men Marie Tonnesen udskilte en Del af Jorderne til en yngre Søn, Jørgen Tonnesen. Gjerndrupholm ligger lavt i Terrænet, der over Gaardens Marker er jævnt med jævn Stigning mod S. og V. Hovedb. er opført 1850 i Grundmur med Straatag og har lave Frontspicer til begge Facader. Avlsb. er alle opførte i Grundmur og har Straatage. Engen ligger i to Dele i Gaardens Mark N. og S. for Gaarden og er dels Overrislingseng, dels Natureng, begge af udmærket Beskaffenhed. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og optaget i Stam-bog, og af den fortrinlige Kvægbesætning, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er flere Samlinger præmierede.

Skodborghus, Vejen Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Enkefru *Juliane Sofie Petersen*, f. *Thomsen*, som overtog Gaarden 15. Decbr. 1897, er

født paa Ejendommen 26. Marts 1847 og var gift med *Jørgen Clausen Petersen*, født paa Strandholm i Stenderup Sogn 9. Aug. 1838.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Skodborghus. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,190 Kr., for Avlsb. 15,592 Kr. Gaardens samlede Areal 126 Tdr. Ld., deraf Ager 105, Eng 20, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til Enkefru *Hansine Jørgensen*, f. *Christensen*, født i Haldagermagle i Krummerup Sogn paa Sjælland 20. Juli 1874, Enke efter *Hans Jørgensen*, født i Glosunde ved Nakskov 6. Septbr. 1878, død 11. Jan. 1912. Af Agermarken drives 95 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 24 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 75 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Skodborghus.

Skodborghus's ældst kendte Ejer er Hans Christensen Thomsen, der 1812 købte Resten af den gamle Skodborg Avlsgaard og 1813 opbyggede Gaarden her. Han overdrog den c. 1840 til sin Søn, Jesper Thomsen, der døde 1855, hvorefter hans Enke, Ane Hansdatter fra Færgegaarden ved Trelde, overtog Gaarden, der ved hendes Død 1865 overgik til Sønnen, Frederik Carl Christian Thomsen, og Datteren, Juliane Sofie Thomsen, ved hvis Giftermaal 1868 hendes Mand, Jørgen Cl. Petersen, overtog Ejendommen som Eneejer; ved hans Død 1897 overgik den til Enken, den nuværende Ejerinde.

Gaarden ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er meget jævnt med svagt Fald mod S. Hovedb., der ligger S. for Avlsgaarden, blev af Hans Chr. Thomsen indrettet til Kro og drives stadig som saadan og ejes af Fru Petersens Broder, ovennævnte Fr. Carl Chr. Thomsen. Den er en anselig, grundmuret Bygning med to tilbyggede Fløje og høj Frontespice med 2 Fags Kvist til n. Facade. Avlsgaarden, fra hvilken Kroen adskilles af Ribe-Kolding Landevej, bestaar af tre Længer, hvoraf den ene er opført i Bindingsværk og de to i Grundmur. Forpagterboligen, der er bygget i Vinkel paa v. Længe, er grundmuret og har Straatag. Desuden findes et Bryggers samt Tørve- og Redskabshus. Engen ligger c. $\frac{1}{2}$ Km. S. for Gaarden langs Kongeaaen og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. — Af den gode Kvægbesætning, der er samlet af Forpagter Jørgensen, er flere Samlinger præmierede.

Lille Dalgaard, Vejen Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. $1\frac{1}{2}$ Km. Tlf. 7 over Vejen Central. Gaarden ligger c. $27\frac{1}{2}$ Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Niels Madsen Sørensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1910, er født paa Granliden i Virring Sogn, Randers Amt, 22. Novbr. 1873 og gift med *Mette Kirstine Ebbesdatter Grue*, født paa Ejendommen 26. Jan. 1877.

Matr.-Nr. 31a m. fl. af Vejen. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 16,000 Kr. Gaardens samlede Areal 75½ Td. Ld., deraf Ager 58, Eng 5½, Mose 10, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 35 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 23 Tdr. Ld. drives i en 9 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 35 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa Resten god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 2 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lille Dalgaard hørte tidligere under Estrup Gods og solgtes til fri Ejendom i 1798 til Fæsteren, Niels Jensen, for 750 Rbd. N. Jensen overdrog 1799 Gaarden til sin Søn, Jeppe Nielsen, for 600 Rbd. J. Nielsens Søn, Henning Jepsen, fik Ejendommen efter sin Fader; ved hans Død giftede Enken, Mette Kirstine Pedersdatter, sig med Peder Ottesen fra Haksensgaard, der overdrog Gaarden til Svigersønnen, Ebbe Jensen Madsen fra Brørup, nuværende Sognefoged Ebbe Madsen i Vejen, som skødede den til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Lille Dalgaard.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads c. 1½ Km. S. for Vejen. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Gaardens Marker er jævnt med jævnt Fald mod Ø. Hovedb. er opført 1905 i Grundmur med Tegtag. Avlsb. er opførte i 1860erne i Grundmur med Straatage, Svinestalden har dog Paptag. Engen ligger c. 6 Km. Ø. for Gaarden og er Kulturreng af meget god Beskaffenhed. Gaarden ligger hyggeligt med den kønne Hovedb. og de stilfulde Avlsb. omgivne af den store Have, der ligger over en Skraaning mod S., og Læbælder.

Kjærhøj, Vejen Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 130 M. Tlf. 75 over Vejen Central. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Peder Hansen Pedersen*, som overtog Gaarden 27. Febr. 1892, er født i Drostrup i Læborg Sogn 10. Aug. 1863 og var gift med *Kirstine Marie Hansen*, født i Ribe 16. Juni 1864, død 13. Septbr. 1912.

Matr.-Nr. 38, 17a m. fl. af Vejen. Hartkorn 1 Td. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 3,400 Kr., for Avlsb. 5,400 Kr., for et Bryggeri med fast Inventar 11,500 Kr. Gaardens samlede Areal 30 Tdr. Ld., deraf Ager 24½, Eng 3, Mose 1½, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 10 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 14½ Td. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 4 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa de 14½ Td. Ld. god Muld paa Lerunderlag og paa Resten god Sandmuld paa Sandunderlag. Al Jorden er i stærk Gødningskraft. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden

48 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Heste samt 2 Faar. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes dels ved Indkøb og dels ved eget Tillæg.

Kjærhøj har tidligere hørt under Estrup Gods, men det vides ikke, naar den er bleven købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Kalsund, der først i 1850erne solgte til N. J. Thomsen fra Vejengaard, som købte Kjærhøj for at faa Ret til at anlægge en Vandmølle. N. J. Thomsen ejede tillige Kroen, Købmandsforretning, Brænderi og Garveri, og han var Byens ledende Mand. I 1877 solgte han til Købmand Vinding fra Vejen, der 1880 atter solgte til Niels Pedersen fra Drastrup; han overdrog i 1892 Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer, der 1885 anlagde et Bryggeri, som han stadig driver som Hvidtølsbryggeri.

Gaarden er bygget 1881 af Niels Pedersen, der købte Jorderne uden Bygninger. Den ligger i den sydlige Del af Vejen By. Hovedb. er opført i Grundmur med Tegltag, og Avlsb. er byggede dels i Grundmur, dels i Stolper og Brædder med Tegl- og Paptage. Engen ligger c. 7 $\frac{1}{2}$ Km. N. for Gaarden ved Gjesten og er Natureng af god Beskaffenhed.

Gammelbygaard, Læborg Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 7 Km. Gaarden ligger c. 26 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: Sogneraadformand *Nis Jørgen Nielsen*, som overtog Gaarden 1. Maj 1889, er født i Hønkys i Aabenraa Amt 23. Juni 1856 og var gift med *Ellen Marie Møller*, født i Gjesten i Andst Herred 26. Oktbr. 1855, død 16. Marts 1912.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Gammelby. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 1 $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 13,900 Kr., for et Fodermesterhus 900 Kr. Gaardens samlede Areal 156 Tdr.

Gammelbygaard.

Ld., deraf Ager 112 $\frac{1}{2}$, Eng 24, Mose 10, Skov 8, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 102 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefafgrøde, $\frac{1}{4}$ Kartoffler og 4 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels gruset Muld paa Lerunderlag, dels Sandmuld paa Ler- og Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 22 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 12 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Kort-hornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget vinterfedes c. 6 Stkr. Ungtyre, Stude og Kvier.

Gammelbygaard har formentlig tidligere hørt under Hundsbæk Gods, men det vides ikke, naar den er købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Lucas Christiansen, der ejede Gaarden i første Halvdel af det 19. Aarhundrede; han overdrog den til sin Søn, Christian Lucassen, efter hvem Kreditforeningen overtog den i 1886. Samme Aar solgte Foreningen Ejendommen til Christian Jensen fra Veerst, af hvem den nuværende Ejer købte. Paa mødrene Side stammer den nuværende Ejer fra en gammel sønderjysk Slægt; han udvandrede 1873 som 17aarig.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den næststligste af de 6 Gammelby-Bygaarde. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald mod S. og Ø. Fra en gammel Kæmpehøj, »Agerlandhøj«, der ligger c. 600 M. NØ. for Gaarden, er der vid Udsigt. Hovedb. er opført 1912 i Grundmur med Cementstenstag og har en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til s. Facade. Avlsb. er opførte 1856 af Kampestenmur og har Straatage. Engen ligger c. 1000 M. S. for Gaarden ved Vejen Moses v. Side og er dels kultiveret Eng af fortrinlig Beskaffenhed, dels Natureng. Skoven ligger c. 300 M. NØ. for Gaarden paa begge Sider af Gammelby Kirkevej og har Bestand af Gran.

Drostrupgaard, Læborg Sogn. Postforb. og St.: Vejen, hvortil c. 5½ Km. Tlf. 7 over Gammelby Central. Gaarden ligger c. 23 Km. fra nærmeste Købstad, Kolding. Nuværende Ejer: *Søren Stenum*, som købte Gaarden 3. Marts 1910, er født paa Sønder Vosborg i Ulfsborg Sogn, Ringkøbing Amt, 17. April 1881 og gift med *Marie Bro*, født paa Damgaard i Ulfsborg Sogn 30. Decbr. 1887.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Drostrup. Hartkorn 4 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 21,500 Kr. Gaardens samlede Areal 227 Tdr. Ld., deraf Ager 193½, Eng 24, Skov 8, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 115½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med benyttet Brak, 1⅓ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 58 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 30 Tdr. Ld. Lermuld paa Lerunderlag, paa c. 80 Tdr. Ld. god Sandmuld paa blandet Underlag af Grus og Sand og paa Resten lettere Sandmuld. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer

Drostrupgaard.

foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Tyre, 7 Heste samt 6 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Der holdes c. 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race, blandet med Korthorn, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Drostrupgaard hørte tidligere under Estrup Gods og solgtes til fri Ejendom i 1798 til Fæsteren Anders Johnsen, der 1797 havde faaet den i Fæste efter sin Svigerfader, Jep Nielsen (Rassing). A. Johnsen har formentlig sidst i 1830erne solgt til Jeppe Andersen, som døde først i 1860erne, hvorefter Enken, Ane Kirstine, der var Fæster til Brødrene Lauridsen i Vejen, overtog Ejendommen, der efter hendes Død var i flere Ejeres Hænder, indtil Anders Madsen fra Fyn købte Gaarden i 1888 og 1910 solgte den til den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads omtrent midt imellem de 7 Gaarde, der hører til Drostrup. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er jævnt, dog stærkt kuperet i den v. Del. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag; det er en hyggelig gammel Bygning; der vides intet om, hvornaar den er opført, men den er sikkert meget ældre end Aarstallet 1835, der findes over den ene Indgangsdør; i dette Aar er den antagelig restaureret. Avlsb. er grundmurede og har Paptage. Engen ligger i to Dele, 10 Tdr. Ld. i Gaardens ø. Mark langs et Bækløb og Resten i Gjesten Kær c. 3½ Km. NØ. for Gaarden; det er henholdsvis Overrislingseng og kultiveret Mose, begge Dele af udmærket Beskaffenhed. Skoven ligger isoleret i Gaardens v. Mark og har Bestand af Bøg og Gran.

Gjording Herred.

Knudsensminde, Gjording Sogn. Postforb. og St.: Gjording, hvortil c. 30 M. Tlf. 26 over Gjording Central. Gaarden ligger c. 17 Km. fra nærmeste Købstad, Ribe. Nuværende Ejer: *Hans Nielsen Knudsen*, som overtog Gaarden 1. April 1883, er født i Rodebæk i Faaborg Sogn ved Varde 17. Marts 1855 og gift med *Margrethe Holdersen*, født i Aastrup By 4. Marts 1880.

Matr.-Nr. 4b m. fl. af Sønder Gjording. Hartkorn 2 Tdr. 3 Skpr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. (Der er i 1912 købt 50 Tdr. Ld. af Nabogaarden Tangegaard, men Hartkorn og Ejendomsskyld for dette Areal er ikke medregnet i foranstaaende, medens Arealet er iberegnet nedenstaaende Arealopgivelse). Brandassurance for Hovedb. 6,200 Kr., for Avlsb. 23,800 Kr., for et Fodermesterhus 2,340 Kr. Gaardens samlede Areal 134 Tdr. Ld., deraf Ager 108½, Eng 22, Mose 2, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 81½ Td. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker; 10 Tdr. Ld. Hede er under Opdyrkning; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens

Knudsensminde.

Bonitet er god, dyb Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 28 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Foruden den opgivne Hestebesætning er der som Regel opstaldet c. 20 Handelsheste.

Knudsensminde har tidligere hørt under Bramminge Gods, men det vides ikke, naar den er solgt til fri Ejendom. Gaarden er opstaaet ved sammenkøbte Parceller ved Gjording By's Udstykning 1874. Den ældst kendte Ejer er Enevold Severinsen fra Varhogaard; han solgte 1876 til sin Broder, Venzell Severinsen, der afstod til Svigersønnen, den nuværende Ejer. Gaarden var dengang kun 38 Tdr. Ld. stor, og Arealet laa hovedsagelig hen i Hede og Mose, som er blevet opdyrket af den nuværende Ejer.

Knudsensminde ligger tæt S. for Gjording Station, umiddelbart op til Banelinien. Den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er jævnt. Hovedb. er opført i Grundmur med en udbygget Karnap ved ø. Facades Midte og Cementstenstag. Avlsb. er dels grundmurede, dels opførte i Stolper og Brædder, alle med Paptage. Engen ligger c. 15 Km. SV. for Gaarden i Jedsted store Engareal og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed; den benyttes dels til Høslet, dels til Græsfødning af indkøbte Kreaturer foruden den faste Besætning.

Sønder Bøelgaard, Gjording Sogn. Postforb. og St.: Gjording, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Ribe. Nuværende Ejer: *Peder Nielsen*, som overtog Gaarden 30. Maj 1891, er født paa Ejendommen 22. Febr. 1855 og gift med *Kirstine Andersen Pallesen*, født paa en Nabogaard 18. Oktbr. 1859.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af SØnder BØel. Hartkorn 5 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb Ejendomsskyld 41,000 Kr. (Der er i 1912 købt c. 17 Tdr. Ld. fra Nabogaarden, men Hartkorn og Ejendomsskyld for dette Areal er ikke medregnet i foranstaaende, medens Arealet er iberegnet nedenstaaende Arealopgivelse). Brandassurance for Hovedb. 6,174 Kr., for Avlsb. 16,080 Kr. Gaardens samlede Areal 152 Tdr. Ld., deraf Ager 98 $\frac{1}{2}$, Eng 40, Mose 7, Hede- og afgravet Mosejord 5, Have og Gaardsplads 1 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 48 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 40 Tdr. Ld. drives i en anden 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 30 Tdr. Ld. god Muld paa Sandunderlag, paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 15 Malkekøer foruden 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 9 Faar. Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 20 Stkr., dels paa Stald, dels paa Græs.

SØnder BØelgaard.

SØnder BØelgaard har, i Følge et gammelt Udskiftningsdokument, der findes paa Gaarden, tidligere hørt under Bramminge Gods og blev købt til fri Ejendom i 1798 af Christen Pedersen; derefter ejede Christen Matthiesen Gaarden, som han 1851 solgte til Hans Christian Christiansen fra Øster Vedsted, af hvem Niels Pedersen fra Tandrup købte i 1854. N. Pedersen overdrog Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer. Da N. Pedersen købte Ejendommen, var der kun 30 Tdr. Ld. Plovland; hvor Gaarden nu ligger, var Lynghede, som han og den nuværende Ejer har opdrevet.

Gaarden laa oprindelig inde i SØnder BØel By, men udflyttedes 1881 til sin nuværende Plads c. 400 M. S. for Byen. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og har en lav Frontespice til n. Facade. Avlsb. er grundmurede med Murtrimpel og har Jernbjælker og Hvælvinger i alle Staldene samt er tækkede med Paptage, Svinestalden har dog Tegltag. Engen ligger i fem Dele, dels V. for Gaarden i dennes Mark, dels N. og Ø. for Gaarden langs med et Bækløb; det er dels Kultureng, dels Natureng af god Beskaffenhed; 10 Tdr. Ld. ligger i Vilslev Enge c. 15 Km. SV. for Gaarden og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed.

Tangegaard, GjØrding Sogn. Postforb. og St.: GjØrding, hvortil c. 2 Km. Tlf. 42 over GjØrding Central. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Ribe. Nuværende Ejer: *Hans Hansen Kjær*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1912, er født paa Stenderupgaard i Øster Linneth, Haderslev Amt, 12. Maj 1860 og gift med *Margrethe Heyn*, født i Dame Toldkontrollørbolig i Holsten 14. Juli 1857.

Matr.-Nr. 2 m. fl. af Tange. Hartkorn 4 Tdr. 6 Skpr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 42,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr. Gaardens samlede Areal 126 $\frac{1}{2}$ Td. Ld., deraf Ager 108, Eng 15, Mose 1, Have og Gaardsplads 2 $\frac{1}{2}$. Af Agermarken drives 96 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs

i to Indhegninger. Jordens Bonitet er letblandet Sandmuld paa Ler- og Mergelunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 3 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Opdrættet sælges aarlig c. 10 Stkr., dels som drægtige Kvier og dels som Fedekøer.

Tangegaard har tidligere hørt under Bramminge Gods og købtes muligvis til fri Ejendom af en Slægt, der skiftede med Navnene Niels Christensen og Christen Nielsen, og som i hvert Fald har været Ejere, saa langt erindres tilbage i Tiden. N. Christensen overdrog 1882 Ejendommen til Sønnen, Christen Nielsen, der døde 1902, hvorefter hans Enke, Karen Nielsen, overtog Gaarden, som hun 1911 solgte til et Konsortium, hvori den nuværende Ejer, der er fra gammel sønderjysk Slægt, var Deltager; han købte 1912 Gaarden til Eneeje.

Tangegaard.

Tangegaard laa oprindelig inde i Tange By og udflyttedes, c. 500 M. længere mod N., til sin nuværende Plads c. 1877. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne har jævn Skraaning mod S. og Ø. Hovedb. er opført i Grundmur med Rørtag, og Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Straatage. Engen ligger i tre Dele; de to Dele ligger i Tange By og den tredie c. 1½ Km. Ø. for Gaarden; det er Natureng ved et Bækløb, der løber gennem Byen, og den er af fortrinlig Beskaffenhed.

Terneholm, Gjørding Sogn. Postforb. og St.: Gjørding, hvortil c. 2½ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Ribe. Nuværende Ejer: *Hans Jeppe Troelsen*, som købte Gaarden 2. Jan. 1905, er født i Krogstrup i Skrave Sogn, Haderslev Amt, 13. Oktbr. 1878 og gift med *Ane Kathrine Sørensen*, født paa Gjørding Klædefabrik 8. Aug. 1887.

Matr.-Nr. 3a, 21 m. fl. af Tange. Hartkorn 3 Tdr. 7 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms- skyld 41,400 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,500 Kr., for Avlsb. 18,720 Kr. Gaardens samlede Areal 118¼ Td. Ld., deraf Ager 100, Eng 14, Mose 2, Have og Gaardsplads 2¼. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med dyrket Brak efter Grønjordshavre, 1½ Roeafgrøde og 2 Græsmarker; 40 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmak; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er letblandet Sandmuld paa Ler- og Mergelunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 32 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Der holdes 5 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvæg-

besætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes varlig c. 8 Stkr. paa Stald.

Terneholm hørte tidligere under Bramminge Gods. Den ældst kendte Fæster er Anders Jacobsen, og i 1776 overdroges Fæstet til hans Søn, Peder Andersen, der 1807 fulgtes i Fæstet af Sønnen, Andreas Pedersen, der købte Gaarden til fri Ejendom, og som 1838 overdrog den til sin Søn, Peder Andersen Andreasen, der 1864 skødede den til sin Svigersøn, Christen Pedersen Skov fra Abild Sogn ved Tønder. Ved C. Pedersen Skovs Død 1902 overtog Enken Gaarden, som hun samme Aar overdrog til sin Svigersøn, Ole Olsen fra Sjælland, der har solgt til den nuværende Eier.

Terneholm.

Gaarden laa oprindelig inde i Tange By, men udflyttedes c. 1877 til sin nuværende Plads c. 200 M. N. for sin gamle Plads. Den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med jævn Skraaning i S. og Ø. Hovedb. er opført 1899 efter Brand; den er grundmuret med Skifertag og har en høj Frontespice med 2 Fags Kvist til s. Facade. Avlsb. er opførte i Grundmur med Paptage. Engen ligger c. 2 Km. SØ. for Gaarden i Hallund Enge og er Natureng af fortrinlig Beskaffenhed. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe af Munkedal-Stammen præmieret og kaaret i 1. Klasse.

Lourup Østergaard, Gjording Sogn. Postforb. og St.: Holsted, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 27 Km. fra nærmeste Købstad, Esbjerg. Nuværende Ejer: *Anders Holm Adersen*, Dannebrogsmænd, som overtog Gaarden 8. April 1868, er født paa Nørgaard i Brørup Sogn 13. Novbr. 1839 og gift med *Abelone Marie Møller*, født paa Annexgaarden i Føvling 2. Maj 1873.

Matr.-Nr. 8 m. fl. af Sønder Lourup. Hartkorn 3 Tdr. 2 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,200 Kr., for Avlsb. 15,457 Kr. Gaardens samlede Areal 198 Tdr. Ld., deraf Ager 173½, Eng 10, Skov 5, Hede- og Overdrev 8, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 133½ Td. Ld. i en 9 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 4 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 10 Tdr. Ld. stærk Lerjord paa Lerunderlag. Af Resten er Halvdelen Lermuld paa Lerunderlag og Halvdelen god Sandmuld paa Underlag af Sand og Grus. Besætningen bestaar af 27 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre samt 4 Heste. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Race, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Lourup Østergaard's ældst kendte Ejer er Jørgen Jensen, hvis Slægt har ejet Gaarden, saa langt erindres tilbage. Han overdrog den til sin Søn, Jens Jørgensen, ved hvis Død 1848 hans Enke, Maren, f. Friis fra Egholt, overtog Gaarden. Hun giftede sig c. 1850 med Jeppe Jensen fra Tømmerby, der døde i 1867, hvorefter Enken 1868 giftede sig for tredje Gang med den nuværende Ejer, der har opdyrket c. 60 Tdr. Ld. af Heden. Han har været Lægsmand i 40 Aar og er Veteran fra 1864.

Gaarden laa oprindelig inde i Sønder Lourup By, men udflyttedes til sin nuværende Plads c. 7½ Km. Ø. for Gjording By. Den ligger højt i Terrænet, der over Markerne er kuperet. Hovedb. er opført 1859 i Grundmur med Straatag; det er en solid Bygning. Avlsb. bestaar af 3 grundmurede, sammenbyggede Hovedlænger og en grundmuret Byg-

ning V. for Gaarden til Brændehus, Smedie og Værksted samt en Beboelseslejlighed; alle Avlsb. er tækkede med Straa. Engen ligger i Markens v. Del langs Aaen, der løber gennem Holsted By, og er Overrislingseng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger ved Gaardens n. Skel og er Egekrat. Gaarden ligger omgivet af den store, gamle Have med brede Læbælter og med vid Udsigt i N. til Bjøvlund Plantage og i Ø. til Tirslund Plantage.

Bjørholmsminde, Aastrup Sogn. Postforb. og St.: Holsted, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 32 Km. fra nærmeste Købstad, Esbjerg. Nuværende Ejer: *Holger Frederik Lykke*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1903, er født i Stenderup i Øster Linnets Sogn, Haderslev Amt, 23. April 1867 og gift med *Jensine Karoline Hansen*, født paa Humlund 16. Septbr. 1870.

Matr.-Nr. 1b m. fl. af Gjettrup. Hartkorn 3 Tdr. 3 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 21,500 Kr. Gaardens samlede Areal 219½ Td. Ld., deraf Ager 168½, Eng 17, Mose 4, Skov 25, Have, Park og Gaardsplads 5. Af Agermarken drives 115½ Td. Ld. i en 10 Marksdrift uden Brak, med 1½ Røefgrøde og 3 Græsmarker; 23 Tdr. Ld. er Hede under Opdyrkning, og Resten henligger i vedvarende Græs i fire Ind-

Bjørholmsminde.

hegninger. Jordens Bonitet er dels Sandmuld paa Lerunderlag, dels meget uensartet, fra bindende Ler til let Sandmuld paa blandet Underlag af Sand og Ler. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 46 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 8 Heste samt 6 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Foruden den opgivne Kvægbesætning indkøbes aarlig c. 10 Ungkreaturer til Græsning og Fedning i de første Vintermaaneder. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Bjørholmsminde's ældst kendte Ejer er Hans Christian Bjørholm fra Yderup i Sønderjylland, der 1861 fik 150 Tdr. Ld. Lyngheide i Medgift med sin Hustru, Mette Andersen, Datter af Anders Lauridsen, der ejede en Gaard under Matr.-Nr. 1a. Bjørholm drev Heden op med stor Dygtighed, plantede hele den til Gaarden hørende Skov og blev som Paaskønnelse af sin Dygtighed Dbmd. og fik tilkendt Ærespris af Landhus-holdningsselskabet. Han var barnløs og bortforpagtede senere Gaarden til Jacob Lautrup indtil 1892, da han mageskiftede med nogle Ejendomme i Kolding, der ejedes af Blikkenslager Krüger; han solgte 1894 Gaarden til Trikotagefabrikant Andersen fra Varde, som 1895 atter solgte til et Konsortium ved Gaardejer Andreas Anton Andersen fra Vrenderup, som 1899 mageskiftede med Andreas Adamsen, der var Gæstgiver i Varde, og som 1903 solgte Ejendommen til den nuværende Ejer, der i 18 Aar havde været Mejeribestyrer, dels i Tobøl og dels i Aastrup og Gredsted, og som i 1909 købte 69 Tdr. Ld. til Gaarden.

Gaarden ligger paa den Plads, hvor Bjørholm byggede den i 1861, c. 3½ Km. SØ. for Aastrup Sognekirke. Den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er jævnt. Hovedb. er opført 1861 i Grundmur, restaureret 1912 og tilbygget Frontespice med 3 Fags Kvist til s. Facade samt paalagt Cementstenstag. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Stolper og Brædder og har Paptage. Engen ligger i to Dele i Marken N. og S. for Gaarden og er Overrislingseng af god Beskaffenhed. Skoven ligger samlet og isoleret i Markens n. Del og har Bestand af Gran og Fyr, plantet c. 1875. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe og en Høppeplag præmierede med henholdsvis 2. og 1. Præmie.

Ribe Herred.

Lundagergaard, Hunderup Sogn. Postforb.: Bramminge, og St.: Sejstrup Holdeplads, hvortil c. 3 Km. Gaarden ligger c. 13 Km. fra nærmeste Købstad, Ribe. Nuværende Ejer: *Anders Nissen Hansen*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1904, er født i Emmelev ved Tønder 14. Oktbr. 1859 og gift med *Ane Hansen*, født i Vilslev 16. Septbr. 1860.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Kærgaard. Hartkorn c. 8 Tdr. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr. Gaardens samlede Areal 160 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 32, Mose 27, Skov 39, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefagrøde og

Lundagergaard.

3 Græsmarker. De 27 Tdr. Ld. Mose er under Kultur. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa Lerunderlag. Mosen er Lavmose af god Beskaffenhed. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 16 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes 6 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 15 Stkr.

Lundagergaard hørte oprindeligt under Kærgaard Gods. Den ældst kendte Ejer er Jens Hollænder, som købte Gaarden i 1820, og som overdrog den til sin Søn, Niels Hollænder, ved hvis Død 1896 hans Enke, Ane Marie, overtog Ejendommen, som hun dog maatte lade overgaa til Kreditforeningen i Viborg, og af den købte den nuværende Ejer, der er af en gammel sønderjysk Slægt.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads, hvor den opførtes efter Udskiftningen fra Kærgaard Gods c. 1797; den er dog fuldstændig ombygget efter Brand 1898. Hovedb. er opført i Grundmur med Cementstenstag og har en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til s. Facade. Avlsb. er samlede i en 24 M. bred og 48 M. lang Lade, der er opført i Grundmur med Murtrimpel og tækket med Tagpap. Af Engen ligger 10 Tdr. Ld. c. 1 Km.

SØ. for Gaarden og er Natureng, der er under Kultur; 22 Tdr. Ld. ligger c. 5 Km. SV. for Gaarden i det store Engareal ved Vilslev og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger umiddelbart N. for Gaarden og er gammel Løvskov, der ved nuværende Ejers Overtagelse var ophugget, men som nu er beplantet og har Bestand af Gran og lidt Bøg. — Af Hestebesætningen er 1 Følhoppe kaaret i 1. Klasse og præmieret.

Puggaard, Jernved Sogn. Postforb.: Gredstedbro, og St.: Gjørding, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 15 Km. fra nærmeste Købstad, Ribe. Nuværende Ejer: *Niels Peder Nielsen*, som overtog Gaarden 6. Aug. 1892, er født i Ploustrup 6. Aug. 1865 og gift med *Maren Mortensen*, født paa Ejendommen 5. Novbr. 1867.

Matr.-Nr. 7a m. fl. af Puggaard. Hartkorn 3 Tdr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 285 Tdr. Ld., deraf Ager 167½, Eng 22, Mose 4, Skov 20, Hede 70, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 80 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefafgrøde og 3 Græsmarker; 61½ Td. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak og uden Roer og med 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er lerblandet Sandmuld paa Underlag af Ler og Mergel. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 35 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes 9 Grisesøer, hvis Grise sælges.

Puggaard.

Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Der fedes aarlig c. 10 Stkr. Ungkvæg og Køer, dels paa Stald og dels paa Græs.

Puggaard's ældst kendte Ejer er Mikkelt (Puge), der 1856 solgte til Morten Nielsen fra Skads By; han drev Gaardens Jorder op fra Lynghede, som største Delen af Arealet laa hen i, og overdrog 1874 Ejendommen til sin Søn, Niels Mortensen, der fortsatte Hedens Opdyrkning. Han skødede 1892 Gaarden til sin Svigersøn, den nuværende Ejer, under hvis fortsatte Opdyrkning af Heden der er funden tydelige Spor af, at Arealet tidligere har været opdyrket; man mener, at dette har været før »den sorte Død«, der lagde store Dele af Landet øde. Af de 70 Tdr. Ld., der er tilbage af Heden, er allerede en Del opløjet, og Opdyrkingen fortsættes aarlig.

Gaarden er opbygget 1863 af Morten Nielsen og ligger omtrent paa samme Plads, hvor den oprindelige Gaard laa. Puggaard ligger midt i sin Mark, middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med Fald mod S. og N. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag og har to lave Frontespicer til s. Facade og en Frontespice til n. Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage. V. for Gaarden ligger et Aftægtshus. Engen ligger i tre Dele, de to i Marken NØ. for Gaarden og den tredie 4 Km. S. for Gaarden; de to Dele er Natureng af jævn god Beskaffenhed, den tredie er af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele mod V. og Ø. i Marken og har Bestand af Gran og Fyr.

Hanskathrineminde, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 4 Km. Tlf. 5 over Farup Central. Nuværende Ejer: *Peder Søren Pedersen*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1891, er født i Kjærbøl 26. Decbr. 1866 og gift med *Kirstine Therkildsen*, født i Andrup i Skads Herred 7. Novbr. 1869.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Kjærbøl. Hartkorn 9 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 49, Eng 70, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 6 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 8 Faar. Sidste Aar solgtes 16 Fedesvin. Foruden den opgivne Kvægbesætning indkøbes hvert Foraar c. 40 Køer og Stude til Græsfedning. Ejeren driver desuden en betydelig Kommissionsforretning med danske Kreaturer paa Hamborg. Kvægbesætningen, der er af Korthorsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb. Al Ungkvæget fedes paa Stald.

Hanskathrineminde solgtes i 1741—42 af Kong Christian d. 6. fra »Vores udi Riberhuus Amt beliggende forbeholdne Gods«. De ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Hans Knudsen og Knud Hansen, af hvilken Hans Knudsen overdrog Gaarden til sin Søstersøn, Anders Mikkelsen, efter hvis Død 1891 den købttes ved Auktion af Therkild Nielsen, der ejede en Gaard i Andrup ved Esbjerg, og som samme Aar overdrog Hanskathrineminde til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa oprindelig inde i Kjærbøl By, men udflyttedes i 1870 til sin nuværende Plads c. 1 Km. SØ. for Byen. Den ligger paa opfyldt Grund højt i Terrænet, der over Markerne er meget jævnt. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Rørtage, og Hovedb. har to lave Frontespicer til s. Facade; v. Længe, der er ombygget 1908, har Jernbjælker og Hvælvinger i Staldene. Engen ligger i spredte Fenner over det store Engdrag mellem Farup By og Havet og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed. Gaardens faste Maskiner drives ved en Husmølle, der tillige trækker Vandet op til en stor Beholder, fra hvilken der er Rørledninger til alle Gaardens Bygninger og til et Springvand i Haven. — Af Hestebesætningen er to Følhopper præmierede og den ene af dem optaget i Stambog.

Kærenggaard, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 14 over Farup Central. Nuværende Ejer: *Christen Sørensen Nielsen*, som

Kærenggaard.

købte Gaarden 15. Decbr. 1905, er født i Sejstrup i Hunderup Sogn 2. Juli 1865 og gift med *Margrethe Skade*, født i Vilslev 16. Decbr. 1867.

Matr.-Nr. 8a m. fl. af Kjærbøl. Hartkorn 12 Tdr. 2 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr.

Gaardens samlede Areal 155½ Td. Ld., deraf Ager 71, Eng 78, Mose 5, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 25 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift i Veksel af Korn og Roer; 46 Tdr. Ld. henligger i Græs i 6 Indhegninger i c. 8 Aar, hvorefter de 25 Tdr. Ld., der er i Drift, udlægges, og 25 Tdr. Ld. af Græsjorden indtages til Drift. Jordens Bonitet er paa c. 10 Tdr. Ld. moseagtig Muld, paa Resten Sandmuld, alt paa fugtigt Sandunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes c. 20 Stkr. aarlig, dels paa Stald, dels paa Græs. Foruden den opgivne Besætning indkøbes hvert Foraar 20 à 30 Kvier og Ungstude til Græsfedning. Hestebesætningen omsættes ved Handel, og Ejeren driver en betydelig Hestehandel med aarlig Omsætning af c. 300 Stkr.

Kærenggaards Historie gaar kun tilbage til 1875, da Terman Nicolaisen solgte sin Fædrenegaard i Kjærbøl, hvorefter han samlede en Mængde Parceller, paa hvilke han opbyggede Kærenggaard i sin nuværende Skikkelse c. 2 Km. Ø. for Nørre Farup Sognekirke. I 1905 solgte han Ejendommen til den nuværende Ejer, der fra 1893—98 havde ejet sin Hustrus gamle Slægtsgaard i Vilslev. Gaarden her var ved C. Sørensen Nielsens Overtagelse kun paa c. 6 Tdr. 5 Skpr. Hartkorn, og Arealet var 90 Tdr. Ld., som Ejeren ved Tilkøb har bragt op til den nuværende Størrelse.

Kærenggaard ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er fladt. Hovedb., der i 1906 er bleven restaureret af den nuværende Ejer, er grundmuret og har en Frontespice med 3 Fags Kvist til s. Facade samt Tegltag. Avlsb. er opførte i Grundmur med Jernbjælker og Hvelvinger i Hestestalden og med Rørtage; N. for Gaarden ved n. Længe ligger en halvtags Vognport med Paptag. Engen ligger i 15 Parceller i Farup Enge c. 6 Km. V. for Gaarden og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed. Halvdelen af Engen benyttes til Slet, hvorefter den afgræsses, Halvdelen benyttes udelukkende til Græsfedning, og c. 25 Tdr. Ld. er udlejet. — Af Hestebesætningen er en Hingst, »Kæreng Munke-dal«, præmieret og optaget i Stambog.

Niels Hansen Tobiasens Gaard i Nørre Farup, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 4½ Km. Nuværende Ejer: *Niels Hansen Tobiasen*,

Niels Hansen Tobiasens Gaard.

som overtog Gaarden 10. April 1904, er født paa Ejendommen 4. Aug. 1875 og gift med *Sofie Helene Thomsen*, født i Nørre Farup 7. Septbr. 1883.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Nørre Farup. Hartkorn 10 Tdr. 6 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,877 Kr., for Avlsb. 8,610 Kr. Gaardens samlede Areal 110 Tdr. Ld., deraf Ager 48½, Eng 60, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 26 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med ½ Roefgrøde og 3 Græsmarker; 22 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 4 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 26 Tdr. Ld. god Sandmuld, paa 22½ Td. Ld. kvægblandet Muld, alt paa Sandunderlag. Besætningen

bestaar af 8 Malkekøer foruden 38 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 15 Ungstude og Kvier. Foruden den anførte Besætningen købes hvert Foraar c. 10 Kreaturer til Græsfedning.

Gaardens ældst kendte Ejer er Jens Tobiasen, som i sidste Halvdel af det 18. Aarhundrede kom herop fra Linddrup i Sønderjylland. I 1812 ejede Tobias Jensen Ejendommen, som efter ham overgik til hans Søn, Hans Tobiasen, som 1833 købte største Delen af Nabogaardens, Morten Termansens Gaards Jorder og lagde til Gaarden her; 1864 overdrog han den samlede Gaard til Sønnen, Tobias Hansen, der fortsatte Indkøbet af Jorder, men som ogsaa frasolgte en Del; han skødede 1904 Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads midt i Nørre Farup By; den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er meget jævnt. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af Rør og Straa. Engen ligger i flere Fenner S. og V. for Gaarden, c. 12 Tdr. Ld. ved Havet, 30 Tdr. Ld. i Farup Udenge og Resten c. 2 Km. S. for Byen; det er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed; 22 Tdr. Ld. benyttes til Høslet, Resten bruges udelukkende til Græsfedning og Afgræsning for Ungkreaturene.

Granvang, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 4 Km. Tlf. 9 over Farup Central. Nuværende Ejer: Folketingsmand *Søren Brorsen*, som overtog Gaarden 1902, er født paa Ejendommen og var gift med *Karoline Schack*, født i Astrup ved Skærbæk i Sønderjylland 28. Novbr. 1881, død 5. Maj 1911.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Nørre Farup. Hartkorn 9 Tdr. 2 Skpr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 46,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr. Gaardens samlede Areal 90 Tdr. Ld., deraf Ager 45 og Eng 45. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde.

Mads Hansens Gaard i Nørre Farup, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 4½ Km. Nuværende Ejer: *Mads Hansen*, som overtog Gaarden

Mads Hansens Gaard.

1. Novbr. 1868, er født i Nørre Farup 27. Aug. 1841 og gift med *Laura Marie Nielsen*, født i Hedegaard i Hjortlund Sogn 4. Aug. 1852.

Matr.-Nr. 7 m. fl. af Nørre Farup. Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb.

11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 24, Have og Gaardsplads 1. Gaarden er bortforpagtet til Ejerens eneste Søn, *Niels Hansen*, der er født paa Ejendommen 17. Decbr. 1874; Forpagtningen er tiltraadt 1907. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 12 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn i 3 Aar, uden Roer, og Kornafgrøden, sort Havre, veksler med fleraarigt Græs. Jordens Bonitet er paa 48 Tdr. Ld. god Muld, paa 12 Tdr. Ld. kvægblandet Muld, alt paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden 32 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes c. 10 Stkr. paa Græs med Efterfedning paa Stald.

Gaarden er gammel Arvefæstegaard under Haderslevhus Len. Omkring Midten af det 18. Aarhundrede ejede Mads Conradsen Gaarden, som han c. 1802 solgte til »Studiosus« Windfeld af Slægten W. fra Lundgaard. Ved Windfeld's Død c. 1810 overtoges Gaarden af hans Enke, Helene Kathrine, f. Møller, der 1812 giftede sig med Niels Hansen fra Indre Bjerrum, som 1868 overdrog Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer. Windfeld havde købt den oprindelig lille Gaard op til 15 Tdr. Hartkorn, men Niels Hansen udskilte den nuværende Gaard til sig selv, medens den ældste Søn fik Resten. Den nuværende Ejer har tilkøbt flere Parceller, saa at Gaarden er bleven forøget fra c. 6 Tdr. Hartkorn til sin nuværende Størrelse.

Gaarden er bygget 1862 af Niels Hansen; den ligger paa opfyldt Grund, og Terrænet over Markerne er jævnt. Hovedb. er opført i Grundmur med Rørtag og har en oval Frontespice til n. Facade. Avlsb. er grundmurede og har Tage af Straa. Engen ligger samlet i det store Engdrag mellem Farup By og Havet paa begge Sider af den saakaldte »gamle Aa«, der falder ud i Ribe Aa. Engen er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed og benyttes til Høslet med Undtagelse af 6 Tdr. Ld., der benyttes til Græsfedning.

Marius Hansen Tobiasens Gaard i Nørre Farup, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 4¼ Km. Tlf. 7 over Farup Central. Nuværende Ejer:

Marius Hansen Tobiasens Gaard.

Marius Hansen Tobiasen, som købte Gaarden 1. April 1900, er født paa Nabo-gaarden 30. Marts 1870 og gift med *Maren Tobiasen*, født paa Risenhof i Hillerup 6. Decbr. 1876.

Matr.-Nr. 9a m. fl. af Nørre Farup. Hartkorn 9 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 8,900 Kr. Gaardens samlede Areal 100 Tdr. Ld., deraf Ager 38½, Eng 60, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 10 Tdr. Ld. i en Vekseldrift med

Korn i 4 Aar og uden Rodfrugt; Resten henligger i fleraarigt Græs. Jordens Bonitet er kvægblandet, dyb Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 4 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes 6 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 30 Stkr. paa Græs. Foruden den anførte Besætning indkøbes hvert Foraar c. 80 Køer og Stude, der græsfedes dels paa Gaardens Eng, dels paa 60 Tdr. Ld. Eng, som Ejeren lejer fra en Nabogaard.

Gaardens ældst kendte Ejer er Niels Vejrup, som havde den i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, og som 1840 overdrog den til sin Søn, Niels Vejrup, efter hvis Død 1880 Enken overtog Gaarden, som hun 1893 overdrog til Sønnen, Gregers Nielsen Vejrup, af hvem den nuværende Ejer har købt.

I 1908 nedbrændte Gaarden, og Ejeren købte derefter Bygningerne tilligemed 10 Tdr. Ld., der blev lagt til Gaarden her, fra en Nabogaard. Hovedb., der er en solid Bygning, er bygget 1839 i Grundmur med Rørtag, og Avlsb. er opførte 1856 ved Ombygning af de gamle Længer i samme Materiale som Hovedb. Gaarden ligger lavt, og Terrænet over Markerne er jævnt. Engen ligger i spredte Fenner over det store Engdrag mellem Farup By og Havet og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed; 25 Tdr. Ld. benyttes til en Slet, Resten til Græsfedning, og det hele Areal benyttes til Afgræsning for Ungkvæget.

Lundgaard, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Karl Jacob Rasmus Gottfredsen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1898, er født paa Ejendommen 27. Decbr. 1866 og gift med *Ene Helle*, født i Dørum 26. Novbr. 1879.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Nørre Farup. Hartkorn 9 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 35,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 10,000 Kr., for Avlsb. 7,000 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 26, Eng 40, Mose 2, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 10 Tdr. Ld. kvægblandet, dyb Muld, paa Resten Sandmuld, alt paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 6 Malkekøer foruden 45 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste samt 6 Faar. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 20 Stkr. Desuden indkøbes om Foraaret c. 25 Køer og Stude til Græsfedning.

Lundgaard solgtes i Følge et gammelt Skøde, der findes paa Gaarden, fra Riberhus Krongods ved offentlig Auktion 10. Jan. 1742 til Hans Jensen Windfeld, der 1757 købte et betydeligt Engareal fra Riberhus Ladegaards Hovedgaard, hvilket lagdes til Gaarden her, som han 1776 testamenterede til Hans Ibsen Windfeld, hvis Enke, Mette Hansdatter, 1818 skødede Gaarden til sin Søn, Ib Windfeld. 1848 overdrog Ib Windfeld Ejendommen til sin Søn, Hans Ibsen Windfeld, der døde 1856, hvorefter Enken, Kathrine Margrethe, f. Hostrup, der var fra en stor Gaard i Jeising-Hostrup Sogn ved Tønder, overtog Ejendommen. Hun giftede sig 1862 med Christian Sørensen Gottfredsen fra Ribe, som 1898 overdrog Lundgaard til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 2 Km. N. for Ribe By; den ligger lavt paa opfyldt Grund, og Terrænet over Markerne er aldeles jævnt. Gaardens Bygninger er alle opførte 1819 efter Brand af Grundmur og har Rørtage; paa Hovedb.'s Facade findes en høj Frontespice med 3 Fags Kvist. Avlsb. bestaar af to store, sammenbyggede Længer, og Gaardspladsen er aaben mod Ø. Engen ligger i flere Fenner over det store Engareal mellem Farup By og Havet og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed; 15 Tdr. Ld. benyttes til Slet, medens Resten bruges til Græsfedning. — Gaarden ligger hyggeligt med de anselige Bygninger omgivne af den store, gamle Have og Læplantning.

Søren Nielsen Hansens Gaard i Mejlby, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 3½ Km. Nuværende Ejer: *Søren Nielsen Hansen*, som overtog Gaarden 12. Novbr. 1892, er født i Nørre Farup By 6. April 1860 og gift med *Christine Frandsen Mikkelsen*, født paa Ejendommen 12. Juni 1861.

Matr.-Nr. 6l m. fl. af Mejlby. Hartkorn 9 Tdr. 5 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 35,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 7,500 Kr. Gaardens samlede Areal 106 Tdr. Ld., deraf Ager 73¼, Eng 32, Have og Gaardsplads ¼. Af Agermarken drives 20 Tdr. Ld., i en 8 Marksdrift med Helbrak,

1½ Roeafgrøde og 4 Græsmarker; 19¼ Td. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i fire Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 39¼ Td. Ld. Sandmuld paa fugtigt Sandunderlag og paa Indhegningens 34 Tdr. Ld. kvægblandet, dyb Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 32 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 18 Faar. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget græsledes aarlig c. 10 Stkr. Foruden den opgivne Besætning indkøbes aarlig c. 10 Køer og Stude til Fedning paa Græs.

I Følge et gammelt Skøde, der findes paa Gaarden, udstedt af Kong Christian d. 6., solgtes Gaarden 2. Jan. 1742 til Frands Hansen, efter hvis Død Enken, Anna Mortensdatter, overtog den; hun skødede 1766 til Svigersønnen, Christen Termansen, der 1789 overdrog Ejendommen til sin Søn, Frands Christensen, der døde 1820, hvorefter Enken, Anna, f. Mikkelsdatter, 1823 overdrog til Sønnen, Christen Frandsen. Efterat C. Frandsens 6 Børn var døde, skødede han 1855 Ejendommen til sin Brodersøn, Frands Mikkelsen, efter hvem Svigersønnen, den nuværende Ejer, overtog den; han arvede 1899 c. 30 Tdr. Ld. efter sin Fader, Niels Mikkelsen Hansen fra en Nabogaard, og dette Areal lagde han til Gaarden her.

Søren Nielsen Hansens Gaard.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den næstnordligste af de 4 Mejlby Bygaarde. Den er bygget paa opfyldt Grund, og Terrænet over Markerne er meget jævnt. Hovedb. er opført 1838 i Grundmur; den er restaureret 1909 og har faaet tilbygget en høj Frontespice med 3 Fags Kvist; Frontespicen har Paptag, den øvrige Hovedb. Rørtag. Avlsb. er ligeledes grundmurede. Engene ligger dels samlede i det store Engdrag mellem Farup By og Havet, dels ved Ribe Aa og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed; 15 Tdr. Ld. bruges aarlig til Slet, Resten benyttes til Græsfeeding.

Niels Hansens Gaard i Mejlby, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 3½ Km. Nuværende Ejer: *Niels Hansen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1883, er født i Nørre Farup By 30. Maj 1858 og var gift med *Mette Frandsen Mikkelsen*, født paa Nabogaarden 20. Juli 1858, død i Juni 1907.

Matr.-Nr. 28 m. fl. af Mejlby. Hartkorn 10 Tdr. 5 Skpr. 2½ Alb. Ejendoms-skyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr. Gaardens samlede Areal 115 Tdr. Ld., deraf Ager 68½, Eng 45, Have og Gaards-plads 1½. Af Agermarken drives 34½ Td. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i fire Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 34½ Td. Ld. Sandmuld, paa Resten kvæg-blandt, dyb Muld, alt paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 12 Faar.

Sidste Aar solgtes c. 15 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb. Af Ungkvæget vinterfedes c. 10 Stkr. Foruden den anførte Kvægbesætning indkøbes hvert Foraar c. 12 Køer og Stude til Græsfedning.

I 1742 købte Jens Termansens ved offentlig Auktion Gaarden af Kong Christian d. 6., og Gaarden har i en lang Aarrække været i Familien Termansens Eje. Jens Termansens Søn, Christen Termansen, fik Nabogaarden ved Giftermaal, og hans Søn, Knud Termansen, ejede i Slutningen af det 18. Aarhundrede Gaarden her, som han c. 1848 overdrog til sin Søn, Terman Knudsen, der 1880 solgte til sin Svoger, Frands Mikkelsen, der ejede Nabogaarden, og efter hvem Svigersønnen, den nuværende Ejer, fik Ejendommen tilskødet.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den sydligste af de 4 Mejlby Gaarde. Den ligger lavt over jævnt Terræn. Hovedb. er opført efter Brand i 1790 i Grundmur, og Avlsb., af hvilke ø. og s. Længe er ombyggede af den nuværende Ejer 1893, er ligeledes grundmurede. Engene ligger samlede dels i det store Engdrag mellem Farup By og Havet, dels ved Ribe Aa og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed; der benyttes aarlig c. 20 Tdr. Ld. til Slet, medens Resten bruges til Græsfedning. — Af Hestebesætningen er 1 Følhoppe præmieret og kaaret i 1. Klasse. — Paa Gaarden opbevares en gammel Lysestage af Malm og Messing med bl. a. Aarstallet 1673 samt et gammelt Bornholmeruhr fra 1785.

Enkefru M. J. Brorsens Gaard i Kjærbøl, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 3¼ Km. Tlf. 15 over Farup Central. Nuværende Ejer: Enkefru *Mikaeline Jacobine Brorsen*, f. *Christensen*, som overtog Gaarden 4. Aug. 1885, er født paa Ejendommen 24. Oktbr. 1855 og var gift med *Mikkel Brorsen*, født i Farup 12. April 1843, død 4. Aug. 1885.

Enkefru M. J. Brorsens Gaard.

Matr.-Nr. 45a m. fl. af Kjærbøl. Hartkorn 9 Tdr. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,000 Kr., for Avlsb. 14,500 Kr. Gaardens samlede Areal 120 Tdr. Ld., deraf Ager 48½, Eng 70, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Ejerinden med den ældste Søn, cand. theol. *Christian Termansen Brorsen*, som Bestyrer. C. Termansen Brorsen er født paa Ejendommen 24. Oktbr. 1880. Agermarken drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa c. 15 Tdr. Ld. dyb, god Muld paa Sandunderlag, paa Resten Sandmuld paa noget fugtigt Sandunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 34 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget græsfedes c. 12 Stkr., Kvierne sælges som drægtige. Foruden den opgivne Besætning indkøbes hvert Foraar c. 22 Goldkøer, der græsfedes.

Gaardens ældst kendte Ejer er Mads Hansen fra Farup, der fik Gaarden ved Giftermaal. Efter ham gik Ejendommen i Arv til Plejedatteren, Maren Mikkelsdatter fra Kostrup i Gram Sogn i Sønderjylland. Hun giftede sig 1838 med Jacob Christensen (Pot), der døde 1845, hvorefter Enken 1848 giftede sig med Christen Termansen, efter hvem Svigersønnen, Mikkel Brorsen, overtog Ejendommen, som ved hans Død overgik til Enken, den nuværende Ejerinde.

Gaarden ligger paa samme Plads, hvor den oprindelig gamle Gaard laa, da Christen Termansen 1855 opførte de nuværende Avlsb. Den ligger noget højere end de øvrige Farup-Gaarde, og Terrænet over Markerne er meget jævnt. Hovedb. er opført 1863 i Grundmur med Rørtag, og Avlsb., der er sammenbyggede med Hovedb., er ligeledes grundmurede. Engen ligger dels i spredte Fenner V. for Gaarden og er Marskeng, dels ved Ribe Aa S. for Gaarden; Engene er af fortrinlig Beskaffenhed, og til den sidstnævnte Del hører en Rørholm, der, foruden at levere Rør til Gaardens eget Forbrug, ogsaa sætter Ejeren i Stand til at sælge c. 70 Traver aarlig. 20 Tdr. Ld. af Engene slaas en Gang, Resten benyttes udelukkende til Græsning. — Af Hestebesætningen er 1 Følhoppe præmieret med 1. Præmie, kaaret og optaget i Stambog.

Kjærbøl Kro, Nørre Farup Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 5 Km. Tlf. 1 over Farup Central. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Ribe. Nuværende Ejer: *Hans Lassen*, som overtog Gaarden 11. Juni 1904, er født i Sønder Farup i Vester Vedsted Sogn 17. Febr. 1873 og gift med *Bertha Brorsen*, født paa Ejendommen 1. Novbr. 1871.

Matr.-Nr. 59a m. fl. af Kjærbøl. Hartkorn 10 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 15,000 Kr., for Avlsb. 13,000 Kr. Gaardens samlede Areal 124 Tdr. Ld., deraf Ager 72, Eng 45, Skov 6, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejeren, Krohold og Købmandshandel drives ved Bestyrer. Agermarken drives ikke i regelmæssig Drift; c. $\frac{1}{4}$ af Arealet dyrkes aarlig med Korn, Resten henligger i fleraarigt Græs, og de 16 Tdr. Ld. med Korn skifter hvert 3. Aar over hele Arealet. Jordens Bonitet er paa 8 Tdr. Ld. kvægblandet, dyb Muld paa Sandunderlag, paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden 42 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Heste, 5 Plage og Føl samt 12 Faar. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 20 Stkr. paa Græs. Foruden den anførte Besætning indkøbes hvert Foraar c. 20 Køer og Stude, der græsfedes i Engene.

Kjærbøl Kro købtes c. 1840 af Hans Pedersen Wind fra Hillerup; Ejendommen bestod ved Købet kun af et lille Hus med Købmandshandel, men H. P. Wind tilkøbte nogle Jorder, og da han senere fik Fædrenegaarden i Hillerup, lagde han det meste af denne Gaards Jorder under Gaarden her; 19. Maj 1841 fik han kgl. Stadfæstelse paa Kroprivilegiet og Høkerhandel, og 1884 overdrog han den samlede Gaard til sin Svigersøn, Morten Sørensen Brorsen, af hvem Svigersønnen, den nuværende Ejer, har faaet Ejendommen.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads vestligst i Kjærbøl By; den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er jævnt. Hovedb. er opført 1897 i Grundmur med en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til v. Facade og med en Vinkelbygning ved s. Ende, bygget 1912; begge Bygningerne har Skifertage, og de rummer Ejeren og Bestyrerens Lejligheder, Købmandsbutik, Skænkestue og Spisestue samt 5 Gæsteværelser. Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Tage af Rør. Engene ligger dels ved Ribe Aa c. 2 Km. S. for Gaarden, dels i spredte Fenner i Engdraget mellem Farup By og Havet; den er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed; 16 Tdr. Ld. benyttes aarlig til en Slet, medens Resten bruges til Afræsning.

Hollændergaarden, Bramminge Sogn. Postforb. og St.: Bramminge, hvortil c. 20 M. Gaarden ligger c. 16 Km. fra nærmeste Købstad, Ribe. Nuværende Ejer: Hestehandler *P. Westergaard & Søn*, København, som købte Gaarden 1. Novbr. 1909. *Chr. Westergaard* er født 20. Aug. 1870 og gift med *Helene Lundsgaard*.

Matr.-Nr. 2v m. fl. af Bramminge. Hartkorn 1 Td. 3 Fdkr. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 67 Tdr. Ld., deraf Ager 66, Have og Gaardsplads 1. Gaarden drives af Ejeren ved Bestyrer. Af Agermarken drives 26 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift, medens Resten henligger til vedvarende Græsning. Jordens Bonitet er ler-

blandet Sandjord med Ler og Mergel. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 10 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr og 4 Heste. Foruden den opgivne Besætning græsfedes aarlig en Del Kreaturer. Kvæbesætningen, der er af Kort-hornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Kalvslundgaard, Kalvslund Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 11 Km. Nuværende Ejer: *Andreas Peter Kjær*, som overtog Gaarden 1. April 1885, er født paa Ejendommen 9. Maj 1857 og gift med *Bodil Marie Knudsen*, født paa Kalvslund Kro 23. Decbr. 1863.

Matr.-Nr. 15a m. fl. af Kalvslund. Hartkorn 6 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdkr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 6,000 Kr., for Avlsb. 10,698 Kr., for et Lejehus 1,500 Kr. Gaardens samlede Areal c. 180 Tdr. Ld., deraf Ager 129, Eng 26, Mose 8, Lynghede 15, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 52 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med benyttet Brak, 1 Roeafgrøde og 4 Græsmarker; 28 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Helbrak, uden Roer og med 2 Græsmarker; 14 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i seks Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 28 Tdr. Ld. god Muld paa Lerunderlag, paa 14 Tdr. Ld. god Muld paa Sandunderlag og paa Resten god Sandmuld paa blandet

Kalvslundgaard.

Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 38 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 18 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 16 Stkr., dels som drægtige Kvier og dels som Fedekreaturer. Foruden den anførte Besætning indkøbes hvert Foraar c. 10 Køer og Stude til Græsfedning.

Kalvslundgaard har tidligere hørt under Haderslevhus Len. Den ældst kendte Ejer er Anders Jepsen fra Hygum Sogn i Sønderjylland, der fik Gaarden 1810 ved Giftermaal med den forrige Ejers Enke, og som 1840 skødede Ejendommen til sin Søn, Jeppe Andersen, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, har overtaget den.

Gaarden laa oprindelig inde i Kalvslund By, men udflyttedes c. 1797 til sin nuværende Plads c. 2 Km. N. for Byen; den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet i den n. Del og paa Resten jævnt. Beliggenheden er hyggelig og venlig, omgivet af en stor Have og Læbælter, og fra den n. Mark er der vid Udsigt over Omegnen. Hovedb., der er opført 1852, er ligesom alle Avlsb. grundmuret. Engen ligger

i Engdraget langs Kalvslund Aa 4—6 Km. fra Gaarden og er Natureng af jævn god Beskaffenhed; de 3½ Td. Ld. ligger paa Ribe Enge 3 Km. V. for Ribe og er Marskeng. — Af Hestebesætningen er en Følhoppe præmieret og kaaret i 1. Klasse.

Skønagergaard, Ribe Domkirkes Landsogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 3¼ Km. Nuværende Ejer: *Søren Olesen Hansen*, som overtog Gaarden 15. Febr. 1893, er født paa Ejendommen 19. Decbr. 1857 og gift med *Hansine Grønnebæk*, født paa en Gaard paa Ribe Mark 24. Juni 1858.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Øster Vedsted. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 1¼ Alb. Ejendomsskyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 9,000 Kr., for Avlsb. 11,500 Kr. Gaardens samlede Areal 85 Tdr. Ld., deraf Ager 62, Eng 22, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 10 Tdr. Ld. drives i Veksler med Korn og Græs over 4 Aar; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 20 Tdr. Ld. kvægblandet, dyb Muld paa Sandunderlag, paa 10 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Sandunderlag og paa Resten lettere Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 8 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Heste, 2 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 8 Fedesvin. Der holdes 3 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der

Skønagergaard.

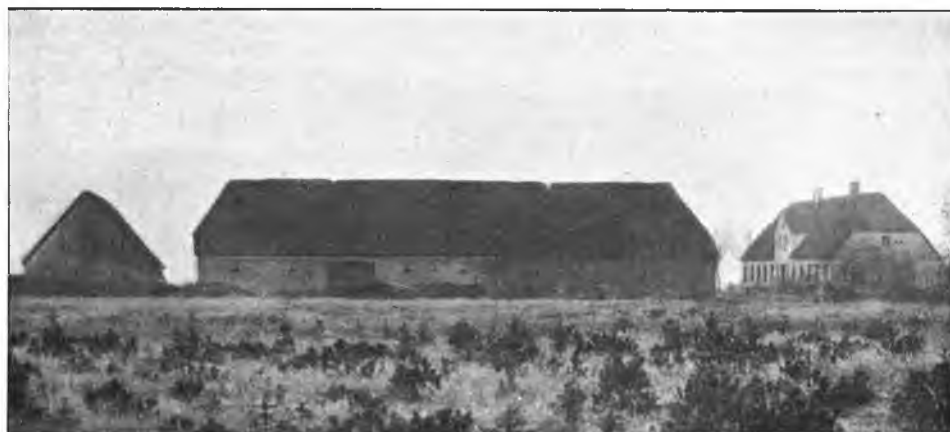
er af Korthernrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges Halvdelen om Foraaret til Græsfedning. Desuden indkøbes c. 8 Stude hvert Foraar til Græsfedning.

Skønagergaard er formentlig solgt til fri Ejendom i 1742 af Kong Christian d. 6. Den ældst kendte Ejer er Anders Skak, der havde Gaarden sidst i det 18. Aarhundrede. I 1839 ødelagde den store Stormflod en Del af Bygningerne, og 1840 lod Anders Skaks Enke Gaarden gaa til Auktion, hvor den købtes af Søren Olesen fra Jedsted, der oprindeligt var Kræmmer, for 4,000 Rbd. S. Olesen overdrog 1869 Gaarden til sin Plejesøn, Niels Peder Hansen fra Hillerup, der 1893 skødede Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den nordligste i Øster Vedsted By; den ligger paa opfyldt Grund og har ikke været hjemstøgt af Stormflod siden 1839, medens Markerne, der er aldeles jævne, ofte have været oversvømmede og lidt Skade. Gaardens Bygninger er opførte 1894 efter Brand. Hovedb., der er en solid og rummelig Bygning, er opført i Grundmur med Skifertag, og Avlsb., der bestaar af een stor Længe, har Murtrimpel samt Jernbjælker og Hvælvinger i Staldene; den er ligeledes grundmuret og har Paptag. Desuden findes en overbygget Møddingsplads med Ajlbeholder. Engene ligger dels ½ Km. N. for Gaarden og dels i Øster Vedsted Enge; det er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed; hele Engarealet slaas en Gang aarlig og benyttes derefter til Græsfedning.

Klaabygaard, Ribe Domkirkes Landsogn. Postforb. og St.: Vedsted, hvortil c. 3 Km. Tlf. 139 over Ribe Central. Gaarden ligger c. 5 Km. fra nærmeste Købstad, Ribe. Nuværende Ejer: *Andreas Ludvig Jacobsen*, som overtog Gaarden 15. Aug. 1909, er født paa Bevtoftegaard (Hans A. Krygers tidligere Gaard) i Haderslev Amt 12. Aug. 1871 og gift med *Gunthar Louise Tychsen*, født i Skelle i Broager Sogn i Sønderjylland 27. Jan. 1880.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Klaabygaard. Hartkorn 10 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 1 ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,500 Kr., for Avlsb. 16,300 Kr. Gaardens samlede Areal 405 Tdr. Ld., deraf Ager 292, Eng 50, Skov 60, Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 72 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 4 Græsmarker; 28 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roefgrøde og 4 Græsmarker; 6 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Rug, gul Rundbælg og Kartofler. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 100 Tdr. Ld. god Sandmuld paa Mergelunderlag, paa 20 Tdr. Ld. let Sandmuld paa Sandunderlag og paa Resten Sandmuld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 60 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 7 Heste, 8 Plage og Føl samt 16 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes 3 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes dels

Klaabygaard.

ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 25 Stkr. paa Græs. Der indkøbes desuden hvert Foraar c. 30 Køer og Stude, som græsses og sælges om Efteraaret.

Klaabygaard er endnu Arvefæste under Grevskaftet Schackenborg. Den ældst kendte Fæster er Enken Mika, der var gift tre Gange, og som overlevede alle tre Mænd, af hvilke den sidste var Villads Hansen, der 1847 solgte Ejendommen for 18,200 Rbd. til Gustav Ulrichs fra Rendsborg, som 1858 atter solgte den til Carl Ratje fra Vildkøbel for 28,000 Rbd. I 1873 solgte Ratje til Jens Brorsen fra Hvidding, af hvem Laust Jacobsen fra Vinum købte i 1875 for 32,000 Rbd.; efter ham overtog Sønderjysk Kreditforening 1899, og denne solgte 1900 Ejendommen til Lydik Jacobsen fra Hellevad Mølle i Aabenraa Amt for 38,000 Kr. L. Jacobsen skødede den 1909 til sin Søn, den nuværende Ejer, der havde bestyret Gaarden, siden Faderen købte den.

Gaarden, som Enken Mika formentlig har samlet fra tre mindre Gaarde ved sine Giftermaal, ligger paa den Plads, hvor to af de mindre Gaarde tidligere har ligget, S. for Ribe op til den nuværende Landsgrænse. Den ligger højt, midt i sin Mark, hvis Terræn har jævnt Fald mod S. og N., og dens Bygninger er opførte 1868 efter Brand. Hovedb. er opført i Grundmur med en høj Frontespice med 2 Fags Kvist til n. Facade og med Rørtag. De to store Avlslænger er opførte i Grundmur med Straatage; i Foraaret 1913 bliver opført en ny tredje Længe med Murtrimpel, Jernbjælker og Hvelvinger samt Bølgebliktag; ved ø. Længes Gaardside ligger en Hølade af Brædder med Spaanbeklædning

og Paptag. Af Engen ligger c. 30 Tdr. Ld. V. og Ø. for Gaarden i dens Mark og 20 Tdr. Ld. i Engdraget, der langs Vesterhavet strækker sig fra Darum til Landsgrænsen; den er henholdsvis Natureng af jævn Beskaffenhed og Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed.

Skovmark, Vester Vedsted Sogn. Postforb.: Ribe, hvortil c. 8 Km., og St.: Vedsted, hvortil c. 4 Km. Tlf. 3 over Vester Vedsted Central. Nuværende Ejer: *Niels Andersen Okholm*, som overtog Gaarden 8. Septbr. 1891, er født i Sønder Farup Kro 20. Juli 1867 og gift første Gang med *Karen Hostrup* fra Høgsbrogaard i Hvidding Sogn og anden Gang med *Mette Marie Riber*, født i Spandet Sogn i Sønderjylland 18. Marts 1865.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Vester Vedsted. Hartkorn 15 Tdr. 2 Alb. Ejendoms- skyld 61,600 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,600 Kr., for Avlsb. 5,600 Kr. Gaardens samlede Areal c. 192 Tdr. Ld., deraf Ager 42½, Eng 100, Mose 2, Skov 39, Hede og Overdrev 7, Have og Gaardsplads 1½. Agermarken drives i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god Sandmuld paa Sandunderlag, dels moseagtig Muld paa Sand- og Al- underlag. Besætningen bestaar af 6 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste samt 28 Faar. Sidste Aar solgtes 2 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, ved- ligholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb. Af Ungkvæget bliver c. 10 Stkr. fedede paa Stald. Foruden den opgivne Besætning indkøbes hvert Foraar c. 70 Køer og Stude til Græsfedning.

Skovmark.

Skovmark har formentlig tidligere hørt til »de kongerigske« Gaarde og er da bleven solgt til fri Ejendom i 1742 af Kong Christian d. 6. Den ældst kendte Ejer er Jannichs Jepsen, der havde Gaarden omkring 1802, og som fulgtes af Sønnen, Jannichs Sørensen, hvis Enke, Anna Kristina, giftede sig med Jep Lassen, hvis Søn, Hans Peder Jepsen, havde Ejendommen 1844 og afstod den til sin Søn, Jep Peder Hansen, af hvem Jens Andersen Nielsen købte i 1881. Hans Slægt gaar tilbage til 1661 som Ejere af Gaarde i Vester Vedsted Sogn. Han havde ved Giftermaal faaet Gaarden Søndernæs i Sønderjylland, men købte 1881 Gaarden her, der da kun havde 6 Tdr. Hartkorn, for at Sønnen kunde undgaa tysk Militærtjeneste. J. A. N. Okholm døde Aaret efter, hvorefter Enken sad som Ejer af Gaarden, indtil hun 1891 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer, der har købt den op til dens nuværende Størrelse.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads midt i V. Vedsted By; Terrænet over dens Marker er meget jævnt. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Rørtage, og Hovedb. har to lave Frontespicer til n. Facade. Engen ligger i det store Engdrag, der strækker sig fra Darum langs Havet til Landsgrænsen, og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger Ø. for Byen i to Dele og har Bestand af Gran og Fyr.

Hans Becks Gaard i Sønder Farup, Vester Vedsted Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 7 Km. Nuværende Ejer: *Hans Beck*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1898, er født i Henne Sogn 19. Decbr. 1872 og gift med *Ingeborg Jensen*, født paa Aaberg i Vedersø Sogn, Ringkøbing Amt, 3. Septbr. 1871.

Matr.-Nr. 31a m. fl. af Sønder Farup. Hartkorn 10 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 48,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,296 Kr., for Avlsb. 12,229 Kr. Gaardens samlede Areal 130 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 68½, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives 25 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 2 Roefgrøder og 3 Græsmarker; 10½ Td. Ld. drives i Vekseldrift med Lupiner og Rug; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 25 Tdr. Ld. god Sandmuld paa fugtigt Sandunderlag, paa 10½ Td. Ld. let Sandmuld paa Sandunderlag, paa 12 Tdr. Ld. blandet moseagtig Muld og paa 12½ Td. Ld. sandblandet Kvæg paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 19 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin.. Der holdes 5 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb. Af Ungkvæget græsledes c. 20 Stkr. Desuden indkøbes hvert Foraar c. 25 Stkr. Køer og Stude til Græsfedning.

Gaarden har tidligere hørt under Haderslevhus Len. Den ældst kendte Ejer er Hans Beck, der fik Gaarden 1845 ved Giftermaal med Hans Klosters Datter, Petrea; H. Beck selv købte Gaarden 5. Juni 1855 for 109 Rbd. 19 Sk.; han døde 1859, og 1876 skødede Enken Gaarden til sin Svigersøn, Søren Nicolajsen Beck; han tilkøbte Gaarden c. 15 Tdr. Ld. og skødede den derefter til sin Søn, den nuværende Ejer, som har tilkøbt c. 5 Tdr. Ld.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads østligst af Sønder Farup Bygaarde; den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er meget jævnt. Bygningerne er opførte efter Brand 22. Juli 1891. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage henholdsvis af Skifer og Rør; i Staldene er der Jernbjælker og Hvælvinger. Engen ligger i det store Engdrag, der langs Vesterhavet strækker sig fra Darum til Landsgrænsen; den er Marskeng og af fortrinlig Beskaffenhed; 24 Tdr. Ld. benyttes aarlig til Slet, Resten til Græsfedning.

Aders Jessen Lassens Gaard i Sønder Farup, Vester Vedsted Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 7 Km. Tlf. 4 over Sønder Farup Central. Nuværende

Aders Jessen Lassens Gaard.

Ejer: *Aders Jessen Lassen*, som købte Gaarden 1. Marts 1889, er født i Sønder Farup 2. Septbr. 1862 og gift med *Dorthea Brorsen*, født i Nørre Farup Sogn 26. Juli 1868.

Matr.-Nr. 29a m. fl. af Sønder Farup. Hartkorn 10 Tdr. 6 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for

Avlsb. 8,500 Kr. Gaardens samlede Areal 168 Tdr. Ld., deraf Ager 45, Eng 80, Skov 7, Hede 35, Have og Gaardsplads 1. Agermarken drives i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa fugtigt Sandunderlag. Besætningen bestaar af 2 Malkekøer foruden 22 Stkr. Fedekreaturer, Køer og Stude, 6 Heste, 6 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes 12 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes ved Indkøb. Foruden den anførte Besætning indkøbes hvert Foraar c. 90 Køer og Stude til Græsfedning.

Gaardens ældst kendte Ejer er Jens Hansen Bierum, hvis Enke, Ester Maria, f. Detlevsen, i 1795 skødede Gaarden til sin Stedsøn, Jens Peder Bierum, den nuværende Ejers Oldefader paa Spindesiden. J. P. Bierum solgte 1844 til Brødrene Christian og Hans Beck, senere overtog C. Beck den som Eneejer, og hans Enke, Ane Marie, f. Nissen, solgte 1884 Ejendommen til Maren Bejer Lassen, f. Lindberg, Enke efter Jens Lassen; hun giftede sig anden Gang med Laust Peder Nissen, som 1889 skødede Gaarden til Jens Lassens Søn, den nuværende Ejer, der har købt 45 Tdr. Ld. til den oprindelige Gaard.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads i Sønder Farup Bys v. Del; den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er meget jævnt. Hovedb. er opført c. 1846 i Grundmur med Rørtag og har en lav Frontespice til n. Facade. Avlsb. er opførte dels i Grundmur, dels i Stolper og Brædder og med Tage henholdsvis af Rør og Tagpap. Engen ligger i forskellige Fener i Engdraget mellem Darum og Grænsen og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele c. $\frac{1}{2}$ Km. Ø. for Gaarden og har Bestand af Gran og Fyr.

Faurholdt, Seem Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 8 Km. Nuværende Ejer: *Niels Lauritsen Skov*, som købte Gaarden 1. April 1893, er født i Fjersted

Faurholdt.

i Spandet Sogn, Sønderjylland, 13. Maj 1862 og gift med *Ane Marie Christine Ohrt*, født i Faurholt 30. Aug. 1864.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Faurholt. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. $2\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,500 Kr., for Avlsb. 8,000 Kr., for et Aftægts hus 1,998 Kr. Gaardens samlede Areal 180 Tdr. Ld., deraf Ager 124, Eng 40, Skov 9, Hede og Overdrev 6, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 64 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift uden Brak og Roer, med 6 Græsmarker, og 60 Tdr. Ld. drives i en 9 Marksdrift uden Brak og Roer og med 6 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 64 Tdr. Ld. Sandmuld paa blandet

Underlag af Ler og Sand; paa 60 Tdr. Ld. let Sandmuld paa Sandunderlag, enkelte Steder moseagtig Muld. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 6 Heste, 5 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 10 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 10 Stkr.

Faurholdt har tidligere hørt under Ribe Hospital og købtes til fri Ejendom 1792 af Jesper Nielsen, der havde faaet Fæstet 1762 efter Faderen, Niels Jespersen. J. Nielsen tilkøbte 1811 en Halvgaard af Christen Christensens Enke og skødede samme Aar den samlede Ejendom til Sønnen, Niels Jespersen, efter hvem Sønnen, Peder Nielsen, overtog den. Hans Enke, Marie Elisabeth Jensdatter, giftede sig 1838 med Jens Eskildsen Vind, som 1866 skødede Gaarden til sin Søn, Jens Jørgensen Vind, af hvem den nuværende Ejer har købt.

Gaarden laa tidligere inde i Faurholdt By, men udflyttedes 1812—14 til sin nuværende Plads, hvor den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet, i den s. Del noget kuperet. Beliggenheden er meget hyggelig, og fra Falbjergvej, der ligger c. 1 Km. ØSØ. for Gaarden i dennes Mark, er der en vid og smuk Udsigt. Gaardens Bygninger er alle opførte i Grundmur med Tage af Rør og Straa. Engen ligger dels i Høj, Seem og Varming Enge ved Ribe Aa c. 3½ Km. V. og NV. for Gaarden, dels i Gaardens ø. Mark, og er henholdsvis Natureng af fortrinlig Beskaffenhed og Græsningseng af lettere Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele dels umiddelbart ved Gaarden og dels c. 2 Km. SØ. for Gaarden; Bestanden er El, Ask og Gran.

Tangegaard, Sct. Cathrine Landsogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 2 Km. Nuværende Ejer: *Guttorm Stampe Sørensen*, som købte Gaarden 1. Oktbr. 1902, er født i Sandø Præstegaard paa Færøerne 9. April 1860 og gift med *Ingeborg Lambertsen*, født i Vilslev 28. Decbr. 1865.

Matr.-Nr. 1 m. fl. af Tange. Hartkorn 8 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. 2½ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,000 Kr., for Avlsb. 11,400 Kr. Gaardens samlede Areal 190 Tdr. Ld., deraf Ager 92½, Eng 46, Mose 10, Hede og Overdrev 40, Have og Gaardsplads 1½. Af Agermarken drives

Tangegaard.

84½ Td. Ld. i en 10 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 4 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 35 Tdr. Ld. god Sandmuld paa fugtigt Sandunderlag, paa 30 Tdr. Ld. god Sandmuld paa Sandunderlag og paa Resten let Sandjord paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 14 Malkekøer foruden 34 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 16 Faar. Sidste Aar solgtes c. 20 Fedesvin. Der holdes c. 5 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb. Af Ungkvæget fedes aarlig c. 8 Stkr. paa Græs. Al Mælken sælges til Ribe Amtssygehus og til Private i Ribe.

Tangegaard er formentlig bleven solgt til fri Ejendom i 1742 af Kong Christian d. 6. De ældst kendte Ejere er en Slægt, der skifter med Navnene Niels Hansen og Hans Nielsen med Stavnnavnet Brorsen. Niels Hansen Brorsen fulgtes af Sønnen, Hans

Nielsen Brorsen, der døde c. 1874, hvorefter Enken, Bodil Margrethe, f. Jepsen, overtog Gaarden, som hun 1883 skødede til Sønnen, Ebbe Hansen Nielsen Brorsen, efter hvem Sparekassen for Ribe By og Omegn overtog Ejendommen, som 1902 solgtes til den nuværende Ejer, der tidligere havde haft Hotel »Klikkenborg« i Bramminge, og som førend den Tid havde været Forpagter af Vilslev Præstegaard; han er af gammel færøisk Præsteslægts.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads Ø. for Ribe By paa det Højdedrag mellem Engdraget ved Ribe Aa og de Enge, der tidligere hørte til Riberhus Ladegaard, hvorpaa de fire Tangegaarde ligger; Terrænet over Markerne er jævnt, undtagen over den Ø. Lynghede, hvor det er noget kuperet. Bygningerne nedbrændte 1809, og fra den Tid skriver sig Hovedb., medens Avlsb. er opførte 1877—78, alle i Grundmur med Rørtage. Af Engen ligger c. 31 Tdr. Ld. ved Gaardens s. Skel langs Ribe Aa og er Natureng af fortrinlig Beskaffenhed; 15 Tdr. Ld. ligger ved Markens nø. Grænse og er af jævn god Beskaffenhed. Hele Engen slaas, c. 5 Tdr. Ld. to Gange aarlig. I en Dam umiddelbart ved Gaarden og i Engen langs Ribe Aa er der en Del Rørskår.

Vangager, Obbekjær Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 9½ Km. Nuværende Ejer: *Hans Hansen Kaltoft*, som overtog Gaarden 9. Marts 1894, er

Vangager.

født paa Ejendommen 25. Febr. 1857 og gift med *Bodil Sofie Ebbesen*, født i Harreby i Hygum Sogn, Sønderjylland, 8. Novbr. 1863.

Matr.-Nr. 5 m. fl. af Obbekjær. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 2 Fdkr. Ejendoms- skyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr. Gaardens samlede Areal 212 Tdr. Ld., deraf Ager 130, Eng 52, Mose 12, Skov 12, Hede og Overdrev 4, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 28 Tdr. Ld. i en 5 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 1 Græsmark med Lupiner som Grøngødning; 22 Tdr. Ld. drives i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 2 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i fem Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 28 Tdr. Ld. let Sandmuld paa Sandunderlag, paa 22 Tdr. Ld. god Sandmuld, enkelte Steder moseagtig Muld, paa fugtigt Sandunderlag. Besætning bestaar af 14 Malkekøer foruden 36 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 4 Heste, 2 Plage og Føl samt 11 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes ved eget Tillæg. Af Ungkvæg og Udsætterkøer sælges aarlig c. 14 Stkr.

Vangager solgtes til fri Ejendom i 1741 af Kong Christian d. 6. til Hans Jørgen Jensen Stavnager, efter hvis Død Gaarden var paa forskellige Hænder, indtil Jørgen Thøstesen, en Søn af Thøste Jensen Jepsen, overtog Gaarden, som ved hans Død overgik til hans Enke, Karen Hansdatter, der døde 1772 efter at have skødet den til Sønnen, Hans Jørgensen, der døde 1797. Hans Enke, Louise Hedevig Andersdatter, giftede sig

1799 med Laust Hansen, efter hvis Død 1820 hun atter overtog Gaarden, som hun 1825 skødede til sin Søn af første Ægteskab, Hans Hansen Kaltoft, der tog Slægtsnavnet Kaltoft efter sin Morbroder, der havde Navnet fra Byen Kaltoft i Syd-Angel. Sønnen, Hans Jørgen Hansen Kaltoft, overtog 1854 Gaarden; han var Sognefoged og Dannebrogsmænd og døde 1891, hvorefter hans Enke, Ane, f. Rasmusdatter Vind, overtog Ejendommen, som hun skødede til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaardene af Obbekjær By menes oprindelig at have ligget spredte for derefter at flyttes sammen i en »Rundby«, formentlig efter Svenskekrigen, men er saa senere igen udflyttede. Vangager udflyttedes i 1865; den ligger paa et lille Højdedrag over Engene, og Terrænet over Markerne er jævnt. Hovedb. er opført i Grundmur med Skifertag og Avlsb. i Grundmur med Paptage samt med Jernbjælker og Hvælvinger i Staldene. Engen ligger i tre Stykker 2—4 Km. SV. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger i tre Dele i Markens nø. Del og har Bestand af Gran. — Paa Gaarden findes en gammel Bibel, der er udgivet under Kong Frederik d. 2., og som bærer Aarstallet 1588—89.

Varmingsminde.

Varmingsminde, Obbekjær Sogn. Postforb. og St.: Ribe, hvortil c. 9½ Km. Nuværende Ejer: *Thøste Pedersen Thøstesen*, som overtog Gaarden 1. Oktbr. 1912, er født i Obbekjær 2. Jan. 1874 og gift med *Bodil Sofie Hødt Hansen*, født i Fæsted i Hygum Sogn i Sønderjylland 16. Maj 1876.

Matr.-Nr. 9 m. fl. af Obbekjær. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 2 Alb. Ejendoms-skyld 37,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,685 Kr., for Avlsb. 9,100 Kr. Gaardens samlede Areal c. 170 Tdr. Ld., deraf Ager 103, Eng 50, Hede og Overdrev 16, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 4 Græsmarker; Resten henligger i fleaarigt Græs i Skifte med de 40 Tdr. Ld., der drives. Jordens Bonitet er dels let Sandmuld paa Sandunderlag, dels god Sandmuld, enkelte Steder moseagtig Muld, paa fugtigt Sandunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 38 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 15 Stkr.

Varmingsminde købtes til fri Ejendom af Jens Simonsen i 1741; han overdrog 1771 til Thøste Jensen, formentlig hans Søn, der døde 1793, hvorefter hans Enke, Birthe Sørensdatter, giftede sig med Peder Warming, der 1827 overdrog Gaarden til Sønnen, Thøste Pedersen, efter hvem hans Søn, Peder Warming Thøstesen, 1866 fik Ejendommen, som ved hans Død 1912 gik til offentlig Auktion og købtes af hans Brodersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger formentlig paa sin gamle Plads; den er opført 1879 efter Brand og ligger paa et lille Højdedrag over Engene med jævnt Terræn over Markerne. Hovedb. er

opført i Grundmur med Rørtag, og Avlsb. er ligeledes af Grundmur med Tage af Rør og Straa. Gaarden er solid og velbygget, og man har derfra en vid Udsigt. Engen ligger i Ribe Aa-Dalen S. og SV. for Gaarden og er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed.

Skads Herred.

Alslev Mølle, Alslev Sogn. Postforb. og St.: Varde, hvortil c. 4½ Km. Tlf. 62 over Varde Central. Nuværende Ejer: *Andreas Schack*, som overtog Gaarden 18. Marts 1884, er født paa Ejendommen 2. Aug. 1854 og gift med *Anna Marie Pedersen*, født i Toftnæs 30. Jan. 1866. Matr.-Nr. 1 m. fl. af Alslev. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 48,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,700 Kr., for Avlsb. 14,700 Kr., for Mølle og Mølleinventar 13,900 Kr. og for et Fiskerihus 700 Kr. Gaardens samlede Areal 247 Tdr. Ld., deraf Ager 126, Eng 30, Mose 2, Skov 20, Fiskedamme 3, levende Hegn 7, Sø og Mølledam 55, Have og Gaardsplads 4. Af Agermarken drives 107 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefgrøde og 4 Græs-

Alslev Mølle.

marker; Resten henligger i vedvarende Græs i fire Indhegninger. Jordens Bonitet er god Muld paa Underlag af Grus og Sand. Besætningen bestaar af 16 Malkekøer foruden 34 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 4 Plage og Føl samt 10 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 10 Stkr. som drægtige Kvier og Stude.

Alslev Mølle har tidligere hørt under Visselbjerg Gods, der tilhørte Ribe Bispestol indtil Reformationen, og den er da formentlig solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 6. i 1741—1742. Den ældst kendte Ejer, Niss Hansen, fik af Kong Christian d. 7. Bevilling paa et Gryn- og Grubeværk, og efter ham fik Svigersønnen, Hans Andersen Schack fra Astrup i Sønderjylland, Gaarden, som han 1793 overdrog til sin Broder, Niels Schack, efter hvem Sønnen, Anders Schack, i 1829 overtog. I 1854 overtoges Gaarden af A. Schacks Søn, Peder Schack, som 1884 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Møllen ligger paa sin oprindelige Plads c. 2 Km. Ø. for Alslev ved Toftnæs Aa; den ligger midt i sin Mark. Hovedb., der er meget gammel, er flere Gange bleven restaureret; den er opført i Grundmur med Paptag; de to store Avlslænger er sammenbyggede i en Vinkel Ø. for Hovedb. og er grundmurede med Tage af Straa. Kornmøllen ligger N. for Hovedb., og Stampemøllen ligger N. for Kornmøllen paa den anden Side Mølleaaen. Ø. for Møllen er anlagt en større Damkultur med 43 Fiskedamme til Udklækning og Opdræt af Ørred. Engen ligger dels i Marken V. for Møllen og dels c. 4 Km. V. for

Gaarden og er henholdsvis Natureng og Marskeng af god Beskaffenhed. Skoven ligger i to Dele umiddelbart Ø. og V. for Gaarden og har Bestand af Gran og Fyr. — Af den udmærkede Svinebesætning er flere Orner præmierede med Ærespræmier paa Dyrskuerne.

Øllufgaard, Vester Nebel Sogn. Postforb. og St.: Gulager, hvortil c. 6 Km. Gaarden ligger c. 9 Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: *Laust Hansen*, som købte Gaarden 12. Jan. 1912, er født i Hessellund i Gjørding Sogn 4. Febr. 1872 og gift med *Jensine Lauridsen*, født i Hillerup i Nørre Farup Sogn 2. Jan. 1865.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Øllufgaard. Hartkorn 6 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. 2 Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,000 Kr., for Avlsb. 18,000 Kr., for Vandmølle med Turbine 4,000 Kr. og for et Lejehus 2,500 Kr. Gaardens samlede Areal 143 Tdr. Ld., deraf Ager 117, Eng 20, Mose 2, Have og Gaardsplads 4. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 57 Tdr. Ld. drives i en 8 Marksdrift uden Brak og Roer og med 5 Græsmarker. Jordens Bonitet er paa 57 Tdr. Ld. moseagtig Muld paa Lerunderlag, paa Resten god Muld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 70 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 8 Heste, 6 Plage og Føl samt 10 Faar. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved Indkøb. Af Ungkvæget fedes c. 10 Stkr. paa Stald, og c. 10 Stkr. græsfedes.

Øllufgaard.

Øllufgaard er en gammel Hovedgaard og købtes c. 1805 af et Medlem af den gamle Slægt Windfeld; hans Søn, Hans Windfeld Hansen, overdrog den 1878 til Sønnen, Christen Windfeld, der har solgt til den nuværende Ejer, der indtil Købet af Gaarden her ejede en Gaard i Hillerup, som han havde faaet ved Giftermaal.

Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med svagt Fald mod S. Udsigten er vid over det ejendommelige Landskab, hvor store Lyngheder veksler smukt med opdyrket, frugtbar Jord. Hovedb. er opført 1805 i Grundmur med Straatag og har en høj Frontespice til n. Facade; det er en køn, gammel Bygning, der rummer en stor Lejlighed. N. Længe er meget gammel og opført i svært Egetømmer; de øvrige Avlsb. er opførte i Grundmur med Straatage. Engen ligger i Markens s. Del og gennemstrømmes af en lille Bæk, der driver en Vandmølle, som ligger ved Haven. Møllen, der kun benyttes til Gaardens eget Forbrug, er opført i Bindingsværk med Straatag. — Gaardens Beliggenhed er meget tiltalende med den kønne, stilfulde, gamle Hovedb. og de solide, store Avlsb. omgivne af den gamle Have, der i S. og V. gaar over i en Plantage.

P. Gyde Pedersens Gaard i Boldesager, Jerne Sogn. Postforb. og St.: Esbjerg, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 601 over Esbjerg Central. Nuværende Ejer: Sognefoged *Peder Gyde Pedersen*, som overtog Gaarden 15. Maj 1889, er født paa Ejendommen 19. Febr. 1862 og gift med *Edel Gregersen*, født i Forum i Brøndum Sogn 28. Septbr. 1857.

Matr.-Nr. 2a m. fl. af Boldesager. Hartkorn 2 Tdr. 6 Skpr. 1 Fdkr. 2 Alb.

Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 9,000 Kr. Gaardens samlede Areal 41 Tdr. Ld., deraf Ager 29, Eng 10, Skov 1, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 29 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker; 12 Tdr. Ld. lejet Jord drives i en 7 Marksdrift uden Brak med 2 Roeafgrøder og 2 Græsmarker. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 12 Malkekøer foruden 8 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 3 Heste, 1 Plag samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes 12 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Gaarden har formentlig hørt til det Krongods, som er bleven solgt til fri Ejendom af Kong Christian d. 6. i 1741—42. Den ældst kendte Ejer er Søren Hansen, hvis Enke, Kirstine, i Slutningen af det 18. Aarhundrede giftede sig med Thomas Nielsen, som 1812 overdrog Gaarden til sin Søn, Søren Thomsen, hvis Datter 1850 blev gift med Peder Gydesen fra Sandbjerggaard i Harte. Han døde 1863, og Enken giftede sig 1865 med Johannes Christensen fra Spangsbjerg, der 1889 skødede Ejendommen til sin Hustrus Søn af første Ægteskab, den nuværende Ejer.

P. Gyde Pedersens Gaard.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads som den midterste af de fire Boldesager Bygaarde; den ligger lavt, umiddelbart op til Esbjerg By, og den nuværende Ejer har frasolgt den oprindelig c 70 Tdr. Ld. store Gaard Byggegrunde til 140 Huse og Villaeer og c. 7 Tdr. Ld. til Esbjerg Kommune, der har givet Arealet til »Sydvestjyske Landboforeningers Havebrugsstation«. Terrænet over Gaardens Marker er bølgefornet. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur; Hovedb. har til s. Facade en lav Frontespice og er tækket med Rør, medens Avlsb. har Straa- og Paptage. Engen ligger i fire Dele fra 3—10 Km. Ø. og V. for Gaarden og er middelgod Marskeng.

Hedelund, Jerne Sogn. Postforb. og St.: Esbjerg, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 347 over Esbjerg Central. Nuværende Ejer: Konsul *Ditlev Lauritzen*, Ridder af Dannebrog & Dbmd., som købte Ejendommen 1902, er født i Ribe.

Matr.-Nr. 20b m. fl. af Jerne. Hartkorn c. 3 Skpr. 3 Fdkr. 1½ Alb. Ejendomsskyld 95,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. c. 9,000 Kr., for Avlsb. 31,000 Kr., for et Fodermesterhus 4,000 Kr. Gaardens samlede Areal 168 Tdr. Ld., deraf Ager 128, Læbælter, Hegn og Veje 10, Skov 26½, Have og Gaardsplads 3½. Gaarden drives af Ejeren ved Bestyrer *Hans Jessen*, som er født paa Aallinggaard i Andsager Sogn 10. Marts 1868 og gift med *Ane Marie Nielsine Christiansen*, født i Sædding i Guldager Sogn 3. Febr. 1872. Stillingen er tiltraadt 1904. Af Agermarken drives 72 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder (deraf ½ Runkelroer og ½ Kartoffler) samt med 3 Græsmarker; 9 Tdr. Ld. ved Gaarden benyttes til Staldfoder; Resten henligger i vedvarende Græs i seks Indhegninger. Jordens Bonitet er god Sandmuld paa Ler-

og Kvægunderlag. Besætningen bestaar af 45 Malkekøer foruden 24 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 2 Plage. Sidste Aar solgtes c. 150 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg.

Konsul Lauritzen købte i 1902 af 22 Lødsejere Gaardens Areal, der dengang henlaa i uopdyrket Lyngheide; hans Hensigt var at tilplante hele Arealet, men paa Grund af Jordens gode Beskaffenhed og Byens Nærhed besluttede han at opdyrke Heden og lægge Arealet under den nyoprettede Gaard, der er bleven bygget i 1904.

Gaarden ligger højt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med svagt Fald mod N. Beliggenheden er meget hyggelig, og Bygningerne er omgivne af en stor Have og af brede Læbælter. Hovedb. er opført i Grundmur med Tag af Falstagsten og har en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til s. Facade. Avlsb. er ligeledes grundmurede med Jernbjælker og Hvelvinger i Staldene og med Paptage. Ø. for Gaarden ligger en Fodermesterbolig. Skoven ligger i fire Dele Ø. og N. for Gaarden og har Bestand af Gran og Fyr.

Haragergaard, Vester Nykirke Sogn. Postforb. og St.: Bramminge, hvortil c. 7½ Km. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Esbjerg. Nuværende Ejer: *Niels Nielsen*, som købte Gaarden 4. Juni 1875, er født i Skovsbo ved Svendborg 8. Oktbr. 1844 og gift med *Ane Kirstine Hansen*, født i Padsø i Veflinge Sogn, Odense Amt, 26. Oktbr. 1859.

Matr.-Nr. 11 m. fl. af Vester Nykirke. Hartkorn 8 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. Ejendomsskyld 45,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,400 Kr., for Avlsb.

Haragergaard.

14,195 Kr. Gaardens samlede Areal 165 Tdr. Ld., deraf Ager 136, Eng 25, Have og Gaardsplads 4. Af Agermarken drives 72 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 57 Tdr. Ld. drives i en 7 Marksdrift med Brak efter Grønjordshavre, uden Roer og med 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 72 Tdr. Ld. god Muld paa Lerunderlag, paa Resten god Muld paa Underlag af Ler og Grus. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 16 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 5 Heste, 2 Plage og Føl samt 5 Faar. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Haragergaard var Afbyggergaard fra Endrupholm og udskiltes formentlig fra Hovedgaarden sidst i det 18. Aarhundrede af Thøger Reenberg Theilmann. Gaarden var nu i en Aarrække dels forpagtet ud og blev dels under Hovedgaarden; den sidste Forpagter, Hans Jørgen Jespersen, var en Søn af den daværende Ejer af Endrupholm, Kammerraad Jespersen, og han overtog Hovedgaarden, da den nuværende Ejer købte Haragergaard.

Gaarden ligger umiddelbart S. for Kolding-Esbjerg Landevej; den ligger middelhøjt i Terrænet, der fra Markens Midte har jævnt Fald mod N. og S. Bygningerne er undergaaet en Del Forandringer i Tidernes Løb. Hovedb., der er en anelig og god

Bygning, er opført 1873 i Grundmur med Paptag. Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Tage af Straa. Engen ligger c. 1 Km. NØ. for Gaarden og er Natureng af jævn Beskaffenhed. Gaarden ligger hyggeligt med de velholdte Bygninger omgivne af betydelige Plantninger, plantede af den nuværende Ejer i 1876.

Allerup Præstegaard, Sneum Sogn. Postforb. og St.: Tjæreborg, hvortil c. 3½ Km. Gaarden ligger c. 11 Km. fra nærmeste Købstad, Esbjerg. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Niels Sørensen Nielsen*, som overtog Embedet 1. April 1889, er født i Oxby i Vester Horne Herred 21. Marts 1853 og gift med *Birgitte Christine Hansen*, født paa Blaavands Mølle i Oxby Sogn 20. Decbr. 1857.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Allerup. Hartkorn 6 Tdr. 4 Skpr. 1¼ Alb. Ejendoms-skyld 36,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,632 Kr., for Avlsb. 12,368 Kr., for Sneum Kirkehus 1,050 Kr. Gaardens samlede Areal 55½ Td. Ld., deraf Ager 18¼, Eng 35½, Mose ¼, Have og Gaardsplads 1½. Gaarden drives af Præsten. Af Agermarken drives 9 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde, 1 Kartoffel-, Gulerod- og Ærteafgrøde samt 2 Græsmarker; 7¼ Td. Ld. drives uden Brak med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels god Muld paa Sandunderlag, dels kvægblandet Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 9 Malkekøer

Allerup Præstegaard.

foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 3 Heste, 1 Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes 6 Fedesvin. Der holdes 2 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Korhornsrace, vedligeholdes ved eget Tillæg.

Præstegaarden laa i Sneum Bondeby ved Sneum Kirke indtil 1621, da Frederik Munk til Krogsgaard lagde den ind under den nyoprettede Sneumgaard og flyttede den til Allerup. Gaardens Beliggenhed er meget hyggelig med de anselige solide Bygninger omgivne mod N. og Ø. af den store Have. Fra en Høj i Haven er der en meget smuk Udsigt over Engene til Vesterhavet med Fanø i Baggrunden. Hovedb. er opført 1875 i Grundmur med Spaantag, og Avlsb. er ligeledes grundmurede. Engen ligger dels sammen med Markens s. Del og dels 100 M. herfra ud til Sneum Aa; det er Marskeng af god Beskaffenhed; der slaas c. 10 Tdr. Ld., og c. 6 Tdr. Ld. afgræsses, medens Resten bortlejes. Ved Stormfloden i Decbr. 1909 gik Vandet saa højt op, at det stod op over Gaardsplads og Have; dette gentog sig i 1911, dog med noget lavere Vandstand.

Vester Horne Herred.

Storbo, Varde Landsogn. Postforb. og St.: Varde, hvortil c. 6 Km. Nuværende Ejer: *Søren Carsten Olesen*, som overtog Gaarden 15. Marts 1882, er født paa Ejendommen 3. Novbr. 1854 og gift med *Ane Elisabeth Nielsen*, født i Hulvig By i Hodde Sogn 29. Febr. 1859.

Matr.-Nr. 6 m. fl. af Orten. Hartkorn 4 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. $\frac{1}{4}$ Alb. Ejendomsskyld 40,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 8,200 Kr., for Avlsb. 15,500 Kr. Gaardens samlede Areal 233 Tdr. Ld., deraf Ager 110, Eng 20, Mose 10, Hede- og Overdrev 91, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 75 Tdr. Ld. i en 10 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 4 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 14 Tdr. Ld. lerblandet Muld, paa 5 Tdr. Ld. god Muld, alt paa Lerunderlag; paa Resten er Boniteten god Muld paa blandet Underlag af Sand, Grus og Ler. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 50 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 5 Heste samt 3 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Der holdes 4 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes dels ved eget Tillæg, dels ved Indkøb.

Storbo.

Storbo har tidligere hørt under Varde Hospital. Den ældst kendte Fæster er Peder Madsen Bruun, hvis Søn, Christen Pedersen Bruun, i 1762 fik Fæstet efter Faderen; han købte Gaarden til fri Ejendom ved Auktion 22. Oktbr. 1792 og overdrog den 1798 til sin Søn, Peder Christensen Bruun. Efter ham overtog Svigersønnen, Søren Carstensen Hansen Brinch, Gaarden, efter hvis Død Enken i 1849 giftede sig med Christian Olesen fra Vester Gjesten, som skødede Ejendommen til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden laa tidligere c. 35 M. vestligere, men flyttedes til sin nuværende Plads i 1882; den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er let bølgeformet. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage henholdsvis af Skifer og af Straa og Tagpap. Engen ligger i tre Dele; 8 Tdr. Ld. ligger midt i den n. Del af Marken, 10 Tdr. Ld. ligger ved Gaardens sø. Mark, og 2 Tdr. Ld. ligger c. 60 M. SV. for Gaarden. De 10 Tdr. Ld. er Overrislingseng af fortrinlig Beskaffenhed, og det øvrige er Natureng af god Beskaffenhed. — Af Hestebesætningen, der er en gammel Stamme paa Gaarden, er tidligere flere Hopper kaarede i 2. Klasse og præmierede ved Lokalskuerne.

Jørgen Bruuns Gaard i Kjelst, Billum Sogn. Postforb. og St.: Billum, hvortil c. 2 $\frac{1}{2}$ Km. Gaarden ligger c. 14 Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nu-

værende Ejer: *Jørgen Bruun*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1902, er født paa Ejendommen 19. Juni 1872 og gift med *Mette Marie Christensen*, født i Billum Torp 5. Oktbr. 1880.

Matr.-Nr. 4 m. fl. af Kjelst. Hartkorn 5 Tdr. 6 Skpr. 2 Alb. Ejendomsskyld 39,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 10,000 Kr. Gaardens samlede Areal 86 Tdr. Ld., deraf Ager 39, Eng 19, Mose 2, Hede 25, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 25 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roefagrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i tre Indhegninger. Jordens Bonitet er god Muld, dels paa Lerunderlag og dels paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 11 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Heste, 2 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 25 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget græsfedes aarlig c. 8 Stkr.

Gaarden har oprindelig hørt under Hesselmed Gods. De ældst kendte Besiddere er en Slægt, der skifter med Navnene Hans Jacobsen og Jacob Hansen, der har haft Gaarden ved den Tid, da denne købtes til fri Ejendom fra Godset. I c. 1820 havde Jacob Hansen Ejendommen, og efter hans Død overdrog Enken, Ellen Pedersdatter, den i 1865 til Sønnen, Hans Madsen Jacobsen Bruun, som 1902 skødede den til sin Søn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads østligst i Kjelst By og c. 1½ Km. S. for Billum Sognekirke; de ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er jævnt med svag Stigning i N. Hovedb. er opført i Grundmur med Straatag; Avlsb. er samlet i en stor grundmuret Længe med Murtrimpel samt Jernbjælker og Hvælvinger i Staldene; den er opført i 1885 og har Paptag. Engen, der alt sammen slaas og derefter benyttes til Græsfedning, ligger c. ½ Km. SØ. for Gaarden og er Marskeng af fortrinlig Beskaffenhed.

Sædding Storgaard, Nørre Nebel Sogn. Postforb. og St.: Nørre Nebel, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 23 Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: *Jens Sørensen Mouridsen*, som overtog Gaarden 2. Septbr. 1903, er født paa en Nabogaard 14. Febr. 1875 og gift med *Mette Marie Jessen*, født paa Ejendommen 14. Febr. 1871.

Matr.-Nr. 3 m. fl. af Sædding. Hartkorn 7 Tdr. 7 Skpr. 3 Fdkr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 7,007 Kr., for Avlsb. 26,772 Kr. Gaardens samlede Areal 123 Tdr. Ld., deraf Ager 81, Eng 20, Mose 2, Skov 10, Hede og Overdrev 8, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roefagrøde og 3 Græsmarker; 25 Tdr. Ld. drives i fri Drift med Korn og Græs i 4aars Græsleje; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa de 48 Tdr. Ld. god Sandmuld, Resten lettere Muld, alt hovedsagelig paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 22 Malkekøer foruden 34 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Sidste Aar solgtes c. 65 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 10 Stkr. Stude og Kvier uden Fedning.

Sædding Storgaard har oprindelig været en Hovedgaard under Skrumsager Gods og er formentlig bleven solgt herfra til Jens Barfoed. Da den første af den nulevende Ejerfamilie havde Gaarden, var denne kun halvt saa stor, som den er nu, og det antages, at J. Barfoed har delt den oprindelige store Gaard i flere mindre. Christen Jessen skødede 1837 Gaarden til sin Søn, Jørgen Christensen, der købte flere Parceller til Gaarden, og som fik Krobevilling, der dog atter ophævedes, inden han 1862 overdrog Gaarden til sin Søn, Christen Jessen Jørgensen, som yderligere øgede Gaardens Areal og derefter skødede den samlede Ejendom til sin Svigersøn, den nuværende Ejer.

Gaarden ligger c. 2 Km. NØ. for Nørre Nebel By. Hovedb. er opført 1863 og restaureret 1911; den er grundmuret og har Karnap samt en høj Frontespise til n. Facade. Avlsb. er opført i Grundmur med Jernbjælker og Hvælvinger i Staldene og med Tage af Pap og Straa. Engen ligger i fire Dele NV. og SV. om Gaarden i en Afstand af 4 Km. og er Natureng af jævn Beskaffenhed. Skoven ligger 1 Km. SØ. for Gaarden og har Bestand af Fyr og Gran. Gaardens faste Maskiner drives ved Elektricitet, frembragt af Gaardens egen Vindmotor; der er tillige elektrisk Lys i alle Bygningerne. — Af Hestebesætningen er 2 Følhopper præmierede, og af Kvægbesætningen er en Samling Køer præmieret.

Smedegaard, Nørre Nebel Sogn. Postforb. og St.: Nørre Nebel, hvortil c. 2 Km. Gaarden ligger c. 23 Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: *Jens Sørensen Jensen*, som overtog Gaarden 1. Novbr. 1905, er født paa Ejen-

dommen 23. Novbr. 1878 og gift med *Kristine Kristensen*, født i Lønne By 13. Decbr. 1880.

Matr.-Nr. 10a m. fl. af Sædding. Hartkorn 5 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 14,000 Kr., for et Hus ved den opdyrkede Hede 500 Kr. Gaardens samlede Areal 71 Tdr. Ld., deraf Ager 43, Eng 18, Mose 2, Skov 7, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 34 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa de 6 Tdr. Ld. opdyrket Hede Sandmuld paa Sandunderlag, paa Resten god Sandmuld paa Lerunderlag. Besætningen bestaar af 18 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 4 Heste, 3 Plage og Føl samt 4 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af rød dansk Race og af Korthornsrace, der holdes rene hver for sig, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 10 Stude og Kvier uden Fedning.

Smedegaard er tilligemed tre andre Gaarde udskilt fra en gammel Hovedgaard af samme Navn, der hørte under Skrumsager Gods. Den ældst kendte Ejer er Søren Laursen, der havde den dengang betydelig mindre Gaard i Slutningen af det 18. Aarhundrede. I 1841 overdrog han Ejendommen til sin Søn, Jens Sørensen, der mageskiftede Jorderne, saa disse blev samlede, og som 1873 delte Gaarden mellem sine to Sønner, af hvilke Lars Jensen fik Gaarden her, som dog først overdroges ham i 1875 af Moderen, Sidsel Marie Larsdatter, der havde overtaget ved sin Mands Død 1874. L. Jensen tilkøbte Gaarden adskillige Parceller og skødede den samlede Ejendom til sin Søn, den nuværende Ejer, som har købt c. 8 Tdr. Ld. til Gaarden.

Terrænet over Gaardens Marker er jævnt. Gaardens Bygninger er opførte i Grundmur; Hovedb. har Straatag, og Avlsb., der har Jernbjælker og Hvælvinger i Staldene, er tækkede med Cementsten og Straa. Engen ligger i 5 Dele fra 2—7½ Km. V. og N. for Gaarden og er dels Natureng, dels Marskeng af god Beskaffenhed. Skoven er opdyrket Hede i Bestand af Fyr og Gran og ligger c. 2 Km. Ø. for Gaarden. — Af Kvægbesætningen er flere Samlinger af begge Racer præmierede.

Lundtang Præstegaard, Lunde Sogn. Postforb. og St.: Lunde, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 8 over Lunde Central. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Beneficiarius: Pastor *Carl Bertel Olsen*, som overtog Embedet 7. Aug. 1896, er født paa Vestergaard i Stillinge Sogn ved Slagelse 12. Juli 1868 og gift med *Anna Marie Kirstine Hansen*, født i Spjellerup, Marvede Sogn ved Næstved, 23. Juni 1871.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Lundtang. Hartkorn 9 Tdr. 2 Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,360 Kr., for Avlsb. 16,782 Kr. Gaardens samlede Areal 170 Tdr. Ld., deraf Ager 108, Eng 50, Hede og Overdrev 10, Have og Gaardsplads 2. Gaarden drives af Præsten. Af Agermarken drives 88 Tdr. Ld. i en 6 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 20 Tdr. Ld. ligger stadig i fleraarig Græs i Skifte med Markdriften. Jordens Bonitet er god Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 4 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 30 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 10 Stude og Kvier i 2aars Alderen.

Lundtang Præstegaard er opført c. 1820; den ligger meget hyggeligt, omgivet af den gamle Have mod S. og V., og umiddelbart fra Gaarden har man en vid Udsigt over det store, flade Landskab med Sandklitterne langs Vesterhavskysten i V. Hovedb. og Avlsb. er opførte i Grundmur med Tage af Rør og Tagpap. Engen ligger i 6 Dele; de nærmest liggende 30 Tdr. Ld., hvoraf de c. 20 Tdr. Ld. er Kultureng, benyttes af Præstegaarden, og de 20 Tdr. Ld., der ligger c. 7½ Km. fra Gaarden, udlejes; Engen er af god Beskaffenhed. Terrænet over Gaardens Marker er meget jævnt. I den n. Del af Marken, hvor Terrænet hæver sig noget mod Lunde Kirke, ligger samlede 6 store Kæmpehøje, der nu er fredede.

Lundtangaard, Lunde Sogn. Postforb. og St.: Lunde, hvortil c. 1½ Km. Tlf. 8 over Lunde Central. Gaarden ligger c. 18½ Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: *Jørgen Asmus Valdemar Andresen*, som overtog Gaarden 1. Septbr. 1902, er født i Outrup Skole 3. Jan. 1877 og gift med *Gunder Klaudine Sørensen*, født paa Ejendommen 4. Jan. 1873.

Matr.-Nr. 3a m. fl. af Lundtang. Hartkorn 6 Tdr. 1 Skp. 1 Fdkr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 44,500 Kr. Brandassurance for Hovedb. 6,550 Kr., for Avlsb. 18,040 Kr., for en Aftægtsbolig c. 2,200 Kr. Gaardens samlede Areal 140 Tdr. Ld., deraf Ager 89, Eng 33, Mose 4, Skov 12, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 40 Tdr. Ld. i en 9 Marksdrift uden Brak, med 2 Roeafgrøder og 4 Græsmarker; 45 Tdr. Ld. henligger stadig i fleraarigt Græs i Skifte med Markskiftet. Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er paa 69 Tdr. Ld. god Sandmuld paa Lerunderlag, paa Resten Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 25 Malkekøer foruden 25 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 6 Heste samt 8 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Der holdes 12 Grisesøer, hvis Grise sælges. Kvægbesætningen, der er af Kort-hornsrace, vedligeholdes dels ved Indkøb, dels ved eget Tillæg. Af Ungkvæget græsfedes aarlig c. 8 Stkr. Foruden den anførte Besætning indkøbes aarlig c. 30 Stkr. Stude, Kvier og Køer til Græsning.

Lundtangaard.

Lundtangaard samledes c. 1867 af et Par mindre Gaarde af Søren Christian Carstensen fra Sønder Bork i Ringkøbing Amt; han fik Bevilling paa Krohold og Købmandshandel, byggede Mølle, Smedie, Ismejeri, Bageri og Pottemageri og overdrog c. 1878 Gaarden til Jakob Jensen fra Rindum ved Ringkøbing, der var gift med hans Datter af første Ægteskab. I 1892 solgte J. Jensen Ejendommen til S. C. Carstensen Søn af andet Ægteskab, John Julius Sørensen, som atter solgte til sin Svoger, den nuværende Ejer, der har tilkøbt Gaarden 8 Tdr. Ld. Eng og 12 Tdr. Ld. Plantage.

Lundtangaard ligger midt i Lundtang By paa den Plads, hvor den opbyggedes af S. C. Carstensen; Kro, Købmandshandel og Mølle er nu flyttet til Lunde Station. Terrænet over Gaardens Marker er jævnt med svag Stigning i N. Hovedb. er opført 1867 i Grundmur med Paptag, og Avlsb. er byggede dels i Stolper og Brædder, dels i Grundmur og har Tage af Pap og Bølgeblik. Gaardens faste Maskiner drives ved Vindmotor. Engen ligger i Marken og er Kultureng af fortrinlig Beskaffenhed. Skoven ligger c. 4 Km. N. og V. for Gaarden og har Bestand af Gran og Fyr. — Af Hestebesætningen er 3 Følhopper præmierede og optagne i Stambogen.

Hennegaard, Henne Sogn. Postforb. og St.: Henne, hvortil c. 4 Km. Gaarden ligger c. 23 Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: Enkefru *Sine Nissen*, f. *Pedersen*, som overtog Gaarden 4. Marts 1902, er født i Troldholm i Aal Sogn 20. Septbr. 1849 og var gift med *Christian Nissen*, født i Lysholm ved Tønder 7. Maj 1844.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Hennegaard. Hartkorn 10 Tdr. 5 Skpr. $\frac{1}{2}$ Alb. Ejendomsskyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 12,000 Kr., for Avlsb. 11,000 Kr. Gaardens samlede Areal 1200 Tdr. Ld., deraf Ager 155, Eng 60, Hede og Sandklitter 982. Have og Gaardsplads 3. Af Agermarken drives 60 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker; 65 Tdr. Ld. drives

i en 6 Marksdrift med Lupiner, Rug og 4 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i Indhegning. Jordens Bonitet er dels tørveagtig Muld, dels Sandmuld, alt paa Sandunderlag, og dels lettere Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 26 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 160 Faar. Sidste Aar solgtes c. 40 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 8 Stkr., en Del som drægtige Kvier. Største Delen af den store Faareflok græsses Sommer og Vinter i Sandklitterne.

Hennegaard er en gammel Hovedgaard. Den ejedes i den nyere Tid af Theilmann, der 1832 solgte til Grev Sponneck, som samme Aar atter solgte til A. C. Rouche, af hvem Brødrene Christian og Andreas Nissen købte i 1868. Chr. Nissen overtog Gaarden som Eneejer i 1873, og efter hans Død 1902 overtog hans Enke, den nuværende Ejerinde, der driver Gaarden ved Hjælp af sine to Sønner, Christian og Peder Nissen.

Hennegaard.

Gaarden ligger paa sin gamle Plads c. 700 M. V. for Henne Sognekirke, der tillige med Forstrandsretten blev frasolgt Gaarden 1832 af Grev Sponneck. Gaarden ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er jævnt, dog noget kuperet over Agermarkens ø. Halvdel. Hovedb. er opført i Grundmur med Rørtag over høj Kælder og har en høj Frontespice med 2 Fags Kvist til n. Facade. Avlsb. er grundmurede med Tage af Straa. Bygningerne er opførte efter Brand i 1830erne, undtagen v. Længe, der er opført 1907. Engen ligger i to Dele, dels i Gaardens v. Mark, dels c. 11 Km. N. for Gaarden og er henholdsvis almindelig Natureng og Marskeng af god Beskaffenhed. — Gaarden ligger paa den gamle Borgs Plads, og man finder endnu i Jorden gamle Levninger af Murværk og Stenbro. Gaarden ligger kønt med de anselige Bygninger omgivne af den store, gamle Have, der omgives af Levningerne af de gamle Voldgrave. Der hviler over det hele storslaaede Landskab en vis Romantik med det 3½ Km. nære Vesterhav og Gaardens store Areal af mægtige Sandklitter, hvor der aarlig tilplantes c. 14,000 Kvadratmeter med Marehalm for at standse Sandflugten.

Øster Horne Herred.

Agersnapgaard, Ølgod Sogn. Postforb. og St.: Ølgod, hvortil c. 3½ Km. Tlf. 29 over Ølgod Central. Gaarden ligger c. 26¼ Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: *Carl Laurids Christensen Tranberg*, som overtog Gaarden 1. Marts 1903, er født paa Ejendommen 20. April 1863 og gift med *Marie Jensen*, født i Ballum i Haderslev Amt 29. Septbr. 1882. Matr.-Nr. 3a m. fl. af Agersnap. Hartkorn 8 Tdr. 1 Skp. 2 Fdkr. 2¼ Alb. Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 2,800 Kr., for Avlsb.

21,150 Kr. Gaardens samlede Areal 250 Tdr. Ld., deraf Ager 122, Eng 32, Mose 4, Hede 90, Have og Gaardsplads 2. Agermarken drives i en 8 Marksdrift med Helbrak, 1 Roeafgrøde og 3 Græsmarker. Jordens Bonitet er dels god Muld paa Lerunderlag, dels god, dyb Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 30 Malkekøer foruden 40 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 4 Plage og Føl samt 6 Faar. Desuden er der som Regel paa Gaarden opstaldet c. 8 Hingste, der indkøbes som Plage og sælges til Hesteavlforeninger og private. Sidste Aar solgtes c. 50 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af blandet Korthornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget staldedes aarlig c. 10 Stkr. og sælges c. 8 Stkr. som drægtige Kvier.

Agersnapgaard.

Agersnapgaard hørte tidligere under Lindbjerg Gods, og den ældst kendte Ejer er Knud Tranberg Jørgensen, som formentlig har købt Gaarden til fri Ejendom, og som 1857 overdrog den til sin Søn, Christen Knudsen Tranberg, efter hvem Sønnen, den nuværende Ejer, overtog. Gaarden er i Tidens Løb undergaaet en Del Forandringer i Størrelsen; Knud Tranberg Jørgensen frasolgte en Del Jord, saa at enkelte mindre Gaarde i Egnen derved er opstaaede, og forrige Ejer mageskiftede Jorderne, saa Gaarden nu ligger midt i sin Mark.

Agersnapgaard ligger N. for et Bakkedrag, der strækker sig over de sydlige Marker, som ligger over et noget bølgeformet Terræn, medens Terrænet over de n. Marker er jævnt. Hovedb. er opført i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede i Grundmur med Rørtag; det er en gammel, ejendommelig Bygning, karakteristisk med de faa Vinduer til n. Facade. Avlsb. er ligeledes grundmurede med Jernbjælker og Hvælvinger i Staldene og med Paptage; de er opførte 1904. Ø. for Gaarden ligger et Fodermestehus i Grundmur med Paptag. Engene ligger samlede i det store Engdrag c. 1 Km. Ø. for Gaarden; det er Naturen af udmærket Beskaffenhed og kan overrisles fra Lindbjerg Bæk.

Bejsnap, Ølgod Sogn. Postforb. og St.: Ølgod, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 26¼ Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: Landinspektør *Tonnes Gohr*, som overtog Gaarden 1. Maj 1876, er født i Thistrup Sogn 20. April 1847 og gift med *Else Kathrine Nielsen*, født paa Ejendommen 16. Jan. 1857.

Matr.-Nr. 1a m. fl. af Bejsnap. Hartkorn 6 Tdr. 5 Skpr. 1½ Alb. Ejendoms-skyld 38,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 4,000 Kr., for Avlsb. 15,000 Kr. Gaardens samlede Areal 134 Tdr. Ld., deraf Ager 60, Eng 50, Mose 1, Hede 22, Have og Gaardsplads 1. Af Agermarken drives 29 Tdr. Ld. i en 8 Marksdrift uden Brak, med 1 Roeafgrøde og 4 Græsmarker; 21 Tdr. Ld. drives i Vekseldrift med Korn og Rodfrugter uden Udlæg; Resten henligger i vedvarende Græs sammen med 10 Tdr. Ld. af Engen. Jordens Bonitet er paa de 29 Tdr. Ld. god Muld paa Lerunderlag, paa 21 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 30 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar. Sidste Aar solgtes c. 60 Fedesvin. Kvæg-

besætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg. Af Ungkvæget græsfedes aarlig c. 20 Stkr.

Bejsnap har tidligere hørt under Lindbjerg Gods, og den ældst kendte Ejer er Kristen Nielsen, der købte Gaarden til fri Ejendom i 1788; den var dengang en Del mindre end nu, men han købte en Gaard og nogle Parceller til den gode Græsjord. Sønnen, Niels Kristensen, overtog Ejendommen i 1809, og han overdrog den i 1847 til sin Søn, Kristen Nielsen, som døde 1876, hvorefter Svigersønnen, den nuværende Ejer, fik Ejendommen.

Bejsnap.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads i den østligste Ende af Vester List By, hvoraf Navnet Bejsnap (Byende). Den ligger lavt i Terrænet, der over Markerne er jævnt, dog noget kuperet i den ø. Del. Hovedb. er opført 1801 og restaureret 1876; den er grundmuret; Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Jernbjælker og Hvælvinger i Staldene og med Paptage. Engen ligger i fem Dele og er dels Natureng, dels Overtillingseng af god Beskaffenhed; den slaas een Gang aarlig og benyttes derefter til Græsfedning.

Lindbjerg Møllegaard, Ølgod Sogn. Postforb. og St.: Ølgod, hvortil c. 3¼ Km. Gaarden ligger c. 24 Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: *Jens Lauridsen*, som overtog Gaarden 3. Juli 1900, er født i Hejbøl 28. Juli 1866 og gift med *Andrea Hansen*, født paa Søndervang i Ølgod By 21. Marts 1873.

Matr.-Nr. 5a m. fl. af Lindbjerg. Hartkorn 2 Tdr. 2 Skpr. ¼ Alb. Ejendomsskyld 43,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 16,000 Kr., for Avlsb. 19,050 Kr., for Mølle med Pakhuse og Inventar 16,300 Kr. Gaardens samlede Areal 70 Tdr. Ld., deraf Ager 57, Eng 9, Mose 2, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 48 Tdr. Ld. i en 7 Marksdrift uden Brak, med 1½ Roeafgrøde og 3 Græsmarker; Resten henligger i vedvarende Græs i to Indhegninger. Jordens Bonitet er paa 20 Tdr. Ld. god Muld paa Lerunderlag, paa Resten god Muld paa blandet Underlag af Ler og Sand. Besætningen bestaar af 20 Malkekøer foruden 20 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 2 Tyre, 6 Heste samt 6 Plage og Føl. Sidste Aar solgtes c. 100 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af ren hollandsk Race, vedligeholdes ved eget Tillæg. Af Ungkvæget sælges aarlig c. 10 Stkr. drægtige Kvier.

Lindbjerg Mølle har tidligere hørt under Lindbjerg Gods, men det vides ikke, naar den er købt til fri Ejendom. Den ældst kendte Ejer er Jens Kristensen, som havde Ejendommen indtil 1843, da han solgte den til Jacob Jensen, af hvem Anders Gammelmark købte i 1853. Han havde Ejendommen i omtrent 6 Aar og solgte til Lorensen, af hvem P. Krog købte den c. 1860 og 1872 solgte til Th. Chr. Jensen, der oprettede en Kolonialvareforretning, som han drev sammen med Møllen, hvilken ogsaa den nuværende Ejer, der overtog Ejendommen 1900, gjorde indtil 1906, da han solgte Forretningen og forpagtede Mølleriet ud.

Gaarden ligger paa sin oprindelige Plads c. 3¼ Km. SØ. for Ølgod By; den ligger middelhøjt i Terrænet, der over Markerne er bølgeformet. Hovedb. er opført 1887 i Grundmur med Skifertag og med en høj Frontespice med 3 Fags Kvist til begge Facader. Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Paptage; c. 35 M. S. for Hovedb. ligger den

hollandske Vindmølle. Engen ligger i to Dele, dels i Markens n. Del og dels c. 1½ Km. Ø. for Gaarden ved Lindbjerggaard; det er hovedsagelig Natureng af god Beskaffenhed.

Hesselho Teglværksgaard, Tistrup Sogn. Postforb. og St.: Tistrup, hvortil c. 6 Km. Tlf. 19a over Tistrup Central. Gaarden ligger c. 20 Km. fra nærmeste Købstad, Varde. Nuværende Ejer: *Niels Kristian Madsen*, som købte Gaarden 11. Juni 1896, er født i Grevinge By og Sogn paa Sjælland 11. Juni 1868 og gift med *Ane Kirstine Riis*, født paa Stenbro i Møborg Sogn, Ringkøbing Amt, 17. Aug. 1873.

Matr.-Nr. 3s, 3t m. fl. af Hesselho. Hartkorn 1 Td. 3 Skpr. 1 Fdkr. 2¼ Alb.

Hesselho Teglværksgaard.

Ejendomsskyld 50,000 Kr. Brandassurance for Hovedb. 5,000 Kr., for Avlsb. 12,000 Kr., for Teglværk med Inventar 60,000 Kr. og for et Lejehus 4,500 Kr. Gaardens samlede Areal 53 Tdr. Ld., deraf Ager 37, Eng 6, Mose 3, Teglværk og Lergrave 5, Have og Gaardsplads 2. Af Agermarken drives 20 Tdr. Ld. i en 4 Marksdrift i Veksel med Korn og Roer, uden Udlæg; Resten henligger i vedvarende Græs i fire Indhegninger. Jordens Bonitet er paa c. 10 Tdr. Ld. god Muld paa Lerunderlag, paa 10 Tdr. Ld. god, dyb Muld paa Sandunderlag, paa Resten dels moseagtig Muld, dels Sandmuld paa Sandunderlag. Besætningen bestaar af 10 Malkekøer foruden 12 Stkr. Ungkvæg og Kalve, 1 Tyr, 2 Heste, 2 Plage og Føl samt 2 Faar; desuden holdes 11 Heste til Teglværkets Brug. Sidste Aar solgtes 28 Fedesvin. Kvægbesætningen, der er af Korhornsrace, vedligeholdes hovedsagelig ved eget Tillæg.

Hesselho Teglværksgaard har formentlig tidligere hørt under en gammel Hovedgaard, der forlængst er udstykket. Den ældst kendte Ejer er Niels Jørgensen, der havde Gaarden i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede, og som overdrog den til sin Søn, Jørgen Nielsen, der plantede betydeligt om Gaarden og anlagde Haven. I 1873 købtes Ejendommen af Hansen, der anlagde Fællesmejeri og byggede en Mølle; han solgte til et Konsortium af Hesselho's Beboere, der anlagde Andelsmejeri og vedblev at drive Mølle drift og Teglværk, og som solgte til Frøken Anna Kerstens fra Bork i Ringkøbing Amt, der 1894 overdrog Teglværk, Mejeri og Gaard til sin Søstersøn, Ernst Kerstens, af hvem et Konsortium i Esbjerg købte i 1896. Samme Aar købte den nuværende Ejer Gaarden, efter at han havde haft denne og Mejeriet i Forpagtning i et Aar, og endelig tilkøbte han 1899 Teglværket, som Konsortiet havde forbeholdt sig ved første Salg.

Mejeri og Mølle nedlagdes i 1901. Gaarden nedbrændte i 1908, hvorefter den nuværende Gaard opbyggedes paa den gamles Plads. Beboelseshuset er opført i Grundmur med Paptag, og Avlsb. er ligeledes grundmurede og har Murtrimpel samt Jernbjælker og Hvælvinger i alle Staldene og Paptage. Teglværket ligger c. 120 M. NØ. for Gaarden, og der produceres aarlig c. 3 Mill. Mursten og Tagsten. Engen ligger i Gaardens s. Del og er Natureng.

REGISTER

Register

til
første Bind.

	Side
<i>Forord</i>	5
Aarhus Amt	11
Hasle Herred	18
Vester Lisbjerg Herred	49
Sabro Herred	62
Framlev Herred	84
Ning Herred	106
Hads Herred	149
Hjelmslev Herred	202
Gjern Herred	229
Thyrsting Herred	253
Vrads Herred	266
Voer Herred	272
Nim Herred	326
Vejle Amt	339
Bjerge Herred	346
Hatting Herred	374
Nørvang Herred	423
Tørrild Herred	453
Jerlev Herred	488
Elbo Herred	506
Holmans Herred	524
Brusk Herred	556
Kolding Herred	569
Ringkøbing Amt	629
Skodborg Herred	637
Vandfuld Herred	673
Hjerm Herred	690
Ginding Herred	729
Hammerum Herred	736
Ulfborg Herred	742
Hind Herred	753
Bølling Herred	763
Nørre Herred	772

	Side
Ribe Amt	777
Andst Herred	794
Malt Herred	855
Gjording Herred	868
Ribe Herred	873
Skads Herred	892
Vester Horne Herred	897
Øster Horne Herred	901
Register	907

	Side		Side
<i>Aabenraa</i> , Skivholme	85	<i>Aldum Østergaard</i> , Stenderup	409
<i>Aabjerg</i> , Vedersø	753	<i>Alkenggaard</i> , Dover	221
<i>Aabo</i> , H. Sørensens Gaard i, Ormslev	136	<i>Alken Vestergaard</i> , Dover	221
<i>Aabo Vestergaard</i> , Ormslev	136	<i>Alken Østergaard</i> , Dover	220
<i>Aabo Østergaard</i> , Ormslev	136	<i>Allerup Præstegaard</i> , Sneum	896
<i>Aaby Gammelgaard</i> , Aaby	33	<i>Alminde</i> , H. Christensens Gaard i, Al- minde	571
<i>Aaby Højgaard</i> , Aaby	32	<i>Alslev Mølle</i> , Alslev	892
<i>Aaby Vestergaard</i> , Aaby	33	<i>Alsted Mølle</i> , Nykirke	450
<i>Aagaard Mølle</i> , Starup	580	<i>Amballegaard</i> , Væhr	323
<i>Aalrygaard</i> , Bjært	600	<i>Ammitsbølgaard</i> , Ødsted	502
<i>Aalstrupgaard</i> , Falling	172	<i>Amtrup</i> , Snebjerg	738
<i>Aalstrup</i> , J. Bernthsen's Gaard i, Falling	172	<i>Andkjær</i> , Odder	186
<i>Aalstrup</i> , J. M. Jørgensens Gaard i, Fal- ling	173	<i>Andkjær Ladegaard</i> , Gauerslund	544
<i>Aarsbakgaard</i> , Laasby	249	<i>Annexgaarden</i> , S. Vilstrup	562
<i>Aarslev</i> , Mikkel Holms Gaard i, Aarslev	40	<i>Asbølgaard</i> , Lejrskov	846
<i>Aarslev</i> , R. Kjeldsens Gaard i, Aarslev	40	<i>Askebjerg</i> , Daugaard	416
<i>Aarslev</i> , Anton Nielsens Gaard i, Aars- lev	41	<i>Asklund</i> , Astrup	142
<i>Aastgaard</i> , Lindeballe	481	<i>Askov Nørregaard</i> , Malt	857
<i>Aastrup Nygaard</i> , Føvling	263	<i>Assendrup</i> , N. P. Kjær Møller-Langes Gaard i, Engum	387
<i>Abelstrup</i> , Taps	620	<i>Asserbækgaard</i> , Falling	170
<i>Abildgaard</i> , Nølev	156	<i>Astrupgaard</i> , Velling	760
<i>Abildgaard</i> , Skibet	456	<i>Astrup Præstegaard</i> , Astrup	139
<i>Adslev Præstegaard</i> , Adslev	212	<i>Ausum</i> , Øster, Hjerm	705
<i>Agergaard</i> , Vejrum	722	<i>Baadstrupgaard</i> , Hylke	292
<i>Agersgaard</i> , Gjesten	836	<i>Baastrup Nørregaard</i> , Øster Snede	437
<i>Agershøj</i> , Hylke	294	<i>Baastrup Søndergaard</i> , Øster Snede ...	438
<i>Agersnapgaard</i> , Ølgod	901	<i>Badensminde</i> , Glud	348
<i>Aggergaard</i> , Fabjerg	653	<i>Bakagergaard</i> , Vitten	71
<i>Aggersbøl</i> , Lejrskov	849	<i>Bakdalgaard</i> , Odder	189
<i>Aggestrup</i> , J. Vinter Jørgensens Gaard i, Gangsted	312	<i>Bakkegaard</i> , Bredsten	466
<i>Aggestrup</i> , H. J. Rasmussens Gaard i, Gangsted	313	<i>Bakkegaard</i> , Gaarslev	554
<i>Aggestrup</i> , J. P. Winther's Gaard i, Gangsted	313	<i>Bakkegaard</i> , Tamdrup	329
<i>Agrup Skovgaard</i> , Bjært	604	<i>Bakkegaarden</i> , Ejsing	729
<i>Ahlegaard</i> , Store, Vorgod	763	<i>Bakkegaarden</i> , Gjern	237
<i>Albækgaard</i> , Snebjerg	739	<i>Bakkegaarden</i> , Vitved	207
<i>Aldershvile</i> , Skanderup	801	<i>Bakkely</i> , Hatting	375
<i>Aldrup Mølle</i> , Blegind	209	<i>Ballebogaard</i> , Gangsted	314
<i>Aldum</i> , Sdr., Jeppe Jessen Clausens Gaard i, Stenderup	410	<i>Ballegaard</i> , Blegind	207
<i>Aldum</i> , Sdr., Søren Mortensens Gaard i, Stenderup	411	<i>Ballegaard</i> , Hveisel	443
<i>Aldum</i> , Sdr., Jens Thomsens Gaard i, Stenderup	411	<i>Ballegaard</i> , Nørre, Sir	716
		<i>Ballegaard</i> , Store, Bredsten	469
		<i>Ballegaard</i> , Sønder, Sir	715
		<i>Balle Præstegaard</i> , Bredsten	460
		<i>Balle</i> , Sønder, Nr. Nissum	671
		<i>Barritgaard</i> , Barrit	357

	Side		Side
<i>Bastrupgaard, Asp</i>	706	<i>Bredal, J. J. Jensens Gaard i, Engum</i>	388
<i>Bastrupgaard, Vamdrup</i>	821	<i>Bredkjær, Randlev</i>	157
<i>Baumbjerggaard, Hornborg</i>	334	<i>Bredlund, Gaarslev</i>	552
<i>Baunholm, Andst</i>	829	<i>Bredstengaaede, Bredsten</i>	470
<i>Bechsminde, Kollerup</i>	483	<i>Brejning Østergaard, Gauerslund</i>	542
<i>Beder Præstegaard, Beder</i>	124	<i>Bremdalgaard, Gangsted</i>	316
<i>Bejsnap, Ølgod</i>	902	<i>Bremhøjgaard, Skanderup</i>	804
<i>Bellegaard, Stouby</i>	363	<i>Brogaard, Rindum</i>	759
<i>Bendixminde, Odder</i>	192	<i>Broholt, Tranbjerg</i>	111
<i>Benggaard, Bjært</i>	599	<i>Brund Østergaard, Skjold</i>	369
<i>Bindeballegaard, Randbøl</i>	479	<i>Brunsgaard, Nr. Lem</i>	666
<i>Bindehalle Vestergaard, Randbøl</i>	480	<i>Brunsgaard, Vandborg</i>	683
<i>Bindtoft, Vamdrup</i>	821	<i>Brusen, Store, Mejrup</i>	690
<i>Birk, Mejrup</i>	690	<i>Brusen, Hjern</i>	704
<i>Birkedal, Nebsager</i>	349	<i>Brønøre Mølle, Taps</i>	619
<i>Birkegaard, Gellerup</i>	736	<i>Brønsted, P. J. Jacobsens Gaard i, Gauerslund</i>	536
<i>Birkegaard, Koldt</i>	138	<i>Brøstrup, N. M. Andersens Gaard i, Ølstrup</i>	761
<i>Birkely, Veerst</i>	839	<i>Bulager, Veerst</i>	839
<i>Birkholm, Gosmer</i>	167	<i>Bummenskjold, Lejrskov</i>	850
<i>Bisholt Vestergaard, Skjold</i>	368	<i>Bundgaard, Jordrup</i>	842
<i>Bjedstrupgaard, Dover</i>	224	<i>Bundgaard, Langskov</i>	434
<i>Bjerg, Nr. Nissum</i>	670	<i>Bundgaard, Malling</i>	134
<i>Bjerg, Store, Lomborg</i>	648	<i>Burgaard, Bur</i>	712
<i>Bjergager, J. P. Askgaards Gaard i, Bjergager</i>	159	<i>Bykjær, Bjerger</i>	352
<i>Bjergagergaard, Hattang</i>	375	<i>Byrielsholm, Voldby</i>	231
<i>Bjerger, Neder, Møllegaard, Bjerger</i>	354	<i>Byskov, Sønder, Nr. Nissum</i>	672
<i>Bjerlevgaard, Hveisel</i>	444	<i>Bækgaard, Tyrsted</i>	401
<i>Bjerlev Højgaard, Hveisel</i>	444	<i>Bækgaard, Venge</i>	217
<i>Bjerregaard, Bjerger</i>	353	<i>Bækholm, Vitten</i>	70
<i>Bjerregaard, Gauerslund</i>	543	<i>Bækkebo, Tamdrup</i>	327
<i>Bjerregaard, Starup</i>	579	<i>Bækkegaard, Bække</i>	840
<i>Bjerregaard, S. Vilstrup</i>	563	<i>Bøelgaard, Sdr., Gjørding</i>	868
<i>Bjerregaard, Søvind</i>	321	<i>Bøgedal, Ødsted</i>	505
<i>Bjeresminde, Gauerslund</i>	544	<i>Bøgehøjgaard, Eltang</i>	594
<i>Bjerre, Store, Sir</i>	714	<i>Bøgely, Stouby</i>	362
<i>Bjerrum, Vester, Gudum</i>	661	<i>Bøgeskov, Starup</i>	578
<i>Bjertrup, Enkefru Møllers Gaard i, Hørning</i>	210	<i>Bøgeskovgaard, Foldby</i>	83
<i>Bjørholmsminde, Aastrup</i>	872	<i>Bøgeskovgaard, Skivholme</i>	86
<i>Bjørnshøjgaard, Trige</i>	54	<i>Bøgeskovgaard (J. Frandsens Gaard), Astrup</i>	144
<i>Blegindgaard, Blegind</i>	208	<i>Bøgeskovgaard (Niels Frandsens Gaard), Astrup</i>	145
<i>Bloksgaard, Fabjerg</i>	651	<i>Bøllinglide, Bølling</i>	768
<i>Blæsbjerg, Store, Mejrup</i>	691	<i>Bønshøjgaard, Bredsten</i>	464
<i>Boering Nedergaard, Hvirring</i>	332	<i>Børkop, Enkefru D. Kring Nielsen Ravns Gaard i, Gauerslund</i>	535
<i>Boldesager, P. Gyde Pedersens Gaard i, Jerne</i>	893	<i>Børkop, Jørgen Thomsens Gaard i, Gauerslund</i>	534
<i>Bolet, Dover</i>	226	<i>Christiansgaard, Beder</i>	125
<i>Bomholt, Ny, Alling</i>	251	<i>Christianshaab, Hveisel</i>	448
<i>Bondesholm, Lyngaa</i>	76	<i>Christiansminde, Højen</i>	488
<i>Bonnet, Store, Ramme</i>	677	<i>Christinekjær, Tulstrup</i>	146
<i>Borgen, Saxild</i>	153	<i>Christinelund, Dover</i>	223
<i>Borris Landbrugsskole, Borris</i>	771	<i>Christinelist, Venge</i>	218
<i>Borriskrog, Borris</i>	772	<i>Constantia Avlsgaard, Hedensted</i>	421
<i>Borum Præstegaard, Borum</i>	84	<i>Dahlsgaard, Gjern</i>	236
<i>Borup, Store, Ferring</i>	678	<i>Dahlsgaard, Skærup</i>	531
<i>Bottrup Søndergaard, Ølsted</i>	394	<i>Dalagergaard, Borris</i>	770
<i>Bottrup Østergaard, Ølsted</i>	393	<i>Dalby, Vester, Gimsing</i>	708
<i>Bottrup, S. P. Sørensens Gaard i, Ølsted</i>	394	<i>Dalby, Øster, Gimsing</i>	707
<i>Boulstrup Nygaard, Bjergager</i>	161	<i>Dalby Møllegaard, Dalby</i>	596
<i>Braagaard, Sønder, Lomborg</i>	647	<i>Dalgaard, Lille, Vejen</i>	864
<i>Brabrand Skovgaard, Brabrand</i>	34	<i>Dalsgaard, Foldby</i>	82
<i>Brabrand, Søren Højriis' Gaard i, Brabrand</i>	36	<i>Dalsgaard, Lundum</i>	295
<i>Brabrand, P. Jensens Gaard i, Brabrand</i>	35		
<i>Brandsbjerg, Hansted</i>	299		
<i>Brandstrupgaard, Dover</i>	228		

	Side		Side
<i>Damgaard, Andst</i>	828	<i>Ellemose, Hygum</i>	688
<i>Damgaard, Engum</i>	386	<i>Ellinggaard, Ousted</i>	285
<i>Damgaard, Haldum</i>	73	<i>Elling Vestergaard, Ousted</i>	287
<i>Damgaard, Harlev</i>	94	<i>Elling Østergaard, Ousted</i>	285
<i>Damgaard, Hejls</i>	610	<i>Elmegaard, Alminde</i>	569
<i>Damgaard, Jordrup</i>	842	<i>Elmegaard, Harte</i>	582
<i>Damgaard, Maarslet</i>	120	<i>Elmegaard, Herslev</i>	560
<i>Damgaard, Taaning</i>	288	<i>Elmegaard, Nebel</i>	324
<i>Damgaard, Tiset</i>	112	<i>Elmegaard, Skanderup</i>	798
<i>Damgaard, Tulstrup</i>	252	<i>Elmelundgaard, Hatting</i>	374
<i>Damgaard, Vejrum</i>	721	<i>Elmely, Hedensted</i>	419
<i>Damgaard, Vejstrup</i>	615	<i>Elsehøj, Odder</i>	188
<i>Damgaard, Yding</i>	280	<i>Elviggaard, Eltang</i>	593
<i>Damgaard, Østbirk</i>	277	<i>Engdalgaard, Bredstrup</i>	508
<i>Damgaard, Ny, Sevel</i>	732	<i>Engdalgaard, Skibet</i>	456
<i>Damgaard, Nyster, Ulfborg</i>	742	<i>Engbjerggaard, Nørre Snede</i>	270
<i>Damgaardsminde, Taps</i>	619	<i>Engelund, Sønder, Fbjerg</i>	653
<i>Damkjærgaard, Skærup</i>	528	<i>Enggaard, Engum</i>	388
<i>Damkjærgaard, Vejstrup</i>	618	<i>Enggaard, Framlev</i>	92
<i>Damsminde, Tiset</i>	117	<i>Enggaard, Gaarslev</i>	555
<i>Damsvadgaard, Andst</i>	826	<i>Enggaard, Odder</i>	184
<i>Daugaardsminde, Starup</i>	579	<i>Enghavegaard, Herslev</i>	556
<i>Dejbjerg Kjærgaard, Dejbjerg</i>	767	<i>Enghavegaard, Højen</i>	489
<i>Dejbjerglund, Dejbjerg</i>	765	<i>Enghavegaard, Koldt</i>	137
<i>Dolleruplund, Skanderup</i>	807	<i>Enghavegaard, Skanderup</i>	806
<i>Dortheasminde, Adsløv</i>	211	<i>Enghavslund, Vejlbj</i>	28
<i>Dortheasminde, Nebel</i>	325	<i>Enghaugegaard, Vedslet</i>	309
<i>Dortheasminde, Skanderup</i>	805	<i>Engholm, Foldby</i>	83
<i>Dortheasminde, Vejstrup</i>	617	<i>Engholm, Gjesten</i>	832
<i>Drenderup Nygaard, Ødis</i>	626	<i>Engholm, Lundum</i>	295
<i>Drostrupgaard, Læborg</i>	867	<i>Engholm, Stenderup</i>	413
<i>Dybe Præstegaard, Dybe</i>	681	<i>Engholmgaard, Kollerup</i>	486
<i>Dyergaard, Vamdrup</i>	814	<i>Engilsgaard, Malling</i>	131
<i>Dyngby, R. Jensens Gaard i, Bjergager</i>	162	<i>Engmarksgaard, Søvind</i>	319
<i>Dyrhavegaard, Øster Snede</i>	436	<i>Engsnap, Vejrum</i>	726
<i>Dyrkjærgaard, Ørritslev</i>	303	<i>Engum, O. Christensen Olesens Gaard i,</i> <i>Engum</i>	385
<i>Dyrmosegaard, Nr. Felding</i>	751	<i>Engvang, Gaarslev</i>	553
<i>Dørup Østergaard, Hørning</i>	210	<i>Engvang, Vejlbj</i>	30
<i>Ebbensgaard, Ulfborg</i>	746	<i>Eriknauer, A. Jensen Ballegaards Gaard</i> <i>i, Hatting</i>	381
<i>Egelund, Miesing</i>	214	<i>Eriksholm, Stenderup</i>	414
<i>Egelundgaard, Vinding</i>	532	<i>Eriksminde, Saxild</i>	150
<i>Egesholm, Hansted</i>	299	<i>Erstholtgaard, Laasby</i>	250
<i>Egholtgaard, Lejrskov</i>	848	<i>Erstgaard, Lejrskov</i>	845
<i>Egholt Nygaard, Lejrskov</i>	848	<i>Ertbjerg, Dybe</i>	681
<i>Egtvedgaard, Egtved</i>	497	<i>Eshøjgaard, Hatting</i>	374
<i>Egtved Præstegaard, Egtved</i>	497	<i>Eskebæk, Tørring</i>	637
<i>Egum Mølle, Ullerup</i>	518	<i>Eskehøj, Højen</i>	491
<i>Egum, Peder Bjerres Gaard i, Ullerup</i>	517	<i>Eskelund, Højen</i>	491
<i>Egum, H. Madsen Lassen Lomholts</i> <i>Gaard i, Ullerup</i>	517	<i>Eskely, Vejlbj</i>	29
<i>Ejnsgaard, Stenderup</i>	608	<i>Eskjærgaard, Borum</i>	85
<i>Elbakgaard, Aarslev</i>	40	<i>Esp, Sønder, Thorsted</i>	761
<i>Elbogaard, Herslev</i>	557	<i>Falling, R. Mortensens Gaard i, Falling</i>	169
<i>Elbækgaard, Alminde</i>	572	<i>Farup, Nørre, M. Hansens Gaard i, N.</i> <i>Farup</i>	877
<i>Elbækgaard, Foldby</i>	82	<i>Farup, Nørre, M. H. Tobiasens Gaard i,</i> <i>N. Farup</i>	878
<i>Elev Højgaard, Elev</i>	51	<i>Farup, Nørre, N. H. Tobiasens Gaard i,</i> <i>N. Farup</i>	876
<i>Elev, S. Laursen Sørensens Gaard i,</i> <i>Elev</i>	50	<i>Farup, Sønder, Hans Becks Gaard i, V.</i> <i>Vedsted</i>	887
<i>Elev, J. Nielsens Gaard i, Elev</i>	49	<i>Farup, Sønder, A. J. Lassens Gaard i, V.</i> <i>Vedsted</i>	887
<i>Elev, R. Nielsens Gaard i, Elev</i>	50	<i>Faurholdt, Seem</i>	888
<i>Elhøjsgaard, Lading</i>	67	<i>Fausbjerg, Vinding</i>	532
<i>Elisabethsminde, Taulov</i>	515	<i>Fedelrede, Smidstrup</i>	524
<i>Elkjær, Øster, Erritsø</i>	523		
<i>Elkjærsminde, Vrigsted</i>	359		
<i>Ellasminde, Hundslund</i>	198		
<i>Ellegaard, Bredstrup</i>	507		

	Side		Side
<i>Feldborg, Hjerm</i>	700	<i>Gjellerup Gammelgaard, Brabrand</i>	37
<i>Fensholt Dalsgaard, Torild</i>	178	<i>Gjellerup Hovgaard, Brabrand</i>	37
<i>Fensholt Højsgaard, Torild</i>	177	<i>Gjellerup Nordgaard, Brabrand</i>	36
<i>Fensten, K. Laursens Gaard i, Gosmer</i>	166	<i>Gjendrupholm, Brørup</i>	863
<i>Fensten Hovgaard, Gosmer</i>	167	<i>Glatrupgaard, Raarup</i>	371
<i>Fensten Nedergaard, Gosmer</i>	168	<i>Glibstrupgaard, Andst</i>	822
<i>Fenstengaard, Gosmer</i>	165	<i>Gludstedgaard, Ejstrup</i>	271
<i>Ferup Vestergaard, Lejrskov</i>	853	<i>Godthaab, Elsted</i>	53
<i>Fiskbæk, Øster, Gudum</i>	662	<i>Graastensgaard, Tilst</i>	46
<i>Flansmose, Store, Dybe</i>	679	<i>Granhøjgaard, Gjesten</i>	837
<i>Fløjstrupgaard, Vindelev</i>	442	<i>Granvang, N. Farup</i>	877
<i>Fløjstrup, Neder, H. Jensens Gaard i, Malling</i>	134	<i>Gravengaard, Stouby</i>	366
<i>Fougaardsminde, Erritsø</i>	523	<i>Grimstrup, Timring</i>	751
<i>Framlev Bundgaard, Framlev</i>	89	<i>Grindsnapgaard, Bjergager</i>	163
<i>Framlev Østergaard, Framlev</i>	89	<i>Grotkjær, Søvind</i>	322
<i>Framlevgaard, Framlev</i>	88	<i>Grund, Enkefru Ane Madsens Gaard i, Stouby</i>	366
<i>Fredensbjerg, Raarup</i>	370	<i>Grundfør Præstegaard, Grundfør</i>	56
<i>Fredensgaard, Lejrskov</i>	850	<i>Grølsted, A. M. Sørensens Gaard i, Skorup</i>	234
<i>Fredensgaard, Skandrup</i>	203	<i>Grølstedgaard, Skorup</i>	235
<i>Fredenshjem, Hornum</i>	373	<i>Grølsted Overgaard, Skorup</i>	234
<i>Fredenslund, Kattrup</i>	302	<i>Grønbjerggaard, Klakring</i>	347
<i>Fredenslund, Tiset</i>	119	<i>Grønbækgaard, Odde</i>	192
<i>Fredenslund, Veilby</i>	518	<i>Grøndamsgaard, Østbirk</i>	276
<i>Fredenslund, Vejlbj</i>	30	<i>Grønhøjgaard, Hattting</i>	378
<i>Fredenslyst, Barrit</i>	357	<i>Grønlundgaard, Bredstrup</i>	509
<i>Frederikkesminde, Kollerup</i>	484	<i>Grønlundgaard, Stjær</i>	101
<i>Frederiksborg, Gylling</i>	181	<i>Grønvang, Sindbjerg</i>	430
<i>Frederikshøj Kro, Taps</i>	622	<i>Grønvanggaard, Malt</i>	855
<i>Fruholm, Østbirk</i>	277	<i>Guldagergaard, Hundslund</i>	196
<i>Fruering Præstegaard, Fruering</i>	205	<i>Gundestrupgaard, Tranbjerg</i>	111
<i>Fruetofte, Gauerslund</i>	537	<i>Haarbygaard, Venge</i>	218
<i>Frydendall, Bjært</i>	597	<i>Haastrup, K. Madsen Henriksens Gaard i, Smidstrup</i>	565
<i>Frydendal, Pjedsted</i>	549	<i>Haastrup, Iver Kjær Sørensens Gaard i, Smidstrup</i>	565
<i>Frydenlund, Engum</i>	387	<i>Haastrupsminde, Starup</i>	580
<i>Frydensborg, Kattrup</i>	300	<i>Hedenstedgaard, Hedensted</i>	418
<i>Frydenslund, Alm inde</i>	572	<i>Hadruplund, Hundslund</i>	198
<i>Frydenslund, Astrup</i>	140	<i>Hadstengaard, Hadsten</i>	74
<i>Færgegaard, Gammel, Veilby</i>	521	<i>Hafdrupgaard, Vamdrup</i>	816
<i>Gaarslev, S. P. Sørensen Steffensens Gaard i, Gaarslev</i>	552	<i>Hagstedgaard, Skanderup</i>	810
<i>Gadegaard, Sevel</i>	730	<i>Haislund, Store, Borbjerg</i>	696
<i>Galten Nørregaard, Galten</i>	103	<i>Haldagergaard, Ølsted</i>	395
<i>Gammelbygaard, Læborg</i>	866	<i>Haldgaard, Harlev</i>	97
<i>Gammelby Mølle, Pjedsted</i>	548	<i>Haldrupgaard, Barrit</i>	356
<i>Ganer Møllegaard, Skjern</i>	767	<i>Haldsminde, Taaning</i>	289
<i>Gangsted, H. P. Hansens Gaard i, Gangsted</i>	317	<i>Haldumgaard, Haldum</i>	71
<i>Gangsted, F. Jørgensens Gaard i, Gangsted</i>	317	<i>Haldum, P. S. J. Balles Gaard i, Haldum</i>	72
<i>Garnegaard, Øster Snede</i>	439	<i>Haldum, N. M. Nielsens Gaard i, Haldum</i>	72
<i>Gauerslund, J. Andreasens Gaard i, Gauerslund</i>	533	<i>Hammergaard, Store, Hammer</i>	272
<i>Gauerslund Ladegaard, Gauerslund</i>	533	<i>Handerupgaard, Faster</i>	769
<i>Gavsager, Bjært</i>	598	<i>Hanninghedegaard, Hanning</i>	764
<i>Gejsinggaard, Andst</i>	830	<i>Hansignelund, Hundslund</i>	196
<i>Gimsing Vestergaard, Gimsing</i>	709	<i>Hanskathrineminde, N. Farup</i>	875
<i>Gjeding, Enkefru Jørgensen Kaae's Gaard i, Tilst</i>	45	<i>Hansted, S. K. Pedersens Gaard i, Hansted</i>	296
<i>Gjeding, Enkefru Marie Kaae's Gaard i, Tilst</i>	47	<i>Haragergaard, V. Nykirke</i>	895
<i>Gjedinggaard, Tilst</i>	45	<i>Harlev, Aage Mohrs Gaard i, Harlev</i>	95
<i>Gjedved, A. Jacobsens Gaard i, Tolstrup</i>	308	<i>Harlevholm A, Harlev</i>	96
<i>Gjedved Mølle, Tolstrup</i>	306	<i>Harlevholm B, Harlev</i>	96
<i>Gjedved Østergaard, Tolstrup</i>	307	<i>Harlev Præstegaard, Harlev</i>	93
<i>Gjelballehave, Skanderup</i>	802	<i>Harrildsborg, Østbirk</i>	276
<i>Gjelballe Østergaard, Skanderup</i>	808	<i>Hasle, R. Jensens Gaard i, Hasle</i>	21

	Side		Side
<i>Hasle, Mikkel Rasmussens Gaard i, Hasle</i>	22	<i>Hulbækgaard, Løsning</i>	384
<i>Hasle, Anton Thriges Gaard i, Hasle</i>	24	<i>Hulbækgaard, Ut</i>	402
<i>Hasle, Søren Thriges Gaard i, Hasle</i>	24	<i>Humbleballegaard, Søvind</i>	321
<i>Haslegaarden, Hasle</i>	21	<i>Hummeluhrgaard, Lading</i>	68
<i>Hasle Præstegaard, Hasle</i>	20	<i>Hundsballegård, Gimsing</i>	711
<i>Hatting, P. Bie Jørgensens Enkes Gaard i, Hatting</i>	378	<i>Hundsholtgaard, Lejrskov</i>	847
<i>Haugaard, Smidstrup</i>	528	<i>Hundslund Præstegaard, Hundslund</i>	195
<i>Haugaard, Ødsted</i>	502	<i>Hvidkjærgaard, Vamdrup</i>	820
<i>Haunstrup, Snebjerg</i>	730	<i>Hviidshøj, Smidstrup</i>	566
<i>Haurum Skovgaard, Hornborg</i>	333	<i>Hviidsminde, Smidstrup</i>	568
<i>Havbjerggaard, Træden</i>	260	<i>Hvilestedgaard, Smidstrup</i>	527
<i>Havdalsgaard, Sporup</i>	242	<i>Hvilstedgaard, Hvilsted</i>	147
<i>Havgaardslund, Søften</i>	58	<i>Hvirring Vestergaard, Hvirring</i>	331
<i>Havreballegaard, Gauerlund</i>	545	<i>Hygebjerggaard, Hatting</i>	379
<i>Havreballegaard, Taaning</i>	290	<i>Hygumgaard, Kollerup</i>	487
<i>Havrevang, Lejrskov</i>	854	<i>Hygum Møllegaard, Kollerup</i>	484
<i>Havskov, Gudum</i>	658	<i>Hyldegaard, Fabjerg</i>	650
<i>He Præstegaard, He</i>	755	<i>Hylke Præstegaard, Hylke</i>	291
<i>Hedelund, Jerne</i>	894	<i>Hyllersgaard, Bredstrup</i>	509
<i>Hedemølle, Fruering</i>	205	<i>Høgholtsgaard, Tulstrup</i>	146
<i>Hedekovgaard, Elsted</i>	52	<i>Højgaard, Hveisel</i>	449
<i>Helenelyst, Brabrand</i>	34	<i>Højgaard, Uldum</i>	432
<i>Helledig, Gjærn</i>	236	<i>Højholtgaard, Skibet</i>	453
<i>Helenesminde, Falling</i>	170	<i>Højager, Stenderup</i>	607
<i>Helenesminde, Skanderup</i>	809	<i>Højagergaard, Skjold</i>	367
<i>Helenesminde, Vejlbj</i>	29	<i>Højballegaard, Haldum</i>	74
<i>Helstrupgaard, Snebjerg</i>	737	<i>Højballegaard, Hansted</i>	297
<i>Hem Østergaard, Voerladegaard</i>	258	<i>Højballegaard, Maarslet</i>	123
<i>Hennegaard, Henne</i>	900	<i>Højbjerg, Gudum</i>	663
<i>Henriettegaard, Mallings</i>	129	<i>Højbjerggaard, Højen</i>	489
<i>Herping, Trans</i>	677	<i>Højbygaard, Taulov</i>	513
<i>Herskind, J. P. Sørensen's Gaard i, Skivholme</i>	86	<i>Højdegaard, Skanderup</i>	803
<i>Hesselho Teglværksgaard, Tistrup</i>	904	<i>Højgaard, Andst</i>	829
<i>Hesselhøjgaard, Vedslet</i>	310	<i>Højgaard, Vamdrup</i>	817
<i>Hestbjerg, Idum</i>	750	<i>Højgaard, Lyngaa</i>	77
<i>Hestkærgaard, Astrup</i>	139	<i>Højlund, Lyngaa</i>	77
<i>Herligsminde, Elev</i>	50	<i>Højlund, Sindbjerg</i>	426
<i>Hindhede, Gammel, S. Lem</i>	761	<i>Højrup, S. Jensens Gaard i, Lejrskov</i>	853
<i>Hjarup, Joh. Knudsens Gaard i, Hjarup</i>	812	<i>Højrupgaard, Gjesten</i>	833
<i>Hjermgaard, Hjerm</i>	702	<i>Højvang, Egtved</i>	498
<i>Hjordhøjgaard, Hasle</i>	23	<i>Højvang, Eltang</i>	590
<i>Hjortegaard, Veerst</i>	838	<i>Højvang, Foldby</i>	81
<i>Hjortkjer, Mellem, Ramme</i>	673	<i>Højvang, Gauerlund</i>	541
<i>Hjulbækgaard, Højen</i>	490	<i>Højvang, Skjørring</i>	105
<i>Hjulbækgaard, Højen</i>	492	<i>Højvang, Tyrsted</i>	402
<i>Holløndergaarden, Bramminge</i>	882	<i>Højsagergaard, Vejlbj</i>	25
<i>Holm, Vester, Ulfborg</i>	745	<i>Høllund Overgaard, Ødsted</i>	505
<i>Holmgaard, Elev</i>	52	<i>Hønborg, Folding</i>	859
<i>Holmgaard, Gimsing</i>	710	<i>Hørregaard, Andst</i>	828
<i>Holmsgaard, Ring</i>	263	<i>Hørregaard, Gauerlund</i>	539
<i>Holmsminde, Lisbjerg</i>	61	<i>Hørkjærgaard, Søften</i>	57
<i>Holmskovgaard, Mallings</i>	128	<i>Hørning, J. Rasmussens Gaard i, Hørning</i>	209
<i>Holtgaard, Gylling</i>	180	<i>Hørslevgaard, Framlev</i>	91
<i>Hoppes, Ødis</i>	625	<i>Hørupgaard, Jelling</i>	476
<i>Hornsyld, J. M. Jørgensens Gaard i, Nebsager</i>	351	<i>Høver Skovgaard, Storning</i>	100
<i>Hornsyld, J. C. Slebsagger Carstensens Gaard i, Nebsager</i>	351	<i>Ikjærgaard, Raarup</i>	372
<i>Hornsyld Søndergaard, Nebsager</i>	350	<i>Ildvedgaard, Hveisel</i>	446
<i>Horskjærgaard, Gylling</i>	180	<i>Ilved Nørregaard, Hveisel</i>	445
<i>Hostrup Nørregaard, Stouby</i>	365	<i>Ildved Østergaard, Hveisel</i>	446
<i>Houdam, Houe</i>	685	<i>Illerup Skovgaard, Dover</i>	222
<i>Houmaa, Houe</i>	686	<i>Illerup Søgaard, Dover</i>	224
<i>Houwinkel, Houe</i>	684	<i>Ingergaard, Hylke</i>	292
<i>Hovgaard, Yding</i>	282	<i>Iversminde, Andst</i>	823
		<i>Jacobsminde, Falling</i>	174
		<i>Jacobsminde, Hedensted</i>	420
		<i>Jacobsminde, Ousted</i>	286

	Side		Side
<i>Jedskov, Ryde</i>	735	<i>Kjærbøl Kro, N. Farup</i>	882
<i>Jegstrup Vestergaard, Tranbjerg</i>	108	<i>Kjærgaard, Falling</i>	174
<i>Jegstrup, N. Hansens Gaard i, Tranbjerg</i>	107	<i>Kjærgaard, Naur</i>	713
<i>Jensgaard, Viuf</i>	575	<i>Kjærgaard, Nr. Lem</i>	667
<i>Jensgaard, Voerladegaard</i>	257	<i>Kjærgaard, Nørre, Skjern</i>	767
<i>Jepstrup, Vejstrup</i>	613	<i>Kjærgaard, Store, S. Lem</i>	762
<i>Jerlev Østergaard, Jerlev</i>	494	<i>Kjærhøj, Vejen</i>	865
<i>Juelingsholm, Sønder Omme</i>	452	<i>Kjærsgaard, Bjergager</i>	159
<i>Julianelyst, Bramdrup</i>	587	<i>Kjølhede, Bøvling</i>	648
<i>Juulsgaard, Hornborg</i>	334	<i>Klaabygaard, Ribe Domkirke Landsogn</i>	885
<i>Jæggergaarden, Ødsted</i>	504	<i>Klakringgaard, Klakring</i>	346
<i>Jægerslyst, Skærup</i>	529	<i>Klebækgaard, Skanderup</i>	811
<i>Kalagergaard, Søvind</i>	320	<i>Klejs, Jørgen Jensens Gaard i, Raarup</i>	370
<i>Kalhave, K. Skovgaard's Gaard i, Hornborg</i>	335	<i>Klevanggaard, Brørup</i>	860
<i>Kallesø, Tørring</i>	638	<i>Klingsbjerggaard, Bredsten</i>	465
<i>Kalvslundgaard, Kalvslund</i>	883	<i>Kløverholm, Hejls</i>	611
<i>Kandborggaard, Tørring</i>	268	<i>Knabberup, Mellem, Skibet</i>	457
<i>Kannerupgaard, Hansted</i>	299	<i>Knabberup, Neder, Skibet</i>	459
<i>Karensdal, Odder</i>	193	<i>Knabberup, Over, Skibet</i>	458
<i>Karensdal, Pjedsted</i>	549	<i>Knapstrupminde, Skanderup</i>	800
<i>Karens Minde, Gangsted</i>	315	<i>Knudsensminde, Gauerlund</i>	533
<i>Karensminde, Thorsted</i>	382	<i>Knudsensminde, Gjørding</i>	868
<i>Karensminde, Skjørring</i>	103	<i>Knudsminde, Bjergager</i>	161
<i>Karisenlund, Hundslund</i>	199	<i>Knudsminde, Odder</i>	185
<i>Karstoft, Nørre, Skarrild</i>	742	<i>Kornvang, Andst</i>	827
<i>Kastaniely, Eltang</i>	594	<i>Korsvang, Lejrskov</i>	851
<i>Kastbjerg, Nørre, Dybe</i>	679	<i>Kragelund (Forridergaarden), Torrild</i>	176
<i>Kastbjerg, Store, Dybe</i>	680	<i>Kragholm, Gaarslev</i>	551
<i>Kasted, J. Nielsens Gaard i, Kasted</i>	49	<i>Kraruplund, Sporup</i>	244
<i>Kathrinelund, Vamdrup</i>	817	<i>Krekærgaard, Malling</i>	133
<i>Kathrinelund, Saxild</i>	149	<i>Kringgaard, Smidstrup</i>	526
<i>Kaubækgaard, Bjerge</i>	355	<i>Kringgaard, Bramdrup</i>	586
<i>Kjelst, J. Bruuns Gaard i, Billum</i>	897	<i>Kristiansbjerg, Lading</i>	67
<i>Kobbelgaard, Tørring</i>	267	<i>Kristiansminde, Odder</i>	189
<i>Kobbelgaard, Ullerup</i>	516	<i>Kristineberg, Viuf</i>	575
<i>Kokholm, Nørre, Tørring</i>	639	<i>Krogagergaard, Urlev</i>	404
<i>Kokholm, Sønder, Tørring</i>	640	<i>Kroggaard, Voerladegaard</i>	256
<i>Koldkjærgaard, Størring</i>	98	<i>Krogsgaard, Tiset</i>	112
<i>Koldt Østergaard, Koldt</i>	137	<i>Krogsgaard, Vitten</i>	69
<i>Kollerupgaard Kollerup</i>	484	<i>Krøllerup Ballegaard, Øster Snede</i>	436
<i>Kollerup Mølle og Møllegaard, Østbirk</i>	272	<i>Krybilygaard, Taulov</i>	511
<i>Kombusk, As</i>	346	<i>Kræmmersgaard, Voldby</i>	232
<i>Konradsminde, Tranbjerg</i>	110	<i>Kubstrup, Vandborg</i>	684
<i>Korsfold, Gauerlund</i>	538	<i>Kulbjerggaard, Sporup</i>	240
<i>Korshøjgaard, Højen</i>	494	<i>Kurkgaard, Vejstrup</i>	614
<i>Kouind, Mejrup</i>	692	<i>Kvistgaard, Vester, Rom</i>	642
<i>Kildebjerg, Ølsted</i>	398	<i>Kvistgaard, Øster, Rom</i>	642
<i>Kildevæld, Seest</i>	797	<i>Kvottrup, C. M. Jørgensens Gaard i, Faarup</i>	64
<i>Kirkebygaard, Ny</i>	757	<i>Kvottrup, N. Laursens Gaard i, Faarup</i>	64
<i>Kirkegaard, Yding</i>	279	<i>Kysing Lundgaard, Saxild</i>	154
<i>Kirkegaarden, Vrigsted</i>	360	<i>Kysing, P. Andersens Gaard i, Saxild</i>	153
<i>Kirkely, Gaarslev</i>	554	<i>Kytterupgaard, Ulfborg</i>	743
<i>Kirketoft, Størring</i>	99	<i>Kærreggaard, N. Farup</i>	875
<i>Kirstinedal, Bjerge</i>	355	<i>Kærsholm, Vedslet</i>	308
<i>Kirstinelund, Glud</i>	347	<i>Laasby Vestergaard</i>	248
<i>Kirstinelund, Ølsted</i>	390	<i>Ladefogedgaard, Skejby</i>	18
<i>Kirstinelund, Østbirk</i>	274	<i>Langagergaard, Dalby</i>	597
<i>Kirstinelyst, Tyrsted</i>	401	<i>Langagergaard, Foldby</i>	79
<i>Kirstinelyst, Vejby</i>	32	<i>Langholtgaard, Bjært</i>	601
<i>Kirstinesminde, Lisbjerg</i>	59	<i>Langhøj, Taulov</i>	511
<i>Kirstinesminde, Seest</i>	794	<i>Langkjærgaard, Yding</i>	281
<i>Kisum, Estvad</i>	730	<i>Laurasminde, Tamdrup</i>	328
<i>Kjeldbæk, Veilby</i>	522	<i>Lerbjerggaard, Taulov</i>	513
<i>Kjeldsmark, Over, Borbjerg</i>	697	<i>Lerdrup Nygaard, Gylling</i>	182
<i>Kjersminde, Odder</i>	186	<i>Lildfrostgaard, Bredsten</i>	462
<i>Kjærbøl, Enkefru Brorsens Gaard i, N. Farup</i>	881	<i>Lillebjerg, Aale</i>	266

	Side		Side
Lillemosegaard, Bjergager	162	Mariehøj, Foldby	78
Lillering Overgaard, Framlev	93	Marielund, Hundslund	199
Lindbjerggaard, Nørre Snede	269	Marielyst, Eltang	596
Lindbjerg Møllegaard, Ølgod	903	Marielyst, Venge	219
Lindegaard, Hjarup	813	Mariendal, Skejby	20
Lindegaard, Urlev	406	Marielund, Falling	171
Lindgaard, Ødsted	503	Marinelund, Gangsted	315
Lindholm, Thim	754	Marielund, Urlev	405
Lindved, Carl Christiansens Gaard i, Sindbjerg	425	Markusminde, Tamdrup	330
Lisbjerg, P. Jensen sen.'s Gaard i, Lisbjerg	60	Mathiasminde, Kasted	48
Lisbjerg, Frk. Anna Sommers Gaard i, Lisbjerg	59	Mattrup, Resen	643
Lisbjerggaard, Lisbjerg	60	Mejerigaarden, Hjarup	813
Lisomkjær, Fabjerg	654	Mejlbygaard, Rindum	758
Lourup Østergaard, Gjørding	871	Mejlby, N. Hansens Gaard i, N. Farup	880
Luchtsminde, Taulov	514	Mejlby, S. N. Hansens Gaard i, N. Farup	879
Ludvigseje, Kattrup	301	Mejslinggaard, Jerlev	496
Lundagergaard, Hunderup	873	Melgaard, Maabjerg	728
Lundbakgaard, Tiset	115	Mesinggaard, Miesing	213
Lundbjerggaard, Tiset	119	Mettesminde, Herslev	559
Lundbæk, Vejstrup	613	Meyersminde, Bramdrup	589
Lundby, Vejrum	723	Midtbygaard, Hejls	610
Lundby, Nørre, Vejrum	724	Miesing, E. Lund Christiansens Gaard i, Miesing	214
Lund, Store, Humlum	645	Milholdtgaard, Eltang	594
Lundgaard, Hjerm	698	Moesgaard, Vejrum	724
Lundgaard, N. Farup	879	Moeskjær, Nr. Lem	665
Lundgaard, Stenderup	410	Mollerupgaard, Linaa	247
Lundgaard, Ødsted	504	Mollerupgaard, Lisbjerg	60
Lundgaard, Øster Snede	435	Mollerup Storgaard, Linaa	247
Lundshøjgaard, Malling	127	Mosegaard, Egtved	498
Lundsløkke, Sindbjerg	428	Mosegaard, Lyngaa	76
Lundsminde, Ølsted	392	Mosevraa, Jens Niensens Gaard i, Alminde	573
Lundtangaard, Lunde	899	Mosevraa, Fru Skouenborgs Gaard i, Alminde	573
Lundtang Præstegaard, Lunde	899	Mundelstrup Møllegaard, Faarup	65
Luttergavl, Viuf	575	Munkegaard, Vinding	261
Lykke, Bøvling	649	Munkholm, Kollerup	482
Lykkegaard, Alrø	201	Mustrupgaard, Tiset	117
Lykkegaard, Hatting	376	Møgelkjærgaard, Skandrup	202
Lykkegaard, Jelling	474	Mølhøjgaard, Nebel	325
Lykkegaard, S. Vilstrup	562	Mølle, Vester, Ramme	674
Lykkemosegaard, Hatting	380	Møllegaard, Søvind	319
Lykkesholm, Fruering	206	Møllegaarden, Jelling	475
Lykkeskovgaard, Smidstrup	564	Møllergaard, Yding	279
Lyksvad, Ødis	624	Møllersminde, Hylke	293
Lyngbakkegaarden, Ry	255	Møllersminde, Østbirk	274
Lysegaard, Stenderup	408	Mørkedalgaard, Vejle Landsogn	481
Lystenlund, Astrup	141	Nagbøl Nygaard, Skanderup	799
Lystrup, Anton Rasmussen Filt's Gaard i, Elsted	53	Nebelsminde, Harte	585
Lægdsgaard, Laasby	249	Nebsager Skovgaard, Nebsager	350
Løghallelund, Øster Snede	437	Nedenskovgaard, Søndervissing	255
Løjenkjærgaard, Astrup	142	Nederdal, Vejrum	722
Løkagergaard, Herslev	556	Nedergaard, Houer	472
Lønborg Præstegaard, Lønborg	772	Nedergaard, Hveisel	447
Lørupgaard, Vejrum	727	Nedergaard, Højen	493
Løsning Præstegaard, Løsning	383	Nedergaard, Malt	858
Løvhøjgaard, Ølsted	389	Neder Mølle, Hatting	377
Løvskovslund, Sporup	243	Nissumby, Nr. Nissum	668
Magdalenelyst, Tilst	47	Nordenkjær, Lomborg	647
Malskjærgaard, Gosmer	165	Nordtoft, Hejls	611
Margrethelyst, Ousted	284	Norring Østergaard, Foldby	80
Marialyst, Tamdrup	327	Norring, J. Poulsen Spørring's Gaard, i Foldby	81
Mariasminde, Faarup	65	Nyborghus, Langskov	433
Mariasminde, Kollerup	485	Nydamsgaard, Lyngaa	77
Mariasminde, Smidstrup	567	Nygaard, Andst	826

	Side		Side
<i>Nygaard, Gimsing</i>	712	<i>Pannerupgaard, Trige</i>	55
<i>Nygaard, Gudum</i>	663	<i>Pannerup, Anton Jensens Gaard i, Trige</i>	55
<i>Nygaard, Hygum</i>	689	<i>Pebbelgaard, Stjær</i>	101
<i>Nygaard, Ikast</i>	740	<i>Pedersborggaard, Sindbjerg</i>	424
<i>Nygaard, Lyngaa</i>	77	<i>Pederslund, Gosmer</i>	164
<i>Nygaard, Maarslet</i>	124	<i>Pederslund, Taaning</i>	289
<i>Nygaard, Smidstrup</i>	526	<i>Pedersminde, Tiset</i>	113
<i>Nygaard, Voldby</i>	229	<i>Pedersminde, Tiset</i>	116
<i>Nygaard, Vester, Dover</i>	225	<i>Pedholtgaard, Malling</i>	132
<i>Nygaarde, Chr. P. Jensens Gaard i, Dover</i>	225	<i>Pedholt, N. Rasmussens Gaard i, Malling</i>	132
<i>Nyhavegaard, Vamdrup</i>	818	<i>Penthalegaard, Ørum</i>	415
<i>Nyvang, Uldum</i>	431	<i>Perregaard, Store, Borbjerg</i>	695
<i>Næshøjgaard, Framlev</i>	89	<i>Peterborg, Ødis</i>	625
<i>Nølev Hovgaard, Nølev</i>	155	<i>Petersholm, Torrild</i>	176
<i>Nøragergaard, Bjerge</i>	352	<i>Peterslyst, Grundfør</i>	56
<i>Nøragergaard, Lyngaa</i>	75	<i>Peterslyst, Seest</i>	794
<i>Nørgaard, Jelling</i>	473	<i>Petersminde, Hjerm</i>	703
<i>Nørgaard, Vandborg</i>	682	<i>Petersminde, Houer</i>	471
<i>Nørre Bjerge, S. Sørensens Gaard i, Bjerge</i>	356	<i>Pilegaard, Stouby</i>	363
<i>Nørregaard, Stenderup</i>	412	<i>Pilegaard, Thorsted</i>	382
<i>Nørregaard, Ølsted</i>	392	<i>Pilgaard, Hvilsted</i>	148
<i>Nørrelyst, Miesing</i>	212	<i>Pindshøj, Stenderup</i>	607
<i>Nørtoft, Vrigsted</i>	360	<i>Porskjær, Galten</i>	103
<i>Nørstoft, Sevel</i>	731	<i>Prebensgaard, Fabjerg</i>	651
<i>Obstrup Birkegaard, Maarslet</i>	121	<i>Puggaard, Jernved</i>	874
<i>Obstrupgaarde, A. M. Borgbjergs Gaard i, Maarslet</i>	122	<i>Quistrup Mølle, Gimsing</i>	709
<i>Oddersted, M. Madsen Lunds Gaard i, Taulov</i>	511	<i>Qvistminde, Gaarslev</i>	553
<i>Oens, Marius Pedersens Gaard i, Ølsted</i>	397	<i>Raaballegaard, Vindelev</i>	440
<i>Oensballegaard, Ølsted</i>	395	<i>Raadvedgaard, Hansted</i>	297
<i>Oense Østergaard, Ølsted</i>	396	<i>Raadved Nygaard, Hansted</i>	298
<i>Oldrup, R. Nielsen Dalsgaards Gaard i, Hundslund</i>	200	<i>Raarupgaard, Raarup</i>	371
<i>Oleslund, Tamdrup</i>	330	<i>Raarup, J. Juhl Hansens Gaard i, Raarup</i>	371
<i>Ollerupgaard, Bredsten</i>	460	<i>Rammeskov, Ramme</i>	676
<i>Ollerup Søndergaard, Bredsten</i>	461	<i>Rammeskov, Øster, Ramme</i>	675
<i>Ormslev, P. Sørensens Gaard i, Ormslev</i>	135	<i>Randgaard, Barrit</i>	358
<i>Ousgaard, Nr. Nissum</i>	669	<i>Randlev Hedegaard, Randlev</i>	158
<i>Oustruplund, Røgen</i>	238	<i>Randlev Hougaard, Randlev</i>	157
<i>Oustrup Vestergaard, Røgen</i>	239	<i>Raslund, Skandrup</i>	203
<i>Oustrup Østergaard, Røgen</i>	239	<i>Ravnholtgaard, Raarup</i>	373
<i>Overbygaard, Østed</i>	501	<i>Ravnholt Vestergaard, Tiset</i>	114
<i>Ovedbygaard, Voer</i>	301	<i>Refsgaard, Andst</i>	832
<i>Overfløjstrup, Enkefru Kirsten Christiansens Gaard i, Beder</i>	126	<i>Refsgaard, Egtved</i>	501
<i>Overfløjstrup, Enkefru Bertha Jacobsens Gaard i, Beder</i>	126	<i>Refsgaard, Vester, Ulfborg</i>	744
<i>Overfløjstrup, S. Jensens Gaard i, Beder</i>	126	<i>Refsinggaard, Gjesten</i>	834
<i>Overfløjstrup, J. P. Rasmussens Gaard i, Beder</i>	125	<i>Remmegaard, Ikast</i>	741
<i>Overgaard, Lejrskov</i>	852	<i>Remmer, Gudum</i>	660
<i>Overgaard, Skibet</i>	455	<i>Revsballe, Vedslet</i>	311
<i>Overgaard, Veilby</i>	520	<i>Riisgaard, Egved</i>	499
<i>Overgaard, Venge</i>	216	<i>Riis Østergaard, Ousted</i>	284
<i>Overholm, Østbirk</i>	275	<i>Rindum Mølle, Rindum</i>	757
<i>Overskovgaard, Bjært</i>	597	<i>Risom, Nørre, Borbjerg</i>	693
<i>Paaby Nørregaard, Harte</i>	583	<i>Risom, Sønder, Borbjerg</i>	693
<i>Paakjær, Mellem, Hygum</i>	687	<i>Rohdenggaard, Greis</i>	423
<i>Paakjær, Øster, Hygum</i>	689	<i>Rold, Skanderup</i>	803
<i>Paasgaard, Hvilsted</i>	149	<i>Rosenggaard, Dallerup</i>	246
<i>Paghgaard, Veilby</i>	521	<i>Rosenggaard, Pjedsted</i>	551
<i>Pajbjerg, Borbjerg</i>	694	<i>Rosenlund, Hvirring</i>	332
<i>Pajkjær, Gauerslund</i>	544	<i>Rovedgaard, Andst</i>	827
		<i>Rugaard, Ny, Dover</i>	227
		<i>Rugballegaard, Taulov</i>	512
		<i>Rugholm, Andst</i>	831
		<i>Ruholm, Vitten</i>	69
		<i>Rygaard, Ry</i>	254
		<i>Røde Mølle, Ørum</i>	415
		<i>Rødikgaard, Sporup</i>	241
		<i>Røjgaardsminde, Astrup</i>	143

	Side		Side
Røj, Lille, Gjesten	837	Skønagergaard, Ribe Domkirke Land-	
Røjlund, Gjesten	836	sogn	884
Rønningsminde, Bramdrup	588	Smedegaard, Malling	129
Rønsholtkrog, Stouby	362	Smedegaard, N. Nebel	898
Rørbæk Hovedgaard, Vester	451	Smedegaard, Vindelev	440
Rørkjærgaard, Skanderup	811	Smedhøjgaard, Tyrsted	400
Rørupgaard, Bjært	602	Snaastrup, A. P. Sørensens Gaard i, Framlev	91
Saabu Vestergaard, Yding	281	Snaremosegaard, Erritsø	522
Sabro, N. Nielsens Gaard i, Sabro	62	Snedede, Øster, Præstegaard, Ø. Snede	435
Sabro Damgaard, Sabro	63	Snærildgaard, Odder	190
Salemsgaard, Sindbjerg	427	Sofielyst, Saxild	150
Salten Overgaard, Them	267	Sofienborg, Hjerm	698
Sandagergaard, Skibet	454	Solbjerg, Enkefru Katrine Paasgaards Gaard i, Tiset	118
Sandager Mølle, Odder	183	Solgaard, Vester Nebel	581
Sander-Enggaard, Odder	183	Solkjærgaard, Bjært	606
Sattrup-Østergaard, Østbirk	273	Sophienlyst, Nr. Lem	664
Saugmandsgaard, Fabjerg	655	Spanggaard, Bredstrup	506
Saxild Søndergaard, Saxild	152	Spettrup, Enkefru Kristiane Pedersens Gaard i, Urlev	407
Schjødtminde, Skovby	88	Springbjerggaard, Vonsild	622
Sejbjerg, Tørring	638	Stadegaard, Højen	490
Sejersminde, Vedslet	310	Stagebjerggaard, Alminde	571
Sejgaard, Bække	841	Stallinggaard, Harlev	95
Sellerupgaard, Gauerslund	539	Stamphøj, Dybe	681
Sellerup, Hans Linds Gaard i, Gauers- lund	540	Stangmoseled, Vejstrup	617
Sevel Præstegard, Sevel	732	Starupgaard, Malling	130
Sevelsted, Store, Sal	733	Starup Østergaard, Malling	131
Sigkjærgaard, Skandrup	204	Starup, P. Daugaards Gaard i, Starup	576
Siim Søndergaard, Dover	228	Starup, Enkefru Berg-Meyers Gaard i, Starup	577
Sjelle Præstegaard, Sjelle	105	Stautrup Østergaard, Koldt	138
Skarby, Hjerm	703	Steenslund, Odder	182
Skarregaard, Bjært	605	Stemgaard, Alminde	570
Skartved, Erik Linds Gaard i, Bjært	599	Stenagergaard, Gjesten	835
Skejby Nørgaard, Skejby	18	Stenagergaard, Tulstrup	252
Skejby Vestergaard, Skejby	19	Stenagergaard, Yding	283
Skejby, K. Kristensens Gaard i, Skejby	19	Stenbjerggaard, Gangsted	318
Skibby Østergaard, Harlev	97	Stenbrogaard, Brørup	861
Skindbjerg, Store, Dejbjerg	766	Stendalgaard, Herslev	561
Skjellergaard, Torriid	175	Stenderup Præstegaard, Stenderup	606
Skjolddelev Vestergaard, Lading	66	Stenholtgaard, Bjært	604
Skjoldgaard, Skjold	366	Stenhøjgaard, Søften	57
Skjold Nedergaard, Skjold	367	Stenkjærgaard, Søvind	320
Skjætterupgaard, Hjerm	699	Stenkjærslund, Skovby	87
Skjøddeggaard, Bække	841	Stenninggaard, Malt	858
Skodborggaard, Gudum	659	Stenogaard, Højen	488
Skodborghus, Vejen	863	Stensbjerggaard, Alminde	573
Skotskrog, Bredsten	464	Stensgaard, Bredsten	463
Skougaard, Nr. Lem	665	Stensgaard, Mejrup	692
Skovbankgaards Teglværk, Tørring	450	Stensgaard, Ry	253
Skovbogaard, S. Vilstrup	562	Stensgaard, Tilst	43
Skovby Nygaard, Skovby	87	Stensholm, Lyngaa	78
Skovbølling, Pjedsted	547	Stensmarkgaard, Malt	856
Skovgaard, Gylling	180	Stensvanggaard, Brørup	862
Skovgaard, Hørning	211	Stenvad Mølle, Harte	585
Skovgaard, Odder	186	Stevrsbogaard, Lisbjerg	62
Skovgaard, Vester, Ørting	168	Stigaard, Houe	686
Skovhus, Sevel	731	Stokholm, Øster, Nr. Nissum	670
Skovhøj, Vonsild	624	Storbo, Varde Landsogn	897
Skovhøjgaard, Hjarup	812	Storgaard, Fruering	204
Skovly, Hjerm	705	Storgaard, Taulov	515
Skovlyst, Stenderup	408	Stormgaard, Vindelev	441
Skovmark, V. Vedsted	886	Storringgaard, Storning	99
Skovslund, Tønning	260	Storring Vestergaard, Storning	98
Skovsminde, Herslev	558	Stougaard, Hylke	292
Skrivergaarden, Grundfør	56	Stourup, T. Sørensens Gaard i, Skjold	369
Skrumsager, Sønder Bork	773		
Skærhejsel, Bredsten	466		

	Side		Side
<i>Strandholm, Stenderup</i>	609	<i>Thorager, Sir</i>	715
<i>Strandkjær, Tyrsted</i>	399	<i>Thorsted Søndergaard, Thorsted</i>	381
<i>Svanegaard, Hatting</i>	378	<i>Thorsted, Laurits Kruses Gaard i, Thor-</i>	
<i>Svanemosegaard, Vonsild</i>	623	<i>sted</i>	382
<i>Svejstrup Præstegaard, Dover</i>	220	<i>Thyboegaard, Skandrup</i>	203
<i>Svejstrup Skovgaard, Dover</i>	220	<i>Thøgersmindø, Sjelle</i>	105
<i>Svendsgaard, Fabjerg</i>	652	<i>Tilst Præstegaard, Tilst</i>	41
<i>Svends Mølle, Daugaard</i>	416	<i>Tilst, J. Sørensen Nielsens Gaard i, Tilst</i>	42
<i>Svinggelgaard, Sporup</i>	241	<i>Tilst, Enkefru Robertsens Gaard i, Tilst</i>	44
<i>Svinholtgaard, Skærup</i>	530	<i>Tingskovhus, Andst</i>	825
<i>Svinholt Lalegaard, Skærup</i>	530	<i>Ting, Vester, Vejrum</i>	719
<i>Svorbæk, Enkefru Elmoses Gaard i,</i>		<i>Tipsmark, Vejrum</i>	725
<i>Tvenstrup</i>	194	<i>Tiufkjær, H. Geertsen Koeds Gaard i,</i>	
<i>Sædding Storgaard, N. Nebel</i>	898	<i>Smidstrup</i>	568
<i>Sækjærgaard, Nim</i>	326	<i>Toftegaard, Bredsten</i>	470
<i>Sødalgaard, Harte</i>	585	<i>Toftegaard, Erritsø</i>	524
<i>Søgaard, Dover</i>	225	<i>Toftegaard, Jordrup</i>	843
<i>Søgaard, Hørning</i>	209	<i>Toftegaard, Vejstrup</i>	616
<i>Søgaard, Ny</i>	756	<i>Toftkjærgaard, Stjær</i>	102
<i>Søjbjerg, Vejrum</i>	719	<i>Tolsgaard, Vejrum</i>	718
<i>Søllergaard, Nørre, Vejrum</i>	717	<i>Tolstrup Møllegaard, Tolstrup</i>	304
<i>Søllergaard, Sønder, Vejrum</i>	717	<i>Tolstrup, S. Nielsen Pedersens Gaard i,</i>	
<i>Sølundgaard, Veilby</i>	519	<i>Herslev</i>	558
<i>Sølyst, Vamdrup</i>	819	<i>Tolstrup, J. J. Andersen Winthers Gaard</i>	
<i>Sølyst, Veilby</i>	522	<i>i, Tolstrup</i>	305
<i>Sømholt, Eltang</i>	590	<i>Topagergaard, Bredsten</i>	467
<i>Sønder-Bork Præstegaard, Sønder-Bork</i>	774	<i>Torstilgaard, Tilst</i>	42
<i>Sønderbygaard, Hanbjerg</i>	697	<i>Torupvolde, Søvind</i>	322
<i>Sønderbygaard, Hedensted</i>	422	<i>Toustrup Møllegaard, Dallerup</i>	246
<i>Søndergaard, Gimsing</i>	708	<i>Toustrup Overgaard, Dallerup</i>	245
<i>Søndergaard, Jordrup</i>	844	<i>Trabjerg, Øster, Gudum</i>	657
<i>Sønderhaab, Hatting</i>	377	<i>Trabjerggaard, Øster, Gudum</i>	656
<i>Sønderkjær, He</i>	756	<i>Trampenbjerggaard, Østbirk</i>	276
<i>Sønderlund, Maabjerg</i>	728	<i>Tranelundgaard, Korning</i>	385
<i>Søndermark, Pjedsted</i>	550	<i>Tranmosegaard, Velling</i>	760
<i>Søndermarken, Tiset</i>	116	<i>Trappendal, Hejls</i>	612
<i>Sønderskovgaard, Gosmer</i>	163	<i>Trige Østergaard, Trige</i>	53
<i>Sønderskovgaard, Taps</i>	621	<i>Troelstrup Østergaard, Tønning</i>	259
<i>Søndervang, Stadil</i>	755	<i>Trollerupgaard, Nørup</i>	478
<i>Søskovgaard, Dover</i>	222	<i>Trolleruplund, Nørup</i>	477
<i>Søvangaard, Skjørring</i>	104	<i>Tronkjærgaard, Harte</i>	584
<i>Taaning Overgaard, Taaning</i>	288	<i>True, P. R. Frandsens Gaard i, Bra-</i>	
<i>Taarup Kvistgaard, Taulov</i>	510	<i>brand</i>	39
<i>Taastumgaard, Tilst</i>	43	<i>True, J. Haugaards Gaard i, Brabrand</i>	38
<i>Tamgaard, Bredsten</i>	468	<i>True, J. Rasmussens Gaard i, Brabrand</i>	38
<i>Tammestrupgaard, Tolstrup</i>	305	<i>True, S. Nielsen Thomsens Gaard i, Bra-</i>	
<i>Tammestrup Vestergaard, Tolstrup</i>	306	<i>brand</i>	39
<i>Tang, Nørre, Gudum</i>	659	<i>Trøstrup, Timring</i>	752
<i>Tang, Nørre, Ulfborg</i>	748	<i>Tudskjærgaard, Saxild</i>	152
<i>Tang, Øster, Gudum</i>	661	<i>Tulstrup Nørregaard, Tulstrup</i>	251
<i>Tangegaard, Gjørding</i>	869	<i>Tvedsgaard, Skanderup</i>	810
<i>Tangegaard, Sct. Cathrine Landsogn</i>	889	<i>Tvenstrup Damgaard, Tvenstrup</i>	194
<i>Tangskovgaard, Pjedsted</i>	550	<i>Tvingstrupgaard, Ørritslev</i>	304
<i>Teggaard, Bække</i>	840	<i>Tyrsted Lundgaard, Tyrsted</i>	398
<i>Teggaard, Torrild</i>	179	<i>Tyrsted Vestergaard, Tyrsted</i>	399
<i>Tejbjøl, Tørring</i>	268	<i>Tyrstrupgaard, Nørre, Taps</i>	619
<i>Telling, Neder, Hjerm</i>	701	<i>Tørring Præstegaard, Tørring</i>	640
<i>Terndrupgaard, Hundslund</i>	197	<i>Ulækgaard, Daugaard</i>	417
<i>Terneholm, Gjørding</i>	870	<i>Uldum, N. N. Bundgaards Gaard i, Ul-</i>	
<i>Tesgaard, Lisbjerg</i>	61	<i>dum</i>	431
<i>Testrup Søndergaard, Maarslet</i>	120	<i>Ulfborg Præstegaard, Ulfborg</i>	748
<i>Thagaard, Humlum</i>	644	<i>Ulkjær Ballegaard, Sindbjerg</i>	426
<i>Themgaard, Jelling</i>	476	<i>Ullerup Nedergaard, Stouby</i>	364
<i>Thielsgaard, Hatting</i>	379	<i>Ullerup Overgaard, Stouby</i>	364
<i>Thingbaksgaard, Skovby</i>	86	<i>Ulriksminde, Vester Nebel</i>	582
<i>Thinggaard, Sevel</i>	730	<i>Ulstrup, Ryde</i>	734
<i>Thinggaard, Vejrum</i>	720	<i>Ulstrup, Vinding</i>	262

	Side		Side
<i>Underbjerg, Lomborg</i>	646	<i>Vinderupgaard, Sal</i>	733
<i>Urlev, N. Hjerrild Hansens og Marie Hansens Gaard i, Urlev</i>	404	<i>Vinding Nygaard, Vinding</i>	261
<i>Ustrupgaard, Hylke</i>	294	<i>Vingaaard, Ousted</i>	287
<i>Utvang, Ut</i>	403	<i>Vingumgaard, Grædstrup</i>	265
<i>Vadsted Mellemsgaard, Søby</i>	233	<i>Vinkel, Nørre, Heldum</i>	641
<i>Valborgsminde, Faarup</i>	66	<i>Vistoftgaard, Sabro</i>	62
<i>Vamdrup Mølle, Vamdrup</i>	815	<i>Vistoftegaard, Ousted</i>	285
<i>Vangager, Obbekjær</i>	890	<i>Vissing, Sønder, Præstegaard, S. Vissing</i>	256
<i>Vanggaard, Andst</i>	824	<i>Vitten Præstegaard, Vitten</i>	68
<i>Vanghavegaard, Bjært</i>	603	<i>Viuf, Enkefru A. P. Nielsens mindre Gaard i, Viuf</i>	574
<i>Vangsgaard, Jerlev</i>	495	<i>Viumgaard, Maabjerg</i>	728
<i>Varmingsminde, Obbekjær</i>	891	<i>Volstrup Vestergaard, Hjerm</i>	699
<i>Vejballcgaard, Voldby</i>	230	<i>Vorkgaard, Egtved</i>	500
<i>Veje, Tørring</i>	639	<i>Vosborg, Sønder, Ulfborg</i>	746
<i>Vejlbygaard, Vejlbj</i>	27	<i>Vranderup Østergaard, Seest</i>	795
<i>Vejlby Østergaard, Vejlbj</i>	26	<i>Vrannerupgaard, Seest</i>	796
<i>Vejlby, J. P. Nielsens Gaard i, Vejlbj</i>	.26	<i>Vrigstedgaard, Vrigsted</i>	361
<i>Vejlby, Melius Rasmussens Gaard i, Vejlbj</i>	31	<i>Vrigsted Vestergaard, Vrigsted</i>	358
<i>Vejlby, P. Sørensens Gaard i, Vejlbj</i> ..	27	<i>Ydinggaard, Yding</i>	278
<i>Vejling, Dybe</i>	678	<i>Ødegaard, Starup</i>	577
<i>Vejlskovgaard, Odder</i>	187	<i>Øgelstrup, Raasted</i>	749
<i>Velling Møllegaard, Smidstrup</i>	525	<i>Ølby, Vester, Ølby</i>	706
<i>Vendelbogaard, Østbirk</i>	273	<i>Ølgaard, Gauerslund</i>	535
<i>Vengelund, Venge</i>	215	<i>Øllegaard, Viby</i>	107
<i>Vestergaard, Grædstrup</i>	264	<i>Øllufgaard, V. Nebel</i>	893
<i>Vestergaard, Hygum</i>	688	<i>Ølsted Overgaard, Ølsted</i>	391
<i>Vestergaard, Jerlev</i>	496	<i>Ølsted Vestergaard, Ølsted</i>	391
<i>Vestergaard, Sindbjerg</i>	429	<i>Ørnhoved, Tjørring</i>	737
<i>Vestergaard, Store, Fabjerg</i>	650	<i>Ørritslev Østergaard, Ørritslev</i>	302
<i>Vestergaard, Sønder Omme</i>	452	<i>Østerboel, Nr. Lem</i>	668
<i>Vestergaard, Tulstrup</i>	145	<i>Østergaard, Gudum</i>	655
<i>Vesterhaab, Hatting</i>	374	<i>Østergaard, Heldum</i>	641
<i>Vesterkjær, Eltang</i>	591	<i>Østergaard, Hylke</i>	293
<i>Vesterskov, Odder</i>	191	<i>Østergaard, Lomborg</i>	645
<i>Vesterskovgaard, Saxild</i>	151	<i>Østergaard, Store Dalby</i>	422
<i>Vesterskovgaard, Ølsted</i>	390	<i>Østergaard, Venge</i>	215
<i>Viby, N. Nielsens Gaard i, Viby</i>	106	<i>Østerby Østergaard, Tranbjerg</i>	109
<i>Viby, Enkefru M. K. Mikkelsens Gaard i, Viby</i>	107	<i>Østerby, Poul Thomassens Gaard i, Tranbjerg</i>	109
<i>Vidtskue, Framlev</i>	90	<i>Østerholm, Nølev</i>	155
<i>Vigen, Gauerslund</i>	546	<i>Østerris, Foldby</i>	79
<i>Vilhelmsminde, Eltang</i>	592	<i>Østerskov, Nørre, Ryde</i>	735
<i>Villa Arcturus, Væhr</i>	324	<i>Østerskovgaard, Laasby</i>	248
<i>Vindalgaard, Hedensted</i>	418	<i>Østerskovgaard, Stenderup</i>	608